Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Practica nova iudicialis

https://hdl.handle.net/1874/334689

Aevum medium.
Scriptores ecclesiast.
No. 202

K 5 A 2
N: 2

J. 625

Hs.
5 A 2

625 *(Eccl. 302.) Charta. fol. 230 ff. 2 col. Saec. XV.*

Johannes Petrus de Ferrariis, Practica nova judicialis.

Fol. 1a. Quoniam vita breuis ac incerta qua fruimur, cet.

Fuit capituli S. Martini Trajecti ad Rhenum.

Quoniam vita breuis ac
in certa qua fruimur sen
sus q̄ ebes negligentie tor
por multimodi diuersoꝝ
occupatio nos paucula sci
re p̄mittunt Et q̄ ple
rumq̄ sunt scita Jugit̄
arguit et euellit frau
dator obliuio memorie immensa necessariꝝ
fuit ut prudentia diuina in remediū ifir
mitatis humane hās vsum mortalibus
exhiberet ut per illū que gesta sunt et ge
runtur conseruarentur in eum Nisi enim
ipa natura diuina philosophos produxis
set antiquos quoꝝ beneficio plurima missa
ta sunt posteris Quibus gaudemus et
miramur inventis pisset artes euanuis
sent iura et totus philosophie ac religi
oms et fidei corruissent offitia Vnde me
rito retu deoꝝ colendi sunt a quibus tanti
bom initia fluxerunt Qua de re animaduer
tens Ego iohes petrus de ferrariis Inter
legum doctores minimus filius cuiusdam
egregij doctoris dñi Augustini Ciuis in
clite Ciuitatis papie Q. diuturnaꝝ et for
tune gloria fluxa et fragilis e virtutiꝝ
at gloria clara eternaq̄ habetur Q. q̄
nulli nato p̄clusa e via aliquid inuentis
adderē Cum ipa veritas nudū sit ocu
pata & ex eis multum futuris relictū
est Proposui exequi primum cathoms ex
emplum qui octuagesimū sextum agens
annū ut nec memoriam tardiorem aut
latorū infirmitatem aut quassatam cer
nem aut membra torpentia Aut lingu
am impeditam quis animaduerteret gratos
litteris post latinas apetit eruditi Et
eū sibi eloquentie gloriam compararet
id egit ut Juris quoq̄ Ciuilis pitissiꝝ
haberetur Et in mei aliqualem memo
riam ac manfredi filij mei nec nō pro
curatoꝝ et notarioꝝ dicte curie papie
doctrinā p̄ns opusculū moderne vtilitatis
practice aggregare subbrevior et clario
ri egendio q̄ fieri michi possibile fuit
ut eo mediante sit facilior via capere bi
enno ad qđ querendum antea fuerat
difficile Quemre demo Ctaq̄ frēs
et filij p̄dilecti alacri studio presens o
pusculum sub memorabili nostra etate i
choatum anno nūc curremus ip. cui
gratiose suscipite Curiose plectite et
fructuose memorie emendate ut digni
effitiamur rem publicam mō p̄clarissimo
gubernare ut inquit Imperator Justi
nianus in fi. et l. aduocatos C. de aduo
diuersoꝝ vtilitate Amputantes sollicite mate
riam Jurgioꝝ perque res publica ledimur
et plerumq̄ confunditur ut l. si quis in
ingenuā ff. in Ciuilibus ff. de capti
et postli Sed q̄m pauci ad annos xxx
pauciores ad xl et paucissimi ad lx p
ueniūt et si tpa detrahantur dormientis
ac infantulis ac decrepite etatis piu
simū tempus restat aliquid fructus et
operationis de magna mundana scientia pe
rit ex toto vita finita Nescio cōsule
aliqui psone mihi forte decrepito aut mag
no diuiti q̄ in hac scientia gradum
doctoratus assendat q̄ ex eo redigat
in futuri cū magno sūptu deo gratias
et mare

Nam cū Jure

cautū sit q̄ agere intendēs
quamus actione reali prius
requirere debeat auctorem
quem endus sit illius rei
possessor ut etiam detentor super qua
libellus est offerendus ne illo nō possi
dente seu detinente frustratorie labore
tur Detento a nob dño potestate viro
q̄ vicario Ciuitati p̄. petit et requirit
A. sua p̄pia noīe quatī ex offitio viro et
oī iure via et forma quibus melius
fieri pot interrogetur in Jure Johem
de olearijs super oībus et singulis infra
scriptis et interrogatus rēdere apellat
sub eius caluīe Juramento et oībus iuris
remedijs Primo an dicitus iohis te
net et possidet petiā vnā terre cultē
positam et iacentem sartiane que est
ptis C. cui choeret ab vna pte tres
Jt. An in solidum ul p pte possidentis
et teneat ipam petiam terre Jt. et p
quota et quanta pte Jt. quo iure et
titulo Jt. an dolo ul culpa ipam terram
desijt possidere

Ad declarationē p̄mittū interro
gationū tū dei eiusq̄ mris
gloriose Cuius hodie virtuti
am celebramus auxilio at
q̄ suffragio attendentes Capio litteram ibi

Cum iure cautū sit

dici q̄ istud ius habetur in l. qui pe
titorio in pn. ff. de rei ven. et l. qui
bus ff. in iure ff. de interrogatorijs
actis et q̄ de iure et iustitia tractaturi
sumus sciendū e q̄ vniuersi huius Ciuile

DOMEIN ARCHIEF
TE
UTRECHT

Hs. 625 f211

2

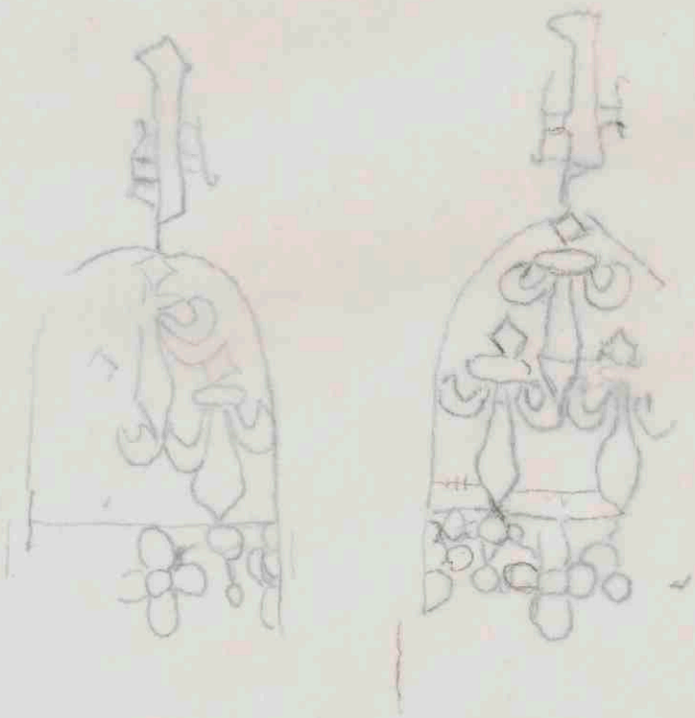

et canonicū fundatū ē sup exemplis
tā olim q̄ hodie occurrentiū casuū q̄
ut inquit seneca longū iter ē p p̄cepta breue et efficax per exempla ex
hys enim exemplis res fit magis clara
ut l. p̄tor ff. quor. ar. collat. bo. et msti
de rei. ven. ff. Hactenus sup quibus ex
emplis elicite sunt quedam regule ge
nerales ut ff. de regi. iur. et ex̄. per
totum. Sciendum etiam q̄ peritia et
doctrina huius iuris olim fuit exime
reuerentie vt inquit tullius qui sic
ait iuris ciuilis semper fuit in hono
re cognitio atq; interp̄tatio q̄ an hāc
q̄fusionem tempor p̄cipes in sua pos
sessione retinuerunt. Nunc vero ut
honores vt eis dignitatis sic huius scientie
splendor dilecti est. Sequitur in dicta.

Quibus actionē

exemplis huius patet in rei vendicatio
ne ut d. l. qui petitorio et l. i. C. de alie
nu. iu. cau. fac. cū si. Et in actione ppe
tetaria que realis ē ut. l. et que nūdū
ff. q̄d dicitur ff. de p̄sc. fac. l. in. ff. est
autem ff. ad exhibendum. Similit. et
in actione publicia ut. l. eum qui ff.
si petenti et ff. in publicia ff. de pub
li. Et in multis alijs actionibus de reali
bus de quibus notatur msti. de actī. ff. i.
Sexy autem dico si agens fit aliqua ac
tione personali puta actione depositi ul
q̄modati aut p locatio aut similium. Nā
in actionibus p̄sonalibus nō ē vtilis ne
cessaria requisito possessoris q. eaz nā
ē ut p̄sequatur p̄sonam et non rem
l. actionum. ff. generaliter ff. de ar. et ob
et. l. fideicommissum ff. tractatū ff. de
iudic. et. l. i. ff. si heres fundo ff. ad
trebell. Sz quid erit in actione in rem
scripta puta in actione q̄d metus cā ul
ad exhibendū dic q. si ag. q̄. possessorē
idem fuandum ē q. s. dictum ē in mixta
reali. l. in fi. cum l. se. ff. ad exi. et
l. metum ff. cū aut. et. l. si cū exceptione
ff. in hac ff. q̄d metus cā. Demde q̄ro
quid in actione mixta ut tam hēs et
finiū regum de quibus in. ff. quedam
msti. de actī. fiendo adtendendū ē modū
agendi. q. in hys actionibus duplicem
agi pot. ideo iudicatur de eis et p̄dicatur
quoq; tāq; de p̄sonalibus quoq; tāq; de rea
libus ut ibi notatur p glo. et dd. licet
autem p̄missum in p̄sonalibus actio
nibus nō expedire interrogare pos
sessorem tn in ipis quoq; vtiles et ne
cessarie sunt interrogationes maxime
si agitur q̄. hereditatem obligari. Nam in
rogabitur an sit heres et pro quanta
p̄te. l. i. in pn. et. l. qui interrogatur
cū sy. de interro. actī. Idem si agitur
q̄ dampno dato p furtū uel aliud alias fie
ri poterunt interrogationes ut. l. si quis
in iure et. l. qui furtū in p̄n. et. l. si defen
sor in fi. ff. de iurisdic. et in pluribus alijs
casibus quos enumerat glo. in d. l. i. vbi
ē aut ff. de interro. actī. sec. in hac.

Vel etiam detentator

hoc ideo dic quia aliud ē rem possidere alie
nam rem detinere ut p̄batur in l. stipula
ff. hinc quoq; de v. ob. et l. possessor ff. qui in
aliena de acquir. poss. Et reales actiones dā
tur tam contra detinentem q̄ contra pos
sidentem. nota in l. officium de rei ven
dicū sy. sec. in hac.

Frustratorie laboraret

huius ē ratio quia si aperet reū nō possi
dere sine dolo et culpa seu siue ante lit.
testatione siue post deberet absolui ut l.
qui petitorio et l. sciat in p̄n. ff. de rei
ven. et l. si fundus. ff. in vendicatione
ff. de pigno. cū si vbi ar. deesset possidē
dolo uel culpa tūc perinde eet ac depiandus
ac si possideret. p̄m determinatione l. si
culpa et l. si qua dolo ff. de rei ven.

Quatenus ex officio

Notanter dic ex officio quia interroga
tiones nō fiūt iure actionis ut no. glo
sup. ff. de iurisdic. actī. ner in eis offertur
libellus sed sūmatim pudicem expediū
tur ut l. si defensor ff. illud quidem ff.
de iurisdic. actī. Sz quo tpe fiunt huius modi
interrogationes dic q. quedam sunt que
fiunt ad lit. ordinationē seu p̄parationē
et iste fiunt ante lit. contest. ut ille de qui
bus s. Quedam uero fiunt ad lit. decisio
nem et iste fiunt post lit. contest. ubicūq;
iudicem equitas moueat l. ubicunq; ff.
de interrogat. actī. et ibi per glo. et doc.
et de hoc glo late disputat in. l. i. i. pn.
e. ti. et spe. in ti. de interro. ff. i. et p̄m
aliquos fiunt tales vno contextu cū libello
Aliqui at faciunt an libellum bar. in. l.
si finita ut nō p glo. in. l. i. ff. de exhiben.
et p bar. in. l. i. si finita ff. uul. ff. de
damn. infec. vsi. Ista quero vtrūq; est
satis tollerabile et p̄ctikabile sec. in hac.

Interrogetis in iure

an autem uxor debeat de ualup̄ puta q. sic
p. l. n. ff. i. C. de iura Calup. Quid autem
si nolit respondere dic q. per iudicem ē compel
dus uel remedijs l. noluit in pn. et l.
si defensor ff. illud ff. de interroga. actī.
Nisi fortasse iustam causam habet renuian
di l. et q. ff. interdū ff. eo ti. de quo iu
dex summatim cognoscet et si opus fuerit
tempus ad deliberandum reo statuet ut d.
ff. et l. qui interrogatur eo ti. Sz quid si
est si ē paratus respondere ff non vult iurare
an tenebit responsio dic q. in penam sue gra

matie dāpno affiatur tocus cāe ut m c
fi ext de iure ca et m dicta l. n. m fi C e
ti Quid at erunt si iurant et rndere
recusant dic qd habetur p negante uel
gfesso prout fuerit utilius mterrogantu
l de etate ff qui tacuit ff de mr act Et
idem si obscure rndeat quia hec sunt
pia nō rndere ut obscure rndere ut d
l de etate ff michil et sunt ad pdicta
C. i. et n. et ibi no ext de gfess li vj
Sz posito p solēpmt hr tra rnsio An ob
ligetur ipe rndens dic p sic ar si gtra
isset l de etate ff qui interrogat ff et l
fi si is cui ff fi ff de interro act msi
talis rnsio iuri et nature repugnaret
l gfessiombg t l si is cui ff eo Et no
glo m l i C de confess Regulariter n
gfessio piudicat gfitenti si fuerit emissa
i iudicio ut d l i Idem si sit emissa
ext iudicū pte psente Secg aut si ea
absente ut l etiam ff si quis abnte
ff de gfess Sed quid erit si gfessio
sit emissa ext iudicium pte abnte ro
tam viciosa An piudicet gfitenti
dic q aut e gfessio emissa m ultiā vo
luntate et tr piudicat si nō fuerit rno
rata tam ipi quā heredi suo ut plene
nota p Cy m l gular i vn q cū se
C de no nu pecu Aut fuit emissa mr
viuos et tr e aut est obligatoria et nō
piudicat ut l cū de mdebito m fi ff
de pba et no m d l i p dor Aut est
gfessio liberatoria et tr opiones sut gtr
rue glo et dor ut plene disputat bar
m l nō solū ff si liberationis ff de li
ber lega Dicunt quidam q ex hac
gfessione pti igitur dli exceptio q eq
tate mtitur l dli ff de excep Et hanc
opy tenet glo m dnō ff si liberationis
et m l pompo scribit ff de necess ff
pro quo facit q nōt Immo m c de
trcus ext de rnūt et dc m l posty
C de pact et m auct de testi ff et lic
Aliqui dicūt q nulla exceptio queat
quam opy sequit glo m l si tibi ff
pacty ff de pact et l et hrdi ff nos
aut ff de pacti et l ul m glo que
mripit idem m cōneo Et hanc ptem
sequitur bar et ad gtraria rndet ut
p eum m dicto ff si liberationis Quid
aut dicem si facta rnsione dictis inter
rogationibus per ipm rnū postea di
cit reus me pemtet talis rnsionis
facte tali interrogatum vnde ipam re
uoco An sit audiendus dic q sic re
gulariter si subsit iustā cā pemtentie
et ius actoris nō ledatur nec deterq
ex tali revocatione effectatur l de cta
te ff celsus et ff ex cā et ff qui ul
to ff de ui act de quo latiꝰ ibi deter

mnabitur Sz circa hoc queritꝰ
qn et quo tpe admittat talis revo
catio et pemtentia Dicunt quidam
q añ lit gtest tm alij etiam q pj
& quo nō p glo m dicto ff celsus Cu
tn ꝑm dor et bar dic ut nota m l
nō fatetur ff de gfess distinguendo sic
Si igitur qn quis possit revocare sua
gfessionē uel rnsionem Aut loquum
de cōfessione emissa ext iudicū et de
ea dic ut hētur p Cy et Ja but m
l error C de ui et fac ignio et p dy
m r ignorantia ext de reg ui
et p glo m l cōiuncte C de non nu
pec et l cū de mdebito m fi ff de p
bat In quo articulo distinguitur p
eos sic aut quis gfitetur aliquid ext
iudicū scienter aut ignoranter primo
casu aut gfessio iuris ul nē repugnat
et nō tenet ipo iure iō de fro revoca
tur sicut de facto presbit ut l de con
fessionibus et l si is cui ff de mdo
act Aut quoad ius et naturē et tr
subdistingue Aut gfessio emittitur
super hijs que per gsensum pnt mdu
ri et nō pt revocari l m ff m attenta
et l si quis ui ff differentia ff
de arqui pos et l tale ff de pac Aut
emittitur super hijs que p gsensum
mduri nō pnt et pot revocari ut l
cū fla ff m p ma lectura C de iuris et
fac ignō Sz quid in gfessione emissa
in ultia voluntate an possit revocari
dicat dy m l cōiuncte C de non nu pe
m xij q q ndn pt revocari ff m pe
Sz Jaco de belviso m auc de iur iuri
distinguit Aut gfessio ē fra pte pnte
ul alio eig noie recipiente per quem
pot pti absenti acquiri ut puta nota
rio seruo ul filio et tr nō pot revoca
ri Aut ē fra abnte pte et notario nullo
noie excipiente et tr nō piudicat t
pot revocari Quam opi tenet bar
m l cū quis decedens ff codicill ff de
legat m ar l fi ff de interro act
et l iij ff si quis abnt ff de gfess
uicta pdicta l cōiuncte cū sy et qd nō
m l heredes pala ff fi ff de testa
2° casu cū quis gfitetur ignoranter et er
ranter dic ff m dy ut g q aut er
rauit in iure aut in facto p° casu aut
erratur in iure nāli et errori no ex cusat
et nō revocatur ut l adultere cū mres
tu ff stuprum ff ad l iul de adul
Aut erratur in iure rōi nāli et tūc id
ut l ij C de in iul uo Aut erratur
in iure ciuili et tr aut agitur de dāp
no euitando Aut de lucro captando Si
quidem agitur de dāpno euitando aut
erratur in eo in quo requiritur dolus

venus tr̃ error talis excusatur et reuocatur ut l. si quis m gr̃am. ff. si quis ignorans ff. ad sill. Si uero erratur in eo in quo suffragat dolꝰ psumptꝰ ul' lata culpa tr̃ subdistinguend. c. Aut illud tale erat notū uerꝰ ul' iur̃ psumptione ut qꝝ fr̃a c. lex et ciuiterū duo menses a die pub licationis ipius et tr̃ error tal' nō excusatur nec reuocatur l. leges C. de legi et C. de iur̃. et fac. ignoo l. gsulatoris et l. plr̃. ff. de publ. iudi. et l. diuus in pr̃. ff. ad l. ror. de fal. Si uō nō erat pubꝝ notū uerꝰ ul' psumptiue tr̃ error re uocatur et ignorantia excusatur. vt. l. fi. ff. de decr̃. ab or. fa. Vbi aꝰ agitur de lucro captando subdistinguꝫ qꝫ aut lucrꝫ predit cū alterius iniuria ut c. iusu rupti. & psumpti. et tr̃ error nō reuocatur nec ignorantia excusatur siue potuit pitores consulere siue nō ff. de iur̃. et fac. ignoo l. uur̃ ignorantia et ff. de usucap. l. nūqꝫ. et l. si fur. Aut lucrꝫ predit sine alterius iniuria tr̃ distinguꝫ. Aut potuit gsulere pitores et tr̃ nō excusatur nec error reuocatur. Aut nō potuit gsulere pitores et tr̃ iur̃ ignorantia tollerat̃ur et excusatur et si opus c. error reuocatur ff. de iur̃. et fac. ignoo l. regula. ff. ff. iur̃. et ff. si qs et ff. de bo. poss. l. m bonoꝝ. et qꝫ. or. m bo. possꝫ. fatetur. l. ij. ff. si fallit m cau. l. si duo ff. de acquir. hē. Qd ea ōne gtingit quia ibi cā. de qua agebat origine sumebat a lucro. io lis magne tū dāpnū mduxit nō pho dicitur qd tractaretur ibi simpliciter de dāpno vi tando qꝫ origo et pncipiū magis attē ditur qꝫ id qd postea et m gntiam se quitur ut l. i. m pr̃. ff. de auro. tuto et l. qꝫ m pr̃. ff. de dolo. et l. ita pos sidet. m pr̃o ff. de acq. poss. et l. tu tor ff. de fidei. C. Cū tāū pncipaliter qñ erratur m fro tr̃ distinguꝫ aut erratur m fro ppio aut m alieno. Si ī alieno subdistinguꝫ aut tale fr̃m erat pubꝝ notū et tr̃ ignorantia nō ex cusatur nec error reuocatur l. ff. si pncipali ff. presūbere ff. de mist. Aut nō erat pubꝝ notū et tr̃ error excusatur et reuocatur ut l. fi. ff. pro suo et m regla cū quis m ius erret. de regul. iur̃. lio. vio. Si uō fiat error m fro ppio sup quo emissa dr̃ cōfessio ul' r̃nsio. Aut confitens tr̃tat de dāpno vitando aut lucro captando. Si quidē de lucro tr̃ error nō tollerat̃ur nec re uocatur ut l. regla et l. cū quis de iuris fac. igno. Si uero tr̃tatur de dāp no. Aut cū alterius iniuria et tr̃ error nō excusatur ut l. qꝫ. ff. ad uelle.

Aut sine alterius iniuria et tr̃ error reuo catur et excusatur ut ff. de odiis de. l. ff. et si me pr̃ter m pr̃. ff. de aqr̃. et ff. de ac emp. l. si tibi librum et sic intelligitur l. si res. obligata et qd ibi no. ff. de l. i. Quid aꝰ dicem⁹ de confessione ul' r̃nsione fr̃a m iudicio dic. fm bar. et alios dr̃. ut nō. m l. nō fatetur ff. de confess. et l. error C. de iur̃. et fac. igno. et l. i. C. de confess. sic m hoc distinguend. esse. Quia aut quis gfitetur falsū scienter aut ignoranter et per errorem. Si quidē scienter. Aut talis gfessio fit sup aliquo tendente ad lit̃ p̃arationem aut ad lit̃ decisione p̃. cāū aut illa gfessio ul' r̃nsio respicit iurisdictionē iudic. et tr̃ nō reuocatur fm potius obstat. ut l. i. et l. ij. m pr̃. cū ibi nōt. m glo. ff. de iudic. Aut respicit p̃secutione rāe et tr̃ aut actor sciebat illud tūc c. sicut ipe gfi tens et r̃ndens et pot̃ talis confessio ul' r̃nsio reuocari l. nā. si actor ff. de rei ven. Aut ignorabat et tr̃ aut lis nōdū fuit gtestata aut erat gtestata. subdistr̃ guꝫ. Si nō erat gtestata. Aut actor erat ignorans de psona gra qꝫ diriget actio nē suam et hic obtulit se defensionē lit̃ sciens tāq̃ possor rei et tr̃ nō potuit gfessio et r̃nsio reuocari ut l. is qui se obtulit et ibi no. p glo. ff. de rei ven. Aut actor erat certꝰ de psona contra quam intendebat agere lis. iste se obtu lerit et tūc aut ex reuocatione gfessio nis ul' r̃nsionis ius actionis efficeret⁹ detrius et nō audit⁹ nec admittitur re uocatio ut m d. l. de eta. ff. cels. al. se cus ut ibi. Si uō lis ect gtestata tr̃ m distincte reuocatio nō admittitur ut dcā. l. is qui se obtulit m pr̃. Vbi aꝰ gfessio ul' r̃nsio fit sup hijs qui trāsit ad lit̃ decisione qd c. 2m pncipale me brū distinctionis distinguꝫ sic. Aut cō fessio fit m rā corporali et criminali et nō ligat gfitentem nisi m ea pseue ret. ff. de app. l. nō tm. et l. i. ff. duo. et ff. si quis ult̃. ff. de qōn. Aut fit cōfessio m causa ciuili et pecuniaria et tr̃ regulariter nō pt̃ reuocari. 9mo cōfes sus statim habetur pro iudicato l. i. C. de cōfess. Ado qꝫ m gfessiōe nulle sint ptes iudic. nisi m ferendo sntiam gr̃ tum si lis c. gtestata l. pr̃. ff. ad l. aq. Ji. massignando timenti ad solue. fi cien dū lit̃. non gtest. l. si debitor ff. de iu dic. Fallit m cāibus hac regla positis per glo. et doc. m d. l. i. C. de gfess. Dixi ultiꝫ qꝫ aliqñ quis gfitetur m iudicio fallum erranter uel ignoranter et hic gsidera qꝫ aut talis erronea cō fessio emittitur circa ea que respiciunt

urisdictionem uidicis et tr̃ poꝑ reuocari
tũ an smam ꝙ̃ post l. si per errorem ff.
de urĩ oĩ. uidi et l. i. et ɳ. C. si a non
ꝓpeten. uidi et qd̃ no. m. l. i. et ɳ. ff.
de uidi. Aut respiciunt ꝓparatoria et
ꝓsecutionẽ rae et tr̃ m oĩbꝫ premissio
nalibus m quibus dictũ ẽ, q̃ poꝑ gfessio
re uocari frã sciens potit multo magis
ignoranter frã ul̃ erranter. In aliis at
ẽibus subdistingue aut error ibi nul
lam habet m se culpam et potit gfes
sio usq; ad smam reuocari errore ꝓbato
C. de urĩ et fac. igno. l. error et ibi nõ.
et h̃ ipo uire. Sz aliqñ ope restitutionis
adimplitur reuocatio post smam ex cla
ɳnali ut d. l. de etate ff. ex causa et l.
fideiuss. m ff. de gfess. Aut error habet
in se culpam anexam et tr̃ aut latam
et nõ pt reuocari gfessio ut ff. qui uis
to m fi. et pro tanto si quis errat m urĩ
nõ auditur uolens gfessionẽ reuocare q̃
lata culpa ẽ uis ignorare ff. de ver. sig.
l. late culpe l. leges sacratissime C. de legi.
et d. ff. qui uisto. Silit nõ audit̃ quis
qñ m fro ꝓprio et ꝑtendente deliberatiõe
sup hoc puta quia habuerit am̃ deli
berandi a uidice assignatum gfessus e
aliquid nõ p arthy. et alios ex. de urĩ. urĩ
C. fi. h̃ vj. et sit ratio quia tr̃ ẽ i la
ta culpa. Secꝰ ff. si m alieno fro fuerit
gfessus ut ibi nõ. Aut error habet i se
leuem culpam et tr̃ m se pt reuocari
etiam usq; ad smam ꝓbando gtrariũ
l. nõ fatetur et ibi no. ff. de confess. de
hac materia. Et ꝓdicta ꝓcedunt i con
fessione emissa scienter uel ignoranter
ab ipa principali ꝑsona. Si at talis gfes
sio emissa fuerit a procuratore cuius ul
tutore ul̃ curatore. An dño iudicet
dic̃ ut habet. et nõt. m. l. ctũ ff. sed
an ipos. ff. de gfess. et p glo. m. C. i.
m fi. ex̃. ut lite nõ gtest. et ibi p doc.
et vide que scripsi cira rnsionem scẽpti
libelli m glo. sup vbo. simon spelte.
Sz h̃ restat quetere qualit̃ ꝓbatur de
errore. Rndeo ꝑm glo. git ut no. i. d. l.
nõ fatetur et m d. l. ctũ ff. h̃ an ipos
et ibi de hor. ff. de gfess. et l. cũ de inde
bito ff. de ꝓba. et p doc. m d. l. error qd̃
ꝓbabitur demonstrando rem aliter se hr̃e
q̃ fuerit gfessus. Cui opp. glonat. ter
m dñi. l. de etate ff. ex ta. ibi inox pro
lato testo. tr̃. et facit qd̃ nõ. p opp. i. r
sumitur ignorantia ext̃. de reg. iur.
h̃ vj. Cu tñ ꝑm bar. pleng distingue
Aut loquimur de errore adhibito extra
iudicium. Aut m iudicio ꝓmo ctũ aut
quis uult reuocare errorem alienũ qd̃
fingitur ee ꝓpriũ ut puta procurator ti
ue tutor uel curator et tunc sufficit

probare rem aliter se hr̃e q̃ eius gfessio
exprimat ut d. ff. sed an ipos. et ibi glo.
licet ille ff. prima facie loquitur m cõ
fessione iudicali. Aut quis uult reuoca
re errorẽ ꝓpriũ et tr̃ aut confessio m
tuemt sup fro ei⁹ ꝓprio et tr̃. a ille q̃
allegat suũ errorem tractat de dap
no vitando et aduãsarij de lucro et adh.
sufficit ꝓbare rem aliter se hr̃e l. si
post diuisionẽ C. de urĩ et fac. igno.
et l. fi. si me pũtem ff. cum iter ff. de
odi. inde et glo. m. l. cum mdebito ff. de
pba. Ex. m m pecuã soluta que tam̃ m
debitã repetitur. Nam sufficit ꝓbare
re causam falsam ꝓpt̃ q̃. secuta ẽ solutio.
Aut vterq; tractat de dãpno vitando et
sic st̃ m pari causa et tr̃ si error mitis
sit̃ m facto alieno sufficit ꝓbare rem a
liter se hr̃e ut s. dictũ ẽ. Si uõ ĩtue
mt m cuius fro ꝓprio tr̃ nõ sufficit ꝓba
re rem aliter se hr̃e msi ꝓbetur alie
circũstantie ex quibus verisilit̃ poterit
cadere m errorem ut ubi gra. si ꝓbet
se mductum adũsarij ul̃ alterius calli
ditate ad sic rndendũ l. i. ff. m fi. qñ
ac de pecu. ẽ ana et l. hoiez ff. p suo.
Idem si confessio ul̃ rũsio fra ẽ super
eo qd̃ erat multũ delongnquo m quo
pt̃ cadere error ul̃ ignorantia l. pegre
m pñ. ff. de acq. poss. et no. p dy. m
C. ꝓsumitur ignorantia ul̃ pegre. m
pñ. ff. si mterfuit sup aliquo facto
implicito ut l. plt̃ ff. de gfess. et l.
emptor ff. lucig. ff. de part. 2ꝰ aut
cũ principali. Cum loquimur de errore
mtuemente m iudicio tr̃ gsidera aut
mteruemt extra ꝓparatoria iudicij ul̃
cãe et sufficit ꝓbare rem aliter se hr̃e
quo ꝓbato ꝑsumitur de errore d. l.
de etate ff. qui uisto aut mtuemt ex
tra denotoria cãe et tr̃ si quidem i fro
ꝓprio nõ sufficit ꝓbare rem aliter se hr̃e
ut no. m d. ff. h̃ an ipos. et ꝓdicta p
cedunt m errore fri. Quod at dicit
de errore urĩ dic̃ q̃ regulariter uris
error nõ ꝑsumitur ꝓbatur tñ de erro
re urĩ ex qualitate ꝑsonaꝝ et negotio
ꝝ. l. regula ff. de urĩ. et fac. igno.
et l. si adulterium cum mestu ff. i.
ff. adult. Que at ff. dicta st̃ de erro
re adhibito coram iudice locũ etiam
hñt coram arbitro electo cũ pena ul̃
sine rato manente pacto ut l. cũ ãtea
C. de arbi. Et etiam coram arbitra
tore. Cuius sma ex forma statutoꝝ mã
datur executionẽ sicut sma iudicis
ut sequitur bar. m dicta l. nõ fatet.
m fi. Ad qd̃ facit qd̃ de arbitratore
fatetur notatur per eum m l. post
rem ff. de trãn. et l. a duo. pio. ff. i.

ff. de re uxor. sc.

Sub cuius calūpc

uramento an at teneatur tale uxor
pstare dixi s. m ptr. glo. et vide i glo
fi. m ti. ppr. se

P. An dicto Jo. tenz

et possidet dicta ē mter. tenere et
possidere cum tenere ad nudū ftm
et possidere ad us referatur pbatur
m. l. poss. ff. p. de ac. pos. Qui at
si vndeat se non tenere nec possidere
dic. q. m penā sui mendati auferet
sibi poss. et trāsfertur an oia m actorē
t reū effectur de tro petitor l. fi. ff.
de pigno actt. et l. qui fundū ff. i uxor
ff. de mtrogt actt. facit auē hor si de
bitor. C. de pigno sequitur m hīa

Item quo uxor et titlo

Quret autē huiusmōi mterrogatio pos
set fieri non tenetur tū reus rndere
qm ē uxor gtraria ut l. cogi C. de peti
hē. et i. de heredit. regula ē q. positōi
ul. mterrogationi quē fit gtraria uxi
nō tenetur quis rndere no. m. l. i. C. de
confess. bar. m. l. non fatetur cuta
fi. et l. ornamentor. de auro. et argen
to. sequitur m hīa

An dolo desierit

ista mterrogatio nō ē multum i vsu
trū fieri pot. oē qđ ē pbabile ē pōibile
ul. m modū positiōis ul. mterrogati
onis ut no. glo. m C. i. et n. exē. de cō
fess. hō. vō. et bar. m d. l. nō fatet.
et specu. m ti. de posit. m pn. Si
cm pbetur qđ dolo ul. culpa possidē.
desierit pmde quemtur et gdēmnat.
ar si possideat l. parē ff. de regl. iur.
l. is qui dolo et l. si culpa ff. de rei ven.
et l. si rem de exrep. rei uxi. cui si Vn
de tali mterrogationi tenetur rndere
l. quot. ff. pi. ff. de noxa qđ sequit. bar.
m. l. si tenet ff. de hīs q. mdicē. Ve
mo ad formationem libelli in actioe
reali sequitur forma libelli

Coram vob

Egregio viro dnō po
testate pp. ner nō dno
vicario viō agit et i uxor ppont nō i mōd
sollepnis libelli p glis gntiōns A suo
ppio noīe cōt. et adūsq. Jo. et gtra quācūq.
psonam pro eo et eis noīe m uxitio le
gitime competenti dicto et m uxor ppo
nens q. ftūs Jo. liti idebite et i iuste tenz
et possidet quadam petiā tre cultr ptinaz
C. positam et iacentem m loco et terri
torio sartirane distrīctu pp. Cui roherit
ab una pte tre. Que quidem petiā tre
simul cum ptinentijs spectant et ptinu
it et hodie spectat et ptinet ad ffiz de
uxor dem vel qi ex veris et legitis
titulis ex causis Idem dicit et ppont ut s.
q. Idem Jo. spatio amor. quinq. prime pti
tor. huīt et prepit et verisiliter potuit ex
dicta petia terre tot et tantos fructus mt
frumentū et sichalem qui fuerunt et ho
die eent si extarent pōtq. et valor. vno
āno cū alio gputato m suma totig ptis an
dicti flor. m. Jte. dicit et ppont ut s. q.
ipe Jo. dictam petiam terre simul cū fruc
tibus perceptis et quos percipere potuit
ex eadem huc usq. dare soluere et re. laxa
re et dimittere recusauit et hodie rectu
sat mdebite et muste. Quare petit et
requirit Idem A. a uob. dns ptāte et
vicario andicti quatenq. ex offitio vro
et oīm modo uxe via et forma quibus
melius de uxe potest. p viam diffinitu
uam sūmam pnūciet. et declaret. ffiz
petiā terre cultr spectasse et ptinuisse
et hodie spectare et ptinere ad ipm A.
uxor dem ul. quasi Cui. q. gdēpnet. illm
Jo. vsus dictū A. et gdēpnatū oībus uxe rr
medys qpellatis ad dimittendum restituti
onē et relaxaīc. ac dandē et soluendē ipi A.
pfatā petiam terre cum ptinentijs suis
simul cū fructib. et redditibo mdē percp
si exstat et si nō exstant m valore pōtio
et extimatione pdictis ac etiam i flor.
xxv. pro dāpno et interē passis fructis
et supportatis ac supportandis fiendis et
patiendis m futur. et ulteriq. m expens.
pūtis ē et goīs factis et fiendis de quib.
oībus liquidabitur m processu Et predic
ta petit et requirit per vos fieri debere
et exēutiom mandari sūmarie et de pla
no sine strepitu et figura iudicij et be
lo leuato de ducendo m pūti iuditio ome
ius suū sibi qpetens et qpetitur vūīq.
q. quōcunq. et qualitercūq. Salvo uxe
addendi mnuendi et corrigendi et alteriq.
petitiōis qūcūq. fiende nō astrictēs
se ppa ad qbandum nisi solum ea omia
et singula que sibi sufficiant ad victo
riam sue cāe petens msuper Idem A.
debeat rogi et qpelli dictū Jo. rndere dē
petitiōi et contentis m ea p sacramē
tum Calupne

Hdeuidentiã et ꝑclariorẽ mtellectu tã pñtis libelli ꝙ̃ gñiãlit oñm libellor de quibus mariẽ mferig tractabitur Sciendũ ẽ ꝙ discretus iudex et aduocatꝙ añ oĩa debet diligenter ꝯsiderare formã libelli et qualitatẽm ꝑ poñte actiõis qz ſm libelli tenorẽ ſma t ferenda alt si iudex gt̃ ul ꝑt libelli formã pnũtiat fatuꝙ ꝓputabit ut ff eo di l ut fundus et l fi C de fideig libita ¶ Itt sciendum ẽ ꝙ libellꝙ ĩmre nto sumitur multis mõis p̃mo ſũitur ꝙ pane albo ut ꝓbatur p tex qui nõ e alibi l iudices de epi audien ¶ 2mo dr̃ petitio libelli et assũtio auctoris frã iudicio cũ sollẽpnitate unꝰ de qua m auc offeratur C de lit gtest et ĩ c 1 et n ext de libel obla et ita hic sunt ¶ 3tio dicit libellꝙ qui datur a iudice pti appellanti a ſma ut l 1 ff de libel dimiſſ ¶ 4to dr̃ libellꝙ ſcriptura ꝓuata frã ad alterius mformationem ut l 1 C de famo libelli ¶ 5to dr̃ libellꝙ delegato rãe l ne quitꝫ ſ ubi decretũ ff de offi ꝑsi ¶ 6to dr̃ libellꝙ i pius liber ad differentiã magn libri ¶ Quero que sit diffinitio libelli de quo loquitur m trattatu pñti frẽdo ꝙ libellꝙ ẽ breuis ac ordinata ſcriptura clarã gtinens actum et pti demonstrans mtentionẽ actoris Quam diffinitionem ꝓbat Cy m auc offeratur C de lit gtest Condescẽdo ad declarationem eiꝰ qd dixi ĩ diffinitione

Breuis hoc iõ dictũ ẽ ad ẽuitandã pluritas Iurisꝑitorũ m l amplioremſ m refutatoribꝰ C de tempo app dr̃ etiã m diffinitione ordinaria ꝙ iõ sequitur qz ordo nõ debet querẽti petitionis ut prius vellet quis petere executionẽ ꝑ ſma sit lata ut l m C de exceptio rei iudicate debet etiã cõclusio libelli pcedere fñi narrationẽ l pribus C de inpu et al ſsti et l ut responsum C de transac veruptamẽ si m libello quis sic formaliter diceret petit talem cont et ꝺepna ri tri nõ per hoc talis quersio ordinis varia ret libellũ quia ſmo iste reducitur interpretatione unius ad congruũ ordinẽ adtenta potiꝰ mente ꝓferentur ꝑ forma scripture l talem ff de hẽ mſti et hoc sequitur bar m l si cũ nulla ff de re iudi ¶ Itt dicit m diffinitione scriptura qd̃ nõ ſme rõne exprimitur qz scriptura regulariter ẽ de libelli ſubã ut m dicta auc offeratur et m c 1 ex de libe obla et r qm̃ contra ſtam ex de ꝓba fallit tñ h m pluribꝰ cãibꝰ qui notari ſolẽt p glo et dc m l ne quitꝫ C de plano ff de offi ꝑs et m auc de exhibẽ re ſ

ſanctimus fateor tñ ſm Cy ubi dr̃ qꝺ ſi consuetudo fori cẽt qꝺ libellꝙ possit offerri ĩ vulgari ul ſme ſcriptura nõ cẽt de ſbã quia consuetudo fori derogaret uni scripto l m m fi ff de testi et ar m l de qbꝰ ff de legi Sequitur mdiffinitione clariam ner m merito qi clarũ ẽ armꝰ legis ut m auc de testa Imp ſ 1 obscuritas ar ẽ eiꝰ mimica ut l ita fideiꝰ ff de uer fi Sequitur mdiffinitione Iudicii ar pti Qd̃ quidem iõ ẽ quia nõ solum iudicii ſ etiam pti libellꝙ est dandus ut dicã auc offeratur Ad hoc ut iudex possit iurta formam libelli suam ꝓferre ſmãm ut l fundus co di et ipi pti liceat sup eo deliberare an velit redire lit ul gtendere l 1 m pñ ff de eden ¶ Sequitur uel actusantis qd̃ iõ exprimitur quia nedũ m causibus ſ etiam m criminalibus libellꝙ offertur l libellos ff de actu ¶ Quero vlterius an coram oĩ iudice sit de necessitate offerendus libellꝙ dic ꝙ sic siue sit ordinarius siue delegatus siue arbit ꝑ tex auc offerat qui gñiãlit loquitur l pelt m fi C de arbi Sz coram arbitratore nõ offertur de nẽcitate libellꝙ quia nullꝙ ordo iudiciarius coram eo ẽ nẽcius ut nõt Jn no ĩ c gntuall ex de iud iudi et spec m tit de arbi et per doc mariẽ bar ĩ l si societatem ſ arbitros ff ꝙ sotio nec coram illo iudice qui pot cognoscere ſme figura iudicii ut m cle sepe ext de verbig ¶ Tertio quero an libellꝙ possit remitti a ptibus m iudicio ul ex sup qꝺ st opi ut refert Cy m auc offeratur Tu aut ſm eũ et alios distingue aut ĝritur an remissio frã a ptibus teneat quo ad ipas ptes ne possit alter ab altera petere sibi bellũ offerri ut dictũ ẽ ꝙ hꝺ respectu tenet remissio vñ qz cõiter ĩ mſtris solent nõnꝝ dicere ꝙ vna ps ꝙ misit nõ petere libellũ trũ repellitur volens ipm petere Cum liceat vnicuiq; ri suo renuntiare l si quis m conscribẽdo C de pac Aut quereris an talis remissio teneat quo ad iuditium et dico ꝙ nõ qua quo ad eũ libellus ẽ pncipiũ et fundamentũ ſmẽ ferẽ ut ſ dcm ẽ et ẽ de ſbã ut nõt glo m c de causis ext de offi del vnde opus erit pti suũ libellũ offerre iudici describẽ p notariũ m actis de quo poterit aduersarius exmde copiam postulare p notarium sibi dari suis ꝓpꝛis expensis ¶ Quid ꝺ si pars nõ ĩmsit petitionẽ libelli ¶ Vtrũquid actor dabit libellum reo expen ꝓpꝛis ipius rei An vero expens actoris Jo an dicit ꝙ est dandus reo expens actoris ut nõ p eũ m cle sepe gtingit ext de ẽ sing // Que opi ꝓbatur p auc offeratur //

A.e

Iam offerre est non petenti dare l. ulls
ff offerri de ac. emp l. fidei. ff si rem
del. m°. Quia igitur offert actor libellū
ut astringat reum ī ius ī iudicio stare
l. inter stipulantem ff si stipulan de v.
obl. Merito nō debet reus grauari oneri
illius exspense quā subit ī ius litis Cy.
ubi s. sentiat cont. ¶ Quinto quero an
aī libelli oblati reus debeat citari de h°
ē opi. inter aliquos ut refert Cy. ubi s.
Circa de iure veri cē qd reus prius ci
tari debeat ip libelli offerantur p ter-
dē aut offeratur Cū ibi dicatur qd libel
lus offeratur ei qui vocatur ad iudicium
ergo patet qd reus cē debet m iudicio qñ
offeratur libelli Et hanc ptem sequitur
glo m c. certia sce marie ex. de gst. et
pbatur m c. qm gt. Item ext. de pba
verū gīs practica apud plures se hab
qd vel prius citatur ad accipiend libellū
uel libelli pte iudicis mittitur reo ad de
mū que practica fundatur ex c. sigl
ext. de libell. oblati ¶ Sexto quitur an
reo sit danda dilatio ad defendendum libel
lo et qnta dr qd debet dari tius xx. p
dictam auct. offeratur Quia quida tius
An possint de iure per iudicem abbrevi
ari fini gtentio inter. doc. ut refert
Cy. et Ja. bu. m d. aut offeratur Verū
tamen gnalis gsuetudo obtinuit qd tal
timng possit p iudicem abbreuiari que
consuetudo videtur firmari Jus autē
p. l. n. et ibi nō. ff de re iudi ¶ Septo
queritur de forma et tenore libelli Ad
qd rndetur diligenter m h° ē gsiderā
actioms qualitatē Aut ei agitur actiōe
vmūsali vtputa hereditatis vmūsalis
petitione vel actione gnali ut negot. gt
et tutele et m hīs oībus sufficit tam
et rem que petitur vmūsaliter ul gnali
ter exprimere vbi gnā peto hereditatē
sempm ul peto qd m reddas roem āmīs
trate tutele ul curē nr ē nīre cū peto
hereditatem dicere tam An ex testo
ul ab ītestato ad me ptineat sufficit
enim qd hoc liquidetur m tāe pcessu
l. si mater m pn. ff de excep. rei. iudi
et nō p glo m l. i. m pn°. ff de eden°
Aut agitur iudicio siue actione singu
lari ut ex uendito locato et dducto &
tunc tā remota m libello debet exprim l.
et an eandem ff actiones et l. mat. ff
de exc. re. iudi et l. edicto ff siue aut.
C de edic. diui adri. toll. Ac etiā res q
petitur debet m libello describi p loca
latera et confina si sit res īmobilis l.
forma ff de eden. et nō p glo m c.
sigt. ext. de libell. obla. Si uero res sit
mobilis tr debet designari per nume
rū et colorem l. si m rem ff de rei
ven de quo no. p glo. m dicta l. i. m pn. ff
de eden Et p Imo. m c. conquerenti ex.
de offi. ordi ¶ Vex quia supius dictū ē taz
m libello exprimen queritur que sit ista tā.
Cuius gnā sciendum ē qd cuiuscunq actioms
tam realis q psonalis duplex ē causa. s. prīa
et remota prima at m tā m actione reali
ē dīnū. ff de rei ven. l. Remota at ē con
tractus l. m. ff ex plurimis ff de acq poss.
In actione psonali prima tā ē obligatio
l. litis ff ea obligto ff de pruī. Remota
ē gtractq ut l. gsensu et l. actionū gnā
ff actionū genera quedam ff de ac. et ob
mīsti de obli ex gtr ff i. Ad ppositū g° ē
dicendum qd si quidem agitur actiōe pso
nali sufficit exprimere tam prīmam ff3
quosdam puta si m libello dicatur peto
x. ad que es m obligatus ff verius ē dicēd
nō sufficere expssionem talis tāe ff. m Cy.
et alios doc. qi p expssionē simplicem tē
prime reus nō redditur cto redat ul cōtē
dat qd fieri debet l. i. m pn. de eden vñ
requiritur expssio tē remote ut dicatur
sic peto a te x. ad que es m obligatus ex
cā mutui ul depōiti quā opi sequit Ar
chid ī c. abbate sane ext. de re. iudi. l°. vl°
Si nō agitur actione reali p dmīo ul qsi
tr ff m os sufficit exprimere tam prīmaz
hoc mō peto talem rem que mea ē iure
dnī ul qi per h° emi reo cto efficit an
credat ul cōtendat cū reus nō possit cē plu
um īsolidū l. si ut cto ff. si duobg ff cōmo
et l. pōpoig ff ff. de pruī. ner et
vnq tm ex plurib de ac. pos. mutuis ff ex
vna tm l. m. ff ex plurimis de ac. pos.
Quid at uiris sit m alys actiombg realibg
que cōpetunt rone alterig uiris qi dmī
dictam ff et tangitur p bar. m d. l. et an
eandem ff actiones ¶ Octauo quit an ppi
ū nomen actioms debeat exprimi m libello
ut sit nīre dicere Ago cont. te actione de
positi ul publicīa ul fiuiana et sic dic qd
aut cā que exprimitur m libello ē apta
ducere vnā solam actionē et tr sufficit eaz
exprimere et nomē actioms tacere Vt vbi
gnā dico dnē iudex qd titio gmodaū libraz
talem qi peto ipm gdepnari ad restitutio
nem nō emi ē hīre exprimere ago actiōe
gmodati et idem m silibg Aut cā ppōita
ē apta producere plures actiones ut pz m ex
emplo de colono qui arbores succidit ut l.
duobg ff de usu fruct et ff arbo. fur. ce.
l. i. et l. plt. Quo casu tres dantur actio
nes vz. ex locato et ex l. aquil. et ex l. xij.
tab. ut ibi habet. et tr debet exprim nomen
actioms qd intreptare intendit ne sola ex
pssio nude rē reddant rem m certam super
qualitate actioms ppōite ff m Cy. Jac. Butri.
et alios doc. ubi s. ¶ Colono quero an m
oi cā debeat offerri libelli Virtuter dic qd

aut loquimur de cā principali Aut de mā appellationis primo cauū distinguē q aut m cā proditur uir actionis aūt officio iudicis primo mūū Aut cā sui nā ē plenaria aut sūmaria Si quidem plenaria et tūc offert libellū ut m dicta auct offeratur et m c. i. ext de libell obla Aut cā ē sūmaria ul extra formā uris gis uel mū cipalis aūt rescripti qui cāus ponūtur p gllo m l m ff faciend ff ad exhibend et m auct de exhi reis ff sanctimus et m l ne quitq ff de plano ff de offi pg et tūc nō offertur libellus pt ē qualis petitio offertur iudici scribenda apud acta de qua petitione reus accepit copiā sius expensē li vult ut m Cle sepe de v. sign sup qua Judex suā formabit sūāz l. ij C de sen ex pi. reti et m auct misi breuiores ibi poī m Si uō agitur officio iudicis et tūc aut agitur officio iudicis mercenario defuncti actiom ppōit et tr m illo nō offertur libellū quia sufficit q super actione sit oblatus et sic mtē gllo m l. i de mtrogt arti Aut agitur officio nobili et mero Et tūc aut petitur aliquid dari aut fieri a pte Aut a iudice tm Si a pte tūc aut ē cā plē et offertur libellū l. q si mnor ff restitutio et ff fi ff de mno Aut cā ē sūmaria et qualis qualis petitio sufficit ut dictū ē p. l. i ff cū prōng ff de offi pfec iu et l. si quis a libis ff memīsse ff de libe agno et l. si iudex ff de hīs q sūt sui ul alie iuris Si aut petit aliquid fieri a iudice simpliciter ut puta de restituz mterpom sup alienatione rei ul cōstitoīs tutoris curatoris uel actoris et si tūc nō offertur libellū nec petitio m scripta ē nulla ut dicta l ne quitq ff ubi de restitū

2° cauū principali cū loquimur de cā appīs dicim illis causibus m quibus ē i cā principali necessarius libellus m illis ē nūllus m causa appīs alias nō quia cā appīs assumit sibi naturam cāe principalis ut illis mōis reflētur ut m auct de appellat cogt i pn° coll viij de quo tangit speculū m ti de appell ff dicen restat et Jmo m c cū gtingat de offi dele et bar m l. i m fi ff de appell Hīs sic gclusiue tūscursis accedamus ad textū libelli presentis qui se habet m hunc modū

Coram vobis dño

pīate libellus iste continet duas ptes pncipales m quaz prima premittit tī narratio m 2ª subditur narrationis gclusio 3ª ibi Quare petit p.ª ps gti net quinq prout cōmere debet quilibet solepnis libellus vz nomīa iudicis appīz ul appellatūz corā quo libellū offertur 2° nomen actoris 3° nomē rei gtra que libellū proponitur 4° cā ex qua agit 5° res uel qūtitas que postuletur ut nō per gllo m c si contra vnū ext de offi dele h° vj° l. i m pn ff de eden et l. edicta C de edendo

Nec non dño vicario

vicarius appellatur vicem gerens ipīus pīatis l. i C de offi vi li° vi° Et censet tur idem ee tribunal et adiutoriū vtri usq adeo q a sūa lata ab vno nō appellatur ad aluū ut m c. i ext de gsuet li° vj° et nō p gllo m c si cont vnū i fi extra de offi del li° vj° Sūt q cā bo iudices ordinarij ut m dictis iuribus Circa cuius declaratione quero si pīas solus ul vicarius solus vellet ista predere et smām ferre An possit sme altero An solutionē huius qōnis est gsiderandū aut illi iudices coram quibus sūt libelli oblati sūt oēs iudices ordinarij aut delegati primo casu ā oēs ceperunt de cā cognoscere simul aut vnus solus si quidem oīs tr vnus ex eis solus poterit m ipā cā predere et smās mteri locutorias ferre diffinitiuas aut pronūtiare nō poterit solus ut l. popo si vm ff de re iudi et ibi nō p gllo Si uō vnus solus cepit cognoscere tūc oīa facere poterit et diffinitiuas pnūtiare quia iurisdictio ē msolidū dī bus ut l. i ff de offi gsul et occupā tis melior ē gditio c cū plures ext de offi dele et no m d l pōpomūs

2° cauū qn oēs sūt delegati subdistinguit quia aut sūt delegati ad vniūsitatem cauz tūc dic p oīa i eis sicut dictū ē ff m pluribus ordinarijs quia tales delegati equipantur ordinarijs ut ff de offi eig alu man ē Junct i pn l. i et ita no p gllo i l. a duūo pio in pn ff de reg iudi et p bar i d l popo et p gllo et doc m c prudentia ext de offi dele Vbi aut sūt delegati ad certas spāles cās tr subdistinguē q aut sūt delegati pure et simpliciter et sme clausula et tūc vnus nō pt sine alio predere nec smām diffinitiāz pferre sine alio ut m dnō c prudentia et i l duo er tribus ff de reg iudi et q i d l popo Aut sūt delegati cū clausula cōditionali vz q si oīs mtēē nequerint tūc vnus aut duo predant tr Et tūc aut cōstat de impedimento tertij et tr alter aut alij poterunt i causa predere ut habentur hec m d c prudentia Aut sūt delegati cū clausula alternatiua vz q vnus aut duo possūt m cā predere et tunc occupantis melior ē gditio quia alternatiua cōtulit

m iurisdictionē et eis exītui cuilibet
m solidū ut dr̄o c cū plēs ext̄ de offi
dele lo vo et tangt̄ bar m d l pōpo
Sz certa pmissa dubitatur si suīt plēs
iudices ordmarij ul delegati ad vnū
sitatem rāz qui sil reperiunt de q̄daz
cā singuli cognoscere de mde tpe sine
vnus dicit sibi de rā nō inquere et ho
uerat an retenī pnt ferre diffinitiaz
sīnāz distinctue aut isti iudices sūt
nūo tres vel plures aut duo tm̄ po
cau tenebit sīnā aliqz ¶ 2o cau nō
ut dr̄a l pop̄ et est ratio quia lex nō
tm̄ q̄fidit de sīnā vnus tm̄ solius q̄
tū de sententia plurium ut m d c
prudentia pro quo frāt dr̄a l pōp m
fi i plm̄q; sīnā Quero quid si ples
iudices sil cognouerūt de cta cā et it̄
se duūsas sīnās protulerunt An oēs se
tentie aut nulla ul aliqua tenebit
distinctue aut oēs isti iudices erant
ordmarij ul delegati ad vnūsitatē m̄z
qui ordmarijs eqūparantur Tuc̄ siqui
dem sīnā lata sit sup statu psone valebit
illa que lata ē pro libertate Si nō lata
sit sup re alia tuc̄ ualebit illa que lata
ē pro reo l inter pes ff de re iudi //
Aut oēs erat delegati in cta cā spāli et
tuc̄ valebit sīnā illig quam ordmarij
confirmauerit l duo ff de re iudi et c
fi ex̄ de re iudi Inde quero i cā tribꝰ
delegata duo tantū sīnam diffinitiuaz
protulerunt in concordia alt vero ml p
nūtiaut An valet sīnā duoz distin
ctue sic aut talis sīnā fiut lata tcio pn̄
te et ualet aut eo abnte et tr̄ aut cta
fiut omissa cū cl̄a q̄ duo ex eis pn̄t
tcio abnte predere et tuc̄ aut lata fiut
ipō monito et citato et ualet al non
ut d c prudentia de offi del Aut m̄
fiut omissa simplicit sine clausula et
tuc̄ nō ualet ut d l duo

Qualis qualispe titionis

§ Quaritur qd
differat libellꝰ a quali qualī petitiōe
Rndeo q̄ libellus ē solēpnis scriptura ut s dic
tū ē in eius diffinitione Sz qualis qualis
petitio ē facti narratio innus solēpnit
apud acta descripta que solum in causis
modicis ul sūmarijs admittitur ut in
auct̄ msi breuiores C de sen ex pi reci
et c sepe ext̄ de ꝛo sign̄ et in ex̄natiōe
ad reprimendam licz ff consuetudine
talia ꝛba inserantur in modicā operā
in cāis magnis et in quibus versatur
plena cāue cognitio msi forte i negoci
is in quibus p ptes renūciatū ē pe
titioni libelli ut fit instrumentis ob

gnationuz ut s dixi

legitime cōparētez

Sed quis dr̄ legitīe cōparere alienē
nōie Rndeo quilibet procurator dn̄i his gnā
le ul spāle mandatum ut l i C de procur et
l i et l nō solū ff de procur et c qui gnāliter
ex̄ de procur li vo Item simplex defensor
sine mandato cum satisdatione de vindica
to soluendo l finū quoq; ff pub̄ ff de pro
cur et l qui gnāliō ff i eo ti et instit de sa
tisda ff sīnant Sz an contra procuratorem
ul defensorem mittetur sīnā executionem
dic ut j dicam de forma executionis sine

Tenet et possidet

hoc em̄ ē nōce q̄ aduersarius teneat et
possideat Nam rei vendicationis duo st
substantialia extrema s dominium ul q̄si
ex pte agentis ut l in rem actio i pn̄
ff de rei ven et possio ul quasi ex pte
rei quasi ut l offīn et l is que desti
nauit ff de rei ven et l i C de alie
nu Ju cau fne et ibi per doc Quod
si iste quasi tpe oblati belli nō tenebit
ner possidebat ff tm̄ asserit se tenere et
possidere An tenebit pressus gnā eum
fatus vī q̄ nō q̄n̄ definat vnū ex ex̄
nijs substantialibꝰ ar l in s hic aut
a supiore ff de in acq; pua ¶ Ingīnū
ē veritas vn̄ dic q̄ tenet pressus modū
mendans et dolosi et pmde dēpnabitur
ac si veri teneret vel possideret ut l
is qui se obtulit ff de rei ven cū distinc
tione tm̄ de qua ibi et in l sīnante e ti
fact l in i pn̄ ff de rei iudi Sz certa
hoc queritur quid si quasi reus desinat
possidere lite pendente an debeat absolui
de nūdo aut desinat possidere dolo ul lata cul
pa et tr̄ dēpnabit ac si possideret ut l
is qui dolo et l si culpa ff de rei ven //
Aut culpa leuissima ul cau et tr̄ debet
absolui ut d l sīnat ff i ff de rei ven
et l tigni ff si quis ff ad exhiben
et hoc si sit bone fidei possor et iustam
cām litigandi habuerit alit n teneret
ad estimationē in l Jte si vberatū in fi
cū l se ff de rei ven et ibi plene p glo
fat̄ l illud cū sup ff de peti here ¶
Jtē quero si agitur contra simplicit̄
demētem puta Colonū depositarium
ul gnodotariū qd fieri pt ut dixi ut
l offīn ff de rei ven An poterūt tales
psone euitare iuditium dic q̄ sic nōian
do dnūz rei in iuditio quo nōiato et eo
suscipiente litem in se tr̄ actor lit̄ pse
quatur gnā ipm dnm nōiatū ut hec p
bantur in l h i in rem actio et ibi gl
et doc ¶ Posita q̄ quid si lata sīnā gn̄
reum demētē ul possidentē ul si adhuc

lis pendeat et desinat rtus dolo possidere
an poterit fieri executio sine sine alio no
uo pressu m ipm rei successorem dic q
aut iam erat lata sntia aut lis pendebat
primo cau poterit fieri executio gt huc
successorem absq alio pressu ut l si supa
tus ff. fi. ff. et l. uidemate rei m fi. et
l. fia te m fi ff de execu. rei uidi Ex
cau subdistingue aut p talem litem res
fm fuerit alienabilis ut qua agebat
cam de dmo rei et hoc cau ius exequendi
tm sit gm successorem ut c de litisc
l. ij. et l. fi. ij. Ken Aut res no erat
effecta litigiosa qua agebatur de Jure
pignoris et tuc no tm sit ius exequendi
tm sit sntiam postea latam i successore
Sz opus e nouo pressu ut i auct de litisc
ff. ad hec que m auc posita sup dicta
l. ij de quo vide Cy. m. l. ij. C de alie. mu.
Ju. cau. et bar. m. l. creditores C de pign

Cui coheret ꝛc

Nota q res qre petitur si imobilis
e debet designari p loca cnalia spalia
et p latria et gfina saltem duo l. for
mam ff de cen et l. si m rem i fi. ff
de rei ven. not glo. m c. ij. ext de libel
li ob. Sz no puto q mensura ul nus
pticar sit de nitate exp'men ubi con
stat de confinibus ar. l. patrong ff. i. et
ij ff. dele. m. debet n designari qualitas
rei an sit pratu vinea ill tm culta ut
dcm l. si m rem m fi de re ven. et l.
si quis m pcutiam ff de bo. pscript
Vbi at res mobilis petitur tr debet exp
mi eius qntitas et qualitas pondus
et nus et tolor f m nomen rei ut dicta
l. si m rem m pn. et ff. i. optime sunt
l. i. ff. si quis argentu et ff. sequens ff.
depo. et l. m actione ff. de fur. Sz an ages
debet exprimere m libello An petit rz
m totu an pro parte et dtiatim hoc
bar. m. l. de pu. ff. qui nutriant ff. de
ope. no. nu. q aut quis vult petere p
tem rei tm et tuc debet hoc exprime
sic intelligitur glo. m. l. pop. ff. si is
ff de pauc. aut vult petere totam ipam
rem et tuc sufficit simpliciter rem
petere et ita predit glo. m. l. si m rem
ff. de rei ven. Sz qualit pbantur gfines
ul coherentie dic p testes ul mstria ut
no. p glo. et doc. m. l. cum aliquis C
de ulti de li. et l. optima C de contrahen
m gmittenda stip. et l. m pdys ff. titio
del. m. et etiam alys modis ut plene
no. p glo. et doc. m. c. cu olim ex de
cen. et c. cum cz ex de pbat Verum
tm f m bal. m quodam sub glio stredu
e q mterdu loca territoriorum seu cofin
iu st euidenter et notorie discreta qd
quidem contingit variis mois Aliqn
valet p vias regales qnq p mtes ul
fluia qnq p lapides ul signa alia mul
tu apparentia quibus mois giter gfina
distinguu consueuerunt ut not Goff.
et Jo. an. m dicto c. cu cam de pba In
terdu pbantur fines Jurisdictionis
p exprssas ul tacitas assiones ptiuz
ut habetur et no p glo. et doc. m d. l.
optima et l. cu aliquis Aliqn pbatur
p vulgi opy. et uditu tu locutum
hiis pretereis m hac re ydomores st
testes ut l. i. ff. i. ff de fluu Aliqn pro
bantur p sntiam udicu ul arbitroru
ff de arbi. l. intercastellanu et msti. de
offi. udi. ff. fi. Aliqn p preptore red
ditu ut c. fi. regu l. si quis sr. Qnq
pbantur p appositione custodu ff. de
fi. mstruc. l. si ita ff. ulle custos Jt
pbantur p exercitu urisdictionis ut no.
Imo. c. cum ad sedem ext de resti. spo.
facit c. sup quibusdam ext de re. iudi.
Sz quid dices si erratur in demonstra
tione gfimu An viciabit libellu dic q
no si tm aliq gstet de corpe ul p rei eu
dentiam ul alys modis ut pbatur m
dca l. pnus. ff. i. et ij. ff. de le. mo
hmc e q si cto noie ul signo res demo
stretur no e ncia demonstratio alioz
gfimum l. cu suo m fi. ff de ghen
empt Postea circa hoc quero quid
dicem m gtractibus et m ultis udlita
tibus puta m legatis ut si dico lego
ul uendo oes possiones quas habeo m
tali loco ul nulla nec aliq de gfimbus
ul coherentiis expssu sit an vinetur
venditio seu legatum dic q no ut l.
mo. ff. legaueiat ff de le. ij Sz quid
si reus dicit dubito sup re que petit
an illa teneam ul possideam fanatis q
actor oendat m ad oculu ipam rem
An teneatur actor hoc facere dic q
sic ut m c. significan ext de libo. obla.
et nota bar. m. l. i. m pn ff de eden.
dem quero de una qoe de facto occur
rente circa titu vendidit simplicit
petiam terre situate alibi qua m loco
btiatu Contentio oritur inter empto
rem et venditorem sup qualitate me
sure cu ita sit q alia sit mensura lo
ci ubi res sita e alia mensura gtitu
que ergo mensura attenditur Videt
q attendi debeat mensura que fuat
m loco gtractus ut l. si fundu ff de
euic. et l. sp m fi. ff. finiu regum
Alij dicunt mspici locum illu in q
vigeat mensura utilior pro emptoe
ar. l. veteribus ff de partu Alij dicunt
obseruare debere aliam mensura que
sit toior et gnalior m illa regione

et sic intelligunt l. Impator ff. de co
then. empt. et qd habetur in l. arbi
tro ff. de eo. ff. de dolo se.

Spectat et primo

per hec vba videtur actor omne ius
suum in uditio deduxisse tam ius dnii
qm pignoris qpter eoz finale significatu
l vbi ptinere ff. de ver. sign. qd se.
glo. in c. intdilectos ext. de fi. mistru
sup vbo ptinere et in l. si quis iten
tione ff. de iud. et Imo in c. cui ecia
sutna ex. de cā. poss. et qpie tn non
posset utrq; ius plequi quia ius pig
noris et dnii in utriq; no gnarrunt
ut l. neq; pigng ff. de reiud. uide et l.
ex sextante ff. latinus ff. de exrep.
rei Judi. ff. habet eligere iuxta no. i
l. qdm heredem ff. eligere ff. de tri
bu. et p dd. in regula nulla plumbg

Iure dnii vel qsi

Idem si dixerit rem ad se ptinē
pleno iure ut dicam j. vo. sextus mo
dus cirta fi. Quid si nullam cam
exp̄ssit ff. simpliciter dixit rem ad
se ptinere an predat libellg dic. q.
sic tn si reus petat cam exp̄m tr
actor illam exp̄mere tenetur aliter
no. predideret libellus ut no. in c. abba
te sane ext. de re. iudi. h. vi. et
vide qd dicā j. vo. nūc at. queritur qd
si libellus Hic q̄rendū e de aliquibg
p. quer̄tur quid sit dnium dic. ff. in doc
ut refert bar. in l. si quis vi. ff. dicta
ff. de acqui. poss. q dnium e ius de re
torpali pfecte disponendi nisi lege
phibeatur. Declaratur diffinitio sic
dicitur n. Jus qd io ponitur ut dicaz
denotet a re ipa in qua tradit ipm ius
rei nāq; de se tn e quod pbatur ex
rei ta de acq. re. do. ad qd. fiunt l. et
an eandem ff. actiones ff. de execu
rei iudi. Sequitur de re corpali qd po
situm e ad dicaz rei in corporalis i qua
no. tradit qpie dnium ut l. nn. et ibi
not. ff. de usufruc. Sequitur pfecte dis
ponendi ut l. in re mandata. C. man
et ad differentiam simplicis possois
que e ius insistendi rei ut no. in l.
in pri. ff. de acq. poss. Qd at dicit
nisi l. phibeatur dictum e qpter res pub
lica ecclie et quarundam aliaz psonaz q
a iure alienari phibentur nisi certa
interuemente solempnitate ut. C. de
psidns mno. p totum et in auct. de no
alie. p totum. Demde q̄ritur et auct.
hoc ius porrectum. C. de sacro sanc.
ecc. et ext. de rebg. ecc. no. alie. p totum
demde queritur quotuplex sit dnium

dicit quida q e vnum solum nūo et suba
liz cuis qualitates sint plures ut videt
colligi ex rei ta de acq. re. do. Nam dicit
ibi dno no. in plurali ff. in singulari qo
pz ee dnium Jn gtiarium tenet bar. et a
hy. de. ut ipe not. in l. si quis hy. ff. dicta
vz. q sit duplex i sba. s. vtile et directum
pbatur ho. p. l. possessorem in fi. C. de pdi
patri. ho. xpo. vbi dicitur q emphitheota
e dns Idem pbatur in l. i. et hy. C. de iure
emphi. et tn constat q alius e dns. s. ille
cui debet solui censs ul fictum ut ibi segr
to. q sint dm diuisa spe dnii na eadem
spe dnii ee no. pnt quilibz eoz l. in. ff.
ex gtiario ff. de acq. poss. et l. si ut cto
ff. si duobg vehiculu ff. como. Ad quod
optime facit q. coll. de mueth. de re
alie. fa. c. i. et l. hy. ff. si after. ner. pt
et adiri. 3a spes iuris sit in ppria ut est
qui dnium q petit ei qui emit rem a
no dno bona fide ner eam vsucepit adhuc
ut habetur in l. i. ff. de publi. Itē quit
an vtile dnium de quo sit vnu solum
sicut directum dic q e duplex Vnum quip
pe e vtile dnium qd e oppositum et ad
versum suo directo ut e exemplum in vti
li dno quesito in re inmobili ex longeua
pscriptione ut no. in l. si quis emptois
ms ff. i. C. de pscrip. xxx. ul xl. an. et i
auct. ni. C. de bo. mat. et in l. usucapio
ff. de usucap. Aliud vo e vtile dnium qd
e coforme et copabile cui directo occur
rens cui eo et exhibens illi reuerentiaz
tamq; suo superiori Cuius ex. m e iutili
dno. qd q pcnt emphitrote superficiario
feudatario et silibg ut. d. l. hy. C. de iure
emphi. cui sic Nunc at qri pot. quibg
modis dnium acquiratur pro cuius loco
sufficeret remissione facere ad iura q
hntur ff. de acquir re. do. p totum et isti
de rei diui. ff. similiorz cum sic Verum
tn ut Juuenes facilius capiant expla
nabo. Dicendū e igitur p ut s. primo q
duplex e dnium ppriz. et ipriz. ppriū
autem subdiuiditur na quoddam e di
rectum et quoddam vtile Impriū autez
dicitur qi dnium io aduertendū si qrat
qualiter quasi dnium acquiratur e di
cendum q illud acquiritur ex traditione
fra a no dno et aliquo iusto titulo uel
legitimo ut l. i. cui segn ff. de publi. et
mistr. de act. ff. ibi iste et ibi no. Vtile
autem dnium qualiter acquiratur Dicēdi
pot. q si queritur de dno q e oppositum
ipi directo tui tale dubiū queritur ex p
scriptione ut l. si quis emptois ff. i.
cui si. Si no Queritur de dno quitte
te cum directo et recognoscente directum
tr tale vtile dnium quiritur triplicter
uno modo traditione fra ab eo qui e dns
directo iusto titulo ut. d. l. hy. de iure

emphi· et d· c· 1· de mvesti· de re· alie· fa·
2do· q̄ritur per· ſucceſſionem ut c· 1· de ſ̄
di· ſucceſ· toll· ea· 3to· q̄ritur p· p̄ſcriptı
onē ut m· c· ſi quis p· xxx· an· ſi de feu·
fu· gro· ea· toll· et nō· p· Cy· m· l· q̄pit
de· p̄ſcrip· xxx· ul· xl· anno· Si aut̄ q̄ri
tur· de· acquiſitione directi dn̄i· t̄r̄
q̄ directū dn̄iz· q̄rit· t̄r̄ is mois a ure
gentium introductis et alīs mois p̄ius
caule ſup̄additis de ure gentiū q̄ritur
directū· dn̄iz· rm̄· ul· xv· modis ut a
pte tollē· mſti· de· rer· diui· ſſ· ſm̄ſtulor
uſq; ad fi· Int̄· quos ſt̄ quinq; qui i· p̄n
ſt̄ digni· t̄entatione p̄mg· ē· ille qui fit
p· occupationem rei· que· m· nullīs· p̄ua
ti· bonis· ſit· ſ· ee· poſſit· ut· m· uolatilibus
celi· et aīalibg· ſilueſtribus et piſcibg· flu
minū· ut· nō· mſti· de· rer· diui· ſſ· ſm̄ſtu
lor· et· de· acquir· do· l· 1· m· fi· et· l· ŋ· et· m·
Secūdg· ē· modus quem· nō· uidi· nec· audi
ui· de· fr̄o· gtm̄ſcere· ſ· p· inuētionē· thezauri
ut· m· ſſ· thezauros· mſti· de· rer· diui·
et· l· nūc· ſſ· thezauros· ff· de· acq· re· do·
Circa· q̄· ſic· diſtinḡuntur· aut· thezauris re
peritur· m· loco· p̄uato· aut· m· ſacro· aut
m· loco· fiſci· ul· m· loco· publico· ul· ciuitat̄·
Si· quidem· reperitur· m· loco· priuato· ſubdiſ
tinḡue· Aut· reperitur· m· ſuo· ꝑprio· aut· m·
alieno· Si· m· ſuo· ꝑprio· aut· ē· inuenty· ar
te· mathē· et· ſic· opa· r̄probata· et· t̄r̄· dn̄iz·
efficatur· fiſci· nō· aut· inuentoris· ut· l· ſ̄·
C· de· thezau· hō· xō· Aut· ē· inuenty· caſu
fortuito· ul· data· ad· hō· opa· licita· et· tūc·
efficitur· m· toti· inuentoris· ut· d· ſſ· the
zauros· Aut· r̄peritur· m· alieno· et· t̄r̄· ſig
dem· cāu· fortuito· et· t̄r̄· d· mmdia· ps· effi
citur· inuentoris· Alia· d· mmdia· efficitur·
dn̄i· loci· i· quo· inuenty· ē· Si· nō· data· ad· hō·
opa· licita· t̄r̄· i· totū· efficit· dn̄i· loci· vt· hō·
ꝓbant̄· m· d· ſſ· thezauros· et· hō· ſiue· cēt
dns· loci· utiliter· ut· feudatarig· et· emphi
teota· ſiue· directo· ut· nōt̄· i· d· c· thezau
ros· Vbi· at̄· thezaurg· ē· inuenty· m· loco
publico· ul· fiſcali· aut· Ciuitat̄· Tunc
liquidem· data· ad· hoc· opa· licita· efficit̄·
i· totū· dn̄i· ipig· loci· Si· nō· cāu· fortuito·
t̄r̄· thezaurg· diuiditur· et· d· mmdia· queritur· i
uentori· alia· que· fiſco· ut· m· c· 1· que
ſint· regia· toll· ea· Sz· ſi· inuenty· fuerit
i· loco· ſacro· ul· religioſo· t̄r̄· ſi· data· ad· hō·
opa· licita· queritur· m· totū· dn̄o· loci· Si·
cāu· fortuito· liz· de· hō· ſit· opp· tn̄· idem
dicendū· q· ſ· vz· q· d· mmdia· ſit· inuentori·
et· alia· fiſci· ut· l· m· ſſ· fi· ff· de· iur· fiſc·
Sz· q̄r· nō· ē· p̄sbiteri· ul· pontifici· iō· for
te· hodie· p· iura· canonica· pontifici· appli
caretur· ar· C· que· i· eccl̄ia· ext̄· de· cōſti
et· c· eccl̄ia· ſc̄e· marie· e· ti· 2us· principa
lis· modg· ē· p· alluuionē· ut· mſti· de· rer·
di· ſſ· preterea· et· ff· de· acq· re· do· l· ades

ſſ· 1· Eſt· aut· alluuio· incrementū· late·
ſēs· fl̄uius· ītuemens· ut· dictis· utrībg·
ꝓbatur· ubi· uero· cēt· incrementum
patens· et· aptū· ut· puta· ſi· quidē· m·
pegnis· fluuius· agrum· meū· diuſe
rit· m· ptes· duas· ul· ſi· eodem· Impe
tu· eundem· agr̄· m· formā· mſule· re
degerit· t̄r̄· non· p̄ditur· dn̄iz· ner· a
liꝰ· acquiritur· ut· m· d· ſſ· p̄terea· et
m· ſſ· q· ſi· aliqua· pte· mſti· eo· tp· ul·
ſi· cruſtā· agri· mei· m· aliū· agr̄· tūſtu
lerit· dūmō· indices· ibi· nō· eūmſerit·
nō· p̄ditur· dn̄iz· ut· m· dictis· utrībg·
et· m· l· hoc· āplius· ſſ· alpheus· ff· de·
damn· mfec· Et· idem· ſi· ope· manuſtō·
ip̄m· flumen· alueū· mutauerit· et·
modg· acquiritoms· ē· p· rei· ul· p̄ſone·
apud· hoſtes· gſtitute· captionē· et· ap̄
hēſionē· ut· m· ſſ· t̄r̄· ea· que· mſti· de· rer·
diui· Sūt· at̄· hoſtes· illi· quibus· popul̄g·
romanꝰ· ul· Impator· ſeu· p̄· bellū· m
duxit· et· gt̄· illū· qui· ipis· bellū· fa
uit· et· mduxit· ſiue· ſmt· xp̄iam· ſiue
ſarracenē· l· hoſtes· ff· capti· et· p̄· h· re·
et· l· quos· nos· ff· de· ẋ· ſiſt· Ex· hoc
ſequitur· q· nō· oīa· que· capiunt̄· i· bell·
alit̄· et· inter· alios· efficiunt̄· capiētiū·
Vnde· q̄ro· quid· ſit· bellū· fiat· et· iudica
tur· mt̄· alios· mferiores· p̄nipes· uel·
dn̄os· p· ut· fieri· cotidie· videmg· An· illa
que· īvicem· capiuntur· efficiant̄· capi
entiū· et· an· hoīes· capti· efficiantur·
ſeruꝰ· ſc̄ndo· ſſ· m· Imo· q· ꝓſone· cap
te· nō· efficiant̄· ſeruꝰ· ut· nō· p· Imo·
m· c· olim· cāe· ex̄· de· iſti· ſpo· Quaz·
opp· ſequitur· bar· m· dn̄a· l· hoſtes· res
at̄· capte· efficiuntur· capientiū· de· con
ſuetudine· ſ· m· bar· ubi· s· Sz· de· iure·
nō· p· d· l· hoſtes· qđ· ſequit̄· Imo· i· c·
ſicut· ext̄· de· iure· iuran· Immo· ſ· m·
Imol̄· de· iure· hō· ē· q· quilibet· inferior·
impatore· ul· ꝑā· qui· bellū· fecerit· m
uiſte· tenetur· ad· reſtitutionē· oīm·
dāpnoz· et· rex· ablataz· i· huiōi· bello· i·
iuſto· ar· l· ſi· cui· exceptione· ſ· pedig·
et· ſ· m· hac· ff· q· me· cā· et· ita· nō·
p· eum· m· c· fi· ext̄· q· me· cā· Sūt·
tn̄· aliqui· maus· ſpales· m· quibg· licituz·
ē· mferiori· bellū· mducere· ſine· Impa
toris· ul· pape· licentia· primo· vz· pro·
defenſione· ſue· ꝑie· ꝓſone· ac· rer· ſuaz·
ut· nō· m· l· ut· vim· ff· de· mſti· et· ir·
et· l· i· C· vī· ui· Et· p̄· recuꝑatione·
rer· ſuaz· ut· l· ŋ· ſ· cum· igitur· ff·
de· vi· et· vi· armata· Et· forte· nō· cēt·
copia· iudic· ſupiorꝰ· ad· que· poſſit·
hī· recurſus· adhuc· licereꝰ· bellū· m
ducere· ex· mteruallo· ut· l· nullg· C·
de· iude· l· ſi· alius· ſ· beliſſime· ff· qđ·
vi· aut· clam· et· l· ait· p̄tor· ſ· ſi· ubi

torem ff que m fraū cre Jtē pro ēxti
tō uris dictiōms ꝓpie m sibi sūbiectos
ut l qui restituere ff de rei ven et
l nō ē singlis ff de regt uiū et l si
quis mssum ff ne uis fi ci Quos
cāus nōt Jmo m drō c sicut et c
olim cam Jtē ſm eū pot mdm bel
lū contra dām ul supiorem qui dene
gat ustitiā facere de hoīe suo qui m
iuriam aut dāpnū mtulit hoī suo ut
multotiens fieri videmq p marthion
montē ferrati ducē sabaudie trā et
etiam capē de ipius hoībg vsq; ad mte
ſam satisfactionem iuriē et dāpm
dati ut nō m c dilectq exē de app Cui
opi refragari vī l i c ut nullq ex
vi pro alieno debito li° xi° et i auct
ut nō fiant pignora ff i et ibi p Ja
cobum de bella p et C ne filiq pro pre
p totū et C ne vx p ma p totū Sz
adūte q m hoc quemūt ōmes q p
ustitia denegata possint contrahi re
pālie que iure Ciuili appellantur pig
noratiē ut m d ti ut nō fi pigno et
nō i c v exē de Jurē iurā li° vi° Et
ē tex alīt xxm q ij c dns nr di
cetur autem regenerari ustitia si
agens porrexerit libellū suū coram
iudice rei qui iudex ipm audire tenē
saut sme tā legitīa nec sufficit ipi
actori ire cū lris suis iudicis ad iudicē
rei sup ustitia optinenda sme libello
mō debito ordinato m quo multa errat
ſm bar m trātatu ēpālium Sz cū talī
bus lris debet etiā ipi iudex rei suū
libellū porrigere et m ipā lite pse
cūte mō debito ut traditur m auct of
feratur C de litē gt Alioquin nō dice
retur ustitia denegata Quid tō si
libellū optulit et litem psecutq ē usq;
ad sīnaz inclusiue et Judex reū absol
uit ubi cōdēpnare debuit An dicetur
ustitia denegata vī q nō quia ius
et ustitiam mīstrare dicitur etiā cū
p iudicem mque pnūciatur ut l
pe post pn̄ m de mīsti et iuī et pbat
m l i ff hoc mte dicto ff de libe ex
hi et c cum inter nos m fi extē de re
iudi et no p glo m l i m pn̄ ff ad
tur bar m dicto trātatu distīguit
Aut errat iudex appis et tē ad eū ē
hōdg recursq ut m tō de app mauie
m l i ff si quis m appne Si autem
nullq sit iudex appis tuē p ēpālia
lis poterit ad iudicem suū hīē re
cursum qd' vez mtelligē prīg eidem
frā fīe lēgitīe de ustitia et pcedere
debito pressu ſm eū Quid dices
si lata grīa eum p iudicem rei quiēn
sīnā iūsta ꝓfirmata An poterit ac
tor p ēpālia ad suū iudicem hīē re
cursū dicit idem bar q aut ē lata in
iuste ꝓpio motu iudicis et tūc nullū ē
remedium Aut ē lata ꝓpter grauamē p
tuū et tūc sicut posset peti restitutio i
integrū coram supiore ut l pfati ff de
mō et ita ēpālie coram suo iudice Aut
ē lata ob grām ul inductionē pcedentiū
um et tē ipi tenentur ad interē tō p
gnīs ēpālie erūt gredend ar m l neq
ff p sōto Ner credas q qui libet offi
cialis possit gredi ēpālias ymo solq
supior oīm ut puta pnceps ul Rex dux
ul marthio illas gredi pnt eund bar
An aut sucurratur illi qui virtute ēpāl
lalias coactq ē solueē dicit bar distīg
guendo Aut st gresse cont officiales ul
iudices et exactio gt eū secuta qui ius
ticiā facere denegauit Aut st gresse et
exactio secuta grā alīus de populo p°
cāū subdistīguē Aut iudex peccauit
m faciendo iūstitiā ut mīque pnūtias
Aut peccauit simplīt negligendo p°
cāū ipi nō succurritur grā principalem
debitorem ut nō m l si quis dolo ff de
regt iurī 2° at cāū sibi succurritur
at m l mssi opilanti m fi c de exac
tri li° vbi nō fuit exactq alius de ipso
tē ei succurritur gt ipm debitorē ſm
Ja de are p l ij m fi et ibi nō ff de
v ob et ff de negt gt l nam et fīus
et ff nau ca sta l liz et ff de hys q
dene ul effu l si uō ſ cū aut et si uo
luerit petere poterit iste plus q̄ solue
ut sibi tradantur a creditore actiones
ad exemplum corri et fide gmssoris
etiā p d l liz m fi Quinto modo
acquīritōms est ille qui fit p traditio
nem rei frām ab eo qui rei dns ē ut
l traditiōnibus C de pactī et l tradi
tō ff de acquir re do et m ff p tradi
tionem et ff vendite mīsti de rer diuī
Et hīc modo cotidie ē m vsu Est igit
tendum q̄ nō oīs traditio trāsfert dmiz
ff debet hīē m se cām ad hoc dispositaz
ut l nūq̄ nuda ff de acq re do debet
etiā res ēe talis nature que possit sbi
ri alterīg dmo Nam si eē res sacra
ta ul religiosa ul liber homo nō poss
traditio dmiz trāsferre l m tantum ff
sane ff de re di et mīsti de re diuī ff
sacre et l et libei ff de gt emp cum
si Jtem pson̄a que tradit debet ēe tal
status et hōdītōms ut habeat ipius rei
liberam alienationem et alienandi fa
cultatem nā marīq nō pot fundi de
talis dmiz m aliū trāsferre ut ff de
fundo do l ꝑma et mīsti qui aliena liz
m pn̄ Ner silit tutor rem pupilli n
cū magna sollēpnitate ut l magis pu
to ff Non possum ff de bo to et l leq
que tutor C de adm tu et mīsti qui alie

licet ſ nō admoneat Nec etiā plat⁹
rem cēnīe ſme magna ſollēpnitate ut
ext⁹ de rebg ecc⁹ nō alie c dudū li⁹ vi⁹
t ex⁹ de re ecc⁹ nō alie c r et n et fa
cit auc hoc ius porrecti C de ſacro
ſanc ecc⁹ Nec ſ̄uus ul filig rem dm
ul pris ſui ut m l ſi ſ̄uus C de partꝰ
t l qīto magꝰ ff de uſuf uuf cū ſy
ibi nō Et aduertende q notant dictū
ē de traditione rei q̄ ſolus titulꝰ rēglā
riter nō tūſſert dñiū niſi ſequatur
traditio ut l ſi agꝰ ff de rei ven fallit
m legato m quo tūſſertur dñiū ſme
traditōe l a tito ff de fur et l cū p̄
ſ ſurdo dle n et l fi C qn̄ dies le ce
Jti fallit m herede ut nō m l ſi ager
ſ̄ all et hētur m l cū heredes C de
acq̄ po et m ecia ut l fi C de ſac
ſanc ecc⁹ et m alijs ētis rāibg de quibg
alias loquimur Ad declarationē eiꝰ qđ
dixim de traditione rei ē videnđ qn̄ et
qualiter dicatur res cē tradita vbi ſen
detur q plurib⁹ mōis de quibg ple no
p glo et doc m l n ī p̄n ff de acq
poſſ et m c i de ſſue re feu coll ea
p⁹ dict⁹ res tradita ſi introducatur
in corpalem poſſionem ambulando
p ipm ut l ſi me m vacuā ff de acq po
2⁹ ſi ſciente ul uolente ul patiente dño
emptor ingreſſꝰ ſit p se ipm rem ut
l n C de acq poſſ 3us ſi eo iuuto q
t⁹ vm ingrederet ut l ſi ex ſtipne ff de
v ob 3⁹ ſi tradantur ſibi claues por
te domꝰ ſolarij ul ſcrinij in quo res ī
poſita ē l claubg ff de contra emptꝰ
4⁹ ſi emptor apponat cuſtodem ad rem
ipam ut l quarūdam ff de acq poſſ
4⁹ ſi res ſit in ſpectu et dicat tra
dens habeas tibi illam rem ul ſiliā l i
ſ ſi iuſſerim ff de acq poſſ 5⁹ ſi a
lienas qui rem poſſidet inſtituat eā rem
noie emptoris poſſidere l qđ meo ff
de acq poſſ et l interdum c ti et ī c
cū vemſſet in fi ext⁹ de reſti ſpo cū
ſy 5⁹ ſi alienas tradit emptori iſtiz
p̄cedentꝰ acquſitionis ipius rei ut l
l C de dona 6⁹ ſi donator retineat
vſum fructū rei alienate ut l qs qs C
de donat Quero ſi aliquis vendidit
caſtr cū eiꝰ territorio An p apphēſio
nē caſtri vr acquſita poſſio territorij
diſtinguē tres casus p plenior oīm
doctrina Aliq̄n quis vendidit mo pre
dicto caſtrum Aliq̄n quis vendidit ples
fundos ſcpatos Et quēritur an vno
apphenſo videatur queſita poſſio cete
ris Aliq̄n quis vendidit vnū ſolū fun
dū et ſeruitꝰ ē apphēn⁹ pt et videat⁹
q̄ſita poſſio ceteraꝝ ptium p⁹ casū cū
quis vendidit caſtr dic q p apphēſio
nē caſtri q̄ritur etiā poſſio territorij
eius ar l ſtayus de le n et ī l ſtaya
et l pīong et li tita teſtō ff de le
m ~~Et adde qđ nōt Jmo m c mulieres extra de reſti ſpo~~ Pro quo fit
q nōt Jmoc m c mulieres ext⁹
de reſti ſpo Et ſequit⁹ bar m dicā l n
Et adde q nōt Jmo m c mulieres
dilecto ext⁹ de rap mo et bar m l
m p̄n ff ſi quis ff de aqua plu ar
Nam ſi p̄nceps donat caſtrū vr cōtes
ſiſſe iuriſdictionem cohērentē caſtro
ut nō bar et doc m l n C de bo va
2⁹ cāū cū trā ē alienatio pliuz fūi
dor tuē p apprehenſionem poſſeſſionis vni
fundi nō acquirit poſſio alior ut no glo
m dicta l n 3⁹ cāū apprehenſione pt
p̄dn̄ inducitur acquſitio poſſ⁹ in toto
ut d l m p̄n Inde quēro ad p̄dictō
rū declarationē an ad h⁹ ut q̄ritur
dñiū rei tradite ſit nēce q tr cū tra
debatur fuerit vacua poſſ⁹ Arta nul
lo alio occupata dic q non ut li ſi
fundum ff de fundo do licz quo ad
p̄ſcriptionē inducendam et publica
nam intentandam ſit nūa vacue
poſſ⁹ traditio ut nō Ja but et a
lij m l n C de acqui poſſ Concordāt
tur hec em inter ſe l eum qui ī p̄n
ff de publi Sextus modus adduc
tur per quē dñiū queritur vz per
plantationē ut m ſſ cū m ſuo miſti
de re diui et l ſi quis ſciens ff de
rei ven vñuſq Quidqđ plantatur
ſeritur ul ędificatur ſoli cedit
radices ſi tñ egit Denuo ſciendum
ē q ex verbis m p̄nti libello p̄mis
cū dr iure dñi uel qi demonſtratur
qualitas et ēcōtra ꝓpōite gōms a quā
ꝯbū ptinet hic miſerī referatur et
reſtringitur Cum tñ de ſe latius pa
teat ut habetur m l ꝯbum ptinere
ff de ver ſig vñ ex ea pte qua dr
iure dñi intelligitur ꝓpōi et m libel
lo deduci directum dñiū ul utile et
p gñs rei vendicatio que ſoli dño da
tur ut l m rem m p̄n ff de rei ven
Ex alia autem pte que ſubūngitur ul
quaſi intelligitur ꝓpōi qi dñiū et ſic
actio publiciana que datur qi dño ut
l i ff de publi et miſti de ac ſſ ꝑ
iſte ꝯbum alie Ex quibus patet q dñiū
et qi dñiū p̄t ſimul ꝓpom in eodem
libello m modū agendi ſup quo litz
hacteng fuerit dubitatio tñ hodie
firmatū ē ut habetur m c abbate
ſanc ext⁹ de re udi li⁹ vi⁹ et p glo
et doc m deō ſſ ꝑ iſte et p dr ī c
nulli pliubg ext⁹ de re uti li⁹ vi⁹
et hoc vez ſi vtriq; ꝓponatur diſ

uinctue ut hic seqs aut si copulatē
ꝓponantur puta dico talem rem ad me
ptmere uur dm̄ et qī tuē n. libellus
nō prederet tāḡ contraria manifeste
m se gtmens ar. l. v C de fur. et l.
ubi repugnantia ff de re. uur. et C.
late tenet Jo an et arthy. m. d. c.
abbate et glo. m d ss ꝟ iste Sz pone
ꝙ actor solum ꝓponat uus dm̄ dicēdo
rem ptmere ad eum uure dm̄ Que
ritur quare dm̄uz ēē ꝓpositū Cū ut
s. dixi duplex sit dm̄lz s. utile et
directū dicunt quidam ꝙ solū direc
tū qī dm̄uz si. platū ītertur ad di
rectum ut l. fi. et ibi glo. ff si ag.
uecti Ingtrariū ꝙ etiam vtile firmat
glo. m dicto ss ꝟ iste et bar. et Cy. i. l
si mat ss eandem ff de exrep. re. iudi
et hō verū ꝙ illū ss et ꝙ tex. m l
ꝟ si possessori ss Itē si uitrauero ff de
uure. urando Cōtra iud si actor ꝓpont
uus qī dm̄ vz publicianā et tam ac
tor qꝫ reus ꝓbant de titulo ꝓpio et tra
ditione rei quā obtmeire debet Cum
vterq; sit m rā pari distīgue ut
habetur m tex. et glo. m l. siue at
ss si duobus ff de publi. Sz nūquid
iste agens qui ꝓponit disluctue sil
uus dm̄ ul qī petit vtriq; simul ꝙ
sequi et sup vtroq; ꝓbationes et capla
sil. fatere et quidam glo. m d ss ꝟ is
te tenet ꝙ non et idem arthy. et Jo
an m dcō c. abbate sane et bar. m
dcō ss actiones qī vtriq; ꝙsequēs
uideatur sibi gtrarius Quid si actor
ꝙsecutꝰ ē cām dm̄ tm̄ et feratur
inde sīa absolutoria simplicit An
obstabit exceptio rei iudicate si uelit
mtentare et ꝙsequi uus qī dm̄ p se ī
alio iudicio vr̄ ꝙ sic quia sīa simp.
lata videtur referri ad oēs cās m libello
gtentas ut nōt glo. m l. hoc em̄z m
pn̄. ff de exceu. tu. Incontrariū tenz
arthi. m d. c. abbate sane Idem sequ.
glo. m d ss ꝟ iste et bar. m d ss act
ones pro qua opi facit l. minor. ss.
fiuus ff de euic. et fit ratio qꝫ sīa
debet referri et restrīgi ad ꝙsecuta
tm̄ l. liz et ibi nō C de iudi. et l. si de
certa et qd nō. m. l. sub ptextu C de
tran Ex p̄missis sequitur ꝙ si iste
actor capitulauit pro ut cōt fieri
solet ip talem rem emit a tali et ꝙ
ipāz possedit spatio x. xx. xxx. et xl
anox. et inde ꝓbet possessionē trenua
lem et titulum et traditionē ꝙ mth
ilomnus reus debet absolui Ratio ē qꝫ
talia capla referuntur et respectū hnt
ad dm̄uz saltem vtile et sic ad rei
ven. vnde qꝫ ex forma ꝙcessus apz.

ꝙ prosecutꝰ ē Jus dm̄ licet ꝓbet m qī
dmō et sic m publiciana tū debet sucū
bere et reus ē absoluendus quia super
vtroq; nō posset fieri ꝙsentio ut dictū
ē et bene nō Nunc autez quenitur quid si
libellꝰ sit grepte ꝙ generaliter nulla cā ex
pssa ut peto talem rem quā dico ad
me ptmere An prodat iste libellus
vr̄ ꝙ nō quia vbum ptmere latissimū
ē aptum referri ad omnē actionē tam
ꝙsonalem ꝙ realem ut l. vbū ptme
ff de v. sign. et gnalitas perit obscuri
tatem ut l. fidei ff de uur. fil. Unde ꝙ
quritur ꝙ reus nō reddit ex hac forma
libelli certꝰ An rēdat ul gtendit ꝙd ēē de
bet ut l. i. ꝙ pn̄. ff de eden Cui dic. ꝙ
prodit talis libellꝰ et vr̄ actor deduxisse
omne ius suū vnciqꝫ et qualitcūqꝫ
sibi ꝙpetens l si mr̄ ss eandem et l
an eandem ss actiones glo. m l. i. i pn̄.
ff de ex rei iudi. et hanc ptem tenet
glo. m̄. l. i. m pn̄. ff de eden. et vr̄ tex. m
dicto c. abbate sane et ibi idem sequitur
Jo an et arthi. et spec. m tr. de tū poss.
et ꝓpie. ss sequitur puto tū ꝙ reus possit
petere ab actore cām ꝙmām ex pn̄m naz
vbū ptmere pt̄ hīc relationem tam ad
actionem ꝙsonale ꝙ ad realem ut dictū ē
Sz nō pt̄ exprimi petere spālem dm̄
titulū lit no glo. m d. l si mater vbi de
maḡ qd etiā sequitur glo. et arthi i dcō
c. abbate liz reus peten. m actione re
ali titulū spālem exprim̄ pedem suū p
cutiat cū ligone ut aut bul. ut refert Cy.
i dicta l. edicta C de eden. et eodem mō ad
mittitur petitio generalis m actiombꝰ
ꝙsonalibus ut si dicatur peto a te x. m
quibus es m̄ obligatꝰ ut. l. fi. c de āna ex
cep. licet reus possit spālem et remotam
cām exprim̄ ut nōt. m dcō c. abbate
et m c. ꝙ de libe. ob. et i iumbꝰ g. alleg.
Quenitur ꝙto si reus petit cām exprim̄
que venat ntrīo exprimenda cū s. dure
rm̄ Cuiuslibet actionis dupliceꝫ ēē cām
s. ꝙmām et remota dic latius ꝙ s. dureī
circa pn̄. huius libelli ꝙ si quidem libellꝰ
offeratur m actione ꝙsonali et tūc vtra
ꝙ cā ē exprimenda s. ꝙma et remota
ul saltem remota qn̄ p eius expressionem
mfertur ad cām ꝙmam qd ē ubi agit
gtra eū qui gtraxerit ul eius heredem ar.
l. ffu. et l. obligatam ff de ac. et ob Sed
si agitur cont aliū quia tūc puto vtrāq;
cām exprimendam ar. m l. fi. ff ꝙ
suo cum si Si vō libellꝰ offertur m ac
tione reali tunc ꝙsiderandū ē quia aut ac
tio realis ꝓponitur pro dmō utili uel di
recto Aut pro quasi dmō aut ꝙ alio iur̄
sepato primo casu sufficit expressio cause
ꝙme. s. dm̄ puta dicendo peto istā rem

uure dñm ¶ 2° cāu requiritur expressio cāue remote vz titulq ul' gtractq ut dicitur ī actione plonali cum eadem sit ratio ilā ex pluribq tais opetit publicīā ut l. 1. m fi. cum l. se ff. de publi. ¶ 3° aut cāu vbi gtanea ligitur qi ſuuana ul' ypotheraria que realis ē ut msti. de actō. ſ. item ſuuana tunc exigitur expressio cāe remote et sic idem ē q̄ m actione plonali expitate rōms q̄ pig ng pot' gstitui ex pluribq tais ut ē et ob errorem pe cum ſy. m. l. r. Idem dico m gfessoria et negatoria que gpetunt pro ſuutute eadem rōne ut l. m. ff. de vsu fruc. et l. lucio ff. de aqua eo. et esti et l m gtendo ff. de aqua plu. ar. ¶ Quid dices de actione mxta puta petitione here ditatis dic idem q̄ m reali actione que q̄ dmō gpetit ut s. dictū ē cui nō possit quis ee heres m solidū msi ex vna cā ut l. si mater et l. ex sestante ff. de ereni. rei. iudi. In actione at' plonali m rem scptaz dictam idem q̄ m mere plonali p eandē rōez quia ex pluribq tais deberi pot' Sed quid dices si dicat actor m libelli talem rem ad me ptmere pleno uure denotant ius dm̄ m libello gpom ut gbatur m. l. tria ff. de an. legta et l. pater ff. de fun. si tito ff. de vsufruc. legta et l. pater ff. de ſuu legta et l. si tibi ff. quibus mo. usufruc amit. et m. c. querelam extra de elec. et l. gñaliter m fi. ff. qui et a qui et ī c. cui mt' ext' de reg. iudi. et ibi p Imo Et adde q̄ not' m dicta l. et an eandem ſ. actiones et l. si mater ſ. eandem de ex rei. iu. per bar. et nota q̄ si pendente iudicio m actione reali generalit' gposita ſupuenat ius actiom qđ nō opetebat tpe libelli oblati qđ predit' mtiulomng iudi tuī et mtludet hoc tale ius sub ipa gñali petitione ut m dicto c. abbate de quo uure supuemente pendente iudicio nō p glo. et doc. m. l. nō pt' ff. de iudi. et dicto ſ. actiones In actione at' plonali gñaliter gposita supuemens noua cā seu nouū ius iudicio pendente nō clauder ī ipa gñali petitione quia her actio pat determinatione habet ēti loci et tpis quo celebratq sit gtractq ḃ m bar. ubi s. Tractatumq huc usq ēctos caus quibus dmūz directū ḡritur de uure gentiū quibusdam gōmbus applicām Nunc at' cōmemorabimq ēctos alios caus quibq directū dmūz ḡritur uure ciuili qui ſt' quinq vz p ſuccessionem p errogationē per relig oms mtpessum p vsucapionē et p ſmaz uidicis Capio pmū modum qui p ſuccessionē inducitur qui duplex ē Nam ſuure dit' quis ex testō ul' ab mtestō Aut q° ḡritur de ſuccessione ex testō et p hoc modū ḡritur dmūz de uure ciuili quia eiq ta ē uure ciuili introducta ſ. factio et ordinatio testi ut msti de testa. post pñ. et l. testi factio ff. de testa. Aut queritur de ſuccessione ab mtestato et tūc puto q̄ h modus querendi dmūz fiut a uure gentiū introducto Iuſ. illud si filius q° heres Ad qđ facit qđ hēt' m ſ. ſuu ibi de hē ab mtes. et m ſ. ſui de here. qua et diffe. et ff. de li. et pos. l. m ſius et l. cui iō m pñ. de bo. dap. ff. vnde iste modus gferue pot' adaptari cū alijs pcedentibus modis quibus dictū ē domiuū ḡri de uure gentiū ¶ Sed hic p ſuccessionem dmūz ḡritur nō tm ḡritur possio msi corpe apphendatur ut l. cum heredes ff. de acq. pos. nec huic reputat qđ de possione dr ī l. cū miles ff. qui ex ca ma qua ibi loquitur quo ad cōplendā usucapionē iam cepta m quo casu fingitur possio gtinuari m heredem ser. aut quo ad aliā ¶ Secundus modus a uure ciuili introductus querendi directū dmūz ē per arrogationē ul' adoptationem de qua loquitur msti. de actiu p arro. p totū et m. l. cū ad optimus C. de adop. Est at' adopt° ul' arrogatio actus legitimus quidem per quem quis efficit filius qui ḃ m nāz nō erat ut in dictis iuribus gprobatur Arrogatio at' fit de eo qui ē ſui iuris Sed adoptio fit de eo qui ē ſui iuris m alterius ptāte ut l. 1. et 2. ff. de adop. et d. l. cum m adoptiuus cū sy. Non tm credas q̄ quelibet pſona possit sibi m filiū aliquē arrogare ul' adoptare nec q̄ quilibet possit arrogari ul' adoptari vñ de hoc vide q̄ hēt' m. l. 1. ni fi. et l. si pr' ſ. fi. dī sy. ff. de adop. et qđ not' Azo. m ſūma C. de adop. Ergitur. n. caue rogatio hmc et mdē maxime ut auctoritate pstanda nā arrogatio fit principis solius auctoritate l. 2. m pñ. ff. de adop. Adoptio uō fit auctoritate cuuslibet mferioris magistratq hñtis merū et imperiū Impiiūm l. 1. C. de adop. fant msti. de adop. m pri. et msti. qui mo. te mfir. ī pñ. per que patet q̄ multe arrogationes et adoptiones que fiūt m ptibus mō tisferan nullius sūt momenti facta aut arrogatione ul' adoptione tm̄si bunt olim oīa eius bona pleno uure m priem arrogatorem l. si pater m prin. ff. de adop. Hodie m filio arrogato tūseunt quo ad usufructū ad sim litudmē filij nālis ut msti de acquiper arro. m pr. m In filio uero adoptato p extraneā pſonā ml tūsit ner pſona ner bona ut dictu l. m adoptiuus et dicto ſ. ff. hodie msti. de adop.

Cus modus acquisitionis ē p mgrem religionis ut m auct mgrii C de sa. sanc. ecc. et m auc si qua mulier e. ti. et m auct de moach. ff illud fac. C. fi. ex de fructi. ab mte et i C. cū ad monasteriū ex de sta. mo. et xxix. q. C. cū mgredien. et C. si qua mulier. cū si qd mtelligi vel qñ i gressus fit solēpniter cū ꝓposito trēnū trandi silō et profitendi regulam qꝛ nō habity ꝑ professio facit monachū ut C. porrectu ex de regu et trāns. ad religionē et m C. consulunt extra qui clin. ul no. cū si

Forma aut pfessionis ē Vt cancellatis manibus m pntia abbatis ul alti monachi dicat pfitetor me uelle seruare regulam istā tenis tribus vite mee ut m C. vidua. xx. q. i. et mox sibi imponatur vestis monachalis ut notatur m d. C. porrectū Acquirit autē isto mō ecclie ipō uite bonoꝝ oium plenū dñiū sine alia traditione fauore ecclie ut l. fi. C. de sa. sanc. ecc. et d. auctē. mgressi cū si nō idem ē dicēn. m qi dmo pro qua datur publiciana ymo m eo requirit traditio m ecclia ut tenet spe m ti. de locat. vsu fruct. qꝛ lex scripta m dmo non debet extendi ad qi dñiū ar. l. si nō ff de vino ff. solu. matri

Quid dicēs de possōe an tñ sibi m ecclie sine apprehensione glo. m d. l. fi. tenet qꝛ nō. Alibi glo. io. m d. l. si qua mulier xix. q. iij. tenet qꝛ sic

Tu autē pro concordia distingue sic. Aut ire alienatur m ecclia p dedicatione seu pfessionem et tr tñ sibi possio m ecclie sine traditione ul apphensione ita loquitur glo. d. C. si qua mulier. Aut ire alienatur alio titulo puta donat ul uenditione et tr liti tñ seat dñiū nō tñ tñ sibi possio et ita potest glo. d. l. fi. de sa. sanc. ecc. p̄missa autē que dicta sūt mtelligi uera de mgrediende religionē aliquam m qua nō pt hmōi quis ppriū m simpli ꝑ solū m rōi ut sūt regulariter monachi. Secꝰ si possit hmōi ppriū m rōi et simpli ut sūt canonici et pbiteri qꝛ tr nō tñ sibi dñiū m ipam ecclie sed adhuc remanet penes mgredientes ut m l. sacra. sanc. et i l. pbros. C. de epis et cle. facit xxi. q. i. si ut manifesta et xxi. q. iij. C. i. et ij. et ex de pecu. cle. C. i. et C. inquirim

Sz si aliquis mgrediturꝰ solempnit religionē monachalem hac ptesta tione pacto et conditione qꝛ eius bona nō acquirantur monasterio ꝑ sibi pleno iure remaneant Querit an mgressꝰ vincetur ul sola retentio bonoꝝ ul utriusqꝛ Et certe qd ad bona clar ē qꝛ nō ualeret bonoꝝ retentio ꝑ oiō vinceretur qꝛ ē gr subam monachatꝰ ut i. C. cū ad monasteriū ex de sta. mo. ꝛdm quitur qꝛ sola dubitatio circa psonā an mgressus et hoc vincetur sup quo vane sūt opi. glo. et doc. ut refert Cy. et Ja. bu. m auc mgressi C. de sacro. sanc. ecc. et tanꝛ istud dubiū m glo. dcā auc mgressi et m glo. l. p suū m fi. ff. de usu et habi. et m C. fi. ex de gdi ap. et i C. mīnuante ex qui clin. ul no. et ibi p Inno. et Io. an

Conclusiue at dicendum ē sic quia aut retentio bonoꝝ ē mditione quo ad ipm mgressum ubi sūpra dcō me si mi liceat retinere mea Aut m sola cuentione seu exceptione ut puta dcō me siue meū ul qd meū licitū sit mea possidere pꝰ cau vincatur mgressus qꝛ acto iste mgressꝰ mat sapit naturaꝫ gnaliter mt uiuos qꝑ ultie uolūtat Secꝰ dcō ista tūqꝑ impossibil de iure vitiat mgressum et sic vitiat gtractum l. nō solū ff de ac. et ob. et m ff. i. possibil. ff de mutu. stipl. et ita mtelligitur glo. mir. cau. pall.

2º cau subdūditur Aut fit ista bonoꝝ dcio ingtmenti simul et adhuc idem mgressꝰ vincetur qñ tal mgressꝰ m se gtinea re pugnātiam cū talis retentio bonoꝝ sit gtra subaz ipius mgressꝰ ut ꝑ dictuꝫ ē Aut fit et mterualloꝰ et tr tenet i gressꝰ et retentio vitiatur fiat p hanc distinctione tex. m l. i. ff. si usu fruc. pe. et l. m ff. si lon. ff. de adi. legā et l. p suū m fi. ff. de usu et habi.

Quid at dicem si mgressꝰ vincetur ppt vxoratione an vitiabit dcio bonoꝝ ut ecce quidam hmōi vxorem sine uoluntate vxoris dedicauit se et sua bona vxor repetit uir qd facere potuit ut i C. quidam et m C. sane. ex de nū. quesa uñ mgressꝰ remanet vinctꝰ An bona restituantur ipi uiro ul manebūt apd monasteriū Ista qō cōmunit mlt uoluta tā apud antiquos quā modernos ut refert Cy. m dcā l. auc mgressi et diuisim modo distinguitur p cauꝫ gtlusione dic ff. m suā opinionē Aut mgrediens errauit putans mgressū tenere Aut sciuit mgressum nō tenere pº cau bona sua restituentur tpō m eis vincet dcio et sic ratio quia cū ipm mōstriū tpō filiū quē filiū ē credebat qui nō ē vitiatur ut l. si pr. C. de hered. mslh. et l. eam quā C. de fidei. iij. 2º uero cau qñ sciebat mgressū nō tenē

et tuc distinguitur Aut bona st dedita sub conditione expressa si migressus teneat et tuc viciatur migressus et gm vitiatur dedicatio bonor tamq gdicione defia ar l si militem C de gdi ob cau cu si Aut st dedicata pure et simplr ter tanre ul expresse et tc no vitiatur dedicatio bonor ner fit eor restitutio qi videatur ille iactare et donare ar l i ff de gdi m et l cum p errore ff de rest unc sunt trn aliqui qui voluerut hoc tm distinguere alit dicendo Aut bona fuerut dedicata expsse aut tacite et tenuerunt ad illa via brevitr dictam an viciato expresso vitietur tacitu de quo p Cy et alios doc m dca auc igres si et m l Jte sic ff qui habet ff de hiu vr pdio Cene prma Sz contra p dicta qritur qud unc de quib qui assume tes hitus simplicr quor vroires retinet etia de bestiis et de fribo ifaudentibo dic q tales no st vltiposi & solu exim̃untur a iurisdictoe sitarii ut hetur et notur m cle i ex de reli do et irr q i c duo st genera et no p bar m l fi ff de usu imu et p Jo an m cle aiz ex eo ex de sen ex Habes ergo ex pmissis vnu aplu etiam priule giu qd habet gsumere statu laycor Sut etia multa alia etiam priulegia a stultis Imperatoribo eis collata ut pz m ti de sa sanc et ex de imu etc p que destructo e stato Impij mtque et pm aliquos ut etia non tenentur ad expensas muror ciuitatis liz teneat ad refectionem pontu et viar ut no i l ad instructione C de sa sanc etc qd e finn pmo etia tenetur ad expensas muror maxie si muri fiant potius ad nititate q ornatu ut pbatur p ter m l ad porty C de opi publi Quam smam sequitur Ja bu m d l adistruc tionem C de sa sanc etc q et p hac opi fiant quia etiam tenetur ad custo die ciuitat expensas ut m c n ext de imu etc Ergo eadm modo ad expe sas muror qui fiunt ppt custodia ciuis Quarto subintur modo acquisitoms per vsucapion Est aute vsucapio acq sitio dmi p gtinuatione possioms et legitim titulo spatio tpis lege diffim ti ut e ter m l m ff de vsucap Et notant duri p vsucapion queri dmium directu l traditiombo C de pac ad diaz prisci longi ul longissim tpis na p illa no queritur directu dmiz & vtile tm ut s duri et pbat m l si quis ep tioms ff & et si quis C de pscp xxx ul yl ano et no p glo et doc i d l m Contra que modum acquisitoms & pluribo ect videndum qd quibus vid qd scpsi ff contra trnsionez libelli i glo sup vbo pscriptioms Quinto modo subintertur qui fit p sma iudicis Circa que modu sic est distinguendu Aut sma fertur in actione reali aut plonali p.o p sma no trnsfertur do mniu quia iudex simplicr declarat Cuig e dmiz ut l ex diuso ff de rei ven no at agit disponere ul dmiz de vno in aliu trnsferre merito vltra eius intentionem sma no opatur l no oms ff si e pe l si cu arrestu in pn et l si ex testo in fi ff de execu rei iudi et hic glo m l mt officium ff de rei ven liz aly gt ut plene no Cy m l i C comia vtri usq iudi Ex.o at tm sma trnsfert dmiz ppt rei iudicate auctoritate ut l n m fi ff si ex no ca agra et l traslat et l qui ex plibo ff de nova et nota p glo mstr de offi iudi ff fi et l popo ff si iussu et ibi p bar ff de acqui pos cu sq p quo ta nt optime tex m l fi quis ff i i et dmiz habeatur ff de reli et sup fune dictam de hoc j sub forma dif fimtiue sme se tex

Textus ac legitis titulis

Est em legitimus titulus qui lege iuuat et approbatur ut l legitima ff de pacti qd est qm in eo concurrut sua substantialia l consensu et l obligamur de ac et ob Ille no titulus qui a lege reprobatur no e legitimus & pro nullo reputur ut l n et l fi C de vsuca p empto et l nullo C de rei ven facit lex si nulla et l Impba C de acqui poss Et notant dr legitimus titulus quia nuda traditio sme nuo titulo ul saltem putatiuo no trnsfert dmiz nec tam ps tat pscribendi ut dca l nullo ai sq et ff de acqui re do l nuiq nuda Reddit aute gtinuitus mus legitimus tribus modis p.o rone defectus forme ul gssu ul ppt accidens aliquod seu adiunctu 2.o rone defectus psonar qui hentium 3.o rone defectus rei super qua fit gtinuitus rone nagz forme con tinuitus effinitur mutilis multiplicat ut patet in gtibus qui vbis trahut ut e stipo na si interrogatio no per dat rnsione mutatur ut msti de ver ob m pn ul si ex mtuallo sequatur rnsio ff de v ob l i ff i cu sq Jte ex defectu gsensus ut pz in gtibus que ir contrahuntur ut de pnu comodatu locatio et venditio ut msti de ob que ex gsen p totu Si in oibus de ficiat gsensus gtrahentiu gtinuitus est mutilis ut ibi et l in venditionibus i pn ff de gtrahen empt et l si qd tm eo ti Jte e ex.m in gtinuitibus

ī simulatꝰ m quibꝫ ualet id qđ agitur
tacite nō id qđ expresse conuincitur q
m expresso desinit consensꝫ ut l. n. C.
plus valere qđ agꝫ. et l. ymaginaria
de re iudꝫ et l. nuda ff de gthē ēptꝫ
Adeo q ex tali ymaginario gtractu nō
tūlsit dñiz ut ibi ℔ possio bñ tūlsit
quia m illa tūfferentia nō requiritur
titula ul cā ut l. i. ff. si vir ff. de acq
poss. liz ipa tūslatio possionis pūsu
matur simulata si gtractꝰ ē simulatꝰ
ar. l. cū ꝓponas. C. si quis alti ul sibi
qđ tenet bar. m l. emptor ff de aqua
plu. ar. Jtē eodem mō redditur muti
lis rone altiꝰ accidentis ul adiūcti ut
qñ gtractu addicitur gtradicto imposꝫ
de iure ul nā seu de fō. l. nō solū ff.
de ac. et ob. et mstr de mutil. stipul.
ff. si ipossibil. Diri 2o q rōe pſonar
gtrahentiū gtractꝰ redditur mutilis qđ
quidem variis modis gtingit. 1o ex defectu
ꝓprie etatis. 2o ex defectu sue ptātis. 3o
ex defectu nātis samtatis. 4o rone phi
sionomie. 5o rone delicti de pō gtingē
te ex defectu etatis patz ex. m. i. infante
Cuiꝰ etas quidꝫ videt ignorat l. i. m
fi. C. de fal. mo. hic ēi irregulare tōtꝫ
heredē nō potest nec obligari l. i. m pū. et
l. minor ff. de v. ob. et l. i. ff furiosꝫ
ff. de ac. et ob. et mstr de mutu. stipꝫ
ff pupillꝫ fallit m duobꝫ cāsibꝫ pmꝫ
ē m stipulatione rem pu. sal. fo. l. h
uiī. ff. rem pu. sal. fo. 2us ē i obli
gatione que nascitur ex negotio vtili
ter ul nimio gestio. l. furiosus ff. de act
et ob. Qum̄o nec ex delicto infans ob
ligatur. l. qđ infans ff. de rei ven. et
l. infans ad. l. cornel. de sicca et nō. p
glo. m l. pupillꝫ ff de regꝫ iurꝫ. et l.
i. ff de noua. In maiore aut infante
distingue. Aut ex primis infante &
tuē idem dicendum qđ infante dictꝫ
ut d. ff pupillꝫ cū sr. mstr. de tutel.
shp. et not. m l. pupillꝫ de regꝫ iurꝫ
Aut ē primꝫ vbitati et idem dicen
q ī pubere dm solet m quo pubē dis
tinguit glo. m d. l. pupillꝫ de regꝫ.
iurꝫ. quia aut gtrahit cū suo tutore
cū auctoritate et gtractꝰ ē nullꝫ l. i.
post pū. et l. pupillꝫ. ff. Jtē ipe de auc
tu. Aut gtrahit cū suo tutore alio cō
tutore auctoritatem prestante et tūc
ualet gtractꝰ ut d. ff. Jtē ipe. Aut gt
hit cū extraneo et tunc si quidem gt
hit sine tutoris auctoritate tūc gtractꝰ
ē nullꝫ l. obligari m pū. et ff. neq; &
mstr. de aucto. tu. m pū. de aucto. tu
to m pū. et ff. neq; Aut gtrahit cū
auctoritate tutoris et ualet gtractꝰ
mstr. de aucto. tuto pꝫ pū. et l. Im
pubes ff de au. tu. et l. clam. et l. ī
pubes. C. de aucto. pstan. dū tū auctas

sit legitime interposita alit ꝓ nō interposita ha
betur. l. i. m fi. et l. n. l. obligari. ff. tutor
ff de aucto. tuto. Her aut uera st. msi fierꝫ
gtractꝰ sup alienatione rei īmobilis ipius ī
pueris qua tē sola auctas tutoris nō sufficit
ut gtractꝰ nullꝫ ecē l. magis puto. ff non
possum ff de rebꝫ eo. et C. de pdns mino
l. n. l. non solum. l. minor. et. l. pdiorꝫ
cū si liz factꝰ maior venditione factam
sine decreto posset expresse gsuāre ut. C
si ma. fac. ra. ha. l. fi. et. C. si ma. fa.
veri. fa. sine dec. li. i. li. x. et etiam
tacite confirmaret si post. xxv. an tacꝫ
at p quinquēniū gtinuū ut. l. fi. C. si ma
fa. sīn. de C. Illud ē etiā notandū q ī oibꝫ
illis cāsibus in quibus dictū ē gtuz factū
cū pupillo ul minore tenere si appeat ꝓ
ipe minor ex huiusmōi gtractu ul uenditione
de re sua īmobili q̄tūcunqꝫ solepnit. facta
ledatur pot petere rescindi per benefitiū rest.
tutoris m mite. h. huiusmōi gtractꝰ l. an m
caue. ff interdum ff de mino. et l. etiā et
l. fi. C. si tu. ul cu. et l. fi. C. si adū. vē
dit. Vbi ar ē maior pubitate minor autē
xxv. an. qua aut habet curatorem et tūc
dic ꝓ oia ut dictū ē impubere tutore hñ
te ut l. cū et nos minores. C. si adū. rem
iudi. Aut nullū habet curatorē et tē tem
venditis et quilibet alius gtractꝰ ab eo ges
tꝰ si tū ex eo sit lesꝫ pt petē se mīteg
restī. ff de mino. l. i. et p totū ti. C. Quid
at sit infantia pueritia adolescentia se
nectꝰ etas decrepita. Vide glo. mstr. de mu
ti. shpi. ff pupillꝫ et c. i. de pa. Iurꝫ
fir. coll. x. et p arthi. m. c. i. de tle. e
glo. li. vi. Venio nūc ad ℔m pncipa
le. qđ ē qñ gtractꝰ redditur mutil. ex de
fectu ꝓprie ptātis. Cuiꝰ ex. m. ē m filiofa
mil. et suo gtrahen. cū eoz prē ul de
mino ut m dño ul m alio religioso. Et
quidem si filiꝰ gtrhit cū prē. Aut est
emancipatꝰ et valet gtractꝰ mī eos
hitꝰ ut l. fi. de ī iꝫ uoīm. et nōt. ī. l.
lis nulla ff. de uidiī. Aut ē m pātē
et tē aut gtitꝰ celebratur sup re ꝓpria
tua ul aduentitia et tē gtitꝰ ē nullꝫ
liz obligatio tm naturalis oriatur.
Aut sup re castrensi ul qī et tē tenet
ut hec habentur p doc. et glo. ī l. fi.
a fre ff de gdi. mdē et l. siue emancipa
tꝰ. C. de d. Quia m peculio castrensi ul
qī reputatur filiꝰ tp patris fa. et sicut mī
ut l. i. m fi. et l. n. ff ad. macē. Aut
gtrahit cū exīneo et tē tenet oīs gtitꝰ.
aut gtrahit nī alio frē suo m eadem po
testate gstituto et idem dic ꝙ m prē ꝓ
dictū l. fre. a frē. Aut gtrahit nī alio
penitꝰ extīneo et tē tenet oīs gtitꝰ cū
eo habitꝰ regulariꝫ ut l. si quis cū filio
ff de pec. et l. tam ex gtibꝫ ff de iu
dic. et l. filiusfa. ff de ac. et ob. fallit
ī mutuo ut ff et C. ad macē. et ī veto

l. si rem ff. de uslo. ff.

l si rem ff uoto ff de polici licet iste
cūs nō ptmeat ad contractū Si uō fili
gtrahat aī dnō suo tē nulla nascitur
er ea efficax ac ff sola natural obligō
l si id qd dns ff de ꝑdi mde et msti de
mutu shp ff Jte mutuū vbi at gtrahit
cū exneo tē aut gtrahit acquirendo dnō
suo et tenet gtūctū msti de stipu filio per
totū aut gtrahit alienando et se obligā
do et nō tenet gtractū ff nāliter tūc obligā
tur ut l ipsonā ff de rebꝰ aur et l
ner filius ff de pecu et l filius ff de ac
et ob fallit m cūbꝫ nōtꝫ m l mꝫ C
an ser ex suo fact dns aut ex gtractu ges
to p filiū cū exneo obligatur cuuliter
et nāliter solūmō de peculio etiā iuncte
ut l si quis filiū m fi ff de pecu Tene
tur etiā q iussu fri et ꝫ iussisset filius
q gtraheret ut ff q iussu l i et ꝫ
Jte tenetur m rem vso si filius vertisset
in vtilitatem ipius dnī ut ff de m ire vso
l i et ꝫ et hoc irregulariter fallit tūc m
aliquibus cūbꝫ qui m dictis titul anotā
tur vbi aut monachus ul religiosꝰ gtra
hit ul testatur nō valet gtūctū ul testm
ut m auct mgistri C de sacro sanc
ecc xix q mꝫ c qua mgredientibꝫ
et c Si qua mulier cū sꝫ Transeo ad
3m pncipale qn gtūctū redditur iutilis
ex defectu nālis sanitatis Cuius exempla
iuenimtur i muto et surdo a nā et p
dicto furioso et mente rapto Queri
tur 1o pō quid uꝝ sit m ivito An te
net gtractū gestū per eum dic q aut
gtrahit acquirendo aut se obligando
pō cāu aut p eum gcreatur gtractū m
quo requiritur de subā eiꝰ vbor expōsi
tio ut shpō et tē nō tenet huiōi gtūctus
l i m pn ff de v ob et msti de iutil
shp ꝫ mutuū ff de ac et ob l i i fi
Aut gcreatur contractū m quo suffiant so
lus ꝺsensus ut venditio locatio et sꝫ et
tē tenet contractū l m quibuscūqꝫ ne
gotꝫ ff de ac et ob et nōt m l ubi
nō uoce ff de rebꝰ uꝝ et idem dic p
oīa fuandeim surdo per uera pdicta 2o
vero cāu cū gtrahit se ul sua obligando
tē distmguendum ē Aut tpe gtractus
habuit curatorē et nō tenet alienatio
ul obꝰ msi tutorꝫ auctas et udicis de
cretū mterpossit ut pbatur m d l
cū et uos mnores C si adū item udi
et l si curatorem hns C de m mterꝫ
restu mmo et fant l gnlis m pn et
l Jull ff de cura fu et fac C eo ti
l ꝫ et msti de cura ꝫ Jtꝫ Aut nullū
habuit curatorem et tē aut gcreatur v
bis et nō ualet contractū p d l i i pn
cū sꝫ Aut gcreatur gtractū alui et tūc
ualet ar dcr l si curatorē hns et qd

notatur ibi aī sꝫ In furioso autꝫ
qui se ipm pcutit et alios ut l ggru
it m fi de offi psi ē dicen q cū iste
acripiat ipo iure a l curatorem et
p gns eidm a iure sit mterdicta po
testas alienandi ut no rflo msti de
cura fun l i ff de cura
fur l i m pn q nō possit alienare
nec obligare sine udicis ac curatoris
auctoritate ut m uuribꝫ pxie allegat
An at possit acquirere per se ipm
dubitatio ē Tamen ē distmguendum
Aut gcreatur gtractū qui re gtrahitur
ut mutuū ul ꝺposita Aut vbis uel
gsensu pō cāu tenet contūctū vt l si a
furioso ff si rem peta Et idem m qu
buslibet cūbꝫ m quibꝫ alꝫ sane mēte
ignoranti obligatio quereret ut l si
a furioso ff de ac et obli Jn 2o aut
cāu dic q nō tenet gtractū gcreatū p se
ipm ut ex eo sibi queratur ipe defectū
gsensꝫ ut habetur m l furioso ff de
rebꝰ uꝝ et l i ꝫ furiosꝫ ff de ac et
obli et fact l qui ad reparandū ff loca
et gduc et l empti ff de gtrahen empc
et qd hētur et notatur m l ubi nō
uoce ff de rebꝰ uꝝ et l ꝫ ff uolun
tatis ff solu ma Et hec distmctio
ſuanda ē etiā m mente rapto Est
aut mente rapto qui nullū offendit
carens pemto mtellectu Quid at di
cendū sit m pdicto uidetur idem pe
cuia qd m furioso quia furiosꝫ et pdictꝫ
equipantur ut d ff furiosi et ff de
cu fur l i m pn Ad rōnmtionez
huius ē uidere An pdicto sit mterdictū
bonis a lege ipo iure sicut furioso An
uō requiratur q fiat mterdictio a iu
dice et videtur q ipo iure trā mterdic
tio pdicto sicut furioso pro quo facit
similitudo de qua ff et l sepe de cura
fu gfirmat glo msti de cura ff fur
iosi et m l is cui ff de testa In oppo
situm videtur q requiratur mterdictio
iudicis l Julius ff de cura fur Et hāc
tenet bar et glo m l is cui bonis
ff de v ob et m l i m pn ff de cura
fur et m dicta l furiosi ff de rebꝰ
uꝝ Et hoc verius ꝫm quam hn den
dū ē ad qsitū hoc mō Quia aut p
dictus gtrahit alienando ul acquirē
do ante mterdictū sibi frm a iudice
ul datꝰ curatꝰ et tenet gtractū Aut
post mterdictū ul gstitutꝰ curatꝰ et tē
aut gtrahit sibi acquirendo et tenet
gtractū Aut obligando se ul sua alie
nando et nō tenet ut d l is cui bonis
ff de v ob cū sꝫ allatꝰ m furioso
Descendo ad quartum cāuz qn gtūctū
ē m utilis rōne prohibitionis m q

ē attēn· q̄ ps̄ona phibetur gtraheire aliq̄n a legē aliq̄n ab hōie et si quidem ab hōie aliq̄n phibetur a iudice aliq̄n a priuato aliq̄n m plūa uoluntate aliq̄n inter uiros ¶ Veīmo ad p̄mū aug exempla st̄ tam m l mūicipali q̄ ī cōi de l eīm mūicipali patet si statuto caueatur q̄ forēnsis nō possit aī caue gtraheire ar l i c nō li habi metro li° xj° quo caū an possit sibi ex succēssione acquirere distinguit an succedat ex testō et sic ex hōis uoluntate et nō p̄ſ ab intestato et sic legis auct̄e et t̄ n̄ succedat ut nōt bar m l si ita quis ff̄ ita legē ff̄ de ū ob et sant q̄ j dicam Vel pone q̄ si statuto caueatur q̄ mulier maritata ul filiusfa nō possit gtraheire et m alijs multis exemplis de quibus tangit bar m l si quis pro eo ff̄ de fideiuss et l mor ff̄ de acquir heire m quibꝫ cāibꝫ gt̄ꝫ redditur īutil quia cont̄ legē celebrat̄ l nō dubiū c de legi nec m rū si redditur mutil quia tanq̄ ~~legē celebrat̄ l nō dubiū~~ potestatis est statutū m sua ciuitate quanq̄ ē lex cōis ī vmūso l ōes ppli ff̄ de iust et iur et m l cūctos pplos C de sū trī Tenstat at̄ q̄ p l cōez p̄ ps̄ona pro hiberi gtraheire ut statiz dicam g° et p statutū ¶ Subiciamꝫ ergo exēpla hm̄ de iure cōi et per legem ps̄ona gtraheire phibetur Et quidē phibet gtraheire mīans pupilla furiosꝫ mēt capt̄ et sy de quibꝫ s̄ dixi Itē st̄ et alie ps̄one que phibentur gtraheire de iure cōi ut officialis dū ē ī officio nō p̄ gtraheire cū sibi sb̄dito ut l non licīz et l qui officiū cā ꝫ p gsuetudinē legibꝫ ē derogatū ff̄ de gtrah empt et C de contrāhib ut l i Itē medicus nō p̄ cū infirmo durante infirmita te gtraheire ut l medicꝫ ff̄ de va et eōr cōtr Itē aduocatꝫ nō p̄ gtheire cū clientulo suo lite pendente l qs̄ ff̄ i c de postu Itē ner retinere alie p sone de quibꝫ hētur m l m et m C de gm et mīta ¶ Itē forēnses nō p̄nt aliquid emere nec acquirē ab habita toribꝫ ut metrohome l i c nō li ha metro li° vi° Itē pater nō pot̄ filiū alienare ut l i C de pa qui fi dist Itē ner heirs p̄ gtraheire sup re hereditaria pendente iudicio fāmē hīc de l alienationes ff̄ famhī In hijs enīz cāibꝫ et ut gñaliꝰ dixerim m oībꝫ cāibꝫ m quibꝫ ps̄ona phibet gtraheire p l mūicipale ul cōem si gtra fiat gtractꝫ redditur m vtil ut d l nō dubiū Vide p̄scriptio nō aut

rit nec p̄dit l ij C de vsucap p emp to et l nullo C de rei ven Sz an tāsfe ratur dn̄ium rei que trahitur ex huiꝰi gt̄ītu iutili distinguē cōtra hō lat̄g Aut gt̄ītus ē mutil quia cont̄ legem ul p̄ter legem Si gtra legem ut s̄ in p̄cēden bꝫ cāibꝫ t̄ nō tāsfertur ex eo dn̄ium l nō dubiū C de legi et ibi no et l quē admodū C de act̄ et censi li° xj° Si nō ē p̄ter legem t̄ tāsfertur dn̄ium et possio ut l multū intrē C si quis al terī ul sibi et no m l gt̄ītꝫ de fide m strū et vide qd̄ nōt bar m l i ff̄ si vir ff̄ de acq poss ¶ Diri m p̄cedenti aliq̄n quis phibetur gtraheire p iudicē de q° patet ex m m l m quoz ff̄ de pigno et l moris ē s̄ sut et alie ff̄ de pēns Vbi iudex p sinam pot̄ phibere ps̄ona ne gtrahat p̄batur etiam m l diuꝫ ī p̄n ff̄ de peti hē q̄ tenet bar m l filiꝰfa s̄ duū dele i ¶ Sz an p sinaz arbitri pot̄ ps̄ona a gtrahendo phiberi dic q̄ sic sicut posset p pactū expressuz conthentū ꝫ tn̄ Sz tn̄ si gtraherent nō impēdiretur tāslatio dn̄ij eadē rōe quia nō impediretur p pactū ut l ca lege C de ḡdi ob cau g° nec p arbitr ut l nō distinguendꝫ s̄ nūc de offitio ff̄ de arbi qd̄ sequitur Imo m c inv naldꝫ cit̄ de testa et bar ū s̄ ¶ De nuo diri q̄ ps̄ona q̄nq̄ phibet̄ gtrahē a testatore ut si testator p̄cipiat heir di ne fundū donat ul vendat l peto s̄ fiē et l cū p̄ s̄ fundū et s̄ q̄uide tm ff̄ de le ij et l filiusfa s̄ diu de le i Sz contra hoc quero si ps̄ona p hibita gtraheire ul alienare a testatore gtra faciat An teneat gt̄ītꝫ et tāsferatur dn̄ium rei alienatē distinguē sic Aut loquimur m alienatione nūa aut uolū taria p̄ cāū subdistinguē Aut cā nūa traxit originē a defuncto ut q̄ defunctꝫ se obligauit et sua et ob hoc creditori res datur m solutū ul alia sibi cā īmue nat et t̄ tenet gt̄ītꝫ et alienatio ipe tuo l filiusfa s̄ diu ff̄ de le i et ī no ar m l i ff̄ de fundo dota et l alienati ones ~~traxit originē ab ipō herede~~ ff̄ famhī Aut causa nūa alienationis traxit originem ab ipō herede ut qua ipe heirs se obligauit et sua vñ eiꝰ cre ditori res datur m solutū et t̄ tenet alienatio mutua heredis tm̄ post eius mortem renouatur ut d l peto s̄ p̄dictum ff̄ de le ij Si uō loquimur m alie natione uoluntaria et t̄ aut phibito ē cōa sine cā ul sine alicuꝰ ps̄one q̄ templatione et t̄ phibito ē nulla et valet gt̄ītꝫ dn̄ium tāsfertur ut d s̄ diu et m l p̄ filiū s̄ Iull agrippa

ff. de le. m. Aut phibitio uł mędictio est frā cū cā legittā et tē aut ē frā p vba p̄ terita tpis ut quia dixit si alienasti uł si alienaūg res deuenat m talē et tūc teneat atnatg et alienatio secuta ar. l. sticus filius de ma. testa. Aut phibitio est frā pure et simpliciat p vba p̄nt tpis ut q̄ testator dixit nolo q̄ heres meg alie net tale castr quia uolo q̄ remaneat m atnatione mea et tē nō tenet gtinatg nec dmūz tūsfertur et statim admittit reuocatio ut d. ff. diui. et l. cū p̄. ff. liberty et l. vnū ex familia. ff. q̄ si talia ff. dele. n. Sz cūta p̄missa queritur si frā sit phibitio a testatore cū cā uł cū gtēplatione psone etc ne res alienetur an mstituendo aliū heredem videatur alienare. In quo articulo sic distinguę Aut phibitio ē frā limitate respectu tē poris ut quia ē frā phibitio ne aliena tio fiat m vita ipīg phibiti et tē vi. cō cessa post mortem p. l. p̄. ff. fundus de le. n. Aut ē frā phibitio limitata respectu ętat psonar ut q̄ testator p. hibuit rem alienari m illis de georgijs uł de strata et tē mstituendo heredem aliquā psonā ex ipis dē alienare et gt̄ phibitionē testōris facere et sic gtinatg ē nulla. l. codicill. ff. m actione. ff. dle. n. Aut ē frā simpliciat quo ad oēs et tūc aut res tūsit ad heredem extraneū exp̄sse mstitutū et tē vi. alienatio phibita quo ad eū ut l. peto. ff. fi. dle. n. et l. si ita qs ff. ea lege. ff. de ē. ob. et hoc verū q̄n sup ff. ille psone quar cā ē frā phibito. Alias si nulla supēct tē posset licite heres ex traneus mstitui ut l. qui soldū. ff. pir dium ff. dle. n. qd ē nō. le. Aut tūsit ad heredem legittimū ab intestato succedē et tē tal alienatio nō cadit m phibitionez ut dēm l. cū p̄. ff. inter liberos et ibi nō. dle. n. de quo dic ut nō. m d. ff. finitur. Quid at si illi oēs quor cā testōr phibuit alienationē gsentiant ipi alienationi an tē tenebit gtinatg et alienatio dic q̄ sic ut l. codicill. ff. insulam et l. cū p̄. ff. li berty dle. n. et nichil. ff. i. dle. i. et l. quotiens de fideig. Vbi aut nō oēs gsentiūt ff aliqui ex eis tē hȳ qui nō gsenserunt alienationi reuocare potuerunt ut d. ff. li berty. Quid ſ. si dispoſuerit testōr q̄ fundg in sua familia remaneret et hes gtia phibitionē alienauit deinde decessit heres supstitutg filijs nepotibg testōris. An potuerunt hanc alienationē reuocare dic aut isti nepotes ſt heredes oīm ipīg heredis phibiti et tē nō p̄nt reuocare aut ſt omnes exheredati aut aliqui ex heredati et aliqui mstituti et tē illi soli nō ſt heredes pro portionibus suis tm

p̄nt alienationē reuocare ut hec notant m. l. filiusfa. ff. ß cū p̄. ff. de le. i. et l. vnū ex familia. ff. ß si vno et v. q̄ si talia. ff. dle. n. Et ē ītō quia heres nō pt impugnare factū defuncti ut l. filios cū sy. C. de reuo. que mſim. cit. Sed nūquid ille psone quar gtemplatione frā ē phibito poterūt mviē vna alti alienare die q̄ sit ex plūpta voluntate testatoris ut l. quotiens et l. voluntas cū i. nōt. C. de fidei. et d. ff. fiet et ibi no. et l. p̄. filium. ff. xv. de le. m°. Quid q̄° si vng alti alienauerit. An poterit res ipa āmo alienari m ex̄neū distīgue Aut alienationi phibitio ē m rem ut quia dixit testator phibeo rem alienari et phibitio durat ꝑpetuo ut d. ff. finitur et ibi bar. Aut ē frā m psonā vbi ītō nolo q̄ heres meg rem alienet et tunc si semel frā sit alienatio ipsonā p̄missā pt deinceps alienari ipsonā phibitam ut d. ff. quinderim. Ex quo apparet q̄ suf ficit sel satisfactū fuisse uolūtati testōis l. bonos. ff. hoc ſmone de v. sig. Ve mo ad aliū articulū qn̄ psona phibet gtrahere inter uiuos vbi ītō uendo tibi hanc rem uł dona hoc pacto ne alienes quo cāu q̄ritur si cont fiat. An dīnum tūsferatur dic sic. Aut ille qui pasit pactus sit ne res alienetur aliqđ uis sibi in re ipa reſuat et tē si gtrafiat nō ualet gtinatg et dm̄ tūslatio ī pdit ut patet m dno qui dedit rem ī emphi theosim ꝑpetuo et pactg ē ne liceat em phiteote alienare rem ut pbatur m. l. fi. C. de iure emphi. Ad qđ facit l. si ar ditor. ff. de distr. pig. ſm̄ idem. Item. Aut nullū ius sibi reſuat et tē aut sit alienatio irrevocabilis ut patet ī da tione libertatis que nō pt̄ reuocari et tūc gtinatg nullg et alienatio ut l. ita quidez C. si mā. ita fue. alie. Aut ē revocabilis alienatio sui nā et tē ſm idem opinatur tenet gtinatg et dmūz tūsfertur ut ī l. ea lege et ibi plene p Cy. C. de. de gdi ob. cau. l. si ita quis. ff. de v. ob. et ibi bar. Sz ibi dubiū restat qualit̄ sucurratur aliqui illi qui pactg ē ne res alie netur gtra ipam alienationē. In quo uarie sunt opi. ut refert Cy. m. d. l. ea lege. Tamē concludendo dic sic. Aut tle pactū ul quento interessit sup re ipa pactus est aut sup re aliena. p̄. cāu a eig interest rem nō alienari et tūc a gitur ad int̄ē gtra alienationē ut d. l. ea lege et d. ff. si ita quis et intel ligit sua interē siue sit frā phibitio fauore ītar psonar. Aut eig nō interest et tūc nō agitur si contra fiat ut l. fi. C. de pens int̄ empt et uendi. Si uero

pactū fiat sup re aliena et tē nō mteresse
pantis alienari et tē nō agitur ad
aliquid ut ff. de pact. l. nemo Aut mte
ē et tuē si contra fiat pot agi ad mtēe
ut l. quotiens ff. de fun dic lang p Cy.
et alios m d. l. ea lege et p bar. m d.
ff. si ita quis ¶ patet g° ex p̄missis
q̄ quo ad impediendū dm̄ trāslationē po
tentis agit phibitio testatoris q̄ gtra
hentis Cuius rō. cē pot quia testator
pot nuda uoluntate sme aliqua tradi
tione dm̄ū m aliū trāsferre l. a titio
ff. de furt. g° etiā poterit ne trāsferat
impedire ut gtrarioꝝ eadem sit disciplina
ut m. ff illud msth. pro socio et p regulaz
qui pot uelle pot et nolle que rō cessat
m gtrahente l. traditiombus C. de pact.
et ff. uendite msth. de rer. diui // Sed
nūquid sit dare aliquem modū p quē
igtūr possit impediri dm̄ trāslatio sup
quo multi multa ¶ n̄ p ueritate duo sūt
remedia vnū ē q̄ ꝑba phibitiua alie
nationis referantur ad p̄ambulū ipius
actus alienandi hoc mō dono uel uendo
tibi hanc rem sub tali mō ḡditione
forma et quentione valet q̄ si p̄cedens
ris ad aliquem actū alienationis q̄ res
ipa ex nūc p ut ex tūc m me r̄ūtat.
et reūsa cē intelligat. pleno iure et i
eo casu ḡstituus te ipam rem meo nōie
possidere Vel aliter et 2.° sic dicatur ven
do uel dono ut s. et promitto mi ipam rem
nō uendere et obligo mi m eū casu spā
liter ipam rem pignori per hoc enim q̄
remanet uis m re Impeditur dm̄ trās
latio ipius ut probatur m. l. si creditor
ff. m rem l. fin. ff. de distra. pign. de quo
vide q̄ no. bar. m. l. qui absenti ff. l.
de act. poss. et p Ja. bu. m d. l. ea lege
Illuc sup ē ut attendamus ad quātū vz.
qm̄ quis phibetur gtrahere rōne delicti
ut hereticus extorquendo apostota dapnatq
de crimine lese maiestatis disquirimus
latius de singul. Et p̄mo queritur an
hereticus possit gtrahere uendere uel
alienare ad qd̄ breuiter dicendū q̄ nō
ut l. maitheos C. de heretic. et m auct.
ardend. co. ti. et m c. extorquendo ff. cir
dentes ext. de heretic. Quinto nec pt
testm̄ facere nec testis cē m uditio ul
ext. ut m dict. uirbus et ut ḡnaliter
dicam isti heretici omn̄ priuilegio omn̄q̄
dignitate tam ecclastica q̄ scilr si priu
ati ut m c. ad abolendam et m d. c.
extorquendo cū si de hūti bona q̄ ipōre a
tpe gmissi crimis ipō iure sint confis
cata sicut p̄ dicetur m crime lese maiest
atis ut habetur m c. cū ſm legez q̄
de heretic. li. vj. ¶ Quid de extorquendo
dicemus dic q̄ quia ē suspensus ab āmis.

tratione si clericus ē nō pot alienare res
ecclie ut ext. de extor. pla. c. fi. et de re. iudi
c. ad pband. qs tenet Imo. m c. veritatis
ext. de do. et gtu sup rebus autē suis siue
sit dicus siue layc pot disponere q̄ut vult
et vendere et quomlmō alienare ut m c. si
uē de sen. ex. ~~c. per tuas ex. et exē de sen~~
x m. q. m. c. qm̄ multos m fi. ff. tē agen
do m uditio cē nō pt ex. de sen. ex. c. per
tuas et ex. de sen. et re. iudi. c. ad pband
et c. pia ex. de extrep. li. vj. et sequitur
Imo m c. veritatis ¶ Quid aut possit
fatere testm̄ dic q̄ sic ut no. Jo. m d. c.
decretum q ex. de sen. ex. li. vj. tam m glo
q̄ m nouella et bar. m l. si quera mg ff
de testis et Ja. de bell. m aūt de sanct. epis.
ff. oibus coll. ix. et Imo. m c. cū uoluntate
ex. de sen. ex. et spe. m ti. de mstriu. edic
ff. ꝑpendiose ubi quid de extorquendo et p
hoc fiant c. n. m fi. de sen. ex. li. vj. //
In apostata quid dicendum nā a postata
est temerarius recessq a statu fidei obedie
tie ul religionis et dr apostata q̄ post
statū ul retro statio ut habetur xxiv. q.
vj. nō fuit. Vnde apostata dr ille qui re
cedit a fide ul obedientia glo. m c. i. ex.
de apos. Sz an possit gtrahere cetera qd̄
distinguc aut ē apostata pfidie ut si
xpianus fuus ē iudeus ul alit aliquid m
gtemptum fidei et iste nō pot gtrahere
nec testm̄ facere ut hereticus ut l. m. et
l. apostatas C. de aposta. et ḡnaliter omes
illas penas patitur quas hereticus ut
no. Imo. m d. c. i. ext. de apos. sunt
q̄ hēt m. q. m. c. beatus si nō sit apos
tata mobedientie ul irregularitat tunc
infamis effectus et repellitur ab actu
sando et testio. extorquendo ē xp̄n q. m.
si quis a suo xi. q. m. si at nob. et xv.
q. i. c. legi et l. di. c. fi nō tm̄ phibet
gtrahere ul alia facere q̄ut de extorquendo
dixi et hoc sequitur Imo. m c. i. de a
postata ¶ Sz quid dicemus de iudeo et sar
raceno an possint gtrahere dic q̄ mt se
et xp̄ianos p̄nt sup rebus licitis ut l. ne
mo. C. de iude. q. Judei omn̄ Romanoꝝ iure
vti p̄nt regulariter l. iudei C. de iude. Ar
ma aut et lorice nō licet xp̄ianos vēdere
iudeis ul sarracenis ut ex. de iude. c. ita
quorundā et C. ad liberandū et m. l. n. C.
que res exspor. nō deb. et m l. mercatores
C. de gm. et mca. ſ licet nec eis xp̄anum
mācipiū C. ut Juma. xpi. l. i. et m. c. i.
et n. ex. de iudeis ¶ Nec ullam dignitate
nec honorem consequi p̄nt ut i. l. fi. C.
de iude. p̄nt tm̄ m uditio litigare et sūas
arbitles pferre ut d. l. iudei m. fi. C. de iu
deis et etiā pt legari eis m singli licet nō
m cōi ut l. i. et ibi no. C. de iude. ¶ Sed q̄ro
an liceat xp̄ianis ex p̄ria auctoritate accipe

et vsurpare bona infideliū dic q nō siue sint
iudei ut l nemo et l nullg C de iudeis siue
sint sarracen q dīna res iurisdictiones bo
na que tenentur a sarracenis ul iudeis iuſ
te possidentur ab eis illa valet in quibus ro
manī Imperatores nullū habuerūt dom
miū vñ sup talibg bois nō pnt de iure im
equitari nec molestari In alys at bonis
in quibus romanī imperatores dñiū ha
buerint pnt licite inequitari et eis bel
lū indici per papā ul imperatorē quia
spoliarunt imperiū dict bonis ar de rap
l nemo et l nullg qd sequitur Immo i
C qd sup ext de uoto et Jo an in addi
spe sup ti de iude forte tñ allegari sar
racen pscriptionē tān tpis Cuius rei me
moria nō existit que pscrip hēt p tis
ut l hoc iure ff ductg aque de aqua cot
et est insidiis q iura Imperij nullo tpe
pscribuntur ut l 9pit C de pscrip xxx
an et C ne ir do ul templi l i et l fi
fant C nō licrat ex de pscrip Sequit
nūc videre Quid iuris in dāpnato crimi
ne lese maiestatis qui aliquid molit dole
se 9tra psonā Imperatoris ul 9tis eos
qui cum eius latus st ul 9tra rem pub
licā ciuitatis romane arma mouendo ul
tumultg et seditiones 9tando ut hētur
in l i et ij ff ad l iull ma nō idem di
co in tirannо ul alia ciuitate huiusmodi
crimis penā ē mors et bonor amissio et
publicatio filij quoq huiusmodi delinquentis
eorū successione tā paterna q̄ materna
nec nō et alia quacūq̄ priuantur et sūt
infames ut hec hntur in l quisquis C
ad l iul ma et tal delinquens statim cri
mine cōmisso efficitur intestabil nec pot
9trahere uendere ul alienare ut in d l
quisqs et in c cum ſm leges ex de he
reticis li vi et in l fi C ad l iul
ma Quid aut dicemus in alys delictis
puta in homicidio furto raptoribus falsario
et si dic q aut delictū ē tale ex quo bona
nō st publicanda ut ē hodie irregularit
in quocūq̄ crimine ut in aliis bona dāpna
tor cū se C de bo dāp et tē talia delinq̄s
pot 9trahere l auferetur ff in reatu ff
de iu fi et in l reo ff de solu sz an tes
tamentū facere possint dic ut nōt bar
in l eius qui ff i ff de testa Aut ē tale
delictū ppt qd bona eius st publicanda
ul ex forma iuris ul statutor ciuitatis et
hic st 9sideranda quinq̄ tpa primū tēpus
ē an crimē 9missum in post crimē rō
missū et an actusationē sz in ē post
actusationem et an lit 9test q in est
post actusationē et an sīam ql in est
post sīaz latā C Circa primū qd ē an
crimen 9missum Queritur an crimine
postea contracto et secuto p̄cedens alie

nato ul cōtracto reuocari debeat Dis
tinguit aut alienatio qui crimē p̄cessit
fiunt frā bona fide et tē nō reuocatur
ut l si aliquis ff de dona cā mortis et
d l post 9tritū Aut ipa alienatio cri
men p̄uenit in fraudem cui ppōito de
linquendi et tē reuocat secuta sīna
ut d l si aliquis et l in fraudem Sz
qualit de fraude ꝓbabitur cui eis sit dif
finalis ꝓbatio quia 9sistit in aīo dic q
ex 9iecturis ꝓbabitur ex sex modis
ut dicit bar in d l post 9tritg p° si
alienauit oīa bona sua l oēs ff de lutig
ff de hys qui in fraud cre pro quo fac
qd nōt ylo in l qui testim ff de ꝓba
et qd habetur in d l in fraudem ff de
iure fi qd uer intelligit qn alienatio
crimē p̄uenit de ꝓximo et subeant alig
cā suspitiones ipius crimis puta mag
ne īmitie ul 9minationes tē ꝓbat
p c fi ext de renūcī li° vi° sunt qd
hō p ylo in auc ſ iam nītē C de do
na ān nupti et l ſ si marito in fi ff
qui et a quibg et l si mulier in pn
ff rex amo cui sp de quibg i dicetur
Sed si donauit ul vendidit p° quīte
C e l datam et l pe C de bo lib i pn°
Quod etiā ver intelligit qn alia cā
p̄cessit p̄supta crimis quia per se
sola ꝓximitas psonar nō sufficeret
ut s dixi ꝓbatur in l si quis p° h
ꝫ ſ quid C de bo dāp Illud tn sciag
q ad reuocandam venditionē exigit
q emptor fuit pticeps fraudis l aut
ptor ff si quis pticeps ff de hys qui
in fraud cre 9tra quē emptorē de pti
cipatione presumit si emit a psona
9iuncta cuig qualitatē et 9ditionē psu
tur scire l de tutela C de mīte irsti in
et l octauo ff vñ cognati° p̄sumitur
de fraude si post venditionē ul donatio
nē ipe venditor ul donator irpiatur
rem ipam tenere et possidere l sicut ff
sup vaciam ff qui mo pi ul ppo sol
et l si is qui ff de acq hr et l si qs
in fi ff de nāl libe quod semp ver in
telligit alia cā concurrente ut s ve
ruptīs lex vr velle q ex magis ar
guatur simulatio q̄ fraus inter que
ē drīma Quia simulata venditio est
nulla l ymaginaria ff de rei vin
et l nuda de 9trah empti cū sp Sed
venditio frā in fraudem reuocat p ac
tionē reuocatoriā inst de act ff in frau
dem et intelligit vera p̄dicta si vendi
tor possedit fructg et redditug inse rō
uertendo Alias si noīe emptoris pos
sedisset et sibi de fructibg rendisset nō
p̄sumeretur ex hoc fraudem ul simu
lationem l ultimo C de act et rē et

l ulli ff. possone ff. de act. empti ¶ 2o
pſuitur de fraude qñ venditio ul dona°
e frā dam et m occulto ar. l. fi. de rtu
nup. et l. nō estio de adm. tu. dū tī
prodit alia tā simulationis de qua s:
dixi et isto cāu puto m vtroq; cāu opꝫ
ee. q emptor ul donatarius fraudem
ptiripet ut. d. l. m fraudem ff. si quis
ptiripi ¶ 3o plumitur si de ppinquo
lequatur delictū l. venter de p. mule
ar. facit qd nōt m sili m auct. mnoz
C. qui da tu. possunt et m corpe vndꝫ
suitur nisi forte delictū ecet gmissum
p mopmata tyra quia tī nō ecet pie
liptio mdubio q auus p̄ressisset ad
hoc ¶ 4o plumitur si gtiarty ul aliena°
frā sit sub expressa gditione dicendo
vendo ul dono si mea bona gtingerit
publicari l. penultꝫ et i. nota ff. de
stip. suo. et m l. suā gem. m prin.
ff. de pecu. Que s: dā st vendicant
sibi locū m alienatione frā miti vi
uos Vbi at donatio frā ecet ee mortꝫ
extinec psone p huiusoi delictꝫ tue
lata sñia gdempnatorie revocatur ut
l. eius qui ff. de testa et l. res vsorig
C. de dona. mt. vi. et vx. et nō. m. l.
si aliquis ff. de dona. cau. mortꝫ Si
uō donatio ee mortꝫ frā fuerit vxo
ri tī nō revocatur ut dī. l. res vxo
ris de. do. mt. vi et vx. et d. l. si quis
post hac msi marty gdēnetur de ri
me lese. ma. Cuiꝰ memoria post mor
tem dāpnarrtur l. qs qs C. ad. l. ull.
maiest. et l. cū hic staty ff. si mar
ty ff. de dona mt. vi. et vx. et p glo.
et doc. m d. l. res vxoris ¶ Venio ad
2m tempus s. post delictū gmissum
et añ actionē m quo aut delictū
e tale ppt qd bona ipo iure sunt m
fiscum statim publicata ut m crimē
lese. ma. ut l. qs qs C. ad l. iul. ma.
et m. c. cū ſm leges ex. de hereti
li° vi° et m crimē gtrahenty ītestas
nuptias C. de nup. auct. mestas et
m cor.e vñ suitur et m crimē hēsis
et sp. ut m dō c. cū ſm leges et tī
nō tenet aliena° ut pote frā ab eo
qui desipit ee dns Aut crimē e tale
ppt qd nō statim dnuz bonoꝝ pdit
ſ sola admīstratio mterdicit ut dixi
m extōrato et m reteris rāibꝫ qui
pbantur m l. gsitū ff. qui et a quibꝫ
et l. ex inditioꝝ ff. de accusat et tī
nō tenet alienatio voluntarie facta
Secy at si fieret ex rā nīa l. reo ff.
de sol. et l. alienati ff. famhi ar. l.
peto ff. pdiū ff. dle. n. Aut delictū e
tale per qd nō pditur rex dnum
nec ipaꝝ admīstratio mterdicitur ut
e restituit m oī delicto d. l. post gtītum
et l. auffert ff. i tratu ff. de iu. fi. Tue
distinguitur aut e irrevocabil aliena°
ut manūssio et nō tenet ut l. qui pene
ff. de ma. Aut e revocabil et tenet aliena°
ut d. l. post gtītū cū sp. nisi frā cēt i fraū
dem ut. d. l. si aliquis ff. de do. ee mortꝫ
¶ Condescendo ad 3m tempꝰ s. post ac
cusationem porrectā añ litꝫ gtꝫ m quo
dic q m oībꝰ illis cāibus m quibꝰ dnm
e alienationē phibitam post crimē cō
missum m illis hysdem erit post accu
sationē porrectam multo magis Jn rete
ris aut dic alienatioē uoluntaria idē
uir qd s: dixi m nīa distinguit Aut
reus e pns et tī idem qd s: aut e ab
sens et tī nō tenet l. fi. m fi. ff. de acq.
re. do ¶ Capio 2m tēpꝰ qd e post litꝫ
gtestꝫ m quo sunt opy tm p veritate
dic idem ee p oia ut dixi m 3o tpe qd
sequitur bar. m d. l. post gtītū et gul.
de cu. m l. nō solū m fi. ff. de ī mterꝫ
resti licet tlo teneat gtiarū m d. l. ex
uidition ¶ In qnto tpe qd e post sñaz
latam distinguo aut sñā nō e suspēsa
p appellationē et sic tīsiuit ī rē iudica
tā et nō valet gtītꝰ ut d. l. post gtītū
aut e suspensa p appellationē et tenz
gtītꝰ ipo iure tī gfirmata priori sñia
postea revocatur ar. l. cyrographū ff.
i. de admīstra. tute. Ex p̄dictis apparet
an fiscus habeat m pens tanta ypothe
cam sicut habet m gtītibꝰ l. qd placui
ut ff. de iure fis. Jn quo dic q ante
sñam latam fiscus m pens hz nullā
ius ypothece ſ post sic C. de pe. fi. ar
p̄fe li° xo l. i. p quo fant si tale ius
haberet añ sñaz posset p ypothecā a
quocūq; possore alienata revocare qd e
flm ut patet ex p̄dictꝫ qd sequit bar.
m d. l. i et l. post gtītū et l. auferitur
ff. fiscus de Ju. fi. et Cy. m. l. si quis
post hac C. de bo. damp ¶ Sexto pot
aduīti raius m quo psona gtrahere
phibetur rōe fragilitatis ut mulier
et nō dico mdifferenter ſ solū m certis
cāibus puta si p illo alio mterredat
tūsferendo m se alienā obligationē ul
fideiubendo pro alio ul silia hys. n. ca
sibus nō obligatur mulier m effectū
quia ope exceptioms velleyam sic
cauitur ut l. senatꝰ et l. fris ad vel
leya C. et ff. et l. i. et n. ſ si obligat
se cū viro suo aut pro viro suo ipo
iure nō obligatur ut m auē si qua
mulier. C. ad velleya pot mulier Jure
ypotheca renūtiare tā m gtītu vni
p exīnei et tenet tal renūtiatio sed
tām renūtiatio frā sup vno gtītu ul
psona vmg ad aliū gtiartū ul ad alia

plonā nō extendit̄ nec porrigit̄ l. etiā et l. iubemꝰ C. ad velle ¶ Sup est nūc assumeir ꝫ m pñtpalē cāuz qui ē p gtr̄tū phibetur rōne rei sup qua ce lebrat̄ contractꝰ Circa qd̄ ē sciend̄ p gtractū pt̄ reddi tūc mutl pñci palit̄ ex diobꝰ p̄mo ex defectu nē ut qz res nō extat in nā nec cē spatur l nec emptiō et l. et si consensū de cō trahen empt̄ ¶ 2º ex defectu unī p hibent̄ Cuiꝰ quidem exempla sūt ut puta res ꝓpia res sacra religiosa fun dus dotal res litigiosa res publica res eccie et alie plures phibetur ēi res p pria eius l. sur rei ff. de gtrahen. ept̄ Itē phibetur res sacra alienari et sup ea gtrahi qua talis res nō pt̄ cē i gmō nō mō ul dīno alicuiꝰ ꝫ solid dei ut in ff. nullꝰ mst̄i de rer. diui. nī. in tribus cāibus ibi nōt̄ p ylo. et in l. sanctꝰ cui autem p̄terea C. de sa. sanc. eccī. et rer. q. ij. c. sacror. phibetur etiā res religiosa alienari l. locum C. de relig. et in. ff. fi. mst̄i de gtrahen. emp. differt res religiosa a sacra qua res sacr ſt ille que st̄ deo dedicate cū auct̄e epi ul supioris plati ut dō ff. nullꝰ Religio se st̄ que gstituūt̄ solis priuati vo lūtate in ferendo mortuū in cētū locū qui locꝰ appellatur sepultura ut i. ff. religiosum mst̄i de rer. diui. Et idem ē cēsendum de locis publicis ꝓprietate et usu ut platea strata ciuitatum que nec alienari p̄nt ut ꝓbatur i dict̄ iurib⁹ et in l. ꝫ relig ff. de gtrahen. empt̄ Si aūt cēnt publica ꝓprietate ꝫ nō usu ut molendina et mancipia t̄ bene p̄nt vendi cū ēta solēpnitate l ~~possent vendi~~ bona et l. in t̄ pub. ff. de ver. sign. et l. fi. C. de ven. bo. emp. li. xi. et nōt̄ in d. l. ꝫ relius Idemꝙ dico de libero hoīe qui nec pot̄ alienari ut l. nec liberi ff. de gtrahen. empt̄ ¶ In predictis cāibꝰ si emptor fuerit scius rem cē sacram religiosā t̄ nō agit̄ cont̄ venditorē ad int̄cē si uero fuerit ignorās t̄ agit ad omē int̄cē sicut ut d. ff. fi. mst̄i de gtrahen. empt̄ ¶ Quidditeng in re immobili ecciastica ut in fundo ul domo eccie dic ꝙ nec huius rei tenet aliena. nisi int̄ uenerat ēta solēpnitas traditꝰ tā a iure ciuili ꝙ canonico de qua habetur in auct̄ hoc ius porrectū et in l. iubemꝰ C. de sa. sanc. eccī. de iure Canonico aut̄ in hoc standum ē habetur xi. q. ij. c. sine exceptiō et in c. diuū ext̄ de re. eccī. et nō alie li. vi. Que quidem solēpnitas tal ē ꝙ si quidem venditur ul aliena tur res immobilis eccie collegiate dicor. sclarū t̄ requirit̄ epi et capli et etiā t̄itatꝰ mt̄ ipōs de caplō ut xi. q. ij. sine exceptione Aut venditur res immobilis alicuiꝰ mōsterii aliorꝝ religiosorꝝ et t̄ requirit̄ consensꝰ epi et abbatis et etiaꝫ gsensꝰ monachorꝝ et t̄itatꝰ mt̄ eos ut xi. q. ij. c. abbate et xi. q. iij. c. in uenditionib⁹ aut venditur res alicuiꝰ prochial eccie et t̄ requirit̄ consensꝰ epi et p̄sbite ri siue actoris eiusdem ꝫ m Immo. ut nōt̄ p eū in c. statuimꝰ i fi. ex. de trān ¶ Sz ad p̄missor declarationē quer̄itur que sit forma t̄itatꝰ qui re quirit̄ in alienatiōe rei eccie dic ꝙ quement oīs de caplo in uno loco sit̄ glueto et fiet corā eis ꝓpōita sup alie natiōe fienda de re ipa et Inde singli oēs dicent q̄ sibi ꝙ meliori videbitur fiendum ar. in l. fi. C. de bo. ciui. alie li. xi. aī l. sc. de quo fiet mstrīm et hoc tenet ylo. in c. tua nup ex. de hīs que fi. a p̄cla sine cōsensu capli ¶ Sz an sufficit vnꝰ t̄itatꝰ An vō re quirantur plures vi ꝙ vnus sufficiat quia de caplo loquit̄ in singli c. dudū ex. de re. eccī. nō alie. licet gsul tus sit ꝙ fiant plures ut in c. tio loco ext̄ de testi. ibi quoq; t̄r quā opp vi tenere ylo. in d. c. dudum sup vbo t̄itatꝰ licz dns Rol. in suis notu lis teneat ꝙ debeat fieri t̄itatꝰ p̄dict̄ Que aut̄ dra st̄ p̄cedut̄ in alienati ombꝰ ꝓpetus ¶ In illis que st̄ tpa les ut ē locatio ad v. ad vi. ul ad ix. ānos ul ad plꝰ nō requirit̄ p̄dicta solēpnitas ꝫ sufficit sola auctas abba tis rectoris ul altiꝰ administratoris ut i. c. i. ex. de ec. bn̄ et xi. q. ij. possiōes qd̄ sequitur Immo in d. c. statuimus de trān et archi in c. i. ex. de re. eccī. nō alie li. vi. et ē hodie tex. in cle. i. ex. de rebꝰ eccī. nō alie ¶ Sz quid dices de tali qōne cotidiana ema alienant rem immobilem et in mstrō vendit oms dicat nōiꝰ q̄ mutuenerūt t̄itatꝰ et cetera solēpnia de quibꝰ s. An per hoc mstrīm ꝓbabitur de dicta solēpni tate vi ꝙ non quia ista ē solēpnitas extrinseca q̄ nō p̄sumitur et maxie qū ē tal que nō pot̄ mutuemir tpir celebrati cōtīq; et requirit̄ t̄itū tpis ut l. et i. nō C. de fi. mstru. et Ju aste. fis. et l. quecunq; de publi. Inten trariū fiant quia oīa debent p̄sumi solēpniter acta postq̄ sic in mstrō gnet̄ ut ff. fi. mst̄i de fideiq; et l. sciendū ff. de ꝛ. ob. Et hanc ptem vi sentire Jo. an. in c. tio loco ext̄ de testi. sup ylo. ij. Sz tenet bar. gtrariū in d. l.

scendū et hoc magis placet et ē melior
q ecīa debēt gr̄ fieri mistīa sepata q
ecīa de tīrtatibq p̄cedentibq ꝑnas tñ
q liez de iure requiratur si tñ ex con
suetudine ecīe exigeretur minor
illa sufficeret ꝑm Imo m d c sta
tuimq et arthy m c dubiū q quo fa
cit q nō cp̄ m l i c que sit lon
gissīe m illa q cum alien̄t rei publi
Quid si fiat alienatio omissa om
solēpmtate dic q ē ipo iure nulla ut
d l iubemq et nō m d c sme exceptī
et pūtur alienator ut d l iubemq
et m c nulli liceat ex̄ de rebꝫ ecc
nō alie Sz quid si m hac alienatoe
mtuemt ois solēpmtas debita tamē
ecīa ē de hac alienatione multū lesa
an potent reuocari ista alienatio
dic q sic p bñficiū īmterpl restī
ī quadriēmū a tpe alienatois ma
datū ut hētur et nōt m c i ex̄ de ī
mterpl resti et m c penulti ex̄t
de rebꝫ ecc nō alie sicut dicimq m
mōre si frā sit alienatio cū auctē
tutoris cū decreto iudicis ut l etiā et
l fi c si tu ul cu mt Utr qro cō
tingit quīq q reperti st plati puta ab
bates et ꝓpositi qui hnt sub se alias
ecīas ul alia mōstīa qui appellant
prēs abbatꝫ et aliqn gerunt ipas ec
clesias prioratq et abbatias sicut fa
cit epi dyocesam Modo si queritꝫ
si aliquis mferior rectore prior abbas
ul abbatissa venderet ul alienaret
rem īmobilem An sufficiat auctas
et cōsensꝫ ishq pūtꝫ abbatꝫ An auc
toritas epi dicunt quidā q requirit
auctās epi p c hic vsq pfatio r
q ij et rvm q mj c ī vendito
mbq Ingrīū detīnāt Jo an ī d cle
pis ex̄ de re cct nō alie vbi dicit
q sufficiat auctas dñi pīs abbatis
quā opz videt̄ appbare Imo ī c
cū et plantare ꝑm ecclīs ex̄ de pri
ul et m d c statuimq de tīs hosth
m d c ī ecclīs cirta hoc distmguit
Aut iste pr̄ abbas est exemptq ab epō
et tr̄ sufficiat ipius auctas Aut ē sub
iectq epō et tr̄ requiritur auctas epi
et hoc magis placet Amplīq quītur
an actio psonal ul real q petens emē
possit cedi ul alienari sme p̄dicta
solēpmtate de quo p glo et Ja de be
lusio m auct de nō alie aut pmu
coll ij In qua considerari oportet
an actiones mt mobilia ul īmobi
lia ꝑputent quidā dicunt mt īmo
bilia ꝑputari quā opz tenet glo ī l
mouentiū de v sigl et l fi c ī qbq
cau īmterpl restī nō ē nīa Alij di
cūt mt mobilia ꝑputari p tex m ss erac
ī l i C de rei ven ac l i et l ij vbi mo
biles c qui et quibq quarta ps li x q
opz appbatur m l i c si adiuer tiaī //
tu pleng ꝑm Ja distīnguc aut tīrtat
de actione rispāu siu ipig Aut rispāu rei
ad quā ꝑpetit p cāu oēs actiones cēsent
īmobiles siue ꝑpetant piu rem mobili aut
īmobili ar msti de re tor et mor ss
mtorpales et nō m l mouentiū Ex cāu
aut agitur de fauore aut odio aut mtrī
de utrobꝫ Si agitur de fauore tr̄ si fauor
hoc exigit ꝑputatur tāgq mobil ut d
ss exactio Si at fauor nō exigit tr̄ loco
īmobiliū ꝑputant si ꝑpetit p re īmo
bili Si aut piu re mobili tr̄ censent
mobiles io quia isto cāu pūt cedi tā ī
ecīa q ī mmore quia res ipa mobil
posset vendi ꝑm distīnctionē tradita ī l
lex q tutores C de adm ti et nō ī d
auct de nō alie ss nos igitur et hoc mō
debet mtelligi qđ notatur m d l fi Si
uō agitur de odio tr̄ si odium excludi
tur si mobiles censeat tr̄ mobiles cē
seri debent Vbi at mrtm de utrobꝫ no
tatur tr̄ si cā magis ptinpat m odio
q m fauor tr̄ īmobiles censetur alias
at mobiles l corruptione C de usufr̄
et de fiu l sicut m pn et de ꝑscrip lon
tempo l fi m fi que oīa notant piu
statutis prohibentibus varias psonas
alienare Transeamus nē ad fundū de
talem reuocande mdubiū An fundq do
talis alienatur p maritū ul uxorem ex
cā nīma et tenet alienatio ut si det ī so
lutū creditori mulieris q̄ puent ī ob
ligatione fundi ipm vir m dotem ut
l i ff de fun do facta m ar l alienatio
ms ff familiāe ul si petatur vir ad
diuisionē ipius fundi nā hyis cāibus
primittitur alienatio ut l i ff de fū do
et msti quibq alij licz m pn Si nō fi
at alienatio ex cā voluntaria et tr̄ aut
fit titulo vlī ut puta heredem mstituēdo
et tenet alienatio licz tīnseat cū cā sua
ut d l i Aut fit titulo singuli et tūc
res fiunt tradita vino īestimata et nō
potest alienari l si pdiū C de rei vi do et
inst qui ali li m pn et l i ss cū lex
C de rei vi ac Aut fiunt tradita res ipa
estimata et tr̄ subdistīnguc aut estīata
fiunt ea estimatione que nō facit estima
tionem ut quia fiunt estimata eo solo
respectu ut sciatur q̄tū res ipa solutio
nis sit effecta de tertio et idem ut alie
nari nō possit l si mt vir et qđ ibi nō
C de rei vi do Aut fiunt estimata ea ex
estimatione que facit ~~estimatione~~ emp
tionē et tr̄ aut data ē ipsi iudici electio
petendi qđ velit so ma et nō pt alienāi

ut l. i. C. de fun. do. Aut ē data vino electo
soluendi q̄ velit ul' irm ul' p̄tū et tr̄ p̄t
alienari l. q̄ si fundg. ff. de fun. do. Indu
bio aī si de hoc nō appz p̄sūīt eē elect⁹
vni l. plenīq̄ l. penult. et fi. ff. de uſ
dot. et nota p̄ glo. m d. l. si mīt vir. Si tī
vir cōsentiente vxore fundū dotalē iēst
mmatū alienauerit et vxor uiuerit nō gt̄
uenire alienatiōm firmaretur alienatio
virtuti iuramēti ut m C. eī gtmgat ex
de uſ uſ. msi mulier prius iurasset
se nō alienaturā ut ibi no. p Jo. an.

Demq̄ quid uſ sit m re litigiosa an
possit alienari sic distmgue. Aut p̄ re
ipa agitur rei vendicatione directa uel
vtili et sic de dnō eius queritur et tunc no
pot alienari ut m auc̄ litigiosa C. de li
tigi. Aut p̄ro ipa re agitur ad usufrūtū
cig actiōe cōfessoria et tr̄ idem q̄ usu
fructu ē ps dnī. l. m. ff. de usufruc
Secq si p̄ro alia q̄utute ageret̄ ut nō
m. l. ꝙ. C. de litigi. Aut p̄ro ipa re agit̄
actiōe ꝓpothē et tr̄ nō effic̄itur litigio
sa et iō ē pmissa alienatio ut l. i. C.
de litigio. et l. i. C. de p̄scrip. lon. temp.
Aut agitur actiō psonali et tr̄ res ipa
nō effic̄itur litigiosa et malienabilis
ꝑ ipa actiō sola litigiosa effic̄itur ut l. ꝙ.
C. de litigio. Hec mra si iste cāu res nō
sit affecta vitio litigiosi quia actiō ꝓpo
theraria nō effic̄it rem litigiosam que
rem ipām respicit ut s. dixi multomm
actiō psonal' ꝑm Ja. bu. et p eū nōtur
m d. l. ꝙ. C. de litigio. hic de vno q̄rit
an ad hoc ut res ul' actiō effic̄iat liti
giosa sit nēcia. litis gtest. ul' solū suf
ficiat libelli oblatio dic ꝑm Ja. bu. aut
q̄ritur de re aut de actione si de re illa
effic̄itur litigiosa p̄ solā p̄cī oblat. pī
cipi ul' libelli obligatione ut dcā auct.
litigiosa. Si queratur de actione tūc li
tigiosa effic̄itur p̄ lis gtest. ut l. ꝙ. de
litigio. qd̄ sequitur Ja. bu. ubi s. et Ja.
de belu. m auct. de litigio. coll. vii. de
uſ. canonice inductū ē p̄ solā cītatio
nē res et actiō sit litigiosa ut de. i.
ext. de li. pen. Et nō. q̄ ille qui re liti
giosam alienat ut l. ꝙ. C. de litigios. et
l. fi. eo. ti. Et p̄dcā p̄cedūt q̄n fit aliena
tio mt̄ vnos ubi at̄ fieret i vltiā volū
tate ꝑna auc̄ nūc si heres. C. de litigi.
Vbi dispōmtur valere testatū rei litigio
se si contmgat heredem optinere m cā
lis olim cēt aliter statutū ut l. m. i. fi.
C. eo. ti. Quid at̄ malienatione rei ci
uitatis ul' loci dic q̄ ē p̄missa cū cīta
solle p̄mitate ut l. i. et ꝙ. C. de ven. rei
ciui. li. x⁰. et nō. m. l. Ciuitas ff. si cer
tū pet. Quid si fiat aliena⁹ rei nō liti
giose aī litem motā que tū trā ē spe fu
ture litis dic q̄ aut tal' aliena⁹ trā ē
i potentiorē rōne offitꝙ et nō valet
et p̄mitur alienator ut l. i. C. ut
lite pen. Aut ē trā mdūiorē aduer
sariū rōne diuitiar ul' alia sili cāua
et tr̄ agitur ad mterē gtra alienati
onē ut ff. de alie. mu. iu. cau. fac. l.
i. et ꝙ. Et adūte q̄ layci dicūt̄ hīr
duiorē adūsariū q̄ncūq̄ sit trā alie
natio m etiam ut ext. de alie. mu.
Ju. ca. fac. c. fi. et Jmo. m. C. i. e.
ti. Postremo ꝓhibet̄ gtūq̄ rōne
turpitudims ut nō m. l. gnāliter et
l. si plagi de v̄. ob. In quo cāu sic
distmgue. Aut m stipulatione id qd̄
p̄mittit̄ ē turpe ut p̄mitto fare
hōīcidiū ul' quid sile et nulla ē stip⁹.
Aut id qd̄ p̄mittit̄ ē honestū ꝑ ipa
p̄missio turpiter ē extorta ut per
dolū ul' metum et valz stip⁹ ꝑ ageti
obstat exceptiō et vltra p̄missōm
datur actio ut liberetur et nō. ff.
et C. qd̄ metꝙ cā et de dolo p̄ totū aut
id qd̄ p̄mittit̄ ē honestū ꝑ cā ꝑt q̄
p̄mittit̄ ē turpis ut p̄mitto rectiū
si fecerus hōīcidiū et tūc lic glo. et
doc. sint m varys opp. ut refert bar.
m d. l. gnāliter et Cy. m l. ꝙ. C. qd̄
me. cā. et l. ex eo. de ītutili stipula
tū. Verius dicendū ē ꝑ m. eū q̄ sit
ipo nūc nulla p̄ l. iuregentiū. ff.
si ob malefitū. ff. de pac. et p̄ dicta
l. si plagi et her. suffitiuit̄ segt̄ hīa.

Et papiere uersilit pot

An reus possessor teneatur ad fruc
tꝙ tam p̄ceptis q̄ p̄cipiendis dic
ut dictum m glo. sup. vbo. sil' cū fruc
tibus et qd̄ nōt̄ p̄ glo. et Cy. m. l.
certū. C. de rei ven.

Tot et tantos fructꝰ

lis hic exp̄mat̄ qūtitas ēta
sup valore fructuū nō tn̄ ē de ne
cessitate q̄ actor m libello exp̄mat
ētam qūtitatem fructuū nec ex
tmatione certā ꝓpōr. Sz rēmq̄
diū ē i p̄cessu quia actor ētā qūtita
tem eor. quā p̄cipit pot. p̄babili
ter ignorare ut tenet bar. m. l.
i. m. pn̄. ff. de eden. et Cy. m. l. ētū
m vltiā. q. C. de rei ven. et m. l. aī
ppia. C. si quis alteri ul' sibi et m.
l. i. C. de sen. que. fi. ēta q̄. p̄fert̄
m p. q. Secq at̄ ē m ītentē ꝑm
quosdam nam ēta qūtitas sic. co
debet exp̄imi m libello qua actor
de suo mt̄ cē et m q̄ta qūtitate pt̄
certꝙ cē ut not̄. p̄ Cy. ubi s. Jn
gtrariū tn̄ tenet glo. q̄ etiā ītim.

ēē admittitur ī certa petitō et suffi
cit ꝙ ī ꝓcessu postea certificetur ut
nōt m l ētn ꝺdito m pñ ff si cer
pe et l ɳ C ꝺ sen que sine ētn qñ
titate et m ss curante msth ꝺ actꝰ
Quā opy tenet Ja bu m l i C ꝺ
sen q̄ pro eo qꝺ mt̄ est ꝓferunt̄ et
bar m l stipulationes nō diuidūt̄
m pñ ff ꝺ v̄ ob cēa si appatus ꝫ
hec ē gnōr opy ꝫ m eū et sic patet
idem uris ēē tā m fructibꝫ q̄ mītēē
qꝺ verꝫ ē sequitur

Et hodie recusat

Quid si nō recusat ꝫ rem offerat
dicē ꝙ vltrꝫ nō ē ꝓcedendū lite
l si reus ff ꝺ ꝓcur et l fideiussor
ff ꝺ ꝺlī exceꝓ ℔z quid si āte libel
lū oblatū rē optulit q̄ actor acīpe
recusante an sit vltrꝫ audiendꝫ
dicē ꝙ aut actor recusante rem am
pert tā q̄ sibi mutuleꝫ eiō aut ꝙ
dēnorata reꝺdebat̄ ꝓmo cāu bī ha
buisse illā ꝙ ꝺcrēto iō ꝙ ipīꝫ nō
admittitur petitō ut l i et ɳ ff
ꝺ ꝺcrēt et ss si msth ꝺ rei ꝺiu
2o cāu subdistīnguē aut reus ob
tulit rem et mtēē ꝺtionationes et
tē actor ꝺbuit illā acīpe et dāpnū
mī ea postea ꝫtingens ptinet addāp
nū et periculū eiꝫ ar l si msula ff
ꝺ v̄ ob et l Jth illa ff ꝺ ꝫsth peau
Aut rem obtulit ꝫ nō mtēē ꝺtiōna
tionis et tē licuit actioni recusare
et reus tenetur ad omē mtēē tā ꝓ
ꝓtium ꝙ pñt ut l ɱ ss si reddita
et ꝙ ibi nō ff ꝫmo et l plane ff
famhēr et l tutor ss lucius ff ꝺ
usuris ꝺ sp ꝺ quo plene tanꝫt p Cy
m l exhibitionis C ad exhibend m diu
aūt ubi nō appz ꝺ aiō actoris recusantꝭ
acīpe dicē ꝙ ꝫsideranda ē qualitas ꝫ
qñtas ipius rei recusate ac ētī qua
litas ꝓsone recusantis ut si res fuit
vilis et actor diues et potens ꝓsuma
tur recusasse hīnōi ipam ꝙ ꝺcrēto
si uō fuit res ꝫsiderandꝰ ꝓcꝰ et actor
paup et tūc nō ꝓsūmitur animū hūisse
ꝺcrēmḡdi ar m l cū ꝺ mḡbito ī fi
ff ꝺ ꝓba facit ꝙ nō m sili p ꝫsto ī l
cū quid ff si ctū pe dū q̄rit q̄n aliꝰ
dicat acīpe tibi hanc rem Demꝺ q̄
rītur quid si res ipa que petitur c
mobilis puta equus qui mortuꝰ ē pē
ꝺnte lite an ꝺbeat reꝰ ad ꝓcꝰ restituī
ꝺēpnari ul absolui dicē ēē distīnguē
dū aut fuerit possor malefidei uel
bonefidei ut nōtur p ꝫsto et doc m l
Jth si verberatū ss fi ff ꝺ rei ven
et l illud m pñ ff ꝺ pet here

Quare petit

Hec est
o libelli
cōclusio et actoris petitio que quidē ꝫclu
sio semp ē nēīa m actore ꝫ m reo ex
apiendo nō ē nēīa ꝫ sufficit facti
narratio ul exceptionis allegn̄e ꝫm
bar m l fi ff ꝺ exceꝓt Ad hanc cō
clusionē actoris uidet ꝺbet magis ad
ūtere q̄ ad porē ptē libelli m qua cō
tinetur solū fī narratio ꝫm Jo an et
no m C cāī certia ℔utrīna m pñ ex
ꝺ tā poss et ꝺꝓie

Quatinus ex offō viō

Hoc officiū iudicis qꝺ hic postulatur
appellatur mītenariū qꝺ coheret actōi
ꝓpōite et ꝙ mīsteriū et auxiliū pbet
ꝺ qua loquitur lex ediles ss Jth sciēn
ff ꝺ edil edic et l m C ꝺ po Cuj
tā sciendū q̄ ducē ē m ɳne officium
iudicis est n quoꝺdā officiū iudicis no
qꝺ ab aliquibꝫ appellat̄ meꝝ aliud est
officiū iudicis mītenariū Officium
nobile ē illud qꝺ p se subsistit nulli
actioni ul exceptioni ꝺbuiens ꝫ sui
soluis nobilitate ꝫtaudens Offīm mīte
nariū ē illud qꝺ coheret actioni ul ex
ceptioī ipotens stare p se ipm vnꝺ
famulando alī ꝺbuit sicut faciunt
mītenarii ɳ iō tali noīe appellat̄ qr no
mina ꝺbent ēē rebꝰ ꝫsequēta Jnsth
ꝺ dona ss ē et aliud ꝓterea sciendū
ē ꝙ officiū nobile ē duplex nā quod
dā ē qꝺ tendit ad coadiuuandū ius
gē gꝺdā qꝺ tendit ad impugnandum
ius gē ut m datione tutoris ītpōe ꝺcīm
l i ff ꝺ iurisdictione et l nāli ff
ꝺ gstr tuto et m dando aduocatū nō
hīnī ut l i ss aūt p̄tor ff ꝺ postl et
m faciendo aduocato et medico solu
ꝺ eor salario sup quo nulla p̄cessit cō
uentio l i m pñ et ss m honorarijs
ff ꝺ variis et cēteris cōgnitionibus et m l i C
ꝺ sufragijs ꝺ quo p Jmo m C ɳ ex
ꝺ offi iudicis De 2o tendente ad impug
nandū patet ex m ītem rescꝰ p qꝙ
rescinditur ul rescindi postulatur qñtꝰ
sima ul ꝓscriptione alias iudicis ualidus
ꝺ iure qꝫ ut pz m ti ff ꝺ minore et
m ti ff ex qui ca et m l m cāue m
pñ ff ꝺ minor De officio mītenariō
exemplaris ī structis mtēē ac expensis
lis et retens quarentibꝫ post libelli
oblationē ut ꝺ l m C ꝺ po et l ediles
ss sciendū ꝺ edil edic Cuj ꝫtā sciendū
ē ꝙ hoc officiū mītenarium qñꝫ ꝺfi
nit actioī qñꝫ repugnāt actioī ꝺ 2o patꝰ
ex m exceptionē oppōita p quā pe
titur ꝙ expensarū factarū m ir petita
nō habeatur ut l plane et l fi ff ꝺ

pe hr̃ et ī l. si ī arta ff. de 9di. mde. t
l. ī fundo et l. supt̃ et qđ ibi nō. ff. de
rei uen. De p° qñ. dēbuit actōi cō
sidra q aliqñ hoc offm̃ dēbuit actiom
ponend ut pz mterrogatorijs que fiūt
An reus qui speratur queīn rē possi
dat ul an sit heres defuncti & quo nōt
p glo. et doc. m rei. & mt̃ acti. fiant l.
is qui destmauit ff. de rei uen. et l. uo
luit de mterro. act̃. Qñq; debuit actōi
ꝓpōite ꝓsequendo ut mdilationibꝫ dan
dis tam actorī q̃ reo m citationibus
et irrepnombꝫ testiū et ī ultr̃as et
si l. i. C. de dila. et l. fi. ff. e. et l. tes
tiū et l. unic. l. si qñ et l. qm̃ C.
de testi. Qñq; debuit ipi actōi ī pnūti
atione et lit̃ dnsione ut ī fructibꝫ vsu
rs et lit̃ expeñ. ut d. gl. snen. et d.
l. mj. et l. tiato. C. de fruc. et li. expen.
Qñq; debuit m executione late sme ut
l. admo. pio m pn̄. et gl. extent̃ ff. de
re. iudi. et C. de execu. rei iudi. p totū
& quo dic̃ ut nōt p bar. m. l. i. ff. de
unic. oīm iudi. Solet dubitari an. ī iu
dic̃ offo nobili offendo implorando of
ferendꝫ sit libellꝫ Et glo. ff. g tractc
nā glo. ī rub̃ ff. de mtro. act̃. dicit. q
nō et sc̃z glo. m aut̃ de ten. et se. gl.
Illud Contrariū tenet glo. ī subñsis
C. de naufragijs li° xi°. idem sentit glo
i ff. de edēn. alibi glo. m. l. ij. gl. dies ff.
qs or. ī bo. pos. hūa distmguit sic aut
offitiū iudic̃ nobile ī ploratur ī forma
iudicij et tē offerēt ut l. i. C. de cur.
dic. Aut ī ploratur ext̃ formā iudi
cij et tē nō offertur ut l. de ībmersis
& naufragijs Sz tu plene distmgue q
aut loquimur de offitio iudic̃ mferna
rio et m eo libellꝫ nō offert̃ qz satis
ē q sup act̃ libellꝫ sit oblatꝫ aut de
primo offerendꝫ et ita mtelligatur
glo. m rei. & mtro. act̃. et m d. gl.
illud Aut loquimur de offitio iudicis
nobili et distmgue Aut hoc offm̃ ī pn̄
tur loco exceptioms ad impugnādū
actionē et nō offertur libellꝫ dēt̃ pri
mitatē et q̃uctionē actoris sup qua
libellꝫ ē oblatus licz posset offerri sm
dd. l. scire oportet gl. oportet de exem
tu. Aut offitiū nobile ipetitur loco ac
tionis et tūc aut m hoc offitio prędi
tur cū cāe rogmtione quo ad ptēz et
q̃ntū ad iudicem et tē exigitur libellꝫ
ut m salario aduocati ut l. i. gl. ī ho
norarijs et l. i. C. de suffragijs et ī fi.
ī mte. que postulatur a māiore ul m
inore ut l. m cāe de mmo cū sy. nā m
hrs ꝓceditur iudiciario ordine ter. ē
m. C. m offm̃ de offi. iudi. et sic pot̃ m
telligi glo. m d. gl. dies Aut m eo non
ꝓceditur cū cāe rogmtioē quo ad ptēz
& solū quo ad iudicē quia m pte mil
petitur ut m dationē tutoꝝ ul curatoꝝ
cū mēpoīone deceti et ī pe. bo. po. ut
l. diuus C. qui pe. tu. et tē libellꝫ nō
ē nūcius sic etiā pt̃ mtelligi dictꝫ gl.
dies Aut ī eo ꝓcedit sme aliqua cē
rogmtioē quo ad iudicē et quo ad ptē
et tē nō offertur libellꝫ ut pz ī aduo
cato petendo l. i. gl. aut ptor ff. de pos
tu. l. negtijs gl. aduocatos ff. de offi. p
gl. ul. de quedic. ut p doc. m dēm̃ rei.
et p aliquos ī dēm̃ l. negtijs et dixi q
m pñ. huius libelli m p° gl. m fine
Demde q̄ri solent An iudex tene
atur offm̃ suū ipetri pte nō petente
2° si nō tenetur Nūquid si nolūta
rie offm̃ suū mēponat vz sine ptis i
quisitione Circa pmū bar. ī l. mj. gl.
hoc at̃ iuditiū ff. de dāp. m fer. sic
distmguit Aut tale offm̃ īspicit pñm
palit̃ publicā vtilitatē & m suū sbiectū
ut puniatur pmtiā delmq̃ꝫ et tūc
iudex tenetur offm̃ suū mēponē sine
alicuius requisitione l. g̃ritur ff. de offi
psi. et m aūct. ut nulli iudi. gl. i. et gl.
qm̃ nō Aut respicit vtilitatem pri
uatā et tē aut respicit honorē alicuius
iudic̃ et & m bar. tenet̃ offm̃ suū m
terponere sine requisitioē alicuius ut m
aplis dandis et pressu pti appellati l.
eos m. fi. et l. iudicibꝫ C. de appella.
Ego puto q nō teneatur si tm̃ fiant vz
ut vult glo. m d. l. eos m. fi. q̃ allat
ad hoc l. i. gl. i. ff. de libel. dmmso a
tale offm̃ respicit privatā vtilitatem
ptis tm̃ et tē aut ille actus ē pietat̃
et fauoris mserationis mtiodiosus aut
nō p° cāū aut Judex pot̃ m eo hrē p
babilem ignorātiā et nō tenetur of
fitiū ipetire nisi petat̃ l. i. gl. magis
tratibꝫ & magis. que. Aut nō pot̃ ig
norantiā ptendere q̄ psona adest iudi
cio coram eo et tunc tenet̃ mtponere
l. scimus gl. i. de adm. tu. et ff. de diff
posul. et le. l. nequitijs gl. aduocatos
vbi at̃ actus ipe explicandꝫ nō respicet
actū pūi tē nō tenetur mpetrā offm̃
sme pte retente et mstante ut d. l. mj.
gl. hoc aūt iuditiū ff. de damp. mfec.
In 2° cāū pñcipali vz si iudex nō tene
atur de nūitate An volūtaria mēpō.
valeat sme pti requisiti ubi sic dicendū
ē qđ m oībus cāibꝫ m quibus dictū ē g̃
iudicem tenerī de nūitate offm̃ suū
Impetrā m illis cāibꝫ volūtarie mter
positū valet sine pūs requisitione In
alijs at̃ cāibꝫ distmguit̃ hoc mō Aut
loquimur m offitio nobili Aut ī offo
mercenario p° cāū aut illud offm̃ res

pcat priuatā vtilitatē Aut tē aut ī ea
ē ferenda ſmā diffimtua et tē nō valz
niſi pte petente ut mḍ ff. hoc at̄ iudi
tuū et m c. Judicē offiñ ert̄ de offi iu
et ī l. m māe ff cā cogmta ff de mno
Aut nulla ē ferenda ſmā diffimtua
et tē aut illud offiñ gſiſtit m dan̄ ad
mīſtratore mſepabili p̄e Aut ī alio
actu exterendo p̄s tāū dic̄ ꝙ vbi dtm
ē iudicem teneri ad hoc de nūtate ua
lebit̄ ſi mtponatur eor uolūtate Aut
ille cui claudꝫ ē ad mīſtrator ē p̄a fu
riosa ul̄ ꝓdiga et tenet dato ſme r̄
quiſitione tps ptis ut l. fidiamꝫ ff.
ex qui cā ī poſſeſſa. Aut ē pupillꝫ
et idem m adulto ē gſiderandū An dē
Curator eidē ad negō.a et nō tenet da
to ſme requiſitione aut dat̄ ad lites
ul̄ ad iudicia et tenet ſme r̄quiſitione
ut hꝰ ꝓbantur mſtr. de Cura ff Jtē
Iuuen et c. qui pe tu pupillꝫ l. i. et
ff de tutel. l. qui habet ff. ſi pupillꝫ
Si nō offitiū mtponat̄ ꝓt̄ aliud tē
nō puto ualere niſi ptis r̄quiſito p̄
cedens ul̄ ſubſeqs ītermemat. l. ꝑm
m pñ de bo. po Jūcta l. ny ff muto
et ff acqrē eo. ti. Et hoc m offitio no
bili Quo ad offitiū mīcerarū ptinet
diſtmgue ꝙ quedḍam ē offitiū mīcera
rū qḍ p̄ñpalit̄ iudicat̄ m pſona iu
dic̄ ut dare dilatiões ferre mtlocuto
rias et ſilia Quedḍā ē offitiū qḍ iudi
catur p̄ñpalit̄ ī pt̄ offitio ut oppone
exceptiones ꝓducere teſtes et mſtrā
et ſilia In p̄o offitio diſtmgue ſic
Aut tale offitiū ex̄t̄ gtā ptem con
tumacem et nō tenet niſi pte requirē
te l. ad emptorē ff de iudi et m. ff
ß ſi quidem m. l. ꝓperand. C de iudic̄
aut ex̄t̄ gt̄ ptem p̄ntem et tē aut
ille actꝰ ptinet ad lit̄ ordmationem
aut ad lit̄ dēſionē p̄s tāū aut r̄ſpic
unt̄ pub.ca obſeruantiā ut in libellis
dilationbꝫ iuramento abſeruantiā et
ſp et valet etiā pte calūpme et ſy et
valet etiā pte nō petente l. i. ff de
offi aſſ et c ut nemo pua l. i. et de
iudi l. ꝓperand. ff. i. et m aucē iube
mus co. ti. et l. fi. C ut ī. ītē temp⁹
cēm qō tim Aut reſpicit ptis vtilita
tē ut ꝙ plures rei debent vnū ꝓcuratz
et nō vz pte nō petente ff Judi ſol
l. iam tm ff penlt. Z.o tāū p̄ñpali gn̄
actꝰ ptinet ad lit̄ dēſionē tuc̄ a ē
& actibꝫ eñſentibꝫ añ lit̄ gt̄ et tē
nō ualet ſme pt̄ requiſitione ut dō
ff ſtiendo nec hñs rcpuēt qḍ hētur
m. l. de pu.lo ff qui opꝫ ff de opis no
uī ubi iuramenti calūpme nō pſta
tur niſi a pte r̄qrat̄ Cuꝫ gtarū s.

qua regla loquitur m Juramento ſpali
et ptipulan qḍ reſpicit ptis vtilitatem
et qḍ s. dictū ē debet mtelligi m iura
mento gnāli caluīpme qḍ reſpicit pub
licā utilitatē et hoc de offo mīcerarū ra
dicato p̄ñpalit̄ m pſona iudic̄ Jn of
fitio at̄ qḍ ē radicatū m pſona pt̄ ſic
diſtmgue Aut vult uider ſuū offitiuz
mtponere ſine ptis requiſitione ſup hñs
q̄ tenduntꝫ ad gnāli vtilitatē ul̄ ſuū
lium honorem q̄ſuandū et p̄t facere q̄
quos phibet̄ ff de poſtu et l. filiuſſa
ſ. veterum ff de ꝓcuratoribꝫ Aut ſup
hñs que tenduntꝫ ad priuatā utilitate
et tē aut vult ꝓbationes mducē mtīo
gando ptes ul̄ repetendo teſtes ꝓductos
iudicio et poſt̄ licite facerē vbi cāꝫ ff
de mtio actꝰ et qḍ nō m aucē de teſti
illud at̄ et m c cū clamor ex̄t̄ de teſti
cū ſy Aut vult offiñ ex̄cere mducendo
teſtes nō ꝓductos ul̄ mſtrā nō ꝓducta ī
iudicio et tē aut vult hoc facere pte
abñte tāū legitimo quo tāū poſſit cont̄
eū ad ſinam diffimtuā ꝓcedi et poſt li
cite facere tam m cā p̄ñpali ut C. quō
et qñ iudex aucē qui ſel. ibi ꝓquiſita
veritate tē q̄ m cā app̄ms l. amplior̄
ſ. i. de app. Aut vult mducere pte p̄ñte
et tē r̄gulariter nō pt̄ per uiā que dicit̄
Judices nō poſſe m trā ſupplere ut ī to
C. que dē ſint aduo et l. illicitas ff. vitas
ff de offi p̄ſi et ff de fer l. ny et i. no
cū ſy fallit m duobꝫ casibꝫ in quibꝫ pt̄
gtā abñtez pto p̄ñte et cōtra offiñ ipti
ri p̄o ubi de vitare mſtrī querit̄ ī iudi
cio ꝓducti ut m aucē de tabu ī p̄ñ. 2.o
īqſitione que fit ſup qualitate et ḍdito
ne teſtium ut nō. glo m l. ny ſup vbo
īmmane ff de teſti et l. i. ſ. ſi curare
ff de magiſ que et ī aucē de teſti ff. i.
m glo que incipit martis Sz cūra p̄dca
ḡitur ſme pt̄ mq̄ſinone nouas ꝓbōes
mducere ß m bar ſic diſtmgue Aut
iudex p̄cedit actōre et actōato p̄ñte a
actōato abñte et actuſatione p̄ñte aut
actōato p̄ñte et actōatione abñte p̄o tāū
dic ꝙ iudex ex offo pt̄ nouas ꝓbōes m
ducere l. ſi nō defendantur m fi. ff de
pe facit l. i. m fi. ff de qōi facit. l. ny C
de oboli et c. i. et ny ex̄t̄ de collu et glo
m l. ny ff fi. tibi iudicium de con. ob. tur
tau Z.o tāū qñ reg ē abñs tē regla ſit
iſta ꝙ m delictis in quibꝫ impoitur pe
na vſq̄ ad relegatiōez et ī quo tāū pt̄
gtā abſentem p̄cedi vſq̄ ad diffimtuā
ſinam ß m veā opy de qua m. l. abñtē
ff de pe et p cy m. l. abñtem C de actu
m fi. q. Et tē pot̄ iudex nouas ꝓbatio
nes mducere ex offo suo qz hoc fieri
pot̄ maulibet ut dixi Multo magis

m crimmalibus m quibꝫ mains preiuꝺ ẽnt
ꝫ cãũ qñ reus ẽ pñs et actor abñs tñ qz
de iure cõi uider nõ pt̃ sibi assumere offiũ
actoris nisi m exceptt̃ cãibꝫ de quibus
nõtur m l. ŋ. ff. si pupo de offi. pñsi ff de
adul. et l illicitas ff. veritas ff de offi
pñsi Idcirco nõ potñ nouas pbationes i
ducere qua etiã nõ pot̃ ꝓdere ad smãz
diffinitiuaz ꝑ postulante reo tenet̃ Ju
dex ipꝫ rei nomẽ facere abolen ff de actu
l libellor ff si cũ sp et p cr̃ m l. i. C.
ut que de aduo Spe m titulo de dispu et
alle ff si v. et breuit et v. seq̃te Ex
pmissis patet sublata qõ qua solet q̃ri
an iudices offiũ gerunt cũ actione ut vbi
gpetit actio detur et iterptari possit silit̃
et offiũ iudicꝫ m qua qõe dic Aut logm
iudicꝫ offitio mercenario et illud cõcur
rit sp cũ actione ꝓpria ut sr̃ diri Aut
de offitio nobili ẽt hꝫ gsideri qꝫ quodda
ẽ offiũ nobile qd̃ gpetit ꝑ m ius gẽ illud
cadiuuando et tñ gpetit vbiũq; et actio
gpetit ut m c conquerente et ibi per
Jmmo ex̃ de offi or. cũ tale iudicꝫ offiũ sit
laticlauiũ ut l. i. ff de Ju. cõi iudi. Qd
dam ẽ offitiũ nobile qꝫ datur seu gpetit
gtia ius gẽ et illud ipugñt de quo loqt̃r
C. iudicꝫ offiũ de offi iudi et l. m cãe ff
de mmo. ut ẽ i mtr. resti. et tñ nõ datur
tale offiũ ubi alia actio gpeteret ꝑ solũ
datur mdefertũ altꝫ actioms ut d. l. i
cãe et Jmmo. sequit̃ ubi sr̃ Quero
quõ pot̃ scire qñ iudicis offiũ det̃ et cess
set actio dic qꝫ pr̃ cognoscit̃ m illis ca
sibus m quibꝫ cessat actio gpetere de iur
gẽ et equũ ẽ aliqua iusta rõne subuem
ri Et cognoscitur qꝫ gpetit offiũ et
cessat actio ꝑ m bar. qñ verba legis uel
statuti executiua dirigunturad ipm iu
dicem pñpaliter vel si lex ul statutũ di
cat Judex sic fanat ut nõ peũ i. l. solet
ff de ali et ibi legis

PVr.im diffinitiaz smaz

Incerto pomtur ut pr̃ diffinitiaz smaz
Hoc declaretur qua vbiq; offertur
libellꝫ m cã debet sup ea ferri diffinitia
siua qua de qua rem cognoscat tñ ut
l. de qua re et ibi nõ ff de iudi. et appel
latur smã diffinitiã illa p quã finis ipo
nitur toti cãe ut l. i. ff de re iudi et ap
pellatur smã diffinitiã illa p quã finis
imponitur toti cãe ut l. i. ff de re iudi
al ẽ mterlocutoria ut nõ m l. qd̃ iussit
ff de re iudi Sz quid si oblato libello
et lite ꝓt ultiꝫ nõ ẽ pressũ m cã et nõ
ẽ bñ instructꝫ iudex ex hys qꝫ iudica
re debeat Quid fiet hñdo absoluet re
um ab obstuatione iuditij ut l. ꝓterañ
ff et si quidz m fi. C. de iudi. fiat qd̃ nõt

m l si de meis m fi. C. de arbi. et l.
põpoꝫ ff de re iudi Sz an her smã
ab obstinatione iuditij ẽ diffinitiã dic
ꝑ m bar. Aut talis smã imponit fi
nẽ pñcipali cãe ut de retero agi non
posset ut qua dicat absoluo te qz sol
uisti et tñ ẽ diffinitiã ita mtelligat̃
glo misti de ꝓpe et temp ac m fi.
Aut tal smã nõ ipomt finẽ pñcipali
cãe ꝑ restituat ius m alio iuditio vtꝫp
ti ut si feratur qz libellꝫ ẽ male cõ
cepty l libellor de actu ul ꝓpt abnitã
actiois et tñ ẽ mterlocutoria et ita debz
mtelligi glo. m l. tua ff de actu et
m. ff et si quidem m l. ꝓperañ C de
iudicꝫ et p bar. m l. tua Sz siue dicas
hanc smãz diffinitiuã ul mterlocuto
riã oiã tñ poterit appiri qꝫ ut no glo
et bar. m d. l. tua quia qñ mterlocuto
ria ẽ tal̃ postꝫ nõ speratur alia diffi
nitiã tñ a tali mterlocutoria pot̃ appel
lari quia cessat tñ ro q ẽ m alys mter
locutorijs m quibꝫ dr̃ io nõ posse ap
pellari quia dapnũ p eas illatũ ẽ ir
pale p appnẽ a diffinitiua smã i cã
ferenda que rõ cessat hoc tñ ꝓ quo
facit qd̃ nõt glo. m auct habita C. ne
fi. piu ptr̃ l. ptor. aut. ff. pmittitur
et l. mr̃ utile ff de mmo et hoc de
iure ciuili Sz de iure canonico ab oĩ
mterlocutoria appellatur ut j. dicam
et ꝓbatur m. c. ut debitꝫ ex̃ de app

Declarets

hoc io dr̃
qua i acti
ombꝫ realibꝫ smã fert̃ declaratoria
nõ at̃ mductoria l. ex diuiso ff de iti
ven l. sicuti ff si qint̃ ff si fiu ven
et diri sr̃ m glo sup vbo iure dñm

Condempnetis et condempnatum iu re remedys cõpellat

Hic ẽ ordo iur̃ ut prius ferat̃ smã
añqꝫ fiat ul fieri petat̃ execuno
l. i. C. de execu rei iudi l. si cũ nulla
ff de re iudi Sz quid si m libello ordo
petendi gũtatur ut qua dicat ac
tor peto reũ ꝓpelli et ꝓpulsũ ꝺepñ
nari An ex hoc vitetur libellus
vr̃ qꝫ sic qr ꝑpostera sit petio l. ut
debitũ ff de hr̃ act Tu dic ꝑ m bar
qꝫ nõ vitiatur ut nõ p eũ m d. l. si
cũ nulla et i. l. ŋ. ff interdi ff de
vul et pupill et l. quidã ff de pe
cul legn et sit rõ qr modꝫ loqñdis
hoc tñ ponꝫ qꝫ ordo scribẽ debet
attendi ar. l. talẽ ff de hr̃ mist
et l si quis mtentione ambigua-

ff. de Judi. et l. nec eiz ordo de sol. ¶ Quereitur que sint iuris remedia ad a liquem cōpellendū dic tria vz mang mulmans l. qui restituere ff. de iri ven. pene ī pōito et pignor captio l. i. ff. si quis Ju di nō ob. et Juris. m m litem contra dolosum nō plo. ī. l. a possidentibg. C. de iri ven. Queiro oblato libello et litis ptē. supuenit alius qui pdurit libellū cōrā eodem udice gtra eundem iri possorem pe tendo ab eo eandem rem iure dnij ul qī. qd fanet rius et quale erit offm iudicis dic p udex ad iudicabit rem il li qui melig pbauerit de iure suo et si vng pueneriit m sima optmenda de bet rem petere a udice añ̄ġ pellit ipam rem illi restituere ut togat eū ydonee cāe ipi iro defendēo ipm adu sg aluū actorem ut habet m. l. is a quo de ir ven. cū se et qd no. m. l. si quis a multis ff. de noxi. Alias at si restituerit nō exacta pena hi cautione teneiritur. ¶ Iō emptor ad mfeē fm veritā opp. quia psūit fu isse m dolo ff. ad l. fal. l. h aut. ss. fi. ff. si cui plusq̄ p. l. fa et p bar. m. l. penlt. ff. de peti. hīd. et Jmmo ī c. cū sup. ert. de ir. iudi. Quod si iurg fiunt sollicitg m peteñ cautiōe sed udex fiut negligens m faciēi cā pss tari ti iurg ē plene liberatg quia sme culpa possidet desijt ar. m. l. siu at ff. i. de iri ven. et l. furti ss qui usu fu ff. de hijs qui no. mfa. cū sy.

Cum pertinentijs suis

Quid at. ġtineatur appellatione p tmentiaz dicit Jmno. q oīa illa que lege statuto uł g suetudme deputa tā suē ut accedant ut castro aliqñ ē deputata iurisdictio ul ctū terri torium qd sibi vendeat et certē deputata ē dos sua et dnime que uiur p rochial debentur ut m. c. i. eī. de ren si. et eī. de dec. aī g tmgat et ītimdicto vñ uł ē statutū q ī mobilia mobilia et dapnata accedant ut m. c. gravius eī. de restit. spo. et m. c. ex litis ert. de iure patro. Sz si pīceps g cedat // castrū ul donet an dicatur gressa iu risdictio dicit bar. et and. q sic ut nō m. l. ij. C. de bo. va. li. p. qd vez ītel ligit si castr. añ habebat ānexam iu risdictionē alīs credo q de nouo nō ītelligatur q fuerit iurisdictionē q. de sepatis nō ē ēta illatio ff. de mmo. l. pōp. eruli. Alij dicunt q etiā iu risdictio videtur de nouo collata qua benefitia pīncipis sunt latissime int

pretanda l. fi. C. de consti. pñ.

Simul cum fructib9

Sl tanter petuntur fructg pactoīē m libello quia si nō ceñt ex̄ pressi m peti tione udex nō posset postea eos dedu cere ex suo offō m g dēpnatione qd est mtelligendū de fructibg prepti añ libel lū oblatum hij em̄ sūt nūcio m libello pe tendi nec aliter udex de hijs posset fer re sma. Jn alijs at fructibg pnpiend post oblatū libellū udex ex suo offitio sme aliqua pris requisitione pcedente pt pnūtiare cognoscere et sententiam ferre ut hec hītur m. l. patratū ff. de usur. et l. edil. ss. Itē sciend ff. de edil. edic. q sequit. Jnno. et Jo. an. m. c. tpnus ex̄. de restit. spo. fallit m tribg ca tibg ubi fructg pētū tpis et añ libelli oblationē prepti pnt offō udicis ī cōdēp nationē deduci sme aliqua petitione ac toris vidz ī mtdicto vñ vi. ut l. i. ss. rectissime et l. idem ē ss. fi. et l. si plu res ff. de vi. et vi. ar. et m. actōe qd me tg cā. Et m Constitutione l. si quis m tantum C. vñ vi. vt m ca. habet. ad qd fiunt qd nōtur m. c. i. ex̄. qd me. cā. ¶ Jn quibus cāibg spāliter si lata fu erit sententia sup ir pñcipali ultrā ad fructg agi nō posset ul silia a tre sforia p regulaz traditam m. l. my. C. de po. et l. eos et l. m bone fidei C. de usu. et qd nō. m. l. centū capue ff. de eo q ēito lo. et l. i. C. de iudi. ¶ Nota q qñ fiīs petūtur nō ē necē ēta qntitatem ex̄p meie m libello ꝺ sufficit m presso ce qntas ēta prout ē posse pbet. de quo p Cy. m. l. ētū C. de iri ven. Et qñ fiīm peti possint tangitur p bar. m. l. cuz fundū ff. de v. ob. Dem̄ qro an possor iri gdēpnatg sicut tenetur ad iri ipiq restitutionem ita teneat. ad restitutiōnē oīm fructuū. Sup quo distmgue Aut q̄ritur de fructibg prepti aut de pcipiendis hoc ē de hijs qui pcipi po tuerunt p. cāu a ē bone fidei possor et cū titulo. Aut malefidei possor et si ne titulo. Si bone fidei aut fructg extāt sint mdustriales siue naturales tenet cos restituere ul mē actionis ul iudic. offō fm diuisitatē opy. l. ētū ff. de iri ven. et ibi p Cy. facit l. fructg. C. de v sur. Aut st. gsūpti et tē nō tenetur re stituere nec cōpensare mstri. de offi. iudi. ss. si uero mstri. de iure di. ss. si quis a nō dnō msi ipē possor expensas p ipm factas m re postularit ul usuras pcipi. // Nam tē fierit fructuū et expensaz cō pensatio l. suptg. et l. emptor ff. de iri vend. // Iō cāu pncipali q̄n fiunt malefi //

dr possor subdistingue quia aut nūq̄ hūt
titulū et tenetur de oīb⁹ fructib⁹ tam p
ceptis q̄ prapiendis et tam extantibus
q̄ consūptis ut C de oḍi ex le l malefidei
et l si fundum C si rei ven et d ss si
quis a nō dnō Aut hūt titulū et tic
aut hūt titulū solēpne et tenetur de fīt
tib⁹ prcpt⁹ extantib⁹ ul nō extantib⁹
de prapiendis Aut ꝙt titulū nō tenet
ut d l si fundū nisi m quatuor cāsib⁹
ibi nōt⁹ p glo qui nisi scripti q̄ hered
dūtur l ff et ptus m pn ff q me cā
l ait prator ss p hanc ff qui m fraud
re l q̄dmodū de act et ren l i C
de fi instru et unq̄ aste fiscal li x
Aut hūt titulū mmg solēpnē et tr
si fuit m malafide tenetur de oīb⁹ tam
prcpt⁹ q̄ prapiendis ar dre l q̄dmo
et qd nōt m C qui cont unq̄ de rei
unq̄ li vi Si uō fuit m bona fide tr
idem dicen qd s dnm ē m hūte vez
titulū cū bona Nam hoc cāu quo ad
fructū talis mmg solēpnis titulū hēt
p solempnis licz nō quo ad rem pscribē
dam ut nō m l bonefidei ff de acq
do et q̄firmat glo m l ꝙ C si quis
ignorem mmo sme dcre q̄pa li x
et m l ff si lege ss sunt et ibi bar de
peti hē et l si fur ss i et l ubi ler
m pn ff de vsucap et per dd m C
possor ert de rei unq̄ li vi Que
aut s dicta sūt de restitutione fructu
ū debent mtelligi deducti prius expen
sis q̄ pīs fructib⁹ prapiendis l fruc
tū ff so ma et l si a dnō ss fi et ibi
nō ff de peti hē et l fundū qui dotis
ff famhirc et l qd m fructū ff de v
sur Quid dicas m colono cui fundū
ē locatū ad rēdendū dnō media ptem fīt
tuū dnō Siquid pro hac dnō media sup
tū p eum factos detrahere poterit et ir
liquū rēdere vī q̄ sic p Jura q̄ alle
gantium ē veritas s m Ja de act
et bar ut no m d l fructū qua iste
colonus vī opas suas et impensas ponē
p reliqua medietate q̄ luerat ar a le
li duob⁹ ss m secunda ff p soto et ita
de consuetudine obseruatur l cū delatio
ms ss asmā de fi instru l idemq̄ ss idem
ff man tū Dz quero quid cōprehendat
appne fructuū dic q̄ omne qd ad usum
hois inductū ē l m fructu ff de usufr
le siue sint naturales fructus ut poma
siue industriales ut frumentū ut l
fructus ff de usufruc Dz an vua de qua
vinū dicatur fructus natural ul indus
trialis Cui m hoī fructu Magna hois
industria requiritur ideo dic q̄ ē i dus
trial ut nō glo m C gloria ex de rei
spo et Cy m l etiā C de rei ven Dz

an hītando dnm dicat quis fructū
percipere dic q̄ sic ut l ii qui bona
ss antiphona ff de pigno et l ap iul
ss i de le i et l pdiox ff de usuf per
qd illa qō decidit si emptor dom p
illā longo tpe habitauit Imputet i
pensas victor q̄ ipe victor potuit si
bi opensare fructus habitationis ut l
emptor et l supti de rei vendi sc i hū

Et reddit⁹

Quer̄tur an inter fructus et reddit⁹
sit dria dic q̄ sic ut hētur m l fun
di celtibiam ff de usufruc le et l
priomum eo ti Dz mr fructus et usu
fructū nulla ē dria pars eiz ff lega
re alimenta ul victū ul ut talis edu
catur ut nō m l alimenti et l fi
ff de alu et ci le et l vbo victū de
verbor significationib⁹

Et qui prapi potuerunt

Quando aī quis te
neatur de fructib⁹
prapiend dictū ē s m alia glo Dz,
quō debet mtelligi qd de prapiendis
fructib⁹ tractat Aut de prapiendis
hoc ē qui prapi potuerunt ab ipso
possore an quos prapere potuit ipe
petitor dic ꝙm Cy ubi s q̄ a ipe
possor fuit m mora restituendi rem
quia fuit interpellatus et tr debz m
telligi q̄ post moram teneatur de fīt
tib⁹ qui prapi potuerunt ab ipe pe
titore si res ipa fuisset sibi restituta
et ita mtelligat l nauis et l fructus
et l ex diuso ff de rei ven Aut pos
sessor nō fuit m mora et tūc debet
mtelligi ut teneatur de fructib⁹ quos
ipe possor prapere potuit ut ꝓbatum
m l domū cū ibi nōt C de rei ven
et p bar m l ap iull ss fructus ff
de legā p⁹ seī

Et si non extant m eorum valorem et estimationem

hec est
uris regula q̄ qñ id qd p̄stari debet
delit extare p mortem ul cōsūptio
nē tr ~~requiritur~~ restituitur ad eius
estimationē l Iti si verberatum
ss r de rei ven et l si fundū ss effectus
ff de vbo obli et l si quis ab alio m
si ff de re iudi l vnū et l qd de
ff si ctr petatur

Et m floremus dcm p oi dampno et mfec

licet hic exprimatur cta quantitas ī
terē attñ d nñitate actor nō tenet
nec m fructibus nec mtēē ctam m
libello ḡntatē exprimere ꝑ suffiat
m pressu liquidari ut dixi m glo
tot et tantos Ad hoc mterē tenet
ipē rem si mandato iudic rem nō r̄s
tituerit ut d l qui restituere sup
quo mtēē statur Juratō actoris si
reus ē m dolo alias de mterē ꝓba
bitur p alios modos ut d l qui res
tituerit et l quoc de rest iur de q̄
ſ dictum Circa q̄ p° queritur quid
imt mterē et frēndent glo m l i
C de sen q̄ p eo q̄ mterē ē dapnū
emergens ul lucr cessans ex eo q̄
aliquid fieri cessatur Cuq diffinitu
oms sensq ē qd mtēē ml aliud ē nī
aī quis dapnū meruit ul m pdē
do ꝓpriū ul macquirendo alienum
Alq tñ sic diffinit mtēē ē estima
to dapm exstimatio dapm ex eo cō
tingens q̄ aliquid fieri cessatur qd
fieri debet ul dari cessatur qd dari de
bet ul qd fieri nō debet que diffinitio
ꝓbatur ff de v̄o ob l stipulationes
hō di ff fi l nālis de ꝓcurat v̄ l Jull
m pñ et l i et ibi no de ac emp
Q° q̄ritur quotuplex sit mtēē glo
m l i de ac emp et l i C de sen
q̄ p eo q̄ mterest dicunt q̄ ē tripler
ſ quentū cōe et singulare Alq quos
refert Cy m drā l i C de sen q̄ p
eo dicūt q̄ ē tm̄ vnicū mtēē qd tri
plicat estimatur ul singulis ul gīt
ul quentonalit dic ut ibi p Jmo
m c sacr ext de sen ex et p dy
m c moti ex de rr iud l° v°
Est et 2ª diuisio mtēē vz q̄ quodda
ē mtēē certa rem q̄ ab aliquibus ap
pellatur mtēē mtñsecū Quodda ē
mterē ext rem qd appellat mtēē
ext mtñsecum Est at mtēē mtñsecū
defectq valoris et bontatis ipīus
rei ul altiq coheirē ul dependēn ab
ipā rr ipām rem vbiq̄ gīrantis t
mſequentis ex tm est tam m pīno
rei aucto ul dminuto ul mtēē hui
lusmodi ul altiq aīal l m ff fi rr
dita ff omo et l i ff si res dpōita
ff de po q̄ etiā certa mtēē ꝑ m he
redis institui ut l Inde veratq ff
i ff ad l aeql et l vendit hōis ff
de eme cū ſq Jntēē nō extñsecum
ē defectq vlitatis ipām rem nō cō
tingentis nec rem mſequtis ꝑ psone
coheirentis ut patet m pena gīssa
ꝓt rem nō solutam alti sua die q̄
non fuisset gīssa si solō fier cēt stipu
latoir ut l mus ff de m lit Jur et

l m fisrando ff de fur et m venditionē
ſ uinus aque ducta ad prdiū meū
nā alterius nō m tantū mterēret uti hac
ſuitute q̄tū mei l si cum fundum ff de
le h et m famlia que fame pempta ē
quia pecuiam ꝓmissam nō r̄cipit l
si steril ff cū q̄ vendit ff de ac emp
et q̄ hac duitione fiant l luc et l
tuc ff de ac emp C Ꝓterea ē et 2° di
uisio q̄ quodda ē mtēē qd gsistit i dap
nato passu m rr ul ꝓpt rem de qua a
gitur quodda cōsistit m lucro cessatio
m rr ipa ul ꝓpt eam ut d l h c de sē
q̄ p eo qd mterest Videndum restat
Cuq mtēē ratio sit heñda per iudicē
et p̄mo circa mtēē mtñsecum et ext
secum et ꝑm glo distinguē Aut agit
ad mtēē qd non ē traditū ul factū qd
tradi ul fieri debuit Aut agitur ad it
ēē qua ē male traditū ul tm̄ qd bñ
fieri et iuste tradi debuerat p° casū
venit mtēē m ddpnatione mtñsecū tm̄
et nō extñsecū ut l si steril ff cū pe
venditorē de ac emp et l venditor bo
ms ff de euic et l illud et l si fun
ff de edil edic fallit qñ mtñsecū cēē
rem nō posset vemit ꝓpt ipiq̄ rei ñaz
ut ē pecunia quia tē vemit mtēē ext
rem ut l h ff fi ff de eo qd ē lo
C° casū dic q̄ habenda ē rō vtriusq̄
mtēē mcōddpnatione ut l i ff hoc
mtēdictū ff de vi et vi ar et ff de fur
l mſinā et ff de m lit iuran l mūms
cū ſq Quā distinctionē tenet glo m
d l i C de sen que p eo et ibi p doc
Jtē queritur an lucri sit et dapm rō
p iudicē sit hñda hec ar mtelligit
dī expensa ac dapno deductis ut l
mutuq ff q̄ soto et p Jmo m c
pastoralis ex de den Jn quo articulo
glo l i q̄ ratio lucri olim iuxta ātiq
rregulariter nō habebatur p iudicem
nisi m rēis cāibq ꝑm pe vz q̄ lucr
cēt cū altiq tñ iniuria ut l si is au
ſ fi ff de furt et l demq̄ qui ex ra
ma et q̄ ipm lucr cēt a fortuna ut
d ff cū p venditorem Ratio at dap
et olim et hodie fiunt et ē hñda cum
distinctione de qua s° quia aut agitur
q̄ nō ē factū qd fieri debuit ut s° dix
Alq dicūt q̄ olim et hodie vemt lucr
regulariter et sic vtrobiq̄ usq̄ ē vniforme
et hoc p casus illos legū que notāt
m d ff cū p venditorem per quos
casus eluitur rō q̄ lucri ratio semp
hñda fuit iuxta antiquo et ita forte
hodie quia her regla hodie ē confirmata
p drās l i quam opy tenet Cy ibi
fallit her regla m pdictis duobq casibq
Alq ut Ja de arena et Ja bu distin-

distmgūt sic Aut lucrū ē captan cū aliena
iactura ul a fortuna et nō vent lucrū nec
olim nec hodie ut l si is cui m fi ff de
fur et l demqz qui ex ea mano et dicto
ss cū p uenditorem Aut ē captanen sme
alterius iniuria cū plone tñ sola mdus
tria et tñ aut tale mtēē ē mctū et nō ē
hñda eius rō puidicem nec olim nec
hodie l ŋ ss porro ff ad l ro de iac
Aut ē ctū et tunc aut agitur ppt male
factū et vent lucz hodie ut l si fundg
m fi ff loca et l venditor ff de euic
Aut agitur qz nō ē factū qd fieri debuit
et tñ aut vnū fm erat m obc qd fieri
ē obmssū et tñ vent mtēē olim et hoc
ut l si rō missa ff rem ra ha Aut nō
erat mez factū ꝑ mxtū m obc ut puta
rem trādi et tñ nec olim nec hodie ve
nt lucz ut md ss cū p venditorem
Cui quo ad hūc vltmū cauz nō assēsio
ꝑ sto cū opi p̄denti Qui gerit vsqz
ad quā q̄ntitatem ul naturā pot mtēē
fiue sit m lucro siue m dāpno siue m
tūscāi siue extūscaim sup quo liz sint
duīse opr m d l r gelu siue dic ꝑ m
glo et doc p m contractibg hñtibg ctā
q̄titatem ul naturā pot mtēē astrin
gere vsqz ad duplū tm et nō ult ī ce
teris gtūtibg gtumentibg ictā q̄titatē
ul nāz pot mterē extendere duplū ut
colligitur m d l r Sz relmquitur
maior dubitatio quis dicatur gtūtus
ctg ul ictg et m hac opi sunt varie
dicit glo m dicta l r qd qñ m obligā
re ē fm tr gtuitg mctg dicitur si
uō obligatio cōtinet quid dari tr dr
cōtūtg ctg ar l vbi aiit ss qui id qd
ff de v ob Alg dicunt p si obligatio
gtinet aliquid hns ctos fines limita
tos a nā ul ab hoie ut fundg et azmg
tr gtūtg appellatur ctg Si uō obc cō
tineat aliquid qd nō habeat ctos fi
nes ab hoie ul a nā limitatos tr gtū
tg dr ictg Nimz si a rebg obc et con
tinuitg naturam sinā assumat l stipula
tiones nō dubitantur de v ob Alg vi
tramon quos sequit Ja bu dicit p
illu appellantur gtūti ctg m quibus
hñ possumg mutuā relationez hmc
mdi ut si vendidisti mi rem p cētū
videris eam tm existmasse et hoc ē
mtēē meū et tuū et sic istud mtēē
qd ē ctum ab vtraqz pte nō pt duplū
ipig q̄ntat extendere vbi aī i obliga
nō ē deductū ctū quid ad qd possit
hīi respectu vtpiam qd p̄mittit fm
simplicit sme expssione rte q̄ntatis
ul certe mtedis et tñ gtūtg iste appella
tur mctg ut m dnā l ubi at nō appz
et poterit hoc tam mtēē duplū exte
dere. Nō tm̄ p̄m hanc opp ē fienda
diā an m obc sit fm ul dato ꝑ il
lud solū et attēn an ita q̄ntitas sit
m obligatione ul nulla et p̄dā sit
mtrūsigenda vera q̄ mtēesse petit
p eo qd fieri ē obmissū qd fieri debu
erat ꝑ si peteretur pro eo qd ē male
factum qd fieri nō debuerat tñ qua
hoc tam vent mtēē ex tūseū ut s
dictū ē puto qd tale mtēē duplū pos
sit extendere p iura supig allegata
Itē q̄ritur q̄ pena ul mtēē de qui
bg loquimur gmittatur et gtra quos
dic p aut pena ul mtēē adiciatur
frō duplo aut mduplo p̄o tam dic
ut nōt p glo et bar m l ŋ ss ite
si m frō ff de v ob si nō addiciatur
frō mduplo tūc dic ut nōt m l
eadem ss ratho de v ob Itē queri
an mtēē petatur p̄cipalit Iure ac
tionis ul iudicis officio Breuit con
cludendo multoz opi sic distmguc
Aut agitur ad mtēē ppt id qd fm
ē qd fieri nō debuit Aut ppt id qd
datū ē qd dari nō debuit p̄o tam petit
mtēē simplit iure actionis m libel
lo cum rpm mtēē sit m obc ut l
Iulī ss r et ŋ ff de actī ep et l
si fundg m fi ff loca et ff de v
ob l quoc et ff de dona cā mort
l si filio et l illud et l si is ff de
gdi fur et l m re fura ff de vi
et vi ar l r ss hoc aut mtdictū
et p fatuū oia iura m quibg vem
unt mtēē ppt delictū Ite tam qui
qñ agitur ppt id qd fm nō ē qd
fieri debuit tūc subdistmgue aut
m obligac p̄cipali erat mez fm
ut scribere libz edificare domū aut
fm mxtū ut rem tradi ul restitui
p̄o tam agi pot ad mteresse et sup
eo duīsimodi libellg formari ꝑm di
uisitatem opr Nam ꝑm aliquos pt
iure actionis pt p̄cipalit peti ipz
fm m libello et mtiogabitur rēg
An velit fatere Et si ꝓcēdeat p nō
tūc iudex ex officio suo gdēpnabit
eū mterē ut no p glo et doc m
l r ff de ac emp vel ꝑm alios re
us mtiogabit an libellū an velit
fatere Et si dixerit p nō tr libellg
p̄ducetur qrin eū m quo mtēē so
lū petit Vel ꝑm alios poterit i
libello fm postulari p̄cipalit et
cōditionalit mtēē hoc mō peto ipz
gdēpnari ad rē tm p es meo mtēē
Quoz oīm opr vere st et pinti
cabiles put nō m d l r et penult
q et fant l si quis ab alio et qd ibi
nō ff de re iudi et l penā ff de

v̄ ob l fi ff si quis ī ius uo· nō l et ff
de arbi l diem ſſ fi· Si nō m obligatioe
ſit factū mrtū ut rem tradi ut reſti
tuī et tī lic ḡlo· ſint varie m libelli
formatione ut nō Inſti· de ḡtrahen·
emp ſſ p̄tuī et m l· 1· ff de ac· emp·
Cn̄ ḡſiderandū ē ut diſtinḡuamg aut
tractatur de mter̄ē qđ habetur ex
ḡtractu bone fidei puta emptioms et
venditioms aut ex ḡrō ſtricti iuris
ut ſtipulatioms p̄o cāū aut q̄ritur de
mtēē qđ ſuccedit loco rei venditē Aut
q̄ accedit ipi rei uendite Si quidē qđ
loco rei ſuccedit tī adūtēn· tī aut ven
ditor habet facultatē rei tradēn· et tī
reſ ipā ē p̄ncipaliť m libello petenda
et iudex ex officio ī rei ḡtuātia fan
et gdēpnatione ī mtēē et hoc mō dbz
mtelligi opi· mar· de qua m dcō· ſſ·
p̄tuī et d· l· 1· Aut nō habet facultā
tem rei tradēn· et tī mtēē dbet p̄n
cipaliť ī libello peti Iuris actioms
tacē ſit ſubintellectum m loco ipius
rei legis p̄ntr ut ꝓbat m l· ſi ſteril·
ff cāi p venditorē v̄· ner emz ff· de act
emp et m l· 1· m fi· ff co· ti· liz
alī ḡtra ut refert Cy· m d· l· 1·
C de ſen· que p eo vbi at̄ tītat̄ de
mter̄ē qđ accedit ipi rei ut ſunt
fructꝰ et p̄tus tī tale mtēē nō dbi
citur m libello uel actioīs ſi iudex
ſup re p̄ncipali aditꝰ hic mter̄ē
ex ſuo offō dūtaxat in gdēpnatione
l videamꝰ ff ſi ex tā ff de vſur
et l· edil· ff Item ſtiend· ff de edil·
edic Cz cāū p̄ncipali cī tītatur de
mtēē qđ dbetur ex ḡtractu ſtricti
uris ut ſtipms et tuē aut ī obligac
ē rem tradi aut rem reſtitui p̄mo
cāū id m libello petēn· ē uel actio
ms quia legis p̄tate m obligatoībz
rem tradi ſuccedit ob̄s ad mter̄ē
ut l· ſi quis ab alio m fi· ff· de re·
uidi· ſicut m obligatiombz faciendi
et tradere ctā fūcti ē ut l· ſi rem
tradi ff· de v̄· ob· et hō ſe· dr· m c·
mora ex̄ de re· uel et bar· in dcā
l· ſtipulationes Si nō ē m obligatio
ne rem reſtitui tuē diſtinctue aut
reus habet facultatem ipius rei
reſtituēn· et tī res m libello p̄ncipa
liť petitur quā reꝰ ꝓpellendus eſt
p̄ncipe reſtituere ut l· qui reſtituto ff·
de rei ven· Si autem nō habet facul
tatem reſtituendi et culpa ſua tī
uere actioms mtēē m libello petit
p̄ncipaliť quia ipm mtēē ſuccedit
legis p̄tate ī obs l· m ſūma ff· ſiu
ff· de gdi· fun· qđ ſe· bar· in dcā l·
ſtipulationes Cz cāū qn̄ dam eſt·

m obc et agitur ꝓpt id qđ nō ē datū qđ
dari dbuit et tī ḡlo· diſtinḡuit Aut a
ḡitur ex ḡrō noīato Aut m noīato ſi
noīato tuī ſi reo extat ē petenda p̄n
cipaliť m libello qua iſto cāu mtēē nō
ſuccedit m obis ut· l ubi at̄ m fi· ff·
de v̄ ob et l· mortuo ff· de le· ꝛ Aut
reſ nō extat et tī res ipā petit uere ac
tioms m libello ar ſi extiterit dez qua
dari non pot Iudex ex officio ſuo ſup
mtēē ſmāz ferre dbet m· l· ſi ſiuū ff·
fi· et l· cum qui ff fi· ff de v̄· ob· Si nō
agitur ex ḡrō m noīato tī ſm aliq̄s
poſt moram ſuccedit ob̄s ad mtēē ar
l· nālis ff· 1· ff· de p̄ſcrip· v̄· 13 q̄z uere
actioms dbet p̄ncipaliter mtēeſſe ī li
bello peti Alī aut dicunt q̄ iudicis
officio p dcām· l· ſi ſiuū que ḡnāliť
loquitur Quidqd ſit tu qui vis p̄ticā
re reiecta hiuſmōi ſolepnitate dbes
ſemp m libello tuo iudicis officiū ī plora
re ſimpliciť nō exp̄mendo qualitatem
officiī aut ſit nobile uel mīnerariū q̄
ſermo ſimplex mtēp̄tabiť poſtra ſm
negotiī qualitatem et p̄ferentis men
tem ut· l· ſi quis mtentione de iudicē
et p̄miſſa p̄tendit cū mtēē tpis p̄tiī
poſtulatur ubi at̄ mtēē ḡtingerit poſt
litē ḡteſtē tī ſme pti requiſitione po
terit iudex ex officio ſuo reū ad tale
mtēē gdēpnare et idem in fructibus
ut· l· ediles ff· item ſtiendum ff· de ꝛ
dilis edic et nō p Imo· m c· ḡlus
ext̄· de reſti· ſpo Sz circa p̄dicta
queritur An mtēē de quo ſ̄· poſſit
peti de iure cāto dic q̄ ſic liz emm
eo iure phibeatur petitio vſure ut
nō p ḡlo et dc· m c· conqueſtus
ex̄· de vſur· ſunt c· n· et m· ex̄· de fi·
deiuſſ· Ex hoc ſequitur q̄ ſi mutuo
tibi dederim centum que m̄ ſolueris
q̄m miſisti ad nūdmas ſc̄i michaelis
et fuiſti in mora nō ſoluendi q̄ poto
ate vlt̄ ſortem petere mtēē meuz
ner erit vſura ut· l· n· ff· de co q̄ ē·
le· cū ſq· nō ī l· curabit ff· de ac· emp
p ḡlo· et dc· Quid de pena adicta
mi ḡtuātam nō ſoluenti dic p dc·
m· l· cū allegns C· de vſur· et bar·
m· l· cū ſiuus ita de gdi· et dēmon
Item q̄ritur qualit mtēē ꝓbetur
ſup quo ē attendēn Aut n· q̄ritur
de ꝓbōe mtēē gīs uel g̃uenti uel ſm
gulis p̄mo cāū cī q̄ritur de mtēē cois
uel g̃uenti qđ idem eſt qđ eſtimatio
ipiꝰ rei ut· l· ſi uendidero ſſ· 1· ff·
de fur Adūte q̄ eſtimatio ſeu valor
rei ꝓbabitur ſm̄ nota p ḡlo· et dc·
m l· n· C· de reſcīn· ven· et· l· p̄tā
rez ff· ad· l· fal· habita gſideratioe

loca tpis rēdit⁹ et ipi⁹ rei qualitat⁷ et
circūstantiū rei vnde aut trāsit⁷ de estima
tionis ꝓbatione rei īmobil⁷ ut domꝰ aut
rei mobilis ut frumenti ul' dimpi tr⁷
primo caū probanda ē estimatio p testes
forma aī petendi et capitulandi quo
ad ptem et deponendi quo ad testem ta
lis ee debet qr er tali fundo git⁷ et si cur
su āms singul⁷ pripiunt⁷ et tollig̃untur
et pripi et tollig̃ pñt tot fructꝰ rei
q̃ m gr̃tu seu territorio in quo positum
et sit ē ipm p̄dictū ul' fundus de alijs
cōfinibus et adiacentibꝰ p̄dictis et ibidē
quantms tanti fructꝰ pripiunt⁷ et pripi
gsueuerunt q̃n⁹ dictū ē ¶ Et et q̃
fundꝰ gi⁹ estimatione vz x⁷ et tm̄ git⁷
venderetur et q̃ gsili p̄tio et ualore ven
di gsueuerit et venditꝰ sit gsiles gfundi
vl' gsilia p̄dia dicti loci et territorij et hr⁷
ꝓbantur in d. l. p̄tia ad l. fal et l. si
quos. C. de testam. ven et l. nō ambig⁷
ff. diuī fr̃es de usur⁷ fr. et l. quapꝰ ff.
titꝰ de le. ij. 2° caū cū queritur de esti
matione rei mobil⁷ tr⁷ ꝓbatio debet fieri
p testes qui dicant q̃ sactus frumenti
valuit tali tpe et in platea vbi publice
frumentū uendi gsueuit sol⁷ xx⁷ et an
ipm tēpꝰ et pꝰ nā nō sufficit ꝓbari
q̃ vna die tm̄ valuit q̃ litis estīatio cēt
singul⁷ que nō attenditur ff illa sola
debet attendi que in vsu fuit maxīs cō
tinua ut dīa l. p̄tia rei et ibi p bar⁷
et ea que vsitata ē in foro pub⁷ illius
ciuitatis ut ar⁷. C. de aro. nulli ano. l.
ij. et l. diebꝰ et l. spēbꝰ. C. de coar. li⁹
x⁹. Sz q̃ritur quid si vnꝰ testis ul' duo
dicant valet res tm̄ q̃ sibi darem tm̄
ul' ipam emerem ꝓ tanto An er hoc
legittīe ꝓbatur q̃ sit res tanti ualoris
vī. q̃ sic quia res tm̄ ualet q̃tū vendi
pot⁷ l. si fundus ff. i. et ibi no. ff. de condi
fur. et l. si quis vxori in fi. ff. de fur.
Cu dic contra quia p hoc nō ē ꝓbata
vera estimatio rei q̃ p̄tia rei nō debet
gsiderari ff in affectionez singulor ff in
q̃ git⁷ et gi⁹ cursu vendi possent ut d.
l. p̄tia nō ob. l. si fundus quia debet intel
ligi q̃ res tm̄ valet q̃tū vendi pot⁷ ff
gi⁹ estimatione pub⁷ nō ab vno emp
tore ff a plibꝰ et iō si x⁷ aut plures tes
tes deponerent simplr q̃ quilibz eor⁹ tā
tū daret si res ꝓponeretur venalis for
te q̃ legittime ꝓbarent veram estimati
onem rei quia tal⁷ nūs testiū mdiciet
rem git⁷ ee tanti p̄tij Quid si pduc̄at⁷
testes sup ualore frumenti qui dicūt q̃
tali tpe ualuit sacc⁹ frumenti sol⁷ xij⁷
An iudex gdempnabit in tali estimatione
dic q̃ nō quia p̄tiū et estimatio insoli
ta et que occurrit vno solo tpe nō debet
attendi ff illa estimatio ē attendenda q̃
ē in cōi cursu et cōsuetudine ut ꝓbatur
in dicta l. p̄tia rei et ibi p bar⁷ q̃ nō
et iō res q̃ reperiuntur ad talem vel
similem estimationē debet ee tauta et ꝓ
bari q̃ talis estimatio et p̄tiū nō gsue
uit git⁷ gtingere in ipa ciuitate debet
ꝓbari si de p̄tio rei īmobil⁷ que de vi
tis et honoribꝰ ipi rei īcūbentibus
dēt⁷ que ualor diminuitur ut q̃ ē res
emphiteotica ul' feudalis et q̃ debet
talem fructū et filia quia p hoc col
lig̃itur q̃ res ipa sit vilioris p̄tij ¶ Diu
ultiꝰ principalit⁷ q̃ aliq̃n ꝓbatur de ꝓ
batione mercē singul⁷ et hoc ē opi. ap⁹
doc. ut refert Cy. in dīa. l. i. C. de sen
in pl⁷. q. ff tu clarius sic distingue qd
dam ē mercē affectioms quoddā veri
tatis sicut ē dare iuramentū affectionis
et veritatis Aut q̃ritur de ꝓbatione
fienda circa mercē affectioms et in hoc
dic q̃ mercē affectioms ꝓbatur p sol⁹
iuramentū in litem deferendum p
iudicē dū tm̄ concurrant illa que ff
requīa ad hoc ut sit locꝰ ipi iuramēto
in litem que ff tria ut nō in l. i actio
nibꝰ de in lit⁷ iurā⁹ Et latiꝰ dicaꝫ i.
circa rēsionē quā facit reus p̄na li
bello i glo. sup verbo iurā⁹ Juriā⁹ vz p⁹
nā ipius rei que talis ee debet ut fr⁷
ca cadat affectio ut puta liber equus
ul' fundus alias nō deferet⁷ hoc iurā⁹
ut l. mimus ff. de in lit⁷ iurā⁹ ut si
sit pecūa ut ibi nisi pecuā fuisset
subrogata loco spēi et in ea fuisset dol⁹
omissus directo ut l. p⁹. ff. ne qs⁷ aiz
qui in ius vo. Sz debet attendi natura
actionis intentate ut tal⁷ sit q̃ sup ea
possit tale Juramentū deferri qd quia
rem continget in tribꝰ cāibꝰ vz si ac
tio sit bone fidei ul' actio in rem ul'
arbitraria ut d. l. in actionibꝰ Et qd
dixi in actioē bonefidei intelligē ver⁹
in actionibꝰ bonefidei directis q̃ aliud
ē in contrarijs ut l. ei apud quē ff. de
po. et etiā intelligē in illis actionibꝰ
in quibꝰ petitur aliquid restitui ut
in depōito et ꝯmodato ut l. in ꝓ. ff. in hac
ff. ꝯmo et l. in depōti ff. depo. et l.
si quis. ff. loca l. ff et si possor. i. ff
si cum ad heredem ff. de iur⁷. iuran.
vbi at⁷ petitur aliquid tradi tūq̃ debitū
ut in actione exempto dubitatio ē An
iuretur in litem q̃ vī q̃ sufficit ī tē
pōstare ut l. i. et qd ibi no. de ac. emp.
verius tm̄ ē ut hic distinguat⁷ An ven
ditor habeat facultatem rei restituen
et nō vult restituere et tē si locꝰ iurā⁹
in litem ꝓpt⁷ dolū suū sic debet intel
ligi glo. in d. l. in actionibꝰ Aut nō

habet facultatē restituendi et hīc nō iu
ratur m litem sic pdcit opi Azo ī sū
ma ¶ Ite dixi qd habet locū tale iura
mentum m actiombg m rem qd ī telli
gas ee ver etiā m illis que nō dant
pro pleno dnō ff pro aliquo iur rohe
renī rei ut ypothecaria et cōfessoria
ut msti de acti ff p quasdam l si fun
dg ff īuendit ff de pign l eū qui ff
m publicā ff de publi et l haz m fi
ff si ser-u uen ¶ Viz dictū ē m actio
mbus arbitrarijs locū ee tali iuramēto
ut d l ī actiombg ¶ Pro eius declara
tione ē sciendū que dicant actiones ar
bitrarie ad qd dicit ff m bar ubi s q
oēs ille actiones siue sint reales siue
plonales siue mixte diuidūtur arbitrarie
īquibus ad mandatū ipīg iudicis et ff
p̄cepti sui nō restituitur res puta ī
iudicio ut pbatur m l qui restituere
m fi ff de rei ven et melius m dicto
ff p̄terea hīg a regla excipiūt aliqui
casus p glo m d l m actiombg ff ff m
bar ferē illi casus oēs exceptati ꝑpre
henduntur sub illa regla excepto vno
qui habetur m l pe ff i ff ne qs
cū qui ī iur vo ¶ Certo principaliter
debet concurrere ut sit lorg hmoi iura
mento dlg adūsarij ut pbat c de
m lit iur l ij ¶ Vnaz ppter culpā re
gularit nō iuratur m litem ut l ī
actiombg ff in hijs oībg et m l vi
deamg ff fi et m lit iur fallit ī ac
tione tutele ut l ij et l mj c de m
lit iur vbi ppter culpā iuratur gnia tu
torem Sz nunquid ppter latā culpā si
cut p dolū iuratur m litem glo ī dnā
l m actiombg tenet q nō et sic lata
culpa iste tāū nō equipatur dolo de q
plene nōt bar m l qd nerua ff de
poīn et l si merx ff so ma Sz iste do
lus qui requiritur qñ debet metuere
ad hoc q iudex possit hoc iuramentū
differre dic q m actiombg bone fidei
sufficit q dlg mtresbit tpe gerēde obli
gationis ul pastra m nō parendo pti
Et idem dico multo fortius si mtres
serit m nō pendo iudicio l i ff de poī
ti ff de po l mj ff m hac cōmo et
l m actiombus de ī lit iur Jn actio
mbg uē stricti iur arbitrarijs ul m
alijs m rem arbitrarijs debet dolus ī
tuemire m nō parendo iudicio etiā si nō
patratur pti ut l qui restituere ī
fi ff de rei ven et l arbitro ff i ff
de dolo Et ē rō diūsitat quia in bonefi
dei iudicijs bona fides ē de substā gerēdis
si m stricti iur actiombg ul alijs arbi
trarijs nō ē de substā si de actētis ut nō
m l bonā fidem C de actī et obli et l

elegant ff de dolo iōg grauius agitur
cont obligatū et ex contractu bonefidei
q ex gerētu stricti iur et ex hijs patet
soluto ad aliud vz qñ iudex debeat istud
iuramentū deferre quia rndetur q ī ac
tionibus bonefidei defert lit gestē et
añ smāz qua añ oīa dlg debet pbari
ut d l m actiombg et d l ij ff de m
lit iuran ꝑo añ smāz debet deferri q
pbato fit añ smāz lite nō gestā ut l
exceptē c de pbōi Sz m actiombg stric
ti iur arbitrarijs ul m rem Judex de
fert post smāz sup re pncipali latā
qr tē dlg dē gnmiti m nō pendo iudi
cio ut d l qui restituere m fi cū sq io
q iudemg q m actiombg arbitrarijs due
ferunt sme ut l si cū exceptione ff
m hac q me cā ¶ Quartū qd requirit
m tali iuramento ē habilitas plone ju
rantis s q sit dns lit ul si dns et q
sit pubes ut l qd vulgo et l videamg
m pn ff i de m litem iuran ¶ Nunc
at tūseo ad mtēe veritatē qd quidē p
bare posse dupl ostenditur uno mo p
iuramentū pti qd appellatur Jura
mentū m litem veritatis alioq p testes
qd ē regularit m pmo mō dic duo cōcur
rere vz dlū adūsarij et difficultatez
pbōis ut nōt glo et bar m d l ī acti
ombus Jō dixi de dolo adūsarij qr ppter
culpā nō iuratur ut s dixi m iuramēto
affectionis ner attenditur m hoc iura
mento qñ dlg fuerit gmissa nec an ītē
uenerit m nō parendo iudicio ul pti
ut dnā l m actiombg ba Jō dixi de dolo
adūsarij qr ppter culpā nō iurat ut s
dixi m iuramento ff plane et l mūms
ff de m litem muñdo et l si qñ C vnde
vi Illud qd at subijcitur de difficultate
pbandi intelligē difficultatē subēe siue
res nō possit ad oculū demonstrari qr
nō sit m nā ul quia alit nō appareat
ut l cū res ff penult et fi ff de le i
et dnā l mūms ff de m lit iuran et l
si qñ C vñ vi Ex quibus colligitur dnā
mr vnū iuramentū et aliud et decisio ad
q sepius occurrentem Ego deposui penes
hospitem valisiam sigillatam pōa rest
tuitur mihi desigillatā et sic dēphendit
dlg hospes m desigillando Certe pba
to depōito p testes creditur de rebg et
dapno Juramento ptis ut dicta l si
qñ et l mūms m fi qd sequit bar ī
dicta l m actiombg et m l i ff fur
adū nau caup sta Jn ōibg at hmoi
Juramenti m litem pot iudex tura
re ctam qntitatē usq ad quā iuretur
l iudeamg ff iurare et l i actionibus
de m lit iur Accedamg ad mtēe sm
gulare qd ē veritatis tnā Jn quo dic

q oē tale mtēe smgle

q̄ omē tale mt̄eē ſmgle ē q̄bandū p teſtes
q̄n nō ar· dlg aduſarij ul· q̄n nō cōcur
runt illa de quibus ſ̄ dixi ut l· 1· C· de ſen·
que pro eo qđ mt̄eē et no gl̄o· m· l· ij· ff·
de m lite Jun· Que aut ſit forma
et modꝰ q̄bandi tale mt̄eē veritatis ad
ūte q̄ cotidie de fro occurrit dic ff· ſm
dc· et nō Cy· m· l· 1· C· de ſen· que pro
eo qđ mt̄eē ꝙ quto loco q̄ritur qđ mt̄
eē diuſimode poterit q̄bari ut ſi credi
tor m penā cendit quia pecuniaz ſuā nō
habuit ad tēpuz ex qua ſatisfacere alti
ſuo creditori nō potuit ar· m· l· liber hō
m fi· ff· de ꝙ· ob· vel coacto ē pignora
ſub vſur· ponere ul· res q̄as vilioꝝ p
tio diſtrahere aut merces carꝰ emere
ul· alia ſibi dapna huiūt ut no· m· l· ij·
et· l· centū capue et· l· fi ff· de eo qđ
cto lo· Aut lucꝛ qđ fenſſet ex pecunia
pdidit cuꝰ lucri hodie cntio ē haben
da ſicut et dapm ut dicta· l· 1· Et nō
q̄ etiā de iure canonico lite admittit
petitio mt̄eē ut nō· p gl̄o· m· c· cōſtȳ
ext· de vſur· Sz quid ſi mſtro obliga
tioms ſeus quem ſtare ſup dap̄ms
et mt̄eē ſimplint dicto actori An teſ
tibus opus erit An ſibi ſoli credat
dic ut dicetur ī q̄ē expenſaz ī p̄riā
gl̄o· et nō· bar· m· l· fi ff· de p̄tor· ſtipu
latiōi ſequitur

Et expenſis preſe
tis cauſe ſ̄ ad huiꝰ eurdem
nā ſtiendū ē q̄
lites expenſe tam m ciuiꝰ ciuilibus
q̄ crimalibꝰ debentur m ciuilibꝰ q̄dz
clarꝰ ē p Jura de quibꝰ ī· m crimā
libꝰ autem nōtur p gl̄o· m· c· caluꝑ
mam ex· de pems et· l· qui crimen
m fi· C· qui actuſa nō poſ· et ibi per
Cy· Et plene nō· p bar· m· l· 1· m pn̄
ff· ad turpubañ· Jtē ſtiendū q̄ q̄dā
ſt· expenſe que fiunt intra litem et de
hꝰ loquitur hic et m· l· ſanctimꝰ C·
de iudic· et ibi p Cy· et p Jmo· m· c·
fin̄ litibꝰ ex· de do· et gtu· et p gl̄o· ī
l· tiāto C· de fruc· et· l· ſtē expen· et Spe
cu· m ti· de expen· Quedam ſt· expen
ſe que fiunt intra rem mobilem uel
īmobilem et de hīs loquit titulꝰ de
īpen· m re· do· et m· l· 1· ff· ff· ner· ipē
ſas C· de rei vx· ac· et· l· ſupꝰ et· l· ī
fūdo ff· de rei ven· et· l· m cōmodato
ff· poſſunt ff· gmo· et· l· duorū de ff·
īpendia ſolu· ma· cū ſq· Intra expen
ſas lites de quibꝰ ē ſmo ſtiendum eſt
q̄ huiōi lites expen· varijs ex causis de
bentur quāq̄ eniz debent ītōne victorie
cē et de hīs loquitur· l· ꝙperandū ff·
ſin aut· C· de iudic· et m aut· de iudic·
ff· oportet et ī auct· ḡtialit· C· de epiſ
et cle· et ī c· fi· ex· de maio· et obe·
et m c· caluꝑmā ex· de pems Quāq̄
debentur rōe gtuātie et de hīs loqui
mur· l· ſanxīmꝰ C· de iudic· et m c·
dilecti ex· de dolo et gtu· et m c· ad
hoc ex· de ſeq̄ſ poſſ· et fruc· et ext·
ut lite nō gtā c· qm fiteq̄t ff· ī alijs
Quāq̄ debentur rōe retardati pceſſꝰ
de quibꝰ loquitur· l· nō ignorat C· de
fruc· et· li· expen· et m c· fin̄ liti
bus ext· de do· et gtu· et m c· ex lrīs
eo· ti· et c· cetera et c· vlt· ex· de fe
ſcript Quāq̄ ivōne temeratie atati
oms et de hīs loquitur· l· eū quē te
mere ff· de iudic· et c· 1· ext· de do·
et tōtu li· vj· ad quas quidem oēs
expenſas porrigitur her dā Intra
hoc Queto An p̄dicte expenſe pe
tantur iure actioms ul· offitio iudic·
dicit Jmo et gl̄o· in dcō c· finez
diſtinguen· quia aut trtat de expen·
fact· an lit· gtā ut m p̄paratorijs
ad litē mſtituendā ul· reū ī mora
cōſtituendū et ille petit iure acti
oms Aut trtatur de expen· fact· poſt
lit· gteſtā· et ille petunt offitio iu
dicis ar· m· l· ediles ff· item ſtiend·
et m· l· illud et· l· ſi ptu ff· de edil·
edic· Alij quos Cy· refert ī dcā· l·
ſanctimꝰ dicit indiſtincte expen·
quas ſint poſſe peti offitio iudicis
ul· iure actioms ſ· gditione ex· l·
Sz ſi iudex ſup hīs nō ferat ſmāz
vltrā nō poterunt peti ut d· l·
tiāto Cū eiz tales expenſe ortū ha
buerint ppt litem ſimuntur et mo
diuntur mortua ipa lite p illā re
ſtitutā ne his oriatur ex lite de qua ī
dcā· l· tiāto ~~Cū eiz tales expenſe ortū habuerint~~ et ita ff· m eos ſoluā
tur gl̄o· que videntur gtiarie Quar
vna que ē posita m· ff· tiāto dic q̄
peti debent offitio iudicis Alia posita
m· l· 1· ff· ſi quis ius di nō obten· dic·
q̄ peti debent iure actioms Conſiliū
ē ff· qđ iudex offm ſimplicit postu
lētur et nō citabitur Sz queritur an
ſm̄ petitionē expen· debeat quentus
repelli a p̄ſecutione lit· ñ· prius ſoluat
expenſ· dic· q̄ aut hec expen· debent
ppt gtumatiam et tūc repellitur donec
ſoluerit eas Aut debentur rōe victorie
ul· alia cā et tūc nō repellatur ut nō·
m d· l· ſanctimꝰ Quid ſi ps fuerit
abſoluta ab obſeruatione iudicij ppt
lapſū mſtantie An lapſo tpe mſtatie
poterunt peti expen· dic· q̄ lapſa
mſtantia poterit reus petere ſe ab
ſolui ab obſeruatione iudicij et ac·

torem m expens gdēpnari ſſ m Cy et
nō· p eum m l ꝑpetrandū m fi· C &
udicī et m pall· ſſ· illo paul dubio
licet multū tenē faciat tex· m d·
l· ꝑpetrandū ſſ et ſi quidem Quid at
dicens ſi expeñ nō fuerunt petite
a pte Nūc quid uider a ſe ipo ex of
fitio ſuo poterit de hȳs absoluere
ul gdēpnare dic distinguen· Aut
tractatur de expeñ factī añ litī gtī
et tē nō pt uidex offitui ſuū īpetre
msi requisitꝰ fuerit a pte cū hoc
sit de ptimentibꝰ ad litis dcisionez
et cōtingat añ litī gtī ut dixi īglo
sup vbo ex offitio Aut tractat de
expeñ factī post litī gtī et sic de
hȳs que emergunt post litī gtī
et tē poterit de offitio nō requisitꝰ
gdēpnare ul absoluere Ar p hac
distinctione m l ediles ſſ item si
enduī t l illud et l Jtē si ſm de
edil· edic nō tñ tenetur si nō vult
ut patet ex hȳs que dicta sūt īglo
sup vbo ex offitio et hanc opī se
quitur dy et bar· ut nō· p eum
m l· mȳ ſſ· hoc aut ff de damp·
infect· Sz quid si uider m sma
de expeñ ml disposuit an litium
erit pti m alia mstantia ipas pe
tere Et quidem si sūt semel pente
ul uider noluit ul omsit sup hȳs
absoluere ul gdēpnare pot ps a u
dice petere restitutionē quia tenet
de suo ꝑpio pti restituere ut l· ꝑpe
trandū ſſ· sīmat altutin C de udicī
et no· p glo· q sic debet intelligi
cū sūt petite m· l· fi· C qñ quo· nō
ē nēcē Sz an m alia mstantia pos
sit illas expensas a pte postulare
distinguitur ſm doc· m· l· tiato C·
de fruct· et li· expeñ· Aut n· expen·
petūtur ex quentione aut ex offi
tio uidicī pō tam possunt peti m
alia mstantia si uidex sup hȳs ml
pnūciauit m pa l· qd m diem· ſſ·
si vōez· ff· de ꝓpeñ· et l sīmat ſſ si
ff· de negt gt Ro tam nō pnt illo
mō peti p dicta l· tiato· msi m sū
appis ut dicta l· fi· C· qñ quo· nō ē
necēs· et p glo· m d· c· litibꝰ Et pt
cē rō q qñ petūtur ex quentione
tē vemut ex hōis pulsione q nulli
ē auferenda vbi nō petūt ꝑpt que
tionem tē vemunt legī ptatē vñ
pot lex auferre suū benefitiuz hoī
rollatum Ad hoc facit qd solet dici
lex tibi suū nō tibi tuū deneget aur
iluī l celsꝰ ff de arbi Est et alia
ratio ſm ſmo· quia expeñ· q ve
munt offitio uidicī post litī gtest

vemut accessorie ad rem pncipalē iōp
sublato pncipali tollit accessoriū ut d·
l· iij· C de po et l· cos et l· m bonefidei
C· de usuris Cum uero petunt mere ac
tiones tē uemut pncipalit sic q cessat
illa rīgla ut p Jmo· m c· ḡfus cī de
restit· spo Ex qua soloe tollitur solo
ad qōnez Ette notatus mīstrō mutui
ul· expōti appont illam vulgarē glaz
vz q vna ps alti pmisit rīstituē expeñ
litī et certa p dicta re ul pecuia ha
benda ul rīuperanda Nūquid si uidex
omsit sup hȳs ferre sīmaz potest
ps illa m alia mstantia petere Ex p
dictis patet q sic quia expeñ· vemut
hic ex pmissione et ptīū quentione
tō tē Aly nō distinguunt Aut expē
se uemut ex mē pme litī aut aliūde
pō tau sine fuerint expense que nem
unt ex quentione sine legis ptate sim
ta cā nō possunt āplius peti p l· tiato
m rō tau sic p dictū ſſ· si vōez cū sy
Jtē Querītur qualit huiōi expeñ·
pbent dic q pbantur solui p iura
mentū ptis ꝓpt difficultatem pbōez
ipāu ut no· m· l· ꝑpetrandum ſſ et si
quidem m fi· et ſſ· sīmat altutin C·
de udicī Jta tñ q uidex prius modt
ullas ſm fori ḡsuetudme et negotij
qualitatem et postea ps uramentū
pstet ut habetur m l· sanctimꝰ et
aiīc· ibi pōita C de udicī et m auctē·
de udicī ſſ· oportet toll vſ et dicto
c· finē Sz quid si reus gnerit īſtrō
obligationis stare sup expeñ simplici
dicto actoris sine uramento ul cum
uramento An isto casu uidex tenet
expeñ· taxare ul possit p se actor sine
taratione expensas declarare dicit dy·
q ualet talis quentio et standū erit
sine taratione uidicis uramento ul
simplici dicto ipīg actoris q licitū ē
cuicūq renūciare uni ꝓ se introducto
l· si uidex· ff· de mino· et· l· si quis ī
gscribendo C de part Et q pot ex cō
uentione reus actoris uramento sta
re sup re pncipali l· usucapiañ· qd ex
quentione ff de iur iuran· tō multo
fortius sup accessorio verūptn si iniq
aferet sup tali declaratione posset
rēus petere reductionē ad arbitriū
bom vir ar· l· her venditio de gt hen·
emp· et l· m psonaz ſſ generaliter ff·
de regt iur· Spe m tis de pba· ſſ u
dendū dicit q her quentio inl opat
Et idem sequitur pe ut refert Cy· ī
l· si quis mconscribendo C de epis et
cle p quibꝰ facit q her quentio m
ducitur ꝓ ad dlmpdum tō tē ut
l· quemre ff de par· dcta Non ob dcta

l Jusurañ qua mtelli qñ uramẽtũ
deferetur post gtractũ hic aũt mpõ cõ
tractu Int que ẽ dña ut et al ĩ pacto
l gmissorie et l calupodig als q̃ius ff
de solu l fi c de pac pigñ nec etiã ob
stat l teopompg ff de d ple qui logt
ĩ ultiõ nolũtatibg bar tangit istã q
ĩ l fi de pto stip Et sc̃z opi dy vno
adito vz q potent rus hanc ptãtez
datã reuocare añ finã declarationem
expeñ ab ipõ actõe ar l si quis usf
uran c de iurñ nec ob dicta l que
mre qua in tali pmissione mtelligit
dolg excepto l creditor ff lucius ff mã
Itẽ queritur an semper in expeñ vic
to victor sit gdẽpnandg ad qd sic bre
uiter distingue ff m glo et Jmo ĩ dcõ
c finẽ Aut expte victi fuerit iusta
et pbabil cã litigandã et nõ ẽ gdẽpnañ
ff absolueñ Aut nõ fuit iusta nec p
babil litigandi cã et tuc ẽ gdẽpnandg
ar m l qui solidum ff etiã ff de le
g et ĩ c sancio eñ de sen ex quã opi
tenet glo et bar m d l qui solidũ que
distinctio predit m cã principali ĩ appel
latione autẽ dicas m sustinebat appellãs
ipm mdistincte m expeñ gdẽpnañ et
sic mtelligit glo m dcõ c finẽ Jn
appellato nõ succubente distingue ut
no p Cy m l gñalit c de iurñ
Nunc q̃renduñ occurrit an uramẽtũ
calupnie excuset ab expenſ gdẽpna
tũ Et glo tenet q sic in dicto c fi
nẽ et sequitur Jmo p c sanximus
i q vlt Idem p oĩa sequitur glo ĩ aut
de iudicſ ff oz et Ja bu m l ppetũ
dũ ff sententiat altra c de iudicſ
et in aut gñalit c de epis et cle et
bar m l i ff ad turpill fallit ſ m
eũ in expeñ q̃ vemut ppt gtumatã
solam ut l sanximg c de iudicſ ul ppt
euidentem temeritatem l eũ q̃ temẽ
ff de iudi Nam a talibg expeñ iuram
calup nõ excusat Ex p̃missis sequitur
q cũ hodie oẽs iurent de calupnia ul
ex forma iurſ gis ul municipalis q sit
oẽs absoluendi ab expeñ Sz ctr dum
ẽ hic finio attenta facultate et ĩdis
cretione litigantiũ et pcuratoꝝ gsuleñ
tiũ ner nõ et multoꝝ si fas eet dicere
Jurſ pitoꝝ qui ponunt honorẽ et amo
rem seculi amoꝛi et honoꝛi dei gsu
lentes pti iurare audacter qua mang
nõ ledetur nõ tñ adituunt et aĩa pdet
vñ aliqui recedunt a pdicta opi et di
cunt simplr q uramentũ calupnie
nõ excusat ab expeñ Respo bar ĩ suo
gsilio distinguere Aut expeñ erant
debite iurr ãrtioms aut offitio iudicſ
pr̃o tãũ uramẽtũ nõ excusat ab expeñ
ar l si mlr ff si rem de le mo 2o
cũ qñ expeñ nõ fuerunt pmisse
et sic ex offitio iudicis debent tuc
aut pbatur euidens temeritas ul
eig calup et alit q̃ p solã sm̃am
et tc̃ uramentũ nõ excusat ab ex
peñ ar l i c de aduo duñ iudi et
l eũ q̃ temẽ ff de iudicſ et fanit
mstr de pe te litigſ ff Her aut oĩa
et ĩ ff ad abolendas in aut de litigi
Aut nõ appz eius euidens temeritas
q ẽ si in aliqua pte eig qd petebat
appareret eũ iuste litigasse et tuc iu
ramentũ excusat qua nõ pt dici
ipbus ul temerario litigator qua
saltem aliquã iuste petebat euidẽter
ul pluptue ut dcõ ff Her aut oĩa
Aut nõ fuit iuratũ de calupnia et
distingue ut s Aut huit iustã cãz
litigandi ul nõ iusta cã eẽ pot si al
teri succesſit ar l fi ff p suo Jn
iusta ceẽt in fcõ ppõ ut l quisquis
c de rescin ven et l q̃q ff ad vel
ley Itẽ expte quenti ceẽt iusta cã
si rem emisset ad hoc ut agere pos
sit de euictione q̃ uenditorem ut l
si dictũ ff si p̃emisisset ff de euic
ul alio iusto titulo possideret de qua
mã nõ bar ĩ l qui in altrũ ff de rei
vind Sed nũquid iudex sup
expeñ debet ferre sm̃az sb ctra et li
mitate q̃ntitate an non Jnno tenz
q possit ferre sm̃az mẽtã ut nõ p
eũ in d c audit exẽ de pruẽ ut
si dicat gdẽpno te in expeñ pũtis
litt quas fecit ul pbauerit se feas
se eẽ vm Sz an pot iudex ptãtẽ cõ
dẽpnandi sup expeñ in sma sibi rẽ
ſuare dic q nõ p iura sũ alle ſ m
Jmo ubi sũ Sz lata sma sup ex
peñ pt eaz taxatione sibi rẽſuare
ut sit cotidie p iudices qui gdẽpnat
ptes in expeñ et taxatione sibi rẽ
ſuant ſ m Jmo ibi sũ et alios
dcã l tãto Quid si iudex cõdẽp
nauit in expeñ taxatione rẽſuata
An eius successor offitio poterit
hanc taxationẽ facere dicit bar
q sic ut p eũ in l ab executione ff
de app et sit ratio qua tal rẽſuatio
ẽ sibi firma tãq̃ iudici Vnde cũ succes
sor eig finitatur eẽ idem iudex l
ꝓponebat ff de ãpp et sit ĩo qua
talis rẽſuatio ẽ sibi firma tãq̃ iudicſ et
l mortuo eo ti sequitur q tal suc
cessor poterit hanc taxationẽ fa
cere pro quo facit l post mortem
ſ i ff q in eo Itẽ q̃ritur quid
si erat iudex delegatus ille qui taxa
tionẽ expeñ sibi rẽſuauit An ipe

idem potent postea taxare An nō or
dmarius eius dic ꝑm bar ubi s aut
ē talis delegatꝰ cui post smāz iurisdic
ꝯpetit et ptās ipām exequendi qd
ē m crāb nōtis ꝑ ipm et glo ī l a
duo pio de re iudi et tr pot smāz
suā mtpōtatā Aut ē talis delegatus
cui ius exequendi smām suā nō ꝯpe
tit et tr quia nō pt smām suā mt
pōtatā nō potent etiā ex pensas tax
are ꝙ ad ordmariū ad quē ptinet
illig smē mtpōtatio ptinebit taxa
tio ut l duo iudices ff de re iudi
Talis ꝛfuatio vr fra ꝛspectu iuc de
legate iurisdictionis que iurisdictio
censetur eadem cū ea que ē delegā
tis ut l 1 ꝑ qui mandatā ff de of
fi eius cui man ē Ju vnde licz illa
iurisdictio delegata sit limita per
smāz ut l iudex ff de re iu et l
qd tñ m pñ ff de arbi et tñ durat
illa delegatio ut d l a duo pio Jō
ꝙ ipe cassabit qd nōt et illa talis
aditio sibi ml nocz ar m l si ita
ꝑ qui filio ff de bo poss ꝑm ta
Quid si taxatio huiꝰi expen fie
rit inqua et īmoderata An pote
rit appellari ab eo dicit Jmo ī c
ꝙ sup ex qd me cā qd sic et bar
m d l ab executore sicut pot appel
lari ab īmoderata executione ut dā
l ab executore Ita tñ q m hac ap
pellatione obstuentur illa solep
que fuantur m appne ab executi
one ul alia mtlocutoria hoc ē ꝙ
fiat ī scriptꝭ et m ea mstruantur
cause ut nō m dicta l ab executore
C que ap nō re et p bar ubi sꝑ
et m l eius C de appell mtlocutorie
reuipi Et ē rō qua talis taxatio hz
viz mtlocutorie rō tr ut m c cor
di et m c ut debity de app Hz an
iste iudex si uiderit se inque taxas
se expen potent p se ipm hanc
taxationē ī nocare dicit Jmo ꝙ
sic ut nō p eū m d c fi ex qd
me cā ar m l qd iussit ff de re
iudi cū habeat vim mtlocutorie

Executionem mandari

Sed quis ē iudex ꝙpetens ut pos
sit mittere smāz suā executiōm
Rndeo ꝙ iudex ordmarius siue sit
lata sma p eū ul delegatū ab eo
l a duo pio m pñ ff de re iudi
In delegato a pncipe ē opiō nā di
cit glo m dcā l a duo pio q nō
pot smāz suam exequi hz bar ibi
tenet gntr ē melig ꝑ l fi
C qui pro sua iurisdū exequat ī cā
nū a die late sme ut m tex m c sig
m fi rasti et c pastoral extra de offi
dle et dicā ī m re de forma executi
sme sequitur sūmarie tr

Sumarie et de plano sine strepitu et figura iudicij

Ampla fuit dubitatio apud antiquos de significatione istoꝝ vboꝝ Ad quā dubitatio
nē auferendā fuit fta quedā decretal
que mapit sepe de vo sig In Clem
Sz adhuc p illā decretalem nō fuit
adhuc bene sactum sum aurib tra
sidiceꝝ ꝑ tu recurre ad dictū c et
glo ibi pōita et plene nō bar ī ex
uagā ad reprmendam Verū ptā
nō obmitto vnū exprmeit ꝑm Jo
an quia illa vba sme figura iudicij
tāti important p se sola qntī alia
precedentia sil uicta ul licz oiā ista sil
soleant iungi m lis ul statutis nō
tñ ē nētate qꝙ illa vba sme figura
iudicij apponantur Videndū qo qꝙ
solleꝑmtates videant sublate p hec
vba sme figura iudicij Ad cuꝯ euī
denī sciendū qꝙ figura iudicij ē ordo
substantialis qui a iure requisitus
quo obmisso ipm iudicium vitiat l
platam C de sen et mtlocutoriis om
nibus Qui quidem ordo talis cē di
noscitur viz libelli lis qtestis dila
tionū assignatio iurū testiū et m
striū ꝙductio et silia ut m c qm
gra falsam exā de ꝙba et d l plata
de qua figura iudicij loquitur tex
ī l 1 ff Immligz mō C de lati lib
tol hic qo ordo et vtilitatē solleꝑmtates
regulares iudicioꝝ uident ꝑ huiꝰi
vba cē sublata misi quatenꝯ exprmū
tur m dcā cle sepe ꝑm Jo an Vel
ꝑm bar dic ꝙ p huiꝰi vba Judex sb
leuatur ab obstuatione oīs iudicialis
forme et figure m ducte a iure mul
cinomio ul municipali ꝑ tñ tenetur
obstuare forma ul figurā a iure gen
ul nāli rone introducta ad quā for
mā vdurint qui ocs tāus expressi
ī d cle sepe Si uō ipa vba nō essent
appōita m lis scripto ul statuto sed
alia ꝓcedentia sola tr ꝑm Jo an
nō hret locū dispō illig c sepe qd
ē notandum ut ibi p eum et sequit
bar m dcā exā ua ad rep mēdā Patz
qo qꝙ illa cle sepe hz locū qn illa vba
sme figura iudicij apponit p se so
la ul cuctim cū alijs Alia qo vba

sme istis appōita faciunt cessare dispo
sita m drō · c · sepe tr̄ Ex p̄miss q̄ro
An p dicta v̄ba sine figura iudiciū
sit sublata solēpnitas citatiōis Ad qd
dicend ē q̄ nō p° p tex · m drā · l · adi
primend / 2° p rōnē · quia citatio est
de iure nāli Nam ipe deū citauit dī
mquit vbi es adam et ē tex · m cle ·
pastoral · ex̄ · de re · iu · Insup q̄ro
an sit sublata ptas libelli dic q̄ sic
licet aliqual petitio oreteng ut ar
ta sit coram iudice exp̄menda cū
hoc sit ius q̄ · nāle ut p3 ī goe · de
muliere que coram salomone petijt
filiū suū dū durat filius meus viuit et
filius istius ē mortuus ut habetur ī
c · afferte ex̄ · de p̄supt et regr · c ·
m · et Alibi dicit Jhus mulier ubi
ē qui te accusauit ꝓ tm̄ ī tali petitione
nō ē gr̄usio nr̄a que r̄gulariter r̄quiri
tur dū tm̄ ex fr̄i narratione 9° 9p̄
hendatur Quīymo et gr̄usio ordinis
in forma gr̄usionis tolleratur ut
si petet cogi et g̈dēpnari ul̄ simpl̄r co
gi nā talia oia r̄ducunt ad iusti et
tollerantur ar · l · talem de hr̄ · mstr ·
et nō · m · l · si cū nulla de re · iudi · Sz
an ad ipugnādū p̄ssū audiretur
apponēs exceptionē rei iudicate uel
alia silem dic q̄ sic quia tales excep
tiones st̄ de iure nāli ne sepius iudi
cetur Ceteri at̄ exceptiones que ma
gis tendunt ad differendū et frus
trandū p̄ssum q̄ · ad mstruendū
cāz sint p iudicem r̄pellende Cū magr̄
sint rontr̄ ius nāle q̄ · ꝓm ius pot et
iudex p̄cedere diebꝫ feriat̄ ppt nr̄am
tatez hom̄ introductis ut dicto c · sepe
Secꝫ si ppt dei reuerētiā qe tales sūt
seruāde Jux̄ illud Sabbā sanctificetis
licz gra sint alia auctoritas psalmi
te bū qui diligunt iustitiā et eā fa
ciunt oī tpe ꝓ debet intelligi oī · i · gr̄uo
et alibi ut · l · ut gradatiz ff · ꝓ si lege
ff · de mu · et ho · Et idem dico ī feriis
repentis qd ī diuinis dom̄ ē ꝓm Jo.
an ut j p eū Illud ē notandum
q̄ m cā m qua p̄ceditur sine figura
iudicij iuratur de Calūpnia licz istud
Juramentū sit de iure Cuuli introduc
tū ut m · c · sepe qd sanc nāli rōe con
gruit ut g̈pescatur malitia litigātiuz
ut ī phe mstr · m · xō · i · Jtē testes qui p
ducuntur m cā debent iurare ut · l · iur̄
iuran̄ · C de testi · et licz tale iuramentū
testis possit a pte remitti ut nō gr̄lo
m · d · l · iur̄ iur̄ tm̄ nō iudicatur ī dubio
p Rescriptū ee remissum n̄ · m · eo di
catur q̄ possit p̄cedi sine aliqua Jur̄
solēpnitate ꝓm bar · debent etiā iurare

pte p̄nte ul̄ citata ne alie copia defen
dendi adūsario tolleretur qd ceū cont̄
nālem rōem et fieri debet publica
tio testiū et examinatio m secreto et
dictū eox debet ee tale q̄ gr̄ludat ex°
damel · ut m · c · aī cām ex̄ · de testi · et
nō · m · l si qui m fi · C · de testi · et tenz
bar · ii · s̄ Nec ē licitū post publica
onē ipox alios testes p̄ducere m opp̄m
ut nō · m · c · finiri · mitatis ex̄ · de testi ·
et m · l · per hanc de · tep · app · ppt ti
morem subornatiōis qui timor nāli
rōi gr̄debat ut alie alii nō m̄sidietur
et ut malignus hom̄ occurrat · l · ī fūdo
ff · de rei ven · Et si actor peteret a reo
sibi edi mstr̄a ad eig intentionē fidem
nō debet iudex ipm audire q̄ istā pe
titio ceū rōi nālem rōez · l · qui actore
C · de edn / Que q° ꝓ iudex m cā ī
qua sine figura iudicij p̄ceditur fren
deo q̄ pot̄ p̄cedere sine datione libelli
quia sufficit qualiscunqz petitio ut s̄
dixi Jte sine lite q̄ · Jte pot p̄cedē
tpe feriaz ob nīitatē hominū intro
ductaz secꝫ m feriis repentis p̄ncī
pis Aut m dei reuerentiā intrōduct̄
Jte debet statuere dilationes q̄ to bre
uores pot̄ excepti aut̄ frustratorias
et appellationes friuolas remouere debz
Insup multitudinē testiū et aduoca
tox et procuratox r̄pellere iustas defen
siones debet adūte sanctaq̄ iurare de
calūpnia et de veritate dicenda Nec
nō et interrogare poterit ptes ex
suo arbitrio quotiēcūq̄ debebit et ptes r
tare ad sententiā audiendā licz non
peremptorie ac simām m scripti p̄sentē
In qua cā nō ē nīma gr̄usio ut her
oiā h̄ntur m · cle · sepe Et nota q̄ de
cōsensu ptiū tacito ul̄ expresso posset
iudex iste p̄cedere m ipa cā iuris ordi
ne seruato ut m · d · c · sepe m fi · ar ·
m · l · nō quidq̄d ff · de iudic Sz qd dicas
contra si ponamꝰ q̄ m cā p̄cedēs sit ꝓm
iur̄ ordinem An poterit iudex ꝙ de con
sensu tacito ul̄ expresso p̄cedere sine si
gura iudicij · Jo an ī dō c · sepe tenet
q̄ nō ar · co · Que notantur p gl̄o · et In
no · m · c · cuius ex̄ · de offi · dele · et ꝙ · q · i ·
ī p̄mis m fi · cū seq̄ Et idem sequitur
spe m tr° de pla · sme ſ · iurta extra
de re · iu · li° vi° p̄ma ptez tenet bar ·
m · l · si societatem · ſ · arbitrꝫ p Soto ī
2ª q̄one quā puto veriorem Quid
at̄ sit̄ v̄bum sūmarie de p se ul̄ v̄bā
de plano ~~p̄cedi nō m l m ſ~~ · et m qui
bꝫ cāibꝫ possit de iure rōi sūmarie ul̄
de plano p̄cedi nō · m · l · m ſ · scendū
ff · ad exhiben · et · l · ne quidq̄ ſ · de
plano de offi · ꝙ · et gl̄o · m ld · c · sepe

et bar. m. d. l. ad exprimen. et spe. m
no. de offi. iudi. ff. postremo Istud adu
te qr de iure coī nō possit aliquo tāu p
cdi. impliat sine figura iudiū fal
lit hodie de iure canonico in tāis bñfi
tior. decimar. mīonor. et vsurar. ut
m Cle. dispendiosam ext. de iudi. In
sup nō p m tāib9 simplr sūmarie
tm. ul de iure coī ul mūicipali ul ex
forma rescripti debet libell9 offerri
et ius g testari lit3 dilati possint p
iudicem breuiari ut habet. m c.
fi. ext. de offi. iudi. et p speu. m
dcō ff. postremo et p bar. m dcā l.
ad r̄pmendā m glo. in v̄bo sūmarie
Sz quid de v̄bo uelo leuato dic. p ista
locutio nō ē frequens iure tn̄ inuent.
tex. ad hoc. in l. de sb̄mīsis C. de nau
fra. li. xi. et idem. sicut. p v̄bū sūma
rie ut ibi nō. p glo. Ist. Quero quid
si scripto cauetur p iudex predat si
né alīqua iuris solēpnitate dicat bar.
m. l. filiussa. ff. de dna. p ista v̄ba
m aliquibus differūt a pdictis v̄bis
sine figura iudiū vñ ff. m eū isto
tāu. poterit iudex testes reripere si
ne iuramento et predere diebus feri
atis etiā in honorē dei qđ nō pot
m tāu. pre. Et ē rō ff. m eum qua
iuramētū testi. pot. tolli p partum
ut nō. ff. de fer. l. i. m pn̄. et. l. iur.
iur. C. de testi. et ferie in honorem
dei possint tolli p. l. ut. l. p̄uīcias
C. de feri. Itē pot. aduerte testes i
fames ut eos qui pdiderūt ea que
st. iur. caul. tm̄ secus m hijs qui p
didissent ea que st. ut. gentium ar.
m. l. neq; ei ff. i. et ij. uecta. l. i. ff.
de testa. mili. Sz ēte m̄ vr̄. p ista sit
sompma vñ dico idem ee m vtroq;
tāu. cū nō sit dare diuersitatis pfec
tā rōnes. Int. eos hec ei rōnes sy
nomme st. Quod eiz aliud ē dicere
figura iudiū q̄ sine solēpnitate
iudiū. ēte m aliud sequeritur legē
magis v̄bis impoīas q̄ rebus p esse
nō debet l. ij. C. co. dele. qr magis
sensui q̄ v̄boz duīsitati adherēn. ē
ut m l. m. i fi. C. de. li. pte et pro
hoc faciunt que ff. dicam m quę pri
ma Sz quid si statuto disponat.
p iudex predat ff. m suū arbitriū li
bez. ul ff. m suā uoluntatem dic ff. m
Jo. m. d. c. sepe m glo. sup v̄bo de se
ten. et bar. m. d. l. filiussa. et i. l.
ad r̄pmen. m glo. sup v̄bo videbit.
expedire p illa v̄ba illud idem sigm
ficant qđ facit v̄ba sine figura iu
diū et pro tanto nō poterit iudex
auferre pti iusta defensionē nā per-

talem cōfessionē nō vr̄ confessa ptās ledē
di ptem carta pn̄pale negotiū ut. l. si
qn̄. C. de m offi. testa. et. l. aī quidā ff. de
le. ij. l. creditor ff. luciq; ff. man. et. l.
si curator m pn̄. ff. de qđi. mde fiant c.
m ifenerali ex. de iudi. li. vi. Quid si
dicatur m statuto ul scripto q̄ iudex pos
sit predere ul pn̄tare ff. m eius q̄siam
dicit Jo. an. m Cle. pma ex. de iure pa
q̄ hic iudex habet latissimā pfatem adeo
q̄ ab eiq; sīā appellari nō pot. Alij dicūt
q̄ talia v̄ba idem sign̄ificāt ac si dictū esset
q̄ pn̄tiet ff. m eius liberam voluntatez
quia ista q̄sia debet ee talis q̄ quemat
bono iuro ff. m mentem pferentis ut d.
l. cū quidam de qua q̄sia loquitur tex.
m c. statutū ff. assessorem ex. de scripti
et iō dicunt posse appellari ab eius sen
tentia cum nō videatur Amplior colla
ta ptās vno tāu q̄ alio ymo si recte pō
deretur minor ē ptās eius cui q̄mittit
ut iudicet ff. m q̄sentiā eius q̄ eius qui
iudicare debet ff. m liberam voluntatez
ff. m aliquos vel dic verius q̄ latior sit
ptās huiq; q̄ alioz vñ credo q̄ talis iu
dex possit iudicare ff. m suā q̄sentiaz
informatā ppio visu ul auditu liz re
gulariter sit qs. ut nō. p glo. et doc.
m. l. illustras ff. veritas ff. de offi. pfi.
Sz quid dices de cotidiana q̄one cre se
pius contingit q̄ pceps mandat ul
q̄mittit alicui ut cognoscat ul determi
net sola veritate inspecta que erit for
predendi Ego puto q̄ fungatur illa pte
te qua fungitur arbitrator a ptib9 de
qua loquitur c. quintauall. ex. de Iurām
et. l. si sotietatē ff. arbitriz ff. q̄ soto vñ
potest talis delegatus predere et diffim
tue sine datione libelli liz. q̄. aī sy.
quia veritas nō requirit ad inuestigāda
nec formalia ut. l. i. C. ut se ab hre
absti. nec ab errore ul oīssione talium
leditur nec vitiatur ff. suus solis timis
ē q̄tenta ut d. ff. veritas p quē tex. fir
matur decisio andicta quam etiā q̄firmāt
leges mīa septe aī ibi nōt. l. q̄ si ephe
si. ff. de eo q̄ ē. lo. et. l. si fideiussor ff.
q̄dam ff. man. et. l. sicuti ff. si debitor.
ff. qui mo. pign. ul ppo sol. p hoc eiz
q̄ dicit sola q̄ludere intendit omnez
aliā formā et solēpnitatē alt. nō dice
retur inspici sola vitas hoc n. nomē
solus sign̄at vnitatem et singularitatē
tm̄ et nō pluralitatem. ar. l. solam C.
de testi. et l. si te solū ff. de hē. insti.
et. l. aī solus ff. de acq. hē. puto tm̄ q̄
peremptorias exceptiones et iustas de
fensiones teneatur admittere aī sint
fundate sup iure nāli ut m Cle. sepe
et habent respicere veritatē negotij.

Deducendo in presenti uidito

Ista clausula est vulgaris et additur in quibuscūq; libellor formis tm in tau pnti quo ad actorem nō ē ncia qm ille q ꝓpont ius dim ul qī simr remota cā nō expressa semp videtur tā vtile q̄ directū dmūz et ome ius suū in uidito deduxisse ut l si mater ff eādez et l et an eandem ff actiones ff de extrep rei iudi Adeo q̄ sma lata pit exceptū rei iudicate in oib; dequib; tangitur p Jmo in c conquerente ex de offi ordi et p bar in d ff actiones Securiq; ꝯ ceēt ꝓ actore vnā cāz seu vnū titulū sui domini ꝓponere et tr sententia nō obstaret si postea ageret ex aliqua iusta cā ut d l in ff si quis at Jō inquit bul dc anti quus q̄ reus petit pedem suū cuiz lite si petat rām exceptm ab actore in reali actione ut nō p glo et dc in l i in pn ff de eden et l edita c de eden et in c ꝙ ext de libell obla Hoz ḡra ꝓ clariori determa Quero quid si huic actoi qui ꝓponit ius domini ul qī tpe libelli oblati nullū dmūz ꝙ petebat ul qī postea pendente udito et lite ḡtl tra ē dns et sic ius dim ul qī eidem supuenit An ex eodem libello potuit fieri sma fendo q̄ liz apud antiquos sit longa disputatio ut refert Cy in l i in vl q c de ali mu Ju cau fac et nō p glo et dc in l nō pt uideri ff de iudi tī unde canon hec qō hodie ē sopita cū hac distinctione Aut actor ꝓpot q̄ialit ius dim ul qī nulla cā expssa et tr supuemens dmūz clauditur in ipa q̄iali petitione vnde ex eodem libello Judex debet ferre sinaz q̄ rei Aut actor ꝓponit ius dim ul qī cta et spāli cā expssa et tr aut dominum sibi supuenit ex ipa eadem cā ꝓpta et tr idem qd in tau prędicti aut dominū ul qī supuenit ex alia diuersa cā et tr tale dmūz nō clauditur in dta petitione iōq; iudex nō potuit ex eod libello reū ḡdēnare s debebit absolueir et actori postea licebit in alio uidito ex nur supuemente agere nec sibi obstabit exceptio rei iudicate ut hec ꝓbantur in c abbate sane x̄ste cetera ex de re iu li vl et l si mr ff si quis aut et ff eadem de extrep rei iudi Et nō p Jmo in dtō c abbate circa fi et adde qd dixi in glo sup x̄bo Jurid dim Quid si actor egit actione pson̄ali ad rem ul q̄ntitatez et tpe libelli oblati nulla actio cōpetebat s supuemt postea udito pēdente an ex eodem libello debebit reus ḡdēnari so dic aut ius supuemens pendente udito ē actor eorum eig qd pncipalit petit in udio et tāq; clausū in libello venit in ḡdēnatione uidi offitio ex eadem instantia ut l ediles ff Jti suend ff de edi edic et l i C de udic cū sy Aut ius supuemens ē pncipale ad id qd ē in libello petitū et tr aut libellꝰ fuit simplex et nō alis sine expssione alicuiꝰ spālis cāe et tunc ius supuemens clauditur in tali udio et sup eo debet udex ferre sināz ut l fi de āna exrep Aut libellꝰ fuit spālis cā expressione rei trie cāe ut mutui ul depōti et tr aut ē ius supuemens ex noua cā que nō retro trahitur et tr ius supuemens ꝓtūcūq; specificatū in ipo libello nō clauditur in pnti udito Jōq; udex nō pt sup eo ferre sināz s in alio uidito debet rēfuare ut l nō pt et l non ꝙadmodū ff de udi et in d c abbate Aut ius supuemens ē tale q̄ retrotrahitur et sic supuemt ex cā p̄tita et tr clauditur in pnti udio et tenetur udex sup eo ferre sināz ut l si rem ff fi ff de pigno actꝰ et l si mandauero tino ff man Ex quibꝰ patet ꝙ Ra ē opi Jo posita in d l nō pot s in oēs dc patet etiam que dicā sit mr actiones reales et psonales Jti q̄rit quid si supuemat Jus seu habilitas quemendi ex pte hñti quenti x̄bi q̄ia tpe libelli oblati nō possit debat reus rem petitā postea cepit pendente udito possidere an ex ea dem instantia fiet ḡdēnatio dic q sic siue actū sit actione in rem siue in psonā siue mxta ul in rē scripta ut l tigni ff si quis ff ad exhiben et ibi nō et l q̄itū ff de petit et l my ff de pet hr et l sinat ff i ff de rei ven et l i ff in mētatus ff de po fact qd nō in l neq C ad exhiben Jti q̄r pone q̄ aliquis teneatur ad aliquid ānuū an pot petit in libello ut ḡdēnetur tam pro tpe p̄terito q̄ ꝙ futuro et dicat sic peto titulū ḡdēnari ad rentū in debita ꝙ ficto q̄tuor ānor p̄teritor et ad solutū in singul ānis in futurum dicit quidam q̄ nō quia tēpꝰ futuri tpis nō pertinet ad uidicē iō que sit de futuro nō possunt deduci in iudio

ut l. nō q̄admodū et ibi nō m. glo. et p doc. ff. de iudic. et l. 1. C. de iudi. et l. 1. C. de usur. Alij dicunt et melius q̄ ymmo p̄dict talis libell9 et distm̄guunt sic. Aut id q̄d ē debitū de futuro coheret et gnexū ē ei q̄ debetur & p̄ntī admittitur petitio sup futuro ut nō. m. l. 1. C. de fideiu. et ibi p Cy. et facit l. hanc. & l. legi. ff. si fiu. ven. et l. libtg. §. 1. de ali. et ci. legā. et hoc ne simpl. ām̄s nātē habeat de iure suo p̄testari ut l. male agitur. C. de p̄scrip. xxx. vel xl. anor. Aut id q̄d ē debitū de futuro ē sepatū et remotū ab eo q̄d ē debitū et p̄ntī et tē nullo mō admittit petitio sup futuro ut d. l. nō q̄admodū et ibi p bar. et l. 1. C. de iudi. et l. 1. ff. de usur. Sz dicerē aliqs gtra p̄dicta facit q̄. an̄ diē agit ut mīst. de exrep. §. hodie et ff. q̄n dies. le. ce. l. 1. dic̄ p debitū de futuro nō p̄t̄ iudicio deduci ut fiat solō de p̄ntī ut i gruo §. ut fiat solō cō gruo tpe ita loq̄t̄ p̄dicta facit p hēt̄ur. m. l. m. oib9 ff. de iudic. Quiescat igitur ex p̄missis quid operet̄ ista cla deducendo tē. q̄ si reste pō derentur p̄dicta pax operantur ult̄ius coe tū nō ē obmittenda q̄m talis exp̄ssio magis cōfirmatius coe q̄d meruit tante q̄ si fuisset obmissa et marie q̄n intentatur actio p̄sonalis. Ex hys etī mferē q̄ virtute huius cle si quis egit ex testamento ad hereditatē nō p̄t̄ allegare hereditatē ab intestato id ipm̄ p tmeir si appz testm̄ nullū ee i ea dem instantia fundata sup libello quo actū ē ex testo quia de iure cōi regulariter cā testati et intestati nō p̄nt tāq̄ gtraria eodem tpe simul cumulari ar. i. l. q̄ diu ff. de acq̄r hered. et l. q̄ diu. ff. de rei vē. vñ virtute talis cle deducēdo tē. non porrigitur ad tales cas facit p dy. m regla iur. plib9 et q dicā i glo. sequen. vnde dico q illos casus porrigitur hec cla tm̄ m quibus cumulatio pluriū iuriū vel pluriū de iure cōi admittit ut dicā m p̄. glo. Ad eos at̄ casus m quibus cumulatio impeditur nullatenus porrigit q̄ q̄d nō p̄t̄ fieri ex p̄sse ner tante ar. m. l. tū q̄d ff. si rem. peta. et l. tritici. ff. de reb. obligat. cum sq̄.

S. Illuo iure cōdicti

Ista cla nil opat̄ opat̄ ult̄ius coe p̄m Jmo. et glo. m. C. it dilectos m p̄. & si instru. sē. sepe m. n°. & li bel. oblat. §. nūc ostendmg m. si. et bar. m. l. nō solū §. morte ff. de op. no. nūc et m. l. nesemg ff. de nec. gl. Est §. q̄ rendū. quid sit de iure cōi. An p̄t̄ licet alig q̄n libellū mutare vel addere in quo distm gue §m doc. aut actor vult m totū desistere et lītē renūtiare et p̄t̄ m q̄nq̄ p̄te iudicij ut l. destitisse ff. de iudi. et l. post q̄ lītē C. de pact. Aut vult remūtiare soli instantie ipius cāe et aliam inchoare aut m alia instantia pseuerare §. intendit actionē mutare vel aliā actionē sup addere p̄me. Si quidē uelit instantie renūtiare et tē aut reg hmōi renūtiationem cōsentit et tenet renūtia. et potit actor nouā instruere lītē sicut si instantia p tpis lapsū cēt fundata ut l. sperandū C. de iudic. aut reg non consentit hmōi renūtiationem §. instanter petit m ea p̄dict et tē. Aut iudex constat reū cē absoluen. simplicit. ab instā tia iudicij vel qua libell9 ē male grept9 vel alia rōnabili cā et tenet renūtia. ar. m. l. libellor. ff. de actuā. et l. aligā ff. ad uelley. et l. qui per salutem ff. de iur. iurā. et ex. de actu. c. qualit. et q̄n. Aut nō constat iudici reū cē absoluen. et tē nō tenet renūtiatio et iudex debet p̄cedere ad densionē cāe ut m auc. qui semel C. quō. et q̄n iudex. et l. de qua re ff. de iudi. cū sq̄. Ex quibus patz q̄ q̄n vult actor lītē renūtiare citato reo cē reus q̄ potē ledi ar. l. de vnoquoq ff. de re iudi. et actor debet facere sti bi q̄ iudex ipam renūtiationē admittit. Si uero actor vult in eadem instā tia pseuerare actione mutata vel alia sup adita tuc potē si mutet vel addat cō gruo tpe ut l. editam. C. de eden. et ibi plene p Cy. Aliq̄n actor vult simpli libellū obscurū declarare et potē q̄nq̄ p̄ms si ad petitionem rei appellatur declarare an̄ lītis gtā. ut habetur p bar. si quis intentione ff. de iudi. et l. interstipulante §. stichum ff. de v. ob. et p dy. m regla gr̄. eū de reiud. iur. li°. vi°. et ibi p Jo. an. Restat queri vsq̄ ad quod tempus potē fieri mutatio addito vel emendatio. Sz p̄mo iudicamus quid sit mutare vel addere vel emendare et quidem §m vera opy. pe. m. l. edita emendare ē illud q̄d ē male grept̄ vel formatū in melius reformare ut pz si defectu sit in forma libelli potē reformari q̄p̄ reus ab illa iudicij instā debet absolui. l. libellor. ff. de actu. et l. 1. ff. si mensor. fal. mo. dix. Et sic emē dare ē extra virtū poncre glo. tū i d. l. edita aliter dicit. Mutare at ē §m

glo· ibi et doc ab actione editam totū re
cedere ar· m l· i· C· & mu· no· et m pa
gsitu· C ff· quibusdam Addere nō e ac
tiom ppōsite aliā applicare ut dō· ff· q
busdam ibi adiecen· tē Rēdeo nūc ad
pūcipale q̄situ dū q̄ritur usq; ad quod
tempus possit fieri emendatio aditō
ul' mutatio Et primo de emendatione
in quo articulo liz varie sint opy· mt̄
glo· et doc ut r̄fert Cy· in dicta l· edi
ta pot· distingui Aut agitur de emen
datione formali ipīg libelli et illa ad
mittatur q̄cunq; usq; ad sma̅m diffi
nitiuaz du tā p sma̅m Reus ab illa ī
stantia absoluatur ut d· l· libellox de
actu et l· i· ff· si mes· fal· mo· dix· Aut
agitur de emendatione rei ul' q̄ntitatis
ī libello deducte de qua loquitur glo· ī
d· l· edita et tē aut illa emendatio fit
extra qualitatē actionis ppōite et pot·
fieri q̄cūq; usq; ad sma̅z l· in delicti· ff·
si de iniuria· ff· de noxi· Aut fit extra ipaz
rem ul' q̄ntitatem in libello petitā et tē
aut emendatio tangit pūcipaliter ipam
rem aut accessoria eig p· tāu admittit
emendatio usq; ad id tempg ad qd adi
titur mutatio ut ff· dictam p quo fiant
l nō pr· ff· de Judici· et l· de qua re in
eo· ti· Cz tāu subdistingue aut illa
accessoria emerserūt añ litis gti· et tē
idem q sē dixi de emendatione extra rem
principalem ar· l· fundi de exceptio· rei
iudi· et l· ediles ff· Ite sciendū de edil·
edic· Aut emerserūt post litis gti· et tē
quia ista pticula ad iudicis officiū nō
e q̄rendū de emendati· ar· dcō ff· Itez
scien· et nō p glo· in l· si quis missum
ff· si ff· de damn· infec· Sz quaritur qd
iuris de mutatione sup qua fuit variē opi·
ut r̄fert Cy· ubi sē Glo gīt· tenet q ho
die p ius aucten· q habetur in auct·
sel· C· quo et q̄n iudex et in auct· de liti
gio· ff· omez nō sit locq mutatioī libelli
postq in iudicio ē pduct liz olim alit·
fuerit quā opi· multi sequūtur· Alij
dicūt ut ode q̄ multi sequūt· q hodie
sicut olim sit locq mutatiom libelli post
q̄ ī iudicio sit pduct ff· pro tot·ordia
sic distingunt Aut quis vult simplicit·
pnūtiare lītem et pot· ut l· postq· litis· C·
de pac· Aut vult simplicit· deferre et
litem declarare et nō pot· ut in auct· qui
sel· Aut vult prosequi litem mutando actio
nem et pot· et olim et hodie ut nō· ī· l·
edita ex· quo patet ff· in oēs q dā· l· edi
ta nō ē· hodie correcta ff· in tā· gl· gt· et
hāc opy· sequūtur Ja· bu· et mar· silli
ff· q̄situm admittitur mutatio usq; ad
litis gti· post nō· qua reus alis grauaret·
varijs expensis Quod si sup actōe ppōi·

ta deliberauit req cū aduocato et procu·
et sup̄q fr̄ē si dicamq post litis gtest̄
locū ēē mutatiom adue erit nr̄e adi
re aduocatū et procu· et subire nouā
expēsā qd· ceū mgnemens Sup hoc tā
arti· vaio mō ē p tpa obtēptū et pnū
tiatū ut r̄ferunt añdicti doc· cū puto
q opi· glo· immis gtmeat absurditatē
et plg iuris et equitati· Cū enim actor
habeat ampliū spaciū in deliberando añ
q̄ libellū porrigat et reus īpiusis
acredat magis ē fauen· illi opi· q̄ facit
p reo q̄ p actore ar· m l· peten· C· de
tempo· i mite· r̄sp· et m· l· ariang de
ac· et ob· et l· mtpaires cū se ff· de re·
iudi· Ite quaritur quid iuris sit de ac
tore Actor ppōsuit vnā actionē ī libel
lo vult postea aliā adiicere ul' cumulare
q̄ritur an et q̄n possit Sup quo sunt
varie opy· tā glo· q̄ doc· ut Cy· r̄fert
in d· l· edita et dy· m· C· nullg plibg
extā de regi· iuris et aliqui m· l· qd· in
heredem ff· eligere de tributo et l·
nemo ff· quotiens ff· de regi· iuris
Veriptiū gclusiue dic· q in mā actu
mulationis ē considerare regulas actu
mulationis phibitas et regulas p
missiuas Regule quidem phibitiue
sūt tres pma ē q̄n plures actiones
descendunt ex eadem cā· que electioē
tollūtur nec admittitur cumulatio
l· qd· in heredem· ff· eligere de tribu
to et l· nemo ff· quotiens ff· de regi·
iuris 2a ē si plures actiones sint li
bi gtiarie nō admittitur cumulatio
ut l· i· C· de fur· et l· eū qui et l·
gtia maiores C· de offi· testa· 3a
ē si ples actiones im se hnt q sūa la
ta in vna parcat exceptionē rei iu
dicate ī alia nō admittitur cumula·
ut l· fundi et l· fundū ff· de excep·
Quaz quidem trū regulaz gcursus
simul nō requiritur ut cumulatio ī
pediatur ff· sufficit et alia ipaz lo
cū heat ff· m dy· Ex hijs euidenter
colligi possunt regule pmissiue cu
mulationis qua cognito vno de gt̄
rijs cognoscitur et reliquis Insti· de
hijs q̄ sūt sui ul' alie iuris que silet
sūt tres pdictis oīb· gnē et quaz cō
cursq cop· requirit· ut cumulatio
admittatur ff· in dy· in dcō c· nullo
1a ubi sunt plures actiones impossi
biles et nō gtiarie cumulatio admit
titur 2a ubi sūt plures actiones q
electione nō tolluntur cumulan· ad
mittitur 3a ē vbi plures sūt actio
nes quaz sūa lata in vna nō pit
exceptionē rei iudicate tūc admitti
tur cumulatio 2o ff· in dy· pot· fieri·

vna regula ab vtraq; pte si cōiungant
oēs tres hoc mō qñ plures actiones e
lectione tolluntur uel ſſ sibi gtrarie
Iuicem aut talis nē q; ſmā lata i vna
pit exceptionē rei iudicate m alia tr
tuē nō admittitur cumulatio ut p.
s. alle. p hac pte ¶ 2a pncipalis regla
ē qñ ſt plures actiones gpassibiles et
que electione nō tolluntur et m quibꝫ
vna nō pit exceptꝫ rei iudicate i alia
tē pmittitur cumulatio ut m 2o all to
s. p hac pte sic q; erant solui due re
gule vna pmissiua Alia phibitiua ||
Demd scien ē ffm Cy. litz clarꝫ q;
quo ad pns gtinet q; quatuor ſt gre
neria actionū diuisaꝝ ire. et notē ex
diuisis cāis descendentiū et ad diuisa
gpetentiū ex.m m actione ex locato
p dona et actione ex depōito p penūa
et sy. Et m hoc gnē admittitur cumu
latio vsq; ad lit. gtē. ffm glo. quia i
hoc tm̄ gaudent oēs regule pmissi
ue et cessant phibitiue ut pbatur i
l. si idem cū codꝫ de iurr cumm Iudi
et l. fi. C de āna exceptꝫ et l. heire
des ff. plurib; ff. familiē. et l. nō
ē nouū ff. de actꝫ empti. et nōt glo.
m c. q; querente ex. de elec. et i hꝰ
quemūt oēs doc. ¶ 2m ē gtenꝫ diu
saꝝ actionū ex eadem tā et tōt descē
dentiū et ad idem gpetentiū m quo
genere nō admittitur cumulatio ex.m
patet m tolo. qui arbores succidit
gtra q; plures dantur actiones ut ff.
arbo. furt. ce. l. i. Rō huiꝰ ē quia se
tentia lata m vna actione pit excep
tionē rei iudicate m alia ut ff. de
exceptꝫ rei iudi. l. m. et ff. de Jurꝫ
iurꝫ l. duobus ff. exceptio Et sic hz
locū vna regla phibitiua de qua s.
Sz huic multiz repugnat q; dr de
actē ypothecaria que pot cumulari
cū pncipali ut m auct de fideiuss. ff.
ff neq; coll. r. et tm̄ constat q; ſmā la
ta m vna pit exceptionē rei iudica
te m alia ut l. si differente ff qui
mo pigꝫ ul ypo. sol. dr ut nō p dy
m c. nullꝰ vel dr clarꝫ ffm Cy.
q; aliqñ ſt plures actiones eq pncipa
les q; vna nō dependit ab alia et tunc
nō predit q; s. dixi Aut ſt ples actio
nes quaꝝ vna ē accessoria ad aliā ul
dependet ab alia et tuē habet locum
dictꝫ ff ff neq; ¶ 3m ē gtenꝫ diuisaꝝ
actionū ex eadem tā descendentiū ff
ad diuisa cōpetentiū ex.m patet m
furto pro quo datur actio furti et cō
dictio furtiua ad rem ipam ut. l. i re
furtiua ff. de condi. fur. et l. rei cū se.
ff. q; soto et. l. ancille C. de furti. Sz

tu dic q; nō admittit cumula. ffm Cy. et
alios p regulaz phibituaz que ē q; quād
ſmā lata m vna pariet exceptione rei iu
dicate i alia nō admittitur cumulatio ut
dn̄. l. fundi et l. fundū de excep. Immo
si ac. dposita talis sit nature q; ſmā lata i
ea possit parere exceptionē rei iudica
te sup alia ¶ 2a differtur m alio iudicio
ut l. si duobꝫ ff. r. et ff. colonus et l. si
duo ff. rei vend. ff. de unit. uni. et pbat
m l. interdum ff. de public. iudic. et
l. n ff. vi. bo. rap. ner ob dictā l. si q;
fuit quia ibi nō dr q; dposiut actumu
lari ff q; vna alteram nō gsumit / 2m
nō tgeng ē diuisaꝝ actionū ex diuisis cau
sis descendentiū ff idem gpeten.m ext.
pomt glo. m dn̄. l. edicta qñ tibi gmoda
tu libeꝝ et postea uolo dicere et actumu
lare q; dposiu m quo genere ffm glo.
admittitur cumula. que opi. vr. pbāt
p regulā que ē q; oīa videntur pmissa
msi spāliter sint phibita ut l. ner nō
ff ff. qd eis. ff. quib ex ca. ma ¶ 2a ideo
q; nō debet exspectari tempꝰ illud i
quo idem sequeretur effectꝰ ut l. aliqñ
ff. ad velley. ¶ 3a rōne quia pendente
iudicio possessorio agitur petitorio ut
l. nāliter. ff. michil ff. de actꝫ poss. fortꝫ
ficatur p l. hugōi ff. qui fruū ff. de le
1o. et l. nō ē nouū ff. de actꝫ empti.
In gruū dnāt pe. quia regla electionis
tpditiua cumulationis locū hz hoc cau
sa de qua regla loquitur tex. m l. nemo
ff. quoc ff. de regꝫ iurꝫ et dn̄. l. qd m
heredem ff. eligere de tributo Que re
gula fundatur alia rōne ne sit m pn̄
te actoris ipm̄ reū plibꝰ actionibꝰ im
bigare et vexare qd ff. phibetur i
pn̄. multo magis ex post facto ar. l. quoc
ff. si creditor ff. de pecul. facit q; si ē
i crimnalibꝰ cāis ut l. senatꝰ ff. de ac
cu. et l. qui de crimine C. de actu. Quā
opp. sequitur Cy. et ipam puto verā
rem q; qua videtur tex. m d. l. nō ē no
uū in fi. uncta glo. ibi posita que idez
sentit ad gtinia dicē ut nō p Cy. m
d. l. edicta Jta Quero m cāibꝰ in qbꝰ
admittitur cumulatio an uideatur de
cal uipma sup noua actione actumula
ta et assignetur noua dilatio dicē q;
uidebitur sup ea ffm Ja. bu. ar. i. l.
qui boa. ff. fi. ff. de dap. mfer. et dabit
tro noua dilatio si ex pma dilatione
nō potuit mstrui sup hac noua actio
ne sequitur nō astringens.

Non astringens sc ad probandum

Jsta
Hau
sula sblet frequens appom i poīibus

et m libellis et ualde vtilis ē et ē trō qua qz
p̄ supponūtur pluia m libello tendentia ad
pband illud qd̄ pr̄mpalit̄ petitur videt̄
actor m dubio se astrīgere ad pbandū
oīa sil̄ quēctm nō duūsim quibus nō p
batis succūbere debet ut m c liz mz et i
p Jo an ext̄ & pbat̄ et p bar m l diug
ff de re iud msi de gtuita uolūtate a
gent̄ appareret de qua gstat p talē pfes
tationem ut dicit Jo an et nō m d c
liz anim̄ p hoc declarantur ut l si duo
ff cū mqulmg ff vnposs et l pheredē
m pñ et ff pap ff de acqr hered & qua
pfessatione et eis effectibz plene tract
tatur p bar m l nō solū ff morte & op
no nū et p gflo et io an m c cū īferia
rum ext̄ de script et dicā ff ti se Jt nō
vī se astrīgere si pluia pposuerit dis
uersis et copulatiue trī m diuīsis
orōibus quor quodlibet p se sufficiat
ad pbandū intentionē actoris ut si ac
tor dixit ī libello smāz eē nullā qz lata
fit p falsos testes Jt p corruptos tes
tes et sp̄a ut nō p gflo m c n ex de
script et bar m dcā l diug Secus at
si m eadem orōne pluia cōuictiua oppo
nantur vbi gnā dico tales testes corrup
tos falsū dixisse quia isto casu requirit
pbatio oīm qualitatū ni p pfessū ul alio
mō appareat de gtuita voluntate ut
nō m d l diuus et l si qu de fu sstitu
Sed p declaratione p̄dictor formo talez
qōnem Certe m libello actisationis actor
pposuit p tituz vulnerauit gnaū cū ar
mis ul sanguis effusione demde pbauit
de pcussione sed nō de sanguē ul de ar
mis An sit gnaus absoluendus dicit
Ja de arena ut refert Cy m l n c de
pbō q sic quia nō sufficit pbare furtū
msi pbetur qualitas adiecta frō l demū
hasse ff quid tī ff de adult l p̄tor ff de
cerr ff vi bo rap Alii ut qul dicit q
potest fieri gdēpnatio quia sufficit pbare
cē ipm̄ furem̄ liz qualitas nō pbetur ar
l bone ff aliqñ ff de edil edicti bar
tī m dcō ff quid tī distinguit et sic Aut
defecty qualitatis pposite fuit videri ali
ud cē crimē ab eo qd̄ fuerat pp̄ositū et
tuc ex tali pressu qualitate nō pbata
debet sequi absolutio ut dicto ff quid tī
Aut nō fuit videri aliud crimen et tc
aut defecty illius qualitatis mdurat di
uersitatē pene et gdēpnationis et tunc
siquidem mutata sit qualitas et detrac
ta pendente uidicio qd̄ fieri potest ut l
m delictis ff si detracta ff de noxi et tuc
potest sequi gdēpnatio Si uō nō sit furtū dcm
tō tc debet sequi absoluio Si at qualitas
nō mdurit altrationē pene tc mdubi
tanter sequi debet gdēpnatio ita intellig

l bone ff aliqñ quia in casu illo vbi vi
belli possit adaptari ad vtrūqz actio
nez tam redibitoriam qz qpto minor
Adde tī q eo casu quo dixi qualita
te nō pbata debere reum absolui po
terit m nouo iudicio repeti actisatio
sine qualitate dū tī absolutio nō cet
fra sup fto p̄ncipali tamq nō pbato
ar m l habebat m pñ ff de mūsti
Sed quid dices in casu quo pone q ī
actisatione pposuit furē simp sine ad
iectione qualitatis et latro ē sna absō
lutoria an in nouo iudicio potuerit in
stitui actisatio cū adiectione qualitat
dicit bar ubi s Aut ista adiectio qli
tatis alterat delictū quo ad eius essentiā
et tc poterit de nouo ppon actisatio
ar l cū q ff de ex iudi Aut nō
alterat delictū ff solā penā ul gdēpna
tionē et tc absolō prius fra sup pña
pali fto et tc nō admittitur altiq actu
satio Aut fuit fra absolutio respectu
qualitatis nō pposite et tc poterit ac
cusatio repeti ar dcē l qui habebat
m pñ et l i ff si fa fuit se dim
Et que dcā sit in libello criminali hnt
locū in casu Et ex hijs pot colligi
decisio ad illam qoem Ecce statuto ca
uetur q si fuerit dapnū illatū in
boms ul possessionibz alienis et ignore
retur psona que dapnū intulit q tuc
et hoīes loci sup quo territorio sunt
site ipe possiones tenent dapnum
emendare Certe nō poterit recta via
agi gtra ge et hoīes msi prius gstite
rit q malefactor ignoretur que tī ig
norantia tuta male factorem ē fan
liter pbabilis vz p sanīm actoris ul
dapnū passi ut nō p gflo m l si qu
ff hys̄dem ff de actu fur l vicinis
ff de pbō Scientia n posset hoc casu
duplicitr pbari vel et psūptiue
Vere at pbari posset p eos qui ven
didissent p̄sūptiue p ea que dicūtur a
vicinis fra altrius nō ignorare ut c n ✍ q pſūitur q vng vicinus
ex de p̄sūpt ul p famā publicā de ho
p̄dictez ut l v c de pti tu Quez
sane debes q si ecē diuersa delicta ex
diuisis factis destendentia cessarent q
dicta st gr et licet lata sna absolutoria
sup vno mstrueret nouā actisationem
sup alio ut l nūq plura ff de priua
delic et l senatq ff de accusa secq si
sit idem delictum ut l liz m fi ff
nau ca sta et i nōt Circa declara
tionē om reuocatur m dubiū si plura
adiciantur m aliqua dispōe an requirat
omīgetur sq ul sufficiat alterū Et bre
uit ff m theoricam bar et cōiter om
ut p eū nōtat m l si is qui ff utrz

ff & tr dubi distmgue sic aut m dispõe
apponũtur plura alternatiẽ seu disiuc
tiue aut copulatiẽ p° cau aut ẽ ꝓpie et
stricte alnatiua et tuc altez sufficiũt
mteruemire quo ad nnplendam dispõ
nem ut l illud aut illud ff qñ di le
ce et l si heredi plures & gdi mstr
Aut ẽ alnatiua ꝓpia q aligñ põit
p guctiua et hic dic ut ſ dicam m
copuna 2° cau pncipali cũ plura po
nuntur copc subdistmgue aut ẽ copa
ꝓpie vemens ad determinationẽ alicg
extrem et tc requiritur contrarius
omñ copulatiuoz ut dca l si hẽdi
Aut ẽ copulatiã ꝓpia q pomt piu
disiuctiua et tc ut ſ m disiuctiua
videndũ itaq & singul Et p°mo de nã
alnatiue seu disiuctiue In quo ar lo
sic distmgue Aligñ alnatiã ꝓfertur
a lege aligñ ab hoie si a lege et tuc
aut ẽ alnatiua plurũ factoz seu
emmoz quoz occasione certũ quidẽ
pncipalit p l dispositiũ et tc stat p
pie m sua nã et verificatur ĩ qlibz
pte sua ut l i ff ad l cor de sicarijs
et l i ff ad l cor de fal et l i ff de
parric cũ si fallit ß m aliquos ĩ mañ
l quãtas de au et ar le vel dic et
verig q ibi loquitur m alnatiã hois
de qua ſ dicetur Aut ẽ alnatiã plu
riũ qtitatũ ul qualitatũ ul pena
respectu eusdem fi seu dispoiti et
tuc aut tal alnatiua gtmet repug
nantiam et tc ꝓpriatur verificat
tũ m vno solo assum° illã pte q vino
caret ut l vbicũq ff de fideiuss et
l ß si deressit m fi ff de ĝta et l
ca lege C de gdi ob cau Vbi autez
nõ gtmet repugnãtiã tc stat ꝓpie et
verificatur m vno solo et l fundũ et
l quicũq C de ß̃us fugi et auctẽ
ß nouo iunc C de epis et cle et l i
ff expilatores et her distmc° pre
dit m alnatiua pbata a lege roi
ĩ ea nõ que pfertur a statuto dic q
illa stat pie et m sua ꝓpia et stricta
nã qz statuta suũt stricti iuris et dent
mtelligi ꝓpie ut vba sonãt ut ple
ne nõ m l oes ff de mstr et iure
2° cau ſ qñ alnatiua pfertur ab
hoiẽ et tuc aut pomtur mt res ul
alias qualitates sup quibz dispomt
aut mt psonas m quas dispõ gfer
tur p° cau aut appomtur disiuctiua
que nã sun tam sensuũ qꝫ vba dissun
git ut ẽ dictio ul aut sy et tuc stat
ꝓpie et sufficit alterũ rigide mtuemire
ut l plerũq m fi ff de iure do et
l si quis ita stipulatg m fi et l si
ita quis ff de v̄b ob et l cũ illud a

illud ff qñ di le tr fallit ubi m tentio
disponentis ali se hirct ut l lucig lo
2° ff de hr mstr et l sepe ff de v̄b sigt
Aut appomtur disiuctiua que luz v̄ba
distinguat tñ sensum guigit ut ẽ dic
tio seu siue et tc aut dispõ ẽ fra ĩ ultiã
uoluntate et tc eig fauore resolutur ĩ
guctiua et ĩpie pomtur l quitg lo
2° m fi et ibi no p bar ff de au et ar
le Aut dispõ ẽ talis m qua cessat fa
uor ultiẽ uoluntatis et tc stat ꝓpie Et
idem m hys dicẽdũ qd m alys disiucti
uis ar l si quis ita ff de v̄b ob ubi po
nitur dictio siue que idem sigt q dictio
seu ß̃m pnciam ad qd fuit l ad ptegendũ
ff de m litẽ dan tu et p archyd in c
ego lxm di et p albr sup alphabe
to sup hũ s m dictione seu Q 2° cau
cũ alnatiã pomt mt psonas in quas
dirigitur ac gfertur ipa dispoio et tc
aut apparet de mente disponentis q
voluit hmi ꝓ disiuctiua et statur mẽ
et ꝓ disiuctiua habetur ut l si tito a
scevo ff de le n° Aut de mente nõ gstat
et tc aut her disiuctiua seu alnatiã
pomtur mt tales psonas mt quas
si poneretur copna nõ posset opari
m vim copulatiue et tc alnatiua stat
ꝓpie ut l fundg ille ff de gthen ept
l eũ qui ß̃ qui sibi ff de v̄b ob fuit
l i ß̃ si fructuarig de stipo ß̃uo Aut
posset opari m vim copulatiue et tc
aut pomtur mt psonas grauatas et
stat ꝓpie m sua nã l si ex toto ß̃ i
ff de le i Aut mt psonas honoratas
et tuc aut mter eas mt quas cadit
affectio ordinata et tc stat ꝓpie m
sua nã ut l cum pr ß̃ pe ff de le
m° Aut mt eas non tadit her affect°
et tc alnatiua stat ĩpie et pomtur
ꝓ guctiua Joq gursus vtruisq re
quirit l cũ quidam de v̄b sigt et ibi
de h° p Cy ex quibus pz q lex Jti
si ß̃uus ß̃ penulte ff de stipu ß̃uo
est hodie correcta ß̃m pe S Sed vlt
pdcm attẽ aliquid nouu ꝓ mtellectu
actionis seu et dicte l si quis ita le
gauerit et dico alr distmguu posse
et sic aliqñ pfertur alnatiua sub
ista dictione seu mt res eusdem
spei Aliqñ pfertur mt res diuerse
spei p° cau disiuctiua pomt seu po
nitur ꝓ guinctiua qua vr appoita
cã apliandi et ita mtelligit dca l
si quis ita legauerit nã ibi testator ita
loquit ẽ vnũ qd ẽ m tali fundo seu
tali loco legto sepmo et sic pz qd omẽ
vnũ mtendebatur legare et erant
res duũse eusdem tñ spei Ex hoc posse
dim idez cẽ m quatumq alia dictione

altñatiã nec m hoc ẽẽt dñã mt̃ gtũg et
vltiãs voluntates ¶ 2° cãũ cũ sint diũse
spẽi subdistmgue Aut altñatiã pomtur
mter tẽnus et spẽs et tr̃ pomtur p quẽ
tua quia ãpliandi tẽpiã vr̃ videatur appõi
ta ut l quinto de au et ar le Aut pomt̃
simplicter mter duas spes et tũc stat
ꝓpiè l statulibm ff fi ff de le ꝫ fa
cit dicta l si quis ita stipulatꝰ m fi
ff de v obli ¶ Condestendo nũc ad copu
latiuã et quero an vtriusq; contrarius
sit nmũus ut dispõ mpleatur et ī hõ
sic distmgue ſm doc pnpue bar ut
nõt m l si is ducenta ff vtr ff de re
du Aut pomtur copulatiua mter tẽpiã
seu ī ꝫpassibilia et tr̃ mpriatur et r̃
soluitur mdisiuũctiua ut l si tũo fundꝰ
ff de vsufructu lega nõ igitur exmguitur
vtriusq; cõtrarius ſm ſ altm̃ sufficit An poit̃
mt̃ ꝫpassibilia que st̃ idem aliquo r̃spũ
tr̃ subdistmgue Aut illa duo ita se hnt
p vnũ nmũo ẽ aliud et tũc abiect̃ co
pulatiua et fit r̃soluto vmg malter
l i ff de pac ibi plantũ et cõsensus
r plancto ꝫsensus Aut vnũ ẽ tẽnus
et aliud est spes aut vnũ spẽs et ali
ud īdiuiduũ quo cãũ dic aut p̃redit e
numeratio spẽi ipm tẽnꝫ Aut segt̃
si p̃redit tr̃ copulatiã stat ꝓpiè et augeat
et vtrꝫq; credit m dispõe ut l hoc lega
tũ et l ea tñ adiectio de le mo ipm tẽ
nꝫ restrmgitur ad alias spes siles
exp̃ssas ut l fi ff cũ dubia ff de vi
t̃ oleoq; lega et l seye ff tayo ff de
fundo mstruc Si nõ p̃redit tẽnus e
nũiatio spẽi tr̃ aut spẽs enũiant̃ ab er
rante aut ab sciente si ab errante tũ
stat copu^na ꝓpiè et credit vtrꝫq; m dis
põe et spẽi enũiatio nichil operatur ut
l legata m pñ ff de suppel lega Si
quidem a sciente tr̃ subdistmgue Aut
ſm̃ ẽ enũiatio spẽi tã dubitationis tollẽ
de aut tã lmntationis Aut dubitat̃ põ
cãũ credit vtrꝫq; m dispõe et videt̃ ſm̃
enũiatio spẽi ad maiorem euidentiaz
et sic copulatiã stat ꝓpiè l pedinulus
ff labeo et l que dubitationis ff de au
et ar le ¶ 2° cãũ cũ tã lmntationis tr̃
alter tñ credit m dispõe et exp̃ssio tẽnus
nil operatur et copu^na stat īpiè ut lege
cũ de lamois ff quidã et l seyo ī pñ
de fũ mstruc et m dñã l legata nõ
et mo rñso ff de suppell lega ¶ In 3°
cãũ cũ dubitatur dic idem q m primo
p vtrꝫq; cedat m dispõe et copu^na stat
ꝓpiè et iudetur ſm̃ dubitationis tollẽ de
tã enũiatõ spẽi ut dñã l q̃sitũ ff si q̃s
fun ff de fun mstruc et ibi p bar
et dy m c tẽnẽ p spẽm de ẽẽt iur
Vbi at vnũ ẽ tẽnꝫ aliud īdiuiduum
tr̃ siue p̃cedat spes et sequatur enũiatio
īdiuiduo siue cõtr̃ copa põita mt̃ ista
stat ꝓpiè et nil agẽt ſ sola mdiuidua
credũt mdispõe ut l heres meꝰ ff
de le mo et ff de fun mstruc l
cũ de lamois ff si cãũ fundus et l i ff
It si ita de au et ar le Dixi ſm̃ q̃n co
pula pomtur mter diuersa vbi adũ
teñ p aliq̃n pomtur mter duo sub
stantiua aliquando mter duo adiectiua
aliq̃n mt̃ duas oiões po cãũ ut si
dicatur Titius et tapius currunt
ul lego tũo et tapo et tr̃ copulatiã
stat ꝓpiè ut l hugoi ff tũo ff de le
i et l si duobꝰ eo ti° et l ite quẽ
ti ff de le mo 2° cãũ q̃n pomtur mt̃
duo adiectiua vbi tẽpiã Titus ẽ albus
et niger vel lego tũo suos textores
et vnas et tũc aiut copulatur r̃spũ
alicuiꝰ sb̃stantiui et tr̃ ista copa stat
ꝓpiè et r̃quirit scrsum vtriusq; l
tũe textores de le i ¶ Idem dic si
copulatiua ponatur mt̃ has q̃litates
r̃spectu vbi tẽpiã lex dicit quicũq; vsq;
fuerit futurꝰ et ea futꝰ ad eũ pti
neat habeat mterdictam Certe si hꝰ
ꝓbetur m iure futurus nõ sufficit
ꝓbare q vsus sit ſ requiritur q ꝓ
bet Jus futurus sibi ꝑtere ut nõ
m l m ſ hoc aut mterdictũ a su
pore de tri ac p̃ pia fiant l fi ff
aut ꝓtor ff de repũ Aut nõ copulat̃
respectu alicuiꝰ subiecti et tr̃ vident̃
duo oiões io dic ut j dictam sunt
l ea tñ adiect^a ¶ 3° cãũ q̃n copulat
oiões subdistmgue aut p modum
qualitates et accidentis et tr̃ stat ꝓpiè
copu^na et requirit vtriusq; consen
sum ut dñã l si hẽdi plures de ꝑdi
mstu et l si quis tenta ff vtr ff de
re dub et l si quis ita de v ob
sic etiã potꝰ mtelligi dñã l m ff
hoc mterdum Si nõ copulat aliter
ut puta principaliter ob aliud tr̃ nõ
r̃quirit vtriusq; scrsum ſmo ī quo
libet copulatiuo verificat̃ dispõ ut
l i ff de hñs qui no m fa et ff
de testi l m ff lege iulia et ff de
sicca l i cũ si

Per sacramentum calupnie

Videtur q h° petitio ut u
tret de calupnia nõ ẽ negligenda
quia contumax m non iurando pa
titur penam magna Nam reus ha
betur p ꝓfesso et actor cadit a iure
suo ut habetur m l n ff q si ac
tor c de iure ca et m c fi ex̃ de

uram^to calup^s An aut cadat ipo uur
die q nō ꝙ p smam sup hoc m eadem
mstantia ferendam sme alio nouo p
cessu ut nō p glo. + Cy. m dcō. ff
q si actor Quid si mstantia caue
sit fimta nec Judex caue aliquid pro
nūciat sup hoc q actor pdiderit q
nō iuraut an si postea ipe actor lite
repetat m nouo iudicio actorē i pel
leve exigendo gtra eū ius suū pdi
disse quia nō iuraut m priori iudi^o
ul petere a iudice q pnūciet ipm
ius pdidisse vī q sic ar. m. l. pa
piās. ff si filij de mossi testa. Jnḡ^m
determinat Jmo m dcō. c. fi. ext^
de Jurā^o calup^e ca. iōne q istud ius
priuatoms supuemt post lit^. gti
pendente p^o iudicio Jō. ptmuit ad
iudicis officiū prim sup eo pnū
tiare ut l. ediles ff Item Snen. ff
de edil. edic. quo finito officio gsequē
ter ē fimtū ipm ius ut l. tiāto. C de
fruc et li. expeñ. Et sic actor non
repellitur ab agendo dicit tñ idem q
Jmo. q iudex pmg qui neglexit sic
hoc pnūtiare tenetur pti admtēe
ar. nō. m. l. sanctimg C de iudic //
Jt Quid si actor ul reus fiunt gtuax
m nō iurando ꝙ fimnū an poterit
purgare gtumatiā añ smaz offeret
se paratum Jurare Ja. de ar. m dcō
ff. q si actor distmgnit Aut mterest
adūsarij nō iurari q forte suū lap
sa fimna qbandi et mstat fims mstā
tie ul filia et tr nō admittitur pur
gatio more Aut nō mterest adūsarij
et tr auditor uolens moꝝ purgare
et iurare ar. m. l. elec^s ff de noxa
et l. mātipior ff de op. le fanit qd
nō. m. l. si msulā ff de v^o ob. Alij di
cunt aliter ut nōt Cy. m. d. ff. q si ac
tor hodie aut dtimātū ē p canon
i quantiꝙ pte lite añ smaz pt iurare
de calupnia et sic admittitur purgō
more p tex. m c. i. exī de iure iurā
li^o vi^o De iure ciuili tale Juramtuz
pstari debet et exigi m me^te post
lit^. gti sel. tm et non plures ut i.
l. ij. et auctē C de iura calup An
at sufficiat iurasse m cā pñcipali dic
q non ff debet iterato iurari i cā app^o
ms m. fi. exī de iure iurā li^o vi^o Sz q
st ille plone que iurare tenentur
dic q plone pñcipales si p se ipas st
i iudicio Jt aduocati et procuratores
Jt tutores curatores et alij legiti
m admīstratores ut legati etiaz t
eaz smdiu ut dcā. l. ij. m pri. et ff
qd obfuari fanit qd habetur m c.
ptractandis et m. c. Jmpatorē et
i c. ai caz exī de iura calup. et auctēn
pñcipales C. co ti. qui oēs tenēt iura
re i aiāz suā ꝙpiaz ut m d. c. iptractan
dis procuratores aut iurant i aiāz suoz
dñoz gn sup hoc hmt spāle mandatum
q tāle non sufficeret ut ē tex. i. c.
fi. exī e. ti. li^o vi^o et m Cle i c. nō pt
eo. ti. et Jmo m pall. Jmmo etiā tenc
c. fi. facit dcā. l. ij. ff smat affirent
ymo etiā tenentur iurare i aiās coz
ꝙpias ut m d. c. app^ms Sz quid si iu
ramentū calup^e nō fuerit pstitum m
causa ff^m hosti. et arthi Aut tale iura
mentū nō fuit exactū ff ab vtroq pte
obmissum et tr vz ꝙcess^o et smā ut
m. c. i. vō ꝙpt obmissū exī de iur calup
li^o vi^o Aut fuit petitum ff nō pstitu
et tr viciatur processus et smā ut d. vō
ꝙpt omissum fuit qd nōt Arthi m
d. c. i. Specu. co. ti. ff sequitur vō. et
nota Sz pone q ē consuetudo ne iurēt
de calupnia an. lite recusabitur ne ju
retur dic q hec gsuetudo tāq iura cō
traria nō ualet ut m. r. tetex exī eo. ti.
et Cy. m. l. ij. C. que sit lon. gsue Jt
Jt smas q hoc iuramentuz ē credulī
tatis nō veritatis iōq suffitit iurare
q credit se fouere Justam caz agendi
ul defendendi ut nō. m dcō. ff. qd ob
fuari Illa at que m iuramento gti
nentur hys vōsibg ꝓphenduntur Illud
iurtur qd lis vbi iustū videt et si q
ratur vez nō mfinetur Vt lis tardet
dilatio nulla petetur Nul. pmittat ut
falsa sma detur Cetera vide m speculo
Se^t foī opponendi gt iudicē suspectum

Oram vob Jsto dño
vicario Cōparet et se
repsentat Jo. de olea
ius noie et ocasione
ciuusdaz assti libelli
nup cora nob ut dicit
pducti et oblati p audientiā de la Cad^na
gtra et adūsg ipm Jo. ac noie et ocā
sione oīm et singulorz m eo gtentorz i
quo quidam assto libello Jnt cetera dī
gtineri tr ac etiā noīe et ocasione
timm p nos dicti Johi assignati ad
rndendum ipi assto libello et oīm qz
cūq exmde sequitur dicens et exceptiēdo
cū debita reuerentia opponens et pro
ponens ipe Jo. nos non fuisse nec esse

udicē gpetentē mt̄ ipās ptes ī et sup
cās et q. de qua ī ipō assto libello fit
mentio tam mspecta gdicione psone
vitē qz̄ gditione et statu ipāz ptū et
ctā qualitate ipius cauē put aptius
ī iuris allegationib⁹ demonstrabit̄ et ī
q̄ntū appareret ul̄ apparere posset vos ꝑce
m hac cā udicē gpetentē qō nō credit
dicit et ꝓmt Idem Jo. vos forte et
cē ipi io. mto Judicē suspectū magre
cauis et rōnib⁹ mfrascript̄ Et ꝓ qz ipe
Jo. nō ē de iurisdictiōe vra cū sit clericus
tōsurat⁹ et vos d. vicarie estis fi dict
audirm et Jmmitt⁹ dn̄ Jo. ner nō et si
mlē cās agit̄ ī ꝓpō fō vro et alys ra
tionib⁹ et causis ius loco et tpe ꝓponen
Protestans iam dictis Jo. m pn̄o meo
hac fine pn̄it̄ gpitioms et oppōims q̄ p
pn̄tz ul̄ gpitionē seu aliquē alū uel
aliam q̄cūq; ipm Jo. facē gtingerit ī su
tur nō intendit nec vult m̄ vos tāq; ī
eig udicem gpetentē aliqualit̄ gsentire
Quīo. cū oī reuerentia vrāz iurisdic
tionē et audientiā tāq; udicī ī gpetēt
et suspecti oīo declinat petens ex nūc
mḡtū appeat uos cē udicē gpetentem
istim Andr. mū gpellu ad arbitros iuris
eligendos qu dicta suspitione cognos
cant se coīa vob

Coram vob
Quia solent oblato
libello an lit̄. gr̄. ꝓ
poī exceptiones dila
q̄ post lit̄. gr̄. nō au
diūtur ut. l. fi. C. de excep. et c. inter
mōsteriū ex̄. de re iudicata Merito igr̄.
post libellū p̄cedentem subūgit̄ hec
gtradictio que duo m se pn̄cipalit̄ gti
net ꝓ⁰ exceptū ī gpetentī iudicē ex
defectu iurisdictioms ¶ 2⁰ exceptioēz
suspitioms ex defectu amoris Inter
quas exceptiones ē dicā ut ī patebit

Dicitur contrari
hic nō q̄ semp vtile ē repetere m
ꝑma rn̄cione que fit libello eius te
norem et effectum ut m quit Impor
m. l. ut sensū C. de tran. et. l. pretlig
C. de impu. et alys substitu

Nec fuisse iudicem
competentem ¶ Exce
exceptio q̄ respicit meritum dem iu
dicis ex defectu iurisdictioms ¶ Quid

igit̄ si hec exceptio nō fuit appōita
an lit̄. gr̄. ꝑ fuerūt oppōite alique
exceptiones pemptorie ul̄ dilatorie
an reg videatur iudicem appbasse dic
q̄ sic ut. l. ꝑ et si susceperit ī pn̄. et
ibi nō. ff. de iudic et d. c. mter mōsteriū
licz p solam satisdationē de iudicio sisti
nō videatur iudicem appbare ut ī auct.
offeratur C. de lit̄. gr̄. nec p petitionē
copie libelli ut l. nō vr̄. ff. de iudic
Quid dices si reus pmiserit ut fieri
assolet ī mstris q̄ possit vbiq; locor⁹ et
quor⁹ cōā quotiēscūq; iudicē guemri
An tē pt̄ declinare iurisdictionē iu
dicis tāq; ī gpetentē breuit m hoc sic
distmgue s̄m doc. Aliqn̄ vba pmissi
va st̄ relata ad modū seu formā que
mendi tm̄. Aliqn̄ st̄ relata ad modū
soluendi p⁰ cau aut mteressit simplex
et nuda quentio aut solepms stip⁰
Si nuda quentio mteruenit tē mḷ opa
tur nec relevat qz licz pemtoie et
gtrauemine ut l. si quenerit de Jur
oīm iudi. et ibi bar. Si nō mteuenit
stip⁰ tē etā idez saluo tū q̄ hoc cau
gtinfaciens pot̄ guemri ad penā ul̄
mteē. l. idez. pferre m fi. ff. de arbi
2⁰ cau cū vba st̄ ad solut̄ relata qua
pmisit m aliquo ul̄ m pluribus ut fit
mstris tē sbdistmgue aut pmisit
soluere m quolibet loco quo melig
placuerit actori et tē mḷ relevat ta
lis pmissio ult̄ ius ge q̄ mtelligit̄
frā sub hac gdicione vz dūmō ipm reū
nō that ext̄ suū dom̄m ar. m. l.
memā m. fi. de au. lega. et de. aprīt.
l. si patrong Aut pmisit soluere m
quocūq; loco ubi fuerit tuenty et tē
vbicūq; inuenatur guemri pot̄ q̄ ibi
vī gtraxisse ut nō. p Jmo. m. c. di
lecti ex̄. de foro. gpe. Ad qd̄. l gtrax
isse ff. de actī. et ob. et l. titiū et me
mū. ꝑ. i. ff. de adm. tu. Vz quid dices
si nō inuenatur m loco estimate solōis
An erit debitor remittendus ad ipm
locū sicut fit remissio m delictis dic
q̄ nō et ī hoc dicūt gtity et delicta ut
plene traditur m. l. heres absens m
pn̄. vsu. p mde ff. de iudi. et ī c. roma
na ꝑ gtrahentes ex̄. de fo. gpe. li⁰
vī⁰ misi forte rnūciatū sit m istrō ut
git̄ fit pruulegio fori cau cēt locus
remissiom s̄m bar. ut not̄ m. l. i. ff.
si quis ī ius nō nō re. et dcā. l. hēs
absens ¶ Ursg q̄ pone q̄ her exceptō
ī gpetentī iudicē fuerit an lit̄. gr̄.
oīssa an pea poterit oppōi vē. q̄ nō
p dictū. l. fi. et d. c. inter mōsteriuz
Patus tm̄ put ibi no. sic distmgue
Aut her exceptō fuit scient obmissa

Aut ignoranter p° cau nō auditur nl
terq qī videatur semel iudicem appbas
se ut dicta l. fi ad idem facit dicta l.
r et ibi ff. de iudi et q̄ nō. p glo. ī d. l.
f si suscepit 2° aut cau poterit oppō
etiā post ſmaz ut. l. si p errorez ff.
de iurisd. om iudi. et l. fi. C. si a non
ḡpe iudi et nō. m dro c. cū mter
Quod si ps opposuit añ lit. ḡst. tm iu
dex pressit m cā An tenebit iudicū
dic q̄ sic msi appellauerit q̄ ee pot
ul facere si tm nō appellaretur vī
iudicē appbare et ipe iudex tacite p
sumitur ult. pdendo se pnūciare
iudicē ḡpetētez ut hec habent. ī c.
si a iudice ext. de app. et nō. p bal. ī
l. i. C. de ordi iudi Quero quibus
ex causis quis dicatur iudex ig petes
Ad qd breuit. sic sēndo q̄ tribꝰ gene
ribus causis/ p° rōne alicuius rei uel
deferti ghistentis m ipō iudicio 2° roe
natuie et gditione tcie 3° rone alicui
qualitat. psone ipiꝰ rei ul actoris
De p° patent exē. a multa vz ī fame
qui nō pot. ee iudex ut. l. i. et ī glo.
C. de dign. li° xij°. et l. i. C. de ifa.
li° x°. et ff. de offi assesso. l. liberti
et p Jmo. m c. cū sup abbatia de
offi. ord. Ctt. m extoicato qui a ci
uilibus actibus excluditur iō q̄ iu
dex ee nō pot. ut m c. pia extra de
excep. li° vj°. et m c. litz mi fi. ext.
de excep. sen. ex. li° vj°. facit tex. m
c. miramur xxxv. q. i. et p glo. ī
l. i. C. de iur. et fac. igno. Ctt. ī mu
to surdo a nā tero furioso pupillo fe
mina et puero qui iudices ee nō possūt
ut nō. m. l. cū ptor et l. terq ff. de
iudic. Idem dic. ī minore xxv. a.
ms ut. l. quidam ff. de re. iudi. Q
Quod si iudex erat fug ul surdus
ul minor veritate mspecta litz q̄
opi. reputaretur liber ul audiens
uel maior An actitata p eū ul coīa
eo ualebūt q̄ sic ut habetur m. l. bar
barius ff. de offi. pto. et ibi p dor. et
m. l. si arbiter C. de sen. et mt. om
iudi. et ibi p Ja. but. et p bar. ī l.
fi. C. de fīus ad lib. asp. li° x°. Ctt.
patet ex. m maduocato cause qui si
fiat postea ptor nō poterit de ipa
cā cognoscere ut. l. ptor ff. de iurisd.
dic. om. iudi. et. l. fi. m fi. C. de as
sesso. Circa 2. m patet ex. a m cā fis
cali que solū tractari debet coīā pro
curie fisci vna cū p̄sidē ut. l. ij. C. si
adu. fi. Ctt. m cā feudali que coīā
dno feudi regulariē ē tractanda ut ī
ī c. i. ff. fi. phi. feu. alie p firden.
coll. ex. a. et m. c. i. An apud iudi.
ul do. cā. feu. tm. et ibi p Ja. de belu.
et Jmo. m c. cetex. ex. de iudi. et ī c.
vex. ex. de fo. ḡpe Ctt. ē ex. m m cāua
decimaz et matrimoīj que solū coīā iu
dice eccliastico suī tractande ut m c. la
tor ext. de iudi Ctt. m quatūcūq; musa
spūali ul eadem anera ut m c. ḡtigit
ex. de arbi. Silē dic. m crimine usuraz
cū de eis principaliter queritur cū solus
iudex eccliasticus sup eo cognoscit ut ī c.
cū tu et m c. q̄ m oibꝰ ex. de usur.
et nota p glo. m c. cū sit ḡnale et
c. litz ex. de fo. ḡpe. An aut incident
iudex secularis de crimine usuraz cog
noscere possit dic q̄ sic ff. m hosti. et
archid. ut nō. xm. q. iij. c. quidam
et p Jo. an. m c. dispendiosaz ī Cle
et p bar. m l. una ff. solu. mat. Ctt.
ē ex. m q̄ tā ē ultra illā sūmā ad quā
se extendat ptās iudex ut l. si idem
cū eodem ff. de iurisd. om iudi. Ctt. ē gna
le ex. m m om causa que sui natura pti
neat ad iudicem secularē tm ul eccliasti
cū tm m qua nemo alterius debet ī pedi
re ut m c. nouit ex. de iudi. et m c. si
diligenti ex. de fo. ḡpe facit aut rassa
et aut. clicq. C. de epis. et cle. et q̄d ha
betur m c. si clicq ex. de fo. ḡpe. Aliqn
tm ff. causa m quibus litz rogatio pti
neat ad iudicem secularem tm poterit
iudex eccliasticus ex iusta cā de hīs rog
noscere quos euitat Jmo. m c. licet
ex suscriptor. et ibi per glo. ex. de fo.
ḡpe et p go. ī sūma eiusdem ntituli ff.
Sūt autem Primo ē causa q̄n vadit
Impiū nā ī redit administratio ad ppās
ut dro c. litz Et hoc opatur magna
quietio que ē mt. vtrāq; ff. m Jmo. ut
m. c. per venerabilem ex. de elect. et
li. m. di. c. ego Jn alio aut inferiori
principe non deuoluetur ad ppās ff. ad
illius immediatū superiorez ff. nl aliquos
licet aliqn dicant idem m vtroq; mt
uemente culpa ul negligentia ī cogni
benda iustitia ff. m Jmo. et Jo. an. ut
p eos nō. m dro c. litz et c. ex tenore
eo. ti. et c. ex transmissa Alius causa
ē m dote cū principalit. de mimomo qō
ōtitur et mediate de ipa dote ut m
c. prudentia ex. de do. irrest. Alie sūt
cause quos p̄sequeit ubi s. Circa 3. m
ex. a additiuntur vz si actor et reus
sint diuisi fori nam actor arcens ī ppiō
foro pt. ī pelli a reo l. Juri ordinem
et l. m criminali de iurisd. om iudic.
et l. fi. ff. eo. ti. Ctt. si actor sit layc.
et reus clicq ut ī c. si diligenti de fo.
ḡpe. ul e conuerso naz clicq debet laycū
conuenire coram iudice seculari ut c. fi

dicm layrā ex̄ eo ti Sz quid si reus habz
duplex ul triplex fori q̄ fieri pot ut nō
m l heres absens m pn̄ ff de iudic̄
An erit m arbitrio iudicis eū quemire
coram quo iudicē voluerit et m quo foro
voluerit dic q̄ sic ut dn̄a l heres absēs
Ad quod bn̄ facit l i et in ff de eo q̄ ē
lo fallit m scolari existenti m studio ut
m auct hīta C ne fi p̄ pa Ju cuiꝰ
ē electio ubi quemtur et ex hijs hes
q̄ si reus p̄misit soluere m pluribus
locis q̄ ē m electione actoris eū quē
re m quo loco sibi placuerit Quedā
s hnt locū m ordinario Quid di
cemꝰ m iudice delegato quot modis
possit eius iurisdictio determinari tōe i
q̄petenti iudic̄ dic q̄ pluribꝰ p̄mo
vi ex defectu potestatis delegantis q̄
dicit̄ nullā ul modicā iurisdictionē
hīē ut l priuatoꝝ ff de iurisd om iudi
et l i C qui p̄ sua Ju Sūt n tres
psone quibus q̄petit ius delegandi et
facultas vi ordinarius delegatus pape
et delegatus imperatoris l a iudice C
de iudic̄ e pastoral et c sup q̄nū
ex̄ de offi dele facit l a diuo pio et
ibi nō ff de re iudi et l i de offi eiꝰ
cui mā ē Jui Est ē quarta psona
que pt delegare s delegatus ad vicē susti
tutem cāz que fungitur vice ordina
rij ut nō m dn̄a l a diuo pio et m
l i ff qui et a quo et l legatus de offi
q̄co et lega Datur etiā mꝰ petens
tione ipius cāe delegare cui talis sit
natura q̄ delegatū nō possit ut i cā
liberali C de pēa iudi l placuit et i
omn cā mer ul mixti Imperij ff de
offi eiꝰ cui mā ē Jui l i et ff ad
mūicipa l ea q̄ et l neq̄ ff ubi de
tū ff de offi q̄co et le cui hijs ff si
p̄tor de tran Idem si sit talis que nō
p̄meat ad iurisdictionē delegantis ut
l i C qui p̄ sua iuris et l fi C de
iurisd oī iudi Redditur i q̄petens
ex defectu psonē delegati ut s dixi i
ordinario et q̄batur ut l cui p̄tor ff
i de iudic̄ P plemori declaratione
quero An minor possit eē ordinarius
illius delegati Ad q̄d dic ff m doc Aut
ē mior an xiij et tūc nō pt eē iudex
quia iudicio caret ut dn̄a l cui p̄tor
ff i msi princeps ex cta scientia q̄ferat
et m eū iurisdictionē ordinariā ul
ad talem minorem per successionē tal
iurisdictio tūsiuisset ut m successoi
bus regū et Marthion̄ m quos tūsit
iurisdictio p̄na lis exitiū iurisdic
tionis q̄mittatur tutoribꝰ l q̄silio ff
de cura furio sic q̄mittitur curatori si
cut fatuꝰ q̄digus et mente raptꝰ ut

m c n ex̄ de sup ne p̄ hꝰ vꝰ uncta
l fulcimꝰ ff adeo m fi qui ex ta i
po ta Et nota q̄ talibꝰ pupillis q̄t
cor excellentiā q̄stituūtur tutores
cū maiori sollēpnitate q̄ alijs i ferro
ribꝰ ut l i C de cura et tu illu p
Aut ē pubes maior xiij an minor
tū xviij et tūc poterit cē iudex et p
se ipm iurisdictionē exercere ex gressꝰ
p̄nāp nedū ex p̄ssa ff etiā tacita
seu p̄supta que p̄sumuntur i hꝰ
q̄ voluit dispnitatē regiā ad hanc
des tūsferri Et tū que p̄tinent ad
p̄iorū administrationē nō poterit
p se ipm tal minor exercere sine auctē
curatoris ut habetur m l spurij
ff i ff de cura iuncta l fi C de legi
tuto de quibꝰ p bar m d l quidaz
de re iudi Sz queritur An minor
an xxv possit cē iudex delegatus in
quo distingue Aut ē maior an xviij
et poterit cē iudex delegatus Aut
minor et tūc non fallit in duobꝰ
cāibus p̄mꝰ cū cā fuerit delegata
de expsso q̄sensu p̄tiuū 2us si p̄n
ceps tam scienter q̄mitteret eidē
nā vi p hoc cū eo dispensare ut p
batur m d l quidam q̄sulebat ad
quod facit C cui vicesimū ex̄ de offi
dele et ibi p Imo Quarto modo
redditur iudex mꝰ petens ex tūs
cursu tpis sibi m delegatione p̄fixi
ad ferendam sma ut m c de tabus
Demū queritur oppōita hac excep
tione i cōpetentē iudicē quis de ea
cognoscat An superior ul ipe bar
sic distinguit m dn̄a l quidam a
iudice allegatur defectꝰ mentis ut
q̄ sit mfamis ul furiosus et tūc su
perior cognosceret quia illa rō q̄ eū
impedit cognoscere sup p̄ncipali vē
deat sibi locū m cognitione huiꝰ ex
ceptionis ut dicta l cui p̄tor m fi
Aut allegatur alius defectꝰ et tūc
subdistinguе Aut defectꝰ ille irro
picit q̄ditionē solitā cāe ul p̄sone
litigantis et tūc ipe met cognosceret
et p̄nūciabit ut l si quis ex alie
na ff de iudi et l ij ff si quis i
ius uo nō ie fallit hoc in duobꝰ ca
sibus p̄mus si ipe p̄pere deberet
aliquod q̄modū ex q̄e p̄ncipali
ut l si iure ff ad mūicipa Secꝰ si
quentꝰ allat se eligi ut m c si
iudex layc ext de sen ex̄co li vi
Aut defectꝰ respicit formā solius
delegationis quia q̄pōitū i cepti ee
subrepticiū et tūc ipe met cognos
cit l p̄scp C si gr ius ul uti pub
li et m c sup lris ext de rescp q

ubi p Jmo m quibus cāibꝫ pt̄ q̄ m
dicto si hec exceptio sciens omittat
nō inuocatur pressus ut nō m dcā l.
fi. de excep et p Jmo m c. susci
tatus ex de sēpt Aut ignorat pso
nā ipius iudicis huiusmōi defectꝫ ut
qua sit excōicatꝫ ul ꝑuus tr̄ et tr̄
distringue Aut p hoc pcauitur fama
ipius iudicis ut qua obiciatur ipm cē
m fame ul hereticū aut excōicatuz
ul fiui et tr̄ nō potent ipe cognos
cere qua sit cēt iudex m fro q̄ri ó
Nam si ut s dixi ubi spectat ad eū
gmodū ul ignodū peruenit nō cog
nosat q̄to magis repelletur ubi ver
titur gmodū fame et status fauit qd
nōt m spec m tio de excep ff nuc
videnda sōli ff si lic Jmo tenetur
grue et male m c cū sup ex de offi
dele si mī si mī hec exceptio nō oppo
natur tenebit iuditū et pressius
ut l. ij. C de sen et nō m d c sus
catus Aut nō pcauitur fama iudi
ff etatis defectꝫ simplicit allat et tr̄
aut allegatur defectꝫ pubitatis et
dic ut s Aut allatur q̄ sit pubes
ff maior xvm et tr̄ ipe idem potit
cognoscere qua vz iuditū ar dcā
l si quis ex aliena et l pscriptione
Verūptn si hec excep cēt obmissa
opōi ad pressū posset de nouo oppoi
post sma et redderetur iuditū retro
nullū ut dcā l. quidā ubi hec pbāt
ex̄sse p quā l nota q̄ q̄ p̄ncps
gredit sciens aliquid alicui mdicꝫ
no ul mirapari iudetur tacite cū eo
dispensare de quo p Jmo m c ue
mens ex de fi pbi et p dc i l
fi c si gt̄ uus ul uti publi Circa
qd aduerte q̄ si eps aliq̄ excōicatum
sciens ad ordines promoueat nō vī
p hoc ipm absoluere nec cū eo dis
pensare ff m Jmo ubi s ratio q̄
m absolutioe ab excōicatione ē ita
forma tradita a iure ut m c. cuz
desideres ex de sen excōicati

Et m quantum apparet

S nota hic q̄ recusatio sus
pecti iudicis ꝓpōit gditionalit nā si
iudex grepens cēt tm recusari pot
ut ff dicetur An vtraq̄ ex ꝓ possit
ꝓpōi puta ut dico vos cē iudicē icō
petentē et suspectū vī q̄ nō q̄
ytiana sint ar l. i C de fur dic
tm q̄ sic q̄ quemunt ispecto fine
ad quē tendunt nā p vtramq̄ exep
tionem determinatur iudicium et exame
ipig iudicis iō q̄ grue possunt ut l.
eū qui et l. gt̄ maiores de ioffi testa
et no p dy m c nullꝫ plibꝫ ex de
regi iur li° vi°

Iudicem suspectū

Hec suspitionis exceptio differt a
precedenti maxime m hac nullo mō ipe
met iudex cognoscat ff remittitur ad e
ligendos arbitros p ipas ptes qui de
ea pnūcient et cognoscant ut l aptis
simi C de iudi et m c suspitionis ex
de offi dele et m c cū spuali et i c. ij°
requiris ff si ex de appella lic de ic
petentia eig possit ipe iudex m certis
tāibus cognoscere ut s dictū e Cuz
iō cē pot qua cū allat sola ignorātia
tis tāibus io cognoscit qua p hoc nō
arguatur eius fama attn allatur suspi
tio tr̄ eius fama ul gdiō aggrauatur
iō cognoscat ar l. pfecti ff de muner
ff ad arbitros remittitur Sz quid di
res si tā suspitionis reiecta et nullis
electis arbitris iudex de fro m tā pre
dat dic q̄ pressus erit nullꝫ qi liga
tā habet iurisdictione statim ꝓpōita hac
exceptione ut nōt arch m c cū ples
ex de offi dele li° vi° Jndc querit
an quilibet iudex possit recusari dic
q̄ regulariter quilibet delegatꝫ pot
recusari ut m iuribꝫ s allegat An at
ordinarius sub iudice lis ē nā ff m gez
opp et ipe pot recusari ut m c. licz
ex t de foro gpe et c. legitima ex
de app li° vi° glo tm m l. aptissim
de iudi vī mlmare q̄ nō possit recu
sari et dic ut ibi Sz quero hac ex
ceptione ꝓpōita ff quantū temp̄ sit
eligendi arbitri dic q̄ ff tres dies ut
l. fi C de iudi et per hoc patet q̄ debz
citari aduisarig ad hāc electionem fien
dam ut l. de vnoquoq̄ ff de re iudi
Sz ff q̄ntū tps debent determinare isti
arbitri dic q̄ tps nō ē iure limitatū
ff iudex recusatꝫ pot et debet temp̄
ꝓfigere arbitris ff q̄d si nō timuerit
iudex ipe cognoscet de principali tā non
obstante recusatione ꝓpōita ut nō i
dcō c. legitīa de appell et m c suspitī
oms de offi dele Queritur q̄n ꝓponē
da sit hec exceptio suspitionis et re
causationis dic q̄ m exordio litis sicut
alia exceptio m gpetentis iudicis et m
hoc exequantur iste ābe exceptiones
ut habetur m dcā l. aptissim et dcā
l. fi Sz pone q̄ arbitri pnūciauerūt iu
dicem suspectū ee quid fiet dic q̄ iuxta
codicē alius debet eig loco subrogari
ut dicta l aptissim Sz iurē aute cor
Judex ipe recusatꝫ nō removetur ff
ei assignetur epūs loci ul eo defuncto

alius iudex ff^m Ja. de bel. ut nō. m ff. si
uō. m auctē. si quando C. de iudic. fiant
m ar. l. i. ff. illo C. si qua pre. po. se.
m lrā

Rationibus uel causis

ff. liz uire Cuuli cāe retu
o sationis nō sint spāles
exp̄mend̄ coram iudice ff sufficiat co
ram arbitris illas ponere et pbare
ut m dcā. l. aptissim nōt. tñ iure ca.
deniditur gtialiū m dcō. c. suspitois
et c. cū spāli et nō. p glo. ī c. ī. ex.
ut lit. nō gti. que opp pbatur. p. l.
si pit. ff. de lib. cā. et nō m c. arbitris
extra de offi. dele. lº. vlº. ¶ Quis as
signabit tñmnū pbandi causs ppositi
cōrā iudice dic. q̄ arbitri electi ut d.
c. suspitionis. ff. si forte q̄ arbitri
fuerunt diuorides m̄ prendendo ul' iudicā
do ipē iudex irrefusatq̄ poterit eos ppel
lere ad z^m eligend̄ ut p̄m stetur. sme
diuor ut d. c. legittima et c^o. cū spāli
et quo ad hoc durat eiusdem iurisdcō
liz quo ad alia statim r̄cusatione p̄ōita
ligitate st̄ eis mang ut d. c. suspitionis
Alio etiā cāu durat iurisdictio vz si ar
bitri electi irrefusauerint r̄cipere ppms
siū nā poterūt per eū ppelli ad ipm as
sumendū ut dcō. c. cū spāli. ¶ no. p
d. glo. m d. c. suspitois liz alij arbi
tri quentionales nō ppellant. ¶ accepta
re ppmissū. l. m. ff. i. ff. de arbitris.

Preterdicti iudicum

ff. Ex hoc patet q̄ mr̄ ipm et iudicem
uiget inimi sanguis q̄ puctio que hz
reddere iuste ipm suspectū ut m c. pos
tremo ext. de app. Est. n. etiā alia iusta
cā. vz si ps appellauit m alia cā. ab ipō
iudice suspecto ff^m cañ. ut m c. ppositū
it et c. ad hec ex. de app. ¶ hz uire cuuli
cā. ista simplit supta nō ē legittia
ut ē tex. m l. i. ff. cū ap. q̄ app. ī alia
cā. Jo. an et Imo dicit̄ q̄ dicta c.
debent intelligi q̄n coram arbitris pla
tū ē de grauame mdebite illato p sma
de quo dicit se appellasse alias sola et
simplex appellatio de p se nō cēt suf
ficiens cā r̄fusationis ut dicta l. i. et
sic Jura urbis st̄ gtor-danda l. i. C. de
mossi. do. Jtē ē iusta cā. si mt̄ ueneriut
inimicie ut pbatur m dcō. c. ¶ 2° ī qui
ris et m dcā. l. si pit. et m. q. m. c.
suspā. Alie etiā st̄ iuste suspitiones
que arbitros potent appellari iudic^o
telmquūtur. ¶ hz an q̄ sma taliū arbi
tros potent appellari dic. q̄ sic. et ap
pellandū ē ad ppām ff. Jo. an. cū ar
biter iuris ut nō. m d. c. ab arbitris
et c. cū spāli ex. de offi. dele. et l. fi.
C. de iudic.

Protestatus dictus Johannes

ff. Quid aut
si dict̄ Jo.
post ptestationē simpliciter m̄ta
p̄ssert an sibi p̄iudicitū vr̄ q̄ nō
q. vba ptestationis st̄ relata ad tē
pus p̄sens et futurū ut patz ex vbis
subsecutis sic quia acta q̄ sequ
untur magis mtendit dissensum
q̄ consensum ar. l. si quis m pñ^o
testi. ff. dele. m^o et l. si m̄. et tibi
ff. m legat. del. i. fiant q̄ nō. Imō
m c. cōnū ex. de app. sic m simili
di. de eo qui ptestat ē nolle lit. gti.
de quo ap. glo. et doc. m l. i. C. de lit.
gti. c. i. et m c. sollicitudine m fi.
ex. de app. Ad qd. fiant l. uir. gen.
ff. qd. fi. ff. de part. Ingtiarum
facit nam acta sequens ptestatiōi
gtiarig tollit ipā ptestationem
ut m. c. cū ag. ferrarien. ex. de rō
ptu et ibi plene fiant l. q. ī alicā
ff. relg. et ff. fi. ff. de acqui. here. et
l. aut qui aliter ff. si quis cū denū
tiasset ff. qd. vi aut tam et qd. ha
betur m dcō. c. sollicitudine m fi.
ex. de app. et ibi nō. et hec ps vr̄
veror p c. gratum ext. de offi.
dele. et c. cū venisset ex. de hijs
qui fi. a ma. p ca. et c. i. ex. qd.
meto rā vexptī puto q̄ plemoīa
declaratione distinguen ff^m bal.
m l. nō solū. p. ff. morte de opi.
no nūa et p tñ. m c. m gnali
de ir. uir. li^o vlº. q̄ quatuor sunt
spes ptestationis. Est. n. q̄da ptesta^o
declaratoria volūt ptestant q̄da
cautoria ut qd fiat gtia z^m plōz
et quedam ratificatoria alicuius facti
ul' obmissi. Ego uero dico q̄ duo st
gtia que mter se videntur idem et
sunt diuisa. Nam quedam ē ppie
ptestatio q̄dam ē ppie denūtiatio
Protestatio ē illa que fit sup eo
qd dependet a uoluntate ut facto
soluig ptestans. ¶ Denūtiatio aut
ē ea que sup eo q̄ dependet a rō
ne ut j. patebit p quod grludo
q̄ vltie tres spes supig tradite po
tig ptinent ad denūtiatione q̄ ptes
tatione. Si ff^o queratur quid sit
ptestatio fr̄ndeo q̄ ptestatio ē q̄da
p̄sens testatio phibitoria seu de
tegnatoria aut gbuatoria alicuius
mstantis ul' futuri facti seu uir
aut negotij ppij ipsig ptestationis
ut pz p exempla que habentur.

m dicta · l · si quis m pñ° et · l · si m̄ et
tibi ff m legatis ff de le · i · et · l · si ita
sit sc̄ptū eo ti · et · l · cū plures ff lo
cator ff loca denūciato aut ē quedā
notificatio qua quis mōitatur ad ali
quid fiendum desistend̄ ul' obmittē
dū Cuius exē[a] colligunt̄ur m l de nū
tiasse m pñi ff de adul · et · l · i · ī pñ
et ff nūciato et l · de pupillo ff iuncti
sem ff de opi · no · nū · l · emptor C de
euic · l si fundus ff fi et · l · si p m
prudentiam ff i · ff de euic · Et tal
denūciatio ē ip̄ia ꝓtestatio lic̄ p̄dō
doc appellant ipāz ꝓtestationem et
male // Queri de effectu ꝓtestationis
dic distmgue ñ ff m Jo · an · ut p eū
nōt̄ m c · cū ay · ex[a] de const Aut
fuit ꝓtestatio gnta sb̄am rei seu ne
gotij sup qua fit ipā ꝓtestatio Aut
p̄t ul' ff m sb̄az ꝑius negotij p° tū
nō ualet ꝓtestatio ut patet m ītrep
to ītanoīcium sub ꝓtestatione ne ha
beat p̄bendam ut d · c · cū ay · et ex̄
de p̄ben̄ · c · dilecti et i · q · m · c · si qs
obicerit et m ꝓfessō sub ꝓtestatione
ut ītmeat sibi ꝓpriū ut m c · cū ad
mōsteriū ex̄ de sta mo · et m eo qui
mriōniū gtrahat ꝓtestando se velle
plem euitare ut m c · fi ex̄ de gdi
appo · et m eo qui gredit item p̄tario
sub ꝓtestatione ne liceat reuocare · l ·
cū p̄tario ff de p̄ta · et m eo qui uen
dit ul' donat vsufructū cū ꝓtest ꝙ
vsus tm̄ nō cedat m donat · l · p ſuū
ff fi de vsu · et ha · l · i · et m · ff si lon
de adi · lega[a] cū qñ ē p̄t ul' ff m
sibam subintelligitur Aut ꝓtestatio
fit m iudicio et tūc actꝙ sequens ꝑ
rius ꝓtestationis tollit eius effectū
ut patz m eo qui ē ꝓtestatus se nol
le litem gtestari nā si postea ex mt
uallo rñdat libello simp[r] erit lis
gtest ut nō m c · i · ex̄ de lit gt
Jōgr dicunt p̄ntes m sequentibus
actibus tāē mherēn ꝓtestant als
fact tñ Aut fit ex̄ iudicū et tūc
aut tangit uis solū ꝓtestantis et
valet ꝓtestatio vñ q · i · c · pontifi
ces et ex̄ de postul · c bone memorie
lo · n° et ex̄ de cen · c · olim fact ff ·
de acq̄r̄ here · l · pheres et ff de tribu
· l · i · ff sciam fact · l · si qs m pñ° tes
tamenti cū sy · quia m cā ip̄ia qui
libet ē moderator et arbiter · l · m te
mandata C mandati Aut tangit
uis ꝓtestantis et altꝙ et tñ ā sub ē
iusta cā que ꝓtestationē roboret et
tñ vz ꝓtestatio et opatur suū effectū
et maxīe qñ tractatur de dāpno vitā
do ut ex̄ de offi or · c · pastoralis
x vi · q · m ff pe · ꝙ is aut et · l · ut pi
fectꝙ C de anna exrep · et · c · i · ex̄ qd
me · cū et ex̄ de app · c · fi Si uō nō sub
ē iusta cā et tñ aut ꝓtestatio ē nuda
et tollitur p actū gtrariū ut d · c · cū
ay · et ex̄ de elect ta° m genesi Aut
ē vestita ut qi ē gruentionalis et tūr
valet et opatur ut ī c · Cumana ī pñ
et m fi ex̄ de elect · qi hmōi pacta st
ſuanda ut ff de pact · l · unicū ſtū ff ·
ꝓtor ex̄ de pact · c · i · Idem si sit ves
tita coherentia consensꝙ ut · l · si deb
tor ff i · ff qui mo · pigꝙ ul' ppo · sol
Idem si sit vestita coherentia expen
causa hūamtat ut ff de negot · gst · l ·
nesarius et l · ac si qus ff ꝓhiben ·
ff de relu · do · et supt fit de qua ꝓtes
tatione plene tractat hostī ī suma
ex̄ de const ff qñ gstio · x · qi de ꝓtes
tatione et arthid · xxvi · di · c · diacō
nus // Queri an m ꝓtestatione pñ
ha adūsariꝙ sit nōia ul' gsensꝙ p rnig
declaratione assumo alī doctrinā bar
m dnō · ff morte // Aliqñ fit ꝓtestatio
sup eo qd' gsistit ip̄ia et mera volūta
te ꝓtestantis Aliquando sup eo q gsis
tit m ipīg ꝓtestantis voluntate de iure
tm̄ ff nō de facto Aliqñ egt sup eo q
gsistit m eig volūtate seu p̄sūte de fto
tm̄ nō de iure Verno ad primū ēra
que sit distmgue Aut p ꝓtestationē
nullg grauantur Aut aliquis grauat
p° tū alicuig p̄ntia nō requirit tūq
ptis ff tūq testis ad fidem faciendaz
patet m additione hereditat et le
gat que fiunt m testis et sy · ut l ·
ar si quis ff pleigꝙ ff de relegat · et sup
fi · et · l · qui m aliena ff fi · et · l · q hēdē
ff de acq̄r̄ here · l · si quis m pñ° de le
m° Ner requiritur m hac ꝓtestatione
ex̄pssio alicuig rei sufficit eig p ire
voluntas ut ibi Et si forte fiat cū ex
pssa ul' quo ad rem actū qui inde seq
retur ex mutuallo ut · l · p retentionē
C de usur Secꝙ si fierent p talia ꝓba
que future tps respicerēt ut si dicat
ꝓtestor me nolle eē heredem p aliquē
actū qui fieri gtingeret m futurū qz
illū intendo facere tūq creditor uel
negotior gestor ut nō · m · l · si ita sti
pulato et dē · l · nesteng et dnō ff ple
riq et nō m · l · si quis m pñ · s · all ·
An ar acta sequens huic ꝓtestatiōi
tollat aliam distmgue aut ille gtrariꝙ
acta celebratur cū ipō ꝓtestante et
dependet solū ab eig facto et tñ nō tol
lit p̄tendentem ꝓtestationē msi ex ps
se reuocatur m actu sequenti patz m
testō et hereditat additione ut dictū
ē p Jura ad hoc allegata Aut actus

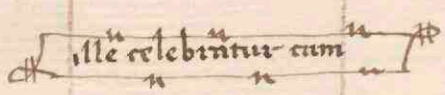

ille celebratur nī alio et tr̄ msi exp̄sse m
eo repetatur protestatio vr̄ ab ipā protes
tatione decedere ut d. c sollicitudinē ext̄
de appell. et extra gd̄ metg tā c. 1. et p
hoc patz q̄ dicta l. qui aliena ff. fi. de
bet intelligi qn̄ post protestationē si
pliciter adiuit cui uenit grhendo Alio
as at̄ videretur recedere ab ipā protes
tatione vnde suītur principium qua diuīg
q̄ habetur in l. fi. de interrogn. artī 2°
tāu qn̄ protestationē alius aggrauatur
tr̄ subdistīgitur Aut protestatio fit sup
eo gd̄ dependebat ex aliquo frō ppio ip
sius protestationis ut puta ex mandato a
lterius iuncto tr̄ si psona q̄ ledereturr sit ita
requiritur eig pūcta ut saltim notificatio
alis nō tenet hec protestatio ut ff. man
l. si mandassem et c. de satisdati l. 1. et
ibi nō. et nō Cy. in l. si mandatū. C. mā
dati Si uō psona sit uicta tr̄ sufficit
publice protestari l. ℔ et si ff. p̄scribere
ff. de mīl. Aut protestatio fit sup eo q̄ de
pendet ex dispōne legis meire tr̄ nullig
pūcta requiritur ut pbatur in l. honores
℔ fi. ff. de iurisdict. Iuncta l. 1. C. de filiofa
et que ad pa. lo. ℔. Venio ad 2m mūz
qui ē qn̄ protestatio fit sup eo q̄ gsistit
in eig ppria uolūtate et alterig in quo
tāu dr̄ sit sine distīctione q̄ protesta
tio debet fieri in pūcta pns ut l. rodi
ff. qui mo. pig. ul ppo. sol. et l. cū plu
res ff. locator. Sz an requiritur
in dictis tāibg exp̄ss pti cōsensg ul suf
ficiat tacitg distīguend ē hm bar. Aut
fit protestatio ad tollend ul limitandum
obligationē iam contractam de p̄terito
Aut grahendā ul limitandam de futu
ro p° tāu requiritur pti consensg exp̄ss
g ut l. si maior. C. de trān. et C. de dona
que sub mo. l. pfecta 2° tāu subdistīn
guitur aut obligato contrahitur ex nūm
tate alicg frī p̄cedentis et tr̄ idem q̄ s
ut l. si ff. item si p̄dixerit ff. nau. cau.
sta. Nam ibi hospes facit honus assup
serit et hospitandi officium vnde vem
entes irrepere tenentur ut l. 1. ff. nau
tau. sta. et p hoc medit in contractuz
ul q̄ qui de recepto dī. Aut obligatio
grahitur ex liberalitate nulla iuri nēcita
te rogente et hic subdistīguitur. Aut
protestatio fit ad tollendam seu ip̄edien
dam obligationem aut ad ipam sola
limitandam primo tāu requirit pti
consensg exp̄ssg Ex hm si fiu protestatus
prius te q̄ hoc nō faceo aio obligandi me
si quidem postea interredam si pars
consensit protestationi nō obligor sic i

telligitur glo. in l. pacta nouissima C. de
pact. in ea pte qua dr̄ pactū debitoris p̄
tessisse Si uero nō consensit nō obligor et ius
te ē tacus in dō. ff. locator. et in c. 1. ex̄ q̄ me
tg tā et c. sollicitudinem ex̄. de app. Alio at
tacu nūcpretor tibi q̄ si quid pure promisero
intelligatur promissum sub conditione uel
alio cto mo tr̄ subdistīguitur aut loqui
mur in obligatione vbis ul consensu cō
trahenda Aut in obligatione q̄ re contrahit
p° tāu aut talis limitatio iudicis diuersita
tem in qualitate obligationis aut pdepn
tatem Si diūsitatem inducerit requiri
tur exp̄ssg cōsensg pns qua acta sequēs
ē protestatio in contrarig ar. ad hoc. ut l.
1. ff. si quis simpliciter ff. de ✠. obli. Vbi at
inducit pdepntatē tr̄ sufficit pti pūcta
ar. in l. modestīnus ff. de solu. iuncta ff.
si quis simp. et ff. se Cui at obligatio re
cōtrahitur tr̄ sufficit tantum mitas eig cui
fit protestatio nec ē nēcus exp̄ssg cōsensg
ff. de solu. l. 1. et sic intelligi pot glo. q̄ ē in
dō. ff. Iti si pdixerit ē insup et alius p
testationis modus ut cū protestatio fit sup
aliquo actu ex quo nō inducitur ppia obliga
tio ℔ aliud p̄iudicium generatur et tunc
sufficit q̄ fiat pti non tamē requiritur
consensg eius ut dicta l. rodilli ff. 1. de le
mo. et l. si debitor ff. qui mo. pig. ul
ypo. sol. Transeo ad tertiū articulū qui
ē qn̄ fit protestatio super eo qd̄ gsistit in eig
pūcte de uire ℔ nō de frō. In quo sic distī
guc Qñq̄ potestas de facto desinit ppter
aduersarij culpam et tūc aut actg ille cg
tā fienda erat protestatio ē explicandg cora
eo tamq̄ coram iudice et tunc sufficit p
testare coram vicinis ut l. fi. C. de his
qui p me Iu. nō app. et ex̄. de app. c. fi.
Aut erat explicandus coram ipo tāq̄ co
ram pte et tunc aut in dubio iudicio aut
extra iudiciū tr̄ sufficit protestari coram
vicinis si uō ex̄ iudiciū ut l. de pupillo
ff. si quis ff. de opi. no. nūc ℔z si uō in iudi
cio tr̄ sufficit protestari coram alio iudice et
p eum debet illi notificari ut l. si pūces
C. de epis. audien. et l. in contractibus. C.
de nō nu. pecu Vbi autē desint ptās ppter
aduersarij absentiam et tr̄ aut actg ille e
rat explicandg cū ipso tamq̄ pte et sufficit
fieri coram iudice ul in loco domicilij
hm formā traditam in l. ut pfectus C.
de āna. extrep. Aut actus erat explican
dus cum eo tamq̄ cū iudice et tunc fie
ri debet protestatio ante tribunal eius nec
debet quis laborare in inuestigando ut l.
1. ff. adeundi ff. qū app. sit An aut protes
tatio de qua s° fieri debeat inscriptis dis
tinguitur hm doc. Aut dicta protestatio
succedit in locū actionis et tunc fienda
ē inscriptis ut dicta l. ut pfectus Aut

nō sucredit m lorum actioms et tr̄ fienda
est regulariter sine scripts ut C de pact
l partum et C de negoc gest l fi fallit ī ex
cept nō nūate petime ut m aliet hanc
autem q̄relam C de nō nu pecu ¶ Circa
quartū articulū q̄n ꝓtestatio fit sup eo qd
rō sistit m uoluntate et ptate ꝓtestandi
de frō ꝙ nō de iure Exm m malefitys sic
distingue Aut quis vult ꝓtestari ad suā
excusationē ne incidat m aliquod delictū
Aut vult ꝓtestari ut vlt̄ suū ꝓpositum
nō aggrauet suū delictū seu incidat ī gra
uius delictum p̄o mō subdistingutur aut
illa psona que ex hoc posset lēdi ē inēta
& tr̄ suffiat simplex protestatio sua ī loco
in quo suspitio erat de delicto ut l qui fo
ueas et l si putator ff ad l aquil hoc
aut vex intelligo q̄n is qui ꝓtestatur
gerit actū licitū et pmissū a iure ut ibi
Scaus si gerret actum illicitum ut si qs
iaceat sagittas m loco publico nam si pro
testetur se nolle q̄q̄ offendere nō m totum
excusatur ut nō m dra l si putator et
l i C ad l aquil de furtis & m C n ext̄
de p̄sup̄ Si uō psonā m quā debebat delic
tum cōmitti erat certa et limitata tr̄ m
eis p̄nta fienda ē ꝓtestatio ut l aut q
aliter ff i n et m ff qd vi aut clam
¶ In 2o mō q̄n fit ꝓtestatio ne protes
tatis incidat m maius delictum tunc sub
distingue nam q̄dam st̄ suā m quibus so
la voluntas nō potest debito modo regula
re ipm sm̄ Exm patet si quis habeat
animū solum vulnerandi non occidēn
di et aliquem putat potest enim per
cussio esse talis que preposituꝫ excedit
& fiat mortalis m hoc casu animo non
potest regulare ipm factum ¶ Hoc casu
mō protestatio talis nil operatur ar l
q̄m multa et ibi nō ff ad l aquil de bi
et ext̄ de hom c fi li vi ¶ Quedā
sunt delicta m quibus animo habet regu
lare ipm sm̄ Exm m acquisitione posses
sionis uel occupantis que solo animo ac
quiritur ut l m ff Itē acquiritur ff
de acquir po et l luc C eo tit pone gl
p te expuli de fundo hac ꝓtestatione p̄
cedente q hoc fecī animo solo querendi
naturalem tantū possessionem tamq̄
dominq̄ proprietatis operabitur isto casu pro
testatio ut me excuset a delicto circa cau
lem et m ipa protestatione nō erat nīa
pts presentia ul consensus ut nō ī l
i C bti possi m glo super verbo ne
gu ¶ Rursum ē quinto articulo q̄n ꝓtes
tatio fit super eo q dependet ex p̄rate
ris tm̄ & nō ex ipius ꝓtestantis Exm
q̄n expendit pro alio ad quam expensā
necessario tenebatur ipse protestas ut
Exm m vino pīe et mire nā si pater ex
pendat m alimentando filiū et protestet̄
se facere animo reputendi ipa protestatio
mi operatur ut nō m l i et l alimenta
C de negoc gest Et idem m sibi tāmq̄ ubi
unq̄ protestatio ē uni contraria uel per
eam uius sollēpmtas lederetur ar m l
nemo ff de le 1o pot enā addi aliud ex
m eo qui protestatur m libello q̄ si liceat
aut quicunq̄ addere et diminuere tr̄ q̄
talis protestatio mi releuat ult̄ ius coc
ut l edita C de eden et ext̄ de dila c
exposuit et dicit s̄ m glo salvo iure ¶
Finaliter nūc ad materiam denūtiationis
spīe et stricte assumendo licz bar m lar
ga significatione ipsam appellat protes
tationem ¶ Pro cuius declaratione est sci
endum q̄ quedam ē pronūtiatio phibi
toria alicuius sīl quedam mutatoria ad
aliquid faciendū quedā certificatoria
alicuius entis ¶ Circa p̄m ē considerandū
q̄ aliq̄n fit denūtiatio ut nō fiat id qd ip
se phibitus als facere tenebatur ¶ Aliq̄n
fit denūtiatio ut nō fiat id qd ipe phibi
tus nō tenebatur facere ¶ Aliq̄n fit denū
tiatio ut nō fiat id qd erat alias sibi pro
missum facere licz ad hoc non ēet obli
gatus ¶ primo mō subdistingutur Aut
fit denūtiatio ei qui ē obligatus ipi denun
tianti ut puta creditor denūtiat debitori
ut soluat ul faciat et tr̄ effectq huius
denūtiationis ē ut mora constituatur de
bitor et cadit in penam et silia de quibus
habetur m l mora ff de usur et l ratio
ff si per venditorem ff de act emp Aut
fit denūtiatio ei qui non ē obligatus ipsi
denūtianti ꝙ alīs verbi gratia extraneus
denūtiat tutō ne soluat tempno & tr̄
aut talis denūtiatio fit nūde sine expli
catione alicuius causē & tr̄ nō ualet ut dicta
l si quis prohibuerit ff de publ et ff de
constit pe l vltī & ff de fideiuss l fideiussor
quia sm̄ alios alii p̄iudicare non debet
ut l scribum m fi ff de noua aut fit
nū expīssione cause nō tm̄ vere nec veri
similiter vere et tr̄ idem ut l hoc autem
m pn̄ ff si cau plg p̄ p l fil Aut cum
expīssione cause non vere ꝙ tm̄ verisimiliter
et tr̄ aut denūtiatio fit ne detur ul fiat
quod ē debitū ex ultima uoluntate et
tunc ista denuntiatio ualet et operatur
ut cautio exigatur ab eo cui solvitur de
fendendo ut dicta l hoc autem et l si C
de pen here Aut erat debitum ex con
tractu et tunc ista denūtiatio non habet
effectum quo ad impediendum ius qd
petit illi cui debetur ut dicta l fi licz te
neatur ad interesse illi cui denuntiatio fac̄
ē ut l i ꝙ i ff de eo p quē fac Aut fit
nū expīssione cause totaliter vere et tr̄
aut veritas ipius cause tempore denu

tiationis ostenditur et probatur et tr̃
valet ut c. que res obli. po. l. nomen.
ibi deterior factus ff̃ter quod colligit̃
practica q̃ si aliquis denuntiatur debito
ri sui debitoris ne soluat q̃ debet ei cli
ens mstr̃i obligationis in forma pub
lica nel eidem tradere copiam ipsius als
non debet credere ut habetur in Cle.
causam extra de elect̃. et dicta. l. no
men Aut veritas non ostenditur et
tunc aut denuntiatio fit a iudice et tr̃
credendum est illi ut. l. fi. ff̃. de. legr.
cõmiss̃. Aut fit a priuata psona et
tunc aut illud quod fieri potest per de
nuntiationem prohibetur respicit pn̄
cipaliter ipsum denuntiantem ut puta
si debitor denuntiat fideiussori ne soluat
quia est tutus exceptione pacti de nõ pe
tendo nel alterius peremptorie exceptio
nis et tunc sufficit fieri tali tempore
quo possit ille se defendere ut l. si fide
iussor in prin. ff̃. mandati vbi autem
non respicit ipsum denuntiantem prin
cipaliter tunc si causam non exhibeat
nel ostendat non debet illi credere ar.
ff̃. qd̃ cum fal. tu. an. l. 1. ss̃. fi. cum
l. se Indenũtiatione autem non tem
poris requiritur expressio cause si fue
rit requisita ut nõ glo. et bar. in l.
1 in pn̄. ff̃. de op. no. nũ. et l. nõ so
lum ss̃ sicut eodem titulo Et hec fa
tiunt ad questionem Solet pomi in
strumentis q̃ venditor promisit lite
mota supra se suscepere iuditium et
cause defensionis subire pone q̃ vendi
tor denuntiat venditori q̃ est sibi mo
ta questio super re vendita an tenebi
tur sibi credere certe non nisi sibi osten
dat et per copiam dimittat libellum
nũ citatoria in forma debita ut habe
tur in dicta de. causam extra de elect̃
et. l. nomen. c. que res pign̄. ob. pos.
facit. l. fi. ss̃. 1. ibi suum debitorem. c.
de bo. auct̃. Ju. pos. Alia membra
prosequeris ut per bar. in pre allega
to. ss̃. morte sequitur coram vobis tr̃

Ora vob
sstõ. dño vicario
cõpet et se pn̄
tat in terminis
sibi assignato
Symon spleta
procurator et procuratorio nomine
sstr̃i Iohannis Causa et occasione cu
iusdam asserti libelli coram vob ut
dicitur producti p sstm̃ A. cõt̃ et
dem̃ Jo. ac noie et occasione oim̃
singulor̃ in dco assto libello cõtentor̃
In quo quidẽ assto libello inter cete
ra in effectu dicitur cõtineri tres
dictus et expiendo ꝓponens dicto
S. dco noie sstr̃i A. tãq̃ publice ex
cõmunicatum ac notorie fore et ee a ues
tror̃ iuditor̃ imme repellendo et non
fuisse nec ee p uos audiendum ul
admittendũ ad dem̃ assti libellũ ꝓ
ducendum Que ꝓposita in q̃tum no
obstarent dicit et expiendo ꝓmt
idem S. noie quo s. dictum assti
libellũ fuisse et ee millũ et oia in
eo contenta fuisse et ee nulla nullaq̃
qz meriti executionẽ de iure mane
ribus et tãs mfeq̃ anotatis et a
liis suis loco et tpore dicendis ꝓponẽ
dis et allegandis primo q̃ dcs assti
libelli fuit et ẽ inepti qualis vagi
et obscuri ac nõ concludens petens
in materia et in forma nullamq̃ i
se continẽs tam certã et legitimã a
gendi si ꝓcessus contrarietatem ac ir
pugnantiam continens manifestam
Caterosq̃ oi debita iuris solleꝑnitate ac
etiã oblati a psona tua a nõ intereẽ
et ad quã nullũ ius ptinet sic et nõ
agendi quo agẽ uelle vr̃. Quin etiã
A. nec audiri meruit etiã si pdicta
nõ obstarent que reuera obstant q̃
nõ sanside mõ debito de lite psequẽ
da et expens̃ restituend̃ si sucumbue
rit in tã q̃t̃ que merito dicit pfatus
Symon. d. noie. d. assti libelli fore
et ee dentibq̃ latendũ et se nõ tene
ri rndere dco assto libello petes et ir̃
quirens i q̃tũ sup eo q̃redendũ appa
reat ipm̃. A. pstan̄ an oia dram sa
tisdatione et msup ipm̃ libellũ a ptq̃
declarari nec nõ et in eo tam legit
timã exp̃im ac oem̃ ex eodem irpug̃
nãtiã remoueri Cui quidem assto li
bello i q̃tũ uere aliquo rndere teneatur
et salus p̃missis a quibus recedere nõ
intendit dicit et rndit noie quo s.
nõ tũ oia cõtestandi litem narrata
p ut narrantur nõ fuisse nec ee uera
et petita prout petuntur fieri nõ de

beire Opponens contra ipm assum li
bellū contrarietatis exceptionē nec ar
libelli male formati et rontempti exois
pdicte et exceptionis litis pcedentis
rei q̄ iudicate pscriptionis iurisiurisdi
cti mali tam gnalem q̄ spalem tam
quo ad impediendum pcessum q̄ quo ad
merita negotij pncipalis et ad aliū bo
nū finem et effectū qui sibi dicto noie
melig prodesse posset Opponens q̄ ī
super exceptionem expensax frax p
dictū Jo. vnliter et nnio indicta peta
assendentium ad sumaz flor. l. auri
pro quibg expensis et quax occasione
tam in vim extipiendi q̄ in vim agē
di pent dnis q̄ruī dō noie sibi iusti
tiam mīstrari Et vltering pent et req
rit noie quo s. ipm A. tamq̄ rōtrariū
um repelli et eundem S. dicto noie
se absolui ab instantia pītis iudicij ul
a dicto libello et contentis in eo p ut
melius videbitur Juri et iustitie queī
re predictum q; A in expensis gdepna
ri dapnis et interesse partis et faciend.
ac passis et paciendis saluis michi
omnig eidem pmittoi dō noie ōibus
alijs suis exceptionibus et defensio
nibus de quibus dō noie protestatur

Coram vob
ssto domno vicario
hic nota primo q.
coram eodem iudi
ce sūt exceptiones
opponende coram quo libellꝰ ē pduct
ab agente ut in c. qm contra falsam
extīa de pba et l. gesta C. de reqs iudi.
fiant l. nulli C. de iudicijs et l. edicto
p.o pn̄ de edic. diui. adri. toll.

In termino sibi as
signato hic queritur si
terminꝰ sit elap
sus an sit audiendus ultig dic q̄ sic
tñ affirmatur dāpno expensax quas re
ficere debet aīq̄ audiat ad se defendēdū
ut l. sancig C. de iudi. licz gramat. ī
nō rñdendo positionibꝰ habeatur p con
fesso ut c. ij. de confess. li.o vi.o et in l.
de etate ff. qui tenent de minor. artī
et sic patet q̄ sit diffa An quis sit
contumax in nō rñdendo libello ul po
sitionibus et q̄ sit ratio huig dr̄ne p
te attende In quibusdam tñ locis pe
statuta teneaz pmissū ē q̄ ī pena tocies
as ī nō rñdendo libello his habeatur p
contestata q̄ pena nō hīet locum de iure
cōi ut nō. in l. i. C. de litis. gti Et habes ex p̄
dictis q̄ in iudicijs aliqñ admittitur purga
tio more aliqñ nō de q.o nō. in l. et si post tres
ff. si quis cautū dēmde q̄rit si reus q̄parat in
timmo ul. p̄ timnū an actor sit audiendꝰ an
eodē mō ul. cgit si actor p̄sequit litem Circa
uter sit distinguendū q̄m dicti Aut nullꝰ erat
timnꝰ p iudicem pribꝰ assignat ad faciend
ul. videri faciē ipsi actum et tūc sp et irgu
lariter in quocūq; actu ab alio fiendo eiꝰ ad
ūsarium ē audiendꝰ alias actꝰ ipe redditur nul
lus et pt pars que ex hoc grauatur appel
lare iuxta dictum in l. nam ita diuꝰ de ad
op. et l. de vnoq̄ ff. de re. iudi. Illaz que
cauē cognitione desiderant Aut p̄tem lede
re p̄nt p̄te p̄nte ul. ltīe iudicata sint agenda
ut in quit glo. et ibi tex. in l. ij. in fi. C. si
q̄ pt pub. pensi fiant. l. in cauē ff. cū cognita
ff. de minor. Cuꝰ contradictionis et oppois
ficienda erit copia pti ut. l. i. ff. edēda ff. de eden
et. l. is apud q̄ C. co. ti.o Si at fuerit per
ipm iudicem terminꝰ assignatꝰ puta q̄ dixit
coparetis tali die ul. ij. talem diem Et hic
adūte a dies timm erat certa et limitata
respectu loci et tpis ut cū dixit q̄paretis die
verꝰ tūc et tūc nō ē adūsarius ultig audiendꝰ
quia iam certificatꝰ est p iudicem ar. ī l.
i. in fi. ff. de ar. emp. Aut timnꝰ erat in
certꝰ quo ad diem puta si dixit q̄paretis
ij. x. dies tūc sic q̄ cōparere poterat qua
libet die ipius timm ar. in l. qd in diem
ff. de solu. et l. liber homo ff. x. ff. de ō. ob.
et tūc subdistinguitur Aut actꝰ ille expli
randus ij. timnū erat momentaneus ut
puta quia statutū sim.r ad rñdendum et
tūc aut talis actꝰ explicatur in ultīa die ter
mini et tūc nō debet audiri quia scire debuit
q̄ saltem cōpere debuit ultīa die timm
ar. ī. l. si ita stipulatꝰ fuero x. in fi. de ō.
ob. Aut ille actꝰ explicatur aīa ultīaz diez
et tunc debet aduersarius audiri quia
non debuit presumere q̄ ante illam di
em ultīaz cōparere litz hoc facere potu
isset et vbi autem actus explicandus erat
successiuus quia statutū erat ad probā
dum quo cāu pluria requiruntur ut pro
ductio raptor positionū instrōz et scriptz
et tunc licet posset pars cui terminus e
assignatus differre vsq̄ in ultimā diem
si tamen vellet illam preuenire aduersa
rius est audiendus ad singulos singu
los actus videlicet iurare testes et si
milia Quia faciliter quia dicere velit
probare vel testes vel instrumenta
producere potest probabiliter ignora
re ut in auctentica ei qui C. de tempo
re appellationis Ideoq̄ non potest
eidem ascribi culpa ratione huius
mōi ignorantie vt in l. aut qui aliter
ff. i. ff. q̄ vi. aut clam. et ita de ter-

mmat bar· m l· qui añ kl· ff· de ẋ· ob
Quid ꝙ° si p iudicem ul· legē inū
cipalem sit p̄fix ꝙ tīg ad aliquid fanē
dū j· talem diem an poterit fieri i^a
die vī ꝙ nō ꝙ sic nō fiet j· diem ꝑ ī
die Jn ḡruū ē veritas per dictā· l· si
ita stipulat ꝙ m fi· et melius p· l· i·
ff· quid dicim̄ de suctes· edic· qđ etiā
sequitur Jmo· m· c· pia cū· de exrep
Jt· queritur an pendente tō possit
iudex ad alia p̄dere distīguc Aut
cā dilatoms ē finita et poterit vlt·
p̄dere l· a filia ff· fi· et ibi p bar·
ff· ad trebell· facit mšti· de bo· poss·
ff· lib· ẋ· si quis itaq; Aut nō ē finita
et tē nō poterit ut· l· a p̄dente C
de dila· vexptū· si iudex statuit tēpus
aliq; quo ad vnū effectū poterit as
signare aliū quo ad aliū effectū ul
si dedit vnā dilatonē vm pt̄i potit
dare aliā alt̄i pt̄i que mīpiat p̄a
finita ut nō p bar· m l· ꝙ· ī fi· ff·
de re iudi· et m l· ꝙ duū· ff· de actr
heret· ar· ad p̄dicta· ī l· ḡnāliť ff· illo
C de re· ar· et eis qđ nō· ī l· qui de
īofficioso ff· de mosti· tes· et ī l· i· ff·
de exhibēn· Jtē q̄ritur m cāibus
m quibus ps· ē citata si ea abnte·
iudex iudex faciat aliū actū ꝙ illū
apud quē erat citata An actꝙ ille
valebit ut quia fuit citatꝙ ad vidēd
iurare testes et ille pdixit mšti
ul· pduxit pōnes ul· capta dic· ꝙ ta
lis actꝙ nullꝙ ē ipō iure tāꝙ factus
pte nō citata ar· m l· aut qui alt·
m pn̄· et ibi p bar· ff· qđ vi aut dat
et eodem mō actꝙ redderetur nullus
si fuisset ḡestꝙ alia hoīa ar· m· l· fi·
ff· qđ vi aut clam et ibi p bar· de q̄
citatione et eis effectibꝫ nō p ḡlo·
m· c· i· de mli· vassa· qui contumax
ē x̄ coll· Amplīꝙ q̄ritur an citatio
sit fienda psonalit· ul· ad domū sup
quo smt opp· diuīse dicit dy· qn̄ alt·
quando sufficit citatio ad domū qua
lex loquitur altīnatiue l· sciri oportet
ff· de exctu tutel· postea mutato ppō
to dixit ꝙ prīg ī psonā demde m sub
sidium ad domū ar· m· l· m· ss· p̄tor
ff· de dap· mfec· et ibi de hoc p bar·
ī· l· i· ff· de lib· agno· et ibi silit· p eū
quā opp· sequitur ḡlo· m· c· cū causā
ex· de dolo· et ḡtu in Jmo· ī c· fi· ex·
de eo qui mit· ī poss· Circa hoc q̄ro
An psona sit q̄renda ad domū ul· ad
quilīnē ul· ī iuditio ul· ubiq; ut pos
sit fieri citatio smp̄· ad domū sup q°
bar· m dō· ss· p̄tor distīguit aut p·
citanda nūq; fuit ī iuditio et ē res q̄
celeritatem desiderat et tē suffīnt ꝙ
sit absens a iuditio et potīt citari ad
domū ut dō· ss· p̄tor· vsu· abnte· In
ceteris nō caibꝫ requiritur ꝙ absens
sit m ciuitate ut possit ad domū cita
ri ut m auct· de exhiben· re· ss· si nō
sm̄at fuit aliq̄· ī iuditio tē suffīnt
ꝙ nō r̄piatur ī iuditio et poterit ci
tari ad domū ar· m· l· et post edictū
m pn̄· ff· de iudic· et m auct· qui
sel· et l· ab eo· c· quō et gn̄ iudex 4
l· i· ss· Jt· cū ex edicto ff· que sen
sme ap· resīm· luz Jmo· m dō· c·
fi· dixit sufficere ꝙ quis nō r̄piatur
m ciuitate sic ergo fienda ē ex cussio
psone discurrendo p ciuitatē m loc·
public· et gibus et p pallatiū potāt
et referat nūtiꝙ ꝙ fīa m dict· loc·
diligenti mquisitione nō ē r̄ptus
ꝑ bar· vbi s· Sz pone ꝙ ī cāibus
m quibus sufficit citatio quia ipe ci
tandus habeat plures domos vz vnā
m ciuitate aliā m ruire et m vtraq;
gsueuit hītare Ad quā domū citabit
dic ꝑm qđ nōt Jo· an· m Clem· cam
ex· de elect· ꝙ citandꝙ ē ad illā domū
m qua maiori pte ām hītare gsueuit
p tex· dicti c· cam Sz bar· ubi s· dicit
ꝙ differt mter mtimationē et cita
tionē Nam mtiātio fieri debet ubi
hītare gsueuit et de hac loquitur d·
c· cam Sz citatio fienda ē ubi degit
et moratur tpe dē citatioms p tex·
l· nn· ss· p̄tor Aut vbi degit tīt qđ
ē vbū p̄nti tpis tn̄ opīo Io· magis
practicatur quia nō ē rō vigens dif
ferentie et maiori monetur equitate
vnde q̄ritur si m duabꝫ domibꝫ equa
liter habitet Ad quā citabitur dic·
m heirendo opi· bar· ad illā m qua ha
bitat de p̄nti vz ꝑm Jo· ad vtrāq; ci
tabitur ut p eum m dō· c· cū Crd
at· si nullā haber habitationē ut
sunt isti uagabundi de quibꝫ loquitur
l· hēs absēs ff· de iudicijs distīnguc
ꝑm bar· Aut ē qō de aliqua re īmobili
et tē fienda ē citatio m loco ipīg rei
ul· affigendo ibi m scr̄pt· citationē ul·
ipam citationē legendo ut dō· ss· p̄tor
ait m tex· et ḡlo· Aut ē qō de re mo
bili ut penā aut de aliquo delicto et
tē fieri debet citatio m eo loco ī quo
frequentius gūsari gsueuit ut l· ꝙ· et
ibi no· C· ū· de ēnn· agi oz ad qđ fa
ciūt nō p Jmo· m ē ꝙ ꝑt· ex· tra
de elec· Sz quid dices si iudex gmīsit
nūtio altīnatiue ꝙ citet ad domū uel
ī psonā An potīt fieri citatio ad domu
nō p̄tendente discussione psone dicit
bar· ꝙ nō et eodem mo si gmisisset smp̄
qr ẋba gmissioms debent mtelligi pla·

ta ꝑm ordmē Jur ar m l si stipula
tꝰ ff de vsur et l gallus ꝑ quidā
de libe et postu Si tñ dicta forma al
ī natiua citationis eēt data p aliquod
statutū vbi qrā Si statutū disponat
ꝙ reus citetur psonalit ul ad domū
tr suffiteret citari ad domū nulla p
cedente discussione psone et sit ratio
quia talia vba debeant aliquid opa
ri ulr ius rōe ar m l si qñ ff de
le 1 Jt qritur quid si iudex aliquē
citauit ut ꝙeat psonaliter An ex
cusetur si mittat ꝓcuratez dr ꝙ sit
irregularit fallit m trib crāib ꝓmꝫ
si eig psona reputetur legalior uel
īstructior suo ꝓcuratore 2us si crā est
criminalis 3us si veritas rei sit pate
fienda Est et 4ꝰ ꝙ iuramento caluꝑ
pstando ut traditur m l fi C de ꝓcur
et m c fi ext de iudic lo vlo et
m c exponit ext dicta Verūp
tñ p declaratione huius distmguē
ꝑm doc Aliqñ solet qri An citatus
psonaliter possit mittere ꝓcuratorē
dr ut s Aliqñ solet qri an taliter
citatꝰ si nō possit psonalit venire ā
nūo teneatur ꝓcuratorē mittere et ī
hoc distmguē aut loquimur ex pte
actoris quo ad effectū mtrūpende p
scriptionis et tr si ꝑ se nō pt venire
tenetur ꝓcuratez mittere ut l i et ibi
nō ff de dū et temp pscrip et ī l
qsitū ff de re iudi Aut loquimur ex
pte rei quo ad eig gtiānam amissan
dam ul extinguendā et tr aut quis ipe
ditur venire rōne dignitatis ul p iule
ꝙn Aut rōne abnīe Primo cauē sb
distmguē aut impedimentū ē ꝑpetuū
et tenetur mittere ꝓcuratez ut dcā l
fi C de ꝓcur Aut tpale et tr extinsa
tur si non mittat ut l ps hīaꝫ ff de
iudi l nec mgrātibꝫ ff de iurisdiñ
et l m ff de mūs vo 2o cauē sub
distmguē Aut ē impedimentū volun
tariū et tenetur mittere ꝓcuratez ut
l i ff qui quis ap in pui dcte Aut ē
impedimentū notū ꝙ nō ꝓbabile et te
netur ꝓcuratez mittere ut l ꝙ et si ꝑ
ꝓcuratorem ꝙ i et ꝙ adiuꝙ ff qui ex cau
sa Aut ē impedimētū nōnuz et ꝓba
bile et tr subdistmguitur ꝙm angle
de pi Aut an ipig abūtiaz lis erat
gtā et tr aut impedimentū modico tpe
durabat et tenetur mittere ꝓcuratorē
l eundem ꝙ fi ff de legi Aut non
erat gtā et tr aut Jmpedimentū mo
dico tpe durabat et nō tenet mittere
ꝓcuratorem Aut longo tpe durabat
et tenetur ut nō m d l qitū et ibi
p glo et bar fiant l si longiꝫ in pn

ff de iudic Juncta l fi ff cū qui app
Cy m l i C de resti imh Quid dices si
reus citatus ner p se ner p ꝓcuratez ꝙpa
rat qd fiet dic ꝙ lis aut qō erat de do
mō ul qi seu alia actione reali age
batur et tr fiet p iudicem missio ipos
sessionē ipig rei petite ut nō m l sul
timg ꝙ celsg ff qui ex trau impos eat
Aut agebatur actione psonali ad rez
singularem ul qñtitatem et tr aut
petebatur res cita et fit missio in re pe
tita olim et hodie ut dcō ꝙ celsg Aut
petebatur res uicta greng ul qñtitas
et tr olim fiebat missio in oibꝫ bonis
hodie p mensura declarati debiti ut m
auctē ei qui iurat C de bo auct Ju pos
si et l cū is ꝙ fi ff de qdi mde post
aut dctam missionē ꝙaz in reali ac
tione si rez redeat j ānū post purga
re gtiātiam et rem recuperare si tñ ꝑs
tet satisdationē de iudicio sisti et ex
pensas factas ristituat ut nō i l si qs
empti ꝙ pe C de ꝑscrip xxx uel
xl āno Jn psonali aut actore redi
ens qñcūq audituꝫ ristituti expeñ
et ꝑstita dicta satisdatione dū tñ ve
nat añq ꝙm decretū fuerit inter
positū quo mtpōito ultiꝫ nō audit
ut nō m dcta auct ei qui utitur et
p Cy et alios m l cū ꝓponas C de bo
au nnpos Jō qr p mtellectu ꝓm
et 2i decreti primo qritur quid sit p
mū decretū et dicen ē qr ē primg iu
dic iussg p quod m actione psonali
actor gmodū solig corpal possīō acq
rit et reus amittit in pena sue cō
tumacie Jn reali vō plena possioez
acquirit 2m decretū ē ꝙs iussus
iudic quo mediante actor gsequit
uis plem dmī ul qi et rez illud amit
tit in augmentū pene sue ꝓpt pseue
rātam gtumatiā Querit qualit
puematur ad ꝓmū decretū dic qr p
uematur cū primg citatꝰ rez fuit tna
vice ul vna p oibꝫ pemptorie et ad
ptis instantiam ut l ad pemptoriū
ff de iudic et nō p doc m l si finita
ꝙ iull de dap mfer et m c qm sic
quent cr ut lit nō gtā et l ꝙ C
ui i rem actio Ad 2m aut decretum
puematur qñ ipē rez itez de nouo ci
tatus ē et pseuerat i gtiātia latitā
do et se occultando ut l fultimg ꝙ
r et ꝙ quid sit latitare ff qui ex ca
mpos cā et ex hoc dicunt quidam qr
ista 2a citatio que fit post primū decre
tū debet fieri psonalit et nō ad domum
alś nō diceretur latitare Tñ ꝑm doc
et bar pot in hoc sic distmguit Aut qs
guematur psonali actione fundata et

residente m eo p^a et tr̄ debet ꝓsonalit
citari qz siu ipīg requirit latitatio ut
dr̄o ff quid sit latitare ^vg Tn̄ ff m doc et
bar pot m hoc sic distinguu ^cir Aut que
mtuit ꝓsone ꝓsonali nō fundata m eig
p^a ff quemente ex vitio rei suc ut m
cā dapm mferri et tr̄ sufficit citatio
ad domū qua ipūs rei nō exigitur la
titatio sic mtelligitur l si finita ff
si forte et l ŋ ff fi ex ne ca a
t nō^a m l mpator de pul credit
Et sequūtur doc hanc distinctionez
m l ignorare C de resti mlu et Jmo
m c penult ex de eo qui mttit ī pos
ne reali ubi qritur de iure dm̄ uel
qī nō mtpomtur ff m decretū ff fert
sola sm̄a declaratoria dm̄ ut l ex di
uso ff de iti ven Jn actione aut ppo
thecaria An mtpōi debeat ff m dict
tum disputatio mter doc ut i^o fert
Cy m dcā l cū ꝓponas xv qoe et tū
gitur p glo m l si quis emptionis
ff pe et m l m ī fi ff de acq poss
Vltō quo ad hanc māz nō gdlutiue
p m actione psonali missg ī possessoez
ex p^o decreto nō efficitur very posses
sor ff nudg detentator iōp nō lucra
tur fructg ff eos cū debito gpensat
msi iudex mtpomtur huig p'mm
decreti ex presse disposuerit p fruc
tg lucrētur ut nō p glo m dr̄o ff
nullg et bar et dy et Cy m dcā l
cū ꝓponas Ac m reali actione ubi
qritur de dmo ul qī missg ex primo
decreto statz effuntur very possor et
post ānū et nō an fructg lucraturi
ut dcā l si quis empt ff ff et si qs
et tangitur p glo et doc ubi s Sut
tm̄ cti causs m quibus missg ex p'mo
decreto fiant fructg ut nō m l is cui
ff qui legatorz m fi ff ut ī poss lega
ex tm quos causs qui g tm ius fructg
collegerint ipos ī sortem ī putabit
ut dicta l is cui ff qui pot Sz an
missus m actione psonali ex i^o de
certo qrat dm̄uz rei glo p sic m l
m ff de ac po et ibi bar de quo s
ipsi m p^o libello m glo sup vbo uel
dm̄ m fine siu facit qd nōt p bar
m l pōpom ff si ussu ff de ac po
et m dr̄o ff ull

Simon spelta pro curatorio nomine

hic nō q ut iste pcūr audiatur prig
debet pbare de suo mandato ul satisda
re de iudicato soluendo ut l m ff de
fendi ff qui ex ca mpos et mst de

satisda ff si nō aliquis et l qui ꝓpō
ff i ff de pcūr cū si et si sit dubiuz
de eig mandato debet satisdare de rato
l i et ibi nō C de pcūr ni cert filig eig
cy noīe ē ī iudicio ul sibi ali quo cāu sine mādato admitteret agē
do dū tm̄ ubi agit satisdet de rato et mlt
to magis admitteretur defensio l exi
gendi C de pcūr et l ff et h^c ff de
pcūr Quid si fiunt admssg et gdpna
tg An gnra eū fiat executio sine dic
aut pduxit et pbaut eius mādatū
et tr̄ fiet executio gt̄ dmuz et nō gt̄
ipm aut nō pduxit et nō pbaut et
tr̄ fiet executio gnra ipm et nō gnra
dmuz n̄ hīet ratū ut nōt m l mg ff
de resti uiri et m l plautg ff de p
cūr et m l qui se obtulit ff de iti
ven et dicam j m n^o de de exctu sen
Jnde qritur qn oppōi debet hec exceptio
tu nō es pcūr dic p m litis exordio
añ litis gtl cū sit declinatoria ut
pbatur ex nōtt i l exceptiones C de
pba et mst de exte ff si et l licet
C de pcūr Et si forte nō fuerit oppōi
ta m litis exordio p errorē tū etiam
post sm̄az potit oppōi qd ē gnra nāz
aliaz dilataz et declinatoriaz excep
tionū ut pbat ī dcā l liz fiant l po
pog ff rati ff de pcūr et m c ex ī
smuatione ex de pcūr et ibi nō et
p glo m l tam et si ff ad matr Cy
ratio ē quia p ipūs obiectū reddit
iudicū retro nullū sicut fiant exceptio
udicē ī gpetenti ut l i c si a nō gpe
udi Quid si iudex pducto ul nō p
ducto libello pnūciaut ipm eē legit
timū pcurē cū tm falsg eet An lāta
sm̄a m pūcipali poterit reus oppōnē
iudicū et sm̄az eē nullaz vī q nō qz
illa mtlocutoria facit ius liz mgz la
ta l fi ff de mst et uirt no p glo
m l i m pn̄ ff ad turpill et l i ff
m hoc mtdicto ff de lib exhi Jng
tatū detīat Cy m dcā l liz nr̄ gra
q facit l cū nō iusta de rollu de
Demde queritur pone q nō pduxit m
strm mandati iudicio et fiut de fro ad
missg et lata ē sm̄a m eig fauorz An re
poterit illā īpugnare vī q nō qz tm
opatur ratihīto sequens qd tū mādatū
ut l fi c ad matrdo et m c rati ex
de iti uirt li^o vi^o et ibi dy Et pot
dns ratificare acta m iudicio suo nōie
l liz ff de iudic et l ŋ m pn̄ et ī
fi ff item in ha Jngruz detīat glo
m dcā l liz de pcuratoribg et ibi
e hec opi et sit ratio qz ratihabitio op
tur si mtuenat tpe debito alis nō ut l
bonoz et ibi nō p bar ff item in ha

Quare ergo ratificat mstantia et iudicio
pempto // Rursum igitur de qoe Cdus
t constituto pcur ad cam agendam An
m hoc gnali mandato venut ea que ex
igunt spale mandatu de quibo no. per
glo. m l illud ff de nmor et l i. C
et p pcur In quo dicit doc sic Aut
ista que exigunt spale mandatu ded
cuntur pnipalit ppt se m iudicio et
tr no sufficit gnale mandatu ut dns
uuribo aut vemunt ind̃enter ul emer
genter ad cam pnipalem et tr aut
ipas tendunt ad gfirmadu ul optme
du Jus pnipalit m iudicio deductum
et hinc mcluduntur m gnali man.to
ut ctre pcur mmor ul abnt petit tr
treus oppoit exceptj pscriptj ctre potit
talis pcur petere imtegj restituj ad
usus talem pscriptione ar. m l. cui iur.o
ff de iurj oi iudi et l ad rem et l ad
lectatu ff de pcurj et not bar m l m
debitam de odi mde et m l cu pcurj
de opi no nurj Aut talia mcidentia ten
dunt ad pmendu et diminuendu ius
pnipalis ppositu iudicio et tr no iclu
duntur nec uemut m gnali man.to ff
exigitur spale vbi gra si procurator pe
tit hereditate sempm postea nega
uit fore vndendo positomb ul aliter
dnm suu ce heredem ul si petit x-
tag debita de suo postea negauit qtp
dno suo deberi tr ctre talia no mclu
duntur m mandato gnali ut no p
bar m l si pcurj ff de odi mde et
m l no soluz m pn ff de pcurj et
e ratio quia ea denu mcluduntur
i gnali mandato que verisimit fuisset
dns m spe g̃ressuro ut m c. m gna
li ext de offi. vica. li. vj. et m cle.
ij. cr de pcurj fiant rgla m gnali de
re uxj li. vj. p quo fiant qd no.
glo. m l i ff quocti ff de vi et vi
ar. // Rursum p plemoru declaratio
ne determnatione Quero an fim
procuratoris dno noceat Vbi sic disti
guit Aut e pcur spal aut gnal ad
oes causas et lites p. cau nor dno i
fro illo sibi spaliter gisso siue sit fim
qd gtmeat delictu ut l i ff de iudic
et l m ff cu pcurj ff de vi et vi
ar et l no solu ff si man.to ff de i
urj et m cle. ij de pcurib siue con
tmeat gtractu ul distractu ut l di
ligenter et l si mandassem cu se ff
mandati et l illud et ibi nota de m
no // p. cau subdistmgue Aut est
pcur gnal ad negotia Aut ad iudi
cia si ad negotia distmgue Aut
habet administratione gnalem cu liba

Aut sine liba Si cu liba Aut fim pcu
ratoris cotmet m se dolu et tr no dno
i iure sibi qsito nec quo ad ipm dnm
obligandu l creditor ff iudicio ff ma
dati et m l si pu ff q mi nau ctre
Jn iure aut igrendo ipi dno fim pcuris
dno nocet ut l i ff de
dolo extrep et l pcurj m pn ff de
tribu Aut fim no gtmet m se dolu
et tr aut contmet mea donatione
et tale fim no piudicat dno ut l
g iurj ff fi ff de pac et l filiusfa
m pn ff de dona Aut no gtmet do
natione et tr tale fim dno piudicat
et sibi imputet qui talem pcuratz
elegit ut her pbantur m l pcurj
Aut gnalit ff de pcurj et m l ius
uirand qd exquentione ff fi ff de
iurj iurj et i l qp mbims ff alia ca
ff de pecul et m l si libex C qd cu
eo Si uo sit pcurj sine libera tr aut
fim cotmet alienatione et tr dno
no piudicat Aut gtmet acquisitio
ne et tr pdest dno ut hec pbant
m l pcurj totex et l man.to gnali
ff de pcurj et l i ff i ff de offi pcur
cesa // Huc misco ad 2m articulum
qu e pcurj ad iudicia Jn quo sic dis
tmgue Aut e pcur gnalis ad oes
causas cu libera ad mistratione aut
sine libera p. cau distmgue p oia
ut s. dixi e m gnali pcurj ad ne
gotia Jctis hijs que dixi m q. pr
Si uo sit sine libera eodem mo distin
guitur ut s. px. ad negotia Aliqn
quis e spalis pcur ad vna cam tm
et tr siue sit cu libera siue sine liba
qr illa libtas restrmgitur ad illa cam
tm fim pcuris noceat dno m ipa ca
tm ut m c. qu ad agen m fi ext
de pcurj li. vj. Et pbatur et hijs q
hntur p bar m l qui rome ff cali
macus ff de v. ob. msi fim pcuris
cet dolosum Aut contment dona
tionem ut s. dixi Aliqn procurator
g̃stituit simpl ad agen defendendu
libellu dandu lite gresti et subiugi
tur i mstro illa clausula dans et gre
dens m pdictis liberam administratione
tr vel e constituto ad cam i ctaz de
futuro et tr dicit bar m dno ff ca
lmacus p m hijs q ispiciunt sola
mistantia cae fim pcuris noceat dno
no at i mercib negotijs pnipalis cu
opi ob dem c. ad agendu Et quedam
st locu hnt qui fim a pcurj fiunt sci
entr actu ubi aut errantes actu nu
irregularit no piudicat dno ut ta de
tma traditam m l ff an epos ff c
tu ff de cofess Ad qd fiant l si defen

sor m pñ. et l. fi. ff de mterro act. t
qđ nō m dēā l. nō solū m pñ et dur
s. ī n°. de forma ītrogationū et nō
Imo ni c. penult. de fid. huss. Sz
tuta pdicta adhuc queritur quid si
iste pcūr. m lit. ꝓtestu fecat aliquē
dictū ul. pducendo iura ul. capla ul.
sitia ad litem ptmenta nec exps
sit se id facere ꝓcuratorio nōie sed
simplicit. An videbit. fecisse suo ꝓpio
nōie ul. ꝓcuratorio et idem pot. qui
m tutore ul. curatore ad qđ sic dis
tmgue hm bar. ut p eū nōtur ī l.
si ita stipulatꝰ ff. ꝓtrisoyong ff. de v.
ob. et m l. m. ff. quid de tutore vōsi
et siquidem ff. Ju. sol. Aut ille actꝰ
fuit ext. udicial. p°. cāū vi. gestꝰ
nōie ꝓpio ut dō. ff. quid de tutore
2°. cāū aut m libello p eum ꝓducto
ul. ī rnsione p eū m libello fm ex
pssit nomen offitꝰ et tr. ī teteris ar
tibus septib⁹ vi. ipm offitū ī pe
titū et quidqd gestū fuerit mtelli
gatur gestū sub nōie offitꝰ. ar. ī l.
cū stipulatꝰ ff. de v. ob. Aut nome
offitꝰ. tr. tacuit et tr. vi. ꝓpio nōie
tm gessisse fatuit nō. m l. fi. ff. de
mstr. et l. post mortē et ibi bar. ff.
qui ex fac. tu. unde que dicā ī forma
rnsioms m actiōe ypotecaria ī gl.
ij. et iij.

Assertā libelli

Nota dict. quia non debet reēndens absolu
te fatere ipm cē libellū qi nō pos
tea m eo allegare defectū. ar. m. l.
cū ptū. C. de li. ca. et l. gnāliter
ī fi. C. de nō nu. pec.

Inter cetera dicitur continen

Nota q siīmatim debet repeti effec
tꝰ libelli ut appeat ad quid rēn°
referatur ut fieri mandat legis la
tor m l. ut rnsū C. de trañ. l. pūbꝰ
C. de. t alys subst. et l. duo ff. de iu
ri.

Dicens dictus s dicto nomine

per hoc quod m hac responsione
exprimitur se respondere dicto no
mine sufficit quo ad certos actus
sequentes ut semper mtelligatur
etiam si nō exprimatur illa qualī
tas repetita sequt. tāꝑ. tr.

Tamꝑ publice et

notorie excōicatū

Nota q excōicatio ē quedam prua
tio seu sepatio a quolibet actu legit
timo et ꝓprius alia coīone ut ꝓbat.
xi. q. m. c. euidenter et c. lic. ī fi.
ex. de sen. ex. li°. vi°. Maior ē illa
que vocatur anathema que excludit
ab mgressu ecīe a coīone fideliū a
sacramētis ecīe. Minor ē illa q̄ solū
ab altero ex hīs excludit ut l. dicā
Impomitur excōicatio duplicit. vno
modo ab hoīe alio mō a iure p°. cāū
debet subcē. tā legittima ul. offense
ul. gtumacie ut m c. ex pte m. x°.
ex. de v. sig. et xi. q. m. c. ētum nec
ꝓdet iudex ad absolutionē msi emen
da dapm prius ī̄stituta ul. gtumacie
pstita cautione de iure pendo ut ha
betur m tex. et gl. m dcō c. ex pte
et ibi per Jmo. Et debet iudex tale
excōicationē ꝓferre msēptis mtīlo
curatore ul. diffinitiē cui cāus legittis
m ea exp̄ssis de qua sma debet facere
copiam excōicato ut nō. m c. i. de
sen. ex. li°. vi°. Illa aī excōicatio q̄
impomitur a iure sine mīsterio hoīs
ē duplex. s. maior et mor. mfligit
m octo cāibus nō p Jmo. m. c. i. ex.
de sen. ex. Maior mfligit m x. vi.
cāibus ut p Jmo. m dcō. c. i. et per
goff. m summa de sen. ex. Sūt et
alij quos nōt gl. m c. eos ex. de
sen. ex. li°. vi°. et m. cle. i. ex. de
elec. Int quos gnumeratur ille ca
sus aī quis manū violentas iecerit
m clicum xvn. q. m. c. si quis sua
dente et c. qua te ex. de sen. ex. Et
nō q̄ cōtra. c. si quis suadente due
e ligatur r̄gle prima ē q̄ penitens
clicū ē ipo iure excōicatꝰ maiori ex
cōicatiōe. 2ª r̄gla ē q̄ talis excōi
catus nō pt absolui msi p ppām uel
eig legatū de latere ut ex. de sen. ex.
c. ad emmentiā et nō m c. excōicatꝰ
ex. de offi. dele. A prima r̄gla excipi
untur vm casus quos nūat Jmo. ī
c. nō dubiū ex. de sen. ex. Quor p°.
ē si penitens ignorabat ipm clicum
ut c. si uero ext. de sen. ex. ¶ 2us si
erat a postoma ut ī c. audientia
ex. de sen. ex. ¶ 3us cāī quis se defen
dit vim r̄pellendo ut m c. ex tenore
m fi. et c. si nō. lo. 1°. co. ti°. ¶ 4tꝰ
cāī penitent clicꝰ adulter. ul. r̄ptꝰ
cū filia ul. sorore ut dcō c. si uero.
¶ 5tꝰ ē m eo qui penit clicū cum
discipline ut m c. i. et c. cum
et c. ex tenore ext. de sen. ex. ¶ 6tꝰ
cū penitet m ludo ul. cā ludi ut dcō.

c. i. et c. cū volum Nus qñ pcurr
clico existens m hītu gtrario clerica
tui ut qua stipendiario ul' situs lxxx
m. di. c. quisqs Sus si iussu sup̄ior
mang intrantur ut dō c. ex tenore
gus ē m clico dep̄cto dato caute stāti
ut ex. de iudi. c. cū nō ab hoīe et xvij
q. iij. c. si quis demceps Ca rēgula
c. p solus pp̄a ul' legati eig absoluit
fallit m xi. casibus notati p Goff. ī
suīma in quibg epūs ul' sacerdos pt̄
absolueit inter quos ē qñ p̄cussor ē
ī mort̄ articulo gstituti ut d. c. si qs
suadente ul' paup Aut senectute dep̄ssg
Aut corpe debilitatg ut si leuis fiat
p̄cussio ut in c. qd̄ de hys et in c. puc
int ext̄. de sentē. ex. Aln. st̄ variā ta
sus pape rēuiatgi quos not̄ glo. ī c. i.
in fi. ex. de sen. ex. li°. vi°. et in c. si
cut viuere ex. de exces. pla. et c. qd̄
tñslatione ex. de offi. legi. Caus in q
bus epūs pt̄ dispensare notantur
p glo. in c. ac si clerici ext̄. de iudi
et plene p Jmo. in c. dilecti ext̄.
de tempo. ordi. Sequitur videre qs
sit effectg excōicationis p̄ma ē quia
excōicatg repellit̄ ab agen° tā ī foro
eccl̄iastico q̄ scīāri ut nō. in c. dene
umq ex. de sen. ex. li°. vi°. et in c.
p tuas ex. eo. ti. fiant c. ad qbañ. ex.
de re iu. et Judex repellitur a iudi
cando ut d. c. ad iudicañ. et not̄. p
glo. in l. i. C. de iur. et fac. igno.
Non tñ repellitur quis a se defendēdo
q̄ defensio ē de iure nāli ut in c. in
tellexim q ex. de iudi. et c. cū inter
ex. de excep. Nec r̄pellitur ab appel
lando et appellatione p̄sequendo cum
app° sit quedam defensio ut c. fi. c.
dilecti et c. dilecte ex. de excep. et
c. si nō ex. de sen. ex. et c. excōicamq
ss. credentes ex. de hereti. Si tñ ex
cōicatg gueniretur liz posset se defē
dere nō tñ possit actorem irrēuenire
quia r̄quentio sapit nāz attendi ut nō
in dō. c. cū inter Cus effectg ē quia
in odium excōicati pot̄ huiōi exceptio
ne in qualibet pte lit̄ quis oppone ītm
tñ q̄ p̄betur ī octo dies ut ē tex. in
c. pia ex. de excep. li°. vi°. Et amplig
iudex pt̄ ex suo officio etiā si nō oppona
tur si excōicatio sit notoria ipm̄ ab
attendo r̄pellere ut dō. c. pia in fi.
Demde quēritur si excōicatg petat se
absolui An sit audiendus p quo sciēn
q̄ dupler ē absolutio vna q̄ fit ad cau
telam alia q̄ fit a toto co ppt̄ quod ipo
sita ē excōicatio p°. tāu aūt allegatur
smāz excōis cē nullā ul' ex defectu iu
risdictionis ul' quia lata post app°nem
ul' quia in se cōtinet errorē in tollera
bilem ul' quid sit̄ et tñ sequi debet
absoluto ad cautelā ut nō. in c. ij.
ex. de sen. ex. li°. vi°. et ibi p archid
et Jmo. facit c. p tuas ex. eo. ti°.
cū sq. que absolutio p̄cedit tā in ex
cōicatione hois q̄ iuris p̄m Jo. an. ī
dō. c. ij. Si nō allegatur smā excōis
iusta tñ aut ē illata seu in licita q̄ of
fensa ul' gtiātia manifesta Aut nō ma
nifesta seu dubia p̄o tāu aut offensa
gsistit in nō faciendo ul' nō restituēdo
et tñ de negatur absolutio nisi prius
p̄stetur emenda ut nō. in d. c. ij. xō. iu
p̄a igitur et p Jmo. in c. ex parte
ex. de x°. sign. et c. cū olim ex. eo. ti.
Aut offensa gsistit in nō pendo que
contuāta appellatur et tñ g̃reditur ab
soluto p̄stita de pndo iuri debita cau
tione et r̄stituī ex pen. Vbi aūt offen
sa fuerit dubia siue sit in nō restitu
endo siue in nō gpndo tñ vtrobiq; p̄s
tatur absolutio p̄stita cautione de iu
pndo ut in dō. c. Ca tāu cū petitur
absoluto a toto q̄ tessu simpliciter
et nō g̃reditur nisi satisfacit et emen
da fiāt et seruata ut dictis iuribg q̄bat.
Quis aūt possit absoluere Renendū
ē q̄ tam ipe excōicator q̄ eig sup̄ior
ul' eig delegatg ut not̄ archid. in dō.
c. ij. fiant c. ad p̄ntiam ex. de app.
et c. quoscūq epi ij. q. vi. Rursū ē
sciendū q̄ alie st̄ pene que a iure ex
cōicat̄ inflīguntur. inter quas illa assig
natur viz si aliquis fuit in culpatus
de heresi et citatg p iudicē venire q
tempserit et ob hoc excōicatg fuit
et in ea excōicatione p̄seuerauerit
indurātusq; vsq; ad ānū qd̄ r̄putat
hereticg ut in c. cū gtiātia ex. de
hereti. li°. vi°. et in c. excōicamus
ss. qui aūt ex. de hereti. Hys tribg
gnarentibg habetur p confesso et p̄fes
so de tali crimine Si uero fuerit quis
inculpatg de alio crimine licz fuerit
excōicatg et p ānū p̄seuerauerit ī
gtiātiā nō g̃putabitur p hoc hereti
co ꝑ solui de eo crimine r̄putabitur
q̄ cōfesso ut nō glo. in dō. ss. qui aūt
et dō. ss. gtiātia ex. in c. fi. ex. de
pen. fiant xi. q. iij. c. rursus et c.
quicūq; Si tñ p̄ excōicatione et
adhuc citaretur et cō
tēpneret parē mādat̄ emē cadaret
ī p̄sumptione hereticē pitatis ut d.
c. fi. Et sic nō. quō et quot mōis ish
clin illaqant laycos Alia ē pena ex
cōicati q̄ si clicus ē et celebrat missas
ul' alit̄ se misceat diuinis officijs ef
fitur irregularis que pena nō cadat

m laico nec pt̄ absolui nisi a solo ppā
ut in c. ij et ij. ex de cle ex. imis. et
ibi hosti. et in c. ex. de sen ex. li. vi.
et in c. i. ext. de re iudi. li. vi. et ibi
p archid. Que irregularitas et alijs
modis ḡtrahitur de quib; p Jmo. i
c. nisi cū pridem ex. de renū. Est et
alia quedam pena Jure cā. mtro
ducta que suspensio appellat. de qua
plene tangitur in cle. fi. ex. de pen
et ibi Jo. an. Sic ḡ. sūt tres pene
ex cōicatio irregularitas et suspēsio
Et adūtr q; ex cōicatq; pt̄ ḡtraheit et
distrahere et testiū̄ ferre ut nō. Jo.
an. in c. diuersimodo ext. de sen ex
et Jnno. in c. veritatis ext. de Jure
Jurando.

Debuit satisdare

De hac satisdatione habetur i auct
ḡnāliter C de epi et cle que p ḡsue
tudinē hodie ē abolita ut ibi p Cy
et doc et p glo. misti de satisdan. ff
ß hodie Si aut̄ pstanda fuerit nec
ille habeat pt̄atem dandi q; nō i. p
pit An repelletur dic̄ q; nō si iurā
fuerit se satisdare nō posse ut ibi
no. et in l. de die ff. fi. ff. qui satis
da eo. et i. l. i. ff. ocs C. de asser. tol
et in auct. de litigio ff. ad excluden
das Et nō. p glo. in c. p vias ext.
de dona. int. vi. et vj. et in c. i. ext.
de dolo et ḡtu. li. vi. et her. p̄dcm
cū agitur cā Cuius Quid in cā
criāli An iuramentū p̄dictū ex
cuset a pstatione fideiussoris vi. q;
sic p tex. in ff. si nō crimē i auct.
ut nullus liceat ha. lo. sua. ß ḡtiū
detiat bar. in l. i. ff. de custo. et exi
re p tex. in auct. ut nulli iudici ff.
nūmo; ubi mulier iure spāli exiusat
iure iurando ergo in alia ē regula
cōis ar. in l. singulare ff. de legi.

Libellus mcertus

De incertitudine patet pluribus
mois puta si sit alt̄natiuus q; alter
natiue petit obscuritatem l. p̄ter
ea dixit ff. qd aut ff. de Jur iur. et
ibi ḡlo. p; et bar. Tñ ē aduertendū
q̄nq; plura sit alt̄natiue in obligne
iuris dispoc ul. ptū̄ quentione et
tūc aut sup ē vtrq; et admittitur
libellus alt̄natiue p. de nūcitate ē con
tipiendus alt̄natiue ut hētur in ff.
plus aut̄ ff. huic aut misti de actī
fant l. ij. ff. i. de aqua plu. ar. l. si
hijus legati. ff. huiōi et l. nō q̄ūq;
ff. fi. ff. de le. i. et tangitur p ḡlo. et
Cy. in l. ij. C. de rei. vin. et nō in
l. si nō sortem ff. si ff. de condi. inde
Aut alt̄n tūn ex alt̄natiuus sup est
et tūc illud solui petitur nec libellus
alt̄natiue admitteretur ut l. ij. ff.
ff. de eo qd ē loco et l. stichum in pn
ff. de solu. Quōq; vnū tm ē in obli
gatioē seu petitione legis aucti. ul
p tuī quentione et tūc aut agens ē
etiā de iure suo et tūc illud solui sim
plit petitur als si petatur sub al
ternatione libelli vitiatur et sic loqt
dicta l. p̄tor ff. qd aut cui sy. Aut ac
tor ē meti de iure suo et tūc libellus
meti admittitur si incertitudo cōtin
git facto et culpa rei quenti nō in l.
i. ff. qui at ff. quo le fiant l. i. in fi.
ff. si ps hīs pe. sequitur Jmo. in
c. cōstituti ext. de mūicip. iudi. et
ibi Jo. andree.

Generalis

Nota q; ge
neralitas
pit obscuritatē ut l. ita fideī in pn
ff. de iurī. fi. l. cui stichus ff. de solut.
Vnde nō placet legi ß claritas ē aīca
legis ut in auct. de testi. in pfer. post
pn. Jōq; qui libelli ē ḡnālis seu ob
scuri et reus petat ipm̄ declarari ul
cam ex qua petitur ex p̄missis tūc si nō
declaretur nō potuit ferri sīa ut
sentit glo. in l. interstipulante ff.
si stichum ff. de v̄b. ob. Serua tm̄ dis
tinctionem traditam in l. et an
candem ff. actiones ff. de excep. rei
iudi. et dixi s. in p̄. libello in glo.
iuris dñi ihesu nē at̄ quiritur quam
obscuritatem et ḡnālitatē potuit
actor declarare quicūq; ut l. si quis
intentione ambigua ff. de iudi. et
l. in stipulantem ff. i. ff. de v̄b. ob.
et ibi bar. de quo plene p dy. et
Jo. an. in regla ḡtra eum ext. de
regu. iuris. li. vi. Quid si iudex
admittat libellū ḡnālem dic̄ q; ma
le fecit tm̄ sīaz suam ferret sup
illa cā quā actus fuerit ꝓsentq; ē
Et si de ꝓsentione cte tac̄ nō appa
ruerit ꝓnūciabit sup illa cā q; in
norē ḡd̄pnationē requirit ut not.
Jmo. in c. cui dilecti ext. de ord. cogn.
fant qd not glo. et bar. in l. rei ap
pellatione ff. de v̄b. sign. et l. actī in
pn. ff. de furtī.

Vagus et obscurus

Dicit vagus libelli cui ē varij pu
ta vnū ponitur in narratione et a
liud diuersus ponitur in ḡclusione ob
scurus ē s. dixi ul. si v̄ba eius possunt
ad v̄ba referri et int̄pretari ar. l.
quoties ff. de v̄b. ob. et l. quoties ff. de

re du dicitur etiã aliqñ mse ḡrus qñ repugnat sibi ipi ut nō. m. l. i. C. de fide et. l. ubi rpugnãtia ff. de rẽgl. iur.

Contrarietatem et repugnantiam

Nota q̄ qñq; ḡtrarietas appz m actore ꝓponente actiones ḡtrarias qñq; appz in reo ꝓponente exceptiones ḡtrarias qñq; appz ḡtrarietas in istrīs Qñq; m testibꝫ qñq; m alijs actiombꝫ Siquidez apparet ḡrietas m actiombꝫ tuē denegandū ē ad dctrmā traditam m. l. qd m heredem. ff. eligere ff. de tribu. et l. cū filiꝫ ff. varijs dele. m. C. de furtis l. i. et l. gl. maiores C. de mossi testa et p dy. m c. nullꝫ ~~plurib; p bar. in~~ l. ext. de regl. iur. Si uō sit ḡtrarietas m exceptione dic ut p dy. m c. nullꝫ pluribꝫ p bar. m l. nemo ff. de excep. Qd si ḡtra hanc ḡtrarietatem adulans nichil oppont an ꝓdat iudicium dic ut nōt. p bar. m l. nãlit. ff. nichil ge ~~An predat iudiciū dic~~ ff. de acq. poss. v. ultiã gbmatio ē ibi 2o qro vbi distinguitur hoc mo Aut ḡrietas appz m vno et eodem iudicio aut in diuersis p.o caū pt iudex ex suo officio libellū reicere ut l. i. ff. de offi. assess. et etiã ps pt opponere et repelletur actor ut l. i. C. de furtis Vbi at vtꝫ tractat tr aut m pressu etiã vtitur ḡtrarietas et tr pte nō opponente absolutur reꝰ l. i. ff. si alius ff. qñ appsit iucta l. scripture C. de fide instru. et l. ubi rpugnantia de regl. iur. si at m pressu nō vtitur ḡtrarietas trsmã fertur et tenet pressꝫ ut l. i. ff. qr at ff. q.o lega Ex.o caū qñ ḡtrietas ē in duobꝫ iudicijs tr aut mtentatur duob; tpibꝫ an eodem tpe et an sint talia que electione tolluntur ul nō ut ibi nō Quemde pt eodem mō qñ si plura iudicia in tepte ḡtra vnū q̄ non solent ḡnerare An reꝰ debeat opponē exceptiꝰ q̄ nō debent admitti in quo casu ē distinguen ff. m eū ut i. nō. Nā qñq; impeditur ḡuerꝫ rone ordims qñq; rone ḡtrarietatis ut statim dixi qñq; ratione electionis qñq; qr sima lata in vna parte exceptione rei iudicate m alia et dic ut ibi Vbi at appz ḡtrarietas in istrīs dic nō. m. l. scripture C. de fide instru. et l. ubi rpugnãtia ff. de regl. iur. Smãt sit m testibus dic ut nō. p glo. m. c. m pnta ex. de testi. et p Cy. in l. m extendis ex. de fide. instru. de qꝰ supra in forma opponendi gt testes. Aliqñ appz ḡtrarietas in positionibꝫ vel rẽsionibꝫ de qua habet. m c. cū in positionibꝫ ext. de iur. iur. li.o vi.o

Dentibus lacerandum

Sz. pot emm et debet iudex si videat libellum male formatū et ineptē dentibꝫ lacerare ut l. i. ff. de offi. assess. Sz quia de iure cōi difficile ē bñdicere et formare tū multe sint et varie cause ex quibꝫ libelli reiciuntur p tanto apud bonos principes et laudabiles ciuitates quibus lites exose ee debent pusuz e p statuta et decreta q̄ libet petio et quilibet libellꝫ sit tollerabilis et admittatur dūmō rem et cām ḡtineat

Certam causam in quo exprimi

Sz pe tere q̄ tā exprimenda magis pertinet cū agitur actione psonali q̄ reali ut plene scripsi m superiori libello

Non tamen animo contestandi litem

Her p testatio impedit ḡtestationēz litis q̄ obmissa induceret litis ḡtis persimplicem rẽsionē facta in cōtinenti vel postea ex mutuallo post dictā p testationē ut p glo. et doc. m. c. i. ex. de lit. ḡtis et m. l. i. C. co. tio Si at post hanc p testationē ex mutuallo simpliciter rẽderet inducere tur litis ḡtis ut i. m. c. cū ay. ex. de rept. Si uō ner in pnio ner post iterauit p testatio tr clare ē q̄ rẽsio simpliciter negatiua induxit litis ḡtis ut i iuribꝫ andicti An at ex affirmatiua rẽsione Judicatur litis ḡtis glo. distinguit m d. l. i. Aut ḡfirmatur reus aiõ ḡtestandi litem et fit litis ḡtestatio Aut aiõ declinandi iudicium et tr sen. q̄ in dubio p̄sūitur ut nō. m. l. si reꝰ ff. de p̄cui Circa hoc qri solet An p litis ḡtestatio solui debeat de cima litis que in montis ferrato et alibi appellatur data et vī q̄ nō p nō. m c. cū ab oim ex. de vi. et ho. cli. et p spec. m no. de salla. ff. si uero fuerint mlti de pena tem. lit. ff. her autē oiã et m auct. de iudi. ff. ne at et m auct. ut diffe. Ju. ff. si uō. Jn ḡuū fuerint aūt q̄naliter C. de epi. et cle. et m auct. ut diffe. Ju. ff. ad extruendas et ibi p Ja. de belui. ff. dubitatur nam in lombardia mlti exigitur in monte ferrato exigitur ad rōem de dece p centenario et alibi

mmg et applicat dño suo cõ
Itez
qritur pone ꝙ quis ī libello petit ml
le cũ reuera nõ debeat hre mlc quũq
gmta qritur pro quo sũma sit solue
da data an ꝙ petita An ꝙ sola debita
bar dicit ꝙ ꝙ sũma petita ī libello
ut nõ p eũ m l cũ quẽdaz ff de uul
dicl omz udi

Narrata prout narrantur &c

Her ẽ cois
et vulga
ris rñsio qꝫ pedagogi facere noue
runt Contra ꝙ nõ ꝙ nõ ẽ simpt negã
tua ner smr affirmatiua ꝫ mpli
citu ita ꝙ per eũ nõ pt rñdens ar
gui de simplici negatione ut īcurrat
penã edicti gt negantẽ de qua ī l
fi C de rei ven et aũt Ith possessor
C qui po ī pitg ha ner ẽtiã pt ar
gui de simplici ꝫfessione ut habeat
ꝙ ꝫdẽpnato uir l i C de ꝫfess quia
illa ẽba quẽ denotant aliqua ẽba ī
libello gtenta cẽ vera et aliqua fal
sa liz ea q̃ vera sint et q̃ fla nõ ap
pareat An ꝫs poterit actor peteir
a reo ꝙ apꝰ declaret rñsionez
suam q̃ st illa q̃ ꝫfitetur cẽ uã et q̃
negat cẽ uã vr ꝙ sic qr ad petitio
nem rei cogitur actũ libellũ suuz
declarare ꝫs cgt rei ad petitionez
actoris cogitur rñsũ suũ declarare
quia nõ debet licere actori ꝙ nõ li
teat reo et cgtra ut m regula nõ
liz ext de regl uul li vi et ibi
p dy et ī l nõ debet ff de regl uul
hoc tñ nũcp vidi in practica

Exceptione litis pendentis &c

Regula ẽ
ꝙ tñ opa
tur ad impediendũ pressum exceꝑ
litis pendentis qñtũ exceptio rei udi
tate et l fundi et l fundum ff de
exceꝑ rei udi Pendere aut lis
dicitur qnqꝫ modis pmo p libelli obla
tionẽ ut l i et ij C ut lite pen
2o p appellationẽ ff ml no appel
pen 3o p relationẽ seu ꝫsultatio
nez facta superiori p iudicez ut l ex
ullo tpre C de app 4o p udicl rei
sationẽ ut m r ij rquirs et r cũ
spãl ext de app et l aptissim C de
udi 5o p mtegl resti postulatã
ut l i C de mtegl res po ml no
fieri Contrahitur hoc mo vtiuz li
tigiosi nã de iure Canonico res efficit
litigiosa p solam traditionẽ ut ī cle
i ext ut lite pen de iure ciuili aũt
gtrahitur m actione reali qua de dmo
ul qĩ dmo agitur directo ul utili
p simplicem libelli oblationẽ ut
m auct litigiosa C de litigios liz
olim p litis gtẽ tm ut l ij C eo
In pnali aut gtrahitur p litis
gtẽ cũ in ea ml sit īmutatum ꝫm
Cy et Ja bu Effectꝰ aũ rei litigi
ose ẽ quia nõ pt alienari aliqn
nulla ẽ alienatio et ultr alienator
grauat punitur et emptor et pena
aliqñ applicatur fisco aliqñ emptori
ꝫm distinctionẽ positam m l fi C
de litigio Quod vtiuz litigiosi nõ
gmittitur m re ꝙ qua actiũ ẽ ypothe
caria ut dicã auct litigiosa et l i C
eo ti Idem ꝫm aliquos cũ agitur
confessoria ul negatoria sup quo
iude Cy et alios ī utrubq sr allegat

Et excommunicationis predicte &c

Ista exceptio pt opponi m quacunqꝫ
pte litis añ litis gtẽ et post ꝙpt timo
rem gõms et hec exceptio cẽ ꝙbã
da ī octo dies ut m r i ex de excep
lio vio

Reiq udicate &c

de hac exceptione loquitur totꝰ ti
tulꝰ de except rei udi et c fi ex
de except lio vio que sententia ẽtiã
si sit iniqua quo ad ius pties uel
qua ad ītentiã iudicis ul alit pit
regulariter exceptꝰ rei iudicate dũ
tñ sit rite et solẽpniter uel ordine
ꝫuato ꝙ multata ut l my ff con
dẽpnatum et l si cũ nulla ff de re
udi cũ si Et ꝙ sñia iniqua fanat
ius ẽ tex m l i ff m hoc mr dicto
ff de libe exi et l ꝫuo ītuto ff cũ p
tor ff ad trebell et l si ꝫ plures
ff i ẋ si tñ ff de le i Cuius quidem
exceptionis nãe ẽ ut possit oppoi añ
litis gtestꝰ ad impediendũ pressurã et pg
litis gtestꝰ ad merita cãe ad victoriã
optinendam Et huius nãe ctã sunt
exceptiones tũsactionis et rei finite
ut hec hñtur m c i ext de litis gtẽ
lio vio et nõ m l post rem iudicatã
tam ff de re udi qd quidẽ optima
roñe ꝙuisiuit ẽ ut finis sit litiũ et ip
sarũ materia amputetur ut l finis C
de transac et l fi ff ꝙ suo et l ter
minato ff de fiuc et li expen loco
autẽ erant huic exceptioni cont a
gentem m alio iudicio ſ tã cõmunat
ſ ydẽptitas psonarũ rei que petit
et cãe ex qua petitur alit vno exhis
ul pluribus definentibus cessabit ex

exceptio rei iudicate ut hec hñtur ī
l et an eandem m pñ° et l si mater
ff hoc uñ et l aī queritur ff de excep
rei iudi de quo p Cy m l negz C ad
exhibeñ et glo m c adūsario ext
de excep Qñ at dicatur res iudicata
ttūsacta ul finita declaratur p tex m
l r ff fi ff ad trebell facit l my ff
de pñatī ff de rr u

Prescriptions

Pro aliquali notitia huius exceptio
nis sciendū ē q hec exceptio ē hui⁹
nature cuius ē ex° rei iudicate de qua
s̄ Nam si hec opponatur añ lit⁹ ḡt
habet impedire pcessum si post lit⁹
ḡt habet inducere victoriā cuius
merita cāe ut nō Ja bu m l oms
et l sic C de pscrip xxx ul xl an
nor Sic etiā ē in exceptione iura
iurandi et q̄alit⁹ fin bar m qua
bet alia p̄ quā ꝓpetur ius agendi
ipō uñ deficere n agente ut in ex
ceptione solutioms et acceptatioms
ut per eum notatur in dicta l post
rem iudicatam et latius m l náz et
postea in pñ° ff de uñ uñ et l ele
ganter ff si quis post ff de ḡdi mde
et p Cy m l emptor C de pscrip lon
temp fiant c 1 de lit⁹ ḡtest lis vi°
Deinde sciēn ē q pscriptionū mul
te sūt spēs Est enī quedam pscrip°
triennalis que habet locum in rebz
mobilibus tm ut insti de usuc m
pñ C de usucap tūsfor l 1 Alia ē
pscriptio q̄ ꝓpetur p rebz īmobilibz
ul fluentis Aut iuribz īcorpora
libus seu actionibus realibz ul p
sonalibz Et hec ē multiplex Nam
quīq ē x ann quīq xx quīq xxx
quīq xl quīq centū quīq tanti tpis
cuius nō extat memoria Queritur
quot sūt nāa ad pscriptionē inducē
dā fr q quīq plura quīq pmtiora
fin qualitatem pscriptionis Unde si
quitur de pscriptione triennali in ea
requiruntur ea de quibus dictum
ī in pscriptione decēnali Si at quer
de pscriptione īmobiliū ul vtr in
corpaliū tuc adūtrendū q aut quer
de pscriptione x ul xx ānor et
tē p rebz corporalibz pscribeñ qua
tuor requiruntur viz tempz longū
titulz bona fides et possio cōtinuata
p mū ꝓbatur m l 1 C de usuc tnā
et m l penul et l emptor C de lon
tēp pscrip et l pscriptione C qui no
obi lon temp pscrip Item de titulo
ꝓbatur m l nullo de rei ven et dēm
l 1 de usuc trā et l diutina et l
nec petentem C de lon temp pscrip
Item de bona fide ꝓbatur m l ij et
l si furiose C de lon temp pscrip
Item de continuata possōe ꝓbatur
m l 1 C de usuca trā et m l sine
possiōne ff de usuca et m l ij C
de lon tēp pscrip et p dd m C
sine possōe de regal uñ Porro rebz
aut incorporalibus pscribeñ pu
ta p seruitutibz ul iurisdictionibus
dic ut dicā in ti° de confessoria et
negatoria In pscriptione xxx ānor
sufficit vnī s possio gtinuata
cū ipō cursu tpis ut in auct
male fidei et l sicut et l omes C
de pscrip xxx an In pscriptione
xl ānor ē adūtrendū Aut quis
velit pscribere contra etiam pñn
pem ul ciuitatem quo cū requi
runtur illa quatuor de quibz s ut
habetur in l fi et auc qs actio
nes C de sacro sanc ecc et l oēs
C de pscrip xxx ānor et nō in
c de quarta et c illud et c ad au
res et c quia iudicate extra de pre
scrip et c si diligenti et ibi p Jmo
et in c 1 extra eo ti° li° vi° Si nō
velit pscribere gtra priuatū puta
Jure ypothece tuc sufficit tpis
cursus et gtinuata possio ut l cū
notissimi in pñ C de pscrip xxx
an In pscriptione at centū ānor
q̄ aliter contra etiaz Romanā tm
requiruntur illa quatuor de qbz
s ut in pall aut quas actiones
et xvj q iij c placuit in fi et
c si diligenti in fi et c de qrta
in fi extra de pscrip De pscrip
tione autem tanti tpis cuius me
moria nō existit ītia non erat
ad presens fimo cū illa habeat
locū maxīe in iuribz incorpalibz
nō oībz ff aliquibz de qua traditur
in l hoc uñ ff ductu aque de a
qua cotidie et estiua et l si ar bitri
ff de pba et dicam in forma li
belli confessorie et negatorie Est et
alia singularis pscriptio quatuor
ānor que cōpetit fisco alienāti
rem alienā tamq̄ ppriaz ut tāgit
in l omes et l fi de qua pscrip
tione et p glo in l fi C si adu
fis In qua pscriptione requirit
titulz et alia de quibus s sūt etiā
alie multe spēs pscriptionū de qbz
Azo in breuiario suo Fluit at
plene attingo māz prescriptionu

Quaeritur qñ et quibus cāibꝫ habeat locū pscriptio x. ul xx. ānox ſñ deo q̄ istis concurrentibus vz cū qs ab eo qui nō ē dñs iusto titulo uel putatiuo bona fide acquisiuit rem mobilem eamq; p̄cedit pñte aduſario x. ānox ul eo absēte xx. et cōtinue pacifice sine aliqua itrupcione ul mquietacione ut hec pbātur m dñm l. ij. l. diutina l. nec petentem C. de p̄scrip. lon. tep. x. uel xx. ānox p quā p̄scriptionem nō solū excluditur dñs rei ſ etiā q̄ibꝫ hns rem ipam ypothecatā ut l. i. et ij. C. si adu. ē dns res ē acq̄sita nā si acquisitio cēt fta ab eo quis dns ē efficeretur statim dns acquirens vñ cessaret p̄scriptio term. l. sequitur. ff. lana. ff. de vsuca. et ī. l. ī bello. ff. si quis. ff. de cap. et post li. redēp. fiant mſh. de vsuc. m pñ. ff. de publi. l. i. liz eo tāu p̄scriptio p̄cedat gra creditores ipius dñi. Demū quaeritur quis dicatur pns ul absēs ſñdo q̄ ille dr̄ pns qui ē eiusdem domicilij q̄ ē p̄scribens. Absens uō qui ē diuſi domicilij q̄ p̄ pñtia corpis ul absentia ut ibi p glo. et Cy. In alijs aūt cāibꝫ dicatur quis pns ul absens alio r̄spectu ut ibi per ff. glo. et latiꝫ m auct. de fideiuſ. ff. i. verū tñ abſētibꝫ psonaliter ex iusta cā dari ꝑsueuit contra p̄scribentem ī integꝝ restitutio ut nota m l. qd̄ tpe de r̄ſti. nno et m. l. i. C. si adu. usucap. et m tis quibus nō obi. lon. temp. p̄scrip. l. ij. et m. l. ab hostibꝫ et ibi glo. Amplij quaeritur qs dr̄ dixi de titulo vero ul putatiuo An quilibet titulus putatiuꝫ sufficiat ad p̄scriptionem dic q̄ aut cōtra titulū mtercessit iusta error tr̄ aut fuit titulꝫ venditionis et nō sufficit iusticia error nisi mteruenerit iustissimꝫ ut tradit m l. ij. ff. p suo. Aut fuit alius titulꝫ et tr̄ sufficit iusta error ut l. celsꝫ ff. de vsucap. et ibi p glo. et bar. Vbi at̄ error fuit ī iusta tr̄ nō hēt q̄ titulo ut dcta l. celsꝫ. Concludiue q̄ error iustus ul iustissimꝫ habeatur pro titulo. Restat declarare quis dicatur error iustꝫ et quis iustissimꝫ et quis m iustꝫ ubi aduēndo q̄ ff m bar. m dicta l. celsꝫ pot̄ dict̄ error iustus q̄ quis mouetur ad credendum aliquid gſistens m fō ꝓpio mteruenire aduſarij suasione vt si dixit trado tibi istū libz quē tibi donaui ut nota m. l. ij. ff. p suo et l. si existimans ff. p soluto. quēcta l. i. m fi. ff. gñ. ac. de pecu. ē āna. et l. dlī. exo. m fi. cū sua glo. ff. de noua. Iniustꝫ at̄ error ē m fō ꝓpio nulla aduſarij suasione īcitante ut l. q̄q̄ ff. ad velley. et. l. quisquis C. de rei vin. ac etiam error ē m fō ꝓpio nulla uia ut l. nūq̄ m pñ. ff. et. l. si furiosꝰ. i. ff. de vsucap. Iustissimus error ē m fō alieno ut si pater meꝰ hug ul nepos gestor dixerit se emisse nōie meo ut ff. p empto l. p vulgo et. l. fi. ff. p suo et nō p glo. m dicta l. si existimans et eodem modo erit error iustissimus si pr̄ meꝰ uel alius ul alꝫ defunctꝫ cui succedo dixit m̄ se emisse p rationē p̄dictam. Sic etiā et rei euidentia apparet iustissimꝫ ut si credebā illum a quo emi cē puberem ex aspectu cui tñ adhuc cēt pupillꝫ ul cū credebam eum cē sane mētis cū cēt furiosꝫ ut l. ij. ff. si quis a pr̄o et ff. fi. a furioso ff. p empto. Est mſuper iustissimus error si de tis erat fama et opinio inter vicinos ar m l. cū qdā ff. qd̄ dr̄ ff. de acq̄r. hē. Vnde si erat fama ul vox mt̄ vicinos q̄ pr̄ meꝰ emerāt hanc domuz q̄ bata possōe et allegato huiꝰ titulo cursu erit p̄scriptio qd̄ bñ nō. et sic hēs modū practicandi. Pro hug declaratione talem subicias qōnem. Titus possedit talem domū bona fide q̄ sua et tp̄ suū spatio x. ul xx. ānox q̄ quē dns domus agit domū ipaz vendicando erripit titꝫ de p̄scriptione alligando titulū ff. nō q̄ bañ spāliter de eo et inducendo longā possionē. Quaeritur an hec duo sufficiant ſ allegatio tituli et q̄ bata possiois longeue quo ad excludendū dnm̄ ex p̄scriptione. Quidam dicunt q̄ sic arguitur m. l. cū in rem vso. et qd̄ ibi no. ff. de vsur. Ingeriū de fmmat. Ja. de ra. pe. et Cy. ut nō m. l. si mercian. C. co. diu. de quo sepsi. ī. q̄ agitur pro hereditate dr̄enda et p̄cedit hoc cū allat̄ titulꝫ simꝰ nō co adiuto aliquo iusto ul iustissimo errore alīs q̄ crederent q̄ ſ. p̄ntē dixi. Vltra autem p̄dicta requiritur q̄ bata

traditionis ipius rei ꝺ̃ ab eo qui
nō ē dns de qua traditione ꝓbatur eo
ipō q̄ ē mgr esse possionē de volūta
te vēa ul̄ p̄sūpta eius qui aliena
uit msh de reꝝ diuī ff. mterdū et
l qua rōne ff. mterdū ff. de acq. re
do. facit l. quedam mulier. ff. de
rei. ven. et q̄ no. m. l. ɳ C. de acq
poss. et l. p̄dia ff. eo. aī si ñ cēt
facta alienatio ex titulo tali quo do
mmū solet q̄rī sme traditione ut
m legato l a titio ff. de fur. q̄. tam
sufficeret sola appheō possois ut nota
p glo. et bar. m dō l. celsus. Hic
m surgit dubiū an sit necē q̄ tradi
tio fiat ab eo a quo p̄scribens cāz hz
an nō sufficiat si fiat ab alio. Sup q̄.
bar. m. l. cū solus ff. de vsuris sic dis
tmguit. Qnq̄ quis habet possiocz
et titulū ab eodem. Qnq̄ hz titulū
ab vno et possionē ab alio. Qnq̄
dubitatur p̄. tam p̄credit p̄scriptio
sme dubio ut d. l. celsus et l. eū qui
ff. pe. ff. de public. Q̄. tam subdistīg
ue. Aliq̄n enī traditio possionis p̄ce
dit titulū et tē sive supueniat verus
titulus ul̄ putatiuus p̄credit p̄scriptō
ut l. nō solū ff. i. ff. de vsurapt. et
l. ɳ. ff. si a pupillo et ff. si a furioso
ff. q̄ emptore et sit ratio quia tūc
mutatur cā possionis de vitiosa iusta
tam ut l. cū nemo. C. de acq̄r. poss.
et ibi de hoc et hoc itez si ille a q̄.
quis gsequitur titulū habebat ullus
possidere ul̄ secꝝ ꝑm bar. ar. m l.
huius rei cū ibi nōtā ff. de rei ven.
Qnq̄ extra titulus p̄credit possiocz
et tē aut ipe p̄scribens putat hic
titulū et possionē ab eodem licz ver
tate īspecta habeat a diuīsis et ita ī
veritate habet et tē aut vnus vendi
dit et alius ex diuīsa cā possionez
tradidit et tūc nō mducitur p̄scriptō
quia oz q̄ ex eadem cā res sit tradita
ut l. eū qui. ff. penul. ff. de publi.
Si aī fuerit tradita ex eadem cā tē
gsidera. Aut titulus p̄cedens erat puta
tivus et nō p̄credat p̄scripto ut dō. l. cel
sus. Aut erat verus et p̄credit p̄scripto
sme dubio ut ꝓbatur ex legibus oībus
q̄ de traditione rei legate loquūtur
ut ff. de legato p totū et l. popōig
ff. et si legata ff. de acquir. po. et l.
eū qui. ff. penul. ff. de publi. ibi eo
nōie tē. Q̄. tam aī dubitatur a q̄.
habeat possionē an ab eo a quo hz
titulū ul̄ ab alio. An ex eadem cā ul̄
ex diuīsa tē dicendē ꝑm bar. q̄. p̄
scribens p̄sūitur hic possionē ab eo
a quo habet titulū et ex cā eiusdē

tituli si is a quo habet titulū tpis a
lienationis possidebat ut dō. l. quedā
mulier. ff. de rei ven. et l. ɳ. C. de acq
po. Si uō nō ē ꝓbatū quia ille tūc pos
sideret tūc m dubio p̄sumitur sibi t
dita possio ex eadem cā naz collatio
tituli mduxit licentiā de mgr ediendo
et accipiendo possionē nom̄ rei ut
ꝓbatur m l. hiz si res ff. de rei. ven.
et ibi nō. et p Ja. de are. et p bar.
m l. i. ff. de acq̄r. poss. Adhuc p hoc
declaratione sup est videre An ī hac
p̄scriptione sit necia traditio vacue
possionis et vr̄ q̄ nō p. l. si fundus
ff. de fun. do. Jngrat. ū ē veritas
ꝑm oēs p. l. sme possore et. l. nāliter
ff. de vsurap. de quo p Cy. m. l. cum
res C. de ꝓba. et dō. l. ɳ. de acq. poss.
et p Ja. bu. Jnsti. de act. ff. alie
Ner ob d. l. si fundū quia loquitur
m dnō alienāte qui nō pt dmiz qd
nō habet m aliū trāsferre ut ī v̄gla
Nemo plꝰ iuris ꝑ solam tam p̄scribē
di trāsferre ad quā p̄scriptionē ē necē
q̄ possio ab alio nō sit occupata ut
s. dictū ē. Et hec faciunt ad q̄onez
Ja. bu. msh de act. ff. ꝑ iste et bar.
m dicta l. celsus. Cette debitor obliga
uit creditori oīa sua bona ut fit
cotidie m īstrument. que bona cig
noīe gstituit se tenere et possidere
demde debitor vnā ex rebus obligat.
vendidit cuidā alti quā rem gstituit
emptoris noīe se tenere et possidere
Quer̄tur An m huic emptore trā
sit dmiz ul̄ vsurapiendi gditio. Et
vr̄ q̄ nō quia ad hoc ut trāseat dmiz
si dns erat ul̄ cāz vsumapiendi si
dns nō erat necē ē q̄ ipe venditor
qui rem tradit sit nouus rei possor
ꝑ hic nō possidebat ꝑ creditor l. qd
meo et l. q̄ius ff. si gductor ff. de
acq. poss. et l. quedam mulier ff.
de rei ven. tē. Jncōtrariū determat
doc. p̄dicti quia licz possio tū tuli
q̄ nāliter trāsierit p constitutū m cre
ditorē ut l. qui pignoris ff. de acq.
poss. et l. ꝑ ui noīe ff. de vsur. q̄tū
ad effectū debiti q̄uandi tū quo ad
effectū retinendi dm̄ ul̄ querendi
seu trāsferendi creditor dr̄ possidere
debitori et nō sibi ut habetur m. l.
cū notissi. ff. ꝑ tū illud C. de p̄scrip
xxx. an. et m d. l. si ꝑ ui noīe ff.
de vsur. et l. nō solū ff. qui rem et
ff. qui pignori ff. eodem. Jdeoq̄ se
quitur q̄ debitor alienans trāsfert
dmiz si dns ē ul̄ tam usurapiendi
si nō ē dns l. clauꝺ ff. de contrhē.
emp. Vbi aut debitor titulo p̄mio

nõie cõstituisset se tenere et possidere a
creditore tr alienando mdubio priuaret ar
ditorem oiõ possione et oiã tisferret m
emptorem ut probatur m l. interdum ff.
fi. et ibi nõ. ff. de ar. po. sic ꝙ. differt an
simpliciter quis constituat se possidere an
pcario noie. Quer mx si creditor solũ pos
sideat quo ad effectũ debiti ghuandi qua
pctor solum vnũq; ꝙ tenetur ni possione
sua respectu illig iurĩ tñ ꝙ hz m se re
et nõ m plg ut l. si duo ff. iudicatũ. ff. re
rex ff. vti possi. Deinde qritur qz supe
rig dictum ẽ ꝙ bona fides ni pscriptione
requiritur qualiter de ea pbabitur dicunt
doc. ꝙ qñ credit titulg verg ul putatiuus
etiam errore iusto ꝙ bona fides psumitur
ut pbatur m l. igitur ff. de cau. libe. et i
rex. et m glo. l. penulti. C. de euict. et
nõ. m l. si fur. ff. de vsucapt. et p
glo. m c. si diligenti de prescrip. et m hº
habitur gsnẽ prescribens ar. nõ. p glo.
msti. de ar. ff. alie. Sz contra predicta vi
detur illa regula qꝫ tuũ nõ ẽ sine debes
ad aluũ ptinere l. fi. C. vnde ui. ꝙ. ex ta
li pscripta scia debet potig psumi mala
fides. Sz respondẽ ffm bar. ꝙ dicta reglã
habet locum in eo qui pbaret de antiqua
ori possione ar. m c. luig ext. de pbatis
put titulg finxat psumi pro eo qui tra
dit et cui traditur alio nõ apparente qz
ius toẽ nõ repugnat huic possori ut i
c. i. extra de prescrip. liº vi. Sic ꝙ pot
iuste iste possessor dicere quo ad te libe
ras edes habeo l. sicuti ff. si quis caueatur. l.
locum corpus. ff. rõpetit ff. si fui ven. et
sequitur Cy. m l. sup longi. C. de pscrip
tion. temp. et dy. m regula possessor
malefidei que opp. ffm cos credit solũ
nõ credit titulg verg ul putatiug erro
re iusto secg si iusto luig ffm bar. locũ
etiã habet si errore iusto ꝓterea qritur
Qualiter probatur mala fides i pscribẽ
tẽdo primo sic si fuit ei denuntiatũ
ꝙ res cẽt aliena ut l. si fundũ C. de rei
ven. 2º si ipe pscribens confessꝰ fuisse
extra iudicium ar. m l. labeo de supp. lega.
3º si inter eig vicinos erat de hac fa
ma nã tr et ipe fure psumitur extra
de pscrip. c. ꝓto. 4to si emit contra
leges m l. ꝙadmodum C. de agri. et
cen. et m c. qui contra iura et ibi p
dy. extra de regu. iur. liº vi. 5º. 6to si ab
eo emit qui scribat bona interdicta
et sic contra iura ut l. qui fundũ. ff. qui
scienter ff. pro empto et l. fi. C. de auc
pstan. et l. eum qui eo tº et glo. in
dicto c. si diligenti. Qti. Quaeritur de
alio an contra ignorantem currat p
scriptio dicũt doctores ꝙ sic cũ pscribentes
res corporales puta domus ul fundus

ut probat tex. et ibi glo. m l. fi. C. de
longi. tempo. pscrip. et idem sequitur
glo. m l. ij. C. de fundis. Iuribg autem
incorruptibilibus nõ currit pscriptio cõt
ignorantẽ ut nõ. p Cy. in dñã l. ij. de fun
et dicig. ff. ẽ tº. de confessis tñ bar. m l.
i. ff. si quis aut de ui. actis. ꝙ prima di
cit ꝙ ꝓpter iustam ignorantiam danda ẽ
intercig restitutio ex clã gñali de qua i
l. in fine ff. qui ex ca. maio. Ego puto
ꝙ nõ oĩs ignorantia pbeat restituit
Haz si sic fanliter daretur nõ cẽt dif
ferentia ꝓtium inter pscriptione rez
corporaliũ et incorporaliũ ꝙ uira
facere uoluerunt Sz si aliqua iusta ca
ex hijs que traduntur in mã. l. qd.
tpre. C. de resti. inli. et in ff. contrarium
msti. de artis et in l. ner nõ. ff. exemplo
ff. qui ex ca. ma. Interuenerunt que
tam ꝓstituissent ignorantie bñ credẽ
equũ dari et ita puto bar. intellexisse
Post hec adhuc qritur qua in pcre
dentibus dicitur ẽ ꝙ requiritur conti
nuatio et nõ interruptio possoris q̃lit
pbabitur de continuatione So. dic ffm
quosdam quos refert Specu. in tit. de
pba. ff. i. ꝓsu. ꝓ quaeritur ꝙ pbabitur
hoc mõ videlicig ꝙ oĩ ãno tpibg debitis
recollectis fructig. l. tritici ff. de solutis
fari l. iubg C. de actis. et ten. liº. xi.
Ner enim opus ẽ ꝙ gtinue steterit in pos
do ar. m l. si vir. et l. si quis ita lega
uerit et ibi p bar. et bal. ff. de condi.
et demon. probatur etiã 2º mõ vz pro
bando extremitatẽ. s. ũtium possioris
de ꝓtito et possione de ꝓsenti nam per
hoc concluditur intra media et sic pre
scriptio sumitur pro medio tpre posse
dit ar. m l. pe. C. de app. pu. liº. xº. ul
ffm m l. Cy. ut p eum nõ. m dicta l. sup
longi. et p bar. m dicta l. relig dicit ꝙ ꝙ
bando se semel apprehendisse possioẽ
ex quo sequitur et pbatur cõtinuatio
ipig possioms quia ubi quis semel
possedit si adhuc se asserat possidere
psumitur gtinue possedisse ut nõ. m l.
sine possidetis C. de pba. et l. liig C. de
arqiu poss. et l. nõ ignorabat C. ad ex
hibẽ An autem in cõplenda pscrip
tione possit pscribens tpra sibi actoris
cõmungere cum suis dicendum ẽ ꝙ sic
ut p bar. m l. pop. ff. cum quis t. ff.
fi. ff. de arqiu. poss. et dicm m tº de
posi. m glo. que incipit her est orta
na positio // Quid si testis mductus
ad probandum de continua possione
dicat ꝙ titig possedit a x. anns citra
An per hoc probetur continua pos
sessio. x. an. dicunt doctores et maxime

hosti et Jo. an. m dicto c. liz q nō
q ista ꝓpositio ntia potꝫ verificari ī
vno āno vndē dictū testis dē nītate
nō concludit q toto tpe x. ānox pos
sidēt de quo fuit l. i. ff. qd aut de
aqua cotī. et est Si at testis dēponet nī copulatiua ut ꝟbi gratia
Titus possedit a x. āms et ntia tē
virtꝫ illiꝰ copulatiue operatur ut
continue possedisse intelligat ut
sit sensꝰ q ītiuī possidendi fuit iaz
x. āms et tūc ipā possio fuit cōtinu
ata spatio dicti tpis ad qd fuit c.
vemens exē. de pritscrip et d. c. liz
veruntn ad tollendam oem du
bitationem fienda st in lite caplā
et positiones hac forma videliz q
talis possedit hanc domū cōtinue
spatio tpis x. uel xx. ānox tē. Si
militer debet formare caplm talit
q qd concludatur q pscripto fuerit
cōpleta et finita ante pntem litem
motam uel inchoatam specifican dum
ānū et mensem quo dicatur cōple
ta qi testis deponeret uel caplm sim
pliciter diceret q tal possedit spatio
x. ānox qrme pteritox sequentur
q pscripto cēt cōpleta post litem
inchoatam et sit post smām inter
ruptionē et p gnās nl prodesset q
tempus cōputaretur a die redditi
testimonij uel pduci caplī Amplius
debet diligenter aduertere iō q caplā
pduant uel testes mduant sup pscrip
tione q nō simpliciter dicatur q ta
lis possedit x. an. quia talis finis cō
fusus redderetur testimoniū nullī
q ignoraretur de quibꝰ x. an loque
retur et posset euenire q vnꝰ de x.
Alius de alijs x. āms deponeret et
sit ceūt singulares et nō ꝓbarent
ut dicō c. liz et c. nī extra de testi.
Ptrā nī duplex sit possio s. Ciuilis t
naturalis ut habetur m l. mj. ī. fi.
ff. ad exhibēn et tangitur m l licet
C. de acqui. po. et l. i. ſ. i. ff. pro he
rede et p. bar. m l. i. m pn. ff. de acq
poss. Quaeritur ex qua possione
q̄redit pscriptio an ex sola ciuili uel
naturali sola uel sil vtraq dy. dispu
tat hanc q. m c. sme possione de ir
gul. uet. li. vi. post eum Ja. but.
inst. de actt. ſ. eque et bar. in dicta
l. i. ī pn. et m l. mj. ſ. ex pluribus
ꝟ. ex contrario de acqui. poss. Tu
distingue aut quritur de pscriptione
dñij directi uel utili qd habet absorbe
re vtrꝰ directi aut quitur de pscrip
tione utili dñij uel altiꝰ uiꝰ qd vtroq

nosnt ipm directū primo caū suffiunt sola
Ciuil possio ut ꝓbatur m l. i. ſſ. p hiis
qui m fugā ff. de fur. acqui. po. et l. fini
filij ff. de fur. d. l. m accessiombꝰ ff. de di
u. et temp. pscrip. nec sola nālis sufficeret
isto caū ut l. acquirtur ſ. fi. ff. de acqui. re
do. et ff. adexhibēn. l. celsꝰ ſ. ulli. et ff. de
acq. poss. l. i. ſ. p eū. fiunt q nō p glo. m
l. i. ff. de finis fugi. et l. si ut ito ſ. si. du
obus gmoda et m. l. male ag. C. de pscrip
xxx. an. ī dcō. ſ. ex gtuario m si. glo. mag
ne liz Ja. but. m dcō ſ. eque dicat q m
pscriptione huiōi dñij sit nīa utraq pos
sessio p l. nemo C. de acqui. poss. et l. na
turaliter ff. de usucap. que opp. c flā ſm
bar. p l. si id qd ſ. fi. ff. de acqui. pos. et l.
qui fundū m pn. ff. pro empto et p dñm
ſ. qui m fugā uicta. l. si cui ſ. liz ff. de
lib. cā. 2° caū pncipali dic q sola natu
ralis suffiunt ad pscriptionē ut patet m
fructuario qui ius usufructꝰ pscribit ut
nō p dor. m l. fi. C. de pscrip. lon. tempo.
et tūc solū nāliter possidet l. naturalit ff
de acqui. poss. hoc idem patꝫ ī superficiario
et feudatario et emphiteota que pscribī
t tūc nāliter tūc possident ut l. si finita ſ. si
vertigalibꝰ ff. de dap. mfer. et m c. si qs
xxxx. ānos si defen. fuc gtuo. xa. coll. pu
to q Ja. buti intellexit q sola ciuilis non
suffiat qī nālis ē p alium occupata q
tē fieret interruptio ut dicta l. naturali
ter. ubi at nō cēt ab alio occupata tē suf
fiat Ciuil que trahit ad se naturalem p
aliū nō occupatam et sit absens pscribe
ret per legem pereginc nī ibi notati de
acqui. poss. Sunt tū aliqua caus ī quī
acceptati in quibus nō erit pscriptio lon
gi tpis quos nūat glo. m ſ. res fisci. m
ſti. de usucap. et plene m c. nī nō licet
ext. de pscrip. Prima ē inobedientia
que debetur superiori ut m. d. c. nī nō
licet 2us m prohibitione siue visita
tione legati ppē uel imperatoris ut i c.
antecedentes ext. de pscrip. 3us in decīs
playnī possessis ut m c. finī de pscrip
to. 4ta ē ī mīnomo cōtracto gtra interdic
tū eccīe ut m c. nō debet in fi. ext. de
cōsang. et affi. 5ta in tributū et fiū
nombꝰ publicis C. de pscrip. xxx. an. l.
gpit et xvi q. m ſ. penulti et ſ. q si
priuatꝰ et ſ. sequen 6ta in libero ho
mine qui nō pscribitur in futuro ut d.
ſ. q si priuatꝰ nī sꝫ. et m ſ. fi aliqī ī
ſti. de usuc. et m l. fi. C. de prescrip. long.
tempo. 7ma ī Curiali qui a curia non
excusatur nisi tpis ut l. pscriptionez
C. de pscrip. long. tempo. xxx. an. 8us
ē tpis quo natat ecclia rectore suo ut ī
c. i. et c. de quarta ext. de pscrip. 9us est

dum est ſuſma m ecñā dei ſicut moderno
tpre quo duo ſunt ꝑē ſſo.us ē quo ceſſat
curreꝛ ꝑſcriptio videlicꝫ tpr hoſtilitatis
humane ut ext̄ de ꝑſcrip. c. ex tñſimſſa
& c. qui nō ob lon. tempo. prſcrip. l.
ab hoſtibus xvj. q. m. c. poſt act. C
Idem dic ut m hoſtilitate diuina tpre
mortalitatis per quā hoiēs ī pediūtur
ius ſuū proſequ ar. iuruī p̄dictoꝝ ſ̄m
bar. ut per eū notatur m dicta l. ꝙnāliꝫ
ff. de vſucap. xxj. ī ē. cont̄ auctoritatem
ecñaſtice diſcipline ut m c. ſup eo ext̄
de ꝓcurat. ſſ2.us eſt m cōſimbg ſeu
limitibus ecñaꝝ ut m c. ſup eo ext̄ de
ꝓcurat. & xvj. q. m. c. quamꝙ & c. liꝫ
m rebꝰ ſſ3.us ē m re ſpūali īuſto
titulo acquſita ut m c. p̄terea ext̄ de
trāſſ4.us eſt ītua pub.ca l. uā publi
cam ff. de via pub.ca ſſ5.us ē m oībg
locis publicis ciuitatū ut m l. fi. ī pn̄.
et l. vſucapionē ff. de vſucap. et l. ꝑſcrip.
C. de op. pbl. ſſ6.us eſt m re ſacra ſſ
A.us eſt m re fiſcali ut her. due notāter
m pall. l. uſucap. & mſtr. de vſur. ſ̄ res
fiſci et ſ̄ ſi aliqñ ſſ8.us ē m re data p̄
fidē contra l. null. repetendaꝝ ut l. qd
quid contra ff. ad. l. null. repe. ſſ9.ꝙ
e m re pupille ff. de acquī re. do. l. bone
fidei ſſx.us in fundo dotali l. ſi fundum
ff. de fundo dot. ſſxi.us m pupillo l. fi. C. m
quibꝙ cau. m mtest. trāſſn. nō ē neceſſ
ſſxij.us ē m vxoꝛe cont̄ quam m eius
dote nō currit p̄ſcriptio durante mīōmo
ecñā. xl. ul. centū amoꝝ niſi mīōmo ſo
luto ul. eo pendente ſi marituꝫ vergat ad
inopiam. Quod nō. et multe mulieres
m hoc fallūtur ut nōtur m. l. m. ībg
ſ̄ fi. C. de iur. do. et per ꝙlo. nō. m. l
ſimit. C. de p̄ſcrip. xxx. ānoꝝ ſſxiij.us
ē m rebus ſub cōditione debitis ul. ob
ligatiombg ſub cōditione contractꝰ q
bus nō curꝛit p̄ſcriptio añ cōditionis
euentum ut l. nā notiſſim. ſ̄. illud C.
de p̄ſcrip. xxx. ānoꝝ et p ꝙlo. m dicta l.
ſicut ſſxiiij.us eſt m filioſa contra que
durante pria poteſtate non curꝛit pre
ſcriptio aliqua ut m. l. i. ī fi. C. de āna.
excep. et l. ꝙnꝙ m fi. C. de bo. q. lib.
ſſxv.us eſt durante ſuſpenſione plan
quo cau. nō curꝛit p̄ſcriptio ut m c. ꝙ
diuerſi ext̄ de cōceſſ. p̄bend. ſſxvj.us
ē ī iure offerendi quod cōpetit debitori
pro luītione pignoris ſ̄m dd. liꝫ ꝙlo.
contra ſententiat ut plene notat m. l.
fin. notiſſim. ſ̄ ſ̄ nā illud C. de p̄ſcrip.
ſſxx. āno. & per bar. m. l. pignoris ff.
de vſucap. ſſxvij.us ē m ſupplemento
cōditionis potentie ut nō p bar. ī dcā
l. pignoris qđ probatur quia lex dicat ꝙ
talis cōditio pt̄ impleri vſq; ad vltimū
vite ſpiritum ſ̄. ſi. ff. de heredi. inſtit. ſſ
et. l. ſi. ff. de cōdi. inſtit. ſſxxviij.us
ē tempoꝛe quo iacet hereditas ut no. p
ꝙlo. m l. ca que C. de tempo. app. quā opi
ſequunt̄ pe. et cy. m l. liꝫ C. de iur. &
lib. et bar. idem aliqui tñ tenent cont̄
p. l. null. m pn̄. et l. nā miles m pn̄. ff.
qui ex ca. ma. ſ̄ ibi loquitur m p̄ſcrip
tione inchoata de qua loquitur cy. et ꝙlo
liꝫ alibi ꝙlo. m l. hactenus dixit in
choata nā defuncto que p̄ficitur et cōple
tur hereditate iacente ut l. hactenus ī
p̄ncipio ff. de cōſtit. pec. teneat cōtra
um ſſxxix. ī ē m eo qui p̄cario poſſidet
nō p̄ſcribit quod nōt. dd. debitores qui
ī mſtris obligant omnia bona que con
ſtituunt precario nomine poſſidere a cre
ditoribus. Idem dic m quocūꝙ colono cō
modatario feudatario depoſitario Emphi
theota et p̄cario et ꝙnerāliter m quo
cunꝙ alterius noīe poſſidente donec inter
eos fuerit mutua poſſeſſio ut ꝓbatur
m. l. male et l. nā notiſſim m fi. C. de
p̄ſcrip. xxx. āno. et per ꝙlo. m c. non
liceat et Immo m c. ex tñſimſſa extra
de p̄ſcrip et c. ſi diligenti eo. ti.o et xvm
q. m. c. cleri. et c. ſe C nuī quitur quis
effectꝰ miſurgit ex p̄ſcriptione dic ꝙ mul
tiplex vnde diſtinguunt Aut loquitur ī vſu
capione rei mobilis et per eam acquiri
tur dominiū directum Aut m p̄ſcript.
x. ul. xx. āno. et p eam quitur utile
dominiū Aut loquimur m p̄ſcript. xxx.
ul. xl. an. et tūc aut interuenit titulꝰ
et bona fides ul. bonafides tm̄ et tūc aut
idem aut ceſſant titulꝰ et bona fides &
tūc nullum quitur dominiū ſ̄ ſalo ex.o ut
nō. p dd. m regula poſſeſſor malefidei
Aut ē effectꝰ miſurgens ex producto
ſ̄ p̄ſcribens cadat a poſſeſſione & pueniat
ad dominiū ul. aliū extraneum Aut poſſit
ab eis rem vendicare diſtinguitur
Aut loquitur m vſucapione ul. p̄ſcrip
tione. x. ul. xx. āno. & vtrobꝙ tm̄ po
terit rem a dño vendicare Aut loqui
mur m p̄ſcriptione xxx. ul. xl. āno. &
& tūc aut fuit bone fidei poſſeſſor et
poterit etiam rem a dño vendicare ſ̄m
aliquos liꝫ aliqui contra Aut fuit ma
lefidei et tūc poterit a nullo vendicare
ut p̄dicta notantur m l. ſi quis emph
eons C. de p̄ſcrip. xxx. āno. C Reſtat nō
videre quibus modis preſcriptio inter
rumpatur quia interruptio impedit
preſcriptionem ut l. naturaliter ff. de
vſucapt. pro aug evidentia ē ſciendū
ꝙ duplex ē interruptio quedam nudis
et quedam naturalis ut per ꝙlo. m l.
nā notiſſim C. de p̄ſcrip. xxx. an. ſ̄ ſ̄
et ſi quis et m ſ̄. illud ext̄ de p̄ſcrip.

lis modi interrūpendi sint plures Ci
uilis interruptio ē illa que fit p litē gtē
ut nō. m. l. fi. C. & p̄scrip. xxx. an. ff. fi
et si quis Quo tāli casu sit considera
Quedam ē p̄scriptio mdurta fauore tm̄
p̄scribentis ut ē vsurp. et m hac per
litē gtē nō fit ipō iure interruptio pre
scriptionis fi m effectu sit ut no. m. l. si
post arreptū ff. de rei vendi. Quedam
ē p̄scriptio mdurta odio et negligentia tm̄
nō petentis ut ē p̄scriptio xxx. vl. xl. a
nox & tē p solā missionē exemtionis
fit interruptio ut. l. sicut. C. & p̄scrip
xxx. annox. Quedam est prescriptio
mixta ut ē prescriptio xxx. vl. xl. a
nox et m hac p solam litē gtē. fit in
terruptio ipō iure & m effectu ut. l. no
re. C. de rei ven. de quo per Cy. et alios
i dicta l. sicut et bar. in l. ij. ff. fi. ff. de
emptor. 2°. principaliter fit interrup
tio per quandam litē gtē. que mdurtur
per denuntiationem factam domino per
eius colonū vl' inquilinū de lite cont.
eū mota sup re ut. l. ij. ff. ubi in rem
actio et extra ut lite nō contest. c. qm̄
frequenter. ff. si super. 3°. per pignox
dationem ut dicta l. nim notissimi ff.
Immo 4to. per vsurax solutionem vel
aliam debiti agnitionem in totū vl' p
te ut dicta l. cū notissimi ff. sed et si
quis et. l. si quis emptionis in fi. C.
& p̄scrip. xxx. annox. 5to. per libelli
oblationem factam principali in actionib
bus p̄torijs et ānalibus ut. l. i. et ij. C.
q̄n li. pn̄. datur. 6to. q̄n ppter aduer
sarij potentiam vel absentiam nō pt̄
contra eum lis contestari quia tūr suf
ficit protestatio facta coram iudice p̄m
formam l. ut perfectius. C. de āna exemp
et xvj. q. iij. ff. pot. x̄ su. is at. 7mo.
septimo per synodalem promulgationē q̄n
aliter lis nō pot̄ contestari ut in. c. sāc
tor. extra de prescrip et ibi et her & Cu
ma. Naturalis nō interruptio fit tri
bus modis primo p ipius rei apprehen
sionem vl' occupationem vl' possessoris ex
pulsionem ut hec p̄bantur in dicta l.
naturaliter de vsurp. 2°. fit per flu
minis mūdationem ut nō. m. l. qui
vniuersas ff. idem labeo et l. possideri
ff. labeo ff. de acqui. po. 3°. fit quotiēs
p possessor desiderat possidere ut. l. si is
qui ff. de acqui. poss. cum sy. quia tūc
sat continuata possessio quod est substā
tiale prescriptionis ut no. in. l. ij. C.
de prescrip. longi. tempo. In p̄missis
solet dubitari an pignoris datio vel
pignoris acceptio sit interruptio Cu
lis vel naturalis Et videtur p sit
naturalis per que ff. dixi Attamen
glo. in ff. illud in. l. nim notissim te
net q̄ sit naturalis et sequitur glo. in
dicta l. naturaliter et l. a duo. pio. ff.
si super rebus de re iudi. verus tamen
ē q̄ sit Culis p̄m Ja. de arr. et Cy. et
per eum notatur in dicto ff. Immo sed
hic videamus que sit vtilitas an inter
ruptio sit Culis vel naturalis Respō
deo q̄ magna nam naturalis prodest
omnibus contra quos currebat prescrip
tio ut dicta l. naturaliter et ibi nō. Sz
interruptio Culis solum prodest rei
qui actum interruptionis exercuit nec
eius personam egreditur ut nō. in. l.
i. C. de long. tempor. prescript. et l. fi.
C. de prescrip. xxx. ānox et per glo. in
dicto ff. Imo et ff. si quis in. l. nim
notissim. Demū quero an effectu
interruptionis adhibite contra vnū
pociscatur contra omnes ad quos eō
modum prescriptionis tendebatur //
Cy. in plurib⁹ reis debendi et in
debite et eius fideiussore de qua quēsti
one tangitur per glo. et doc. in l. i. C.
de duo. reis et p bar. in l. cū quis ff. si
quis pro reo ff. de solu. pro quo distin
gue Aut loquimur in plurib⁹ reis
Aut in debitore et fideiussore. primo
tāu dic q̄ siue sint plures rei debendi
siue credendi q̄ interruptio facta p
vnum vel contra vnū prodest vel no
cet alteri ut in dicta l. fi. 2°. casu
an interruptio facta contra debitore
noceat fideiussori varie sunt opy. //
Quidam dicunt q̄ sic et idem in fi
deiussore quod ff. dixi in reo quaz
opy. sequitur glo. in. l. si fideiussor.
ff. fi. ff. man. et glo. magna in. fi.
siu in dicto ff. si quis pro eo reo pro
hoc fiunt regula q̄ mora rei pocis
gitur ad fideiussorem ut. l. mora. l.
si seruum ff. nunc videamus de x̄. ob.
Alij dicunt q̄ non pocisgitur ad fi
deiussorem quia reus et fideiussor
tenentur diuersis obligationibus ideo
de separatis non mifertur probatur
in. l. i. de prescripti. long. tempo.
et. l. fi. de prescriptionibus xxx. ānox
Sed plures rei tenentur eadem specie
obligationis l. ij. et. l. eadem in. fi.
ff. de duobus reis Et reorum obli
gationes sunt omnes eque principa
les l. si reus ff. de duo. reis Sed debi
toris obligatio ē principalis et fideius
soris accessoria ut. l. generaliter ff. de
fideiussoribus l. cum lex co. ti. cū sy.
Quam opy. sequitur glo. per tua in
dicto ff. si quis pro reo et sequitur bar.
et Cy. in. l. fi. de duo. reis non ob. l.
mora cum sy. quia ibi loquitur de

de ꝓpetuatione actioms fiē rei pemp
tione nō obstante et sic de gūsatioe
actioms agitur culpa debitoris accedē
te hic loquitur de ꝓpetuatione actois
tollenda ex sola negligentia creditoris nulla accedente culpa debitoris
et sic rō qua fideiussor debet teneri
de frō et culpa debitoris cui ī oem cāuz
ꝓmserit ut dr̄ī l. si ꝑuū ff. sequit̄
m fi. Vbi at̄ cessat eig culpa ꝯ mter
uemt altiꝰ tuē quia m eū cāuz non
fideiussit iō nō tenetur et p gns mt̄
rup⁹ frā seu sollicitudo adhibita gt̄
debitorem ab eig negligentia q̄ mt̄
uemt gtra fideiussorem et sic patet
q̄ fideiussor poterit liberari pscriptioe
mora rei nō obstante ¶ Vltra pdicta
q̄ritur vidmus q̄ bona fides et iust⁹
titul⁹ requiruntur m pscriptione x. ul
xx. an maxiē tpe gtīty venditoms
ut m c. si diligenti de pscr. Quod
si ex postfto mteruemat mala fides
ul tituli defectꝰ An p hoc mterrūpat
pscriptio distingue quo ad titulū Aut
ex supuemente defectu tituli rei do
mmuz nō mutatur nec m aliū trāsfertur et tē nō mterrūpitur pscriptio
ut l. si hoiez ff. de usucap Aut rei
dmīuz m aliū trāsfertur si dns erat
et tunc quo ad acquirentem pscriptꝰ
nō mterrūpitur ꝯ m eū auctoris siu
possessio q̄ūgitur ut l. pōpo ꝯ cui
quis et ꝯ si iusta x. l. ff. de acquir
poss ¶ Quantū at̄ ad trāsferentez
pscriptio mterrūpitur ut l. q̄situm
ꝯ m eū auctoris siu possio q̄ūgit̄
ꝯ. fēnso de acq. rr. do. Vbi uero sup
uemt defectꝰ bone fidei tuē aut mala
fides supuemens hz m se simplicem
sniam rei aliene Aut q̄ rrs sit furtiua primo cāu ꝯm uim culpa nō
mterrūpitur pscriptio l. i. ff. hic quod
dubio C. de usucap trāsf. et l. iusto
ff. et si possois et l. sequitur ff. de
illo de usucap. et l. diam possidere i
pn̄ ff. de acq. po. hz ꝯm Canones
sit mterruptio ut m c. fi. extr̄ de p
scrip. et extr̄ de rrgi imr. c. possor
2⁹ cāu cui rrs ē furtiua tuē vtroq
uire fit mterruptio l. si ā illam i pn̄
ff. q̄ suo ¶ Circa declarationē queri
q̄d ius gbilabitur m foro laycoz
dicūt quidam q̄ ius Canonicū ꝓpt
aiē peccatū ar. nō. m. c. q. ex. de imu
uran. et m. c. fi. extr̄ de fo. ge.
Quā opi. videtur sequi hosti. i. d.
c. fi. Jo. an. m. d. c. possor. Alij
dicūt m foro culi ꝑuari ius canle
et m foro canōico ꝑuari ius canōi
cū ꝓ nō. m. c. i. extr̄. de opi. no. nūc
quā opi. tenet glo. m dicto c. fi. et
ista practicatur ¶ Bar. tū qui erat
subdit⁹ eccīe distīguit m l. celsus ⁊
m l. sequitur ꝯ si tuā de usuris. Cui
opīmo nō attenditur Tene gr⁹ pte
dentem ¶ Nec obstat q̄ peculiū aie ve
tatur q̄ ista rō ē multū fatua cui p
eam sequerētur multa absurda et
cēt destruē legū potestatem et per
gns vires Impij attenuare ¶ Nam
m gtūtibꝰ locationū emptionū permutationū tē. vtitur peculiū aiē
cui ut plurimū ex ptē aliqua ītue
mat aliqua detptio ul ī ptio ul ī te
et sic peccatū gmittitur ut mquit
Thomas de aquino m 2ª 2ę sub rr⁹
de usuris et venditis sic q̄ de huiusmodi gūtibus disputari cēt m foro clitoz
stari cēt. et mdicendū ꝯm Canones
quo ml absurdius dici posset et rō
nullateng tollerandū ¶ Male gr⁹ tol
lerandū facit Imperatores dimittē
q̄ habeant mxtum nec mex Impiū
q̄ dns dixit petro vte gladiū tuū
m vaginā tuā et hoc sequitur pe. ut
refert Cy. m auē clicy. C. de epis. et
cle. Sunt emz bono pub⁹ huiusmodi pscriptiones mtroducte iure Ciuili ne rei
dmā ceūt ī mēto ut msti. de usucap
m pn̄tff. eo. l. i. Sūetur gr⁹ ius cano
maim mr̄ clicos qui portant gsriaz
m capitio quo abiecto et gsriā abiciūt
vexptē ipm ius canonicuz rcepit li
mitationem m eo q̄ dictū ē de supue
mente sniā rei aliene vz. qn̄ ē talis cō
sientia que habet m se malam fidem
ubi simpliciter dubitaret tuē nō mr̄
rūpetur ar. l. qui scit ꝯ. bone fidei ff.
de usur ¶ Nec etiā impeditur pscripo
iure cāo si a pn⁹ fuit malefidei et pos
tea illā malam fidem deposuit supervenientes cāuas ꝯm Imo. m dcō c.
fi. et p. glo. de pscript ¶ Vltrꝰ q̄
ritur si supuemt malafides ī ipo pcr
scribente vsus vnī An porrigatur ad
alios sicut dr̄ de nāli possione seu p̄
scriptione ut dr̄ī. lgnālit. sup hoc glo.
m dicta l. celsꝰ tenet q̄ non ar. ff.
de acq. poss. l. si fundum ꝯ fi. et ibi
nōtur ¶ Idem sequitur glo. m l. sicut
C. de pscrip. xxx. an. et videtur cāus
m l. qui balneū m fi. ff. qui po. ī pig.
ha. Cui opī sequitur bar. m dicta l.
celsꝰ et sic patet q̄ hec mterruptio ē
potius culis q̄ naturalis sic ē etiā m
ea q̄ fit ex defectu tituli de qua s. dix
Et si queritur que sit rō dire mr̄ de
fectum possioms qui causat effectuz
mterruptioms quo ad oēs et defectū
tituli et bone fidei qui solū mterrūpit

quo ad eū cuj rēspectu dēfinit bona
fides et titulꝰ ¶ Respondeo ꝙ titulus
pt̄ multiplicari ut l. m. ff. ex plu
rmis ff. de ac. po. Jō ꝙ litj dēfinat
respectu vnj posset subcē rēspectu
alterj ß possessio ē vna ſ. Cuulis
que causat ipāz p̄scriptionē et mul
tiplicatur ex p̄sonaz diūsitate ut
ibi vndē rēspicit oīs equaliter Et
idem dicendū m bona ul mala fidē
que variari potē rēspectu diūsaz p
sonaz ut l. fillnmꝰ ff. ꝙ si adūsus
ff. qui ex ca īpos. ca. et l. si quis
fundū ff. de acqu. pos. ¶ Amplius
queritur vtr defectꝰ supuenies
īpsona p̄scribentis ul m ea gr̄ quā
p̄scribitur mtrūpat p̄scriptionem
sup quo sic distmgue ß m bar. m
dicta l. celsus Aut m ipō p̄scribēte
supuenit defectꝰ mtellectꝰ ul aī ut
quia factꝰ ē furiosꝰ et tūc nō mter
rūpitur p̄scriptio l. iusto ff. qui aī
ff. de vsurp. Qnqꝫ supuenit talis
defectꝰ qui habet ipm rēddere īcapa
cem dnj ipius rei ut quia de xpiā
no effīcitur Judeꝰ ul Sarracenus
et tūc p̄scriptio mtrūpitur l. deo
nobis m. fi. C. de epi. et cle. et l. i.
C. ne. Jude. man. xpiā. ¶ Qnqꝫ su
puenit defectꝰ nō simplicit ß ꝑ m
quid qr trā ē vxor que pot acqrē
de bonis vir ex oī cā pt̄ ꝙ ex cā
donationis et tūc nō mtrūp. p̄scp
tio ar. l. si sponsꝰ ff. si donatis ff.
de dona mt vi. et vxo. Idemꝫ pz
m dapnato de famoso libello qui pt̄
acquirere ex oī cā ni ex testō ut. l.
is cui ff. de testa. et hec facit ad
qōem forensis ꝓhibit acquirere
aliquā rem m Ciuitate ut distingua
tur ut s. ¶ Cetez m p̄sona eius
gr̄ quā p̄scribitur si defectꝰ supue
niat ꝟbi gr̄ā qr cont̄ maiorē ætat
p̄scribi Cui sucessit minor dicit ex
hoc nō mtrūpi p̄scriptionē ut nō m
l. i. C. si adūsꝰ usucap. et l. fi. C. m
qui ca. īmtegr. restit. fallit ī p̄scpti
xxx. an. que durante pupillari etate
cōmit ut l. sicut C. de p̄scrip. xxx.
an. ¶ Postremo q̄ritur q̄liter mtrū
patur p̄scripꝰ Juruꝫ īcorpaliū ¶ Vbi
distmgue ¶ Quedā st̄ iuris cohēren
tia ipi rei et debita fundo ut puta
ß̄uitutes p̄diales et tē mtrūpitur p
dicto ipō fundo durante l. si edes ff.
r. ff. de ß̄u ur. p̄di. ¶ Itē p̄ditur īpe
dito vsu illius iuris p eum gr̄ ꝙ
p̄scribitur l. sequitur ff. si ususz ff. de
vsucap. Quia patientia adūsarij ē
de substantia īp̄scptione iurisīcorpo
ralui īo ea deficiente cessat currere p̄
scrip. ¶ Idem ē in alijs iuribꝰ īcor
poralibus et p ꝓhibitionē exercitij ip̄g
luris īpeditur p̄scp. ut in ce. audit.
et ibi p Jmo. et ē de p̄scpti facit l.
cū notissim ff. ymo illud C. de p̄scp
xxx. an. ¶ Itē mtrūpitur p litigiū
sicut dictū ē s. cūtra res corporales et
de hac mā. nota p glo. et doc. in l.
ß̄uitutes ff. de ß̄u. et p Cy. et alios
in l. ij. C. de ß̄u. de qua ego dicam in
titulo de negatoria ¶ Post hec q̄rit.
An uir offerendi p̄scribatur de quo
p glo. in l. cū notissim ff. ß aī illud
et distmgue sic aut ius differendi
ē ius formatū sicut ē illud qd̄ ope
tit 2ꝰ creditor qd̄ possit offerri pri
or ut l. paulꝰ ff. qui mo. pigꝰ ul
ypo. sol. et l. mulier ff. qui poī pigꝰ
ha. et tūc uir huic pot̄ p̄scribi si
cut ceteris uiribus formatis ut l.
sicut et l. oīs. C. de p̄scp. xxx. an.
Aut ē ius nūdū formatū ß m sim
plici facultate gsistens sicut illud
qd̄ opetit debitor ut possit debitū
offerre et pignꝰ luere et liberare
et tē tali facultati eundi ad ciuitaz
et sic habes ꝙ gtior nō ē eadem
disciplina ¶ Nam si debitor p̄scribit
gtra creditorem ergo et ego debeo
p̄scribere ß pot̄ dici ꝙ nō ē pitas
rōis in utrōqꝫ cāu

Juris iurandi

hec exceptio eiusdem ē effectus cꝫ
ē exceptio rei iudicate ymo dicit l.
ꝙ maioris ē auctoritatis ut. l. i. ff.
de iur. iuran. de quo legitur in l. i
pn̄. et l. fi. in pn̄. ff. de qua re ac
nō datur Et habet hmōi exceptio
ita īpedire p̄tessum si opponatur ad
illū sicut exceptio rei iudicate cui
sit exꝰ litis finite l. i. ff. de iur. iur.
et nō. p Cy. in l. emptor C. de p̄scp.
lon. temp. et in c. i. de lit. gr̄. li.
vi. et p bar. in l. nā et postea ff.
si minor ff. de iur. iur. ¶ Pro cuj
plemori notanda sciendū ē. qd̄dam ē
Juramentū et quoddam puruꝫ et
quoddam simplex mendatiū de qbꝰ
xxij. q. i. aī sequ. ¶ Itē sciendū
ꝙ quoddam ē Juramentū veritatis
quoddam credulitatis quoddā affectio
nis Jurm veritatis subdiuiditur ī
tres species ¶ Nam quoddam ē iura
mentū litis decisoriū quoddam obli
gationis introductoriū quoddā ali
cuj acti confirmatoriū ¶ Juramentū
litis decisoriū in alias tres subdiuidit
Nam aut ē iuramentū voluntariuꝫ

Aut uditiale Aut nctiuz ut nō p
glo et doc sup ꝟ ff. et C de uſ
uran et ibi p Cy de 2a at et 3a
ſpe uramenti vz mtroductory et
firmatory dicam m ti° de empt
et vendit ¶ Videamq; q° quid sit
uramentū uolūtariū Judiciale ⁊
necessariū Et quidem volūtariū e
illud qd defertur a pte pti ex̄ udi
tū ut l. uis urandum qd ex quen
tione m pn̄ ff de uſ uſ ¶ Judi
ciale ē illud quod defertur a pte
pti īuditio udice agpbante ut l.
l m fi et l. m. m pn̄ ff de uſ uſ
Necessariū ē illud qd p udicē de
fertur m supplementū pbōnū de
quo m l admouendi ff de uſ uſ
et l. ī bonefidei C de uſ uſ et c
fi de uſ uſ Est at Juramentū
volūtariū illud qd ex̄ uditu a
pte pti defertur qd nō rogitur quis
subire ut pstare ut etiā deferre Jō
ꝑ volūtariū sic baptizatur qd
pendet ex volūtate ptiz l. uis uſ
qd ex cōuentione ff de uſ uſ Ju
diciale vō ꝑm aliquos nō poterit
olim quis recusare ꝑ cogrebatur quis
urare ut referre l. manifeste ff de
uſ uſ l. delata c. co. ti° ꝑ hodie
pt recusari p. l. fin̄alit ss. sinautez
C de uſ uſ Alij distinguunt An
hoc uramentū uditiale sit accep
tatū a pte et tūc etiā hodie rogit
urare ut deferre misi post ipam
acceptatione supuemisset cā legittia
recusationis Aut nō sint acceptatū
et tūc nō pt recusari hodie p dictiz
ss sinat Quā opp se glo m d c
fi et sic l. manifeste nō sim rem
gitur ꝑ limitatur et declaratur que
opi hodie ē approbata p tex m c fi
s alle et c. ij. ext & pba Alij di
cunt q dicta l. manifeste limitat
solū quātū ad tam recusationis Naz
debet hodie distingui Aut nulla ex
stat cā legittia recusatois et tūc rogi
tur urare ut referre aut subest iusta
cā recusationis et tūc nō rogitur u
rare nec referre Que at sint hec
legittie nō p bar m dicta l. manifes
te Et hanc opn approbat Cy m dcā l.
finaliter et ita pot intelligi dictū c
fi Et inter cās legittimas ē illa qn̄
ps cui defertur uramentū habet
suā intentionē fundatā sup Instrm
ut dicto c fi Reppi tū m aliquibus
ptibus pdictam l. manifeste ee ap
batum per statuta terrax et bene
Nctiuz at uramentū qd p Judicē
tm defertur nō recusatur misi ex qui-

ta cā ut dcō c fi m pn̄ et dcō ss
smat ¶ Quicquid q° quilibet pos
sit deferre suo aduocato Juramē
tū uditiale ul uolūtariū dic q
sic pncipal plona Sz tutor uel
Curator misi eo cāu quo de uxore
pupilli ul adulti alr pbari nō pos
set l. tutor m pn̄ et nō p glo m
l. uis urandū et ad peamas ss.
qui ff de uſ uſ Sz an tutor
ul curator rogantur ipi urare ¶
distingue mt uramentū veritatis
et affectionis ut nō m dcō ss. pnr
et l videamq; m pn̄ et ss. i ff de ī
liti uram hodie uero uſ codicis
clax ē ꝑ m aliquos nō ꝑpelli u
rare si nō acceptauerit uramētū
veritatis qz nec pncipalis plona
ad hoc ꝑpellitur et potissime qn̄
fundata cēt intentio pupilli uel
adulti p mstrā ut dicto c fi et
cū hac limitatione debet intelli
gi glo que ē m dicta l videamq;
Alij ptera mt hec uramēta ſ
diuisi effecty Nā ex hoc uramē
to uolūtario ul uditiali pstito
datur ei qui urauit actio et ex
ut l. nam et postea ss uſ uran̄
et l. duobq; ss ex° et ss fi ff de
uſ uran̄ Ex uramento at nūo
nulla nascitur actio nec exceptio
ni sequta sma uditi ut dcā l admo
uendi et m l bonefidei ¶ Alius
ē etiā effecty quia uramētū volū
tariū ul uditiale si pstitū fit nō
revocatur ut l. nō erit ss dato et
l. duobq; ss fi ff de uſ uran̄ et l.
si deferente cū se ff de dolo Sz Ju
ramentū nūm post sma3 retr
tatur qpt mstrā de nouo repta
ut dicta l. admouendi et ibi nō
Et ē rō dr̄ne quia volūtariū et
Juditiale huūt m se ptū qsensū
iōq; nō revocatur ut pbatur m
dicta l. admouendi m fi ac m
l. ab eo C quō et qn̄ iudex qui
cōsensq; defunct mutramento nūo
cui ipm pstetur ex officio iudicis
preter consensū partis iō revoca
tur ptextu nouox mstrōx etiam
post latā sma3 liz rēpulant sit
q̄ta qn̄ sma ē fundata sup aliis
pbatōibq; ut l. sub spē C de re
iudi sunt ad pdicta qd habetur
m l. sub ptextu C de tūsar Est
q° bona cautela qn̄ quis suspicat̄
se fortasse posse rēpic suo tpe ista
actionis et exceptionis sue q finā
at et opetur cū iudice q deferat
hoc uramentū ex officio suo pti

pti aduſe ¶ 2o ro declaratione at huiꝰi uiramenti nm̄ q̄ritur de pli
bus ¶ 3o qñ ſit deferendū ad iudi
cem p.q Ad qd̄ ſc̄ndo q̄ tē deferu
tur qñ vl ex pte actois uel rei eſt
ſemplene ꝓbatū ut dr̄o c. ſi. ī fi.
et m c. ꝯ. ext̄. de ꝓbat. et dr̄ā l.
m admouendi et l. m boē fidei nā
ſi cēt plene ꝓbatū nō deferret
Judex ad hoc iuramentū ℔ uel ī
totū abſolueret ul gdēnaret ¶ dr̄
at ſemplene ꝓbatū multiplic̄
1o p priuatā ſcīptuā 2o p ḡpati
onez liāz 3o p figuiā rei 4to
p vnū teſtem oī exceptione maio
rem ut dicto c. ſi. certa & ſuccef
ab mteſta que eiā plene declarant
m dicta l. admouendi per et alios
m. l. ī bonefide Addunt quidā et
q.m p famā ar. m. l. ꝯ. ff. eiuſdz
ff de teſti ¶ Quod at dr̄ de vno teſ
te mtelige m actu illo in quo duo
teſtes fuerunt plenā ꝓbationē nā
m alijs actibꝰ in quibꝰ duo nō face
rent neq; vnꝰ ſolus tē faceret ſe
mi plenā ꝓbationē nā in alijs ac
tibus ut m teſtō et ſꝫ ℔ m bar.
ū ſ. qd̄ nō ¶ Vnde m teſtō ad ſem
plenā ꝓbationē requirent quatu
or teſtes et ſic d mmdia ps teſtiū
qui requiruntur ad plenā ꝓbationē
ar. a paritate rōis que ē m duobꝰ
ut l. illud ad l. aq̄l ¶ 2o q̄ritur
cui fit tale Juramentū deferend
An actori ul reo ſiꝫ qua qoē va
re ſunt ḡlo et dc̄. opi ut plene
nō m d. l. m bonefide et l. admo
uendi tñ ḡcluſiue ℔ m bar. dicēd
ē q tribꝰ ſil ḡaurīētibꝰ deferur
illi qui ꝓbaut ſe ī plene ſiue ſit
actor ſiue reꝰ videlicz ſi rā ē modica
ſi habet pferā ſuāz veritat et ſi
ē homo legalis et bonefidei ſeu fame
rō dyri ſi ē rā modica nā m magis
cauſis nō ē opus huic iuramento ℔
ſolū attenditur An ſit plene ꝓbatū
an non ar. mſtī de exceptiōe ff. ꝑt
litem ¶ Denū rō ſubūngitur ſi habz
pferā ſcientiā quia ignoranti uel
dubitanti nō deferur ut nō. ḡlo. ī
dicta l. m bonefide pro quo ſant
l. martellꝰ ff. reꝰ amo ¶ 3o ſubm
feruur ſi ē homo legalis q̄ rō dicit
quia ipē actor ul reꝰ teſtis officio
fungitur m frō ꝓpio ſicq; debet cē
ydoneus nō vitioſus ul ſuſpectus
ut l. m. ff. legi de teſti et l. teſtari
C. de teſti ¶ Quibus tribꝰ cōcurrēti
bus deferur iuramentū ei qui ſem
plene ꝓbaut ¶ Jnꝫ nō ubi ſ. et
ꝓ Jo. an. m dr̄o c. ſi ¶ Vterius
quēritur m quibus cauſis iuramē
tū huiꝰi ꝓ iudicem ſc̄ndo q̄ deferu
tur m oībꝰ cauſis ciuilibꝰ Jn cauſis
at criminalibꝰ criminaliū motus nō
deferur ſecꝰ ſi aliter ut plene nō
bar. m l. maritus ff. de q̄o. et ꝓ ḡlo.
m l. m. ff. de uſꝰ uſꝫ et dicta l.
m bonefide ¶ Jtē regula fallit m
cauſis famoſis in quibus nō deferu
tur tale iuramentū ar. l. idem ex
igit ff. de dolo et l. ſciāt C. de ꝓ
ba. et l. ꝑtor edixit m pñ. ff. de
uſꝰ uſuā. fallit in cauſis ſpūali
bus ut nō. ꝓ ḡlo. ī d. l. m. ī pñ. et
dc̄. m d. c. ſi. Jtē fallit ſi rāe
ſint magne que criminalibꝰ ex
equantur ar. d. l. cū ꝑt litē Et dicū
tur magne ul pue ℔ m qualitatē
ꝑſonaꝝ ar. l. ℔ et ſi ſuſcepit ſſ. i.
ff. de iudi Cognoſcitur etiā hoc
attento modico p̄iudicio ul mag
no qd̄ ſpectatur ex ſimā poſſe fer
ri ut dr̄o c. ex mſmuatione ul ſi
cēt q̄ de ſola poſſione ar. l. 1. C.
ſi de mo. po ¶ Jtē q̄rit an Judex
teneatur p̄cīle hoc iuramentū de
ferre dicit Canomſte m dr̄o c. ſi.
q̄ nō ℔ legiſte tenent oppoſitū ꝑ
tex. m dicta l. m bonefide Tenz
tñ ps hic requirere an ḡcluſioez
cauē et ſic ſuat ḡſuetudo ar. l. m.
ff. hoc et ibi bar. ff. de damp. īfect
Solet q̄ri an due ſemplene ꝓba
tiones faciant vnā plenā dicunt
quidā Aut iſte due ſemplene ſt
eiuſdem ḡnīs puta duo teſtes et
faciunt vnā plenā l. ibi nūs ff. de
teſti Aut ſt diuſi ḡnīs ut vnꝰ teſ
tis et vna ḡfeſſio ꝑtis emiſſa adu
ſario abūte et nō faciūt vnā plenā
ar. m. l. ꝯ. ff. ſi. ff. de exceptiō. tu.
et ibi ꝑ ḡlo. et l. ſi ſpadonē ff. qui
pluriū co. ti. et Cy. qui nutu l. 1.
bar. nō tenet m dicta l. admouē
di q̄ q̄ tendunt ad eandez eſſen
tiā ſi ſint diuſi ḡnīs faciant ple
nā ꝓbationez ꝑ c. ſi. de ſuccef. ab
inteſ. et m c. 1. ext̄. de app. et c.
uemens lo. 1o ext̄. de teſti ¶ Ver
que loquūtur m duobꝰ ī pferēdis tē
dentibus ad diuſos fines et effectꝰ
hic aut loquitur q̄ tendunt ad
eundem finem videlicz ut iudex
ſtet et fiat fides de veritate que
tenē ꝓbationis ℔ etiā ex pluribus
l. m. ff. eiuſdem ff. de teſti ¶ Sed
cum p̄dicta q̄ritur ēre q̄ actor
intentionē ſuā plene ꝓbaut per-

mstrā ul' testes Reus uō ostendi
dit suā defensionē p vnū testē ul'
aliter semplene pbaut An loco
sit huic iuramento vī q̄ sic q̄ p
hanc semplenā pbationē detractū
fit pbationem actoris et facta sit se
mplena ar' m l si vng ss' partis
ff & parti ¶ Dort' Jun' Cuilus gī
t' sic distinguunt Aut pbatio rei ē
directa oppōsita et ḡtia pbationi ac
toris ul' ī aliquo minuitur et pbōc'
rei ar' m l ob carmen m fi ff & de
testi quia plenū extinguit semple
nū nō egtia ut l nubemus C de testi
et l qui solūt ff de pet et sic hoc
cāu nō defertur iuramentū Aut q̄
batio rei ē diūsa nō adūsa a pbōe ac
toris quia actor pbaut se mutuasse
p tres testes et reg pbaut se solūsse
p vnū testem & tē opus ē iuramēto
q̄ current tibg supdictis ar' l vulgo
ff de adm tuto ẓ de iure ca'o alit
sentitur ut nō' m dcō c fi ext' de iur'
mento ¶ Quid aī si tam actor q̄
reus semplene pbarūt An erit lo
co huic iuramento dicat bar' q nō
p tex' m dicta l i C qui et adūsg ḡs
kursus g̃ sicut dubitatur si aliq̄ legr
ul' statuto caueatur q̄ sup aliq̄ frō
stetur iuramēto pte An nō sufficiat
semplene iurare sic cē ul' nō cē An
debeā maxīe si mtiogetur exp̄me
cās quibus mouetur ad sic iurandū
Quidā dicūt q̄ sic si mtiogetur exē
plo testis cuiusg offitio nūc fungit'
alīs nō tenet nec ualet Juramētū
ar' l solam C de testi et nō in l cū
hȳ ss' si p̄tor ff de transs et ī c cūz
q̄ ex' de testi cū sp' Ad qd' fiunt qd'
nō bar' m l theopōpg ff de dote
ple et p aliquos m l gtia negātes
C ad l aql' Intōtiatiuū vī q̄ lex
nō requirit tam exp̄m q̄ suffiant
sic iurari ut lex defert ar' m l non
erit ss' dato et l m m fi cū l se ff
de Jun' uir ¶ Ilex obstant gtiana
q̄ negatur ipm fungi offitio testis
ymo fungitur offitio iudicis ut l
fi C de fidei sic ḡs si iurātur ī casu
l si qn C vñ vi et l i ss' si quis arge
tū ff de po nō requirit exp̄ssio cae
Et hec facit q̄ pedagerius quibus
ex forma caplōz creditur supīūcto
mbus et finaūdibg gmissis nisi eoz
pedagia p̄pio iuramento cū vno tes
te ul' sine honestg tū cēt causas exp̄
mere q̄ cōfise iurare ¶ Sup ē iur'
aliqua p̄mittamg de iuramento af
fectionis q̄ iuramentū m litez appel
latur de quo loquitur titulg ff & C
de m litē iurāñ ¶ Forma aī iurādi
m hac spē multū differt a p̄tēdē
tibg quia hic p Juramentū pars
estimat rem sup qua iuratur nō si
veritatem & ẓ affectionē quā ad
ipām rem habuit ul' habet ¶ Que
ramg ẓ qn̄ loco sit huiōi iuramē
to dic breuit' q̄ quatuor cōcurren
tibg p̄o si mtiematur debg aduisarī
2o qualitas et natura rei ad hoc
aptā 3o debita q̄litas actoris 4o
habilitas psone iurantis Jo aut
exigitur debg aduisarī q̄ ḡ̄t culpā
etiā latā nō iuratur m lite l n C
de m litem iurān et l m actōibus
& ẓ m hȳs oībg et m l videamg
ss' fi ff de m li iurān fallit m
tutore gtia q̄ iuratur l n et m
C de m litem iurān Qualit' aī debg
pbetur quia m dubio debg nō p̄sūi
tur l quotīs ss' qui dolo ff de pba
tiōnēdo q̄ pbatur p iudicia et ar' l
doluī C de dolo et l debg C de rei sem
ven ¶ Ẓ quo tpe debet mtiemisse
debg ut iuretur dic breuit' q̄ī ac
tōibg bonefidei sufficit q̄ debg mt'
uenīt tpe gtractē obligationis ul'
postea m nō obediendo seu satisfa
ciendo pti et multo fortiꝰ si dolus
fuit gmissus m nō obediendo iudi
ci ut l i ss' depositi ff de po 4 l m
ss' m hac ff gmo et l m actōibus
ff de litem iurān In actiombg at'
strictī iurīs ul' arbitrarijs r̄quiri
tur doluī cē gmissū post sm̄az m
nō pendo iudici ut l qui restitu
ere m fi ff de rei ven et l arbi
trio m pñ et ss' i ff de dolo ¶ Ex
quibg patet q̄ iudex m huiōi ar
bitrarijs actiombg defert hoc Ju
ramentū post sm̄az sup re p̄ncipa
li latā ut dcā l qui restituere cū sp'
quo Juramento p̄stito ferret pos
tea aliā sententiā ipīg iuramenti
executoriā ut l si cū exceptione
ss' m hac ff qd' me cā Ẓ ī actio
mbg bonefidei Judex defert hoc
Juramentū litis gt̄ aī sm̄az suā
pbato de dolo aduisarī m nō parti
do ipī pti ut d l m actiombg et
l n ff de m litē iurān ¶ 1o p̄ncipa
liter dicī q̄ debet attendi qualitas
et nā rei sup qua iuratur qd' ideo
dictū ē quia nō m oībg rebg cadit
affectio puta ī mums ff de ī litez
iurān l mums m si forte loco spei
tenerent m qua spē fuisse debg dimit
to gmissg ar' m l pe ss i ff ne gs
cū qui ī ius m libro equo et sitibus
m quibus potē cadere affectio iurāñ

m lite. ¶ 3° dixi qd debet attendi nā et qualitas actionis m tēp̄tate p iō dī m qualibz actione nō iuratur m litem ff solū m tribz ḡnībz actionū iudz m actionibz bone fidei diuersis ut dicta l. m actionibz et dicta l. iij ff. m hac como. et l. m depoti ff. de po. et l. si quis ff. loca. Se cz ē i ḡtrarijs ut l. ea apud p̄ ff. de po. Et eodem mō iurat. m actionibz realibus puta m rei vē di publiciana ypothecaria ḡfes soria et si ut dicta l. i actionibus et mixtis de actī. ff. p̄terea quasdaz t l. si fundū ff. m uendicatione ff. de pi. et l. cū qui ff. i publica ff. de pbl. et l. haz m fi si fuu vendi tor iuratur m arbitrarijs et ille sunt arbitrarie m quibz ad iudi cis mandatū res nō data nō resti tuitur siue sit actio psonalis siue m rem siue apta mixta ut dñs. l. qui restituere et dcō ff. p̄terea hz ḡlo. i. l. i actionibz expiat pleꝫ cauꝫ ff ff. bar. oēs illi casus ḡp henduntur sub hac regula vno excep to qui habetur m. l. penulti ff. ne quis eī qui ¶ Dixi ultiō p ḡsidem ri debet habilitas plone iurantis qz nō oēs iurare possunt Sed is solus admittitur qui ē maior et dñs. ul. loco dñi reputatur puta tutor l. qd vulgo t l. si tutor ff. de m litem iurā. et l. iudamus co. ti. ¶ Demde scias p hoc Jura mentū solū deferri a iudice nō a pte ut dicta l. iudang. ff. deferre et Judex moderatur et taxat vsq; ad q̄tā iuretur quo p̄stito si no ua mstrā a reo p̄ducantur poterit absolui et m hys duobz sapit naturā iuramenti necessarij ut nō m dicta l. iudang. ff. iurare eī se d. l. arbitrio ff. de dolo. vide q̄ scripsi sup p̄mo libello m ḡlo. sup vbo mte cē

Doli exceptione

Quadruplex ē exceptio doli ut per ḡlo. et doc. m l. qui se debet ff. de ḡdi. ob cau. vna q̄ datur qñ ḡtractꝰ fiunt inity per dolū q̄ nascī tur tpe ipius ḡtractꝰ ut l. et elegā ter m pn̄. ff. de dolo et l. ij. m pn̄ ff. de doli exrep. Alia ē q̄ datur m locū nō nūate petue et hec nascī tur tpe quo agitur ut l. ij. ff. arra vsu p mde ff. de doli exrep. 3ª q̄ datur m locū partis ul. iuris iurādi ut dicta l. ij. ff. Jtē q̄ritur de doli exrep. 4ª ē illa q̄ fit ē ul. mten tionis ul. iuris m se continentis ut qui ē actor nullā hz actionē et de facto tm̄ agit et ḡt. eū reus de facto exti pit de qua loquitur tex. m. l. qui se debere. Est quinta spēs ḡnāliꝰ que datur m locū cuiuscūq; exceptionis et pro quacūq; exceptione de qua lo quitur tex. m dicta l. ij. ff. et ḡnāliꝰ et p ḡlo. m l. si ex cautione C. de nō nu. pe. ¶ Consiliū ḡ° ē q ubi du bitatur de certa spē exceptionis q̄ semp opponatur hec ḡnālis ex ceptio doli que sufficit p oīb; et i p̄ssu liquidare de ista spē exceptio nis puta ul. solutionis ul. partis ul. iuris iurandi ul. p̄scriptionis et silīz

Quo ad impedi endum processum

Scien. ē q̄ sunt alique exceptiones p̄emptorie que st. ul. p̄nt ḡpom ad duplicē finem seu effectū vz ad ipe diendū p̄ssum et ad merita cāe Si opponantur ad impediendum p̄ssum debent ḡpom an̄ litis ḡtis. sicut alie phemptorie ut notat p ḡlo. et doc. m l. exceptis C. de pba et l. p emptorias C. sen. re. nō pos se Et adite quia alia ē forma op ponendi ad p̄ssum alia ad mita cāe qui oppom ad p̄ssū vtitur for. de qua hic ul dicat nō pt̄ p̄cedi obstante exceptione ul. nō pt̄ agi qi sine actī expiretur secꝰ si diceret tu nō foues iustitia ul. si dicat simp. peto me absolui quia p̄scriptū ē ul. pactū factū ē de non petendo et silia quia tē videretur exceptio oppoi ad mita cē ut nō. bar. m. l. cū q̄re bat ff. iudi. solui ¶ Sunt aut ꝑ m aliquos quatuor ille pemtorie que p̄nt ad p̄ssū oppom videlicz exceptio transactionis iuris iurandi rei iudi cate et p̄scriptionis ut hodie ē de iure m c. r. ex. ut lite nō ḡtā licz de p scriptione cēt olim dubitatio ut nō bar. m l. nā et postea m pn̄. ff. de iure iurā. et p Ja. butri m. l. omēs. C de p̄scrip. xxx. an. et l. ep tor. C de p̄scrip. lon. temp. facit qd habetur m. l. post rem iudicatam ff de re iudi. et l. elegantes ff. si quis post ff. de ḡdi. mde ¶ Sed et amplius ꝑ m bar. dix. pot. q̄ oms exceptio p quā ꝓponitur ius deficere m tpo actoris habet p̄ssum impedire ut exceptio solutionis et acceptilationis quia scribitur q̄ nemo sine

actione exp̄itur ut l. si pupilli ff. videam ff. de negt. gſt. et l. quotl ff. Jtē si tpali ff. de adm. tu. Et sit ratio q̄ iste actiones sint repte cū diuersis mendacij lituū ut l. fin̄s C. de tran et l. 1. ff. de re. iu. et l. 1. ff. de uſu. uran̄ l. fi. ff. q̄ suo iō q̄ litē q̄ secuto nē ip̄ediūt ar. l. tiāto C. de fruc. et li. expen. Et hoc vez si tales exceptiones possint m cōtmenti pbari alias at si requireret alias exceptiones altioꝛem mdagmem nō ip̄ediret p̄ressum ℔ r̄ßuarent post litē gtestī ut bar. no. m dicta l. 9querebatur. Sz quid si oppōita exceptione fuerit sup ea gtra r̄ū lata sma an m alio iudicio p modū agendi potit ip̄e r̄eus r̄ex ius suū ꝓponere vi. q̄ sic p ea que hñt̄ m. laduno pio ff. si sup r̄b9 ff. de re. iudi. Jnnotuit̄ de term̄n nat. Jnnocentius m c. sup spoliatioe ex̄. de or. iogſ. et bar. m l. duobus de or. iogm. per totū.

Exceptionem expensarum

c. hec exceptio mtitur equitate sic quia huic bone fidei possessori tales expense st̄ restituende añq̄ 9pellatur rem r̄stituere ut l. m hoc uidetur ff. co. di. iu. l. si marca. C. de r̄i. ven. fant ſſ. aī quis et qd̄ ibi nō. msti. de re. di.

¶ Tenetur tū hic bonefidei possessor fructy ex se p̄ceptos aī suptibꝰ 9pensare ut nō. m l. suptꝰ et l. ep̄tor ff. de r̄ei ven. et nō. gl̄o. m l. fi. do ff. de r̄ei ven.

¶ Quid at si hic bonefidei possor. Cadat a possione an ī modū agendi poterit hos suptꝰ repetere multiplex ē opi. dic ut p Cy. m l. domū. C. de r̄ei ven. et ist̄ de re. duu. ff. ex duūso et dicta l. ī fundo Conclusiue distinguc Aut talis impensa fra ē aiō obligandi dn̄m r̄ei ut fecerūt isti 9ductores p aurēs negotioꝝ gestores et siles et tūc p̄ r̄epeti p actū negt. gſt. ut l. ß et si pupilli ff. ß et si quis et l. pōpoꝰ et l. fi. et l. ß an ultro ff. i. ff. de negt. gſt. Aut fuit fra aiō nulli sibi obligandi ß eiꝰ ꝓpriū negotiū gerendi credens se dn̄m r̄ei et t̄ aut hec ipensa ē talis ad quā dn̄s r̄ei nō poterit 9pelli ut m faciendo nouā ramenum et sitiā et t̄ nō 9petit p tali impensa actio ß sola r̄etentio ut d. l. m hoc uditum et l. si m aꝛea. de 9di. mdi.

¶ Aut ē talis impensa ad quā poterit compelli ut m funere defuncti et t̄ cōpetit pro ea tā actio q̄ exceptio ut l. aut si quis ff. de r̄ei et sup̄. fu neri.

¶ Adūte tū q̄ si possessor tra dederit possionem r̄ei bona fide nulla fra r̄etentione Jmpensa r̄ū potent p mterti tōditionez ipam possionē aduocare q̄ mde bitum et mde expensas factas p exceptionē r̄ßuare ut p̄batur ī l. q̄ si nulla ff. de le. 1. et ibi p Cy et optime fant l. heres cū debue rit ff. ad trebell.

Salus alijs exceptionibus

c. Jsta ge neralis r̄ßuatio msi ip̄e exceptiones spāliter nominentur paz q̄ dest ut nō. p gl̄o. m c. pastoralis ex̄. de excep. fant c. q̄m gra fallaꝰ ex̄. de p̄ba. litz sit vtilꝰ hanc tm̄z exprimere q̄ tacere ut tangitur m tex. et gl̄o. m c. exposuit ex̄. de dila. Vnde pro doctrina hanꝝ exceptionū sciendū ē q̄ quelibz exceptio peremptoria admittitur vsq̄ ad sm̄az ut l. peremptorias C. sen. re. non pos. Secꝰ ē mdeꝛi natoria que r̄egulariter añ litē gt̄ ꝓponenda ē ut l. fi. C. de excep. et ita denū. C. de p̄scr. et l. non ignorat. C. qui actu nō pos. et l. ß et si suscepit m pn̄. et ibi nō. ff. de iudi. fant qd̄ nō. m c. pastoral. extra de excep. et l. exceptoꝝ C. de p̄ba. et ibi p Cy. msi fuisset qui ignorans talem exceptionez tūc 9petere quia t̄ post sm̄am audiretur ut l. fi. C. si a nō 9pe. mdi. et l. litz C. de p̄scr. et l. nō idem m fi. ff. de iudi. et nota m dicta l.

¶ exceptionem

¶ Demde sciendū q̄ exceptionū Alia peremptoria alia dilatoria et alia anomala p emptoria ē illa q̄ ius actoris p̄imit et ꝑfundit Cuꝰ exempla st̄ vana ut ē exceptio iur̄ iurā! r̄ei iudicate transactionis pacti de nō petē do solutionis t̄r̄ ut msti. de excep ff. 1. et ff. appellantur Dilatorie st̄ duplices Nā quedam st̄ dilatorie iudicij que declinatorie appellantur quedā dilatorie solutionis Dilatorie iudicij sunt p quas e iuitatur p. a. seu iudicium ut pat̄ m exceptionibꝰ que opponūtur 9 scriptū de quibꝰ m. l. p̄scriptione C. si Cont. ius ul vti publi. Jtez exceptiones iudicis m cōpetenti

ul' suspecti Jt' cx° firiāz lon non
tuti ptur falsi ps mnoꝝ ul' non
legitime etatis stare īiudito et ali
e psonales ff de extrep l ꝯ m fi
et l m m fi Idem ē m extrepc
one spoliatoms de qua m c cū di
lecto cx̄ de or roff ¶ Dilatorie at
solutioms sunt partū de nō petēdo
ad temp9 ul' si ob° sit m diem rō
cepta et agitur añ diem ut dr̄ā l
m ff 1 et mslr de extrep ff tēpora
les que extreptiones oppoī debent
añ lit' gt' ut nō m c extreptoēs
cx̄ de extrep Amomale uō sunt il
le que nec simp' sunt pempto
rie nec simpliciter dilatorie ℔ ff m
quid ptinpant aliq̄ de vtroq; ut
m extreptione ne quis quematur
msi mquātū fatere possit de qua
traditur m l sunt qui ff de rr iudi
Glo m dr̄ā l m m fi ff de extrepc
dicat hanc extreptione cē dilato
riam quā sequitur glo mslr de ex
rep ff appellantur Jt' patz ī cx
ceptione nō nu pe et nō nume
rate dotis ℔ m Goff m sūma de
extrep Glo vero m dicto ff appel
lantur tenet q; vtraq; ē dilatoria
quo ad onus ꝓbandi litz quo ad
alia dilatoria pīmā opi tenet dy
ut refert Cy m dicta l extrepc
C de ꝓba Jt' ē anomala ois cx°
p quā gtenditur iuditū fiusse
usq; rrtio nullū ℔ m Goff Cum
huiꝰ extrep° pot' impom ī quacū
q; ptē lit' añ smam et etiā post
lit' nō p glo m drō ff appellant'
ut ī dictam ¶ Jt' ē anomalia cx°
9petens fideiussoria ut pius que
matur pīncipalis q̄ ipē ut nota
p glo m d l ꝯ litz pe dicat ipaz
cē dilatoriā ut refert Cy m dr̄ā
l extrepc ¶ Sz quid dices de extrep
tione duuloms qua uti solent fi
deiussores mt'se mandatoires et
constitutores ut traditur m l fi
C de consti pec et l interfideuss
sores ff de fideuss cū sy dicit quā
dam q ē dilatoria alī q ē dilato
ria peremptoria quoꝝ opi sequit'
glo m l fideussor C de fideuss
et p Cy m l extrepc Idem ēī
exceptione 9petenti possori rei
obligate tenr debitoris ut prius
quematur debitor et eius bona
excutiantur ut no p glo ī l ꝯ
ff de extrepc Alī tm dicunt eam
peremptoriā īspecto q; euemre pt'
ar m l suffic de 9di mde sur
sū q̄ritur q̄ oppoī debeat her cx

ceptio peremptoria dic q; regula
riter oppom' lite gt' et ꝓbat'
añ smaz ut dr̄ā l extrepc et l
peremptorias litz m rēis tūbus
ad impediendū ꝓcessū oppoī pos
sit añ lit' gt' et m aliquib9 t'
post smām ut nō p glo ī l i
C de iudi et fac ignō et m dicto
ff appellat' et m l tam et si ff
ad macedo pot' at hec cx° pēpto
ria ꝓbari p testes etiā post pub
licationē testiū actoris q̄ cx°
nō ē directo gtraria intentiom et
actiom agenti ut cx° patti de nō
petendo ul' solutioms ul' siles Se
cy si cēt directo gtraria ut nō m
l p hanc C de temp app et ibi p
Cy et m auct qui semel C de ꝓba
et c fraterm tat extr' de testi
Et nō q; nō sufficit m alloi bus
uuris has extreptiones oppone re
℔ apud acta sī scribendo ut ī c qm
9 flam ex' de ꝓba nō ex° cēt ei
obligatiom ul' actiom a siu pr̄i°
ānexa ut si obligatio fiat gtīta
m diē ul' sub gditione ut nō p
bar m l cāī qui ita ff de ꝛ̄ sign
ob ¶ Jt' q̄ritur An per obiect
ū extreptioms pemptorie u
dicat' lite gtest dic hodie dr̄i
siū cē q; nō litz olim cēt dubita°
ut nō m c fi ex' de lit' gt' li°
vi° Amplig queritur An extrepc
obicienti videatur de intentione
actoris gfiteri de quo p Cy ī d l
extrepc et l si quidem C de extrep
et p dy et Jo an m regla de ex
trepc li° vi° et c nullg plibus
de extrep et p doc m l nō utiq;
ff de extrep Ad cuiꝰ solutionem
sic distingue Aut extreptio q̄ ꝓpo
nitur abnegat directo ius et fac
tū m libello deductū ubi gtā ꝓpo
nit actor se nūasse pecuniā uel
deposuisse et reus excipit nul
lā pecuniaz fuisse nūatā ul' depoī
tā et tē manifestū ē ex hoc reū
nō p̄sūī q; fateri de intentioe
actoris ymo dum agit̄ negauit ī
ꝓbatione fienda ut l ei qui diē
ff de ꝓba et l qui accusare C
de adn et l actor C de ꝓba Aut
extrep° q̄ ꝓponitur nō abnegat
directo ius et factū m libello ꝓpo
situ ℔ simpliciter abnegat ius ex
facto extendens actoi 9petē q;
excipit se soluisse et p gns ius
debiti ex tenu tū cē ul' diem p̄sc̄ip
sisse ul' pactū de nō petendo firm
cē et sy Et tuē dicunt quidaz

m hoc cāu nō fundari Jus actoīs
nec videri reū de eig mtēnōne aliqd
gfiteri et sit ratio quia acto tendēs
ad pmendū Jus aliquod nō debet
eius gtiarū opari ut l. cū tale ff.
fi. ff. de gdi. et demon. nec debet nec
solet eadem dispō gīros mducere
ul parere effectu ut l. qu hoīez
ff. fi. ff. de solu. et l. cū hīs ff. fi.
de gdi. mde. qd euemeret si diceīrmo
q eadem extrep. mducerent pbōez
m actōe et defensionē m reo Et
hanc tenet cē veram de Jure Jo
an. m d. c. extrepti li. vi. Idēq
ē m exceptione gpensationis ut
nō. m c. cū venerabil. extr. de ex
trep Alij uō ut dy. et an de pp.
sic distmguunt m hoc articulo aut
hec extreptio oppomt gditionaliť
Aut pure si conditionaliť q dico
te nō deposuisse ul nūqī nūasse ul
mutuasse et m qītū hoc apparet
dico me soluisse ul pīscriptū cē uel
pactū finē de nō petendo et hoc
cāu pcedit dicta regla l. nō utiq
et c. extrepti et qd nō. m dicta
l. si quidem ff. c de extrepti et qd
nō. m dcm l. si quidem ff. c de extrepti
et hic modo extipiendi ē tutior
īt cōi practica Aut oppomtur pure
quia dico me soluisse et sy. et tē
neus vī gfiteri mtentionē actoris
et m reū trāsfertur onus pbandē
siue extreptionis et sit rō quia vbi
cāqī ad poēm vmḡ sequitur nēīm
ad ipm aliud añtedere tūc gfitēdo
gsequens vī gfiteri eig añs ut l.
nec is et l. illud ff. de acq. hē. qr
prunatio pīsuppomt hītum l. x.
ff. de ꝛ. ob. et l. manumissiones de
mīsti de iure Sed dicit forte quis
hoc nō sequitur de nēcitate qr po
tuit solusse mdebite ut m to. de gdi
mde. ß rndeo q nō pīsuītur. l. eū
de mdebito m fi. ff. de pba Citra
pmissa qritur Quid si actor ppo
nat sibi x. deberi pure Reus di
cit se deberi sub conditione An sit
fundata mtentio actoris ita q on9
pbandi gditione īcūbat ipi reo ss
ta qō pendet ex hīs que exme
dicta sunt et exdisputa m. d. l.
si quidem p glo. et Cy. m l. i. de
cōfess. Glo. dicunt q mtento acto
ris ē fundata pe dict oppo. ut
refert Cy. quia nī sit vna et eadē
dispō nō pot. q ptē qbari et q ptē
repbari ar. l. si ita stipo. m fi. de op
lib. de quo inde dy. et Jo. an. ī dcta
l. exceptionem et bar. m l. x. de
ꝛ. ob. et ī l. aurelio ff. idē q sunt
de lib. lega. Et Cy. m l. ij. de dō. añ
nupti. et bar. m l. nō vtiq ff. de
extrep. An aī possint gpom plu
res extreptiones gtiarie dic p bar.
m l. nemo ff. de extrep. Alij aut
possint gpom plures extreptiōes
gtiarie dic p bar. m l. nemo ff.
de extrep. di. et io. an. ubi s. et latiq
m c. nulla plumbo de regul. uel li.
vi. Inde qritur de alio Ente titio
re vendita sempmo litis nūdū tra
dita agit gt. eū ad pīuū et lata
ē sīa gtia sempmū In cuius sīe
executione sempiterna expirit de re
sibi nō tradita quēritur an sit au
diendus dicit quidā q nō qua
talis extreptio cū sit pemptoria op
pom debuit añ sīam ut dcta l. p
emptorias cū sy. Alij dicit gt. et
verius quia ipi sempmo gpetit actio
ut l. ēptorem ī pīn. et l. iull. ff. of
ferri ff. de ar. emp. igit multo magis
extrep. l. i. ff. cau. dam. ff. de supfi.
quia de hoc iuri nō fuit pīs regimtū
nec densū ut l. duobus et l. pe ff.
fi. ff. de extrep. tri. iudi. facit lex ex
pte m pīn. ff. fa. mīhīēī. et l. fīdi
ff. de rebus cred. et l. si duo piōm
ff. penulti. ff. de iurē iurā. Insup
qritur an extrep. q gpetit pīnipa
li porrigatur ad eig fideiussorē dis
tīctique Aut ē extreptio roheīēs pso
ne et illa nō porrigitur ad fideius
sorem d Aut roheret tri et tūc sic
ut m l. ex psona ff. de fideiusso. et
l. exceptiones q pe. ff. de extrep.
Et eodem mō gpetens fideiussori
porrigitur ad reū pīncipalē l. fi
deiussores ff. de pacti. cū ibi nōtā.
Attn extrep. q gpetit vm fideiusso
rī ad eig fideiussorē nō porrigitur
nisi p mduretū ex psona pīncipali
ut ī. l. amissi ss. i. ff. de fideiuss. ꝛ
p glo. ī dcta. l. exceptiones Qrē q
ritur an extreptio que cōpetit actori
gpetat eig successori dy. m regla uni
si quis m us sic distmguit Aut est
successor vtis ut heres ul bonoꝝ pos
sessor et tē oē ius tā agendi q̄ ex
cipiendi qd gpetebat defuncto uel
gt. eū actiue et passiue trānsit ī huiōi
successorē ut m dcta regla et l. nam
heredes et l. mj. ff. cū qs ff. de acq.
po. fant l. vltra C eo. et l. heres ī
ome ff. de acquir. po. fant l. vltra
C eo. heri. Aut ē successor singu
laris ut legatarig emptor cessiona
rig donatarius trī. tri singularis.
Et tē aut ē ius roheīens īri siue re

ale Aut ꝓsone siue ꝓsonale ꝑmo
cau̅ tn̅sit actiue et passiue m singu
laritatem successorem l. dolia. ff. eu̅
ff. de grahen. empt. et l. etia. si i rem
ff. de iur. iur. et l. m hoc iudicio ff.
si mr. socios ff. co. duu. et l. idem q̃
ff. fi. ff. ꝓ soto l. emptoi ff. de hr̃
ven. l. fi. m pn̄. ff. de exrep. rei ven
ar. ff. de exrep. res iudi. l. si a te. t
l. exceptio et l. si m̃. ff. Jt. iull. cu̅
sy. Vbi aut ius e̅ ꝓsonale siue cohe
rens ꝓsone tr̃ aut e̅ ius mr̃ ꝓsonale
Aut nō nr̃ ff simpr. Aut ꝓsonale i
rem scptum ꝑmo cau̅ tale ius fimt
cu̅ ꝓsona ner tn̅sit m aliu̅ msi medi
ante cessione ut. l. quis tr. caus de
petul. et l. omis at ff. si heres ff.
vsufruc. q̃ ad ea. et ff. de gr̃hen.
empt. l. qd sepe ff. si res et ff. de edr̃
l. quedam ff. is aute̅ et ff. ad trebell
l. i. ff. si heres et ff. de v̄. sigt. l. sci
endu̅ ff. fi. Vbi at e̅ ꝓsonale simpr
Tunc at̃ successor singulis habet ti
tuli lucratiui Aut onerosi si lu
cratiui ul̃ qi tuc̄ tn̅sit m eu̅ Si one
rosi tuc̄ aut vult vti actione
ex ꝓsona siu̅ auctoris et tuc̄ tn̅sit
m eu̅. Aut nō vult vti illig actiõ
one ex pa ff vult vti iure suo tm̄ t
tr̃ nō tn̅sit m eu̅ ut hec ꝓbantur
ff. de exrep. l. si rem legata. et ff. de
dli exrep. l. apud celsum. ff. de auc
tris et ff. cu̅ legitia. et ff. si quid at̃
3o at̃ cau̅ qn̄ ius e̅ ꝓsonale i rr̃ scp
tu̅ tr̃ tn̅sit actiue et passiue i sigu
larem successorem sme aliq̃ cessioe
ut. l. si tres ff. si pus ff. de aqua plu
l. emptor et l. post venditionē cui si
Ceteꝝ dic̄ ut ꝑ dy. m dra̅ r̃gla et
l. prunelegia ff. de regt. iuri. et de
hijs detiatur ff m dy. q si q̃ritur an
exceptio exclusionis obstet succes
sori debet distmgui. Quid at
erit m exceptione ꝓpensationis An
obstet successori dicit dy. q sic cu̅
her exceptio potiꝰ rei coheretur q̃
ꝓsone q patet quia tn̅sit ad fidei cu̅
sorem ut. l. si quis ff. de ꝓpeten. q
qua opy. fiant tex. m. l. fi. ff. de ex
rep. rei. iudi. et ff. co. dun. l. i hoc
iudicio ff. si mr. socios et dra̅ l. idē
q̃ ff. seyo ff. q̃ soto q̃ opi. tenet
gull. m. l. m hoc iudicio ff. si mr̃
socios si quis m rem ff. de pruis. et
ibi per glo. et doc. et sequitur alb.
m tr. de exrep. et m tr. de pruis.
m rem sua̅ vbi ff nūquid m tr. de
pruis. ff sequitur v. ff nūquid gtm
pruitorē et cy. m. l. eius c. de ꝓpes.
Vltō q̃ro an ex p̄dictis exceptio

mbus et alijs sitibꝰ possit r̃nūtiari
ꝑ statuta terraꝝ ꝙsuetudines et
cotidianas renūtiationes que fiunt
cotidie m mstris In qua. q. doc. va
riant Naz cy. vno mo distmguit i. l.
si quis i ꝙscribendo c. de pac. Ja. de be
lu. alit distmguit i lauc̄ ut sme ꝑ
hibi. ma. cir. et debi. roll. vn. et ibi
ꝑ glo. Alij alio mo traduc̄ m. l. ius
publicu̅ ff. de pac. ff adūte q̃da ff
iura exp̄sse phibentia aliquid fieri
et istis nō pt̃ renūtiari ut. l. i. c.
ne fide do. de et ibi ꝑ cy. et glo. et
m auc̄. si qua mulier c. ad velley
et. l. i. c. qui bo. ce. pos. Quedā ff
iura requirentia ctam for̄ma̅ m ali
quo actu ꝑficiendo ut m testō. et sy.
et nō pt̃ r̃nūtiari. l. nemo pot̃ de
le. i. Quedam sunt iura q̃ simpr
disponūt et m hijs pot̃ subdistiñ
ui Naz aut r̃spiunt publicū vti
litatem pn̄cipaliꝫ et 2ario aut
publicū pn̄cipaliꝫ et priuatū 3ario
Aut r̃spiunt pn̄cipaliꝫ ꝑuatū
et publicum 2ario Aut r̃spiunt
pn̄cipaliꝫ et 2ario priuatū ꝑmo
cau̅ nō tenet renūtiatio ut. l. ius
publicu̅ ff. de pac. et l. iura sanguis
ff. de r̃gl. iur. et. l. i. et. ij. c. sme ten̄
ul. r̃liqs 2o cau̅ dico idem ita i tel
ligo l. ij. c. de pac. dota. l. i. ff. so. ma.
l. quemie ff. de pac. dota. l. si vnus
ff. illud ff. de pac. et. l. fi. c. de pac.
pigno. l. ner si volens c. de li. ca.
cu̅ sy. 3o at̃ et vltiō cau̅ dic̄ q r̃
gulariꝫ pot̃ r̃nūtiari. l. si qs i ꝙscri
bendo c. de pac. ff. de pac. l. pacis
ti. l. q̃ritur ff. si venditor ff. de edil
edicti. fallit m alimenti. de futuro
l. cu̅ hy. ff. si ꝑtor ff. de tran̄. fallit
m ꝑtrio cu̅ partu̅ sit gr̃ eig naz
l. cu̅ ꝑtrio ff. de ꝑtr. Jt. fallit
m l. m hoc iudicio ff. Jtem si que
mt̃ ff. co. di. Ex quibꝰ patet solu
tio. ad. q. an possit r̃enūtiari ꝓbor̄
bus testiu̅ et mstrorꝫ et glo. m. d.
auc̄t. ut si phi. ma. debi. cir. detiat
q nō patet etia̅ solutio ad illa̅ q̃es
An quis possit r̃enūtiare petitiom
libelli et ruru̅q̃ solepnitate iudicij
et dicitur q nō ut notatur m c. de
mus ex̄. de offi. delegt. Jo. an. i c.
sepe de v̄. sigt. et m c. ij. diligenti
de foro cōpetenti

Inexpensis con dempnatꝰ

Jsta exceꝑ
no exꝑ
sam nō e̅ omittenda m iro sicut
ner m actor quia nō debent sme

requisitione ptiū ut de hȳs dyri ī
pmo libello m ꝯclo sup ꝟbo expensaꝝ
sequt forma pōnū actoris

Quorum vo
sstō d vicario poit
p sacām calup sstūs
sym pūrio nōie su
pdicto Infrascpta oīa
et smgla que qtra et aduſ sstm Jo
m cā et qōe sil mt ipās pte vatēte
ponens et diuidens ipas oms et sigf
de ptinula m ptīculam ac petens
et requirens tpīs oībg et sīgulis
gīt et diuisim et de pte m ptem ſes
ponderi simplicit et pure clare et
apta sme aliqua gditione adiectio
ne ul altīatione p ꝟbū credere ul
nō credere

Primo q publica vox et fama
ac rei veritas fuit et ē ac se hūt
et habet q quondā pe de furno
tpe eig vite et maxime de āno dn̄i
cc° l° et ante et post ad annū
cursum ag cccc i htmue tenuit
et possedit pacifice et quiete pe
tiā vnā terre cultē q ē ptich l po
sitā t iacentē m pōti iuditio pro
ducto latius exprimitur et cōti
netur

Item pro sua et tamq̄ sua
Qtez spatio x xx xxx ill xl āno
Qti veris legitis tamus et titul
Iti q pfatus pe dictū petiā terre
titulo venditionis alienauit et trā
tulit m andictū A anno cursu ag
cccc ij pīo floꝛ C
Iti q dictus A emptor ipm pīuz
soluit et dēdit pdicto p tpe dicte
venditionis
Iti dictus pe dictū pīuz suū fuit
inde gfessus habuisse et recepisse
Iti q dictus A ipam petiam tre
a tpe dicte venditionis citra vsq

ad āmū cursū ag cccc l mclusiue eo
tmue tenuit et possedit dictā peti
am terre
Iti sciente presente et patiente
dicto Jo
Iti pro sua et tāq̄ sua
Iti veris et legitimis titulis
Iti q de pdictis oībus et smgulis
fuit et ē publica vox et fama

Postq̄ reus
responsio
facta libello lītē ē
gtestatus q̄ suevit actor de iure suo
pbare quia sue assīōm simpl nō
creditur msi que in ipo libello co
plexus ē pbaut ut nō in l extra
tare ff de exceptu tu et l mnoꝛ C
de pdns mnoꝛ l dote C de rei ven
Ad qd fatit vulgaris tlā Cy qui
dicit ff de pba et l actor C eo
et eodem modo reus pbare tenet
suā defensionē ul exceptionē ut
l i ff de exceptio et m l m exceptī
onibus in pn̄ ff de pba vex quā
pbatio fit triplicit vz p partis
gfessionez p mistrōꝛ pduc̄tionē
et p testium depositionem illa at
que fit p gfessionē ē leuior in
sui pbatione et efficatior in siu
opatione Ideo q̄ suevert lītigā
tes ab ea exordiū sumere facē
tes tales et silēs pōnes put q̄litas
cāe exigit ul natura videndū ē
itaq̄ quid sit positio quia vario
mō diffinitur ut refert Cy i l ij
ff i C de interrogat Sz pot dici q po
sitio ē q̄dam ꝟboꝝ iuditialis for
mula q̄cepta et recepta aderuen
dam veritatē p aduſsariū i iudicio
Inde q̄ritur de quibus et sup qbg
pnt fieri positiones dic q super
et de hȳs oībg que ad cāz ptinēt
pn̄cipaliter ul minent et q pba
bilia st qua id denū ē pombile
et pbabile qd ē t nō alit ut in l
in gfessionibg cū l se ff de int
actis et p tyclo in c i de gfess lio
vio fullit in titi cāibg nō p tyclo i
c ij eo ti° et p Jmo in c duduī
lo ij° ex de elect t p bar in l
martellus ff re amo et p dc
et bal in l ij ff qd obſuari c de
iura calup et dicā j ti° pr et p
spe in ti de posi Sit tm̄ cauty ille
qui sunt pōnes ne sint impugnātes

ut gtuare et eodem mō rñdens nec̄ tractare rñdeat ut m c. cū ip̄ōmbg ex̄ de uur. uur. li°. vi°. fiant qđ no. m l. ut debitū. C. de hīe. actī.

Pomt per sacra mentum caluīpne

hic nota q̄ hoc v̄bū pomt fort p̄oem nam hoc v̄bum ē simp.r. dispositiuū et affirmatiuū eius qđ oppomtur ex pte ipīg ponētis p qđ oppom tolligitur aliud ēe positiones facere aliud mterrogationes cū aliud sit ponere aliud īterrogare Querendū ē q̄° m quibus hec mt̄ se differant Ad qđ rñdet q̄ ī plibg p° quia ille qui pomt affirmat ēe q̄d pomt ille aut̄ qui mterrogat dubitat de eo q̄ īterrogat ut ī c. fi. ex̄. de uur. uur. li°. vi°. Itē differūt m forma quia p̄oes fiunt p hoc v̄bū pomt ß mterrogationes p v̄bū mterrogetur ff. de mterro. actī l. uoluit Ille aut̄ qui pomt obligatur ex sua p̄one tm̄ō ex q̄dā confessione si rēnsio rei fuerit positum Ille uō qui mterrogat ad mchiluī obligatur ß solg aduīsarg ex sua rñsione ut pte nōt p Cy. et doc. m drā. l. η. §. ß qr et facit dicta. l. nouit Est q° g̃ultg facere mterrogationes q̄ p̄ones cōuenunt aī inter se m pluribg Nazquo tam̄ obligatur rēndens positiōi eodem mō rēndens mterrogationi ut drā. l. uoluit et. l. fi. co. ti° Itē si positio aliquo tam̄ nō admittit̄ ner eodem mō mterrogatio ut d. l. g̃fessiombus Itē sicut p Juramentū calup̄me rñdetur positiōibus ita et mterrogationibg ut d. c. r. de g̃fessis et nō. m d. l. η. et j. latius dicetur de quo p speciē ī tit. de posi. et g̃lo. m drō. t. r. et η. de cōfessis li°. vi°. Cy. m drā. l. η. et quidam alij m l. ubicūq̄ ff de mterro. actī Ex̄° nota ex hac hā q̄ dicit p sacramentū calup̄me q̄ ille qui fiant p̄ones debet iurare de calup̄ma sicut aduīsarij ut p hoc equitas fuetur h̄me inde Et hoc mtelligi se si petatur iurare als nō tenet̄ quis offerre Juramētū ut drā. l. η. §. ß quia de iure calup̄. et ibi Cy. Quid q° si alter ex hīs renuisset iurare qua pena multabit̄ rēndo q̄ auctor Aut actor renuisat et cadat ab actione sua Aut ē reus et tm̄ habetur p confesso et pruatur ex

ceptione sua ut hec hīntur m dicta l. η. §. q̄ si actor. et m c. fi. ex̄. de uur. callup̄. fiant. l. nō alienū ff. de mterrogat. actī. et hec de iura.to calup̄e mde s̄. m p° libello g̃lo. fi.

Simon spelta dic to procuratorio

hic quer̄tur An procurator ad lites possit facere p̄ones m rē ul. factis p aduīsariū rñdere ad quod sic distinguit Aut ē pcur. spālis ad ētas p̄ones faciendas ul. ad ētas p̄ones rñdend. et tē. pt. p̄ones facere et factis rñdere ut dicto §. ß q̄ v̄em. cū se Aut ē pcur. gñalis cū libera ul. sine libera et tē. aut p̄ones ul. rñsiones tendunt ad g̃uandum uus dm̄ suū et tē. idem qđ m priori cū q̄. hec oīa videantur m mandato g̃phendi ut nō. p bar. et alios m l. nō. soluī ff. de pcur. et l. si pcur. et l. m debitū ff. de condi. mde Aut p̄ones et rñsiones tendunt ad extinguendū uus dm̄ suū et tē. nec sic̄ p̄ones nec rñsiones dnō p̄iudicant. ar. m l. filiusfa. ī pn̄. ff. de dona Si tū aduīsarius diceret q̄ p̄sona dm̄ ē mstructor ul. legatus sine pcur̄e tē. nō audiret̄ pcur̄ ad ponendū ul. rñdendū nisi haberet spālissimū mandatū ad sic ponendum vel rñdendū ut hētur m l. fi. c. de pcuratoribus

Ponens ac dicens

§ hic adūte q̄ litz ponens a se fiant hec diuisionē tm̄ aduīsarius rēndens pt̄ p se diuisim rñdere §m̄ Jo. an. ut p eū nō. m dicto c. r. Et si forte vellet absolute rēndere audiretur quia rōne pt̄is falsē pot̄ tota positio negari ut nō. m l. is qui §. vtr. de re du. licet Imo. teneat oppositū m c. η. ex̄. de testi. li°. vi°.

Respondeti

§ Quod si contumax sit m respondendo dic q̄ si fuerit p̄sonal̄ momtus et uisus per uidirem habetur p cōfesso ī pena sue cōtumacie ut dicto c. η cui congruit q̄ alibi m l. gsiliarios C. de assess. et domor. et nō. j. ti. pr. m g̃lo. tūsmissa.

Simpliciter

§ Quod autez importat hoc v̄bum simplic̄ tangitur p bar. m l. r. §. si quis

smplicit̃ de ẋ ob et l. i. m pn̄. ff. de
vul et pu et de eo loquit̃ m l. i
ff. i. m fi. ff. de alea et m c. sepe ex̄
de ẋ. sint de quo iude j. ti. ꝓximo glo.
penultima

Clare ꝙnto petit̃ clare ꝛ̃ndeñ qua dubia et ostura responsio nō releuat l. de etate ff. mthil ff. de mtrogat̃ arti.

Sine aliqua condicione ꝙ Quid igit̃ si positiom pure fra est ꝛ̃nsio sub gdone An sit fundata mtentio petentis si de gditione nō ꝓbet̃ dicunt quidā ꝙ sic Alii gt̃ ut nō m l. si quidem C de exhered et dixi s̄. m ꝓnō ti.o m glo. salus alijs exceptionibus

Per verbum credere uel non credē hic nota ꝙ tale iuramentū non ē de veritate ꝑ de credulitate Attn̄ idem m utroq; insurgit effectus Nā piformit̃ obligatur ꝛ̃ndens ut l. fi et l. uoluit ff. de mr̄ arti et nō m c. ex his ex̄. de iure Iurand. Et hec ꝓcedunt m causis Ciuilibus ī criminalibus aut̄ poīb; debet ꝛ̃ndere cū iuramento veritatis viz sic ē. ul nō ē si fuit̄ m facto ꝓprio ꝛ̃ndentes ꝑ m bar. m l. martelli ff. i. ff. de re amo. et spe. m ti.o de pō. ff. v. Alii sunt̄ qui dicunt ꝙ sufficit ꝛ̃ndere sine iuramento quia nō cogit̃ quis crimen sibi dare ut nō Imo m dcō c. duditi. de gfess. et io. an. m nouella super d. c. ij. et archy. m. c. ex pemissa An aut̄ possit fieri positio de credulitate tm̄ quia pono ꝙ credo te m. obligatū ee m x. ul credo te hered̄ dem ītat. et sepa vi ꝙ sic. qz equalitas m uditis ē fuanda l. fi. C. de fide. et li. expen̄. et nō m tigla nō debet de rei. uxi li.o vi.o vnde sicut auditur ꝛ̃ndens de credulitate ita audiendus ē ponens tū paritas obligationis hic insurgat ex pte vtriusq; Alii dicunt econtra ꝙ ex pte ponentis debet positio ee fundata sup veritate ar. l. si m rem ff. de rei ven. Sz an positio negatiue concepta admittatur dic ꝙ sic licet olim esset contentio que hodie est deasa m. c. i. de confess. libro sexto.

Primo q. publica vox et fama Ad hanc positionez ꝙque ē pma ītordine m qua mtenditur possio de ptito eig A quo tam̄ habet iste A ut ꝑ hoc appeat ꝙ tam̄ habuerit a bone fidei possessore et p hoc potuerit p̄scribere Nam si habuerit tam̄ a malefidei possessore nō posset p̄scribere tpis spatio longi tpis Sz ne cesse eet tempus longissimū ut ī auct. malefidei C de loc. temp. p̄scripti. de quo dixi m ti.o p̄cedenti m glo. p̄scriptionis de fama j. dicā

Vsq; ad annum hec dictio vsq; aliqn̄ mdicit tm̄ cui additur aliqn̄ excludit ut nō. p ꝙ. m l. a Caligato C de nup. et ꝑ bar. m l. pronūg. ff. semp mo ff. de le. m.o

Item pro sua ꝙ Hec ē 2a positio in qua declarat̃ titulg actoris qui appellatur ꝙ suo ut ff. de ꝙ suo p totū Cuius quidē tituli nā ꝛ̃nalis ē concurrens cū alio quorūꝙ titulo sm̄ gli. l. i. ff. p suo et si deficeret vel̄g titulg spāl et subeet putatug etiā erroneꝰ haberet loco illo titulg ꝙ suo et ꝙ cederet p̄scriptio ut ꝓbatur m. l. hoīez et l. fi. ff. ꝙ suo fact. l. tellg ff. de vsucap̄ alit̄ nō. sme nō vel putatuo titulo nō ꝓderet p̄scriptio l. fi C. ꝙ hered̄ l. nullo C. de rei ven. Hic queritur quid sit possidere pro suo ꝛ̃ndetur ꝙ ē aīs quis possidet tāq; dnūs ul. qī. dns nā ista pnoīa possessiua. s. meus et tuus significant regulariter dominiū ul. qī ut habet̃ m l. suos ff. de le. m.o et l. quīty. ff. arrigēto ff. de au. et ar. le. et ibi bar. fallit m ētis taīb; ꝑ m eū p.o ex gditione psone ad quā ꝑtmo dirigitur ut si dico lego huo meo oem̄ suā pecuniam nāz debet mtelligi de dominio īpio ꝙ ut melig hīē pot ut l. mj. m pn̄. ff. de manu et idem m monacho et si 1.o fallit 2oc̄ p sone loquentis ut si colonus dicat lego talem fundū ul. campū meū nā mtelligitur quo ad cultā et solicitudinē ut nō. m drā. l. ij. m pn̄. ff. de origi iurisd. fact. l. si pul. ff. Itez queritur de negti. gti. 3.o fallit rone rei de qua quis loquitur

uel p̄sone ut si dicat̄ leg aliquis lego x̄ famulis meis qua nō intelligitur q̄ famulis hac̄at dn̄uz ꝑ simplicem vsuz l. et si nō exhibuissent ff. de publi fact̄ l. medicos C de ꝓfess et me h° x° ibi cuiuscūq; sius t̄c̄ qđ intelligit̄ quo ad hītationē̄ et originē̄ sic etiaz dicim̄ Talis vadit ad priam̄ suā

Item ꝑ patto x ff. de rei vendi

amotum

§ Her ē 3ª po sitio in qua exprimitur tempꝰ possionis dicti p. A quo cāz habuit dictꝰ a ut p hoc ostet q̄ saltem ex p̄scriptione ipe p fuerat dns ut q̄i et p ḡns potuit fa cere dn̄ō ipm A cui hītem ab eo p cuiꝰ clariori intellectu reuoco m dubiū An ꝓbata dicta possione tm̄ siuerit eig rei dn̄uz et quale i ipm et breuiter sic distinguc Aut ꝓbatur de possione longi ul longissi im tpis tm̄ Aut de possione tanti tpis cuiꝰ imti memoria nō existit primo casu in dictū A tm̄ siuit dn̄ō vtile tm̄ nō directū q̄ dn̄uz ex p̄scriptione q̄rit̄ ut tradit̄ m auct̄ msi C de bo. mati. et dixi m priori libel lo m glo. sup vbo dm̄ Secūdo casu tm̄ latū ē directū q̄ illud q̄rit̄ ex illa possione cuiꝰ memoria mitꝰ non tenetur ar. l. nūq̄ ꝑ thezauꝝ ff. de acq̄r rer do. et ita detiatur p pe. et Cy. m l. cāi res in fi. C de ꝓba. et p hoc pot̄ colligere vnū singulare ꝑ msi imtis p̄soms que tam p se q̄ eoz an cessores videlicz primū auū pauū et alios descendentes tenuerunt ali quas terras et possiderunt ul domos seu rastra q̄ sic successores tradant a possione tā ipoz q̄ suoz p̄cessoz cuiꝰ initꝫ memoria nō existit q̄ pnt intentare directū rei vendicatioez q̄ quosq; possidentes Alꝫ etiaz st̄ modi q̄rendi dn̄uz de quibus dix i m dicta glo. et bar. m l. item que nob̄ ff. de acquir po. Cy. m l. i Cui lem C de fid. spe m titulo lorati v. lvꝫ queritur

Item vetus et le

gitimus

§ Her ē quarta positio circa quam attende q̄ m dubio quis pre sumitur possedisse ex causa que p batur ut notat per glo. m l. queda mulier. de rei ven. et est textus m l. fi. ibi ex ea causa ff. de p̄mio

Item q̄ prefatus p

her ē quīta positio in qua gp̄hendit̄ titulꝰ dicti A quo ꝓbato appebit m ipm̄ dn̄uz fuisse tm̄slatum si ille p a quo cāz habet fuit dns ul si non fuit dns saltem tm̄stulit tam̄ legiti mā p̄scribendi l. claudꝰ ff. de ꝑcth emptī. et l. traditā ff. de acq rer do. et l. i. cū se ff. de publi nā sme tu° nō ꝓdest ſcriptio nec sine titulo ha bili tm̄sfertur dn̄uz l. nūq̄ nuda ff de acq rer do. nec solꝫ titulꝰ sme tra ditione sequenti ul p̄cedenti tm̄ fert dn̄uz regulariter l. traditio nibꝰ C de pactī. et m ꝑ uenditē i ſti. de rei. diui et l. quotī. C de iti ven. et p tanto adicitur m ista po sitione tradidit et tm̄stulit Quod ꝙ° si her vba tradidit et tm̄stulit sm̄t m istis uenditionis appōita An p hoc ꝓbetur traditio possionis ui detur q̄ sic p text. et glo. m l. ꝙ. C de acquī po. Cui verꝫ distinguc ꝑ Cy. et alios ut ibi no. et bar. m dcā l. p̄dia ff. de ac. po. Aut tpe venditionis iste nō possidebat et tuc aut res ipa p mistrm̄ nō ꝓbatur nec i ducitur ꝓbatio traditionis p̄dictaz nemo plꝰ iurꝫ ff. de re. iurꝫ et dcā l. traditio Aut tpre venditionis seu mistrī celebrati possidebat et tunc aut res ipa erat m ꝑspectu ptiz ul ipm̄ mistrm̄ fuit factū et tradi tū m re ipa alienata puta domo ul fundo et tuc ꝑ mistrm̄ ꝓbatur tradi tio ita intelligatur dicta l. ꝙ. cū glo. Aut eo tpre res erat m abnīa a rō spectu ptium et tc̄ p mistrm̄ non ꝓbatur traditio si ex eo solū ꝓbat̄ licentia de mgrediendo et mitrando possionez l. p̄dia ff. de ac. po. et ibi no. vñ si post mistrm̄ repiatur cp̄ tor m possione sufficit a quo ad do mum ill. q̄i acquisitionē ꝑt̄ ante cedentem licentiam alias at̄ nō p̄ce dente licentia nō cēt licitū emptori ꝓpria auctc̄ possioe mgredi l. si ex ſtipulatione ff. de v. ob. quā oppꝫ segui° Specialiter de emp. ff. Quod ꝙ° si p̄textu huiꝰ licentie mgressꝰ e vna ptitulā tm̄ ipiꝰ tenet An per hoc acquisiuisse possionē totꝰ vide atur dic q̄ sic l. ꝙ. m pn̄. ff. de acq po. vbi autē cēt fta alienatio de plu ribꝰ rastris ul domibꝰ Aut petis tur tuc ꝑ mgrssum vmꝰ nō acquir retur possio aliox ut nō p bar. m l. m p dy. m c. i. q. v. de rei. uxl. li. vi° Ex p̄dictis habes vnū bonū assumere consiliū q̄ fieri facias i strm̄ m re ipa ul m eiꝰ ꝑspectu ut

dicat tuū notarius m mstrō actū ī
domo ī scripta ul sttā seu ī ospectu
ipīg domg ul fundi et sitia ¶ Quid
at si mstrō cauetur ut fit gīt q ssts
venditor gstituit se ipāz dmuī tenerr
noīe dicti emptoris An p hoc pbetur
traditio possioms dic q sic tam Cuul
q nālis si tr tpis venditor possidebat
q ē nrīe pbarr ut traditur m l quod
meo ff de ac pos et c cū vemsset m
fi ext de rest spo et l q̄dā mulier
ff de rei ven ner isto cāu fienda est
illa distmctio An res fuit m p̄nta
ul nō qua corpg et aīus ipīg gstitu
entis fmgitur idem corpg et aīus il
lg cuig noīe se constituit possidere
ar m l ea q Cuulut ff de acq re d
vñ ipe emptor p corpg et animz tr
p̄ntatū venditoris dicitur et fingit
possionē mgredi et adipisci que rō
ressat m cū p̄redecti nā m eo dixit
se tradere et p hoc voluit psonā ep
toris ip̄ntare et p̄dicta p̄redunt q̄n
smp constituit p̄cario noīe ¶ Sed
quid si constituit p̄cario noie possi
dere an oīs possessio p tale constitu
tū trāsferatur m emptorem dic q nō
ff sola traditio et remanet nālis penes
venditorē hoc ei importat nā p̄ca
rium ut nō m l et habet ff eū ff de
p̄ca Est igitur consulendg pro empto
re vt simplicit forma constituti
obmisso p̄cario licz m hoc multi er
rent nōīa et tū operatur simplex cō
stitutū q̄tū si mstrm fieret m re ipā
fatetur tū q si p̄cariū apponatur q nō
ideā ip̄ditur iplementū gtractg ut
nō m l iulls ff ex venditio vbi posbi
onē ff de ac emp ¶ Vbi at notanḡ
multiplicaret vba apponendo smp
gstitutū et p̄cariū tuc vtrag possio
diceretur trāslata potiꝰ vi cōstituti q̄
p̄cariū ar m l nō solū ff fi ff de vsu
rap ¶ Quid aut si ignorant quis
putans rem cē alienam cū sit sua il
lius noie se constituat possidere An
pdatur ul trāsferatur dmūz et possio
dic ut nō m l si rem alienā c de ac
po p doc et glo et m l ad pboēm
C locā et l qui rem ffriam eo tꝰ
Oz contra p̄dicta q̄ritur an ad dmūz
trāsferēn ul p̄scriptionē cauāndā sit
ntīa traditio vacue possionis hoc ē
p aliū nō occupate Contra qd distīgue
Aut q̄ritur de dmō trāsferendo et hoc
cāu nō ē nrīe q possio sit vacua p
ter m l si fundg ff de fundo do Aut
q̄ritur de p̄scriptione mducenda et hō
respectu requiritur q sit vacua ut
l sme possione ff de vsurap Aut q̄

ritur quo ad liberationē venditoris
et hoc respectu requirit q sit vacua
l ꝯ ff de ac empt et l cū res
C de pba Aut q̄ritur quo ad publi
cianaz mtentandam et hoc respectu
requiritur q sit vacua q̄ p̄scriptio et
publicia īure ḡnantur ut quo cāu
vna locū heāt et alia ut l eū q ī pn
ff de pub ¶ Que at dicatur vacua
dixi s et nō p glo m l fi C vñ ui
et dtā l cū res et l ꝯ ff primo

Item q dictus R. dictum pretium

Hec ē sexta positio m qua allegat
solutio dicti p̄tij q ideo fit quia rei
venditē dmūz nō trāsfertur nisi so
luto p̄cio ul hīta fide de p̄cio l quoti
C de rr ven et mstr de rer diui ff
venditē licz publicianam ius r q̄ do
mīmū sme p̄tij solōe trāsferatur l
de p̄cio ff de publi ¶ In dubio at
semp p̄sūitur fides hīta de p̄cio si
res ipa fuerit tradita ut nō glo m
dicto ff venditē Vnde ad tollen oē
dubiū solent nōrij m īstrīs apponē
sic venditor gfessg ē p̄tiuz recepisse

Item q dictus R. ipsam pecuniam tenere

Hec ē septma positio m qua allā
tur possio gtmua m psona A Nam
ad p̄scriptionē requiritur longū tēpg
et gtmuata possio ut l ꝯ C de p̄scrip
lon temp Et si forte tempg siue possi
oms nō sufficiat potit quis gerere tpa
siu auctoris l pap ff cū quis ff de
ac pos et l m accessione et l de ac
cessiombg et l pe ff i et l fi ff
de diu et temp p̄scrip dūmō possio
autoris fuit iusta alīs si fuisset iust
ta nō fieret accessio ut d l pap ff
ex frō quia rōnabilē ē q vitiosa possio
nō accedat iuste nec vitiosa vitiose
ut d l pōpo ff accessiones fallit ī
p̄scriptione xxx an de iure ciuili sem
de iure Can ut nō bar m d l pōpo
ff fi de ac pos et ī dictam Silicet
possio mterrupta nō accedit gtmue
ut d l ff quesitū ¶ Demḡ
contra hoc nō q possio auctoris q̄n
quis gerit cū possione successoris tū
sit cui cū sua suisq vitijs ut dicto
ff cū quis siue sit vitiū psonale
siue reale tā olim q̄ hodie Vbi autē
nollet successor quis gerere tpa autoris
siu tuc vitia p̄cedā nō tollebant olim
m ipm successorem ut l an vitiuz

m pñ· C & diu· et tempo pscriptꝫ
hodie aut sic ut m auctē· malefideꝫ
C & lon temp pscriptō· vtna at tralia
et olim et hodie mdistincte siue ve
lit guigere siue nō tpa tñ seuntꝫ m
successorem l· vtna ff· de ac· po· et
ibi p Cy· et nō p glo· m d· ss· cui qs
Et que dixi s· de vitiosa possione
q nō guigitur cui iusta predunt q⁹
ad pscriptionē longi tpis Que at
supius dicta st· de quietione possi
oms ītuste ul· iuste fallit ut dixi
m pscriptō· longissi tpis xxx· an· ut
nōt glo· m l· si quis emptioms C
de pscriptō xxx· an· m glo· que mapit
supple qua mala fides nō impedit
uire Cuuli hanc pscriptionē utdm
auctē· malefideꝫ Et qua ī ipa lon
gissima pscriptō· potiꝫ attenditur
negligentia nō petentis et defectꝫ vi
te siue actioms q⁹ fauor possidentis at
d· l· oms et l· sicut p m bar· ubi sc·
et ī l· relis de vsucap· Requirit tñ ī
ipa trennali pscriptione q nō fiant
interrupta aliquo mō legitimo nā it
ruptio īpedit cursū eiꝫ ut l· oms
facit ad pdicta qd nō bar· ī l· seqt·
ff· si uua· ff· de vsucap· Vez ut p
missoꝝ latior habeatur doctrina
Cui qritur qlit & qñ fiat successio seu
quietio vnꝫ possioms ad aliā dis
tinctue ut not· bar· m l· popo⁹ ff·
actessiones et l· pelt ff· i· ff· de
diu· et tēpo· pscrip· Aut ille qui
vult vti actessione altiꝫ nullo mō
possidet p se nec p aliū et tuc nō
pot actessione vti ut dō ff· actes
siones et d· l· pe· ff· i· Aut possi
det m totū et p aliū et tut vtitur
actessione sicut si p se ipm possi
deret ut dicta l· popo⁹ ff· si is qui
ptnio et ibi nō Aut possidet p se
ipm et tē aut eiꝫ possio ē iniusta
et nulla pt vti actessione ut d· ff·
actessiones et d· ff· ex facto ñ quo
ad pscriptionē xxx· ānoꝝ ut dcm ē
Aut eius possessio ē iusta et tunc
aut vult vti actessione eius a q⁹
habet tam et tut aut ipa tres fu
it ab alio medio tpre possessa et
p gnōs possio nō fuit gtmua et tuc
nō pot vti ea actessione ut dicta
l· popo⁹ ff· qsitū fallit m hēde ut
dicta l· popo⁹ ff· si et legatario
Aut possio fuit gtmua et tut ā
possio auctoris fuit vitiosa aut
nō p⁹ tuū distinguitur aut quo ad
pscriptionē longi tpis aut longis
sim ut dictū ē ¶ 2⁹ tuū vti pot·
actessione ut dicto ff· tum quis ff·
actessiones cui sy· Aut vult vti
actessione eiꝫ a quo tam nō habet
et tut nō pt ñ· iudicē auctē sua fo
rum ēstitui⁹ ut d· l· popo⁹ ff· si lib·
homo et ff· si iussu ¶ 3z quid si
fiat actessio vnꝫ possioms ad a
liā nec apparet an fuerit possio cō
tinua nūquid p sumetur gtmua
dicit bar· q sic m dnō ff· fi· et ī· l·
cellꝫ ff· de vsuc· Et add q dixi sc·
m p⁹ libello m glo· pscriptioms

Item sciente et patiente

Hec octaua positio m
qua allegatur actꝫ quidem psup
tue traditioms ut· l· ꝫ· et i· nota
C· de actꝫ po· et dixi sc·

Item q de pdictis ōib⁹ est publica vox et fama

Hec est
vltā positio que ē ī rōi piacticta
tam m pōiombꝫ q⁹ caplis ¶ Circa
huiꝰ at fame doctrina Querit·
p⁹ quotuplex ē fama et dicē ē q
duplex vna vz status hoīs mt hoies
ut q tntꝫ sit stultꝫ ul· discretꝫ de
qua loquitur glo m l· m· C de epis
audi· et l· capitaluū ff· famosos ff·
de pe· et l· rogmtionū ff· i· ff· de va
et exōr rogt· et l· nō oꝝ ff· a bar
baris ff· de rr· mlu· Alia ē fama a
liquꝫ facti ul· negotiꝫ pncipaliter
mt hoīes de qua in l· m· ff· eiusdē
ff· de testi· ¶ 2⁹ qritur quid ē fama
ffndo p m doc· q fama ē qdā opi
giꝰ vox mānifestata ex quadā sus
pitione procedens dr at giꝰ ad dnaz
sm̄plis p quā fama nō mdiuiditur
ut· l· cum quidam ff· qd· dr· ff· de
acq· here· et l· labeo ff· de sup· le
ga· Subuū igitur at m diffinitoe
uoce manifestata qd· iō dr q fa
ma dr· a fando p m vulgares vñ
nisi a voce gī sit expssa nō erat
fama Ex quo appz q tōis opio et
giꝰ estimatio et fama st idem qī
procedūt ab eodem fonte ¶ Dcm de
subuū igitur ex suspitione procedes
q iō dicitur quia acta manifesti
qui procedūt a visu appellant notō
iuꝝ ul· manifesti nec stant ī ppria
noie fame ut notat m l· cuies et
l· ītrole C de appella· cui sy· ¶ 3⁹ q
attendatur distinguitur Aut attendatur fa
ma hoīs et debet cē m loco siue ori

ḡmms l de mnore ff tor mēta ff de
qēmbg et ibi plene de hac mā p bar
ul saltē m loco m quo plurimū ḡuſa
tur ut l. ŋ. C. ubi de ar. agi oportet
et auē q. m ꝑumtia ibi ꝓita faat
l si cau ff penlti ff. de actuſa vel
ſm eū ſufficiat eē mter ꝑſonas mt
quas meliꝯ cadere poſſit hec fama
nō attento loco Quod em̄ si ē tōtē
tio de morte alicuiꝯ m remotis ptibꝫ
ſufficiat famā ſic eē mter eiꝯ paren
tes et affines vbicūqꝫ ſint et habitēt
ar. eoꝝ que nōtur m l. cū quidam
ff. qđ dr ff de acq. heir et l octauꝫ
ff vnde roḡna et l de tutela C de m
mteḡt reſti Quarto q̄ro quot ho
mnes faciunt famā dicat quidaꝫ
x. ul xx. Dar at ubi s. uidet ſenti
re ꝙ m ꝓbatione fame exigitur
maior ꝑs eoꝝ ad quos ptinet non
attento nūo et detiato nūo ꝑſonaꝝ
ar. m l. qđ maior ff ad mu et l a
liud ff. refertur ff de uu fi Quā
to q̄ritur a quibus ꝑſoms debeat or
tymē trahere dr ꝙ a ꝑſoms honeſt
et fide dignis nō aut ab ebriosis et
maliuolis aut vitioſis ut plene tr
ditur m c. q̄ut et qn̄ er. de actu et
ibi plene per Jmo et Jo an̄ c. liz
hely ert de ſymo Certo q̄rit quot
teſtes requirantur ad ꝓbationē fame
glo m l. m. ff eusdem ff de teſti
ꝙ duo teſtes dū tm recte grludant
ſm formā ibi poſitam ꝑ glo. et id
dendo ſufficientem idem ſiu teſtiom
ꝑ ꝓpriū auditū Sz an teſtis debet no
mnare ꝑſonas a quibus dicat ſe audi
uiſſe ul ſufficiat ſi nō recordetur ꝙ
ut ſepe dicunt teſtes Dicat Jnno
ubi s. ꝙ debet aliquas ꝑſonas noiare
et inde ſubiūgere ſe a plibꝯ alys h
idem dicā audiuiſſe de quoꝝ noibꝯ ad
ꝑns nō recordatur Cuiꝯ rō ē qr eū fa
ma originē trahere debeat ab honeſ
tis ꝑſoms ut dictū ē nūc ſequitur
ut ꝑſone alique noiēntur que videan
tur an honeſte ſmt vel viles quā opi
nā ſequitur bar ubi s. Et ſi fortaſſe
m exꝑſſione et noiatione ꝑſonaꝝ
cet diuſitas mt teſtes ul m tpe aut
loco m quo audierunt aut a quibus
nō ꝑ hoc vitiarrtur eoꝝ teſtiōniū
ar. i. l ob carmen ff ſi ff de teſti
et ſequitur Jnno et bar ubi s. Sep
tio q̄ritur quis et qual ſit effectꝰ
fame ſup quo glo variant Illā q̄dā
dicere videntur ꝙ fama faciat plenā
fidem ut nō ff de neḡt gſti l ac q.
nā ff ſi. et C de ꝓba l m. et ibi ꝑ
Cy et C de uu do. l ubi adc Alibi
glo dicunt ꝙ faciat ſemplenā fi
dem ſeu ꝓbationē ut nō m dicta l.
m ff eusdem et ff de uu uuan̄ l
aduo uendi et l m bonefidei C.
de uu uuan̄ et ex de appell c. i.
et ꝙ nō ꝑ dy m l ŋ ff de exru
tu Alij at doc dicunt ꝙ ſoluī cōfir
mat ꝓbōes factas nō at ꝑ ſe faciant a
liꝯ ꝓboem ꝑ tex m dicto ff eusdz
ibi conſentiens fama gfirmat Jō
ꝙ ſm eos vng teſtis et fama nō fa
ciunt plenā ꝓbōez liz dy teneat
ḡrū m l exruſant ff i. ff de exe
cu tu et Cy idem ſequitur i. l. m.
C de ꝓba Qu tm ſm bar ſic diſtiꝯ
gue Quedam ſunt m quibꝯ ſuffi
cit ſic eē fama et tm fama faciat m
hijs plenā ꝓbōez ut l barbariꝯ ff
de offi ꝓto l i C de teſta et l arbit
C de ſenten et l m C ad maced.
Quedam ſunt m quibꝯ requiritur
veritatē ſic eē et m hoc diſtinguē
nā q̄dam i quibꝯ fama habentur pro
veritate et tm̄ ſufficit ꝓbatio fame
ut l i ff i ff de flu et l labeo ff
de ſup legā et l tū delamois ff aſi
nā ff de fun mſtru Quedā ſt i q̄
bus ipa fama nō habetur ꝑ veri
tate et tm aut her fama ꝓbatur ex
nuda uoce ꝑsōrū nō roaduuuati uſu
ꝑſupti et her habet ſoluī confirmare
alias ꝓbōes ut drō ff eusdem cui
glo ſita quia talis fama dr̄a pot
vana vox ꝑsōnū ut l. de rumonū C de
pen Aliꝯ fama ꝓbatur et fundatur ſu
per mſtris cauſis et ꝑſuptionibus et
tm m caris breuioribus et mims ſant
plenā ꝓboem ut m auct ñ breuioes
C de ſen exꝑi rei et ſic debet itelli
gi glo m i ubi aduc C de uu de cui
ſy Jn rauis at graubus et grauio
ribus rēgulariter nō ſant plenā ꝓba
tionē liz qn̄qꝫ tūſfert onus ꝓbandi
m adūſarui puta ſi fama ſtituat
aliq̄ i poſſionē alicuiꝯ ſiuitutis lib
tatis ul altiꝯ qualitatis ut l ſi ꝑ
C de ſta defunc et l ŋ ff ſi ſiuus C
ſi ſiuus gt lib ad tn li. x. Sz an
talis fama faciat ſemplenā ꝓboez
ul nō multū attendi debet que et q.
les ſmt tales ꝓbōes alis ꝑſuptiones
ſup quibus fundatur fama ut ſm
eas dicatur fama plemor ul debilior
et fateri qn̄qꝫ ſemplenā ꝓbationem
Et ita mtelligi debet glo et dy i dcta
l exruſatur ff i ff de exru tu et d.
l m ff idem per que potes mtelligi
An fama ſit ſufficiens Jndicū ad
torturā de quo dr ut p glan i tit de
fama et ꝑ bar m dcō ff ad torturā

et l sanctio legū ff de pen vnus tū tes
testis oīm exceptione maior qui depo
nat de visu ē p se sufficiens iudiciū
ad torturam ut nō idem bar m l i ff su
idem cornelio et m l vmg ff iudex
et l marcus ff de qoibg sequitur
forma extipiendi gr positiones

ordmādū vexpm si et ī qtū alio nō
exceptato Idem Jo artetur a iure
eis rēdere talius sp pdictis et sal
uo iure īptmētū et nō admittendas
Idem Jo ipis et cuilibet cause sub eig
caluīme iuramēto dicit et rndit p
ut ſ et pmo pme positiom ī ordiē
que mcipit po q pub ta vox tr mū
alys duabg sequentibg rendit q no
credit ultrē uō positiom q incipit
Itē q de pdict tr rendet q de cōfes
sis et de negatis no credit

Coram vob

Sto dnō vicario gpa
ret et se pntet sttus
Jo noīe et ocasione
certaz assūtaz posi
tionū eidem vestri
pte trāsmissaz ad instantiā stī si p
cur et patrio noīe stī A et p ipm
dicto noīe cotrā vob īuditio pduciaz
m trā et qōe pdicta sil mt ipas ptes
vertente Ac etiā noīe et ocasione ti
dicto Jo p vos assignati ad rendē
dū ipis assūtī poīombg et noīe et oc
casione oīm et singuloz gtentoz ī
eis ad quos rlatio habeatur dicens
et extipiendo ipōnes dicti Jo salus
manentibg alys suis exceptiombg
p eū hactenꝰ ꝓpositis et oppositis a
quibus discedere nō intendit ꝙ pro
replicati hrī vult pdictas assūtas
pōnes et pdicta oīa et singla ī eis
gtenta fuisse et eē nullas et nulla
et nō fuisse nec eē admittendas nec
admitti debere ꝙ pemtꝰ et oīb reiu
endas maxīe roībg et cauīs ſ sept
po quia lapsa st tpa appbatoria et a
iure et forma statutoz limitata vm
q nō st pbabilia nō st pombilia st
quia st vage mīte dubie grales
obscure īpossibiles sibi ipis gtuire
multiplices et captiose detegentes
p iur ac ad p iuriz mducentes
ptinentes et m facto alieno nec
nō et potꝰ ī iure existentes qp i fro
supflue msup et negatiue alys q
multiphariꝰ vitys irrīuolutus
sicq de iure nō ē eis ullatenꝰ rēden
dū petens Idem Jo aīt oīa declara
ri p dictū ſ ac diuidi pōnes ante
dictas ac etiā p vos mīloqui quibꝰ
ex eis de iure sit rndendū et an et
que fuerūt et sint admittende Qua
declaratione frā offert nūc dicto Jo
se patrī ipis rendere prout dyrius

Coram vob

rēsiones fiende st
cotrā illo eodem mo
dicē cotrā quo pdur
te st poes ne trāse
gtmēna diuidantur ut l nulli C
de iudi facit q nō m l ꝙ ff i C de
iura calup t r i et ꝙ ex de gfess
li vo et p aliquos m l vbicūq
ff de mtiogatt actt l i ff q ir ad
eī Ju ta

Eidem trāsmissaz

Adūtr quia trāsmissio ad dīmuz
nō sufficit de iure coī sed requirit
q ps sit pns m iudicio et p iudicē
psonaliter subeatur et moneatur
ac mtiogetur rēdere ipis poīo
mbg alioqn rputaretur gtumax
m trādendo nec pnt poes hrī p cō
fessatis ut habetur m c ꝙ ext
de gfess li vo Gz ex forma statu
toz lombardie pruisū ē q sufficiat
at poes trāsmittī ad dom̄ et si nō
rēderint hēantur p gfessis qd iō re
ptū ē quia plegꝫ latitabant nec
psonalr m iuditio gparebant Et
idem dicend ī mtiogatiombg q ple
rūqꝫ fiunt ī iuditio ut l de etate
ff qui tacent ff de mtio actt

Dicens et extipi
endo propositio
nes

Bona ē cautela ante
responsione p̄mittē
exceptiones et ptestationes de qbꝰ
hic ne simpliciter rēdo sibi p iudi
cari et m ultre suo ut alias dictū ē
et curare q iudex sup eis ī floqt

Primo quia lap sa sunt tempora

Iste est bona allegatio et tā sufficiens ad reiiciendā has pōnes q2 qui nō admittitur ad pbandū nō debz etiā admitti ad ponendū ul capitulandū ut nō p Cy. ī. l. ī g titibus ff. ille. C. de nō nu. pe. et p glo. m drō c. i. de gfess. ad qd etiā fatur. l. gfessiombus. ff. de mtetro. actl. et qd nō p dy. m c. mdultū de ī. gl. iurl et p Cy. ī l. iudices. C. de iudicl et p glo. et doc. m c. pastoral. ext. de exceptl. ℣ hic mstrgat dubiū an eo tāū quo quis teneatur pōmbus fenēre ī. ētū t'mnū et nō fenēdat admittatur purgatio more ut sic post t'mnū quis audiatur uolens poīb9 fenēdere ul pōnes pduxerit et vr̄ q sic quia m actib9 iudicialib9 admittitur purgatio more ut l. et si post tres ff. si quis cauti. et alqn̄ etiā m ext. iudiciali bus ut plene nōt. m. l. magnā. C. de gh̄e. sup. et. l. si mstulam ff. de ob. ℣ Dic breuit̄ q ad fenēndū poīomb9 nō admittitur purgatio more post lapsū t̄. ut deīat glo. m sili. m c. cupientes sup verbo ex spectari ext. de elec. lo. vio. et sn no. m c. cuz ī tua ex. qui ma. amu pīt et p bal. ī. l. si quis mstituatur ff. de heic. mstr. et m auct. ad hec C. de usur. qd etiā sequit bar. ī. l. ob iē ff. de gdi. mdc et Ange. ī dcō. l. et si post tres. Cuge tō ē q2 qn̄ ī dispone mest dies et pena nō admitti tur purgatio more ut l. tiettiné ff. de illo ff. de ac. et ob. vn̄ cū h̄ sit dies. s. rnsioms fiende sitq pena q2 habetur. p gfesso tō tr̄. de quo v̄. p gfesso fit mentō m. l. gsillairos C. de assess. et m. l. fisci. ff. de iure fisci. Ad faciendū ac. seu pduxerīt poes ul capta post tāū admittatur purgatio more deīre ad ea q notātur m c. pastoral. p Cy. m. l. exceptī C. de pbo. et p dy. m c. mdultū et p bar. m d. l. et si post tres et l. mmor obmissā ff. de mino.

Item quia vage

Appellant̄ aut̄ vage qn̄ m se tō tinent varietatem sīnt dicat̄ de test te ar. m. l. qui varia ff. de testi. et. l. eas ff. ad. l. corne. de fal. et. l. i. C. de fur. vnde talit̄ ponens vn̄ varijs et grauijs repellitur ut d. l. i. facit l nō nūq̄ ff. de rolla bonor.

Incerte

Incertitudo ē eroſa legis la tor siue ī uidituſ ut. l. ult. C. de senten. q̄ sn̄. c̄. q̄. et m. ff. curare mstr. de artl. et. l. quid tn̄. ff. de ar. bi. facit. l. ī suma ī pn̄. et. l. aut p̄tor. ff. fi. ff. de re. udi. et. l. pōpog si fantū. m fi. ff. de rei vē Siue m legatis et ultīs uoluītatib9 ut. l. duo. ff. de testa. tu. et l. q̄sitū. ff. si quis eodem ff. de fundo mstruc. et ibi per glo. et l. si quis de pluribg et. l. si fuerit ff. de reb9 dubijs Siue m cōtractib9 ut. l. mt̄ stipulantem ff. si stichum ff. de v̄. obli. et l. cū duo. ff. de m diem adiec. et ibi p glo. ℣ Pot̄ aut̄ tuc̄ dici m certa qn̄ eius nō capitur mtellectg ul qua sub alīnatione grepta ar. m. l. p̄tor. edixit m pn̄. et ff. qui illud debet gl̄o. positio cē ētā et eo dem mō fensio. l. tertiū m pn̄. ff. ff. qui illud debet gl̄o. positio cē ētā de confess. et p glo. m dicto. c. n. ff. p̄terea ex. de testi. lo. vio. Et h̄ predunt qn̄ fit positio alīnatiua sup eo de quo pcessit ob. simpler Vbi at̄ precederet ob. alīnatiua pos set fieri positio alīnatiua q2 quia forma sunt m obs. pāi forma pnt deduci m positione et petitione ut nōt. Imo m c. expte ex. de kript fant. l. illud aut illud de gstitu. pecu. mstr. de actl. ff. huic

Generales

Dicitur n. gnāl qn̄ pot̄ se hīe ad plura et diuersa ar. m. l. tria ff. i. ff. de le. n. et qd nō. m. l. legata gnāliter ff. de le. i. sicq reddunt̄ obscure ar. m. l. ita fidei m pn̄. ff. de Jur. fi. et p gnās nō sunt admittend̄. sicut de mētis dictū ē. Et pdicta mtelli ge. qn̄ gnālitas illa fundatur sup genere gnālissimo ut subalīna qd habeat fines lmitatos hois desti natione ut fundus ut nō. m. l. qd m rez ff. i. ff. de le. i. secg aut si fīt detur sub genere subalīno qd habz fines lmitatos a nā ul fīō hois ut domus quia tē cū teneat obli? tenebit et posito quia que sunt p babilia sunt pombilia

Obscure

Et ar̄ ob scure po sito cū eius nō capitur sanus nc pfectus mtellectg ut m. c. cum et c. de muliere ex. de spon. nō ff. pueri. sic de gnāli. s. dixi nā cla-

claritas ē amica legis ut ī auct· de te mpfect· in prin

Impossibilis

¶ Sciendū est q̄ impossibile dicatur alio & tribus modis vz nā frō et uir ut nō· m· l· i· C· et ff· de ōdi· mstl· tī· de multif· stipul· §· si ī possibil· ī stl· de here· mstl· et mstl· de mutuī stipul· §· si ī possibil· Ex· m· de impossibili de natura ut vbi tria digito tetigī tangere de uire at· dī· ī possibile ut duas eodem tpre hre vxores uel sororē m vxorem acci pere et similia a uire phibita ut l· g traditiones g̃ta edicta de frō at· i putat· ī possibile ut dare montē aureū vñ talib⁹ nō ē ꝓuidendū ut ꝓbatur m· l· g fessi omnib⁹ in fi· et· l· se de mteiro· gat· actī

Sibi ipsis contra

¶ Hic diligent· aduīte ī forma pōnū et ꝓuīsio nū ne quis sit sibi g trarius ipt periculū p̄uen· ut dō· C· n· §· p̄terea de testi· Clam g trarij sibi ipis solent a uditorū limi ne repelli ut· l· i· C· de fur· caū ibi nōt· vno at· caū singuli po nens uel ꝓuidens g trariā sibi uire priuatur nisi rā legittiā excusēt eū ut nō· m· C· tī ī po sitionib⁹ de uiri uxorī· li· vi· & facit· l· ut debitor· et ibi ꝓ glo· et doc· C· de heret· actī

Multiplicis

appellatur at· positio multi plex q̄n plura sepa g tmet ī se vbi g tria ponō q̄ vendidis ti· p̄tio tali qd· q̄ p̄tiū ipm̄ re cepisti tri· Clam pot· vna ps cē vera q̄ vendidisti et reliqua fla q̄ p̄tiū irrecepisti et sic de sy· rlon ē q· ei ab· te ꝓuidendū ꝑ poterit ꝓuidens diuidere eas ptes ut vnā g fiteri et aliā ne gare ut nō· l· si is q· ex· ma· §· vtr· ff· de re· dub· et m· d· C· n· de confess·

Captiose

¶ Ideo ꝑ m alīquos sic appellantur quia coz fōra ita ē q̄ quouismo ꝓuideatur affirmatiue uel negatiue ꝓuī dens capitur et Cauillatur et pluriū aut mfirmā, īcurrit ut nō· m· l· qui uiuasse §· si pē· ff· de uiri iurañ· fuit· l· ea q̄ de regī· uiri· et nō· p glo· in dicto C· n· et p bar· in l· martelli ff· re· amo· hnis nō ē rñdendum

Delegentes puru

¶ Hoc ē intendū q̄ aliquando positio ta lis ē q̄ p responsionē ad illaz delegitur puruū rñdenti ex· m· pati in dicta l· qui uiuasse §· si p̄· et· l· fi· in fine C· de vsu frei uidi· et· l· de no not· §· fi· C· de epis· et cle· Aliq̄n positio ē tal· que inducit ad puruū ut puta si fiat si· frō de quo rñdēs ē in fide nō tenet· te rñdere ar· l· stimus §· i· et §· filiq̄ mō et §· se tentiat C· de uiri· del· et· l· fi· C· de ōdi· inde et· l· is qui §· si quis de ac qui hr̄· et l· cū quidā §· fi· et pelit ff· eo· Quid at· dices an heres te gatur rñdere si fuit tacite rogatꝰ restituere mtrapati vi· q̄ nō qua sic posset delegi cū turpitudo ꝑ te· ar· p̄dictor· Ingiuū detiat bar· in l· fi· ff· de hnis qui ut indig· Et idem dicit in eo qui mteiro gatur an desierit dolo possidere dic· tit ibi §· get· eius simāz facit q̄ quis nō tene tur rñdere positiōi ul· mteiro gati om· Aut fit vsurarig ut detiat in no· in C· diuiū lo· nō· ex· de cleri & Arthy· et dy· in C· ex· pententib⁹ et Jo· an· in nouella sup d· C· n· de ꝓfess· et bal· in l· n· §· qd obstia ri· C· de iura calup· de quo nō· ꝓ bar· in d· l· martelli ff· re amo

Impertinentes

¶ Ille positiones dicūtur impertinentes que ita se hnt que etiā ꝓfessate nō releuant ponentē ut si res petita sit in libello uire dnm et fiat posi tio q̄ Gayus ꝓmodauit eū sempiō et similia Tales n· positiones nō admittūtur quia ut dictū ē ꝓbo que nō releuat respuitur a Juri tū q̄ gratuitamē offert expen· muti liter tū quia superfluus nō utimur ut nō· in C· dilecti ex· de exrep· et ꝓ glo· in l· fi· C· si per vim· uel alio mo· et in l· ad ꝓboem C· de ꝓba· et l· si quis lubricitatem §· fi· ff· de petitione hereditatis et l· quotī §· fi· ff· de noxalibus et l· qui uiuasse §· penlti ff· de uiri· iurañ· et l· in· ff· ad exhibendum et per Cy· in l· nō· hic vbi de·

Et si in facto Alieno

fartū aī alienū dr̄ qđ respicit frm̄ exn̄ei et nō r̄spondentis pono q̄ ti
tius sit filiꝰ petri ut eig adiuīt he
reditatem et silia hȳs emz quis nō
tenetur r̄spondere ut l. si sme ff. i
ff. de mteito actī quia ignoīa est
tolleiabilis et extusabilis m hȳs ut
l. fi. ff. p suo et nō. m dnō c. n.

Potius muri q̄
in facto ℣ Nota q̄ positio
m uris non ē
fr̄ēdum ut l. bar. m. l. ornamen
tor ff. de au et ar. le. Est autē posi
tio uri. vbi tr̄a pono q̄ mno x m̄. an
nō pt̄ fact̄ testm̄ ul pono q̄ fideiusso
nō obligatur sme stipulatione et symi
lia Vnde talibꝰ nō r̄ndetur nec ca ad
mitti debent quia uis ē ctrū ut l. n.
ff. de uri. et fac. igno. et ap̄. omis de
bet eē notū l. legēs C. de legi. iō tr̄.
Quid aī si positio fiat sup uri. nō
sīpto puta cōsuetudine puta pono q̄
gsuetudo ē i Ciuitate papie de tali fro
Vel quid si fiat positio sup uire mū
cipali puta q̄ dicto pono q̄ statuto Ciui
tat̄ papie cauet̄. q̄ quilibꝫ sic fecerit
et sr̄. An huiusmōi pōibꝰ debeat r̄nderi vi
q̄ nō q̄ cōsuetudo et statuta appellāt̄
iura ut l. de quibꝰ ff. de legi. et l. nī
de gsuet. cū sr̄. co. ti. facit l. omēs ppli
ff. de iusti. et iur. et i. ff. gstat de iure na
turali gen. et sr̄. Dicendū sic pot̄
distīguꝫ aut illa gsuetudo ul statutū
ē i loco i quo sortit̄ foꝝ is gt̄ q̄ posit̄
et tr̄ nō tenet̄ r̄ndere quin quo ad ipz
ius ē notū et ctū sicut aliud ius septū
gē. Aut illa gsuetudo ul statutū ē m
alio loco et tr̄ quia ictū ē nec mā fes
tū pt̄ de eo fieri positio et debebit ꝓba
ri debito mō ut nō. bar. m. l. i. i. pn̄.
ff. de op. no. nūt. et l. ītrnule ff. de
legibꝰ facit c. i. ext̄. de cōstitu. li.
vi. et ibi nō.

Superflue ℣ Dicit̄ aī
supflua
positio q̄n̄ qs bis ul plures idem i
petitu et sic supfluitas mtrituit
que uri. ē odiosa ut l. fi. m fi. C.
de pa. Impa. offe. et l. āplioꝝ. ff. m
refutator. ns. C. de app. et l. hec sti.
ff. dug ut lega. no. ca. et l. si is a q.
ff. fi. ff. īpos. lega. et l. nō tm̄ gen. ff.
sabīng ff. de ꝓbā.

Ac negatiue ℣ An
nom negatiue
sit r̄ndendū nō de
m l. gtiactibus. ff. illo C. de nō nu
per. et. l. n. ff. q̄ obstant. C. de uri.
Calup. qđ hodie ē dctiatū i c. i. de co

fess. li. vi. ubi decisum ē debere fr̄ēdi
Et hꝰ sequitur q̄ hodie supfluū ē qđ a
pud aliquos practicatur qui facit posi
tionē hñtem negatiuā īplicitam hꝰ
mō potuit q̄ fuit absq̄ eo q̄ titiꝰ ven
diderit talem libꝝ nā pot̄ secuꝝ si
dicere pone q̄ titiꝰ nō vendidit talē
libꝝ et similia

Petens ante omnia
declarari ℣ Hec r̄quisitio
ē iuri consona
ut cto sit r̄ndens nec p̄cipitur m sua
fr̄nsione q̄ uidet prius mtloquatur q̄
bus sit ul non sit fr̄ēndū tenetur
n sup emergentibus m iuditio q̄nūti
are nec q̄ tr̄ssꝰ īpediatur ut nō in l. i.
C. de or. iudi. et p. Imo. cū mt̄ fr̄. se
morem ext̄. de elec. Et spe. m. ti. de
mvtiq. et l. qđ iussit ff. de re. iudi.
facit l. liberis ℣. fi. ff. de lib. tā et qđ
nō. m. l. de qua re ff. de iudi. Vexpt̄i
er forma statutis lombardie r̄sec
cate sr̄ huiusmōi exceptiones et tenet̄
quis m ti. p̄tise fr̄ēdere saluo tī iu
re īptmentū et nō admittenda ꝛ m
sme litium Que autē dicantur īp
timentes ul cmīgentes excepti plene
declaratur p glo. et doc. m d. l. qđ uis
sit et d. l. i. de ordi. iudi. Et adūte q̄
ille dicuntur emergentes q̄ hnt ori
gmē nouā pg iuditiū mchoatū i. spi
ciens q̄ressum ut falsi test̄ ul q̄nūi
ul dilationis nō dande ul concedē
Inadentes sr̄ ille q̄ hnt tāz vetussi
tatem respicientes meritā negotn
principalis nō tāe q̄ressiē ut p̄ns de nō
petendo et ceteris p̄emptorie facta
aut̄ declaratione p iudicē ponens e
as quibus ē fr̄ēndū declarari si
sunt obscure diudere si sr̄ multipli
ces et pro tanto solent dicere ponē
tes in exordio pōnū q̄ ex nūc ipas
diuidit de ptīcula i ptīculā ut s.
dictū ē m q̄ri. ti. et no. p. glo. i d.
c. m. de confess.

Verumptamen si
et inquantum ℣ //.
Ista fr̄nsio fit sub hac conditione
ne simpliciter r̄ndendo sibi p̄iudi
caret si appareret nō fuisse admittē
dus de iure seu eis nō fuisse r̄ndēd
que r̄nsio conditionat̄ m vsum veit
q̄t̄ p̄dicta statuta terras quibus
cauetur q̄ fr̄ēdatur p̄tise salvo iuri
īptmenti

Sub eius calūpne

uramento

§ prestat autē hoc uramentum p respondentem siat p opponentem ut s' dictū ē et habet m dcō ff. qd obſuari ff. ſ quia. C. de Jura calup. et ſi recusat urare puat ure suo ut ibi et ff. q ſi actor i dcā l. n. et m. C. ſi ex. de urā calup.

Primo q publica uox et fama

§ notanter hic ē petitur aliqua ps positioms ut p hec clarius demonstretur ad quā poez ſnſio referatur ar. m. l. ut uis ſū C. de tran. et l. duus ff. de regl. u di. ¶ §z q ꝑ hmg declaratione queritur de aliqubg primo si reg respondeat absente eo qui positionē fecit an i ſnſione us qratur abnti dic ſm doc. q aut uidex usſit eū rndere nō obstāte illig absentia et tē tenet ſnſio et sibi abnti us qritur ut l. i. ſ. qui ussu ff. de hys qui no. ifa. et l. ait ptor ff. quid tamen ff. de mnor. et ff. q auz fal. tuto l. i. et ff. de aqua plu. arcen. l. q ff. Aut uidex nō usſit ſ sponte sua m tō ſndit et tuc quo ad se tenz ſnſio et iputet sibi ille qui i tō nō gparuit ſ quo abnti am nullū ipi absenti us qritur ar. m. l. ſtū ff. ſi quis abnti ff. de gfess. et l. ſi ff. de mtrogi act. ¶ 2° qritur ſta rnſione vent ſndens die sequenti dns se errasse et vult cig rnſionē remouē querit an sit audiendus Dic breuit q ſi ita ipe rndent sine pauc cuig audiendus ē uolens de errore suo ꝓbare ut l. de etate ff. ex causa et ff. relg ff. de iter rogl act. Excptn m mō ꝓbandi errorem ē dcia an velit renocare ſnſionē pcuīs an ꝓpriā ut traditur i. l. ctū ff. ſ an ꝓpos et l. nō fatetur ff. de gfess. et plene sipsi s. tota forma interrogationū m glo. ſi ¶ 3° qritur an ex ponē negata aliqua ptiū possit sumere fundametū dic ſm doc. q nō quia confessio ē actg uns ciuil. sicut stip°. Jōq sicut ipa stip° redditur nul. qn ē de ferg cōsensu m altā pte ut l. i. ſ. i ff. de ob. ita m hac gfessione pterea iuditys qi gtrahitur ut l. m. ff. idem scribit ff. de pecu. vnde sicut m cōtractibg deferg consensus alterius ptis effint cō tractū nullū ut l. sicut C. de ac. et obl ita et qi contrctū q quo facit l. de eta te ff. qui interrogatg ff. de mrio actl quā opi. sequitur bar. m l. post le gatū ff. de hys qui ut mdig. et Ar chid. m c. n. ex. de gfess. li°. vi°. Et idem bar. hoc affirmat m. l. nāluit ff. michil coē i 3ª lectura ff. de acqui pos. et l. nō vtiq de exrep. ¶ 4° qrit pone statuto Cauetur q quilibet teneatur ſndere poibg pure et si pliciter demde fecit actor pōnes q reus sibi ē obligatg m x. per publicā mstm. ul. pomt q uidet ipm reū p sīmaz gdēpnauit m. x. Cui positom dicat et ſndet reus q ipse credit si appeat mstm ul. q put i i stō. gtmetur An sit sufficienter ſnſum hic detiat q nō i. l. i. ff. si qs simpr. ff. de x. ob. et l. i. ff. de vul. et pupil. ad qd facit l. toties ff. q soto et l. mr stipulante i pn ff. de x. ob. ¶ 4° stante statuto pdcō qritur Quid si reg sic ſndeat ut multi faciunt nō credit ut pomt et asserit Asit sufficient ſnſū vr q sic ac si simpr diriset nō credit quia ista st pia dicere non credit qd pomtur put Constat at sufficienter rnderi si dicatur non credit qd pomtur g° piformiter si dicatur nō credit ut pomtur m si forte dicatur q is qui rndet nō credit ut pomtur videatur tante a liquid credere ex hys q ponūtur liz nō i totū is nō qui dicit non credit qd pomtur uidet absolute m totū oia negare Quidam dicit nō ualere ſnſum frm p illa x̄ba ut pomtur liz valeat p relatiuū qd pomtur cogita sup hoc qua nō replo perfectam doctrinā.

Vltime positioi

Nota formā hui⁹ ſnſioms q ad singularia refertur Quid g° si hui positiom data ē simplr et absoluta ſnſio dicendo credit tri et apparet m pcedentibus positiom bus foit aliquid rnſum credit et aliquibus non credit Ad hec respōsio ē referenda ad oia tam negata q̄ gfessata puto q sic nā liz ne gauerit aliqua cē vera ſm veritatem potest tamen credere de hys i contrariū cē vorem et famā sicq ad oia debet fieri relatio ar. m. l. si idem cum eodem m fi. ff. de uris oi. udi. et l. tal. et qd ibi nō. de le. i. ¶ §z quid si m aliquibus positiom bus antecedentibus dixit se michil scire pterea rndit modo isto An hec ſnſio referatur ad oia de quibus dixit se michil scire spe. m ti° de notorio ff. fama x. pmo determinat

q̄ nō ut ḡtietas et repugnātia e
uitetur que euitanda ē mḡtū pot
ut ī. c. cū tu ex̄. de testi. ut no. m. l.
i. C. de fur. De fama aut̄ sufficiēt
s̄. dyri sequitur forma capl̄oz.

dicte venditioms etiā ḡtinuc tenuit
et possedit pacifice et quiete sstū̄ pe
tiā terre p̄ sua et tā q̄ suā per se seu
alios eiḡ noīe spatio amoz. x. xx. et
pluriū fructḡ redditḡ et puentus ex
ipā terra p̄cipiendo Colligendo et ha
bendo et sic ul̄ alit̄ put testes dyxe
rint et veritas apparebit

Coram vob

sstō. dnō vicario ex
ibit̄ et p̄ducit sstḡ
Sy. patrō noīe ī
fr̄a scripta capl̄a cont
et aduſḡ Jo. sstm̄. Jn. et sup tā et
qōe andicta sil. m ter ipas ptes ꝯ
tente ad verificationē et p̄batioz
Juris sui et hoc ī passibḡ et articulis
ḡrientibus fauorem et ḡmodū sstm̄
symois dnō noīe et facientibḡ ḡdam
Jo. et nō alit̄ nec alio mō Que oiā
et singla ī passibḡ andict̄ eiḡ fauo
rē cōtinentibḡ p̄bare intendit nō
tū p hoc se astrīgere uolens ad
oiā p̄banda ꝑ ea solum et sola que
sibi dicto noīe fuerint ntia et opor
tuna p victoria optinenda Saluo et
reſuato eidem Sy. noīe quo s̄. oī u
re iterū et de nouo alia capl̄a p̄duc̄
di et p̄bandi put exp̄diens sibi vi
sum fuerit

Primo q̄ publica

vox et fama fuit et ē ac tei veri
tās se habuit et habet q̄ quondā
P. de fur. tpe eiḡ vite et maxīe. de
Anno curso ay. ctī. l. et an̄ et p.ḡ
ay. ctī. lxxv. Jnclusiue ḡtinue te
nuit et possedit pacifice et quiete
p se ul̄ aliū eiḡ noīe petiā vnā t̄re
tulte p tich. l. cui coheret. ab vna pte
ctī spatio an. x. xx. xxx. et xl. et
put testes dixerint et veritas ap
parebit q̄ sua t tā q̄ suā

Item q̄ sstus. p. dictā

petiā terre vendidit et tradidit
de anno curso ay. ctī. lxxv. sstō An p
tio florenoz. C. qd̄ quidem p̄tiū t̄r
dicty P. fuit cōfessus hiūsse et t̄re
pisse pro ut constat publico mstrō
tradito p thomam notarium papi
ens.

Item q̄ dictus A. tpe

Coram vob

Ad euidentiam est
faciendū q̄ plerūq̄
contingit indebi
mentum tū aiāz
suaz poēs negari ꝑt
qd̄ expedit illas ul̄ p testes ul̄ p m
strā p̄bari quia pti nō creditur sme
extrīm secta p̄boē tit nn. q. m. c. nul
lg et. l. oībus. C. de testi. Et quia tes
tes examinandi sunt sup captis que
apud aliquos appellant̄ articuli ut
nō ni c. ꝛ. exī. de testi. li. vi. Jōipā
capta p̄ducuntur q̄q̄ aliqui pōnes
m capla q̄tant tpis quo illas pro
ducunt postea quia sup negatis po
sitis omḡ testes examinati faciunt q̄
tā de iure q̄ de ḡsuetudine fieri po
terit debet tū iudex mt negatoria
q̄ fiunt a pte ḡtra quā p̄ducuntur
iudex prius limitate et supflua
abiciat ut dnō c. ꝛ. ff. p̄terea ī fi.
exī. de testi. li. vi. et ibi p Jo. an
spe. m ti. de testi. ff. iam de mtio
gatoris. Nunc aut̄ q̄ritur qd̄ dif
ferant capla a poīḡ Rndeo q̄ p̄o
differunt m forma ut patet ex p̄
dictis et ex hys q̄ traduntur ī h. b
p̄te. 2o. differunt quia positiōi
bus rndetur a pte ꝑ captis nō sed
eis contra dicitur et opponit̄ 3a. ps
que p̄ducat capl̄a vī simplint cōfitei
omā m eis contenta ut. l. cū p̄tiū. C
de libe. cā. Ille at̄ qui p̄ducit pōnes
videtur illas ḡfiteri ḡditionaliter vide
liz si aduersarius ex̄re eas fateatur
ut dixi m ti. p̄te. Cōuenit tū m
hoc quia sup oīḡ de calūpma iu
ratur ut. l. ꝛ. ff. ꝑ quia. C. de iurn ca
lūp. et m. c. ꝛ. exī. eo li. vi. demḡ
q̄ritur sup et de quibus st mtrogā
di testes dī sup articul̄ p̄ducunt̄.
Rndeo q̄ testis m tōe sui testiōm

debet dicere illud qd scit denosse per aliquem sensum corporeū videlicz p visū auditum gustum tactū et odoratum prout negotij qualitas exigit vnde si dubiū fuerit sup vno An bonū fuerit debet testis de gustu deponere an mcōuement dicere et qd vidit quia p gustum vnū bonitatis principium tū ut nō. Cy. m glo. m. l. testium C. de testa. et spe. m tit. de teste et Inno. m c. cū tam Item qritur sup quibus vsi formanda sit articula rendeo qd sup his que ptinēt ad veritatem randum et pbandū ius actoris i sua petitione deductū vel defensū rei Nam capta q nō ptinent ad pōdicta tāq; ipertinētia repelluntur ut nō. m. l. ad pboēz C. de pba. et l fi. C. si p vnū ul alio mō et l si quis libertatem m fi. ff. de petit hered. cū si s. nōt. m tit. de pōte. Et nō. qd pboēs fiende sūt m tio p iudicem ul le gem assignato ut nō. m c. pastoral. ext. de exceptio. et l. exceptio. C. de pbat.

Quid igitur si nulla sit defensio dilatio per iudicem ul statutū assignata An pbatione facta nō p̄cedente dilatione valeat spe. m tit. de dila. ff vidē v. vtz quā opi sequitur bar. et Ja. de are. m l. m crimē ff. ad. l. iull. de adulte. et ibi pbatur m l. si vnus ff. co. tēmtor. ff. de questiō

Primo q. publica vox et fama

Queritur fit istud caplm ut eo pbato liqueat de iure vēditoris et p gnīs appareat qd emptor cām habet a bone fidei possessore qd ē multū vtile p ea que notantur i aur. male fidei C. de lōgi. temp. p̄scrip. et p dy. m tit. ffa possessor li. vi. Est n m eo iure tuendus emptor facta venditione quo fuerat tuendus ipe uenditor venditione nō fta ut l. emptori C. de euic. et l. eptori C. de hered. ul ac. vend. cum ibi nōtis

Continue tenuit et possedit

hic qritur qualit pbetur ītinua possessio dic qd varijs modis Et faciliꝰ pbatur hoc mō videlicz qd añ venditionē et tpe venditionis possidebat nā extremutatibꝰ pbatis p̄sumitur qd tpe medio possederit et hoc m eo qui debuit possidere ut ē venditor m illo aut qui de pnti possidet ut asserit se possidere sufficit pbare se tpe possedisse aliqn nā ulla p̄terita possio p̄sumitur vsq; huc cō-

tinuata p3 detinationē Cy. m l. sup longi. C. de lon. temp. p̄scrip. et bar. m l. celsus C. de vsucap. et dixi m forma rēsionis facte libello p ritū m glo. p̄scriptione

Cui coherent

Qualiter probentur coherentia et cōfima dixi s. m p̄mo libello super vbo cui coherent fant qd nō p glo. m c. si ipa ex. de p̄uil. li. vi.

Spatio x. annoz

Ex hoc patet qd p longeuā pte scriptionē facta ē dns vtiliter et sic possunt tale dubitz m emptorē trāsferre ut l. claudus ff. de ḡhē. empt. et sepe si m tio pōte. m octaua positione

Pro sua et tanq; sua

Aduerte qd hic tit. pro suo ē iust titulꝰ cui heat ānexam iustam cām vz emptionis p ipm A ffē de ipa petia terre ut l. i. ff. pro suo et C. eo. ti. l. i. et p hoc potuit legittīe p̄scribē hz hic queri de cotidiana cōne ītre statuto Cauetur qd ex possione p̄sumatur dnīū Actor emptor qui aliquo cau ceri dit a possione sua cont. possorē rei uendicatione ul publiciana dicens ipām rem ad eū ptinere ut dnīū ill qui et ad hug rei pbationē pdūcat testes et instrā p que pbat qd ipām rem tam emptor qd venditor tenuit et possedit p sua et tamq; suam spatio longi tpis qri tur an ex hoc sit fundata intētio ipius agentis et eadem cō fieri pot m eius heredem qui tendit a possessione et arguendo ad ptes sūmarie vidē. qd nō qui possor de p̄senti fictione statuti p̄sumitur dns cū m ipo cōgruant uba statuti ergo et statutū ar. m. l. si uero ff. de vsu. ff. so. ma. et l. adigere. ff. qui us de uur. pa. Vnde duo nō p̄nt p̄sui dnīū m solidū p eandem legem vz pns possessor et antiquus ar. m l. in. ff. ex plurimis ff. de arg. poss. et l. si ut ēto ff. fi. ff. cōmo Et ā plius qua ipi tuā possiōis potior cē debet tā p̄nti possessoris qd antiq ar. m l. siue alit ff. si duobus i fi. ff. de publi. et l si nō dns ff. qui po. m pigi. ha. et l. si debitor ff. de pig no Cum ei tā p̄sumpti dnīū sit ipa possio de pnti ea cessante cessare

debet et ipā p̄sūptio ar· l· gn̄aliter
C de epis· et cle· et l cū tale ff falsa
ff de condi et demon· Jngratarū vr
dicen· Cuj gr̄a p̄mitto q tantū quo
ad uer effectum opatur fictio q̄tū
veritas ut l· si filij ff· si ē pe· et
l· lex cornelia ff· de testa· et m· l·
si quis q̄ emptor ff· de vsucap· ex
hoc sic mfertur q qua rōe si hic
emptor ul· heres añq̄ sic rendiss
a possione fuisset veri dn̄s si cade
ret a possione posset agere rei vē
dicationez ita et nuē fictione statuti
quia p̄sumtur dn̄s fuisse nā cū tpe
quo possidebat erat m eū p̄sūptus
dn̄uz qd tantū opatur q̄tuz vez
nō potuit sine facto et culpa sui eo
priuari iuj̄· regulā iuj̄ ml id qd
nostrum ff· de regl iuj̄· et l cū mā
dati ff man et l· fi· C de pac· nc
verisile censetur q lex que semel
gtulit bñfitū suū p̄mo possidenti
vellet ab eo auferre et gredere 2o
ar· m l assiduus q· po· ī pin· ha·
C et q hac pte fatur q alibi dicit
de duobg gtendentibus de possione
que defertur illi qui q̄bat de Anti
quori ut traditur m c· litz ert·
de q̄ba et ī l· 1 C· utpossi et qd
dicitur de duobg emptoribus quor
ille p̄fertur qui prius ullam posse
dit ut l quotē duobg C de rei ven
Et hec pars ē equior et practicat
ri tū sipto aut statuto nō putarez
de uere coī suffitere q̄bari de antiqua
ori possione msi cēt legitīe sipta
saltem spatio tpis Cuj ūitj memo
ria nō existit ut dixi s· m fo· posi
tionū m gl̄o· que incipit hec ē 3a
posito ul ex vero aut putatiuo to
iuj̄· mān l relig ff· de vsurapio et
l· hoiez et l· fi ff· pro suo Nā cū
de dmo queritur p modū agendi
sola possioms q̄batio nō suffitit
ß de dmō ul· qī q̄bari debet p mo
dos t̄ditos m ff· p traditionē et ff·
singulor msti· de rei diui· et ff· de
acqu rer do· l· 1· et ij· Cū sy· Si at
de dmo ul· qī quereretur p modū
exripiendi tr̄ possessio de pn̄a īduc
ret p̄sūptionē dn̄j ī ipō possore et
teneretur aduīsarij gtrariū q̄bare
ut traditur p gl̄o· et bar· m l quidā
m suo ff· de condi· msti· et vide qd nō
p spe· m to· de lorta· x· lvio· et by ī
l cū res et l· ij· C de q̄ba et l· 1 c·
ubi tā statg ¶ Quereret aliquis q̄
lit consulendū sit ei qui simplici
ter allegat possionē antiquā ad
ipaz reūperandā cū nō habeat ti
tulū patū qua msti· ā st· pdita et tes
tes non apparent breuiter sic pot hec
ponderi multor dicta colligendo Aliqn̄
quis pdidit possionē rei mobil Aliqn̄
possionē rei imobil· p· cau aut res
q̄uem m aluū possessorem eius vitio
m mte Aut sine iusdem vitio si pue
nit vitiose tuē subdistinguc Aut por
possessor habet ius m re ut puta cred
tor et tuē ei datur q possione sua re
capanda gditio metu ut nōt· p tex· et
gl̄o· m l· et iō· ff· uerati ff· de gdi· fur·
Aut nullū ius habet m re et tuē ā·
erat verg possor Aut simplex detētator
Si fuerat verg possor et tuē habet tri
plex remedium vz gditionē tritiennā
diū tm nō sit petita ut l· ij· ff· de tri et
gditionē ex· l· si colom C de agr· et te· li·
xij· ar· etiā gditionē mdebiti l· īdebiti
ff ß si mīnu· ff· de gdi· mde· Si at e
rat simplex detentator tr̄ habet acti
onē m fim et offitū iudicis ut l· nō
tm m pn̄· ff· de peti hr̄· et ibi nō· m
gl̄o· et l· manifestissim· ff ß cū m 2a
C de fur· et p Cy· m l· 1· C· ubi cā status
et bar· m l· item qui nob· ff· de acq· pos
Pro re at mobilū retinperanda nullū
ꝺpetit mdictū ß ul· actio furti ul
vi bo· rap· ut nō· gl̄o· m dcā l· item ß
pro ea deferenda detur introductū vtrobiq
ut ff· vtrobi l· 1· vbi aut quis rei mobilis
possione prima· sine vitio nouissim pos
sessoris quia emit ul· fuit ressit tuē dic
ut ī q̄ prime ¶ 2o cau qn̄ quis pdidit
possionem rei imobilis tuē distinguc
ut s· Aut quis pdidit vitiose aut sine
vitio primo cau Aut pdidit vitio vio
lentie et habet interdictū vn̄ ui ut l·
1· cū seq̄· ff· de ui et ui· ar· et C· vn̄ ui·
l· 1· et ij· cū sq· et gditionē ex· cauōe re
integrandi ij· q· 1· et alia remedia de
quibus scripsi s· sup forma libelli qo
agitur spoliatus m gl̄o· r Aut pdidit
vitio clam destinati et habet interdictū
qd vi aut clam ut ff· q ui aut clam
l· 1· cū se habent etiā gditionē ex· l· me
minerint et l· si quis m tātū et l· cō
queribatur C· vn̄ ui et gditionē ex
dicto canone re integranda vbi at pdi
dit sine vitio dicit quidā nullo remē
dio ad possionē solā recuperandā ee suc
cursū ß ad q̄ietatem solā fore agen
dū Alij si· qui dicunt succurrendū ad
possionem cōditione ex dicta l· si colo
m quā opi sequitur gl̄o· ī dicta l· ī Ci
uili C de fur· Jmmo uō tenet et gl̄o· cā
eo m c· sepe de restit· spo· q succurrat
gditione ex dicto ex dicto canone rem
tegranda Cui opi dicit bar· vī· impugna
re l· sine at ff· de pbt· vn̄ ipē distīg·

but sic Aut ille ad qꝫ possessiõ puemt
sme vitio habet tam ab auctore vitio
et res erat vitiosa et tr gtra eũ locuz
habet remediũ dicto c. re mtegranda
ar. m auct. malefideꝝ C de longi tempo.
pscrip. Aut habet tam ab autore nõ
vitioso tr eũ cont. possessorem nullo
remedio possorio ẽ puisi ꝑ sup qpi
etate et uire dmꝫ ẽ disputand Quã
opꝫ sequitur Ja but m dicta l. i ci
ule nec ob ꝑm bar. dicta l. si colo
m quia loquitur qñ quis tam habet
ab autore vitioso ad c. re mtegranda
nõ ꝛñdit ꝛz tu pot dicere qꝫ con tor
dat p tex. ibi dũ dicit iuristas ras rñ
per que ꝛba dat. mtelligi fructuũ
contra illos qi uistis de rauis occupa
runt res alienas Alꝫ at uoluũ mtel
ligere illa ꝛba ut r̃feruantur ad euz
qui possionẽ admisit ut sit sensus
qꝫ qualitꝫcꝫ ex iusta tã quis priue
tur possessione sua fructuariatur eid
bñ. dicti canons re mtegranda qđ
credo verꝫ Posset tñ forte sic dis
tmgui mt. ecclias et priuatũ Aut pi
uata psona pdidit possionẽ rei sue
et tuc habet locũ distmctio bar. et Ja.
Aut eccla uel ꝑlatꝫ eccie et tr distmc
te ad r̃cupanda possionẽ ex iusta
cã pdicta fructuarit. reme. dicti c.
re mtegranda et sic ꝓdit opi. Jn
no et segtuꝝ nec mirandũ si latius
fructuariatur eccie qꝫ priuato qꝫ et m
multis alijs idem sit ut patet m tꝛ.
de sac. sanc. eccl. et de epi. et cle. p qđ
patet qđ illud c. re mtegranda pce
dit solũ m eccia et ita sonant eiꝫ ꝛba

Item qꝫ ssus. pe.

Hoc ẽ 2m rapkm m ordine qđ ꝓbabi
tur p mstrũ si de venditione rogata
tũ est fieri p mstrũ uel testes si de
mstrõ nõ appareat ut l. cũ res C de
pba cũ sq.

Pretio florenoꝝ. C.

Mõ qꝫ ptũ ẽ de suba venditoms
msti de emp. ff. ptũ cũ sq.

Item qꝫ dictus A.

Hoc ẽ 3m Capkm qđ fit rõ ꝓbandi p
scriptionẽ de qua als plene dixmus

Per se seu alios &

Hec em sunt patria suo corpe possidẽ
ut corpe alieno ut l. qđ meo ff. de ac
qr. pos Et hoc ẽ regulare m quocũqꝫ
alieno noĩe possidente siue suus sit
siue filiꝫ fa siue exneus ut l. qmãlit
et l. i. ff. Jt. acquirmꝫ cũ se ff. de ac

qui pos. et qꝫ no. m. l. quedam mu
lier ff. de rei ven. et l. qui vmũsas
ff. p colonũ et l. qꝫus ff. si gdurtor
ff. de acq. po. sicut et hnsdem mois
retinetur possio ſiuntur ut l. usu
retinetur ff. qꝫadmodũ ſiu. amt
Queritur at qrat possio rei cor
poraluꝫ et incorporaluꝫ et tã pri
uatoꝝ qꝫ ecclias plene nõ. p Jnno
m c. m. lris ext. de resti. spo. et
fanit l. ꝫ et dicty ff. Jt. acqui
rimus et l. qꝫadmodũ ff. de acqr.
possessione

Fructus et reddit.

Hoc ẽ optimũ signũ possessionis
adepte et dmꝫ ut qi qsiti l. titia de
solu. et l. ꝫ. c. de ac. po. fanit l. lit
bus C de acq. et tẽ li. xi. et hoc ve
rũ mtelligẽ nõ appente alio posses
sore nõ si appareret de alio possore
liꝫ iste nõ possessor fictiũ rei uel
pensionẽ reꝫperet nõ ex hoc effi
cietur possessor ut traditur p glo
et bar. m l. qui vmũsas ff. qđ per
colonũ et l. qꝫus ff. si gdurtor ff.
de acq. poss. Ad pdicta etã fanit l.
põpo. qirit ff. qui mo. usuf. amt
Simplex aut mstrãm lonationis
ul emphitoſ nõ mtuemente solu
tione mtedis nõ ꝓbat possionẽ nr
dmũz ut m r. mter dilectos i fi cr.
de fi. mstru et l. ad ꝓbẽm et l. q
rem ꝓpriam. C. locati

Vel aliter pro ut testis dixerit &

Ista
Hau
sula ẽ supflua quia pars produ
cens hꝫ nrãm stare testibus a se pro
ductis ut l. si quis testibus. C. de test
ti. Tamen ex habundanti aliqui
vtuntur ea sequitr forma rapkoꝝ
qñ testes ꝓdutuntur ad etnã rei me
moriam

Coram vob
dnõ vicario tr̃i dicit
sigfficat et ꝓponit
sp. suo ꝓprio noĩe
qꝫ iam elapsis ãnis duobꝫ // Thomas

fiut confessus ꝟ̄us ipm sy. se ab eo
m depoīto et tā depositi habuisse flo
renor. C. m tāta pecuā nūata quos
eidem sy. reddere ac restituere pmi
sit ad ētū tm iam elapsū Thomas
andicty vexq; de dicto depoīto et ali
is gtenti m caplis mfia scripti verita
te norūt testes mfia scripti seu īferi
us noīati Timeatq; ac suspicetur ipe
sy. ex veris et apparentibus causis
de morte ul' abntia seu īfirmitate
testiū mfiascripti tor. ppt' qd' defectū p
bōis posset dapnū m currere pdicto
ms siu iuri Idcirco sy. pro conserua
tione siu iuri et ut veritas nō depeat
oī mō iua iure et forma quibq; me
lio pot' petit et cū mstātia requirit
p uos ipos testes t ex vīo officio ri
tari et examīari recipi et admitti
sup caplis mfiascripti ad efne rei gesse
te et veritatis memoriā et ad oem
bonū fm̄ē et effectū p quem melio
us iustitia ac veritas gsuetur ac
nō peat Non astrīgens se tm̄
dicty sy. ad pbandū nī ea sola q̄ sibi
suffitiunt pmo vz. q̄ rei veritas fu
it et est at se habuit et habet q̄
ꝟ̄us Thomas habuit et recepit ac
hiūsse t recepisse confessus ē a pre
dicto sy. m depoīto et ex tā depoīti
ī pecuā nūata de Anno curso iy. cc.
lxxv. de mēse may flor. C. Jh̄. q̄
pdicty Thomas dictā pecuē q̄ntī
tatem tē reddere ac restituere pro
mīsit ipi sy. ad kl̄ās Januarij tē
pxime subseq̄ sub oīm suoꝝ bonoꝝ

acql' ad qd' ctiā facit qd' nōt ī auct' de
test. ff. penūlt. Coll. vj. et c. de testi.
auū. li. et si quis ab aliquo et m l. cu
rent ff. de testi. et spe. m tr. de teste
ff. nūc tractemus pducen. auū sūt
illi testes coram illo iudice qui cēt iu
dex cōpetens ipius rei si cont' ipm
reū p̄ rederetur iua ordinaria ut dīc̄
c. qm̄ Quaeritur at' de forma pce
dendi in hac examīatione Ubi no.
q̄ ps gra quam pducitur debet pbā
tiari et si cōpuerit ei debet libellus
offerri et iuri ordo seruari siue sit
actor siue reus Ubi uō gtumay fiūt
testes examīantur quor. testimōia si
gillantur nec publicatur postea q̄
ff. ānū si fieri pot' debet intra ps gt'
quā st' pducti ritai et sup negotio
pncipali sibi petito offerri aut saltē
denūtiare de ipor. testiū receptione
ut ei liceat contra ipos deponere p
ut videbitur et si hec forma non
seruetur examīatio reddit' nulla ut
dicto c. qm̄ post prin

Timeatq; et suspi
cetur

Aut at' siue assertiom
ardatur dic̄ q̄ non
nisi debet q̄ actor q̄ asseuerat pbare
debet l. actor c. de pbat. Circa tm̄
q̄ suffitiat de abntia futura pbari
per testem qui dicat se uelle abn̄
tare ul' p relationē mediū qui dicat
illū cē infirmū ar. l. qui semel. C.
de te. mnli. qui in talibus q̄rendū ē
Summarie

De morte

Attenē. hic
q̄ de morte
q̄rimtur qua ipa timenda ē tā in
iuuene q̄. in sene tī ī sene debet
subesse iustior tā mortis ut grauis ī
firmitas ul' cotidie cē ī libello aliter
vane timeret

Vel abssentia

Hec est
etiā tā sufficiens sunt et alie de q̄
bus in dīc̄ qm̄ et spe. in d. ff. nunc
tractemus

Habuisse confessū
fuit

Hic quaeritur an sola cō
fessione inducatur obo
depoīti vī q̄ nō q̄ re et nō verbis gt'
hitur ut insti. qui mo. re q̄. ob cā. pī
et l. i. ff. is quoq; ff. de acti. et obl. Cō
fessio aut' dr' ūbor. obho ut insti. de lite
ob. in pī. et dicta l. i. ff. vb. gno p cō
fessionem depoītū non gtrahitur ex
breuiter dic̄ q̄ obligatio nō gthitur
ff pbatur cē gtracta p talem cōfessio

nē l. publiciana ff. de po. marīe qñ
tenūtiatī ē. exceptē nō nūiate peniē
ut hētur m. l. m contractibg ff. si qñ
et m. l. si ex cautione et m. l. gñaliter
C. de nō nūiata pcai.

Ex causa depositi in pcuniā numeratā

Aduitē q irregularit m vero depōito qđ
ē qñ ctā res in spē ul' qñtas ut spēs de
pomtur m sacculo gsignata l. i. ff si
peniā ff. depo debet ipa eadem res uel
pecūia restitui et tenetur depōitarius
solui de dolo et culpa. l. i. ff sepe et l.
qđ nūa. de po. ubi aut depomt ī qñ
tate ul' gñe tē sufficit aliā tm̄dem res
tituere et piculū ptinet ad depōitarīū
ut l. lucius et l. dies sponsalior ff. i.
depōiti sut et alij quatuor casus īqbg
piculū trāsit ī poītarīū qui notant
p tēlo. m drō ff. sepe mt quos ē ille ca
sus qui rotidiē pomtur m īstrīs vz
qñ depōnens et depōitarius pactūit
q depōitarius de oī piculo teneat ut p
tēlo. et doc. m. l. ff et si quis ff qsitū
ff si quis mut

Anno curso .M. ccc. lxxxiij ff de mense octobris

natus ē philippus matia que ī .M.
ccc. xij. effectg fuit dux mediolani

Tunc reddere ff

Ista dictio tē denotat tpis exte
ntatem l. mj. m fi. ff de condi
et demon et l. tutoribg m fi. ff de
testa. tu. p Arthid. lyra. d. c. ego.

Usq; ad calendas Januarij ff solet apud

plurimos dubitari An hec dictio usq; ponatur m
clusiue ul' exclusiue et quo ad pñ
tem casū pomtur mclusiue et sic
dico kalen trdit toto gmodo debitoīs
ar. ī. l. qui an kl'. et. l. cū qui ff de
v. ob. Dic nug declamatione sciendū
q duo sūt tm. hm. laycos vng a quo
et alius ad q̄ Terminng a q̄ ē ille
a quo res sumit ituū ut dicendo ta
lis precit lapidem a domo titij usq;
ad domū titij. Nam domg titij ē ter
minng a quo ista lapidis sumit ī i
tuz domg at titij ē timg ad q̄. de
quibg p bar. m l. si is qui pro empt
tore. ff de usur. Quo sit suppono
ī dubiū ī uno an iste dicēs a. ab. et
usq; Circa q̄ sciendū ē q̄ qñq; hec

dictio usq; a lege pfertur qñq; ab ho
mē p. tāū irregulariter pomtur ī clu
siue ut pbatur m auē hoc uis por
tertū vsū m reteris C. de sacr sanc
ecc. et. l. idest ff. de dolo. et. l. si cū
exceptē ff. quoti ff. qđ me. cā
fallit qñ ī clusio ecc alti legi gtraria
quia tē exclusiue pomtur ut l. pelit
ff. de flu. et. l. i. post pñ. ff. an p alī
ū ca. app 2°. tāū qñ ab hoie pfert
tur cōsidera tīes caus Nam qñq; is
te dictiones a. ab. et usq; pontūtur
ad detiationē loci qñq; tpis qñq; nūi
ut ī declarabitur Item consideran
q hec dictio usq; aliqñ uūgitur cū ppō
sitione m. Aliqñ cū ppositione p. Aliqñ
cū ppositione ad. Siquidē uūgitur et
detīet dictionē m ut dicendo promitto
stare m arbitrio titij a. x. floī usq; ī
xx. ul' talis possedit talem fundū us
q; m talem tūc pomtur mclusiue q̄
hec dictio m denotat q̄da mtūsitu
tatē et pfectionē ut colligitur m. l.
sotuū. qui m eo ff. fi. ff. p sotio et. l.
si ī anos ff. de condi. et demon Idem
dico si hec dictio p uūgatur et deter
minetur a dictione usq; ubi gñā p
mitto. x. dare usq; mediū mensem
nā hec dictio p tī pfectionē denotat
cui adiūgatur l. vbana ff. p notare ff
de v. sig. Ubi uō dictio usq; uūgitur
dictionē ad ut dicendo loco talem fi
dū usq; ad talem ul' loco domū usq;
ad q̄q; anos Tuē quidam distīguit
ut dy. et cy. Aut mclusio cōtinet o
diū. et exclusio fauoīē et tūc pomt
exclusiue Aut ecōtra et tē pomtur
mclusiue ut nō. cy. m. l. a caligato
C. de nupt. Tu ß vi bar. latius distīg
ue ut p eū nō m. l. ff. del. m°. Aliqñ
dictio usq; pomtur ad detiationē tpis
q̄q; nūi. pmo tāū subdistīnguē
Aut timg ad q̄ refertur pt rōphē
di ul' idem cē cū tio a quo et tē po
mtur mclusiue hoc at rōnigerit
pot ex qualitate ß mois ut dra. l. pa
trong ff. i. ul' ex qualitate rei ut
q̄ sit arbor ul' lapis ul' fouea ille
timg ad quē ut l. arbor C. eo. di. et l.
p regione ff de actq re. d. ul' ex qli
tate pt̄ ut j. dictam ul' quia ī clusio
gtinet piam tam ut l. quidā ī tes
tamento ff. del. ij°. Fallit ubi appa
reret de gra uolūtate disponētis q̄
colligi pt ex qualitate rei ad quā fit
determinatio q̄ alienari nō pt ut l.
filiusfa ff. dele. i. ul' ut etiā credo si
res illa ad quā fit tiatio sit aliē. et ab
alio possessa q̄ nō ē p̄sup° mclu°
disponentem referre se uoluisse ad rē

alienā l m ff de l i ul ex qualitate
ptā ipīg rei alienate qī sequitur
enormis lesio si poneretur īcluſiue
hys emz et ſitubg caūbg ſemp pomt
exclusiue ar m l ſp mſtipulatoi
bus de rest uuri Et p hoc dicit il
la gō qī quis uendidit talem fūdū
uſqz ad talē p nō pomtur ab te ille
alius fundg mcluſiue īuenditione
ut s 2o caū qī dictō uſqz pomt
ad dtiationē tpm et tuc ſubdiſtiguē
ue aut tēpg dd qd refertur pt to
tmen ſub tpre dſignato puto pro
mitto dare C vſqz ad kłen ul dare
x dſqz ad x ānos ul loco ul templi
troſi promitto vſqz ad x añ talē d
mū Jn qubg caūbg dubitatur An
tempus extremū ad qd puta An
nus decenarig ponatur mcluſiue
vl exclusiue dic p alio nō apparēte
pomtur mcluſiue ar l eū qui uta
ff eū qui et l qui añ tut ff de v ob
qua bona ē arrest de loco ad tps l
vnū ff ſi ter pe l fi de trit fal
lit ubi r ſultaret piauus mtellectg
ſit tmnḡ ſtatutg ad ꝑpendū uſqz ad
diem dmcaz ul ſi promiſiſti qlibz die da
re libras tarmū uſqz ad diem veneri
nā m hys caūbg nō mtelligitur īclu
ſa dies phīta ul tps phibitū ar
l y C de temp app et l ſp de regi
uuri Aut tempg ad qd nō pt de uuir
gtmen ſub tpe dſignato ut dando
tutorē filio uſqz ad pubitatem et tuc
poītur exclusiue l qſitū ff de tute
fallit ubi de mente diſponenti gnū
appareret qr tc vba ītpretarentur l
a filio ff del m et l pat ſ gditionū
de gdi et de mon C 2o caū qī hec dnō
vſqz pomtur ad dtiationē nūc tpis
ut ptitatis ut dicentur promitto dare
vſqz ad x dies et tc pomtē mcluſiue
ut d l idem ff de dolo et m auct de app
et mtra q tc ſ illud coll nīj lucet il
la uira loquantur qī tps a l pferē
idem tñ dic hoc caū ſi ab hoie pferē
mar te qr vba debent gtē pferentem
ītptari ut nō ī l uctibg ff de pactis t
ītptem magis fauorabilem l quoti ff
de re dub Que at s dixi ī drōe uſqz
idem poīa mtelligē ī dictionibg a et
ab de quibg uide gu de cu m l memſ
se ff de of pg et Jo an m c ſicut de
app fant l rō ſ fi de ac emp l i ſ
eſtatem de aqua co et eſti et l poſt
duos C de aduo diū Judi alb ī auct
de t eſti ſpo li vi Quid autē ſit
de dictionibg taratuus puta ſolū ſo

lumodo tm dic ut p bar m l i ff ſi
quis ius di nō ob Adūte q ſi treppis
duūſas doc opy velis potig opi anti
quoz adheīē mſi i ēpias ter ī gruū
ſequitur forma ſequeſtri

Sapiens vir dnūs vicarius d potāt pape ad petitionē et mſtantia ſſi A om modo via uire et forma qubus melius potuit et poſſit exposito pr ius ipſi dnō vicario p dictū A q multū et iuſte timet de dilapidatione et occultatio ne mſtra ſcriptoz ſtructuū et bonoz exiſ tentiū ſup poſſioē de qua mter ipm p te vna et Jo andictū pte altā gō vtitur et q amplig ē ne nōn occaſione ptes ipe puenīat ad iuram et arma volens et m tendens pfatg d vicarig īgtū pot oc cuirere et obuiare cuiuſcūqz ſcandolo iure ul rumori iuſte pcepit et mandauit ſſtus A et ſy nōibus pdictis ibi pn tibus et audientibus et mtelligentibg qteng nullg eoz audeat ul psumat accedere ad dictā poſſioē de qua qō vtitur nec ab mde fructg ul alios res āmouere nec ī ea laborare nec laborāi facere ſine ex pſſa licentia et voluntate dicti d vicarij ſub pena cuilibz gtēfa cienti libr x camere J d d applicañ ſeu roī pap rebuato tñ oī uire dictis ptibus tam ī poſſione qī ī ꝓprietate pdicta et etī oī uire eis ꝑtenti ī fiūt tibus andictis ac ſi pns ſacramentū fīm nō eet C Ōterra pfatg dnūs vica rig imposuit gmisit et dedit m man datis et da petro tē ſutoi pub o dñ gis qī ex ſiu pte ī poſitione gmiſſioē et mādato dicat et pnūpiat s et Q. conſulibus dicti lon Saturne quateng omnes et ſingulos fructg ex tantes de pntsenti m et ſup poſſeſſione pdicta et ꝓprietate colligere debeant et ſaluare ac penes ſe m ſequeſtro tenere nec alu cui pſone irrſponderе ſine ſpeciali li tentia ipius d vicarij ſub pena de qua ſupra tē

Sapiens & freques
tractatus sayrmentor marie
m monte ferrato et e sied
q regularit talia sayramen
ta Ante latam sm̄am sut oi uire tam
Cuuli q̄ Canomto phita ut C de phi
seq̄stra pe et ex ut lite pe c i et ext
de seq̄s po et fruc c i et m cle i co
ti et marie lite pendente siue agatur
actione reali ut puta rei vendicatoe
petitone hereditatis ul' sil' et e ro q
nem auferenda e gmoditas possiois
que i preptione fructuu consistit ante
lata sm̄az l i et l ordo C de exetu rei
udi et mstr de mdic ff gmodu et
l titia ff de solu msi p̄cden appne p
lata sm̄az m pncipali ca l Impatoes
ff de app et m c fi ext de seq̄st pos
et fruc pot tn an sm̄az lata m causa
pncipali fieri fructuu desepto ut su
per illis udex possit ctam ferre sm̄az
ut p hoc doc m l facultas C de uire
fi li x et bar m l i ff eligitur ff
de ven nnpos mntt pro qua opi facit
dicta l i ff q si nudum t m auct si
oes m fi C si ut se ab he abstr sic g
stat i glā q ois seq̄stratio e phita hec
i glā fallit m ix ul x taibus prmg
e cui timor ul' suspitio e de dilapidatoe
rei que petitur sequestrari ut pbatur
m dicta l Impatoires et m c n et
ibi p glo et m c fi ext de seq̄st poss
et m q n c quia ita Sz hic Queri
tur que sunt illa que faciunt psonam
suspectam de dilapidatione Ad hoc dico Sz
glo m l si fideiussor ff fi ff qui satisda
cogit q sut p. vz nō possidet pauca
q nō equualent rei sup qua go agitur
ut l si arditor ff de pruul arditi
3o malimoires de pnti mstr de suspec
tu ff fi 2o q prius i silibus vsatq
e l si au ff eisdem ff de actu pmissa
aut uditia reddut q suspectu si sup
uenerut post obligationem gtractam
sm bar et dor Secq si fuisset tpe obli
gations gtit qe tue nō redderent pso
nā suspectam al ea a pncipio fuit pro
tali ap̄bata nō poterit ex eadem causa
i ap̄bari ut nō m l si arditores v pla
ne et l ait ptor ff si debitor ff que i
fraud cre fant l si is a quo m fi ut i
pos lega ff Ad qd facit qd dicit de
vxore qui contraxit mriomu cu viro
iope et egendo de mde pendente nūo
vult dotem i petere quia vir eig laboat
iopia p l ubi aduc C de ure do et m
l si constante m prm so matri que nō
auditur ut nō p Cy m dicta l ubi ad
huc m mq q 2o fallit dicta i glula
qn̄ ab executione sm̄e mt pomt app
ut l ab executore ff quo app nō it
sm 3o i suo litigante de eig statu
cuq periculo interim sequestrat ut l
r ff i ff de aster to et m l fi C de
or cogl Idem pot dici a pitate ra
tioms m filiofa monacho feudata
rio et sp de quor statu qō agit 4o
fallit m colono assiptitio qui litigat cu
dnō suo sup fundo nā fructq seq̄strāt
ut l litibq p pn C de ag et ten li
x n° et idem pot dici m colono simpli
ci ul' ptiario a pitate vris 5o fal
lit m marito vertente ad mopiam
pq matrimoniu gtitu eq bona p dote se
q̄strata l si cū dotem ff si uero ff so
ma 6to fallit qn̄ gfessor quet co
tu aliter se abn̄tat qd nō qz frequ
accidit ut m c ex lris ex de dolo et
gtu 7o fallit qn̄ mulier vuorat
p vir de cuq sm̄a tenetur quia vir
or sequestratur ut c lras et c ex tuis
missa de rest spo 8o fallit qn̄ rixa
armor ul' scandalu timetur l si ole
um m pn̄ ff dolo et l equissimu
m pn̄ et qd ibi nō ff de vsufruct
et m c i ext de seq̄st po et fruc
et p Jmo m c m pntia i glo n ex
de pba et p Ja de belap m auct de
man pn̄ Circa pn̄ Sz circa hoc
q̄ritur de tali qoe Circa e citū titium
possidet fundū sup quo qō sibi mo
uetur et timetur ne ptes puemant
ad rixā ul' ad arma ault scandalu ali
ud generetur Queritur an udex
possit ul' debeat ad altiq ptis suggel
tionē fundū cū fructibus facere te
q̄strari sine p̄uidtio uris utriusq
ptis udetur q sic p dictā l si oleum
et l equissimu Jn giu dētmat Jn
no m dicto c m pntia Quā opy
ex p̄sse tenet bal m dicta l i C de seq̄st
phi dicens q m isto tāu udius offi
tuū erit p̄cipere sub ta pena pti que
nō possidet q nō impediat possoit m
sua possione nec ipm ullo mō turba
tur et q hoc facit l i ff ne vis fiat
ei et l pe de aqua cotid et estiu et l in
ff hoc aut ff de iti actq prua Et
fundatur hec opy iur et equitate alias
em seq̄retur absurdu quia quilibz
ex cogitata malicia fingeret viram
mouere et scandalu minitare ut eig
adusarig pruaretur cōmoditate fruc
tuū et possionis Vnde malitys homi
nu e obuiandu ut l m fundo ff de iti
ven nec ob l equissimu et l si oleum
q debet intelligi qn̄ e dubiu quis possi
deat 9o fallit qn̄ lis pendet p appel
lationē ut dtā l Jmpatoires ff de app

decamo ¶ Fallit qñ aliqu de familia offi
ciali fiunt res oblata sup que qō mouet
ut l senatꝰ ff. de offi. pñs quos caūs hēs
p maiori pte nō p glo. m d. c. ij. de
seqst. po. et fiue. et m dicta l. i. de phi
sequest. ¶ Quid at dices de eo qd fit
cotidie i mstriis i qubus appomtur
clausula q si nō fiūt de debito satisfiñ
q debitoris bona possunt rapi sarmi
seqstrari et m solutū accipi An virtu
te huiꝰ quentioms ex dictos caūs
spāles poterunt hec bona seqstrari
et videtur q nō qua hec quentio ē gñ
ius dicte l. i. C. de phi. seqst. aī sy
gꝰ nō ualet ut l. pacta q̄ cont. C. de
pact. aī sy. ibi nō. ¶ In gtrariū dico
et est veritas qz qd lex pot p eius p
uisionē hoc idem posse debet iudex per
eiꝰ quentionē ut l. nō ī possibile ff.
de pac. et glo. nō ī l. i. C. de thez liꝯ.
Constat at q lex potuit p iudicē gñ
ālā ī caūbꝰ pmissis gꝰ sic hō poterit
i caū pñti et p hāc sententia fieri q
hō p quentionez pot p iudicē sup dete
tione et seqstratione psone ut l. i.
C. qui bo. ce. pos. aī ibi nō. et l. obes
C. de ac. et ob. et qd ibi nō. gꝰ multo
fortiꝰ sup seqstratione bonoꝝ ¶ Dem
de qritur An hec seqstratio ī caūbus
andictis possit aliquo mō euitari di
cit doc. q sic fit ydonea satisdatio ps
tetur de rebꝰ saluandis ut habetur
i dicta l. fi. de or. togñ. et dicta l. sena
tꝰ m fi. et dicta l. utibus de actiõ. et ten
et hoc p̄dict qñ sima nō ē lata gñ
eū aliꝰ bona sunt seqstrata ubi aut
lata ē et sima gñ eū tuē satisdatio nō
releuat nec sibi p̄dest ut determinat
glo. m l. ti. C. qui ad. li. p̄la. nō li
et per doc. m l. si cū dtem ff. si uero
ff. so. ma. sic gꝰ si fiat sequestratio
pendente appne nō p̄dest satisdare
Post hec qritur Quid si m caūbus
hāubus facta sit seqstratio fructu
ium qui sunt tpis pitur ut pira
poma Quid renḍo ꝑm bar. m l. i
terē ff. de ac. poss. q tales fructus
debent vendi auctte iudicis et pecu
ia m seqstro repom ar. m dicta l. uti
bus et l. is cui ff. qui ff. ut i pos
lega. et ff. de acquir do. l. fi. sequt.

**Audeat uel presu
mat** ¶ Quero an ex sequest
tratione per iudicez
frā possessor pruetur possione
renḍet glo. q sic m l. i. C. de phi. se
et l. mterē ff. de ac. pos. ¶ Du me
lius distmgue ꝑm bar. m dicta l.
mterē ¶ Queda ē seqstratio uo
luntaria que fit a ptibus et talis p̄uat
possessē sua possione ¶ Queda ē seqst
tratio uoluntaria que fit a ptibus et tal
pruat possioē ¶ Quedam ē sequestra
tio nēna que fit a iudice et hec sūdist
tinguē tres caūs Qñq iudex agit pri
uare possorem qñq agit nō pruare
Qñq dubitatur p̄mo caū priuatur
possor et sic ītelligāt glo. p̄dicte nec
mnz qua si iudex pot̄ priuare quē suo de
mino ut mstr. de offi. iudicis ī fi. multo
fortiꝰ possione ut hētur m l. qui vm
uersas ff. item cū p̄tor ff. de acq. pos.
et qd hetur m dcō c. i. de seqst. pos. 2º
caū nō pruat possione ar. m l. m.
ff. generā ff. de acq. poss ¶ 3º caū dic
idem q m 2º p dictū ff. generā bl
terꝰ qritur Cite quidam erit obliga
tꝰ cū iuramento soluere ad diem sb
certa pena venit 3ª psona et fuit
ei sequestrata p iudicē penuam An ex
cusetur si non soluat ad diem dic q
sic et a pena et a iuramento p tex.
m l. fi. ff. de lege ꝑmisso nā iussus
iudicis excusat a pena et iuramento
ut m c. uement. et ibi nō. exē de iur.
iuran. et l. Impires ff. ad muñi. et ī
C. Impialem ff. fi. de feudis x. roll.
fuit l. non videtur ff. qui iussu de re
gul. iur. et l. fñi ff. qui iussu et l.
libm ff. fi. cū sy. ff. de hñs qui no. ī
fa. et eodem mō excusatur debitor
si alꝰ q̄ creditoꝝ suo fuit ꝑpulsus
soluere p iudicē ut m l. paulo ff. fi. de
le. mo. et l. lubo ff. luti. ff. de au
lega. Et p dy. et bar. m l. creditor
de fol. ¶ Dem quer̄tur qñ is penes
qñ res ē mlequest. poīta cā restituere te
neatur dic q regulariter lite finita &
nō ante msi p ptē steterit quo mmus
lis finē accipiat ut nō. p bar. m l. si o
leū m pri. ff. de dolo ¶ Quid si iuste ap
pareat facta seqstratio An ps q̄ ī pauit
teneatur pti lese dic q sic ad mterēē
ut d. l. si oleū ¶ Sz amplius qritur fro
seqstrō quis pbabit de iure suo dic q is
qui añ seqstrū tenebatur pbare naz
quo ad onus pbandi mihil ī mutatur
p seqstrz ut not. p bar. ī dcā l. si oleuz
et p bal. m dcā l. i. de phi. seqst. ¶ Quis
ergo erit modꝰ p̄tendendi fro seqstro
dic q aut seqstrz ē fñm gñ ius et tē pcñ
tur fieri eius revocatio et cassatio offi
tio iudicis cateng & fro q̄teng ex fro p
cessit Si uō sit fñm ꝑm ius m aliquo
caū a iure p̄misso tē at ē fñm & tē īmo
bili p̄mipaliē aut de fructibus eius
si & re ipa tuē ille qui īpetrauit seqst
trū debet p̄ducere libellū suū sup re
ex p̄mendo ius quod sibi p̄tendit

ꝙpetere m ipā re et fatere ſuas ꝓbōes ac ſi
nullū ſeq̄ſtr̄ fm̄ foret uſq̄ rēgulas auc̄
offeratur et l. actor cū ſp. Si uō fm̄ fuit
ſeq̄ſtr̄ de fructib⁹ tm̄ ipīg rei tuc̄ aut ſu
it fm̄ libello iam oblato et lite pendēte
ſup ipā re et tc̄ ꝓtendetur ſolui ī cā ſup re
ipā et ꝙm cuentū ſmē diſponetur ſup
ipā re ul' ſeq̄ſtri relatione ul' aſſigna
tione ut dicta l. ſi oleum aī ibi nō ꝓ bar.
Aut fiut fm̄ nulla p̄tendente lite et tuc̄
dabitur libell⁹ et ꝛognoſcetur de uite a
gentis vnde iudex frō ſeq̄ſtro fingeret t̄
nnuū illi qui impetrauit ſeq̄ſtr̄ ꝓduc̄
di libellū et ꝓbandi de uite ſuo q' ſi nō
fecerit ipm̄ ſeq̄ſtr̄ relaxabit Et idē ſer
uabit iudex ſi rē fideuſſerit ꝓpt̄ quod
ſeq̄ſtr̄ relaxaut qua īguemens eet ꝙ
fideuſſor ſp ſtaret obligatꝫ ar. l. pe. c.
de fideuſſ. et l. ſi eo tpre de rē mſ. pig.

Reſeruato ꝫ Et ſic iudex
nō agit̄ ꝓtua
re ꝓtī poſſione et ideo ſemp ſatis hanc
clauſulam appōm in ſequeſtris ſequt̄
forma iuramenti teſtium

Qonſtitutum
pñtia ſſti d. vicarij p.
ꝑ. et s. teſtes ꝓducti ci
tati et requiſiti ad peti
tionem et inſtantia ſſti
Jo. cā. et occaſione ꝓhi
bendi teſtimoniū veritati m et ſup cā et q̄ſ
tione ac caplis in ipā lite ꝓductis ꝓdictū
Jo. et ſil' ꝑtentē mt̄ ꝑtes q̄ꝺuctas p̄ꝺcas
de lato pro ipis teſtib⁹ et cuilibet eor
ſolepniter Juramento p p̄fatū dnm vi
carium de veritate dicenda ſup tota ipa cā
et caplis andictis remotis amore timore
et oī humana ḡtia Juraueruṅ et iurant
tactis corporaliter ſcripturis in manibus ꝑ
fati d. vicarij dicere veritate de hys que
nouerint et interrogati fuerint ſup cā
et caplis andictis circūſpecta omī malu
tia et ſalutate et ḡtia et amore Et hoc
preſente dicto ſyn. pridictis nō cōſen
tiente quatenꝰ tendant uel tendere
poſſint in p̄uditū ptis ſue ac dicen ac
ꝓteſtante ꝙ ſibi ſalui ſit ius opponen
di tam contra eor ꝓſonā ꝙm ꝯ eor ꝺpoes

Qonſtitutiū
pñtia legibus tū cano
nicis q̄ ciuilibus cau
tū ē ut teſtes iurati de
ponere debent etiā qua
lis dignitate refulgeant ut. l. iurē
iurandi. C. de teſti. Cuiꝰ rō ē. qz iuꝝ
quo ad deū nō ſit diuerſa mt̄ ſimplicē
loq̄lā et iuramentū ut in c. et ſi ipſe
ext̄. de iurē iurā. et in c. iuramenti
xx. q. vlti tū quo ad forū ē diuerſa et
plꝰ puniūt qui fallit ḡtē iuramētū q̄
qui fallit ḡtia ſimplicē affirmatioꝫ
ut in c. i. cā. ſe. xx. q. v. et ꝙ ꝓtoꝫ
de forma iuramenti ſ. dictam

Citati et requiſiti
nō īmerito ſic dr̄ quia nō debet teſ
tes ultro ꝓferre ſed exſpectare q̄ citē
tur et venire pudicem compellatur
alias aut habetur p ſuſpecto ar. ī. l.
q̄ omnia ff. de ꝓbaī. et nō in. l. ſi qn̄. c.
de teſti. et in c. ꝙ. ex̄. de teſti. ꝓbatur
et ī. l. i. ff. ſcribere ibi āmonti ff. de tabl.
exhib. et ſi recuſarit venire debet
p̄ꝺicem cōpelli mīcta mdicta ut
nō in drō. ff. exhibere ar. in. l. ſi ff. ſi
quis ius di. nō ob fauc. c. cā ḡtē. et c.
cā ſequens ext̄. de teſti. fallit tm̄ ī cer
tis pſonis que nō ſuṅ tenende ḡtia
eor voluntatem de quib⁹ nō ſpe. in ti.
de teſte. ff. de teſtiū ꝙpulſione et nō ī. l.
lege null. et. l. iuuen. ff. de teſti. Tenet
aut iudex ipis teſtibus euocatis facē
p̄uideri a ptē ꝓducente de eor neceſ
ſarijs ſuptibus ut nō ꝓ dec. in. l. qm̄
liberi ff. de teſtibus Quarſum citari de
bet pars aduſa ad videndū ipos teſtes
p̄ſtare iuramentū ut in auct. ſi. et ſi
quis C. de teſti. et ī d. c. i. de teſti. et in
q. ix. c. per quas et ulteriꝰ ad ꝓducē
du ſua interrogatoria q̄ fieri vult ipis
teſtibus ut in c. in. ff. p̄terea ex̄. de
teſti. lib. vi. et ibi p Arthi. aliqn exa
minatio nulla cēt ar. in. q. ix. c. in.
et ſe. et l. de vno quoq; ff. de re iudi. et
l. cū ita duus ff. de adop. Quid autē
dicēs ſi reperiuṅ ſcriptum in act̄i pe. t̄
teſtis ꝓducꝰ citatus iuratꝰ et ītrogā
tus ac examinatꝰ ſup primo caplo act̄
An p hec ꝓbetur de citatione et iuramē
to bar. in. l. tropōꝰ ff. de dote. ꝑle. di
cit ꝙ ſic ar. d. l. per regulaz q̄ e ꝙ qn̄
fit mentio ī inſtrō de tali actu qui po
tuit interuenire tempore facti inſtru
menti ꝙ ſtatur inſtrumento et pre
ſumitur ita eſſe nota in. l. i. C. de fi
de inſtru. ut Jure. aſtr. fi. libro dec
mo tr̄.

Ad instantiam et petitionem

§ Nota q̃ ut dex nō pt̃ regulariter ex suo officio m̃ aliubi causs̃ procedere nisi pte requirente ut p bar. in l. m. §. hoc aut̃ uidetur ff. de ap. mitt. et l. ad emptorem ff. de uidi. ¶ In criminalibus autē in quibus ex officio procedit p inquisitionez tē q̃ fungitur vice ptis possit a sē ipō iudex procedere sine ptis requisitione ut ibi p eū nō fuerit l. i. ff. si quis vlt⁹ ff. de q̃. et nō. in c. caī dilamor ex̃. de testi. et l. si nō defendat̃ de pen̄.

Delato primus eisdē

Sup tota ipā cā. ¶ Queritur hic que sit forma iuramēti in teste dicē ut nō. in c. fraternitatis ex̃. de testi. et patet ex sequentibus

Super tota ipsa cā

Nota q̃ aliud ē iurare sup̄ singulis tm̄ et aliud iurare sup̄ tota cā. ¶ Qui eī iurat simpliciter sup̄ singulis tm̄ si ex̃ illa aliquid dixerit etiā si ptineat ad eam non ualet ut puta sup̄ eo nō interrogatus apponens ut p glo. et dec. in l. si quis libertatem in fi. ff. de pen. hr̃. et in c. de testibus ex̃. cle. et p cy. in l. momentariæ multā q. ē qui legit pso. hnt stand̄ in iudicio et per ja. bu. in pall. l. uuis iurandi sec. ē qñ iurauit sup̄ tota cā tē emē quid quid dixerit ad eam ptinens ualet q̃ utraq; pte ut ibi notatur facit l. testiū. de testi.

Dicere ueritatem

Ad huc emz finem inducant̃ testes vt ueritatis testimoniū p̄hibeant pro utraq; pte in. q. v. c. nō sane et per eos rectum et iustū iudiciū fundatū sup̄ aliquo q̃pio et p̄ncipali censu corporis videlicet visu tactu gustu et odoratu nō autē sup̄ alieno ut nō. in c. testes caī sem. q. iy. et p glo. et Jmo. in c. cum eam ex̃. de testi. et p doc. et glo. in l. testium. C. de testi. pro ut facti q̃litas exegerint sic q̃ ratio dicti ipius testis recte concludat ad suū q̃positum q̃ magis ratio q̃ dicti ut not. in l. solaz C. de testi. et in c. p̄terea ex̃. de testi. fant. c. ij. ex̃. de tran̄. et qd̄ spe. no. in tit⁹ de teste. §. nunc videndum et dicetur. i. in titulo de forma opponendi contra testes

Et falsitate

§ Nō. q̃ falsum ignoratur vbi ueritas occultatur et imutatur ut l. quid sit falsum ff. ad l. cor. de fal. et m. auct̃. de fide instru. in p̄n. unde punit̃ duos ē testis qui falsum ignotis naturas personas offendit videlicet de iudicez et ptem ut in c. i. ex̃. de c. fal. et l. nullū. C. de testi. ¶ Quid si testis in uno capite dixit falsum in alijs ueru an eius testimoniū uitiabitur in totū ul. p pte dic q̃ uitiatur in totum ut nō. p glo. iy. dic. ē si ad sacras et ibi per archid. et tangitur in c. in nra p̄nta ex̃. de testi. et in c. desleat extra de re iud. Et sic dicō q̃ purus ē iudex repellendus ut in c. testimoniū ex̃. de testi. Et hoc idem in instrō pro pte flō. ut nō. cy. in l. si ex falsis. C. de tran̄. cuta. fi. Jmo tm̄ in hoc aliter distinguit in c. fraternitatis ex̃. de hereti. dic eiz q̃ aut ulla falsitas apposita ul. immixta p nōm in instrō uel p testes eu eius testimonio nō tangit substantiā negotij ut si duo ut ingrahentem cē de uno loco caī sit de alio ul. q̃ sit affinis talis p̄sone caī nō sit et tē ualeat instrm̄. Aut ulla falsitas tangit substantialia et circūstantias negotij ut si inter ingrahentes actū ē q̃ soluatur pecunia argentea et nōiatim scripsit ul. testis dixit de aurea et tē uitiatur instrm̄ et testimonium ut in. q. iy. c. testes. c. pura et c. hortamur. Et concludiue in istis dic q̃ si instrm̄ ē in aliqua pte sua falsum qd̄ totū redditur falsum licz aliqua uoluerunt distinguere. Aut instrm̄ ingreat plura capla instrā separata eque p̄cipalia et tūc licet in uno vitiet̃ nō uitiatur in ceteris. Aut sunt capla q̃ unū ē alterius accessoriū ul. ingenerum et tūc q̃pt̃ uitiū unius instrm̄ uitiatur in totum ar. in l. etiam ff. de mino. et ff. de negot. gest. l. eū actū que opi. non placet. Jmo ¶ In quibus queritur de eo q̃ fatiunt testes iuratis. Ente q̃ obiciē̃ testem q̃ falsum dicit. Ille in sua excusationem inducat q̃ notarius aliter scripsit q̃ ipe deposuerit. ¶ Queritur an sit magis credendum an testi ul. nōnō dicit quidā ut Ja. bal. Aut iudex examinauit testem et nōiatim scripsit et tē potius standū est eius scripture q̃ testi. Aut nōiatim ipe examinauit et scripsit examinatione iudicis et tē si in aliquos ad huc ē idem mayrie q̃ nōiatim optinet uice duoz testiū et ē p̄sona pub.ca q̃ iurauit eius officiū legaliter exercere ut in c. caī iohes heremita extra de fi. de instru. et l. in extendis. C. de fide-

mstru· et l· fi· C de fidei⁹ // Testis autē
ē singul· et pro uno reputatur nec ē p⁹
publica et m strō suo loquitur iōꝯ pri
ualere debet sc̄ptura nōr⁹ ar· l· dom
tuus ff de test· et nō· m l· si quis dea
tro ad· l· cornelia de fal· Odf aut dis
tinguit tres cāus Aut nōi⁹ ē bone fa
me et testis male Aut vtq; bone fame
pmo cāu et 2° credit illi qui ē bone fa
me ar· m· l· nō omnis ff a barbaris ff
de re mlī· et l· si cui ff eisdem ff de
actu // 3° cāu magis creditur nōrio
quā mli cert⁹ teste ut l· viro atq; vxo
ri ff so· ma· maxīe dū notari⁹ tolle
ratur ī officio l· barbari⁹ ff de offi· p
to // Vltra queritur A quo pumend⁹
sit falsi⁹ testis ꝛnd̄etur q ab eo corā quo
falsum tulit testiōmū siue sit ordma
ri⁹ ut l· nullū C de testi· siue sit delega
t⁹ quia etiā delegatꝰ hz ius cohercendi
l· 1· ff de offi· dele eiꝰ et m c· ex hris
ex̄· de offi· delegt· liz aliud sit m ar·
bitrio ut no· Spec· m ti° dicto de teste
m pn̄· vōsu· Item ex̄pitur q ē cor
rupt⁹ et cy ī dcā· l· nullū Nec quidē
pena falsi testis p iudicem ex officio
ē arbitraria ut dicta l· nullū quo fi
nito officio ul· p lapsū mstantie ul· p
smāz diffimtuaz m ca latam tī tale
officiū sit mercenariū ut l· 1· de caluꝑ
nō posset ulteri⁹ iudex testem pūire
ß opus cēt p uiam actusationis gtra
eū p̄edere ar· ī l· m· cū ibi nōt· C
de pō· et tī cēt pena ordmaria impo
nenda l· eos ff ad l· cor· de fal· ßm Ja
bu· m dicta l· nullū Quid q° dicem⁹
si iudex ex officio lite pendente testē pu
mit An poterit de nouo actusari lege
cornel· de falsi ad penā ordmariā Spe
m dicto vōsu Item q ē corrupt⁹ vi
tenere q sit Idem sequitur glo· noua
sup dicta l· nullū Cy· m eadem l· tem
gtinarū et forte melī⁹ quia de delicto
eiusdem hois nō debet sepi⁹ qrī l· idē
q; m fi· ff· nau· cau· sta· et l· senatus
ff de actusat maxīe cū tal pena sit ī
posita ad vindictā publicam sicq; una
debet fieri cessare aliam ar· nō· in l·
1· C qui a ac· pīu· cri· Nam si filius
sil· egit actione iniuriaꝝ nō auditur pī
volens aduc agere ut l· si unus ff filio
ff de iurīs pro quo fiant qd alibi dr̄
An pena ī posita p inquisitionē ces
sare faciat actusationem de quo tā
gitur p Cy· m l· ea quidem C de actu
et bar· m l· si marit⁹ ff de adul· et
dy· m c· cū actū legitimē ext̄· de re·
iuris li° vi° vide que nō· Cy· m l· vbi
C· ad l· cor· de fal· // Sz qritur de alia
q· exaiātio testiū cōmissa ē p iudicē
cē alti iudici ex̄· suā iurisdictionez
corā quo testes flm̄ deposuer̄unt ad q̄
ptineat puīus Pro cuius euidentia
p̄mitte q talis exaiātio pot iuste
gmitti ut nō· m· l· iudices et ī auct·
apud eloquen· C de fide mstru· et ī de
iudices ex̄t· de offi· dele· et m c· 1 ex̄·
de testi· co· Et iudetur q sint puīen
da p iudicē cāe pīnpal ut dicta l· nul
lū Inḡiruū vī q p iudicem qui eos
exāmnauit et cuius aures offende
runt et m cuius territorio delīquit
ut m auct· qua ī puīna C ubi de cim
ali⁹ oz· fiat n· q· 1· c· si pretuleit
ex̄· de foro· 9 pe· c· postulasti Alii
dicunt r̄spiciend· qualitatem cāe de
quo p Specu· m dicto vō· Item q ē
corrupt⁹ p̄ua opiō ē verior quia iu
dex cāe pīnpal ē ille qui offendit
ut dcō· c· 1· de cim· fal· cuius p̄sona r̄
p̄sentatur ī suo delegato l· etiā C de
app· l· 1· ff qui mandata de offi· eius
ciu· man· vel pot· distingu Aut q
ritur de pena ex ordmaria que ueit
iponenda ex officio vt s· dictū ē et
illa ptinet ad iudicē cāe ut dcā· l·
nullū et dcō· c· 1 Aut de pena ordi
naria q̄ ipomitur p actusationē et
illa erit ponenda p iudicē cui fiā
fuit gressio exaiātionis p dictū auten
quā ī puīna cū si vbi ff° testis de
falsitate reperitur māculatus melī
us ē p eo si habet iudicem gratio
sū· q patiatur se puīre ex̄· ordma
rie p officiū q̄ ex spectare q ordma
rie de flo p̄edatur contra eū

Et hoc p̄sente Dicto Sy· 9 subaudi ca
tato Vel tō
tumare sufficit n· alter ex̄· hys
aliogn viaatur ī recepto testiū et
iuramenti delatio ut s·

protestatione 9

Optima ē cautela talis p testatio
ut nō· m c· pīnū ex̄· de testi· Nec
ē nec̄e tī spēaliē causas exprime
ß sufficit q eoz facta publicatione
postea cause ipē exprimantur ap̄o
nātur et p̄bentur ut ibi et no· spe
m n° de teste m pn̄· vōsu· quod si di
catur testis extōneus et m ff sepe
fiant c· ex pte a ex̄· eo· et m aut
si dicatur ē de testi· debet at· hec
spēialis p testatio p̄uenire exaiātio
nē· ne videatur eoz appbare p̄sonas qua nō fiā nō audiretur ultiꝰ
misi iuraret se tūc ignorasse eoz
defectum ut dicto c· pīnū· p̄so

na·n· testis semel appbata nō pot
āplius repbari ab appbante sicsit p
ducens siue is gtra quem pduat
·l· si quis testib⁹ ·C· de testi· siue ī ca
dem cā siue m alia pducatur msi ex
supuemens noua cā ut p Cy· ī dicta l·
si quis testibus ·C· de testi· siue ī eadem
cā siue m alia pducatur et Jnno· ī c·
tū venerabil· ext· de exrep· ¶ Quid at
si testes a me m cā pducti fuerunt p
udicem tāq⁹ vitiosi reprobati demde
aluis m alia cā eosdem pduat cōt me
An m̄ liceat ipos repbare vi· p nō p
a me sut sel· appbati que appbatio ef
fectū pduat tam m alia cā q̄ inter
alias plonas ut p Cy· m dicta l· siqs
testibus pe· tenet tontia m·l·i· m
fi ff· q̄ quisq⁹ uui Alij distmgunt
ut i·fert Spe· ubi s· et nō· m·c· n·
ex· de or· cogn· et l· luti⁹ de hys que
no· ī fin· ¶ Rur· sū q̄ritur pone q ipe
Sp· nō ē contenty hac ptestatione
gnāli· s· ut ī pediat exāmatiōez
ex toto offert se paratū uelle pbāe
statum crimā et defecty gtra ipos tes
tes An sit audiendy ita q̄ differat ex
amnatio Spe· m tio· de teste m pn·
vsu· quid gs· si p̄missa distmgunt
sic Aut huiōi crimna ul· defecty sunt
pbanda p testes ī quibus mora cet
periculum allatura vt quia sicut tes
tes mfirm senes ul· de primo ictes
sum et tr· i·tardabitur aliox exāia·
et admittetur statum istox pbatio ar·
ex· ut lite nō gtest· ·C· q̄m frequēter
Aut non ē piculū ī mora et tuc nō
differtur aliox exāiatio sup cā pn·
cipali q̄ p̄sumitur fieri tal· g̃ tradito
fieri cā p̄telandi litem ar· ī·l·i· gs·
fi· ff· de fer· et ff· ad trebell· ·l· cū here
ditas ¶ Postq̄ at fuerūt exāiati po
terunt pbari crimna et defecty ī ploīs
et dictis ¶ Sequitur videre que sint
cāe legittie irpellendi testem a testi
monio vbi aduertendū q̄ q̄dam sunt
cāe que respiciunt defectū plone et
iste st· plurime quas p̄sequitur Spe· ī
titulo de teste m pn· Que quidem st·
obiciende testi specialit· ul· m gne an
cig exāiationē ut dicto ·C· pncipū Jnt
quas causas ammūari solent iste vz·
testes pducti sint puuri ī fames
Immo capitales cig gtra quē pducū
tur· domestici pduentis extraneati ī
testabiles viles et pauperes pcūi·
et sollicitatores cāe p̄sonete g̃ tcty
celebrati impuberes monachi seu
fratres mendicantes et socij eiusdz
crimis Grāmaty singulas causas
Dixi primo q̄ cont· testem pot op·

pom q̄ ē puurus nec ī merito q̄ sicut
alis dicitur ita p̄sumitur q̄ et nuē dice
tur ut nō· m·c· testiōmum ex· de test
ti et m·l· luti⁹ ff· de hys qui no· ī fa
ar· m·l· nō omes ss· a barbaris ff· de
re· imli· forte ꝑm Jnno· temerariū
iuramentū nō ir̄pelleret testem nō ī
·C· constituto ex· de testi· Sz an pp· pot·
dispensare q̄ puury admittatur m
testem dic q̄ sic ar· ex· de offi· de le· Spe·
co· ti· ss· nuē dicen· ¶ 1° obiti pot q̄
ē ī fams ut nō· ī·l· m· ꝑ·l· iuliana ff·
de testi· nā talibus plonis porte dis
mitatū patere nō debent ·C· de mfa· l·i·
li° xij° et testificari dignitas ē xxxij
q·v· ·C· p̄ceptū facit qd· nō· spe· ī dō
titulo de teste m pn· vsu· Jtem exnpi
tur q̄ ē m fauis ¶ 3° p dixi q̄ oppoi pot
q̄ ē inimcy capitalis pbatur· m·l· nj· ī
pn· ff· de testi· et m auct· de testi· ꝑ siuo
dicat odiosū et m auct· si dicatur ī fi·
·C· de testi· Et nō· q̄ ille appellatur· inimcy capitalis ille qui vite st· insidiatur ul·
actusarut cū gtra quē pduc̄itur de crī
mne ex quo mgeritur pena mortis
ut p tlo· msti· de exta tu· ss· ī immitte
et dō· ss· si uero ppt· leue aut· imma
tiam nō ir̄pellit ut dicta·l· nj· ī fi· cū
seq̄· et Specu· ubi s· vi· p⁹ fi· quid ¶ 2°
dixi q̄ pot· oppoi q̄ ē domestiy pduc̄
tis ut l·nj· ·C· de testi· et m ·C· ī lris ex·
de testi· Sut at domestici pr̄· et filius
vxor et marity colony filius et libtus
et gnāli· ocs qui habitant et vitā du
cunt m domū pduentis ut m dictis
uiribus facit m·q·m·c· actusatoes
et ·l· fi· ss· sane ·C· de hys qui ad exi·
gfugiut et ·l· r̄spiciendū ss· furta ff·
de pens et ff· de edil· edic· ·l· ediles
ss· familie de quo tangit spe· ubi s·
vi· exnpitur q̄ ē domestiy ¶ Quox q
dem testiū mspicitur status seu con
ditio q̄lis st· tpe quo deponunt ut nō·
m·l· ad testiuz ss· conditionē ff· de test
et ·l·i· ·C· de testa Sz an vasally pot·
cē testi· q̄ dnō ul· cont· dnm· et vi· q̄ nō
sicut ner libty·l· aduly ·C· de testi· m·q·
m vi· libti vide qō p̄cedit m tā q̄ ē de ir
alia ss· de īuestitura feudi m qua pro
banda admittūtur pores curie vasalli
ut hētur m·c·i· q̄ te st· ne· ad no· ī
uesti· et ī ·c·i· ī pn· de gū· mnt ¶ Vbi
at ē de alia re qō tuc dicunt quidaz
q̄ uasally admitti· pro dnō ꝑ non
cont· dnm Alij dicit q̄ aut ē puū
feudi aut ē magnū feudi· put
pleniy tangit spēr· m dicto vi· Jtem
exnpitur ¶ 4° to dixi q̄ pt· oppom q̄
ē exti·natus Cuius ratio ē qua exti·na
tus irpellitur ab oi lumine iudicioz ut·

m c dcareumg ex̄ de sen. et li vi°. et m
c. ueniens ext̄ de testi. et nō ſ̄ nō. c.
cōſpiratores liz Jmmo notet gtiarū ī
c. testimoniū extra de testi. vez etiā ab
agendo repellitur ut c. pia ext̄ de ex
cep. li° vi°. ¶ Circa hoc q̄ritur an ex
comitatu possit cē testis m testō dic̄ q̄ sic
quia pot̄ ipē facere tēstm ut p Jo. an.
m dicto c. dcareumg inouella sua. Et
Ja. de belu. m auc̄ de sanct. epiſ. ſ̄ oīb⁹
et bar. m l. si q̄ramg ff. de testa dicitat
cmz uuis r̄ſta q̄ oīs qui pot̄ facē tēſ
tamē tū pot̄ cē testis m testō ut l. cū
legr et l. si is qui ſ̄ i. ff. de testa fz
non gnerti quia filiuſſa pot̄ cē testi
m testō ut l. pr̄. ff. de testi. l. q testō
ſ̄ p gtiarū ff. de testa et tm nō pot̄
facere testm ut l. qui m ptāte ff. de
testa et l. semū. c. qui tēſ. fa. poſſ.
An ex comitatu posset gtraheri ul distra
heri dicen̄ q̄ sic ut nō. Jmmo. m c.
veritatis ext̄ de uuer uutan̄ ¶ Naz gtr̄
tq sunt de uuer gentiū. l. ex hoc. Jur.
ff. de mſti. et uuer vnde aī nō phibeat
ab actu testandi qui cē uuis ciuilis ml
to immg debet phiberi a ḡhendo qui cē
actu uuis nāl⁹ ut l. testi factio ff. de
testa. ¶ 2° dixi q̄ pot̄ oppom testi q̄ cē
ītestabil. hoc cē q̄ nō pt̄ facere testm
qui pluries fuit ut mſti. q nō cē pmſ
sa. te. p totū. ſz hic adūte q̄ hec ex
ceptio ſimplic̄ ſūpta nō habet de ne
cessitate gcludere q̄ is iō repellatur a
testimōio ut s̄. dixi de filio m ptāte cō
ſtituto ß cē considerranda cā ppt̄ quaz
phibetur testari nā aut phibetur p
ter delictū et tūc̄ predit regla. Aut p
hibetur ppt̄ paupiam potestatem et nō
predit regla. Aut ppt̄ etatz et tunc
locū habet regla aut ppt̄ religionē
et tr̄ dic̄ ut ī. ¶ 3° dixi q̄ obiat̄ teſ
ti q̄ cē vilis et paup nec m mito q2
pauptas mducat p̄ſūptionē rapine et
corruptele ar. mſti. de ex. tu. ſ̄.
Jtem ppt̄ pauptatem et de ſuſpectu m fi
dē. autē paup ille qui nō habet aureos
quiquagīnta m boms pbatur n. q. i. c. ī
primis et nō m dō ſ̄. Jt. ppt̄ pauptatē
b°. dixi posse obia q̄ testis cē p̄cur̄. ptis
pdicentis ul tacē ſollicitator. Circa qd dis
tinguc Aut cē p̄cur̄. ad negotia aut
ad iudicia p°. rāu aut cē qō. gtr̄tu quez
ipe tgeſſit p̄curatorio nole et dic ut ī.
dicetur m pſecuta ß m bar. et bal. ut p
eos nō m l. cos. c. de testi. ¶ Aut cē qō de
alio gtr̄tu gfesto paluī et tr̄ potuit ad
mitti ut dicetur ī. ī p̄cuīe ad Judicia
m quo p̄cur̄. ad iudicia distinguc Aut
pdicitur m cā que p eū de pñti agitur
et tr̄ ī.pellitur quia p̄ſumitur habē. ad.
ipam cāz minimā affectionē ut ī c. fi
ext̄. de testi. li°. vi°. Aut pducat̄ ī ali
a cā et tr̄ admittit̄ m testem ut p glo
m l. fi. de testi. Speu. m ti°. de teste
ī pri. v. Jtē q̄ fuit m eadem cā p̄cur̄
bar. m l. deferre de uuer fiſ. Et dicta
ī p̄cuīe hnt̄ locū m aduocato. Qui
dant dicemg m iudice cac. An possit
cē testis glo. q nō m dō c. fi. pro q°
ter. m c. statuend̄. n. q. vi. et in c.
q̄m gtra flam ext̄. de pba. facit c. cū
a nob. ex̄. de testi. Alij uō distinguut
ut nō m l. ne ī arbitris ſ̄. ſmautē
c. de arbi. Aut pendet adhuc lis cor̄
ipō iudice aut cē finita p° tāu nō ad
mittitur m testem p uuis p̄dicta q2
nō debet duplex offitio fungi ut l.
fi. C. de offi. asseſſo. et l. n. C. de offi.
p̄ſi. ¶ 4° tāu subdistinguc aut eius
testimoniū respicit equitatē ul iuq
tatem ppiam ipius iudic̄ adhibita
m ipā tā. et tr̄ nō pot̄ cē test. ar. l. p
ferri. de immo. Aut respicit solū dapnū
ul utile altiq et poterit cē testis q2
cessant tāe oīs phibitiue ut l. i. ff.
de testi. ¶ 5° dixi q̄ pt̄ oppoi testi
q̄ fuit ꝓsonta gtraq ratio q2 pre
sumatur hic affectionē ad id qd̄ gtes
sit vnde expedit q̄ ad hoc q̄ ī testez
admittatur q̄ vtriusq; ptis volūta
te deponat ut determinat m c. i. de tes
ti li°. vi°. et m auct̄. de testi. ſ̄ qm vō
et p bal. m l. oībus. C. de testi. ¶ 6°
dixi posse oppom gtra testem q̄ cē ī
pubes ut pbatur m l. testium. ff. de
testi. xxii. q. v. c. puuli. ſz cura h°
q̄ritur an effectq pubes poterit tes
timoniū de hys que vidit ī pupillari
etate dic̄ q̄ si tpe quo uidit erat tal
qui potuit ea q̄ph̄endere p sanū et
rectū intellectū ul uidentiuz ut qua
q̄ primus erat pubertati et tūc̄ poterit
testis cē et testimoniū phibere als secꝰ
ut p glo. ī l. notoez. ſ̄ mstrōz. ff. de
v. sig. et m glo. et doc. m l. testiū
ſ̄ gditiom ff. de testi. et spe. m ti°.
de teste v. Jt. extipitur q̄ cē impu
bes. ¶ 7° dixi posse oppom contra
testem q̄ cē monachus seu fi. mendi
cans. ¶ Dic adūtendū q̄ tpe meo fu
it dubitatio an frēs minores possint
cē testes m testō et allegabatur q̄
nō p cle. m clem. exiuit de paradiſo
de v. sig. vbi phibēntur testari et
cē m iudicio et officiū exercere cōtra
ſ° ner testis cē ar. l. is qui ſ̄. i.
et l. cū legr ff. de testa. ¶ In gtrariū
ē veritas nā monachus pot̄ cē testis
ut determinat glo. m auct̄. de mona
chis. ſ̄. rogitandū et idem m frē mi°

re p tex ī c· nup ext̄ de testi· Quā
opy· firmat spe· m ti⁹ de teste v· qd
de monacho et Jo· an· m sius additi
ombus ibidem Quā smam etī bar
ap̄bat m sua mnoria et bal· m l· i·
ff· C· de sat̄ sanc· ecc· Et m dicta· q·
Idem consuluer·unt· d· Augr· bal· sman·
& rapo· bar· de salute et alij ptes sub
scripserunt tale ꝙuī tū mīti ḡtuū cō
sulunt amore d· ḡaspim & vicīnibus
Cuꝯ qō erat et male nō ob dicta cle·
ricī ut qꝝ loquntur m illis actibꝯ et of
fitis m quibus versatur· ul· pot· veri
simiter verti contractio pcaume Cu
ius tactus et vsus eis ast interdicti
p ẽgulam sī franciscī Ac ī testimo
nō vertitur· huiōi gratia gr⁹ tī nr⁹
ob· l· is qui ff· i· et· l· cā lege et· l· q
testō· ff· eū quā illa uxor loquūtur
m illo qui ppt̄ siu delictū p̄uatur
illi tali bñficio ꝙz fitis pruantur ppt̄
eoꝝ deuotionē et meritū iō de uno ad
aliud nō afferatur· et ita fiunt optēnz
Xp⁹ dicī ꝙ opponntur contr̄ testez
q ē sotiꝯ eiusdem crimis ul· ḡtis
qui nō auditur· ḡtia sotiū ut m· c·
vemens lo· i⁹ et c· psonas et c·
sicut ex̄· de testi· fiunt qd hēt· ī c· i·
ex̄· de confess· misi ī ctis spālibꝯ rāi
bus qui notantur m· l· fi· C· de actu
et deō· c· uemens ¶ Kursū solet oppoī
ḡ testem q ē fug ut· l· fugos et· l·
qui libi· et auct· si dicatur· C· de testi
misi tpe testi ul· ḡtiꝯ fuissent q libe
ris reputati ut nō· m· l· i· C· de tes
ta quā tē ualeret testiō et ḡtiꝯ ut
ibi ¶ Et idem si tuē reputabatur· p ca
tholico cū cēt hereticꝯ ul· putabat
xp̄iānꝯ cū cēt iudeꝯ ul· masculꝯ cū
cēt mulier ar· m· l· barbarꝯ de offi
cio et dicta· l· i· de testa· Aliꝯ auct· de
fectu oppoī pnt de quibus spe· ubi s·
Aliꝯ etiā de fectu pnt oppom de quibꝯ
l· ti⁹ q⁹ sequt̄ fōr· publicatōis testiū

forma quibus melius potuit et pot·
ipōs testes & eoꝝ dicta depoēs et attes
tationes solēpnit̄ publicauit et publi
cat iubens mandans et decernēs de ipis
oībꝯ attestationibus Copiā fieri ptibꝯ
añdicti et cuilibet taxe p me notariū
ī ſ̄ ſcriptū et hoc pñtibꝯ ptibꝯ memora
tis de qua publicatione dicty dñs vica
rius ac dicte ptes fieri requisierunt pub
licū mstrumentū

Supraſcptus hic nota q illi iudicē
ptimet testiū publicatio
cōiā quo ipa lis pendet
ne trac gtimētia diuidantur ut· l· nulli
C· de iudi· et· l· i· ff· qui re ad cu· Ju· ca·
fit at̄ tal̄ publicatio ut ptes possint vi
dere aut bene ul· male et quid et q̄lit̄
deposuerint ut gt̄ eoꝝ dicta et psonas
possint opponere & infra dictam

AD ipsarum partium hic nota q nō ē de necessitate
q vtrāq; ps hoc requirat
Sufficit n· q altera hoc petat max
nme si ipa sola testes produxit p̄ tm
ps adūsa impedire publicationē si di
cat q uelit testes suos producere nā
aliqñ publicatis testibus nō reperiūt
ultiꝯ testes sup eisdem ul· directo cō
trarios raptis ut nō· m· l· p hanc· C·
de temp· app· et m ff· si ueō m auct· de
testi· et m c· fraternitatis ex̄· de testi·
et ī de· testi· ex̄· de testi· et etiā latiꝯ
m· c· segq debēt tm ps nitatis qñ fit pub
licatio ad instantiaz altiꝯ pti· Cuiꝯ ab
sentia postea dei pñtia replebitur ut
ī c· ī noie dñi ex̄tra de testi· et ī c· ue
ritatis m· fi· ex̄· de dolo· et gtu·

Publicauit & facta pub
licatione
solent ptes consilio siu sapienti op
ponere tot̄ eoꝝ dicta et psonas si
mul̄ si q̄ testatur sint gtia eos ut dixi
m titulo p̄ce ¶ Quas oppoēs et cō
tradictiones laudo fieri m scriptis et re
digi apud acta ut apud plurimos ob
tinatur sc̄e fōr· opponendi gt̄ testes

Supraſcptꝯ dñs vicarius ex̄tra
mta examiatione et re
ceptione testiū ī tā p̄
dicta productoꝝ p vtiq;
q ptem ad ipaz ptium instantiam
et requisitione oīm mo uiri via et·

Coram vobis

ssto d vicario qpet et se
repñtat pfatq Jo citra
revocatione suu pcuris
cã et occasione ctor tes
tiũ et attestationũ ipor qductor i cã
et qõe pdicta p sstm sy et secute pub
licationes p uos facte dicens et cxti
piendo ponens idm Jo q salus ex
ceptionibus alias qposit gnra psonas
ipor testiũ quas adhuc repetit et q
repetitus hñ vult et mtenditipis supq
dictis testibus nulla p vos ẽ adhiben
da fides tũs et rõibq alias allati et i
frigq ãnotatis pº videliz q suũt sibi
ipis iuicẽ gnarq et etiã varq et pu
rq Jtẽ fallarq et qui multmode va
callant m eor testiõmpo et astruerr sa
tagunt negatiuã suntq etiã singules
et nõ iurati deposuerũt m frõ eor qpio
et nullã pbabilem ner rõrludente rõd
dũt rõez ner tãz testiõmq siu sũtq pub
licatis iam testibus alys r repti et am
plius de alieno auditu testificantur
nõ de qpio ner de veritate ff de credu
litate testiõmiũ dicunt Alys demq
vitys citũ dpte que ab eor vem
unt testiõims repellendi

Coram vob

vidmq supior tº
de vitijs et defectu
bus qui opponũtur
contr psonas Nuc
cũdamq de vitijs
seu defectibus qui obicũũtur gẽ dicta
et testiõma eor testiũ que multa sunt
Jnadent tñ ãnotabmq nõ nulla q
etiã psoms eor attribuũtur

Circa revocationem

Adũte q ista xba cũ magno
mĩsterio opponũtur quasi
dns itiuent iudicio postq pcũr litez cẽrr
cepit siue añ litẽ gẽ siue post vr tante
nõ frã hac ptestatione ipm ab offitio re
uocare et sic patet q hec ẽ vna cã suffi
ciens ad revocandũ suũ pcũrez videlicet
qñ dns vult p se cam suam agere ut nõ
i c pe ext de pcur lº vi et p glo in
l qui mutuã ff nõ adeo ff mandati

Juuctem contrarij

adũtendũ sp p aduocatũ cãe si pot
testes de huiõi vitio ipugnare nã test
sibi ipi contrarius a testiõ repellitur
ut m c licet tam ext de pba et ext de app
c sollicitudinẽ m fi fac ff de testi
et l i m pñ et qd nõ m l qui falsa
ob carmẽ ff si testis et l qui falsa ff
co tº et m q vm c mchilomng t
m q m vº qui flõ cũ sy et q ãplus
c possimt subici testes sibi iuicẽ cõ
trarij torturq p iudicem cauẽ ut ha
betur m l nullum ff de testi et per
glo m auct de testi ff si uõ et pbat
p tex m auth apud eloquentissimũ de
fi mstru ¶ Sunt autẽ testes gnarij
dupliciter vno mõ qñ vnus sibi ipi cõ
tradicit in serie siu testiõmq alioq
qñ vnus testis contradicit alij testi
puta si vnus dicat q mutuauit alius
dicat q donauit tc vel si idem testis
dixit pº q cõtractu fuit celebratus
Rome et postea m alio capto dicit q
fuit celebratq papc de quo m glo sc
Quid si vnus et idem testis dicat
fuit cõtractu celebratq papie vmodi
An debet ut gnarus repelli spc de
mmat q non qi se ipm stati corrigit
ut m tº de testi p pñ vº Jtẽ q tes
tes suũt varij ar ad hoc m l si ita sit
scptiũ m pñ ff de here mstu Que
quidez correctio admittitur m teste si
fiat mr contimenti añq locutq fuit cũ
pte ut m c pterea ext de testi cogen
et ibi p Jmo ff quem iudex debz
multum adũtere circa modũm et
cam correctioms sicut m c cũ dilec
ti ext de actu nã msi testis se pbabi
liter mdit suspitionẽ vl variatio
nẽ ff eũ ar ff de testi l m testi
et l qui sta ¶ Quid at si nõ se testis
corrigit ff priori dicto aliqd addat
dicit Jmo ubi s Aut addit añq iu
dicis vl mterrogatorijs gspectũ cause
rit et tuc valet aut postea et tunc
aut testis potuit loqui cũ pte et au
diendus ẽ ff minor fides ei adhibet
ar dicti c pterea et m auct de testi
ff qñ Si uõ nõ potuit loqui cũ pte
tuc valet de quo tc nõ m c cum
clamor ext de testi

Ac etiam quarij

Hic adũte ff Jmo i d c pterea
q testis dicit valus qui dicit primo
vnũ et postea eius contrariũ nul
la cã assignata ¶ Contingit at ẽ ille
qui dicit duo ipossibilia puta qua
dicit se fuisse gtractũ celebratum
m tali loco et postea interrogatus
ubi fuit illa die dicit se alibi fuisse

Ille dī vatillans qui dubitat aut timendo loquitur et qui etiā vane loquitur ut ff. de fal. l. cos qui et ff. de testa. l. ŋ. et l. qui falsā q̄z omīm testiōmū nullū ē et pūienda ſt ut l. nullū C. de testi. de quibus p spe. m ti°. de teste ℞. Itē q̄ testes ſt vary et ī c. aī cētia ex̄. de tā poss. et ꝓpe. et ex̄t. de pems c. sup hȳs et c. dilecty ex̄. de tempo. ordi. ℟ Sz pone fiunt sel testis pducty qui dyrit vnū dictū uterī pducty m eadem mstā tia ul alia puta m cā app°ms dicit gtrarū Quereitur cau dicto sit stā dū An p°. ul 2°. Et ī hoc rep̄ió q̄ Jmo. m c. vemens lo. ŋ°. ex̄t. de test. dicit q̄ priori dicto standū ē et q̄ āplig ē poterit ipm testez quo ad ꝑm dictū repellere tā q̄ plurū et flm ī c. sup eo ex̄. de testi. Glo. ī c. ī pñna ex̄. de testi. dicit simp°. neutri dicto standū ee. ar. m. q. yr. c. puta et yrm. q. vŋ. c. qd autez Quā opp. vī. Sequi spe. m dicto ℞su. Itē q̄ testes ſt vary et c. sollicitudinē m fi. ex̄. de app. et l. qui ſtā ff. de testi. et l. cū pūi. C. de lib. cā. Alia ē opi bar. q̄ posiut ī l. cos ff. ad l. cor. de fal. et l. repeti ff. de questi. distmgue. hoc mō Aut testis deposiut uaria ul gtraria iu dicio Aut vnū iuditio deposiut et aliud ex̄. iuditū p°. cau ℞distīgu tur Aut dictū 2m. ē cū tormentis et ꝑm sine tormentis et tē potius statur ꝑ°. dicto q̄ p̄mo ar. m. l. si pos tulauerit ℞su. ꝑ si negauerit ff. de adultt. Aut ꝑm dictū ē sine tormē tis sicut p̄mū et tē aut dicit ꝑm a mmo corrigendi p̄mū et tē vz ꝑz ut ī drō c. p̄trā et m ff. si nō ī aut de testi. et mtellige qñ hoc ex̄pssit se uelle corrigere Aut simpliciter deposiut ꝑm nō ex̄psso q̄ se corrige vellet et tē utrq̄ dictū ē nullū et ipē tāq̄ uarig a testiō° r̄pellitur ut dicta l. cos et l. qui falsa ¶ 2°. at cau vz. qñ dyrit vnū ī iuditio et a liud extra iuditū subdistmgue Aut p°. deposiut ī iuditio et ex̄. iudi tū. 2°. dyrit gtrarū et tē vz p̄mo dictū m iuditio ut m c. sicut ex̄t. de testi. et l. ꝯaliter. C. de nō nu pcu Aut econtra p°. dyrit ex̄. iudi tū postea deposiut m iuditio cōtra rū et tūc ut falsarius ē puedg ar. dicta l. cos ŋ°. r̄nso ꝑm bar. Cu m hoc articulo nō assentio q̄r mul ti magīe prudentes noluī ex̄. iudi tum dicere illud qd sciunt et plex q̄ dicunt contrarū eig qd sciunt q̄r nō iurati dicunt Timet. n. testis plus iu ramentū et plurū q̄ simplicem loca tionem ut habetur yrŋ. q. ſi. c. i. et c. Juramenti vnde sicut dictū test. cā tortura p̄ualet ei qd dictū ē sine tor tura ita p̄ualere debet illud qd dictū ē cū iuramento et m iuditio alti qd dictū ē sine iuramento et ex̄t. iudi tū Nec ex hoc debet quis ūt falsarig p̄mū cā testiōmū sine iuramento et ex̄t. iuditū nullū sit et nullg mo menti nec ob dicta l. cos q̄ ibi loquit ī negante factū ꝑpriū puta eig sigil lū uel sceptrā ꝑpriam et sic ē ī ꝑpē testiōmum hic loquimur m teste q̄ de alieno frō loquitur et testificatur vnde causs sunt diūsi Et hanc opy. tō firmat auctas Speci m dcō ti°. de test. ℞. Itē q̄ testes ſt vary vbi determinat q̄ si p̄mū dictū testis fuit receptū a udire m cōpetenti et sic nullū q̄ ꝑm dictū postea receptū a udire cōpeten sit gtrarū p°. ualet et tenet ar. ex̄t. de iudi. c. ac si dīcī et de app. c. ut de bitis m p̄ñ. quia nō p̄stat ī pedimē tū qd de iure nō sortitur effectū ut ī c. auditis ex̄t. de elec. et m ŷa nō ꝑs tet ex̄. de reg̃. iuris. li°. vi° ¶ Olterig ultra ea que dicta ſt ad plem orem doctrinā sciendū ē q̄ aut vng et idez testis sibi ī iurem et intra ipm est contrarius et varius et dic ut s. aut vnus testis cōtradicit pluribus et tē eius testiōmū pro nullo r̄putatur et confunditur a testiōmo aliox nūo plurū ut. l. iurisiurandi. C. de testi. et m c. uemens et m c. licz ex̄. de testi. et hoc ē vex qñ vnus gtradicit tribus ul pluribg si at vng cōtradi cat duobus ita q̄ duo sunt soli testes pducti ubi tñ ab actoe qui ꝓbaut de mutuo frō Reg pducit vnū solū tes tē ad defensionez eius tē ē distīguen ꝑm doc. iuris. Cuul. et tan. Aut test ex pte rei ē directo cōtrarius illis du obus ex pte actoris et tē remanet va lida ꝓbatio ipoz duoz testiū nec m aliquo eliditur p illū solū testē Aut ipē solg testis ē simpliciter diūsus et nō gtrarig q̄r dpont q̄ reg solut et tē eliditur ꝓbo ipoz duoz m hō. q̄r de feria pot iuramentū pro m supplemē tū ꝓbationū ut nō. bar. ī. l. admo uendi ff. de iurisdi. et l. 1. ff. de ve. mspi. Cy. m. l. m bonefidei m fi. q. C. de iurisdi. et m. l. 1. ī m. q. C. de ꝓbūs. et Jo. an. m c. fi. ex̄t. de iurisdi. Aut plures gtradicunt pluribg siue sint pducti ab vna pte siue ab vtraq̄

et tuē diligenter aduitere debet Judex
an sit cōtrarietas que possit aliqua di
uisione uuari et tr cōcordabit eos Jur
nō. m c. cū tu. extr de testi. Si uero fu
erit ḡtrarietas que ḡmode nō pt diui
sione uuari tr iudex ḡsiderare debet q
smt illi qui versilliora deponant et
illis auctoritatē pstare et illis alios p
ferre ut ex de pba c. liz m fi. et l.
testuū post pn ff de testi. Si de versi
militudine nō constet pferre debet
dignores viliorib⁹ etiam si cent nūo
paūiores ut d. c. i pntia ubi at cent
omes pares m dignitate et sanis ar
dibilia deponentes tr pferendo c nūs
pluūz et statur maiori pti ar dn c.
m pntia et dicte l. testuū Si uō oiā vn
diq smt pia tuē ois repelli debent et
iudex pnūtabit ḡtra eū qui pbare de
bui ut l. cū de etate ff de pbō. et extr
de pbo c. ex his et extr de fide mstru
c. mt dilectos fuerunt tm alq pferē
tes numer dignitati quos ē pbat hosti
i d. c. m pntia ¶ Quid enz si smt
tres mlites ex vna pte et quinq vi
les ex altera aut nō dicem⁹ militer
pferendos de quib⁹ nō spe. m tr de
teste ff postq et p Cy. et alios i l. sp
ture et l. m extendis C de fide īstru-

Et peruen ¶ Qui enz
piurus
est a testiō repellitur quia pstitit
adhuc faciliter dicendum ut m c. tes
timoniū extra de testi. et i c. actusati
ff. liz extr de hēticis. li. vi. et nō.
m l. luciq ff de his qui no. m fa.
Sz an quilibet piurus sit i fāis dic
q non ēglariter fallit m tūsacti Ju
rata et piurata ut habetur m l. si
quis maior C. de transac et dicta l.
lucius p doc. Idem i qualibet alia pro
missione iurata ut nō. p glo. i l. pe
nulti C. de dirut li. xij.

Item falsarii ¶ Aduerte
q de fal
sariis nō est habenda misericordia
Nam tres psonas offendunt deum
iudicem et ptem ut m c. i. ex de ac
fal. diui s. m tio de foī. iuramēti tes
tiū m glo. et falsitati

Vacillant ¶ dicit aut
testis va
cillare qui timendo aut dubitando lo
quitur sm Jmo. i q. iudex et exami
tator debet ee discretus et discribi facē
p notariū cāe qui scribat q examia
tor sibi dixit q testis uacillabat et
hoc iusiū est ipi notario p talia sig
na ut nō p eū m c. qm contra fal
sam m glo. super vb mstrumētoz.

ext de fide mstrumentoz

Sataginit negatiuam ¶ Regulariter meta ne
gatiua ē ipbabilis ut
nō. m l. actor C de pba et glo. et doc
m c. bone ex de elec ni cet negā
tiua tal que equalit cadaret ita tel
lectu et mente ipius testis sicut
affirmatiua tr emz pbabil cet ut nō
p Cy. i l. ij C de cīo aduo. et palios
m l. actor Et eodem modo cet pbabil
si cet coartata loco et tpre ut alia
q̄litate sicq ḡpiendi posset p vez
uditui ut nō i d. c. bone et m l.
optima C de ḡtrahen sti et i c. se
ries et m c. ex tenore ext de testi. et
ex hoc patet q glo. m l. diem ff. si
plures ff de arbi q̄ dicat q magis
credendū ē tribq affirmantibq q̄ de
tem negantibus nō ē simpliciter
vera sed debet mtelligi qui deponunt
meritū negatiuaz Aliq nō equaliter
ē credendum oībq ac si oēs deponerēt
affirmatiuaz cū distinctione tm de q̄
s. qui testes sti ḡtarii hec at negā
tiua etiā potl p scriptura publicā ul
p̄uatā pbāi ut si dicat tale cē pupil
lariter substitutū pupillo Certe q
nō sit liquidabitur ex foī. testi. ar
m l. fi C de re. Cre. et nō p bar i l.
tiae testores dele. i. et m l. m illa
stipulatione ff de v. ob. facit l. de eta
te ff ex cā ff de mterro. act. liz qui
negatiā m fro ḡsistit pbetur iuris
suspitione eo ipo q ḡtrarii nō pbat
ut si creditor negat sibi solutū ee ut
nō. p glo. m l. ij. C de iur. empho. et
habetur m l. fi. C de solut Et iō di
cit lex ci. q. dicit et affirmat nō qui
negat incūbit pbatio ut l. ei qui et
l. ab ea pte ff de pba de quib⁹ negā
tue pbatione nō. p glo. i auct de
heir et fal. ff. si uero absint m glo.
vidisse et m l. i. ff de itin ac q̄ pua

**Sunt q̄ etiam sin
gulares** ¶ Dicitur autez
testis tuē singu
laris ee qui solus ē nec alium hab
m dēpositione contestem et concor
dem et ob hoc eig testimoniū ē nul
lum tam iure diuino q̄ scripti scp
tū ē i ore duoz tr q̄ iure humano
ciuili et canonico l. usufructuarii C de
testi et c. liz vnius et c. quoz et
c. liz ix q̄q ext de pba et nō i c.
bone ex de elec et extr de actu c.
cū dilecta et p Cy. m l. ij. C q̄ sit lon
gsuetudo in rebus mi traūbq admittit vm

testis testimonium

testis testiomū quos nūat spec. ī dicto ti° de teste ff. restat de nūo testiū trī q trī cāus nō concludūt stari quo ad con dēpnationē ℔ quo ad p̄sūptionē ut per glo. m c. nup ext. de testi

Et non uocati

Adūte q testis debet ad uiramentuz astrīgi alit nō ualet ut dr̄ī l. uir uiran. et dr̄ō c. nup de testi. Quid si notarius scribat apud acta talis iurat. An per ista uerba narratiua ꝓbabitur de rpō iuramento dic ut diri s. carta fa mā iuramenti testiū m glo. ℔ quid dicas si mstrō obligationis cautū sit expresse q si contigerit testis ꝓduci q eisdem tes tibus credatur sine iuramento An vale at talis cōuentio seu iuramenti remissio vī q nō ar. m l. ij. ff. ℔ quia vīm. C de iura ca. glo. m c. tus et c. fratrem tatis ex. de testi. tenet q sic q̄ opi. se. hosti. et Jo. an. Et idem tenet glo. et doc. ī dr̄ī l. uir iurandi spe nō m tio de teste ff. se. de testiū iuramento dicat q p̄dicta opi. p̄tredit q̄n talis r̄missio fit cū licentia et auctē iudic ℔ p̄dicta opiō ē verior Et sit rō quia pot pars allegare se stare simplici dicto siu ad usarū ut ī c. quintouallis ext. de uir uir. et l. delata et l. cū ꝓponas C de uir iuran. et l. fi. C de fideiq. gē mul to magis simplici dicto testis nō ob dis ff. ℔ q̄ verremur quia loquitur ī ira mento caluīme inducto ad restrīgē dū lites ꝓpter publicā vtilitatē ut nō p glo. ī c. uemens lo. ij. ī fi. ex. de testib. Quid at si testis dep̄suit sme iuramento ul forte nō r̄putur sup tum iuramenti vñ postea iurat se tu lisse testiomū ff. m purā veritatē An ex hoc cōfirmabitur eig testiomū q dam dicunt q nō ut refert Cy ī dñ. l uir iurandi vbi hoc ꝓbatur m tex. ibi prius q̄ phibeant Ad qd̄ facit qd̄ m simili dicitur de iussu et mandato ut. l. si is qui mihi bona ff. iussū de acqu. here. et ī c. i. ex. ex. de re. eccl. non alienati et p dy. m c. ratū ex. de regu iur. lio vio et hanc puto veram Alij autem contradicunt et male q̄s refert Specu. m dicto. ff. sequitur Sunt tñ quedam p̄sone que excusāt iurare ut epus ut m auct. ℔ iudex C. de epis. et cleric. Alie quibus iura mentum mittitur ad domū nec com pelluntur ad iudiciū venire ut l. ad p̄sonas egregias ff. de iur. iuran.

In facto eorum pro

pter Jsti merito st repellēdi qua multū ē absonū q̄ quis sit iudex et testis m fro suo sic ei cōstunderetur curso mstitu. m. q. m. x. nullo et c. m super ext. de testi. et l. ī oibq c de testi. l. nullo ff. de testi. nisi fuerit de expresso consensu altīq ptis ar. l. fi. C de fideiq. et l. delata C de iur iur. ℔ circa hoc q̄ritur an venditor pos sit ee testis pro emptore vī q̄ sic si aut dicamq de legatario qui pot esse testis pro herede ut mstr. de testa. ℔ le gatarius et l. qui testo m pn. ff. de tes ta. veritas ē ee distīguendū ℔ m glo. m dr̄ā l. oibq et l. nullo et ibi p dor q̄ aut venditor ē obligatus de euicti one emptori de re rpā sup qua qō vertitur ut ḡit fit ī mstriis et tūc nō possit ee testis et eodem mō dis tinguitur m debitore si tā mota sit q̄stio creditorem de pignore ut de termināt Spe. m tio de teste x. quid de venditione quā opp. sequitur Immo. m c. q̄m aliqua ext. de testi. Quid m fideiussore dicemus An po terit ee testis p debitore Spe et qu dam alij ubi sup distinguit Aut de bitor ē soluendo et tē admittitur alis nō ar. m l. ita q̄ m fi. ff. de fur. et l. si cui. ℔ fi. ff. dele. 1. et l. 1. ℔ penulti. ff. q̄n app. sit Ultra q̄ri tur quid si de re roi sit qō An ille qui ptem m ea habet poterit ee testis vī qd̄ nō quia qd̄ cōe ē meū ē ut l. huic elect. m fi. cū sy. ff. de le. 1° Breuiter colligendo oia sic distīgue Aut res ē rois alicuius vniūsitatis ul collegii aut pluriū singulaꝝ psonaꝝ primo casu q̄sidera aut. n. ē simplex qō de aliquo gesto fro ul ordinato m aliqua vniūsitate uel collegio Aut de alio fro ex. collegiū 2° casu quilibz de collegio ul vniū sitate ē ydoneus testis ne pereat facultas ꝓbōis ut traditur ex. m ī electionibus et sitibq actibus que fi eri solent secrete m tollegiis et p batur m c. veniens m fi. ex. de test. et m. l. cōsensu. C. de rep. Alio aut casu cū qō ē de actu gesto extra tollegiū sb distinguit Aut ex eo vī sultat cōmodū ul ī q̄modū singula riter singulis et tē nullus eoz ē ydo neus testis p regulaz dicte. l. oī bus aut nō resultat q̄modū singu lariter singulis et tē quilibz erit ydoneus testis ut nō. m. r. cū mslup et c. cū mūtiq et ibi p Jo. an. ext. de testi. quā etiā opp. firmauit bar. et dor. m. l. ī tantū. ff. vniū sitatis ff. de re. di. Et spec. m tio

de teste m pñ m ꝺsu ſ nūquid m cā vm
uersitatis et p Ja de belui m auct de mo
nachis ff i t. caū pñcipali qñ tres est
cōis plurū ut singulor psonar distīg
ue ut nō Ja buti m dicta l oībg Aut
suū socij omñ bonor Aut ipius rei tm
de qua e qō Aut ipā tres mident ē mis
sme societate p. caū oēs r pellūtur qz
gmodū ē ad oēs ipos puentur et ead
rōne repellūtur m caū 2. ar m l i ff
ī ppria ff qñ app sit C. caū subdis
tinguе aut tres ipā e m diuidua et t
nullg ē ydoneg testis qz spat gsequi tō
modū ar ī l si rogem ff qd ad hūc amt
Aut tres ē diuidua et tunc qz victoria
vmg nō pdest alti quibz cor pot pro
alterō cē testis ar m l i ff qui p. ff
si ps hē pe vbi aut utriusp eadem
cā defensiones ul lis ē cois tūc nō cet
alt p altō ydoneus testis ar dicā regla
l oībus et facit l qui sepatī ff i ff
de app et Jmo m c qñ aliqua ext
de testi C. Demde qdo portator vīm de
tulit ad domū tuā ex pte mei cta qñ
titatem vīm tibi venditi tu recusando
solucre ptuū dicis nō recepisse vmū
ego uolo pducere m testes illos qui ī do
mo tua id detulerunt queritur an sit
testes ydonei bar m l deferre de ur
si dctiat q nō quia ipi trahant de ex
onerando se qua michi tenebant ex
mandato et p hoc dcnt testes ī fō qdo
cont regulā l oībus Ego credo conside
randum Aut sunt tales psone q uuat
de huiōi arte portature et tūc admt
tuntur et fatuū plenam fidem ex.
legatarior mstr de testa ff legatarijs
Aut sunt alq nō consueti ad tale offi
tuū ff a caū deputati ul electi et tūc
puto q faciant semplenā qbōnez ex.
psonete de quo sup.

Reddunt rationem nec causam

§ Ratio et cā idem sunt quo ad ppōitū Que quidem m teste ē specialiter attendenda Nam ratiō ē illa que limitat et restringit eius vmūsū testiōmuū m tm q magis attenditur tō q dictū ut plene p doc m l sōlā C de testi et p glo m l cū hn ff mth ul ff de trañ et m c cū caz ex. de testi vnde si testis interrogatus quid sit de contentis m c reñdeat vā ee et interrogatus quomodo et qualiter sciet quia sit auditu dicā a pluribz psōis ete ista tō cōfūdit et annullat dictū p̄cedens quo dixit vera ee ut nō ī l testiū C de testi et habetur m c liz ex quadam ext de testi cū sp vbi at testis nō ī terrogaretur de cā valz re gulariter dictū eig ut d l sōlā qz nō debet ee vbosus ī exp̄ssione cāe msi m terrogetur ff doc et nō m c sicut no bis ert de re uu msi dictū cet potius uult q. fīn quia tē etiā sine alia mt rogatione tenetur cām exp̄mere vbi gra si deponat simp. q titig ē dns tal fundi Certe hoc nō sufficit ff debet ad dicere a quo huit et ex qua cā tale do mmū ul saltem debet dicere q uidit ipm gerere et gaudere p dnō longo ul longissimo tpre ar l titia ff de so et l ij C de acq poss et l si quis ep tioms C de p̄script xxx an Et ita de terminat spe m ti de teste ff nūc videndū et Jmo m c cū cām et est rō ff eū qua ad offitiū testis ptinz deponere salū sup hjs q st fīn nō at uult vnde tn dubiū sit quid uult ad eū nō ptinet uidicare talem ee dnm ff debet dicere illos actus qui suū fīn nō aut uult p quos uidere posset cōp hendere An fuerit dns ul qi dns et an vtiliter ul directo faciunt q nō glo et bar m l simplō ista ff hn q. ff de v ob Et nō q pia sunt nulla caz exp̄mere ul ī ptmente ul ī usu cām ut nō m c ptēa ex de testi ar m c ij ex de trañ debet ei cā ee ta lis q de ntitate concludat dem ee ve rū aliqn testiōmuū nullū ut l nō hoc C vnde regna et l negz natales C de pba et p bar m l i ff de rcire ff ne quis eum qui m ius vocatū nāq testi trahitur et reducitur ad eig vocz qz ipa rō ē que regulat et ī formāt ipm dictū ar m l her actio ff de cal et nō m l cū tale ff legato flam de gdi et demon facit ī aucte de testi ff et licet ibi et cām testiō mm tr et qd nō m l aurelio ff sic ho de libe legata Vnde dici solet q cessante causa cessat et dictū l quod dictū ff de patt l adigere ff ḡnus ff de ur patro vbi at nterrogaret sup aliquo tāplo gnāli et gnālit ret ponderet nō interrogat spāliter de causis et circūstantijs valeret eius dictū ut nō p bar m l i ff diuq ff de qō de hjs autez et alijs ad rōem seu cām testis ptmentibz vide q nō Inno m dnō c cū caz et sperā in ti de teste ff nūc videndū q̄lit m testi um exaiāt.

Sunt q̄ publicati alijs testibus

§ Qua forma fiat publicatio testiū dicā ē s. Quis

at̃ sit publicatois effectꝫ sup ē videre
Est ꝯ sriendū qꝫ regulariť post publi
catione testuī nō recipuīť ner admit
tūtur alꝫ ner idem testes sup eisdem ca
plis sup quibus fuerit receptꝰ et exami
ti ner sup alꝫs captis prioribꝫ dire
to cōtrarꝫs Sup alꝫs uō a supioribus
sepatis ner cōtrarꝫs bene admittūť
ut hec ꝓbantur m l per hac C de tep
app et m ff si uō m auct de testi et m
C mtrmaut et m C fraterm tatꝭ exť
de testi cū sy et Specu m nō de teste
ff satis vtilit Et p Cy ī auct qui sel
C de ꝓba Et hec si ꝓducantur ī eadem
ĩstantia Et iō hui ꝓhibitoms ē timor
subornatoms An autē admittant ꝑ
publicationē m noua mstantia puta
app̄ms sup eisdem caplis ē magna diū
mter ius canonicī et ius ciuile nā de iure
canonico nō admittūtur ꝓpt eandem rōez
cū ita duret timor subornatoms m cā
app̄ms sic m cā p̄ncipali et nātur ī dcō
C fraterm tatis et de testibus ext de
testi Sz m iure Ciuili bñ admittūť ꝓpt
diuisitatez mstantiaꝝ Et qz mng malū
ē eos admitti ut veritas patefiat q̄ eos
repellendo veritas suffocetur ff m doc
ut plene traditur m l per hanc fallit
at̃ regla m ētis cāibus quos nūat spec
m titulo de teste ff sati vt p̄m ssor la
tior habeatur distinctio distingue cū q
ritur An publicatis testibꝰ possint sup
eisdem caplis testes itez recipi Aut quis
vult testes r̄petere ul ꝓducere sup eis
dem caplis m eadem mstantia Aut m
alia p̄mo cāu aut fuerūt ipē attestati
ones publicate mnus sōlep̄mter et ꝑ
ius et ꝑ gns nō ualent qd̄ quidem pot
varꝫs mois gtmgere ul quia fuerūt
publicate lite nō ꝑtestata regulariter
ul pte abūte et nō citata ul ab eo qui
nō habebat super hoc ptātem et tunc
admittuntur testes post iutilem publi
cationē ut nō m C cū cāz ext de testi
et ibi p Jo an et per eundem plenꝫ
m dicto C fraternitatis et p glo ī dcā
de testi ext de testi et iō ē quia nō ꝑs
tat ipedimentū qd̄ de iure nō sortitur
effectū ut m r̄gla nō p̄statur de regulari
li vi Quāꝫ huiōi iutiles attestati
ones possint de ptiū cōsensu tanto ul
ex p̄sso cōfirmari ut dcīat io an ī d.
C cū cāz ext de testi Aut fuerūt ri
te et recte publicate Et tūc aut ipē at
testationes st̄ ꝓdite ul quia nō r̄pe
untur apud iudicē ner notariū caue
ner ptem et tūc poterūt testes itez de
nouo ꝓduci ut m C fi ext de ꝓbō et
nō m dcā de testibꝰ Aut nō sunt ꝓp
dite et tūc aut agitur de fīitate prioriū
testiū et tūc ī oduī fīitatꝭ et fauorē ve
tatis admittuntur alꝫ testes post prio
rē publicationē ut ꝓbatur m C licet
extra de ꝓba et m C series et m C cui
ī tua ext de testi et p Cy m l si quis tes
tibus C de testi Aut nō agit̃ de fīitate
p̄oz et tūc aut ē cā matrīomal et fauore
matrīoniꝭ admittūtur testes post publi
cationē ut nō m d C series et ibi per
Jmo et alios doc Aut ē alia cā et tunc
aut p̄nceps hoc mrluit p ſcriptū ex ē
ta sua nō obstanti tali lege et tūc pote
runt ꝓduci iuxta doctrinā l fi C si
cont ius ul vti publ et l quoti C de
pā Impa offe Idem si iudex hoc ad
mīserit p eius intr locutoriam a quo nō
fuerit ꝓuocatū ar cox q̄ notantur ꝑ
dy ī regla mdultū de testi iuri li vi
et p Cy m l iudices C de iudici et p
bar m l ꝙ ff de re iudi Aut ner prin
ceps ner iudex hoc admisit et tūc stat
firma regla qꝫ m eadem mstantia non
possint post publicatione testes ulteriꝰ
recipi sup eisdem caplis ul eis directo
gtiarꝫs ut dcō ff si uō m auten de test
et m auct ac qui semel et ibi nō C de
ꝓba Lo cāu p̄ncipali qñ quis vult tes
tes ꝓducere post publicationē in alia
mstantia Tunc diligent consideranda
hec noua mstantia ē iuncta p̄me ul q̄
tenseatur cē eadem cū p̄ma ut ē cū cā
app̄ms ut nō m l ita dcīt C de ꝓbat
et tūc ff m iuxta aulia p̄nt testes sup
eisdem caplis ꝓduci ut dcā l ꝑ hanc
cū ibi no ff ff m iuxta canonica neq̄ꝫ
ut ī dcō C fraterm tatis et dcā Cle testi
bus Cum igitur hec iuxta st sibi iuxta
repugnantia seruabūť canonice ius
suū ī foro suo ius nrm̄ ciuile ar cox
q̄ notantur m C fi ext de p̄scrip et m
C i ext de opi no nūcī Aut hec noua
mstantia ē diuisa a p̄ma et p̄ncipalis
ut p̄ma et tūc aut ipa noua cā tendit
ad eundem finē ad quē tendebat p̄ma
ul ē idem modus agendi m vtraꝫ et
tūc nō poterunt testes sup eisdem caplis
de nouo ꝓduci ut l si quis cū totū ī fi
et l cū quereretur cū l seqñ ff de regl
iudi et l si mater ff eandem co tit
Aut noua cā tendit ad aliū finē ul ē
m ea diuisꝰ modoꝫ agendi ab ipa p̄ma
et tūc aut ꝓducere volens ul agens be
mret ex hoc directo ꝙtra p̄maꝫ sim̄aꝫ
m priori iuditio latā et tūc nō p̄nt tes
tes ꝓduci sup eisdem caplis ut ꝓbatur
m q̄a lectura l ulls ff de ꝙdi mde
Aut nō nemt directe contra p̄mā et
tūc poterunt testes admitti ut ī ŋa
et ma lectura dcā l ulls et ibi plene
ꝑ bar Ad qd̄ facit C uemens et t ī tua

extra de testi. et qd̄ per eū nō. m. l. ꝛ. ff. hoc edicto ff. vi. bo. rap. Super noue ad̄ captis seu articulis an admittantur testes de iure canonico m cā appīs quia irrḡlā ē nō pbatī pbabo tr̄. ut dr̄a. l. per p hanc sb. uidere lis ē Nam doc. uiris canonicis dicit qꝫ nō p dr̄az. l. p hanc. De iure canonico deffinitur grauiū m c. finitatis ext̄. de testi. Sed hic ē aduertendū que dicantur noua capla et que dicantur uetera quo declarato patebit qꝫ hec iura canonica et ciuilia que uidentur inuicem impugnare quemūt et cōsonabūt sil. Itaqꝫ scire dēs qꝫ iura ciuilia appellant noua capla illa que dr̄nt a prioribꝫ re et subā ꝙbꝰ grā si actor petit m cā principali bonē et sic p bone capla formaūt et capla pduūt sup alimo et silua Certe nō auditur et generaliter oīa exempla que tradi posset sub quadam irrḡlā cōprehendantur sui concludantur dicendo ē. ff. Ja. de aere ut refert Cy. in dicta. l. p hanc qꝫ ꝰm ius ciuile aliud appellantur noui capla qd̄ ita se habet ad antiquū qꝫ si ad aliud ageretur nouo iudicio rei iudicate nō obstaret exceptio ff. ꝰm iura canonica illud appellatur nouū capla qd̄ dependet ab antiquo et ortū habet ab eo de qꝰ i. subitā et sic p tali capla utrꝫ iure testes admittūtur m cā appellationis vñe quinouacio ē i vocabulo nō indisposito Queriendū ē gs̄ q̄ sit ratio iuris ciuilis supto significato suo circa nouū capla fiendo ꝰm eundem Ja. qꝫ lex uoluit consulere p appīem illis rāibꝫ in quibꝫ nō erat gsultū p aluū modū agendi obstāte sibi exceptione rei iudicate Ac ubi nō obstat exceptio rei iudicate voluit id ad iudicio principali reuocare Jōqꝫ sup tali nouo capla qd̄ in alio nouo iudicio potest intēptari sine metu exceptionis rei iudicate ex causauit pbōes et testes admittere m cā appīs ubi gs̄ obstare habet rei iudicate exceptio in nouo iudicio tē admittit testiū reiectio m cā appīs utrꝫ iure cā ciuili qꝫ canonico sup nouo capla dependente ab antiquo seu trahente originez ab eo Super ē itaqꝫ inuestigare exempla p q̄ dinosca possit que sint et que appellant noua capla ex antiquis originem trahēntia et descendentia de quibus tenuit Specu. m dicto ff. satis utiliter ꝙ. illud ad nō. et io. an. in d. c. finalem tamē quas aliqua sub breuitate gmemorare dispono Et primo ponā exempla eoꝝ q̄ ad reū referunt Et primū exemplū erit tale Certe tu etiam coram me actione exceptō petens rem tibi tradi p me venditore Ego autē excipiendo opposui me ad hoc non teneri quia tu ptiū rei m̄ solue

retulasti finaliter fertur gtia me sentētia a qua appello et m cā appīs dico vēditionē fuisse frām sub conditione que Impleta nō fuit Certe potero formare capla sup hac cōditione et sup eo testes pduc̄ non obstante priori publicatione et examinatione testiū frā sup venditiōe et tle capla appellabitur nouū descendens ab antiquo sup quo admittitur post publicationē testium exaiatio utrꝫ iure cā ciuili qꝫ canonico ut pbatur m c. cū Jo. ex de fide instru Certe ex ē m reo Certe tutor dat̄ se excusat a tutela dicens se gerere tres tutelas quare ē excusandus a quarta fertur sīmā g. eū et appellat et i cā appīs formatur capla qꝫ gerit unā tutelam ita ī plicitā et diffusam qꝫ loco tū tutelax imputari debet. l. tria et. l. si is qui tres. ff. eū qꝫ ff. de excusa tuto- // Certe sup hoc capla poterunt i cā appīs testes pduci tāqꝫ nouo capla dependente ex antiquo sub mfertur ex ī reo Certe ego iusti cōtra me dicens qꝫ i minori tua etate vendidisti mihi pduū sine decreto iudicis et sic nō tenuit alienatio Ego opposui et capla formau qꝫ venditionis tpe eius maior et hic nō obstante fuit lata gtia me sīmā ab ea mihi posita appīne volo i ipā appīne pbare qꝫ post maiorē etatem ipāz iniustam huiusmodi et sic tenet ut. l. fi. C. si ma. fac. ita. ven. ha. Certe illud erit capla nouū dependens ab antiquo io admittetur sup eo pbatio utrꝫ iure exspecto In actore aut sb stantiantur exempla Certe tu michi obligasti fundū qꝫ tibi mutuauī dem de eundē fundū alij obligasti postea meā obligationē renouasti siursum ego contra possessorem pignoris ex obligatione nouata et finaliter succubui i cā q̄ i pius possessoris oblig. pressit ipāz nouationē a qua sīmā appellauī et in appellatione capitulariter qꝫ pbare uolo de priori obligatione mea precedenti precedente ipāz nouationē cuius rei petitu sum anterior ipō possessore etc possū hoc facere quia tale capla ē nouū dependens ex antiquo ut pbatur i. l. m. in pn̄. ff. qui po. i pig. ha Ex ē m actore vbi grā ego iusti cōtra te alia actione et i libello obmisi petē te cōdēpnari in expen. Judex ad̄ tāe te cō dēpnauit in sorte de expen. nichil pronūciauit Tu ad̄ appellasti a sīmā certe ego in hac causa appīs potero expensas ipas petere et pbōnes inducere Cū hic articulꝰ sit dependens tm̄ a priori mā ut pbatur m. l. fi. C. qn̄ quo. nō ē necesse Ex ē m sub mfertur m actōe expone qꝫ cōia petit denas Reus autem

oppoſiuit ſe cautū ab eaz ſōtone priuilō ſpā
li Et contra ctiam lata ē ſmā a qua appel
lauit Jn qua appne vult pbare q̄ gra
priuilegiū ē p̄ſcriptū Certe debet audi
ri cū tale ſit nouū caplm hms tū dependen
tiā a prioribus ut m c accedentibus
ex. de priuil Cuta tū hoc ex.m occurrit
tale dubiū An ſi m cā pncipali produc
ti ſint teſtes ſup p̄ſcriptione ſimpliciter
et poſtea publicati An eadem mſtātia
poterūt teſtes de nouo pduci ad pban
dū de tō p̄ſcribentis m qua q̄one vare
ſiunt doc. opi. ut i ferit Jo. an. m dō
c. fi. in tatē formaliter ß.m cū talis diſ
cordia pot diuiſione uuiari ut diſtīg
uatur ſic Aut quis primo formauit
caplm ſup p̄ſcriptione ſimpliciter et abſo
lute et tē ſi ſuper ea fuerūt teſtes ex
aiāti et publicati nō auditur ultrius
pbare uolens de titulo C. de rei ven. et
ē ratiō q̄ iſtud caplm de titulo fiut m
priori de p̄ſcriptione gp̄henſiū q̄ ad p̄
ſcriptionez pficiendam titulꝰ requirit
ut l. nullo C. de rei ven. et m c. ſi dili
genti ext. de p̄ſcrip. et m c. dudū ext.
de den. iō q̄ cū ſcl admiſerit ad titulū
pbandū iſtud nouū caplm de tō ſpāli
ter nō ceſſat nouū ß antiquū et p gnīs
ſup eodem caplo admittereturꝰ ad pbā
dum qđ oī uri ē phibitū ut i auct.
de teſti. §. ſi uō nec ob q̄ ſ. dixi de rō
ditione venditiom adiecta que pbari
pot m cā appīs quia ß.m Jmmo licet
tenditio oriatur ex pte venditionē non
tū ex nā venditioms gditio aliqua m
venditione gp̄henditur cū i fimte ſit
venditiones que fiunt pure et ſine ul
la tenditione Sz m p̄ſcriptione titulus
mtluditur et p̄ſcriptio titulū requirit
de qua ē ad pns ß.mo ut dixī ē ſiliter
nō ob q̄ ſ. dixi admitti pbōem ſup
etate et libertate ut d. c. i pncipio de
pba. quia ß.m Jmmo. liz etas niſi p
feſſiom et pubtas mīoris ut ex. de
regla. c. i. de deſpon. impu. c. i. li. vi.
plus meſt titulꝰ p̄ſcriptōi q̄
etas pfeſſiom q̄ patet nā admiſſus
ad pbandū pfeſſionē ul mīonū nō
habet nītē pbare etatem niſi ſpāliter
negetur Sz dato q̄ titulꝰ nō negetur
tn ille qui allegat p̄ſcript. tenetur
titulū pbare Aliqn quis ſolūmō capla
fecit et teſtes mduxit ſup poſſeſſione
tm. et tūc auditur uolens ſup titulo
teſtes pduere de nouo Nam hec ſt
mr ſe ſepata titulꝰ et poſſio ut pz
ex diuſitate titulorꝫ ff. de acquī re. do.
per totū ſicut ſt. arto diuerſi ad elec
tionē ſcrutinū pub to et electio ut ex.
de elec. c. quia dpt Demde cum

māz q̄ritur ſi teſtis obſcure locutus
ē ul nō exp̄ſſit ram ſiue teſtiōm an
poterit i eadem mſtantia iterū repeti
ut declaret eiꝰ teſtiōmū dic breuiut
q̄ ad pns poſtulationē nō audiretur
ß iudex ex offitio ad ſiu informatio
nē poſſet facere hanc repetitionē
ut nō. m c. cū clamor et c. cū tu.
ex. de teſti. et ſpe. m dō nō. de teſte
m pn.o vō ſiu. Jtem q̄ teſtis obſcure
et bar. m l. n. ff. Jtē mutuū m fi. ff.
ſi cer. pe. Promde q̄ri ſolet an teſ
tes pducti et publicati m vna cā fa
ciant fidem m alia vbi ſic diſtīm̄gue
Aut ambe cāe ſt. ciuiles Aut ambe cri
minales Aut vna ciuil et alia crim
nalis p.o cāū ſubdiſtīm̄gue Aut teſ
tes fuerunt irrepti et publicati to
tum arbitrio ſtuc aut teſtes ipi ſt.
mortui et tē plene pbant et fidē fa
ciunt inter eaſdem pſonas quoz quo
cūq̄ et quaz cūq̄ alia cā Aut ſt. viuē
tes et tē ē m electione eiꝰ q̄ra quē p
dicti ſūt ul ſtare prioribꝰ ul q̄ illoz
recipiantur ut nō. m. l. cū anā m fi.
C. de arbi. et l. fi. C. de teſti. et i c. pn
tata ex. de teſti. mſi ptes ipē ſpaliter
i ꝓmiſſo q̄uemſſent ſtare ipoz teſti
monio m quacūq̄ cā et coꝝ quocūq̄
iudice quia tē nō fierent ipoz nouētiū
alia exaiātio ut d. l. fi ibi ſtatutū ſit aliter
qđ ē notandū et ſemp ponendū m ꝓmiſ
ſis licet multi m hoc errent Aut fue
rūt irrepti coꝝ arbitratore et tē aul
lāz fidem faciunt ß.m Jmoꝫ ut p eū
nō. m. c. cū m tua ex. de teſti. et idem
firmat Ja. bu. m l. fi. C. de teſti. Si aut
fuerūt irrepti et exaiāti coꝝ iudice
delegato ul ordinario tē aut noua cā
que nūc agitur ē inter alias pſonas et
tūc nullā fidem faciunt inter ꝑſonas per
regulā ḡnālem res inter alios acta m
rubro et m gro. C. res inter. alio. act.
Nam hms demū proſunt et nocent p
bationes facte m cā quibus prodeſſent
et nocerent ſīc late et eḡūſo ut l. ß
et ſi poſſori m fi. cū l. ſe ff. de uſufru.
et m c. inter dilectos §. porro certū
de fide inſtru. Aut cā agitur inter eaſ
dem pſonas et tē regulariter ipē at
teſtationes et pbationes plenā fidem
facūt ut l. is apud quē. C. de eden. et
ibi per. Cy. et m l. geſta. C. de re. iudi.
et plene per. ber. m l. cū lite mortua
ff. iudi. ſol. et per Jmmo. m d. c. cū m
tua et c. cū cām ex. de teſti. 2.o cau
pncipali qn̄ ābe cāe ſunt criminales
et tūc aut hnt origīne ex diuſis fmīs
et delictis et nūq̄ tūc nō faciunt illā
fidem ar. m l. non nūq̄ ff. de pna delic.

a.o Aut coꝝ arbitratore Aut coꝝ iudice ordinario Si eo cā arbitrio a.o

Aut hmt obligationē ex eodem ſtō et tē
puto q fidem faciant mter easdem ꝑſo
nas ar. m. l. i. ff. ar. fur. ce. ¶ 3o aut
cāū pncipali qn cā ē cuulis alia crim
nalis ſubdistmgue ut nō ꝑ bar. ff. vi
bo. rap. Aut testes prius fuerunt ꝓduc
ti m cā cuuli. Aut prig m cā crimāli
p̄mo caū. Aut fuerunt ꝓducti p re
uin ad absolutionē et tuc fidem faci
unt m se q̄m cā crimāli ut l. i. et l.
pſes C. de plagia. Aut fuerunt ꝓduc
ti p actorem ad cōdēpnationē et tē
aut fuerunt ꝓducti pncipalit ſuper
dicto et tē nō fecerunt plenā fidem ī
cā crimāli ut nō ꝑ glo. m. l. si quis
ad se fundū. C. ad. l. iul. de vi. et ꝓbat
m. l. mj. ff. idem dicg ff. de testi. ibi tes
tibus tri. ¶ Cuig rō ē qua m crimāli
bus requiruntur testes luce clariores
l. sciant. C. de ꝓba. ¶ Cn̄ fecerunt aliquod
admmiculū ar. l. q̄to m fi. ff. de edul
edic. et l. capite q̄nto ff. de adult. Aut
testes fuerunt ꝓducti sup aliqua
admīculo ad ipm crimē puta sup rei
dmo ul alio situ et tē fecerunt m crimā
li cā nō sup crimē pncipalit ff. sup
ullo admīculo tm ut d. l. i. l. pſes C. de
pla. ¶ 4o ar. cāū qn eq. frē sunt p̄o
ꝓbationes seu ꝓducti testes an fanat
fidem m cuulu distmgue. Aut agitur
cā mter easdem ꝑſonas et fecerunt fi
dem ut l. apud is quem is apud quem
cū sua mā. C. de edendo et l. cū anā cū
fi. ff. de arbi. Aut agitur mr alias ꝑ
ſonas et tē aut smā faceret p̄iuditu
mter eas et tē facerent fidem alias
nō ar. l. ff si possori m fi. ff. de uſ
uſt. et c. mter dilectos ff. porro ext
de fide mſtru. et hoc ſe. dmo. m dcō
c. cū cam. ¶ Que s. dixi ꝓcedit qn
testes fuerūt irrepti m iuditio ple
nario. ¶ Quid igitur dicendū si fuerut
irrepti m uiditio sūmario. An fanat
fidem ī plenario dixerunt quidā q ā
testes ul ꝓbōes fuerūt irrepte ante
litē g testi. ul post sup aliqua exceptō
dilatoria et tē nō fecerunt fidem ī ple
nario uiditio ff. nō. ¶ Dmo. m c. sup
spoliatione ext. de or. togi. aut fuerit
ꝓducti sup aliqua exceptione peremp
toria et tē fecerūt fidem m plenario
uiditio ff. nō. ꝑ dmo. m c. sup spō
liatione ext. de or. togi. Alij aute dis
tmgunt. Aut smā lata m sūmario no
cuerit m plenario uiditio et tūc pro
sunt et nocent attestationes et rep
te ꝓbōes. Aut smā nō nocuerit et tūc
attestationes nec ꝓbōes nō nocebunt
ut d. c. mr dilectos ff. porro et ar. nō
m. l. a diuo pio ff. si sup rebus ff. de re-

ar. ī c. vemens ex. de testi. et ꝑ ar.

udi. et m. l. fi. ff. de hijs qui st. sui ul
alie uuj. de quo ꝑ bar. m. l. ij. ff. vi. bo.
rap. ¶ Solet ig queritur an licet ptib
ꝓducere testes quot nūo uolunt dic q
nō ff. iudex ex officio suo r̄strenabit et
cassabit nūm testiū ita q nō excedat
nūs xl. testiū ut nō m c. significatum ut
cū se ext. de testi. Et si iudex cognouit
eē ꝓducentes intentionē fundatū ex
pauciorib tuc adhuc eundem nūm re
strenabit ut l. i. ī fi. ff. de testi. et m c.
de testibus ext. de testi. et ex. de offi. dele
c. cū te de quo ꝑ specu. m tō. de teste.
ff. restat vide Jmo. m c. cumq lo. i. ex.
de testi. Kursum q̄ritur an data vna
dilatione ad testes ꝓducendos ul fra
vna testiū ꝓductione ul exaiatione aū
eox publicationē licet sup eisdem ar
ticulis alios iterx testes ꝓducere dic q sic
vsq ad 3am vicem vlt. nō tertiā ꝓduc
tionē nō licet nec ē aliquis audiendg
ut mfimtas euitetur. msi forte ex cā
iustissima et pstito ꝑ ꝓducentes Ju
ramento ut traditur m c. ult. tam
ext. de testi. et m aucti. qui sel. C. de
testi. et ff. si nō. m aucti. de testi. et ꝑ
Jmo. et Joan. m c. m causis ex. de
testi. ff. m hoc occurrit dubiū. Quo
debeat mtelligi vna dilatio ul vna ꝓ
ductio et sic 2a ul 3a dicunt quida
q ꝓductio dr vna ul plures hoc mō
dabit iudex vnā dilationē pluriū dieꝝ
puta x. mtra quā prima ul 2a die
ps ꝓducet et exhibebit totā iudicē
duos ul tres testes dicendo dnē iudex
hos testes vob exhibeo et ꝓduco ex
amīandos pro prima vice demde q̄rta
et quīta die ꝓducet totidem aut plu
res ul pauciores et dicet dnē iudex
cetc alios testes quos vob exhibeo ꝑ
2am vice et idem faciet alia iuce tri. et
sic erit vna dilatio tm ī. q̄ fiunt plu
res ꝓductiones et hoc mō ff. m eos
debet mtelligi illa decretalis ultra
tertiam. Alia ē opiō quā ꝓbant ī ve
teratu g̃suetudo q plures dilationes
dentur ad testes ꝓducendos quaꝝ v
na sit x. diez alia vero xv. alia xx.
et pluriū et pauciox ꝑ ut iudici vi
debitur ita q m qualibet dilatione
p se sup̄ta litz pti testes ꝓducere sig
nulis diebus et sic plures facere dila
tiones seu ꝓductiones m pluribus di
lationibus et hoc mō dicunt debere
mtelligi ultra p̄allegatoꝝ opi. appba
uit g̃suetudo et Jmo. m d. c. ī causis
et c. vlt. tam et sic de fiuatu. et
spe. m tō. de teste ff. qualiter. ¶ Quid
dices si m dilatione data ad ꝓbandū
testes iuraucrunt m timō ff. nō fue-

tunt grauati An ī putabitur pti ꝓdue
ti ꝙ nō satisfent tiō vi ꝙ sic qua vba
debent mtelligi cū effectu l. i. ff. her
uba ff. qd quisq; uri. et l. penult. ff.
de testi. Idem Ja. but m l. si qñ. dore.
ff. ne quis eoz qui m ius s pceu i dcō
ff. qualit vsu is quoq; tenet grauā
ad qd fant l. penult. C. de testi. Idem
Ja. bu. m l. si qñ C. de testi. qua testis
deposito trahitur ad tps uiua ti. ut. d.
l. si qñ. sicut notatio heredis frā post
testm trahitur ad tps testi. ut. l. asse
toto ff. de here. mstri. ad qd fant. l. i
stituio talis ff. de qdi. mstri. et l. fi ta
stipto ff de condi. et demon. Idem se
tit bar. m l. dampm. ff. sabmus ff. de
damp. mfec. Alij sut qui distingunt
Aut ē tig datg ad pductionē et tūc suf
ficit iurasse m tiō Aut ad pbandū et
tūc debent etiā deposuisse ī tmnū
et hanc ptem vi bar. mdnare m
dcō ff. sabmg Canomstr quoz opi se
cois practica distinguit aut ē datus
tig ad pbandū simplicit et tē sufficit
iurare m tiō Aut datus ē ad pbandū
et pbatt hñdū et tē debent etiā de
posuisse nō Spe. m tr. de dila ff. i
vo. quid si Et quibus patet detiatio
qōms. uiauit die uuridica et deposu
it die feriata ꝙ ualet eig testiōmium
qd etiā sequitur Ja. but. m dcā l. si
qñ Spe. m tr. de fer. ff. se. vo. quid si
Amplius q̄ritur pone ꝙ datg sit tig
a uidere ul a statuto pbatū hñdi et
iurauerunt testes mfita tmnū nec
deposuerunt pars aut̄ produces di
cit se excusatū quia fecit ꝙ potuit
et requirit fmta dilatione eos exa
mari q̄ritur an debeat audiri Ja.
but. tenuit ꝙ sic qz exaiatio ptinet
ad udere nō ad ptem ut d. l. si qñ qz
bar. m dcō m dicto ff. sabmg dicit
ꝙ nō suffiunt ad plenā excusationē
fecisse iurari ff debet pars protes
tari de exaiatione ipoz sicut ī situ
dinibus de petitione aplox. l. cos ī fi
cū sy. C. de appell. quia offiual nō p
suitur cē m hac cglitrentia msi de hoc
sibi fiat p testatio ar. m. l. i. C. de hijs
qui p me nō app. et. l. i. C. de suscep
et arta vnde consiluū ē ꝙ pstito a
testibg testō Juramento ps statuz
et die sequenti petat eos exaiari
a udere ī tmnū pro quo fanunt
nō m c. qm gtia flam cū de pba. t
c. pia ex. de exrep. Et si forte testes
ipi recusarent deponere absq; rōna
bili excusatione Jmputaretur iudi
ci qui eos multa mdicta rogē debuit
ar. m l. locū ff. de tab. grib et l. i
ff. de ma. glie. Postremo q̄ritur
de qone ꝙ habui de frō pone ꝙ ī tiō
peremptorio pbatt hñdi testes fuerunt an tenebit publicatio frā post
tmnū et an udex debut ipos pub
licare dic ꝙ udex debet publicare et
publicatio ualet qua publicatio nō
ē pbatio ff rei pbate declaratio Jōq;
ad tempg dilationis pbatorie deuol
uitur ut m eo frā publicatio cessat
sicut de grammatione testiū q̄ ad tps
iuris reducitur ar m eo frā publi
catio l. heredes palā ff. ff si notm
ff. de testa. et l. adeo ff. ad quos cur
fi. de acq̄ re. do. Talis em̄ publicatio
magis ptinet ad udicem ꝙ ad p
tem iō ps excusata ē si solliciter
uit fieri publicationē alias secus
cū ad ptis mstantiā fienda sit pub
licatio nō ex meio offitio ut alias dix
i. et hanc ptem tenuit Speculator
de dilat. vo. quid si mfra et bar
m dicto ff. Sabmg

De alieno auditu testificantur

Regulari ter testiō
mium qd fundatur sup alieno au
ditu ul aliquo corpali sensu nō va
let qua quilibet de pprio suo sensu
debet deponere ut nō. m d. l. testiū
msi cū deponit super aliquo negotio
vetustissimo ut. l. si arbit. et l.
relsq; ff. de pbon. et l. ij. ff. ad
sibus nō. p glo. m d. c. liz et p spe
m tr. de teste. m pn. vsu. Jta ꝙ nō
phibet

Sed de credulitate

Aduite ꝙ ad offitiū testis ptinet de
ponere sic cē ul nō cē non aut sic
se credere ul nō credere ut iij. q. viij.
c. testis et v. q. ij. c. relatum et
nota m l. testium fallit m certis
casibus quos nōt Spec. vbi s. vo
Item ꝙ deponit ter sequitur fora
ductioms mstrumentoz.

Quorū vobis venerabili viro dño vicario antedicto ꝙpari et se pñtet pnotā ty sy· noīe añ dicto mtiō p vos sibi assignato ꝙbandi de uuo suo m cā et cōne pdicta, ꝙtente mpres sibas scribens et pducens istā nsta scripta noīe quo s̄ m illis passibus puctis et articul ꝙ eo et m eius dicto noīe fauorē facientibus et cōtem adūsam et nō aliter ner alia mo ꝙtestans se uelle vti dictis iuribꝫ et mstris si et m quantū s̄mt et apparēant cē iusta et vera et nō alit nec alio mō Saluo tñ eidem sy· dicta nomine oī iure et pīate et bayliā ut de nouo pducendi alia iura et istā de quibus caret ad pns Et p° quodē scribet et pducit m publica forma mstrīm vnū emptionis dicte pcie terre de qua qō agitur mter ipsos ꝙtes traditū et rogatū p.b· notarium· amo curso 4y· cēt· l· cuig 2ª lnea mcipit m domo Ita scriptura vnam priuatā scriptā et subscriptā ꝙpria manu ipīg· Jo· cuig 3ª lnea mcipit ꝙm sit Ita priuilegiū vnū henrici Imperatoris scriptū et subscriptū manu notarij· aī bulla impiali cerea pendēti cuius 4ª lnea mcipit damus tñ

Coram vobis Ad euidēn sciend ē ꝙ vsq mstiōr ab humano ingenio ē repertus ut ea que ab ibecillitate memorie defectu subiacebant p scripture substantiā ꝑpetua et īviolata pmaneant valent tñ que sine scriptura inter contrahentes agūt regulariter lic difficil· et aliqñ ipsi sibilis fiat coz ꝓbatio ut traditur i l· cū res C de pbā· et l· contrahitur ff de pig· et l· uire ypotece ff· de fal mstru· et l· m· ſ· duc cāue ff· de aredic· Ab hac tñ regula excipiuntur cti casus in quibus scriptura ē subā pmā in testō m scriptis ut l· hac consultissima C· de testa· et mstri cs· in pncipio 2us· m uenditione pmutatione donatione aīar datione et transactione quos contractꝫ quem inter ptes fieri m scriptis ut· traditur· m· l· cūtractꝫ· C de fide· mstru· et l· fi· C· de contrahē empt ſ· i· Certꝫ ē i ꝙtractu emphiteotico ut nō· m l· i· C· de iure emphi· et mstri· de loca et conduc· ſ adeo Quartꝫ in obligatione hīar de qua loquit titu lus mstri· de liār obl· et l· si ex cautiōe C de nō nu· pe Qui cāus nuāntur per gle· m d· l ꝙtrahitur Quinto adiect caus in sīnā diffinitua ꝓ l· ꝙ C de sen· ex· pi· reci· et nota ꝓ bar· in l· gallus ff· idem credendū de· libe· et postum

In termino Quod si nullꝫ fuit terminꝫ assignatus an licebit mstrīs pducere et pbōes facere nulla pcedente ul assignata dilatione dic ꝙ sic ut dñiat speciū m titulo de dila· ff· vsq· ꝙ· vtr· et post eū bar· m l· i cīe ff· de adult· vbi vr· tex· Demd quia statuto cauetur ꝙ ois qō debet p iudicem tiarī ī vnū ul duos menses put ē in pluribꝫ Cautatibꝫ Attendit ꝙ vnus ex litigantibꝫ habet testes i remotis ptibus ad quos pducendos dātur vi· ul· octo menses ꝑ m locorum distantiā ut nō· m· l· i· C· de dilat· quitur an iudex teneatur dare hanc dilationem q̄ tps litis tiande excedit dñiat bar· ꝙ sic· m· l· si cū ipe de exactu· et cy· m· l· fi· C· de adult· Nam ipā dilatione pendente non currit iterīm aliquod tps mstantie Quod nō· Nam ex hoc posset assum cautela si iudex videret se tam ꝙtrie nō posse ī tio mstantie diffinire ꝓtem mducere ad petend hanc dilationē et eodē mō si pars velit tam m longinquis tra here ut forte posset ꝙponere debēt fingere se hre testes in longinquis ptibꝫ vere m aliquibꝫ ptibꝫ ꝙt hu iusmōi fictiones puniri ē ꝙ nō alit hec dilatio detur nisi prius iuramt ꝙ nō dolo malitia nec cā ꝓtelandi litem petit hanc dilationē Et ex his pt alia qō tiarī vz si p statutū ul iudicem fixus sit tmnꝫ x· dierū puta ꝓbandi et ꝓbati hndi ꝙ hec dilatio nō porrigatur ad pbōem fiēdam p testes qui sunt ī remotis ptibus maxime ipossibilitas et absur·ditas nō iudicatur m dubio m lege ul alia dispoē ꝙphendi ar· m· l· fi· C· ad crib· et· l· filiusfa· ꝙ· absur·dū ff· de legi· i· et· l· fi· ff· que sen· sme app· et· l· cū iure C· qui pe· tu· et m· c· qñto ex· de iure iur· cum sy·

Scribens et produ cens Nota ꝙ hec productio mstrōr ē scribenda ī actis p notariū cte ut m c· quīq· ext· de fi· mstru· que nedū admittitur si fiat m tmo ꝑ etā vsq ad sētentiam ut m c· cū dilectꝫ ext· de fide· mstru· dū tñ saluū sit ius pti

adūse si apparuerit eē suspecta re
probandi illa ut nō p Cy. m. l. iudi
ces. C. de iudi. Et nota q mstiā iō sit
appellata sunt quia p illa mstrunt
causā vnde supta ethimologia hui
vombuli dicit lex q appellatione istiō
rū etiā testes continentur ut l. i. ff
de fi. mstru. per qd sequitur si data
sit dilatio ad pdūcendū mstiā q po
terunt testes pduci eā eadem ē vis
ābox. l. m extendis. C. de fi. mstru.
Et regulariter standū et credendū ē
mstiō pubco nō absoluto nec vicario
ut m. l. eā res et l. eū pūbq. C. de pba
do nec pbetur gtiariū ut j. dicet fa
cit qd habetur m. c. i. extā de fi. m
stru. Solet q̄ri a quo possint fieri
mstiā dic q a solo tabellione sicut
celebratur missa a solo psbitero ut
i auē. de fi. mstru tabell. ff. i. et. l.
gnāliter et m auctē de fi. mstru i pn̄
pot tm notarq si fuerint alys ipedit
eū i pthocollo redigere. Instrm fa
cere illud extāhi m publicam formaz
p aliū notariū ita tm q se subscribat
tali mstiō faciendo mentione i sua
subsptione de psonis qtē hentibq et
de eiq occupatione ꝑ m bar. qz gnālis
subsptio m qua diceret pdictis oibq
pnīs fiu atē nō sufficeret ut ipe nō
m. l. diuq el. pō ff. ad. l. cor. de fal.
Qd nō puto bene nec ntīn primo gnā
lis sbsptio sufficit per quā constet p
qd ad mstrm p eū habeatur relatio fac
ea q ipe nō m. l. si quis in pn̄ ff. de le
gā et ita obseruat gluctudo a qua nō ē
recedēn. l. mīme ff. de legibq. Debet
aūt ipa mstiā debitam formā in se cō
tinere vt fidem faciant que forma
in octo consistit primo nāq in quoū
q mstiō debet apponi. Annus dn̄i. 2o
mensis. 3o dies traditi istiī. 4o indic.
5o locq gtractq celebratq in quo ē. 6o
nomē Impatoris litz de gluctudine
ommittatur. 7o debitq nūs testiū q ut
natura gtractq ul actq qui geritur ex
igit ul requirit. 8o subsptio tabel
lionis cū eiq signo et hoc nōtur i
d. l. gnāliter et m dnō auctē de fide
mstru. in pn̄. et p spe. m ti. de mstr
edic. Sic gto. locq in quo celebāt actq
et traditū instrm pōt debet in quolibz
mstiō p notariū dicendo Actū papie
ul i mediolano Sz dubitatur an locus
lon sit apponendq vbi thīa in domo tal
ul in tali area Et dicūt quidam q nō
qz nō ꝛpitur lege Cautū Ingriū detāt
Ja. but m. l. optimā de gtrah stip. et
bar. m. l. de pu. ff. qui nūnat ff. de opi
no. nunc. et Jo. an. in c. abbate sanc extā

de regl iudi. li. vi. Sz quis ē ille a quo
creatur tabellio dic q ab Impatore pa
pa ul comite hīte ab eo pūtatem vl bar
bam et etiā a quocūq̄ rege in regno suo
tm cū ipi habeant simaz iurisdictionē
et ipui in regno suo Alii at inferiores
principes putaduces Comites et mar
thiones hoc nō pnt nisi spālit eis sit
gressū ut nō p Imo. in c. cū. p. ta
bellio extā de fide mstru. Et spectu i ti.
de mstiō edi. ff. restat v̄ quis pt fierī
tabellionem pot etiā facere populus
Ciuitatis qui nō recognoscat superiorem
ut ē Ciuitas venetiaz et alie et q̄daz
alie nūate m pace constantie verūp
tm notariq creatq a rege vl Ciuitate
nō potit extra regnū ul Ciuitatē suaz
tabellionatq officiū exercere ut nō bar.
in l. ap. p. Iul. ff. de manūiss. Am
plius q̄ritur quot st spēs mstriū et
tenētur q due videlicz publicū et
priuatū et dr publicū ꝑ m Imo. cē
mstrm cui de iure ul gluetudine ple
na fides pūstatur q in pluribq rāibus
contingit primo videlicz si sit sptū ma
nu notarij siue inūdino siue extra iu
diciū l. gesta. C. de regl iudi. et l. is
apud q̄. C. de eden. et in c. quā. qt flāz
extā de pba. 2o si sit sptura sigillo
pubco sigillata ut in c. sipta extā de fi
mstru. et in c. 2o loco extā de pba. Idez
si sit sigillata sigillo epi ul pncipis ut
nō. in c. post cessionē extā de pba. cū sy.
3o dicitur pubcū mstrm qn iudex aut
toritate ē publicatū ut l. publicati
C. de testa. et ibi nō. et l. fi. C. de re
iudi. et extā de fide mstru. c. p. et gl.
4o illa sptura que habet scribentis
et testiū subsptione ut l. spturas. C.
qui po. in pp. ha. et in auctē ibi pōit
et in c. i. extā de testi. et in c. q extā
de fi. mstru. 4o illa sptura que tra
hitur de archimo pubco q in cōi usu
appellatur cantellaria cōis ul iōnaia
cōis ut habetur in l. i. ff. de iurisdem ff. quotis
ff. de iurisdi. fi. et in c. ad audientiaz extā de
pūstip. et in auctē de hijs qui in pncipio
ad app. ff. si uero et l. cessq ff. de pba.
et in auctē ad hoc C. de fi. mstru. p.
uatū aut instrm appellatur illa spta
tura quā vnusquisq a se ipo describit
que in ture appellatur chirographū ut
l. si chirographi. ff. de pba. Quīq aut
appellantur litē ul cpla ut mstr. de lit
ob. p totū fiant l. nō cptis et l. nō nu
dis. C. de pba. et l. si ex tantione C. de
nō nu. pecu. Adde que notantur p glo.
in c. i. extā de fide mstru. Spectu i ti.
de mstiō edic. ff. nunc dicendū vbi quot
sunt spēs et j. latius disputabitur.

In illis passibus

her clausula est notanda quia simplex producto facta sine hac ptestatioe faceret tantam fidem m fauore pt̄is aduise q̄tū faceret m fauore p ducentis sicut dicim̄ m teste qui dr pomt m vtr̄aq; ptem ut p glo. ī l. i. ff. diem. ff. de ēdendo fallit hoc q̄n m g̃riū ptestatur ut hic qua acty argentū nō operantur vltra eor m tēntionē l. nō oīs ff. si cer. petat. et l. si cū argentū m pī. ff. de exercit. iudi. Si tñ ps aduīsa cet. pīsens et pduceret her eadem Jura p se et quatenq; fecit ī fauorem sui si dem facerent pro ea nō obstante d. ptestatione ff. m Ja. bu. ut p eū nō tur m. l. nmms g̃raue. C. de testa. pro qua sīnā fant l. si ita stip. m fi. ff. de opi lib. et l. nā absurdum. C. de bo. lib. et l. cū q̄ritur ff. de adm. tu. bar. m l. aurelius. ff. idem q̄ fuit de lib. lega.

Apparent esse ustra et vera

& quod ff. ni apparent cē fta an talis ptestatio ipm̄ pducē tem excusat a crimine falsi quo ligā tur vtentes flīs mstrīs ut l. si veri tas et ibi nō. C. de fide mstru. et l. si flos. C. ad l. cornel. de fal. ff. pcm. de tiat q; sic m tu. de msti edi. ff. vidend v. quid si vellis sine pena et Cy. m dicta l. si flos sz quia plerq; t̄ gīt. oēs sub tali colorata ptestatione m ducuntur, facilius ad vsū flox īstrox dicit bar. m l. duo. ad l. cor. de fal. ff. qd iudex debet dare tm̄ pducēti ad plene deliberandū et exāmendū sīpli citer. An uelit vti ipīs īstrīs ul non ar. l. tuna ff. de actu. et ibi p eū et l. manipiox ff. de op. lecta quo tō trans acto subiacebit pene legali si de eox fli tate fuerit pbatū. Quam opy. sentit st aliqui ante tpa bar. Quax opy. spe cu reprobat in dcō v. q; si vellis nō ī merito quia bñficium legis nemm ē auferendū ut m c. mdulnū 2. de re. iur. li. vi. p dy. de qua pena fli. ī. di cam cita formā cū agitur ad decisio nē sīc late p flā mstrīa. Inde q̄ritur quid si idem mstr̄m sit p pte vex. et p pte flm an vitietur m totū. Constat n. q; q̄n m totū flm nulla sunt fida ut dicto c. inter dilectos ex. de fi. ī stru. et l. ij. et m. C. de fi. mstru. distīgue sic. Aut flitas in ea pte q̄ ptinent ad officiū tabellionis ut in anno die mē se et silibus et tūc m totū vitiatur.

Aut ē flitas m aliqua pte que ptinet ad negotij veritatem et sic ad p tem et tūc p m aliquos vitiatur solū m pte fla et non m totū p regulam utile pī utile nō vitiatur ut p speci. m. ti. de msti edi. ff. ostenso. v. et nō. q; si a liqua flitas est m ff. postremo. v. qd si si aliqd mstrīm de quo cti. p glo. et doc. m. l. si ex flīs. C. de testam. tu dic. f m Immo. q; oī tāu vitiatur m totū cū dis tinctione de qua p eū m c. fraternitatis ex. de hereti. et m c. cū Johes ex. de fi. mstru. Jo. sic distīgue. Aut fli tas r̄pitur circa ea q̄ nō g̃rem̄ ner tantq; sunt subām ul circūstantias negotij ut si notarius dixit rem talem cē de territorio ul cē de tali loco ul fore affi nē ul consanguineū talis tr̄ que ī fīa aut se hūt re. te per hoc nō redditur mstrīm flm. Aut flitas r̄pitur circa ea que sunt de subalubq; negotij uel tanq; circūstantias rei subaliuum vbi g̃ratia si mstrīm dicat de pecūa ar gentea cū fuerit aurea et redditur m strīm m totū flm ar. vim. di. si ad sacras et ibi glo. q; melmat m hanc sīnaz et q; etiā mihi vī. unū et equitati glosa de quo m. c. ex hīs de fi. mstru.

Saluo michi omni

Jsta protestatio nō ē necessaria qua pnt mstrī pduci etiā post publicatio nē testiū usq; ad sīnaz msi cēt m cā conclusum uel renūciatū expresse a ptibus quibuscunq; pbationib; ut nō. m c. cū dilecti ex. de fi. ī stru.

Et primo quidem

Nota formā pductionis que debet cē certa et clara et specialis cuiuslibet mstrī per se cū signis debitis ut j. sequitur in hīs. Et ie reprobatur il la pductio g̃nālis et confusa cū dicitur talis produxit oīa iura et mstrumē ta que sunt m uno sacculo uel pduxit quinq; ul sex mstrumenta tr̄ ut nō spāli. m titulo de msti edi. ff. videnda m pn̄. v. et no. sequitur forma pe tendi copiam mstrumentox.

Coram vob̄ ssto d· vicario qpet et se p̄ntat sepe d· Jo· cū et occasione ctor assor uarū mstr̄or et pruule gior corū vob ut dī pductor i q̄stiōe p̄dicta p ssm̄n Sy· noie quos s̄ petens et requirens añ oiā de ipis assis uarī bus et mstr̄is sibi copiā fieri cū āno mense et die ac nōie scriptoris et sb̄ scribentis ut se mformare valeat An sint vera ul· falā et an eisdem sit fides aliqua p̄standa ul· potius i· p̄banda ul· nō et ipi Jo· sufficiente tm̄n assig nari ad opponendū et exapiendum contra illa

Coram vob̄ Ad hui⁹ euiden sciēn ē· q̄ de oībus m tua pductis fienda ē regu lariter copia p̄t cont quam p̄ducuntur l· i· ff· eden⁹ ff· de eden· et l· is apud quem C· de eden· et nedū mstr̄or ff et alior et consilior iure ff talia p̄ducuntur apud acta ad hoc ut iudex irrīuematur per falsas al legationes Nam si de supplicatis et al legatis p̄ncipi fienda ē copia p̄t q̄ to fortius fienda ē de allegatis iudi ar· m· l· si quis obrepsit ff· ad· l· cor de fal· et· l· i· C· si ex fal· alle·

Cum anno mense et die ff hic quer̄itur an de iure dāda sit copia cū anno mense et die conscīpti mstr̄i dic q̄ nō regulariter l· i· ff· editiones ff· de edendo msi ps dicat se uelle illa de flō redargu̇ere ut ibi nō ff et de iure ciuili hodie i mul tis cautelab⁹ cautū ē q̄ fiat semper copia cū āno mense et die ac notarij subscīptionem qd· ius municipale meli us cōuenit nāli rōm et equitati q̄ ius cōe quō·n· pot pars mformari de p̄ scīptione ul· de iure q̄rietatis i tēpe si forte tō currant plures creditores msi viso et toto tpe obligationis gestarū ul· acquisitionis facte Et li⁹ ius cōe iō se fundauerit sine die copi am exhibendam ne probato die aliq̄ d

stitati exrogitaretur a pte Certe hr rō nō multū vrget tū q̄ nō ē verisi mile q̄ q̄ flm̄ g̃mittere tū q̄ ut dicī ē pars ipa g̃ra qua p̄ducuntur remanet dubia de eig defensione nec ob stat sicut aliqui voluerūt dicere Q· iudex medius hoc auisabit p se m defensione cae quia longe melig aui sabit defensiones ptis eig aduocatg q̄ iudex medius et semp sic huius opi· q̄ m hoc arrauit uerig Et ob hoc legislatores aiadūtentes q̄ m aliquibus possent errari constitue runt q̄ libet Ciuitas posset sibi le ges condere q̄ut sibi melig videat expedire ut l· os ppli ff· de iusti et iure et m ff· constat mstr̄i de iure nā gen· et Ciuile· et spe· in dō· ff· videndū restat x· ff tū dies Demde q̄ri tur si hec mstra ul· silua nūdū sint m cū p̄ducta An potuit ps adisa petē illa exiberi et sibi copia fieri vi· q̄ nō p· l· mmis graue et q̄ ibi nō· ff· de testi· et ī c· i· ex· de pba· Ingruz facit l· dissolute C· de q̄di ex l· taught spe· in d· ff· videnda x· et nō ex p̄mis sis et plene p bar· in d· ff· q̄ditiones et l· quedam ff· de eden· ff in quē et q̄uil· de ai· sic gradiendo distinguit· Aut actor petit editionē sibi fieri a reo ad suā actionē seu intention fūdand· et tūc nō ē audiendus ut· d· l· mmis graue facit l· qui actu sare t· l· fi· C· de eden· Aut solū petit editionē sibi fieri ad actionē iam fundatā quod uuandam vbi tūc actor petit fundū q̄ asserit cē p mensurā p̄tice seu sta tia deremi Reus aut dicat q̄ nō ē ī tāta suā mam certe potuit petere actor a reo q̄ ad demonstrand hanc qualitatem vel determinandā fines eig petere sibi exhiberi ipīg rei istā ut p̄batur m· l· titg heres et· l· credi tor· ff· de ac· empti et ff· de le· mo· l· qui concubinā ff· cū ita et· l· p̄dns ff· tito et eodem mo tenetur actor e dere Reo ad replicationē eig firman dam ut· l· penulti ff· si· ff· ad· l· falc· Aliqn̄ egt reus petit ab actore editi one ad ipius exceptionē p̄bandā et tūc tenetur actor sibi edere ut· l· fi· C· de e den· et· l· et qui tabulas ff· de fur· p que uera p̄ als patet q̄ reus petit sibi da ri mstr̄im debiti sibi cancellatū ad eig defensionem et liberationē p̄bādam p qd· sequitur q̄ eodem mo potuit ac tor a reo petere ad eig replicationem p̄bandam ar· l· plures a ponis C· de fide instru Quid dicendū si hec co pia seu editio petatur ab extraneo seu

ab alia tertia ꝑsona puta a nõro uel
mercatore An sit fienda bicuiter distiñ
ue Aut petitur editio ul exhibitio tõne
totalis uel ꝓticularis dñi et tñ debet si
cri ut l. m. ff. sticñ. ff. ad exhibeñ. ai ibi
nõ. et l. si que cautiones ff. famhirc
et l. si ꝓcuñ. C famhirc Aut petitur
editio tõne altiꝰ mteiẽ ꝙ dñi et tuc
aut petitur a nõro ul mcatore seu usu
rario et hic ꝙsidera Nam aut mstiã
aut rões que edi seu exhiberi requ
runtur sunt confecta me mandante
et tñ mdubio fienda ẽ mihi editio ut
l. si quis ex argentarijs ff. ꝓmeie et
l. ꝓtor m pñ. et l. qdam ff. nũmulari
os et ibi p bar ff. de eden. et m cle. i ff.
penlti. extr. de usur Aut sunt rõfecta
alio mandante et tñ subdistinguc Aut
ille alius Cuꝰ mandato st ꝙfecta tene
retur mihi ulla cdere si penes eũ cent
ut patet m exemplis st traditis et tñ
m illis cãibus tenebitur nõrꝰ mercha
tor et usurarꝰ mi ipa mstiã et rões
edere qr ego ipe iudex illꝰ mandanti
ꝑtũ ad hoc ꝑsonã ꝛ ꝑntare Ex mi cre
ditore qui habet bona debitoris obligata
ta et petit a notario ut sibi pedat m
stiã mi quibus st nõia debitor siu debi
toris obligata certe tenebitur notari
us sibi edere ar. m dicto ff. ꝓmeie et
ibi p bar. facit l. i. ff. de bo. auct. Ju.
possi. facit ad hec ꝛgla que sũtur i
l. ab eo et l. si is qui ff. si usufructꝰ
ff. de pigno Juncta l. si pignori m
fi. ff. famhirc Aut ille ctꝰ nõ tenet
mi cdere et tuc nõ tenebitur ctiã no
tarius et siles ut m ff ꝓmeie Sz qꝰ
uult cõpelli tur nõrꝰ edere mstr m
illi cuꝰ mteest ꝛnõeo offitio uidet ut
m l. argentarius ꝛ. ꝛnso ff. de eden. Et
si editur defertũ forte m ãno mdicti
one aut loco ul mense cotꝛendo ẽ p
offitiũ uidet illud corrigere et i for
ma debita tradere ut l. ubi et l. uclu
ti ff. co. ti. et p bar. m l. fi. ff. de tab
eriben. Quãmo sine ꝓcessu et quisitio
ne si curraucrit m editione seu no.
mstrii poterit petere ut sibi liceat i
stiã reꝛcere Et qd amplius ẽ si ignoꝛ
ret et iusta sit cã sue ignorantie cu
ta qualitatẽ et sibaz stri et ꝙtũ ꝙgesti
poterit p offitiũ i ploratꝛe ꝙ testes q
huc mterfuerunt examinentur et iu
eoꝝ testiõmũ possit confici mstr m
si forte amsit protheocollũ ul ptes ꝛ
cusauerunt tuc mfrequenta als nõ
cet iusta cã nõ audiretur ut m l. ꝓtor
ff. penult m fi ff. co. et nõ. bar. ubi
st et m l. si libraꝰ ff. de ꝛr. iur. Quid
at si mcator coactꝰ producat libruꝫ
rõnũ dicat ꝙ stetur ipi libro ita i eiꝰ
fauorem sicut ꝙcta ipm An sit audiẽ
dus die ut nõ p glo in dicto ff. nũmu
larios q determinat stari ꝙcte se et nõ
ꝙ se vel melius distinguc ꝑm doc ut
refert Cy. m l. i. C de confess. xm q
et m l. m. C de do añ nup. Aut e v
nũ et idem captm aut plura i uicem
cõgrua aut plura distincta et sepata
ꝑ. cãu. ꝟbi gra Si reperitur stipt ꝙ
ꝛcepit per venditionẽ a gayo certe
denpi ul lane et silia et tñ stari debet
ita pro se sicut contra se et eiũso qꝛ
eadem dispõ diũso iure censeri nõ de
bet l. cũ qui edes ff. de usucap. 2. cãu
dic idem ar. m l etiam ff. i. ff. de m
no et m l. in hoc uidetur ff. famhirc
et m l. cũ actũ ff. de negot. gti 3. cãu
pot stari in vno caplo et m alio nõ
ut m l. publia m fi. ff. de po. Ex qbꝰ
detiãtur illa qõ ꝑm Cy. ubi s. si ali
quis iudicio ul extra confessꝰ ẽ rem
pisse petuam a gayo ut sibi fateret
pelandam ul ꝓfactã domus ꝙ nõ pt
adũsarius diuidere hanc confessio
nẽ et ptem que pro se facit applãc
et aliam que ẽ contra se reprobare de
quo nõ. bar. i l. aurelius ff. idem q si
uult de lib. legꝰ Ruꝛ sũ qꝛritur vid
mus ꝙ cotidie ponitur in libello tuꝰ
mi debet centũ ex cã mutui de quo cõ
stat publicum mstrm traditũ ꝑ talẽ
notariũ Petit meꝰ adũsarius aiꝰ
lis p eum contestetur sibi edi hoc
mstrm ut deliberare possit an sibi
expediat litigare ul luti cedere Que
ritur an sit ei danda copia et dicit
Jmo. ꝙ sic m c. i. ex de ꝓba. Sz spe
m dicto ti. de mstr edi ff. nũc dica
mus ꝟsu quid si ps dicit hoc uerũ cẽ
si ẽ mstrm m frõ ꝑpio et illud hẽat
m ꝑpetuum aliter autem ipo durante
illud ꝓmptũ nõ hic prẽdet ad litẽ
gtẽ et postea m cã ꝓducetur et eodẽ
mo nõ tenetur agens ex iure cessio ꝙ
ducere mstrm cessionis añ litẽ gtestẽ
nec is qui appellauit tenetur ꝓducẽ
appnẽ ner pti copiã facere de ea ante
litẽ gtestẽ seu ꝛnsionẽ a reo factã li
bello appellatorio ut detiãt Speci ubi
st ꝟ si pone appellans alimã tri et ꝟ
seqñ Sz pone ꝙ ꝓduxit vnũ mstrm
qd m se continet plura capla puta v
nũ testm ul vnũ iuentariũ et sũ ꝙ
testatꝰ ꝙ illud mstrm ꝓduco super
tali caplo tm et nõ aliter nec ultra
Adũsarius autem meꝰ petit copiã de vn
uerso ipo mstrõ qritur an sit dandi
spe. determinat ꝙ nõ ꝑ de sola pte p
tex. in c. contingit ext de fide instru-

ut p eū nō. ubi s. ℣. Quod si pduco

An sint vera vel fla

Attende qꝫ de iure tōi ubi ps dicat se uelle redarguere mstrā de flō sufficies ē cū ꝯpt quaꝫ sut cū die et ꝑsule edēa mstrā ut nō. m. d. l. i. ff. edēa i. ff. edi tiones ff. de edēn. et s. dixi

Terminum assignari

Iste tiꝫ debet ee sufficiens et dandus tam de consuetudine qꝫ de iure ad oppo nendū contra mstrā pducta. l. i. ī pn. C. de dilatt. et l. fi. et c. fi. co. ti. sequt forma opponendi qtra mstrā

Coram vob

sito d. victorio ante dicto qpet et se pāt tat in tō sibi assig nato dicto Jo. cāua et ocasione quorū dā iurū et mstrōz pdic ut dicit cōtra vob pductoz m tā pdicta p sstm sp. dō pcūro noīe dicens et exripiendo ꝯponēs contra et aduſq oiā et singula dicta asserta iura et mstrā Qz. per uos non fuit nec ē eis nec alicui ipōz adhiben da fides aliqua multis rōibus et causis singularr contra singula ſ. amota tis Et primo opponendo et exripien do qđ ipa assā mstrm epōms dicte pe tie fre audito ut pfertur pductū p ipm sp. dicit et oppont qꝫ ipm istrm nullā fidem facit tum quia caret foīis et solepnitatibus debitis et a iure req sitis Tum quia ē abrasū ī ptibꝫ ī loca sbalibus Tū quia ille qui rogasse et sub scripsisse dr ipm mstrm nō fuit nec est notarius publicus nec auctenticus Tū qz fuit et ē simulatum et amplius qz pei tus dmostratur ee flm alios qꝫ de causis suis loco et tepore ꝯponendis et allegā dis multiplr vitiosum Ad sū qꝫ sibi dicit et oppont contra reliqua asserta iura et mstrā p ipm sp. ut p dicitur pducta qꝫ nec p uos ē ulla fides pstanda marie causis et roīb⁹ et de fec tibus anditis et alijs multiplicabus de quibus ptestatur et suo tpe ꝯponen dis Demde etiā obicit et ꝯpont qđ assā pruilegiū per eundē sp. ut p dicitur pductum qꝫ nec ulli fides ē aliq pstanda Tum quia fuit et ē qđ ius eli

atū et impetratū tū qz ē ipetratum p obreptionē et falsi suggestionem Tū quia ipetratū lite pendente tū qz ī co nō ē strā mentio de antecedenti scripto nec de ꝓcessu pendente nec de appella tione mt̄ posita tū qz in eo apparet errata ī dport et gramatica Tum etiā quia eiꝫ sigillū ē vitiosum et m plu bus ptibus apparent m eodem scripto litere quedam ebrasse nec apparent adhibite ille forme et solepnitates q̄ m talibus ē scriptis mteruenire dent tam de ꝯsuetudine qꝫ de iure Insuper etiā tū ipm assertum priuilegiū sit alterꝫ ꝯformatorum nō facit ulla fidem nisi ostenso priori seu originali Ceterꝫ saluis pmissis ipē sp. seu dictus audiemus pdidit fructū dicti assti priuilegij cū uarijs de causis sit penitꝫ et oīo sublatū etiā si a pn̄o fuisset aliquod et iustū qđ tn̄ supꝫ ē negatū Postremo ē etiā ipm assti priuilegium alijs roīb⁹ et cau sis multiformiter vitiosum ꝯpt qđ merito uent et ē per uos oīo repel lendū et abiciendū de quibus suo tpe ꝯponetur Nec ulla ē p uos eidem pri uilegio nec alijs mstris fides adhibē da nec pstanda et maxie illi assē te priuate scripture quā dicit scriptā esse manu eiusdem Jo quod negatur

Coram vob

tu uuiems semp adūte ad hanc for mā opponendi cōtra uira et mstrā Et semp habita ipōz copia et oīa et sīgu la videas et examines cū diligētia et contra illa opponere studeas que po tes vita Eo tn̄ p̄ripue attento qꝫ nū qđ te submittas ad opponendū et al legandum mstrā fla nisi ex maxia et euidentissima causa quia res talis ē multis rōspectibus valde periculo sa ē.

Quia caret forma

Nec st formalia mstrōz dicit sā ta formā pductionis mstrōz m glo. m. et nō. p glo. m. l. tñ aliter ē de tabularijs ſo. rō. Circa hoc queritꝫ pone qꝫ notarius omisit ponere mdi tionem ul diem aut locū m istrō et m tradito pti dicit se errasse et vult errorem suū corrigere Queritur an-

sit audiendus dic q licet sup hoc sint opi diuerse tñ ꝑm spe sic distmgue dñ ē Aut notarius protestatur se errasse et tñ errorem suū potuit corrige nā m frō suo sibi credendū ē Aut non ꝓtestatur et tñ remanet mstrm vitio siū ut p spe m dicto tñ. ff. postremo v. ff. nūquid gferto ad qd fanunt nō. m l. si quis dnō ꝑ Cy. c. ad l. cornel. de fal. et m l. errore. C de testa. et p bar. m l. si librarig. ff. de legi. iur. et m l. fi. ff. de tabu. crib. et dirī m tñ ꝑr. Et ex hoc sequitur q si notarig fuerit mortug q nō potē irrt talis error amplig corrigi ut ibi nō

Tum quia est ab rasum

Solet oppōi abrasuꝝ vitupatio et tāq̄ cellatio mstrū que vitia reddunt suspectum et aliqn vitiosum mstrm ut tenditur m c. inter dilectos ex. de fide instru. et ex. de religio. do. c. cū venerabilis. Vocē pro hug plemon doctrma. pot sic distmgui ꝑm and. de piis. Qñq̄ ꝑpetratur in scꝑtura ul in scō. m aliqd obmittendo qñq̄ imutando ꝑ. cāū Aut scꝑtor obmsit aliquid formale et tñ dic ut s. qrīme dirī Aut obmsit aliud et tunc obmsit lrām ul sillabā et nō nocet ut ꝓbatur m l. qui habebat m pñ. ff. de ma. te. Aut obmsit orōnem et tūc nocet si ex ea sensus alteratur aliter quē dicentur. 2. cāū qñ imutant et abradendo ꝑmant et tūc aut est scꝑtura mclusiua aut apta ꝑ. cāū nō nocet ar. ff. de hys q̄ in te. de. l. cancellauerat. In 2. cāu qñ ē apta tñ subdistingue qua aut ē rasura uel imutatio dictionis aut sillabe si dictionis tūc suspecta reddit ipa scꝑtura ut l. edicto et. l. ij. C de edic. diu. adrī. toll. maxie qz iure cau. ꝓpt. tenuē rasurā hr̄ hñtur suspecte ut ex. de crim. fal. c. liz. ff. quāta. Si nō sit imutatio seu rasura sillabe uel littere tūc aut illa talis rasura et mutatio habet altrnatiuē sensū et dubitationem mducere et tūc scꝑtura suspecta habetur ut falsa puniatur ut ex. de crim. fal. c. fi. vbi nō nō habet alterare sensum nec dubitationē mducere et tūc nō nocet ut ex. de fide instru. c. ex lris. Si tñ ista rasura ul imutatio appareret cē frā ꝑ notariū qui rogauit mstrm substmeretur de qua rasura ipe notarius debet facere memoriam m sua subscꝑtione ut colligit ex hys que notantur ꝑ glo. m d. c. ex lris et c. inter dilectos ex. de fide instru et m c. cū venerabil. ex. de religio. do et c. olim ff. restat. ex. de rescꝑ. et speciū m tñ. de mstr. edic. ff. restat in pñ. et ff. postremo v. excipitur. Jtē q ē vitupatil et qd nō m dcā l. edicto et l. error. C de testa

Non est nec fiunt publicus nec autenticus

Hanc exceptionem solent frequenter opponere cauillosi ꝓcuīes marie qñ mstrā ꝓducuntur & longinquis ꝓbus quia m illis tollerabilis ē ignorantia An scꝑtor sit notarius licet hoc dicant m sua subscꝑtione q̄ nemo nascitur notarig nec ꝑpria auctte gstituitur ff. ab alio creatur. Qualit. ꝙ. si fiat mstrm reuocetur idubiū ex defectu notarig qualit ꝓbabitur ipm ee notariū dic q dupliciter vnomō si ꝓducatur priuilegiū siue officij m publica forma et hoc ē clarū Alio mō ꝑm doc. si ꝓbetur q̄ cōi voce et fama ab oīb̄ cū vicinis et cū patriotis suis reputatus ē et reputat ꝑ tabellione et eig mstris tāq̄ publicis fuit adhibita et adhibetur publice tā iudicijs q̄ ex. plena fides ut nō. p doc. m l. barbarig ff de offi. ꝓto. et ex. de re. iudi. c. ad ꝓbandū et d. c. mē dilectos & fide mstru. fauet l. ij. ff. ad macedo. Sup qua ꝓbatione sufficiunt lrē testiōmales ulig officialis ul rectoris sub cuig iurisdictione hītat ipe notarig ut obseruat gnalis practica. Quā opinionē seruat spe. m dicto. ff. ꝑ. tertio v. Quid ꝙ. si tabellio. Et q̄ dcā st. ꝓcedunt qñ ꝓducuntur mstrm de ꝑ tibus ꝓxis et circūstantibus ut posse ee facilis ꝓbatio et informatio de dō officio Quid ꝙ. si ꝓducant mstrā de longinquis ꝓbus ubi redditur difficilis ꝓbatio et informatio q ille sit notarius An grauabitur pars ꝓbare eo mō quo s. dictū ē breuiter speciū m dcō. ff. restat videre v. ff. quid si ꝓducatur aliqd mstrm & timat q si tale mstrm prima facie appareat in forma cōi et pubca nō abolitū nec cancellatū tūc q̄ plenā fidem ꝑ se faciat sine alia ꝓbatione nec ei ē verisile q̄ m eig subscꝑtione qui se notariū attestatur flm̄ 9mittat qz falsig homo nō ē homo ut nōt. m. l. falsig. C de fur. ar. ad h. m l. ij. C. de fide mstru. et l. fi. C de edic. diu. adrī. toll. et. l. ij. q̄ad. test. ap Quā opinionē sequit. Cy.

m l ꝓpationes C de fide mstru · et ḡlo
m auct de fi mstru · ī sūma et Ja de
belu · m dr̄a · auct · ſ. quid ſi tabellio
coll · vl̄o · C predictis tn̄ obstare vidēt
nō ꝑ ḡlo · et Jmo · m c · i · ext̄ de di
pegri Apparet ḡ ſ̄m priorē ſmaz ꝙ
meliorꝫ ē ḡditioms ꝓducens mstr̄a
de ꝓbus longinquis ꝙ de ꝓxims t
hoc ꝑ tōes de qua s̄ posset tn̄ fortas
se nō ī ꝓbabilit dici ꝙ si sit ī strūm
in quo vertatur magnū p̄iudiciū
ut puta testm̄ ul aliud ḡraue dbitū
qd̄ nō credatur facilit̄ nisi ꝓbetur
modis iam tradit̄s als credat̄ et sic
pot̄ om̄ sīa concordari et oms
materia falsitat̄ et suspitionis
auffer̄ C Quid si contra mstrūm op
ponit̄ ꝙ scriptor eiꝫ ē sacerdos an
valeat mstrūm Jmo · dicit ꝙ nō ꝙ
talia publica et secularia officia ſ̄
clis interdicta ut in c · sic te · ex̄
ne · cle · ul mo · et l · placet C de epi
et cle · Alij distinguunt alit̄ ut no
speciem in dicto ſ. restat videre vbi
quid ḡ si tabellio et vbi se qn̄ sz
ꝑ eundem in tō de statu mo · vbi ex̄
vn̄ ꝑma op · videtur hodie approbata
in c · cū officiū ex̄ de hereti̇ li · vi
et ibi in ḡlo · sup vbo · ad p̄missa bar
tenet ꝙ valet mstrūm liꝫ nōrius pre
nā mouriat ut ipe nō · m l vmū ·
C de ducario li · xi · et nō in c · i · ex̄
ne cle · ul moach · alibi nō se firmat
in l · ſ̄ius ff · de testa ſ. remanet ad
dictū c · sz quid si oppōtur ꝙ no
tarius sit infams et dapnatꝫ de ta
li crimine ꝓt̄ qd̄ factꝫ ē infamis an
poterit mstr̄a rogare et facere sup
quo distinguo ut nō ꝑ bar · in l ·
eadem · ff · i · ff · ad · l · iul · repe ſ̄m
quē regulariter infāms et dapnatꝫ
de tali crimine pot̄ ee tabellio et in
stra confitet̄ fallit si deliquerit in
offitio in quo fiunt ꝑ tabellione assup
tꝫ puta ad arthmeticā publicā ut · l ·
si aliquid · C de suscep · et arthi Et
adde qd̄ nō Jmo · in c · pe · in fi · ex̄

Tum quia fiunt et est simulatum

Dicit̄ aut
mstrumentū simulatū vbicūq; v
nū inter ptes ē tacite actū et aliud
diuersum ut ḡtrariū ē ī istō de scriptū
vbi thra qn̄ debitor eiꝫ fundū obli
gat creditori et in istō dicitur qui
vendidit ut cotidie fit et habetur
in l · ꝫ C plus valere qd̄ agitur ꝙ
tacite magis attenditur id qd̄ tacite
ē inter ptes ꝙ id qd̄ scriptū ē ut dō

l ꝫ et l ymaginaria ff de ḡtheu
empt · et in c illo uos ex̄ de pigno
et · ad mām ex̄ de ḡthen · empt ·
et scripsi in forma libelli in ḡlo · sup
vbo legitimus titulus fuit qd̄ nō in
c · p tuas ex̄ · qui fi · fuit le · et ī c ·
cū inter ex̄ de elect

Dinoscitur ee flm

Aduite ꝙ ad hanc exceptionē non
decurras nisi ex magna et euidēti
cā ꝓpt̄ magnū periculū qd̄ irregnare
habet in hoc et difficultatē ꝓbois
detegitur tn̄ falsitas mstrū ex variis
circūstātijs de quibus nō in c · cum
inter dilectos et c · cū iohes ex̄ de
fide mstru · et c · cū venerabil · ex̄
de reliḡ do · ſz hic occurrit dubiū
ꝑ quot testes ꝓbari possit testm̄
ee flm Cura qd̄ sic subbrevitate q
clud Aut quis vult ꝓbare simula
tionē et tr̄ sufficiunt duo testes ꝙ
talis ꝓbatio nō habet directo ī pug
nare mstrūm ꝫ simplicit̄ dr̄ nō strūr
aliud ee actū ꝙ scriptū et p gnīs vtrū
ꝙ simul ee verꝫ ꝫ tn̄ alterꝫ valet ta
cite actū alti valet scripto ꝓualere un
auctē gratiam uoluntate ut detur
Ja · bu · in l cū de eta ff de ꝓba · que
simulatio nedum p directū pot̄ ꝓbari
ꝫ etiā ꝑ ḡecturas et audita ut in c ·
ad mām ex̄ de emp · et ven · et ī
c · illos uos ex̄ de pigno · Et p Cy ·
in l · i · et ij · C plus valere qd̄ actū
licet in dubio standū sit mstrō ut
dicit ḡlo · l · ſ̄ius C si quis alti uel
s̄ · et in dr̄o c · illos uos et · l · nec
ignorantē · C de dona Aut quis vult
ꝓbare flitatem mstrī et tunc aut
gtra mstrūm ꝓducatur vnꝫ solꝫ tes
tis aut plures ꝓmo casu Aut ille tes
tis solus gtradicens mstrō ē de sup
uacuis et nō necessarijs mstrī et tuc
nulla fidem facit ut · l · unus · in fi ·
C de test · et in c · liꝫ vnūs ī fi ·
ex̄ de testi · Aut ē de necessarijs et sa
lubus mstrī · et tr̄ facit nō sunt ple
nā fidem gtra mstrum ꝫ tn̄ eiꝫ fi
dem facit vacillare ut · l · i · ī fi · ff ·
ꝙ admo · te api · et ibi ꝑ bar C Jo ·
principali casu qn̄ plures testes ꝓdu
cuntur tuc ſ̄m eorem ſmaz ḡlo · ca
uuis cuius ꝙ canonica requirūt
tres aut quatuor ad impugnandū
ī totū ipm mstrūm nec quo ad hoc
sufficiunt duo ut nō in · l · ī exercē
dis C de fide mstru · et ibi ꝑ Jmo ·
Cy · et in c · cū iohes ex̄ de fide istru
et ibi ꝑ Jmo · et Jo · an · et plene
ꝑ spec · in tō de mstrō edi · ff restat ·

videre ·v· Sz quero quot testes cā ·v· sequ
Tamen ſm Cy· licz duo p se nō sufficiā
ant ad plenā reprobationē mstrī attā
eius fidem vacillare plus faciunt qꝫ
ſ̄ dictū ē de vno teste et p hoc redditꝰ
suspectū mstrm nā etiā sola qpa° liāz
facit eig fidem uacillare ut hētur i auc̄
de fide mstru m pn̄· Sz quō auferꝫ
ista suspitio que ē contra mstrm ex
dō vno testis aut duor vl rasure
dic̄ q si ē suspectū ex sua forma de
bet pducens sibi mponere fidem p
eius iuramentū et p ydoneos testes
ul testiōmū strībentis ut l penult
C de pba· et l· si quis de auro C ad l·
cornel· de fal et l· fi· ff fi C de fi m
stru· Vbi autem ē suspectū ex dicto
vno testis ul duor citra sbam gnīs
ul mstrī tuī purgatur et tollitur sus
pitio per gtrarios testes et alia īdicia
ut j· dicam vnde queritur pone q ali
qui ex descriptis testibus i mstrō dimīt
se nō recordari ut accidit gīt vn̄ fue
runt pntes ul nō ipi mstro vl abte
dicant se nūq̄ fuisse pntes an i· pba
tū erit mstrm de falso breuiter pluri
colligendo attende Qnq̄ testis vnꝰ
ul aliqui aut oms dicit se nō recor
dari et tr̄ ſm Imo et bar· ubi s· re
manet mstrm m sua robore firmi
tate qz hoc cau ml dꝑmittur gt· istrm
ut dō c· cū iohes Qnq̄ testis abte
et simplit se nō mterfuisse i mstrō de
pont et tr̄ aut oms testes i mstrō de
scripti piter sic dꝑonūt et tūc istrm
redditur ſtm ſm cos Aut ē vnus solꝰ
ex eis et tr̄ aut alꝰ gtestes mthil di
cunt pro istrō qz nō st̄ exaiati ul st̄
mortui et tr̄ redditur suspectū Aut
alꝰ testes duo ul plures Aut etiā vnꝰ
ex eis dꝑonūt se et illū priorē fu
isse pntes et tūc cōfundit̄ testimo
nū illig repugnant mstrō et re
manet ualidum mstrm ut p Imo
t· immatur m d· c· cū Johes et c· cū
dilecta ext̄ de elec· quia maior et lau
dabilior ē dꝑositio que fit pro istrō
qꝫ ea que fit gtra mstrm ner i mto
maxime m tāū isto quia testis qui
dꝑonit se nō mterfuisse ē singulis
quia de se ipo tm̄ loquitur Multo aꝫ
fortiꝫ confirmatur mstrm si bona
fama tabellionis confirmat cū testō
alicuius testi ar m c· cū venerabilis
ext̄ de ex rep· et spe· m tio de fid i
stru· ff· postremo ff· ß pone et p Cy
m l· m extend· C de fide mstru Qd
aut dicemus si i mstrō a quo sufficit
nūs duor testiū fuerunt p nota
riū descripti sex testes et quatuor ex

eis dꝑonūt se nūq̄ mterfuisse Alꝰ
autem duo dꝑonūt se fuisse pntes &
de pntia ul aliox ābntia mthil dicit
an reprobabitur ex hoc mstrm de fto
dicit Imo· ubi s· q sicut qz m eo ē ad
mxtm illa falsitas videlicz illos fuisse
pntes Attn̄ p illos duos poterit alit̄
pbari gtractꝰ quia ipi nō st̄ principes
ciuitatis et ad hoc faciunt q̄ notant
m c· 3° loco ext̄ de pba· et m c· tū
lis ex̄ de pba testi Quid se testes
duo ul plures dicant se fuisse pntes
i mstrō & tm̄ nō auduerit ex p'imm
tale caplm mstrī an reddit̄ mstrm
suspectum dicit bar· q sic m l· rotā
ff de ꝛ· sicſ· licz contra faciant no·
p Cy· m l· ꝛ· C de cīo· aduo· Sz po
ne q pars pduxit suū mstrm adu
sarius autē dicit q ē ſtm et ad hoc
pbandū petit p eū exiberi ptinulā
Queritur an sit audiendus vī q sit
ipō uirante q habet mstrm suspec
tum ar· m l· penlt̄ et l· gtractꝰ tū
ibi nō· C· de fi· mstru Cui dic q nō
ē audiendus si mstrm habet fortz
debitam qua ei standū ē ut l· cū res
et l· cū pnbus C de pba· et mstr de m
vn stip ff Ite ꝛbor et l· optimā C
de gtrahen· stip· Et qua mpbū ē et
absurdum q gtra se ipm̄ quis astrin
gatur pducere testes ul mstrā ut l·
mims graue C de test· et m c· 1· ext̄
de pba· An autem pthocollū plene
pse pbet sicut mstrm plene disputa
tur p Cy· m dcā l· gtractꝰ m ultima
qoe Et nō citra māz falsitatē q dꝑca
qn̄ pot̄ duplicit vno mō criminaliter
alio mō ciuiliter ut nō m l· duc· C·
ad cornel· de fal· Sz an prius sit a
gendū Ciuiliter q̄ Criminaliter st̄ gne
opp· ut disputat Cy· et Ja· but̄ C·
de fi· mstru· et m l· ꝛ· c· ti· et ego po
situ sub forma libelli quo agit̄ ad
restitutionē sm̄ē late p sta mstrā

Alns q̄ De causis

Sciendum ē q̄ multe et uarie sunt
cause que obiici pnt contra mstrā q̄s
gnuāt Specia· m tio de mstru· cōi ff·
postremo et vlt̄ supius gnuātus obi
ci etiā pot̄ contra mstrm q̄ testes
m eodem descripti st̄ a uere repbati
ut quia st̄ de adultrio dāpnati ul ali
o sili crimē ut nō· m l· ꝛ· ff de tes
Quid si testes descripti erant tūc ex
cōmunicati An vitiabitur mstrm dic
q nō ut nō Imo· m t· pia ex̄ de ex
rep· et spe· m dcō ff· postremo ff·
quid si testis mscriptis maxime si eoꝝ
excōmunicatio erat occulta uel reputat̄

ꝑ nō extrōitatis ar· m l· r· C de testa
nā extrōitatꝫ potꝫ facere mstrm ut
nō Jo· an m c· decretuꝫ m nouel
la sita ext· de sen extro· gꝺ· potrit cē
testis ar· m l· cui lege ff· de testa Jtē
opponūtur contra mstrm qꝺ· nō e
scptū manu ꝑpia ullig nōrij qui m
eo describitur quo cauꝰ si tabellio ipe
vnuꝫ ipi soli creditur ut l· si de cal
lro C· ad l· cornel· de fal· et ibi ꝑ Cy·
Si autē mortuꝰ sit fiet gpatio hui⁹
et sigm cui alys mstris ciusdē nōrij
ut m auctē· de fide· mstru· ff· m hys
vere et ff· qui nō cui scqn et ext· de ꝑ
uil· c· cui olim et c· cui uenerabilis
ext· de extrep· et tangit spe· m drō
ff· postremo Jtē opponitur gꝺ istrm
ꝑ nō gtinet m se aliquā tam legit
timā ul· rōtinet tam turpem et i
honestam ut plene nō· m l· cui de
m debito m fi· ff· de ꝓba· facit l· ge
neraliter et l· si plagi ff· de v̄ ob·
et l· si uō remunciandi ff· iri tur
mstrm ꝑ m scire de forma siu rō
nantia ff· de rrgt· uuꝰ et m c· Jmpu
tari ext· de fide mstru· et m l· scp
ture diuise et ibi ꝑ Cy· c· de fide istru
fiant ext· de ꝛ scpt· c· pastoral hic
occurrit qrendū si ꝓducitur duo
mstri a diuisis ꝑsoms contē me ul
ab eadem ꝑsona gtra vnū dicit te
mutuasse mihi m tali die mille i
Ciuitate papie et m alio di· ꝑ eadē
die deposuisti ul· tuig apud me mil
le Rome Queritur cui mstrō sit ple
nior fides adhibenda vi· ꝑ illi istrō
qꝺ sunt ultrō loco ꝓducti ar· i· l· op
timā m fi· C de gtrah· scp· et m· r·
ex tenore ext· de testi· in hoc dicit spe
m· d· ff· postremo v̄ su· ß pone Quid·
e gsiderandū auctas vtriusꝫ istri
ut illud alti ꝑferatur qꝺ· forte di
nosc̄itur maioris auctis que quidē
maioritas et auctas ex pluribus rog
nosc̄itur arguistātys pō ex ꝑsona ꝑ
ducentis si sit ꝑsona vilis et fumo
sa ut l· si quis ex argentar· ns· ff·
l· ff· de edēn· tr· aliud qꝺ· ꝓducitur
ab alia ꝑsona ꝑferend· e ul· si ille
cōsueuit sta mstra ꝓducere ar· m
e· illo nos i fi· ext· de pigno· ꝛ· con
siderabit iudex si altrꝝ ex eis sit ab
rasum ul· alit· m sua figura vino
sum ut s· dixi et traditur m l· fi·
C de edic· diui adri· tol· nā ꝑfertū
altrꝝ nō vitiatū ꝛ· aduert quis ta
bellio ex eis e melioris fame et auc
toritatis ut m r· venerabilibus gr̄

de extrep· et alia silia et si forte ir
piat oia equalia tuē gsiderabit an
illud qd· e m ultiō loco ꝓductū sit li
beratorium ul· obligatorium et libera
torium ꝑficitur obligatorio vbi uō cet
vtrūq; obligatoriū ul· vtrūq; liberā
torium nullā fidem p̄stabit ar· m l· scp
ture diuise ff· de fide mstru· et m c· ex
lris ext· de ꝓba· gz pone ꝙ nōnus
dixit i istiō tuig filig gtay· tē· irpi
tur autē ꝙ ipe gtayg erat mortuus
tpre mstri nūquid ꝑ hoc vitiabit
mstrm dic· spe· ꝙ nō i ꝑalle v̄ ß
pone nā supplendus e gda nec ꝑ hoc
ꝙ ille gtayg sit mortuꝰ ee desnt tñ
uis eig filig qr filiatio huit siuī ef
fectū quc mortc prīs nō extinguu
tur nec pdit eig nome ar· m· l· si fi
mta ff· si mortc ff· de damp· infec·
Vltrius q̄ritur si nōrius fecit vnū m
strm falsū An alys mstris ꝑ eū tra
ditus detegabitur dicit spe ꝙ nō m
drō ff· postremo v̄· Jtē op· ꝙ tabel
lio ar· ad hoc m l· si falsos· c· ad l·
cornel· de fal· qd· mtelligc vex i ꝑtit
et futurus ꝙt publicā vtilitatē donec
fuerit expiresse ꝑ iudicē de flō gdēpna
tg quo tam nō ualebit mstrā postea
ꝑ eū tradita ul· irrogata ut ibi nō· ar·
m c· testiōmuz ext· de testi· et c· fin
termitat ext· de hereti· et ibi nō· ꝑ
Jnno· de hoc gz quid si mstrm sit
falm m vna pte An m oibus r̄eliquis
ptibus vitiabitur dic ut ꝑ Jnno m
d· c· finit mtatꝫ et ꝑ ut scpti s· i for
ma iuramenti testiū m glo· scp v̄bo
et falsitate et scp forma ꝓducendi
mstrā m glo· añ penulte Quid si trā
vno iudice ul· arbitro ꝓducti sit vnū
mstrm scptū et rogatū ꝑ gtayū no
tariū Deinde iudex ꝙfert smāz qꝺ
ipm istrm absoluen ꝑtem qr istrm
e falsum de qua smā ipe idem gtayus
tradidit mstrm Queritur an ipse
notarig sit falsarig reputandus et
vi· ꝙ sit quia eig scpta tenē se fant
fidem quia nō gtradicendo ß scribēb
vi· cōsensum p̄stasse ar· m· l· si fi
uissor ff· lutig ff· de pigno· et m c· tū
olim ext· de prunleg Jngrū det
minat spe· m drō v̄· Jtē op· magre
qua nō sunt ad hoc pncipalit actū
ar· l· lutig ff· de hys qui no· i fama
et ex· de or· iud· c· n· m fi· Post
hec q̄ritur pone ꝙ testor legauit fi
dei tabellionem qui testm dictauit et
scpsit qd· facere potuit ut l· dictā tubg
C· de testa· An testis tñ scpserit possit
redargui de flō qui sibi ipi assipserit
vi· ꝙ sit ut l· n· ff· de hys q si testis

alsp. Jngruū dr̄māt spe m dr̄o ff. postremo vsu Jt̄ exapitur qd̄ negō ꝓiō Nec ob. l. ɳ. qua loquit̄ m eo q̄ tribuit testm̄ m scpt̄ conditiū dr̄ aug sliba ē ipa scptura aliud ē m nūpa tuo q̄ p testes ꝓbatur ſm eū Tu dic q̄ nō caret suspitione iō qua melig ē abstmere quia lex dicta tibg loquit̄ ī simplia dictatorī nō at̄ ī scptoē ut ibi p Cy. et alios doc. Quaeritur an filius nōius possit cōficere et tradere m strūm dr̄e ptimenti ad pr̄em dy. ar gult pio. et cont̄ ut refert bar. m l. quid dicam m pn̄. et ff. si pr̄ ff. de auto tu. fmalit̄ sic distmguitur aut filius ē m ptāte et nō pt̄. Aut ē emā cipatus et tuē pot̄ ar. m l. ipiceretz ff. l. ff. ad legem cornel. de falſ.

Contra assertum privilegium

Bona et laudabilis practica sepatim et distincte obitre cont̄ smgula mstra Nam q̄dam sūt que possunt oppom linte cont̄ vnū m strumentum et nō cont̄ aliud

Contra ius elictum

Est sciendū q̄ scripta gtra ius elicta nullig valoris ut l. ner dapnosa et l. irscripta C. de pāct. Jmpa. offe. et ex̄t̄ de v̄. sign. c. si quid p nouale et ex̄t̄ de dn. c. suggestum et c. cumq; msi pnceps ul̄ sup̄ior ex pōsse dicat ī scripto nō obstanti tali lege ea spe cialit̄ notando qua nō sufficeret de cern ſm aliquos m tgeneir ut nō p Cy. et alios m l. fi. C. si cont̄ ius ul̄ utilit. pub. et m c. ex pte ex̄t̄ de offi. dele. Ad quid fanunt l. ɳ. ff. si quid a pncipe ff. ne quid m lo. pub et C. de testa. aut̄. hoc mt̄ libōs et l. si quis m pn̄. testi ff. de le mo. et ex̄t̄ de script. c. nō nulli Et eodem mod̄ valeret scriptū ul̄ priuilegiū cōt̄ ius elictū Si pnceps m eo exprimeret se id gredire ꝓpio motu et ex certa scientia et de plenitudine potestatis q̄ ut moderno tpe solet appoi m scriptis gtra dr̄ū et iustitiā ut nō m c. si motu ꝓpio m fi. ex̄t̄ de pben̄. li°. vi°. et p bar. m l. ɳ. C. de pe. bo. sb li°. x°. tū m dubio alio uō expsso psumitur pncps potig contessisse ad ptis suggestionē q̄ motu ꝓpio ut nō. doc. m dra. l. ɳ. et m. l. ɳ. ī pn̄ ff. q̄ quisq; unt. et m hoc debet discretꝰ iudex semper aduertere ¶ Quando autem dicat priuilegiū ul̄ scriptū gtra ius elicta tū tangitur m dicta. l. nec dapnosa et. l. irscripta et. l. quotiens C. de pn̄ Jmpari offerendis

Per opreptionem et falsi suggestionem

Aliud est obrepe principi et aliud mendatiose quitp narrare q̄ nō omes mendaꝫ dicitur opreperit ut nō gl̄o. m l. si quis obrepserit ff. ad l. cornē de fal. Jlle ꝓprie dr̄ op reptor qui dolose optinuit a pncipe scriptū ul̄ a iudice sententia ex falsa allegatione ul̄ narratione frī ī dapnū sin adūsarij vbi gra significauit principi q̄ libellū obtulerat cont̄ gayū et q̄ ipe gayus spontr̄ iudicio ē confessus vera cē contenta m libello ul̄ pone q̄ significauit iudici ī actusatione porrecta q̄ ting cō mīsit tale crimen et q̄ se absentauit et fugam arripuit ꝓpt̄ quod iudex bona sua ānotari seu describi decreuit cū her oia cent falsa m scō certe hūs casibus et silibus ner pn̄cipis irscripta ner iudicis decreta valent ut dicta. l. si quis obrepserit et posset ille qui talia impetrauit actari de falso ut ibi nōtur p gl̄o. et bar. p mendatia aut simplicit̄ irscriptum ul̄ decretū impetratū q̄n sine dolo putans rem se sic hr̄e talia exposa quo cāu loquitur. l. pscriptione C. si contra ius ul̄ vtil. publi et c. suplris ex̄t̄ de script. et nō Spe. m dr̄o. ff. nūc autem restat et m dictis ut ribus distmguitur An scriptū sit impetratū p dolū et tūc nō tenet ipo iure An sine dolo p simplex mē datū tantū et tr̄ cpredit ſm ver tatem et nō deprecantis affirmationem

Lite pendente &c. alia

Contra scripta m qua apud forum laycale multi errant nō pr̄ bentes auditum sup hac exceptioe contra iura canōica et multa ut ex̄t̄. ut lite pen. c. fi. et C. ne lite pe. l. i. debet gl̄o. is qui vult supplicare lite pendente m eig supplicatione mē sionē facere de pendentia lit̄ et pro cessu ut ex̄t̄ de re. iudi. c. ut mo nasterium

De rescripto

Her ē legittima exceptio que m duc ta ē optima rōne ne concedens de cipiatur et pars aduersa ledat̄ ut ex̄

& dolo et contu. c. ex hīs et cī. de sēp. c. Cetez et c. ex pte

nec De appellatione

vbi enī sīmā lata est mt locutoria ul diffinitiua et ab ea fuerit appellatū nō lic impetrare scīptū sup executione sīme nō facta pīncipali ex pssa mentione de appellatione ab eo mt posita ut ext. de gest. uti. ul mixti. c. cū bone cū sy.

Eratum in Dyoc et Gramatica

& Tales nempe errores vitiant scīpta maxīe ppalia et Impalia ut nō. in c. significante et c. ad audiēn. ex. de scīpt. secus si debet error in sola līa ul sy. ut ext. de fid. instru. c. ex pte

Eius Sigillum est vitiosum

& In hoc debent iudices multū aduertere maxime in sigillo papali et Impiali si contineat in se signatoris cū vestibꝰ regalibus cū sceptro in eius manibus et cū līs s. circū scīptis eius nomē exprimentibus et q sigillū sit integrū nō minuti hns ceram veteram ul nouam de quibus in c. mt dilectos ext. de fid. instru. similr redditur priuilegiū suspectū ppt incisuram ul līaz diūsitatem ut in c. cū olim ppt ex. de priuileg.

Alterius confirmatorum

& Adiute nā priuilegium alterius confirmatorū regulariter nō pbat nec quitq̄ uult tribuit nisi quatenus pbetur de anteriori originali cōfirmato ut in auct. si quis in aliquo vocato C. de ēdendo quia ille qui cō firmat nō ē intentionis aliq̄d de nouo tribuere ul deferre ut in c. q̄ intentionis et c. ex pte in fi. ext. de priuil. et ext. de confir. utr. ul ī vtr. et cū dilecti et ext. de v. sign. c. abbate sane facit lex et quia ff. de Jurisdic. omn. iudi. et iō si constaret de intentione contraria ipīg confirmātis nō ecclē nītre pduxerit confirmatum in suo confirmante ut cōiter vbi gratia si pncips induserit de verbo ad vbum priuilegiū confirmatū in suo confirmante ut cōiter hodie practicatur et pbatur lxm. di. c. in

synodo et ex. de confir. utr. ul mixti. c. plures Et ita determinat spe in d. ti. ff. nuc ar restat et p glo. in d. c. plures et latius in c. abbate sūm sil. ex. de v. sign. ꝙ quo facit qd nō cy in l. ex debito c. de dona et qd habetur in l. adoptio nō uere ff. de adop. et in c. q2 cū ex. de affi. et glang. et in spe. ī ti. de rescīpt. pnti ff. īone formē Ecqui nō nō ē nīa exhibito prioris confirmati si pncips dicat damus cōfirmamus ac de nouo damus et gratanus ex certa sua ꝑm Imo. et Jo. an. ut p eos in dcō c. mt dilectos et glo. in dcō c. penulti Sz pone q antiquus priuilegiū confirmatū erat ipō uere nullū ul quia impetratū ab exōim to ul ex iniustissima et reprobata causa aut aliter nullū An p gns priuilegiū ipīg cōfirmatorum vires assumat dic q nō q destructo fundamēto corruit edificium ut l. q. i. c. cum paulus et pro hoc ē tex. in dcō c. mt dilectos v. cum igit priuilegiū et ex. de regu. iudi. c. cū interuos v. q̄us forte misi pncips sines ipm vitiosum ex certa scientia sup eius vitio dispensauerit qd nota

Penitus et Omnimodo sublatum

& Nota q̄ multis modis pditur priuilegiū pō si priuilegiatus fiant gesta ipm priuilegiū ut ex. de pben. c. p illos et ex. de constit. c. cū accessissent et ex. de priuil. c. si. de terra et c. accedentibus fiant l. cum patre ff. sub. ff. de le. 1° et l. auriliū ff. de minor. Jn gratiū tū faciunt nō p Cy. ī l. volūtarie ff. de exceptu. tu. ¶ 1° pditur priuilegiū p nō vsū debito tpe cū vt pt vbi gratia si quis habeat priuilegiū nūdinaz et stet negligens p dētemus nō utendo eo ut ff. de iudi. l. i. et multo magis pditur si fuerit negligens nō vtēdo spatio xl. an. ut d. c. accedentibꝰ et c. si de terra et nō in c. ad audientiā ex. de pscīp. ¶ 2° pditur si eo male vtatur seu abutatur ut pbat. xi. q. iij. c. priuilegiū et lxxiij. di. misit et in auct. ut iudi. sine q̄. q° suffragio ff. anpenulti ¶ 3° pditur ppt delictum eig ut in l. filio ff. de ritu. nup. et l. ij. C. ubi senatꝰ ul clarissimi et ex. de pen. c. ad aures et c. quibusdam ¶ 4° pditur si ex eo alteri dapnū inducatur enorme ut ext. de den. c. dilecti cū sequ. et ext. de v. sign. c. quid p nouale et in hor multū est notandū hūg at-

gstitutioms rō fuit quia nō ē vera
sitle pncipem seu concedentē uis alijs
pns ul futuris grauiter seu enormit
ledere ut l. ŋ. ff. si quid a pncipe ff.
ne quid m lo. pub. ¶ 6°. ꝑditur priuile
gium si pncips ex certa sciencia iudicat
gtra illud ut ext. de rescri. cum c. por
recta m fi. ¶ 7°. ꝑditur priuilegium
p expssam ul tacitā renūciationē
ipsius priuilegij ut c. de pact. l. si
quis m gsturben. et m l. renūciare ff.
ad trebell. et l. 1. §. assignare ff. de as
sig. lib. fact ext. de regula c. litz et c.
ex ore ext. de hijs qui fiunt a ma. p
ca. ¶ 8°. ꝑditur p posterius priuilegium
derogatorium ꝓcedent ut plene nō. i
c. 1. ext. de rescrip et c. venens cū
sy. ¶ 9°. ꝑditur p expssam renouatio
nē gtedentis ut m c. suggestū ext.
de den. fact qđ nō. m. l. uditiū de iudi

Alijs trationibus et causis

Ultra predicta vitia que solent oppōi gt
priuilegia sūt etiam alia plura vide
licet p meis non continetur scilicet
facti ut ext. de roha. cle. et mulie.
c. sup eo. Itē p m scripto nō ē no
minatus ille contra quē ꝓceditur
ut m c. p. et gl. ext. de offi. dele. et
nō p title. m c. significauit ext. de
script. ¶ Item p tpre impetrati re
scripti eius aduersarius erat mortuus
ut d. c. significauit de script. fact
l. ŋ. m fi. ff. q. sen. sine app. re
Itē p non fuit fta mentio de una
mento interposito ut ext. de script
c. gsuetud. ¶ Itē cōt scripta ad bñ
fitia ecclesiastica solet oppōi q ī exe
cutorijs nō fiut facta demonstrijs
mentio spālis ut ext. de script. c. ex
ī simuatione. ¶ Itē p nō fiut fta me
tio de dispensatione ut m c. ex tua
ext. de fi. pūb. ¶ Itē p fiut fictas ex
pssa m contradictione psone supplī
cantis que exposiuit se viduam et
pauperem cū cet nupta et diues ut
i c. venerabili ext. de offi. dele. vel si
exposiuit se cē clīcū tpe bñfitij ipe
trati cū nō cet ut ext. de cōsti. c. ex
litis. ¶ Itē solet oppōi q aduersarius
nō ē ꝓtrahendus extra forum sinū
ultra spatiū dugē dietaꝝ ul duoꝝ
dieꝝ ut m c. nulli ext. de script. qđ
qđ spatiū hodie restringitur ad v
nā dietam ut m c. statutū gl. cū vō
et gl. sequī. ext. de script. li°. vi°. Et si a
bo actor et reus suū eundem Cuntati
alt alteꝝ trahere nō pot ext. illam
nisi certis cāibus spālibus tradit
m dō c. statutū. ¶ Itē solet oppōi gt
scripta ad bñfitia q ille qui tacuit
ꝑm bñfitiū tacuit de priori q ānā
obtinebat vñ nō ualet ipso iure rollo
2°. ut nō. m c. ad aures ext. de scrip
et m c. nō pt ext. de pbeñ. li°. vi°.
fallit hoc m duobꝰ cāibꝰ pmꝰ si ille
tabat de priori bñfitio ut m c. gsta
de script. li°. vi°. 2us si ꝓprio motu cō
cedentis fuerit sibi collatū ꝑm ut ī
m c. si motu ꝓprio ext. de pbend. li°. vi°.
et hec ē practica moderna dicitur
Demde quīt pone q Impator ul rex
donauit plurima de rebꝰ Imperij
ul regni prout sepe accidit ul mul
ta priuilegia cōtulit An successor
ī ipio ul regno poterit illa reuocare
videtur q nō ut l. fi. de consti. pn. et
m c. decret ext. de regul. iur. li°. vi°. &c
pe tangit in gl. nūc autem certa fi. et
finaliter ꝑm aliquos sic distinguit
Aut ex hijs donatis ul gressis Impe
rium ē enorm lesum et ita poterit
illa reuocare quia more bon admīs
tratoris debuit se hīre ī Imperio ut ꝓ
batur m c. intellecto ext. de iud. et
ext. de dona. c. pastoral. et ext. de re
iudi. c. abbate et m auct. de nō alie
gl. si imng colli ŋa. Aut leuit et sepa
re ē lesum et tunc nō poterit reuoca
re quia nō debet cē sibi mte dicta
leuis donatio maxīe gfa bñmerētes
ad hoc faciunt l. data C. de dona et
l. 1. C. si long Imp. lib. li°. x°. et l. bene
C. de pdu. pue. et l. sancim. m prin.
C. de dona et l. digna C. de lega. Vl
timo qro quid si ppa ul Impator m
priuilegio abbati gressi suscipiat mo
nasteriū sub eiꝰ protectione an ꝓ hoc
extimatur monasteriū a iurisdictio
ne epi dvoc. dic q nō ut m c. exptē
tua ext. de priuil. et ꝓ glo. m c. fi. ext.
de sepul. vii. ul mvn. et ꝓ bar. m l. 1. C.
de execu. mu. li°. x°. // Quid si cap.m
monasterij ē ꝓ priuilegiū ocupatū
a iurisdictione epi an capelle eiusdē
monasterij erunt exempte dic q nō
nisi hoc spāliter expressum fuerit
ī priuilegio ut habetur m c. ex ore
ext. de priuil. nā exemptio data re
spectu vnius eccie nō extenditur ad alī
am ut m c. cū capella ext. de priuil.
ner data psone ꝓ ecclia vnius psone nō
extenditur ad aliam ut m c. sane ex
co. ti°. Si tñ vba priuilegij sup ex
emptione ul remissione alterius iuris
essent mdiffinte plata debent gnā
liter intelligi ut m c. quia circa ex
eo pnt tñ ordinarij plati spellere

cos qui se ꝓtendūt exꝑtos ꝓducere
coīā boīs viris priuilegia sua et ꝓbaē
ꝑscīptione quā allegant ut m c. cū ꝓcē
ext. co. tº liº vjº

Et maxime illi assertę priuate

Nota q̄ priuata scriptura fatta plenā fidem per se contra ꝑscribentem sicut facit si constet eius ꝓpria manu fuisse scīptam ul̄ p ꝓpīus ꝓpriam cōfessionem ul̄ per depositionem testium ul̄ p hmōi gpationē ul̄ ꝓbā. in l. si ex. cautione C. de non nu. pecu. et m c. si cautio extra de fide mstru. et mst. de lite obli. p totū et m l. exemplo l. iōes et l. mstrā C. de ꝓba. et l. publia ī fi. ff. de po. et l. eū qui ℔. uall's 4 l. ting ff. de constī. pecu. et l. 1. C. de ḡh. supp. et l. plt. ī pn̄. et ibi p Cy. C. de fidei. q dū tm̄ contineat m se causaz iustam et legittimā ut l. cū de mdebito ī fi. cū ibi no. ff. de ꝓba. fac. l. nō nudis. C. de ꝓba. et l. fi m fi. C. de fid. mstru. Que quidem priuata scriptura varīo mō ē ī iure baptizata nā q̄dq̄ appellatur cautio ut dicta l. si ex cautione et dicto c. si cautio q̄dq̄ appellat cyrographū ut l. si cyrographū ff. de ꝓbō. l. fiiū filij. ℔. cū qui cyrographū ff. de le. 1º. et l. gpationes in pn̄. C. de fidei mstru. Q̄dq̄ notatur epla ut l. 1. C. de ḡh. supp. et l. ting. et l. eū qui ℔. uall's ff. de ḡh. pec. et l. epla ff. de pact. Q̄dq̄ appellatur liberīonū ut l. iōnes C. de ꝓba. et l. nuda. iō ff. de dona. cū sq.

Quot negatur

Hīc aduīte tu qui vis ꝓpriam scīptura ne gare nā si ꝓbatū fuerit tuā ēe scīpturam mādis in penā dupli. ut in auth. cont. qui ꝓpriā. C. de nō nu. pec. Et hoc si fuit ꝓbatum gt̄ te p testes seq̄ si p tuū iumentum ul̄ siuī ut ibi. Qui nō negat ꝓpriū sigillū tenetur de ffo. ut l. eos primo in fi. ff. ad. l. cornel. de fal. Reuero gnāliter mdubiū an priuate scīptura sit attendendum breuiter sic distīgue. Aut gerent talis scīptura ꝓpriaz utilitatem scribentis et nullam facit fidem aliter enīz facile ēet vnūq̄q se diuitē fatere ut ꝓbatur in dicta l. exemplo et l. iōes et l. mstrā C. de ꝓbō. Aut gerent eig ꝓpriū ī modum ut plita eig obligationem ul̄ rei siue alienationē et tūc aut ipe scriptor fatetur scīpturam a se ul̄ p se scīptaz simpliciter et tūc plene ꝓbat gt̄ eum ut dicta l. si ex cautione cū sq. Aut negat ipam scīpturam et tūc aut ipa scīptura habet ptes et testiū subscīptiōnes et tūc si testes recognoscunt subscriptionem et deponant illius ēe scīpturam facit plenam fidem si nō hūt ptes subscriptionem absq̄ alia gpatione hmōi ut nō. in l. gpationes C. de fide mstru. Et eodem mō facit fidem si nō habet ptes subscīptionē sed testium tm̄ si modo testes ipi deponant ipaz illig ēe ꝓpriam scīpturā. Intuīemente etiaz ad hoc hmōi gpatione ut in auct. et si cōtracty. C. de fide mstru. et in l. fi. C. si certe pe. Cum aūt ibi signata. Aut talis scīptura nō ē ab aliquo subscīpta nec a ptibus nec a testibus ℔ ꝓbatur p testes tm̄ nec p gpationē hmōi tm̄ q talis illam scīpserit et tūc nō facit plenā fidem gt̄ eū ℔ solū semplenam ut dicta auct. et si gr̄tus et in auct. de fide mstru. ℔ i. et p glo. et doc. in l. ī. bonefidei C. de iurei. et l. admouendi ff. de iurei. Ex quibus colligere pot̄ q̄tū vigeat periculum in huīoi priuatis scīpturis et q̄ sit ℑ nec eig fidem imponere si negent nec scribens mortuus sit. Viso de scīptura priuata q̄ gerīnt simpliciter gmodū ul̄ īgmodū scribent tm̄ sciendē ē q̄ē quedam alia priuata scīptura q̄ gerīnt ipius scribentis et altīg gmodū et in gmodum. Quedam alia priuata scīptura que gerīnt altīg tm̄ cōmodū nec ī gmodum et nō scribentis si quidē gerīnt gmodū scribentis et altīg ut patet in iōībg tōībg et tr̄. aut ille iōes solum contiment ꝓpriā vtilitatem ipiq̄ scribentis et tr̄. nullā fidem faciunt ꝑ se nec in eius fauorem. Aut contiment eius ī gmodum tm̄ et tr̄. fidem faciunt q̄tū eū si scīptum sit ꝓbata ꝑ eius cōfessionē ul̄ p testes ul̄ p hmōi gpitione ar. iurii pdictoz. Smat. gtineat utrū ℔ cōmodū et ī gmodum scribentis. An fiet diuisio et separatio scīpture gmodi ul̄ īgmodi ut sic dicamq̄ ꝑ in ea ꝑte q̄ tenerīnt ī gmodū scribentis fidē faciat q̄tū eum pro illa autem ꝑte q̄ gerīnt an fidem faciat vī ꝑ sic ꝑ ea que statim supra dicta sūt. In q̄tūcūq̄ facit q̄ nō. glo. in l. quidam. ℔ nūmularios ff. de eden. Tu autem distinguе ut dixi. s. in forma petendi copiam mstroz in glo. ī. v̄. quid aut si mentio. In scīptura vō q̄ altīg tm̄ et nō scribēt gmodū ul̄ mgmodū gerīnt sicut sunt libri ꝓsenetaz et rampsoz et reteroz officialiū ut mediolani Januе venetijs distinguе. Aut ista scīptura ē scīa a ꝑsona que habet officiū de publico sup hoc et tūc facit plenā fidem ut d. ℔ nūmularios pro hoc fant. l. illate C. de fide mstru. et l. luti. ℔ tutele ff. de adm. tuto. Aut ē scīa scīptura a pa. que de pub.co officiū nō habet ut sut

mẽcatores et capsores moderm tpis t
tiũ nõ sunt plenã fidem ut nõ. glo. i
dicto. ff. nũmulariros et ibi p bar. ff.
quam tales libri faciunt semplenam
phoem mr ex̃neas phoes nõ at ad ip
sor scribentiũ cõmodũ sic intelligit
glo. que ẽ m d. l. boue fideĩ de iur. iurãd.
et p nõ. p doctores m d. ff. nũmula
rios Ex quibꝫ patet p isti psonete
seu nialoseri qui in dictis Ciuitatibꝫ
faciunt sipturas de oibꝫ mobilibꝫ et
venditionibꝫ mobiliũ rez p eis stari
debeat et plenã fidem faciunt cũ smt
p coĩa huiusmodi Ciuitatiũ approbati Idemq;
p oĩa dicẽda mercatoribꝫ Ciuitatum
qui ĩsurbũt oẽs reddity et talcas et
oĩa que vemunt in roĩ de quibꝫ oibꝫ
traditur p bar. in l. nuda ff. de dona.
et p Cy. in dr̃a. l. nõ nudis et l. nõ eplis
de pba. Habes igitur ex predictis qualiter
impugnantur nr̃a publica et priua
ta scripta et priuilegia Vnũ sup ẽ
dicendum p gra illa mstra fra de il
lis gr̃atibꝫ de quibus actũ ẽ ut ficiat
mentio sipts de quibus loquitur in l. gr̃atis
ff. de fide mstru. nõ pt pbari liberta
tis ul exting̃uatio msi p gratiaria sup
tuta nõ at p testes ut l. ghiãluter de
nõ nu. pe. falsitas at cor bñ posset
pbari p testes ar. in l. de fide et l. si
aut c. ad l. cor. et sicut Cuta predicta
formo duas gones Exic in mstro tomme
tur p tutg mutuant Gayo. C. et gra
mstrum producuntur testes in co de sipti
qui deponunt p tpe mstri nulla fiunt
petita nuãta an ex hoc rpbet in strum
de flo bar. p non in l. singulatim ff.
si cer. pe. aliq ito ẽ nã mutuũ ẽ triplex
vz nãle tm Cuule tm et Cuule cui na
turale cvocatur ut inquit glo. i. l. ij.
ff. si cer. peta. Illud ff. verbum mutu
aut intelligeretur de mutuo cuuli
cui ad illud gmode possit referri sine
mstri vitiositate ar. in l. quotiens de
rebus dubijs cui sp. de quo cuuli mutuo
l. si ex cautione et l. i. in l. in gr̃atibus
C de nõ nu. pe. Et forte idem dicendũ
erit si in istro dicatur p Gayus ofes
sus ẽ se habuisse mutuo C a tuto Sz
quid si in mstro plene dicatur vz p tutg
mutuant uel Gayus habuit et intrepit
Cum pẽtia mei nõiĩ. et testiũ ij sipto
rum demde ipi testes deponut p pecu
nia ibi erat in uno sacculo uel ex in
cor pẽtia ff tñ nõ fuit nuãta nec ui
derint ipm Gayum illam retinere
Quereritur an ex hoc rpbetur istrum
de flo Et determinat bar. ubi s. p no
qua cũ pns cet petita et pata soloi
debet dicta habita et intrepta l. i. ff. si

uusserim ff. de acquir. poss. et l. per
ff. de solu. Multoq; magis reprobaret
si cet nũta sit nõ intrepta ar. in l. falsus
ff. sed sus ff. de fur. et l. si quis pñtl
ff. de pb. ob. Quid si mstr̃m dicat p
tius nuãuit tantã petitaz et testes
deponunt p nõ fuit nuãta sit bñ cat
in quodam sacculo An rpbetur mstr̃m
de flo bar. ubi s. p sic in casu isto quo
ex̃plium ẽ p fuit nuãta qz acta iste
nuãtionis nõ verificatur msi in actu
vero et ppio ar. l. i nuãtionibꝫ ff. de
solu. Sit ff. cautg notarig ne dicat pe
titaz nuãtam ne ipe iuderit nuãri
Veris cet si mstr̃m diceret tõfessus
ẽ Gayus se habuisse a tuto C in petita
nuãta quia nuãtio ipa licz nõ fuerit
tr̃ fta nõ obstat mstro unde testes de
ponentes petitaz nõ nuãtaz nõ rpbant
istrum de flo quia talis nuãtio tr̃
hitur retro et respicit actũ de futuro
in posterũ p illa rba habuisse et retre
pisse ut nõ. bar. ff. so. ma. l. pg dotiũ
Et licet dicat p m dubio uideatur
facta nuãtio patri ann mstr̃m ut p eũ
nõ. m. l. si stipulaty ff. de rb. ob. et m. l. cũ conditio ff. si nu
mos ff. si cer. pe. Et ego scripsi in for
libelli quo agitur ypotheraria m glo
sup rbo fuit confessus C postremo q
ritur an talis priuata sipt̃a ul tau
to debeat hir anũ mensem et diem
sicut mstra publica vi. p sic ar. i. l.
sipturas ff. qui po. in pig. ha. et hanc
p tem tenet Ja. bu. in p.a gsitutioe
C. nau fi. In oppoitũ tenet glo. que ẽ
sup rbo notanter in dicta l. sipturas p
quia sma fuit trex. in l. cũ tabnaz ff.
idem q̃sit ff. de pignor. Itẽ nõ. q in pri
uata sipt̃a tanũ opatur simplex
ptis subscriptio dato p alius tedulaz
inscripserit qm tñ si utrq; scripsisset ut
pbatur in d. l. sipturas ibi rpon tñ sb
sipt. trũ et in dcõ ff. gratis sonus ibi
rotam scribente tr̃ et nisi de emp.
et ven. ff. in hijs et l. i. ff. fid si ser
ui ff. qd iussu deo gratias Amen Se
quitur forma Juramenti qd pstat
a ptr pti

Quoma mari[m] remediū dendendaz litū ē uraīētū id ciuo ssūs sy. praū et pau tatoro noīe ssto Cupiens ipaz qōnē ad relcīr fine pdūa oū urr via et forma qubus melīg potuit et pot detulit ac defert m pūta dīn vi tatrj ssto. Jo. ibi pūta Juramentū veritatis sub forma l. sēpta vz pmo urrt. et urare debeat corporalem tactū sēptu ris pūtg. Jo. si ennt talem petā terre trj ul si dare debet ssto. An. flor. C. Jtl. si ipe Jo. habuit et prepit ex ipa petā terre tot fructg sup quibus idez sy. dicto noīe dicit et prestatur velle stare uramento do. Jo. Cui Jo. pūtg d. vicarius tūn assignauit triū diez rēndendi super dicta forma Juramēti

Quoma mari[m] Jsta ūba st urt ysul ti in l. i. ff. de urt. pro cuig euden tia sidend ē ꝙ multe st. spēs uramenti ut scripsi cura formā rnsioms que fit i pmo libello m glo. urt uran. Quod aī ad ꝓpositū ptmet pūs uramētū appellatur uramentū ueritat Cuius tres st spes Nam quoddam ē uolūtariū quoddā udiciale et quoddā nēcīm ut m quit glo. m. l. i. ff. de urt. et C. co. ti. m fēcta est autem uramentū uoluntariū illud qd defert extra udiciū a ptē pti et pot rcusari. l. us uranduū qd ex guentione m pū. ff. de urt. uig. cui sy. et de isto nō loquitur hic Judiciale aūt uramē tū illud qd defertur in udicio a ptē pti iudice agbante ut l. i. in fi et l. m. m. pū. ff. de urt. uig. et de isto loquit hic Quod quidem uramentū olim nō poterat rcusari p. l. mam festa ff. de urt. urt. et l. de lota C. e. hodie autē pot rcusari si nō fuerit ar reptatum ſm tocīm opp. p l ꝑia liter ſ. smat C. de urt. urt. et ibi glo. liz dy. et bar. dicant posse re cusari ita denū si subsit iusta cā re cusationis alias nō Que aut sint iuste cause notat bar. in dcīm l. mam festa inter quas ē illa qn is cui defert habet eig intentionē fundatā p pub mstrīm. ut d. c. fi. Jntrīm uero ura mentū ē illud qd p iudicem defertur alti pti in supplementū ꝓbōnū de quo loquitur lex admonendi ff. de urt. et l. in bone fidei C. eo. ti. Quod quidē uramentū nō pt nisi ex iusta cā rcusari ut in d. c. fi. et d. ff. sinautē sūt aī hoc uramentoz multiplices effectg ut scripsi in dicta glo.

Sy. procurator hic quero an praurator possit uramē tū deferre et subire distinguo Aut ē ꝓ curator ad lites tūn seu ad negotia tūn et tal nō pt deferre uramentū ner si bi deferrt ut l. us uranduū et ad pecū as ff. praū. ff. de urt. uig. Aut ē ꝓcūr ad uranduū spāliter constitutg et uramē tū deferendū ul ē praū in rem suaz ꝓpriam et tūc potest uramentū defer re et subire et eodem mō si praū ꝓpriaus tū libera admīstr ut ꝓbatur in dictis urbus et l. praū totoz et l. praū tui libera ff. de praūbg nō. in c. qui ad a gendū in fi ēr. de praū et sic ē unus casus in quo requiritur spāle mandatū Sunt etiā quidam alij quos scripsi i sō rēnsioms facte in actione ypothecaria intentate in glo. sup vbo suffitiens mā datum

Juramentum veritat Jo dicitur uramētū veritatis quia p ipse uranduū ē sic cē ul nō cē ut determinat glo. in drīm l. us uranduū et ad pe cunias v. Quid tūn in fine ner sufficit dicere se credere ul pūsumere sic cē ul nō cē nā illud appellantur uramentū credulitatis de quo loquitur ille titulg C de urā caluū. et ert de urt. caluū. p totū Quigmōi aī nature ē uramentū veritatis quia si ē voluntariū ul udiciale postp pūstitū ē siue bene siue male nō mfirmatur ner aliqua via retractatur ut l. nō erit ff. dato ff. de urt. urt. et l. p si deferente ff. de dolo et l. seqn liz aliud sit i uramē to nēnio qd retractatur p mstrīm de nouo ripta ut l admonēdi. ff. de urt. urt. Adūtend mſup q ē quedam alia spes uramenti q appellatur uramentum obligationis mindoruū de qua loquitur l. ut urt. urt. in pū. ff. de op lib. Quoddam ē mſup uramentū qd appellatur ꝓtractg pūdentis ul altius arctg ꝓfirmatoriū de qua loquit aut sa cramenta pubet. C. si adū. ven. et scripsi super forma libelli quo agitur cont

venditorē Et hoc iuramēti annullāt̄ spēi
ē suādū nī sit honestū et ex tā honesta
mt̄positū ubi aut̄ eēt mt̄positū ex causa
turpi et mhonesta tr̄ nō eēt suandū ut
m c. nō ē obligatorium ex de regt. iur. li°
vi°. et ibi p dd. faciunt ad p̄dictā. cū
continghat et qd ibi nō ext̄ de iur. iur.
et c. ij. de part. li° vi°. Solent tm̄ iudi
ces cēmastin ad quos iurisdictione p
tment huiōi iuramenta gstimatoria
gtractuū et obligationū relaxare et
iurant. absoluēre et absoluendo fa
cere eos p iurare Jux. nō. m c. debi
tores ext̄ de iur. iuran. et m c. tuas
extra de vsur. // vidi dubitari an
li absolutione a iuramento sit ps ad
usa rtanda et fuerunt opi. Aliqui
dixerunt qd nō ar. m c. licz epūs ex
de p̄ben li° vi°. et qd nō. m. l. penlt
ff de bo. poss. Tudic qd debet rtari nā
ista absolutio viam agendi que erat
sibi p̄clusa virtute iuramenti apit
ista absoluto sit qd p talem absolōem
exceptio auffertur ipi pti et p ons
gnauter lēditur qō rtari debet ut nō
m c. caueant cū legū m. q. ix. qbat
m. l. de vno quoq ff de ire. iudi. et. l.
nā ita duo ff de adop. et l. m caue ff
cā tofinta ff de mno. Nec ob allega
ta m gtractū qua m illis nō obtinu
tale p̄iudicium cū saluū remaneat
adūsario ius suū // Quid si debitor
qui p̄stit dicti iuramenti ul' quis
alius gtrahens iurant tr̄ qd nō pe
tet absolōez nec ī petrabit a priori
iuramento An ēēt ex clusa a tali
iuramento vi qd sit cū hoc iuramentū
possit saluari sine mteritu tr̄ ut d.
c. cū gtingat cū sy. Nec iudex audi
tū debet p̄stare ad mdurendū p iuri
um ut. l. i. m fi. C. si adu. ven

Primo iuret. &

Hic p̄a pars for
me iuramenti que habet diuisibilia
ri et ampliari iuxta qualitatē facti
et negotij de quo agitur nā siue sit
questio de re mobili ul' īmobili siue
de gtractu ul' qī. pot̄ iuramentū de
ferri ut habetur m. l. i. ff si petitor
ff. qua re ac nō datur et. l. i. ff. q̄uis
autem actione ff. de iur. iur.

Dicit et protestatur

hic nota qd ipe Jo. pot̄ si uelit tale iu
ramentū referre ipi sy. si habet mā
datū sup hoc p̄cipale psone spetiale
si nō habet mandatū ut nō m. l. ius
iuran. et ad peanas. ff. ait p̄tor et ff.
fi. et l. manifeste et l. delata et Jun
Jur. qz an tutor pupilli ul' curator

adulti pot̄ tale iuramentū deferre et re
ferre dic qd sic qua habet plenissimam
admīstrationē et sic equipantur p̄curato
ri hūti mandatū cū libera ut qbat ī. l.
tutor et. l. ius. iuran. Ad vnū aut̄ adū
te qd ille au defertur tle iuramentū pt̄
petere ut ille qui defert iuret prius de
caluūpnia vz qd nō aio Caluūpniandi de
fert prout m forma huiq iuramēti cō
tinetur ut qbatur in dicta. l. ius iuran
et ad peanas ff quis iurand ff. co. ti°.
Sunt tm̄ m aliquibus Ciuitatibq ut ē papi
e statuta p que sūt̄ appbate dicte l. maiest
te et l. delata ad tollendā illā dubitatiōez
que ē an hodie dicte l. sint correcte p d.
l. ēēaliter. ff sinnaute C. co. ti. et optima
ē cōclusio quia nō ē lex iuste cōdite si
quis effingatur iudex et densor suę ppie
tatis ut inquit Jurisc. md. l. i. ī pn ff
qua re. ac. nō datur

Cermmum assignatio ut trium dierum

Jsta ul' silis dilatio dari debet per iu
dicem ne p̄cipitantur ne deliberate
iurantur cadant ī p̄iurū ut habetur
m dcm. l. ius iurand. et ad pecu. ī pn
cō quid tm̄ m fi. ff. de Jur. iur. sicut da
tur ad rēndēd positomibq ut. l. si defen
sor ff illud et. l. qui mtestigantur ff. de
mteirrogat. actiō. fanūt nō. m c. ij. ext
de. gest. li° vi°. Alia multa ēent dicē
da circa huiōi iuramenta que m tex.
et glo. sunt ānotata ff hic sufficiant
que sunt cotidie m practica sc̄e forma
sme ītroducte sup petentia iudicis

Dos. h. vicā

d. potēti papie visis
ctis exceptionibus
Coīā nob̄ factis et p̄ductis p sīm sy. dēo pro
curatorio nōie mi cuia
Coīā nob̄ vertenti Inter rp̄m dicto no
mine p̄te vna et predictū Jo. p̄te alia
Jn quibus quidem defensionibus et ex
ceptionibus inter alia opposuit nos ce
uidirem m petentē oī modo Jure suo
et forma quibus melius possum Jur
loquendo m hys scriptis sedente pro
tribunali m loco iuris cōsueto pnūciam

et declaramus nos fuisse et esse iudicem competentem in ꝯ et quoc̄ ꝑdicta et mea ꝓcedẽ cẽ ad ultiõia prout exigit ordo iur nõ obstantibus aliquibus exceptionibus Instrumẽtis ꝓpositis et oppositis Et inde prefatus d. vicarius ꝑpit per me notariũ tr

Pos. Vicarij

Qua exceptio incõpetẽtie iudicis que opponẽda ẽ in exordio litis ĩ pedire habet processũ et ligare manus Judicis nõne ẽ ꝙ sup ea interloquatur declarando An sit iudex cõpetens ul non ut nõ. in l. exceptiones C. de ꝓba. et in l. mr̃ monasteriũ ex. de reḡ. iudi. et l. sed et si pepit in pn̄. ff. de iudi. et. ĩ. l. fi. C. iudices in ꝓferendis sententijs loquũtur in plurali idem tñ ẽ si in singulari de se ipso loquantur dicendo ego ff. ut habetur in c. penlt ex. de reḡ. iudicis vi. Consueuit autem dubitari An talis sña super hac exceptiõe lata sit diffimtua ul interlocutoria birum ter Aut iudex ꝓnũciat se incõpetentem et tuc̄ est interlocutoria Aut ꝓnũciat se iudicem incõpetentem et tuc̄ ẽ diffimtua et hoc tamẽ ꝓdicta glo. ponita in auctẽ hĩta C. ne filius ꝓ pre Ratio qr hoc ultiõ tamẽ nulla ꝑtitur alia diffimtua sicꝫ patet ꝙ in hoc nõ habet locũ reḡla illa qua dicit ꝙ illa dicitur interlocutoria postꝫ ꝑtitur diffimtua seq̃ ꝙ hic nõ ꝑtitur iõ dicetur diffimtua nã licet nõ diffimat negotiũ principale diffimat ex toto iudiciũ inde qđ nõt bar. in l. qđ iussit ff. de re. iudi. Sz dices si super hoc iudex nõ ꝓnũciat exp̃sse sed ꝓcedit ultra cõtestata in cã nõ obstante exceptione An ualebunt actitata ꝑ eũ in cã videtur ꝙ nõ p. l. fi. C. de except. In contrariũ determinant doc. ꝙ ꝓcedendo videtur tacite se iudicem competẽtem ꝓnũciare ut nõ. bal. in l. i. C. de ordine reḡ. et ẽ tex. cũ glo. ĩ. c. si a iudice ex. de app. li. vi. et in c. ex ꝑte ex. de app. debet ꝙ prius pars que excipit declinatorio ꝓcessu sentiat se aggrauari appellare ut in turribus predictis et in c. recordi ex. eo. Sz ꝙreret aliquis Quabꝫ cõsulitur ei qui ꝓhibetur appellare an diffimtuam sñaz a quocũqz articulo incidenti ul emergenti ꝑ formã statuti oz si iudex in tro in cã ꝓcedat ut dicit ẽ Rndeo ꝙ ꝑ uiam supplicationis ad superiorẽ ar. ĩ autẽ que supplicatio et l. si adiusus C. de pn̄. Impa ostendit Inde ꝙritur an iudex coram quo oppont. exceptio iudicis ĩpetenti possit ipe de hoc cognoscere et pnũciare dicebat inter Aut opponũtur exceptiones suspitionis et tuc̄ arbitri sup hoc eligunt qui de hoc cognoscant et nõ iudex ut l. a ptissim et ibi nõ. C. de iudicijs et ĩ. suspitionis de offi. dele. Aut oppont exceptio Judicis ĩpetenti et tuc̄ distinguẽdum ut plene nõ s. nr̄ formã qua oppontur cont. iudicem ĩpetentẽz et ꝑ bar. in l. quedam ff. de re. iudi. Vlteriꝰ quaritur quia quelibet interlocutoria regulariter pot. ꝑ eundẽ iudicem reuocari ut l. quod iussit ff. de re. iudi. An hec interlocutoria poterit reuocari distinguẽdum ꝙm dor. Aut ꝓnũciauit se iudicem ingpetentem et tunc nõ ꝑ hoc desinat cẽ iudex nõ poterit amplius illã reuocare Et eodem mõ si ꝓnũciauit nõ cẽ ꝓcedendũ sup libello ul absolut ab instantia iudicij ꝙm bar. ar. in c. iudices in fi. ex. de offi. dele. Aut ꝓnũciauit se iudicem cõpetentem et tuc̄ quia in officio remansit poterit illam reuocare ar. in l. diem ff. de arbi. et ꝑ bar. ĩ dicã l. qđ iussit Et idem ꝙm eum si interloquetur tutorem dari ul detrectũ in tempore tunc ꝑdicta Interloc. at interlocutorijs noluerunt quidã dicẽ distinguendũ Aut ingreditur aliquid dari ul fieri ul detentionẽ alicuius arcturi incidentis ul emergentis et nõ potuit reuocari alias secus ueritas ẽ ꝙm occurrit ꝙ ꝑ reuocari omnino tacitu si interueniat tacẽ cognitio als nõ ut ibi nõ Et sic nota unus singulare ꝙ etiã si ab interlocutoria fuit appellatũ nõ tñ sunt ligate manus iudicis quin possit tã cognitam ipam interlocutoriam reuocare ut nõ in c. cũ cessante ex. de app. et sic. Immo in c. qđ ad gsultationẽ ex. de re. iudi Sz an reuocari possit quocũqz tpe an sñaz diffimtuaz postea nõ quia finitus ẽ officio suo l. iudex de re. iudi. et sequitur doc. in dicã c. cum cessante Sed an quilibet iudex possit interlocutoriam suam reuocare dicit ꝙ sic siue sit ordinarius siue delegatus siue arbiter ꝙ omnes ẽ ut l. diem pro ferre ff. de arbi. et ꝑ glo. in dicã l. qđ

uulsit et hoc semel tm ꝙm dy et bar. C ne lite z° quo. l. i et l fideig.ª ff si quis x. ff. de le. mj et l. i. ff. si quis ita ff. ut le. no. caue. Quid autē si mter locutoria huīt execūtionē An potit reuocari dic ꝙ nō ꝙm bar. msi m duobus cāibus primus si fiat tum plenissima cē cognitione 2us si utrīq; pars ꝙsentiat ut nō. p glo. m fi. ff. de p̄to. stip. ꝰz nūquid iudex ptibus possit iudex suā mterlocutoriā reuocare distingue Quedam ē mter locutoria que respicit psonā ipius iudicis et eū grauat et pot reuocare ar. m d. l. qd uulsit Quedam ē mter locutoria que grauat solam p̄tem et tūc nō potest reuocare ar. m d. l. i m fi. et qd ibi no. ff. de p̄to. stip. Illud aut nō. ꝙ abūtrīq; ptibus et utq; nolentibus potest iudex mterlocutoriam reuocare si m ea nō requiratur cāe cognitio als secꝰ ꝙm d. bar. ar. ī l. i m fi ff. de p̄to. stip. iuncta l. ß mterpellatur ff. de iudic. et l. diem ꝓferre m pn̄. ff. de arbi. An autem uolentibus ptibus cognitum iudex eius mterlocutoriā reuocare dicendē ē ꝙ nō regulariter ut l. nō qd qd. ff. de iudi. et l. i. C. quō et qn̄ iudex. Si tū cēt ab ea ꝙuocatū posset iudex appōs tū reuocare ut d. c. cor. di. et app. et m c. fi. ex. de uulg. li° vi° Dicerit aliquis Que appellatur sīa mterlocutoria ꝛn deo ꝙ quilibet artꝰ iudicis qui sit ī lite pot dicī mterlocutoria ut ē ca tatio ptis ul quodcūq; p̄ceptū iudicis ut dicā l. quod uulsit et l. fi. C. de requir Item m assignatione termini ut l. siue pars. C. de dila. et dicta. l. diem ꝓnas tū ꝙ p̄ceptū im possibile de iure ut de fīo ul turpe malū ē ipō iure ut l. fi. ff. q̄ sen. sine app. Ursū q̄ritur Dic ꝙ iudex nō reformauit mterlocutoriā nec pars ab ea appellauit demde tulit iudex contra eandem ptem diffinitiuam sīaz a qua appellauit queritur an iudex appellationis sicut pot reformare sīaz diffinitiuā ita possit reformare mterlocutoriā añ dietam dic breuiter ꝙ licet olim fuit uaria tō inter doctores hodie tū determinatū ē ꝙ possit ut m c. fi. ext. de appli° vi° Si autē a dicta mterlocutoria fuisset debite ꝙuocatū et sic tubuisꝰ m ea nō posset iudex p̄dicty tūc p̄nt de uiribus dicte mterlocutorie ultra cognoscere ut m Cle. fi. ext. de app. Et ex hoc habes tu ꝙ curator multū notare ꝙ si ex forma statutor nō pot ab mterlocutoria appellari poterit hō grauamen p app. nē a diffinitiua repari. Solūo quēritur quid de sīa lata ab obbuiatione iudicij an sit mterlocutoria ul diffinitiua et glo. ī l. titia. ff. de actu. detīat ꝙ sit mterlocutoria et p hoc nō posse ab ea appellari ꝰz bar. ibidem ꝙ sīue sit mterlocutoria sīue diffinitiua pot appellari An aut sit potiꝰ mterlocutoria ꝙ diffinitiua dissimigue An p eā imponatur finis soli instantie et tūc ē mterlocutoria An impomtur pn̄cipali cause sibi ꝛtratia ab solui ab instantia quia nō possidetur ul quia sme actione expt̄ ē. et sr. et tunc ē diffinitiua ut m sti. de offi. iudic. in fi.

In hys scriptis ꝛc

Queritur an scriptura sit mtia doc uulg. ꝙ nō ligz apud acta p notarū debet m script̄ redigi ut nō bar. in dicā l. titia et p glo. m c. qm gtra falsam ext. de pba. p quo facit l. fi. C. de pruu. sto. li° xi° ꝰz cano mstr tenent ꝙ ferenda sit ī scriptis ut ex. de app. c. ut debitus et c. cor. di sc. forma mterlocutorie sr legitia p

Duos B. dicatus ꝛc

her est alia mterlocutoria que ferenda ē de nūtate super legittimatione pso nax ne uditui fiat elusorū cū m eis substantietur iudicium ꝰicꝙ añ oia de psons q̄rendū ē ut l. q̄rebatur ff. de testa et cū sint exceptiones mdentes q̄ psonā respiciunt tō sup eis ē pnūtiandū ut nō. p glo. m l. qd uulsit ff. de reuu. et l. i. et l. fi. C. de or. Ju. et ibi p doc. ꝰz qn̄ debet hec exceptio oppoi dic ꝙ m exordio litis ut l. ligz et l. ita denui. C. de pnu. Ursum q̄ritur an ab hac mterlocutoria uulgi possit appellari vbi sic distingue Aut pnūtiatur p iudicem negatiue vz illū nō ee p̄curatz Aut pnūtiat affirmatiue vz illū ee p̄curatz p° casu pot app̄i qz hanc quia nulla spat

decetero sñā diffimtua ſuper prīcipa
li causa et p gñs hoc grauamen per
quod repulſus a pſecutione litis nō ē
reprobabile p sñaz diffimtuā iō pt
appellari ut ſ ta notā p glo et bar· m
l· ɳ· ff· de app· rrri· 2° cāu ſubdistīgue
aut ē pnūtiatū q̄ cē prūrz ul· ſndi
cū et tuē aduſsarg eig pt appre q̄ ſi
appareat veritate mſpecta eū nō cē p
curēm Aut pnūtiatur affirmatiue
nec ſndicū talis mſlocutoria nō fa
teret ius cont dmn qđ nō vñ gſta
et actā cū eo nō p̄iudicarent rōi ul· dnō
p· l· cū nō iusto et ibi nō· ff· de eo dcē
tt p Cy· m· l· falsū q̄ūt m· q· fi· C· de
fur· et· m· l· litz· C· de p̄ūt· m· e· q·
et sic grauamē nō cēt reprobabile p
sñaz· aſſtū p̄ūrem et p̄dicta ītelligē
mſi dns ſcīuſſe sñaz lata fuſſe et nō
appellaſſe t eam agit p illū aſſtū p
ritz qua tē videretur tacite appbare
eig pſonā et mſlocutoriam sup legit
timatione pſone latam ar· m· l· ab eo
m· fi· C· quō et q̄n iudex· et· l· sepe ff·
fālcientibus ff· de rr· iudi· et· l· si q̄s
rator· p̄nt ff· de v̄bo· obli 2° cāu· q̄n
ē pnūtiatū quē cē tutorem ul· curato
rem et tē· aut iudex exp̄ſſit se ratum
habiturz et tē· poterit app·re· quādḍ eā
eo gestū sit et tuē nō poterit aduſsarg
appellare ar· m· l· 1· ff· idem scribit ff·
qđ fal· tu· Aut iudex nō exp̄ſſit se ra
tū hītuz et tuē appre quia talis sña
nō noceret pupillo ul· mnori ut· l·
si tutor C· m quibus ca· Jure Et est
ratio dubitatis quia iudex habet po
testatem dandi tutorē et curatorē ut
l· 1· p totū ff· de tu· et cura· da· ab hys
si nō sic dandi patres ul· ſndicos Ne
rito priori cāu sñā nō facit ius· ī fo
sic de quo tē· nō· bar· m· l· ɳ· de app· ren

legittimum procu
ratorem

ff· dicit hic aliqs
que dicā ē mter
procuratorem et ſndicū dic q̄ p̄mū
prie ē ille qui a pſona singulari con
stituitur l· 1· m p̄n· et ff· vsus ff· de p
cui· Sndicꝰ ē ille qui ē constituꝰ ab v
nūsitate ul· collegio· l· 1· ff· quibus ff·
qđ cuiusq̄ vnūs· et m· C· 1· ext· de ſm
dic· Sunt etiā alie dīe· de quibꝰ p glo·
m dō· ff· quibus et m l· Item cor· ff·
actor· ff· co· ti· Sz circa hoc q̄ritur An
in constitutione ſndici singulorū cō
stituentiū nōia ſmt m mstrō ſndica
tꝰ mſerenda Quidam dicunt q̄ sic
ar· m· l· ɳ· C· de ven· re· et· li° xi° et
ff· de albo· ſt· l· ɳ· alij dicunt ſufficē
ff q̄ uocetur ſono campane gſiliū vil
le ul· Ciuitatis et mde notarij dicat
q̄ gſiliū Ciuitatis quorat gſtituꝰ ta
lem ſndicū ar· m· C· de rāius ex· de C
lec· prīmā opi· vē sequi glo· m C· fi
ext· de pact et spe· m tō· de ſndico
ff· 1· v· ſtt oppomtur q̄ nōia bar··
aūt m l· 1· de albo scribit distīguit
sic Aut gſtituitur ſndicꝰ ad vēden
dū ul· alienandū et tē debent singulos
gſtituentū nōia ſmgulariter dēsig
bi sic mtelligatur l· fi· C· de ven· re·
Ciui· et auct· hoc ius porrectū C· de
sac· sanc· ecc· et m tot· vñ ſumt·
Quidam constituitur ſndicꝰ ad ali
ud negotiū explicandū et tuē aut
collegium ē magnū puta Ciuitatis
ul· mathe terre et tē nō ē necē singu
los nōia ī mstrō describere si ſuffi
cit qđ nūcꝰ dicat ōs de consilio uel
maiorem ptem mter fuiſſe et cōſti
tuiſſe ar· m· l· qđ maior ff· ad mūn·
et sic stabitur ī strō· ar· m· l· 1· et l· op
tīmā m fi· C· de gth· et cōmt· ſtīp·
et l· cū res et m· l· cū pūpibus C· de pba
et nō· m· l· scīendū ff· de v̄· ob· Aut col
legiū ē puū puta canomtor et tuē
scribenda ſt singulos nōia ar· l· fi· C·
de lega· li° x° Amplius q̄ritur q° loco
sint quorandi q̄n constituitur ſyndi
cus dic ſm doc· q· m loco pub·co ubi
ius rēdditur ul· gſiliū ville fieri cō
sueuerunt nō aut m domo alicuius
priuati nec m una ul· m furno ul·
sub ulmo 1· eodem tempore nō duū
sis et oībꝰ sil· pūpibus ut habetur
C· de dcīs et fi· co· l· ɳ· li° x°· et C·
de legō· l· anūpl· li° xi° et C· de vē· re
n· l· ɳ· et qđ habetur m d· c· 1· de ſn
dico

In hys scriptis

Quod consulte faciat iudex· m scīp
tis pronūtiando nō ē tū de nōitate
ut prīō titulo dixi

legittimum tutorē

Tutor datur pupillo mstr· de tutel
m p̄n· Curator puberi mstr· de cura·
C· 1· ubi adūte q̄ curator constituit
duūsis pſonis et causis duūsis Qui
q̄ em constituitur curator mōri grā
ām puberi tm de quo loquitur īstr
de cura· m p̄n· Quīq̄ constituitur fu
rioso et mente capto et pdigo de quo
traditur ff· et· C· de cura furio p totū
et l· is· cui bonis ff· de v̄· ob· Quīq̄ cō
stituitur lītī ul· cāe tm ut mstr· de
cura· ff· iuuti· et· C· de m li· dan· tu
l· 1· Quīq̄ datur curator bonis ueā
tibus et mdefenſ de quo habetur m
l· 1· et p totum ff· de cura· bo· dan·
Interdum datur ex alīs causis ut nō

m scripta de cura bo· dona·

Non obstantibus

per hanc clausulā mtelligunt re
iecte oēs exceptiones scripte sup eius
ulterius nō darretur audity obstante
exceptōe rei· iudi· ar· m· l· smant ff·
Jtē si quocūq mō et ibi nō p glo· ff·
de nego· gt· et m· l· qd· in diem ff· si
reum ff· de ope· et p nō· m· l· fi· C· de
ope· et· bar· m· l· ad repr·mendam
m glo· nō obstāt sc̄a forma appellatiōis
oms ab mterlocutoria

mterlocutoria sīma tāq ul tāto nulla
et nulli ualoris ac etiā tāq mq t iust
ta Jn hys scīptis pronoīat et appellat ad
d· pīatem papie et ad q̄cūq iudicē ope
tentem ad quē de iure pns nullitas t
appellatio deuoluatur petens et ite
petens mstant et mstantissime aplos
et hīas dmnssorias sibi dari cū quib
se pītare possit coīā iudice opetenti p
testans p p eū nō remanet ner ī ma
nebit quo mng dictas hīas Ac aplos
tenpiat

Otam vobis

adūtendū ē carta hac
formā appīs q dīt
ab illa que mtpoīt
a sīma diffinitiua ut
mstra dicetur plamus

Vt asserītur delegato

debet n· constare de delegatione alit
nō creditur alicui qui dicat se delega
tū ut nō p Jmmo· m c· cū iure pitius
ert· de offi· dele· et m· c· qm gnā flaz
ert· de pbat·

fuisse et esse nullam

Hic adūtr ad vnum qd pax adūtrit
aduocati et p̄uīes q licet regulari
ter de iure ciuili ab mterlocutoria pot
appīri ut j· dicetur tū regulariter pot
hmōi mterlocutoria nulla dirī nā lex
phibitoria appīs nō ē trahē· seu ex
tendenda ad tanz nullitat ut l· si
uero ff· de viro· ff· so· ma· et m· r· is
qui in cīma ert· de sen· ex· li· vi· nul
la eīi lege reperitur nullitas cē phi
bita tc· manet cē cōtessa ar· m· l· nul
la C· de iure dot· l· cū p̄tor ff· de iudi·
et l· ner nō ff· qd· eis· ff· qui ex ta ma
cū sy· seperata n· st· nullitas et app·
ut l· si expssi cū sua mā· ff· de app· nō
ignit· de vno ad aliud ert· tertia illatio
ut· l· papie exulu· ff· de mmo· m fi· et
l· fi· C· de sen· et mt·lo· oī· iudi· liz Jn
no· videatur disputando sentire m t·
dilecto ert· de app· gnaīrū cuig opio
nō pbatur lege

Causis et rationibus nostra

notant m hac app̄ne et
nullitate exprimuntur
cause quia eis nō expssis et specifi
catis appellatio redditur mutiles ut

Otam vobd·

Audiri ut asse
rtur delegatoī
cā et q̄one sil ꝛ
tente inter· Jo·
pte vna et An
pte alia compet et se pītet pfatus
Jo· Cā et occasione cuiusdam assīte ī
terlocutorie p vos ut dicitur late Jn
et sup cā et hoc coīā vob mt ipas
ptes vendente ac vertente Jn qua
quidem assīta sīma pnūtiastis ut
dicitur uos cē iudicē opetentē put
latig m dcā assīta sīma grīudi ꝛcpia
tur ad quā habeatur ꝛrelatio dicens
et opponens pfatg Jo· ipaz pfatā īt
locutoriam sīmaz ac oīa et singula
m ca gtenta fuisse et cē nullaz et nul
la nullig qz ualoris et momenti Et
m q̄tū fuerit et apparrat aliqua
qd nō credit diat et p̄pomit ipaz fuis
se· et cē mquā et iniustā maxīē cūs
et rōibg mfrascīptis pīmo quia lata
fuit ipo Jo· abīte et nō citato Jtē
quia lata fuit sine scīptis Jtē qz lata
fuit a iudice m opetenti de cuig dele
gatione nō apparet de qua tc· si appa
ret delegatio tū nulla fuit cū ipe assī
tus delegatig nō sit iudex opetens
dicte cāe et ipe qui delegatig dr ī ta
par ē talis iurisdictionis et delegatī
onis Jtē qz ipa assīta delegatio fuit
optenta ex falsis et mendosis ac do
losis et fallis suggestionibus pns ad
uerse Jtē quia ipa assīta sīma fuit di
e ferriata et gtra formā iurīū et statu
torz Ciuitatis papie lata et ex alijs
rationibus et cāis suis loco et tēpis
opponendis Et pro tanto ab ipa tali-

habetur m c ut debito ext de app et ī
c i ext co tº lº vº et nō p glo ī l mj
m fi cū l seqñ et ibi p bar ff de app
ner sufficiret tñaliter ut obscure eas
apponeit sed expresssim et specialiter sut
notande ut m tle appellanti ext de app
et ibi doc et p bal m l mnorib C de
hijs qui ut mdicj et pdicta cā st ī ap
pellatione mterposita a gravamine ue
dinali In ext udinali nō ē nisi ca
expssio nota p Jnno m c gsuluit ex
de app In appne aut q̄ mterponitur a
sīa diffinitiua nō ē nisi tas expmeir
ut nōt m dcā l mj ī fi et alijs uerbis
sup allegatis Et que sit tō differentie
pot dici quia tō m appne ab mterlocuto
ria miserenda ē cā ut gpetatur teme
ritas uolentiū cause pncipal impedi
re pressum ut dcō c ut debito que tō
cessat m appne a diffinitiua Q3 an ex
alijs causis nō expssis possit iustificari
ipa appellatio dic q nō ut m dicta clem
appellanti et nō p bar m l mtra utile
m pn et l ait ptor ff pmittitur ff
de mmo Q3 an mterposita et pendente
ipā appne possit udex ex suo officio sua
mterlocutoriam revocare dic q sic ut ī
c cū cessante ext de app et Jnno ī c
qd ad gsultationē ex de re iudi Jnde
quaritur an m sept ul sme sept possit
appellari ab mterlocutoria m causis
a iure pmissis dicunt doc q de iure
Ciuili pot appellari quousq̄ quo ca
uere sīa mterlocutoria pot ferri si
ne scptis ut nō p glo et bar ī d l i ī
fi ff de app et l fi ff de app reti Sed
de iure canonico solum m scriptis ē quo
tand ut m c cordi ext de app li vº
q̄ quo fiant tex m l fi de pīu sto liº
xjº Rursum q̄ritur quis sit effectus
huj appīs ab mterlocutoria dic q duº
pº q si udex sponte dic ipi appīm dan
pti aptos dmissorios tuē videtur a se
abdicare iurisdictionē et p hoc ligate
sunt sibi manus ne possit ult q̄rere
ut dicta l ult utile et ibi bar ff de
mmo et fiant tex m c cū appīmbus
liº vi et ibi p archi m c dilectis ff
p̄terea ext de app Aut nō defert ap
pellationi q̄ dat pti aptos irritato
rios et tuē pt ult m tā q̄rere Attn
udex appīs si reperierit iuste apella
tū revocabit oia acta mediō tpre
ut m c nō solū ex de app liº vi et
dicto c cū appīmbj et nedū revocabit
actn q̄ etiā diffinitiuā sīaz si ad illaz
ferendam processisset ut habet ī cle
l de do et gtu Q3 m appne a diffinitiā
no sit ulla distinctio q̄ disponitur sim
pliciter qua siue deferat siue nō ult

udex nō pt q̄rere ut l scienti ff
de app et ff ml no app pen l i et p
bar m l eius qui ff de app qua tuē
ty ē officio suo ut l udex ff de re
udi ¶ 2us ē effectus qua si pnūti
atur bñ appellatū ab mterlocutoria to
ta principalis cā devolvitur ad superio
rem vz cū ad quē fuit p gravamē ap
pellatum ut m c ut debito m fi extra
de app et m c cordi ext co liº vi et
nō Cy m l p hanc C de temp app
et bar m dicta l eius qui Et pot cē
ratio qua iudicis cause principalis dete
ta ē inquitas et suspitio cū sel fuerit
malus i iuste aggravando iō q̄ psuit
m futurū peior ut l cassius ff de sena
l si is cui ff eodem ff de accusat Et
eodem mō revolvitur si udex sponte
deferat appīm ab mterlocutoria ut dcm
ē Quid si appellans ab mterlocutoria
p̄sequitur tam coram ipo iudice a quo
appellauit unde vī tante appīm ī nū
tiare distinguē aut p̄sequitur simpli
citer tam sup gravamīs pbando de suo
gravamine et tuē nō vī appīm ī nūtia
re Aut p̄sequitur tam principalem et
tuē vī appīm ī nūtiare et ita detiat
glo Jo an m c si a iudice ext de
app liº vi facit c gratū ex de offi
de le et c cū vemsset ext de testi

primo quia lata fuit ipo Jo

¶ An autem her sit
causa sufficiens dis
tinguē Aut talis mterlocutoria erat
que requirit cām cognitionē et tunc
debet pars citari Aut nō requirit tē
cognitionem et tuē nō ē nisi cita
ri m l m tāe ff sīa cognita ff de
mmo et l nam ita dicūt de adopt ff
Cum sp

A iudice mō petente

Ista rāa ē iustissima ut c si a nō
ge iudi p totū ner p̄sumitur udex
g petens nisi sit ordinarius p tuē
ut g̃ssione seu delegatione constet
p lras ut nō p Jnno m c cū ī iure
pitus de offi dele l i de g̃stit pñ

Cum ipse assertus delegans

¶ Ista causa ē bona
qua nemo plus iu
ris in aliū tñsferre tē ut l nemo
pot ff de reg iur Q3 at quis nō
pot delegare continget variis mois
ut quia ptes nō sunt de sua iurisdic
tione l fi ff de iur dic oī iudi et
qd nō m l cū ex aliena ff de iudi ut
qua ē privata psona ut l privator

c de uns oī udi ul qua ē exoīmty ut nō p glo et doc m l i c de uns et fiī ignorantia

Incapax est

§ Sciendū est q iudex redditur incapax delegationis et unsdictionis multiplicater vz lege natura et moribz lege quidem ut m fames ut c de dignī l vj li° xvj° et exoīcati ut nō p glo ī dcā l i de uns et fur igno Natura uō vt mutus surdus ceus furiosus et Impubes Moribus ut femine et seruū ut nota m l cū ptor m fi et l ceus ff de iudic

Ex falsis suggestionib⁹

Adūte cetra hoc nā solet distingui aut delegatio ul cōmissio fuit optenta dolo et malicia impetrantis et nulla redditur delegatio ipō iure et caret omni cōmō līāz Aut ē obtenta p ignorantiam ul ignorantiam et tūc valet delegatio Judex tū nō ſm continētiā līāz § ſm veritatem debet cognoscē de cā ut hec ꝓbantur m c sup līis extē de scriptis et m l pscriptione c si gē ius uel utilitatem publicam

Die feriata

§ Et hec silit ē suffitiens cā nedum appellandi sed etiā nullā dicendi qua tpe feriaz debet quescere iudex a negotiorum strepitum siue sint ferie messium vendemiaz ul repentine ul ob honorem dei introducte l dies festos et l oēs c de feriis et l i ff de feriis nisi cēt talis cā in qua posset predi sine fictura iudicij ut m tle sepe extē de v sign et bar m l ad ī primend

Et circa formam iuris et statutorum

hec ē optima causa qua ubi sma defecit in forma redditur nulla l placuit c de sentē et int lo oī iudi et l i et ij c de sen excō ideo qua forma dat cē rei l nullis ff ff et si quis ff ad exhib Hic insurgit dubiuz qd plerūq; occurrit de fro Circa statuto Cauetur q ab int locutoria ul alio incidenti ipsius mē nō possit appari querelari nec de nullitate agi añ smaz diffinitiuaz Alio etiā statuto Cauetur q lata duplici sma diffinitiua sup eadem cā ulterius nō liceat appare nec nullā dicere nec aliā querelaz ꝓponere Contingit qd de fro ps ab int locutoria appellauit ul post latā bmā smaz diffinitiuā altā ps appellauit Judex appīns visis exceptionibus ꝓpositis ꝓnūciauit appm cē deferendū Queritur an hec sma lata valeat vr q sic quia iudex ea mq determinat in ptis pūdicium ius facere dicitur et sma tenet l fi ff de inst et iur et nō p glo et tex m l i ff hoc intdicto ff de lib exhib et l i m pn ff ad turpill et l si bugplium ff i vsu si tn ff dele i° Cui dicta quia prim ē faciendo gr phibitoz legis ff° acta nulla l nō dubiuz c de legib et l cū lex ff de fideiu et l oīo ff de spon ff quia cōmissio et rescriptū super tali appne ipbata obtentum ul impetratum nullo ē momento sicq; reputur sē tentia a nō suo iudice lata ar eius qd dicitur cuiq phibetur petitio eiq non tenet fta gressio ut l fi m fi c si nup ex trip pe demde qua reperitur lata q priorem sma q virtute statuti irrem tūsiuit iudicatam ff° nulla ut l i c qn̄ puo nō ē ne et l post sma c de sen et interlocut om iudi et l i c de sen rescis nō pos et q amplius ē adro nulla redditur q si etiam de ambox ptiuz gsensu forte lata nō tenet ut ē tex i cle si appnez extē de app et ibi per glo et m l si diuersa c de trans Non obstāte ratiōna sc allegt qua predunt añ sma latam que nūdum tūsiuit in rem iudicatam Sz quid si statuto Cauetur q añ sma diffinitiuaz nō possit appari ab aliquo grauamine et post sma latā Judex gravet ptem in aliquo an potest appellare dic q sic an phibitum i vno tpe videtur concessum alio tēpore ut l si im quis ff de vul et pupil sub sti et l m hoc iudicium ff si conuenerit ff rodi facit l cū lex ff de legi Nam et hoc fieri contingit in grauamine illato circa executionē sme et expensarum taxatione vbi pmissa ē appo de iure ciuili que phibita ē añ sma ut nō p cy m l ab executore c que app nō tre et p bar m l ab executore ff de app et p Imo m c sup eo qd mety ra

In hijs scriptis provocat

§ An aūt sit nctia scriptura dicis sc Sz adūte q hic appellantur nedum quia sma est in qua si qua nulla et in hoc ē bona cautela quia si fieret quotidie simpliciter ut ē in tōi stilo apud ignorantes tūc si appo cēt improbata p aliquod statutū exprimeret nullitas que ueniret ad eam incidenter ut nō p glo c qn̄ p uo nō ē nctia l i quia sublato pncipali tollitur accessorium l aī pncipalis ff de regi iur de quo dictum in titulo de appa diffinitiua Sciendū ē aūt q p plenioī doctrina q de iure canonico pot a q̄ cū

grauame aũ ſmaz illato ul' poſt appiri
ut d. c. cordi. et c. debitg ꝙz de uure aut
li regula ẽ m gtruũ ſ nõ poſſe appiri ut
l. ɳ. ff. de app. rem. et m l. aũ ſme. tẽpus
c. que app nõ rempi et l. aptiſſim c. de
iudi. Que rẽglã predit m actibus iudi
cialibus Jn ex̃ iudicialibus nõ predit eo
dem mõ regula uure canonici vt liceat ap
pellare et nõ m c. cũ ſit romana ff. ſi
uero et c. bone ex̃t de app. et m c. l. ex̃
eo ti. li. vi. ꝙz de uure Cuuli ẽ dubiũ
et videtur ꝙ poſſit appiri p l. ſi ad ſtr
batũ et l. Ciues et mole. ẽ de app. Jn nõ
tra ruũ vi. p. l. a ſmã. ff. idem reſcripſerunt
ff. de app. ſz pro concordia ſic diſtingue
ſm bar. ut p eum nõ. m l. fi. ff. de ap
pti. ul nõ et l. ſolent et l. ſi quis ad ſtr
batũ Quidam ſunt actg qui fiunt a
pluribus ut vmũſis pmodũ etiã uure
dictionis et idem qd ſ. ut dicta l. Ciues
et l. ſi ad ſtrbatum et ex̃t de hȳs que
fi. a ma. p ea. c. i. Quidam ſiũt actus
qui fiunt nõ p modum uure dictionis
licet alit et ſpectat ad plures ut ſingu
los nõ ad vniuerſos et tũc aut illi actus
ponũt finẽ lit ul rõtrouerſie ut tranſ
conſenſu ptũ m hac re conſentiẽtiũ
ſ alij qui ex hȳs actibus ledi rent' bn
poſſent appire ut dicta l. a ſmã. ff. idez
reſcripſerunt debet tn̄ m tali appne inſeri
cũ legitima et ꝓbabilis ut ibi ꝓbatur
Et p hoc dicit bar. vnũ ſingulẽ gt' coez
omi practicã et opionez vz ꝙ nõ ſma
arbitratoris aſſupti ſit quedam tranſ
et litem finat ꝙ ex ea grauatg gt' que
lata ẽ. poterit ex̃ui ſtm tanta ab ea appel
lare Jn qua appne debent obſuari ipa
altig appms ut m rle. ſi app. de app. liz
etiã poſſit peteri reductionẽ ad arbitri
um bom viri m qua reductione nõ tene
bitur obſuare tpa appllationis ſed alia
ut ipe notat m. l. ſi ſocietatem ff. arbi
troz ff. pro ſocio Quidam ſiũt actg qui
nõ imponunt finẽ lit et m hȳs ſubdiſ
tinguitur Nam quidg actg grauamins
ẽ pferg ſ commatus p. cau nõ ꝛ. pitur
ulire tuuli tantum appiri poſſe ſ alijs re
medijs ſuccurritur grauato puta inter
dicto vñ ui ul qd ui. aut clam ul alia
actione 2. cau idem ut l. i. m pñ. ff. de
op. no. nũcia 3. cau dicit ſm eũ poſſe
appiri in oibus rãbus m quibus iudicis
offitiũ poſſet ſup hoc imploriri q appo
ẽ magis quedam mutatio et ſubmiſ
ſio protectionis iudicis. ꝙ ꝓra appellatio
ut d. c. bone et l. de pupillo. ff. ſi quis
ipi ptoris ff. de opi. no. nũ. exempla pa
tent ſi timeã ne offendant ī plonam
ut. l. denuntiamus c. de hȳs qui ad ecc.

gſtruſt. ul' m rebus ꝓpȳs ut l. ɳ. c. de hȳs
qui bo. cedere poſſ. et idem m ſili dicit ut
ibi An aut m rãbus m quibus liter ap
pellant ab ex̃traiudicialibus m quibus gra
uame ſit tã m appne inſerenda vi. ꝙ
ſic exemplo eoꝝ qui mꝛpomtur a gra
uamine iudiciali Jmo determinat ꝙ
nõ m c. cõſulunt ex̃t de app. de qua ap
pellatione ex̃traiudiciali nõ. p gſlo. m c. ex
cõtractum ex̃t. de app. li. vi. Reſtat qre
Que ſit ratio regule iuris ciuil videlicet
ꝙ nõ poſſit ab interlocutoria appiri ſeñ
deo ut ꝓpetuatur tremitas litigantium
ſata gentiũ Jmpedire ꝓceſſum Et ī
ſup eſt alia ratio qua grauamen tale
ẽ irrepabile p ſmaz diffinitiua ut nõ p
gſlo. m c. fi. ex̃t. de app. li. vi. et ẽ text
nũ app. co. ti. vñ ẽ ſuꝑfluũ talibꝫ deſer
re appmbꝫ Et ex hoc inferitur ſm doc
et bar. ut per eum m l. ɳ. de app. rem.
ff. ꝙ ſi grauame ẽ irrepabile p ſmaz ſup
ꝓprietate ferendam ut plene traditur
m l. i. c. de mom poſſ. lotũ habet ī que
nũcꝫ poſſorio ſiue retinende ſiue reu
perande ſiue adipiſcende poſſionis ut
plene p ex̃. m dcta l. i. et bar. ī d. l. ɳ.
de uure aut Canonico pot a quocũqꝫ
poſſorio appiri ut nõ. m c. cũ ad ſedez
ex̃t. de reſti. ſpo. et p gſlo. m c. i. ex̃t.
de rã. poſſ. et ꝓprie. et m. c. fi. ex̃t. de iu
dic. Aduten ꝙ bar. m dcta l. ɳ. fiut ī
ſingulari opi. dicens ꝙ ſua ex̃ecutioe
ſme late m poſſorio admittit appo liz
nõ ante ex̃ecutionẽ admittatur qd ꝙ
bat. p tex. d. l. i. dũ dicit mthilom
ſmã ſortiatur effectũ que ẽba nõ ex
cludunt appnem ſ ſimplicit diſponit
ex̃ecutione nõ impediri ꝙz ſalua eiꝝ
pte qz hec opi. nõ ẽ vera p tex. dcte
l. i. ubi dicit vt mtexſ. omnis ꝓprietatis
cauſa ſuetus que ẽba apte demõſtrat
ſolũmus agendi reſuatum ee ſup ꝓprie
tate nõ autem dicit de poſſione Alias
n. diriſſet ut mtexta eis poſſionis
cauſa ſuetus et hoc ſimiliter cõfir
mat tex. dcte. l. ibi ſortiatur effectum
Nam effectg ſme ẽ qñ ſmã miſit ī re
uidicatam ar. m. l. ordo. m fi. et l. ex
cutorem rei. iudi. et hanc opi. tenẽt
oes Et etiã confirmat arth. ɳ. q. vn
c. ſi de poſſeſſione ubi determinat ꝙ
plures rones ꝙ etiã de uure Canonico
nõ liz appiri a poſſorio liz gñs opio
ꝙ aliud ſit de uure Cuuli et aliud de u
re Canonico ſeruabit' ꝓprius Canonicus
m foro ſuo ꝙz ſi de uure aliquo cau nõ
poſſit a grauate appellari an poterit
iudicis offitiũ ī plorari vi ꝙ ſit p. l.
arbitrio ſtatũ p mã ler. et ibi p bar.
ff. qui ſatisda. cogi. ar. l. ſi quis aduſq

c. de pñs. Impa offe. Demde queritur an
sma lata m possorio sit diffimtua uel
mterlocutoria dic q ē diffimtua ut det
nmiat glo. m l. i. C. si de mo. pos. vbi tm
m rāibus a iure pmss. ab ea appellat
sapit nāz mterlocutorie qz nctre ē i ipa ap
pellatione rās exprmere ut nō p Jo.
an. m c. pastoral. ext. de offi. dele. et
p doc. m l. ij. de app. reci. Amplius q
ritur si possorium si possorii habz
āneram tam ppietat ul simul vtr
q tam possessorii q petitorii fruit
mtentatii et uidet sup possessorio tm
pnūtiaut rēuato oi iure ppietatis
vtq pti m alio uidito An poterit ata
li sma appari de iure Cuiuli vē q sic q
p eā leditur ius ppietatis de quo sil
cū possorio debuerit pnūtiari ut m
c. cū dilectq ext. de rau. pos. et ppie
Cu dic q non ſm Cy. et alios qua ex
tali sma Jus mterfz et illesum irema
net ppietatis ut p eos nō. m. l. i. C.
de mo. poss. et m. l. mēti ff. Juz hoc q
ro C. de mterdic. et l. si quis m tātaz
carta fi. et l. mometarie C. vñ vi. qđ
et confirmat Jmo. dicens q licitū
ē uidi maxie si nō liquet plene sibi
de petitorio seperare vnū ab alio et
sup quo velit pnūtiare ut p eū nō
m dro C. cū dilectq et Cy. idem i dra
l. mterti. pro quo facit tex. m C. sig
nificauerit ext. de testi. reliqua dic
ut mfra m ti°. de appne Sc. forma
sententie diffimtue

hys oibus habita diligenti ac matia
deliberatione xpi noie īuocato Ac be
atissimoz Augustim et sirq prōnoz
nroz m hys scripti sedentes p tribuna
li m loco trii qđ p nro eligimus tribu
nali ad hanc pñtem sma pferēdaz
diffinimus pnūtiamq et declaramq i oi
bus et p oia p ut mfra
Primo quidem pnūtiamus et declam
sstām petiam terre de qua m pdicto
libello fit mentio spectasse et ptinuis
se ac spectare et ptinere pleno iure p
fato An. Et cōdēpnamq ipm Jo. vlus
ipm An. ad dimittendū et relarādū
ac restituendū dro An. sstām petiā
terre
Jtt qdēpnamq dro Jo. et sy. ad dand
et soluendū dicto An. p fructibus et
ocasione fructuū p ipm pceptoriū
ex dicta petia terre flor. C. j. xv. dies
Jtt absoluimq vtrāq ptem ab expen
pntis litis. ppter iustam tām litigandi

Duos ẓb. legum doctor

Quaz si eqs sit sententiaz tractatus satis notum ē oibq iōq de pluribus videa mus et pūq ē cōmendan. q quilibet iudex m pnūtiando semper veritati ad hēat ac piter equitati l. q si ephesy. ff. de eo q ē. lo. et l. placuit C. de iudic rectis apicibus iuris ut m. l. fide iussor ff. qđ. man. et ibi glo. et l. sic ff. si debitori ff. qui mo. pig. ul ppo. sol. Queritur quotuplex sit sma dic q duplex. s. mterlocutoria de qua i ti°. pce. et alia diffimtua de qua hic. Quero quid sit sma diffimtua ren deo q ē quidam acty iudicialis p quē fims principalis cauc impomtur ut l. i. ff. de re. iudi. Cto. Queritur quo ordi ne procedatur ad hanc smaz ren deo q libello pcedente litis. ctt. et alijs seruatis de quibus m auctē. offeratur C. de litis. ctt. et l. edita C. de edēn. et c. i. eo. de libe. ob. et l. placuit C. de sen. et mterlocu. oi iudi. et m. c. qm. ctra flaz extra de pba. debet etiā mteruenire citatio p empthoria ad audiendam smaz ut l. ad empthoriū ff. de iudic.

et l i ff Jtē cū ex edicto ff q̄ sen sme
app re Q 2° q̄ritur quis possit ferre sē
tentiam diffinitiaz ren deo qulibz hns
uris dictionē ordinariā ut l delegataz
ff de recept iudi l duo iudices et l mt̄
partes et l pses et de pe iudi p totū
cx̄ de offi dele p totū p° quilibet ar
biter qui solū habet notionē nō iuris
dictionem ut nō in l notoem de v sy
et l priuatoz c de iurt oī iudi pot
diffinitiuā sinaz ferre ut l i c de ar
bi et l i et ŋ ff de arbi Arbitrator
autē nō fert diffinitiuā sinaz ꝑ tūlige
dī ut in aut ut diffe iudi ff si mteriz
et p Imo in c equitauall ex̄ de iurt
iurbar in l si sonet ff arbitroz ff p
soto Q Quīto q̄ritur quis sit effectus
sme diffinitiue dic q̄ ē multiplex iure
et mt̄ alios effectz ille ē videlicz q̄ effec
tz solutiōis auctē rei iudicate nō repetī
tur tamq̄ indebitū ut nō in l i c de cō
di inde et l si fideiussor ff oībus ff
man et p glo in l debitor ff si ff ad
trebell et p cy in l cū quis de iure et
fac Q certo quer̄tur qualit̄ sma ī
pugnatur dic q̄ p° rōe nullitatis 2°
rōe iniquitatis et hoc triplicit̄ vno
mō p viā appīs ut in ti de app dlio
mō p viā inmteriz restitutionis de q°
in ti c si aduſ rem iudi dlio mō per
uiā supplicationis de qua habet̄ in l
si quis aduſus et aut qua supplicā°
cū ibi nō c de pōn Imp offe Impug
natur aūt p via nullitatis multiformi
ter p° ex defectu psone iudicantis seu
pnūciantis qui fuit Judex in gpetēs
qd̄ pot̄ gingere multis modis ut
c si a nō gpe iudi p totū et l i c
de arbi et l fi ff de iurisdict oī iudi
quo cāu liz hec sma nō possit a ptibz
confirmari tāq̄ sma l si ex pōsitis ff de
app si tm confirmetur ualebit ut partiz
ut nō in l ŋ c cōi utriusq iudi Reddi
tur q° hoc cāu sma nulla ē tm alius
cāus videlicz si lata sit post lapsū istā
tie ut nō p glo sup vbo triēm in l p
petuā in pn c de iudi et dicta l i ī fi
c de arbi et p bal in l fine ff sequens
ff de exceptiōe tu et habet̄ in c de cāis
ex̄ de offi dele et l ŋ ff si et iudex ff
de iudicī Jtē ē nulla si lata sit post re
cusationem iudicis suspecti ut habet̄
in c suspitiōs ex̄ de offi dele et l a
ptissim c de iudicī Jtē ē nulla si lata
fuerit ab eo qui habet ptātez litigandī
puta qua petitum fuerit consilium
sapientis uitra formā statutoz fit
quo spreto tulit sma ul fuit p aliū
puentz in cognitione cāe ut nō p
archid et Jo an in c cū plures ex̄

de offi dele li° vi° Jtē ē nulla r̄spectu
psone litigantis ut qua ē falsus procur
l litz c de procurib et cr̄ co ti c cū in
mīa pēna et l litz ff de iudi vl est
falsus tutor ul curator ul p̄latus ut
l in dubiū c de tu et cu qui sat nō
de et l si tutor et ibi Cy c ī quibus
cāus in mteriz restit rest nō ē nīa fiunt
ter tū glo in l ŋ et ibi p Cy c de
eo qui pro tu ne ff Jtē est nulla
si lata sit sup alio q̄ qđ ē petitū ut
l ut fundus ff eo diuī quid tm ī si
et l nō distinguemus ff de arbi
Sz circa hoc dubito Circe statuto ca
uetur q̄ lata sma app in tā cōfirma
toriā prime nō possis ps que sicut
bucerit ultiz appīre ner nullā dicē ꝑ
executiōm mandatur Contingit q̄
in p̄ncipali tā reus succubuit ē con
dēpnatus ē in centū de inde in tā app°
ms Judex ultē ipa centū reū in boue
dēpnauit Quero an her sma ē int
tenda executiōi in boue sinit in cētū
oī exceptione rejecta videtur q̄ sic
qua statutū ītialit loquitur ff° ti
l i ff ītialiter ff dele p̄sta Sz tu dic
ītra q̄ talis sma quo ad bouem ē nul
la ex defectu iurisdictionis cū iudex
appellationis nō habeat iurisdictio
nē nisi sup deductis in p̄ncipali tā
ut in auct ut cū de app cognit post p̄n
Et sequitur Cy in l p hanc c de tempo
app in p̄a q et Ja but ī l āpliorez
in ki c de app sic q̄ nō tūsit in rē iu
dicatā ner intelligitur p statutū
nullitas hec ee remota ut nō Jo an
in cle i ext̄ de sēnt fruc et po et
bar in l i ff qđ iu aut clam Am
plius qua p statutū removet̄ nul
litas et appello quatenꝰ ex 2ª sma
cōfirmatur q̄ iudicatum ē in p̄ma
q° rel inquīritur ar in l eos c de app
cū sp Sz in hac q̄one ml sup boue
fiunt pnūciatum in p̄ma q° ī l in
quīritur quo ad hoc ꝑam smaz nō ee
confirmatoriā p̄me et p ons in ca
pte nō hīt locū dictū statutū ner ob
rem q̄ ītialiter loquitur ff quia p
cedit q̄n absurditas nulla p̄cedit nec
ītingit als nō ner eiz tollerandū ē qt
q̄ absurdū l fi ff ad exhib l filius
ff absurdū ff dele i Jtē ē nulla ex
defectu forme p̄scripte ul substantie
litis cuius ut qua libelli nō fiunt obla
ti ner lis ītestata ul uicinitū de calup
nia et sīmlia ut l platam c de sen
et mt̄ loct et l i c de exceptiōe rei iudi
ex̄ de pb̄ c qm̄ contra stilum litz in
aliquibus casibus her nō habeāt vi
tiare qđ ē q̄n pot̄ in causa p̄cedi sine

figura iudiq; ut m rle sepe de v. sigt
Jtē nulla si iudex tulit sma; m tō suo
spiro ul' vxoris aut filioz ut l. qui uirs
dictiom ff. de iurs. oī. iudi. et l. i. c. ne qs
m sua cā Jtē nulla si sit lata die fe
riata iiust litigatoribus ut suī ferie
messium ul' vindemiaz ut l. i. et l. fe
riati ff. de feri Jtē si sunt ferie m dei
ul' stōz r'uerentiam introducte ul' pn
pis ordinatione ut l. i. et l. oēs et l.
dies festos. C. de feri Jtē nulla si ps
nō fiut phemptorie et legittime mo
nita ul' citata ad sma audiendā l. i.
ff. cū ex edicto ff. que sen sine app. re
et l. phemptoriū cū l. seq; ff. de iudi. et
l. ea que C. quō et qn Ju. insi forte ps
ipa fuerit citata in litis exordio ad ver
uersum pressum ul' ad rēndendū libello
et gtumax fuerit m gparendo et Judex
cōmnatg fuerit m ipō citatorio ut fit
gīter se pressiuz nō obstante pte abīna
Nec hoc cau nō erit nēie q; ulterig spā
liter citetur ad sinam audiendam ut de
terminat Jmo m. c. finē litibus ext
de do. et contu. et bar. m. l. statu. libis
ff. sutibus ff. de statu. lib. et l. gsentaneū
C. quō et qn iudex Jtē nulla tōne loci
m quo ē lata ut q; nō fiut lata m loco
gsueto iurs si erat ordinarig ul' q; lata
m loco honesto ul' i quē aditsarig nō po
terit secure attendere ut l. si cū dies ff. si
arbiter ff. de arbi. et m rle pastoralis q;
de regl. iudi. Jtē nulla tōne plone ī
tate ut si iudex scienter tulit sma; q;
abīnte mfirmum ut l. qsitū ff. de re
iudi. ul' gtra iam defuncti ut l. penlt
ff. que sen sine app. re ul' gtra pupilli
ul' mnoris m defensum ut l. i. et ij.
C. qui legi p ha. sta. et l. si cū et uos
mnores C. si adu. rem iudi. et ibi p
bar. Secg cēt si forte lata in eoz fauo
rem q; ualeret l. nō eo mmg. C. de pcur
ad qd fiant l. si curatorem C. de m itegr
resti. mno. et l. clax C. de anto. p stan
Et sic patet q; mnor xxv. an. nō hz
legittimā psonā standi in iudicio sine
curatoris auctē in actibus iudicialibg
ut dicta l. ij. C. qui le. p. et l. i. C. si p
vim ul' alio mō In contractibus aut
et ultima uoluntatibg po xīm. hī legit
timā psonā mnoris licz si ledatur in
gtractu possit petere restitutionē in
tegz ut patet in tō ff. et C. de mno.
et C. si adu. ven Sz dicerit aliquis que
ē ratio dubitatis mē gtractg et iudita
cū vtrobiq; stantur pertinaciā cogita
Jtē nulla de iure ciuili qn pcur fiut
in cā et gtra dim fiut lata sma ut i
l. i. C. de sen. et mle. oī. iudi. ß de iure ca
nonico ē aliqua iur nō in c. suscitata i
pma gle. ex de m itegra resti. et plem
p gle. et Jo. an. in c. querelam ex de
cler. Jtē nulla si de maiori sima
q; cēt alig ptās iudicauit ut l. de qua re
ff. de iudi. et l. si idem cū eodem ff.
de iurs oī iudi. et l. i. C. si a nō spe iudi.
fallit in cau. l. fi. in fi. C. de app. Jtē ē
nulla si lata sit post tm delegationem p
fixū qd ē nōn. quia totidié in scripti ad
dictu aliqd tempus ad cognoscendū et
pnūtiandū de cā ut hec hntur in l. cū
nō eo die C. qn quo. nō ē ne. et l. ij.
ff. si iudex ff. de iudi. et in c. de causis
ex de offi. dele. et qd nō in l. i. C. de ar
bi. qd quidem tempus nō curritt iudia
nisi post pntationem scripti ut in c. si
eo ff. fi. ex de app. et nō in dicto c. de causis
hic q;o cum pdicta Quid si a lege ul'
statuto tempus iudicandi limitetur pu
ta duoz mensiū et Judex post lapsum
illius tpis ferat sma; An tenet et
valeat vi q; nō p una s. all' Alij distin
guunt ut nō. p Ja. bu. et alios in dicta
l. sperand in pn. Aut vba statuti ī fe
runtur ad iudicem tm puta si dicant
Judex teneatur ferre sinam j. duos
mēses tri et ualet sma dū tm sit mtra
triēniū lata Judex aut redditur puni
q; nō seruauit statutū An referuntur ad
instantiā puta si dicant instantia Cuius
cūq; cāe duret duobg mensibus et tunc
nō ualet sma post ipm tempus lata sed
ner ualet qn ē lata post triēniū ut dcā
l. sperand in pn. Aut vba referuntur ad
utrumq; videlicz tam ad iudicem q; ad in
stantiam et tri idem q; nō ualet ul' dic
aut vba pferuntur in delegatione uel
scripto et tuē sine referuntur ad iudicez
ut j. ctū tempus iudicare debeat ul' re
ferantur ad instantiā cāe in oībus cau
bus sma lata post tempus ē nulla ipo
iure tāq; finito mandato insi de expisso
ptū gsensu ipm tempus apparat pro
gratū ut hētur in dō c. de causis et dō
c. si iudex Aut vba pferunt in l. uel
statuto et tuē distinguuntur Aut referū
tur ad iudicē ul' instantiā ut s. dictū ē
Et p hoc conclusiue dici pot q; dicta ē
An dicta vba pferantur a lege ul' ab
homine ut ex pdictis patet vel dic melius
Aut dicta vba referunt ad ordinariū
et tuē debet distingui nō hīm dicta in
legem et scriptum Nam aut lex ul' scriptus
loquitur iudici aut instantie cause ut s
dixi Si uō referantur ad simplicem dele
gatū tuē indistincte sive pferant in re
scripto sive in statuto sive loquatur iudici
sive instantie post lapsū tempus vz sma
ut dō c. de causis et ff. si iudex et ē ratio
quia in ordinario adhuc post tempus

durat iurisdictio ꝓpiã que ressat mdele
ꝯsato Et nõ ꝙ tres st spes man. Quod
dã ẽ mandatũ ad lites agendas quoddã
ad negotia ꝯferenda quoddã uõ ad iuris
dictionem exterrendam et her spes
exequantur ꝙadmodũ finiendi man
datum siue mandatũ sit puũ siue ad
tempus ut ꝙbatur ex hijs iuribus sil
uijs vz. m. l. ij. ff. de ꝙuis. et l. si de
fenty ff. co. ti. facit l. mandatũ c mã
dati et mstr. mandati ff. Jtẽ si adhuc
et ff. finitur et l. diligenter ff. mãda
ti et m c. cũ dilecta de scripti. Jtẽ est
nulla si fuerit lata de nocte ut nõ ꝙ
ꝯsulo. m. ff. ois mstr. de v. ob. ar. m. l. se
debunt m auctent. de iudic. et ẽ text. i
c. cõsulunt ext. de offi. dele. luz aliqui
contra et male qd de g siue obſuatur ut
no. ꝯsul. m. l. more ff. de fer. vz arbit.
tor. ſma bñtenet tũ sit quedam tran.
ar. m. l. nõ mõrem et i. nõ c de trãn-
Jtẽ ẽ nulla si lata ẽ a iudice stante nõ
cedente ut l. a prędente c de dila. et l. i.
c de offi. iudic. et l. quisquis m fi. c de
postu. et l. ij. ff. dies et ibi nõ. dies qs
or. m bo. pos. fuerit Jtez ẽ nulla si lata
sit ſme ſcriptis ut. l. i. et ij. c de sen.
ex. pi. reti. ñ cẽt qõ de re modica ul
epus mr suos dicros ꝓnũtiaret ut i aũ
mſi breuiores c de sen. ex pi. reti. Jtẽ
ẽ nulla si non continet expressam to
emptationẽ ul absolutionẽ ul equipol
lens ut l. quidã ff. põpo ait ff. de arbi
ul si nõ continet etiam quantitatem
ul rem m qua fit condẽpnatio p se ul
p relationem ad aliud ut m l. quid tñ
ff. i. et l. i ſma m pñ. et l. ait ptor
ff. fi. ff. de re. iudi. et l. m. c de sen. q
sine cer. ꝙtũ Jtẽ ẽ nulla si fuerit du
bia ul obscura seu mẽta mstr. de artic
ſ. curare luz m spãlibus tãibus ua
leat puta m petitione hereditatis i
tã nor ali m oblitatione altñatiua i
legato deducta fãltidia ut nõ. p. l. nõ
possum ff. si ps hẽ. pe. Jtẽ ẽ nulla
si lata fuerit cont. priori ſmaz q tñsi
iut m rem iudicatam ut. l. i. c. qñ.
ꝙuo. nõ ẽ ne et l. post ſmaz c de sen.
et mr̃lo. oĩ. iudi. et l. i. c de sen. r̃ſim
nõ pos etiã si de expsso ptmet cõsesiu
lata foret ut determinat ꝯsul. m. l. si
diuisa c de tran. et ẽ text. in cle. si ap.
nẽ ext de app. Et per hoc pot assum
tautela qn petitur executio fc sine
reuocatorie pme ut cont. executoez
extipiatur de ſma pma que tñsiuit i
rem iudicatam et msi actor ꝙbet de ap
pellatione legitime mr̃posita et de
legato tñe sucũbet m ea Jtẽ est
nulla si ẽ lata contra ius nullũ scptũ
expresso errore i ſma ut l. ij. c qñ ꝙ
uo. nõ ẽ necess et l. i. ſ. i. ff. que sen.
sñ app. re. seius aut si lata cẽt gtra
ius litigatoris nã tũc valeret et msi
p viam restitutionis ul app. ms r̃sci
di posset ut l. i. i pñ. et p totũ ff. ꝛ
c de app. et p ꝯsulo. et text. m. l. i. ſ. hꝰ
mr dicto ff. de lib. ho. exh. et l. non
vi. ff. de mune pat. hꝰ x. m. fi. et l.
si ſug pluriũ. ſ. i. ỽ. si tñ ff. de le. i.
et i. l. i. in pñ. ff. ad ꝯsull. Nam tuz
iudex mig deterrit uis fact diatur
ut l. fi. ff. de Jnsti. ut iurisdõ pase.
ẽ mittenda execution ut determinat
Jnno. m c. qñ cont. ſtam ex. de p
ba. m. fi. Jtẽ ẽ nulla si nõ fuerit lec
ta p ipm iudicẽ ul p notariũ eig vo
luntate l. i. c. de sen. ex pi. reti. Jutta
l. hac consultissima ſ. ac tũ huma
na et ibi p Ja. bu. c. qui testa fa. pos.
et l. hac lege c de sen. ex pi. reti. Sed
de iure Canonico ẽ hodie determinatũ q
iudex p se ipm legat et pnũtiet ut i
c. fi. ex. de re. iudi. hꝰ vi. et ibi p ar
chid. Jtẽ ẽ nulla si fuerit lata a iu
dice corrupto p pecuniaz ut l. uenales
c. qñ ꝙ uo. nõ est necess. Seius aut si sit
corruptus p ſtiam quia ẽ aliq mero iuris
luz posset ope i. mter. ſ. restit. rescindi
ut ꝯditur p. l. ſuo iuuto. ſ. si ꝓtor ff.
ad trebell. et m l. diuus ff. de re. iudi.
Jtẽ ẽ nulla si fuerit lata ꝓtextu flo-
restrium ul mistrox Quo tãu sic dis
tinguẽ ſm doc. Aut tal ſma fuit lata
gtra minorem et tũc ẽ ipo iure nulla
ut l. i. et ibi nõ. c si ex fal. all. Aut ẽ
lata contra maiorem et tũc aut fuit
lata contra pñtem Aut cont. abñtez
di contra pñte subdistinguẽ Aut mr
uent dolg adũsarij et tũc tenet mero
iure ſ ope restitutionis pot rescindi
Aut nullg dolg interuenit et tũ ualet
ſ ope app. ms rescindi pot ut hec oia
notantur p bar. m dicta l. diuig et i.
l. tũ ꝓtor. ſ. martellg ff. de iudic. et
ꝓdicta loca hnt qñ iudex secutg e flã
mstrã. ul testes alias si alijs rõmbg
motg cẽt tenerit ſma ut ꝙbatur i.
l. i. c. si ex fal. mstru. et l. falsam et
nõ. ꝯsulo. m. c. luz ext. de ꝙba. Jtẽ est
nulla si lata sit ex flã tã expssa i ipa
ſma sup quo sic distinguẽ Aliqñ fla
cãa expimitur in ſma Aliqñ m dente
to iudicio Aliqñ m ultra uoluntate a
liqñ m contractu aliqñ m legẽ cõi ul
mumipali aliqñ m scripto pncipis
aliqñ m priuilegio pncipis // Primo
tãu qñ expimitur in ſma subdistin
guẽ nã qñqz m ſma expimitur vna
sola tã et sup ea fundata ẽ ſma et tur

et tuē ſmā rēdit̄ nulla ſiue ſit diffi
mtiua ſiue mterlocutoria ſ̄m hoſti. et
Jo. an. m c. ſicut nob̄ ext̄. de reḡ. iudi.
ar. ad hoc m c. ex pte ertia de rontcſ
p̄ben. et l. qui teſtō. ff. de ẏxcu. tu. et i
c. cū ex lris ẏ. nos ext̄. de m mteḡ. i. ſt
et ext̄. de offi. del. c. cū ſup licet Jmmo
tenēcat contrariū m c. m p̄ntia ext̄
de renūc. et m c. qm ext̄. de pba i fi.
Aut m ca exprimūtur plures cauec
tuē aut oēs ſunt ſte et tuē idem q̄ s̄.
Aut vna ē ſtā et alia vera et tuē ſtat
firma ī ſpecta pot̄ḡ rā vera q̄ ſtā ut
nō. p ẏglo. m l. ſi quis ad exhibeñ. ff.
de ẏ. rei. iudi. ſz bar. m l. ſi is ad q̄
ff. de ac. here. ſic diſtmẏgut. Q̄nq̄ ſmā
fertur ex ſtā rā allāta a pte in ꝓceſſu
cāe que tñ nō fiut per iudicem exp̄ſſa
m ſmā q̄nq̄ ẽront̄ cauſa fiut q̄ iudi
rē ex p̄ſſa m ſmā et a pte nō fiut m
ꝓceſſu allata q̄nq̄ ſtā cauā fiut a pte
allegata et p iudicem m ſmā exp̄ſſa
p̄mo rauū ſubdiſtmẏgue Aut ſtā rā fiut
allata tm̄ ſubſtantialia iudiū ut pu
ta dixit ps iudex libellū oblatū et lr̄
ẏteſtē. et ſr̄a. de quibus m l. ꝓlatā. C
de ſen. et mt̄. oī. iud. et tuē ſmā ē ipo
iure nulla ut l. ſi quis obiecerit ff. ad
l. cornel. de fal. Aut fiut allata tm̄ a
ēta rauē ut quia dixit pactū factū de
nō peten. ul̄ ſolutiom facta et ſymilia
et tuē aut fiut lata contra mnore et
ē ipō iure nulla l. i. c. ſi ex fal. alle.
Aut fiut lata cont̄ maiorem et tuē
aut allegatio rauē fiut doloſa aut ſi
ne dolo p̄. rau aut fiut lata contra
abn̄tem ēt eſt ipō iure nulla aut cont̄
p̄ntem et ē aliqua ſed ope reſtitutio
ms vent̄ reſcindenda ut l. ſi p̄tor
ff. marrelḡ ff. de iudi. vbi nō fiut ſi
ne dolo ē aliqua ſ̄ ope reſtitutioms
reſcindi pot̄ et ſic̄ m iſtis duobus
ultīs rāibus ꝓcedit ille titulḡ C. ſi.
ex fal. mſtru. et l. duus ff. de re. iu
di. ¶ 2°. rauū q̄ nō fiut allata p ptē
ſ̄ ſolum p iudicem exp̄ſſa in ſmā
tē diſtmẏgue ſ̄m eum. Aut rā fiut
ſtā m ſrō et m iure ul̄ m iure tātū
et tē ſmā ē ipō iure nulla quia tō
tmet exp̄ſſum errorem ut l. ꝯ. C. q̄
quo. nō ē nītē et l. i. m p̄n. ff. q̄ ſen
ſme app. re. facit q̄ nō. m l. ſi exp̄ſ
ſum ff. de app. Aut fiut ſtā m ſrō tm
et nō iure ut puta ſi dixit ꝙ ꝙcei
mus talem ſoluſſe ī. ō. abſoluimus
eū tc̄ cū tī de ipa ſolutione nō appa
reat pbatum m actis ¶ Iunt ſmā ua
let ſ̄ ope exceptī reſcinditur ut l. ſi
p̄ſes C. de re. iudi. et ita mtelligatur
ẏglo. m dicta l. ſi is ad quem ēt idē

ſequitur nmo. m c. m p̄ntia ext̄. de re
nunc. et m c. qm̄ contra ſtam ext̄. de
pbat. cum ſi. veruptū ſi iudex appis
teperit ex alia idem fiuſſe p̄nūtiandū
poterit idem ſmām confirmare ſ̄m bar
ar. m l. ſi. ff. qd̄ nī eo m 2°. nō tm̄ dic
idem p oīa ut p̄rie dixi m 2°. ¶ Vemo
ad 3m̄ p̄mcipalem articulū qn̄ ſtā rā
exprimitur in decreto in quo dic ipm
decretū ipō iure reddi nullū ut l. ſi uō
ff. ſubuentū de fideiuſſ. lib. et l. i. ſ. hꝰ
ẏba. ff. ne vis fiat ei et nō bar. m l.
uiſte ff. de acq. poſſ. ubi poſiut voem
dnie inter decretum et ſententiā Capio
3m̄ articulū qn̄ ſtā rā addicitur ī ulti
ma voluntate ubi ſic diſtmẏgue aut
ſtā rā appomtur conditiona liter et
tuē ſtā rā vitiat diſpoem ut l. demō
ſtratio ſtā et ibi bar. ff. de condi. et d
mon. et mſti. de lega. ff. longe Aut
ſtā rā appomtur caſſialiter et tī nō
vitiat ut dicā l. demōſtratio mſi teſ
tamētor nō fiuſſet alīs ī. lictura ut l.
cū tale ff. ſtāz ff. de ḡdi. et demō. et nō
m l. i. C. de fal. rā adiec. lega. et bar.
ī l. libt̄ libtatiz q̄ ff. de ali. et cy. lega.
Vemo ad 4m̄ articulū qn̄ ſtā rā appo
mtur m ḡtractu m quo ſic diſtmẏgue
aut ē rā coherens et finalis obligatiois
et contractꝰ et tī nō vitiat ipm iure
contractū ul̄ obligationem ſed ſi p̄ceſſū
fuerit ad ſoloem ul̄ p̄miſſionē et queret
de repetitione diſtmẏgitur an obligatio
fiut ḡtracta ſrient̄ uel̄ ignoranter ut
l. damꝰ ff. de condi. mde Aut ſtā rā nō
ē coherens ſeu finalis ipius obligatiois
ul̄ contractꝰ et tuē valet et tenet ipo
iure ſicut ultīa voluītas ut l. damus ſ̄m
vnā lr̄. de quo p bar. m d. l. demōſtra
tio Condeſcendo ad qntū qn̄ m legē ap
pomtur ſtā rauſa m quo dic q̄ reḡ fiut
talis ſtā rā fuit teſſare eſſentū ipius legis
ſumendo cāz pro rone ipius legis ut pa
ẏglo. m dcō ff. ſtaz facit q̄ nō. in l. ḡnali
ter C. de epiſ. et cle. ¶ In 6to articulo
qn̄ appomtur m ſcīpt̄ dic ſ̄m bar. ubi
ſ̄. idem ē qd̄ dcm̄ ē ſ̄. m ultīa volūta
te ſubdiſtmẏguendo tm̄ An p̄ncips fiuſ
ſet alias conſiliū. ī ipt̄ rā nō obſtan
ut plene tradit̄ m l. p̄ſcīptione C. ſi
contra ius ul̄ util. publ. et ext̄. de ſcīpt
C ſup lris ¶ Super 7mo articulo qn̄ ap
pomtur m p̄uileẏgiis dic q̄ aut ſup
ipa rauā fundatur p̄uileẏgium et tuē
vitiat p̄uileẏgiū ipm aut nō fundat
ſup illa et tuē nō vitiat ut nō. p Jo. an
m c. mterdilectos ext̄. de fid. inſtru. fa
cit qd̄ habetur m c. ſi papa ext̄. de p̄
uileẏgiis li°. vi°. et m cle. i. ext̄. de ꝓbat.
Qualiter aut impugnetur p iuraz ap

pellationis testitutionis et supplicationis
dicā ꝯ. m titulis spālibus An autē m pdns
cāibus m quibus smā ē nulla possit con
firmari per gllm videtur q nō p l. si
expssum ff. de app. dic q nō pt confirma
ri ut ualeat tāq̄ sma ꝑ bn̄ pt applari ut
ualeat tamq̄ partū ut nōtur p glo. i. l. ꝯ
C. coī utriusq; iudi. et p bar. m dicta l.
si expressum v. 2o. q̄ro Et ex hoc īferē
tur q si feratur sma p arbitratores q̄
tnsactio appellatur potiꝰ q̄ sma uti
auīt. ut diffi. iudi. ꝑ mūm et p bar.
m. l. si sortis statem ff. arbitror ff. pro
socio et Jnno. m c. quintauallis ext.
de iurisdiā et p speculatorē m tit.
de arbi. post pn̄. et talis sma apparat
cē. nulla q̄ poterit a ptibus applari ut
ualeat tāq̄ trans. et partū et pro hac
sma facit l. ꝯ C. coīa utriusq; iudi. vbi
uidetur caūs ꝟz quēritur cotrā quo iu
dicē sit attendum de nullitate smē dic
ut nō. m tit. seqn̄. v. Jnde q̄ritur

Cuius quidem commissionis

¶ Optiā ē caute
la et ita se hz
coīs ptractus ponere tenorem siue dele
gationis m sma ut appareat q ipe iu
dex certus erat et nō dubius de sua iu
risdictione Nam alias si dubiꝰ eet cui
sma nō teneret ut nō p bar. m. l. ꝯ. ff.
de iudi. m pn̄. et l. multū interest de
condi. et demon. facit l. q̄ro ff. de eo qui
pro tuto et l. sed si de sua ff. de arq. hē.
licet at sit bona inserto cōmissionis
respectu pdicto tn̄ si cont. sman̄ que
lata sit de recenti opponatur defectus de
legationis nōe erit de ipa delegatione a
liter ꝓbare Secꝰ si lata cēt de longiquo
quia tr̄ pro delegatione et processu p
sumuntur ut per Jmo. et alios ī c. auz
Iuuit peritus ex. de offi. dele. Et tangit
m glo. seqti

Viso etiam libello

Circa ꝟm q̄ iudex debet inserē ī sma
s. tenorē libelli cui sit fundamentū to
tꝰ litis ut l. ut fundus ff. coī diuī. et
m autē. offeratur C. de lit. gtest. l. edi
ta. C. de eden. Ad hoc facit l. ut scēnsū
C. de trāi glo. m. l. ner scriptū. C. ad. l.
cornel. de falsis eodem mō ē inserēda
supplicatio m scripto ut ibi p glo. nō
hic q̄ro de q̄one Circa aliquis ē iudex
et notarius nūquid poterit smam
et alia gesta coram se tradere et p se
facere mistrā de ipis dicē q nō ut deter
minat bar. m. l. ꝯ. ff. de stip. ꝑuo per
tex. m c. qm̄ gtra flam extra de ꝓba.
et m t. nūa nob extra de testi. et ibi
p Jo. an. nī consuetudo tre ul statu
tū aliud mduceret et m c. caū dilecti
ext. de fide instru. et l. i. C. de lib.
Sz an notarius possit per se ipm t̄
dere et publicare mstrm suū m pn̄
tia testiū dicit idem bar. q sic ī drā
l. ꝯ. posset etiam ꝟm cum tradere m
strm patrē suo quo ad sūm p̄dituz
nō quo ad suū cōmodum

Visa quoq; litis contestatione

¶ Her lit. gtest. nū sit
de substātialibus lit. ut l.
placitum C. de sen. et interlocu. oī iudi.
debet cē nota iudicii ner de ea debet
cē dubius als redderetur sma nulla
ꝟm bar. m drā. l. ꝯ. ff. de iudi. vbi bn̄
faciūt Juder faciendo mentionē de ea
Sic etiam iudex debet cē ctus q̄n mit
ponere vult p̄nū ul ꝟm decretū ut
p bar. m. l. fi. de rondi. et demon. Ad
qd̄ faciunt nō. m l. her at ff. ꝯ. ff. q
ex. ra. īpos. m. Sz nūquid p hꝰ ꝛba
ꝓbetur lis contesta uidetur p nō. ut
m. c. qm̄ cont. de ꝓba qua ꝛba enūtiatiā
nō ꝓbant ut m aut. si quis
in aliquo documento C. de eden. cū sp.
Pro cuiꝰ dubiꝰ clarioꝛ dcīsione tō
siderandū ē q aliq̄n ꝛba enūtiana
ꝓferuntur m sma Aliq̄n in ultia vo
luntate Aliq̄n in contractibus Aliq̄n
in pronūcio ul scripto Aliq̄n iudicio
p̄mo cāū q̄n ꝓferuntur p iudicē m
sma distmgue Aut ē de q̄o de pressu
añ latū smaz aut post smaz Si añ se
tentiā latam tr̄ illa ꝛba narratiua
seu enūtiatiua pressus nō ꝓbant msi
aliter directo ab ipo ꝓbetur ut m c. qm̄
cont. flam ext. de ꝓba. et l. gesta C.
de re. iudi. et l. si is apud quem C.
de eden. et per glo. et doc. m. l. quot.
ff. fi. ff. de ꝓba. Si uō sit q̄ō post latā
smam et tūc aut de ipo ꝓcessu fit
mentio in sma ut in pn̄ti forma aut
nulla de eo fit mentio Si quidem de
eo fit mentio subdistmgue Aut sma
fuit lata ptē pn̄te ul abn̄te et utroq;
cāū appellante et tr̄ nō p̄sumuntur ꝓ
processu msi aliter ꝓbetur ut ꝓbatur
m l. hꝫ. qui ad cuulia C. de appell. et
m c. m pn̄tia ex. de rēnūt. et d. c.
qm̄ contra flaz et ibi Jmo. et m c.
bone ext. de elec. Aut fuit lata ptē
pn̄te ul abn̄te et nō appellante et tr̄
creditur iudicii et eiꝫ ꝛba enūtiatiā
ꝓbant et p̄sumuntur ꝓ processu ut i p
all. c. qm̄ ꝟm aliaz lec. Aut fuit lata
ptē pn̄te Et huiꝰ ē ratio quia nō ap
pellando videtur approbare smaz et per
gns oiā m ea contenta ar. m. l. ab co-

c· quō et qñ iudex et l· fi· m fi· c de sen
que sine c· q̄· et q nō m l· optima c·
& conthen· stup· et m· l· cū aliquis c de
iure· de lib· qd etiam sequitur sper· in°
de sen· et re· iudi· ff· fi· vsu· m 2ª et bar
m l· fi ff· qñ app sit et sper m ti° de
mstu· edi· ff· restat v· m 2ª vbi nō de
pressu nulla fit mentio ni sma tuc sb
distmcue Aut allatus deferto ī pres
su ptmens ad iurisdictionē iudic· pu
ta deferto pfatis seu delegatis Aut de
fensus ptmens ad ordinem et formā
ppus· processus primo tāu aut iudex
qui fuit ipam sman erat ordinarius
et tc pro eius iurisdictione pstmt
quia eius iurisdictio ē cta ut m c· sic
ext· de re· iudi· et ibi nō Aut erat de
legatus et subdistmcue Aut fuit la
ta sma pte pnte ul' abnte et nō appel
lante et tuc si opponatur pro delega
tione nō pstmitur multo minus si
appellauerit Si uo nō opponatur tuc
p delegatione pstmitur ut hic nō
Jmo· m c· cū m iure pitq ext· de offi
de le· et p alios m· l· i· c· de man· pn·
et m c· i· ext· de pnū ¶ 1° tāu pnā
pali qñ allatus deferto extra formalia
ul' ordinatua ꝓpressus tuc aut talis
deferto allatus a 3ª psona q nūp fuit
m iudicio ner m rā ipa et tc quo ad
ipam psonā nō pstmitur ꝓp pressu
p regulam illam Cui nō obstat exce
tio rei iudicate ner sili pressus ut
habetur m l· fundi ff· de excep· rei
iudi· et p glo· m d· c· bone ext· de elec·
Aut ille deferto allatus ab illa ptr que
fuit m lite et tc subdistmcue Aut
sma nūdū tūsiuit m rem iudicatā
ß ē appne suspensa ul' mtra tpe ap
pellan· et tuc nō pstmitur ꝓp pressu
msi de eo ꝓbetur ut l· hn qui ad ci
uilia et p ibi nō ff· de app· et dō c· ī
pnia Aut sma tūsiuit m rem iudi
catam et tuc fuerūt opp duse Naz
ꝓpos· m dō c· bone voluit dicere q p
stmitur ꝓp pressu tō ē q· ptis tantum
modo videtur oīa appbasse m sma nar
rata ar· m dā l· ab eo· et de sen· q sme
c· q̄· l· fi· Glo· nō bar· tenuit cōtrariū
m dō c· qm· quia sma que nulla est nō
pot pro consensu ptis etiā ex pssum
confirmari ut l· si ex pssum ff· de app·
et l· quedam ff· famhērc fiant l· fi·
ff· de iure patro et m c· i· ext· de purga
mul· Alq et forte nō male pro concor
dia dicunt distmguen° Aut is contra
quē lata ē sma allegat defectū pressus
ad effectū grauandi adhūc ad onere
pbañ illū et tuc nō auditur ß p sma
pstmitur ut dā l· res iudicata et l·
mgem et m c· in pnia et m c· cū
ad sedem s· all· de restit· spo· Et sic m
telligitur opi· cōpos· Aut allat· defect
p pressus quo ad effectū grauandi sēpm
onere pbandi defectū et tuc audiendus
ē et modus pbandi erit quia pducit
totū libz pressus et exaīabitur si in eo
sit aliquis defectus quo ad hoc eius tan
tum mitas opabitur ar· m c· i· ext· de li
bñi· Et ad hoc sunt qd dr de co qui re
nūciaut exceptiom nō nūiate perue
gra q̄ pstmitur et tū auditur uolens
pbare gratiā ut pbatur m l· si ex cau
tione l· gnāliter l· m contractib9 c· de
nō nu· pec· et c· qm cont· quā distmc·
ubi sequitur Jmo· Jo· ca· et Jo· an· ī c·
cū m iure pitus et m dō c· in pnia
et ß m hoc nō l· si ex pssim q ß m pdā
nō confirmatur sma que ē nulla qua
pot pbari nulla p ptem unde pus pre
senia ul' consensus nō confirmat eaz
que nulla ē ß definens pbatio nullita
tis fiant q̄ pstmitur ee aliqua m dubio
alio tc m gratiā nō pbato et sic quo
ad hoc opatur ptis pnia ul' consenso
que quidem negatiā vz lite nō ee gtesti
pbabitur pducendo pressū ut dcm est
ad qd fiant qd habetur m d· c· ad sedz
ext· de restit· spoli· et m c· cū olim ex·
de priuil· et bar· m l· in illa ff· de v· ob·
et m l· tito testores ff· de le· i· et p ja·
et doc· m l· ꝙ c· de crim· adhuc· Et que
dā sūt ꝓcedunt m sententia lata de
reterm et pressu hīto de reterm sic
q̄ famulus ē eius pbato ubi aut ceñt ar
ta de longinquo ita q pbō cet distinle
tc nidisstmte etiā p ipō ꝓpressu pstmt
ut determinat hosti· m d· c· cū m iure pi
tus et Jo· an· idem sequitur m c· qm et
Cy· m l· emancipatione C de fide· mstru·
alē· n· absurditas maxima sequeretur m
multis simis antiquis p quas nō posset
pbari de solleptmitate processus et sic si
ms latibus p eas nō cet ī pōito ner ullo
tpe ī poin posset gra l· i· ff· de re· iudi· et
l· tiato ff· de fiduc· et li· expen· et l· fins
C· de trān· Ex quibus colligitur· dēsio
ad· q· q̄· q̄· An emptor· et quo res euic
ta fiut p sma agens contra venditore
de euictione tenetur ne dum sententia
ß etiā processus tue qt se hītur· pduc
de qua q̄one nōtur per aliquos m· l· ha
bemus ff· gaya ff· de euic· et plene sup
si j· m ti° qñ agitur ab emptore cont
uenditorem ¶ Huc tūsco ad 2m arti
culū vz qñ ōba enūciatiua seu narra
tiua pferuntur multā uolūtate Jn
quo fit distmcue ut nō· p Cy· m· l· i·
C· de fal· tā adiec· lege· et p bar· m· l·
ex hac scriptura ff· de dona Aut pfe·

runtur mdenter ul' ḡpt' aliud et tunc
ꝓferuntur qñ ꝑ modū conditionis qñ
ꝑ ꝑmodū modi qñ ꝑ ꝑmodū rāe qñ ꝑ
modū demonstrationis Si quidem ꝓfera
tur ꝑ modum conditionis et tūc aut
nulla fiunt exp̄ssa spēs ul' qñtas et tr̄
et tr̄ nō mdurī tur ꝓbatione ul' dispoez
ut l. tita m pn̄ ff. de le. 3. ꝑ. 2m primaz
ler. q. nec ctā mducerent si fuisset ob
mssa ḡpt' se ut l. cū post §. gener ff de
uul. do. Aut fiunt exp̄ssa certa q̄ tutāe
ul' spēs et tūc quo et tūc quo ad id qđ est
primapāliter m conditione nō mducit dis
positionē ut l. ex fco ff. Si quis o. ca. tes.
de here mstī ar. m. l. si quis sub conditio
ne ff si quis. o. ca. tes. Quo at' ad id qđ ē
añtedens ul' gsequens ad ipāz conditionē
distīguitur aut ē tale q̄ possit ꝑ testōrē
mduī et tūc dispoem mducat alś secus
ut l. ꝓcul' m pn̄. ff. de vsuf. et l. demq
§. interdum ff. de pecu. fallit qñ vba cō
ditionalia sunt ꝓlata ꝓ ablatiā ab ta ut
l. fideiā §. q̄ q̄. ff. del. mo. et l. m tōne
rūtur ꝑ modū modi tr̄ dispōnem et ꝑ
bationem mducunt ut l. fi c. de hȳs q̄
sub mō 2°. rāu qñ ꝓferuntur ꝑ modum
rāe tūc mducunt dispoem quo ad effectū
exigendi ut l. emptor §. fi. ff. de itr
ven. et m l. fi. §. 1. ff. de do. et cet. quo ad
effectū agendi qñ m rā merunt tale quid
sup quo testor potāt disponere ut l. qui
uolebat ff. de here mstī. et nō ꝑ ḡlo. i l.
si sorer §. lucius ff. so. ma. et ꝑ Jmo. ic.
fi. eod. de fideic. ab mte 1°. rāu qñ ꝓfe
runtur ꝑ modū demonstrationis tūc nō
mducit dispōnez ut l. cū tale §. fi. ff. de
condi. et demon. et l. ꝛt hȳs vbis et ibi
ꝑ doc. C de testa. mlti fallit fauore mali
tie et lubitatis ut ibi Jtē fallit si fuerit
Juratus ut m aut' qđ optimet de pba.
Sz hic ꝛuoco m dubium Quid uit' qn
ꝓferuntur ḡpt' se pūpalit' An mducit
ꝓbōem ul' dispoem sup quo sic distīgue
Aut talia vba fuer mt' ꝓlata m pūditū
tēq eī nec aut sīu heredis p°. rāu non
mducunt dispōnem ut l. vba C. de testa
2°. rāu subdistīgue Aut fuerunt ꝓlata
erronee et tr̄ nō mducunt dispōnem ut
l. ꝛ. C de fal. tā adier. legā. Aut fuerunt
ꝓlata sient et tr̄ aut fuerunt ꝓlata mo
dificate et ult' modificatione nō dispo
nunt ut l. luteq. §. filia ff. ad trebell. aut
fuerūt ꝓlata simpliciter et tūc aut vba
fuerunt directa ad ornatū et tūc īdu
cunt dispōnem ut l. ḡtiali m. pn̄. ff. de
vsufruc. legā. Et nō ꝑ ḡlo. i l. peto m
pn̄. ff. de le. 3°. msi m lubitate ut l. paulq
m. fi. ff. de fideic. lubita Aut referuntur
ad ḡtuitatē et tūc mducunt dispōnem

ut d. l. ex hac scīptura de dona Nūc m
seo ad 2m pūpalem articulū vz. qñ vba
enūciatiua ꝓferuntur m contractibus
ubi sic distīgue Aut ꝓferuntur ad libe
randum aut ad obligandū p°. rāu īdu
cūt dispōnem ut l. tale pactū i pn̄. ff.
de pac. et ibi nō. Et hec ꝓcedunt qñ ꝑ
feruntur ḡpt' se ubi aut' ꝓferunt mi
dent ḡpt' aliud tr̄ mducant dispoem ꝑm
bar. ut l. ubicq C de libe. tā. 2°. rāu
qñ ꝓferuntur ad obligandū Aut emit
tuntur ḡpt' se et mducūt dispōnem ut l.
publia aut ḡpt' aliud et tr̄ aut sīc emissa
mt' pn̄tes et mducunt ꝓbōem et p̄ sup
tionem doner contr̄ū ꝓbetur ut l. op
timā C de ḡtuit. stip. et l. quedam ff.
de ꝓba. fiunt qđ nō ꝑ ḡlo. et Cy. m l. ꝛ.
C. de dona. Aut emissa sīt inter abn̄tes
et tr̄ dispōnez ner ꝓbōem mducunt ut
l. nulla epla m pn̄. ff. de pac. et l. non
nudis et l. nō eplis C. de ꝓba. tn̄ si ille
m q̄ vba dirigūntur sit illig uris pos
sessor fatunt et ꝓbant illū possessorē
ut l. nō nudis et l. nō eplis C de ꝓba et
her ꝓcedunt qñ vba enūciatiua ꝓferū
tur a ptibus Si uō ꝓferant' a notario
tūc dic ut habetur m aut' si quis i ali
quo C de eden. et l. sciendū ff. de v. ob. et
l. 1. C. de fid. mstru. et uti haste fis li°
2°. Descendendū ad quartū pūmapa
lem qui ē qñ vba enūciatiua ꝓferūt
m priuilegijs ul' scīptis m quo distīgue
Aut sup vba narratiuus ul' enūcia
tiuus nō fundatur intentio pn̄cipis et
tūc nō ꝓbant Aut fundatur pūcipis
intento et contessio fundatur sup illis
et tūc subdistīgue Aut sīt m fco ipius
pn̄cipis ꝓpio et plenissime ꝓbant sic
ꝑ nō posset ꝓbari ḡtuitū Aut sīt i facto
alieno et tr̄ plene ꝓbant Attn̄ ꝓbari pt
ḡtuitū ut her oīa h̄ntur m tex. et ḡlo
m c. si ꝑā cr̄. de prouis. li°. vi°. et i cle
pma ert'. de ꝓbat. Nūc tūsco ad qn
tū articulum qñ ꝓferunt m actis iu
dicialibus m quo sic distīgue Aut ꝑ
feruntur ꝑ iudicem et dic ut s. dixi
Aut ꝓferuntur a ptibus et tūc §m bar.
Aut vba huiōi enūciatiua ꝓferuntur
añ litē ḡtest. et tūc nō mducunt dispō
nem ner ꝓbōem p̄sam quia ꝓferens pt
pentere Aut ꝓferuntur post litē ḡtest.
et tūc ꝓbōem mducunt doner ꝓbatur
ḡtuitu ut ꝓbatur m l. qui familie ff.
familie herciscunde

Juribus et mstris

hic q̄ro nūquid inder videatur moto
m dubio vir tute istoz iurū ad hanc
sīnam ꝓferendam qđ ē vtile sure si uō
postea appuerit ipa mstra cē fla uel

nulla super quo dic ꝙm Cy et alios q̄ sic
ut per eū nō m l pelt c si ex fal istru
et hanc sequt ubi de bo m ꝙa sua tra
de exer Cuig rō ē q̄ aig iudex i dubio
refertur ad q̄ducta q̄ ꝙm ea iudicare
debet ut l ullinus ꝧ veritas ff de offi
pſi et pſūmit q̄ sma sit lata ex cā i q̄
ressu deducta ut nō glo m l her em
m pn ff de suspec tu et etiā ex cā q̄ m
acti mrluditur ut nō bar m l si quis
ad exhibeñ ff de exrep rei iudi et ibi
per glo et i l Julls ff de rondi nde

Xpi nōie muocato

Certo p̄mittitur Inuocatio dm nr
q̄ oīa bene q̄eruntur si cuulstūq̄ rei
pñtuī deꝛg fit et ab alꝛmabile deo ut m
auct quo oportet epos i pñ roll pa
cit l i nōie dm c de offi p̄fec p̄to af
firi cum c sy

In hjs scriptis ꝙ

Certo dicitur m scriptis quia sc̄ptu
ra ē de suba m sma diffinitiua l ɳ c
de sen ex pi rei

primo quidem pro nuntiamus ꝙ

Hic notan
dū q̄ sma
que fertur super hac actione reali dr̄
declaratoria Et idem fore m ceteris rea
libus ut pbatur m l ex diuerso ss i
ff de re ven et l sicuti ss si queratur
ff si fūs vendi Hic queritur an p sma
latam sup actione reali trāsferatur dm
um dic ut plene diri sup primo libel
lo m glo sup v̄bo Jure dmj et tanq̄t
p bar m l popoig ss si uussu ff de rei
ven et l exceptio ff de ex rei iudi
et l ɳ ss fi ff de publ ꝧz bar tenet
q̄ trāsferatur et hoc ꝓpt auctez rei iu
dicate ar m l ɳ ss Jt q̄ri pot ff de
rebus cor et d l ɳ m fi de pu sn p
sonali uō actione lata sma trāsfert tur
dmūz ꝙm oes ut l ɳ m fi ff si ex
no tau agra et l glōalit et l qui ex
pluribus ff de nova et l qui si res ff
co diui vz traditione ul apprehensi
one rei secuta ut nō m l ɳ m fi ff
de acq poss Demū q̄ritur An ex hac
sma lata m actione reali nascatur noua
actio m partū sint nascitur q̄n lata ē
m actione psonali ut l actori c de
Jur uxi sup qua qoe reperiuntur glo
g trarie nam glo m l i c de iudi tenz
q̄ nō qua iudex nō agit aliquid nou
mducere ꝧ solū qđ ē declarare tꝫ ult
eius mtentione nō operabitur ar i
l nō ois ff si rer pe et m l si ex testō
m fi et l si tū argentū m pn ff de
exe rei iudi Alia glo posita m l nam
et postea ss si mnor ff de iur uxi tenet
gtrariū Quā sequitur bar m l mles ss
iudicatū ff de re iudi et l ɳ i fi ff de p̄to
stip / vltē q̄ritur an p sma mducatur
aliqua obꝛ uel tollatur et que et qualis
sup quo iude qđ nō i l Julls ff de rondi
nde et ibi p bar et Ja but et p Cy m
l cū quis c de iur et fac ugno Postea
queritur circa q̄ iudex caue nō ē plene
informatus de qoe m iure ul i trō qđ
iudicare habeat et mstat tmng i statu
ipius cause Qualit debet se reflere i mo
dnūtiandi ut effugiat penā p̄ditam
i negligētes Sup quo bre uter dic q̄
iudex debet aduocare ad se notariū re
et i manibus eius iurare et scribi fa
cere ipm iuramētū q̄ sibi nō liquet de
mstantia ipius cāe ner de iure ptuī et
hoc trō sman ferre per quā absoluat
reum ab obseruatione iuditj cū exp̄ss
sa vz q̄ sibi nō liquet de causa resuando
Jura sua inteḡa utriq; pti m alio iudi
cio ut her pbantur m l fi de meris i fi
ff de arbi et m l si vim ff de re iudi et
l ꝺperan ss illo dnō dubio c de iudi et
timatur p Jmo m c i ext de confir
uti ul mutil et m c cū contingat ex
de offi dele Ex quo si mstantia alit sit
finita An iudex poterit absoluere ab ob
seruatione iuditj i partem m expen tō
dempnare Quidam dicunt q̄ nō q̄ de
fect ē iudex p lapsū tpis ut m c de
causis ext de offi dele Cy uō et tenet
contrariū ut p eū nō m ss illo dnō du
bio et m ss fi m eadem l c de iudic

pertinere ꝙ

Istud v̄bū larga
Habet sign̄ficationem ut l ubi p̄tinere ff de v̄ sign̄
Restrictr tū eius sign̄ficatio ad
causam prosecutā seu m libello ꝓpositā
ar eiq̄ qđ nō m dr̄ā l hoc em m pn̄
ff de suspec tu et l ɳ c de iudic

Pleno iure ꝙ

De sign̄
ficatione
huius verbi plene diri m p̄mo libello
m glo sup v̄bo iure dmj de quo habe
tur i trē m l tuna ff de au legra et i
c querelam ext de elect

Restituendum et resti tuendum ꝙ

Intendū ē q̄ m
actione condēpna
tur reus nō dare sed restituere ut l
qui restituere ff de rei ven quia dare
ē rem accipienti facere ut l ubi autē
nō appz ss qui id qđ ff de v̄ ob qua qui
ē dns nō pot amplius fieri dns ut l
ɳ ss ex plurimis ff de ar poss et l
si ut ēto ss si duob; cōmo ꝧz quid di

res pone q̄ reus

ers pone q reus fiut absolutus cā exps
sa qua res ē sua dēde lapsu cadit a
possessione ipius rei que ad manus r
duatur ipius actoris queritur An reg
agere poterit gra ipm actorem pos
sessorem rei vendicatione ul publiana
ul actione m fim er dicta sma et ab
eo rem auomere ℣breuiter dic ꝑm ali
quos Aut fiut lata absolutoria cā exps
sa qua reus ē dns ul se dnm pbauit
et tr sibi rō petit actio ex sma et excep
ho pro dmo ul quasi ipius rei optme
de iurta nō m l ꝑ et si possori m pn
ff de Iurī uir et l si mt me et l si qs
rem et ibi nō ff de ex rei uidi pet
quod patet q talia ℣ba enūtiatiua p
modū raue finalis exp̄ssa m sma mdu
ant dispōnez pro quo vī tex m l si
quis rem et hanc opi sequitur bal m
d l ꝑ et si possori et bar m l iuxta ff
de pba et m l ex hac sc̄ptura ff de dona
Imo et Jo an videntur tenere gra
m c n ex de rā poss et ꝓpriē Aut
fiut lata sma absolutoria qua actor
de suo dño nō pbauit ul q̄ res ipa ad
aliū ptmuisset appuit et tr ipi reo nō
ꝓpetit actio si a possione radat q̄ iudex
hoc nō agit m mente ei ius tribuere ar
m d l ꝑ et si possessori m fi tī l seq
Aut fiut lata sma nulla cā exp̄ssa et tr
nulla reo ꝓpetit actio q̄ vī absolutus
m dubio ex eo q actor nō appbauit non
aut qua dns sit ut habetur m l si qs ad
exhibē ff de exceu rei uv et ibi dc̄i
p bar et m l ulls ff de condi mde et l
duobus ss a fideiussore ff de iur iuran
ul saltem p̄sumtur ex causa absolutus
m processu exp̄ssa ar m l my i fi ff
de re iudi et l my C de senten q̄ sine
c qp Sz nra p̄missa occurrit tale du
bium reus ē absolut̄ qua agens nō p
bauit postea vult actor litem de nouo i
stituere et qbare p mstrā de nouo ꝛ̄pta
de iure suo q̄ritur An possit ul obstare
habeat exceptiō rei iudicate Et vī q
possit agere rei iudicate exceptione nō
obstante p ea que h̄ntur m l ulls ff
de rondi mde ꝑm p̄as 2as et 3as lectt
ibi positam Jn gr uī ē veritas p l sub
spe cū ibi nō C de re iudi et ita determi
nat bar m dcā l si quis ad exhibend
Ner ob que h̄nt m dcā l Jullis q̄ ibi
loquitur q̄n m nouo iudicio erat diūs
modo agendi a primo et noua mstan
tia tendebat ad aliū finem ad quē non
tendebat prima ideo nō ob ibi exceptiō
rei iudicate sed hic erat idem modus
agendi et ad eundem finem tendebat
Jo tr Quid aut si reus fuit absolut̄
qua nō possidebat postea q̄ reperit pos
sidere An poterit rōuenīri de nouo vī

q sit nō ab te exceptio rei iudicate ut
l p̄ūt ad exhibē m pn ff rem ra
ha et ibi nō m glo et nō m l si rem
et l si quis ff de exceptio rei iudi Vl
terius q̄ritur an iudex m sma teneat
eam exprimere quare absoluet ul rō
de p̄nat de quo tangitur p glo et Jo an
m c sicut nobis ext de re iudi dicit bre
uiter q̄ regulariter iudex nō tenetur de ne
cessitate causam exp̄mere ꝙ⁹ prudentiosū
et fatuū illā exprimere si potest nīl silē
tio p̄transire quia r̄dargui posset se
tentia de nullitate si cā r̄peteretur fīa ul
erronea fallit r̄ glā m sex rāibus i q
bus ul nēcitate ul utbamitate cā ē exp
menda Primo ē q̄n iudex in cā app
ms fert sm̄am r̄uocatoriā p̄me ut ex
de re iudi c cū b̄toldus Secus q̄n reus
absolutur ab mstantia iudicij nā debz
exprimere p quā ptem steterit q̄ lis
fīnē nō habuerit ut l ꝓperandū ff il
lo proculdubio C de iudi et ibi dc̄i hoc
p Cy Secus q̄n reus absolutur ꝓpter
meptam petitionē ut ex de iudi c
exaiāta Secus q̄n reus condēpnatur
sup p̄napali et absolutur ab exp̄n
quia cā absolutoria exp̄menda ē
ut m aūtt de iudi ff oportet toll
vī ar l sciendū ff de app r̄n Secus
q̄n reus absolutur quia nō possidet
ut ext de exceptio c penult c ē m
sma extōis ut i c i ext de sen ex
li⁹ vi⁹ et specu m ti⁹ de sen pla ff
qualiter ℞ vez si ītes Et adde vn̄m
mūz vz q̄n tutor ul curator remouē
tur ut suspect̄ ut l hoc etz mē m
p̄n⁹ ff de suspecti tutor

Florens centum pro fructibus

Qualiter fructus sit m petitione
et g̃ter m rondēpnatione plene dic
ti⁹ m p̄mo libello m tīlo sup ℞bo si
mul cū fructibus sc̄is m tex

Absolutus ab expē sis

Nota q̄ hec absolutio nō est
facienda regulariter q̄n reus
lucrūbit m p̄ncipali ꝙmo debet con
dēpnari m expensis ut traditur i l
ꝓperandū ff sm̄at reus C de iudi ful
lit q̄n subest iusta cā litigandi ut
nō m l qui soludum ff cōmūn ff de le
gi et plene sc̄ripsi s m p̄mo libello m
tīlo sup ℞bo expen Postremo q̄ri
tur hic iudex m sma absolutoria ad
iecit istam clausulā Et alio omn iure
cōpetenti dēo ꝙ i alio iudicio sup
dcā petitā terre An poterit ipe sy
allegare m alio iudicio Jus cōpetē

sibi in ipa pena tenere vrtute huius sme
vr̃ q sic quia illa ẏba oim uire cõpetẽ
ti sunt tpis pñtẽ q° disponũt de pñ
ti ut l. si a tolono ff. de ẏb. ob. In contra
rũ ẽ veritas q; hoc vbũ cõpetendi re
soluitur m vim conditionis ut sit sen
sus idest si qd ius cõpetit ar.to eius qd
nõ. glo. m c. le t. sup ẏbo si dissmtatib;
m fi. de pba. et ẽ ratio quia ablatum
absoluti fatiunt cõditionẽ ut l. eiusdẽ
ff. de vsur. et l. a testore de condi. et de
mon. sic q; necesse habebit ipe ẏp
aliũ de iure suo pbare quia sma solũ
refuat ius sibi qd apparat ei gpetẽ
aliũde ex alia causa nõ autem declara
re ul disponere intendit q; ius sibi
aliqd gpetat quia sic contraria ipli
caret nã absolutio fit q; nõ constat iu
dici de iure aliquo ipi ẏp. gpeten. Re
fuatio autẽ sequitur ut Jus qd tota
co nõ ẽ pbatũ si qd cõpetit m alio iu
dicio pbari possit nõ at fit refuatio
ut per eũ Jus aliquod gpetere dispo
natur se.u for. app.ms a sma diffinitia

Quia vob dño Jo. gpet et se pñ
tat pfatus ẏp
prioratorio noie dicti
Jo. cã et occasione cu
iusdam assẽte sme.
vt di. p vos late contra ipm ẏp. dño
noie et dicti Jo. i fauorẽ sce Ar. i cã
et lite inter ipas ptes coram vob iur
vtente ac rõe et occasione omi et singu
lor m ipa tali quali sma gtentor. In
qua quidem assẽta sententia inter tes
ta effectualiter ut dicitur gd p nasus
dicti Jo. et eiusdem ẏp. eius noie ad
restituendũ et dimittendũ ipi An. pe
tiam de qua m libello dicti an fit men
tio et ultiq m florenos. C. p fructibus
tri. put her et alia in ipa assẽta sma
latius repiuntur expressa ad quã ha
beatur relatio dicti et opponens pdns
ẏp. dño noie ipam pretensam sententia
et oia et singula in ea contenta i tillis
passibus punctis et articulis tm i qui
bus lata fit et ee reprobatur qtẽ ipm ẏp.
et dicti Jo. et iura sua fuisse et ee nul
la nullig; ualoris et momenti et i
quantũ fit aliqua qd nõ credit fuisse

et esse iniquã et inique et iniuste latam ac
pnũciatam Et ab ipa assẽta sma tacite
nulla ac nullig ualoris ac tacite iniqua
et inique lata ac pnũciata In hijs scis
tis pduct et appellat ad d. pretez pa
pie et ad quẽcũq iudicez gpetentẽ ad
quẽ de iure melig appellare pot et ad
quẽ pns nullitas et app.o melius deuol
uitur seu deuolui pot Petens et ri
mstantia iterz petens sol bis ter ista
ter et mstantissime aplos sibi tradi et
literas dimissorias cũ quibus se possit p
sentare coram iudice gpetente pñtis nul
litatis et app.ms q; p ipm ẏp. dño noie
nõ stabit quo minus ipos aplos impe
trat qñcũq nobi placuerit Et inde p.
fatus ẏp. requirit

Coram vob
Aduertendũ q libellus
app.ms debet quatuor
continere primo plo
nã cig qui appellat / 2.o plonã iudicis
a cuius sma appellatur / 3.o a qua sma
appellatur / 4.o gra quã plona app.o
mittit ut l. i. ĩ fi. ff. de appell. et
ibi p bar. Quaeritur qua ratione sit re
pta app.o dic q; duplex ratio primo ut de
fecty probois mtruemens in principali
te possit suppleri in app.ne / 2.o ne
iudicantis iniquitas ul ipius rema
neat ipis priuditiũ occultata ut her
habentur m. l. i. m pri. ff. de app. et l.
cos. C. de app. et l. per hanc. C. de tẽpo.
app. Si tm a sma q̃tũcũq; miqua no
appelletur fit ius ex ca et de iusto sic
fit iustũ ut l. si. ff. de iust. et iur. et l.
i. ff. hoc intrdicto ff. de libe. exhib.
cui ẏp. sic allegat in pximo pcedenti titu
lo. et ẽ prise intenda executiom ut
detimat Imo in c. qm gra flam ex
de pba. in glo. fi. Quaeritur quibus
mois gfirmatur sma reuocatur mul
tis mois primo p expssam ptis pbocem
ut l. fi. ex pssam ff. de pba. et l. ab eo
C. quo et qn uideri Item si no appellat
a sma ul appellentur post tm x. diez
a iure limitatu ut dicta l. ab eo et dicta
l. cos. ff. i. et l. i. ff. biduũ ff. qn app.
sit et in auctẽ hodie C. de app. Item si
gdam ẏp. petat tm ad soluendũ ut l.
ad solonem C. de re. iudi. Inde quaerit
quibus mois sma impugnetur dici
ut s. dixi in tio pcedenti quatuor mo.

dis ut ibi tr. ¶ Quer̄itur quis possit appellare dic ꝙ ꝯdēpnatus et quilibet aggrauatꝰ ut l. ī maiorib⁹ et l. eos C. de app. ac etiam quilibz cuiꝰ mter sit smaz nō cē sic latam ut l. a sma et l. ab exēutore ff. alio cōdēpnato ff. de appell. et m. c. cū sup ex. de re. iudi ¶ Et que sit forma appellandi qn̄ 3ª pª appellat pro suo mto cē nota Jmo i d. c. cū super ¶ Jtē qrit an omn̄ tpe liceat appellare tam ferato ꝙ nō ferato dic ꝙ sic ut l. 1. et ibi nō C. de fer. 9z an appo ex tm̄ guat iudicatū ul̄ suspendat tex. videt 9trarꝝ Nam i. l. 1 ī fi. ff. ad turpill. tex dicitur ꝙ ex tm̄ iurtur alibi dic ꝙ suspēditur et hec verior ut habetur m. l. p̄cipimus ꝯ. hinc salubr̄ et ꝯ. seqꝝ C. de app. et l. ab exēutore m pn̄. C. quor̄ app. rec. et l. fi. C. Contra fi. C. de fide mstru. et facit l. fi. C. si reus ul̄ actu. ¶ pone ꝙ is qui appellauit renūciat illi appōi qd̄ facere pt ut l. si quis libellus C. de app. An ille ꝙ optinuit potuit prosequi ulā appōne dis tm̄que Aut reus qui sucubuit appellauit simplir nō distm̄ctis nec determinatis capitulis in tm̄ne ul̄ m spē a quibus appellauit et tūc licebit actori ꝓsequi ad suū ꝯmodū talem ampliatione ut l. ampliore et ibi per Ja. bu. C. de tempo. app. aut dis tm̄xit capla a quibus appellauit saltez m tm̄nere ut patet m hac forma et tūc ī ipis tm̄ caplis m quibus appellauit ul̄ ad quē appo refertur potuit eis appōnez ꝓsequi nō obstante eis renūciatione ut nō p bar. m dn̄m. l. ampliorem Et p hoc patz ꝙ differt cā principalis ab appellatione nā m principali oblato libello potest actor liti renūciare ī iuto reo ut l. postq̄ liti C. de par. Et nō. p doc. m aut. qui sēt. C. quō et qn̄ iudex 9z mt̄ ponit appōne nō liz pte nūciata appōm renūciare ut dixi Huc aut sit rō cōfugia ad vnū tm̄ adūte ꝙ qui obtinuit smaz potest petere coram superiore ipam smaz ꝯfirmari etiā si ab ea nō fuerit ꝙuocatum ut m. c. 1. et ibi ex. de consti. uti. ul̄ iuti. quā pcipuoz cōsiderationis puto fiendam sntia tpa ad appellandū p̄fixa ¶ Quer̄itur ultra ī quibus casus ul̄ litibus liceat appellari sēn deo ꝙ ī oib⁹ r̄gulariter tam Ciuilibus q̄ Criminalibus de Ciuilibus patet ī. l. 1. et m. l. et m maiorib⁹ et qi p totū C. de app. et ff. et ī C. de appōinbꝰ ex. de app. fallit hec r̄gla que de iure Ciuili tradit m subiecta cāibus ¶ Primo qn̄ ps renūciauit bñficio appellandi ut l. fi. m. fi. C. de tempo. app. et l. 1. ff. si quis ff. a qbꝰ app. nō liz ¶ Jtē si pn̄ceps cum ꝯmisserit appōne remota ut d. l. 1. m fi. Jtē si

fuit appellatū a sma mō interlocutoria ut l. ꝯ C. de app. rem. et l. pen. C. que app. nō rec. et dixi ꝯ. m tō ꝯ. ¶ Jtē fallit m nō ꝯtūāte qui nō appellat ut l. 1. C. quor̄ app. nō rec. et l. 1. ꝯ. item cū ex edicto ff. que sen. sine app. et ibi nō. et clarius m. l. ꝯtūāta ff. de re. iudi. Jtē m cā momētance possessionis m qua nō appellatur ut dixi ꝯ. m tō ꝯ. ꝓbatur m. l. 1. C. si de mo. possit possit ī integr̄ restitutio peti maxie si fuerit sma lata ex plus testibus ul̄ ī scr̄is ut determinat Ja. bu. m. l. Flam. C. si ex fal. mstru. Idem si lata cet ꝯ. m norem ul̄ abentem ex cā iustu ut C. si adu uer. it̄. iudi. l. 1. cū seqn̄. Jtē m execūtione a qua nō appellatur nisi modus excedatur m exequendo ut l. ab exēutione C. quor̄ app. nō rec. plene ꝯ. nō ī m tō de exēutione sme Jtē fallit m sma lata si r̄ductione ad arbitriū bo m. viri a qua nō pot̄ appellari ut determinat m. c. p̄cipi. Jmo ex. de r̄scr. Quā opy. sequit bar. m. l. 1. ff. dele. ꝯ. et ibi idem tenuit bal. et p bar. ī l. nemo pot ff. dele. 1º. litz postea mutato ꝓpōito Jo bal. m. l. 1. C. ne. li. 3º. quo. tenuerit ꝙ possit appellari nec tm̄ aliquid bom allegat p eo tm̄ facit r̄gla iuris et ī mi noribus C. de app. et nō. p ꝯglo. m. c. sup his ex. de accusa. in ꝯglo. que Incipit hō ꝯtrarie de quo scripsi sub tō de forma li belli quo agitur ad penā Jtē fallit ī debitare fiscali ꝯdēpnato ut abstinēn. et l. fi. C. quo. app. nō rec. Jtē fallit cū agitur de testō apiendo ut heres ī possessioz mittatur ut l. quisqs C. quor̄ app. nō rec. de crimīalibꝰ p̄z m. l. litigatoribꝰ C. de app. et l. nō tm̄ ff. de app. et l. aditos C. de epi. audi. fallit hec r̄gla ī subscr̄ptis cāibꝰ vz. ī homicida vemfico adultero m cantatore seu maleo et ī publico violatore ut nō. ī. l. ꝯ. C. quo app. nō rec. Jtē fallit m officiali delinquente m officio ab eiꝰ superiore ꝯdēpnato ut l. nulli C. quo app. nō rec. Jnde q̄ritur ad quem debeat appellari vbi distinguitur aut iste erat subdelegatus ad totum tam ab alio delegato m cāu cōgresso et tūc appellatur ad ordinariū nō at ad ipz delegatū ut nō. bar. m. l. 1. ff. qui et a qui Aut erat simplex delegatus et tūc aut erat delegatus ad totā cam̄ et tūc appellatur ad ordinariū delegantē et idem si erat delegatus ad ctam ptem et tulit sma Aut subdelegauit tm̄ ī totū et appellabitur ad ordinariū Aut resuauit in se sma et medium ul̄ pn̄cipium subdelegauit et tūc appellabitur ad delegatū ut hec ꝓbantur m. c. sup qōnū ff. porro ex. de offi. delegi. et dm

[1] Aut appellat̄ a sma lata p delegatū Aut ab ea q lata ē p ordinariū p. cāu sb distm̄gue [1].

l. i. Sicq patet ex pdict q si subdelegatus fert sniaz diffinituã sup tota cã q appellandi ẽ ad ordinariũ si uo fert sniaz interlocutoriaz sup pte aliqua ipiq cause tuc appellañ ẽ ad delegantẽ patet etiã q ꝯtũ ad appnem interponendam a sniã diffinitiua nõ differt delegatus a subdelegato qua utroq; tãu ad ordinariũ appellatur uerũ consulte agendo dic in appellatione sp te appellare ad iudicẽ competentẽ ut nõ in l. qui rome ff. de v. ob. Ide q̃ritur coram quo iudex debet interponi appellatio dic coram illo q sniam tulit ut dcã l. i. ff. qui et a quo Et si plures pnũciauerint debet coraz singulis gĩter uel sepatim appo interponi ut in cle. i. ex de app. et si forte iudex nõ haberetur copia qua fugerent uel latitarent aut aliẽ coze nõ pot copia hiis tuc fuffinit adire iudicem fupiorem ad quẽ deuoluitur de iure appellato ut j. temps limitatũ ad appellañ libellũ appnis porrigere ut vi. q. vlt. c. biduum ff si quis ipius ad qd facit qd nõ i. l. i. et ij. C. de hys qui pme iudi nõ app. et ff. qñ app. sit l. i. ff. si quis ipiq Sunt tñ aliqui qui practicant hoc mo uadũt ad domũ solite habitationis ipius iudicis si erat delegatus uel ad solitũ tribunal uel si erat ordinarius et ibiq testantur de abnãtia iudicis et p notariũ facũt scribi coze appnem et mdeuadut ad ipã appnẽ ad iudicẽ fupiorez et psequũtur tam coram eo tñ talis practica nõ uitiatur uere nisi quo ad ostendendum diligentia ipius pris et de abnãtia iudicantis ar. l. si quis appellatione C. de app. ut l. et pfectus C. de arma. ex. et dcã l. si quis in dcã l. i. qñ app. sit vñ consiliũ ẽ q uti tenet appo coram ipo iudice fupiore ad qd facit qd nõ bar. in l. nõ solũ ff. morte ff. de op. no. nũ v. cura tuũ Et si forte fupioris iudex nõ possit hiis copia tuc debet appellans coram psonis honestis de sua appne ptestari et sic ex causabitur ut in c. fi. exẽ de app. Amplius etiam ẽ notandum q etiam uua uoce si pars ẽ pns sme ab ea pot appellare dumo in gtmenti appellet ut in l. ij. ff. de app. ubi aut ex mtuallo mtponitur in scripto appllõ trã requiritur q ĩ certem dies mtponatur uere nouo ut in auct. hodie C. de app. Istud auct tempus appellandi nõ curritt nã a tpore sentie nõ at a tpore sme ut pbatur in dcã l. i. ff. si ff. qñ app. sit et dcõ ff. biduũ et in l. ab eo C. quo et qñ iudex Et q tanto qñ gdepnatq nõ stant pns sentiie solent prudentes sibi notificare sniam debito mõ uz in forma publica ut in cle. cauz ex de electi. et p bar. in dcõ ff. morte ut p hoc curratt sibi tempus appellandi Caudat si ps et in scripto dictam in glo. sup uboĩ hys scripti

Occasione cuiusdam asserte sententie

Hec fit mentio de sententia a qua appellatur quia semp debet ex primum qualitas ff uiams a qua appo mtponitur ut sup dixi et habetur in l. i. ff. si ff. de app. In qua app. que mtponitur a diffinituã nõ ẽ nre cãs exprimere Sz mtlocutoriã secq ut dcm ẽ sup. et hẽtur in l. scyo ff. de app. et in c. cordi. et c. ut debitq ex. de app. de qua forma appellandi tradit in c. post appnez ff. fi. ij. q. vi. Sz q̃rit quare dicatur asserte quidam q tõ ne ĩte videatur simpr loquendo sniam appbare quã intitur ĩpugnare Sed ego puto mi referre quo pmone quis loquatur naz p sequentia uba declaratur qualis fuerit mtentio curia pcedentia ut l. si plurũ in fi. ff. de le. i. et l. heredes palaz ff. b si notã ff. de testa. vñ cũ in scq̃tibq dicat ipam sniaz nullaz et ĩquã patz manifeste q p pcedentia uba nõ ẽ appo sita ipam affirmare tamq̃ aliq̃ Et mes pferentis potiq; uba attendi debet ut in mariẽ in iudicio ut l. si quis ĩtentioe ff. de iudi. et l. labeo ff. de sup. le. facit qd alibi dr de testõ q luz de se nulluz sit tñ appellatur testm vñ recte dicamq istud testm ẽ nullu ut msti. qui motesti ĩ fi. ff. i. et ff. de iniuf. te. l. i. luz ĩpie et abusiue appellatur testm l. ij. ff. i. ff. ad te. api

In illis passibus pua ths

Hec practica sumitur ex titulo raynaldus ext de testa et q nõ p glo. in c. fi. ex de app. lo. vi. nam tot sunt sme quot sunt eius capta ar. in l. etiã et ibi nõ. ff. de mmo sicut tot st stipulationes quot sunt sũme ul res ut l. scire debemq ĩ pñ. ff de v. ob. iõq pot gdepnatus ul ꝯnatur ab uno capto appellare et ĩ alio gsentire ut dicto c. raynaldus Nec talis appellatio sic diuisim mtpoita pderit adũsario quo ad capta nõ gnera p m conneris ei pderit ut illam pse qui possit ut sup dixi et pbatur i dcã l. etiam ff. ex cã ff. de mmo. et tangit p bar. et sa. bu. ĩ ampliore C. de tempo app. et in l. appellanti ff. de app. pdeff etiã plemq ipi adũsario ipa app. si fu-

isset simpliciter et absolute intpõita
adeo q̃ nõ posset appellans renũciare
appellationi m p̃ iudicium siu adũ sarn
ut nõ in dcã l. qui amplorem et l
oẽm co. t°. et ibi p Cy. in l. p hanc
C. de temp. app. ut s̃ tetigi

fuisse et esse nullam

pot̃ rondẽpnatus de nullitate querelã
ꝓponere dup[r] ut̃ in modũ agendi ut
hic ut̃ in modũ excipiendi ut l. nj. ff.
q̃ dẽpnatũ et l. si cum nulla ff. de ex
cti. iudi. et hoc ad ptem ptinet alle
gare nõ ad eius adiocatum cũ exrep
tio nullitatis sit pemthoria ut ibi p
hoc ap̃ acta et ptem ꝓponenda ut in
C. q̃m cont̃ flam ex̃. de pba. ℔z quid
dicres si simpliciter appellauit ner de
nullitate qtũ̃ exp̃ssit an in tãc pro
cessu potuit dicere ipam nullaz vi
q̃ non q̃ appellando supponat sniãz
ẽ aliquã ar. in l. nj. ff. falsus ff. rem
ra. ha. distinguc tñ sic. Aut snia est
nulla ex defectu forme ut solleꝑmtati
debite et tũc appellando simpliciter non
vi illam appbare tacite quia ner exp̃s
se posset illam confirmare tamq̃ sẽ
tentiã ut habetur in l. si expressim
ff. de app. vnde dici potuit nulla i pcs
su tãc aut ẽ nulla ex defectu consẽ
sus ipius pties que nõ fuit in iudicio t
tũc simpliciter appellando vi ipaz cõ
firmare tamq̃ rite et solleꝑmter latã
℔ nõ tamquã eque et iuste latam ut
dcõ ℔ falsus simp nullã dicere potuit
de quo latus tetigit Immo. in c. cũ cõ
tingat ex̃. de offi. dele. idem dic in ite℔z
restit. adũsus sniaz lata ats petitu nõ
potuit iudex sup nullitate cognoscere
ut ibi p Immo. Vlterius remoto m
dubium ut plene cognoscatur q̃ s̃
tactũ ẽ vz quot modis possit de nullita
te disputari dic duobus modis principa
liter uno mõ in vim agendi alio mõ
in vim excipiendi Et agendo q̃ri pot
dup[r] uno mõ intendenter in hac forma
in qua ℔m eoem opp. diximus q̃ nul
litas venit intendenter ad appnem ut nõ
p glo. et doc. in l. i. C. q̃m quo. nõ ẽ ne
cesse licet ibi Ja. but teneat oppositũ
Alio mõ principaliter vz q̃n nullitas so
la allegatur petendo sniaz pnũciari nullã
tit nõ in l. i. C. que sen. sine app. re. Ex
cipiens vero de nullitate queritur q̃n
executio sine postulatur et p partem
ytra quã fuit nullaz sniaz allegatur
ut dcã. l. si cum nulla ff. de re. iudi.
et dcã. l. i. in pñ. ff. que sen. sine. app.
resc̃m et ibi si ꝓtor ℔ marcellus ff. de
iudic. et dicam j. de executione sine

Cuꝫ ꝑdicta dubito An iure actoris
ul̃ officio iudicis petatur sniã pñcipa
liter pnũciari nulla dic q̃ p solũ officii
um iudicis cũ nõ subsit materia habil
ad q̃ducend̃ in hoc actionẽ ut nõ. p
Immo. in c. fi. ex̃. de offi. iudic. et i
c. ℣ ꝑtetur ex̃. de fi. instru. ℣z etiã se
quitur bar. in l. quidam in fine ff. de cõ
di. insti. et plene in dcã. l. si ex ꝑssiz
ff. de app. Ad quod facit l. si pater tuꝫ
C. q̃n ꝙuo. nõ ẽ nrãe Et nõ. q̃ hoc of
ficium iudicis durat tanto tpe ꝙto ac
tio plonal. s. xxx. ãms ut l. oms et l.
sicut C. de ꝑscrip. xxx. ãno. et insti. de
ꝑpe. et tempo. act. in pñ. ℔z quid dices
in appone an iure actionis ul̃ officio iu
dicis petitur pnũciari sniã iniqua ul̃ in
iusta sup quo Bar. in dcã. l. i. in pñ. ff.
de app. dicit q̃ appo nõ ẽ actio ner offi
cii iudicis ℔ eius quoddam ab hys sepa
rãi p tex. dre. l. i. dũ dicit q̃ appo ẽ eius et
vnde virtute huius iuris ꝙpõit iudex su
o officio movetur ad seruiendũ huic
iuri et sic erit officiũ mercenariũ ut
l. mj. C. ꝙpõit. Demde q̃ritur cuiã q°
iudicis attendũ ẽ de huiꝰi nullitate sine
breuiter sic ẽ dicendũ Aut q̃ritur de
tã manifesta et tũc coram illo iudice vẽ
tilabitur coram quo pendet cã siue sit
principalis siue appns siue executio
nis Si uõ de nullitate principaliter
sit agendũ ul̃ q̃rendũ tũc erit i elec
tione ipiꝰ agentis ul̃ eam ꝓponere cõ
ram iudice superiore eius qui pnũciat
ut si ẽ ordinarius ut ꝑbatur in l. nj.
C. de actu. et ibi p Ja. bu. et in l. Carme
lia pia ff. de iur. patro. et p bar. in l.
si expressim ℔ all. et in l. si ut ꝓponas
C. quo. et q̃n iudex ℔z nũquid iudex cui
nullitas dicẽ sniã poterit de cã princi
pali cognoscere cognito q̃ sniã sit nul
la dicit bar. in dcã. l. si expressim q̃
sic q̃ ℔m eã sicut cã appnis deuoluit
ad superiorem tam nullitatis sic cã nul
litatis deuoluit tam iniquitatis qd etiã
sequitur Immo. in c. nũ ymmutat ex̃. de offi
dele. Sup ẽ tñ discutere An sup eisdẽ
actis pnũciabit de cã principali uel
repeti faciet nouũ processũ sup ea Cuꝫ
quod sic distinguc Aut cã nullitati in
pinit vniformit̃ acta et sniam ut puta
si litigaty ẽ cũ minore in defenso ul̃ coram
iudice in cõpetentem et tũc quia oia
fuit nulla repetentur acta de nouo et
sup hys pnũciabit ut l. et cũ uos ma
iores C. si adũ. rem iudi. et l. ℔ pupil
lũ ff. de re. iudi. Aut cã nullitatis in
pinit et nõ acta ut q̃ sniã fuit lata di
e ferrata ul̃ pte absente et tũc cognos
cet ex prioribus actis sic intelligẽ glo.

m l si expressum ff de app et l si ut ꝓmis
c quō et qñ iud et ibi ꝑ Cy Aut cā nullitatis respint ptem actor tm̄ ac sm̄am que
ꝓcessum fiunt ḡna rum tam ī iuīa q̄ p9
eius mortem et tuī actā ī iuīa firma ma
nebunt et rpetentur aliā que fiā sunt
post mortem ꝯm bar ut ꝑ eū nō ī l
cū querebatur ff de re iudi

Et mq̄tum sit Aliqua

Nota p hec ꝟba cē mquitatis sme ꝓmitur conditionaliter vz si sm̄a sit alq
vnde dubitari consueuit An isto cāu ipa
cā nullitatis sit principalis ad appnem
vl contra appellatio sit principalis ad
nullitatem Sup quo cōtrarie sunt opi
Ja. but m l i c qñ quo nō ē necs tenu
it ꝙ cā nullitatis sit principalis glo nō
ibidem quā ḡit sequūtur Cy et doc tenet
ꝙ vemat mndenter ad appnem cuḡri
disputatio nō ē sme effectu Sō ḡ ḡit
si app sit desērta ꝑ statutū vl aliter sub
mota An ḡnt et nullitas dicatur subla
ta ner possit mtētari sup quo breuit
sic ḡsidera Aliqñ cā ꝓpt quam remota ē
app respint parisformiter tam appnez
ꝙ nullitatem ō bi ḡnta datur ex forma
statuti tempus quatuor dier ad appllā
dū et nullam dicendū sm̄am ētē r̄mo
ta appne p lapsū tpis remota ē etiā ꝙ
ipa nullitas Aliquando cā nō ē parisfor
mis cūī utraq ut patz de iure cōi quo
appellantur j x dies ut m aunt hodie
C de appella et nulla dicitur j xxx an
nos ut nō bar m l quidam m suo ff
de rendi msti et msti de ꝓpe et tēpo
artt m pñ et l liti C de iure delī Et
trīī aut nullitas vemt mndenter ad
appellationem et tuī sublata appne tol
litur nullitas ar m l cū pncipal ff
de reḡ iur Aut erunt nullitas vemt
principaliter et appellatio accessorie
vl vtraq deducitur principaliter ut
m hac pñti forma et tuī appne firma
rmanet cā nullitatis ut habetur ī dcā
l si expssim de app p bar qz de sepera
tis de vno ad aliud nō mfertur ut l
papa exuli ff de mno Insup apud scolas
nros dubitatur An talis libellꝰ predat
dicto sm̄az nullaz et si quā ē appello Quī
dam voluerunt dicere ꝙ nō qz nullitas
et appo sunt ḡna ḡo trīa ut l i C de fur
tis et l contra maiores ff de m offi
tesba In contrariū determinat dy bar
et alii cōiter ut plene disputat bar m
d l si expressim Cuius potissima ratio e
quia nō pure ꝑ conditionaliter ꝓferūt
sicḡ ꝯm idem tempus nō ꝓperiunt cō
traria cūī vnū apponatur m defectū alte

ar m c constituto cū dēmtem restituat
et l qui de mossi testa et qđ ibi nō ff dē
offi testa et nō ꝓ glo et Cy ī l si quidē
C de excep et l nō abire C vñ ui et l si
quis m suo C de mossi tes et spe ī nō
de art seu petitione ꝙ sequit ꝑ ꝯ nūqđ
et hanc ptem sequitur Imo m c dilō
cū de app et Cy m dcā l i c qñ quo
nō ē ne Ulti quero pone ꝙ mtpōita
appne m forma de qua s iudex pnūtiat
aut male appellatum de nullitate mch
il dixit An videatur sup nullitate pnū
tiasse et qđ glo m dcā l si expressim te
net ꝙ non vnde de nullitate poterit ad
huc agitari quia sm̄a nulla nō vr ī du
bio confirmari ymo ꝯm aliquos non
pt ar l eum qui ff de mossi testa et l
iure nro ff de te tute Alia glo ī dcā l
r aliter sic distinguit cū sequen bar
et gr̄ dia die Aut pma sm̄a ē ipo ut
nulla ꝓpt errorem expressum m ea
et tuī iudex appellationis talit pnūtiā
do nō vr eam confirmare vl qđ ē forte
nō posset expresse ner tante iō ꝙ de ipa
nullitate agi potuit qñtūcz qua idem
error cēt m vtraq ut l i m fi ff q sen
sme app restim et hoc mō credit glo
que ē m dcā l si expressim Aut sm̄a
erit nulla ex alia cā et tuī ḡsidrādū
ē qua forma Judex appellationis pro
nuntiat simpliciter male appellatum
ut m questione supponitur et tuī aut
m forma appnis et processu nō fuit fa
mento nullitatis ut hic et tunc videt
sententiam m dubio referri ad tōtē
ta m ipa appellatione ꝙ processu ar ī l
ꝙ c si ḡ fal nistru Aut m forma appel
lationis et processu non fuit facta mē
tiō nullitatis et tunc si prima sententia
nulla ē non confirmatur qua ꝟba hoc
non exprimunt ner patuntur et cū
sententia sit stricti iuris debēt eius
verba potius restringi ꝙ ampliari
ar m l i c si plu via sen tuī et
l si a te ff de excep rei iudi Aut
ultra procedit m sententia dicendo
bene iudicatum ut fit communiter m
sententijs confirmatorijs m quibus
consuevit dici bene iudicatum et male
appellatum vl contra et tuī videtur m
totum ipam sententiam confirmare
sicꝙ ulterius agi nō poterit de nullitate
et sic intelligitur glo m dicta l i
propter illa verba bene iudicatum
que referri possunt ad utrumq; rasiū
tam nullitatis quam mquitatis
Amplius queritur An is qui aptmut
sm̄az posset petere eam ꝑ superiorem con
firmari dic breuiter ꝙ sic ut m c l
cū si cy de ḡsti uti vl mvtil fuit

Anis qui obtinuit sm̃az possit petere eam p superiorem confirmari dic bñ inter q sic ut m c· i· cū fi· ex̄· de q̄st· uti ul' muti· facat· lic· c· q̄n̄ puo· nō ē neces· et m auc̄· de hñs qui mittere ad app· ff· uolumꝰ et l· fi· C ut lite pen litꝫ si reperiat sm̃az nullam possit de clarare nullā cē ut tenet bar· ī d· l· si expressim ¶ Proinde queritur qs pbare debet m tā appōms an appellans bñ appellatū An appellans bñ iudicatum de qua qōe tangitur p Cy· m· l· i· C si adū credi et m· l· hñ· qui ad cumulia C· de app· et bar· m· l· i· ff· si tu· ul' cu· app· et per glo· et alios m c· ī pn̄cia ex̄t· de renū· et ibi Jnno· m c· bone ex̄· de elec· et p Jacō· de belun· ī auc̄· de hñs qui m ius· ad app· ff· i· coll· v· et p glo· m c· olim ex̄t· de ex cess· et m· c· ex parte ex̄t· de testi· pro conclusione omnꝫ sic distinguē Aut fuit appellatū ab interlocutoria aut a diffinitiua primo casu tenetur appel lans pbare se ex iustis causis appel lasse que exprimende sunt in appōne ut dixi s· in ti· ꝰ in merits aut negotij principalis cauē pbare debet q iudex iuste pnūciauit ut nō m c· olim ¶ 2° casu principali considera q quedam sunt acta controuersa pres sum Quedam controuersa merita cauē principal primo casu aut vnꝰ solus psequitur casꝫ appōms et siue sit appellans siue appellatus tenetur acta et formalia pressus pducere et pbare sil' cū ipa sm̃a a qua appō ē mt̄ pōita alr̄ facilit̄ iudex ignoraret qd et qualit̄ informare ul' confirmare deberet ar· l· pnipmꝰ· c· de app· Cetā uō acta q̄ merita negotij cōtrouertunt nō hñt vorem pducere Si uō ambo p sequūtur ipam casꝫ appōms tūc appel lans debet pducere Si uō ābo psequut ipam casꝫ appōms tūc appellans debet pducere sm̃az et acta tāe que pressiū controuertunt Cetera uō acta q̄trouersa me rita tāe debet pducere appellans sicut fatere habuit in pncipali cū et sic lo quitur glo· m dcā l· hñ qui ad Cumulia liꝫ aliqui quo ad hūc casuꝫ contrarium p rōgulā qua dr̄ psumendū cē p sma ut nō· m c· m pn̄cia ex̄t· de renūt· p qd' vr̄ fundata intentio appellantis si contrariū nō pbetur Sz hūc fenēdet̄ q illa regula procedit qn̄ sm̃a tñ situt i rem iudicatam Secus autē cū ē suspē sa p app ut nō· Jmo· m d· c· bone p Jo· an· m dcō c· m pn̄cia Que autez dicta sunt procedut qn̄ intentio appella ti nō ē fundata de iure cōi alias si ect de iure cōi fundata appellans tenet oīa pbare m tā appōms p m Ja· butr· m· l· hñ qui ad Cumulia Sz circa pdcā dubitatur circ q appellans uolens eum tare expensas habendi a notario pub lico in forma sm̃am ul' forte nō hñs copiā nōrij q2 se absentauit fauit po sitiones aduersario quō talis iudex tulit sm̃am talem mt̄ ipās ptes in tali cā et tali āno mense et die et q de ea fu it rogatū mstrm̃ p talem notarium et similia An extrisetur appellans a pductione mstrī in pub̄ca forma ipig sime detimāt Jmmo· q sic m c· G· pe tius ex̄t· de fide mstrū· tali rone q ea que sunt pbabilia sunt pbabilia ut nō m c· ij· ex̄t· de confess· li° vi° et dixi ī foa pōnū Aut ff° confitebit aduersarius sm̃am latam et tūc eig cōfes sio habetur pro veritate et ipe pro iudicato ut l· pronde ff· ad· l· arquā et· l· i· C· de confess· Aut tacebit nec ren̄debit et habebitur pro confesso ut dcō c· ij· et· l· de etate ff· qui tanut ff· de mtrimō· art· Aut negabit latam cē sm̃am et tūc iudex pnūciabit be ne appellatū seu supflue appellatuꝫ et ī ponet aduersario sup ipa sentētia ꝑpetuo silentiū Jmo ab hñs cogetur hic aduersarius renūciare ipi sentētie et dabitur talis confessio in publica forma ipi appellanti ut ex ea ꝑpetuo ualeat se tueri ut C· de libera causa l· iubemꝰ et ij· q· i· c· multi sc̄z ī hac

Et ab ipsa sententia tamꝫ nulla &c

Ista ꝺba et forma differūt a stilo cōi Sz multa sunt noua per ea que dixi Nam si pro cantur respectu nullitat̄ venit nul litas principalit̄ sicut appō ī iquitat̄ et p hoc sequitur q vno ablato non tollitur aliud iōꝫ dicitur illud du bium qd' aliqn̄ oritur in statutis qis pncipis quibus cauetur nō possit appellari ul' q appō finatur j· xx· dies Nam si ipa appō reperiatur nulla ul' ex tunc tpis decurtata remanebit cā nullitatis quo s̄ nō ꝓpōita valu da et firma et sup tā iudex poterit cognoscere et pnūciare ut supernus tantum cē sc̄z m littera

In hijs scriptis &c

Scripto sic dr̄ quia m appōne ex mt uallo interposita a sma diffinitiua nīa ē scriptura Secus si mt̄ponerent in contmenti quia tūc sufficiat vi ua vocē appellare ut nō m l i· m fi·

et l. se ff. de app. Et adūte q nō ē nīe
legere sc̄ptur̄ app̄ns ipi udicī ꝑ suf
fiat q sibi ostendatur dicendo appello.
q̄ut hic scribitur et ē tex. m c. app.
eī. de app. li. vi. ꝓz pone q reus appel
lauit dup̄r. s. una uoce et m scripti di
uersis diebus An poterit sequi dūsaz
app̄nez utriq; et si prosequatur An al
teri renūciasse videatur sup qua q̄one
bar. m l. cū ꝓcurator ff. si dns ff. de op
no. nūci. sic distmguit Aut utriq; ap
pellatio fuit mt̄ posita a sma mt̄ loci
toria Aut a sma diffmitiua ꝑ. tm q
redeñ. solui erit sup app̄ne mt̄ posita i
scripti tāq; ualida Et solep̄m ait cū scripta
app̄ne una uoce mt̄ posita que nulla
fuit ut c. cordi. eit̄ de app. iō q ꝓcau
tio huiq; app̄ns una uoce mducteret
tantam renūciationē altiq; m scripti mt̄
posite Sz aut tm̄ ꝓncipali dic q ꝑ
2az app̄nem mthil agitur ff. m bar
sic q̄ tienda ē prosecutio prime app̄
ns per tex. dicit. ff. si dns m fi. et per
rocem quia app̄. cōsūmauit suū effec
tū quia extīnctū fuere huiusmodi renūciatū
ut l. i. m fi ff. ad turpill. unde 2a nō
reperit quid agat amplius et ꝑ hoc
redditur frustratoria ꝓz salua eius
parte Imo. dicīmat q si utriq; app̄.
ē mt̄ posita tpiꝰ debito q sit m app̄ne
appellanti ꝓsequi quā uelit ut nō m c.
dilecto eīt. de app. et Jo. an. m nouella
m c. boue eīt. de app. sc̄z hanc opp. et
idem tenet bal. m l. app̄ne C de app. et
m sanz. mo. pe. et albic. m l. partu
nouissima C de part. et m l. ad solu
tione C de it udicta

Et ad quemcunq; udicem competentē

hoc iō dic̄ q nō oīs udex ꝙpetens est
appellationis ꝓ de iure ciuili ordine de
bito mt̄ ponenda ē app. s. de mnori
ad maiorem udicem nō aut̄ ad ꝑ
ul' mīorem appellare deberit si mī per
errorem appellauit ad superiorem dū
ad mīorem appellare deberet tūc error
ei nō nocebit Secus ait ē econtra ut ha
betur m l. i. ff. si quis m app̄ne ff. de app
liret de iure canonico etiā ex ētia scīētia
possit quis quocūq; omisso medio ad pa
pā appellare ut m c. si duobꝰ ext̄. de
app. et n. q. vi. si metropolitanꝰ qđ io
puderint ut q̄nes m curia traheīrt
et eoꝝ anarriam sanarent ff. de iure
aī ciuili Imperator qui pleno oīm ve
ritate et libertalitate contrariū statuit
ut ad eū omisso medio appīri nō possit
ut habetur m l. Imperatores ff. de
app. obseruabitur ꝙ. ius ciuile ī foro ciui
li ut nō. m c. si duobus ꝓz ut nō possit
errari fiat app̄. ista m forma de qua hic
et sufficiet si dicatur appello ad udicem
cōpetentem nullo spāliť nōiato ut tra
ditur m l. qui rome ff. de v̄. ob
bar. m l. i. v̄. nō mīles m fi. c. de fal
mone

Apostolos sibi tradi

Isti apli fiunt quedam lie dmissorie
quas udex a quo appellatur tradit ap
pellanti deferendas udici ad quē e
appellatum et m quibus contmetur
qualit̄ talis ꝑsona ab eius sma appel
lauit tr̄ ut latius dicetur ī sup for
ma aplox ut habetur m l. i. ff. de libe
di

Petens semel bis ter

Isti apli debent sepius peti ꝑ mt̄ual
la diez ut nō ḡlo. m c. ab eō eīt. de app.
li. vi. q forte iō fuit mductum q
udices duīsis negotiis occupati non
pnt oia retmere memorie et fiunt ꝙ
q. vi. c. post app̄nem m fi. de ḡsuetu
dine tm̄ hodie ꝙbata m cle. ꝙ. eīt.
de app. sufficit q eodem ḡtextu et eode
tpiꝰ sic petantur Queritī de effectu
huiq; app̄ns Ad qđ rēdetur qđ e effectꝰ
ē duplex primus quia extīnctiuus
ul' suspenditur ꝓnūciatū 2us q pe
dente app̄ne ligate fiunt manus udicis
ne ulť. pot̄ quitq; agere siue deferre
it app̄m siue sine non ut l. scien. ff.
de app. rem. et l. i. ff. ml. no. app. pen.
et l. udex ff. de re. udi. et m l. eius
cuiq; ff. de app. rem ubi aī cēt app̄. mt̄
posita ab mt̄ locutoria tūc distmguit
An detulerit udex appellationem uel no
ut s. dixi ti. ꝙ. et habetur m l. mt̄
utile ff. de mno. et m c. nō solum ex
de app. li. vi. et bar. m dicā l. eiꝰ nuus
Sz quid si udex ipe nō obstante app̄ne
de fro. m tā ꝓcessit dic ꝙ superior ad q̄
ē appellatū oia ad tr̄pta revocabit ut
dō. c. nō solum et l. cyrographis ff.
ff. de adm. tu. ꝓz q̄n revocabit distīgu
ui cōsueuit Aut ista fuerunt attēp
ta post mhibitionē sibi expresse facta
p superiorem ad qđ nō ē appellatū et
tr̄ statum rpe superioris alio nō exspec
tato illam revocabit Aut sunt attēp
tata añ eiꝰ mhibitionē et tūc deniq;
lata sma et secuta victoria illa revo
cabit ut nō. m c. nō solū et per Imo.
m c. dilecto eīt. de exhep. et per bar.
m l. i. ff. ml no. app. Quid dices si
udex ignorans alti tam consulendaz
et añ consilium datum ꝓcedit ad ali

qua m ipa cū An valeant talia attitata/
Ad qd sic breuiter dic sic Aut iste cōsul
tor fuit assūptus ex iuris nōitate qi lex
nuī inpalis dicat q ad ptis requisitoez
Judex teneatur tām gmittere et tunc
acta ualent mero iure ꝛ ope exceptois
reuocabuntur ar m l 1 c de relatt uīc
to dicto c nō solū ꝛ m bar m l 1 ff si
plures ff de ex̄n Tu aut dic q acta me
ro iure nō ualent tam q̄ gesta p cui q
habet manus lugatas statim petito fi
lio ut nō archid m c cū plures ex̄t
de offi dele li° vi° Aut fuit assūpt9 ex
sola ptiū uolūtate ul ipius iudicis tm
et tunc ualent acta per eum qua nō
e iudex astrictus sequi eius consiliū ff°
nō tenetur iudex illud exspectare ut nō
p dp ī l titū et memū m pn ff de ad
m tu et p bar m dnō ff si plures

Protestans ꝛ Adūte q ta
lis ptesta
tio vires nō habet msi cōpareat m
timo sibi pfixo ad ipos aplos r̄ipien
dos ut j dictam sequitur forma rn siois
iudicis a quo appellatur

Suprascpt9 d
b visa et audita
ssūa appne et nulli
tate coram eo mt̄
posita p ssēm Sy d
noie a quadam sma
p ipm d b lata mter ipm Sy pte una
et so pte altā pro ut m dnā appne ex
primitur statuit et assignauit dicto
Sy ibidem pnti audienti et mtelligē
ti tm ad diem pr̄mam mensis septē
bris ad r̄ipiendum apostulos quos
sibi dare uoluerit et litteras r̄spon
sūas et visuras alia facere et audire
que ipse d b dixerit ordinanda

Suprascptus
dictus b
Ista r̄nsio petenda
c per notariū apd
appellationem m fine eius

Statuit et assignauit

Ad offitū quidem iudicis a quo ap
pellatur ptinet t̄imnū pfigere ipi
appellanti ad aplos r̄ipiendos ut ī
c ab eo ex̄t de app li° vi° et l iudi
cibus C de app et quo ad hoc durat
adhuc eius ptās sma lata ut l iudex
et l paulus ff de re iudi vt tm nra
hoc plemq mstruaris sicut ē q qd
dam ē tempus app°ms mt̄ ponē de
hoc ē x diez ut m aut̄ hodie de app
Quoddam ē tēpus petendi aplos qd
datur pti ad eos r̄ipiendos et iudi
ad eos tradendos de hoc ē xxx diez
ut ī pall l iudicibq et dnō c ab eo pt̄
tm iudex hui timnū abbreuiare ar ī
l ꝛ et qd ibi nō ff de re iudi et sic ꝛ
uat gnālis cōsuetudo Quoddam ē tē
pus qd datur pti ad se pntandū rom
iudici ad quē et hoc ē arbitrariū
et sic ē bonū m hoc casu iudicem ꝑ
tioſū ut l pses C de app et m c pso
ms cū seqn et c ablate ex̄t de app
Quoddam ē tempq qd datur pti ad
iter arripiend cū presentandi aplos
et hoc situt ē arbitrariū ut m c cū
cū ex̄t de re iudi et m c cū sit roma
na et m c puenit ex̄t de app Quod
dam ē a lege pfixum ad psequendā
et finiendam ipam app°nem et istud
ē āmus ul ex̄ cū biēnium ut ī aut̄
et qui appellat C de tempo app et m
dnō c cū sit romana Quod quidē tē
pus pot̄ p iudicem abbreuiari ut
d c nī sit rōna Aliqn tm ipo iure nō
currit tempus hoc si stat m suspē
so puta qn ptes fuerunt ꝙ p missiz
pendente appne ut m aut̄ si ram ī
medio C de tempo app ul si lis pēdet
m cōsistorio pncipis ut m aut̄ sed
lis et m aūc Itē si appne C co nō Sed
quid si appellans distulit psequi appo
nē usq ad ultimū mensem p̄m am
et petat de cā cognosci An habebit bi
tinū Jmo et Jo an m c ex rōne de
app determinant ꝙ sic ner potest
sibi imputari quo mmg lis finē ac
piat ut dnā aut̄ Itē si appne quaz
opi sequitur bar m dnā l 1 ff de libel
dmis Q Demde q̄ritur Quid si iste Sy
nō ꝙcat m tio ad arripiend aplos ass
signato breuiter distinguo Aut fuit
m culpa et negligentia et tūc appo sua
ē deserta qi nō iemendo iudeatur tan
te appellatiom renūtiasse ut l pses et
l qui nō nulli C de app et r sepe et c
psonas et c ad aures ex̄t de app et ī
dnō c ab eo de app li° vi° et m cle ꝙ cū
de app et m hoc ē magna pena ꝙtūtie

ut quis m totū uire suo priuetur Sile
ē m eo· qui nō iurat de calūpnia ut l
ɳ· ff· ꝙ si actor C de iuramento calūp
et c· fi· extē eo· ti° Et idem m eo qui
nō rñdet poīt ut in c· ɳ· extē de cōfes·
li° vi° et l· de etate ff· qui tatuit ff· de
mī act Et idem m ētis alys rāubus
dispsis m corpe iurē quos enūare lōgū
eēt potius ꝙ subtile Aut nō fuit īm
culpa uemēdi sed ul rāu fortuito ul
alia iusta cā īpedity nō potuit venire
et tūc excusatur ut dra· l· pses et dr̄o
C· ab eo· cū sy· Quod ff° si ꝙpatuit ī
t̄mno sed iudex aplos tradere recusaut
dic ꝙ aut nō tradidit quia nō potuit
et uterq excusatur aut quia uoluit
et tūc ipe by· excusatur ꝙ iudex non
dēpnatur ut l· qm̄ iudices C· de app
Quo rāu debet appellans statim adire
supiorem ad quem appellauit et ei ap
pellationem m querela ꝙdūcē ut l·
si appnem C de app· veruptñ Ja· but
m dra· l· qm̄ sic distinguit m hoc ali
qñ iudex a quo nō vult adire appellātē
sup eius appne quia se absondit et
tunc debet appellans coram supiore
ul vicinis ꝓtestari ſ· tempus x· die
rum qd datur ad appellandum ut l·
ɳ· C· de hys qui p me iudi Aliqñ iu
dex simpliciter denegat dare aplos et
tūc sufficit protestari ſ· xxx· dies q
dantur ad clamdum ipos aplos ut
dra· l· iudicibus sequit forā aplox·

Spectabilis ar
gratiose Miles
nouerit vrā nobi
litas ꝙ m rā et qōc
corā me diutiꝰ assi
tata Int sy· pārez
noīe tri pte vna et An· pte alia tu
li sma diffimtuā i fauorem dñi An
a qua quidem sma pfaty by· m scptis
ad mam audiencia appellauit cui appe
m mi ptū fuerit de iure deferendū &
tuli et eam admisi has ꝙ liras loro a
postoloz sibi tradidi vre reuerētie p
sentandas ſ· x· dies ꝙrie seqn datū
papē prima die Augusti ɳ· cum· xj·

Spectabilis
adūte ꝙ quatuor st
mi iure titulu dign
tatum vz supillus
tres et hic titulus
congruit solo pnpi ɳ illustres·
ß9 spectabiles ß9 clarissim et hn
quem unt gstitutis m magnis offi
tys et honoribus ut nō· p ylo· m l·
pnpimus C· de app· et de hac forma
aploz habetur ɳ· q· vi· c· i· appnez
m fi· et spec m ti° de appell·

Detuli et eam admisi
vides hic ꝙ simpliciter non defertur
appm ß conditionaliter quo ius tm̄ modo
deferat ml referat quia functy ē offi
cio suo ut l· iudex ff· de reg· iudi Sacen
dū tm̄ ꝙ aliqñ defert appm obtenditē
tiam superioris aliqñ defert ei nām
tate iuris ut l· iudicibus C· de app Ali
qñ defert ex verbamtate sua ut l· it
utile ff· de mino· ß an m aplis sit ꝙ
iudicem rā miserenda distingue aut
simpliciter defert appm et tūc rā ē m
serenda ut hec ꝙbantur m l· i· ff· de
libell dimiſ et l· sciendū ff· de app· ti°
ti· Et nota ꝙ iudex tenetur appellāti
dari facere vnūsa arta tāc ut l· a ꝙ
consulibus et l· ne tās C· de appell·

Insta decem dies
ꝓstitui tempus dari et moderari con
sueuit ßm distantiā locoz et pāz
qualitatem ad arbitriū iudicis ut
l· pses C· de app· et m c· per tuas eōd
de app· facit l· gtimus· ff· cā ita de vo·
ob· Quod at si insta t̄mnū se nō
pntauerit dic ꝙ appes reputabitur
pro deserta nisi iusta cā cui excuset
ut dixi ß ti° ꝓx° et probatur m
l· pses et c· psonas Sed pone ꝙ
presentatis apostolis prosequutus ē
suā appellationem coram eo qui est
reptus cē iudex incompetens et co
ram eo tempus ām uel biēm m̄stū
tie appnis transiuit An poterit denu
o prosequi appellationem coram iu
dice competenti dicunt quidam ꝙ
nō p tex· m l· si pater C· ne de stu· de
funct et l· accusaturus ff· de adulte ꝙ
l· si flo· ff· qd fal tu auto Quidam
aliquis si lata sma iudex functus ē
officio suo quō potest talem terminū
assignare Ad quod respondetur ꝙ
licet officiū cuius sit finitū quo ad cog
nitionem cause non tamen quo ad
alia quedam respicientia appellatio
nis prosecutionem ne res iudicata

semper stet m suspenso ar· m c abba
tem ext· de appell· sequitur forma libel
li appellationis

Coram vobis
spectabilis dñs dicit sibi
uit et exponit qd p
curatorē procuratorio
noīe Jo· contra et adūs
sus An et quātūcūq aliam psonā p eo
ul' eis noīe m iudicio legitimē qparentē
q versa et arbitrata olim cōne mt' ipm
Sy·dicto noīe pte una et dictū pte al
tera corā d·b· rā et occasione cuius
dam petē terre eius roherrt dñs Jdez
d·b· p eius assertam diffinitiuā sntiaz
cōdepnauit dictū Sy·dcō noīe ad di
mittendū et relaxandū dcō An pre
dictam petiam terre et ad dandū et
soluendum eidem An· noīe et occasi
one fructuū preteritoz ex ea flor· C· q
ut plenius et latius et sit ul' aliter i dicta
assta sententia continet reperiatur
ad quā relatio habeatur Quam quidez
assertam sntiam et oīa et sīgula in ea
contenta ipē Sy·dicto noīe dixit et p
posuit ac iterato dicit et ꝓponit fuisse
et cē nullā nullig q valoris et momēti
m illis passibus punctis et articulis
tm i quibus lata sit ul' contra i pciatur
contra ipm Sy·dicto noīe et eius iura
et mōtū cētz aliqua seu cē i pciatur dicit
et ꝓposuit ac iterato dicit et ꝓponit ipaz
fuisse et cē inquam et i iusta ac i iqe
et i iuste latam ac pnūciatam in passibꝫ
punctis et articulis tm de quibus s· ut
ab ipa tamē inqua et nulla appellauit
ad reuerentiā viz et ad quē cūq iudicē
cōpetentē put et sicut in dictis nulli
tate et appne mt' posit latius exprimit
Quare cū pdicta uera sint petit et re
quirit idem Sy·dcō noīe a nob dño Qua
tenus p viam diffinitiua sntiam i p
tibus et caplis pnūciet et sententiet et
declaret dictam assertam sententiam
in ptibus et caplis contra eū facientibꝫ
de quibus supra fuisse et cē nullam nullig
q valoris et momenti et mōtū sit uel
esse reperiatur aliqua fuisse et cē mō
et in iustam in ptibus et articulis añdicti
et ab ea tamē inqua et i iusta fuisse et
cē bñ appellatum et male iudicatū et p
dicta petit et requirit p nos fieri et exe

cutionem mandari oīa via iuris et forma
quibus melius fieri pnt deducendo in
pñtia iudicio tr̄ nō astringens se tr̄
saltuo tr̄

Coram vobis
Dubitari consueuit
an de nūitate hui⁹ta
lis libellus sit offerē
dus corā iudice ap°
ns An suffi ciat corā eo portaꝛ̄ sim
plicem ap°nem et vī q libellꝫ iste
sit nūus quia sīma debet sup libello
fundari l ut fundus ff· co· diuid Quā
sīmaz sequitur spe· in ti° de ap· ſ dicē
dū restat Alij dicunt q sufficit pñta
re ap°nez ut in auct· de hīs qui ꝛ̄gr·
ad ap· ſ volumꝰ Quoz opi· seq
tur Jmo in c· cū contingat ext· de
offi· dele· bar· in l· i· in fi· ff· de ap· lz
ꝑm eum opi spec· sit ap°bata pet
consuetudine iōqz nūme mutanda
l· nūme ff· de legibus Querit̄ an
in cā ap°ns sit nūa lit̄ gr̄est· glo·
vī· dicere q non in l· fi· ſ· illud c· de
tempo ap° Jn cōtrarium vī tex· c·
ne lite in una cā et ap· Cui sic distin
gue Aut vtrꝰqz pars ē pns et nūc de
bet lis gr̄estari Aut altera ps ē abns
et tr̄ nō p quo fiat qd habetur i c·
p tuas ext· de ap·

Inquam et iustam
Circa hoc queritur An hec inqui
tas possit dici tam ex priorib⁹
argumentis qꝑ ex nouiter arguendis dic
q sic lic aliud sit in ap°ne ab inter
locutoria quia in hac ap°ne a diffini
tiua locū habet regula nō ꝓbatū ꝑ
bato ut l· cos C· de ap· et l· p hanc· c·
de temp ap· que regula cessat in⁹lo
cutoria ut in cle· appellanti ext· de·
ap· et nō· p bar· in l· eius qui ff· de
ap· rem· vlterius q̄ritur An i hac
ap°ne admittūtur testes super eis
dem caplis post publicationem dic q
non de iure canonico ut in cle· testibꝰ
ext· de testi· Sed de iure Ciuili sic ut
nō· p Cy· et alios in dicta· l· per hanc

Quare cum pdicta
hec est libelli conclusio ad quam
attende semper ut alias supra in
principiantibus questionibus dixi

Et mquātū sit lata

Mirū ē de illa practica Nam si iudex
app̄ms videat sm̄am nullam pot̄ sup
mquitate eius pnūtiare etiam si so
la nullitas ē ꝓpōita ꝙ sequitur ꝙ sup
fluc tū mquitat̄ ꝓponu gtra l. fi ff.
i refutatorijs C de app. ꝙ pot̄ rēdri et
practica dupl̄ sustineri p̄o ꝙ iudex nulli
tatis tm̄ licet possit de mquitate cognos
cere nō tm̄ nre Attū m tm̄ mo cū pe
tit̄ de mquitate sm̄e expresse pnūtiari
nēcitas imponitur ip̄i iudici de ipa ꝙ
nūtiare ar. m l. de qua re ff. de iudi. 2o
pot̄ dici ꝙ hoc ponit̄ ad habūdantē
cautelam l. testamenta C. de testa

Bñ appellatum et mā le iudicatum

ꝙ suffīt quo ad
iudicem app̄ms vī hac fōr. m eius
sm̄a cū vult impugnare priorē sm̄am
ut nō. m pall. l. cos verūptm̄ tenetur
tm̄ exprimē quare priorem sm̄am
redarguit de mquitate ut s. dixi in
ca formā sm̄e diffinitue m ꝗlo sup
bo. re lata randum et nō in e sicut
nobis ext. de re. iudi. Si at cōfir
maret priorem sm̄am tūc diceret
econtra bñ iudicatū et male appel
latum nec ē nre tm̄ exprimere
sequitur cā forma sm̄e i tā app̄ms.

dicamus et pnūtiamus bñ et iuste fuisse
a dtā sm̄a appellatū et quoatū p dictum
Sy. deō noīe et male ac iniuste fore et eē
iudicatū p p̄fatū dictū B. causis et ra
tionibus mare mfrascriptis Ut absol
uimꝰ dictum A. ab expensis p̄ntis lit.
ꝓt iustam tm̄ litigandi

Dos omissa

Cois stilus se habet ꝙ a
liquibꝫ quilibet ius
dicens ius m pferēda
sm̄a vtitur m̄ pria p
sona m plurali nūo Attū sic pollet log
m smgli nec vitiaretur sm̄a ut habe
tur m c. penulti. ext. de re. iudi. li. vi.

Bene et iuste appellatu

her ē sufficiens causa pnūtiandi i tā
app̄ms ut m prio titulo ē et eodem mo
pnūtiandū cēt econtra si appareret
ꝙ fuisset iuste iudicatū tñ

Causis et rationibus

Merito sunt me exprimende Quare
fiat revocatio prioris sententie qua
per hoc consulitur honori et fame
ꝓpūs pnūtiantis ac prioris iudicis
ut ē tex. m c. cū bitoldus ex. de re.
iudi. et p ꝗlo. et alios m c. sicut nob
eo ti. Queri consueuit postꝙ lata ē
sm̄a confirmatoria p̄me ex qua erit
arguendū ul. cuꝰ petendā erit execut.
sup quo sic a ꝗlo. et a dctis distinguit
An p̄ma sm̄a fuit expresse confirmata pu
ta per lapsum instantie ul. ꝓt alteram
solēpnitatem omissā et tūc prima e
rit executioni mittenda Aut fuit ta
cite confirmata tñ et ex ea agendum
ut plene notatur m l. fin. ff. de
his qui no. infa. et m pall. l. cos Sz per
quem iudicem sm̄a erit executioni man
dic ꝙ aut 2a sm̄a erat ex. p̄sse tōfirma
toria p̄me et tūc 2a mittetur execu
oni p iudicem app̄ms si ē ordinarius
ille qui pnūtiauit ut l. p̄ncipiū ff. i
his ibi exequentibꝫ iudicata C de app.
Aut fuit confirmatoria p̄me sm̄e ta
cite mō quo s. et tūc p̄mus iudex ipaz
primam sententiā executioni mandabit ut m aut. ei qui C de temp
app. Et hanc distinctionē seqt. Cy. in

dr̃a l. cos et m auc̃. si quis lit̃ig̃an̄ cr̃i. C de epis. audi. et nota p bar. i l. male partū. ff. qu̇ quocunq; ff. de part. sed quid si iudex app̃ms velit m aliquibus ptibus sm̃am confirmare et m aliis re pbare qualit̃ sua sm̃am formabit dic p sepabit sm̃igula capittula dicendo sup talu cap̃o sm̃e dictmg bñ iudicatū et sup talu dictmg male pn̄unatū et ex hoc ti tot sm̃e quot sūt ei⁹ capla ut l. ei⁹ ff. de nmo Et qd nō p bar. i dr̃a l. aplio rem et m c. raynaldus ext̃. de testa v nū. at̃ et idem capl̃m sibi gnex̄ū nō pos set pro pte re probare nec app̃bat qr sm̃a ē res mdiudua ut m l. hor iudicio ff. famhr̃c. Quid aut si iudex ꝓpiat sm̃am ce nullam que erat forma pn̄ tiandi dic̃ ſm glo. et doc. ut no. m d. l. eos q̇ pn̄uciabit sm̃az ce nulla et sup uacue appellatum ut p̃batur m d. l. qda ff. famhr̃c. et. l. fi. ff. de iure patro. et l. notatos. C. de ap. fant. l. i. C qu̇ pro sua ut̃ Ulterius quritur de effectu ap̃ ms dic̃ ut s. dixi m forma app̃ms Postea quer̃itur quotiens liceat ptib⁹ appellare dic̃ breuiter q̇ bis tertio aut nem̄ licet C ut ne in una eademq; re lite l. i. ſi supplicatur pr̃incipi licitū est quib⁹ques et denes ut C de pn̄. impa. offer. et m auc̃. que supplicatio ibi signa ta est tñ alia dr̃a mtr̃ supplicationem et appellationē qua pendente appella tione retardatur executio sm̃e ut l. i ff. ml no. ap. pen. ſz pendente supplica tione nō differtur executio ut dicta auc̃ que supplicatio sunt etiam alie dr̃ne i ter. supplicationem et appellationem de quibus nota p Cy. et Ja. but. m dr̃a auc̃. et p glo. m c. ex hīs. ex̄. de īntog restit. et p arthid. n. q. vi. c. ātento rum Amplius q̄rit̃ tr̃e q̇ p̃mus iudex q̇ dep̄nauit huic ſy. ad aliquid dandum ſ. certos dies sub cta pena q̇ app̃ne p eū a sm̃a mtr̃ posita et pendẽte solueret recusauit postꝫ p iudicem ap pellationis p̃or sm̃a gfirmā fuit q̄rit An m penā tenderit nō soluendo i tō vr̃. q̇ sic p v̄az traditam m l. celsus ff. de arbi. et l. ad diem ff. de v̄. ob. et l. magna. C de contra. ſti. et l. debito tribus ff. de re. iudi. In gruū ē veritas qua app̃ne pendente suspenditur ul extinguitur effectu sm̃e ut ff. ml no. app. pen. l. i. p hoc facit tex. m c. p̃ terea requisiuisti ex̄. de app. et qd nō tu. m l. furti m p̃ncipio de hīs qui no. m fa. et m l. scien. ff. penul. ff. q̇ satisda. rog. et l. si quis ex hereditato ff. hñ aut ff. de īnus. re. sup quo iude glo. m r. pastoral. ex̄. de app. sup v̄o executi

Quid at̃ cū ꝯt̃. si aduersarius ꝓpter appella ut a dr̃a sm̃a et tempus soluendi fluxerit An m penā tenderit si iudex app̃ms priorem sm̃am gfirmauit d̄r q̇ nō fortiori rone q̄ m q̇rela gone q̄ fr̄ō et culpa sua aduersarius appellant nō potuit gditionē sm̃e ad̄plere q⁹ excusatꝰ ē ar. i. l. iure ciuili et. l. mtr̃o ff. de condi. et demon. Requirit q̇ tempus soluendi labatur post sē tentiam m app̃ne latam ut dō. c. p̃ terea ne ob q̇ effectꝰ sm̃e gfirmato ne retrotrahitur ad tempus p̃me sm̃e ut d. l. furti m p̃n. qua ꝛñdet q̇ illud locū habet quo ad rem p̃n palem de qua q̄ mota ē ſz quo ad mo rā gtrahendam mspiritur tempus solum quo fuit lata m app̃ne.

Item absolumus

Ista absolutio ab expens̄ fit ex rā. tionabili qua ipe An iustam ha buit causam se defendendi m rā p̃mcipali de qubus expens̄ plene vide que dixi s. m p̃mo libello i glo sup v̄bo expens̄. et Spāl. p dy. et alios modernos m l. ꝛginaliter C. de iure iurā. Sec. forma executionis sm̃e diffinitue

Sapiens et rigor

Sapiens ꝓ legū doc tor. visa pirus quadam sma. toriam co pducta m publicā formā nō vitiata nō cancellatā nec m aliqua pte sui suspecta lata et pmulgata m fauorē ꝓ p̃uū Jo. ad instantiam et requisitionē dñi Johāis seu dñi ꝓ. eius noie m et p̄ execution̄e dr̃e sm̃e omīs iuris uia mō et forma qui bus melius pot̃ imposuit et cōmisit et m mandatis dedit et dat pro publi co nūtio ser̄uitori rois pap. Quatenꝰ ex ipius dicti pte et mandato uadat et ponat et mducat sñm. Jo. i corpa lem possessionem cuiusdam penē tr̃e tr̃e. Cui coheret tr̃e de qua m dr̃a sma fit mentio dando et tradendo eidem Jo. de terra et frondibus arboꝝ ipiꝰ tr̃e m manibus eiꝰ et faciendo ipm per.

dictam terram rre et redire aliaq; fa
cere que in talibus consueuerūt i sig
nū adepte et apphense possiois de qui
bus oibus pcepit tam dicty dns p.
dicty Jo. fieri publicum mstrm

Sapiens et cetc
ctus Attendē hanc māz
execucionī quala
bor ē optmere smaz
et grauais ipām execucionm manda
re ¶ Nam p cautelosas plonas mul
ta opponūtur gtin execucionē ut dū
creditur lis finita ad rem restau
ratio prima contra l tiāto C de fiuc
et li ex pen et l fratr C de tnsact
Queritur quis sit udex ḡpetens ex
cucioms dic ut dixi in n° p cedeti
Aut sma fiat confirmata expresse et
p udicem app̄ms et tūc udex app̄
ms si ē ordmarig dic udex ḡpetens
execucioms Aut ipa sma fiat cōfir
mata tacite et tūc udex ḡpetens erit
p̄mg Judex qui ipam smaz tulit ut
plene nō p cy et alios in l eos C de
appell Et m aute si quis litigātium
C de epi audi ¶ Demde q̄ritur an i
execucione p̄cedatur p iuam p̄cep
ti quo hic An p iuam libelli fiat
m retis actionibus Ad qd sic sb
breuitate hēnde Aut agitur actione
destrendente ex sma de qua loquitur
l imles ff fi de re udi et l actor
C de usur Juram et tūc offerendus
ē libellg sicut in alijs actionibus ut
l i m pn ff de eden et in autē of
feratur C de lit gt Aut udex offi
tū smp̄ ip̄lorat et tūc p hanc
viam p̄cepti p̄ceditur nec libellus
offertur ut dētmāt spe i tō de eye
sen ff qualit et bar in l mt dies
ff de re udi et l ab execut C quo
app nō recī ¶ 3° quēritur an hac
execucione p̄mus sit standus adū
sarius dicunt doc q sic qua ledi
pot 1° standus ē ut l nā ita di
uus ff de app et l de vnoquoq; ff de
re udi maxie quia post smam pos
sunt supuenisse ipi reo multe defē
siones que p̄nt hanc execucionē i
pedire ut puta pacti de non petēdo
transactioms solucions et situz ut
traditur in l i C de usur et fac iquo
et l elegant ff si post ff de cōdi.

mde et l post rem iudicatā ff de tran
et quia pot reus solōem offerre et ip
sam per hoc execucionē impedire ut i
l fideiussor ff de do ex Ad quod facit
l si reus patus ff de p̄cūr et mstr de
offi iudic ff fi Sūt etiā alie exceptiones impedientes execuciones ut ex
litis pendentis ut ff ml no app pen
l i et C ut lite pen l i et eodem mo
si pendet adhuc tempus appellandi
ut in c nō solū ext de app h° vic et
l si cā cognita C de transact ¶ Item impe
dit execucionē exceptio nullitatis sme
qua ut plurimū utuntur cautelose si
quidē de qua nō p glo et bar in l
in ff condēpnatum ff de re iudi et
hoc predit qñ nullitas sme pot iō
tinenti phari ubi aut requirit alte
rem idagmē tūc differtur post latā
execucionem ubi s ¶ Qñ aut dicatur
requirere altiorem indagmem p m
eū dicen̄ q co tāu qñ de ipā cognos
ci nō posset infra id tempus quod
debet execucioni imminere qd autem
sit illud tempus nō repio expssū
iure tuuli ul dic hoc stare in arbi
trio iudicis ut dic q tēpg sit duoz
mensiū sicut nō in silī p glo in
l fi C de ḡpen ¶ Sz hec exceptio nul
litatis non impedit execucionem
qñ reus bona sma fecerubuit in cā que
transiit in rem iudicatam quia tunc
nō auditur ultrig nullitatem sme
obiciens qd ē nō ut dētmāti ē hodie
in Cle ut calupnijs ex de rescr iudi
cet impedit execucione ex° falsitat
ut l fi C si ex fal mstru et l si dou
ers C ad l cor de fal et nō in l ne
eo n° et ibi Cy in l si ex filis C de
trāy et facit l qui agmti C de excep
Alij etiā sunt casus particulares qui
bus sma impugnatur vitio nullita
tis quos iude s in forma sme diffi
nitiue ¶ Sz pone q statuto cauetur
q post lata fuerit 2a sma confir
matoria prime ulterig nō liceat
appellare ul nullag dicere si put la
ta fuit execucionm mutatur An hoc
nō obstante possit de nullitate oppoi
in execucioe Ad quod hēndetur Aut
allegatur sma nulla ex defectu uel
dictionis et tūc de hac nullitate po
terit oppoi qua p tale statutū talis
nullitas remota intelligitur ut dē
minat Jo an in cle i ex de sepūlt
post et finit ¶ Aut allatur nulli
tas ex defectu solēpnitatis et forme
et tūc aut allatur defectu forme iu
ris gis et tr nō auditur opponēs hāc
nullitatem cū sit hoc statuto rectā

ymo et hodie de iure cōi per dictā cle fi
si fuerit bis app° interpōita nō audit
ulterius super nullitate ut s̄ dixi nisi
forte Judex app°ms sup alio iudicasset
de quo nō fuerit quesitum ner iudicatū
m p'mo pūncipali iudicio ut nō s̄ m foī
sme dissimiue v. ꝙz contra hoc occurrit
Aut allegatur de statuto forme ipius met
statuti et tunc audietur opponens talez
nullitatem qua hoc mō vī a statuto
remota ut her dē p bar. m l 1 ff. qd
vi aut clam et l. ꝙ ff. qui sanisda. rogt
et p cy. m l ita pudor C de adulte
Aliud at si statuto solū dicatur q a sma
pdicta nō possit appellari querelari ner
supplicari de nullitate autem michil dis
ponitur An potuerit dici nulla et vī q
nō ppt illud verbū querelari qd vī de se ī
portare oem iuriz p quē quis de aliquo
conqueritur ar. m l. querela C de fal
et l si ab arbit° cū ibi nō ff. qui sanisda
rogt. In oppositum credo quia verbū que
rela t̄ insolitum ꝓpie suptu uocabulo ut
l. si p̄tor ff. marcelly ff de iudic et l. p̄
fecti ff de mino iōꝙ ad id qd nullū est
nō referetur ar. m l nam et si sub tron
ditione ff. de iur. fisc ner de
sepatis ab vno ad aliud debet lex extēdi
l. si uero ff. de iure so. ma. ꝙz pōito q p
statutū sit sublata nullitas de qua s̄. an
sustinetur ḡtuato p officiū iudicis al
legando virum nullitatis vī q sic qua
de officio iudicis. m l ē phibitum ī statuto
vnde als videndum q iuriz p statutū sit
sublata exceptio nō iō tū phiberetur ī
ploratu officiū iudicis loco exceptionis
ut nō bar. m l. i. ff. q vi aut clam et
l. plane et l fi de pe. here et m l ab ar
bitro ff. qui sanisda. co Contrariū credo
ē verū quia m app°ne mlūditur iudicis
officium quia app° nō ē actio ut nō bar.
m l. i. m p̄. ff. de app. et l. cos C de app
vnde sublata app°ne tollitur officium
iudicis m ca mclusum et marie qz ī
vna via phibit nō debet alia via ītel
ligi p̄missum ut l oīo ff. de spon. nō
obstat ḡtuū quia exceptio ē cuis residēs
ī pte sed nobile officium residet ī iudice
remoto ḡo iure ī pte tradicato nō intel
ligitur remotū ius ꝙsistens m iudice
Quid si statuto cauetur q sma debe
at dici nulla j. x. dies nuandos a die
sme late deinde elapso forte mense ul
timo petitur executio sententie et velut
reus contra executionem oppone de
nullitate sme an sit audiendus et vī
q sic qua q ānua sunt ad agendū per
petua sunt ad excipiendū ut l pure
m fi ff. de dol. ex. Tu autē dic ipsuz
repellendum quia imputetur ei si ī

lnmitatū tempus x. dierū nō dic ipaz
nullam nam ius qd debet ꝓpom pci
modū agendi ī tertū tempus nō po
terit eo transacto ꝓpom m modū exa
piendi ut traditur in l. q̄situm. ff. ī fi
lo. ff. de petul. et l. si mt C. de nō nu
peru. facit l. pōpoz ff. filius. de iōffi. tes.
et l. ner nō ff. emplo. ff. qui ex ta. maio.
Alit. n. nimiuemeretur dispō statuti qd
ce nō debet ut l. fi. ff. ad exhiben. qd ss
nō debet ut l. fi et phibendū vna via
alteri cōtrā iretur contra l. cū lex. ff.
de fidei. et l. oīo. ff. de spon. facit qd
nō p dy. m t̄ tyla. Cū quid vna via ext
de regt iuri hō vī. Ad l. pure m fi. sen
deo ut ibi glo. et dy. et An. de pi. Am
plius quereris statuto Cautum tene
tur q de oī lite et cone fieri debeat a p
tibus ꝓmissum An ps ḡdēpnatu pote
rit in executione sme petere q fiat cōp
missum dic q nō ut determinat bar. m l.
post rem iudicatam ff. de tran. et m l.
elegantes m pn̄. ff. de gdi. m. ut sit finis
litibus l. tran. C de tran. Quīto quirit
pone q res ista sup qua lata ē sma sita
ē sup alieno territorio qualit fiet execu
tio Dic q iudex mandabit auxiliū illi
iudicis īrug territorio sita ē scribe. et
liras q talem sman uelit mittere execu
tionem et sic ad eius liras fiet missio et
executio ut nō p glo. et bar. m l. a duo
pio. ff. fi. ff. de re. iudi. et plene m l. fi
C ubi in rem ac. et m t. i. cī de offi.
ordi. sme quibus liris ipam execution
nō mitteret ut phatur m t. Rōna. ff
contrahentes ext de fo. ꝙpe. li° vi° et
m l. ꝓperan. ff. simat C de iudic. et ī spe
m. tē de exe. sen. ff. breuit v. quid si iu
dex t p cy. m l. i. ī x.a qone C de ofes.
et pdicta loca hnt qñ iudex officio petu
tur executio sententie sem at si iuris ac
tionis quia actio ipa ex re iudicata pos
set sme liris ꝓpom coīa quocūq iudice cō
petenti ipiq rei ḡdēpnatu ut l. fi. C. de
lon. temp. p̄scpt. ner silet ff. nīme lit
ubi petitur executio sme arbitrales ut
l. cū anā. ff. i. C. de arbit. quia nulla sit
prior iudicis īmediata ꝑm bar. ubi s̄. cū
ipe arbit nō possit execqui eius sma l.
i. C. de arbit. qd quidē loca etiā habet ī
p̄cepti que ex forma statutor hnt vim
sententiar de quibus tangitur p cū ī l.
post rem iudicatā ff. de tran. et p cy. m
l. tertium ff. fam̄her. Quid dices si iu
dex cuius auxilium quoritur dixerit se
uelle cognoscere de nullitate ul inqui
tate sme an potuerit hoc facere dicere
uel q non qz simplex et iudex execu
toris officio fungitur ut habetur ī c.
pastoralis. ff. quia uero cī de offi. dele.

et m. l. c de iudi vidiu tol. et nō p Jmmo Jo. an et ho. m c. deretero ert de re. iudi et p alios doc. m l. et si nō rogmtō c. si contin uis ul' uti pub. et m. l. si p̄tor ff. martellus ff de iudicī et m. l. ꝓperan ff. cū autē c de iudi. Sz pone q̄ sint plures iudices m eodem territorio puta potestas Capitaneꝰ ul' epūs An sibi an sibi iurem tneantur m talibus exeu tionibus auriliū p̄stare dic q̄ sic ut m l. epālem c de epi. audi et m c. i. de offi ordi. et ibi Jmmo et Spec. m tit. de exe sen. ff. nul' dicen v. Quid de sma dor tor et si forte cēt rebellis posset a suo superiore multari ul' grōrari ut i aur ut dixi. iudi ff. i. Septimo Queritur pone q̄ ritatis aduersarius q̄pet aliquis dicens her tia ē mea nūquid ī pedict exeutionē sme ul' pone q̄ nūtio exe quendi dixit aliquis nolo q̄ hic ī gre diaris queritur an impedietur exeu dic sic distinguendo Aut ille qui tōta dicit ē illa p̄sona que fuit ꝺdempnata et tur eiꝰ ꝺdictio ē nulla ner pot ī pedire exeutionē ut l. i. et ij. C. de exe cu rei iudi et dcā. l. a diuo pio Aut ille qui contradicit ē extraneus qui nūq̄ fuit ī iudicio et hic subdistinguc Aut fit exeutio sme late actione realī ut hic fiunt Aut m actione p̄sonali p̄mo nū adhuc subdistinguitur Aut illa res m qua fieri debet exeutio a nem ne possidetur ꝑ ē uacans ut puta he reditas ul' p̄benda ul' quid sic et tūc quilibet contradicens impedit exeu tionem et de eiꝰ iuribus cognoscitur ut l. fi. C. de edic. diui adri. toll. et ī c. vemens et ibi p Jmmo. ert de testi Aut res ipa nō ē uacans ꝑ ab ipō dāp nato possessa et tūr ꝺtradicto huiꝰi nō impediet exeutione Cogitur tū actor cautionem p̄stare ipi condēpna to de ꝺfinando ipm in dāpnem ꝺf ipꝰ ftruin se opponentem p̄m formā l. is a quo ff. de rei ven Aut erat pos sessa ab ipō tñó qui nō fuit ī iudicio ner fuit tam siam acti et tūr ī pedi tur exeutio et cognoscitur de iure suo ut traditur m l. ob maritor C ne vx ꝓmari. et l. sepe ff. scientibus et l. a diuo pio ff. si sup rebus ff de re. iu. 2º cau p̄ncipali cum fit exeutio ī ac tione p̄sonali puta mutuo ul' locato tunr quilibet contradictor impedit exeutionem et audiendus ē de iure suo an ipam exeutionē sisinarie et de plano ut de dicto. ff. si sup rebus dicit aut tō interpōdictos cauis ē ꝑm Jnno. in dcō c. vemens quia q̄ pos sessio uacat ille qui se oppomt facilꝰ pot ad sibi debitū puenire quā si sit p aliū occupata sicq̄ suū multū int est prius de iure suo disputari et ꝺ exeutionē differri nō sic autē q̄ ab alio possidetur quia tūc oportet ab vno petere quātū ab alio iōq̄ nō tur datur exeutio qz tonc eū qui īcipi et possidere poterit ius suū mītēta re licet contra istum ꝑz vbi fit exe cutio in p̄sonali actione tūr sua sē p mte est audiri tamq̄ alis añq̄ res in aliū transferatur quia p̄sonal actio seu obligatio nō sequitur rem seu rei possessorem ut l. si fideiꝰ ff. si tractatū ff de iudi et l. ff. si hīs fundo ff. ad trebell et sup hoc iu de que nō Jmmo. mte. cū sup contrōuersia ert de re. iudi. Et p̄dicta locū hnt siue de possessione tuī siue de ꝓprietate qō moueatur nec nō p glo. in dcō ff. si sup rebus Ad qd facit l. memmerit C. vñ vi. De viro soli queri si appare ret contradictor allegans rei dnīu ul' possessionē ad quē p̄tinet onus p̄bādi an actori ul' contradictori distinguc aut tpre quo fit contradictio repitur debitor condēpnatus in possione rei et tūc fundata ē intentio agentis et fieri debet exeutio salvo iure opponēti in alio iudicio Aut reperitur tōr dicto tūr cē in possessione et tūr fundata erit eiꝰ intentio et per hoc retardabi tur eius exeutio et cognoscetur de iuribus opponenti ut hec notantur p glo. et Cy. in l. ob maritor C. ne vx ꝓmari et p bar. in dcō ff. si sup rebus et p Sper. in tit. de p̄mo et 2º dent. ff. restant et v. si quid luz quedam glo. in l. i. C. de p̄ui. fisi. dicunt ab solute q̄ opponenti incūbat onus p̄bā di et male Sed quid dices si oppones p̄bat se possidere tpe exeutionis actor vero p̄bat eū dolose possidere quid fiet dic q̄ non impedietur quia illū exeu quia dolus suꝰ nō debet illi p̄dē ff ob cē ut l. ne ex dolo ff. de dolo facit l. si legator ff. ut le. no. caue. et l. etia fōia C. ut īpos. lega. et ita determinat Cy. in l. i. C. de alie. miu. su. cau. fac. qd ē nō. et ꝺf illos quia pendente lite ul' lata sina ꝺfinā illos ut deludant ad ū sarū transferunt rem ad cām neū nā tal' ma litia nō p̄dest eis ner arguentibus alibi tū Bar in dcō. ff. si sup rebus unī sentur q̄ nō possit fieri ista exeutio ꝺfinā hunt msi prius intenta ꝺf eū actione reuocatoria ar. coz. q̄ hntur in ff. si quis in fraudem msti. de artt. 2. l. i. ff. si mulier ff. si mulier ven no. et in toto tit. de hīs que in frau

credi· et idem tenuit ī· l creditores
c· de pigno· puto q opp cy sit verior
ut fraudibus obuietur ut l· m fundo
ff· de rei ven· nec ob allata p bar· quia
loquūtur qñ alienatio interuenit añ
litem mchoatam ul smam lata sz po
ne q apparente contradictore fiat sup
exrcutione lata sma an m nouo udi°
poterit ipe contradicens de iure suo
dorere p modū attendi vr q sit p ea
q̄ hītur m d· ff· si sup rebus sz sb
distmgue melius Aut super exceptio
nibus fiat plene rosmtū aut suma
tiz tm p° tāu nō auditur vlterius ī mo
dū attendi sup uure denso et ꝓpōto ī
modū exrcipiendi uu nō p Jmo· ī
c· sup spoliatione cx de ordi· rosst t
p doctt m· l smat m· fi· ff· de necess ff·
et l· qđ m diem ff· idem ff· de ꝑpens
2° tāu audiendus ē ut dō ff· si sup
rebus ¶ Ūrsū q̄ritur de quadā qone
fcte q antiquus aliquis rotū udice·
sponte confessus ē se debitorē de centuz
et uder visa confessione ipm gdēpnauit
ut habetur m l· 1· c· de confess dēmde cr°
ditor exrcutionē smē requirit qđ qua
se oppont rondēp natus dicens smaz
fore simulatam et m fraudem vsum
uū latam et confessionē emissam q̄
ritur an p hoc sit retardanda exrcu
tio Et si debitor offerat se stare nelle
uramento creditoꝛ sup p̄dictis an
sit audiendus añ exrcutionē Et qz
sunt dūo dubia ꝛ̄ndendo quo ad p̄
mū· talem exceptionē nō hīe ī pedi
re smulationis ē phemptoria ut· l·
1 c plus na qđ agitur iō q̄ post sē
tentiam nō admittenda ut· l· phemp
toias C sen· re· nō po· ꝓnā ēmz ha
betur pro ueritate ff· de sta· ho· et ī
putet sibi qui ab ea nō appellauerit
ut· l· ab eo C qūo et qñ iudex et· l· 1·
C si se pe· i mtō rest pe· fu· dicere
eiz smaz simulatam ē allegare illaz
mquam qđ nō liz si nō fiunt quo
tatum ut in dictis urribus et· l· p9
rem iudicatam sup 2° dubio sic
distingue p eig plenior rosmtione
Aut exceptio phemptoria que oppo
nitur contra smam traxit originem
ante smam et tūc nō pt rectilarit
oppom post smam ut dcā· l· ad phēp
toria iō q̄ nō tenetur subire tale iu
ramentum quia iuramentū succedit
in locū ꝓbationis testiū ul instrōr
ut dicit tex· in l· m contractibus ff·
illo C· de non nu· pe· et ibi cy et no·
p glo· in l· rnāliter in pn· C de iure iur·
Aut traxit originem tempore ipig
smē ut in qōc pūcti et tūc idem qđ

sibi imputet si nō appellauerit ut
dixi Aut traxit originē post smaz
ut quia creditor tūc sciuit et frent
pactū in sp̄a et tūc tenetur iurare
q̄ etiā aliter de hac exceptione pos
set ꝓbare ut· l· et post rem iudica
tam ni pn· ff· de trāy· et· l· electā
ff· si post de ꝑdi· mde et· l· m ff· si ex
quentione ff· de re· iudi ¶ Amplio
querītur postulata exrcutione sine
late in actione psonali quid faciet
iudex de pignoribus captis dic bre
uiter q̄ altō de quatuor modis pro
uidebit ipi creditori primo poterit
ipa pignora sibi dari in solutū pro
tasata q̄titate valoris cor sit q̄ pro
resta debiti sit ius saluū creditori
ut· l· si ex maiore C de exceptē· et· l· fi·
C· de iurē· dotiū· Impe· ubi aut credi
tor acceperit simpliciter pignora in
solutū nō dēmāta q̄ te tūc vī p toto
debito accepisse nec ulterius audiret
ꝓ aliqua ptē dicti debiti iō sit tuto
ut semp declaretur q̄ titas p qua in
solutū acceptāt ut nōt p bar· ī· d·
l· a diuo· pio· ff· si pignora ff· de rei
iudi· et p cy in l· ordo· C· de exrcu· rei
iudi ¶ 2°· q̄ritur si iudex pon fa
ciat ipa bona venalia et plus offe
renti dari et p̄tiū dari creditori ut
l· fi· ff· r C de iurē· do· Impe· l· plāt C si
ven pignō agēa et· l· 1 C si ī cau·
iudicē· ¶ 3°· q̄ritur ut nullo ī̄pto
emptore ipe creditor tā q̄ quilibet
alius extraneus ipa pignora emat pro
iusta q̄titate et si quid restauerit
ad soluendū habeat ius saluū ad id
consequendū ut· l· 9· et fi· C si in a·
iudi ¶ 4m· ē remediū q̄ ipe creditor
pignora possideat et fructus crescē·
colligat ꝑ nō ē utile creditori qz fructs
debent cū debito gpensari ut· l· 1· C de
distra· pigno· et· l· 1· m· fi· ff· de pign·
act· de hjs remedijs nō m dō· ff· si
pignora et· d· l· ordo Adde et quātum
remedium vz q̄ ipe debitor ī tarderit
de tradatur pro aug latiori doctrina
remoro mdubium An quis possit ꝓ
debito tarderari pro quo sic distīgue
ff· bar· ī· l· sanctissimi ff· ad· l· ult·
pencul· Aliqñ quis ē debitor Aliqñ
quis ē debitor fisci Aliqñ ē debitor ali
cuius priuati pmo tāu potest capi et iste
neri in aliquo loco putā ne exeat de pla
tea ul pallatio rōis nō tm sic tato m
tarderibus detrudi misi co· pseuerāte
mgnātia ut habetur m l· nemo m
tarderem C de exact· tribu· li° x° et
dō· ff· cū co liz exactores moderni
pris in talibus diusmode se habeat

p libito uolūtatis ¶ 1° rāñ subdistīgue Aut debitor ē cōdēpnatus et tūc pt tarrerari ut l. i. et ibi p Cy. C qui bo. te. pos. idem si nūdum ē cōdēpnatus ꝫ pmsit sistere m iudicio et ꝑtiax fiunt ut ī auēt de exhibēn. iv. ff. si uero et C. quō et qñ iudex. l. cōsentaneū aliter nō pt tarrerari msi p partē se astrinxerit et renūciasset bñficio ut nō p dem. l. obes dēr. et ob. vex. m rāibg ī qbg pot tarrerari si tesserit boms suis relaxabitur ut. d. l. i. qui bo. te. pos. ¶ Quoniāꝫ tpe fiat bonor. tessio ut nō p Azo. m summa eiusdem tituli et ī t. pe. ff. co. ti. et l ɳ. C. c. et sequitur Cy. m d. l. i. msi forte ꝫ m aliquor. opi Debitor se astrinxerit et renūciasset bñficio cessionis qd fieri pot ꝫ m cos litz alīi cont. teneant ut p Cy. ī dtā l. i. et Ja. de belu. m auē. de fidei. ff. qd aut et bar. m. l. alia ff. elegant ff. so. ma. ¶ Qz an sit nēcia excussio bonor. añꝫ puematur ad mtarrerantionem Bar. p sic ut l. ɳ ff. tutores ff. de suspec. tuto Nam hic fit excussio rei mobilium añꝫ uematur ad īmobilia et rei īmobilīū añꝫ puematur ad nōia debitor. multo ꝫ. magis fieri debet añꝫ puematur ad mtarrerantiocz quo duriꝫ affligatur debitorem licet aliqñ ul. ex ꝫsuetudine ul. p statuta non seruetur. hec practica ff. ꝫ. mexecutione sine late sup actione psonali sup rapiendis pignoribus talis ordo seruandus m p°. attipiatur pecunia si extat ¶ 2°. res mobiles exceptis deputatis ad agriculam et p usu cotidiano uestiz et uxoris et filior. ut nō. m auē. agricultores C. que res pif°. ob. pos. et l. executores co. ti. ¶ 3°. hys defficientibus deuenitur ad res imobiles ¶ 1°. ad nōia debitor. ut her tradūt m l. a duo. ff. ī uenditione ff. de re. iudi. fiunt l. etiaz C. de execu. rei. iudi. ¶ 2°. ad mtarrerantiocz ꝫz quid dices de hys qui ne puemat ad imobilia pdiuint tam sua mobilia ꝫ aliena et quecūꝫ vilissima ut ymagines boralia An creditor sit rogfeudo accipere m solutum puto q nō quia res mobiles debent cē tales que de facili reperiant emptorem et nō sint tutiles ul. superflue aut dāpnose creditori ar. cor. que hmōi m auē. hoc si debitor C. de solu. et m tor. vnde sumitur Qz melig ē pro creditore q talia boa faciat exponi p iudicem venalia ut plus offerenti deuentur et ipi creditori cor. ptium ersoluatur ¶ Vlterig qrit tur qua forma rapietur nomē debitoris dic q iudex ad se faciet aduocari ipm debitorem et mandabit eū An sit debitor talis et si confiteat se illius debitorem tūc statuet et assignabit eū pignori m creditori et cōpellet eum p iuris remedia m solue. ut nō p ꝫplo. m. l. a duo. pio. ī fi. et l. i. C. de pēto. pig. ubi aut negauerit se debitorem tūc relaxabitur ut ibi nō. p ꝫplo. m. l ɳ. C ubi fis. ul. pua. Qz quid si res mobilis ul. īmobilis fuerit sibi data m solutū et postea res ipa appeat aliena et sibi euincatur qualit̄ teneatur restituere creditori dic q. poterit aduc agere pmenia actione que nō ē sublata pe talem ītitulem dationem ¶ Nam creditor vī sub hac conditione a priori ut re restituere si res fiat sua irrenocabiliter ut ꝓbatur m. l. exsextante ff. de ex. re. iudi. et ī l. libera de sen. et mtlon. o. iu. et. ī. l. elegant m pn. ff. de pig. act. et l. rēcepte ī fi. ff. de distrac. pigno ¶ Post hec qrit An sma lata m actione psonali sit sp m solidum mittenda executiom cōtra dāpnatū dic breuit q sic regulariter Qz a regla cti mus sunt a iure exceptuati m quibus sit executio solum īq tū fieri possit q dēpnatus deducto ne egeat ul. mendicare rogatur ut ī pte cō dēpnato ul. patrono filio marito et nō m. l. sint qui eū. l. sequēn. et l. ī q dēpnatione ff. de re. iudi. hoc tū priuilegiū ad ipōr. heredes nō extenditur ut. l. sicien. ff. de re. iudi. et ipe principales psone hoc priuilegio priuarentur si fraudulenter bona sua alienassent ut ibi nō. et habetur m. l. i. ff. illo p. cui dubio. C. de rei. ven. act. et. l. si vnq ff. fi. ff. pro suo ¶ Quero an sma lata ꝫtra principalem possit mitti executiom sine alio pressu ꝫtra eius successorem dic contrario sine Aut ē successor vniuersalis ut heres et sit executio ut l. nnles. ff. mdi. ff. de re. iudi. q heres funguitur eadem p. cū de fundo ut in auē. de un. et un. amo. pōsti. ī pn Aut ē successor singularis ut emptor et legatarius et tūc aut ē successor m re ipa sup qua lata ē sma et tūc videm ut m. l. ex ꝫtitu. ff. de re. iudi. et l. si nū. ī fi. ff. de ex. re. iudi. latius tū m hoc ff. bar. distīgue ut nō. ī l. creditores ff. de pigno Aut istud ius exequendi erat m cē pduxit añꝫ res m ipm successorem trāsiuisset ut q lata erat sma. et tūc m eū ꝓcedi ius exequendi istam smam ut. l. si mater m fi. et l. iudicate m fi. et. l. si a te ī fi. ff. de ex. re. iudi. fiunt l. si supatus ī fi. ff. de pigno Aut ipm ius non erat

mēc̄ pductū ꝟ m actu pducendi ut qz lis
pendebat et tuīc̄ per hoc aut res erat fm̄
m alienabilis cū cēt qō de ipius dmo et
tuīc̄ ius tale exequendi transit contra
ipm̄ ſucceſſorem ut l. ꝙ. m fi. C. de litigi.
Aut poterat alienari quia ſolui erat qō
de ure pignoris et tuīc̄ ius exequendi nō
transit contra talem ſucceſſorē ſi requi
ritur nouus preſſus gra eū ut m aut̄
de litigio. ff. adh̄ poīta i auth̄. hoc ſi ita C.
de pigno. Aut ipm̄ ius nō fuerat i cē nec
in actu et ſic lis nūdum fuerat mchoa
ta et tuīc̄ nō tūſit m hunc ſucceſſorem
tale ius exequendi ſine nouo preſſu ut
ꝓbatur m dcā. l. ſi mater ff. fi. et l. uldm
te ff. fi. ad qd̄ facit l. i. ff. nūio ff. ſi mu
lier ven. no. de quo ure executionis vide
que nō p Cy. m. l. i. C. de alie. mu. ſu. ma
fac. Vltr̄ quer̄itur An talis ſmā
potuit mitti execution̄ contra fideiuſſo
rem debitoris condēpnati ſine alio no
uo preſſu dic ꝟ m dor. Aut ē fideiuſſor
iudicij Aut contractꝰ Si ē fideiuſſor
contractꝰ nō potuit fieri executio ū pce
dente nouo preſſu dic ꝟ m dor. In alio
cāu pot̄ ut determinat Cy. m l. fi. i fi.
C. de vſur. rer iudi. bar. m l. i. ff. iudi.
ſol. et ibi ponitur rō diīc̄ ꝟz m alia iſtā
tia añ latam ſmam tūſeat m ſucceſſore
diſtinguē ꝟm bar. ut p eū nō m l. ſi cū
horem ff. de fideiuſſ. Aut ē ſucceſſor vlis
et tuīc̄ tūſit ut dcā. l. ſi eū horēz ad hoc
l. ſi is qui rome. ff. fi. ff. de iudi. et l. fa
mulie ff. famil. hr̄. Aut ē ſucceſſor ſin
gulis et tuīc̄ nō tūſit ut l. ꝙ. C. de hr̄. ut
ac. ven. et p hoc Jo. an. m. C. qz ſingulꝰ
exec̄ de iudic̄ ꝟz an ſmā ſit executio
mittenda qz ꝓtruēz hic meq boms
dic̄ q non ꝓmo ner contra tutorē cu
ratorē ut ſites l. mq. ff. tutor. ff. de re
iudi. et l. plantꝫ l. ſi ꝓcuī. ff. de ꝓcūr.
miſi contra eū qui ſponte obtulit ſine mā
dato pro alterq defenſione ut dcā. l. mq
m pī. fant l. qui ſe optulit ff. de re. ven

Viſa prius per eum quādam ſententia ¶

Videbitur ut iudex ꝓcedat ad executionēz
de ipa tali ſententia quā exequi intendit
debet ſibi conſtare ex pductione act̄. l.
ordo et qui p totū C. de execu. ir ui. et t.
l. ex̄. de offi. ordi.

Sui parte ſuſpecta ¶

Videbitur quia ſi cēt ſuſpecta ex
aliquo vitioſo viſibili tuīc̄ retardaret
eius executio ar. eoz que nota m. l
mq. C. de edictis. diui adri tollen
dum. arc̄.

publico nuntio et ſecu
utori ¶

Iſte tales pſone diuerſis
modis mūre appellant
nam mr̄dum appellantur appitores. l.
appitores C. de appa. li. x°. Aliqñ execu
tores ut. l. executorē C. de exe. re. Judi
Aliqñ nūtq̄ ut hic ¶ An aut̄ hec facti
executio poſſit pti gmitti m mag̃ fauo
rem late ē ſmā Cy. plene diſputat i
l. ſi. C. ſi p iū ut alio mō Sup quo gla. ſtat
l. memmerint gtrarie nam gla. m. l.
memmerint tenet q̄ ſic et idem ſe.
ibi Ja. de are. alibi gla. m. l. uſtre poſ
ſidet ff. de arg. poſ. tenet q̄ nō Quaz
opy. ſequitur dy. p l. nō ē ſimplis ff.
de reſti. uni. ¶ Oldradꝰ uoluit concor
dare gla. diſtinguendo hic hoc mō
An iudex contradit pti licentiā mittē
diendi quoius mō ctiā p uoluntariā et
nō pt̄ ut dicta. l. nō ē ſimplaris et
ita ſequitur gla. m d. l. uſtre. Qñ ꝟz iō
redit licentiam mittendi ſine cauſe vole
tia aliqua et tuīc̄ valet et ſic intelli
gitur gla. dicte. l. memmerint Quā
diſtinctionē approbat bar. m dcā. l are
ditores x°. quarto principalit̄ An ad
talis licentia mittendi poſſit cō
cedi m contractibus ite ſic ut nō i. l.
pdia. ff. de ar. po. et eodem mō p teſ
tatorem legatarius ut. l. titia ff. i. ff.
de le. ꝙ°. et ibi nota p bar. et p eū d̄
m. d x°. quarto Et hic modus exequē
di habet locū qñ prediturꝰ p offitiū
iudic̄ Secꝰ ſi predatur p uiā actionis
p factū m re iudicata quia tūc̄ libellus
cēt nullus ut dictū ē m pī. Joq̄ nō
q̄ qñ iudex predit ex ſolo offitio q tūc̄
ſi fert ſmam dic̄ cē tal ſmā mitlo tutoia
ꝟz ad ſimplicat exequatur & ideō gmit
tendo ꝟ tutori ut hic tuīc̄ etiā ē actus
mitlo tutorig ut dicit Cy. m. l. ab exe
cutione C quo app. non tenu. Vbi aut
predaret p uiā actionis m factū ex re
iudicata tuīc̄ eius ſmā cēt diffinituā
ner tū ab ea ꝟm odoſ. pt̄ appellari regu
lariter ut ſit finis litiū liz aliqui ali
ter diſtinguat ut nō m l. ab executore
et dicetur ſ. m x°. ¶ ꝟz hic quer̄it ¶ ꝑ
hoc quer̄itur Circa q̄ iſte executor pig
nora per eum capta ꝓponit venalia
an poterit fidem hic de pretio dic q
non ꝟ debet facere q̄ de pñtia ipa pe
tuāa ab emptoribus exburſetur et
creditori tradatur ut dcā. l. a diuo.
ff ꝟ ſi emptor ¶ ꝟz an pñtia. ad vendē
dum conſtitutus poſſit fidem hic de
ptio vē rex. q̄ nō m. l. ſi pnūs m. fi
ff. de uſu. fiſci. Jn contrarium tū tm̄ facit
rex. m. l. tutiusq̄ ff. fiſci. ff. de miſti. et

ibi per ḡfull. ver ūptm̄ pro rontrordia
sit distmḡue Aut loquimur m exrcutore
re udiri ul' legis et talis nō pt̄ hīre fi
dem de p̄tio hor ē rem dare sub rred̄ nō
ut dō. ff. fs si emptor et ibi per bar.
Aut loquimur m ḡpatre et tut̄ subdis
tmḡue Aut ē ḡpatū filiū seu rmē seu
mnor et nō pt̄ fidem hīre de p̄tio ut d.
l. si ḡpatrator m fi. Aut ē ḡpatr alienus
priuate p̄sone et tut̄ ḡm bar. subdis
tmḡue Aut ē ḡpatū spāliṫ rōstituṫ
ad vendendum sub rto et limitato p̄tio
et tut̄ nō pt̄ vendere hīta fide de p̄tio
quia sit vendendo diminuitur vendere
viliori p̄tio ar. m. l. ḡ si m diem ī
fi. ff. de m diem adict et sit nō fruatur
fims mandati ḡr̄. l. ḡnāliṫ diligē
ter ff. mandati et m c. dilecta ex̄. de
rescript. Aut ē simpliciṫ rōstituṫ nl
la p̄tq̄ facta mentione ul' taxatione t
tut̄ fidem habere poterit de p̄tio l. i. ḡ.
i. ff. de ex rei ven. Ulterq; quaeritur quid
si deputatus ad rrequendū rrredat
modū. m exequendo vbi ḡra ut-nz
debet facere exrcutionē m p̄rato fant
eam m vmca et ī p̄rato qualit̄ fuit
reuertur ipi ḡdp̄nato dic̄ ḡ pt̄ app. re
ut plene traditur m. l. ab exrcutore
c quo app. nō reuo. et p ḡlo. m. c. quo
ad rōsultationē m fi. ex̄. de re. iu.
et hor m exrcutore mrto m fruto
re aut̄ seu nudo facti exrcutore suf
fireret reclamatio ad superiorem
l. si ut ḡpoms c. de exe. rei. iudi.

Ḡz hic quaeritur de forma appella
tionis. Ad quod sit ḡndendo ḡm.
doctē quia exrcutio huiōi exrcssiua
ē. actq; mḡlocutoriq; purq; reputabit̄
talis appellatio sicut retrahere appella
tiones que a sententijs mḡlocutorijs
mḡponūt̄ videliz ut rām ni ipā app̄
ne exprimātur ut plene p̄ bar. i
dicta. l. ab exrcutore et p cy. m d. l.
ab exrcutore et bar. m. l. cius qui ff.
de app. reci. Et nō. q appellatione ul'
reclamatione mterpōita si ipe exr
cutor a deo ptez-uus rrct q appellati
one nō obstante exrqueretur sente
tiam de frō nō posset npi reo p̄ supe
riorē cē rōsultum tut̄ lucritū rrct
ei de facto resistere ut nō. m l. phi
bit. C de iudi. fi. et t. ex lris exr̄
de offi. dele. Sz pone q exrcutor
ḡpt̄ eiq; grossitiam ul' ignoratiā
male intellexit et mt̄pretat̄ sen
tentiam verbi ḡratia Cum sina
dirat de floremis simpliciter vult

mt̄p̄tari de ducat. et Rex dixit q de
bet intelligi de florenis monete cur
rentis Qualit̄ rōsuletur dā p̄ nato
dic̄ q pot̄ appellare tū p̄ hor exrredat
modus m exequendo ut nō. p bar.
m l. ab exrcutore Cuq ḡra reuocem?
Quis possit sīmam mt̄p̄tari Sup q°
ḡm sit distmḡue Aut loquimur ni
udire ordinario Aut m delegato p°
rau Aut vult mt̄p̄tari sīmam lata
p̄ suū delegatum Aut p̄ se latam p°
ri rau pot̄ l. duo iudices ff. de re iu
ipē aūt delegatus nō posset ut ibi
qua fuit̄ ē offitio suo ut l. iudex
ff. de re. iudi. Alio rāu rū vult mt̄p̄ta
ri sententiā ḡpriam pot̄ ḡm ḡlo. ī
d. l. ab exrcutore sed m hoc bar. ibid
alit̄ sit distmḡuit Aut loquimur
ī maioribus iudicibus quibus ḡpe
tit mexe et mxtū mperiū et hn pos
sunt suas ḡpias sententias mt̄pre
tari et sit ḡpredit ḡlo p̄dicta et ratio
nes m ea assignate Aut loquim̄ur
m mnoribq; iudicibq; et hn nō p̄nt
eoz sententias mt̄p̄tari ut dicta. l.
iudices ne sit possent per indirectū
coz sententias tractare. l. i. c. sen. re.
nō pos. Ult quaeritur qualē mt̄p̄ta
tionē posset facere iudex sup hoc
ficiendum q mt̄p̄tatio sumitur m
ture multis modis Aliqñ p torre
tione Aliqñ p vbi exrtorsione Aliqñ
p. ipius vbi seu oroms ḡtrua expo
sitione et declaratione ut hic notat.
p ḡlo. m. l. i ff. quo opus ff. ad trull.
Aut ergo q̄ritur de mt̄p̄tatione q
sumitur pro torrertione Et hanc
nullq; iudex ordinarq; ul' delegatq;
maior ul' mnor facere pot̄ nisi solq
Impator ut. l. i. m fi. ff. de qō. iudi
l. dicere ff. fi. et. l. seqn̄ ff. de arbitr.
Aut q̄ritur de ea que sumitur p̄ ex
tensione et hanc nō pt̄ facere iudex
nisi super exrpensis et assessoris e
adem die qua lata fuit sententia ut
dicta. l. paulq. Aut q̄ritur de ea q̄ fuit
exrpōione seu declaratione et hāc pt̄
facere qualibet iudex quia p eam nil
nouū ndūcitur ff quia obscurū ē et re
optum detegitur et illuminatur ar. ī
l. a deo ff. tū quis ff. de testa. exr̄a. sunt
ḡm dor. Si erant duo titq; ner apparet
at de quo senserat ul' q dep̄nauit m rē
tū ner apparet de qua pēnā sensit
pot̄ hor declarare Sz aliā mt̄p̄tationē
extrancam ul' remotā a sensu vbi
facere nō posset ut nōt. p ḡlo. m dicta
l. ab exrcutore Sz an pars sit rimanda
ad hanc mt̄p̄tationem fiendā dur q
sit p regula. i. de vnoquoq; ff. de reg

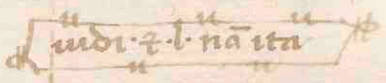

udi· et l· nā ita diuus ff de adopti
Post hec queritur an successor eius q
tulit sinām possit mtpāri dicit bar
m l· ab executore q sic qua fingit
idem iudituī et tribunal l ꝓpoebat
ff de iudic· et l· mortuo ff eo· ti· nec
repugnare habet q heres nō mtpā
tur libellū defuncti ut l· pap· scribit
si fiem m fi· ff· de rei vendi· et l· mē
stipulantem ff· i· ff de ꝟbo· oblig· q
illud iō qua uis ptis parit hoc nō
pit nec detrimentū patit qua pt
m alio iudicio libellū de nouo ꝓdure
Sz hec mtpātio si fieri nō posset p
successorem iudicii deperire posset
aut grauet ledi uis ptis Sz an ab hu
uiusmoi mtpātione possit appellari
dic q sic ꝑ m Imo· ut nōt· m c· sup
eo· ex· qđ me· tā Diceret aliquis q
liter detegeretur in hac appone iniqui
tas mtpetantis Rndeo ex circūstā
tijs ex bijs que acta sunt m pncipali
causa Sic ex rei qualitate ꝟbi gra
si cōdepnauit mx· et vult mtpāri
q sensit de pap· cū tū res ipa sit pncī
de imperialibus ul· cū res ualeat flo
reni· ꝑ· mtpātur ē libri ꝑ· ut nō· bar
in drā· l· ab executore Vicio quritur
An in hac appone sint rāe miserende
puto sic exemplo appellationis que
interpositu· ab executione cū talis i
terpretatio sit quedam mitigatoria
ū sequitur in litera

FACIENDO eundē mercē
Si st· acto acquirende possessionis cū
actio acquirenti q current ut l· q· admo
dum et l· i· ff· adipiscimur et l· m·
ff· i· admittenda ff· de ac· po· Sz an p
talem missionē quis· dnus plene
dixi s· circa pncū libellū in glo· sup uba
uire dm ul· qi· s· quinto modus tri et
traditur mstr de offi· iudic· ff· fi· et l· ex
repto ff· de regu· iudi· et l· pōpom ff· si
iussu ff· de ac· po· et l· mē officium ff·
de rei ven· ptinet aut ad iudic· offici
um hui· i possessionem missum defen
dere ut ff· ne vis fiat ei m pn· et ff· i·
Colligō quritur circa mercationē sme
venditor rem vendidit qua vendere
dāpnatus ē et quia ptū nō ripit vult
intentare contra emptorem actione
i factū ex sma queritur an possit an
vero nisi habeat agere ex q vendit
oms Et breuiter vi· posse agi ex sma
in factum queritur an possit p l· fūdi
prem ff· de contrhen empti· et l· si hes
ff· de ac· empti· In quarum determinat
bar· m l· si fideiussor ff· de le· i· ac· i· l·
nūatiombus m fi· ff· de solu· Sicq ꝑ m
eū agendū ē actione ex vendito Cuius
ratio ē qua semel impleta forma sme
venditionē secuta ad quē solū cauz sma
se referebat nec obstant ultra m ḡnaz
allegata qua meis nō erat prioris cō
tractꝰ executio fīa Amplꝰ vidi dubita
ri An executio sme habeat mstantiā seu
tempus mstantie sicut dī in pncipali et
appōms m l· ꝓperandū C· de iudi· et i auē
ei qui appellat C· de tēp· app· Pro cuius
dubij solone puto distinguendū cē An
agatur actione iudicati seu in factum
ex re iudicata de qua loquitur l· actori
C· de usur· et l· milies ff· fi· ff· de re· iu
di· et tūc qua offertur libellꝰ sicut i re
teris actionibus ut dixi s· i pn· i 2ª qoe
huiꝰ tituli habebit mstantiā talis rā
executionis sicut alie Aut agitur ꝑ dictō
ne ex aliqua l· mūicipali ul· statuto et
tūc idem qua condictio ex lege ē q̄dam
actio sic noīata ut ff· et C· de condi· ex le
ge l· u· Et marīe si p statutū sit tēpus ipi
rāe executionis limitatū Aut simpli
citer iudicis officium imploratur et p
nudum officium p uiā prepn ꝓcedit
et tūc puto q talis rā executionis nisi
ius mstantie terminus choarctetur ff
ꝓpetuo explicari et finiri possit Alii di
cunt Aut statutū ipi executionis limi
tat certū tempus et tūc aut limitat
ipi iudicia Aut rāe et utroq; cauz habe
bit mstantiā ff· in pmo cauz mstantia
durabit etiā post trīnū Jn 2º uero
durabit ultī temporis limitatum ut nōt
p doctō· m· l· ꝓperandū· ut sū dixi i forō
sme diffinitiue sēz forma qua petit
ēsimō sme lata p plām instrumenti

Coram vobis
d· vicario d· po· papē
git et m iure ꝓmit
so· contra et adūsus
Sy· et cont· quātūcūqz aliā psonā pro eo
seu eius noie m iudicio legitime ꝙsenti
nō m modū solepnis libelli ff· qualis pe
titionis et simplicis fīi narrationis di
cens q ortā questione inter ipas ptes
noie et occasione cuiusdam pene terre
sīt· prefatus Sy· protestatus fuit solliata
tur prius quia mdixit· G· notariū ad·

gponen̄ rogam̄ · scriben̄ · et tradendū ī publicā formā quoddā flm̄ mstrm̄ vendit
oms dicte petie terre In quo desiptū
flō appet m effectu q ipē · Jo · vendidisse
debuit dictam petiam terre m eo desip
tam sbō · Sy · ano dnī · mccc · lxxxvj · mē
die xxvj · decembris ptio florenor · &c
qd mīme fuit vez ner ē cū ipē · Jo · nū
q̄ vendiderit dictā petiā terre m eo
descriptam ner testes m ipo asbto m
strumento notati nū q̄ fuerunt p̄n
tes ipī asbte venditiom Quīo mo
tpe dicti asbti mstrī fuerūt tē aliqu
defuncti sicq tā ex p̄dict q̄ ex alijs
multis claire detegitur ipum asbtū
mstrm fuisse et cē m oībg siū ptet
raptis flm et flō · et gt̄ oem veritate
gpositū traditū et sipt̄ū et gt̄ uolūta
tem et p̄ter scientiaz et p̄ntiaz dicti
Jo · et testiū m eo descriptor Cursū q̄
dicit et gponit idem Jo · q sbus Sy · ipo
tali asbto mstrō flō scienter et dolose
vsus fuit et ē m dicta cā p̄seuerādo
m huiusmoi vsu et m tantū ita q ipius
mstrī vigore ac p̄terxtu reporta
iut et obtinuit diffinitiuā sententiā
a tuē vicario ferri et pnulgari ī ipīg
Sy · fauorem et contē ipm · Jo · Et ultīg
ipius sententie executionem licet m
debite et minuste sit et taliter q ipē · Jo ·
priuatg fuit et ē virtute dicte sīme ex
dō flō mstrō late p̄dicta sua p̄prietate
et possessione memorate pene terre
plusq̄ īiustissime Quā sīmam uobis
exhibet et p̄duxit m forma publica
traditam et rogatam p p · nōrīū ānno
mense et die Quare cū fructū flitatis
nemo debeat optinere uiaq̄ disponat
sīmam ex flis mstrīs ul testibus pla
tam fore pentus retractandā Jdcto
p̄dnīs Jo · oī mō iure iua et forma q
bus melius pot petit et requirit q
tenus put nelius & iure potestis p
nūtietis et declarēti per viam diffin
tiuaz sententiam p̄dictū asbtū m
strumentum dicte venditoms fiuss
se et cē flm et cont veritatem tra
ditū scriptū et rogatū dictumq̄ sen
tentiam ipius mstrī p̄texta latam
et execucione dicte sententie mdc fac
tam et secutam fuisse et cē nullam ac
nullig ualoris et momenti et adiūsus
ea oīa et singula ipm Jo · fore ī itegg
restituendum et debere restitui mtr
tyx · mq̄tū mero iure apparent cē alī
qua qđ negatur Dictamq̄ petiā tīe
spectare ac spectasse ac ptinuisse dō
Jo · ac sibi fore et cē restituendum
ac relaxandum dictūq̄ Sy · ad dictā
relaxationem et restitutionē cōdāpnā
dū simul cū fructibus p cū p̄ceptis n̄
nō et m ceteris dāpnis et mīcē ac ex
pens · passis et factis p dictū Jo · et m
futuris faciendis et patiendis de quibus
p̄testatur Saluo iure addendi tri · de du
cendi ī p̄mīs uditio tri nō tīm se astrin
gens tri

Coram vobis
Ad hanc materiā apeu
ant oculos oēs magnme
notarij iuuenes qui fa
cilius corrūpuntur Nam totus fit
falsus mstrumentis nemo de statu su
o securg esse poterit

Qualis qualis petitio oms & per hec ūba et alia substi
tuta appareat q cauiliter
agitur de flitate sīme et mstrī Cuius
gīā ē sciend q p de flō gmisso tam tuta
testes et mstrīa q̄ cuta alia acta cāz
p̄dī et q̄ri pot dupliciter vno modo iu
ridicialiter sicut m contractibus et ultīs uolū
tatibus alio mō criminaliter ut p̄bat
m tex · m l · damus l · de fide et l · p̄bē
mus C · ad · l · cornel · de fal · Et si quidē
agatur caulit cōpetit actio m factū
que durat xxx · ānis sicut retē actio
nes p̄sonales ut p Cy · m l · querela
C · ad · l · cor · de fal · sicut uis dicendi
ipm mstrm ul sīmam nullā ul nullā
ut nōt p bar · m l · que sub gdītione
ff · de h̄ uti ff · de condi · mstr · Regulan
ter eiz oēs p̄sonales actiones co tpre
finiūtur et durant ut nisi de tpre
et tempo acti m pn̄i et C · de g̃stitu
pecu · l · ij · sunt l · sicut et l · omes C
de p̄script · xx · ul xxx · ān · vbi nō a
gitur criminaliter tuē nō durat tale uis
xxx · ānis ut dicā l · querela Ite etiā
modo queritur et disputatur de flō vi
p modū exigendi q̄m modus fieq̄
tius practicatur ut l · fi · C de fide īstru
et c · cū venerabilis ex · de ex rep · et l ·
ubi falsi et l · satis apte C · ad · l · cor · de
fal · et p gl̄o · m l · si ex flis C · de tran
et c · cum Johes et c · m dilectos et
de fide mstrū et l · cū Cauli · ff · de or
uidi Quod quidem ius exigendi de
flo induxit m tanto tpe quanto ius
agendi plene disputat Cy · m dicta l ·
querela ubi concludit cū Ja · de arr

distinguendo Aut ille qui obtinuit p
flã mstriã fuit m dolo sciens hñs m
vtendo et tũc tñ durat exrep° q̃ tuz
Cuulis actio et p q̃s rxx ãms ut ar
m l· pure m fi· ff· de dolꝫ exrep· Aut
nõ fuit m dolo ut pote nõ g̃sug falsita
tis et tũc qua p̃dare debet exreptio
nem ĩmtegꝝ· restituto ut l· exrepti
ones ·ſ· fi· ff· de exrep· nãe t̃ dicere·
q̃ hoꝝ tãs uis ẽripiendi solũ duret
quadriẽmo ut l· duus ff· de re·udi·
et nõ· m·l· si ex fis C· de tran· Et sic
mtelligitur r· cũ venerabilis de exrep
et r· luz exr· de pbati Qñ quid agi
possit Cuuliter de mstro flõ gr· p̃tez
alĩquam actũ sit criminaliter contin
notarrũ qui scripsit dor· g̃lo· et Cy· dis
putant m·l· fi· et·l· ŋ· C de fide ĩstru
Et dixerunt sup hoc quidam Aut no
tarius duit et debet cõr· cum pus
criminaliter agi ut·l· fi· de fi· mstru Aut
ẽ mortuꝰ et tunc ẽ m electione acto
ris an prius agere uelit cuulit aut
criminaliter ar··d·l· damg C ad·l· cor·
de fal· Aly· dicũt absolute q̃ siue nota
rius uiuat siue nõ q̃ ẽ m electione ac
tor· an velit Cuuliter agere ul crimi
naliter Quam opi· approbat g̃lo· et
Ja· butr· et rõis consuetudo m dicta
l· ŋ· Ad hoc aut spãliter ad ũtendũ q̃
ubi preditur criminaliter debet udex
oculos apire nã ad eiꝰ offitiũ ptiz
multo maiorem mdagmem exqui
rere q̃ si cuuliter ageretur ut dr̃a· l·
ubi falsi· C ad·l· Cor· de fal· Et si rõr·
reum mculpatũ de hoc vitio nõ sit
vocs concludentes ſ nude suspitões
nõ tñ debet udex tpm absoluere n·
prius se purgauerit saltem p̃ q̃p̃ũz
iuramentũ ut p Cy· m d·l· ubi et·
Azo· ĩ suma C co· ti° p q̃d hẽs tollige
q̃ hic ẽ tãs spẽalis ut nõ suffra
at ad plenã absolutionẽ rei q̃ actor
nõ q̃bauerit p regulã· l· actor C de
q̃ba· ſz debet rous se purgare Quar
to mõ tr· quer̃tur de flõ p offritũ
udins ſ m Cy· ubi s· p·l· suãt C·
de q̃ba· fiant l· nullũ· C de testibus

Procurant et solli
citant

Sciendũ ẽ q̃ flm̃ cõ
mittitur quatuor mo
dis videlicz dicto scripto fcõ et vsu
Scripto patet m notario scribente
flm̃ mstrm̃ et m alys tãsibus po
sitis m·l· i· ſ· qui rõibꝰ et·l· paulus
ſ paulus ff· ad·l· Cor· de· fal 1° Q
mittitur dicto ut m flõ teste et si
mlibus tãibus de quibus m·l· i· ſ· ff
et si quis et ſ· qui udicem s· att·
2° mittitur flm̃ n flã monetaq
flã mensura ut ff· eo· ti° l· quitũq
et·l· penulti· ſ· i· et m terti alys tã
sibus ibi nõtl C de fal mo· l· i· et·l· q
flam ff· ad·l· cor· de fal· cũ sitibus
3° cõmittitur vsu ut q̃n aliquis ĩ
cã p̃duxit scienter et dolose flm· ĩ
strm· ut C eo· ti° Demde sciendũ
ẽ q̃ iste qui sollicitauit et procurauit
q̃ notarius mitteret flm̃ ſtrau
ter puniretur q̃ si simpliciter flõ m
strumẽto usus cẽt ut nõ m d·l· si
flos cũ sy· Volterꝝ q̃ritur an iste
talis libellꝰ p̃dat m quo simpli
citer flm̃ dicitur cẽ missum nec
exprimitur an dolo ul sine dolo
Qua q̃nem disputat Cy· m dicta
l· nec exemplũ· C ad·l· Cor· de fal·
Sz concluſuic dic ſm eũ q̃ nõ ẽ ne
cesse hoc exp̃mere q̃ dicendo flm
missum mcludit dolũ mcluemsse
mayñe si de flõ criminaliter quereturtñ consulte faciet vnusquisq̃ id exp̃
mere m libello aliter n· nõ ligatur
pena flã msi dolꝰ mteruenit ut dr̃a
l· nec exemplũ· et m·l· i· ff· ad·l· cor
de fal· de quo dolo m dubio m hñs q
cadunt m delictis et a iure phibitis
semp p̃sumitur ut habetur m l· i· C·
ad·l· cor· de fal· licet m ceteris actibꝰ
a iure p̃missis nõ p̃sumatur dolus
msi plpiciens udicis approbetur· l·
quot ſ· qui dolo ff· de pba· et·l· qui
dolũ C de dolo· et l· dolus C de re· ven·

Tradendum m forã
publicam

Sed quid si
notarius
tradatur mstrm̃ m forma nõ pub
lica nec auctentica ita q̃d nõ faciat
fidem x̃bi tñ si caret ãno ul ĩdicto
ne aut die et sy· An tradat m crimi
flã· dy· determinat q̃ sic p·l· si quis
legati v· Ceteꝝ· ff· ad·l· Cor· de fal·
Aly· distinguit An mstrm̃ peccat ĩ
forma et tũc nõ mittit flm Aut ĩ
materia et tũc sic Aly· quos sequit
bar· m dr̃a· l· post legatum sic distin
guunt q̃ aut nõ adhibuit ĩ istrõ forã
debitam qua ipm peccatur flitatis
nec iõ pficit et tũc exusatur Aut
ĩperfectũ tradidit qua pficere non
potuit et tũc nõ exusatur ut pbat
m·l· qui flam et·l· filius ſ· i· ff· ad·l
Cor· de fal· de qua vide bar· m dr̃a· l· post
legatum sequitur m littera

Instrumentũ vditoris

hic de venditione ponitur gratia exēpli
idem tñ dicendū m oībus alys ī stīs
tam priuatis q̄ publicis ut dcā l. da
mꝰ et l. i. ff. qui m tōibus et l. pau
lꝰ cū sy. ff. ad l. cornel. de fal.

Fuerunt nunq̄ pte sentes

¶ Si notarius dicti m
strō talem testem uel
testes fuisse pñtes demde grauati de
ponant se nō fuisse pñtes vnus ul
plures An p hoc ip̄petur mstrīm de
flō tangitur p Cy. m l. m extendis
C. de fide mstrū. et p Jmo. et Jo. an
m c. cū Johes hereditā ex de fidei
stru. et ego scripsi sic tota forma op
ponendi contra mstrumenta

In omnibus suis ptib'

Quid aut si mstrīm reperitur q̄ pte
ver et q̄ pte flm an vendit̄ flm
in totū ꝯglo. iuris. cuius determinat
q̄ sic m c. si ad sanctas ex. di. quaz
opi sequitur ꝯglo. m c. nra ex
de testi. et Jmo. m c. cū Johes et ego
ꝑ scripsi

Dolose usus fuit

Nota q̄ ad hoc q̄ vtens flō īstrō
mittat ītrimen et penā fli duo
debent concurrere videlicz dolꝰ q̄ip̄ig
qua sciens ce flm mstrumentū eo
vitur 1º qua pceuerat īusu usq
ad diffinitiuaz sñtiam inclusiue nam
desinente dolo ul'co añ latā sñtiam ab
stinente excusatur a trimine et a pe
na fli ut nō in l. flos C. ad l. cor. de
fal. et l. si utis C. de fide mstru Quod
si fuit protestatus tota uidere se uel
le ipō mstrō vti m̄ꝑtū sit uer et non
aliter An excusabitur Cy. determinat
q̄ sic et ōīt' ocs m l. si flos C. ad l. cor
de fal. Spe. m tr. de mstru. edic. ff. vi
dendū restat ꝺ. q̄ si velis sine pena
licet bar. det contra hoc remediū quod
dam aliud ḡsiliū m l. duo. pius ad
l. cornel. de fal. qd̄ sper reprobat ¶
Vltra q̄ritur pone q̄ facta q̄ductiõe
mstrī ꝓtestetur postea q̄ducens se
nolle vti eo mstrō An ex hoc i'puta
bitur mstrīm cē flm ꝯglo. dicit q̄ sic
m dicta l. si flos Cy. et verū m l. ꝫ.
de fide mstru. et dicta l. si flos distin
guit Aut vires ipius mstrī fuerunt
mdubium reuocate ut quia adūsariꝰ
opposuit mstrīm cē flm et tūc credit
suspectum de flō Aut nō fuerunt m
dubiū reuocate et tūc dicz si ip̄e qñ
abstinet ab vsu tpe quo cē cont. istrm
de flō nūc habebit producens fidem.

facere ipi mstrō tāq̄ suspecto ut q̄
batur m l. uidem. C. de pba. Jta q̄nt
que sit pena vtentis sciente flō īstrō
dicūt quidam q̄ eadem que cē facienti
flm mstrīm l. i m fi ff. ad l. cor. de
fal. et sequit. Ja. but m l. si uteris
C. de fide mstru Cy. m dicta l. si uteris
tenet q̄ maior pena puniat̄ et sc̄z
bar. m dcā l. prima

Ipsius mstrumenti

¶ An ad reuocandum
sententiam latā sit
nēce ꝓbare q̄ iudex motus fuerit ad
ipm sñtiam q̄ferendam q̄ testu ipiꝰ
fli mstrī. dic q̄ sic alias nō retractā
retur ut q̄bat tex. cū ꝯglo. m l. i. ī fi
C. si ex fals mst. et l. i. m pn. co. ti.
veriptīs m dubio p̄sūitur iudicē
cē motū ex mstrīs in cā q̄ductis ut
determinat Cy. m l. plte sicut vi. q̄nū
hasse ex cā m libello expressa ut nō
m l. her eī m pn. ff. de excu. tu.
quā tē opp. sc̄z ubitus ī sūma ī ti.
de excep. et ego scripsi tota formā
sententie diffinitiue

Quam sententiam vobis exhibet

¶ Nota
an ille
qui petit sententiam q̄nūtiari nul
lam debeat cōtā ipō iudicē q̄ducere et
videtur q̄ sic ut iudex notitiā et sñtiā
habeat de illa re de qua et super qua q̄
nūtiare debet sicut dicitur m alys actī
bus et ꝯtestis de quibus iudex q̄batos ē
fienda l. actor C. de q̄ba. l. dare C. de re
ven. In contrarium determinat Jmo
m c. ff. ꝑpetuꝰ ex. de fide mstru. di
rens q̄ si agens nō habet sñtiaz q̄ reꝰ
m cuius fauorem lata ē cogitur exi
bere quā si nō exhibuerit debet m
frogatus an talis sñtia fuerit pro eo la
ta ut ff. de mstroꝝ. actī l. penult. et
si quidem negauerit rogetur redere
sñtiā uel poterit iudex q̄nūtiare si q̄
sñtiā apparuerit m fauorem talis lata
gtia cassaq̄ et ānullaq̄ et nullas
vires decretoꝝ optineat ar. ff. de mstroꝝ.
ar. l. nō alienū Quo aut iure petat
sñtiā m modū agendi q̄nūtiari nulla
dicit Jmo. ū s. et m. c. si ex. de Ju.
q̄ officio iudicis licz bar. aliter distin
xit m l. que sub conditione ff. de
hoc de condi. mstri.

Quare cū fructu

¶ Hec ē conclusio libelli que licet sit ne
cessaria cum cumulet agitur tñ ubia
gitur criminaliter nō ē nīa ut nō p

bar· m l libellor ff· de actusat· et l ner exemplū· C· ad l· Cornel· de falsſ·

Juraq; disponant §

Ista una hñtur tanti ure cuuli q̄ ure canonico ut m tꝰ si ex fal· istius ꝓtotū et l· duus de re· iud· et ī c· cū venerabilis ext· de exceptiõ· et m· c· ad falsarior ext· de crim· falſ·

Instrumenti dicte de ditoris §

Hz pone q̄ uidet ī hoc cuuli uidito ꝓnūciaut sup fłō An potit de nouo aduc criminalit agi seu actusatio ist tui super fłō vī q̄ sic p· l· duus et l· iubemq; C· ad l· Cor· de fal· Tu aut q̄ plenior doctrina Cum q̄ritur an sē tentia lata in cā Cuuli pūdicet ī cri mīali uel cōtra distringue ꝑ m Ja bu· m l· si quis ad se fundum C· ad l· iul· de vi· pu· Aut fuit sīa absoluto ria aut q̄dēpnatoria ꝑmo casu aut fuit absolutus reus quia actor non ꝓbauit aut quia reus nō deliquit ꝑmo casu sīa lata in una cā siue Ci uili siue criminali nō noceret in alia sic intelligitur glo· in l· ij· C· qñ ca· ac· nō ꝓiu· et in l· ex morte C· ad l· acq· Si uō fuit reꝰ absolutꝰ q̄ non deliquit tūc sīa lata sup fłō in una cā pūdicat actori in alia q̄ idem fac tum venit in utroq; iudicio disputan ut· l· i· et ij· C· si ex fal· mstru· et· l· si quis nō totū ff· si ancilla ff· de ex· cep· Ju facit l· si duo patrom ff· de iur· iur· Quo casu principali qñ sīa fuit q̄dēpnatoria tunc latī cuuli nō pūdicat ī criminali quo ad plenū pūditū ꝑ quo ad quale quale sic ut dicta l· si quis ad se fundū quia in criminali requiruntur ꝓbaciones lucidiores q̄ in ciuili l· fi· C· de ꝓba· Si at fuit lata in criminali tūc plene pūdi cat in ciuili quia ī criminali fuit ꝓfec tus de cīe ꝓbationibus q̄sitū et disputatū de quo p Cy· in l· i· C· qñ ci· ac· de ꝓba· et ita dicit intelligi l· datus et l· iubemus ff· all· Insup queritur po ne q̄ iudex in cā Ciuili ꝑm modū ex piendi cognouit flm cē mstrm An in eodem iudicio ex suo officio potuit punire delinquentem vī q̄ sic exē plo testis qui flm testimoniū tulit ut l· nullū C· de testi· et l· iubemq; C· de ꝓba· et l· diua ff· ad l· cor· de fal· Innō tantū fuit qđ habetur in c· i· ꝙm ce terū ext· de excep· et nō in l· iuncta ff· de hīs qui no· infa· Cy· in l· ubi falsi ad l· cor· de fal· concludit q̄ pena or·

dinaria nō pot ipm pūire ꝑ ext· ordi naria sic ita concordat dicta iura

Quid ꝑo si pūiuit ex ordinarie An poterit ulterius pena ordinaria per biam actusationis iterato pūiri Cy· ī dicta· l· ubi disputat hāc qōez referēdo gratianos doc· et ml· concludit ꝙ ꝑo sto cū illis qui tenent q̄ nō possit nam absonū vī q̄ de delicto cuidem hōis se pius q̄ratur ꝑ l· iuz in fi· ff· nau· ta· stn·

Et executionem dicte sententie §

Quid dices si exe cutiō nūdū fīa sit An ꝓ exceptionem fli oppositam q̄ executionem impediatur ipa execu tio distingue Aut ps q̄rit q̄ petit executio fli mstri q̄ fatetur se debitorē eiꝰ qđ īnstrō continetur ꝑ tū ꝓt aliquid aliud appositū in īstrō allegat flm mstrm nō impeditur ipius exe cutio sic intelligitur qđ habetur ī l· satis· apte et ibi per glo· et Cy· C· ad l· cor· Aut diffitet se debitorem et ex toto dicit mstrm flm ul· sīam et tūc differtur et impeditur executio ut habetur in dcō c· venerabilis et l· si docueris C· ad l· Cor· de fal· et l· fi· C· si ex fal· mstru·

fuisse et esse nullam §

Hic reuocatur in dubium An sīa lata ꝓ tertu fli mstri sit ipso iure nulla Ad quod distingue Aut talis sīa fuit lata q̄ra minorem in defensum ul· q̄ defensum et tūc ē qđ ipso iure nulla priuilegio minoris ut in toto tꝰ C· si ex fal· allegat Aut fuit lata contra maiorem et tūc Aut fuit lata ꝑ doluz aduīsarij Aut sine dolo ꝑo casu subdistin gue Aut ē lata contra absentem et ē ipso iure nulla ut· l· si ꝓtor ff· marcel lus ff· de iudi· Aut ē lata contra ꝓntez vel ē lata sine dolo adiuisarij et tūc est aliqua ꝑ ope restitutionis venit re scindenda ut nō· ꝑ bar· in l· duus ff· de re· iudi· et ꝑ alios C· si ex fal· īstru· l· ij· et ꝑ fal· ff· qui accusatis ff· de excep et· l· si ex fal· C· de transac· faciunt nō in c· iuz ex· de ꝓba· et in c· cū venerabil

fore in integrum §

Talis· n· restitutio datur qñ sīa ē mero iure aliqua Cuius restitutionis īntegrū effectū ē qua tā sīa q̄m executio reuocantur et ad priorem statum reducuntur ut· l· si C· si ex fal· mstru· qua restitutio ē prioris status reposito ut· l· q̄ si minor ff· restitutio ff· de minor· et hoc de iure·

Cuuli uire ar canonico non ē nīa hec
restitutio mītrg; qz solū datur ī q̄dīē
nū l. fi. ī c. de tempo. ī mte rest. sz qñ
cūq; detegitur et pbatur flitas mstīr ēd
ditur sīa sup nīa lata retro nulla ut
dīmat glo. m dcō c. cū uenerabilis et
uditū nullū. usq; retro ut nō. m. l. lz
c. de pcūr. et m. c. nra ex. de pcūr

Dictumq; petiam

tenet. ℣ Nota q̄ iudex iste ordinarius
¶ qui de flitate huiꝰ sīe ci
uiliter cognoscat m hac sua sīa re
uocatoria priorīs sīe debet etiā sup
principali negotio mariē si petat
ut hic fit cognoscere quia ad eius
officiū ptinet oīa ad pristinū sta
tum m quo fuerant añ sīam et u
ditū tūc inchoatū reducere sicq; si is
te Jo. fuit priuatus p illam falsam
sīaz et falsum mstrīm sua possessio
ne reponendus ē m ipa ut pbant Ju
ra pīe allata sicut dr cū sīa dicit
simpliciter nulla ex alia tā ītam u
dex nullitatē etiam de meritis negō
tī pncipalis pot cognoscere et pro
nūciare ut nō. Jmo. m c. cū contin
gatur ext. de offi. dele. et bar. ī l. si
ex pressum ff. de ap. et ego scripsi
sup forma appīs a sīa diffinitiua

Simul cū fructibus

Adūte q̄ uiste petitur cōdēpnari ad
restitutionē fructuū pceptor quia
iste vitiosus titulus ipm nō excusat
a fructibus licet als sibi titulꝰ ecc
iustꝰ excusaretur a fructibus iurta
distinctionem de qua scripsi m pmo
libello. m glo. sup ūbo fructibus et
nō. p dor. m. l. ētum. c. de rr. ven
et mstr. de rr. diu. ℣ ex diūso fa
cit. l. meminerint m. pn. c. vñ vi
et alia dīa ut dixi m primo libello
sc̄z forma libelli quo agitur ad penā
ex cōpromisso.

Coram vob

d. B. vicario dicit
sig̃m fierat et ꝓmt
fiscus. suo ꝓcuratore noīe
agendo et agere volens et hanc pe
titionem dirigendo non m modum
solēpnis libelli ℣ qualis qualis pe
tionis et simplicis facti narrationis
gnra et adūsus A. et quālibet alia ꝓsō
nam pro eo seu eius noīe ī uidicio le
gittime et gparentem q̄ sīr fiscus
A. cū et occasione cuiusdam lītis qō
ms discordie et gtrouersie mr eos
tūc ōtentis de et sup quadam domo
pōita et iacente m pap. fecerunt et
puenerunt simul ad compromissū
in duos viros G. et M. tamq̄ ī eoꝝ
arbitros et arbitratores ac amicabi
les gpositores ita q̄ ab eoꝝ sīa et de
claratione nulli ptū liceret appel
lare querelare nec supplicare nec re
ductio pcs ad arbitrū bom virī dā
tes et attribuentes tūc dicte ptes dic
tis arbitris plenam potestatem cog
noscendi procedendi et fiandi de iure
et de fco ī duos menses tūc pxīe se
quētes et promittentes ipe ptes sibi
inuicem attendere et obseruare lauduz
et sīam ferendam p ipos arbitros
inter ptes añdictos m et sup pena
florenoꝝ C. applicandoꝝ p medieta
te camere J. d. nū q̄ alia medietas
pti attendenti q̄d hec et alia plena
et latius continentur et exprimuntur
m īstō pub. dī nī q̄ promissi tradito p
Ja. nōrū ad qd relatio habeatur Insup
dicit dictam domū ac ꝓmt ut ē p
notiatus fiscus q̄ p̄fati arbitratores p
eoꝝ arbitralem sīam gdēpnauerūt
concorditer dictū A. ad dimittendū
et relarand p dcō fiscus dctaz domū
ī ctū tmnū Jam elapsis m ipe tm
fiscus prius et añ oīa dante et solue
te dcō A. m tmō p̄dicto floreni xxv
q̄d latꝰ ī mstō dicte sīe expressiz
reperitur ad qd relatio habeatur
Rursum dicit et ꝓmt sepe dictus
fiscus q̄ in executione sīe p̄dicte
et m tmō m ea assignato legitime
obtulit gsignauit et deposuit sto
augustino sepe dcōs flor. xxv. licet
ipos dictꝰ Augustinꝰ recipere et ac
ceptare recusauerit et amplius do
mū p̄dictam restituere et relarare
recusauerit et recusat mdebite et
m iuste ꝓpter qd dicit dictus fiscus q̄
sīm A. tenetur in penā añdictam
et ad ipius pene solutionē ac dom
p̄dcē restit tenetur et cōpelli debet
de iure Quare cū p̄dicta vera sint
petit et requirit sepe dictus fiscus q̄
teneꝰ p viam diffinitiuā sīaz con
dempnari et pnūciari sīm A. m
currisse in penā añdictam et ad ip
sam penā soluendam p eandē sīam
gdēpnatis et gdēpnatum turis re
mediis gpellat mō et forma p̄
dictis vz q̄ p medietate camere J. d.

nū et pro alia medietate dō fiaū ſil cū ceteris dāpnis et mſcē et expēſ passis et factis de quibus liquidabit̄ m̄ꝓcessu Demde ex officio vīō ꝓut fieri melius pot̄ m et pro debita exe cutione dē sinē mduratis et ponat̄ seu mduri et pom faciat̄ ipm fiaū m corpalem posſionem dicte dom̄ ac mductū et ī positū manuteneat̄ et defendatis m ea⁹ Que omīa et ſmgula petit dict̄ fiaū et requirit ꝑ uos fieri t̄r Saluo t̄r non āstri ḡens t̄r.

QUAM VOB

Quū ex duubus dēs centrombus res pb̄ lica leditur l. si qs ī ḡemā ff. ī Cuulib̄ de curritur ad arbitros eligendos q bus datur a ptibus cognoscendi et pnūtiandi ptās amplior ꝑ iu dex ordmarius habeat m spe de ar bi et Jmo. m c quintauallis ex̄t̄ de iur. iuraū. Bar. m l. si societatē ff. arbitrarū ff. ꝑ soto et ibi dc̄. Et nō. q aliq̄ qpmittitur ī aliq̄ tāq̄ arbitriū tantū Aliq̄ tēp arbi trium et arbitratorem sil̄ ut m hac forma primo tāū loquitur tot̄ titu lꝰ C et ff. de arbi et ex̄t̄ de arbi. vbi attende q tribus modis fit tale sm̄ qpmissū vno mō pacto alio mō p stipu lationē suae pena alio cū stipulatione cū pena Quibus tribus q̄ solet An ex sententia arbitri detur actio de q⁹ per spe. ibi s⁻ et m vbsu ḡsue ut aūt tu distmgue ut p tglo. m c. p tuas ex̄t̄. de arbi. Aut sm̄a fiut emolagata a ptibus expresse ut tunc p lapsuz x. dier. et tūc ex ea datur actio et ex ceptio quo uis mō sit conceptū cōp missum ut. l. cū anā. C. de arbi. Aut nō ē emolagata et tūc aut qpmissū fiut cū pena et tūc nō datur actio ex sm̄a ꝑ agitur ad penā. si ḡtrahit cer ti conditione exstipulatu ut. l. i. C. de arbi. et ibi Cy. et glo. m c. dilecti ex̄t̄ co. fauit l. cū pena. et l. fi. ff. co. ti. Aut fiut qpmissum sine pena et tūc ex sententia nō datur actio ꝑ agit̄ ad mteresse quia sinē nō parit̄ ut ꝓbatur m l. diem ꝑ fi. ff. de arbi. et ff. si quis ī ius uo. nō te. l. fi. et sic timore mteresse sicut et pene pcat̄ sinē patet ꝙ ꝙ valet qpmissū sine pena quod ē cont̄ vulgaires // Quid aut̄ de sm̄a arbitratoris seu amatabi lis compositoris An ex ea detur actio dic ꝙ cū talis nō sit sm̄a ꝑpie ꝑ veri ḡdā trān. seu ꝙpositio ut nō. p glo. ī auct. ut diffe. iudi. post pin. ꝙ datur actio et exceptio illis tāūbus quibus datur ex vera stipulaq̄ et magis ꝓpria tūsactione ut traditur m l. nū mota et l. si ꝙfundo. Ad qđ facit l. si pacto quo pena C. de pact. // ꝑz qu pnt ꝙ pmittere dic ꝙ ptes pncipales et ꝙ libet qui pt̄ tūsigere ut tutor cu rator et ꝓcurator hns spāle māda tū ac ḡnāle cū libera bonoꝝ adms tratione ut l. ꝓcū totoꝝ et l. māda to ḡnāli ff. de ꝓcur. et l. pses C. de trān. et l. ius iur. qđ ē ꝙtentione m fi. et l. tutor ff. de iur. iur. et ī l. transacti. et l. si ꝓcū C. de ꝓcūr. Quid aut̄ si fit ꝓcū ad lites et cās agendas defendendas cū libera ꝙmissoꝝ admīstratione cū clā de toto habendo ꝙ ut videmꝰ cotidie ānotari ī mstrō ꝓcūti An talis ꝓ curator poterit ꝙpromittere de tali cā dic ꝙ nō ut determāt glo. m c. p tuas et m c. contingit ex̄t̄ de trān. et m c. cū dilecto ex̄t̄ de relig. dom̄ licet super mstantia ipius cauē ad quā ipa clā referatur tūsigere possit ut nota. p bar. m l. qui rome. ff. tali matus ff. de v. ob. et l. ꝓcurator cū libera ff. de ꝓcūr. Abbas at̄ ul. silis ꝑlatus transigere non pt̄ nec ꝙpro mittere de rebus ecclie sine consensu sui capli ut nō. m c. contingit ex̄t̄ de trān. et spe. m tit. de arbi. ff. irre tat. m fi. facit c. m. c. per tuas. ex̄t̄ de arbit.

OCCASIONE CAUSA

lis ꝑ hic q̄ro q̄ sit dīa mter her noia dic ꝙ liz her noia videant idem signmficare differūt tū m alī quibus Naz lis ē añ lit̄. ḡt̄. et post ī iudicio causa solū post litem ḡtest̄ ut p glo. et doc. m l. rauas C. de trān. Controuersia ē tam ī iudicio q̄ extra iudiciū et tā añ lit̄ ḡt̄ q̄. post et eodem mō dic̄ m discordia ut. l. tōtō uersia ff. de trān. et l. ḡtroūsia C. de eccle. facit l. domus et l. ꝑ si. lecte ff. ad. litem ff. de peti. hered. et l. nō so lum ff. si stratus ff. de ꝓcūr. Ex quib⁹

colligitur quis sit effectꝰ ul' sensus an
quis ꝓmittat monere litem ul' contr'
uersiam sup quo bar' m' l' amplus
ff' rem ra' ha' sic distmgunt aliq̄n qs
ꝓmittit nō gnemre ut fit gīt' m istīs
et tūc' sensus ē ꝙ nō contīuemet m
udicio nec extr' alias pena gmittitur
ut l' si quis maior c' de tran' Aliq̄n
ꝓmittit nō facere gtrōsiam et tunc
idem qd' s' ut dicta l' gtrōsia cū sp'. Ali
q̄n ꝓmittit petere ul' nō petere et tūc
aut ista ẏba referūtur ad eum cui
expetitione debet acquiri et tūc veri
ficatur ex sola petitione frā extr' udi
tū' ut l' si x' tū petiero ff' de ẏ' ob'
Aut referuntur ad eū qui expetitio
ne debet obligari et tūc requiritur lit'
contestatio ut l' amplus nō per' ff'
rem ra' ha' Aliq̄n quis ꝓmittit nō
mouere gōnem et tūc aut istud ẏ
bū gōnem ꝓfertur a lege et tūc' itel
ligitur p lit' gtr' alias pena nō gīt
titur ut nō' m' l' m' c' ff' re iudic'
Aut ꝓfertur ab hoie et tūc sensus
ē ut mtelligatur añ lit' gtr' ul' post
ut nō' m' l' qui fidem ff' de tran' et l'
ultīg ff' heredes ff' ad trebel' Aliq̄n
ꝓmittit tam nō mouere ul' litem et
tūc decurrendū ē ad nō' m' dr̄a' l' causas
Aliq̄n ꝓmittit hr̄e litem et tūc pena
gmittitur p solam cont'uersiam ut l'
stip' ista m' pn' ff' de ẏ' ob' et l' mr̄
stipulatione m pn' eo t' et talis pro
missio astrīgit ꝓmittentem si de
se ipō ꝓmittat alias at' si ꝓmitteret
ꝑ 2ª ꝑ nō gtrafaceret ul' veniret
talis obligatio cēt nulla uirtꝰ ī ipa
lam que ē ꝙ nemo alienū factū ꝙ
promittendo obligatur ut dr̄a' l' stip'
ista m pn' et mstr' de mutu' stipu' ff'
si quis aliū' A' qua regla eripiunt
plures causs mr̄ quas ē tū' quis ꝓ
mittit fīm' alterīg quē ꝓhibere pot'
ut l' flumnū ff' ꝙ ꝙ ff' de damp'
et l' m stipu re ra' ha' litz aliqui gt
ut nō' p glo' m dcō' ff' si quis aliū et
p cy' m' l' i' m vn' q' c' de ꝓ' et
p bar' m' l' stip' ista qd' nō ꝓpt cōue
tiones quas faciunt barones de nō
offendendo tr̄' fallit etiā dr̄a' regula
ipi ꝓmissiom facti alicui pena sub
intur ul' apponitur si cont' fiat uel
mfēt ꝓmittitur qd' loco pene reputat'
ut dicta l' stip' ista et dr̄a' l' mter sti
pulantem ī pn' io ꝙ cōsiliū ē ī talī
bus penā adicere et sic cōit' practicat'
aliq̄n quis ꝓmittit nō uocare in ius ꝑ
tīc p solam citationē pena gmittit ut
l' ꝙius ff' de īus uo' Aliq̄n ꝓmittit re
ra' ha' et hic attēn' ff' m' bar' m' l' quo
et l' ꝓtiū' ad exhibēn' ff' re ra' ha' Aut
tenetur aliquis acto abīte eo qui debet ha
bere tratam ptmens ad siu' omodū et
tūc' tū' cito cognoscit et nō impbaut
vr̄ ꝓbasse l' si absent' c' si rei' pe' et
ibi glo' et doc' et sic debet mtelligi
opi' bar' m' l' quo ei' Aut tenet' acto
ptmens ad eius dāpnū seu p̄iudicīū
et tūc' aut in eo supuenit simpler
stīa et tr̄ si expirasse nō ogbat videt'
repbare ut dicta l' ꝓtiū' m fi' et dr̄ā
l' quociens ff' l' Aut supuenit stīa
me'te aliquo fto certificatorio ipius
acto ut puta pūtatio litīs ul' mstīs
sibi frā et tūc' nō repbando vr̄ ogbat
ut l' filiꝰ ff' ad mātē et r' l' extr' de ꝓ
bat' et l' i' m fi' ff' nau' rau' sta' fiūt
m rāū l' si ff' qui et a qui et l' ispō
salubus m' fi' ff' de sponsa

Tunc vertentis

Quid āt si fiat ꝓmissum super
litibus futuris an valeat vr̄ ꝙ non
ar' m' l' q̄dmodū ff' de iudi' In con
trariū detīmat spe' et bn̄ m' pall'
ti' ff' sequitur ẏ' quid gr' Ad quod
facit c' quia cuta extr' de ꝓcur' et
qd' nō' m' l' de hīs ff' de arbi'

Tamq̄ eorum arbitros

videndū que
sit dr̄a mter
arbitrum et arbitratorem dic ut
traditur ꝑ spe m dicto ti' ff' i' m
pn' et Imo m c' quotannis extr'
de cur' ultr' Quam arbiter ē ille qui
a pluribus eligitur tāq̄ iudex ispā
ta forma ꝓcedendi ut l' i' et l' q̄les
ff' de arbi' litz ab eius sententia ap
pellari nō possit ut l' diem ff' stari
ff' de eo ti' que app' m iudicialibus
causis admittitur ut l' et ī maiorib'
C' de app' et hic ē vna ratio quia ꝑ
tes recedunt a cōtestatione iudicii
Est etiā alia ratio quia hīnt de arbit'
habiliorē audientiā et minorē fati
unt expensam Arbitrator ucro est
ille qui eligitur ut oī p̄missso ordi
ne disponat mr̄ ptes ꝙ ut sibi
equū videtur de quo loquitur tex' i' l'
si societatem ff' arbitr' ff' ꝙ socio
in l' si quis arbitratu ff' de ẏ' ob'
et mstr' de emp' et ven ff' item p̄tius
d' m dcō' c' quintuallis et ab eius
declaratione nō appellatur ff' trīa dīus
tio petitur cōtrā iudice ordinario ut
ff' dicetur ex quo alia dr̄a mter eos
colligitur Ex dr̄a sub mfertur mā
declaratio arbitratoris que laudum
apud aliquos nūcupatur nō firmat'

tatiturmtate x dier ff̄ Jmo ß so
lo expresso ptuū tonsensit sicut trās
actio ut dicta l cū mota cū sy alie etc
siū dīe que ex dicendis īferiq appe
bunt

Dicat appellare

hoc apponitur ex habūdanti qr de u
re nō pt a declaratione arbitri uel
arbitratoris appellari ut sī dixi ve
rūptā si dolq ex re ipa ul ex ppōito ī
teruenerit m sīa arbit potuit qr
agentē ex hac sīa oppom ex dolo
ut pbatur p tex m l non distīguc
mus ff cum quidam m fi ibi per hāc
ff exceptionem trā ff de arbi Sed
hīc queritur de rōne diūsitatis qua
gtin sīam arbitratoris p uiā reduc
tionis īuocari pt auxilium supiori
et contra sīam arbitri nō sustinuit
ner p uiā reductionis ner p uiā app
nis forte dici pot q rō sit qr magis
dubitatur pticula m declaratione arbi
tratoris ppt latiorem pūtatem quam
habet q̄ m sīa arbitri qui uiū curis
oīdmein debet pnūtiare iō cauto fu
it prudēq; ar m l i ff ß et si quis ff
ad carbo Et adūte qua superiq dixi
q̄ a sīa arbitri nō pt appellari pe
d ff stari qd ptedit mspecto uiro an
tiquo iō ḡritur quid de uiro nouo an
possit appellari ḡlo uero tenent q nō
Bar nō tenet ḡrū m l arbitro ff q
satisda roīt

Nisi reductio peti ad arbitrum

Aduerte q iste
bonus vir ap
pellatur iudex ordinarius ut l vn
bonus ff iudi sol et l ḡtinuq ff nū
ta ff de v ob et l si epheſi ff de co
q̄ c lo Coram q̄s iudice peti debet
ter reductio ut plene nō m dō ff ar
bitror et dicto ff quintanallis et di
cā j v ult q̄ritur Sz dubitatur j
q̄tum tempus peti debeat dicunt qu
dam j x dies ex° app°ms de quo tpe
habetur m auct hodie c de app Alij
quos refert Spe m dō ff sequitur
v ff j quantū temp° tr dicit q peti
pot j xxx añ Alij nō dicunt q j
quatuor menses tm Concludit aut
Spe consultissimū fore q petatur j
x dies dic ut ibi Sz Bar m dō ff ar
bitror dicit q j ānū peti debet quo
elapso p̄cluditur via petendi ar i l
qui se tranuatos c de dissuß et facta ta
li petitione ul cōtradictione īuidito ul
ext ppetuatur uis petēs ipam reduc
tionem tanto tpe quanto solet actio
ul exterp° ppetuari vel forte ff eū
debet peti j q̄ die ff ut dē de alijs re
medijs rescissorijs ut l m honorijs
ff cū resissa ff de actī et ob ul melig
ß m Ja de belu m auct ut disse nu
Aut sīa ul laudū arbitratoris c
nulla ul nullū q pot ḡtingē mul
tis modis et tr ppetuo pt dici nullū
ut nō m l si expressum ff de app
nedū m modū agendi ß etiā ī modū
exipiendi ut l pure m fi ff de do
ex Aut ē aliquod et tūc aut p̄scdit
dolose platū seu p dolū obtentū et
tūc potuit dici nullū et reductio
peti etiam post x dies ar m l sub
p̄textu c de tran et l m gētibus c
ex qua tau maio Aut p̄tenditur la
tū simplicit mque ul muste et tūc
debet peti reductio j x dies ar eiq
qd dē de app m dēa auct hodie et ī
supplicatione ut m aurten Que sup
plicatio c de p̄ba Impat osse et m
sīa arbitri ut l cū ana c de arbit
Alias ipis x diebus elapsis ratū ma
net ipa sīa arbitratoris sicut sīa ar
bitri que etiā p lapsū x dier appbatur
ut dēa l cū ana Diceret aliquis si nō
pot ab ea appellari ut dō ff stari sup
flue dī ipam tanturmtate x dier fir
mari pot rōndi q liz nō possit appel
lari pot tū ḡtra illam doli ex° oppom
ut sī dixi ul forte undecīs offitiū ī
plorari uiū nō p bar m l plane ff
de pe hē Nota querendum e an
in tāu pūtā que renūtiatū e petitōi
ad arbitrū bom viri nūquid renūtia
tione nō obstante admittatur petitio
vē q nō ex° eius qui renūtiauit ap
pellationi ut l fi m fine c de tēpo
app Ingrū fiant m c q̄admodū et
c ad sīaz ex de uiro uxo Circuite
ista qō e diffuse tractata tam ab anti
quis q̄ modernis ut reperitur spe ī d
ff sequitur v Itē quid si q̄ p minorē e tr
et per cy m l tū ana in penult qone
c de arbi et p dy m c scienti ex de iure
uxo li vi Bar m dō ff arbitrorū
ff quem pro concordia sic e dicendū
Aut arbitrator tulit sīaz p dolū et tr
renūtia° nō habet impedire petitionez
reductionis quia ad dolū de futuro re
nūtiatio nō extenditur ut l si vnus ff
illud ff de pac l quemie ff de pactis
dota et hoc tāu intelligatur disputatio
dy m c scienti Aut tulit sīam per
Imperitiā et bona fide et tunc aut per
hanc sīam offertur lesio ī magna q̄
titate et tūc renūtiato e si sit uxor
mento delata nō notet quia habet m
se tacitam q̄ditionē si ex ea offeratur

lesio magna ar· m·l· si libet ff· de ope
lib· et ī·l· fi· C· de nō nu· per· et ē tex· ī r·
n ext· de arbi· et facit l· q̄to ff· mt̄ lota
toīem ff· lota et l· quidam cū filiū ff·
de v̄· ob· lic̄ prius peti debeat absolu°
a Juramento ut dō c· n· m fi· ad qd
facit qd habetur m c· debitores de iur̄
iur̄ de qua tanta q̄dītone subintellecta
plene nō· p̄ glo· m d· c· q̄ntauall· ner ī
merito dicīt quia lesio ī magna q̄
titate lotī facit huic reductiom quia
ex ea mduītur p̄sūp̄cio dolī ar· m· l·
oes· ff· lutius ff· que m fiau· trdi· et nō
m l· qui testm̄ et l· p̄ōng ff· de p̄ba·
sō q̄ nō uemt m g̃rīali remissione ar· ī
l· creditor ff· luting ff· man̄ et dr̄a· l· si
vnus ff· illud Aut mfertur lesio ī pua
q̄titate et tūc ualet i·nūciatio ner pt̄
peti reductio ar· m· l· aut p̄tor ff· q̄sitū
et· l· si ex tā m pn̄· ff· de mo· C· ꝛz ut
effectax· in om̄ casu maneat renūciatio ē
consiliū ff· m hosti· m c· quintauallis q̄
q̄misso dicatur q̄ ipis arbitratoribus
liceat auferre de iure vmq̄ ptis et al
teri q̄ferre m pua et magna et max
ma q̄ntitate q̄ut eis placuerit ar· i· l·
ff· si quenerit ff· de po· et sic q̄
tedit glo· m· l· si de meis ff· ꝛrepisse
ff· de arbit· Jo· an· aut m c· q̄ntauall·
sequitur idem subūngit tm̄ q̄ p̄dictus
adiciatur her clausula etiā si p̄ sinam̄ fe
rendam sequatur maxīa lesio re ipa ul·
ex p̄posito ꝛr· Que aut sit magna le
sio qua q̄ medica nō q̄petit reductio ꝛ
ī casu p̄missio ut l· seyo ff· de m· ītex· iiii
fr̄ndet quidam q̄ magna lesio ē ps sex
ta Alij aut q̄ dimidia ar· m· l· ff· c· de
rescīn· ven· q̄ ē verū de quo vide bar·
m dō ff· arbitror· C· dic̄ q̄ritur ī casu q̄
p̄missis toīā quo iudice petetur her r·
ductio ad arbitriū bom vir̄ distinguē
ff· bar· et bal· ut p eos nō· m· l· i· C· ū·
et apud quos Aut sīma arbitratoris
assumit viz differentiue ex forma alic?
statuti seu legis municipalis et tūc ille
erit iudex reductionis qui cēt iudex ap
pellationis si appellari posset Aut re
manet eius vis m iure toī tm et tūc
erit iudex q̄petens ipe iudex iri seu q
uenti qui als erat iudex cae p̄ncipal·
de quo etiā nō idem Bar· m dō ff· ar
bitror· Et per hoc dicunt q̄ modus·
p̄cticandi et p̄tendi m hac reduc
tione differt a modo p̄tendi m me
ra appne quia in hac reductione non
ē necē q̄ ipā mfonatur toīā arbitra
toribus qui tulerūt sīmam ff· retta ma
dare tenendum ē ad ipm̄ iudicem et toīā
eo porrigere libellum sup ipa reduc
one Cuius g̃riū ē m mera appne que
prius mterponitur coīā eo qui tulit sen
tentiā postea decurritur ad superiorē
ut nō· m· l· i· ff· quis et a quo app· et ī de
r· ext· de app· Cois tm̄ practica se habet q̄
mt̄ ponitur tam coīā arbitratore q̄ co
ram iudice ad mstar appōns ar· m· l·
nō distinguendo ff· nī quida ff· de arbit·
Fluunt aut q̄ritur petita reductione
under mquirit de lesione An sit p̄ua ul·
magna ex quibus artitatis an veteribo
ul· nouis dꝛctegritur lesio ul· iniquitas ar
bitratoris dicit bar· ii s· q̄ solū ex vete
ribus vñ distinguen ē an arbitror fu
erit assūpt̄ sup̄ q̄tractu et eius iniqu
tas dꝛctegritur ex nō· m· l· quod ex i ff·
q̄ soīo Aut fiat assūpt̄ sup̄ lītem et
tr̄ qua huīoi laudū ē quedam tra· debz
attendi ipa veritas nō quātū ad veram
et strictam rōnez ff· m dubiū euento
ipius litis sicq̄ articuli q̄batorij nō de
bent formari qz ff· m ustitiam debebat
sic q̄ nūciari ff· q̄ ī spectō dubio ipius
litis debeat alit arbitrari et hoc idem
nō· bar· m· l· si quis nī alit ff· de v̄· ob·
Ad qd facit l· ni hn ff· modus ff· de tran
et· l· luting ff· penlt· ff· ad trebell· Cinta
p̄dicta q̄ritur q̄to tpe durat mstantia
huiq̄ reductioms puto q̄ āno ul· bie
mō ex· appōns rō materiā m pluribo
mutatur ut dm̄ ē de quo tpe habet· ī aut·
ei qui appellat C· de tempo· app· Alij di
cunt q̄ durat tanto tpe q̄to tpe durabat
ipm̄ssum C· dlt· queritur cum ī cubit
onus q̄bandi m cā reductioms puto
ce dicen q̄ ut dr̄ m cā appōns ut ipse si
sup forma appellationis a diffinitiua
p̄duratur q̄to q̄missum et sīma et p̄mis
sio q̄promissi ac iura testiū et mstra q̄
fuerūt ī cā p̄ncipali p̄ducta et si que
alia sūt Sz pone q̄ iudex reductioms
confirmauit laudū arbitratoris An ab
eiq sīma possit appīri dicūt quidā q̄ sic
p̄ rō· l· et ī maioribo· C· de app· et p ter
m· r· ab arbitris ext· de offi· del· li· vi·
et m· l· fi· C· de iudi· et ī· l· fi· ff· a q·
ap nō li· Imo nō m· r· p̄n ex· de rest̄
tenet ḡrū quia nō r̄pitur lex cautu
tr̄· Quam opi· sequitur bar· m· l· neo
por· ff· de legā· i· et bal· m· l· ꝛ ff· de le
ꝛ· postea idem bal· mutauit q̄positum
ut nō· m· l· r· C· ne li· tio q̄no· et ibi
sequitur p̄mā opi· dicens q̄ sīma lata ī
cā reductioms tm̄sit m vim sententie
q̄ppie que anā fuerat quedā tm̄· Jo· q̄
ab eadem potest sel· et bis appellari
p dictam r̄ffla· l· et ī maioribus et cod·
mō si sīma arbitratoris tm̄sit m vim se
tentie iudicialis ex forma statutoꝝ ut
s· dixi debet ab ea appīri nō ad reduc·
peti ut determinat bar· m· l· r· m fi· ff· a·

qui app nō liz ado q si ī qpmisso cēt re
nūiatū iuri appellandi nō auderet ulte
rius aliqua iua ut l fi m fi C de tēpo app
Michi plus placz opp Jmo Cuius iō ē
qua qñ iua reductionis recurritur ad
iudicem nō ad eū recurritur simpliciter
ad iudicem ff ut bonū vir sic eiz lex
significāt ipm appellat m hoc tāu vñ eius
ptās resoluitur de iudice m arbitro et
sic tāq̄ arbit a iure cōstituto ut d l cō
tinuus ff cū ita ff de v ob et pbatur ī
l p mdē et dō ff arbitr vñ merito ab
eiz sīa nō appellatur ut dō ff stari p
tenta absonū et gr mentes tūlingētuz
et qpmittentiū vī q m longius p̄thi
posset hec tā q̄ si cēt iudicialit agitata
qd quidē accidere si bis ab hac sīa ap
pellari posset et reductio peti sic ei m
ducta ad diminuendū parerent augu
mentū gr l cū tale ff falsa de qdi et
demo nō ob C de ar cū sy Cuius gr̄ā dis
tinguo tres cāus Quidam sūt arbitri
qui eliguntur a ptibus voluntarie sine
iuris nūitate et ab istis nō appellatur
ita loquitur ff stari et l i C de arbi
Quidam sūt arbitri qui ex iuris nūita
te eliguntur et ab istis appellatur et ita
loquitur C de et l fi ff a q ap
nō li et l fi C de iudi Quidā sūt arbitri
a iure deputati sine alia ptui uolūta
te ul electione et ab istis nō appellatur
et ita loquitur hic et opi Jmoc

Terminandi de iure et de facto

§ Per hec vba cō
lligit ptās collata per hoc qd dr de iure
vī electo tāq̄ arbitro p id at qd subiū
gitur de frō vī electo tāq̄ arbitratore sic
ff ex forma qpmissi cognoscitur qli
tas officij et ptās ut l distinguemq
ff de offitio pall Et eodem mō si dicat
ut fieri solet q cognoscat iuxta ordine
ſuato et nō ſuato ul obmissā ōi iuxta
solepnitate nā p hec vba videtur electo
ut arbitrator etiā si notanter dicat q q
pmiserit m talem tāq̄ cor arbitriū
bm Jmo m d c qntauallis q̄ magis
attenditur forma baylie et pūtus attri
bute q̄ denōiatio nois ipīg electe psone
ar m l qro m pn̄s et l si vno m pn̄s
ff lota Arbit uō ē ille qui cognoscit et
pnūtiat de iure tm Arbitrator uō est
ille qui cognoscit et pnūtiat de facto
vñ ſ bm Jmo ubi s et alios dr et ita
vm puto talis arbitrator poterit testes
recipere sine citatione sine iuramēti
dilatione sine pūtia ptui sine phemp
toria citatione ul ea obmissa ad audi
endū sīam ul declaratione Et gr̄aliter

credo q habeat ampliorē pūtē q̄ iudex
delegatus cū pūtate p̄tendi sine figura
iudicij de quo p bar m l ad r̄ōmendi
et Jo an m c sepe de v sig fiant qd
nō spe m tr de arbit ff sequitur v
quid sit qpmissum ſz nūquid talis
arbitrator poterit declarare si fīm sit
m eū qpmissum super fundo q vna
ps teneatur alti facere cōfessionē ge
neralem de toto eo qd petere possit
bar determinat q nō m l arquiana et l
cū arquiliana ff de trān Et eodem modo
poterit declare ut altā ps det alti aliq̄
rem de qua nō fuerit questio nec con
tentio ar dē l cū arquilia m fi et l
nō distinguemq ff de offitio et l si cū
dies ff plenū ff de arbi et ar l arbor
ff de ustibulo ff to diui liz loto rei
de qua cēt qō possit iubere penuāz da
ri qua nō videretur alia res quia p
penuāz omes res determinatur ar ad h
m l cū ī fundo ff si fundus ff de iur
do uicta l si ita ff de fideiq Demde
quritur pone q fīm ē cōpmissum m
aliquē cū pūtate p̄tendi de frō et de
iure iudicando An talis esset simplex
arbiter ul arbitrator Bar m ff ar
bitrator determinat q arbit tm potest
tm ff cū eū ab eiz sīa appiri ut nō p
eum m dō ff stari liz m hoc dubita
uerit tm Volterra quritur quō cognos
cetur m casu huius qpmissi q presserit
ul iudicauerit ut arbiter ul ut arbi
trator dic q ex forma p̄tendi ad quē
fīus hīc debet hoc cognoscetur si eiz
suaiut subalia et formalia iudicij
ut q̄ sint libellū pduci litem ꝯestari
et sy et tūc videbitur eligisse viā ar
bitri et p hoc nō poterit ab eiz sīa
appiri nec peti reductio et qd ult ē nō
poterit postea ad uiā arbitratoris re
dire ut determinat spe m tr de arbi ff
dicit v quid si qpmissum ē m aliquē
et eodem mō Bar m dō ff arbitrator
vnū ē laudabile ꝯsiliū q̄ potiꝯ fiat ꝯ
pmissum tāq̄ m arbitratorem tm q̄
m hac forma de qua hic ul si fiat hac
forma q tūc fiat protestatio p ipm ar
bitr m credendo tunc q p aliq̄ p̄tessū
ul artū nō intendit viam simplicis
arbitri eligere ff tāq̄ arbitratoris pro
cedere et cēt utile hanc clam apponere
ī cōpmisso q̄ quo fiant q m sibi not
arius m c si delegato m fi cr de of
fi del li vi Sz quid dicemus i mo
re qui talit qpmisit et iuraut nō re
uocare sententie An iuramēto nō ob
stante poterit cont sīam reductionez
postulare dicunt quidam q sic quia
iuramentū solum eū excludit a bñfi

tio spāli ſ restitutionis īntegr nō at
ab isto gī ut tangitur p Cy in auct
sacramenta C si ādū ven ar m l fi
C de nō nu pe et m c ij ext de arbit
Alibi gl o m ff Jtē sacra de pace iurā
firānda tenet gtiruī et male pma opi
nior de ptāte arbitr unde Cy ī l si
qui ex gsensu C de epi et cle

Infra duos menses

Hoc tempus habet coartare potestā
tem pnūtiandi datam arbitris cler
tis nī tantū ut ipō tpre elapso finita
sit ptās et auctoritas udirandi et
p gnīs sīma postea lata nulla sit ipō
iure nisi fortasse hoc tempus de p
tuā uolūtate prēdente ul sequente
fuerat progatū ut traditur m l
nō distinguemg ff dies et ff fi cū
l seqn et l si de meis ff fi de arbit
et C co ti l i et ij. Quid at si da
ta sit a ptibus ipis arbitris ī qbus
so ptās progandi diem qbus missi An
poterunt semel tm ul plures pro
gare distinguc Aut dm ē q possit
sel tm aut plures aut simpliciter
m pō et 2o tuū obstabitur put dm
ē. In ultiō tuū dic q si semel tm
poterūt progare ar l boues ff hoc
bmone ff de v sig et l fideig ff si
quis ff de le m et ita sentit Specu
m ti de arbi ff exp̄itur v Jtē q e
lapso die Deinde nota hoc ḡitur
Ecce q ptes fecerunt qbus missū hoc
pacto q arbiter nō possit progare
tm̄nū nisi de volūtate ptium Cōm
git q altā ps p se consensit proga
tiom alia pars quia absens erat nō
potuit consentire ꝑ alius eius nōie
progationem consensit pmittens de
habendo rato Arbiter tulit sīam ā
bab9 ptibus pūntibus emolegantibus
et expresse confirmantibus ipām sē
tentiam Quam sīaz dm̄ ps absēs
tpre progationis et pns tpre sme
illā nititur impugnare tāq nullam
de fectu ptāt et cōsensus p cā non
pstitit mdicta progatione queritē
Quid uiris et vr exp̄dns q ipa sē
tentia sit nulla quia nō fuit lata ī
tm̄nō et quia tm̄nū progationi non
consensit nec ratam habuit In ḡrā
puto quia ratificādo sīaz videt ra
tificasse progationē quia qui vult
gns uidet uelle cē āns ad illud l.
nec is ff de arg hē fant l Idem Ju
lianus ff de exceptu et sel qbatur
r̄pbari nō pt ut l pōpo9 scribit ff
de nect gl et dr m regla q sel et ī
c rati de re iur li vio bar m l q9
eī ff l ff rem ra ha ymo fortius
puto q lata post tm̄nū possit tāq
tūsactio qbari l ij C eo ut ui Adū
te q istud tempus nō curritur nisi a die
acceptationis frē p arbitros ut pbat
m l ij ff tam et si et l si nī dies ff
recepisse ff de arbit sicut dicatur ī
tpe pfixo iudex delegato ut nō gl o
m c de causis de offi dele et bonū cet
hoc exp̄meit m forma qbus missi sed
quid dicemg si qbus missum tm̄n sit sine
die nec tm̄no An valeat et quo tpre
durat ptās arbitrandi dic q valet et
durat biēmo si simpliciter ē arbit spe
m ti de arbit ff differt v ut j. triē
nū. Si nō sit arbitrator puto q du
ret p totū tempus vite arbitratoris
ar m l fi et ibi Cy C de āḡh emp et
l fi ff ff et si quis C eo de legā vnde
bñficiatum nōiā apponere cūī tm̄nū
sz bar m l si quis arbitratu ff de v
ob dicit q ptās arbitratoris durat
qū diu voluerit p̄sūitur aut ff eū
nō uelle si mtra ānū nō pnūtiauerit ar ff ff et si quis de qua q̄one nō
m l si de meis ff arbit ff de arbi et
Cy m l qperandū ff sciat ī meo C
de iudic Val nō m l i ff i co dele dis
tinguit Aut ē arbitrator sup lite et
tuā durat trēmo sicut m arbitro Aut
sup negotio et tuā durat Anno nisi p
uiditem fuerit alius terminus assig
natus

In pena et sub pena

cois practica ē q m qbus missis adica
tur pena qz olim in sententia simpli
cis arbitri nullā de se merebatur ex
ecutionē ut l i C de arbi et ibi nō
Jō adiciebatur pena ut eiq metu p
stipulationē promittebatur pareret
sine aliter nō cogebatur arbit sīaz
ferre ut l nō distinguemg ff in fi
et l litigatores ff i ff de arbi hodie
aut sine ap sit pena posita siue non
datur actio et fit sme execūtio duobq
cāibus videlicz si sit emolegata a pti
bus expresse ul tacite p lapsū y. die
rum ut l nī anā C de arbi sz ī qbus
sis que fiunt m arbitratoribus et am
icos nō ē nōīa nec olim nec hodie pe
ne apposito qz ipōr sīa et olim et
hodie pdunt actionem hīs modis
quibus pdūntur p trāñ

Applicanda ꝛc

Hic queritur nūquid fiscus poterit
agere ad hanc penā dic q nō p tex
m l arbiter iura et ibi bar ff de ar
bi fant regula l stipulatio ista ff

altern de v. ob. ut ergo Camerr grat
actio ē nīe q notarius tāq; psona pub
lica stipuletur nōie camē p̄m bar. ut
nō m drā. l. arbiter et ī. l. i. ff. de unr.
fisn

Pars attendenda

Audite q petitio pene q petit illi qui ob
fuat smām et hoc cū bona gsūa tuz de
iure Cuuli q; de iure Canōico ut ī c. di
lecti et m c. p tuas exr & arbi et l. cū
pena et l. fi cūm sq. ff. de arbit et ī peti
tione huiusi pene offerendus ē libellus
via ordmaria p̄tendendū ut p̄bat ī dās
iudicibus et l. nō distīguens ff. cū quidā
v. et idem ff. de arbi. nā ul actione i fīm
ul exstipulatu poterit peti. Et an aliq
iusta rā habet ipm exercusare a pena dis
putabitur m rpo audito l. ŋ. cū se ff. si
quis rau. et ibi p glo. Quod si hoc pe
na apponatur m aliquo gr̄tu An eius
admittatur petitio vr̄ q sic ut patet
ex p̄dictis. Tu autē m hoc distīgue
ut nō p doc. m l. cū allegas C. de usur.
et p bar. m l. cū fīus ita ff. de condi.
et demon. et ergo scripsi m tr. de actione
ypothecaria. Viz an possit peti pena et
exactio sīmē sil. dicat q nō regulariter
fallit si exp̄sse actū et quentum e q
vtrūq; peti possit ut habetur ff. de
trān l. qui fidem et l. cū ponas C. de
trān. Et q tāto dicit nōrn m forma
q promissi q pena peti possit. Rata ma
nente sententia. Viz an plures pena
exigi et ammitti possit dic q nō ymo
pena semel amissa exspirat q̄ promissū
arbitri msi spāliter sit actū q totiens
ammittat quotiens ḡfiat tato manēte
q promisso et sma ut hoc hn̄tur m l.
si duo. ff. fi. ff. de arbit et p spe. ī drō
ff. sequitur v. quod gr. et v. sequen.
An aut si contr fiat m vno capto pe
na ammittatur m totū ul q parte dubi
tari consuetū ē vn nōrn apponit ī m
stro q pena totiens mille libraū ammittat
quotiens gr̄fiat tri de quo plene dis
putat spe. m drō tr. de arbi. ff. sequ
v. quid si plura capta et m. ff. extipula
tur v. Ite pena et p bar. m l. eadē ff.
ratho. ff. de v. ob. fact l. si fīus ff. plu
rū ff. si quis rau. Vltr̄ quritur circa q
pena ammissa ps michilomg que quemt
et mndit m pena vult q sma firma
p̄maneat et alia contradicit et vult q
sma nulla sit. Quantur quid iuris
Breviter glo. Bar. et Ja. bu. m drā l. q
fidem determinat q etiā si dictū ē rato
manente pacto q ille qui contr facit
nō debet audiri quanto eig adūsario cui
pena ammissa licebit nō stare sētie

Jo. si ius agere adulte maxīe ī trāsac
tionibus et tractus et quētionibus
istor principū famas poī p nōrū hāt
dāz viz hor acto mr drās ptes q per
aliquā que fiant ul ammittant inter
ipas ptes ul aliquā ipar michilo
quātas ad ipas ābas ptes et p̄libz
ipār etiā gr̄fiāc. p̄dicta et ī fīa sīp
tu omia et singula m sui roboris fir
mitate p̄durent ar si nō cēt ī aliquo
gr̄factum tr. Ite q̄ro pone q alter
ps decessit pluribus p̄liberis heredi
bus quor vnus gr̄fecit sīmē An pe
na ammittatur q̄tra oēs heredes vidēt
distīguēdū. Aut sīa q̄timebat aliqd
fieri aut dari p̄mo tāu dic ut tradit
m l. ŋ. et l. eadem ff. ratho. ff. de v. ob
2o tāu vr̄ ī solidū ammitti q̄ oēs p l. he
redes ff. an ea v. idem iur. ff. fāmīsc.
et l. stipulationū alie ff. fi. cū sq. Quod aut dices si sit contr fīm ul ap
pellando ul supplicando ul aliter et tu
ip̄m postea p̄mittit ul nō habuit
aliquem effectū eig gr̄factio An potit
michilomg peti pena vr̄ q nō per. l.
penlt. et fi. C. si ma. ita fuerūt alie
distīgue melius ut nō. p glo. et doc.
m. l. qui fidem cū sq. Alterg quritur
quorum quo debet peti ista pena dic
q totā audire ordmario istig qui ī penā
mdit ut p̄batur m drā. l. cū pena cū
sq. nō aut posset peti totā arbitr q
sup pena nō ē ei ptās tollata ut habet
m. l. quid tū ff. fi. ff. de arbit et spe
m drō tr. ff. postremo v. si an de pena
ymo si pena fuerit ī appmisso posita
de flori. C. nō poterit augere i plus
p̄pendo sm̄am obseruari sub pena cr.
ul sub pena amissionis dom̄g et sq.
p̄m bar. ut ibi nō. q ptās arbitri ultr
formā appmissi nō pot extendi ut ibi
et l. nō distīguendū ff. de offitio et ff.
fi. ff. de arbit et eodem mō p̄m aliquos
nō potent p̄nūtiare sup fructibus int
ce et expens. msi de hīs fuerit spā
liter actum et appmissū p una p̄dā
de quo tangit spe. m drō ff. postremo
v. ff. quia in forma et appmissa et per
Azo. m drā. l. quid tū ff. fi. patet ff.
ex p̄missis q ītra faciens sīmē ul p̄
cepto arbitri ul arbitratoris īndic
ī penā m appmisso positam. Quod
tr. si ab eig sma penia fuerit petitio
seu reductio ad arbitriu bom viri
et ps gr̄fiatur sīmē ul p̄cepto ip̄ius
iudicis reductionis An mndat ī penā
Bar. q nō m. l. mulcta ff. de qdi et de
mon. quia a psona nō recēditur ar
m. l. tū apud sempm̄. ff. iudi. sol.
de quo p cum notatur m. l. si quis ad

arbitratū ff· de ver· ob·

Concorditer conpromiserunt

Sciendū ē q̄ qñ fit
q̄ p̄missū in plures q̄ diūsimode agit̄
inter ptes in q̄ p̄misso sup modo p̄ce
dendi et audiendi Aliq̄n enim agitur
ut oēs sil' et concorditer p̄nūtient et
alit' nō ualet sīa Aliq̄n agit' ut duo
ex eis ul' maior ps ferenda vires opti
neat Aliq̄n simpliciter instituitur ut l·
item si vnus ff de arbi· Quid ꝯo si mi actū ē et sūt dis
cordes dic q̄ sunt arbit' ptes in nūo pu
ta duo et tūc compellendi sunt p un
dictum eligere tertiū ut dō ff· p̄ncipalit'
cū l· se ff· de arbit' Si uō sunt dispa
res puta tres stabitur sīe pluriū ut
dictis pluribus Quid si electi fuerūt
duo arbitratores tm et sūt discordes an
debent cōpelli eligere tertiam p̄sonā di
cit bal· q̄ nō quia arbitratores sūt ad
mistar· p̄sonetaz quos nullo iure tan
tū ē cogendos tertiam p̄sonā eligē lic
hoc tamē intelligatur in meris arbitris
ut nō· bal· in c· i· de iudeis in ma· fac·
Sed quid si ptes erant pes et discor
dit tulerūt sīaz An valebit dic q̄ nō
puta si vnus absoluat alt' ꝑ dēpnat ut l·
diem p̄ferre ff· si plures et ibi nō· ff· de
arbi· ar· l· duo iudices ff· de re· iudi· et
in c· fi· ext' de re iudi· Sz pone q̄ erant
tres arbitri et vnus ꝑ dēpnauit in v·
alius in xv· alius in x· quo sīa p̄ua
lebit dic q̄ illa q̄ in v· ꝑ dēpnauit nā i
illa oēs sīe inuenit et ꝯcordant ut
dō ff· si plures v· mꝰ q̄ritur nisi for
te hn qui ꝑ dēpnauit in x· et xv· i eoz
sīa exp̄sserint ut plerūq̄ fatiūt ma
litiosi q̄ i mīorem sūmaz eoz sīa nō
ualeat quo tamē nō ualebit alia de v· q̄
in ipām mīorē sūmā oēs nō ꝯsentiut
ut nō· spec· in dō ff· sequt' in p̄n°
ubi iō duo ex tribus ꝑ dēpnant in x· et
alius in v· p̄ualet sīa duoz in x·
ut ē tex· in c· i· ext' de arbi· li° vi° et
ē ītō dict' quia in isto tamē oēs duo con
cordant in x· vnde sīa pluriū debet
p̄ualere In p̄dcta aut̄ q̄ duo nō
sunt ī expressa sūma concordes licet
inclusa q̄uenit iudicantur de quo in d·
ff· sequitur v· i· nā sequen· Et idem dicit
in testibus super et de diūsis q̄ntitatib⁹
deponentibus ut ibi nō· et Jmo· ī c·
quid p̄ notiale de v· sicut spe· in n° de
p̄ba ff· p̄bare v· quid si testes Ulterius
quer̄itur quid si ex tribus arbitris duo ꝑ
nūtiant in concordia abūte tertio an valz
sīa dic q̄ nō ut l· si in tres als l· Item
si vnus ff· si ff· de arbit' misi fuerit dictū
in p̄misso q̄ alter ex eis abūte alij pos
sint p̄nūtiare ut l· nō distinguem ff·
cū in plures et l· sicut ff· de arbi· et ī c·
rayna ext' de testa· et spe in d· ff· postr
mo Quid aut si fiat si ille tertius nō ue
nit alit' coz sīa nō teneret misi exp̄ss
sū sit in p̄misso q̄ duo possint p̄nūtiare
abūte tertio et nō citato et tūc ualebit sē
tentia coz ut nō· in c· fi· ext' de arbi· li°
vi° q̄q̄ ff· in aliquos dictū ē· fi· solū ha
beat locū in tribus etiē ut nō· p̄ glo· et bar
in l· duo ex tribus ff· de re· iudi· de uir
Cuulu sīa lata ꝯ abūte nō citato non
valet misi sit p̄sonaliter p̄sens ut refert
bar· in l· si in tres et l· Item si vnus
et l· Item si plures ff· de arbi· et l· duo
ex tribus ff· de re· iudi· misi actū sit
in p̄misso spāliter q̄ duo abūte ꝯ et
nō citato possint p̄nūtiare vt ff· dixi
unde in hac mā sic potes colligē q̄ff
a p̄n° sunt p̄missum in duos tm et
tūc vnus solus sīa nō ualet sine sotio ci
tato ul' nō citato p̄sente ul' ab eo abūte ut ff·
dixi in p̄n° huius glo· Qñq̄ fit p̄missum
in tres aut plures et tūc aut simpliciter
et ualet sīa pluriū si oēs sint p̄sentes ii
uero aliquis eoz fuerat absens tūc ff in
ius tam· si fuerit citatus ab alijs valebit
sīa illoz ut d· c· fi· ff in ius Cuule non
ualet sīa et hoc tam obstantibus Jus Ca
nonicū in tribus etiē et ius Cuule ī tribus
Imperij Si aut fuerit p̄missum cū cla q̄
duo ꝯ p̄sente ul' absente citato ul' nō citato
possint p̄nūtiare tūc utroq̄ uter valebit
sīa duoz seu pluriū illo absente et nō ci
to virtute clausule ut d· ff· de offo· Et p̄
dicta dico fortius in pluribus arbitratoribus cū p̄dcta cla electi // Sed contra p̄dcta
obstarent tale dubiū esse q̄ frō p̄missō
in tres et p̄cessu hīto et tandem sil' cō
uenientes in vno loco p̄ derisione gois
exaiato que p eos negotio vnus eoz
discessit in discordia reliquis ibi fir
mis stantibus et p̄seuerantibus // Que
ritur an ip̄i duo potuerunt ferre sīaz
illo ꝯ abūte et nō citato dicit Jmor
q̄ sic in dō c· Raynaldg q̄ hoc tam ces
set ratiō l· si in tres q̄ ē q̄ eis p̄ntia po
tuit alios theor in sua sententia Sz spe
in dō ff· sequitur v· quid si fraude abūte
et in v· Item ex eo sic distinguit Aut
ille tertius se abūtauit sc· nulla tūc dis
cordia intuemente ff sola exaiatione
et tunc debet citari Aut intuemt dis
cordia et tūc nō debet ultra citari nec
ff in eū valet distinctio quoꝺā qui vo
luerunt facere diaz inter p̄sonas ipoz
arbitroz An illi duo ff doctores et alt'
nō ul' An ille tertius se absentauit dolose

ul nō ut ibi nota bene bar m dnā l du
o ex tribus tenet nō distincte cū debē
citari alis nō ualebit sma q ff eū nō
ē ulla sola ratio qua s ff etiam alia vz
q oēs iudicare sunt iussu ut ꝓbatur
i dnā l si m tres m fi Quid si ille ter
tius m eius rei testimonium dixit alijs duobꝫ
ꝓnūciis vos quia sū contentus de eo
q vos ꝓnūciabitis An hoc tm̄ valebit
cor sma dic q nō msi de voluntate ē p
tū lata fuerit ar dicte l si m tres ut
dicimāt spe m dnō ff sequitur v qd
si 3o abnte Et ex hoc sequitur de nsio
ad aliud qd si p duos fuerit lata sma
3o abnte Et ex hoc sequitur de nsio et
nō citato postea q̄ venit ipe tertius
et confirmauerit ipam sma tū erit
nulla ar m l qd ab mitio ff de regu
lis et spe m dnō ff sequit v ff po
ne Idem ē i iudicio ordinario ul de lega
to ut nō m l luci ff de iudi et m c cū
uos ex de hijs que fi a pla sine cōscen
tia et dnā l duo ff pone q̄ actū ē m
q̄pmisso ut arbitri ꝓnūtient ff tō
silui ḡnay An valet q̄pmissum dicit
quidam q nō p l si unus ff idem papia
ng ff de arbit Alij distinguunt Aut ḡnay
consiliū assūmitur tamq̄ arbitratoris et
valet aut tāq̄ arbit et nō valet ut nō
bar m dnō ff idem popō et spe m ff se
v ff quid si dicatur Cursum ḡritur
an ille tertius qui assūmitur ab arbitris dis
cordibus sic vere arbiter ul simplex
consultor distincte Aut eligitur ab
ipis arbitris tm̄ et tc ē ḡsultor et me
diator licet in aliquo nāz sapiat arbi
trū ff in bar Aut eligitur ab arbitris et
a ptibus et tūc erit arbit ut alij ut
nō spe m dnō ff sequitur v ff nūquid
iste tertius et bar m dnō ff primo pa
let et ibi nō p glo Sz quid si actū ē
i q̄pmisso q tertius nō assūmatur An
valet tale pactū dicunt quidā q sic
ar l i ff si tū venerit ff de po et l
pedibus ff fi ff de arbi Alij dicunt
ḡre quia tale pactū ē ḡre subam q̄pmis
si ff nō ualet ut l tū ptorio ff de pto
rio ḡre practicatur q ualet ar l non
distinguemꝫ ff de officio ff de arbi spe
m dnō ff sequitur v quid si duo Qd
aut si ista arbitri mihil ꝓnūciauit an
testes et attestationes recepte coram eis
faciant fidem coram iudice ordinario dic
q eis si testes sūt mortui faciunt plenā
fidem Si uō sūt viuentes tūc ē m
one eius gra quem sunt ꝓducti An
uelit eis stare ul nō l fi c de test et i
c ꝓtata exē de test misi spāliter et ex
ꝑte actū cet i q̄pmisso q eis detur
plena fides coram iudice ut dnā l fi

ubi aūt si cēt recepti coram arbitratore tūc
nullā faciunt fidem ff Imo i c tua
exē de testi et Ja bu m dnā l fi // Sed
quid si iste tertius ab arbitris solus elec
tꝰ ꝓnūciet cū uno ex eis an valebit
sma dicit quidā q sic tāq̄ a maiori p
te lata ut dicta l si m tres alij dicunt
ḡre quia iste tertius nō habet ꝑtātē ꝓnū
tiandi ff solū ḡsulendi ut dictū ē p
opy ḡpbat bar nō p dictā rōez ff q
eius opō et sme standū ē ut dicat ter
tius dicto ff principaliter et spe m dnō ff
sequitur v quid si unus ex arbitris

Dimittendū domuz

Erat igitur qō de una re tm̄ Quid q
si erat qō de pluribus et de una sola
ꝓnūciaut an tenebit sma vi q non
ut l quale ff si de pluribus ff de
arbit Tu uō plene distincte Aut
ē actū i q̄p msso q possit arbit super
singulis sepatim ꝓnūciare Aut ē ac
tū q de oībus simul debeat ꝓnūciare
Aut ē dubiū p mo tm̄ valet sma 2o
uero nō ualet ut ꝓbatur m l quid tm̄
ff de arbi 3o tm̄ dicit ibi glo q p̄sū
mitur actum ut sepatim possit ꝓnu
ciare Bar aūt ibi dicit fore ḡsiderandū
Aut sunt plures qōes sup pluribꝫ re
bus que mferunt solū ab una et cadē
pte et tc ē vera opi glo Aut plures
tm̄ mferūtur vicissim p vtramq̄ p
tem una ḡre aliam et cogitur et tc p̄sūmi
tur q actū sit q sil sup oībus sentētia
ferātur q̄re nāz quentioms et rōq
uentioms ar l i m fi ff que sine
app te et m l qui prior ff de iudi
vel dic aut tm̄ sunt sil ḡnere et
videtur actū q de oībus ꝓnūcietur
aut sint sepate et tūc sepatim po
terunt ꝓnūciari et hoc sequit spe
m d ff sequitur v quid cō Et hec et
alia de quibus s ꝓcedunt m simplici
arbitro Sz m arbitratore qui hz p̄tātē
amplissimā puto posse ꝓnūciari sup
una tm̄ ul sup uno capite ceteris obiter
ar cor q attam sunt m glo p̄cedē //
Quid aūt si arbit errauerit i ꝓnū
tiando An poterit postea errorē suū
corrigere dic q no ff p sma expri
mat q̄pmissum ut nō m l quia ar
biter ff co et idem crederem m arbi
tratore putarem tm̄ parti cē succurē
rendum p dolī exceptionem ar i l
m ff in pn ff de ḡdi mde spe m
dnō ff sequitur v ff pone actū est

Infra certū tempus

Quid aūt si tempꝰ nō sit expressus i
sma An tadat m penā si nō offerat

vr̃ q nō ꝫ sit nr̃e q mr̃pelletur ar-
m l q te ff si è pe et l si ex dlegā
ti de v̄ ob Tu die q dies obmissa p
arbitriū supplet̃ p legē p quā da
tur gdēpnato tempus quatuor mē
suū ad soluendū ut l debitoribus ff
de re iudi et l fi C de usur iri Iu
di et ē tex m l si de meis ff fi de ar
bitr vñ post lapsum huiꝰ tpis ta
dit m penā et cū dies hec mr̃pellat
q hōie ut l magna C de ōĝ stip nr̃
requiritur alia mr̃pellatio nec p g
diem admitteretur purgatio mor
p dictā legē magnā et l relg ī pn̄
et ibi nō ff de arbit Sed q aut si pe
na nō cet appōita qua tūc post di
em possit mora purgari ī gtmēti
uxta doctrinā l et si post tres et
l si īsulaz de v̄ ob et l ꝫ si alia ff de
consti pecu et l fi ff de arbi cū si

Donec et soluente

Isti ablatiu absoluti faciunt cōditi
onē et ē sensus si decrit et solue
rit ut l cum ff de usur sic q nō
prius tenetur relaxare domū quā
fecerit conditio īpleta ut l qui he
redem m pn̄ ff de gdi et demo et
l i ff si autē aliquid C de ca tol de
bebit gr̃s offerre istā penāz et depo
nere ut l obsignatione C de solu
l acceptā C de usur quā si nō acrepe
rit p̄ mpleta conditione reputa
bitur m ultr Cumu de gdi et de et sic
cadit m pena Q Dubiū aī occurrit
an her sma ualeat sup quo distīguit
spe m dcō ff expitur v̄ ꝫ pone
q litigantes Aut fuit arbit tm qui
tulit hanc smaz et nō ualet Aut fu
it arbitrator et ualet Adq̄ faciunt
que dixi m glo sup v̄bo de iure et fco
ꝫz nūquid si iste Jo fecerit gtumax
ul negligens ī mplendo istā gditio
nē mndat ipē ī penā dic q nō q p
soluat florenos xxv nō e ī nr̃ita
te p̄sa ꝫ m sola eiꝰ pr̃ate nā ea q
sunt m gditione nō sunt m obligā
tione ut l si quis sub gditione ff si
quis ob ta testes et l obligationū
ferre ff si ita stipulaꝰ ff de act et
obligat

Legitime optulit

Talis emm oblatio et depositio tm
opatur ip̄ī solutio ut dicta l ac
ceptam et l obsignatione dū tm ip̄e
titas integra et non ps offerator z
fiat cōtinuo loco et tpore ut dcā l ob
signatione et l si solutuꝰ ff de so
lu et l mora ff de usur quia solō
ptr̃aularis nō admittitur ubi debitū
est liquidū et ctū l tutor ff de usur Alias aī si nō cet liquidū
nec ctum tūc bñ admitteretur solo
pt ut nō m l quidā estimauerunt
ff si è pe nec debet exspectari q pe
sup hac soloe mr̃pelletur v̄o debet
cē sollicitus m offerendo modo qō s
nec sufficeret ei ad excusatione nu
da oblatio nī mr̃ueniret gsignatio
ut p̄dicta p̄bantur ex iuribus allega
tis et optīe aduto tex m l si fundꝰ ff
fi quāta l fi ff de le gīsso Idem fir
mat bar m l p̄tor ait ꝫ si quis pa
tus ff de op no nū p tex m l ꝫuꝰ si
heredi m fi ff de statu lib et l qui
ꝫ idem fendit ff de solu luiz gr̃ fa
at l pe ff de restim ven et ḡlo ī l
si residuū ff de distra pigno Et nō
q si gsig̃s pecue fiat m bursa nec bi
detur ad oculū nō sufficet ꝫ debet ipa
pecūa exr̃e bursam offerri et mdē ī
bursam recondi ut videatur a testibꝰ
qualis et quanta sit ꝫm bar ī l cū ꝫ
uus ita ff de condi et de

Et amplius dictam domum restituere

per hoc ergo q ftā oblatione et depo
sitione domus pena fuit gmissa ut
d l acceptā / Quid aut si pena posita
gmissa offerat an purgetur mora
die Aut ille acceptauit Aut recusauit
recusauit si sponte acceptauit Aut
simpliciter sine ꝓtestatione et pena
purgatur Aut cū ꝓtestatione saluo
iure pene et tuē nō purgatur ut hꝰ
habentur m l celsus In pn̄ ff de ar
bi et l post diem ff de le gīsso et l
debitor ss i ff qui mo pig ul ypo
sol qd sequitur spe m dcō ss seq̄r
v̄ sciendum et v̄ sequenti

Et ad penam ipsam soluendam

Nota q ar
biter non
possit de hac pena cognoscere post
latam smam ymo q fortiꝰ ē nec aī
latā smam nisi spāl ī qpmisso sit ac
tum q de pena possit cognoscere et t
mināre ꝫm Jmo et alios m dcā l qd
tī m fi ff de arbi ar m ꝑ c caī dilec
tus ext de arbi silit nō posset cog
noscere sup dāpno et mfēe que ne
mūt uere actioms nisi ex p̄sse sit ac
tū ut d ss de offō et dcā l quid tī ī
fi secuꝰ si offitio iudicis ut l ediles ss
Jtē sciēn de edi edic et l my C de po
et sequitur spe m dcō ss sequit v̄

ꝫ quia s̄. Est ff° cōsiluī q ī forma eō
ꝑmissi apponatur q arbiter possit
cognoscere et ꝓnūtiare tā sup pena
dap̄m et mfesse q̄ sup oībus mnden
tibus et emergentibus tr̄

Poi fatiatis ipsum Johañe mcōrle pos tr̄

hic rcuoco m dubiū an sm̄a ffin̄alis
lata sup ffin̄ali qꝑmisso ꝑ nunc docti
na sit distmguc ut nō. bar. m. l. de
rebus ff. de arbi. et p glo. et Cy. ī l.
subp̄tcxto C. de tran. et. l. ij. C. de iudi
Aut ei agitur a iudice ul arbitro seu
a ꝑtibus q̄ sententia ul tran.° p̄iu
dicet ī oībꝫ et tr̄ oībus p̄iudicabit q̄
rcmittentibus actiones et Jura sua
tr̄ ut l. queritur ff. si venditor ff.
de edi. edic. Et q̄ acto iudice ul arbit
operatur ꝫ m eius mtentiū ꝫ nō gt̄
eius ꝓpositū ut m. l. si tū argentum
m pin. ff. de rei. iudi. cū si. Aut
agitur q̄ tantum m vna re uel tert̄
rebus p̄iudicet et tūc alys nō nocc
bit ar. l. si vnus ff. ī sūma ff. de par.
et. l. si de ęta C. de trañ. Aut dubitat
quid actū sit et tūc subdistmguc a
petitur ꝓsecutio et sm̄a seu tran.° fue
rint ffin̄alia et sic totus ꝓcessus fuit
ffin̄alis et tūc p̄iudicat m oībus ut
d. l. sup̄ p̄texta. Fallit m duobꝫ cāsibꝫ
nō. m. l. tres fratres ff. de par. et. l.
de hys ff. de trañ. Aut petitio fuit ge
neralis ꝓsecutio vō specialis et sm̄a
seu tran.° ffin̄alis et tūc mspicit ma
gis medium. s. ꝓtestatio q̄ eius extre
ma et diuing q̄ m effectu nō p̄iudi
cat misi m ꝓsecutus ut dicta. l. ij. et
ibi p Cy. C. de iudi. Aut vtrūq̄ ē spāle
et tūc m reteris nō p̄iudicat ar dñ
ff. m 2ª Aut petitio ē ffin̄alis ꝫ sm̄a
ul tran.° spālis et tūc m ea spe tm̄
nō ī reteris p̄iudicat ut C. de trañ. l.
age. Aut ecōtra petitio fuit spālis
sm̄a seu tran.° ffin̄alis et tūc subdis
tmguitur Aut virtus et ratio ac rec
ta ꝫmoms nō patitur extendi ad alu
as spēs misi ad petitam tm̄ et tunc
nō p̄iudicat m alys ut. l. si de certa
Aut rō et vtus ꝫmoms patit̄ ad oīa
extendi et tūc m oībus p̄iudicat a
lias at̄ fuanda eēt ꝓpīa vbi sigmfi
catio l. nō aut de le. m.° Et ex hys rō
sueunt dici talis qō Cure q̄ tutor
ul Curator ul alius m gputatione suc
adm̄strationis calculaut solā rōnez
sup adm̄strationc m negotio salu
tarem ul vm̄ demde apparet ei fta
ꝑ puberem seu dm̄m quietatio seu
deliberatio ffin̄alis An talis deliberā.°
ꝓdicatur ad oīa an solū ad illud capl̄m
ul negotiū de quo recepta fuit rō. Q
dā dicunt q debet restringi solū ad il
lud capl̄m Cy. aut m dēa. l sub p̄tex
tu tenet ꝫtrariū ꝑ tex. m l. emptor
ff. luting ff. de par. et ibi nō. Nō ob q̄
s̄. dicta sūt quia illa loquūtur in trāl
actione hec aut m pacto Ratio dirc
quia trañ.° ē de re dubia Jōgi ad ꝓse
quta restringit̄ partū uō fit de ꝫtra
tuitate et de re certa vñ ad oīa ī ferun
de quo latius nō. m. l. aurelius ff. ꝫmpo ꝑ
bar. ff. de libe. le. et m dēo ff. lucius
et p glo. m dēo C. cū venerabil. ext̄
de rem. Amplius q̄ritur an valeat
sm̄a arbitrox lata die feriata Cuius
qd distmguc Aut ē lata p arbitr̄ tm̄
Aut p arbitratorem ꝓmo casu subdis
tmguitur Aut hoc ē actū m qꝑmisso
et tūc aut fert̄ sm̄a die feriata ob ne
cessitatē hoīz ut tpe messiū ul vē
demiax et valet Aut ob honorem dei
et tūc nō valet ut. l. si de meis ff. fi.
et. l. si feriatis et. l. diem ꝓferre ff.
si quis litigator ff. de arbi. Aut non
fuit actū de hoc et tūc nō valet alu
quo casu q̄ arbitraria ad mstar iudi
tiox sunt redacta ff. de arbi. l. i. vbi
aut lata fuerit ab arbitratore tunc
valet quocūq̄ tpe feriato etiā ī de
honorem lata sit cum hec sm̄a sit q̄
dam tūsactio ut sepe dictū ē sicq̄ oi
tpe feriato pot̄ ferri ut. l. nō mouet
C. de trañ. et. l. fi. C. de feriis et hoc
tenet spe. m dēo ff. sequitur cura fi.
v. ꝫ nūquid. Hinc queritur quo lo
co sit ferenda sententia ꝑ arbitros dic
q̄ aut ē actū de eōdem loco m quo traditū
ē qꝑmissū ut habetur m. l. si tū dies
ff. si arbiter ff. de arbi. et ibi ꝑ bar.
Et mtelligc de loco largo ff. Ciuitatis
ul Castri nō aut de loco stricte sūpto
puta domo ul portico ut nō. spe. m
hoc de arbitro. ff. fi. v. de loco aut. Et
p̄dcā ꝓcedūt m simplici arbitro sed
aut m arbitratore. Nam m dubio
credo m quocūq̄ loco posse suā sm̄az
que q̄ po.° et trañs.° ē ferre et facere
ar. C. de feriis l. fi. et l. nō mīorez C.
de trañ. et extē. co. c. i. et fi. et coz q̄
nō spe. m dēo tc° ff. fi. v. ī forma
Bonū ē igitur m forma qꝑmissi ad
vertere q̄ arbit̄ possint m quocūq̄ loco
ꝓnūtiare ultr̄ locū qꝑmissi. Post.c
mo ꝓ plemori declaratione mē pot̄
queri Que ꝑsona pot̄ eē arbiter ul
arbitrator Et quidem sciendū ē q̄
quilibet ēgulariter possit eē arbiter
nisi lege gl ul municipali ꝓhibeat
ꝓhibetur autē mulier surdus mutꝰ

furiosꝫ pupillꝫ et mnor xx an ut tra
ditur m l tñ lege et l pedius et l si ī
fuñ ff de arbi et c eo tit l fi et extr
eo tit c dilecti possit tñ mulier ar
bitratrix et ātabilit ꝓponer ut dño
c dilecti sup quo inde spe m dño ff
Jtē phibetur ꝑ m aliquos cē arbitros
abbas prior ul ꝓpositꝫ regulares lit
tales possint cē arbitratores ar l fi
c de feriis Alij aut dicunt ꝙ vtrūq cē
pñt nec disputat spe m dño ff segt
vsu Sz q̄re diligenter Et eodem mo
dicit quidam cē distinguendū ī mo
nacho simplici et fire mōre et quo
cūq alio mendicante ut ibi nō vi
Sz quid de simplici Sz m epo nō e
dubiū ꝙ potr cē arbitr ut l qui ex
consensu c de epis audi et extra de ar
bitr c tñ tpe phibetur etiā cē arbiter
qulibet layꝫ in tā spūali nisi habeat
scīm cliniz in sotium ut in c ꝙ tñ ḡit
et in c ꝑ tuas extra de arbi cū si for
tasse nec arbitrator qua de hmoi
spiritualibus layꝫ nullā debet hre
ditionem ut extra de iudi c ij Item
phibetur ordinarius ꝑ m iura cum
lia cē arbitr forte iō qz superfluū vi
tur et absonū ipm abuti sua iurisdic
tione ut dño l ff si fuñ ff si quis pt
tñ cē arbitrator ut in autē ut diffe
iudi ff si uero contigerit et c de iudi
l aptissim cū aūt ibi pōita ff ꝑ m can
potr cē arbiter et arbitrator tam or
dinarius ut extra de arbi c cū tpe et
extra de elec c cū tam et de iur iur
c vemens ꝙ etiā de legatꝫ ut extra de
arbitr c cū olim phibetur cē arbi
ter qulibet in re ꝓpria ff de arbi l
penlt cū sy ff bñ potr cē arbitrator
etiā sup iniuria ꝓpria ut dño c quia
uall extra de iur iur fant l i ff loca
Jtē q̄n potr de quibus et sup quibꝫ ptes
ꝓmitti et dr regulariter de ōibus
causibus causis ut extra de arbi c i
de criminalibus aut non si criminaliter
agatur nec de tā mīnoali nec de tā
libertatis ut extra de trās sac c fi et de
ī integr rest c i et l nō distinguendꝫ
ff si per errorem nedū tamꝫ in arbi
trio ff ut puto tāꝫ in arbitratorem
licet aliqua contra ut refert spe m
dño ff restat sed nec de tā monacha
tionis pt ꝓmitti nec de publica ul
populari actione nec de aliquo iure spi
rituali ut ibi plene nōt vasallꝫ aut in
sin ꝓiudiciū tñ et nō dim potr de re
feudali facere ꝓmissū ut de
cora ff i Sz nec de rebus eccie potr
facere ꝓmissū quo ad ꝓpetuū eccie ꝑ
iudiciū ff quo ad ꝑiudiciū ipiꝫ rer
toris tñ potr ut in c in et c ꝑ tuas
et c cū tpis extra de arbi et extra de trāns
c sic co Sz quid erit si statuto ciui
tatis caueatur ꝙ de qualibet lite et
qōne ptes teneant se ꝓmittere ad ī
dictis spālibus cāis et alij a iure ꝓ
hibit erūt ptes teste facere ꝓmissū
vi ꝙ sic qua statutum cū sit ciuile nō
debet restringi l ꝙ cōstitutū ff de test
mnū et l cōstitutionibus ff ad mūicī
pes debet sic intelligi ut ultr ius coe
aliquid opetur ut l si qñ ff de le i
Jn ḡtiū determinat bar sub hac dis
tinctione Aut ei ē lis ul qō de aliq
ptmenti ad mer ul impetū Jmpiū
et tūc in dubio statutū nō porrigi
tur ad hūc casū als aut secꝫ vbi aut
vba statuti erant adeo clara et cita ꝙ
talem clam cōprehenderent tūc teneret
ptes facere ꝓmissū ff hoc cāu arbit
nō ꝓnūtiarent ff solū consuleret ꝑ
udicem ordinariū sic cōpnūtiandū
ut ipe nō in l nō distinguem cū ff que
situ et ff nullꝰ ff de arbitr Nec ob ꝙ
ī ḡtiū dr nā vba statuti ī dubio
multū operantur si ad solos casus per
missos referantur in quibus ptes nō
cogebantur facere ꝓmissū de iure ḡi
in l in ff tam et si ff de arbi q ptes
nūc ꝑ statutū cōpelluntur Sz nec pa
sinam latam que transiuit in rem iudi
catam ꝙpelletur quis facere ꝓmissū
ff bar ut nō s cita formam exceptiō
noms sine Postꝙ q̄rendū e qualit
firmatur ꝓmissum et ptās arbitror
et quidm finitur lata sna ut dicit
e et ꝓbatur in l quid tñ et l diē ꝙ
ferre ff de arbi et ꝑ lapsū tpis appo
siti ī mstrō ul ꝓmisso ut l si cū di
es et l arbitr ex ꝓmisso ff eo ti
Jtē morte vnꝰ arbitri ul altꝰ ptis
nisi sit dictū q ad heredē tñ ꝑtat ut
dicā l nō distinguendꝫ ff soluto et l
diem ff i et l ff interpellatur in fi
et l si ꝓmissum ita ff de arbi et in
c pntata ex de test et ex de arbi c
fi etiā si sit plato qui ꝓmisit nā ex
morte ꝓmissū soluit et det ī d ti
ff fi int Jtē finitur si temp nō sit
appōitū in tpō ꝓmisso ꝑ lapsū trī
nij ut plene disputat spe m dño ff
dr ff itē ff triēnū finitur etiā hmōi
quibusdam mōis de quibus tangit
in dño ff finitur et in l nō distinguē
dus ff compromisso et ff satisdādo
tū sy Ex quibus patet que obiā pos
sunt contra ipsum cōpromissum que
prosequi ut ꝑ specta in dicto ff ex
cipitur contra arbitrum

Que oia et singula

Ista tla cū seqñ debet extendi pro ut traditur sup̄ m primo libello sequitur foīa libelli sup̄ solutiōe pedagior

Coram bob

d vicario pap̄ dicit narrat sig̃ et ꝓpo nit Ja agendo et agere uolendo et p hāc petitionē dirigendo cōt̄ et adūsq M et quācūq; aliā p̄sonā pro et eius nōie legitime ꝙpentem q; cū ipē Ja ve nire et monte ferrato ad Ciuitatē pap̄ et secū deferret sup̄ eig equo brachia sex pām Borselim pro eius usu uolēs de eo sibi fieri facere vnā peladaz et intrasset ipām Ciuitatem sine solōe alicuius pedagij dcī pām Ette q; sūmo M. publicang et dacierius dicti pedagij p̄dictū diapū sil cū dcō equo si quo pa tabatur eius ꝓpria auctate accepit et ar restauit ꝙ voluntatē ipius Ja dicē do q; equus cū panno p̄dicto tenerant īgimissum ꝙt vectigal seu datiū non solutū qd mime fieri potuit nec debuit de uire qm̄ uig̃ legitimas solones res que portantur seu deferunt p usu ꝓpio nō subiacent solōi alicuius pedagij seu datij Inde mdebite et iuste sūmus M. ipīn diapū cū equo abstulit ipi Ja ab latum detinet occupatū et sepig super ipius diapi et equi restitutione āmo nitus et requisitus ipām facere reni sauit Quare cū p̄dicta uera sint pe tit et requirit p̄noiātus Ja ḡtenus p viam diffinitiuā sūmam et oīm alio ui modo ua et forma quibus melius fieri pot̄ q; dēp̄netis et q; dēp̄natum ju re remedijs q; pellatis M. āndictū ad restituendū et relaxandū libere et abs q; aliquo solōe pedagij sūtin equū et diapū sil cū oībus dāpnis mtēē et expeñ per eū fact̄ et passis octasioe p̄dicta que ponit ad flor̄ x et de fien dis et faciendis m futuū p̄testatur deducendo m p̄nti iudicio tūc̄ saluo iure tūc̄ non astringens tūc̄

Coram bob

Iste tractat̄ ē fisc̄ps et m vulgari appella tur data m quibus exigendis nō attēdit ordo iuris gīs sed statuta m singulis ci uitatibus super ipīs sunt edita diuersimod

Pam borselim &

pro declaratione mē querit̄ de quibus rebus solui debeat ul nō datiū siue pe datiū vbi breuiter rēdet̄ q; de oībus rebus que de cū negotiationis ḡducūtur de quibus exprimit̄ m l interdū ff sep ties ff de publi de illis aut̄ rebus que p̄ vsu ꝓprio deferuntur nō debet solui peda tiū ut habet̄ m l vmūsi c de vectur et m l lege rensoria m pn̄o ff de ꝛ sig̃ sup̄ quo stari debet Juramento deferēti ut dīmat tūc m tle fi ex̄t̄ de censi bus Attn̄ tenet̄ ille qui deferit huiōi res pro usu suo cōsignare et notificari il las officiali sup̄ dacio deputato ut tollat̄ l publicang ff v m fi et l mfdū ff quot̄ m pn̄ et ff si quis ꝓfessus i pn̄ ff de publi Et nō q; ille dicunt̄ res p̄ vsu ꝓprio que sunt ꝓ cultu atq; cotidi ano victu ipius p̄sone et familie siue ut dicā l m lege rensoria Siq; lucz ita sit de iure cōi tamen male obseruatur Sunt et alq; cāus Jur̄ cōi quibus nō solut̄ pedagiū quos eximat tūc m dcā l si publicang ff i Deinde q̄rit̄ Quis possit īponere pedagia siue data dic q; solus Imperator ul papa m terris su is alius aut̄ inferior nō ut dicta l ver tigalia i pn̄ ff de publicā et l i et ij C no ver Impo nō pos̄ primo nec pe dagia antiqua nec usitata licz ciuili q; augere ul āpliare ut dcā l i et ij Circa p̄dcā de alio q̄rit̄ vz qualit̄ ius pedagij acquiratur dic breuiter duo bus modis p̄o principis cessione ut i d l vectigalia ff de publi et l i et ij C no ver Impo non pos 2o antiqua consuetudine tanti tpis cuius nō exstat p̄incipij memoria ut m t sup̄ quibus dam ff p̄ ex̄ de ꝛ sig̃ et l si pub licang ff fi ff de publi et ibi no p dy et bar facit l fi C no ver Et ad de q; nō in forma actionis ḡfessore

Intrasset in ipsam Ciuitatem &

Quer̄it̄ an pro eadem re solui debeat pedagium ad mercatū tm ul ad exitū Ciuitatis tm ul ad v triq; sup̄ qua q̄re diuisimod ff in diuisi

tatē rcfionū obſuatur vñ m hoc ſtādū
ē conſuetudm ar m l ſi publicanꝰ ff
ſi ff de publicā ubi at de ꝙſuetudine nō
appeat puto de iure qđ ſoluere debeat ad
mtroitū qz de mtroitu iura videntur
loqui ut ꝓbatē m l mtdū ſ diui de
pub ner amplius q̄ ſel ꝙ eadem re
m eodem loco ē aliquis ſoluere rogēdꝰ
qz ſuffiat ꝙ ſel fim ē ut l m diem aū
ibi nō ff de aqua pluuiarum et l i ſ
ꝓdeſt ff quoꝝ legā fiant l fidei⁹ ſ
ſi quis x ff dele m tū ſy

M publicanus

Iura ciuilia appellant publicanos
quos vulgus appellat datarios et
appellati ſunt publicam q̄ canes pub
lici et audaces ē i mensa ut l q̄te
audacie de publicā

Eius propria

ſz nun
quid li
cebat publicano mlta ītroire ꝓpria auc
toritate m rem ēmissam seu ſup qua
datū nō ē ſolutum ſz ēte ad ꝙſuetu
dmē vbiq̄ locoꝝ optentū dicendū ē ꝙ
sic ſed de iure cōi fortasse dicendū ē ꝙ no
ut p totū titulum C ne quis m ſua
cā et l qui iurisdictionē ff de iurisdic
oī iudi quia iſte casus nō repitur mt
exceptatos a regla niſi forte quis di
cerit ea ratione posse ſuſtineri ut eti
de iure cōi hoc fieri licēt quia iri q̄
dit ēmissum ipo iure abſq̄ alia diſ
putatione pditur dmūz ſtatim et trāſ
fertur m fiſcū ul hūtem cām a fiſco
ut traditur m dcā l ēmissa ff de
vec et nō m l ſi publicanus

Cederat cōmissum

Quaeritur que ſit pena nō ſoluentis
datiū ul vectigal dicat ꝙ de iure et
conſuetudine ē pena amiſſionis et
confiſcationis ipius rei ut dicta l
ſi publicanꝰ ff fi m fi et dcā l ī le
tenſoria et ad hoc facit l vmūſi C
no uec Quaeritur ulteriꝰ an res
deferens debet exſpectare ꝙ officialis
datꝰ eū mitroiſet An habeat res de q̄
bus ſoluere debeat pedagiū dic ꝙ no
ꝙ ipe deferens debet ſe offerre et ꝙ
fiteri officiali ꝙ tales res deferat ut ē
tex m l mtdum ſ diui de pbi non
certo excuſat deferentē ſi dicat ꝙ no
fuit ſibi denūciatū p officialē et hoc
habet locū ſiue deferat res ꝙ vſu ꝓpio
ſiue ꝙ alienos q̄ ubi ſūt res ꝙ ſtū
bus nō ſolet datiū ſolui ꝙſuetudo m
pluribus ciuitatibus admittat non
aſtringꝰ ꝙ ꝙ de ferat officiali ꝙſig
nare Quid ſi dicat iſte Ja ſe igno
raſſe an ſoluere debeat ꝙ eis dimpo
pedagiū An excuſabitur dic breuit
ꝙ ſic ni tāu iſto quo tuty erat uire cōi
quo uire mſpecto nō tenebatur ſoluē
de re portata ꝙ vſu ſuo ut ſ diui se
cus autē ſi detuliſſet item que ſ mercis
cōe erat obnoxia ſolutiom dati q̄ ē
ignorātia nō excuſaret Cuius rō ē qz qñ
nō ſolut pro re que ſ mercis cōe ſoluē
debet eſt m lata culpa l late culpe ff
de v ſicti et sic debet mtelligi l mtdū
ſ licēt ff de publi In alio at casu
qñ res ē exempta a ſoluti vectigi de
iure cōi ſi ē ſubiecta ex forma legis
municipalis tūc excuſatur qua tollera
bilis ē ignorantia talis ut ī c i de cō
ſuetu li vi excuſat ergo ignorātia
frī dūmō nō ſit ſupina nec craſſa ut
nō ī d ſ liz et ī l mtdū ſ diui et
ſ ꝓiu In ignorātia iuri diſtmguit
An ſit iuris cōis ul municipalis ut ſ
ſz nūquid hec pena tñ ſcat ī heredes
fraudantis pedagiū dic ꝙ ſic ut habe
tur m l fraudari l cōmissa et l cote
ſ illicitas ff de publi Pupillꝰ tñ ab
hac pena excuſatur ſi ē xix dies ſe
a mora et delicto purgauerit ſoluendo
pedagiū ut nō m l Impatores in fi
ff de publi Rursum queritur Quid
ſi pro rebus licitis pro quibus ſolui nō
debeat pedagiū ducantur illicite An nō
ſoluto datio publicani debeant omna ve
ꝙ ſic p l cotem ſ dñs ff de pu Inco
trariū determinat bar m dcō ſ dñs
p l ſi publicanus ſ i ibi ut ſi aliqd
amplius ff de publi ner ob ſ dñs q̄
ibi illa talis publicatio rez fit ī ḡnaz
fraudati vectigalis ſed altiꝰ crimis ali
unde cōmissum per ipm deferentem
put etiā intelligit Cy m l cū ſpo c
de nau fe Et ex hys potē tolligi decisio
illius q̄ōms Circe ꝙ aliquis ſup equo a
liquo aut nau ul curru duxit aliquid
ſine ſolutione debita pedagij ꝓpter quod
res ducta ſimul cū equo uel curru de
bet cadere in cōmissum Jurē for mā cō
ſuetudms ul ſtatuti quibus diſpōit
ꝙ oīa confiſcentur Quaeritur an equꝰ
alienus ul naus aliena ſup quibus
res ipa ē ducta debeat cōfiſcari et vi
ꝙ nō quia ſtatutū debeat ī dubio ītelli
gi de equo ꝓprio ducenti cū nō gnerat
cōi ītm alienā ex culpa aliena debeat
confiſcari ar m l qua nō debet ff de
uſufruct et p dy m c nō debet de re
uen li vi Cui autem diſtmguebat
bar et alios m l cotem ſ dñs ff de
publi Aut ille qui equū aut nauē co
modauit ſciebat ꝙ ſup eis rem ipſam
ducturus erat ꝙ ad huc vſum atrem

modauerat et tē

modaucrat et tūc cōfiscabitur Imputet sibi si nō p̄iudic qd timere potrat Aut nō cōmodauit ad talem vsū et erat ignorans talis ductionis et tūc nō cōfiscabitur ut d. ff dns vidi tū i pratica cōfiscari equū et dns habet regressum gt illū qui recepit Amplig q̄ritur q̄to tpe durat actio p vectigali sequen. dic p durat quinquēnio ut C de rey. l. n. C. de vecti. et gmer. Et ph̄o patet siue dicatur hanc actionē cē p̄sonalem siue realem exorbitat a regla aliaz actionū que xx. uel xxx. an durare solēt ut l. oēs et l. sicut C. de p̄script. xxx. an exorbitāt etiam a regla fiscaliū actionū q̄ regulariter durare solent spatio xx. annū l. i oīb⁹ et ibi no. ff. de diu. temp. p̄script. Et sic ē vnus casus quo excludit fiscus ul' publicanus ab exercitioe pedagij Alia ē etiam causa vz si naues sup quas res p̄hibite ducebantur cum ipsis rebus perierit ut dcā. l. n. Tertius ē casus quo ducens exercusatur et publicanus excluditur ab exactione vz si ipellente nūtate ducens cū rebus quarto fuerit tūsitū fatere p lotū ad quē ut nō destinauerat ut fatur sepe naues ut habentur m. l. cesar. et l. fi. ff. si gt nūtatem ff. de publi. sequitur arthim. C. q̄ ff. ex. de censi. li⁹ vi⁹. Quid dicens de eo qui habet īmūtatem ne de suis rebus teneatur soluere pedagium An talis īmūtas tūsibit i emptorem ipāz rex dic p non ff. m. dy. et bar. ut nō. m. l. licitatio ff. fi. ff. de publi. pro hoc facit q mutatione p̄sone mutatur conditio ipīus rei. p. q̄ nūrem m fi. ff. de acqu. hē. et ibi dy. et bar. facit l. fi. m fi. C. de m offi. testa. et p hoc tātur p ille qui e mūt fructy a clericis teneantur p eis soluere pedagiū licz clin ab ipa solone sint exempti ut nō p archid. m dō. q̄ ff. fluū reuoco m dubiū Quid ergo videtur qua pena tenetur ille qui exigit vectigal mdebitū dic p aut qs exigit vectigal nouū nūq̄ hactenus īpositū et tūc punitur pena. l. ult. de vi pu. ut. l. fi. ff. ad. l. iul. de vi pu. ta Aut exigit amplig ff. gsuetū sit exigi ab antiquo et tūc aliqn punitur m dupliū aliqn m quadrupliū aliqn ex ordinarie criminaliter put uidetur delinquentis ponderatis circūstantijs delmq̄tis ut q̄batur m. l. v. m pn. et ff. l. et l. licitatio ff. qd ulterius ff. de publi. Et nō solū ipe p̄incipalis de hijs tenetur ff. etiam eig familia si deliquerit m dictis legibus et l. q̄te audatie m pn. et ff. i. co. tis Voltō quero si p rebus p quibus tam de uur cōi q̄. de gsuetudine solu debeat vectigal oratur gō mter publicanū et deferentē turpe ipax summam ul' q̄ntitatem sine pondera uel mensura et tandem ille deferens decipiat publicanū m pondere ul' mēsura dicendo q̄ntitatē mnorē q̄ sit An ex hoc solo añq̄. res ex ducatur furtiua dicatur pedagium vi. q̄ sic nā si ex toto dixit se mthil hīre de quo solui debeat datiū dicatur fraudasse pedagium ēdē mō si dixerit sē mnus hīre q̄ hacāt dicet fraudasse ut sit eadē cā de quo ad p̄tem l. quo de tota de rei ven. Sit ergo cauto deferens q̄ ente hic res credo suum q̄ sit tūn facias mensurare q̄ protestor q̄ nō mtendo i aliquo datiū furtiua dare sc. libelli m actione gfessoria q̄ futurite ul' iurisdictione

Quam vob
dgit et i iure q̄pomt An. gra et aduſq. Riz. et quācūq̄ alia p̄sonaz pro ipo et eig noīe m uidito legittē gparentē dicens et q̄ponens idem An q̄ Jam longissimo tpe retroacto habuit tenuit et posse dit. et hodie tenet et possidet dmum vnā positam et iacentem m dō loco ciu cōherct ab vna p̄te tri. et ad ipm an pleno iure spectantem et p̄tinetē Ciu quidam domus fuit et ē debita et hodie debetur a domo ibi contigua p̄fati Riz. furtiua tignā mittendi ac stillicidij recipiendi a domo ipīus An i domū et p domū ipīg Riz. Cursiue q̄ dicat et q̄pomt idem An q̄ iam longissimo tpe tenuit et possedit et hodie tenet et possidet quoddā molendinū m villa dcī loci situatū et sup fluūdo et fireno q̄pio dcī An. Ciu cohereret ad qd molendinū ipe An longo tpe dixit quādā Ruptā aque p quādam petiā pirati dicti Riz. positaz et iacētē sup territorio dicti loci ciu cohereret tri. Sciente et patiente dcō Riz et p̄decessoribus suis p quā petiā pirati debet debita fuit et est fluity aque ductus ipi molendino et ad ipm molendinū ex causis legittimis Amplig dicit et q̄pomt p̄fatus An q̄ ex causis legittis et magne ex confessionibus et p̄sule-

tpis imperialiū habuit habet et habē
g̃ sueuit plenā et ōīmodam iurisdictio
nē m dcō loco Sartirane et ī ipīus iuris
dictionis ac pdictor ꝑtinentiū possor et
ꝙsi fiut et stetit ipe An tam ꝓ se qꝫ ꝓ
eis ꝓcessoris spatio An x xx xxx ex il
sñente et patiente dicto Riz et eis aī
cessoribus Idemqꝫ dicit et ꝙpont pr
fatus An m cto tpe citra et marīe de
āno et qrīe ꝑcito et pīti et ꝓ totū ipz
tēpus qbaut et mquietauit et molesta
uit ac turbat mquietat et molestat e
ūdem an m dcā sua possione iurisdictī
oīs et ꝑtinentiis ac Juriū pdcōr ībe
bite et muste nec patiendo nec sustī
nendo ipm An uti et frui mō debito p
dictis ꝑtinentibus et iurisdictionibus t
uribus ad ipm an ad ipm an pleno
iure spectantibus et spectare ac ptinē
solitis et consuetis Quare cū pdicta
vera sint petit et requirit pfatus An
Quatꝰ ꝓ vrām diffimtuā sinaz et
oī alio iure ma mō et forma quibus
melius fieri poī ꝓmūtieti et declarei
ꝑtinitē dcē aque ductꝰ seu rugiē ductē
de ad ipm molendinū nec nō et ꝑtinu
tem dicti tigni īmittei et stillicidij re
piendi iurisdictionēqꝫ m dcō loco Sar
tirane spectasse et ptinuisse ac specta
re et ptinere et debeī ac debitus ee ꝑ
dictis molendino et domu et An singu
la singulis referendo ogiue licuisseqꝫ ac
licereē dcō An ex sua domo m dmū dcī
Riz īmittere tigna et stillicidia quecūqꝫ
nec nō et exteī ōīmodam iurisdictione
m dcā terra Sartirane et iurisdictiōes
m ea habitantes libere et absqꝫ contra
dictione alicuꝰ psone Insuper et cō
dēnens per eandem sñam et gdēpnatū
iuri remediis gpellatis pfatū Riz ad
nō turbandum de pīti et ī futuꝝ dictū
An m Juri facultate et possione ul qī
ac exactio pdictor iuriū suor iurisdic
tiones et ꝑtinentiis et ad prestandū eidē An
debitam sup hoc cautionē Et amplius ī
ōibus eius dāpnis Intēē et expensis
tam ptiti qꝫ pīti et futuris passis
et factis ac fiendis et patiendis de qui
bus liquidabitur mgressu et veritas ap
parebit Et pdcā petit fieri tē deduc
to m pīti Judicio omne Jus suū tē sal
uo iure addeī tē nō astrmgens tē

Quam dob
hic attende pluries eas
ad diūsa gpetentes m
pīti libello accumula
tas qd de iure fieri pot
ut nō ꝓ dy m regula
nulg pluribus exē de regī iurē li. vi.
et ego scripsi s. m ꝑmo libello m glo sup
vbo Salvo iure Et ē ratio m pīti cau qꝫ
hmg cumulationis nulla ē regula īpedi
ta marīe quia smā lata m vna nō fa
cit ꝑiudiciu m alia dic ut ibi Rursū ē
sñendū qđ evidenter sonat tenor et
forma hmg libelli m eo deducitur actio
gfessoria que realis ē et rem m sequit
ut traditur et habetur m sti de actī. ff.
Item si agant et ibi nō. ꝓ glo. di et Ja.
but Et de hac mā plene ꝓ Cy et alios
m l ꝙ. c. de ꝑcu at aqua. de qua mēto
habetur m l ꝙ. ī pn. et l. loci corpus
ff. ī cōfessoria et ff. qpetit ff. si ꝑcu
ven. Et nō bar. m l. si prius ff. de op
no. nū Et Jnno. m c. abbate ff. siluaz
exī de v. sign. et m c. mī ītior exī
de maio. et obe. et m c. qquerentē et ex
de offi ordi. qpetit tē ꝙ usufructu et ꝙ
iure vectigalis gsequī. ut l. utrisqꝫ m
pn. ff. de usufruc. pe. et l. ꝙ. ff. si ꝑcu
ven. Et nō ꝓ bar. m l. si publicang. ff
ī vectigalibus ff. de publi. et ꝓ Jnno.
m c. certificari exī de sepul. et m c. aī
venerabilis exī de religiosis domibꝰ Et si
re appellatur cōfessoria nō. ꝓ glo ī l.
ꝙ. m pn ff. si ꝑcu ven. vl dicē ꝙ sic
placuit legislatori

Domū vnam. Omne e
difitiuꝫ vbiūqꝫ sit appellatur pdiū vrbanum
terra vmta tē appellatur rusticū et
sic. loco ꝑ qualitate discrimitur l. pr
dia vrbana de v. sign.

pleno iure spectanti
her ūba denotant dominiū plenitudine
ul illig iuris qđ m libello deducitur ut
nō ꝓ Jmo. m c. cū inter exī de regī
udi. ad qđ facit l. ultima ff. de an. legī
et m c. qrelaz exī de elec. Jmpōito at
mtelligenda sit et referenda ad us
dominij directi ul utilis Nam cōfessoria
nō datur illi qui dns ē pdij dnantis
nec ꝑtinus constituitur nec debetur
misi ab eo qui ē dns pdij ꝑtinens ut
nōtur m. l. fi. m fi. et l. si cū duas et
l. pūū et l. si quis duas m pn. ff. de
pdio fei nēpe actiē ꝑtinens ꝓ aliū nō
acquiritur ut dcā. l. si cū duas ꝙ. nec
accipitur rei cōi ut dcā. l. ꝓpriū fiant
l si vnus m pn ff. de ꝑcu. rusti. pdi

Vt aut hic pleng intelligatur i dubiū
reuocet An agens confessoria p uire fiu
tutis rusticie ul urbane teneatur se dnm
pbare pdm dnantis et eig adūsariū ee
dnm pdm fruentis In qua qe glo. vi
sentire m. l. sicuti ff. si q̄ratur ff. si fiu
ven. p aut ille qui agit cōfessoria e i
possione ipius fiututis et tuc nō te
netur pbare de suo dmo nec altig et m
hoc ūtitur una gmoditas possedendi ut
m. ff gmodū msti. de interdic. Aut nō
e i possione fiututis et tuc tenet aut
m rem act. ff. si fiu ven. quā opi
vi sequ Jac. v. sicut Imo. m dro c.
abbate ff. de v. sicut sz bar.
m d. l. si prius ff. de op. no. nū. alit
volunt sentire dicens q de dmo utruis
p e pbandū saltē psuptiue hoc mo nā
pbabitur p ipe actor possedit fundum
dnantem et eig adūsariq fundū fruen
tem qua possessione pbata erit p gnaz
pbatū de dmo vtiusq; Nā cū i cāu isto
de dmo q̄ritur madenter et principalit
de alio v. de iure fiututis sequitur q po
tent de dmo psuptie pbari ex sola pos
sessione Jur nō p eundz et glo. m. l.
quidam m stio ff. de rondi. insti. gsue.
et p cy. m. l. ꝯ. m. 9a q. c. que sit lo
ci. gsue et i l. ꝯ. c. de pba. et ita credo
q; Imo. et glo. et ita intellexerint
2a gmoditas e ut traditur p glo. i l.
i. ff. hoc interdicto ff. de ui. ar. q; pri
ua et m dro ff. si q̄ratur q; possessor
fiututis nō habz intie quotiens adūsa
rū ad iuditū p simplicit vti debet
sua possione Quod vex intelligo ni
p eu turbetur ut m cāu isto de quo i
bitram 3a insurgit gmoditas q; pos
sessor si conuincatur ab adūsario pluro
res indutias l. fi. ff. de ferijs 4a e vti
litas q; adūsarij pruus querabit de calūp
nia q; possessor ut l. ꝯ. i pn. c. de iura
cal. 5ta subintertur utilitas q; p.
pla. presūitur in dubio q; ipi possor
petat ipm ius fiututis petie que de
nisi adūsarij pbet nullū ei ius fiu
tutis petere que quide negatiua pbari
poterit p vicinos circūstantes qui depo
nant se nūq; vidisse istū An actorem
vti tali fiutute Et q; nō potuisset vti
ca q̄m ipi testes vidissent Adūte hic
p ista opi. pla. e ab oībz reprobata Nam
q; possessore nō psūitur q; ei fiutus
debeatur nisi aliunde pbet fiutute sibi
aut pdio suo q̄sitam modis legitimis
de quibus. ff. dicetur ut claue tradit
p tex. m. l. si quis duorum ibi ut os
tendatur ff. Et m dro ff. si q̄ratur
et m. l. ꝯ. i pn. et m fi. m dro. ff. si
fiu ven. Et ex hoc colligitur una dra
inter possessorem rei corporalis et
possessorem rei corpalis Nam q; eo qui
possidet rem corpalem psūitur de eius
dmo ut g. dictu e sz de eo qui possidet
ius incorporale ut e fiutus nō e pre
sūpto aliqua q; fiutus sit constituta
ro huic e manifesta p. doc. q; libz
res a nā psūit ee libera ut l. altius
et l. eum ff. et c. de fiu Jo. q; nre e
gt hanc iuris psūptionē mdiuē gtiā
pboem ar. m sili m. l. sup fius c. qui
mlti nō po. hic xo que ito cessat i posso
re rei corporalis que nō sui subiacet
possōi hois Juxta illud qd nūq; talenue
ris pes tuq tuū sit et q; tribitur m. l.
ex hoc inte ff. de insti. et iure Et hec
sma sequitur glo. et doc. m dro ff. si qua
ratio et m. l. i. ff. hoc aut interdicto ff.
de m. ac q; pua. et bar. m. l. nāliter ff.
michil ff. de ac. po. et m dra. l. si pius
ff. de op. no. nū. et. l. ꝯ. et. l. cū res &
c. de pba. sz diceret aliquis nōne ex
possione fiututis psūitur quis ee fi
ius msi pbet se libere ut habet i. l. na
ff. de pba. et. l. libis m fi. ff. de libe ca cū
sy. Cur glo nō sic i possione fiututis
aliaz rei solo dicit dy ro dire e qua
psona pot nasci sua et p gns a nā pot
quis pduci suus ut insti. de iure pso.
ff. ꝯ. et. l. manumissiones de insti. et
iure sz ite res a nā pduc libere ut
dra. l. altig et. l. cū eo Jdeo m pmo cau
tal psūitur ee qual eig possio demons
trat qua sic nasci potuit et sic natū
verisile e postq; gno nō apparet sz i
2o casu nā possom repugnat io ex so
la possioe nō arguitur cām rei talez
ee pmo hoc pbare e nre nec p missis
habet obstare l. fiututes ff. futuro de
fiu. vr. predi q; fm di. ibi ctū erat de
possioe als de fiutute iam imposita p
dicta nō loquūtur m cāu dubij Sed
hic pot quer que sit ratio rationis q̄re
magis sic psumatur ee i psons q; i alijs
rebus Rndeo q; dy. nō declarat q; ro pot
ee qua pson m qua fiutus ee psūitur
hiūt pfatem reclamandi et gt dicendi
ut c. de hijs qui ad lib. prela. l. i. cū se io
q; eius tacitur mitas opatur rōsensum ar
cet que no. p glo. m. l. labeo ff. de aqua
plu. ar. sicq; ex tali possione fiututis se
quitur psūmm ipam fiututem sub ee q
ratio cessat in ceteris rebus iamatis i qb
cū cessat talis volūtas et pras cessare
debet p supto addicta Secta vertitur
vtilitas possidendi q; si possessor turbe
tur i iure fiututis ex iuditū pot de
fro restituere qd nō. ppt. q; fuat unus
dictionū tpaliū ecclie in quibus etiaz
illa regla vulgaris vim vi repelle licet

ut dicat bar. m. l. i. ff. de in acq̄ pua. ¶ Septima submfertur vtilitas quia reus cont quē agitur g̃fessoria cōpellendus ē pīnr vdeneam cautionē de non impediendo possessorem vti fruī ipā ſeruitute et iurisdictione lite pendente vsq; ad ſmām ut nō m. l. lite pendente als̄ l. penlt. ff. de aq̄ co. et estuia. ¶ Octaua vtilitas ē possoris qua p eiq̄ aduſario nō ꝓbante fundate actoris intentione abstinendū ut ī. l. vti fruī. ff. si vſufructus pe

Cui quidem domui fuit ꝙ Videſ q̄ vba ſeruitutis ſint referenda ad rem nō autē ad ꝓſonam Cuiq; ī. ē tales ſeruitutes dātur pdio nō aut̄ ad ꝓſonā Cuiq; res ē quia tales ſeruitutes dantur a pdio pr dio nō aut̄ a pdio p̄ ut. l. i. m fi. et l. cū fundus ff. co. pdi. Joq; ſmā pdio fertur ut m quit tex. m. l. qui aliena m fi. ff. de negt. gſ.

Seruitus tigni ꝙ Iſte ſunt due ſeruitutes vrbane de quibus mētio habetur m. l. binas quis edes et. l. ſi interme et l. her aut̄ iura m fi. ff de ſeru ur. p̄. de ſtillicidio aut̄ ſpāliter loquitur l. ſi ſtillicidiū ff. q̄ admodū ſeru amit. et. l. ſi ſeruitutes. ſ. ſi ſublati et. ſ. ſi ſeruitus et. l. ſi dom̄g de ſeru vr. pdi. Que quidq; ſeruitutes et. tam ruſtice q̄ vrbane tā mſtuuos q̄ īvltiā uoluntate g̃ſtituūtur ut mſti. de ſeru. ſ. penult. et fi. et. l. una cū ibi nōt. ff. de ſeru et ff. de ſeru leg. p totū verū tā ſi quis habeat duas edes hītes tigna ab vna maliam pōita ul̄ ab vtraq; hīmc mā et vnā ex hīs ul̄ ambas alienet p̄ ſuūtur tante ſeruitus impōita tignū mittē di ab vna m aliam ut ē tex. m. l. i. ff. de ſeru le. i. ſeruitutem ī pōitam videri et ī. l. ſi quis duas edes eo. nō. et habetur m. l. binas quas ff. de ſeru ur. pdi. Et hoc ō q̄ her ſeruitus tām habet g̃tinuam et p manentem ſeq; m alīs que hīt tām diſ rōtinuā ut nō. bar. m dcā. l. i. in quibq; regulariter nō p̄ſuūtur ſeruitus ſ. libīas ut. l. alīq; et. l. cū eo ff. et C. de ſeru. Ac quirūtur etiā hiūoi ſeruitutes legittima p̄ſcriptione ut ī. dicetur et habet̄ m. l. ſi quis diuturno ff. ſi quis ſeru. vendi Demā ſciendū ē q̄ plemoq; doctrina ſeruitutū de quibus m Jure ſcriptū est q̄ quedam ſt̄ ſeruitutes que debent̄ a re rei de quibus fit hic ſimo et m tō de ſeru cū ſeqq̄ ff. et C. de ſeru. Que ſeruitutes reales dicūtur quia rebus ipis adherent et cū rebq; tīnent ut s̄ dixi et eaq; duo ſunt genā. Naz alie ſūt vrba ne de quibus loquitur ſpālis titulus ff de ſeru vr. predi. ¶ Alie ſūt ruſtice de q bus loquitur alq; ſpāl. titulq; ff. de ſeru ruſti. pdi. ¶ Que genā ſeruitutū plures ī ſe ſpēs gnāq; de quibus due ponūt̄ hic et extenſius ponūtur m dcīs titulis t mſti. co. Alie etiā ſt̄ plures vrbane ſpe cies ſeruitutis vlt̄ has duas que ī ſeriq; exprimūtur Quedam aut̄ ſunt ſeruitutes que debentur a re ꝓſone ut ē vſus fructus et hītatio de quibus loquitur ff. et C. de vſuf. et de vſu. et habi. p totū et mſti. e. ti. Quedam ſunt ſeruitutes que debentur a ꝓſona ꝓſone ut ē ſeruitus hoīs de qua loquitur mſti. de iur. ꝓſo. ſ. i. et ff. de op. ſeruo. et de ſtip. ſeruo. p to tū Quedam ſunt ſeruitutes liq; īppie que debentur a ꝓſona ipi rei de quibus loquitur l. titio. ſ. titio ff. de condi. et de mon. et. l. mema ff. de ma. te. que oīa notantur p glo. m. l. i. ff. de ſeru. et ibi de ſeru. m pn. ¶ Credo ad ſeruitutes rea les et vrbanas quas alie ſunt diuerſe ſpēs nā q̄dam ē ſeruitus luminū ſiue ne luminibus officiatur Alia ē ſeruitus ſpec tus q̄ ſitus ſ. nō p oīa p̄cedentium vt ſe quitur nam ille qui habet luminū cla ritatē debet ampe claritatē reli ex area vicini p feneſtrā pietis ꝓpriis ul̄ roris ut. l. luminū et. l. qui luīb. ff. de ſeru vr. pdi. adeo q̄ nō liq; vicino pietas ul̄ dominū ſuā alīq; extollere nec arborem plantare nec aliud facere p qđ obſcu rentur ipa luīna nec feneſtre ut. l. ſi arborem et dcīm. l. qui luībus ff. de ſeru vr. pdi. Ille vero qui habet ſeruitutem ꝓſpectus tm̄ nō ē nec̄ q̄ habeat aſpec tū reli ſufficit eiq; reſpicere aciē ſine re li moſpectione ut m feneſtra alien Cana pe ſubterranee nō tū pot̄ vicino vin dictū ul̄ arborem ponere ut obſtruat talis ꝓſpectus ut. l. edificia et. l. meſſu tutes et. l. liūne ff. de ſeru vr. pdi. Alia ē etiam ſeruitus vrbana que appellatur ſeruitus altīq; nō tollendi hoc ē non edifi candi altīq; Cuiq; nā fere eadem ē cū illa ne luīb. officiatur ronē quā ſeruitus fit etiā ſi vindicta ul̄ arbores contra ponantur ut m. l. edificia et. l. ſi dom̄g et. l. ſi edes ff. de ſeru vr. pdi. Demā illud uolo te ſcire Cuiq; petit aliqua ex iſtis ſeruitutibus dēs nō pot̄ aliquid facē ul̄ mrhoare p quod vſus ſeruitutis et rō dīno eiq; aſſignare habeat locū ſeruitus vlt̄ ſolitum ut ē tex. m. l. ſeruitutes ſ. ſi ſeruitus ſtillicidij. et ſ. ſeqq̄. ff. de ſeru vr. pdi. fiant l. is qui duo ff. de ſeru ruſti. pdi. Joq; nō licebit dīno hītis ſeru tutem ſtillicidij mducere aliā aquaq; ſ. celitus ꝓfluentem m domū vicini ut

clarig hētur m l·i· ff· item q̄rit· cū seq̄n
de aqua coti· et esti· et l·is qui duo de ff
ui rusti· p̄di· ¶ Her at fiuius trigm timt
tendi de qua hic ē fmo Impeditur con
stitu si loc⁹ public⁹ seu via publica it
uemat Int̄ vnā domū et aliā ut l· fi
ff· de fiu ur· p̄di· liq̄ locus talis nō i
pediat cōstitu fiututem itineris ul
ue ut habetur m l· fiututes ff· publi
co ff· de fiut·

Seruitus aqueduct⁹

Her fiuius aque ē rusticā de qua ē ti
tulꝰ de aqua coti· et esti· p totū et mar
me m·l· hoc iure· ff· ductꝰ aque et tex·
m·l· Impires ff· de fiu rusti· p̄di· et glo
i forma me de fiu verba· p̄di· et Cy· m·l·
alios et l·ꝯ C· de fiu ¶ Dico quo scien
dū ē qꝺ fiuius aqueductꝰ ē duplex vna
q̄ appellatur Austus aque ut si habeas
puteū in domo tua ul' fontē in p̄dio tuo
et mi constituꝰ fiututē ut possim ex
tuo fonte haurire aquam Et de ista ta
li fiutute nō ē hic ad p̄ns fmo ꝑ de ea
loquitur m·l·ꝯ ff· qui habet ff· de fiu
rusti· p̄di· et l· de aqua ff· co· p̄di· et l·i·
ff· de fon ¶ Alia ē fiuius aqueductus
ex fluē pub⁹ ul' p̄uato et de isto loqt̄
hic libello ¶ Her at fiuius dupliciter
acquirit videlicz hois constitutione
mēmoios ul' i vltā voluntate et tpis le
gittā p̄scriptione de p̄mo habes titulum
spālem ff· de fiu lecta· In nō at q̄rēdi
mēmoios sic consideraꝺ Aut aqua ducit
ex fluē priuato puta titꝺ et ibi acquir
ex concessione illius sic retenir res acqui
runtur ut l· luto ff· de aqua coti· et es
ti· et l· m crescendo ff· de aqua plu· ar
cen et l· aquā C de fiu fant· l· ex meo·
et l· ua et l· si lacꝰ ff· de fiu rusti· p̄di·
et dn̄a· l· si pirus Et si q̄rat Qualiter
flumen possit effici alicui priuati scñdꝫ
q̄ tribus modis p⁹ rōne originis ipius
fluminis qꝺ habet ortum in fundo p̄uato
ut m dn̄s· l· qꝑbatur et l· p̄scs· C de fiu
1° ex p̄ncipis concessione 2° longissima
p̄scriptione 3ꝯ cuius hoc quaritur pone
tur habebat vnū piratū pro quo ad a
quandū eidem concessit q̄ritꝰ q̄ ex suo la
cu posset ad ipm̄ p̄atū aquā ducere postꝫ
ipe titꝰ aliū p̄tū primū superiori p̄
to emit qꝝ qꝺ eger ampliori aqua ad
irrigandum utriusq; ¶ Quaritur an q̄ritꝰ
teneatur ad dimittendū eidem ducere ma
rem aquam soluto q̄ vtriusq; pinto die q
nō p·l· nō modus C de fiu et ibi nō· p
Cy· et q̄ hoc q cōcessio fiututis solui por
rigitur ad res de p̄nti fant· l· dāpn· ff·
si is qui bonas ff· de damp· infec· Aut
aqua ducitur ex fluē pub·co qꝺ di· pub
lici duplicit vnomō vnū fluminē naviga
bile ut padus Alio mō fluē nō naviga
bile qꝺ m trahitur ex navigabili ut ē
Cadrona ut qbatur ff· de flum· p totum
In quibus rōibus distinguitur Aut aq̄
ductꝰ derivatur ex fluminē navigabili
p se sicut padus Aut ex fluē nō navi
gabili ꝑ faciendo aliud flumen p quā
dam limitationē navigabilem Et istis du
obus rōibus Quaritur aqueductꝰ dup⁹
m videlicz concessione p̄ncipis Cuius
ff· oia talia flua et longissima p̄scriptione
tanti tpis cuius initij memoria nō existit
ut nō· p tex· et bar· m l· quo ming ff· de
flu· et dn̄a· l· hoc iure ff· ductꝰ aque et
l· fi· ff· de aqua plu· ar· fant l·i· ff· primi
titur ff· de aq̄· coti· et esti· Aliq̄n derivat
aq̄ductꝰ ex fluē nō navigabili nec faciēte
aliud navigabile puta ex quodam puo
riuo ul' fonte et tūc acquirit p occupa
tionē sic reteri q̄ i nullis bonis fuit et
ille qui p̄mo occupauit p̄fertur aliis oi
bus ut habetur m dn̄a· l· quo ming i p̄n
et dn̄a· l· Impatores et l· si m ff· si fi
do ff· de fiu rusti· p̄di· dum tm hmōi a
queductꝰ fiat sine iniuria vicinoꝝ nitū
volentiū Nam si ad eoꝝ lesionē tenderet
nō acquiretur occupatione ut qbatur i
dn̄a· l· Impatores et l·i· ff· fuit qui pu
tant i fi· ff· ne quid in flu· pu· ꝯ hic
insurgit dubiū Inter titꝰ ex flumine non
navigabili cepit aquam ducere ad eius
molendinū ul' ad cuius prata Alius certū
vicinum hoc videntes reperunt facere p̄ta
nova ul' molendina cuius rei cā voluit et
ipm̄ ducere etiā de hoc flumine aquā ad eoꝝ
prata nova seu veteria ul' molendina qui
bus titꝰ confidit se ius aqueductꝰ p̄oc
cupasse Quaritur quid iuris In qua
stione bar· m·l· quo ming arguit ꝑ et gl⁹
et finaliter sic distinguunt Aut aqua ē suf
ficiens et in habundantia pro oībus et
tūc nō erit locus p̄occupationi si omēs ibi
ter poterunt aquā ducere ad eoꝝ prata et
molendina mitēdo ipius aque grauami
nosione ut qbatur m·l· luto ff· de aqua
coti· et esti· et dn̄a· l· m crescendo et dn̄a· l·
Impatores fant l·ꝯ ff· penlt· et fi· ff·
de fiu rusti· p̄di· Aut aqua nō ē sufficiēs
ad p̄dia et molendina oīm irrigantia ꝑ
solū sufficiens ē ipi titꝰ qui p̄occupauit
et supuenientes nō debent audiri quia
sine ipius titꝰ p̄occupantis iniuria non
posset p cuiusbitos ista aqua duci et ita
debet intelligi l· Impatores fant l·ꝯ
ꝑ i· et ibi glo· ff· ne qd in lo· pub·co ꝑm
3ꝯ lect· quarta l·i· ꝑ i· ff· ne quid in
flu· pub·co ꝑm bar· pro cuius opi· nō·
tex· in l· hoc iure ff· ex fluē ff· de aqua
coti· et esti· fant regla q̄ traditur in l·i·

tantū ī pñ· ff· de rer· diui· Volterꝛ ad habundantiorē tractatū molendinor et aqueductuū ḡritur pone q ī pte supio ris fluūs et dicti molendm dicti titꝛ quidam sempmus ul' p̄dicto Riz vult facere vnū aliud molendmū de nouo an uiste possit mpediri a titio ne fiat ipm molendmū et aquā ducat ad eiꝰ ex fluūe p̄dicto l. hanc qoēm format glo. m· l· si manifeste C. de ſiu· et ibi Cy. et l· si quis ex argen· ff· si ītituꝰ ff· de edēn et latꝰ p̄ bar· m· l· quo mnus et ſm opy· doc· sic distmguc Aut illud flumē sup quo ē edificatum molendmū titꝛ ē p̄uatum ambor Aut ē simplicit pub licū p̄mo ḡritur Aut iste Riz vult de nouo edificare suū molendmū ut p̄iudicialit sibi ꝑsit et tuē pot· liite facere sine ī pedi·to titꝛ et eo īuito ut ꝓbatur m· l· flumen ff· fi· et l· paulus ff· de dāp mfec· Aut vult ipm facere ut p̄iudicialit noceat ipi titio qui m edificando p̄uenit et tuē nō ē audiendus l· i· ff· demꝫ ff· de aqua· plu· arceñ· Et ita debet ītelligi glo· m dcā· l· manifeste C. 1° p̄iudicialiter qñ flumē ē publicū tuē aut iste titꝰ habet molandmū liite edificatū qd qualit sit supiꝰ dixi Et tuē ipe Riz supuemens īuolendo facere suū nō ē audiendus ff.° titꝰ qui luce ipius aqueductꝰ p̄cumpauit pot· liite ipm Riz ī pedire m vsu ipiꝰ molādm ne au feratur sibi luce ut· l· ꝫ ff· mito ff· ne quid m lo· pu· qd' vere mtelligo eo tam quo aqua nō sufficiat utriꝫ molādi no ubi aut nō ī gmodatur utilitas mo landm titꝛ ex constitutione si molā dm Ri nō puto ꝫsonū iuri nec equ tati qd ipe Ri debeat ī pedire ar· l· lu tio de aq̄ cotu· et esti· et· l· ī ꝫtrdendo de aqua plu· arceñ· Aut iste titius habz eiꝰ molendmū illicite edificatū et tē nō debet mpedire ipm Riz· ut· l· m· ff· idem· aut ff· ne quid m loco pub·co· Sz quid erit· erit si titꝰ habet a supio ri pte fluūs edificatū nō vult ipe Ri· a pte mferiori fluūs et ipiꝰ molē dm diruare et trahē ipāz aquā· ad eiꝰ prata ul' nouū molandmū Que ritur an possit In qua qōe bar· ī· l· quo mnus sic distmguit Aut ipa aq̄ postꝙ egressa ē molandmū ul' prata dicti titꝛ prius redit ad flumē publi cū· Et ab inde ad ipius Ri· prata desce det et tuē poterit illa vti īuito dicto titio cū distmctione tū de qua s. dixi Aut nūdum redit ad ipm flumē et tē nō poterit illa vti īvito ipo titio et rō ē quia tū talis a qua p iustū titulum facta sit ipius titꝛ nō pot ipe Riz· nec alius eo īuito illa vti donec ipiꝰ dmūz p̄dixerit qd fiet tuē cū fluē publicuz mgressa fuerit ut dcā· l· ī cōcedendo ff.m eū et q eiꝰ sīmā fiat l· ex meo ff· de ſiu rusti· p̄di· et· l· i· ꝫ illud· ff· de aq̄· co· et esti· et nō glo· m fi· siu· l· cū ceñt ꝫ fi· ff· de ſiu rusti p̄dior et m dcā· l· ex meo Volterꝛ ḡritur quid si duo hñt et possident liite duo molendma vnus ī pte supi ori fluūs alius ī pte īferiori et habēs ni superiori pte velit tpe sicitatis ef tuc aquā tollere fluūs et restanare et tollerā aque fiat sic q eiꝰ molan dmū fortꝛ molat ḡritur An possit ī vito eo qui molandmū mferiꝰ habet Distmguc ff.m bar· ut s. Aut mf superiorem et mferiorem sunt aliqua parta et illa sic ꝓuanda ar· m· l· si qs hoc resserit ff· de aqua co· et esti· et eodem mō ꝓuanda erit consuetudo v tioms q̄ ī ho & sitibꝰ cāibꝰ ꝓuari cō sueuit ut l· i· ꝫ fi· ff· de aqua· plu· arceñ· vbi aut ista ressarent tuē cō sideranduū ē Aut supior p̄ius molan dmū ꝙstruxerit q mferior et tuē aut vult continere seu restūere ipam aq̄ p̄iudicialit ad suā vtilitatez et tuē pot sine impedimento fi· ar· l· paulus ff· de damp· infec· et· l· ꝙ· ꝫ· merito ff· ne quid m lo· pub· Aut vult aquā ī strmgere p̄iudicialit ut noceat īferio ri et tuē nō pt ut l· i· ꝫ demꝫ ff· de aqua plu· Qualit aut hoc dmostratur fm euidentiā demōstrabit nā m re pē tus dubia ca fortt potꝰ mtpōtatio as sumenda que mtio tarit ar· l· merito ff· q sotio et l· quateng de re· dub· cū sq· Aut mferior eiꝰ molandmū ꝙstruxit et tuē nō hiz supioꝛ ipam aquaz restrmgere qi pōtumpatam ar· dicti ff· merito Indubio aut vbi de ꝓpietate nō appet forte ꝓpt antiquitatez tpis subdistmctue Aut restrictionē ipam fiant ut sibi tm̄ ꝑsit aut vitio noce at ut s. dixi cū eiz reperiatur ī prio ri rā debet cē melior conditio possi dentis qm nō fiant p̄iudicialit ī altiꝰ Turiam ar· m· l· si quis ꝫ· siuū· ff· seq tur ff· de ꝛ· obli· et m c· ī pari cū de re· iur· li° vi° Quid aut dices citra q molandmū eiꝰ qui prius illud cō struxerit fuit diruptū ul' ꝓpt antiqui tatem ul' ꝓpt hostilitatem et firmuz remansit Et ē aliud molandmū in ferꝰ qd postea fuerit edificatū et sic stetit p longū tempus prius mola dmū diruptū sine alia reformatione postea vult pordns ipm molandmuz refiere et ad priorem statū reducere

et aquā labi fatetur ad ipm̄ et alia facere
ī p̄iudiciū mferioris molendini. Que
ritur an possit dic clarig q̄ dicat bar
ubi s. Aut superig molendinū fuit
ptiularīter destructū et nō ī totū et
tūc quia rōne ptis supest aut dicti
molendin habuit retinere possessiōez
aque debite ipi molendino ner fuerit
ei difficilis ipius aque p̄secutio seu
usus ar. l. nāliter m p̄n. ff. de actq re
do. Jōq oīa que s. dicta sunt rema
nente mteg̃ro molendino vendi fāt
sibi locū eo ptiularīter dirupto. Aut
superig molendinū fuit fundity et m
totū diruptū et tūc subdistinḡue. Aut
ista reformatio seu restauratio fit j.
āniū et idem qd dnm̄ ē ī p̄rio tāu ā.
ul. priori estante. Naz lex dicit q p̄tor
tuetur illi qui hoc āno ul. priori es
tate vsq ē ut habetur m. l. i m p̄n. et
ff. deinde ff. de aqua to. et esti. Aut ista
restauratio fit post āniū et tūc potior
et melior erit q̄ditio mferioris mo
lendini ner m eig lesionē poterit aq̄
duci ad dictū molendinū ner aliud fi
eri qd̄ habeat nocere ipi molendino
inferiori. Cuig rō ē fi. cum qua ius
aque ducende sibi quesitū p̄ occupa
tionē extinctū fuit p ām cursuz ut
colli. ex l. fi. ff. fīn. ff. de vsuf. Jūc
ta l. si quisq̄ ff. de diu. tempo. p̄scrip.
vnde alia p̄scriptio nō ē necia, quo ad i
feriorem q̄m superiorem ut l. fi. ī p̄n.
ff. de vsuca. per que patet et sic p̄dicta
sunt intelligenda q̄ aliud eet si supe
rior ius aquēducty sibi q̄sisset ex p̄ci
pis concessione ul. longissimā p̄scripti
one quia tūc tale ius q̄siti superio
nō extingueretur p tūsurrsum ām
si opus eet q̄ inferior q̄m superiorem
legitime p̄scripserit spacio trium anno
tati de quo j. dicetur. Debent etiam
p̄missa intelligi q̄n aqua ducebatur
ex flumine pub.co Secꝰ aut si ex flume
priuato et gressione priuati q̄ ner
tale ius extinguitur. Amo ut s. dixi
et bñ nō. Amplig q̄ritur quid si illud
molendinū q̄d ē destructū fuerat p
dnm̄ eig auctā ad ctū tempus locati
āñ eig diruptionē ad quē p̄tinebit re
formatio an ad dnm̄ an vō ad ḡduc
torem dic ut nō. bar. m. l. rotem. ff.
de publi. q̄ eius densione fatiunt. l. nā
ī plures m p̄n. ff. loca. et l. hactenus
et l. fīn. ff. mde q̄siti ff. de vsufruc
et l. eum. C. de vsuf. et l. q̄. ius et ibi
nō. et l. q̄ pretarig ff. de dap. mfer.
Sz pone q̄ duo ad eoz molendina
trahunt aquam ex flumine publico
puta ī pado ul. tiremo q̄d flumē tenin

transit penes portas pap̄. et destendit a lacu
maiori p territoriū mediolani. Hic q̄rit
nūquid ge mediolani poterit auertere
ipm̄ flumen totum ne amplig decurrat
more solito ad Ciuitatem papie dic bre
uiter q̄ nō et p hoc allegio tex. ī l. i. ī
p̄n. C. de alluuion. licet m hac spē sup
positione ciuusdam silis fluius facta olim
p ducem Mediolani aduersus vtriusq;
ptis ī Ciuitate flor. multas leges alle
gauerunt et rōes et illū tex. ignora
uerunt pro qua densione fuit q̄ Ci
uitas pap̄. Jus ducendi ipm flumen
ex ipo lacu ad ipāz Ciuitatem p̄scripsit
plusq̄ n. ānoz scientē et patiente
cōi mediolani. Jō uter etiam longissime
p̄scriptionis Cuig initij memoria nō exis
tat. Quesitū ē plemssimū Jus dū
fluius ḡducendi ipi gi pap̄. ut dicā. l.
quo minus et dicā l. hoc iure ff. ducto
aque. Olt̄ q̄ritur pone q̄ flumē ex
quo aqua ad molendinū ul. piscaria di
uiditur linite m tribus p̄missis mu
tauerit alueū suū. An p hoc ius aque
ducende sit extinctū et breuit sic dis
tinḡue. Aut flumen hanc mutationē
fecit subito et vno impetu et tūc p
ditur et extinguitur Jus aqueducty
Aut alueū mutauit paulatim tpribq
imperceptis ad modū alluuionis et tūc
nō extinguitur ff. ius ipm aqueducty
durat ut. l. hoc ff. si aquā ff. de aqua
cotī. et esti. et ibi q̄batur. Pone si mo
lendinū existens ī pado impetu aq̄e
ul. alio tāu destenderit mferiq̄ sup ali
eno territorio an possit a dnō vendicari
sine aliqua pecue solue ul. teneatur
ipm dns redimere ab illis p̄soms su
p quoz territorio sedere habet et sic af
firmare. Et breuit ff. ñdo q̄ sufficit
dnō cauere de dāpno mferto tam p̄ti
to q̄ futuro vt tenetur dns ad emēdā
illiq dāpm si qd̄ ī illo territorio illatū
ē ul. mferri speratur ut her q̄bant
m. l. hoc amplig. ff. si ita. ff. de dap.
mfec. et l. ita. ff. de mten. tru. et na.
l. celsus ff. ff. si ita ff. ad exhibē.
cū sy. Amplius q̄ritur ex qua matia
possit fieri canale p qd̄ ducit aq̄ dic
q̄ ex mā q̄sueta m regione illa ut ha
betur m dicā l. hoc iure ff. penlt. et l.
si prius. ff. i. ff. de aqua plu. et l. q̄nq
ff. de fun. irrit. p̄di. Pone dns fluius
priuati gressit duobq duisis tempori
bus aquēductum qd̄ facere potuit
ut l. mgredendo ff. de aqua plu. et l.
luctio ff. de aqua cotī. et esti mo 2us vult
facere suū canale sup canale prioris
quēritur an possit dic q̄ sic si faciat
sine ipius impedimento uel lesione

ſiu aqueducty ut traditur m·l· hoc uur
·ff· fi·ſ· all· ff· de aqua plu ¶ Sz quid di
ces ſi mt contendentem uis cuuſius
ſiutut et acquirentem contentio o
riatur de loco p quē debet aqua duci
ul iter fieri tr dic q ii nō ſit gnē
tū mt ptes de loco potent arguens
de uuis iniure vti ſiutute p quā cū
q ptē loci ſiututis ſi de equitate de
ſignabitur p arbitrū ſeu iudicē ille
loco qu minori cedat ī gmodo pdn
et loci ſiututis ut her hūtur m·l·
ēto gnm ·ff· ſi toty cū ff· ſeqn et·l· ſi
m· ff· de ſiu ruſti· pdi· et·l· ſi cui ſi
plici ff· de ſiu tr· gnāli facit·l· ma
ff· fi· ff· de ſiu ruſti· pdi· nſi ſiutus
ſit legata m teſtō quo cāu ē ī arbitō
heredis dſignare p quā ptem pdn
ſiututis vti debeat legataria ipa ſiu
tute ut·l· ſi una ff· de ſiu ruſti· pdi
Sz nūquid ille qui habet ius aque
ducty pot alia partem aqueductus
gredere dic q aut contredit de dnī vo
lūtate a quo tam habet et tenet cō
ceſſio Aut ſine eius voluntate et tr
aut vult gredere poſtp aqua migreſſa
t· ſuū fundū et tūc idem als nō trāz
contreſſio ut nō· m·l· cū cet· ·ff· fi·t
l· ex meo ff· de ſiu ruſti· pdi· facit·l·
i· ff· illud ff· de aqua cotī et eſti·
Quid at ſi molandinū ul fundus
cui ſiutus debetur uendatur ul alie
netur an ipa ſiutus tūſibit ī emp
torem dic q ſic cū ſit ius toheretis
rei ut habetur m·l· ſi pto tunc et·
l· una ff· ſi fundus ff· de ſiu ruſti· p
di· et·l· aqueducty ff· de gtheri empt
et l· alienato co· tr cū ſy ¶ Poſtre
mo aduertendū q ē quedam aque de
ſue ſus qpie loquendo quā ſiututē pa
titur vnūqdq pdiū ruſticū cī altō
de tribus mois ul cōuentione uel
longa conſuetudine aut natura loci
ſtatutū quippe ē p nāle loci ſitum
ſeu ſtatū ut ſemp in pdns ruſticis p
diū inferig ſiuat ſuperiori m irrigi
endo aquam celity deſtendentem ut
ſditur m·l· i· m fi· et·l· ī· m pī· ff· de
aqua plu· arcen· aliā uō aquam aluī
de quementē nō tenetur recipere
ut habetur m·l· is qui duo de ſiu
ruſt· pdi· et·l· i· ff· Item q̄rit cū ſe
cūd· de aqua cotī· et eſti· Et q̄dictū ē
ſupiq̄ hant ſiuitutem q̄ri longi tē
poris p̄ſcriptione vidamq̄ generaliq̄
de oībus q̄ut ſiuitutes p̄ſcriptione
q̄rantur Vbi aduertendū q̄ quedam
ſunt ſiuitutes hītes trāz ctinuā ul q̄
dam nō hītes tam diſcontinuam
ul inter pellatam Ille quidem dicūt

hīē trāz ctinuā ul q̄ī m quaz vſu nl
lū ſtim hōis ul q̄ī requirit ex m
ſiuitute luminū ſtillicidij altq nō tol
endi et p̄ſpectq et p gtrariū illedi tur hīē trām diſcontinuaz ul inpella
tam m quaz vſu hōis ſtim requirit
ex m ſiuitute uie itineris et aque
haustus et de hīs plene traditur p
glo et doc m·l· ſiuitutes log fra ff·
de ſiu tr gnāli et·l· foramē ff· de ſ
iu ur· pdi· ¶ Dubitari aut q ſicut
de ſiuitute aqueducty an fit ctinua
ul diſcontinua ſup quo glo· ſuit diu
ſe nā glo· m·l· ſiuitutes ſtā cit ne
diū dicit ſimpliciter trāz cē ſiutu
tē ctinuā ¶ Glo· aut m·l· forame
diſtinguit et melius An m eius v
ſu interredit factū hōis et tūc dē
diſſinuua diſcontinua et inpel
lata Aut nullū ſtim hōis interredit
et tr dē hīē trām ctinuam ut de fal
cidia et de alijs dictū t Et her ī nec
tigatio ē vtilis et nīa qpt ea que
ſibi ctinuntur ¶ Quibus p̄missis nota
modū p̄ſcribendi diſtinguitur Aut
ſiuitus habet trām ctinuam ul q̄ī
et tūc p̄ſcribit ſpatio longi tpis x·
ul xx· anox ſicut alie īmobiles ut
habetur m·l· ꝯ· C· de ſiuitut· et ibi p
Cy· et alios et·l· ſi quis diutuino ff·
ſi ſiu ven· facit·l· ſ ſi mater ī pn
ff· de ſiu· urba· pdi· et nō p glo i·l·
i· m· fi· ff· de aqua plu· ar· fallit ī
ſiuitute aqueducty que trahitur ex flu
me publico nauigabili ul ſuiente
aliud nauigabile que nō p̄ſcribitur
longo tpre ſ requiritur longiſſimu
cuius ītij memoria nō exiſtat ut d·
·l· quo minꝰ m fi· et·l· hoc iure ·ff·
ducty aque ff· de aqua cotī· et eſti·t
nō· p glo m dnī·l· ſiuitutes et p
Immo m·c· de quarta ext de p̄ſcript·
Aut ſiuty habet tam diſcontinuā
vt una iter et ſilia de quibus ſ· et
tūc p̄ſcribitur longiſſimo tpre cuius
ītij memoria nō exiſtit ut d·l· fo
ramen· et·l· ſiuitutes et pbatur i·l·
i· m fi· et·l· fi· ff· de aqua plu· ar·
et·l· ī· ſ· añ plit ff· co· tr memo
riā aut extare net eis ītij pbabit
hoc nīs ſm glo· m·l· ſi arbit· ff· de
pba· et Immo· m·c· uemens ext
de ẋ· ſing· Si teſtes dicant nullū
qui hodie viuit iudiſſe dtam ſiuti
tem ipm ul conſtitui et q nūq
viderint ul audierint aliquos qui
dixerunt ſe iudiſſe ul audiuiſſe
ipam ſiuitutem inpm ul ſtitui
ul ab alijs audiuiſſe qd iudiſſet ul
audiuiſſent et ſe ſemp audiuiſſe a

maioribus dici illā aquā sic fluisse ex dicto fluie ductā ad ipm molandinū tē. Et m hoc debet cē cautela pruīs ul' aduocati stur formare capla qr si capla erūt bñformata testes starent melig ꝛ̄ndere illa cē vera. Fluē ires tat q̄rit que sunt de suba et q̄ requ rūtur ad tales p̄scriptiones pficien das dic̄ p quinq; p̄mo longi ul' lon gissimū temp; ⁊ m qualitatez fruitu his ut p̄xime dixi. 2° gtmuatio pos sessionis que medio tpe nō fuit mt rupta ut dcā l. si quis diuturno et ī dcā l. ij. C. de fruc. 3° bona fides p̄scri bentis ut dcā l. si quis diuturno ibi ner ui. nec clam. et m l. i. §. i. ff. de itr. actp. pua et nō. p glo. m l. i. §. hoc mt̄dictū ff. de aqua. co. et esti. Ꝙ p̄scribens fuerit vsus ipā fruc tuē uult fructus credens sibi gpetē et sic fuerit in bona fide ut m l. fi. ff. q̄d fruc amit et m l. i. §. nulla rette ait et l. fi. ff. de itr. actp. pua ad q̄ fiunt l. i. §. hoc mt̄dictum ⁊ §. p glo. 4° p vsus sit sciente et pa ciente aduersario ut dcā l. ij. C. de fruc. et m l. si a te ff. si fruc ven. fiunt l. quoti. ff. de fruct. Et hec scā ctā ad uersarij requiritur ī p̄scriptione fru ctuū itorporaliū entiastrox. puta cler icalem ext. de cler. et ctā ī p̄scrip tione mer. et myti impij ut nō p bar. m dcā l. i. m fi. de aqua plu. ar reñ. Et qñ m supioribus articulis octuginta aliqua dubia iō q̄runtur re ca p̄mū articuluī de tpe p̄scribendi An ult. hoc tēp; requiratur pbatio veri tituli Et vi. Ꝙ sit qr scribit sine titulo nō p̄dest p̄scriptio. l. nullo. C. de itr. ven. nū sy. ibi nōt. Ingtiuū de ēmnant oēs glo. et doc. ut nō. ī dcā l. si quis diuturno et l. fi. ff. de aqua plu. ar. et m l. fructues ff. de fruc. et p Cy. m dcā l. ij. C. de fruct. aliqui tñ ioꝛ opio ē irpbata dicunt q̄ saltē ē allegandus titulo et si nō pbandus p ea que hñtur m l. tū de rem vso ff. de usuris de quo p Jmo. m c. si diligenti ext. de p̄scrip. et Jo. an. de p̄script. c. i. li°. vi°. ner ob. d. l. nullo qua loquitur m p̄scriptione rer̄ tor poraliū. Sed dicē ꝑm dy. ē qr m p̄scrip tione rer̄ corporaliū requiritur magnū fundum qr pditur iri dñuz ut aut̄ misi. C. de bo. mat. qd in hīs corporalibus nō pditur tū m eis iri dñiz fruct̄ sup quo illud Jus ītor porāle fundatur ut. l. loci corpus ī

pri. ff. si fru vendi. Ex qua posset cē manus p̄uditui m p̄scriptione alicui⁹ rerū ītorpalis q̄ modice iri corpalis ió tu potes dare aliam rōnem vi q̄ ī p̄ scriptione ītorpaluī requiritur scientia et patientia aduisarij ut dcm ē p quā mdurant quidam p̄sumpty consensus et quedam ficta contestio que tñ opa ri debet q̄tū expssa m rebus corpalibꝫ ar. m l. m gredendo et l. labeo ff. de a qua plu. ar. et sic erit p titulo vñ pt dici q̄ qi. sil. quemunt ut ī rerib⁹ ītor poralibus requiratur ficty titulꝫ qui ducitur p scāz et patiētiaz aduisarij et ī rebus corpalibus requiratur expss sus et ueꝝ titulꝫ et m eis nō attenditꝝ scā aduisarij qua cont̄ ignoratiā currit ipā p̄scriptio ut hētur m l. fi. m fi. C. de longi. temp. p̄scrip. et bar. m l. fi. de aqua plu. arcen. Circa 2m articu lum de gtmuatione possessionis Quer itur q̄litꝝ mt̄rūpatur p̄scriptio ī iſtis re rebus mtorpalibus dic q̄ eisdem modis quibus mt̄rūpitur ī rebus ī corpalibus vi. ut nō. p glo. m l. ij. C. de fruc. et per Jmo. m c. audit. ext. de p̄scrip. m glo. fi. qui modi hñtur m rer. m l. naliter ff. de usurap. et l. qui vmūsas §. i. et ij°. ff. de acq. poss. et nō. s. m forma rēnsionis rei fre. p. libello m glo. sup vbo p̄script. Circa 3m de bona fide que ritur qualit̄ bona fides ꝙbabitur. So. dicit dy. q̄ m dubio alio mōdo nō ꝙ bato nō p̄sūitur bona fides sicut p̄sūit̄ in p̄scriptione rer̄ corpaliū ut nō. p glo. m l. penlt. ff. de lon. temp. p. et ꝑ si quis empt. §. i. C. de p̄scrip. xxx. an. et m l. nemo ē pdo. ff. de rer. mur. et mst. de art. §. alie. Et pot firmari her opi. qr scientia et patientia aduisa rij mdunt tantū gsensum gr̄ sequitur q̄ nō utitur vi clam ner p̄cario gr̄ ē ī bona fide Incontrariū tenet Cy. et Ja but. m l. i. C. de fruc. et bar. ubi ē qr nō p̄sumitur bona fides ꝑ ꝙbari debet p aliquas circūstantias et aliud ē ī p̄scrip tione rer̄ Corpaliū Et ratio dicē ē qr m rebus corpalibus fiunt p̄sumptiones bonā fidem ut dcā l. nemo ē pdo qui titulꝫ cessat ī re rebus mcorpalibus ió cessare debet p̄sūp tio bone fidei p̄tea ꝑm eos q̄libet res est sui nā libera ut l. altig et l. nū eo. ff. et C. de fruc. gr̄. fructꝫ ē huic nāli iuri oppo sita merito gr̄. bona fides nō debet m ea p̄sumi ar. m c. i. de prescript. li°. vi°. q̄ ratio cessat ī rebus corpalibus ī quibꝫ p̄scribendis nus assistit ꝙpt titulū ut ff. de usufr. l. i. et per totum vnde bona fi des probanda ē m istis rebus m corpo ralibus p recturas et interūptiones ꝑm

eos ut qua p̄ressor eius vsus ē ipa ſiu
tute qua nunc ipe vtitur ar· m· l· fi· ff·
p ſuo et qd nō· m· l· celsus ff· de vsura et
p testes reuocandos qui dicant ſiututez
illam cē debitā ipi fundo ar· nō· p glo·
m· l· i· ſ hoc mterdicto ff· de itin· actq; p
ua Ego at· credo q; pbando se vsū ſiutute
spatio vmg ām· scientе ac patiente adū
sario p̄sumatur bona fides ar· dn̄· ſ· hoc
mterdicto ¶ Circa q̄rtū q; vsus sit iure ſiu
tutis nō iure dn̄ij ul· q̄· solet q̄ri qualit·
fiet hec pbatio dicit quida· standū iura
mēta· utentis cū hec qualitas bone fidei
sit aīo mclusa uȳ nō· p glo· mſti· de actī
ſ alie et p Ja· de arc· et p bar· m· l· phe
rede m pn̄o· et l· tenet de arg· hȳ· Quaz
ſmāz reprobat glo· m dcō ſ· hoc mterdicto
et silit· doc· et etiā Jmmo· m c· bone ext̄
de postu· Et merito q; absurdū ē dicere
q; stari debeat udito ptis ut l· oībus i ti
ē de testi· et c· ne quis m sua tā· l· i· vñ
dicat dnā glo· q; debeat pbari p testes q̄
dicant se vidisse constitui ipāz ſiutute
a talu et p talem fundū Nec practica
cā sit dura et grauare habeat p mduretū
pbare titulum reprobata ē a doctoribus
q; ut s· dixi nō requiritur titulg ut dnā
l· si quis diuturno Quare ſm alios quo
rū opi· gpbat Jmmo· m c· bone dicēdū
ē· q; sufficit pbare publicā vocē et famā
cē mē vicinos Jus ſiututis gpetere et
vidisse talem p̄dere sepes et mundare
fossata tpibus debitis et silia facere pro
gmodiore usu ſiututis Circa quārtū vz
de patientia et scientia adūsarij queri
qualit· pbabitur dic ſm doc· q; dupl·
ſ· vere et p̄sūptiue vere quidem pbabi
tur si utens ætificauit sup hoc eius
adūsarū ul· sibi dicendo ul· de nūciādo
ar· m· l· de nūciasse m pn̄· ff· de adult·
et l· emptor et l· si gt· ūsia et l· si per
mutationē· c· de euict· cū si· p̄sūptiue
aut pbabitur Justa· qualitate ſiututis
ex rationabilitatis· utpote si iste p̄scribens
utebatur cotidie ſiututi itineris p domū
vicini In qua habitabat Aut p eius fīi
dū aquā ducebat quē possidebat tunc
per se ipm Aut si tenebat fenestras a
ptas gtinue i piete domus ipi vicini
quā habitabat certe m hȳs et silibus
casibus presūtū· hūisse scientiaz ar· i· l·
qs qs c de rescim· ven· ad qd fiant qd p
batur m· l· ueig et· l· cū de m debito m
pn̄· v· et iō· ff· de pbat· ¶ Sup ē nūc vi
dere qualit· ſiututes acquisite pdantur
m quo articulo sic dicendū ē q; duobus
modis pdūntur vno quidem mō· p ex
p̄ssam remissionē eius cui ſiutus gpetit
cū liceat cuiq; Jura sua remittere ut· l·
q̄ritur· ſ· si uenditor ff· de edil· edic
et· l· si quis m̄ scribendo ff· de pact· 2° mō tollitur cū ſ̄ facit q; traditur vnū
qd q; dissolui posse eo mō quo ligatū ē ut
l· put quisq; ff· de solu· et· l· ab ep̄to ff· de pact· 2° mō tollitur p nō usuz
legittimū p̄scriptione itiuemente ut
l· penulti· et fi· c· de ſiut· hz hic est
plenq; attenn vñ q; exclusione distinguc
Aut agitur de pdenda seu tollenda ser
uitute urbana seu rustica p̄mo cau duo
requirūtur q; nō sit usus ipā ſiutute
spatio x· ul· xx· anoz et q; eius adūsa
rius aliquid fecerit cont· ſiututem
ut puta clausit forma m qubq; exclu
uerat cē tignū ul· clausit fenestras p
quas luiā ul· aer recipiebantur ul· si
altiq; extolleret parietē qua debebat
seu patiebatur ſiututē altiq; nō tollen
di 2° aut· cau· cū agitur de pdenda
rustica ſiutute tuc sufficit vnā mter
uenire vz nō vsq; et sic negligentia i
nō utendo longo tpe ipa ſiutute ex pte
eius Cui expetebat ut hec oīa habent
m· l· hȳ· autē Jura cū· l· se ff· de ſiu·
rusti· p̄di et· l· si quis alia· ff· fi· ff· q;
admo ſiu· amitt· et· l· tā· m fi· ff· de
ſiu· urba· p̄dio ¶ Circa quantū tempus
ē illud qd m hac p̄scriptione requiritur
distinguc Aut ſiutus ē talis gditionis
ſm eius ordinatione q; minus usu·
mequalitū tpis mterdit puta mēsiuz
diez aut horaz vbi tria Si quis habz
ſiututez ducendi a quam ad eig pratā
vna die m septimana ul· diabq; horis m
die ul· vna die i mense tuc requiritur
tempus duplicatū q; sufficit simplex
m alijs ſiututibus habentibus gtinuū
usum ut· l· si sic ff· q; admo· ſiu· amitt·
et nō· p glo· m· l· penlti· et· fi· c· de ſ
utut· Aut ſiutus nō habet mterualla
tpm m eius usu et tuc pditur ſiu
tus nō utendo spatio x· ul· xx· annoz
ut dnā· l· penulti· et fi· c· de euict· et
nō· p Jmmo· m c· q̄sta ext̄· de p̄scrip·
diceret aliquis q̄re nō requiritur tm
tempus m ſiutute pdenda sicut i ac
quirenda ſed̄ detur q; fauorabilior ē
cā liberationis q; obligationis ar· m· l· a
rianus de act· et ob· ¶ Amplius circa
hoc Queritur nūquid oīa illa q̄ s·
dixmus forte nūia m ſiutute p̄scri
benda etiam sint nūia m ea tollenda
et libertate prescribenda· sc· bona fides
et stā adūsarij distinguc Aut qs vult
p̄scribere libertatem contra rusticam
ſiututem et tuc sufficit sola neglige
tia non utentis Aut vult p̄scribere
contra urbanā et tuc puto bonā fidez
et adūsarij sāz forte nūāz cū m hoc
casu factum p̄scribentis sit nūm ut

ꝑdixi ut dñs. l. hec aut Jura et tria l. ī fiē

plenam et Ommmo

DAM D piro euidentia dicendum ē
tritur quid sit iurisdictio
ubi ꝛndetur ꝙ iurisdictio largo mō sup
ta ē ꝓtas de pub.co mtroducta cū nūtia
te iur' dicendi et equitas statuende ut
mquit glo. m. l. i. ff de iurisdic. om. iudi
Inde q̄ritur cū iurisdictio sit genꝰ an cō
phendat sub se spēs et quales dic ꝙd
ē genus ꝙphendit sub se mex Jmperiū
ar mixtū et simplicem iurisdictionē ut
traditur p glo. et bar. m. l. Jmperium
ff. de iurisdic. om. iudi. et ꝓbatur m. l. i.
ff. de offi. eiꝰ cui mandata ē iurisdic. et
m auct. de defen. cui ſ. ius iuran. Per
hoc ꝛnditur illa q̄stio si Jmpator gtule
rit alicui iurisdictionē m castro an videa
tur gtulisse mex et mixtū īperiū et dica
tur ꝙ sic quia vbi iurisdictions simpl
platim debet mtelligi m suo potentioi
significato p iura s. all. et p. l. fi. ff.
de constit pn. et ibi nō. Quid at si utr
Jmpor vbo gredmg vbi ghīa gredmg
ibi m castro sartiane iurisdictionē qd
habet īportare istud vbi gredmg Quī
dam dixerunt ꝙ īportat nudū exercitū
iurisdictions nō ius aliqd nec iuri tūs
lat Cdirecto eox q̄ tradūtur p glo. et bar
m. l. fi. m pn. ff. de dona Alex nō et melig
dicit ꝙ īportat tūslationē iurisdictions
totig iurisdictions ar. m. c. abbate ext.
de v. sign. et l. i. ff. de constit pn. et l. i.
ſ. cū urbem de offi. pfec. urb. CPoste
quer q̄ritur qualit iurisdictio plena m
suo genꝰe supta acquiratur Ad qd sic ꝛn
dendū ē ꝙ tribus modis ſ. lege gsuetu
dine et principis concessione ut nō p
glo. et doc. m c. qm enormis ext. ne p
la vices suas et m. l. more ff de iur.
om. iudi. ꝓbatur ex hijs que hnt. m. l.
i. ff de offi. eiꝰ cui man. ē iurisdic. et
l. i. et fi. C de eman. libe. et Jmo ī c.
gquerente et c. ab emax ex. de offi. or.
Quarto etiā mō acquiritur ſ. legittīa p
scriptione de qua ſ. dicetur. Liz aliqui
voluerint dicere huic cauz mduci sub
illo de gsuetudine qd ē flm iuxta nōta
p Cy. m. l. ꝙ ī mā. q. c. q̄ sit lon. gsue
dō si sumatur Jurisdictio m sua indi
spē tuē etiā acquiuntur p delegationē
ab ordinario factā ut l. i. ſ. qui man
data ff de offi. eiꝰ cui man. ta ē iurisdō
et l. mort de iur. oī. iudi. l. solet de
offi. pgsul. et le. Qui autē appellā
tur iudices ordinarij dic ꝙ illi quibꝰ
a lege ul' ab mpiali culmine gpetit
iurisdictiō ptās ut habet. ꝙ. vn. c.
a iudicibꝰ et d. l. i. ff de offi. eiꝰ sunt
autē ut iudi. sine quoquo suffra. ſ.

sic igitur et ſ oportet et m auten. de
man. pn. et m auct. de Judi. p totū et
de offi. pfec. urb. ff. et C. Et adūtendū
ꝙ piorib⁹ iuribus īcorporalibus iuris
dictionalibus gpetit cōfessoria et negā
toria sicut dcm ē s. gpetere ꝙ ſ ututi
bus rusticis ul' urbanis ut nō. p Jmo.
m c. gquerente ex. de offi. ordi. et m c.
mt quatuor ext. de maio et obe. et m
c. abbate ext. de v. sign. CQuid si Im
perator gtulit diuisis temporibus pu
re et simpr duobus militibꝰ et sepe
ratim iurisdictionē ꝑpetuam m eodē
castro ul' ī eadem Ciuitate sicut et fant
papa qui plurib⁹ psonis cōfert idem
bñficiū Queritur quis sit pferendꝰ
Dicunt dic ꝙ ī bñficijs ecclīasticis ha
bet locū regula qui por ē tpre potior est
iure et mspicitur tempus date licēt nō
tēpꝰ pētationis ut m. c. eū qui et ibi
nō. ext. de rescrip. li. vi. et m. c. cūplz
sic ciuis ext. de sceptr. In bñficijs at
et priuilegijs tpalibus seu impialibꝰ
dic idem maxie q̄ frequens cōcessio
sp mtelligitur m dubio facta sine p̄iu
dicio et lesione priorꝭ ut l. ꝙ. ſ. si qd
a pn. et ſ. merito ff. ne quid m. lo. pub
fiant qd nō. p dy. m regula qui prior li.
vi. Vltra q̄ro nūquid q̄libet vniūsi
tas habet gnālem iurisdictionē cū me
ro et mixto īperio a lege ul' gsuetudi
ne Aut vsurpatione Dicunter distīgu
ue ſm bar. m. l. Jmpuz et m. l. i. ff
de dap. mfec. Quedam ē vniūsitas q̄
gstituit vnā puīciaz ut ē populꝰ lom
bardie ul' tuscie et tūc talis vniūsitas
ipius ꝙ rector ul' pses habet oem iuris
dictionem cū mero et mixto Jmpio
ut l. i. et ꝙ ff de offi. re. ꝙ. et l. illici
tas ſ qui vniūsitas q̄ gstituit solā Ciui
tatez et tūc ipi et eiꝰ rectori gpetit iu
risdictionē simpr de iure cōi m causis le
uibus tm nō aut mex ner mixtū Im
puī. ut C. de defen. Ciui. l. i. et m. autē
de defen. Ciui ſ. audiendi et ſ. audient
et ſ. usuraꝝ m fi. fallit m Ciuitate
romana ut l. i. ſ. cū urbem ff de offi.
pfec. ur. fallit etiā hodie m Ciuitati
bus lombardie quibus mex et mixtū
mperium gressum ē p legem et pace
constantie et m aliquibus alijs Ciuita
tibus que hodie mfimte sunt CQueda
ē vniūsitas q̄ gstituit aliqd simplex
Castr et tūc aut illud simplex Castr sb
est alicui Ciuitati et tē nō gpetit aliq.
iurisdictiō p. Ciuitas Ciui subest habet
illā q̄ exeret m illo castro ut ꝓbat. m
l. qui ex vico ff. de admuīa fiant l. mo.
C. de nā. libe. et C. de epis. et clic. l. nul
li. Aut tale Castr nulli subest Ciuitati

ꝫ solu ꝑsidi ul' dnō gñali ꝓuīne et tūc
habet illā eandem urisdictionē de ure cui
quā habet ḡlibet Cuitas ut ī Castris mō
tis ferrati ꝑm Azo ī suma sua c. ma-
mum. pa. Quedā uō ē vnusitas q̄ nō
gstituit ꝓuīcā Cuitatē nec Castr sed
quoddā collegiū artificū ut puta lamfi
cū. t. dnū et tr̄ hz simplicē mēle ipos
Jurisdictionē et Jmperioꝝ l. fi. et pe.
c. de ur. ō. iudi. et nō Jmo. m. c. cuz
ab eccīaz ex̄. de offi. ordi. Diso ḡliter
urisdictio acquiratur videndū ē ḡlit
eig possio apphendatur et gtinuetur
vbi ꝑm Jmo. m. c. n. ex̄. de Capell.
monacho. Intendū ē q̄ possio gñal
urisdictionis apphenditur si vng actg
etiā solig urisdictionis ex̄ceatur verbi
gra si tolnouit de vna tā cuili ul' cīa
li ul' si quid aliud sile faciat qd ad ge
neralem urisdictionē ptineat Jnten
dens semp m aiō suo uelle uti ipa uris
dictione vmūsalit nā si solū mtenderet
vti ptialarter puta m caus Cuilibg
tm nō acquireret sibi possione ī cīa
libus ar. ff. q̄ad hui admit. l. fi. et ī
c. audit. et m c. nī olim ex̄. de ꝓscrip
vexptū m caū ꝓdicto ipa talis uris
dictio dō mō apphensa nō extendit
ult illā psonam m quā ipa urisdict
fuit ex̄ecutata ꝑm eū ner ob ad hoc q̄
s. dicitur q̄ p vnū actū urisdictiona
lem queritur possio m oibus q̄bēß
sub urisdictione quia diusi sut caus
Et ī dire ꝑm eū ē quia ni gñali u
risdictione q̄phenduntur ones ptes
eig Jo. p ex̄ceptū vng actg q̄ritur pos
sessio m oibus actibus ipt cor gnexi
tatem sicut dr̄ in gleba nam vnus
glebe apphensa possione mtelligitur
etiā apphendi m oibus alys sibi tōti
gius ut m. l. m. ī pn̄. ff. de actg. possq̄
que ī nō g̃gruit psoms que diūse et
se petrate st. Adūte qd hec opy vr̄. ab
surditatē gtmere seqt n. ex ea q̄ si ī
aliqua Cuitate ul' Castro q̄petat ali
cui Jurisdictio q̄ eig possio m singlis
hoibus nō q̄ratur ni. tr̄. cū ī singlis
urisdictionē ex̄stut vñ Cy. et alij
doc. m. l. i. cōr. fi. C. de eman. libe. aut
sentiunt dr̄ ut ibi Ego idem puto m
hoibus qd ī spēbus urisdict quia oes
hoies sub vno tantu mcludunt. Secg
si m diūsis vñ si alicui q̄petat urisdo
m ēto territorio hnti plura Castra di
uisa si vnus actg urisdictionis ex̄ce
atur m vno hoie vng castri nō erit
q̄sita possio quo ad hoies habitātes ī
alio castro ꝫ bñ erit q̄sita quo ad hoies
eiusdz castri Cū hac dtmnatione m.

telligo dnm Jmo. et alioz doct. Arqri
tur etiā urisdictionis possio alio mō
ꝑm Jmo. ut si quis pub̄ ꝓtes q
suetus cuitatis ul' ille bamū pub̄
ul' edictū ꝓsueuit hoc mō Ex pte
talis dnm ꝓpitur vmūsis qd nullg
audeat tale quid facere sub tali pena
liz cum nullg gtfecerit tūc possio ac
quiritur urisdictionis si nullg alius
erat tr̄ ī ipa possiōe urisdict alioqn
si tūc alius p̄or cet ī possione nō q̄
reretur ex hns actibg sibi ulla pos
sessio tñalis urisdictionis quo ad oēs
eig spes ner quo ad oēs psonas ꝫ bñ
q̄reretur quo ad illa sola capla ipius
urisdictionis et ꝓtū ad illas solas p
sonas m quas urisdictione ex̄ruisset
Et ex hns patet ꝑm Jmo. q̄ si ali
quis tiranq̄ faciat hoiēs alicui ulle ul'
Castri alti dm̄ gfiteri et ptestari q̄
st̄ siu hoies ul' suc urisdictionis
Aut ab eig acpiat uramentū fidē
litatis ul' faciat eos renūtiari uris
dictionī priois dn̄ q̄ p hoc nō ac
quirat sibi ulla possionē ī urisdic
tione quia talia nō st̄ actg urisdic
tionis ut m c. cū dilectg ex̄t̄. de reli
gios. domibg Retinetur aut possio
urisdictionis cū fuerit q̄sita sicut
possessio ceteraz rer. tpaliū. videlicz
solo aiō ut nō. p bar. m. l. iusto. ff. nō
mutat m fi. ff. de usucap. et p Jmo
m c. q̄relam ex̄t̄. de elec. et m. c. bo
ne lo. n. ex̄t̄. de post. vnde si p qnq̄
gnita āos quis staret postea q̄ nō
utetur ipa urisdictione m ipo castro
ul' ulla dūmō alig eo tpe nō uteret
nō priuatur ure suo Quīo si quis
habeat urisdictionē ī cto territorio ū
sunt plura castra et vno solo usus
fuerit Jurisdictione possio retine
bitur m oibus castris eiusdz territo
ꝑm eū ubi s. ar. dr̄. l. ny. m pn̄. ff.
de actg. poss. Qualit aut acquira
tur possio diffinitum cīa fuit cū
et qualit retinetur plene nō. p Jmo.
m c. m lris ex̄t̄. de rest. spoliat. Cir
tū p̄missa ocurrit dubiū pone q̄
aliquis p̄tendit ad se ptinere urisd
dictionē talis Castri q̄ ab alio possi
tur Queritur contra quē agere de
bebit gfessoria an contra illū possō
rem an cont hoies castri Dic breuit
q̄ agi pot contra vtrūq̄ ut nō m c.
audits et m c. cum olim ex̄t̄. de pre
scrip. et spetabit cont hoies ar. ff.
si vsufruc. ven̄. l. sicut ff. ꝫ si q̄ratur
et. l. si quis diutur. no Et si fuerit
actū contra alterū sm̄a lata nō fiat
alteri plenū p̄iudiciū msi fuerit

cam̃ suã agi l sepe ff. sruentibus ff. de rr. udi. qd sequitur Jmo. et Jo. an. m dr̃o c. auditi. m p̃ma glo. ubi plene de hoc. ¶ Modo rr̃eoro m dubiũ An urisditio gñalis q̃ritur p̃scriptio ne et dic q sic p dictũ c. auditi et c cũ olim ext̃. de p̃scrip. Et idem sept̃ Cy. m d. l. i. C. de emã. libe. q qua se tentia facit tex. m l. fi. ff. de aqua. plu aren. dũtm̃. mrruemat srīã et patien tia p̃ncipis seu illig ad quẽ talis ur risditio ptinebat ff. bar. ut ibi nõ p eũ. et m dr̃ã l. iusto. ff. nõ mutat̃ q hor rr̃ã fiant l. uiros rũ ibi nõ. p glo C de dui. offi. et ap. li. xij. et p gmul. de cu. et alios m dr̃ã l. Jmpium de uul oĩ. udi. Aniplius cura doctrmã p̃mis sor. Quer̃itur an ius pedagiandi seu uectigalia mponendi q̃ritur p̃scr̃ptioe dic breuiter q sic. p̃scr̃ptione tanti tẽ poris Cuig memoria m gtrariũ nõ cr isrit ut ẽ tex. m c. sup quibusdam ff. ẽterea ext̃. de ẍ. sigi. qd sequit̃ Cy. m dicta l. ij. C no. uer. Jmpo. nõ pos. et bar. m l. si publicang ff. ĩuectigalibus ff. de publi. et ff. co. ti. l. uectiga lia et ibi kay. dũ tm̃ mrruemat srīa. et parẽtia eig gtra que p̃scribitur si nut ĩteteris urribus mtorporalibus q̃ hic adũte ff. bar. ũ. s. nã aut p̃ scribitur hor ius pedagiandi gt̃. pri uatĩ ad quẽ pirus ptinebat ul ex rõ ressione p̃ncipis ul. p̃scr̃ptione et tunc suffirit eig patientia et srientia. Aut tẽpus longũ. x. ul. xx. an. Aut p̃scri bitur cont̃. p̃ncipez et tuĩ q̃ritur tẽ pus cuig nõ extet memoria. et ipius p̃ncipis aut saltem p̃sidis illius pro uĩne srientia et patientia. Ad cuig p̃n ncipis curam ptinet de talibus verti galibus ut l. m. C. no. uer. Ex quib9 mfertur ff. bar. q multe Ciuitates et Castra maxĩe m tuscia nõ p̃scribut ius ĩponendi vectigalia q nõ ĩtrue nit p̃ncipis nec p̃sidis srientia quia absunt. ¶ Quid ff. si quis p̃scr̃pserit ius pedagiandi de ẽis spẽbus seu re bus puta de lana et lino An poterit exigere de oĩbus alis puta de vino frumento et alĩs dicit bar. ũ. s. q. nõ ar. ff. de in. act̃ p̃ria. l. i. ff si quis hor mt̃dicto et p̃batur m l. litigatio ff. eax rer. ff. de publi. facit qd nõ. Jn no. m d. c. auditis. ¶ Q̃ritur q̃to tpe p̃datur ius pedagij. dicit bar. m dr̃o. ff eax distmguen. Aut tale ius ptinebat ad priuatã p̃sonaz priuilio ul. gsuetudine et tuĩ p̃ditur spatio x. anox eo nõ utenẽ. ar. m l. i. ff. de nũ dmis Aut ptinebat ad fisrũ seu ad rem pub.ca et tũc requiritur tessatiõ ẽ spatio xl. an. l. octs C. de p̃scrip. xxx. an. nõ ob. l. q̃pit eo. ti. quia loquit̃ m soloc tributor que prestantur ĩ rr̃e cognitione vnius salis dnĩ cui nõ p̃scri bitur sicut ner dnms ut m c. tam. ext̃. de p̃scrip. et m c. diuũ de den. Et ex hijs mfertur q huic libertati ne quis teneatur ad solutionẽ tale oz ul honez pot̃ contra Ciuitatem ul. cas trũ p̃scribi spatio xl. an. ut determinat glo. m l. si publicanus ff. de rebus et q̃bantur ea l. ff. m oĩbus et ibi p Ja de are. ff. de publi. liz de iure tẽi octs ad hec. oneia teneantur ut l. octs C. de ãno et tri. li. xi. et l. ij. C. de mu. pa tino et l. euacuatis ff. de den. li. x. cũ sy. ibi nõ. faciunt ad p̃script. de qua s. l. fi. de fru. rr̃. pua. m glo. sup vbo ue tustat. et glo m l. m fraudem C. de ãi. et tribu. ¶ Quid ff. dicemus de qone occurrente Ertc q villa ul. castrũ habz merr et mxtũ imperiũ et territoriuz et tẽfines p se ab alijs locis sepatos ĩ tra qd territoriũ et gfines aliquis hz ẽtas p̃rietates pro quibus p̃tendit se nõ soluisse aliqua honeia spatio xl. ãn nox et sic dicit se tutũ p̃scr̃ptione. ¶ Quer̃itur an sit audiendus Et vi. q sic quia ista stant sit q tota urisdictio et gfines sint vnig ulle ul. castri. et tũ m eodem territorio et eisdem tẽfinibus possit rres ul. q̃pietas aliqua p̃scribi ut m c. auditis et c. tũ olim ext̃. de pre scrip. et ibi nõ. Jn contrariũ facit nã iste sunt pub.ca fictiones que debẽt p̃ncipi iõ eis nõ p̃scribitur ut l. q̃pit C. de p̃scrip. xxx. an. ¶ Quid si aliqs emerit a Ciuitate pedagiũ aliqd q̃ cto tpe simp. sine pacto et mdc pen dente tpe sup uenerit gruerra que ipe dit exactionem et fructũ dicti peda gij. An fiet ipi emptori remissio eig q̃ntitatis m toto ul. i pte de qua rẽdere habet ipi tot bar. hanc qõez dispu tat m l. totẽ ff. de publi. sz tandem si ue dicit q videtur vendita sola gmo ditas et p̃rcptio pedagij. nõ autem ipm ius pedagij ar. l. si vsufruc. ff. de usu. dot. et l. nrr̃o. ff. fi. ff. de pi. et gmo. rei ven. et l. neglig de dona Naz ipm p Ciuitatẽ vendi nõ posset ut l. fi. C. de uectigal. vñ qñ vendit̃ talis gmoditas seu p̃rcptio pedagij uĩ uendi alea seu iactus rerhis seu pisrũ ut l. ner emptio ff. contrhen. empti. et l. si iacti. ff. de ac. empt. vñ ff. eum sic distmguc aut gruerra tingit sine facto et culpa Ciuitatis a qua emt pedagiũ et nõ debet emp.

tou fieri remissio ut dictis turribus et
mstr de emp et vendi ff tñ aut Aut
ipa guerra gtigit culpa Ciuitatis ut
qua contra eam fiat guerra ul ipsa
Ciuitas faciet cont aliam siue iuste si
ue iniuste ℔m eũ tr debet fieri remis
sio ar m l si mertes ff culpe ff lo
ca et m l fi ff so ma nõ ob l i c
de ac emp qua ibi nõ fiunt illa guer
ra ppt inimitiã venditoris alias seq
ut supra dixi

Seruitutum possessi one et quasi fiunt &c

Merito dicit et quasi qua in istis
turribus mtorporalibus nõ ẽ ppie ve
ra possio ℔ ippie ut l ℔ius ff tor
porales ff de arq ve do et l quot ff
de ℔ut Qualit aut possio ul quasi
in istis turribus acquiratur dictũ ẽ in
precedenti glo

Spatio Annorum x uel xx &c

Quale et qtũ tẽ
pus in istis pre
scriptionibus requiratur plene dyis

Deberi ac debitas esse &c

Hic multũ nõ q ẽba sente
tie referende debent referr
ri ad rem ipam cui debetur ℔mus
nõ aut ad psonã cui res ẽ ut hẽt
m l qui alienam in fi ff de negt ff

Ad turbandum &c

Vides hic q huiõi turribus mtorpo
ralibus sit et fet ppomtur actio cõ
fessoria et interdictũ uti possidetis
qd de iure fieri pot tñ nulla subsit q
tranetas ul repugnantia ut tradit
m l sunt ff aristo et l si quis diu
turno ff si ℔m ven et l uti fruí i
fi ff si usufruc pen et l penlt ff
de ℔u et ẽ tex m c tñ etiã ulteria
na ert de electi et dixi s in titulo
de turbata possione

Prestante eidem A

Si sane considires vides q multa
in conclusione petantur et q spectat
ad iudicis officiũ p smam eius decla
rare primo quidem debet iudex pnũ
tiare sup iure ℔mus ul iurisdic
tioms sit debita ul nõ 2o mgtũ re
periat deberi pnũtiabit q adũsaiq
teneatur prestare patientiã de pnti
3o q caueat de non turbando in futu
rum ut l hac ff si ℔m ven 4o eũ
dempnabit reũ ad mtẽ tpis ptiti

l lon corpis ff q petit ff si ℔m ven
5to quidebit q lite pendente veq
caueat de nõ impediendo ipũ pos
sessorem uti solita ℔mutate ul iurs
dictione usq ad fine litis ut nõ i l
penlt ff de aqua coti et esti et l in
fi hoc aut ff de itin atq ꝑua fiunt
q nõ ꝑ Imo in dcõ c abbate in fi
tulo ert de ỽ sing Cetera declara ut
alias dixi deo gras Amen Sec2 forma
libelli in actione negatoria

Quam bob
dnõ R vicario dno
pfatis pap adiit et
iure ppomt Augus
tinq silo et sindica
rio noie rois et hoiuz Terre garla
schi Contra et adversus Jo et quãtũq
aliã psonã pro eo seu eiq noie in
dicto lectittie gparente dicens ipe
Augus q ꝑ iam longissimo tpre tam
per se q ꝑ eius antessores tenuit
et possedit et tamq suã domũ vnã
positam in papia Cui coheret tri Jn
quã domũ pfatq Jo ex quadam eiq
domo posita in dcta Ciuitate tri Cui
coheret tri mfixit seu iposuit tra
bẽ seu tignũ vnũ ꝑter et contra vo
luntatem scientiã et patientiã dñi
Augus et hodie impositũ et fixum
habet et tenet mdebite et iuste tri
Amplius dicit et ppomt idem Augs
q ꝑscriptus Jo detinuit seu detinet
fecit ꝑ quãdam petiam prati dicti
Augusti positã tri ad quemdã molã
dinũ dicti Jo positũ tri Jursumq ad
Jo pretendens se hire iurisdictionẽ
in loco garlaschi in ipo loco et hoies
ibidem gmorantes et habitantes in
titur exercere et de fro exercuit et exercet
iurisdictionez tam in Ciuilib q ꝑ
in criminalibus Causis cũ tñ rei ve
ritate ispecta ad ipm Jo nulla iu
risdictio ptinuerit nec ptineat in
loco ꝑdicto ℔ ipa iurisdictio in totũ
spectauit et hodie spectat et ptinet
ad roc et hoies et vniũsitatem pap
Ciuitati ipẽ locus garlaschi subiectq
et subpositq fuit et ẽ antiquissimq

temporibus quo ad oīmodā iurisdic
tione mer et mixtū Imperiū Et quo
niam ipe Jo. sepe āmonitꝰ et requi
situs ut a pdictis resisteret retrusaut
et retrusat resistere indebite et iniuste
Idcirco pfatus Augꝰ aiadūtens pre
dicta uera ee nullū qz dicto Jo. ius
petere in predictis petit et requirit
noie quo s. singula singulis debite re
ferendo Quatenꝰ p vrām diffinitiaz
sinaz pnūcietis ac declaretis nullā ꝑ
iuritem ner iurisdictionē ner ius a
liquod ꝓiuitis et iurisdictionis cōpe
tisse ner petere in pdictis domo aq
ductu et loco tharlasthi ꝑz ipm Ionz
tharlasthi dictāmqz domū ac petiam
prati fore et ee liberas et exemptas
a predictis iurisdictione et ꝓiuitati
bus Et in oībus Volueruntqz tōdepne
tis dictū Jo. ad no intendium de rete
to pdictis iurisdictione et ꝓiuitatib9
Et in oībus dāpnis et interee et ex
pens. per illum Augusti. factis et
passis Et de fiendis et patiendis in
futurꝫ sollepniter protestatur deiu
rando in pnti uditio omē ius suum
sibi petens et petitur tri nō tri
se astringens tri.

Coram vobis

Iste libellꝰ e negatiue cōcepty qz ne
gatoria q in co dpo
nitur e huiꝰ nate
ut p ea negetur
Jus petere adiisario ut. l. ꝫ. in pn
et. l. Ioh corpus ff. petit ff. si ꝓiu
ven. et mstr. de act. ff. Eque v. Item
pdiox Et ibi plene nō de hac matia
p glo. dy. et Ja. but

Suo et Iudicario &

Hic vr q iste Augustꝰ fungit vice
duox tāqz ipe et tanqz alius in eadē
scriptum q satis credo admittendum
ei p hoc nulla mtuemat Juris uel
facti repugnantia ar. in. l. tutor ff.
de fideiu. et. l. fistulas ff. i. de contrhē
empti et qd nō in. l. in. ff. de adopti

Posuit trabem &

her e quedā spes ꝓiuitatis vrbane de
qua traditur in. l. bmas quis edes et
l. ff si in me et. l. her aut Jura in. fi
ff. de ꝓiu vrba. pdi. in qua ꝓiuitate p
denda nō sufficit simplex negligen
tia ꝑ e nīa adiisarii cura etiā i ob
turando foramina iquibus tigna erut
iposita ut dicā. l. her aut uira

Per quamdam petiam prati &

Notanter di
qz pratū est
ipius Augusti qz negatoria actio q p
eiī qpomitur ut pratū ipm ab hac ꝓiuita
te liberetur nō petit misi dno pdicto sicut
dictū e de confessoria in ti. prede. et pbat
in. l. i. et ꝫ. in pn. ubi sy. ibi nō. ff. si ꝑ
uu. ven Diceret aliquis quare her ac
tiones que phibi ꝓiuitatibus uel iuribꝰ
irrpalibus hoc noie appellantur vide
tglo. que e ff. si ꝓiu ven. l. ꝫ. in pn. et
mstr. de actī ꝑ eque v. Iti pdiox foit
istā qone et ibi p dy. Ja. but et bar.
latus in. l. si prius ff. de ope. no. nunc
ꝑz quia eiꝰ inuestigatio nō est utilis ideo
ibi uos remitto Adhuc de alio qrit.
dictū e s. qz negatoria datur dno pdicto
a quo negatur ꝓiuitas deberi An iste Augꝰ
actor debet pbare se dnm dñi pratī et vr
ꝑ in aliquos qz sit nā rei dñus sit rā ne
gatorie sicut dñus e rā rei vendicatoris
Merito sequitur qz sicut agens rei ven
dicatione debet pbare se dnm ut. l. dote
C. de rei ven. et. l. in rem in pn. ff. de
rei ven. et. l. i. C. de alie mu. Ju. ca. fac
Ita et iste Augꝰ agens ista negatoria
Alii distinguunt Aut iste Augꝰ e i pos
sessione ipius pratī et tuē sufficit qbā
re se possidere ipm pratū qz qbata pos
sessione psūitur de eiꝰ dno ei de ipo dno
solui mandet qratur uxor nō in. l. quidaz
in fine de qdi mstr. Aut nō e i possione
et tuē mtūbit sibi nīnitas qbandi ex ps
se de suo dno p uiam pdicta Quā opi
sequitur Inno. in c. abbate ext. de ver
sigf. et bar. in. l. si prig de opi no. nūcia
et firmat glo. in. l. sicut ꝫ si qrat ff.
si ꝓiu ven. Et sic habes vnam vtilitatē
que e ee i possione qua dns psūitur
Alie etiā vertuntur vtilitates quas tā
gnt glo. in dcō ꝫ. si qratur et in. l. i. ꝫ. i.
ff. de itr. actq. pua int quas illa ānuat
ꝫ qz possessor quanty nō tenetur pstare
cautionē adiisario suo ps eiꝰ adiisarius
illā sibi pstabit qz possessorem nō ipe
diet ner turbabit pendente lite ut. l.
penlt ff. de aqua cotī. et estiua

Nullaqz iurisdictio

pro qua iurisdictione tuenda uel ea de

negranda ꝙpetit actio confessoria et negatoria ut dixi m tº p̃re et nō p Jmmo m c abbate extr̃ de ẋ sign et c dilecty ex̃ de rapell monachoz

Spectat et pertinet

hic habeat ꝙ regula q̃ m loqs subiectis Ciuitati ipa Ciuitas de iure roi habz plenā iurisdictionē ut m l qui ex meo ff ad municip et dixi sz tº ꝙrº fiant ff si quis igitur in aurten qui mo nacessi Hic descendit tale dubiū Ciuis ꝙpetit ista negatoria An roi gharlaschi ul roi pap et breuiter ff Jmmo dic ꝙ utrūq; cox in solidū ꝙpetit ut p eum nōt m c auditis et ego scripsi sz ī tº p̃tendenti Sima tm̄ q̃ contr̃ vnū ꝙferēs alti nō nocebit msi fauerit eam agri sua ff Jmmo vbi sz et c dilecty lo pº ex̃ de app et p glo m c auctoritate ff i extr̃ de priuil liº viº Patet fº ꝙ roc gharlaschi oppont de iure ctis ī modum agendi ista actione negatoria dū dicit iurisdictionē istam ptinē roi pap qd an fieri possit et qñ hoc ꝙtendat nō p Cy m l cū suis C de suis fung et bac m l ŋ ff de exrep rei iudi ad qd Ad qd facit l locꝰ corpus ff ꝙpetit ff si fuu uen Ad Cuiꝰ articuli plemoriez doctrinā sic distinguit Aliqñ quis excipit de iure ctis eius qui successit et ī hoc dic ut plene nōt p dy m c si qs m ius de regꝰ iuris liº viº et qd nō p glo et doc m l iuxta ff de actiõ poss et m l pōpom̃ et m l apud celsum ff de auctoritate ff de dolu exrep Aliqñ quis excipit de iure ctis eius cuiꝰ est fideiussor Quo casu distinguitur Aut illa exceptio est psonalis aut realis ut traditur m l exceptiones ff de exceptis et m l psona ff de fideiusso ut nō p Cy m l tam mandatoris C de nō nu pe Aliqñ quis excipit de iure ctis sibi rei quo casu distinguitur late p glo et bar m l penltº ff de duobꝰ reis Aliqñ quis excipit de iure ctis ꝙrsus ēmei quo casu subdistinguit Aut ipm ius ctis est ꝙrsus phemptum et extincti iure agentis Aut simpliciter suspensum pº casu Aut ipm ius ctis extinguit Jus ipm agentis ita demū si ille ctius uelit ꝙ tuc nō admittitur exceptº de iure ctis ut l ŋ et ibi p glo et doc ff si ag vin et l ŋ C de iure emphi Aut ipm ius ctis extinguit ius agentis ita demū si ille ctis nō contradicat et tc̃ pot oppoi de iure ipius ctis ut l filio pto ff de iniust testō Juxta l i ff de exrep rei iudi Et pro hac parte vi cius m l ŋ ſ i ff de dolu ex quicta glo q̃ c m l elegant ſ i ff de dolo Aut ipm ius extinguit siue ctis uelit siue nō et tuc oppoi pot de iure ctis ut l si C de rei ven et d l cū suu cū glo sua 2º aut cau principali qñ ius ctis c suspensiuu intentionis agentis tc̃ exrepi pot de iure ctis ut dicā l ŋ ff de exrep rei iudi et l qui cū heredem ff de ac et ob licet contra faciat l si C de petit hr̃ Et p̃dicta locum habent qñ de iure ctis ꝙpontur ī modū exercendi Sz nūquid m modū agendi pt ius ctis ī iudicio deduci uī ꝙ non sine spāli mandato illiꝰ ctis Cuiꝰ c actio ar m l si pupillꝰ ff iudicatum ff de negꝰ gꝰ et l quotiens ff is qui tpiali ff de adm tu Jn ḡnū facit ꝙ sz dñm c ī forma p̃ntis libelli et qd habetur m l si post mortem ff si ff de ōtia et m l locꝰ corpus ff ꝙpetit ff si suu uen Sz rñdeo ꝙ ius ctis pñcipaliꝰ agendo et sup eo se fundando nō pt p aliū sine mandato deduci in iudicio ut ī sc̃ all ꝙ p̃ma pte ubi uō Jus ctis ind̃ter deducitur agendo ut m p̃ntis libello Nam actor negat Jus suum tuis ul iurisdictionis ꝙpetere reo et hoc p se sufficeret ipi actori verūptm̄ mandē ad maiorem sui iuris confirmationē mducit illiꝰ ctis et tc̃ pt ꝙpon ī vim agendi ut m 2º all Aut fº quis agit ex suo iure ꝙpio m sua psona fundata descendente ex sto et iure ctis et tuc ius tale ctis pot iudicio ꝙpon et allegari ad fortificandum ius ꝙprium ī iudicio ꝙpo situ ut dicā l post mortem ff si cū sr ubi ḡra agit quis petitione hereditatis ꝙ parte sibi delata ab mtestō eo qꝝ talis fuerit ptas et testiū fuit nullū et ꝙ ḡta ruptū ut ibi dic ista petitio here ditatis c ius ꝙprium ipius ꝙponentis cau satur tc̃ ex iure dicti ctis qd c nullius testi hoc quidem fieri contrarium ī modū agendi sine mandato Cuiꝰ sunt exempla m toto tº de ꝙbꝫ Vñ si a gens negatoria dicat tibi nō ꝙpetit iurisdictio ul tal fructꝰ ipe ꝙponit sua libertatis sibi rōpetere qd c ius ꝙprium m eius psona pñs fundatū licꝫ ram̄ tra here possit a tertio ut si aditiat ad modū tuc quia iurisdictio ptiz ad gc pa pie ut hic quo casu c audiendus alle gans ius ctis hoc mō ctā m vim agendi Quid fº si ius ctis nō ꝙpontur ab alio m vim agendi nec excipiendi ff ille ctius pro suo interesse compareat m lite inter alios mota petens de iure sua cognosci An sit audiendus dic ꝙ sic ut m c cū sup extr̃ de rescꝰ iudi ibi p Jmmo m textō ŋa et ī c vemes

xt̄ de testi. et bar. m. l. a duo. pio. ff. si super rebus ff. de re iudicata

Dictamq; Domum

vides hic q̄ ꝺba liberatoria sunt ad rez nō ad p̄sonā referenda qz sm̄a p̄dio fertur ut. l. qui aliena. m. fi. de negt̄. gt̄.

Hic quero An dn̄s alicuius Ciuitat̄ ul̄ ville seu aliqua cōitas teneat ul̄ castrū si paluī altiꝰ Ciuitatis dimūz ul̄ vmūsitatem aliam mferatur molestia sibi ſb dato ī ponendo ei collectas ul̄ alia honera an possit sibi subditum defendere et ī libtate auxiliari agendo et exp̄iendo dr breuiter q̄ sic. pro suo mterese ut determinat Jnnoc. m. dnō. c. audit. de p̄ scr̄pt. at. m. c. requirentes xt̄. de offi. ordi. et m. c. Romana xt̄. de sen. ex. et per arthy. ex̄. de re. iudi. c. ad apoſt. li. vi. seq̄t̄. foꝝ. libelli ī artōe nouū opis

Oram vob

dnō. S. vicario tō dicat sing̃t et ꝓpoſit Tho. gtia et adusq; Aug. dicens p̄fatus Thomas q̄ dum p̄fatus A. anno p̄n̄o et mense aprilis q̄rie p̄teriti ꝑpisset seu mchoasset fieri facere sup quodam ipius tho. sedime poito et iacente tō. quēdam parietem muri cū volendi edificare domū vnā Idem tho. tuē sentiens se ex tali edificio opere et constructione grauari ipi A. nouū opus solleꝑniter nūtiaut modulos ꝙ mensuram tuē cōstructi opis assup fit seu assium fecit q̄ut her oīa constant publicis actis et dotis. Quaquidem nūtiatione tuē p ipm A. spreta et ī gtemptū p̄sidalis officij oīo deducta aī aliquā remissionem tacitaz ul̄ expressam dicte denūtiationis pie fatus Aug. mipō ope et edificio proressit seu p̄cedi fecit usq; fore ad dn̄i opis estimationem m maxīmū ipius tho. detrimentum et contra oīmodaz iustitiā Quare sanctus Tho. uolens et intendens Jus sibi cōpetens tā ex dicta denūtiatione q̄ alter ꝓsequi gt̄. ipm Aug. petit et requirit a nob quatenꝰ ex dicō officio et oī alio iure via modo et forma quibus melius fieri pot

ꝓ viam diffinitiuā sm̄am gdēnetis et gdēnatum iuris remedijs gpellatis sanctiꝰ Aug. ad demoliendū et diruendū et demoliri seu diruu faciendum suis expensis supdictis et expensis totū et v musium opus et murū per aūdictū A. cōstructū et edificatum post ipam denūtiationez et a tpre dicte denūtiationis cra pius et aīq; ipse Au. ad aliquā defensionem faciendam ꝙut a iure dispontur et ultiꝰ m oībus dapnis et īt cē et expens. passis et factis ac faciendis et paciendis m futuz p ipm Tho. occasione p̄dicta Que oīa fieri petit dedutenꝰ tr̄ saluo tō. nō astrīgēs tō.

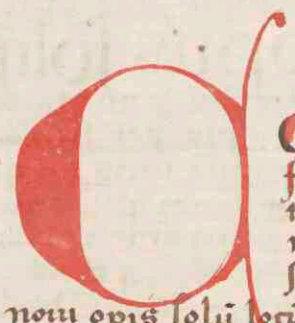

Oram vob

frequens ē iste titulus pro euidentiori intellectu huiꝰ me sciendū ē q̄ nūtiatio noui opis solū locū habet q̄n aliquid edificatur in tra sic q̄ ipi terre seu solo cohēat et formā opis heat nā si qs arborem plantet ul̄ cōcidat nō habz locū nūtiatio noui opis ut. l. i. ff. hoc autē edicto ff. de no. opis ut. l. i. ff. hoc aut edicto ff. de no. opis nūtī. Et hec nūtiatio nō solū q̄rit pro iure dmi ul̄ q̄ cōfirmando ſ etiā q̄ iure ſ iurisdictionis tuende ut. l. i. pro uinciali ff. penlt. et ibi nō. et l. sicq; et dicta. l. i. ff. nūtiatio ff. de op. no. nūtī. Est etiā aliud notandū q̄ hec nūtiatio fit ut impediatur opus fiendū nō ut tollatur iam factū ſ habet tuē locū mt dictum qd̄ vi. aut clam ul̄ silē ff. in loci. nāz in quo opus fieri appet ut dicta l. i. ff. i. Et sic habes vnum casuū quo cessat nūtiatio Et ē alius casus videlicz q̄n opus fit ad solam refectionē opis diu facti ut. dicta. l. i. ff. si quis edificiū de quo plenꝰ p bar. m. l. pulo ff. si qs ff. de op. no. nūtī. Jta cessat nūtiatio q̄n certū et notoriū ē nūtiātē nō hīre ius nūtiandi ar. m. l. i. m fi. ff. co. ti. sic m sil̄. m iusta citatio non artat citatū. ut traditur m. l. i. ff. ne quis eū qui ius et nō. m. l. si quis ex aliena ff. de iudi. et l. fi. ff. de iur. oī. iudi. Quam opi. tenent glo. et bar. m. l. m p̄n. et ff. nūc videamus et l. de pulo ff. mt̄ posit ff. co. tiº et spe. co. tiº m vsuº q̄. si bn̄ fuit dictu. l. i. ff. nūtiatio

Sz nūquid et Azo m ſūma C. pro qua etiam bñ facit dcā. l. 1. ſ. nūtiatio ī fi. q ſi ī mari fit autē ētū aliquē uis nō hīt nūtiandi ſm bar. m dcā. l. 1. multis modis p̄mo p mſtrm̄ fm mter ipas ptes ul' mſtrm̄ ſmē late ul' ſup hoc mt' cos pactū Itē per ipius rei euidentiam ul' pnūtiantis mhabilitatem ar. m. l. nō ſolū m pñ. et l. de pu^lo m pñ. ff. e. tū fiant ē tū olim ex. de x. ſiſt. Et illud qd dā ſolet opus fm̄ post nūtiatione ſiue uiſte ſiue ī uiſte fierent edificatū cē destruendū p̄redit qñ dubiū ē de uite nūtiantis Si uō ētū ē ut p̄dē nullū ius ſibi rōpeteret tuē nō ē opus demolien ut nō m dcā. l. 1. m pñ. ¶ Postremo etiā ceſſat nūtiatio ex defectu tāe non expirſſe ī ipa nūtiatione ut ī dict

Nouum opus ſoleꝑ nitur

Adūtendū q nūtiatio noui opis pot fieri duplici ex cā p̄mo ex cauſa iuris ꝓpria ipius nūtiantis ꝗuandi qd ius ver titur circa duo ut occurratur m pñti ul' futuro dāpno ¶ 2ª cā ē ꝓpt' uis publici tuendi ut hec hñtur ī dcā. l. 1. ſ. nuē videamq et l. 1. ī pūtali m. fi. aī. l. ſe ff. eo titulo Sz an poſſit nūtiari die feſto dicit Bar. q ſic m d. l. 1. ſ. nūtiatio Ego aut m hoc diſtmguerem Aut fit nūtiatio p ipam ptem verbo ul' iactu lapilli tē predit dcā opō Aut fit nūtiatio de iudicis mandato et tuē ſubdiſtīguc Aut ē dies feriata m honorem dei et tuē nō poſſit ar. m. l. dies feſtos et l. omō C de feriē Aut ē dies feriata ob nūtitatē hōmū ul' alia ex cā ar. ī. l. 1. C de feriē ¶ Volūa q̄ritur de notabili qđe ētre q aliquis vult edificare caſtrū de nouo an poſſit ſibi nūtiari opus nouū Et hec mter oēſſis allegationibus pro et contra diſtīguc Aut vult edificare m loco pub^co et tuē pot ei nūtiari opus nouū et ff. ne quid m. lo. pub^co p totū et l. opus et ibi nō ff. de opi. publi Aut vult edificare m ſuo loco priuato et tuē aut tale Caſtrū tendit ad emulationē alterius ul' ex ipō Caſtro pot ſtandalū m regione illa ul' inter vicinos ſurgere et tuē poterūt ei nouū opus nūtiari Alias at nō ut nō. p tyto. m. l. 1. C. de fundis limitro li^o xi^o et l. per quintas C. de edi. p̄tia et dcā. l. opus et ibi p bar. et p Jmo. m C. piſanis ext. de reſti ſpō. Rurſum quia hic dic. q nūtia ut ipi Aug. Queritur an ſufficiat ꝗſpectu ipius rei nūtiari pſone dic q nō ſmpl' ni fiat m ꝗſpectu ipius rei m qua edificatur uolunt ciz lex q nūtiatō fiat m ipō ope aliquo pñte ſiue ipō Aug. p quos poſſit dnō abñti renūtiari ut her habent ī. d. l. de pupillo ſ. ſi quis forte et ſ. nūtiare et l. aulibus ff. de op. no. nūc Quod nō ut ſtatī practicare Et ſi forte ipi opifices dolo ul' negligentia frā nūtiatione dnō tuē abñte ceder nō renūtiauerint opus nouū cē ip ſis p talem nūtiatū īputaret cis et tenerentur dnō ad mtcē ſm̄ Bar. et doc. ut p cos nō. m dcā. l. de pu^lo. ſ. nūtiatum ar. ad hoc. m. l. ſi ſ. uus ſ. uum. ſ. formarius ff. ad. l. arql. et l. ſ. ipi m. fi. ff. nau. tau. ſta. Et m p̄dictis multi errare conſueuerunt vñ ſis ſapiens qñ nūtiq refert iudici cui eius pte opus nouū nūtiaſſe q ex primat nomen eoz quibus pñtibus opus nouū nūtiauit ¶ Post hec q̄rit Quia hic dicit q ſollepmter nūtiatur Quibus modis ſuccurritur illi ī quibus ſolo edificatur ubi ſit concludēdo diſtmguc qñq quis edificat ī fundo a me poſſeſſo qz tē poſſū edificium et opus ꝓpria autē destruere nec ē mi nūtē nouū opus nūtiare qđ eſt notabile ut nō m. l. quadmodum ī pñ. ff. ad. l. arq. et l. ſi uitē ſ. ſi ad iam. ff. q vi. aut clam et l. 1. C. ne m. liē ſigna Impa Qñq quis edificat m ſolo a me non poſſeſſo ſ. m quo ius dom ul' qi p̄tendo et tuē aut opus ē iam pfectū et ꝗſūmatū et tuē nūtiatio mihil opatur ſ. alia via ſuccurritur ut p̄dixi ō ſis diligēs ī nūtiando tēpeſtiue Aut nō ē opus ꝗſūmatū ſ. ſolū mceptū et p nūtiationē ſuccurritur ne m operi predatur ¶ Sed hic adūtendū q tribꝰ modis pot fieri nūtiatio vnomodo iudicis auctoritate p nūtiū ad hoc miſſū ¶ 2do fit a pte et hoc dupr. vz. verbis tm̄ ul' uerbis et factis ſil fit quidem vbis hoc mō ¶ Nā pars accedit ad opus et dicit operariis nūtio vob ne m hoc ope ultiꝰ predat et ne aliquid p nos ul' alium nouī opis fiat ¶ Verbis aut et factis ſil fit hoc mō dicit aut operariis pro hibeo ſeu nūtio ne ultra predatis ne aliquid opis faciatis Et hīs dictis accipiet ſ. m aliquos vnū lapidem quē m ope deiciat vel ſ. m alios ex ipō ope vnū lapidem ul' plures miſcrat et deponat vbi autē Judex ad pti

mſtantiã nouũ opus nũtiare facit tũc
hac forma uti debebit p. vicarius trũ ad
petitionẽ trũ Echo. ĩposuit et m man
datis dedit p. pub.to nũtio et ſcriptori
eius papẽ. Quateng uadat ad talẽ fun
diũ ubi ẽ edifitiũ tale ad petitionẽ A.
et ibi p̃nciat oparijs ibi laborantibus
quateng ſub pena lib. x. applicandor
gẽ papẽ. ꝙ nõ procedant ulterius ĩ ipſo
ope ſ ab eo oio deſiſtant. Deq; idem nũ
tij modulos et menſuram renpiat
dicti opis facti et mde referat trũ que
oia hñtur m ter. et glo. et p bar. et
dy. m. l. de pu.o ſ. memſſe et l. i. ſſ.
nũtiatio de no. op. nũc. Ex quibus col
ligit ꝙ iudex pt aliqñ p viã p̃cepti ꝙ
cedere contra aliquem ad altius petitio
nẽ et mſtantiã ꝙ quo facit qd traditũ
m. l. qd iuſſit ff. de re. iudi. et l. i. ff.
ſi quis ius. di. nõ ob et p glo. m. c. cr
pte m. x.o ext. de v. ſig. et. l. ea qdz
c ſi man. ita ſue. alié et ibi p doct.
verũptũ tale p̃ceptũ euaneſcit eo tẽ
parente et petente ſibi libellũ offer
ri. quia audita nõ ſt a p̃cepti mthoan
da ſ fundantur et p̃ncipiantur ſup
libellis ut. l. i. m fi. ff. de ĩ ius vo. et
m aut offeratur c. de lit. gteſt. et
ext. de libel. obla. c. i. Illuẽ autẽ
quereitur quis ſit effectꝰ et q̃ dirima
inter hos nũtiandi modos. Ad qd ſic
breuiter reñdeo. ꝙ ſi fiat nũtiatio ſo
lo vbo p ptem tunc ipius fundi per
dit poſſeſſione qĩ ſuſpitetur ſe poſ
ſe repelli ubi aut fit vbo et facto ul
audius auctẽ tuẽ retinet poſſionẽ ut
nõ m dicto ſ. memſſe et ſ. nũtiatio
Que quidem nũtiatio pot fieri ſine
ſcripta licet ſit conſultꝰ ꝙ de ea fiat
ſcriptura qz labilis ẽ hoĩnũ memoia
ſ.m dy. et bar. ut dicto ſ. memſſe Si
aut pdatur poſſio ſtultitia nũtiant
qui ſolo vbo nũtiaut potent eã sta
tim recupare qz adiſarij fro poſſio
nẽ amſit ſ.m eos ar. m. l. m. ſ. nũ
ciatur et ibi nõ. ff. de vi et vi. ar.
Ampluſ quritur an m tali nũtiatio
ne debeat nũtiator tam exp̃meire
Glo m dicta. l. i. dſtimat ꝙ ſic ſi adũ
ſarius petit tam exp̃m ſic ĩ ſili
di. m libello m. l. edita cũ ſua mã.
C. de edendo et m teſte m. l. ſolã cũ ibi nõ
C. de teſti. Et hanc opi. ſequitur etiam
bar. m dicta. l. m p̃. et Spe. m t.o
de ptur. ſ. fi. v. ſ nũquid v.o ſufficit
ſi oparij petant tam exp̃m ſ.m bar.
vbi s. ar. m. l. ꝙ habeire m p̃. ff. qd
vi. aut clam dum tũ ipa expreſſio tẽ
petatur tpe ipius nũtiationis et nõ
poſt. Et tũ que debet exp̃m debet eo
talis p quã adũſarius poſſit deliberare
cedere ul contendere ſ.m dy. et bar. m
dicta. l. i. m p̃.

Modulos ſeu menſuram

Et pluris ſunt qui errant
in hoc nã ſ.m uira ſta
tim facta nũtiatione debet nũtiator
accipere menſuram opis ut ſciri poſſit
quid et qãtũ poſt nũtiationẽ edifica
tũ ſit ul fuerit et quid demoliendũ ſit
ut traditur m. l. nõ ſolum ſſ. i. et ſſ.
ſed ut ꝙbai. ff. eo. nec tũ ſi amittat
nũtiatio vitiabit ſ erit diffinitiẽ ꝙ
bare quid et qãtũ ſpreta nũtiatione
ſit demoliendum

Ante aliquam remiſſionem

Sciendũ ẽ ꝙ facta
nũtiatione alicui
operis nõ licet ei cui ſtã fuerit ult.
ni ipõ opꝰ ꝙ tedere ſ ſtatim debet ab
ſtinere alſ ſi contra faciat aĩgr re
miſſio nũtiantis ſtã extiterit totũ o
pus ſup edificatum deſtruetur ſiue
iuſte ſiue ĩuſte apparuerit cẽ frm.
etã ſi is qui nũtiauit nullũ ius nũ
tiandi habuerit ut hec ꝙbant. m. l.
i. m p̃. et l. p̃tor m p̃. de ope. nõ
nũc. Hec autẽ remiſſio fit triplia
ter. p.o ab ipõ nũtiante ſſ.o a lege
z.o a iudice nũtiante fit hoc modo
ſi dixerit vade m noĩe dñi et ꝙtede
m opere tuo et de iſta remiſſione loqnt
tituli de remiſ. p totũ et. l. vim fact. ſ.
tã diui. ff. qd fact vi. aut clam et dicta
l. i. ſ. poſt opis m fi. ff. de op. no. nũc.
Illa autem que fit p legem gemgit
dup. vno mo qñ nũtiatio m ipõ u
re nulla ul ex defectu nũtiant ul iri
ul cãe ut ꝙſcr. bar. m dicta. l. m p̃.
et s. dyri. Alio mo p̃ſtita ul oblata ſa
tiſdatione coram iudice de ope demoliẽdo
ſi apparuerit ipm ĩuſte edificare q.
tãu pot m opere ꝙtedere que ſatiſda
tio ẽ nõtia ſi opus ſit m loco priuato
naz ſi fiat m loco pub.to ſufficit nuda
p̃miſſio ut hec ꝙbantur m. l. de pupil
lo. ff. ſi is cui et. l. nõ ſolum ſſ. ſtipedũ
et. l. ſti.o ff. i. de op. no. nũc. Certio
pr̃cipali mo fit remiſſio a iudice
et hec duplicatꝰ vno mo ſi repiat ipz
nũtiantez nõ hñẽ ius nũtiandi tũc
iudex remittit et licentiã contedit
ꝙtendi m opere et de hac loquitur
dicta. l. de pu.o ſ. q. opus et ſ. qui re
miſſionẽ et hec ꝙtedit añ opus tõ
pletũ et ſatiſfactionẽ preſtitam. 2.o
mo fit qñ poſt preſtitam ſatiſfactio
nẽ et opere ꝙpleto auditis plene ꝙ

tibus et rogmto dr̃ā pnūtiaut dif
fintuc nūtiationē nō tenuisse et ipz
nūtiātem Jus phibendi nō habuisse
et de hac loquitur dicta l. ptor ff. dn̄
et drā. l. sti ff. her aut Que oīa ple
ne exaīat Bar. m. l. i. v. dēn̄ ī pn̄o
Sz cntra p̄missa ocurrit tale dubiū
cere oblata satisdatione Corā iudice p
edificantē dicit nūtiator dne Judex
nō admittimꝰ hanc satisdationē Ego
statim volo ostendere de iure meo hoc
gstat hodie agatur An p hoc ipedict
ille quo nnng m ope prēdat p ea que
s. dicta sunt et per tex. m dicta l. p
tor ff. demde et drō. ff. stiendum Bar.
aut et doc. tenent contrariū Nā hoc
trāu satisdatio nō pdest ut rcleuet ipm
ꝑ debet ut tenetur differre ī operi pre
dere vsq; ad finē lit Et bar. m drā. l. i.
ff. demde et drā. l. ptor que fienda ē per
iudicē mſira tres menses pxime sequ
turos ut ē tex. m. l. fi. c. de edifici pri
uati Quam opy. ibidem tenet Azo ī
siūma cntra finem Et bar m drā. l. i.
ff. demde et drā l. ptor ff. si quis patro
tq et sic pdest ista exceptio hodie rōstat
trī. Sic etiā pdest alio trāu m. l. si is a
quo ff. ut ī pos. legat. sequit quare p̄
fatus tho. trī.

Quare prefatus tho

her ē rōclusio libelli Ocurrit autē hic
dubiū an ī psecutione nūtiationis de
beat libellꝰ offerri et breuit dicendū ē
q; sic maxīe qn̄ petitur opus demoliri
ut hic fit et ita determinat gl. et Bar. ī
drā. l. de pupillo ff. qui opus facit vgla
gnāl aucte offeratur c. de. lit. 9t. qd ex
eo fortificatur quia licitū ē cuicūq; petē
re suū confirmari ar. m. l. mp. ff. nul
lū ff. de trāv edic. et m. c. fi. et m. c. si
quis ext. de gsir. ī vtr. et ibi p Jmo.
et vsaviere is cui facta ē nūtiatio potit
libellū sup remissione fienda audiri of
ferre pretendo pnūtiari nūtiationē nul
lam ut drā. l. de pupillo ff. si is cui Et
hoc nō pcedendo oia rite fiūt ꝑm bar.

Diru faciendum

Adūte q; ille qui spreta nūtiatione edi
ficauerit tenetur opus diruere Sz an
sius ꝑ̄ius suptibus distinguendū est
Aut ei; possidet rem ipam cū edifitio et
tūc tenetur ad patientiā et ī pensā ut
nō. m. l. pe. ff. co. ti. et l. gpenit ff. fi. ff
qd ui aut clam Aut nō possidet ꝑ alie
nauerit et tūc ipe liberatur successor
aut ei; m quē facta ē alienatio tenet
ad solā patientiā p̄standam m destru
endo opere nō ad impensam quia ipe
nō petunt Si ipe aut opus pfinisset
sciens de nūtiationē factam tē tenebi
ad vtrūq; videlicz ad patientiā et ī pen
sam ut her ꝓbant m. l. fi. Et sic patz
q; ista nūtiatio expte nūtiantis ī nō so
lum ff. fi. ff. co. ti. et drā. l. 9petit ī fi
Econtra nō si is qui nūtiauit fundū il
lum alienauerit Cuius gtemplatione nū
tiatio frā fuit extinguitur effectꝰ nūtia
tionis ut m drā. l. nō solū ff. fi. et sic
patet q; ista nūtiatio expte nūtiantis
ē psonalis et expte ei; tm nūtiatur
ē in re seu realis

Aliqualiter audiatur

Ista ē regula q; m odiū gtēpnenti mā
datū iudicis et legis qd qd post nūtia
tionē edificatū sit siue iuste siue ī iuste
ē destruendū ut drā. l. nō solū ff. i.

In omnibus damp

nis et interesse

Ad her
omma
tenetur si nō remtegrāt et demoliat
opus ad mandatū iudicis ut. l. stipo ff.
fi. ff. co. ti. et. l. semp ff. hoc interdō
ff. qd vi aut clam qd qd. m terrē Qua
lit ꝓbetur traditur p̄ glo. m drō. ff. m
terdō. et ego scripsi s. m p. libello m
glo. sup verbo interesse sc. forma libelli
ad dotem et vsumfructum

Coram vob

dgit et m uir ꝓpo
nit Sy. procurator et
procuratorio noie no
bilis dne. Margarite
vtor quondam dm
Thadei trī. gtra et adūsus Rol. eius filiū
et heredem dn̄ quondā dm Tha
dr contra aliā quātūcūq; psona ꝙ eo seu
eius noie ī iudicio legitime gparentez
dicens ipe Sy. dnō noie Q. de anno
cursu M.o cc.o l.o sūa dna Margarita
mitomū legitime gtraxit cū p̄facto dno
Tha. ei; ꝙ tūc dedit et tradidit m dotem
et pro dote ac noie dotis ipius d. Margar.
flor. mille auri m pecunia numerata ac
etiā Castra lamberti Campane pap ni
estriatū cū oībus suis iuribus ac ptine
tijs ipi castro spectantibus Quā quidē
dotem sūs d. Tha fiut contenti et
confessus vsus ipam d. Margar. hūsse

et recepisse exceptōi

et ad ĩplere renisaut pntialt̃ qz renu
sat ĩdebite et ĩiuste Quare cũ p̃dicta
vera sint requirt p̃fatꝰ ꝓcur̃ ꝓcuiõ
noie dr̃e dn̄e Mar. ꝗteng p viaz diffi
mtuã smam et oĩ iua iure modo et for
ma quibus melꝯ fieri pt̃ gdẽpnetis
et gdẽpnatũ iuris remedys gpellatis
sstĩm. Rol. xsus drñ ꝓcur̃em noiẽ qꝰ s.
ad dand. soluend. dimittend relaxand
restituend et satisfaciend ipĩ d. Marꝯ.
et dr̃o eiꝯ ꝓcur̃. eiꝯ noie sstam dotis ꝗ
titatem sil̃ cũ dictis alimentis et iuri
bus dotalibus et oĩbꝯ pecũiax ꝗntatibꝯ
añdictis ceteris ꝗz dapms et mr̃cẽ et
expenꝯ passis et factis ac patiendis
et fiendis m futurꝫ de quibus ꝓtestat
deducendo m p̃nti iudicio ome ius sibi
dr̃o noie gpetens et gpeturꝫ Saluo
iure tr̃i no tñ astrimgens tr̃i

Quam bob
firquens ac luctuo
sus ẽ iste tractatus
vnde ꝓcuratoribus
vtilis ẽ ac fructuo
sus Ad Cuiꝰ euidentiã sciendũ ẽ qꝺ do
tis cã et p̃statio et restitutio eiꝰ ẽ fauo
rabilis l. i. ff. so. ma. rõne publice vti
litatis ut Ciuitas liberis repleatur
Alĳ sunt etia fauores a iure tollati
ipĩ dotis de quibus nõ p bar. m. dña. l.
i. Fidelicꝫ Ꝓmꝫ ẽ m tanta obꝰ bono
rum viri ubi expssa nõ ĩtruent pro
restitutione ipiꝯ dotis m rãibus a mr̃
contrassis et cẽtr̃ m tacita obligatioe
bonoꝝ ipius vxoris ꝗ dote ꝗ cã ꝓmis
sa exsoluenda ut hec habentur m l.
v ff. ut plenꝯ. C de eiꝯ vx. ar. Qꝺ
quidem bñfitũ cũ tribuatur a iure
ipĩ actiom de dote transit ad quẽcũqꝫ
ad quẽ transit ipa actio ut ꝓbatur i
dr̃o. ff. et ut plenꝯ et ĩ ff. fuerat ĩsth
de actõ. liz bñfitũ seu prmulegium
ut ceteris creditoribus silez ypothe
cam hñtibꝯ p̃feratur nõ trãseant ad
aliã psonam ut dr̃imãt Cy. et alĳ
ĩ l. i. C de p̃mul. dot. Secundũ bñfi
tũ attributũ doti ẽ qꝺ res seu fundꝯ
dotalis nõ potr̃ alienari p maritũ etiã
gsentiente muliere ut m l. i. ff. de fũ
do do. et msti. qui mo. ali. li. m pñ. ni
si ff. Canomstas iuraueri ipa mulier
nõ gr̃iemre alienatiom ut m c. iuz
contingat cyr̃. de iur. iur. Hz de iure ci

et rerepisse exceptioĩ nõ habite et nõ
rerepte dicte quãtitatis et dotis oĩõ re
nũtians prout her et alia plura cõ
stant publ̃o mstrõ tradito et rogato p
laur. nõtr̃. pp̃. Anno. et mense m eo co
tentis Ꝯinsup dicit et ꝓmt idez Sy.
dr̃o noie ꝗ p̃fatꝰ d. Tha. solep̃mt tũc
ꝓmisit ipe dne. Marꝯ. ꝗ quotiens et
quũcũqꝫ ipa puenat ad mauz restituende
dotis ꝗ eo cau tam ipe dñs Tha. qꝫ eius
heredes et successores darent et solueret
et restituerent ipaz dotem dr̃e d. Marꝯ
eius qꝫ heredibus sil̃ cũ oĩbus Juribus
dotalibus ad ipam tr̃i tpis ptinentibus
ꝓut latius m ipo mstrõ dotis exprimt
et continetur Ꝯpromt etiã et dicit dr̃s
ꝓcur̃. dr̃o noie ꝗ p̃fatꝰ d. Tha. ĩa triby
ãnis elapsis diem suũ clausit extremũ
Cuiꝰ ri cũ dña dna Marꝯ. fuit et ẽ ĩ
cau p̃dicte dotis restituen. sil̃ cũ oĩbus
suis iuribus dotalibus ac etiã alimẽtis
sibi de iure debit. a morte dñi quondaz
dñi Tha. ritra Ꝯdemꝗ dicit et ꝓmt
idez ꝓcur̃ dr̃o noie ꝗ p̃fata dña Marꝯ.
tpe dicti gr̃ti matrimoĩ ultra ipaz dotẽ
habuit et adhuc hodie habet mstra sep̃
tas tras et ꝓprietates quas m se tunc
refuauit tãqꝫ bona pakenalia et que
adipam pleno iure spectauerunt et p
tinuerunt et hodie spectant et ptinet
In et sup quibus eadem dna Marꝯ.
nullã ptatem ner admstratioñ ron
cessit. dr̃o d. Tha. Hz ipius d. Marꝯ.
admstrator regim refuauit msoliduĩ
Quãqꝫ p̃fatꝰ dñs Tha. gra et p̃t vo
lũtatem ipiꝯ dne Marꝯ. ac sciẽtiã uel
licentiã habuerit et rerepit et ĩ suos
vsus gũterit oms et sĩgulos fructus
et reddit. et ꝓuentus qui cruerint
ex rebus et ꝓprietatibus añdictis Qui
quidem fructũ et reddit. astenduit m
suma ꝗ toto tpe p̃dr̃o vno alio cũ alio
deputato flor. mille ul. circa ꝗ ut ĩ pro
cessu liquidabitur et m ꝓcessu appa
rebit Ꝯcur̃siꝫ dicit et ꝓmt sepe
dictꝰ ꝓcur̃. dr̃o noie ꝗ sstis Tha. m suo
ultõ testõ addit et legauit p̃dr̃e dne M.
vsũfructũ oĩm bonoꝝ relinquens fan
cens et constituens ipam dnaz et vsu
fructuariam oĩm bonoꝝ donec vitam
duxerit vidualem et ult̃ si habitaculũ
tenuerit gtinue cũ heredibus suis ĩ
Ciuitate Mediolani et ĩ eoꝝ domo cõ
tulerit dr̃e suã legauit et reliquit ipi
d. Marꝯ. singul. ãis flor. l. de quibus
possit fatere et disponere ꝗ libito volun
tatis Sup quoꝝ oĩm restitutione relaxa
tione solutione sepius fuit ãmonitus
et requisitꝰ et mr̃pellatꝰ p sstam d. Mar
Quãqꝫ ipe Rol. p̃dicta oĩa soluere facere

etiã sñtrauerit pot contuemire ut ibi
nõ. ar. l. nõ dubiũ. C de legi. Sz ius Cano
mñ etiã m tris Jmperij obſuatur et
sic adũte q̃ m hoc sibi vsurpat papa u
rsdictionem Jmpij Et hoc priuilegiũ
ad quẽcũq; ad quem transit actio tũsit
de dote nõ. m. l. fidũ. ff. de fidu. d.
Certuũ ẽ priuilegiũ q̃ m re dubia p̃
sumtur q̃ ob bonor dotis p̃uenerit
obligatione exñei m boms uri ut. l.
m ambiguis ff. de regl. iur. Et adhuc
traũz pot trahi. l. i. ff. so. ma. Quod bñ
fitũ etiã tũsit ad quẽcũq; ut dicã. l. i am
bigius ꝛc. Quartũ bñsitũ ẽ m tan
ta stipulatione que fingitur mtẽssis
se de restituenda dote ut m. l. i. m pñ
C. de rei. vx. actt. et msti. de actt. ſ. fi
erat qd bñsitũ tũsit ad quẽcũq; ut i
bi et dicã. l. i. C de pñu. d. Quintũ est
priuilegiũ Cũra naturã ipius actioms
de dote qui ex stipulatu vocatur nã ho
rum ẽ bone fidei liz regulariter sit stric
ti iuris ut m. r. bone fidei msti. de actis
et dicõ. ſ. fuerat qd priuilegiũ etiã tũ
sit ad quẽcũq; ut ibi Sextum priuile
giũ ẽ sup mstantia cui que sũmaria ẽ
sirq; m ea pot iudex dilationes abbs
uiare ut no. m. dicã. l. i. so. ma. ar. m
Cle. dispendiosam extr. de iudic. licet
dr. gñiũ dixerit Septimũ priui
legium ẽ quia mulier ipsonali actioe
de dote reteris creditoribus psonalez
actionẽ p̃cedentibus añferitur quod
quidem priuilegiũ nõ tũsit m heredz
ut d. l. i. C de priuil. dot. Octauũ p̃
uilegiũ ẽ q̃ m tacita ypotca mulier
p dote p̃fertur reteris creditoribus ha
bentibq; tantam ypotcam nõ aut hñti
bus exp̃ssam ut nõ. m. l. fi. C. qui po.
ĩ pig. ha. et m dicõ. ſ. fuerat msti. de
actt. Addq̃ priuilegiũ ad suũ tũsit he
redm no at ad extraneũ ut dicã. l. i. de
priuil. dot. et dicã. l. fi. et nõ p glo. ĩ
dicõ. ſ. fuerat et p bar. m dicã. l. i. so
ma. et p Cy. m dicã. l. i. C. de priuileg.
dot. Nouũ vtitur priuilegiũ q2 dos
ĩ cta pot cõstitui arbitrio ptis ul tie
psone nec cuius mẽtitudo vitiat stipula
tionem ut. l. nã post. ſ. gener. ff. de iur.
do. licet regulariter contra ut. l. ita stipu
latq; m pñ ff. de v. oblig. Decimũ ẽ
bñfitũ quia mulier ꝓmittens dotem p
alia muliere obligatur nec exceptione
velleyam uuuatur ut. l. fi. C ad vell.
liz m alijs cãibus uuuaretur ut p totũ
titulum maxime m. l. i. ff. et C ad vell.
Undecimũ ẽ priuilegiũ quia liz regu
lariter res subiecte restitutiom iudicz
ul sub conditione mterim añ dixi ul
conditioms euentũ nõ possint aliena
ri ut ĩ auct. res que C. co. de legat. tũ m
raũ dotis et pro dote sua liberis restitu
enda alienari pnt nec aduemente die
ul gditione alienatio resoluitur ſ firma
pmanet ut ibi nõ Duodecimũ p̃iule
giũ ẽ q̃ pr̃ gpellitur p iudicem filiã
dotare ſm vires siu p̃ũoꝝ ut habet
m. l. qui liberis ff. de ritu. nupt. et. l.
fi. C de dot. cpromiss. p̃s si pr̃ cũt absens
poterit iudex ex officio suo de boms
patris dare dotem filie ne pdat tẽpꝰ
nubendi sub exspectatione pris ut
nõ. m. l. cpfessa. ni pñ. ff. de iur. do.
Tertiũdecimũ priuilegiũ ẽ q̃ si impu
tetur mulieri petenti dotem q̃ res vi
ri ãmouerit ul sbtraxerit nõ impedi
tur ex hoc nec retardatur restitutio do
tis nec etiã si ei obtinatur q̃ male vxa
tus sit ut hec notantur m ſ. tareat
C de rei vx. actt. qd priuilegiũ non
puto tũsire ad heredem extraneũ q̃
psone cohereat aĩ fuerit iõ sic ꝓuisũ
ut mulier nubere possit Amplius
ſm aliquos nec ulla gpensatio pr̃ ei
oppom ut nõ. m dicã. l. i. ff. ſ nec ob ĩ
pensas liz glo teneat giũ de quo p
bar. m. l. duorum ff. so. ma. Decī
mũ quartũ mferatur priuilegiũ q̃
filia m pris p̃iate gstituta pot p dote
sua cẽ in iudicio sine cõsensu pris q̃n
dos ẽ aduenta. Secus at si cẽt pfecta
ut tangitur ĩ auct. qd locum ẽ de rolla
et glo. et dot. m. l. ij. ſ. si quis ĩ pris
ff. so. ma. Decimũquintũ ẽ priuile
giũ quia dos nõ psumitur gcrata pẽdẽte
mrioꝝ mte sotios om bonor ut hẽt
m. l. actione ſ. fi. cũ. l. se. ff. p̃ soꝝ
Aliter tñ gtmgit q̃ dotis gditio alijs
sit deterior ut pbatur ſm vna lex. i. l.
lutius. ſ ĩpubere ff. de le. ij. et ĩ. l. so
tius pro filia ff. pro soto. ttꝝ

Procuratorio nõie Donne Margarete

Adũte q̃ ista mulier etiã pro se possit
stare ĩ iudicio et cam suã psequi Naz
liz nõ posset cẽ ĩ iudicio nõie alieno
regulariter ut l. fris ff. de ꝓcur. et l.
alienã. C de ꝓcuũibq; msi ctis spãlibus
cãibus nõ in. l. exigendi. C de ꝓcuũibq;
tñ ubi agit nõie ꝓpriõ et p̃ sua cã regu
lariter admittitur ut ibi nõ et dicã aũt
qd locũ sine sit m ptãte pris quo ad
dotem aduentitiam sine fiã sit siu uiri
quo ad dotem pfectitiã morte pris ul
pemancipationez ſm aliquos ut tolli
gitur ex nõtis m. l. i. ſ vid amus. C de
rei ven. actt. liz ſm aliquos vbi effi
citur sui iuris p emancipationẽ sic pa

tris ꝺsensus nctius m dote ꝓfectitia ꝙ̄
c̄ ſſm ſ^m Cy· ut nō· m l· auia C· de·
uul· do· et bar· m drō c· q̄ ſi ī p̄ris
Volt· p̄dicta ꝛeuoco m dubiū q̄n mulier c̄ ī p̄ris p̄tate ꝺstituta nūquid ipa ſola ſme p̄re poterit dotē ſibi petere ab heredibus mariti vī q̄ ſic p ea q̄ s^ꝛ diximus Circa hec plēnꝰ ꝺsidera aliq̄n dic ista c̄ ſmplicit ꝓfectitia q̄ p̄ cam dedit et cōstituit aliq̄n c̄ adiectitia q̄ exneus cā ꝺtulit p̄mo mū subdistinḡue aut ipe p̄ tpe dotis tradite et constitute stipulato fuit ipā dotem ſibi ſoli restitui et tunc ipi ſoli p̄ri cōpetit ius agendi et nō filie ut habetur m· l· quotiens cū ſequ· ibi nōtt ff· ſo· ma· Aut stipulato c̄ ſoli filie dotem restitui q̄ut fit hodie ḡit· ī mſtris dotis et tuē ſoli filie ꝺpetit ius agendi et nō patri ut l· post dotem f^m lect· dy· ff· ſo· ma· ꝓbatur m· l· ſi nō dotem in p̄n· ff· co· t^o et m· l· p̄pōnꝰ ff· famhīc· et c· de ī offic· dot· l· ꝙ· Sz an mortua filia p̄re et liberis ſupstitibus ꝺpetit actio de dote p̄ri An filius fuit apud doc· disputatio et dubitatio dixit n· dy· q̄ actio de dote ꝺpetit prius liberis quā p̄ri p drām· l· post dotem f^m eius lect· et her actio tūſit m filios tāq̄ heredes q̄ hodie filiuſſa· habet heredem Alii dicit q̄ ſoli p̄ri ꝺpetit actio de dote q̄ ī ꝺfectitis filiuſſa· etiā hodie nō habz heredem ſ talia bona p patrem tāq̄m peculiū otrupantur ut nō· m auct· de here· ab mte· ff· i· et· ī· l· nupta ff· i· ff· ſolu· ma· Quā opp· ſequutus c̄ Azo· in ſūma C· ſo· ma· m fi· Bar· aut· ī drām· l· post mortem ī m· q· tenz opp· dy· p· l· mt· ſocer· ff· tū mt· ff· de pact· dota Quā etiā opp· firmaut Odo· et Ja· de belu· Que etiā equor· c̄ ſz aduīt q̄ her qō ꝙ tedit ſolū ī dote ꝙ ꝓfectitia nā maduentitia ꝺlaz c̄ filios p̄ri auſerri Ult· p̄ꝛ ꝙ tedit q̄n pat· ſmpliciter dedit dotem nō stipulā· ſibi nec filie ubi aut stipulato cet ſi bi ſolu restitui tuē puto q̄ ſibi ſoli ac tio ꝺpetit filius exclusis vbi uō stipulato fuiſſet ipe filie restitui tē puto ius huiꝰ stipulationis m filios ſme dubio tūſmtti p̄re exclusō licz hoc ca ſu posſet ꝓdici her disputatio Nullo ꝙ fortius ꝺpetit actio ipis filiis ipit moderno quo fiunt mſtria dotis m quibus p̄ stipulatur dotem restitui filie ſue ac filiis et heredibus eiꝰ tē Nec ob p̄dictā opi· Azo· et ca· q̄ nota m drām· l· nupta q̄ ibi loquitur q̄n p̄ nolunt filie ſue dotem donare tacite nec expresse ſ hic uolunt ſibi donare stipulando ipi filie restitui nec ſiliter hūt obstare que nō· m drō· ff· i· de here· ab mte q̄ ibi loquitur m illis ꝓfectitis que filie nō q̄runtur ſ quoꝝ dīnium remanet penes patrem ſz qō ꝓdict· m dote Cuiꝰ dīniuꝫ q̄ritur ipi filie ꝛō ī ea habet heredem et filij patri p̄feruntur ut l· etiā C· famhīc· et p hoc habes expeditos duos articulos videli ḡ q̄n p̄ꝛ stipulatur ſibi vī q̄n stipulatur filie Ꝙ^us ſubiungitur articulus vz q̄n p̄ꝛ ſmp^r dotem tradidit nec eā restitui ſpāliter stipulato c̄ ſibi nec filie et tē ī dubio c̄ tōis actio vtriuſq̄ ſic tū q̄ ſolꝰ p̄ exꝛeat actione de consensu filie tacito ul· exp̄ſſo ut habet· m l· ꝙ· ff· volūtatis et ff· q̄ ſi ī p̄ris c̄ l· nō ſolū ff· ſo· ma· Venio nūc ad 2^m principalem tanz qui c̄ q̄n exneus dat filie dotem vbi distinḡue Aut iſte exneꝰ fuit īgtmenti tpe traditionis stipulato ipam dotem ſibi restitui et tūc ipi ſoli ꝺpetit actio Aut nō c̄ stipulatus ſibi restitui et tūc ipi mulieri ꝺpetit actio et executio ut her hūt· m drā· l· i· ff· actedit et ff· exneum C· de rei vx· ac· et· l· auia et ibi nō C· de iure dot· q̄· actionē mtentare poterit hoc tamē ſme p̄ris consensu ut s^ꝛ diximus et habet· m drā aut· qd· loqꝫ C· de collat· Volt· īgit· dictū c̄ s^ꝛ q̄ ī dote p̄fectitia p̄ri ꝺpetit actio ff· nūquid pre vuente ſit dare tanz q̄ ſoli filie ꝺpetat actio et nō p̄ri m hac dote et ītlo· dētīmat q̄ ſic q̄n p̄· est mops uel timetur de dilapidatione ut nōtt· m drā· l· ꝙ· v· etiam ff· ſo· ma· Quā opp· ibi ſequitur Bar· angꝰ· l· fi· ff· de eo p quez fac· et· l· Impator ff· ad trebell· et· l· plane lo· ꝙ· ff· i· ff· dele· i· Et quibus talis denditur qō ut p eū nota m drō ff· retex· Circe q̄ mortua c̄ mulier· ī nūo ſupstitibus marito eius et filij mō hic maritꝰ c̄ pauper et diſſipator bonoꝝ An filij poterūt agere ꝺtra patrem ad repetēdam dotem ut fiat ſalua Et dētīmat ipe q̄ ſic ut ꝓbat m· l· fi· C· de ſen· paſſ· et ff· ut le· no· ta· l· fi· ī p̄n· et ibi glo·

Uxoris quondam Domini Thadei

hic igitur vir predefecerat et ſic dos petebatur q̄ matrimonium erat ſolutum morte viri quo tam dos c̄ regulariter restituenda mulieri ſupuiuenti ut· l· ꝙ· m p̄n· ff· ſo· ma· nim ſy· fallit ſi mulier adulteriū ꝺmiſiſſet

quia tr̄ priuar dote et redit luc° mar̄i et heredū eiꝯ ut l. cū mulier ff. so. ma. et nō. p glo. m dr̄a l. ꝯ. m pn̄. et l. cō sensum C. de repu. msi forte gmisisset adultiū de cōsensu vir ut dr̄a l. cū mulier vl si etiā ipe vir cū alia muliere adultiū gmisiss quia hns duobus ra sibus ipe vir nō lucrabitur dotem ut l. vxo atꝙ vxore ff. so. ma. Jō nō pdit mulier dotem si post adultiū eam re consiliauerit vir et eius mores ꝓbauerit ut m. c. plenꝙ ext̄. de dona inter vi. et vx. et nō. m dr̄a l. cū mulier. Sz nūquid viro mortuo poterit ipa mulier mutare ꝓpria auctē m boms īmobilibus p eam traditis mdotem dic ꝙ non msi i mstiō dotis fuerit appositum pactū. qd nō. qz cōit solet appom vñ expedit als mutare cū auctē iudicis ut determinatur p tex. et glo. m l. dotis actione ff. so. ma. ubi autem egt̄ mulier pderedat viro supstite et i mnō. tr̄ regularit p heredes ipius mulieris repetitur dos a marito ut l. dos a pre cū sq. ibi nōti C. so. ma. msi mutuesserit pactū spāle dotis lucran. ut ff. de pact. dota. l. si pr̄. m pn̄. et l. si mr̄ vir cū sq. Aut si statuto vl decreto Cautū sit ꝙ vir lucretur dotem Unde p hunc declarationē q̄ro de tali q̄one pone statuto Ciuitatis papie Cauetur ꝙ vxore mortua i mnō viri dotez lucretur Ctre ꝙ titus desponsauit bertā vtrumez per verba de p̄nti Quā ipe titus ad domū suam nō reduxit nec ipaz Carnaliter cognouit et sic mortua e dicta berta i domo sua ꝓpria vl paterna Queritur an ipe titus lucretur dotem ab ea traditam vl ꝓmissam Et vr̄ ꝙ sic p ea que hñtur p Cy. m l. cū vir multā. q. C. de dona an nup. et i. l. penult ff. de dona mt̄ vir et vx. Nuptias eiꝫ nō grubitus vl ductus i domū fant nec mim ꝑ cōsensus simplex coz ut l. nup ff. de regl iur. et l. cū hic status. ꝑ. si mulier ff. de dō mt̄ vir ext̄. de spon. c. cū locū et sic habent locū vba statuti et ipm statutū. l. l. adigere. ꝑ. ꝙius ff. de Iu. pa. et l. qd dictū ff. de pact. tū sq. Jngtiuū fant quia vr̄ fra ꝓmissio vl datio sub cōditione si ipa berta duxerit m domū ꝓut fieri solet ar. m l. stipulationez ff. de iur. dot. et l. nō eiꝫ et. l. ꝓmitten. i pn̄. co. to. vnde tū deficta et nō īpleta fuerit gditio debet cessare ipius dotis lucrū et acquisitio et m hanc ptem videtur gsuetudo mdinasse Ez pone ꝙ de fco. Ctre ꝙ mulier tpre dotis tradite stipulata e a viro si sine liberis pdecederet ipa vxor i mrio sine liberis dotem ipaz m totū vl ꝙ parte filiabus suis reddi vl restitui queritur cāu eue mente morte vx. i mō sine liberis detur actio filiabꝫ eius ex dr̄a stipulatione ad vendicandā ipaz dotem dic ꝙ nō ut l. si genero. C. de iur. dot. et ꝑ Cy. i. l. cū prez. C. eo to. facit l. pactū et l. pe. C. de pact. quem cū. sy. quia irregulariter alt. alti exneo stipulari vl pansit nō pot. ut l. stipulatio ista. ꝑ. alti. ff. de v. ob. vbi ꝑ° quis ex forma legis municipalis possit alti stipulari ut e pap. tuc ipse filiabus possent ex ipa stipulatione agere Est ꝑ° Consiliū ut ipi met stipulentur de voluntate et consensu soceris siue vl notarij eoz noīe tāꝙ publica stipletē ꝑsona Nunc videndū occurrit an pendente mō possit mulier aliquo cāu dotē repetere et glo. m dr̄a l. ꝯ. m pn̄. so. ma. hēndet ꝙ sic m quatuor cāibus ꝓmg e qū vir vergit ad īopiam ut dr̄a l. si constante m pn̄. ff. so. ma. et ibi p bar. et p Cy. et alios i l. ubi adhuc. C. de iur. dō. et p tex. et glo. m. c. p vias ext̄. de do. inter. vi. et vx. 2us cāus e qū maritus de portatus e i insulam et sic pdit bona sua ut m. l. si marito Ner imo qz p hoc factus e pauperrimus iōꝙ intelligitur sub p̄tendi cāu Et per hoc determinatur illa q̄o ꝙ si maritus fuerit de Ciuitate expulsus vl bāmtꝫ maxime eius boms adeptis ꝙ mulier possit dotem petere ut determinat Bar. m dr̄a l. si constante 3us cāus e. qū mrō mu. nullū fiunt vl nō e sequtū. ut. l. q̄ admodū ff. de iur. dot. dic tū hic cāus a p̄tendibꝫ m qualitate actionis nā hoc cāu repetitur dos p gditionē sine cā vl ob eam ut. l. fi. tū si ff. de condi. sine c̄a et. l. qui contra C. de Jur. nupt. In alijs aut cāibus repetitur p actionē ex stipulatu dem q̄ritur an illus cāibꝫ qbꝫ durante mrio. ipa dos pot̄ repeti p mulierem nūquid eiꝫ marito possit sine alio ꝓtestu spontanea voluntate sibi restituere ipaz dotem et marie co cāu qui tōit attendit qn̄ maritus ad īopiaz vergit m qua q̄one glo. i dr̄a. l. ꝯ. m pn̄. dicit ꝙ sic m certis specialibus cāibus ꝑo videlicz m cāu alimentoz filioz eius ꝓm mrionij ac etiā ꝓpr̄ij pris vl fris ipius mulieris ac etiam pro ipoz redēptione si forte carceribus mancipati nec nō et pro aliquo fundo seu pdio ipi mulieri emendo et m tām ipig dotis gutendo ꝙut multotiens fieri consueuit i pnibus pedemōtuz ut her hñtur m. l. q̄ius et. l. sequti ff. so. ma. et i. l. mutꝫ

ſ manente ff de unſ dotſ In ceteris aut casibus marius sponte restituendo regu laritet nō liberatur nisi ex causa soluto ms mulier locupletior effitiatur ut ī l. r et ibi per Cy. C si dos gstaū. miat ſ quo facit m auctſ de nuptſ. ſ. dotes et ff de unſ dotſ. l fi Quam opy sequa tur doc. m dcā. l. r et dcā l. ŋ. Amplig ḡritur si vn vergit ad ī opiam An mu lier tenetur repetere dotem suā max me agendo contra ēmcos possores rez p maritū alienatas ut longi tpis pre scriptſ repellatur et audiatur q nō q regulariter pendente nūo nō currit tō tra actionē de dote aliqua pscriptio ut m. l. cū notissim ſ illud C de pscrip. xxx. an Cu dic cont per l. ī urbis ſ fi C de unſ. do. et nō. p glo. m. l. sicut C de pscrip. xxx. an nec ob. ſ illud q ibi loquitur qn maritus ē dines Rursum ḡritur mulier pot pte dotez qn pauper ē maritus ul ī capit de paupe tari ul bona que habet nō suffitiunt ad dotis executionem Que sy noīa st ſm bar. ubi s. Qualit ꝓiudebitur de p dictis dicunt dy. et Cy. m dcā. l. ubi ad huc ꝓ ꝓbabitur p vulgs opy. seu per vocem et famā et idem nō m. ſ illud ī auct. de equa do. Bar aut m dicta l. si constante sic distinguit Aut agitur cont maritū et prēdit dcā opy Aut agitur cont ēmcum et tūc fieri debet ꝓbatio aliter q̄ per famā vz p testes virinos qui dicant q vendit bona sua et debita ḡtrahit et ſm Ja. but. pot addi q ua dit prius mdutꝰ q̄ gsueuerat male viuit m domo et filia que solent pau peribus guemre ar. m. l. is. qui ff. fi. ff de tuto. et cura. da ab hys et l. nā de le ge ff. de ꝓba. et l. r. ff de cura. furio. et l. artor. in fi. C de ꝓba. et rō dicit ſm bar. ē quia qn contra maritū obtinu mo dcā ꝓuditū quia ipi fres dotis resti tuere debent onerabꝰ mīj. ut d. l. ubi adhuc. q rō tessat cū agitur contra ēmcū de aug ꝓuditio magis tractat Quid ḡ si lite mchoata gnra virū su p dotis restitutione ꝓpt eius paupta tem gtingat lite pendente ipm mari tū mori An ex eadem mstantia potit ferri sma gtra eius heredes dy. bar. et bal. m. l. post finitam ff. de suspec. tuto dtīminant q sic qua sola quali tas ī mutatur que nō ipedit uditum tnsferri ar. m. l. m dubitis. ſ. si dtracta ff de noxa & qua uditij tnslatione nō bar. m. l. si cū horez ff. de solu. ſz quid dices si pendente hoc uditio gtē ma ritū supuenerit sibi hereditas opulē ta ita q̄ fruſ ē dines An tessabit udi tū gtē eū et vr q nō sicut ī sili ducit qn uditū extensioms ē mchoatū quo pendente auctē sunt facultates debito ris nā per hoc nō tessat extussio ſm Ja. de arena ar. m. l. pe ſ. fi. ff qui satisda. co. et ff. de app. l. fi. Jn cōfirū fant l. si mulier ff. so. ma. Et hoc pu to verg qz cū dos ipa subiacere debeat alimentis gibus si supuenant alimē ta aliūde suffitienta crederem litē ex tingui arto dcē l. si mulier Ulterig ḡritur quid si tpe gtracti mīj maritꝰ erat pauper An postea possit mulier p̄terta hui pauptatē dotem repete distinguic ſm Cy. m dcā. l. ubi adhuc Aut mulier notria tūc huit de dicta paupertate Aut ignorauit ꝓmo casu repellitur mulier quia fuit ī culpa Jn 2o casu admittitur quia culpa tes sauut ut hec ꝓbantur m. l. si ei a q. ſ. fi. ff. ut mpos. lega. et C de spon. l. fi. ſ. hys dy. nō dicat simpliciter qd nō admittitur p dcāz. l. si ei a q. ſ. fi. ſ bar. m dcā. l. si constante di cit cont dy. q̄ pot mulier m districte petere ar. l. de dic. cū. l. seqn. et l. arti culus ff. de pac. do. Canonistē m dcō. et p vras eī. de do. mt vr et yr. ꝓba uit opy. Cy. et eam puto verorem et equiorem Uth. ḡritur quid si socer vo git ad mopiam an erit locus repeti tiom dotis sicut ī marito dixmus et Glo. m dcā. l. ubi adhuc. et dcā. l. si cō stante tenent idem ee m vtroq̄ qn so cer dotem solus repepit siue simul cū filio licet bar. m dcā. l. si cōstūte qn simul repepint dotem distinxerit Aut sint duo iri debendi eiusdm do tis et tūc habet locū opi. pdcā Aut no sunt duo iri et tūc secg cy. tenet glo. ubi sī patet ḡs. m tāū p̄missō q̄ pr̄ p filio tenetur ad dotis restitutionez qn se obligauit ex presse dotem repe piendo Quid ḡs. si filius repepit do tem pr̄ simpliciter gsentiente An tunc erit pater obligatus ad dotis restitutionem breuiter ſm dc. dis tinguc ut nō. m. l. si cū dotem ſ. tūſgrediamur ff. so. ma. Aut solus pater repepit dotem Aut solus filig p̄mo casu Aut pr̄ repepit suo noīe tm et tūc ipe solꝫ tenetur et nō filius nisi fuerit pris heres ut dcō. ſ. tūſ grediamur v̄ ſ si maritus et v. fi. Aut repepit noīe filij. tm exp̄sse ac to q̄ ipe pater nō teneatur Et si q dm ipe filig ratū habeat ipe tenebi tur et nō pat. ut l. si pupilli. ſ. r. ff de negſ. gſ. Aut pater repepit noīe ip sius et filij et tunc si filig ratū habe

at tenet· utq; tamq; duo rei debeñ
qui pro dote luate obligant ut l· fi
C· de d· cau Et q° cãu pñcipali qñ so
lus filius recepit tuc subdistingue
Aut recepit iussu patris et tuc ꝑm
glo· m deõ· ff· tãs grediamur distiñ
guitur Aut tradens habuit auu ob
ligandi utrosq; ut alter tm Indubio
ꝑm Bar· uidetur aimũ habuisse ob
ligãdi vtrũq; et p gns tenebitur ut
q; ar· m· l· i· ī ambiguus ff· de regl·
iuris Alij aut dicunt qñ filius de
iussu pris recepit solui prem tene
ri ar· m· l· fi ff· qd iussu et C· qd·
cũ eo l· si ex gratia Sue uõ recepit
sine iussu pris et tuc aut ipaz dote
vxor ītitulatem pris et ꝑ pater te
netur de ītem vso· ut deõ ff· tãs gre
diamur fallit m ẽtis cãibus ibi nõ
tis m quibus pr̃ m solidũ tenetur Aut
nõ quer tit dotem ī pris utilitatem et ꝑ
pat̃ tenetur de peculio ut deõ ff· trans
grediamur filius nõ tenet̃ m solidum
ut l· tam ex contractibus ff· de iudic
Sz carta p̃missa occurrit qo Dic q; filius
recepit dotem pr̃ pñte ul nudũ con
sensum p̃stante An ppt̃ talem simpli
citem pñtiam ul rõsensũ obligentur pre
ad dotis filius restitu Et vr̃· q; nõ mi
de solo peculio filij ut l· iulius ff· de ad
m tuto· et nõ· ī· l· i· ff· qd iussu
Ingrũ dẽmat Bar· m deõ· ff· tãs
grediamur talis tone pater tenetur
se obligare pro filio recipiente l· qui li
beros de ritu nupti· g° eius pñtia ul
nudo cõsensus mdiat obligationez ar
m· l· si filius ff· de tute· cũ sq· Sug gra
fit distinguc Aliqñ pr̃ cogitur ī aliq°
gratia gsentire simp· si nõ se obligãe
et tuc pñtia ul nudo gsensus nõ m
diat obligatione ut· l· cũ nõ solũ ff·
nitatem ff· de bo· q; lib· qñq; pr̃ ul a
lio cogitur se obligare tuc pñtia uel
consensu obligationẽ mdiat ut hic
et dicta l· si filius ad qd facit· l· si quis
m tres· ff· mpor ff· exru· tu· Qnq; ꝑs
nõ ꝑt cogi gsentire nec se obligare
et tunc nudus consensus nõ mdiat
obligationem msi quateng ẽ ī periculo
ut dicã· l· luto tuto Vnde reuoco ī dubiũ
An pr̃ sit cogendus obligare pro
dote filij dicũt quidã ut dy· q; sic p· l·
qui liberos de ritu· nupti· et l· fi· C· de
do· p̃mis· Ja· aut· de aire tenet ẽtrium
p· l· n ff· ad mũinp· Hz Bar· m deõ
ff· transgrediamur sic distinguit Aut
filius accepit vxorem de consensu pris
et tuc pr̃ cogitur se obligare Aut pris
voluntatem eius accepit vxorem de cõ
sensu pris et tuc pater cogit̃ se obli
gare Aut ꝑ voluntatem eius accepit
et tuc aut talis vxor ẽ psona vilis et nõ
quemens ipi filio et tuc pr̃ nõ tenetur
se obligare cũ possit a pr̃e hoc cãu filius
exheredari ꝑm ultra ff· ut l· nõ tm
ff· si emancipati ff· de ẽcta Aut accepit
psonã honestam et sibi quementem
et tuc pr̃ cogitur se obligare et tunc
credit opp· dy· ar· l· qui libros cũ sq·
Nec aliter credo dy· intellexisse mag·
me etiam attento cogitur· donatis ppt̃
nupti· dae filio ut dicta l· fi· C· de do
ꝑmiss· g° etiã se obligare pro dote q;
hodie & consuetudine ptialis cessat do
natio ppt̃ nuptias hanc opp· approbat
Ray Quod g° dicendum si pater di
cat si debeo me obligare volo dotem
recipere filius aut dicat se velle cau
apere quis preferetur in recipiendo
Ego distinguerem Aut filius hitat
simul cũ pr̃e et tuc pater recipiet do
tem cũ ipe habeat sustinere onera
filij et eius vxoris ar· m· l· si filia ff·
l· ꝟ hoc amplius ff· familiercisc Aut filius
habita sepatim a pr̃e et tuc quia ipe
sustinet onera mũy et vxoris debebit
sibi fieri nuatio dotis et pr̃ pro ea ob
ligabitur ar· m dicta· l· si filia ff· i· et l·
si is ff· i· ff· de iur dot Qd si exheres
sit obligatus ad dotis restitutionẽ An
eo vigente ad ĩopiam poterit mulier
agere ut dixi ī marito dicit glo· q; ff·
m dicta· l· si constante et idem sequit
Cy· et bar· ubi s· post hec queritur
etr̃ q; mariti ul soceri quenti ppter
inopiam ad dotis restitutionem esse
runt mulieri satisdationẽ ꝑ securita
te sue dotis queritur an sit dicta ex
actõi ipius dotis dicũt glo· et doc· q; nõ
ut nõ· m dicta· l· ubi adhuc et tõ· ẽ
q; cũ hec restitutio fieri debeat ut se
suosq; alat ꝑ talem satisdationẽ nõ
solutur m hijs alimentis Unde quit
videmus cotidie m plibus nostris appo
clausulam q; dissoluto mãtõ morte vi
dos restituatur vxori nũquid poterit
agere viro vergente ad ĩopiam vi ff·
non quia cũ sibi puderit m vnũ ca
sũ tm vr̃ meretrix renũtiasse ar· ī
l· si cũ dotem m pñ ff· so· ma· et l·
si ex̃neus ff· de condi· ob· cau· Ingrũ
dẽmant doc· ubi s· ea maxie tone
q; huic casui mulier expresse renun
tiare nõ posset ita multo mag tanto
ut· l· die cũ l· seq; ff· de pact dota Hz
pone pr̃ dotem recepit deinde filium
emancipauit qui diues ẽ & se pater
vertit ad inopiam An filius potent ab
eo dotem repetere Doctl· dicunt ũ· ꝑ
Bar· q; nõ agendo actione de dote sed

debet venire alia uia vz mtēptare ossi
tū udire ut pē ꝯpellatur dotem restitu
ere filio ad onera mn̄ sustinenda et al
ligat glo. m. l. ij. ff. si tū ff. de priuil
do. Ego uero allego ibi tex. m dn̄. l. si fi
lia. ff. famhēr. et l. si is ff. de
uris do. Demꝫ quia superiꝰ dictū ē ꝙ
mulier a cūbus a uire contrahis pot
agere ꝯtra extrēos possores rez sibi
ꝙ dote obligatax Quēritur an prius p
eam fienda sit excussio de bonis a ma
rito possessis Glo. et doc. in dn̄. l. ubi
adhuc dr̄minant ꝙ sic ex. ceteriꝫ ar
ditoꝫ et sic quo ad hoc nō ē dos priu
legiata Adhuc quēritur pone ꝙ hec
mulier pēdente mño agit ꝯpt̄ viri iopū
ad dotē suā obicitur ꝙ ē suspecta de di
lapidatione dotis Quēritur an sit re
pellenda a sua petitione Bar. ubi s.
dicit ꝙ hoc cūi dos ē in sequestris po
nenda ut de ea cōibꝫ nēntibus fiat
curratur ar. m. l. si cū dotem v. si uō
dotē ff. so. ma. Jnde q̄ritur vidimus
qualit̄ p modiū agendi sustinentur ipi
mulieꝛ quēritur an p modū excipi
endi et sustinrat̄ vbi ḡna creditores a
gunt cont̄ maritū ꝙ iudex mulier bo
na ipiꝫ marit̄ mtitur defendere tūq;
sibi ꝙ sua dote obligata allegando iopiā
viri sui Quēritur an possit et dicunt
doc. ubi s. ꝙ sic p tex. in ff. p vias ex
de donat. inter vir et ux Hic hys nō
ꝯpe. in tr̄o de dona inter vir et ux. ff.
l. et fi. Qꝫ an m ullis cūbus i quibꝫ
mulier agit pendente mño sit mitte
da i possione oīm bonoꝝ ipiꝫ viri dic
ꝙ nō ē solū pro tota q̄ntitate sue dot̄
ar. m. l. i. C. in fi. co. de legi. ꝙ m doc. ii
s. Et hoc ꝙbat q̄ fructꝫ dotis p se suf
fitiant ad eiꝫ alimenta qd fiet dicat
Bar. ubi s. Aut maritꝫ nil habz ultra
et tr̄ mchil dare tenet cū i pluspē facē
possit deducto ne egeat nō sit cōpellē
dus ut l. m tñ ff. de re. iudi. Aut hz
aliūde suffitientia et tūc tenetur ex
alijs bonis alimenta suppleꝛ ꝙ etiā
nulla dote exīte teneretur alimenta
pr̄are ut l. q̄ si nulla ff. de relu. et sup
fi. et l. si cū dotem ff. solu. ma. et p doc. m. l. q̄ in vxorem
C. de negli. gē. Quid dices m cūi gñ
so. si fructꝫ dotis restitute excedant
suīmā alimentoꝛ ipius mulieris qd
erat dicat Bar. ubi s. ꝙ tales fitꝰ
sup habundantes debita alimenta
ff. restituenda viro q. regulariter oes
fructꝫ dotis q̄tūcūq; exmiñ reddunt
luro marit̄ ut ff. de iur. dot. l. fruc
tꝫ dotis. et pro hoc facit m ar. l. ij.
C. de epis. et cle. Jtē quēritur quid si

fēa dotis p vir restitutione ḡtingat ipꝫ
p uenire ad pmiguiorem formam et di
ues effitiatur An debeat dos vxo resti
tui glo. et Cy. m dn̄a. l. ubi adhuc dicit
ꝙ nō p tex. dr̄e legi. vbi adue m fi. Et
idem sequitur Bar. ū s. licet spect te
neat ḡtirū m ti. de dona. int. vi. ff. fi.
Pz pone cēre ꝙ maritꝫ q̄uentꝫ ab vxo
re ad restitutionē dotis ꝯpt̄ eius sup
uementem mopiam sponte confessus
ē in iudicio se vergere ad īopiam et
tradidit vxori pro eius dote ēta bona
quēritur an talis cōfessio sit suffitiens
ꝓbatio īopie et licite possit fieri talis
restitutio dotis vī ꝙ sic p. l. i. et ibi nō
C. de confess. Tu distinguе Aut ē quēs
tio int. vi. et vx. et tūc plene ꝓbat ꝙ
eum ut dn̄a. l. i. Aut ē qō int. vxorem
et extrēneum et tūc ꝓbat Bar. in. l. i. C.
res int. alios acta Soluto q̄ritur an p
dictā confessionem spontaneā et solē
nem poterit ipe maritꝫ reuocari si
constet eo tpr tūc ipm fuisse diuitē
Dicunt doc. in dn̄a. l. ubi adue. dicunt
ꝙ sic quia qñ maritꝫ ē soluendo et
sponte restituit dotem vxori vī donac
ut l. i. C. si dos ḡstan. ma. et ibi p Cy.
Bar. uō v. s. tenet ḡtirū Rō ē qr per
hanc restitutionē nō effitiatur conditio
dotis deterior ymo melior nec ē ver.
ꝙ sit donatio quia mulier nō lucratur
fructꝫ cum desinit habeant oneribus
mriom

Matrimonium legitime

Sciēdū ꝙ ut actio de dote
ꝯpetat nr̄e ē ꝙ inde fiat
int legitie ḡtractū quia dos sine nuō
ciē nō pot. l. fi. in pn̄. C. de dona aī
nup. licz mīm posset cē sine dote ut
l. ꝙ si nulla ff. de relu. et sup. Quid
ḡ. si mīm mng legitie ḡtractū an ꝙ
petet mulier actio de dote Dr̄ ar. ma
trīomū mmus legiptē ḡtrahi vanꝫ
ex causis vl ronе defitientis consenꝫ
ul ronе etatis ul ronе affinitatis uel
ronе sanguis ul ro pu. honestatis
ul ronе pluralitatis uxor ut tractat
msh. de nup. ff. ergo nō oms et p Azo
in suīma C. de nup. et p go. in suīma de spō
et p Jo. an. in suīma sua sup e. de ertra
luum Et quo ad ꝯpositum dicen ē ꝙ a
vtꝫ videlicz vxor et vir sciebant mīm
cē nullū Aut vtꝫ ignorabat Aut vnꝫ
sciebat et alter ignorabat p. cūi nul
la ꝙpetit mulier actio de dote ꝑ appli
catur fisco ut l. qui contra C. de inces
nup. et ibi nō Et cūi ꝙpetit mulie
ri ad dotem repetendam nō actio ex
stipulatu ꝑ conditio ob eam ul ꝙ sine.

cau ut l. fi. C. de gdi. sme cau. et ibi nō et m l. si cū dotem ff. so. ma. Que gdit ob cau. ul' sme cau. eusdem sut nature et potātis cuig ē actio ex stipulatu que pro vera dote petit ut d. ff. fi. et ibi nō et m l. ꝯ. m fi. ff. de p uu. cr. 2° aut cau. gsiderandū ē an mulier sciat et vir ignoraut et tūc ipa pdit dotem Aut ecotra vir sciebt et tūc vir pdit donati ppt nupti. et mulier dotem repetit ut plene nō m dcā l. qui cont. Qui aē sit de eox filijs an sint legittimi An naturales tm̄ Aut spurij seu illegittimi distīguitur p tex. m c. latorē ext. qui fi. st legitti. nam aut vtiq; fiut ignorans et tūc filij sunt legittimi qm̄ ignoātia nō ē contra crassa et cont. ius naturale Aut vtiq; fiut sciens et tūc filij sunt spurij Aut vnus fiut sciēs et alt ignorans et tūc quo ad sciāz rr putantur illegittimi q̄tum uō ad ignorantiā crūt legittimi dic ut ibi et m dcā l. qui contra vbi plenius de hys disputatur Querendū nūc sup ē qn dicatur mm̄ legittie gtractū vbi pr sciendum ē q; mm̄ solo consensu cō fhitur ut habetur m l. nupti ff. de regl. iur. et i c. cū locū et c. tue et c. tua nos. cū sp. ext. de nupti et m l. ꝯ. ff. de ritu nup. Conthitur ꝯ mm̄ legittie concurrentibus ad hoc plibg ꝛspōnibus videlicz etate legittā gthentium q; ē m masculo xiiij. āno et i femīa xij. An ut mstr. de nupti i pn̄ et nō i c. m. ex. de despon. impu. et i c. de illis eo. tit. Itē etiam q; mīoiū gtractū sit publice nō clandestine i camera ul' furtiue & nocte qd ō dispositū ē p ius Canonicū ne desit pbō eius si alt guttū matrīomū diffiteat nā ubi utiq; cōstiterit sufficiens erit pbatio ut hec traduntur m c. i. et ꝯ ext. de clād. de spon. Cessare etiā debent impedimenta a iure disposita que varia sunt ut habet mstr. de nupti. ff. nō ff. oms cū sp. s. allat. Que impedimenta hys ꝛsibus gphenduntur Error conditio votū cognatio crimen Cultus disparitas vis ordo ligamen honestas Si sis affinis ut si cohūt ne quuus hec sotiando vetant gnubia nūc ta retractant Videamq; supfinalit de clāt hoc ꝛsiū q; rudibus dicatur ergo pmo

Error ¶ De hoc errore dat exemplū de eo qui putabat se cōtherie cū berta et erat katherina talis error m suba psone impedit matrīomium quia deficit consensus qui ē de suba mīa ut dictū ē mihil sit qd magis impediat gsensū q; error. l. si per errorem ff. de ur. oim. iudi. et idem si mtuemat error m statu psone ut quia credebat gtraheie mm̄ cum libera et erat sua ut ext. de iudi. seruoz c. ꝯ. et m. sequitur i ꝛsu.

Conditio ¶ Intelligit de dicōne q; pric que ē de futuro Aut de mō apposito m gtractu mīa que conditio et modus si quidem sit possibilis et honesta debet mpleri aliter vitiatur matrīomū ut m c. illis et i c. sup eo et c. p tuas ex. de gdi. appo. si aut mo ul' conditio sit impossibilis de iure ul' de facto tūc restituit et nō pro nō apposita habetur ut ex. eo. tit. c. primo et finali sequitur m ꝛsu

Votum hoc intelligit de voto nō gtrahendi mm̄ nō aut de voto eundi ad stm̄ Jacobū qd quidem votū emissū sup mīo nō gthendo ē duplex viz solēpne et simplex solēpne ē illud vel p susceptionē alicuius sacri ordinis ul' p pfessionē alicuius approbate religionis tacitā uel expressam ut ext. de voto c. i. li. vi. hys cessantibus appellatur votū simplex qd nō dirimit mm̄ gtractū luic impediat gthendū ut m c. ꝯ. ex. de ul' mo. Sequitur m versu

Cognatio ¶ hic aduertendū q; frequenter accidit tale impedimentum sciēn c q; ad pns attinz q; cognatio ē triplex s. spiritualis carnalis et legalis Cognatio spualis ē que contrahitur p ppa terminatem i sacramento baptismi ul' confirmat. m tollat crismat. Que cognatio impedit mm̄ gtrahi i plibus psons et gradibus in quo erratur a pluribus et uane psone illaqantur et decipiuntur Et quidem primo impeditur mm̄ gtrahi mr spiritem et cōmatrez ut i c. martinꝯ et in c. veniens ext. de cognat. spi. et si vnus coniugalibg leuet pendente mr cos mīo alienū puerū de sacro fonte seu baptismo alt iuxta erit similit spater qz sit vna caro qd ē mirabile Secꝯ autē si aīa mm̄. alt eox leuasset ut nō et habetur m dcō c. martinꝯ et c. i. de cognat. spi. li. vi. et xxx. q. iij. c. pꝯ obitum per alia autē sacra excepta duobus superioribus viz baptismo et cōfirmatione nō gtrahitur gpīmitas ut in c. fi. in fi. ext. de cognat. spi. li. vi. 2° impediuntur gtraheie mm̄ filij tantum ipox spater mr se vltiores autē in gradu puta nepotes et

pronepotes nō ipediūtur Et adūte q
sicut cōpaternitas gtrahit mt leuā
tem et leuatū et eiꝰ parentes sic it
baptizantem et baptizatum et eius
parentes ut ex eo tꝰ c fi liꝰ viꝰ
vnde cirra pdicta attende q appne pa
rentum intelligūt pater et mater
ut dō ff martino et c fi et extē de
cognā spi c i liꝰ viꝰ Et amplig m
siīma nota q sunt xx caus quibꝫ ꝓt
cognati spūalem impeditur mīm
ūcenti pius can et ignorati caule
de quibus m dō c martino et Jo
an m eius siīma Quod si plures le
uent vnū de sacro fonte nūquid int
se excepto leuato poterūt mīm ghēr
dint Imo q sic m dō c martino
nec sunt ūiutem gpatres nō q vn
et vxor phibentur vnū eodem tpre
de sacro fonte leuare ut habet xxx
q iij c qd aut Cognatio aut carnal
attinentia quemens ex senne que
cognatio in quarto ul ulteriori gra
du existens impedit mīm siue sit
in gradu gsanguitatis siue affinita
tis ut in c nō debet extē de gsang
et affi ꝛz in gradu qto ul ulteriō
ri lucte gtrahitur ut ibi gputando
gradus ſm uus can ut tradit xxxv
q v c ad sedem suffitit tū q alter
eox extedat gītum si alt reperiat cē
i quarto ul ulteriori gradu ut in c
dilecto et in c vnī qui extē eo tꝰ
nisi p papā dispensato interredat
ut in c qua cirra extē eo tꝰ Cog
natio uō legalis ē que cōtrahitur
ūuentione legalis ut puta qū homo
qui nō habet filiū p grnerationem
querit sibi facere filiū p nudū amo
rem adoptaū ul arrogā ut habet
ff et C p totum et extra de cogna
leg p totū licet aūt hec cognatio
triplicem habeat phibitionem vnam
viz tpalem et duas ꝑpetuas ꝓma tē
poralis ē illa quia durante adoptio
ne fi nālis nō possit contrahere cū
sorore adoptiua ſ dissoluta adoptio
ne p emantipatī poterit gtrahere cū
ea ut in c i extra de cogna leg
Alie due sunt ꝑpetue s mt adoptā
tem et adoptatum etiā dissoluta ad
optione p emātipationē ut ff de
ritu l adopti et l quietiam Int
adoptantem et vx adoptati et eqt
ut ff de ritu nup l adoptiuus Se
quitur in versu

Crimen ꝟ hic nō q loquit
versus de crimine
adulterij ītestus ul hoīndy vnde
si interuenerit crimen intestus qd

gnntitur ſm hanc mām i gsāguīe
os ul affines de uxt Can illig qꝫ i vx
orem accipe vult tuc impeditur inim
gtrahi ſ nō dissoluitur nec impedi
tur contractū ut in c tūsimisse ex
de eo qui cogº gsangf vx sue Idez i
ea que gnnsit crimen machinando
in mortē giugi q nō i vx accipi ut i
c i ex de duor et in tit alijs crim
bus qui hnt xxx im q ij c qꝫ qꝫ et
extē de pen et remiss c ij Cetera
aī crimina nō impediūt gthi inim nec
diminūt gtctū ut ex de duor c i fal
lit in tribus cāibus i quibus dissolu
tur inim iam gtractū primg ē si adul
ter det fidem adultere viuente prima vx
ore q cū accepiet i vxorē ut ex de eo
qui duxit in ma qꝫ pol p adulti c ij ꝙ
ē qñ quis de frō gtraxit cū 2a vulet
aduc prima quo cāu si 2a ignorauit de
prima ipā prima mortua cogitur adherē
2e si ipā noluerit ut extē de eo q duxit
in ma c cū ap cū sy ij ns cāus ē cū
effectg machinationis i mortē ē sequtꝫ
ut xxxi q i p totū et de eo qui duxit
in ma p totū et maxie in c sup eo
de duor c i Sequitur in ꝟsu

Cultus disparitas

Exemplum huius est si xpīanus con
trahit cū iudea ul Sarracena yrum
q i c caue cū se et nō in c qꝫto et c
gaudemus extē de duorꝫ trꝫ

Vis ꝟ Intelligit de violentia q
caderet i cōstātē vir naz
leus turbatio aī et leues cōminatio
nes nō impediūt matrimoniū gthi ut ex
de eo qui duxit in ma c ij naz matrimō
nia debent cē libera ut in c cū locuz
extē de spon et gēma c de milite e tꝰ

Ordo ꝟ hic intelligit de ordine
sacro matrimo que habz
impedire matrimoniū ut ex qui de ul
tio ue c i et ij Minor aūt ordo ut ē
simplex dictꝫ nō impedit ut ibi et
xxxij distinc c seriatim Seqtur in ꝟsu

Ligamen ꝟ hic intelligit de
ligato ꝑme sponse
ul vxoris vbi adūte qꝫ aliqñ quis cō
traxit cū ꝑsona p ꝟba de ꝑnti et tūc si
nō subsit aliud qd obsit gtrahendo cū 2a
nō tenet mīm ſ 2m etiā si in 2o ītue
nerit copula carnalis et nō i ꝑmo ut
extra de spon duor p totū maxie i c
fi et in c pelt et fi de spon ſ si uō cō
traxerit cū ꝑma p ꝟba de futuro nec
carnalis copula fuerit cū ea sequta qꝫ
tūc tūsirent her sponsalia in vex ma
trimonium ut in c is qui extra de spō
dicendū erit nō impedire ſ m mīmoniū

uez gtractū per ūba de pñti nā fortg ē
vmculū mīg gtītu per verba de pñti q̄
vmculū simpler sponsalioz p ūba de
futuro ut m c r et fi ex̄ de spon hoc
autē ligamen p verba de pñti soluitur
morte alterīg giugū vñ mortuo vno
poterit mulier sine metu legalis ī fu
me ad ſ̄a & vltiora vota tūsire nisi
prius fuerit de eig morte ītisitata ut
m c m pñtia ex̄ de spon et m c ij
ex̄ de ſis nupt et si forsitan gtrayit
cū alio de frō si vir postea rediat ad ip
sum mulier redire debet xxxiim q ij
c per beatam Sequitur in versu

honestas q hoc intelligitur
de illa honestate
pñ̄a Que insurgit ex sponsalibus cō
tractis p ūba de futuro p quā dicimus
q̄ aliquis de consanguīnitate vīr nō pt
illā acipe in vxorem durantibus spo
salibus ut eis finitis p tūsitum ad a
lia vota nec etiam eg uerso cōsanguīnee
ipius sponse nō poterunt illū spō
sum acipere ī vix qd ē satis absurdū
ut habentur m c sponsam ex̄ de despō
Inpu c liras c accessisset et c duo
extra qui fi sunt legipti ꝑmo quod
aplius ē hac eadem honestate attēta
si sponsalia fuerīt de frō gtīta et pnū
tientur nulla ul gpt̄ gsanguīnitatez ucl
affimtatē ul aliud impedimentū excep
to ī pc̄to gsensus impedietur mīmū q
hi mō quo s̄ ut m c ad audien ex̄
de spon et m c i ex̄ co ti li vi So
boles tūsuscepta ex ſis nuptis pot
hodie giūgi gnatione pioꝝ vīr ut
m c nō debet ex̄ de consangt et affi
facit mstī de nupt ſ mariti ac etiā
honestate attenta Impedit mīmū m
cāū qui habetur Instī de nupt ſ Si
vxor Sequitur ni versu

Si sit affims Affimtas ē q̄
dam spes dif
ferens ab agnatione et cognatione ut
ī ſ affimtat mstī de nupt et l non
psonaz prmixtas quemens ex coitu ho
nesto vz ut m c distinctionem et c
plt ex̄ de eo qui cogno gsan vx̄
fine et hoc ſm Can vel ſm leges af
fimtas gtrahitur solūmō ex honesto w
itu vz p legittias nuptias l ne facle
ſ sicnd ff de gra Que quidem affim
tas hodie restringitur ad pmū greng
psonaz et vsq ad em gradū ī ipo pō
greneir ut m c nō debet ex̄ de cōsāg
et affi Est aut pmū greng affi illud
qd̄ inducitur p carnalem vnī et vxoz
iunctionem seu gmixtionē nō mterse
ientem ſ mt altera ex hīs cū gsāgui
neis alterīg ūbi gratia si acipio vxorē

gtrahitur affimtas mt me et ipaz qua
ipa et ego sumg pñ et cā affimtat ut ī
dcō ſ affimtat ſ mt me et cōsāguineos
vx̄ mee et econtra bñ gtrahitur affimtas
inter gsanguineos autē vtriusq; mīm
giugū nulla gtrahitur affimtas ideoq; duo
frēs pñt copulari duabus sororibus et
pater et filius pñt copulari mīe et filie
ut hec nō ex̄ de consangt et affi c sup
hys Et sic ista cōiunctio vīr et vxoꝝ pro
ducit nouū greng attinentie et gstituit
primū greng affimtatis nec tm mutat
gradū ūbi gratia pone sumg duo frēs
ego acipio btam in vxorem ista berta vx
or mea mutat greng siē attinentie quo
ad frem meū et quo ad alios gsanguineos
meos quibg effingitur affims q̄ prius nō
erat et ipi frat meos efficitur affinis ī
primo gradu et alys gsanguineis ī gra
du illo m quo ſt michi gsanguinei et p
hoc traditur talis regula q̄ psona ad
dita psone q̄ ctrms copulam mutat
greng ſ nō gradum 2a regula ē quoto
gradu ē aliquis vno cōsanguineo eodem
gradu cōsanguinitatis ē eig vxor ex eoī
so ut hec et alia traduntur p tex et glo
m dcō c nō debet ex̄ de gsangt et affi
Nec at dixi nō mutari gradū hoc nō ē
q̄ sint frēs meg au fit vxor mea affims
erat michi erat michi m primo gradu g
sanguinitatis añq̄ duxissem vxorem ita
et nūc erit m primo gradu cōsanguini
tatis añq̄ duxissem vxorem ita et nūc
erit m primo gradu affimtatis ipi vxo
ris In hoc ergo primo genere affimtat
ē ꝑpetua phibitio vsq; ad q̄rtū gradum
ipius affimtatis quia regulat et gputat
ſm gradum cōsanguinitatis ad alteri
gugū ut dcō c nō debet et xxv q x c
fraternitatis et p glo ī dcō c nō facle
ſ affines et sic affimtas solū restringi
tur ad alteri gugum et cōsanguineos
alterīg usq; ad eūm gradū usq; ad quē
impeditur gtrahi mīmū p alteri ex gugi
bus vz gsanguinei mei et consangui
nei vxoris mee bñ poterūt ītuicez con
iungi quia inter eos nulla ē affimtas Si
nūquid affimtas inter assendentes et
descendentes extendatur solū usq; ad
eum gradū sicut in tūsi salubus dictū ē
An nō habeat phibitionē ꝑpetuā dic
ſm Io an p hnī phibitionez ꝑpetuā
q̄ ita abstinendū est gsanguineis vxo
ris ut dpris ut ex̄ de gsangt et affi
c i et xxx q iij c de ꝑpinquus facit
mstī de nup ſ affimtatī quia etiā ta
les loco pntum et liberoꝝ reputantur
ut dicta l nō solū facle ſ ite m fine

Vel si cōsanguineus

hic adūtr ꝙ tale vitiū aliqñ ꝓdit Aut
qñ sequitur matrīomiū Si quidem ꝓ
dit mñ Aut ꝓdit hoc vitiū ex rorpis
frigiditate Aut ex malefitio et vtroq;
cāu si vitiū ul' īpedimentū ē ꝑpetuū
ad rcītū dissolutur mmm si hor potent
ꝓbari ut m c· r· et ɳ· crt' de frigi· et ma
le Et si forte aliqua vera signa frigi
ditatis nō apparcant debent p tricmū
fit rohitatur quibus elapsis debent ꝑsta
re Jurām aī septā manu ꝓpinquor ꝙ
data ꝑ eos opera nō potuerunt rone et
tiē debent sepcrari et tūc alio poterunt
gtrahere et si forte ille frigidus ul' ma
lefitiatus m 2° mño potens ad rocūdū
efficiatur restaurabitur p̄miū mmm et
erat ad illud reddendū ut m c laudabi
lem et c· fi· extra de frigi· et male Si at
frigiditas ul' malefitiū supuemat post
matrīomū Carnalit gtītū nō dirmit
matrīomū ut m c· r· et ɳ· s' alle cū
sy· Et ex hys patent declarari dicti ꝺ
sus et cāus m quibus īpeditur mm· gt
hi et qd fuerit qñ pot dissolui Aliqñ
tūc sunt cāus m quibq mmm nō debz gthi
ri tūc gtrahatur nō dissolutur ut patet
m mño gtīto tpe feriaꝝ ꝓhibito de quo
xxx m· q· my c· nō oz· et c· de ferijs et
ext' de feri· c· pelt Et etiā tpis mfdā
ſtū aliqui ꝑ etiam ut ex' de ma gtt' cō
tra mt' ecc' ꝑ totū et m ea muliere que
formicata ē nā possiunt separi qd mttl
ligitur ꝙ tūc ad rolū thor nō tūc nō cū
possent per hoc tūsire ad ꝓ̄a vota
ut ex' de duor· c· ɳ· ꝓpt' aliud at' tri
men nō repitur matrīomiū posse se
parī ut ibi Et si maritus cligat sepa
rī ab vxore adultera ul' cogt' misi tūc
tm rronsilientur mulier ꝓdit dotē
et vir ꝓdit donatōē ꝓpt' nupt' cū' de do
nat' mt' vr et vx' c· plex ꝙ si autē
sepentur ꝓpt' īpedimentū affinitatis
rel ꝙsanguinitatis tūc si quidem igno
ranter gtraxerunt mulier retinet
dotem et vir donatōē ꝓpt' nuptias si
uō scienter ambo ꝑdunt et fisco ap
plicatur ut m· r· i· ɳ· et m· et m c· et
li nōn ex' de dona inter vir et vxo'

Dedit et tradidit
m dotem· ⁊ fiut ꝙ· matrīom
ium cū certa dote
Quid si matrīomiū fuerit sme dote
an mulier in vita et post vir mor
tem in aliquo sucurratur Et quidem
si mulier sit īops et vir locuples ei
dem sucurritur post mortē vir m
ſta ꝑte bonor eiꝰ ut nō· ī aut' ff'
terra C· vñ vir· et vx' et m aut' ut
li· ma· et aiu· ff' quia nō· legē toll'

vm· et de crib· rcis ff' qñq; vero Jdz
credo hoc cāu sibi sucturum vir velīte
ar· l· qd si nulla ff' de rcligi et sup· fu
et nō· ꝙ hec ꝛba tradidit tūc ꝓbatur
traditio dot' si dos ē ī ꝙntate ut ī spē mo
bili si res ipa tūc p̄sens erat tpe rcle
bratī mstīi vbi aut' res ipa cēnt abns
a ꝙspectu qthentū tūc talia ꝛba īpor
tant licentiam solaz de mgrediendo ul'
apprehendendo ipaz rem ut nō· ff' m
forma raptor et tangitur p bar· m l
p̄dia ff' de acqu poss' et p cy· m l· ɳ·
c· de ac· po· ¶ Quid aut si in ipo īstrō
dotis dicatur ꝙ dicto d' Tha· fuit rō
fessus hiūsse dotem et rrcepisse ꝙtūc
rcuera nō rrcepit an poterit cō mū
ista dña Mar· talē dotem rōfessatā re
petere sup quo breuit' distmgue Aliq
qñ marītus ꝙfitetur se rrcepisse dotē
quā nō rrcepit spe future rnūciatoms
qd ē qñ nō renūciaut ī mstrō exrepti
om nō nūiate dotis et tūc contra mulie
rem et eiꝰ heredes obstat exc° nō nūiate
dotis si opponatur ſ· tpis limitata ut
habetur m· l· r· et ɳ· tūc aut' ibi pōita c·
de dr· cau· nō nu· Aliqñ rōfitetur rrcepis
se sme aliqua spe nūciatoms future et
hic subdistmgue Aut marīt' fuit ron
fessus añ mrīomiū pfectū tpis spōsa
lioz Aut post ipm matrīomiū iā pfm
et vtroq; cāu attende an matrīom sit
dissolutū morte vir et tūc die ut ſ·
dicaz qñ ꝙfessus ē post matrīomiū p
fectum Aut matrīomiū ē dissolutum
mortio ul' morte mulieris et tunc
subdistmgue aut cī ista cōfessio fuit
relata et restricta ad pñs tēp ꝙ spōsa
lioz et tūc quia repetitur ſtā tpe ꝙfesso
et quo ꝑ missa ē donatio et tūc ipi ꝙ dot'
datur petitio seu repetitio aut ꝓbat'
m· l· i· r· ſcēs C· de dona· añ nup· aut
fuit relata ad tempus p̄m mm· et tūc
quia ſtā ē tpis ꝓhibito quo nō adimit
titur mt' vi· et vx· donatio nō potuit
her dos repeti ut dcā· l· iij° tñ° et ibi
p Cy· 1° cau qñ ꝙfessio fuit emissa ma
trīomo iā ꝙtracto tūc dic aut mīom
um fuit dissolutū mortio ul' morte
mulieris et tūc her dos nō poterit
ꝑ heredes ipius mulieris repeti a vi
ro quia donatio ē ꝓhibita ut p̄dyri ut
ꝓbatur m dcā· l· i· p° ſcīso ſ· m· aliam
lecturā Aut ē dissolutū morte vir et
tūc aut ipe marīt' fuit sic ꝙfessꝰ aiō
donandi ꝙ m dubio ſ· m· dot· p̄sūitur
qñ ē pitas ul' modica ī̄equalitas mt'
ipos ꝙiuges et tūc poterit ipa dos rpe
ti ꝑ mulierem tamꝙ her donatio sit
morte ipius viri ꝙfirmata ut m· l· ɳ·
C· de do· cau· nō nu· et ibi ꝑ Cy· Aut fuit

cõfessus nõ simplicit aõ donandi ꝑ quadã
suadente qĩ nãtate qd ẽ ꝑ m dett qĩ rus
tico accepit nobilem ĩ vx̃ ul senex mulã
culam et tũc potuit ipa dos repeti per
mulierem ꝑ m Cy. ar. to l. si ita stipu
latus de v. ob. et cox que nõ. Cy. ĩ l. vo
lũ. C de do. ꝓmiss. Ad vnũ tñ aduẽte q
vbicũq; dos ꝓmittitur ul quãtũ spe
future nuãtionis aĩ mat̃ m tractũ qĩ
dubio hec ꝓmissio et confessio habz m
se tantam cõditionẽ vz si mriõ muz
sequatur quo nõ secuto ãnullatur pro
missio ut m l stipulationẽ ff de uer
bo. cũ silibus Deinde quitur ad dctri
nã pmissor An cõfessio frã p maritũ
post mriõm̃ sup dote irrepta piudi
cet creditoribus ipiq; mariti dicunt
m hoc distingue Aut ẽ ctũ q illa q̃
titas quã vir cõfessꝰ ẽ se recepisse fu
it sibi tradita p mulierẽ et tunc cũ hu
tũ sit imõ durante dotẽ restituere ut
habetur m l pl̃e et m l fi. C de dona
añ nupt̃ et msta de dona ꝑ ẽ et aliud
talis confessio faciet pudicuz futuris
creditoribus nõ ať anteriorib⁹ ut ꝓ
batur m l assidius tũ ibi nõt̃ C. qui
po ĩ pig̃ ha. Aut ẽ ctũ q ipam pe
cuniam confessatam mulier nõ tradidit
viro ꝑ ipẽ vir aõ donandi mulieri
sic cõfessus ẽ et tũc talis cõfessio nõ ꝓ
udicat creditoribus ꝓcedentib⁹ nec se
quentibus tãq̃ ꝓ suptue fraudulosa
sic intelligatur qd traditur ĩ auct̃ ſ. d
iam nãte p Cy. C. de do. añ nupt̃ Aut ẽ
dubiũ vnde hec pecunia sit ꝓfecta et tñ
ꝓsumitur de bonis vir pressisse potiꝰ q̃
vx̃. võe turpis questꝰ emendi ut habe
tur m l quinty mutiꝰ ff de do. int vi
et vx. et ꝓbat̃ m l etiam C. eo. to. et ĩ
auct̃. de equali. do. ſ. aliud q̃q; coll. vn
et p hoc nõ pudicabit ipa cõfessio cre
ditoribus ut s. ꝓxime dixi ad qd fiant
l. si quis post hãc in pn̄. C de bo pre
scp. et ibi nõ. poterit tñ morte viri
her dos cõfirmari si nõ sit p eũ reno
cata sicut ceteri donationes ut dicũ. l. ꝯ.
cũ ſq C de do. inu. nõ nu. Quid ať si ma
ritus cõfessus ẽ se aliqua tã q̃ dotis
habuisse ab eiq vxore mille et uxor
sit vera cẽ An standũ erit huic cõfes
sioni Bar. distingut q si nõ appa
reat manifeste q ꝓcesserit ipa pe
cunia de bonis ꝓpꝛis vxo. Alioq̃n ꝑsumi
tur donatio cuiq; donationis mutuapay
ẽ vxor ut ff. et C. de do. int vi. et vx.
Sicq; talis cõfessio iurata fra ad uti
litatẽ ꝑsone ĩtrapans nõ valet nec ꝓ
bat ut p Bar. m l nĩ quis credens
ff. titia ff. de le. mo. Confirmabit tñ
morte viri si p eũ nõ fuerit reuocata

l. donationes. C de dona. int vi. et vx
et l. cũ hic status ff. l. eo. titulo

Ac etiam castrum la

berti ꝓ fiunt ꝙ ista dos cõstitu
ta tam m rebus mobi
libus q̃ ĩmobilibus Vnde q̃ritur an
maritꝰ rem ĩmobilem sibi ĩ dotẽ t̃
ditam possit alienare In qua q̃e
stione distingue Aut her ĩmobilis fuit
m dotem tradita sup ẽta q̃ntitate es
timata aut m estimata p̃mo casu
subdistingue Aut fuit estimata cũ
tentione ut ẽet venditio et sit tali
estimatione que facit emptionẽ aut
fuit estimata ea sola intentione ut
tpre soluti nĩm cognosci pot̃ q̃ res
ipa effecta sit deterior Si quidem
fuit estimata ut ẽet q̃ emptio q̃
ta qd ĩ dubio p̃sumitur ut dicitur ꝙ glo.
m l. si mat̃ vi et vx. C de iure do.
et tũc Aut mouent partũ spale de
ipa re m dotem tradita restituenda
soluto mriõ et t̃ nõ poterit p virum
alienari Aut t̃ partũ nõ mouent
et t̃ alienari poterit quia estimatio
succedit loco ipius rei ut her habẽt̃
m l. quotiens C de iure do. cũ ſq. si uõ
fuit estimata ut sentitur q̃tũ deteri
orata ẽet t̃ alienari nõ poterit ut
dicũ. l. si mat̃ vir. C. 2º cũ ꝓncipali q̃
nullo mõ fuit estimata tũc alienari
nõ pot̃ cũ sit fundꝰ dotalis ut. l. i. ff.
de fun. do. et msta q. alie. li. ĩ pn̄. et
ibi ꝓbõ nisi iuraverit ex ꝑsse nõ q̃ue
rere quo tũ repellitur mulier ꝑ m
tanq̃ ꝓ glo. et m l. i. ff. et cũ lex.
C de rei vx. ať etiã si vxor q̃senti
at ut ibi nõ nisi iuraverit ex ꝑsse
nõ q̃uer

ul dtrioratioms piculū ptmeat ad vx
orem ul ad marituꝫ m qua gōne sic dis
tinguꝫ Aut res ē data estūata et tūc pi
culū ptmet ad vxorē quia oē gmodum
ad eū ptmet gtingens m ipa re ut ha
betur m dtā l plexꝙ ī pn̄ et ff fi vir
culpā adhibuisset nā tenetur eā diligē
tiā m ea re dotali adhibere ꝙ faceret
ī suis ut habetur m l ī rebus ī pn̄
ff de iur do et l si constante ff si ma
rito ff so ma Aut res ē data estima
ta illa estimatione que facit eptionem
et tūc ptmet periculū ad ipm vir et
m hoc sapit naturā cōiuꝫ aptom ut
ꝙbatur m dtā l plexꝙ m pn̄ et l si
mancipia m fi et l quotiens res ff
de iur do vbi uō cēt estmata et m l
tū dtem ff de iur do vbi uō cēt estīa
ta alio rūspectu tū puto periculū cē vx
oris ut dtā l si mt vir C de iur do
Adde que nō p glo m l i C de iur dot
ad vnū tū adūte ꝙ siue res fuerit esti
mata siue ī estmata dmūz eig mteriz
ē marito et ꝙ ea sibi solu cōpetit Jus a
gendi et exigendi ut nō m l dte C
de rei ven et l de hys C de iur do
Demde q̄ritur pone ꝙ vir m re sibi ī
dotē tradita fecit aliquas expensas an
soluto mīomō morte vir poterunt
heredes has expensas repetere agendo
ul exigendo vbi sic distinguꝫ Aut iste
expense fuerunt fte tm̄ fructuū tollu
gendor ex stando dotali et hee nō repe
tuntur ut l m ff de īpe ī re d fat
Aut expen facte sunt ad ipig rei dotal
petuā ul si utilitate et tunc aut nīe
aut vtiles ar uoluntarie p̄mo tū repe
tuntur ut l qd dr̄ m pn̄ et ff fi ff
de īpen Si uō sint utiles tū si facte sint
de cōsensu et uolūtate mulieris repe
tūtur alias nō ut ob impensas C de rei
vx ar et ibi nō Si aut fuerint volun
tarie tūc etiā si fte sint de uolūtate mu
lieris nō repetūtur ut l ī uolūtarijs
ff de impen licet eas vir posset auffer
re si sint sepabiles gmode ut m l quo
luntarijs ff co ti vbi aut vir expedet
in soluendo Canone ul censu ꝙ re dotali
nō repeteret ut l ner stipen ff co ti

Cum Ommibus suis Juribus

ꝙ hic quēritur que appellatione ptmentiaz cōtinentur ꝛēndo ut alias dixi ff in Immo ut p eū nō m C aī ad ldem cō de rei ti spo et m C ex lris extē de iuris pdo p ꝙphenduntur ul mcludūtur ea que legē statuto ul gsuetudine de putata sunt ut accedant ubi q̄ra iuri dictio cohercens castro ut ius patronatꝫ et silua Que cohereant cētie si peteret

etiam cū suis ptmētijs ul ius epale de
quibus ibi iude

Omnimo renūtians

Jsta renūtiatio nō nūāte dotis cōit po
nitur p notarios ī oībꝫ instis p quam
renūtiatione excludit ipe vir ne possit
ultiꝰ opponere exceptionē nō nūāte dotē
Jurta nō m l si ex cautione C de non
nu pecu et l i et ij C de dō tau nō nu
quā alias opponere posset tū ipē ꝙ eig
heredes ī tpa a iure limitata si nō re
nūtiasset ut plene traditur m l fi et
aucte ꝙ locū C de dō tau nō nu eodem
mo excluderetur si notarig ī instrō di
ceret ꝙ talis nūāuit occasione dotis ta
li nā statur ī instrō dicteret ꝙ talis nūa
uit Ex m hoc adūtat notarig de hys
vbis utitur msi uideat penuaz nūāri
ut scripsi s m forma libelli quo agitur
ypothecaria et tangitur p bal ī l ita
stipulato ff ꝙcelsogonus ff de v̄b oblig

Solempniter tunc promisit

ꝙ Jsta pmissio mtelligitur p sti
pulatione ut m ff si septum mstr dē
vn stip et l stichū ff de v̄b ob que et si
expresse nō ītuemisset hītē tū iuris
fictione ꝙ exp̄ssa ut l i p pn̄ C de rei
vx actē et m ff fuerat mstr de actē sic
ꝙ eig expressio pax operatur ar ī l
her v̄ba ff de le ī et eodem mo ītellig
a iure obligꝫ bonoꝝ ītuemisse ꝙ restitu
enda dote ut l i ff et ut plenius cū sy
ligꝫ gsultꝫ faciant notan expresse ob
ligando bona mariti que expressa bonoꝝ
obligatio e q̄i tanta ut habet m l fi
C qui po ī pi ha Circa hoc q̄ro de vno si
iur mor xxv an hūs Curatorē accipiat
vxorem An eius bona tante obligentur
ꝙ dote restituenda nō ītuemente Curatōe
nec iudex auctē dic ꝙ sic ut dtā tēlo
et Cy m l fi C de legit tuto ar l ij i fi
et l m m pn̄ ff de rebus eoꝝ Naz ex qꝰ
lex p̄mittit p̄ncipales nūm̄ gthē sine p̄
dicta solēpnitate ut mstr de nup m pn̄
tꝰ et accessoriū p̄mittere vī ar m l mu
tus ff de iur dot Amplius q̄ritur An
ualeat daꝰ fideiussoris ꝙ dote gruanda et
restituenda de qua qoc plene nō p Cy m
l i C ne fi do de et p bar ī l si constante
ff quotiens ff so mā et m ea sunt opi
nam quidam quos sequitur dy dixerut
ꝙ fideiussor de dote gruanda dari nō potꝫ
de ea restituenda sic et ita gcordant su
ra iuribus Aly ut Azo quē sequit bar
m dtō ff quot tenet ꝙ nec a dote restitue
da nec gruanda dari potꝫ fideiussor cū vtꝰ
ꝙ tūc sit eadem ratio ꝙhibitionis distiꝫ

uendū ē ip̄s solū ꝟm Azo · et bar · in hūoi
fideiussio p̄ſtatur ſoluto mr̄imo et tūc vz
fideiussio Aut mr̄io gſtante et tūc nō valz
dic ut ibi

Peruenit ad causam restituendam

Debes hic ſcire q̄ olim
erant plures ¢aus quibus fiebat dotis ip̄
titutio ut nō · m · dōā · l · ubi adhuc de iur̄ do
hodie nō ſt̄ soli duo vz morte ip̄ius viri
ac eiq̄ inopia īmediente ut ſ̄ dixi a qua
q̄libet dotis restitutione ¢tis ¢aībus mu
lier et heres eiq̄ excluditur ut ſ̄ dixi et
notantur p̄ glo · et doc · m · l · r · m p̄n̄ ff ·
so · ma · ℔z nūta hoc queritur Ecce q̄ ſocer
recepit dotem filij ſui et nurus et non
valentes oīms sil̄ pacificare q̄ frequēt̄
gnigit ut uirio nuzq̄ nel̄ nocere aut alit̄
vult filiq̄ et nurq̄ ſepatiz habitare a p̄r̄
qui pater ē dues sic q̄ ꝑt̄ opiam nō ē
¢aus dotis restituende Silit̄ filiq̄ dues
ē Attn̄ ipe pater q̄uenty ē ipām dotez
restituere filio et nurui si dubitat An
ſecurq̄ possit restituere q̄ nullo tpe pos
ſit pro ea molestari q̄ritur de rem̄edio
dicunt quidam m · l · q̄ius et · l · si cū do
tem ſ̄ tūſgrediamur ff · so · ma · q̄ re
medū ē q̄ ſocer idemq̄ p̄ dotem ipi
nurui et filio restituat q̄ alimentis ip
ſoz et ſuoz filioz ar · l · muta ſ̄ q̄ si ma
nen̄ ff · de iur̄ dot̄ et dōā · l · q̄ius cū · l ·
ſe ff · so · mati · de qua restitoe etiā tenet̄
Cy · aliquid m · l · si ſolū C de iur̄ dot̄ ·

Dicte domne martir rete cusq̄

Reuoco hic i du
bium Nonnatur
añ viz cū sit fienda restitutio dotis et
breuiter distinguc Aut partū mr̄ ſit
mr̄ viz et vir · sup dote lucranda ea p̄
morientē et illud ē ſuandum ut ff · de
iur̄ do · l · si p̄ dotem m p̄n̄ et ff · de par
dota · l · r · et ij · cū ſq̄ · Et idem dic ſuadū
si statuto Ciuitatis ul̄ loci disponatur sup
eiq̄ lucro Nam in hac Ciuitate papie vir
lucratur totā dotem et iā fere i tota lom
bardia i aliquibus alīs locis lucretur me
dietatem Que statuta ſt̄ ad tram obſuan
da ut · l · r · ſ̄ si quis nauē ff · de exer · et · l ·
qd̄ gſtit̄ ff · de te nulli facit qd̄ nō Imo
i ē cū m tria exp̄ qui ma · ac pos̄ et · l ·
oēs populi ff · de mūn · et iur̄ etiā si mulier
habeat filios ex p̄o mō ut solet notari
i · l · hac edictali C de ſis nup · Aut nullus
partū ner ius municipij qd̄q̄ p̄undit et
tūc aut mulier habet liberos et illos ī ſ̄
tituenda venit ut ff · et C ad offi p totū
Aut nō habet liberos et tūc restituen̄ est
p̄ri si habet ul̄ p̄r̄imoribus cognatis

et sic intelligi debet · l · si mulier C de iur̄
do · et · l · dos a p̄re C so · ma · et · l · mr̄ socrus
ſ̄ cū mr̄ p̄rem C de par dota Quid si
auus dedit dotem p nepte ex filio eiq̄ et
moritur mdc nepti Queritur ad quē
dos reduc debeat distinguc ꝟm bar q̄nq̄
Auus dat dotem p nepte gr̄eploc filij ꝛ
tūc uidet̄ a filio p̄fectu iō nō extinguit̄
liberis ex ea ad ipm̄ p̄rem reuertitur ut
l · p̄fectissa ff · de iur̄ dot̄ et · l · ℔ et si plu
res · ſ̄ m arrogato ff · de vul · et pu Aut
dedit dotem gr̄emploc ipi nepti et tūc
aut nepti dereliquit vuente auo et tūc
reuertitur ad ipm̄ auū ut · l · r · ſ̄ videamus
C de iur̄ vr̄ ar · Aut dereliquit post mortez
auī et tūc reuertitur ad ipm̄ filiuz
de equitate ut · l · dotez ff · de coll · bō · ℔ de
rupcie nō ꝟm aliquos sic intelligitur
l · auus ff · de iur̄ dot̄ Aut ē debitū auus
gr̄eplatione dedit et tūc p̄sūitur filiq̄
gr̄eploc dedisse sic ad eū reuertitur et hoc ¢au
pot̄ etiā intelligi dicta l · dotem et l · q̄ius
℔ si · ff · de an legat Unde q̄ritur an so · ma ·
uiri morte fieri debeat īgtimēti restitutio
dotis ubi distinguitur q̄ aut maritq̄ sibi
p̄legauit dotem ut fit q̄ter tr̄ si legatū
sit p̄ius statim pot̄ peti q̄ oīs legalis di
latio vr̄ sublata ut hr̄ · m · l · r · m p̄n̄ v ·
vez et v · ado ff · de dote p̄le · et sic p h ·
dotis gdito fit melior nam deterior fie
ri nō posset ut · l · de die cū ſc ff · de part ·
dota licet olim differretur trīemo ut tra
ditur m · l · r · ſ̄ exacto C de iur̄ vr̄ · ar · ·
Aut gſistit in rebus īmobilibus et tūc
statim fienda ē restitutio ut dō · ſ̄ cras
tō ℔z hic q̄ro de notabili qoc Ecce q̄ cum
restit̄ dot̄ r̄petitur p m loco gnarq̄ nel
domicilij vxoris statutū dispoit q̄ mor
tua vxore in mr̄io vir luart̄ medietatez
dotis ℔ in loco domicilij uiri dispoit q̄
ip̄e luartur totā dotem Queritur qd̄ sta
tutū sit ſuandū dic q̄ ſuabitur statu
tū domicilij viri nisi guarū mr̄ eos sit
quentū ut nō · in · l · exigere dotem ff ·
de iudic licz irregulariter attendi debeat
statutū loci in quo celebrata ē gnactus
ut · l · si fundus in fi · ff · de euic · et nō ī
l · heres ff · de iudic patet ꝟs · q̄ vxor se
quitur fortz viri quo ad dotis repetitionez
Item quo ad debitū carnis et opaz ut
· l · sic · ff · de op · lib Et quo ad sistendo
muire ut · l · nī quedaz puella ff · de iur ·
oī · iudi · Et quo ad subeundum onera
psonalia seu numera sed quo ad realia
attenditur loci vbi res sunt site ut ha
betur in · l · r · C de mulie et in quo loco
li · x · fact · l · ea que desponsata ff · ad
muīpa Amplig q̄ritur pone q̄ vxor
p̄moritur Que quidz p̄uilegia reti
net vxor etiā post mortem viri dū stat

ī vidutate ut l fi ff ad muñpa
Amplius q̄ritur pone q vror p̄moriť
sine filys ex h° mño 2° et supstitibus
ex aa filys ex alio p̄mo marito vigēte
m tra ipius mariti ſ. illo statuto de q°
s. dixi q. vir lucratur dotez vroris mor
tua ī mño. Queritur an dos sit libera
p̄m matriom̄ restituenda ī totū vl p
te nō obstante dicto statuto Et p° vr
q p̄o parte eis debita p l sit fienda
restitutio Vaz mulier transiens ad 2as
vota debet ex eig dote tātū dare filys p̄
m matriom̄ q̄tū ex ea gsert marito
ſo et eidem vroi mt dicta c alienatio
n ſm maritū ut m l hac edictali c
de ſis nupt sicut etiā sibi mt dint alie
natio m rtis alys rāibus qm hūt C.
co th° Circa qdqd attentatū ē gt l nulla
ē momēta ut l nō dubiū c de legi et l
nī ley ff de fideig Inḡruū fiant nā ipm
statutū disponēs q vir lucretur dotem vi
remouere oez legem p quā possit ī pedi
ri tale lucr nā qui vult quot gns videt
velle añs ad ipm gns nrim ut l ner is
et l illud ff de atqu hr vñ cū statutuz
dicit maritū dotez lucrari ad hoc ut ipe
mulieres facilius reperiant quibus nu
bere ualeant gns ē q vult tolle obstacu
lū dicte l hac edictali et coz q̄ hūtm
m ſ optie m aūt de nupt qd etiam
ſirmat m ſti l idem vulp ff de cret
tu cū ibi nō qd obstaculu nemin dubi
um est posse tolli p statutū l venditor
de mſti et unū Et hant ptem tellet
bal m l ca legē c de condi ob tau Quā
ſppbauit longiſſima cōsuetudo totig lom
bardie Sed ipe idem bal mutato ꝓposito
vī sentire p̄mā ptem m l hac edictali
que opi ē equitati magis cōsona ar m l
fere m p̄n c de ſis nup Vz tu sequere p̄
tedentez quia mme sunt mutanda tñ
ut l mme ff de legā De qua qōe vide q
scripsi ſ. de fot libellu ꝓ legato z cūsco
ad 2m articulū Et que nō Ja de belun ī
ſ optie m aūt de nupt roll mg vbi q̄r
An de iure cōi possit mulier hns filios
ex priori mño tradere m dotē ſ. viro ora
tia bona et distinguit sic Aut dat simpli
cit sine pacto de lucrando et tūc pot ut l
si libris c de dona añ nupt Aut dat cū pac
to de lucrando et tūc pot ut l si libris dcā
l hac edictali et dcō ſ. optie cū sq. Demā
q̄ritur q̄tū hic debeant de iure gi filys p̄o
ris mīg de nūitate mre cūsequente ad 2as vo
Et vi q̄ hic debeant debitū de iure nature
et ulc cam ptem de qua m l hac edictali
et ita nō p glo m dcō ſ. optime et hoc
nec m rebus dotis primi viri In rebg
aut legati a primo viro debent dicti filg

m totū oibg añferri Quid ſ. si mulier
dedit m dotez viro ora bona cū pacto de
lucrando An ipi filg revocabūt tot dic q
nō ſ tantū q̄tū sing vir retinere pot
de iure ut sic viriles mt oes fiant por
tiones ut nō m dcō ſ. optie Vz an filg
nati ex hac muliere m 2° mño debeat
ī istis bonis ī dotem tradit hic legitimaz
dicit quida q nō alg sic ut nō m d l
ar cd cāli et m aūt ad cos C de 2as nupt
l cū alys Qualit aūt fieri debeat di
uisio hoz bonoz mt filios utriusq ma
triom dic ſ. m eū q oes accipient pus
sua legitimaz dmde rehquū mt ipm ma
ritū et solos filios prioris mriom̄ diui
dant ut singuli equales ferant portio
nes quibus filys ipis fra ē iniuria p
trāsitū ad 2as nota Alg nō filg quibus
nulla fra ē iniuria ſ. 2i mriom̄ vlt
coz legitimaz mthil accipient ut nota
p glo m dcō ſ. optime Et nō q si pri
moriť ab mt testō supstitibg filys ex
utroq mño q bona ꝓpria et lucra le
gatoz rōit diuidunt mt cos ſ dos p
tinet filys illig mriom̄ ut dcō ſ ner
illud Vz p suppositio dcō statuto pone q
maritus legauit pdicte eig vroi ult
dotem suā ēta bona ipig mariti q bona
sil cū dote postea ipa vror tradidit ī do
tē ſ. viro nūquid filg prioris matrio
m̄ potuerunt saltem ipa bona legata r
petere vi q nō p ea q̄ ꝓpie dicta sunt
Vz vi q trahāt p tex m dcā l fere p
pn c de ſis nup Alia n ē ratio ī dote
ꝓpria ipius mulier quā dare potuit
q. res sua ꝓpria tūc fiunt et ex suis bonis
ꝓfecta Et aliud m rebus legatis postea
que ex bonis p̄m ꝓfecte sūt vñ equū ē
ad filios p̄m viri debere reūti et ratio
ē ī hic rebus legatis mulier solū habet
ususfructū ut ibi sequitur m littera

Simul cum uiris dotalibus

Hic queritur Quedam̄tur
dotalia Et tenēdum q pluria p̄mo aug
mentū ipig dotis si qd factū sit qd qdz
de iure fieri pot ul ḡsuetudine vel per
statutū ul ingaluū conuentione ul uolūt.
ut l pelli et fi c de do añ nupt et
ī ſ est et aliud msti de dona Qd qdz
dot auctmentū regulatur ſm nāz ipig
dot et l etiā c de iur dot ner ī meri
to q accessoriū sequitur q̄z sua p̄n
palis ff de regu iur Et ē ius dot do
natio ꝓpter nupt ut l fi Et all 3° ē
de uiribus dotis fructg dotis existantes
m fundo dotali tpe soluti mriom̄ ſm
distinctionē traditum m l de diuisione
et l duorio et l fructus ff so ma et

l. 1. ff. tñ ex stipulatu. v. utaq; ptus et i
p glo. C de rei vx. actñ

Ac etiam alimentis

Circa h; c adiecñ Aut durat matrimoniu, aut c dissolutñ p°. tñ tenetur marit⁹ uxori alimentare tñ sanã q; infirmã ut i l. si cũ dotem ff. cũ aut in seruitio et ibi nõ ff. so. ma. et l. q; oneribus C de iur. dot. et l. doti. finitq; in pn ff. eo. Etiã si nullam marito dedisset dotem ut l. q; si nulla ff de relig. et sump fu. Et nõ cy. i. l. qd i uxorem C de negt. gt. Et amplius tenetur ad alimenta nurus siue ut l. si filia ff. fam. herc. unde si uxor strauisset i firmã domo patris siu et ab eo irrepuisset suptus tam i alimentis q; i curatione infirmitatis tenebitur marit⁹ patr. tales supt⁹ restituere ut dicit cy. in dicã l. qd i uxore et q; hoc ult. tñ allego tex. in l. fi. i fi. de do. ex C 2°. tñ qñ matrimoniu c dissolutñ tñ ff. m aliquos distringuen. c Aut dos c euanuit ipi mulieri et tñ nõ sibi debet alimẽta q; debet de suo se alere nec pot hoc di. culpa i putari Aut dos nõ c adhuc i stituta et tñ aut tempꝰ ãm qd datur p legem ad dot. restitutionẽ qñ dos c i ptitate nũdũ elapsu ff. pendet et tunc Aut mlier habet unde se alat q; de dote q tñ nõ tenent heredes mariti ad alimẽta ut nõ p glo. in l. 1. ff. ex actio C. de rei vx. actñ alias sic ut ibi nõ. p cy. pe. tñ ut refert cy. dicit q; si mlier nõ habet alibi unde unde se posset alere c tñ sufficiens appellendi heredem ad eius restitutionẽ ul solutionẽ etiã pendente ãno ar. in l. 1. et 2. C de pa. qui fi. dux C Elapso autẽ anno tenentur ipi heredes sine dubio ad usuras seu interesse dotis ut dicõ ff. ex actio ad qd sunt optime text. i c salubriter etiã de usu hodie aut tale mixtũ et huiusmodi alimenta sunt p statuta terrarũ limitata Alii aut dicunt q; aut mulier stat i viduitate et tñ prędicunt que superius dicta sunt aut transiit ad 2as uota et tunc sibi nulla debentur alimenta ab heredibus primi uiri ut nõ p cy. in l. fi. C de bo. ma. Et prędicta locum habent i alimentis que petuntur dispoc legis q; dotem nõ solutam ubi aut peterentur dispoc hoc⁹ uidelicet uiri siu qui i eius testo alimẽta legasset uxori ut fit totidiẽ tñ posset utiq; petere et dotez tãq; debitã et alimenta tãq; legata etiã post ãnũ et post dotem solutam ar. in l. cũ quis ff. mulier tñ. l. se. ff. de do. ple. et l. uxor mariti ff. de usufruct. le. Ad unũ autẽ aditenduũ q; dicta alimenta duplex c cõsideratio una qua quantur quõ et qliter alimẽta ex nũitate pstent. de quo dicut ff. et i notatur sup forma libelli q; legatario rei singulis certa ar. lũ alimẽtoꝝ 2q; siderato c qua q;ritur qñ et qlit alimenta uolũtarie pstita repetant. de quo plene habetur et nõt. p dor. i. l. 1. et l. alimenta et l. qd i uxorẽ C de negt. gt. et l. nesemus ff. eo. ti°. Hinc aut denuo Queritur Enc q; marit⁹ legauit et ordinauit q; uxor sua sit usufructuaria et domina domꝰ sue stando i domo tñ heredibus suis et in tñ q° nõ posset tñ ipis pacifice stare q; eo tñ ipi heredes teneantur eidem pro alimentis dare singulis ãms Contingit q; ista mulier nõ uult stare tñ heredibus et allegat q; nõ pt pacificare tñ eis heredes aute dicunt q; q; pte ipoꝝ nulla infertur ei molestia et q; sunt contenti q; ipa stet tñ eis Queritur hic de duobus primo an si nõ stet p heredes ff. p eã quo minꝰ pacificet debeat hic ert domũ alimenta C 2°. an mulieri incumbat onus probandi se nõ posse pacificare Circa primũ puto ex mente testantis ad quẽ uba sunt trahenda in q; tñ pnt ut l. nã in fi. C de libe. pte. et l. ingenuus in pn. ff. de condi et demon. q; si mores heredum nõ placeant mulieri q; sit in eius arbitrio ert domũ illoꝝ uitaq; sua ducere et ob eis alimenta pcipere et sic erit sensꝰ illoꝝ uboꝝ tñ dicit et in tñ quo pacificare nõ poterit tñ Circa 2m dico q; stantibus primissis tñ dendi erit solo uolo illius mulieris alio nõ exquisito suffragio Attñ ingtñ ceꝑt fieri da aliqua extrinseca pbõ tñ ceꝑt fienda p ipam mulierem quia tñ her. ꝺdito nequitue ꝺcepta sit causa intentionis ipius mulieris erit p eã q; banda uir nõ. p bar. i. l. i illa et l. ita stipulatꝰ ff. de v. oblig. Sz pone q; maritꝰ uel alius legat alicui. v. singulis ãms si ste rint cũ heredibus suis An her tenetur debeat ipleri videtur q; nõ q°. sit tricenda et legatũ ualet ut l. titio C. ff. de q̃di. et demo et hoc unde plene i glo. se que incipit hic queritur

Tamq; bona patrimonialia

Addendũ sunt debes q; uxor nõ pt habere bona triplicis ꝺditionis Quedam enim sunt bona dotalia de quibus dictũ c s. Quedã sũt bona patrimonialia Quedam enim sunt bona ꝓpria ipsius mulieris suo retinendum tñ tñ Bona patrimonialia sũt illa que ipa uxor tpe quo mdiuntur in domũ mariti secũ defert et in quibus admistꝰ credit ma

dit marito tacite ul' expresse ut tradit
m. l hac lege et l fi. C. de pac. gnen. et
l. si ego. ff. de dotis ff. de iur. dot. Et dicit
paffrenalia a para qd' ē iurta et pera
q' ē dos q̄ bona data iur' dotez ut nō Azo
i suma. C. de iur. dot. m prin. bona at
que nō sūt paffrenalia nec dotalia appel
lantur ea que habet mulier sepata mu
lier a viro et m suo rēgimine ac de
minno p̄huata ut puta sibi donata ul'
ex successione delata alit' de quibꝫ loq
tur l. marito et q̄ ibi nō. C. de pact. t
gstet hoc p̄ verba q̄bōes vñ ad cā per
ueneruit ipa bona Alioqn in re dubia
p̄sumūtur p̄uenisse de bonis mariti t
p̄ gnis desinunt ee uxoris et erūt sui
uni et herdū eiꝫ ut habet' m. l. gntꝫ
mutuus ff. de do. int' vr. et vx. et i. l.
etiā C. eo. ti. huiꝰ aut' p̄sūptionis zō
ē ne alio nō p̄bato p̄sumatur ā si esse
turpi de cui' sui' tulo vñ in re dubia me
lius ē meminare i eam honestā q̄ tur
pem. Quid igitur dicen si mulier q̄
bet legittē q̄ ista bona habuit a suo a
masio ex turpi cāsa An cessabit ista p̄
sūptio et remanebunt eius dōmo pu
to q̄ sic Nam datū mulieri ex causa
turpi fit ipius mulieris ut. l. idemq̄
ff. ē qd' meritum ff. de cdi. ob. iur. tra. cō
firmat qd' tex. m. l. quīto sūpto ar. to
a cōne cessante dicit eiꝫ tuē fore locū
p̄dicte p̄sūptionis qui nō demōstratur
unde habuerit q̄. si demōstratur vñ
habuerit cessabit illa p̄sūptio ner cu
to si habuerit ex gtītu titulo ul' titulo
ul' ex cā honesta ul' inhonesta cui tex.
loquitur q̄liter q̄. debet q̄alit' intel
ligi ut l. de p̄cio ff. de publi. et. l. r. ff.
q̄alit' ff. de lege. p̄stan. pot' eiꝫ dicere
mulier viro suo et eiꝰ heredi p̄tū ad
te liberas edes habeo l. lon. ff. ꝑpet
et. l. sicut ff. si q̄atur ff. si fili' ven
fateor tū q̄ m rebꝰ honestis uxor tene
tur opari viro ut. l. sicut ff. de op. lib.
ner in ca loci habet p̄sūptio. l. si de fūc
ff. C. ar. tu. Est aute in effectu int' ista
bona multiplex differentia nā fructus
rez dotaliū rediunt in dubio lucro ma
riti ut. l. ponderibus C. de iur. do. et s̄.
dixi. In fructibus at' rez paffrenaliū
distinguitur Aut mulier tacite uel ex
presse in ipis viro ad mīstratione cō
cessit et tūc rediunt eius lucro ali
as secus ut nō in. l. fi. C. de pac. gnen
Et sic dico sūt hec tam singularia p̄.
q̄ in istis tenet donatio int' vir et vx
in qd' negotior gestor nō tenetur a
liqua restituere et ē forte ratio q̄ videt'
quasi i oneribꝰ matrimonii. Queritur ff.
generaliꝫ nūquid marito teneatur

fructꝰ restituere uxori quos ex eiꝰ bonis
percipit. In qua qōe sic plene distīguit
ff. Cy. in dicta. l. r. ff. cui ex stipulatu. C.
de re. ux. ac. Aut fructꝰ sūt percepti ex
rebus dotalibus aut ex rebꝰ paffrena
libus aut ex alijs bonis ipius uxoris
Si quidem sunt percepti ex rebꝰ dotalibꝰ
tē subdistinguē Aut sūt percepti añ matri
monium Aut pendente mīo. Aut ma
trimonio finito p̄mo casu iterū subdistīguē
Aut sūt percepti ab ipa muliere et tunc
remanent penes eam ner q̄rendū e de
ipōz petitione ut in. l. diuortio ff. si mes
ses ff. so. ma. Aut sunt percepti ab ipo
marito et tē gūtentur in dubio mīo.
secuto ut. l. dotis fructꝰ ff. r. n. rūh. et
l. si fundo ff. de iur. do. et. l. añ mi. ff. so.
ma. 2o casu principali q̄ sunt percepti cō
stante mīo p̄ ipm maritū et tūc aut
sūt percepti añ inceptū ultimū ānū fini
ti mīoīm et tē rediunt lucro mariti ut
dcā. l. p̄honeribus. C. de iur. do. et. l. diuor
tio ff. mirabilis ff. so. ma. Aut sūt percepti
post ultimū ānū inceptū finiti mīo im
et tūc diuidēdi sunt inter heredes quon
defūcti et superstitez pro rata temporis quo du
rauit īmūm ut dcō ff. interdictum et dcō
ff. cui ex stipulatu in fi. C. de iti. vx. ac. et
l. diuortio et. l. de diuisione et. l. fructꝰ ff.
so. ma. 3o principali casu q̄ sūt percepti
mīo. finito tē in totū st' uxori restitue
di ut de. l. i. ff. exactio de fructibus et
in. l. si noxa ff. so. ma. Demo ad artem
lium aliū cū querit' de fructibꝰ tem
paffrenaliū in quo distinguē ff. tripli. i
dcā. l. fi. C. de pac. quen. Aut sūt fructꝰ
naturales et tūc indistincte restituendi
sūt ipi mulieri nisi sint modici valoris
ar. in. l. si id qd ff. i. et l. vtz ff. de do. int.
vi. et vx. et nisi de voluntate tacita ul' ex
p̄ssa mulieris cessent q̄sūpti in usus ges ip
sor ut nō. tripli. in dcā. l. fi. C. de pact. q
uen. Idem intelligo in fructibꝰ industri
alibus. Circa quos ult' p̄dicta sic distīgue
llam aut maritꝰ cos percepit de vo
lūtate mulieris tacita ul' expressa et tunc
nō sūt restituendi ff. rediunt lucro mariti
ut s̄. dixi. Aut sūt percepti contē volun
tatem ipius uxoris et tūc restituendi
sunt ut hec p̄bantur in dcā. l. fi. et d. l.
hac lege C. de pact. quen. et l. si ego.
ff. de dotis ff. de iur. dot. 3o aut casu p̄n
cipali cū queritur de fructibꝰ rez non
paffrenalium nec dotaliū dic q̄ si non
constat eos fore perceptos de voluntate
uxoris tūc indistincte restituendi sūt
muliere ut d. l. maritꝰ. C. de pact. et l.
plē in pri. ff. ad. l. fal. Hec tā contra
dicta oīa notari q̄ ubi q̄ritur de restitu
tione fructuū semper considera q̄ de illis

dtrahenda ē oīs expensa ut dīa l. fruc
ty ff. so. ma. et l si a dño ff. fi. ff. d pcn
here. et l. m hoc uidet ff. famhĩc

Dedit et legauit pte

dicte ¶ hic modus legandi ē i
cõi usu vnde adūtenī q
aliqua uxor gsequitur plentudme hui
legati aliqñ solū gsequitur qñtū sibi suf
ficiat ad alimenta ut dictū m segti glo
Jtē ē sciendū q regulant oīs gtractus
omneq; gmeritū fieri pot liate mt uir
et uxorem dūmõ nõ sit similis vñ pnt
ī uicem unus ab altero emere et vendere
ut traditur m l. si sponsus ff. eta vendit
et l. ff si uir lana ff. si duo m fi. et l. cũ
hic status ff. si mt uir et l. qd aut ff. si
maritꝰ m fi. ff. d do. mt uir et ux. dona
re at mt uiuos iuicē ē phibitū ut ff. et
C d do mt ui. l. i. et ñ ꝓz donare iuicē
cã mortis licitū ē ut l. cũ hic statꝰ ff.
i. et l. m. et l. si maritꝰ C d do. mtri
ui. ¶ Jtē etiã legare ī ultiã uolũtate ē cõ
cessum Jta uideatur durare eadem ratio
phibitionis que ē mt uiuos et ī potest
maritus legare uxori siue usufructũ tñã
ut oīm suoꝝ bonoꝝ m quo legato reddit
noīa debitoꝝ ut l. uxori usufr. cũ sq d
usufruc. legt. potq; sibi legare usufr.
alicui fundi ul tastri ut l. uxor usufr.
cũ sq. d usufr legta. pot etiam eidē do
nare dūmus aliq; rez ut l. uxor ī prin
ff. i. et l. uxorem m pñ ff. testõr ff. d
le. mo ꝓz qua dũ mariti sunt ī firm
et uolunt testari uxores multipliciter
mfestant maritos et denegat ei ius
si sibi gplacant m legando ꝛõ pusu
ē p statutu ī pap. ne aliquis possit ux
ori sue ultr libr. l. pap. legare aliqe
tñ mulieres sagaces et aliqn uiri stul
ti legare uolentes siue ultr pdictã qñti
tatem fanuñ supponeret aliq; loco uxor
de quo uxor cõfidit an sit tale legatum
ꝓz rte cui tale legatũ fiat m fraudẽ legi
mũtipal pdrē est ipo iure nullũ ut nõ
p bar. m l. cui quis detedens ff. titio ff
de le mo Quid at si testõr dixit lego
uxori mee reddita bonoꝝ meoꝝ An eũ
idem ac si dixisset lego sibi usufructũ
oīm bonoꝝ meoꝝ uidet q sic qñ ista sit sy
noīa redditus et usufructꝰ ut l. patrõ
m ff. d usufructꝰ legta Tu aut dic q
differunt m plurib; ut nõ p glo. m l.
fundi sebastiam ff. d usufructꝰ le. et l.
si quis ita ff. de uusufructꝰ ¶ Quid gꝝ si
uxori sit legatꝰ usufructꝰ an tenebitur
satisdare pro ut alii fructuarii dic q sic
ut l. i. et ibi nõ C d usufr et nedũ d ꝛ
tendo et fruendo arbitrio bom uiri sed
etiã d restituendo rpas res et bona fi
nto usufructu ut l. i. ī pñ. et l hoc aut
ff. usufruc ꝓadmo ea q̃ satisdatione nõ
possibt sibi remittere mariti m testõ ut
dicta l. i. d usu et l. fine C d ut ipos legi
nec ab hac satisdatione excusaretur ipa
uxor si diceret se nõ reperire fidiussore
ut deffinant glo. m l. usufructu C d
usufructꝰ Jta aliqui uoluerunt dicere
q tũc sufficeret ipã uirare pdicta adī
plere ar. m l. cui nõ fanle ff. si cui plus
q̃ p. l. falcid. et l. i. ff. si cui duobꝰ ff. d
collat. bo. Ex quibus pot colligere q ille
qui ē usufructuarius bonoꝝ tam mobili
um q̃ ī mobiliũ tenetur ipa bona ī sch̃
tis redigere ut sciant quõ m eis sit usq
arbitrio bom uiri et que bona ff. restitu
enda et si dicta satisdatio nõ pstetur ex
cluditur usufructuarius et uxor a pcn
tione usufructꝰ ut habet m l. usufruc
tꝰ noīe ff. usufruc q̃ ad cauc. et l. uxori
usufruct. ff. d usufruct legta ¶ Postea q̃
ritur an hec usufructuaria teneatur ad
debita hereditaria pro rata bonoꝝ m
quibus habet usufructũ Dicunt bar.
m l. fi. ff. d usufruc legta. sic distinguit
Qñq; tñalit legat usufructꝰ oīm bono
rũ seu totiꝰ hereditat. Qñq; legatur
usufructꝰ tñe ptis ul q̃rte oīm bonoꝝ
ul hereditatis Qñq; legatur usufructꝰ
aliquaꝝ rez ptialiũ ¶ primo casu tenet
uxor ul usufructuaria ad oīa onera et
debita hereditaria ut l. nã qd m fi. et l.
se. ff. ad trebell. et l. uxori mee ff. d u
sufruct legta Et hoc dicat etiã equitas
ut q̃ sequũtur gmoda et ingmoda ut l.
ff. m naturã de rei uin. et cautanda ab
surditas que cet si heres qui nudã hz
proprietatẽ teneretur ad hec onera ar. m
l. fi. ff. ubi aut ī unũ ī fi. C d uin. d lib
hoc aut puto intelligendũ misi cent tã
magna onera q̃ obsorberent totũ usuf
qd de rebus hereditarijs posset creditori
bus satisfieri ar. eiq qd nõ p glo. ī soluc
i. gtra. l. q̃ro m. l. qui cõtubmã ff. qui
oreos d le mo Ad onera aut aliox lega
toꝝ ī eodem testõ relictoꝝ nõ tenetur h
uxor nec alius usufructuarius pro rata
sil. ī usu rez legatarũ cũ ipis legatarijs
p rez m. l. sempmo cũ ibi nõ. ff. d usu
fruct le et p bar. m l. fi ¶ 2o tãu pña
pali qñ legatur noie quote usufructꝰ
tñe ptis hereditatis ul bonoꝝ tũ ff. m
eũ sbdistinguitur Aut eñ ē legatus u
sufructꝰ sub hoc noie bonoꝝ pi sub no
mine hereditatis ubi ymo legio usufructꝰ
tñe pti hereditatis mee et nõ tene
bitur ad onera p rata huius pti legate ut
l. si quis fiiũ ff. fi. cũ l. se et ibi nõ. ff.
d le mo et dicta l. fi. d usuf. legta ff. m
pmã lect ¶ Tñ ff. m bar. usufructu finito

deducetur talis expensa ar. m. l si quid
possessor ff. de pet. heret. Et hoc idez dicē
dū ē i p̄redenti tam q̄n ē vsufructuaria
om̄n bonor. Aut legat̄ ē vsufruct̄ sub no
mie bonor. puto lego vsufructū tertie p
ti om̄n bonor. meor. et tūc nō tenetur
soluere creditoribus hereditarijs ner
ab eis pet̄ quemā ut dicā. l. fi. et l. gre
neali ff. fi. ff. de vsufruc. le. q. bona i
telligūtur deducto ere alieno ut l. sb
signatū ff. bona ff. de v. sig. verūptā
heres ex hūoi legato deducet p̄ oc
es alienū pro rata portione et de resi
duo habebit vxor vsufructuariā suū v
sufructū ut p̄batur m. dicta. l. gnāli ff.
fi. per que patet q̄ p̄ mdūctum sush
nebit es alienū q̄ diſſt̄ id diminuitur
vsufruct̄ Et ultiꝰ colligitur q̄ p̄tū ad
effectū pax differunt int̄ se legatū he
reditatis et legatū bonor. msi q̄ m legā
to p̄tis hereditatis pot̄ ipe legatarius
p̄incipaliter a creditoribus quemā et
hic legatarius nō pt̄ ff. per viam retēn
tionis exigitur creditoribus Et tāū pri
ncipali q̄n ē legatū vsufruct̄ p̄ticularis tre
sub noie singulari tē tal. vsufructuarius
nō tenetur ad aliqua onera eius alem di
recto ner p mdūctū ut l. v. ff. si heres
ff. ad trebell. et l. fi. m. fi. ff. de vsufruc
le. et l. fideicōmissum ff. tractatū. ff. de ūdic
et l. i. C. si ē. pe. here. mstā Et p̄missis
patet an vsufructuarius teneatur ad solu
tionē mdictorū et taleax que cotidie i
ponūtur vbi distinguen an sit vsufruc
tuarius gnālis om̄n bonor. an p̄ticularis
an alicuius rei spālis Et m hoc ultiꝰ tam
ē cōsiderāi an talia impontur spāliter
ipi rei et tē tenetur vsufructuarius ipso
rei ut dicā. l. q̄to et ibi de hoc p bar. ff.
de vsuf. lega. Aut īponūtur gnāliter ton
hereditatis et tūc tenebitur solus heres
p una supers allegata Iterū q̄rit an
her vsufructuaria vnius alis ul. p̄ticula
ris p̄tis bonor. ul. hereditatis aut alicuius
rei singularis puta domus ul. castri tene
atur ad impensam circa refectionē et sus
tentationē rei. m. quibus habet vsufructū
ut solus dñs ul. p̄prietarius eas ad hoc solꝰ
teneatur In quā gone sunt tres opi.
Quidam dicunt Aut īpensa ē p̄na et tē
p̄tinet ad vsufructū Aut ē magna et tē
p̄tinet ad dom̄m p rei. m. l. hactenꝰ m
p̄. ibi neutr. tenet. et l. vsufructū legato
ff. fi. et l. fructuarius tū. l. se. ff. de vsufru
Alij dicūt q̄ si expensa ē magna q̄n tul
la ad illam tenetur p. l. hactenꝰ m p̄.
ibi neutr. tenet. Alij dicūt quos sequitur
bar. m. l. q̄to ff. de vsufruc. legi. et l. dap
m mfrc. lo. n. ff. de dap. mfer. et l. nec
cremꝰ ff. de negot. gest. q̄ q̄n expensa ē mag
na tūc tuta et sollicitudo illa faciendi

p̄tinet ad vsufructuariū ff. tū illā postea
repetit a dño aug. negotiū ē gestū ut p
batur m. l. mē fructuariū et l. hoc āplius
ff. fi. et dicā. l. dapm ff. i. ff. de dap. mfer.
vbi at̄ ē p̄na tūc cā fuerit debet vsufruc
tuarius nec ipam repetit a dño fuit l. cū
ad que C. de vsufruc. Demde etia p̄tinet
ad vsufructuariū solo fieri censꝰ et tributa
q̄ re ipa debita ut l. q̄to et l. pe. ff. si ff.
de le. m. Fiant q̄d habetur m. l. si pen
dentes ff. si quid cloacarius ff. de vsufruct
Sz quid dices si hec mulier ul. alius hūs
hūc vsufructū decessit An fructꝰ illius
iam erunt heredes sui an vō dñi sup q̄o
distinguc ut habetur m. l. de sumptu ff.
de vsufruc. Aut decessit fructibus iā collec
tis et tē redūt luc. suo heredis etiā. si
dies pecue soluendi fieri ul. censꝰ nūdū
cessisti Aut decessit fructibus adhuc pe
dentibus et nūdū collectis et tūc p̄tinet
ad dom̄m ut ibi ad quod optīe fiant rem. i
l. m. singulis m. fi. ff. de an. lega. Q̄n de
cessit fructibus iam collectis mtelligē e
tiā si nō forent m horreo retenditi q̄
suffirit q̄ sint a solo separati ut l. si fructu
arius messe ff. quē mo. usufr. a. et mstā
de rei. dui. ff. is ad quem

Donec vitam duxerit

Ista dictio donec mdūctōnem et p̄mdē ac si
testator dixisset si ex quo iusp̄ vitam dux
erit vidualem ut p̄batur m. l. legatum
ff. de au. lega. et l. tam vsufructꝰ et l. gnā
liter ff. duas filias ff. de vsufruct. lega. Et
eodem mo erit legatū ḡditionale si testor
dixit donec ul. quousq̄ vxor mea vixit
ut l. mema m. p̄. et l. qui marito i. fi.
et l. titia ff. de an. le. Ex quo sequitur
q̄ p̄o p̄mo āno legatū ē pur. et p alios
ḡditionale et sic posset mupeir i p̄ma
substituti eo tam quo heres ex pulsus
cet Sz dicerit aliquis si legatum ad mz
viduitatē ē ḡditionale ex̄o ista ḡdito tā
q̄ a me reprobata p quā mdūct̄ vidu
itas debet retia et legatū p̄ur debet
ut l. i. et n. C. de indic. vidu. et l. fi.
solu. ma. dicend ē q̄ ista ḡditō nō ē ad
certa tali forma ut sit p̄cise ip̄etia ff
ut sit talis p̄m voluntatem ip̄ius mu
lieris q̄ mdicat illa p̄o donec merito
ex̄o nō retinetur ut l. ff. si hoc ff. si. ff. de
ḡdi. et dem. Et sequitur Cy. m. d. l. fi.
et fiant rei. m. l. filie ff. de an. lega. Cū
Circa hoc q̄to quid si testor dixit lego
ne nubat ul. si nō nupserit An hec cō
dito reiicietur Dicunter sic distinguc
Aut her ḡdito adiectus virginī Aut vi
due p̄mo tam reiicitur et ḡsequitur legā
tū ut l. cū ita et l. cū tale ff. mema et l.

ttne si nō nupſit et l. mulier et tito ff de
tondi et demon. ¶ Qo mā tenet gditio et
ē īplenda ut nō p cy. m. l. ij. et auē au
relictū C de indic. vidu. quibꝫ addē nō
p Ja. de belui. et alios m aut. de nupt
ſſ. qui nō et ſſ. vñ ſtamꝫ toll. mj. ¶ Quid
aut dices si vxor sit legatus vſufructꝫ
pur. m testō m. quo sit mſtitutꝫ cr̄eꝫ
et tñ scat ad 2a nota An vſufructꝫ ſima
tur p. l. i. C si mulier 2o nupſit hodie
aut durat ut m aut. hor. locum C co. to
Alimenta aut legata euanescunt per
tñ sitū ad 2a vota filio heredi mſtituto
si. p̄ſūptio sit de iure p testoꝝ voluerit
ea p̄stari in domo filij ar. m. l. qui tōtu
bmodi ſſ. fi. ff de le. mo et l. q̄sitū ſſ. puto
ff de fu. tſt. et l. ij. C co. utriusq; iudi
Et iude q̄ scripsi m forma libelli quo agit
p legato v. condescendo ad ym articulu
postremo q̄ritur Qd importent illa vba
posita hic dum dicitur constituens ipam
dnam et vſufructuariam tri. Quā. q. te
tigit glo. et cy. m dnā. l. i. C si mulier
2o nupſit Et plenꝫ p bar. m l. tuta ſſ.
tuta ff de le. ij. In qua sunt varie opiō
clusiue aut generaliter p ymaginē cōsuetu
dinem obtentū dicunt q filius heredi
bus mſtitutis ipa mulier solū debet hīre
m dmo victū et vestitū q̄ put hīre gsueue
rat tpr. vite siu mariti et illud vbum
dnam nō īportat vere dmuz ſſ solū quā
dam p̄manentiā m dmo q̄ put hactenꝫ
habuerat et illud vbū vſufructuariā īpor
tat nō vere vſufructū ſſ quādā almētatio
ne gsuetam et eodem mo si dixisset alter
ex hijs vbis tm̄ videlicz dnam tm̄ ul' uſu
fructuariā tm̄ ar. m. l. i. ſſ. si vir. et l. ij.
ff de ri. nup. cū nō sit verisile q̄ testor fi
lijs suis voluerit relinquere īane et īutile
nomē heredis ſponendo illis vxorē suaz
m tōmodo hereditate ar. m. l. cū notissi
m. C de fide. Quā opiō etiā sequitur spe
m tis qui fi. ſt. le. ſſ. i. vō. quid si vir. licz
de rigore Juris ſm̄ dy. et Ja. de are. illa
copula et posita inter illa duo vba dnaz
et vſufructꝫ resoluatur m uel et erit sen
sus q̄ sit dna ul' uſufructꝫ q̄ut elegerit
ar. m. l. fi. C de rōdiall. vbi aut cent īsti
tuti cr̄nei tri ſm̄ bar. nō hīrt locū dēa
gsuetudo utrobiq; tacēptā suppōito q
extraneis mſtitꝫ hīrt locū opiō dy. pos
sent heredes de talu vſufructu detrahere
quartam tōne falcidie ut l. oīuz ff de v
sufruc. et nō p glo. m. l. vxori. nec ff
de vſufr. lega. Et si forte ex ipis bonis
cēt alicui res aliqua puta fundus ul' do
mus simpliciter legata habebit m ipa re
dicta vxor medietatem vſufructꝫ et aliaz
medietatem habebit legatarius et sic
ambo m ipiꝫ rei vſufructu gaudebunt
ut hētur p bar. m l. sempmo et l. si alij
ff de vſufruc. legā. qz nō dēmꝫ et illud
C adūtendum q̄ liz filijs mſtitutis con
suetudo admiserit ulla mō p̄tatione tm̄ ad
attenta subtilitate tōsequeretur mi
plenū vſufructū p tex. m l. tutores i fi
C de exca. tu. et l. i. C de vſufruc. de quo
vſufructu posset tūr filius legitimā suaz
detrahere ut nō p glo. m d. l. tutores i
fi. Sz quid dices si fuerit mſtitutꝫ filius
et extraneus an locū habebit m
tāū p̄dicto dicta gsuetudo dicit bar. m
dtō ſſ. tuta q̄ quo ad filiū habebit locū
quo aut ad extraneum nō ar. l. hac con
sultissima ſſ ex p̄fecto C de testa. et l.
fi. C. famhērc. ¶ In gtuariū vē nā cadz
dispō nō debet diuīso iure tenseri ut l.
quatuor C de nupt. et ali. sub. et l. eum
qui edes ff de vſucap. ¶ Deinde q̄rit. q̄
filius fuit mſtitutꝫ et eidem extraneus
substitutus et vxor gstituta dnā et vſu
fructuaria nō quo ſſ. et hereditas ad
substitutū pueniat ad vxor gsequat
plenū vſufructū distinguc ſm̄ bar. ubi ſſ.
Aut iste extraneus successit ex substitutione
vulgari Aut ex pupillari primo tm̄ ha
bebitur plenū vſufructū q̄ tale legatū
sup̄fuit exordiū et vires īpsona ipius
substituti ar. m. l. qui fundū. ſſ. qui fi.
ff. ad. l. fal. et l. nī patronꝫ ff de le. ij.
l. etiam de vul. et pup. et p eū m. l. si ita
ſcriptū. ff de ma. te. ¶ Qo tm̄ habitur dicta
gsuetudo quia tri legatum supſit exor
dium īpsona ipius filij nōq; cuius lega
ti gditio possessa nō īmutatur ar. m
dtō ſſ. qui filios msi forte m ipō lega
to cēt adiectū donec taſtr vixerit uel
vidua steterit quia tri legatū q̄ p̄ anno
cēt pur. et p̄ sequentibꝫ gditionale sic
p etiā si cr̄neꝫ succederet ex pupillari
nī p annos sequentibꝫ sumeret ex ordi
nem m psona cuiꝫ dicen. forte locū non
cē dicte gsuetudim ſſ cā plenū vſufructū
deberi gsequi ar. m. l. legatum ff de an
nuis legatis

Si habitaculum tenuerit

¶ Hic quēritur an her. rōditio
sit implenda ad hoc ut possit gsequi
legatum vi. q̄ nō quia rōditio p̄ quā
p̄sone libtas mfringitur a iure irrepu
tatur et reputatur ut l. titio centū ſſ.
ff de rōdi. et demon. ſſ hic ē huiusmo
nī p cā subtrahatur libtas ne possit
alibi hītare. ¶ In gtuariū vē nā licet
ista rōditio si cū talu habitauerit le
to fundū habeat diminuere de libtate
et Jus ipius libtatis mfringitur q̄d p̄z.

ex eo. q̄ ille tuu

ex eo quia ille cui adiatur nō habet li
beram facultatem habitandi cū alio attū
adimittitur a iure nec reiciat talis cō
ditio ut ē tex· m· l· i· C· de legā et l· si
quis ita legauerit ff· de condi· et demon·
et l· qui contubinā ·ff· vxori mee ff·
de le· m° cū sq· ubi diuior ē hec ḡdi
tio ꝙ sit illa de qua loquitur ille ff· n°
m· l· titio centum ni qua fiunt appōita
ḡditio si domiciliū in tali ciuitate for
tius fuerit tr̄· ar· m sili m· l· cū ita
in ff· fi· ff· de condi· et demon· Quod
dicemus adūte dicat bar· in dicta· l· q
gnibus ·ff· vxori q̄ ista dispō de mora
do in ēto loco si adiatur per modū ob
ligationis fiat obligationē nullam
quia eo ciu cēt spes seruandi et sic di
recto infringeret libtate hois ut d·
l· titio centum ff· n· qui sic debet intel
ligi Si aī adiatur p modum ḡditio
nis tī tenet talis adictio demorando
ēto loco ut d· l· i· c· de legā cū sq· all·
quia ea que fīt in conditione nō sunt
in obligatione ut l· si quis sub ḡditione
ff· si quis onus cū testi ſō ꝙ nō habet
hec conditio alligare aliq̄ fiduciario ner
habet infringere eius libtatem cui
nō sit obligata eam p̄cise implere sed
causatue tantū si uelit legatū habere
Sz hiis solutionis vī repugnare tex·
in drā· l· titio ff· i· ubi fiunt legata sim
sub mō vz ut habitet in domicilio te
neat in tali loco qui modus equipatur
cōditioni et eiusdem reputet effectū ut
plene tangitur p bar· in l· quib9 die
bus ff· titulus ff· de condi· et demon
et l· si post diem ff· hijsdem ff· qn
di· le· re· et p bar· in dicta· ff· titulus
qd nō fuerit in legato conditionali
ut l· i· ff· statuat aliquid sub conditione
C· de cadu· tollen· cū sq· Sic q̄s solum
p agnitionem legati sub mō legatarius
obligatur modū i plē ut dicā l· fi· cū
sq· C· de hijs que sub mo Et nōta habz
sup hoc duplicem possessionem satisda
tionē p̄stare· s· q̄ modū implebit ut
ibi et q̄ si nō impleuerit restituet rez
legatam cū fructibus ut in auct· cui
reluitur C· de indic· uidiu· toll· et nō p
bar· in d· ff· titulus et hoc si fuerit
modus qui sit possibilis impleri alit nō
a qua quidem cautione et liberatione
p̄standa liberatur et exonerat ipe le
gatarius qui ē grauatus habitare in
ēto loco ne p hoc irripiatur obligatus
in eo q̄ suam infringit libertatē et
sic cū iam fuerit ḡsecuty legatū non
reuocabitur p modū nō impletū et
ita loquitur ille ff· n· in dicta· l· titio
in quo ff· cū mysterio dicit tex· nō ce
lo cū cautionē tr̄· p que verba denotat·
q̄ lex ipa soluī ꝓhibet obligatione que
grahitur p interpositā cautionē et hoc
nō qz tal obligatio hīet vinculare ipm
ad hoc qd habet repugnare libtati ut
p̄dixi sicq̄ nō tenet ar·m· l· obes et
qd ibi nō· C· de ar· et ob· vñ remanet
firmū et ualidū de se legatū Cuq dnūz
reperitur iā trāslatum p acceptatione
in ipm legatariū ar ubi talis dispositio
demorandi ēto loco ē apposita p modū
ḡditionis nīc quia rei huiq legate nō
trāsfertur dnīz nisi īpleta ḡditione ut
d· l· fi· C· de hijs que sub mo· et l· i· ff·
sīnat aliquid sub cōditione C· de cadu·
toll· ē i legatario q̄ p̄sūte impleri ḡditio
ne ul nō īplere et sic de nūtate vīa
te alicuiq obligationis nō infringitur
eius libtas merito q° lex nō obuiat
huic tali īplemento ḡditionis ff· relict
sub gñali regula aliquar ḡditionū quā
ex natura ē q̄ si sint possibiles prius
impleātur q̄ legatū et eiq dnūz ipe
legatarius q̄ pinq̄ sequat ut in dīs iu
ribus tī multis similib9 Et hanc diuz
q̄bat etiaz tex· in sili m· l· m· ibi ff·
ita tī ad l· fal Et quibus sustinere di
co· infinitas substitutiones et legata
que fieri iudi in monteferrato Nā mul
ti legant et instituunt hoc mō institu
to talem si uenerint ad standum in domo
mea post mortem et ibi tenuerint la
rem tī sua familia Sit q° cauty no
tarius in formando et scribendo hmoi
substitutiones et legata

Quare cum predicta

her ē ḡclusio libelli quā semp attende
alia sequentia declarata sunt in alijs
libellis sc̄i for· libelli q° agit ad feuda iuo

Coram vob

dnō ·P· vicario tr̄· di
cit sīgnat narrat et
exponit Nay tōt et ad
uersum Anthoniuz
heredem quondā ·so·
q̄ de āno cursu M° trr° mense aprilis
inuestituit dnī ·lo· in feudū ac nomine
recti ac nobilis feudi de Castro Gropel
li districtu papie cū oīb9 iurib9 suis
et pertinentijs dicto castro spectantibus

et ptmentibus ꝙ ut cõstat pub^co ĩstõ
ipius ĩuestituꝛ nñ tꝛadito et ꝛogato
la notario pap. Quiquidē Jo. dñi aget
ĩ humanis vite eiusdem ſkay. mulnp^t
ē mſidiatus gt^r debitū fidelitat^ et ſu
ramentū et amplꝯ diem ſuū clauſit
extremū nullis detꝛactis nec ſupſtiti
bus ex eo libꝫ maſculis legittimis et
naturalibus Quibus detꝛactis et ꝯlibꝫ
cauſ pdictū caſtꝝ fiunt et ē merito ad
ipm kay. aptū et deuolutū dictuſꝙ An
thi heres pfati Jo. merito pꝛiuatꝯ eſt
ſucceſſione dicti feudi et tenet et debet
ipm Caſtꝝ cū oĩbus ſuis unꝛbꝯ et pti
nentꝫ diuittere et ꝛelaxare ipi kay.
ꝙ ut uꝛ notiſſim ē ꝙꝙ ſepiꝯ ſup hoc
mt^r pellatꝯ et monitꝯ ipm Caſtꝝ dimit
tere et ꝛelaxare ꝛenuſauerit ipi kay.
pñtialit^ꝙꝫ ꝛenuſat indebite et iniuſte //
Quare nñ pdicta vera ſint petit et
requiꝛit kay. Quateng oĩ mõ nia uꝛe
et forma quibus melius fieri pot^ per
viam diffinituā ſmaꝫ pꝛuꝛiet^ et de
clarꝛi ſſtim Caſtꝝ giꝛopellu cū oĩbꝯ u
ꝛbꝯ ſuis et ptmentꝫ fuiſſe et ē aptū
et legiptie deuolutum mariē ex mꝛis
memoꝛatis ad ipm kay. et ipe kay. fu
iſſe et ē dimittendē et ꝛelaxandū et ad
eum ſpectare et ptmeꝛe pleno uꝛe Qꝫ
ꝙpellati pfatū A. ꝙdempnatū pꝛomã
uꝛe ꝛemedia ad dimittendū et ꝛelaxan
dū eidem kay. Caſtꝝ añ dictū cū ſuis
unꝛbꝯ et ptmentꝫ et ulteꝛiꝯ ꝙdēpnet
eundem Antho. in oĩbꝯ dapnis et mt^r
eſſe et expenſ pñtibꝯ et futuꝛis paſſis
et factis ac fiendis et patiendis pꝛo
ut liquidabitur in pꝛoceſſu dedu^cen^o
ni pñti Judicio tr^r. Saluo uꝛ addn
di minuendi tr^r nõ aſtꝛingens ad oĩa

fertur fta a vero dño pro exhibitione a
liaꝯ fidelis et honeſti ſiuti Omnis
aut diffinitionis declaratione aſſume
dicitur n. in illa rei ĩmobilis ꝙceſſio h^o
iõ dicitur quia ĩ re mobili nõ ꝙſtituitur
feudū ut in c. fi. de feu. co^ſ^a. qđ ſubin
fertur qua utile dominꝫ tꝛanſfertur iõ dꝛ
qua directū dominꝫ ꝛemanet penes cõ
cedentem ut in c. i. de ĩueſti. de re alie
na. et ibi. qđ poſtea ſubinfert. alioꝯ ho
neſti ſiuti tr^r iõ dictū qz ſiuti turpis
et inhoneſti nõ ꝙtꝛaheret obligatio ut
ꝓbatur in c. ex diligenti ex de ſpõſ. et
miſſi man. ſ. rei turpis et in l. ſi no
ꝛeruminẽ ſ. rei turpis ff. man. cõ. ſy.
Deinde queꝛitur quid differat et cõ
ueniat feudū ab emphiteoſi ꝓpꝛia
Reñdeo ꝙ differt in plurꝛibus nã feudū
de ſua ꝓpꝛia nã. fit ꝙtꝛatus ꝙtū ad ꝓſtati
onem ut in c. i. de feu. da. ĩuxtem leg
ꝛequiꝛat ſiuti ꝓſonalia exiben ut ĩ c.
l. q. mo. feu. amit. et in c. i. de no. uſ
for. In contꝛactu aut emphiteotico ꝛeq
ꝛitur ꝓſtat^o pecuie ul altering ꝙtitatis
ponderalis ul mẽſuralis ut in l. ij. c. de
uꝛ. emphi. et in c. potuit ext^r. de loca
et ꝯduc. Jtē feudi nõ ꝛequiꝛit ꝙ debi
ta ſiuti offerantur annuatim dño ſuffi
cit. n. offeꝛꝛe añ dñi nãtas ul ualitas
id exꝓſat Ex in Emphiteoſi tenet^
emphiteota ſingularis ãms canonẽ of
feꝛꝛe ut dẽ. l. ij. et c. potuit Jtē vaſal
lus etiam ſi ſtairt ꝓ dꝛẽmium et ultra
nõ offeꝛendo ſiuti dño ꝓ hoc nõ pꝛi
uaꝛetur Jure ſuo debet in a dño inter
pellari ut ſiuti ꝓſtet ut ꝛaditur ĩ c.
et ſi vaſallꝯ et c. litꝫ ſi de feu. fi. ꝯtro
Sed ꝙq aut ē ĩ emphiteota qui ſi cet neg
ligens ꝓſoluꝛe ꝓtꝛiemū uꝛe ſuo ꝓua
ꝛetur ut dicta l. ij. et c. potuit Jtē ſi
vaſallus moꝛiatur ul dns eiꝯ tenetur
heres vaſalli adiꝛe dñm ul vaſallus adi
ꝛe heredem dñi et petꝛe ꝛenouatione
ĩueſtituꝛe et fidelitatem facere et offeꝛ
ꝛe ſ. añi et diem cõputatū a die moꝛtis
vtriuſꝙ eoꝝ als feudo pꝛiuatur ut hꝫ
betur in c. imperialem ſ. ꝓtꝛea de
phi. alie. pfe. et in c. i. in pñ. in ti^o. &
capi. ꝯtro. Sed ꝙq aut ē ĩ emphiteota ei
eius heredem qui ad ſolã ꝓſtationem
canonis tenetur moꝛe cõſueto et nõ
alit^ ut dicã l. ij. et l. uam veritatis
c. loca. et ꝯduc. Jtē feudū nã ſiu
tranſit ſolū ad filios maſculos et non
ad femmas ꝛegulaꝛiter ut in c. i. ſ. i. ſi
clientulꝯ de alie. feu. et in c. i. ſ. pꝛtl
qui feu. da. poſ. Ac Jus emphiteoſis
tã ſit ad ꝙũꝫ etiã exineū heredem ut
d. l. uam et l. ij. Jtē differt in alio
nã ſi vaſallꝯ feudū antiquū ſeu patꝛi

Quam bob

Nota ꝙ quilibet tene
tur ee fidelis quatuoꝛ
p^is C. ꝓmo Imperia
toꝛi celeſti. C. 2°. Im
peratoꝛi teꝛꝛeſtꝛi C. 3°. dño ſingulaꝛi
C. 4°. ſuo pꝛoxmo. Quꝛſum ſciendū eſt
ꝙ feudum ē quedam ſpes ꝙtracty lon
ge differens ab alijs contractibꝯ vnde
añ oĩa videndū ē quid ſit feudū multi
duiſimode diꝛerunt Tu ut oĩa ꝙphen
das diffinias ſiꝛ. Feudum ē quedam cõ
ceſſio alicuꝯ ꝛei ĩmobilis qua cõceſſi
one m^te dominꝫ utile in accipiente tranſ

alienet dño unrequisito tūc feudū vū
tritur ad agnatos dño excluso tā unc
veterū q̄ nouo ut j. dicā et nō p glo.
et Ja. de belu. m c. i. de feu. successi. Res
autē Emphiteotica talit alienata ad de
minū redit ōibus alijs exclusis ut l.
fi. C de unt Emphi. Sunt et alie drie
que tollūt pūt ex hijs que j. dicentur
Conuemunt autē hȳ cōtractꝰ in plumbo
ut ecce sicut feudum nō gsistit in rebꝰ
mobilibus sic nec emphiteosis l. ȳ. ff.
si agr. vec. pe. Item sicut feudum non
pot. l. i. cū sc. Item sicut in feudo tū
sit solū vtile dñuz sic in emphiteosi
l. fi. C de. unt emphi. et dcā. l. i. et ȳ.
ff. si agr. vec. pe. Jtē sicut feudū nō pt
alienari sine voluntate dñi ut dcō c. Im
pialem ss. i. et in tio de emphi. feu. alie.
pfe. ita nec res emphiteotica ut dicta
ff. fi. ff. quibus pot. clim dissimno Em
phiteosis Nam contractꝰ emphiteoticꝰ
e contessio quedam rei i mobilis fcā a
dño pro exhibitione cte ānue q̄titatis
p quā vtile dñuz in atripiētem trās
fertur

Jnuestiunt dictum Johannem

§ Adūte q̄ hȳ
ē vnꝰ modꝰ
acquisitoꝝ feudi p muestituraꝝ et i
hoc q̄emut cū gtractu emphiteotico
ut dicta. l. i. et ȳ. C de unt emphi. Ac
quiritur etiam feudum alijs modis vz
p successionem ut nō. in c. de feu. coff.
in fi. et in tio de succes. rec. fe. c. i.
Jtē acquiritur ppt delictū vasalli ali
q̄ ut trāsferatur in p̄mmorem agna
tum ut in c. si vasallꝰ si de feu. fue.
gtro. et i. c. i. si vassa. p̄mo cū de fe.
Jtē acquiritur p̄scriptione longissimi
tpis ut in c. si quis p xxx. ānos si de
feu. fu. gtro. et in tio de feu. da. ī vi. l.
rois. c. fi. liꝫ in alijs Jurisdictionibus
sufficiat minus temp̄s ut p totum
titulū C. de lon. temp. p̄scrip. Et ē ītō
drie ff. m Mar. de fa. in l. litibꝰ. C. de
agri. et cēs. quia in feudi p̄scriptione
attenditur maius p̄uidituꝝ cū in eo a
gatur de q̄renda subiectione p̄sone q̄
ad dnm et obligatione dñi quo ad va
sallū cū mutua vice ad pluꝝa i vicē
ff. astricti ut traditur in c. dño guerra
si de feu. fue. gtro. et in tio q̄liter dñs
a ppie pue. c. i. et in tio de for fidelitu
c. i. in tio que ratio cessat i alijs ca
sibus Ulterius q̄ritur p̄ imssorē de
claratione quid sit iuestitura feudalis
dic q̄ quedam ē ppria quedam īpria
ppria est illa que mupit a traditione
possioms titulo iuestiture Jmpria ē
que sit me. tr quodā signo puta ense
uel baculo traditur i manibꝰ ipiꝰ vasalli
noie iuestiture et hac vtūtur p̄ncipes
ut traditur et habetur in c. i. in tio qd
sit iuestitura sicq̄ oī cāu ȳba tradentis
ad hoc apta sūt nccā nec. n. nuda et
dicta ad hoc sufficerent ut i c. i. i p̄ncio
qui mo. feu. gsti. po. ar. l. nūq̄ nuda de
ac. re. do. ȳmo qđ āpliꝰ ad plenū ius
feudi acquirendū nō sufficit simplex
iuestitura nisi sequatur traditio realis
possioms ad quā traditionē cōpelleꝝdē
p̄ncipe dñs muestitor nec liberare uolēs
p̄stare ut in c. si fcā si de feu. feu. gtro
et nō in c. i. de gtro. iuest. Et in hoc vī
q̄emur cū gtractu Emphi. l. fi. C de unt
Emphi. licꝫ muenditione alit distīgua
tur ut nō in l. i. in p̄n. ff. de ac emp.
Et nō q̄ p̄ncipaliꝫ spālem pot fieri hȳ
iuestitura feudalis et p̄ gns missio in
possionē ipiꝰ rei in feudū date ut i
c. i. ff. ȳ vtr p quos fi. iuesti. Et i hoc
dit ab emphiteota ꝑpetua in qua debꝫ
solus dns p se ipm et nō p q̄ncipem po
nere emphiteotam i possionē ut dcā
l. fi. de unt emphi. Sz an ius feudi p
datur p̄scriptione ul' ius petendi fidē
litatem p̄stare Et vī q̄ sic tetera iura
tollūtur p̄scriptione ut l. oms C de p̄
scrip. xxx. an. distinguē q̄dā ē fidelitas
que p̄statur in signū solig et simplex
subiectionis ut ē illa ad quā tenet oīs
subditus dño suo et ista nō tollit p̄s
scriptione ut nō. in c. cū nō liceat ex
de p̄scrip. Quedam ē fidelitas q̄ p̄stat
rōne rei in feudū date et huic pīo
cirdo nō scribi ar. nō p spe. in tio de
loca ȳ xlim. et Cy. in l. q̄dit C de p̄
scrip. xxx. an. Sz mō q̄ritur quot et
quales testes req̄rant in feudali ī ves
titura distinguē Aut dñs habet pares
Curie hoc ē alios vasallos qui pes in cur
nūcupantur Aut nullos habet primo ca
su aut ē iuestitura noua Aut renoua
tio antique si fuerit noua tūc debēt ī
uenire duo ul' tres et eis pes cū Si
nāt fuerit renouatio antique tūc suf
ficerent duo ul' tres exīnci Et idē di
cas si nullꝰ dñs habet pes ut hic nōt.
ut in c. i. ī tio quot tr. sūt necess. ad
no. iuest. et in c. i. i p̄n. de gtro. iuesti.
et ī c. i. quid sit iuestitura

Ac nomine recti et nobilis

§ Nota q̄ feudoꝝ Ali
ud ē nobile aliud ē
mmg nobile Aliud autē ē ignobile Et
cuꝫ plenior doctrina sicut. ut nō. Ja.
de belu. in tio qui feu. da. pos. q̄ feu
dū multiplicē diuidit p̄ma diuisio

c̄ q̄ feudor aliud c̄ cc̄iastic̄ aliud tpale
seu laycale ¶ feudū cc̄iastic̄ c̄ q̄ gfertur
p ꝑsonā cc̄iastic̄ puta epm̄ ul aliū ꝑla
tum ut m d. c. 1. qui feu. da. pos. qui
ꝑlati nō pnt̄ m feudare msi illa bona q̄
añ ꝓhibitionē vrbam ꝑpē gsueuerant̄ i
feudare ul illa q̄ ex antiqua cc̄ie gsuetu
dine dari solitū c̄ ut nō m tr̄. epm̄ ul
abbatem et p Ja. m dr̄ō c. 1. qui feu.
da. pos. et mi. c. fi. ext̄. de feu. Secularē
autem feudum c̄ illud qd̄ conferf̄ p
soms sc̄āribus puta ab Impatore Re
ge Comite et sy. ut m d. c. 1. post pn̄
qui feu. da. possūt ¶ 2ª diuisio feudi
c̄ qd̄ qddam feudū c̄ ātiquū pn̄ū qd̄
dam nouū patinū feudū antiquū appel
latur dupliciť videlicz ꝓpie et large ut
c̄ illud qd̄ fuit a priorib⁹ astendentib⁹
q̄sitū ut m. c. 1. de na. succ̄. feu. c. 1.
§ is vero Alio mō dicitur paternū stric
te vz qd̄ c̄ acquisitū a solo pr̄e ut i tr̄.
qui feu. da pos. c. 1. §. cū vero ꝓtrad⁹
et nō m tr̄. de succ̄. feu. §. 1. Nouū
ať feudū c̄ illud qd̄ c̄ q̄sitū p illū qui
adhuc sup̄ c̄ m humanis ut i c. 1 i fi.
qui test. sunt. nec ad ꝓban. no. ¶ Certa
diuisio c̄ quia aliud c̄ feudum masc̄u
linū aliud c̄ femininū Masculinū ať
feudū c̄ illud qd̄ tm̄sit ad masculos fris
exclusis ut habet̄ m c. 1. §. et si di
centiuls de feu. alie. femininū vero feu
dum c̄ illud qd̄ ꝑ femina sunt acqsitū
ut m tr̄. de bñfi. fr̄a c. 1. et i tr̄. an-
na. succ̄. vx. or. 1. Cuius quidem feudi
nā talis c̄ ut si mulier q̄ acquisiuit dre
dat supstitibus sibi masculis et femins
masculi ipis frib⁹ exclusis i feudi mr̄
mi succ̄essione p̄ferunt̄ ut nō. m. c. 1.
de bñfi. fc. ¶ Quarta diuisio c̄ q̄ aliud
c̄ feudū cū sacr̄o aliud c̄ feudū sine sa
cr̄o. Est n. tertiū feudū illud qd̄ fit cū
sacr̄o ut i c. nulla p quos fiet iue sine
sacr̄o fit cū pacto remittitur ne uiret̄
ut m tr̄. que sunt p̄ma cū m. amt. c.
1. §. est et alia m fi. et nō. m tr̄. de ca
pi. ror. m pn̄. Que ať sit forma fide
litatis habet̄ m. c. 1. §. de no. fi. for.
¶ Quinta diuisio c̄ q̄ feudū aliud pur
aliud conditionale Regulariť n. feudū
c̄ tertiū et pur. § fit conditionale aliq̄
p partū ut m c. 1. §. ꝓterea m tr̄. quid
sit i uesti. Et ad tertiū et ad limitatū ser
uitutū ut ibi et m tr̄. quibus cau. fe. a
mit. c. 1. §. fi. et m. tr̄. de capi. q̄ ruī.
vendi. c. fi. ¶ Certa diuisio c̄ q̄ feudū
quoddaz c̄ ꝑpetuū qddā tpale Est autē
ꝑpetuū illud qd̄ c̄ simplex et tertiū ut
m c. 1. §. fi. m qui cau. feu. amit. de
porale nō c̄ illud qd̄ finitur cū ꝑsona
ner tm̄sit i eius heredes ut i c. 1. i fi.
de alie. feu. et m c. 1. de feu. mā. et m
c. 1. de feu. tuar. et castel. ¶ Septima
diuisio c̄ q̄ feudū aliud habet ꝓpriam
naz aliud ꝓpriā Illud dr̄ hre ꝓpriam
naz qd̄ c̄ simplex et tertiū de quo non
pot̄ quis priuari msi mtiemento i cō
culpa legptima a iure ꝓbata et a dnō
ꝓbata ut m c. 1. de feu. sine culpa le
gittima et iō amit ut i c. 1. de nā feu.
Quod quidem feudū simplex et tertiū
c̄ simpliciter tm̄sitoriū ad filios mas
culos tm̄ ut p̄dixi nō ať i frib⁹ ut dr̄ō
c. 1. §. et si cliento de alie. feu. Im
ꝓpriā aut̄ naz habz feudū qd̄ ex quen
tione seu pacto transit ad femmas et
cr̄neas ꝑsonas qd̄ quidē fieri gtingit
si i instr̄ō iuestiture adiciatur her bla
videlicz ut ipe iuestitq siuq heredes
et quibus dederint habeant possideant
trf. Nam p illa v̄ba quibus dederint
trf. poterit talem feudū alienari ch
am i cr̄neos dnō requisito ut habe
tur m c. 1. in pn̄ de ꝓhi. feu. alie. pfe
et m tr̄. de ꝓhi. alie. p lotā. c. 1. et de
feu nō ha ꝓpia no. c. 1. et m. c. 1. si
de feu. fue. gtrō. et nō p bal. m dr̄ō c.
1. de feu nō va. na. licz olim m hoc a
liter distingueretur ut m. c. 1. de uasal.
qui cont̄ consh. lo. feu. alie. c. 1. q̄lit̄
olim feu. ali. pos. Alys etiā cāibus dis
mg hre naz ꝓpriaz puta requirit̄ in
uestitura ul mmg sollepm in vestitura
quo cāu nō tm̄sit m heredem ut i c. 1.
qui mo feu. gsh. po. Ith feudū tuar
die et Castaldie habet etiā natura ꝓ
priam ner tm̄sit m heredm ut i c. 1.
de feu. tuar. et Cas. Ith. ē eusdem na
ture feudū Canaue et Canape ut i c. 1.
de feu. conf̄. et m. c. 1. m pn̄. de votis
feu. et eodem mō c̄ feudum soldate ut
m. c. 1. §. fi. m tr̄. quis dicat̄ diur ul
mar. et tnāliť ome feudum qd̄ ex cō
uentione nō tm̄sit m heredes dr̄ hre
naz ꝓpriaz ¶ Octaua diuisio c̄ q̄ feudū
aliud c̄ nobile aliud c̄ mmg nobile aliud
mediocriter nobile et aliud ignobile
Est aut̄ nobile illud qd̄ ab Impatore cō
fertur regi ul alto comite p̄ quod q̄
nobilitatur qui feudatarij appellantur
feudatarij regm Mmg nobile c̄ illud
qd̄ cōfertur ab alio inferiore pncipe p̄
Imperatorem puta a Rege. Comite.
duce ul similib⁹ et hi feudatarij appel
lantur ualuassores maiores et aliq̄
Capitanei Mediocriter nobile c̄ illud qd̄
cōfertur p̄ istos magnos ualuassores
minores ¶ Ignobile aut̄ feudū c̄ illud
p quod acquiritur nobilitas et accipit
ab istis ualuassoribus minoribus ut hi

oīa hñt m c. i. cura pñ. de hñs q feuda. pos. et ī c. i. quis dicatur dux. ul' mar

Clona diuisio ē q feudum aliud diuisibile aliud ī diuisibile Regulariť. n. oē feudum ē diuisibile nisi cōtrariū sit actū ēt q uentū ul' nisi cōsuetudo dirit contrariū fallit hec regula m supīms dignitatibus et feudis ut m regno ducatu et comitatu ut habetť. c. i. de phi. feu. alī. p fid. ſ. ptē terra ducatq et ſ. oēs filij. m tº. si de feu. fuer. q̄ro.

Decima diuisio ē de qua dixi ſ. ſ. q latius hic dicam qd feudū aliud ē tm̄ masculorū ad masculos tm aliud ad ipos et ad feminas regula. n. ē q feudū q̄ñ et ire tm̄ solum tm̄ sit ad masculos quia illi ſt apti seruire dnō Ad feias aū nō tm̄ sit cū ille sint ī potentes dnō ſeruire honeste ut dixi in 3ª diuisione pro quo sant qd habetur m c. i. ſ. filia tº. de succes. feu. fallit q̄n feudū ē fēmineū ut ī. c. i. de bōſi. fe. et de na. succ. fe. cura pñ et m tº. an mari. su. uxo. c. i. Itē fallit si ī cōstitutura actū fuerit expſſe ut plures indi q̄ fem̄ succedant quo casu masculi deficientibq et nō alī admittunť fem̄ et sic p diuisio ista restringit ad hūc ordinē ut pbať. m tº. epm ul abba. c. i. ſ. q̄n et m tº. de eo. qui sibi ul' heredi suis mas. mues. ac. c. i. Itē fallit q̄n deficientibq masculi dns vult gratificari fem̄ ipam acceptando et feudū in eam cōfirmando ut ī tº. q̄ admodū feu. ad. fi. pti. c. i. In hoc tm̄ aduerte quia si fuerunt feudū antiquū et patrimū nō poterit dns gratificari fem̄ ī p̄iudiciū aliorū agnatorū masculorū nisi expſſe consenserint ut habetť. m c. i. ỽ. nec. m fi. tº. de alie. feu. pat. pro quo dubiū declaratione retuli ī dubiū An dns possit gratificari filie exclusis alijs agnatis Et quidam dicunt aut ē feudum nouū et tūc potť. tam pre viuente q̄ post eius mortem ut dō. c. i. q̄ad. feu. ad fi. pti. Aut ē feudum antiquū seu patrimum et tūc nō ut d. c. i. ỽ. nec ī filiam Alij dicūt q etiā si feudū sit p̄rimū potť. dns gratificari filie mortuo pre ut dō. c. i. q̄ad mo. feu. Sz co viuente nō pťť ut dō. ỽ. nec m filiā nī ſp. p̄a opi. placet bal. et pe. ī d. c. i. sed Ja. de belu. placet 2ª opi. Et nō. q m hac mā feudoꝝ appne hēdis gtmetur solus filius masculꝰ et q libet alius ex descendentibq masculum sexus ut habetur m c. i. ſ. et si clien titulq titulo de alie. feu. et m c. i. ſ. plq qui feu. da. pos. cū ibi nōť Condēna diuisio ē q feudū aliud tm̄sitorium ē ī. omēs filios optimentes eundem gradum ut ī tº. oēs si de fam. fue. q̄ro. et m tº. de hñs qui feu. da. pos. ſ. et q̄ et ī tº. de succes. feu. m pñ. Quidam vō m qº. succedit solus p̄mortuo mento ut patet ī regno fratrum et alijs regnis et prioribus ducibus cōitibus tñ. qui uere fratres regulantur qd quidam Jus ē adīuentū ad meliorē dignitatū q̄liťť. et statum quo uere si vti sinerent ceteri subditi forte q̄ melius q̄uarentur cū p diuisiones destruu. et annichilari q̄sueuerunt mansiones post hec q̄ritur an q̄libet p̄sona possit de feudo īuestire et dic breuiter q̄ sic sine sit ſ̄uus sine liber dū tm̄ dominus nō ignorет. q̄ditionē ipius p̄soe ut ī c. i. ỽ p̄sona m tº. p quos fi. inuestit. An aut crēdi possit quilibet dare ī feudū ſcindetur qd sic dū tm̄ habeat bonor suos legittimā administrationē ut d. c. i. m pñ. Et si feudū fuerit ātiquū potent etiā minor nō hñs plenā admīstrationē illud reuocare q̄ p tale renouationem nō dī alienare ut ibi etiam pbatur m tº. q de vot. feu. m ſ. Item ſciendum

De castro tropelli

Quęritur an oēs res possent in feudū dari dic q̄ res īmobiles tm̄ dantur in feudū nō aut mobiles ut s. dixi et habetur m c. ij. m pñ. de feu. cōſ. nisi ipius rei īmobilis cēt interdicta alienatio hois ul' legis dispoē ut traditur ī c. i. ſ. ß et res tº. p quos fi. ī uestit.

Cum ommibus uti bus et pertmentys

Quid ať appne ptmentiaꝝ q̄tmeatur s. dixi in pº. libello et ſm Jmo. q̄tinent ea que a statuto lege ul' q̄ suetudine deputatu sūt ut arredant puta castra q̄sueta Jurisdictio et pohti ali' cīle Jus deimaꝝ et hospitalibus dos assignata ut ex. de den. c. cū ī tua et c. cū contingat et ext. de hñs qui fi. a pla. c. pastoral. et ext. de ren. c. i. et nō. p Jmo. m c. cū ad sedem ext. de test. spo. et m c. ex hīs ex. de iurepatro.

Vitr eiusdem Ray

hic aduerte q̄ her ē una cā sufficiens p quā vasallꝰ feudo priuatur quia cōtra fidelitatem p̄missam facit ut nōť. m. c. i. ỽ. porro m tº. que sint p̄ma cā bñ. feu. a. alee etiā sint de quibus ī dicetur Sz quid si dns detestent sup stite vasallo qui felonia q̄misit nulla

gt̄ ipm̄ uasallū mota q̄r mnoma an eig
heirs poterit ipm̄ uasallū ppt̄ tale delic
tū feudo pruare dic q̄ nō ut determinat
glo m c. i. ss. insup si filig m to de phi
feu ali p fe ar ad h̄ m l. oīno de iossi
tes. et ibi nō facit l fi et ibi p glo et
cy. c de treug donat.

Contra debitum fi delitatis uramētū

Nota q̄ uramentum hoc q̄d p̄statur p
uasallū dnō gtnet sex ptes seu sex p
tinula vz mtolumen titū honestū vñ
le fanle et possibile que oīa declarant
m c. i de for fide et m c. i de nona for
fid xij q. v. c de forma Sed ctrā vlt
p̄dicta tenetur vasallus dnō suo p̄stare
auxiliū et gsiliū Sz arta p̄dicta q̄rit
pone q̄ dns faciat guerrā Imperatori
uel ecclie contra nūquid teneatur vasallus
ipm̄ dnm̄ adiuuare et ei auxiliū et
gsiliū p̄stare dic q̄ nō quia psona
Impatoris sp mtelligitur exceptata
in uramento fidelitat ut m c Im
perialem ss fi de phi feu alie p fir
ymo nec expirasse posset se uasallus
ad hoc obligare pacto ul Iuramēto
cū sit tale pactū a iure reprobatū et
gtra bonos mores sicq̄ nō tenet l. du
bium m fi. c. de lega et c. ea q̄ gt le
ges et c. nō t̄ obligatorium et ibi p
dy. ert de regl iuris li° vi° nec ī me
dio qm̄ filius tenetur ip̄onere salu
tem Impatoris saluti paterne ut
m aut ut cū de ap eccl̄ ss cās x. si
cos ad hoc etiā fiant regula q̄ semp
ī uramento psona superioris mtelli
gitur exceptata ut traditur m l.
fi. m p̄. ff ad mūicipa. et m c. ve
mens ert de Iudic. Quid aute
dicēs si idem vasallg vni cōt alterū
habet duos dnōs vnū contra alterū
diuīs tpibus acquisitos et alt cont
alterū fiant guerram An teneat vasal
lus vnū cont alterū adiuuare sēndo
q̄ aut mē istos dnos t̄ dare diūsitatē
in tempore et ti tenetur priorez gt
posteriorem adiuuare ut p̄batur m
c Imperialem de phi feu ali p fi
de ss illud quoq̄ qua ille p̄cessit m
tpre ri° debet ee potior m iure ut ī
regula qui prior de regl iuris li° vi°
Et qua in fidelitate p̄stita 2° dnō ī
tellig̃itur exceptata p° priorē dm̄
Iōq̄ solū contra aliū q̄cūq̄ dnm
excepto priore et contra priē m̄ p̄
ium tenebitur ꝑ m dnm̄ adiuuare
q̄ t̄ ult uald nnuañ et q̄ta sit ser
uitus uasallo ut hec traduntur m c.
d guerrā ss cont oīs m to hic fi
nitur lex dn̄. Incipit gsuc. ir fan
unt ī air nō p Imo m c. cū iam da
dum ex de p̄ben et m c. fi ert de
gsir. uti ul mvti. Aut inter istos do
minos fiat et t̄ ydēptitas ī tpre ut q̄
eodem tpre fiant uasallg iuc̄sitg de eo
dem castro tuū si st ipi causa vasallg
abstinere debet ab vtroq̄ ne vtri auxi
liando aliū offendat nec sit causa q̄re
magis vni q̄ alij auxiliū p̄stare ha
beat nisi forte ꝑ m aliquos ctū cēt va
sallo q̄ alt iuste guerram faceret et
alt ī iuste quo cāu teneretur auxiliū
p̄stare ei qui iuste guerrā faceret ar
m dnō c. dnō guerram et m to de no
fi. for. ss. et si gerit Sz iudetur q̄
vtriq̄ si pot opem et auxiliū p̄stare
debeat ut l. nj. fisci. oms ff. ad silla
Qd si dns faciat guerrā gt ppter iu
stitiam vasalli an teneatur dnm
adiuuare dicunt quidam p nō qua
nec filig patrem nec cont Iuuare
debet gtra patrē l. nimirū ff de relig
to° multo minus vasallus dnm suū
fortificabitur hoc quia filig debet p
ponere salutem rei publice saluti pr̄
ne ut dnō. ss. cās x. si cos q° et vasal
lus tū nō sit minor ob° filij q° ad
patrem q̄ dnm̄ quo ad vasallū ut eg
Sz an recipere teneatur dns iuuare
vasallū gtra os p̄dictos exceptis sic
vasallus dnm dic q̄ sic ut determinat
glo. m d. ss. cont oēs et quo ad h̄ m
dicem pt̄ inter obligatur ut m
c. i. m fi. de for fide Et si dns se
subtraheret ab auxilio p̄stando cū pos
set iure suo t dnō p̄uaretur ut ī c.
dnō. cōtē m to si. de feu fide. gtro.
et c. ex frō m to q̄ ut dns p̄ne a ppio
feu Sunt etiam alij casus quibus dns
priuatur qui traduntur m dnō c. ex
frō ei sequen. p totū titulū p̄dictū q̄
t̄ q̄ vasallus tenetur dnm adiuua
re gtra oms fallit si dns fuerit ab
Impatore ul a regre exbannitg aut
a papa excōicatus quibus cāibus va
sallus t̄ a uramento fidelitatis absol
uitg ut hec p̄bant m c. dnō guerra
et c. fi. m to hic fi. lex dem. Inci
pit suc et m to de phi feu ali p fi de
c. i. ss fi et m to de for fide in fi et
iv. q. vi. c. nos sanc et c. iurat. Et
fortig si ipe dns eēt hereticus ar ī. s. r
c de here et l. nemo de epi audi et ī
autē medentes c de hoīe posstq̄ nō
fuerit ipe dns ad gtiam restitutus tene
tur vasallus eidem solita exhibere ꝑ
tinacia ri. q. iij. c. vide et m dicto c.
domino guerrā Item nec tenetur

vasallus adiuuare dñm faciēt̄ guerram
iuste Cura qđ distinguit Aut cōstat
vasallo et ītū ē ꝙ dñs eius faciat guerra
iuste Aut ē ētū ꝙ faciat guerrā iuste
Aut ē dubiū ꝓmo tām tenetur ipm ad
iuuare ad defensionē tm̄ nō ad offensi
onē si tm̄ ctrā velit ad offensionē iuua
re facere pot̄ ꝑ nō cogit̄ ꝑm̄ verum
opi ut ꝓbatur ꝑm Ja de bel. xmn. q.
v. c. i. et xxij. q. v. c. de forma et xxx
m. q. vm. c. sunt vos et m tō de no. fi
for. c. i. ff. et si contigerit et ff. si suus
2o tām tenetur dñm adiuuare p̄ntse
tam ad offensa ꝙ ad defensa alās feud
puarrtur Et idem p oīa m 3o tām ut hꝫ
ꝓbantur m dō c. dnō guerrā Hic at
msurgit dubiū an vasallꝰ teneatur suus
ꝑncps supīb⁹ dñm adiuuare p̄ntse tā ad
offensa et Jmo m c. sicut ex̄. de Jurt
uir. determināt ꝙ non msi ex pacto uel
gsuetudine ꝓmo ꝑm cū nō tenetur
ad aliqđ ꝑiuriū qđ r̄quirat supīb⁹ msi
m tām⁹ a uire pmissis Jn gtriū fa
mē l. suo virtu ff. de op. lib. Cum
aut Jmpator Roma ꝓfinstitur ꝙ eius
coronatione tenent̄ oēs vasalli eī co
ire ul dimittere et dimidiā ptez uel
tiam fructuū feudi gtribuere iurta
nō m c. Jmpialem ff. firmit. de phi
feu. alie ꝙ fred. et m c. i. ī fi. de pac.
Ju. fir. et m c. i. ff. silit. de empt. ror.
Quid at si ista ꝓ dimm quentione suo
rū vasallor et ipsis sup guerra exīb⁹
aliquis ul aliqui eor pdiderint equos
ul arma An heāt regressum Contra
dñm Jmo m c. sic ext̄. de Jurt uir
dint ꝙ nō qz ex de to sunt astricti dīz
adiuuare ꝏp tām⁹ fortuitꝰ nō Jmpu
tabitur dnō suo et eodm mō si tā pie
tatis accessisset quis ad Jurand ipm
dñm ut xxm. q. m. c. nō iuste cuz
se. et xi. q. m. c. cū dns Secꝰ at si dns
quomisset alios simplices āicos non
sibi vasallos qui ex debito nō fuerant
ad hoc astricti nec pietat̄ tā suā mot
ꝑ ex solo mand⁹ quo tām⁹ si pdiderint
arma ul equos habebunt ꝑm Jmo
act̄ mandati gtra mandanti st̄ voca
ti fuerint ad iustū bellū ut ī iuribus
pall. Secus aut si uocati fuissent ad
bellū iniustum nā tūc nō darrtur eis
act̄ man.ti ꝙ hinḡi dāpms nec alys
īpēdys quia turpe cēt tale mandatū
ꝏp ex eo nulla nata cēt obligatio ut
l. si renuncian. ff. rei turpis ff. man
et l. si mandauero vocato ad iustū bel
lum obstat multū ꝙ tām⁹ fortuitꝰ nō
uenat m act̄ man.ti sicut nec ī boē
fidei iudicibus l. que fortuitis c. de pig
act̄ et nō m l. i. c. loca sunt l. dns hor
reor ff. loca et l. i. c. depo. So dicit Jn
no vbi s. ꝙ hic fuit tām⁹ fortuitus
qui de facili potuit ꝓuideri ab ipo man
dante vz ꝙ si rret ad bellū posset de fa
cili spoliari mito de tali tām⁹ tenetur se
cus ubi de facili ꝓuideri nō posset ner
res ipā ad hoc cēt disposita ut ī ḡnls
Sz dicit quis nōne si quis gmodauerit
alicui equū ul arma ad bella et ea ibi a
miserit cessabit actio gmodati cte sic
l. si ut cto ff. si mtdum ff. gmo Et
ꝙ gnls iste gmodator dāpnū sustinet
tām⁹ fortuitu licz p̄sumerit huc tām⁹
posse cuemire go eodem mo debent man
datarig priuari actione sua cū et ipse
p̄sumerit talem tām⁹ sibi posse contīgere
So. dic Jmo ū s. ꝙ ro dne mt vtrꝙ
ē qz gmodatarig nō extendit fines gtīg
dutn.o equū ad bellū qz ad eū vsum
ad qđ equū accepit usq ē Idemq dicit
m gdutor equor armor ad bellum
p̄sequendū quia si ī bello rapiantur cō
ductor nō tenetur ad emendatione ff
loca l. Jte qritur ff. si quis ꝑnū et l. vi
deamꝰ ff. Sz mandatarig vocatꝰ ad
bellū licz p̄ntse p̄sumere potuerit ꝙ de fa
cili arma et equos amittere potuit tm̄
sufficebat uis suū durare et se consequi
posse ꝙ act̄ man.ti quecūq pderet et
ī pēdia que faceret ut ff. man. l. inter
oms ff. impendia et l. qui mutuā ff.
fi. ul dic ꝙ m oīb⁹ pdictis cāibus si sa
ne intelligim⁹ ē pdēptitas dispōms
uir. nā semp ad dimm rei ptinz hoc
periculū quia mandans dāpnū restituit
tomtor et conductor rem suam pdit
sicꝙ oī tām⁹ priorum dāpnū ad eos re
dit nec tm̄ iste qui mandauit āicos cō
uocari ad bellū poterit tāḡ sua ī t̄ sit
agere cōtra spoliatores vi bo. rap. Cuz
actio vi bo. rap. et furti solū dent̄ ei
qui in rebus oblatꝫ habet dmm uel
possionem ut us aliquod reale ut l.
ij. ff. in hac actione ff. vi bo. rap. et
ff. de fur. l. si is qui rem et l. si is cꝰ
cā sibi si ꝑm Jmo. Quod aut dica
tur bellū iustū ut iniustū nō Jmo
m c. olim ext̄. de resti. spo. Volteng
Cura p̄missa q̄rit̄ pone ꝙ rex bā
mut vasallū ipmq ꝓuaut oīb⁹
boms suis maḡ quodā Castro qđ mr
feudi recognoscebat a rege demde ipz
Castr̄ in feudū dedit dñi postꝙ cto tms
acto tpe ipm vasallū rex restituit ad
oīa bona sua et ad gratiaz suā Queritꝰ
An hic vasallus restitutꝰ potuit de
cetero Castr̄ a 2o vasallo de iure ven
dicare hanc q disputat Ja de belu.
in dō c. dnō guerram vbi sic cōcludit
Aut ipe ꝓmꝰ vasallꝰ fiat bānitꝰ tm̄ Aut
ctrā bānitꝰ et cōdepnatꝰ ꝓmo tām⁹ aut
fiat bannitꝰ et irquisitꝰ ꝑm ius cōsue

tudmariū feudor Aut ꝑ mus gē Imp
at. Aut ꝑ lectem solig rcpm Aut sint
simpliciter tm bāmty pmo et 2o cāū a
mittit feud āno elapso ut m c. 1 in to
de mili. va. et ff. de acq. re do. l. 1. et ij. et
fi. 3o autē cāū silit feudū pdit et cetā
alia bona ut c. et ff. de bo. dap. Quo cāū
nō pdit feudū ner cetera bona qz ī pti
culariter feudū nō amittitur nisi cū ꝓba
ta et gnerta ut in to de feu sme cul
no. amnt. c. 1. et ar. ff. de casto. rco. l. di
uus et nō m c. 1. ꝑ talidis de phi. feu
ali. ꝓfir. ꝑ lata sīnā gt eū tē pruat
ut m c. 1. si va. firu. pruc. nu. dfe pa
tet to ī ꝓpōita. q. dicend. qm m illis cāūb
m quibꝫ feudū amsit nō potit Castr
vendicare ni spāliter et exp̄sse ad illud fu
erit ī stituty et sit tale bñfitū pncipis
nō errē latissime mtp̄tan quia de alieno
p̄iudicio agitur. In cetcris cāūbꝫ m qbꝫ
feudū nō amsit poterit ipm vendicare
Et hug distinctionis rō ē. quia nō est
versile qm rex voluerit p hanc gnālem
restitutionē adimē 2o vasallo. qd adu
nera a pmo alio nō exp̄sso quia gnāl
clausula nō trahitur ad spālia ar. l. ob
lugōc gnāli ff. de pigno et m autē gsto
que addm ꝑ illud et ext de cler. c. ī
notuit m fi. Et hec opr. ꝓbat m c. qm
us ex. de inp. li. vio et m c. si co tpe
ex. de cler. lio vio Quod at si dns sit
bāmty de Ciuitate An vasallꝫ sit īterꝝ
absoluty a Juramento fidelitatis et de
terminat gslo. et Ja. de belluso. qd sic
ut nō. in dro c. dno gnerrā

Nec superstitibus ex eo

Ctre alia suffimens et le
gitima tā p quā feudū
pdiditur. et ad dnm reuertitur. ut s.
dixi ni. aliud fuerit actū ī uestitura
ut dixi m quarta diuisione Quid
si aliquis fuit īuestituty de castro ꝑ se
et suis heredibus īuestitus tā masu
lis qz femis qui postea decessit super
stitibus duobꝫ filys masculis et ad v
nū ex eis puenit ipm Castr qui pos
tea decessit supstite sibi vna filia tm
et alius eius frater postea decessit sup
stite sibi vno filio masculo q̄ritur An h
filig masculg exludat frāz a succes
sione dicti feudi dicti castri Et vr ꝙ
nō quia sel ē effectū feudū finē. p
successionē illig linee ad quā ex diuisi
one puenit ar. m c. 1. de na. feu. succ
ess. Quo tu dic rōt et sic masculg ex
cludit gsanguineā suā p tex. m c. 1.
de eo. qui sibi et hē. suis ma. et fe. ī
ue. quam opi. firmat gslo. m c. 1. de na
successi feu. et hic pdit multo forty

si dicti fres ꝑseuerassent ī rōne ner
repugnat c. 1. de na. succ. feu. qz logr
qui erat gtentio mr pmos masculos
ex diuisis lineis descendentes ꝑ qo nos
tra loquitur qui ex vna linea ē masu
lus ex alia femina et ita debet intelli
gi c. 1. de eo qui sibi et here. suis Et
aduite ꝙ vbiq; quis ī vestitur de feu
do ꝙ se et heredibus suis masculis
et frīs ꝙ diuer supsunt filij et alij de
scendentes masculi nūq; admittunt
feū nā illa cop̄a et isto cāū denotat
ordinē ut ꝓbatur m c. 1. vo. qui cham
in to epm ul abba. et m c. 1. ꝑ. filia
vo de facte. feu. Etiā si a pncipio feudū
fuisset femineū ut m c. 1. de bñfi fe. et
m c. si frēā an. man. succ. vxo. et bar
m l. gallg ꝑ. quidā retro ff. de lib. et
posth. et m l. si libera ff. de op. lib. Inde
q̄ritur de quibꝫ filys hic loquit dic ꝙ de
filys legitt et naturalibus a seu na
tiuitate Alij nāq; filij siue nāles tm
siue legittimi tm siue nāles postea a
pncipe legittimati in feudo nō succedūt
ut m c. adopts et c. nāles si de feu
do. gtio. nisi Imperator in ipa le
gittimatione spāliter exp̄sserit ꝙ in
feudo succedere possint ut nō. ꝑ glo.
et doc. m c. nāles ꝑ all Quo m rebus
alijs q̄libet succedant iure romano ꝑ
tartū ē in forma libelli quo agitur
ꝙ hereditate ab intestato Quo erupti
m hac mia feudali ut habeas plemo
rem doctrinā reuoco in dubiū si qua
fallus decedat ad quos ꝑ successionē tm
scat ipm feudū ubi aduertendū ꝙ suus
tres sūt spes quidā sūt descendentes
quidā astendentes et quidam collate
rales Circa pmā spem descendentiū
talis ē fanen regula vz ꝙ rectum
et ꝓprius feudū tm̄sit in quoscūq; mas
culos descendentes vsq; ad infinitus
licet olim restringeretur vsq; ad vl
timum ut nō. m c. 1. in pn. de ꝗdl
succes. in fi. et m c. 1. ꝑ. hic aut notā
in fi. qui feuda pos. et m c. 1. post
pn. de succe. feu. In feis aut irregulāt
nō tm̄sit nisi mētis cāūbꝫ ut s. dixi por
ro et filius q̄libꝫ excluditur a succes
feu. vbi gratia si ipe filig pr adhuc
viuente dnm offenderit de qua nullaz
satisfactionē fecerit ut m c. 1. ꝑ isq;
si filius de ꝙ feu. ali. ꝑ fit 2o va
fallus cū aliqua muliere matrimoū
gtraxerit eo pacto ꝙ filij ex ea nasci
tur nō succedant in feudo ut m c.
filij nati in to si de feu. defunc. fue
rint contro et m c. quidam to de matri
ad morgn. gtracto Quo pruatur feu

do si ipē filiꝰ repudiauerit hereditatem pīs liꝫ aliꝰ agnatꝰ in remotio in gradu ꝙstitutꝰ repudiare possit hereditatem et feudū retinere ut nō i c. filiꝰ in ti°. de capi. qui cui. ven. et in c. i. ti°. qui agē. ul. filiꝰ defunc. re pu. here. Ad cuiꝰ declarationē q̄ritur Et primo q̄ agnatꝰ pōt defuncti hereditatem repudiare et feudum agnoscere ul. retinere nec ꝙ feudo tenetur defuncti creditoribꝰ rēdere ut d. c. i. an agēs pone ff°. q̄ agnatꝰ agnouit hereditatem cū bñficio īuentarij An rendēbit creditoribus quatenꝰ patent vires ne dū hereditatis bonoꝝ alodialiū ſ̄ et feudaliū vī q̄ nō quia bona feudalia hꝫ suo iure nō ex ſucceſſione ff°. tri. Inḡ trū fiant qua hoc p̄uilegiū ꝙsequit q̄ renūciat nō aut q̄ agnoscit hereditatem p̄terea filiꝰ adh̄ tenetur agnita hereditate ut dictis iuribꝰ ff°. et agnatus et hoc puto vez r̄ſpectu fructuū trū ꝑ r̄ſpectu ꝙprietatis q̄ non pot obligari nō credo creditoribꝰ obligari Quarto priuat filiꝰ si p̄ eius deliquerit mdāt liꝫ q̄ꝫ deferat agnatis ut in ti° si uasa a feu. pirua. cū deff. et in c. i. ſ. denq̄ que sunt p̄ma cū bñfi. amittē Quinto excludit filiꝰ si hītu religiōis assumpſit ut in c. si clꝛ. ti. si de feu. de fuē. fuc. contra. et i c. i. de mulie. uasal. qui ar. bo. de po. quo cau tūſit feudū ꝑa ꝑſona sinit vsufrꝰ ut colligitur in c. i. in fi. in ti°. quis dicatur dux fac in ꝙmiorem agnatū ut ibi nōtatur Sexto excluditur q̄n erat feudū alicui āmue ul. mē ſualis p̄ſtationis quo cau fiunt feudū cui ꝑſona sinit vsufrꝰ ut colligit in c. i. in fi. in ti°. quis dicatur dux Septio excluditur ff°. aliquos si sit a p̄ia iuste ex hereditate ſeu si iuſte ar. i aut de nupt ff°. solū cui se nā si excluditur repudiando hereditatē multo fortiꝰ extra primū delinquēdo Octauo excluditur q̄n filiꝰ ipe a natura mutꝰ e ul. ceꝰ si ex accidēti ut habet in c. i. ti°. an. mutꝰ ul. alr ipſis quos cau nuat ꝗlo. in ti°. de na. succ. feu. Nū trāſeant ad aſcendentes in feudo deſcendentibꝰ nō succedūt ut i c. i. de na. ſucc. feu. liꝫ iuxꝝ romano succedant in oibꝰ bonis Secūdo q̄ritur de ſucceſſione collateraliū An inuicem succedant vbi sit e distinctē Aut feudū e patrū et antiquū Aut nouū Primo casu fiat fratri ſuccedit ceteriꝰ agnati sibi īuicem ut in dō c. i. ff. de gra. ſucceſſ. in feu et in c. fi. de feu mul. Ex quo infertur q̄ pr̄ nō posset in eius testō assignare feudū et i c. fi. de feu. mul. in totū vim filioꝝ in si ceteri filij consentirent ff°. bal ut p eum nō in c. Imperialem in prin. de ꝙhi. feu. alie. qua lex feu dor equalit cos admittit ut in c. i. ꝑ. ff. tri. iure hoꝝ qui feuda. poſ. Est nō hic fauor filioꝝ ff°. et dñi ut plēs habeat vasallos cui fauoꝛ nō liꝫ teſtamentoꝝ diuidere ar. in l. ſmr. c. ut i poſ. legata Nec tri si Contē fiat p testōrem feudū reūtitur ad dñm ſ̄ ad filios equalit ptinet ff°. bal An aut alij fres tenebuntur ad extiatiōnē vi detur q̄ sic p nō in l. cūm aliena c. de legatis et her ꝙtrēdunt q̄n oēs filij sūt habiles ad feudū Quid aut si testator decessit duobꝰ supstitutis filijs quoꝝ vnꝰ ē hīlis alt nō An poterit tūc feudū assignare habili dic q̄ aut filius iutilis ad feudū ē inhabilis ad ſuccedū et tūc tenet assignatio Aut ē hīlis ad ſuccedēdū liꝫ mutilis ad ſeruiendum et tūc nō tenet assignatio pēna ut i c. i. an mutꝰ ul. alit ipſecutꝰ et nō. de hoc p ꝗlo. in c. Imperialem ff°. pōdu catꝰ de ꝙhi. feu. alie. pfic. et ibi p Ja. de belu. vbi nō feudum ē nouū tē nō ſuccedunt r̄ēgli fr̄. fil̄. et ceteri collatā les sibi īuicem nō ſuccedunt ſ̄ ad dñm feudū reūtitur ut in c. i. ti°. de bñfi. ſm et in c. i. de fin. de no. bñfi. mueſti. msi p̄mo si pactum spāle sup hoc intercessit 2°. si feudū fuerit acquisitū rōi nōie tūſui saluī 3°. si fuerit acquisitū ſcīetr dnō de bonis rōibꝰ eoꝝ 4°. si fuerit acquisitū tpe quo rex erat in hoste ut her habentur in c. si de fin. de no. bñ. iuc Concludendo ff°. p̄missa cūm ordine ſuccedendi in feudo dic q̄ si mortuꝰ vasallꝰ ſuccedūt filij eiꝰ equaliter et ceteri deſcendentes masculi ſ̄ debi tō ordinē gradꝰ cuiuſcunq̄ ner posset vasallꝰ ordinē ſuccedendi infringere ut in c. i. de ſucce. feu. et hoc intelligūt vez quidam vſq̄ ad septimū gradū tm et nō ulter liꝫ deſcendentes ſuccedant i infinitū ut in c. i. ff. hoc quoq̄ ſcien. ti°. qui feu. da. po. Alij dicunt idez in collateralibꝰ quod i dndentibꝰ ut nō. p ꝗlo. in c. i. de feu mulie. Ꝙz Ja. de belu. ibi distinxit An a p̄ feudum tūſiunt in collāterales et tūc tūſit i reliquos collaterales vſq̄ ad septimum gradū tm ut d. ff. hoc quoq̄ Aut a p̄iordio tūſiunt in deſcendentes et tūc ſeq̄tes collaterales deſcendentiū ſuccedunt i infinitū ut dñ ꝗlo Ꝙz quid si vnus frater decessit supstitutis sibi tribus ul. pluribꝰ frībꝰ quoꝝ aliqui

sūt fīēs ex vtroq; pnte Alq nō ex pīe tm
q̄ritur qui p̄ferantur m feudo fīs et vide
tur p̄ferendes cē vtriq; quietos ut ī auc̄
cessanti et auc̄ post fīēs c de suis et legit
et m auct̄. de hīē ab mte ſſ reliquū q̄
duplici utre et vmculo funct̄ūr In gr̄ū
dicendū ē q; oēs piter admittūtur qua
m feudo Jus sōlus agnationis attendit
et nō cognationis ut habetur m c. 1 de
succe feu et ita exp̄ſſe determinat bal. ī c.
1 de gra succe m feu et sic m hoc ē spā
le ī feudo Aliud ē m rebq alodialibus ut
dcm auct̄ cessante cū sy. q; si alt̄ ex filijs
p̄mortuus sit relictis liberis succedunt
equaliter cū patruus suus ut m d. c. 1
ſſ 1 de gra succe m fe et m hoc gl̄osat
cū iure romano ut m dcm auct̄ cessante
et m auc̄. de here ab ītē ſſ 1 mſti de hīē
ab mte ſſ cū filius Sz quid dicemq; si
vasallus decessit supstitutis sibi quatuor
filijs et vno nepote ex quē ne potē p̄ea
ex diuisione p̄uenat ipm feudū qui
nepos postea decedit supstitutis sibi q̄
tuor filijs ad quor vnū adhuc feudū
p̄uenit qui sine liberis decessit q̄ritur
ad quē ipm feudū p̄tineat dic̄ q; illos
priorēs qui fuit eiusdem linee cuj fue
rat ille ad q; p̄mo loco ex diuisione p
uenerat ut ī c. 1 de na succe feu ſſ po
ne q; aliqua ex causa feudū redit ad do
minū et vasallj multas expensas uti
in re fecit aut meliās q̄situm an her
sint fedibus vasalli ut qui decessit sine
filijs masculis et tē cē ī electione dm
illas restituere heredibq vasalli ul' pat
illas abradi ut m c dōo q̄uerā ſſ si va
sallus tē hic finitur lex Aut culpa va
salli deūtitur et tunc nulla fit restitutio
nec abrasio ſſ redunt dm̄ luco ar. ī l.
ij C de iur. Emphi Sz quid dicemq; de
fructibq rei feudalis q̄ vasallj decessit
sine filio masculo feudo aut vasallj de
cessit p9 kl' martij et tē p̄tinent ad ōnes
heredes vasalli Aut ante kl' martij
et tē p̄tinent ad dnm Aut decessit post
kl' augusti et tē etiā p̄tinent ad dnm ut
her habent̄ m c dōo q̄uerā ſſ hjs
gl̄ōn iure romano in fructibq dens
alia fiat diuisio ut l. de diuisione et l.
fructq et l duorbo ff so ma Et alia ī
legatis ānuus ut l mīgulos ff de an
legt et alia ī vsufructu l. de fundo ff
de vsufructu ēūtur ad dnm et vasallj
et heres eius feudo p̄uatur Sz q̄m
plures sunt alij casus et tāē quibus va
sallj feudo p̄uatur Dicit gl̄alus
de mīgulis p̄tinēq; q̄ nūo xix. uel
circa in libro feudor repiuntur descripte
p̄ma igitur cā p̄pt̄ quā vasallj feudo p̄i
uatur ē si dōs quocūq exitu vasallor

suor existente dnō ī p̄lio aliquis ex va
sallis ipm dmm nō occisum nec ad mor
tem vulneratum deseruit ī c. 1 ī p̄n
qui mo feu amit et m tō de feu diui
vil c. 1 et m tō q̄ fiunt p̄ma cā būfi
amit c. 1 v. Item qui dmm cuj rō ē
q; deserendo dmm fecit q̄d iuramentū
fidelitatis quo iurauit dnō tutū et ī re
lumē vbi at dōs ī p̄lio moriēq cēt a
ipē vasallj vulneratus sit ita q; facilj cēt
tutū dnō auxiliū p̄stare tē excusatus
cēt ut ibi nō p glo 2ª cā ē si vasallj
assalierit ipm dmm aut castra ul' locū
in quo dōs residebat aut p violentia
ī ipm locū ingressus ē ut m c. 1 v.
silit qui mo feu amit et c. 1 de feu
di mīual et c. 1 ſſ porro q̄ fiunt p̄ma
cā būfi a ctā castrū ul' loco cēt alterj
3ª cā ē si vasallj p̄ēdū ammittit
t. 1 ſſ demq; v. si vero que fiunt p̄ma
cā būfi amit et tō qui mo feu amit
c. 1 v. Item 4ª cā ē vasallj dormie
rit cū vxore dm aut dormire temptaue
rit ul' eam turpiter tetigerit puta mar
illas ul' mamillas osculando ut dcō c. 1
ſſ 1 tō qui mo feu amit et dcō c. 1
de feu da mū va Cuj ratio ē quia fa
cit cōtra iuramentū fidelitatis quo iu
rauit honestū tē nō ergo idem puta
tē m cōtubmā dm̄ q; cū solū lex de vx
ore loquitur et sit penalis nō extēdat
illam ad contubmam ar. m. l. si vero
ſſ de vxo so ma licz obstare videatur
l. ite legato ſſ pu ff de le mo et ī auc̄
ut cū de app colmo ſſ tertio q; ta cāua
ē si vasallus gr̄atuito cū filia vl nepte
ex filio aut nurū ul' cū sorore dm̄ sine
tē morā faciendo cū eo ut c. 1 ſſ 1 ſſ
mo feu a et m tō q̄ fiunt p̄ma cā
būfi c. 1 ſſ rursus tē 5ª cā ē si va
sallus feudum alienat ī extraneum dōo
irrequisito et ignorante sine fiat alie
natio mē vivos sine m vltā voluntate
sine alt̄ quocūlmo p̄mo et tē alienati
ones ī p̄iūm revocare et ānullare ſſ
hodie Jure nouissimo p fridericū ut
m c. 1 ī p̄n de phi feu ali p fred et
m c. 1 de phi feu ali p lo licz Jure
antiquo aliter distinguebatur m c. 1
de feu alie et m tō qua olim feu. a
lie. po c. 1 et m tō qui mo feu amit
ſſ rursus et ī tm̄ hoc restrictū ē po
testas alienandi q; nec possit feudū
pignori obligari ut c. 1 de phi feu
ali p fre et m c. m gl̄ali m tō si de
feu defunct sine gr̄o p̄mo nec ī dotē
dari nec pro aīa adiudicari ut m c. 1
ſſ donare m tō qualit̄ olī feu. po. alie
Sz an debetur extimatio co cā quo legi
timent rem feudalem vī q; sic p ea q̄

hñtur m l cũ alienã C de legã Intõt
nũ dtmãt bal m dnõ C donare ar
m l vxor parati C de legã cũ sy Et
de põdict unde ſ ubi mde queritur Et
si forte uasallus de ftõ mt unos alie
nauit p uenditionẽ tenebit emptor
ignoranti feudũ cẽ nõ at sciẽti ĩtcẽ
et põtiũ restituere ut m C si uasallus
si de feu fuc gtro Sz an possit uasal
lus ipi feudo ſiututem ĩponere rusti
cam ul urbanã vr q nõ qr si nõ pt
ius pignoris gstituere gro nec ſus
ſiututis Tu aut dic q sic duãte feu
do ĩ ipo vasallo ubi at rediret ad dnm
ſiutꝫ extinguitur ut habetur m tro
de ĩuesti de re alie fac C i ff quid ꝯ
sicut m sili extinguitur ſiutꝫ p heir
dem ĩposita fundo legato sub ge nã ĩ
euentum gditionis frã ipã re legata
rũ ſiutꝫ extinguitur ut habetur m
l si fundum ff de gdi et demon Sed
an vasallꝫ possit de feudo qpmittere tĩ
sistere aut pactiõ dic q sic m siu p
uãditiõ ut habetur m C i ff i tro de
le ro et nõ Specu m tro de arbitro
ff restat uidere v Sz nũquid vasallꝫ
facit C cũ tpe ext de arbi et C cũ di
lectꝫ ex q metꝫ tã Voltig q̃ritur
quid cgũse ad pcedentia An dñs pos
sit feudũ alienare ſine uolũtate uasal
li dic q nõ ꝙm thãalem gsuetudinem
approbatam lic mili aut distinguatur
ut nõ m C i ff ex eadem lege tro de
le ro et C i ff pter ducatꝫ mã si de phi
feu alie p sic per quod pz q ḡtor ẽ
eadem disciplina ut dcõ ff ex gtrario
et ff illud mstr p sotio Et ex hoc rel
ligitur dcta mt dnm rei Emphiteote
qui pot eius dnium ĩuito emphiteota
alienare ut nõ m l ꝙ C de iur Emphi
Quid dicemꝫ si dñs alienat feudũ
sine cõsensu uasalli an puetur ꝙpieta
te sua vr q sic rõe ꝙtis et C qualit
dñs amt ꝙpie In gtrariũ dtminat
bal m C ꝙ quo tr mles ĩ vest de
et sic nõ erit isto tam eadem ḡtor Nã
ẽ in dnõ rei Emphiteote qui diuer
tit dnium alienando nõ tradit a ꝙpieta
te lic secꝫ sit cotra ut l ꝙ C de Jur
emphi Et nõ q lic vasallꝫ phibea
tur feudũ alienare cũco ut dixi si
ne dñi volũtate ꝓmissa tñ ẽ talis ali
enatio m gsortem seu eius agnatus
ad quẽ feudũ als puenturꝰ erat qi sit
potꝫ quedam resultatio qꝫ alienatio
ut m C i v lic tro de ali feu pat
Circa p̃missa ocurrit dubitatio pone
q vasallꝫ habz plures agnatos cuius
dem gradus ut adũsi nũquid possit
m quẽ sibi eligere placuerit feudũ
alienare Circa qd distinguc Aliqñ
is ĩ quẽ frã ẽ alienatio ẽ ceteris agna
tis solꝫ alienanti ꝓmor et tñ tenꝫ
alienatio nec pot ꝑ alios reuocari qr
frã m illũ m quẽ erat spes feudi ꝑ
ſuccessionẽ puenturꝰ ut ꝓbat m C i
de alie feu pr et m C tntꝫ m tro si
de defuncto feu fuc gtro Aut ẽ ĩ codẽ
gradu cũ alys plurꝫ et hĩ ẽ dissimil
tas Et uidi bar de sal dare sup hoc
gsilia gtraria dicens m ꝙm se male g
ſuluisse m pmo Et finaliter ꝙ veritatẽ
cõcludendo dixit q si plures erant ĩ
eodem gradu poterat vasallꝫ feudũ et
vm soli ex eis alienare ceteris ĩuitis
nec lorꝫ erit reuocatiom et pro hac se
tentia mduitebat tex m tro ghãli de
feu alie tenta fi guitta ghlo ſua ĩ pn
Amplius etiam cũ alienatio ſit pmis
ſa mt fiẽs agnatos ut dixi ꝙm satis
factũ ẽ legi sic m sili dicitur de eo q
ẽ irrepto inter reos ut l si mariti
ff pscripti ff de adulti ad idem facit
sil nũcta l quatenꝰ C de fideig et l pz
ff xv ff de le mo et l uoluntas C de fi
deigil Jtẽ quia restitutio feudi pot
vm ex agnati fieri ut dcõ C i ĩ fiẽ de
alie feu pat ꝙm et alienatio Jtẽ qr
mt cẽ tenta tẽ phibitꝫ alienari nõ atte
ditur qñ m vnã ex psoms pmissis fit
alienatio ut dcõ ff xv et dcã l uolun
tas Jtẽ quia cessat ratio phibitionis
que fuit ne agnati hñdo exẽneũ pro
cõsorte ad odium et tyrannĩ pueniremt
ar l adigere ff ꝙmus de iure patro
Jtẽ quia phibitꝫ alienare m vltã vo
luntate nisi m certis psoms pot vnã
ex hys eligere ꝙm sic erit alienan
mtra vnos ut ff de le ꝙm i l filiusfa
ff pelti et ff de le ꝙm l vnũ ex filia
ff si duos et ff ad l fal l pr filium
guitta l peto ff fratre et l cũ pat
ff cũ mtra pbatur her detinio ni ghlo
m C i v ff et tres tro p quos fiat ĩ
vesti Cuã opi sequitur Ja veroncꝫ
m tro quibꝫ mo feu amt v si tñ
plures Sz ĩoppositũ faciunt multa
nõ minoris auctꝫ ar ta ꝓmo vr q tal
alienatio nõ teneat ĩ ꝓiudiciũ ceteroꝝ
rũ nõ minoris gradꝫ agnatoꝝ ꝑ tex
m C i de alie feu pr vbi si fiat alie
natio agnatis nõ gsentientibus nõ
valet ꝙm tri quia pluraliter loquit
tex ꝙm plurũ gressus erigitur Jtẽ
quia loquitur ibi tex ĩ diffinite cũ di
cit agnatis gsentientibus ꝙm vltra
debet intelligi l si pluribus ff de le
ꝙ Jtẽ quia spes successionis ipius
feudi erat equaliter m oĩbus ꝙm oms
gsentire debent ꝑ dictũ C i Jtẽ qr

d̄ p̄iudicio o⁹ūz tractatur ff⁹ oīūz g sensꝫ
exigitur ut l. fi. C. de auto p̄stit. Item
ubi ius pluribus ꝑpetit potior ē cui⁹
phibentium q̄ uolentiū ut l. sabinus
ff. co. dnū. et l. parietis ff. de ꝓiu. vr
p̄dio. Itē qua in eis ht̄ locū rō ꝓhi
bitoms que ē ne p̄iudicetur iure feudi
ff⁹ tr̄t. Itē qua ista alienatio ftā ī vnū
habet vim refutatioms ut dn̄m ē ꝓ ad
ptem refutatam oēs piter st̄ admittē
di ut m. l. i. C. q̄ nō pe. ptes. Item q̄
si plures sunt alienare ꝓhīti et oēs
excepto vno alienent ille solus qui
nō ꝫsenserit totū reuocabit ut ff. de
le. m⁹. l. cū p̄ ff. libtl. ff⁹ tr̄t. Item
si aliquis pluribus tenetur bona sua
relinquere nō pt̄ illa ī vnū solū trāsfer
re ut in auē. nouissima C. de mossi. tes.
ff⁹ tr̄t. Item qua si et tpe mortis posset
vnus ex eis eligi in talu alienatione
tm̄ ī vita nō poterit p. l. cū p̄. ff. filia
del. n⁹. ff⁹ tr̄t. Alij distmguunt an feu
diū sit seculare et tr̄ habet locū p̄dicta
distmctio. Aut ē ecc̄iastic̄ et tr̄ nō po
terit fieri alienatio ī agnatū ul' aliū
sine consensu ep̄i ul' p̄lati ut nō. p. Ja
belin. in tr⁹ qui feu. da. po. ī p̄n. fa
cit c. fi. cū ibi nō. ex. de feu. Aut ille ī
quē ftā ē alienatio ē p̄teritus remotior
in gradu et tr̄ nō tenet alienatio de q̄.
mā. plē nō. p. bal. in tr⁹ in c⁹. i. de.
feu. alie. Idem de et aliud ē notand̄ q̄
liz p̄missa sit ī exēncos alienatio feudi
interuenerit de uolūtate Attn̄ hꝫ
alienatio pt̄ reuocari p agnatos eius
qui alienationi consensum nō p̄stitit
si feudum erit p̄prīū et ātiquū sic q̄ so
lo dn̄ cōsensꝫ nō nocet agnat̄ ꝓ ipi na
sallo tm̄ donec ipe vixerit quo defūc
to reuocabitur p agnatos ut traditur
in c. i. in p̄n. tr⁹. de alie. feu. p̄. et ī
c. i⁹. in. fi. tr⁹. qualit̄ olim feu. alie.
et in c. i. §. ꝓ et tres tr⁹. p quos fiat
iuesti. Et idem dicendo si plures sint
eiusdem Castri uasalli. Aut vnꝫ ex eis
sine voluntate ꝫsortiū ptem suā ī im
serit siue refutauerit dn̄o suo. Nam
mortuo uasallo poterunt ꝫsortes pe
tere a dn̄o ptem refutatā ut habetur
in c. i. de alie. feu. p̄. Cuꝫ rō ē quia
feudum antiquū et patrimū ē debitū
agnati ꝓuisione antiqua dn̄i et acqu
sitione antiquor parentum sic q̄ nō
ē eis facto alterꝫ auferendum ar. l.
si arrogator. ff. de adop. et nō. p. Ja.
de belin. in c. i. in tr⁹. an. agna. ul' fili
de fine. repu. hē. Aliqn̄ tm̄ ipe uasallꝫ
excusat̄ ne alienatio feudo p̄iudicet
videliz si ignouerit ee feudū et tradi
dit forte allodiū ut in c. si uasallus
feudū si de feu. defue. fue. gtio. et in
c. i. in tr⁹. de gtio. int. do. et emp.
Sup qua ignorantia standū erit ꝫm
aliquos sanctō ipiꝫ vasalli ar. in c. i.
de contro. int. do. et emp. vn⁹. cū est
si uasallꝫ manifestauerit scientiā seu
tredentiā dn̄i in ipius lesione ut in
c. fi. capitanea in tr⁹. de feu. da. mul
vasa. et in c. i. de for. fideli. et xn̄. q.
vi. c. de foū. In quo multi errant q̄
modici reputantur secreti et sic sunt
in magno periculo. vn⁹. cū ē grauat
q̄nūq; uasallꝫ facit gr̄ ea q̄ p̄missit
in fidelitate c. i. de feu. sine cui. no. a
int. Ex⁹. cū ē spālis si vasallꝫ sit rō
tinax et inobediens ꝫ iure dn̄o suo
put ꝫueneruit ul' put pares fieri
laudauerunt ut in c. i. de feu. sīi cui
no. amt. Ex⁹. cū ē. si uasallꝫ ul' hēs
eiꝫ secretū p annū et diem post mor
tem dn̄i negligens petere renouari
onem iuestiture a dn̄o ul' eiꝫ herede
ut in c. i. ī p̄n. q̄ fiunt p̄ma cū bene
amt. et in c. i. in p̄n. de capi. coīa
et hꝫ si fuerit maior xīm an. nā in
nor excusatur ut nō. in c. i. §. si q⁹
tr⁹. de ꝓhi. feu. alie. p̄ fir. et in c. i.
quo tpe in iuic. pe. et in c. si mīor
si de feu. fue. gtio. hor. at̄ tēpꝫ ī tellī
gas cedere a die scientie her. ē q⁹ si
ut dnm defuncti nā ignoranti nō
asscribereture culpa ar. in l. i. in p̄n.
quis or. in bo. pos. fue. et ē tex. i c.
i. x. porro ibi ex quo scierit tr⁹ q̄li
ter olim feu. amit. pe. ali. et p ytlo.
ī c. i. quo tpe inles iuesti. pe. de v⁹
ꝓ m aliquos nō credit misi ctā adita
hereditate sicut dr̄i in q̄rela ī offitio
si ut. l. sciꝫ §. et illud C. de mossi.
tes. Quid dices si vasallꝫ fiat in
hor negligens qua nō petit ī. ānū
iuestituram et eo tm̄ facto heres dn̄i
acceptauit soluta ꝓ iuria a vasallo mī
quid poterit vasallꝫ feudo priuari
dic ꝙ nō ar. in l. post diem ff. de le
ge gnāl. sicut dicitur in dn̄o recipi
ente canonē postq̄ tres rendit ī gls
sum ut determinat glo. in l. n. C. de
iur. Emphi fiant. l. pe. et l. fi. ff.
de eo qd̄ cto. loco et. l. adūsꝫ C. de vsur
et l. i. §. fi. et l. diuus ff. ad silla. l.
trelsꝫ de arbi. Ex⁹. cū ē ꝑ spontaneā
eius repudiatione et resignationez
in manibꝫ dn̄i siu quā facere pot
etiā dn̄o iuuto et gtradicente ut no
in c. i. tr⁹. qui mo. feu. amit. et ī
c. i. §. porro tr⁹ q̄li olim feu. po
alie. et in c. i. in fi. tr⁹. de vasal. qui
cont. gsh. lo. feu. alie. Et in hor dr̄i
a gtractu emphitcotico et latatione

l· nuã C lora uĩcta lege sicut C de ac· ℞
obl· q̃ tñ i· pudiato solũ notet ipsi
vasallo nõ notet aut· suus agnatus Et
aduĩte q̃ her tnũa differt a p̃tedentibꝫ
et sequentibus que loquũtur q̃n uasal
lus feudo priuatur gtra ul· p̃ter eus
uelle ſ hec tñ p̃cedit q̃n priuat· sua
spontanea voluntate Cxxj.ª tñ c̃ si dns
offerat et pollicetur vasallo iuestitu
ram et ritatis tribus vicibus ul· amo
nitꝫ ab ipo dnõ ire nuerit acceptare
postq̃ mez p curiã tribus alijs vici
bus ritatꝫ vcnire gtẽpserat ut m c·
l· ſ· c̃ et alia tº· que sunt p̃ma tñ bñ
aimt Cxxij.ª tñ c̃ sciens gt· dnm fi
eri ul· tractari aliq̃ machinationem
ul· lesionẽ nõ reuelauit cũ tñ potuit
ut dr̃õ c· l· ſ· p̃terea et sic imputat·
culpa ei qui nõ denũtiauit cũ potuer̃
sicut alibi ut· l· si fideiussor· ſ· l· ff· mã
et m aut· ma· et aut· ſ· si quilibꝫ et
ſ· ambo Cxxiij.ª tñ c̃ si uasallꝫ ĩ pias
mang intulerit in dnm suũ ut dr̃õ
c· l· ſ· porro tº· que sunt prima tñ
bñ aimt· ar· m· l· fi· c· de reuo· do· et
m aut· ut lib· de retõ ſ· n· et m aut·
de nup· ſ· stant et ſ· rursus Cxxiv.ª
causa est generalior q̃n ceteri vasallꝫ
graues et ihonestas iniurias ipi dnõ·
intulerit ut dr̃õ ſ· porro Cxxv.ª tñ c̃
si in morte dñi insidiatꝫ fuerit aut
in eiꝫ bonis magnã lesionẽ intulerit
ut notat· in dr̃õ ſ· porro Cxxvj.ª tñ c̃
si uasallꝫ recusauerit dnõ suo iustitiã
ministrare cũ possit siue de eodem feudo
siue de alio fit questio ſm aliquos ut
nõtur· in dr̃õ ſ· porro Cxxvij.ª tñ c̃
si vasallꝫ fuerit delator seu actusator
dñi sui ꝓpt· qd· passus sit graue dis
pendiũ siu pionm· ut dr̃õ ſ· porro
ℵ· et si delator ar· ad h̃· ĩ aut· ut cũ
de app· rcgno· ſ· n· et ĩ· l· i· ſ· nĩ pio
ng ff· de offi· p̃fec· ur· Cxxviij.ª tñ c̃ si
vasallus potuit dnm liberare a mor
te ul· a carceribus id facere recusauit ut
dr̃õ· ſ· ℵ· ß et qui delator nõ tñ tenet·
vasallꝫ liberare dnm ne ĩcurrat pcu
am nec ab alio voto si quod fecisset ut
habetur in c· licꝫ in fi· tº· si de feu· de
funct· sue· cõtro et in c· si a morte tº·
de alie feu· p̃m Cxxix.ª tñ c̃ si uasallꝫ
lite cont· cũ nota negauerit exp̃sse et
ex ĩta sua feudũ cẽ ul· eiꝫ qualitatez et
ꝺditionẽ nã co demendatio quãto p̃ua
tur feudo licꝫ nõ sit cert· in re alia nõ
feudali ut in tº· si de feu· de funct· sue
gtro c· vasallꝫ et in tº· de legr· cor· c·
si mt· dnm et sit patz q̃ p mendatuz
aliq̃n pñtur sicut et alꝫ in l· fi· ff·
de rr· ven· et ff· de tribu· l· i· ſ· illud· ſ·
ß si negauerit et C· de nõ nu· pe· aut·
gt· qui gp̃iaz et C· ad· l· arql· l· cõtra
negantes et C· qui po· ĩ pict· ha· aut·
Jt· possor et ff· si qua pau· fecit· dica
l· i· ſ· interdum Cxxx.ª tñ c̃ si uasallꝫ dnm accusauerit ul· sponte cont·
eũ testiõmũ dixerit certꝫ si ex nãtre
ut habet· in c· sacrm ſ· silit· in tº·
de q̃ste rer· feu· fanit· l· qui cũ mmor
ſ· is ff· de bo· lib· tñ sp· nota p̃ glo·
ĩ c· similiter Cxxxj.ª tñ c̃ si vasallꝫ ta
le delictũ q̃miserit ꝓpt· quod in curia amplꝫ
stare nõ possit ut in c· n tº· an ille qui in
terse sta dñm suu et sic vasallus bãnitus
a dnõ suo priuatur feudo ut in c· i· tº· h̃
finitur lex hic mta· q̃ste· licꝫ aut· vasallꝫ
priuetur· offendendo fidẽ ꝓpius ut ibi nõ tñ
priuatur offendendo fidẽ dñm qd· ẽ inmutabile
ut dr̃õ c· i· Cxxxij.ª tñ c̃ si dns cũ vadat
cũ Jmperatore ad suscipiendũ coronam
et vocauerit vasallũ ut cũ sequatur et il
le nec recusauerit ul· loco sui aliũ nõ ꝓ
neũ miserit nec medietatem fructuum
ꝑ̃ius feudi illiꝫ ãm nõ q̃tulerit ꝓ expen
sis dnõ suo nã ad vnũ de istis trib̃ vasal
lus tenetur tñ feudo priuatur ut nõ·
ĩ c· Jmperialem ſ· firmiter tº· de phi
feu· ali· p fir· et in c· i· ſ· fi· de pa· Ju
fir· et de empi· cor· c· i· ſ· silit· Cxxxiij.ª
tñ c̃ si filius vasalli dnm offenderit et
vasallꝫ pro satisfactione in uite a dnõ
requisitꝫ filium scribere recusauerit a
a se filium nõ repulerit feudo priuat·
et ad dnm redditur Et idem de alijs do
mesticis vasalli de hiis tribꝫ q̃stionibꝫ
ut habetur in dr̃õ c· i· ſ· insup si filius
de phi· feu· alie p fir· qd· ſm aliquos
credit in ci delicto Alij autem dicũt· p
hoc solum credit qñ c̃ tale delictũ q̃
si a vasallo fuisset q̃missum de feudo pri
uaretur alit· nõ et hec opio forte verior
c̃· ne plꝫ grauetur vasallꝫ ex delicto al
terius q̃ ex suo ꝓpio ut in regula uni
alteri ꝑ alteri nõ debet iniqua cõditio
auferri ff· de reg· iur· Cxxxv.ª tñ c̃
si vasallꝫ vasalli eiusdem feudi prioꝝ
dnm offenderit iniuste sed ac si ante
rior dnõ auriculã p̃stando ut d· c· i· ſ·
illud quoq̃ de phi· feu· ali· Cxxxvj.ª tñ
c̃ si vasallꝫ rectꝫ ul· mutꝫ sit effectus
vbi distinguitur Aut feudũ c̃ nouũ
et tũ feudũ amittit et ad pr̃mos et
ad dnm redit siue sit rectꝫ ul· mutus
a natura siue ex accidenti Aut feudũ
c̃ antiquũ ul· pr̃nũ et tũ subdistingꝫ
uitur ſm aliquos Aut habet vndꝫ ali
menta propriat alit· quã ex feudo et tũ
illud p̃dit Aut nõ habet aliunde suff
icienter ad eiꝫ alimenta et tũ reti
tit illud et hec traduntur in c· i· tº·
an mutꝫ ul· alit· ĩpfec· et ĩ c· ti· i· q̃ꝫ
ul· abba ſ· mutꝫ licꝫ alij habeant hui

l· nuã C lora uĩcta lege sicut C de ac· ℞
obl· q̃ tñ i· pudiato solũ notet ipsi
vasallo nõ notet aut· suus agnatus Et
aduĩte q̃ her tnũa differt a p̃tedentibꝫ
et sequentibus que loquũtur q̃n uasal
lus feudo priuatur gtra ul· p̃ter eus
uelle ſ hec tñ p̃cedit q̃n priuat· sua
spontanea voluntate Cxxxix.ª tñ c̃ si dns
offerat et pollicetur vasallo iuestitu
ram et ritatis tribus vicibus ul· amo
nitꝫ ab ipo dnõ ire nuerit acceptare
postq̃ mez p curiã tribus alijs vici
bus ritatꝫ vcnire gtẽpserat ut m c·
l· ſ· c̃ et alia tº· que sunt p̃ma tñ bñ
aimt Cxl.ª tñ c̃ sciens gt· dnm fi
eri ul· tractari aliq̃ machinationem
ul· lesionẽ nõ reuelauit cũ tñ potuit
ut dr̃õ c· l· ſ· p̃terea et sic imputat·
culpa ei qui nõ denũtiauit cũ potuer̃
sicut alibi ut· l· si fideiussor· ſ· l· ff· mã
et m aut· ma· et aut· ſ· si quilibꝫ et
ſ· ambo Cxli.ª tñ c̃ si uasallꝫ ĩ pias
mang intulerit in dnm suũ ut dr̃õ
c· l· ſ· porro tº· que sunt prima tñ
bñ aimt· ar· m· l· fi· c· de reuo· do· et
m aut· ut lib· de retõ ſ· n· et m aut·
de nup· ſ· stant et ſ· rursus Cxlij.ª
causa est generalior q̃n ceteri vasallꝫ
graues et ihonestas iniurias ipi dnõ·
intulerit ut dr̃õ ſ· porro Cxliij.ª tñ c̃
si in morte dñi insidiatꝫ fuerit aut
in eiꝫ bonis magnã lesionẽ intulerit
ut notat· in dr̃õ ſ· porro Cxliiij.ª tñ c̃
si uasallꝫ recusauerit dnõ suo iustitiã
ministrare cũ possit siue de eodem feudo
siue de alio fit questio ſm aliquos ut
nõtur· in dr̃õ ſ· porro Cxlv.ª tñ c̃
si vasallꝫ fuerit delator seu actusator
dñi sui ꝓpt· qd· passus sit graue dis
pendiũ siu pionm· ut dr̃õ ſ· porro
ℵ· et si delator ar· ad h̃· ĩ aut· ut cũ
de app· rcgno· ſ· n· et ĩ· l· i· ſ· nĩ pio
ng ff· de offi· p̃fec· ur· Cxlvj.ª tñ c̃ si
vasallus potuit dnm liberare a mor
te ul· a carceribus id facere recusauit ut
dr̃õ· ſ· ℵ· ß et qui delator nõ tñ tenet·
vasallꝫ liberare dnm ne ĩcurrat pcu
am nec ab alio voto si quod fecisset ut
habetur in c· licꝫ in fi· tº· si de feu· de
funct· sue· cõtro et in c· si a morte tº·
de alie feu· p̃m Cxlvij.ª tñ c̃ si uasallꝫ
lite cont· cũ nota negauerit exp̃sse et
ex ĩta sua feudũ cẽ ul· eiꝫ qualitatez et
ꝺditionẽ nã co demendatio quãto p̃ua
tur feudo licꝫ nõ sit cert· in re alia nõ
feudali ut in tº· si de feu· de funct· sue
gtro c· vasallꝫ et in tº· de legr· cor· c·
si mt· dnm et sit patz q̃ p mendatuz
aliq̃n pñtur sicut et alꝫ in l· fi· ff·
de rr· ven· et ff· de tribu· l· i· ſ· illud· ſ·
ß si negauerit et C· de nõ nu· pe· aut·

ꝯ mutꝫ m tꝰ qui mo· feu· amittꝫ c mu
tꝫ ¶ xxvnᵃ cū ē si vasallꝫ efficiatur
clicꝫ ul' monachꝫ ul' aliꝫ religiosꝫ ut
m c· 1· tꝰ de mili· va· qui ar· bell· de po
et m· tꝰ si de feu· de func· fuc· gtro·
c· clicꝫ et m dño c· 1· m fi· tꝰ ar· mutꝫ
ul' aliꝫ impfec· Et intelligꝫ ver de cle
ro sacerdote ul' m sacris ordinibus cō
stituto nō auꝫ m simplici tonsura ꝯm
bal· m dño c· qui clicꝫ et m tñ priua
tur· qꝫ si postea desmeritꝫ cē clicꝫ red
religiosus nō recuperet feudū ut
m c· 1· ꝯ· ex hoc tꝰ de bñfi· fe· ¶ xxvomᵃ
cū ē multum gñalis sub se multas
tuas gphendentes vz vbicūqꝫ vasallꝫ
gmittit tale quid tenet dñm qđ gmis
sū tenet pitz cēt cū sufficiens ad ex
heredationē Idemqꝫ si gmittat tale
delictum p quod solcat donatio revoca
ri ul' vxoꝛ repudium mitti ut her ha
beatur m c· 1· ꝯ· pdictis modis ti· que
sunt pma cū bñfi· amittꝫ q tñ oīa dis
cretiom iudicē omittuntur cō sideratis
ōmbus circūstantijs que sit cū maioꝛ
ul' minoꝛ hys qui m feudoꝝ materia
sunt expressa ut ibi patet ꝯ· ex pmissis
ꝯcta sit finitus vasallū cē maxime mag
m principis ¶ xxxᵃ cū ē qñ vasallꝫ e
norm̄ter tractat feudū ut m c· 1· ꝯ· q
cūqꝫ de pace teneñ· et eiꝫ viola· Quod
nō gtra feudatarios Impeiꝝ et regū
qui subditos qrie tractant Sic etiam
et emphitrota si itm emphitrotꝫ de
teriorat enorm̄ter priuatur iure suo
ut m auct· de ali· et emphi· ꝯ· si vero
quis nō ꝝ· supra forma libelli emphi
teotin gttꝫ ¶ restant aute nue non
nullꝫ circa pmissoꝝ intelligentiā notā
da vñ q̄ritur vasallo gmittente aliq̄
ex pdēs tribus quas oms difficile cāt
effugere posse an priuatꝫ erit vasallꝫ
feudo ipo iure An priuandus sit p sñ
tiam dic breuiter qꝫ priuandꝫ ē p
sententiam sicqꝫ fiet pressus debito mo
gtra eū et pbañ erit de delicto ill' cui
pa gmissa ut habetur m tꝰ de feu·
sine cui· nō amittꝫ· c· 1· et m c· sanxi
mus in pñ tꝰ quo tpe mles īuest· pe
de et m· c· 1· m pñ· m tꝰ de nā· feu·
A qua sma pot appīr ad Impeiatorē
ul' ad alium iudicātem superiorē Co
ram quo debet appellans se pūtare
ꝝ· sex ebdomadas et postea habet ā
nū ad psequendū ut hec habentᵉ ī
d· c· sanxmꝰ et ibi nō· ¶ Quid dices
si de delicto gmisso· p vasallū ꝯtᵉ qđ
pumendꝫ sit feudo ipe dns tantū dū
taxat nec gtē eū pressit An heres
dñi potent gtra ipm vasallum tam
cōtinuare dic qꝫ nō ut sꝑ dixi ut nō· per
glo· m c· 1· ꝯ· msuper tꝰ de phi· feu·
alie· p fic· ar· m l· omno· c· de ī offi· tes·
et ibi nō· per glo· et l· fi· c· de reuo·
do· et ibi p Cy ¶ Deinde q̄ritur priua
to vasallo feudo suo an applicabitur an
dño suo ul' p̄ximioribus cognatis ad
uente qꝫ hec qō ē notabilis Et breuit
sic m ca· gradiendo distinguc ¶ Aut va
sallus petat delinqꝫdo aut ī eē neum
alienanᵉ Aut debito tpe īuestituā nō
petendo pᵉ tū petunt m dñm et tē
redit ad ipm solū ī pmū suc ꝺmne
filys et agnatis vasalli penꝫ cyclu
sū· ut d· c· 1· ꝯ· demqꝫ sepe tꝰ q̄ fiunt
pᵉ cū bñ amittꝫ et m c· 1· tꝰ an ille q
intēde fra· dm dr suu sue feudū fuerit
antiquū et patrimū sue nouū ut ibi p
glo· et Ja· de belu ad qđ facit qđ nō· 1
c· fi· vasallꝫ tꝰ si de feu· fuc· gtro· qđ·
sic debet intelligi et m c· 1· si vasallꝫ
feu· prue cū sp· Aut petunt ī eē neu
um et tūc defert eiꝫ agnatis filys ip
sius vasalli pmꝺ gradꝫ cyclusis ut dto
ꝯ demqꝫ 1ᵒ sēnso et dō c· si vasallus
tū sp· sꝰ all' vez qz dixi qñ debiquit m
dñm· qꝫ feudum redit ad ipm libere
debet intelligi m vasallo layco In clico
aut vasallo puta epo ul' abbate dic qꝫ
ꝯtus redeat ad dñm nō tñ irrimebit
illud msi durante vita illius clici de
linquentis quo defuncto Redibit feudū
ad eccliaz qz delictū plati nō debet ī dap
nū eccie retardare ut hec hntur ī ꝯ·
1· m fi· tꝰ de rapi· rer· ¶ xxᵒ tū pñ li
cū vasallꝫ petunt alienando eē neu
tē olim distinguebat an ī totū ul' ptē
alienarit et an tꝰ venditionis ul' ad
libellū ut bñ disputatur p glo· m c· 1·
tꝰ de fratres feu· et m· c· 1· ꝯ· Item si
fuerit tꝰ quibꝫ mo· feu· amittꝫ et m
c· 1· ꝯ· et si dicentiuꝫ tꝰ de feu· alie
ꝝ Iure lotharij quo oīs alienatio ī
distincta fuit ꝓhibita feudū pñū
deferat reteris agnatꝫ vasalli eius si
liꝫ a dnō exclusis statim pnt ipm
feudū alienatū revocare et vendi
care ab emptore Iuꝝ· ea que habent
m c· 1· ꝯ· porro tꝰ q̄liter olim feu·
po· ali· m tꝰ p quos fiat īuesti· c· 1·
ꝯ· ff· et ibi et melꝫ m c· titꝫ si de
feu· fuc· gtro· vbi aut agnati no sup
cent tē redit ad dñm ut m c· 1· ī fi·
ti· que sunt pma cū bñ amittꝫ· q distin
tio lotij habet ꝯm ultra pdicta lotha
rij añ gstitutione fridcrici Impatoꝛ
ꝝ hodie ꝯm aliquos quoꝝ opi· segt
pe· terti et Sal· p c· qꝫ ptē erit de
feu· p gstitutionem fridcrici indistin
cte ar libere redit ad dñm oībꝫ filys
et agnatis exclusis ut m c· Impia
lem ꝯ· validꝫ m fi· de phi· feu· alie· p

fre. et ita etiã ſ. hec Iuxta nouiſſima
poſt intelligi dnũ c. i. de gtro. mt dim
et empto. et c. i. qd ui. ſi pmo alu. feu
ua. id ireu. Et in hoc aſſimilatur rei
Emphitroti. alienare dño inrequiſite q
redit ad dnm ut. l. fi. c. de iure Emphi
ul. forte melius dic. q agnati hic dño p
ferunt ut olim ſ. nota p glo. et
Ja. de belu. in tr. de ſucce. feu. ne cui
pa. vng alij ſit dapnoſa tñ. Et in hoc
dic. a re Emphitetica alienata q ōibg
exclusis reuertitur ad dnm ut. l. fi. c.
de iure Emphi. Cz pone q occaſione
pdictor ſup ipo feudo oritur Int. va
ſallũ. et dnm cõtentio quis erit audi
tor et iudex competens ipig qõms diſtin
ue ſ. Ja. ut nõ. in c. i. tr. de ĩueſti
ĩma. fa. et ibi p bal. Aut ẽ gtentio. in
virtem mt. pluries maiores vaſallos q
ſpre capitanei appellantur ut ſunt
duces Marthiones et Comites et tr
cor ẽ iudex et auditor Impator ut
ĩ c. i. ap. ff. ul. quos gtrd diffi. debet
et in tr. de lege corradi. c. i. in pn. a.
ẽ contentio mt. alios mſeniores va
ſallos et tũ aut cõſtat ambos cor cõ
tendentes cẽ vaſallos eiusdem dñi q.
dns et ipſi ſic cẽ fatentur ſ. qõ ſola ẽ
de aliqua pte feudi ul. nitũſtantis eig
et tr dns ẽ cor iudex competens ut in c.
i. ſ. p. in tr. de phi. feu. alie. p fir. Aut
conſtat vnũ ſolũ ex eis cẽ vaſallũ de a
liquo alio feudo ſup quo nõ ẽ quo ſ. ſo
lũ ẽ. qõ de alio feudo et tũ pares Cu
ne ſint iudices competentes ut in c. i.
i. ſenſo ap. que ul. quos gtro. feu. tñri
debz et in tr. de lege cor. c. i. n. ſenſo.
Aut ẽ dubiũ quis cor ſit vaſallg et
tũ aut ãbo pretendũt vnũ et eũdz in
ſtitore et dnm Aut pretendũt diũſos
inſtitutores ſiue dnos. pmo tñ ſub
diſtinguitur Aut vtq litiganttũ alle
gat hoc feudum ſuũ ſpiuz cẽ et nouũ
et tũ erit iudex competens ordmarig ul.
arbit. ut dro c. i. ſ. i. de lege. coro. Aut
vtq dicit cẽ antiquũ et tũ dns feu
di. Iudex competens erit ut in c. i. tr. de
ĩueſti. ĩ mur. fac. Aut vng dicit feud.
cẽ antiquũ et alt. nouũ et ſpiũ et tr
de iure antiquo nõ dns ſ. iudex ordi
narig ul. arbit. erit iudex competens ut
in dro c. in pn. de ĩueſti. ĩma. fac. ho
die aut de iure nouo cognoſcunt pares
Curie tr. an apud iudi. ul. Curi. c. i. 2.
tñ principali tñ pduxit diũſos ĩueſti
tores tr iudex ordmarig ul. arbit. de cor
tñ cognoſcit ut dro. c. i. in pn. de lege
coro. Vbi aut cert. gtentio mt. vaſallũ
et aliũ que conſtat nõ cẽ vaſallũ tũ
iudex ordmarig de tñ cognoſcit ut ĩ
i. tr. de gtro. Int. ua. et aliũ de bene Si
uero contentio cert mt. vaſallũ et dnm
tũ pares Curie cognoſcunt in c. i. ĩ
tr. de gtro. feu. ap. pes tim. et in c. i.
ſ. fi. de phi. feu. alie. p fir. de quibus
ōibus et aliis vide que nõ Imo. in c.
cterum ex. de iudic. et in. c. ex tñ ſimilla
ex. de fo. gpe. pdicta aut. predunt qñ
cẽ gtentio ſup petitorio. Quid tr. ſi
fuerit ſup poſſeſſorio feudi An dns
erit iudex dicit bal. q non in d. c. i.
de mueſti. ĩma. fac. Alle. glo. bar. ĩ d.
c. cterum Et ſubdit q ſi dns ſpoliauit
vaſallum q tñ iſta erit tractanda coram
iudice ordinario Cz ad quem appellan
dum ſit lata ſma. ſup feudo nõ p Imo.
in d. c. cterum Queritndũ ſup cẽ An ĩ
huiõi feudali big rañs ſit libellg offerẽ
dus et dicendũ cẽ q ſic p regulã aũct.
offeratur c. de ſit. gt. ff. nõ iuratur p
dnm de valup. qñ quo ẽ mt dnũ et
vaſallũ ut in c. Sacrament. ff. in qbg
ti. de ſuc. ire feu. Cz pone q ſuper
re data ĩ feudũ ſit gtentio Inter va
ſallũ et cẽneũ et feratr ſma gl. vaſallũ
ul. fuerit p vaſallũ facta tranſactio ac
hec tñſactio ul. ſma dño noceat. Dic q
ſic quo ad vtile tñ dnm ipſius vaſalli
quo ad directũ negãdũ ut habetur ĩ c.
i. ff. ire autem in tr. de ĩueſ. de re ali.
fac. et in c. ſi vaſallg de ſuo tr. ſi de feu
fuc. gtroũ. ut ĩ c. i. tr. de gtroũ mt. vaſa
et aliũ de bñfit. Quid tr. ſi res feu.
fuerit evicta p ſmam ab ipo vaſallo
An poterit hic regreſſum gt. dnm
de euictione diſtinguc Aut vaſallus
tpe quo fuit de feudo ĩueſtitus erebat
rem ipaz cẽ aliena. et tũ fuit ĩ culpa
accipiendo vñ nõ poterit de euictione
agere niſi ſpãle pactũ ſup hoc mterue
ſit Aut ignorauit rem cẽ alienã et tr
aut vaſallg denũtiaut dño litem ſibi
motam et agere poterit de euictione
Aut nõ denũtiauit et tũ agere nõ po
tuit ut hec habentur in c. i. in pn. ti.
de ĩueſti. de re ali. fac. tr. de feu va.
Int. fu. c. i. Cui diſtinctionem etiã gſonat
ius gẽ Romanor. et nõt. in l. ſi fundũ
ſtiens C. de euic. et nõ. Ja. de bel. i. i. tr.
p quos fiat ĩueſti. x. opponitur ſtio
Cz pone q vaſallg clandeſtine aut p
violentiam amiſit Caſtr. qd habebat
in feudum an poterit agere de euic
tione gtra dnm dic q nõ c. de act. empt
l. p imprudẽ. de euic. Quid at ſi de
minus reperiant ipm Caſtr. a ſpolia
tore An tenebitur illud vaſallo reſtitue
re Quidam dicunt Aut vaſallg fuit ĩ
culpa pdendi Caſtr. quia nõ adhibuit
bonaz cuſtodiam et tũ ſibi imputet

ner tenebitur dñs ad aliquā restitutionez
Aut nō fuit m culpa et tūc tenetur dñs
restituere Sz vī mdistmcte dicen· ad rsti
tutione tenerī p l· ŋ· ff· de gdi· sme mā
et· l· si is qui m pn̄· et· l· ī ꝯmodato· ff
fi· ff· ꝯmo· Alij distmguunt Aut res p
uenit ad dnm ex rā lucrantua et tūc te
netur restituere Aut ex tā onerosa et
tūc nō ar· Cursum̄ qritur dictū ē ō
diam mter feudum antiquū et nouū
ß pone ꝙ aliquis de nouo ī uestitur de
castro m feudū hoc ex pūsso tamꝫ de feu
do paterno auto et p auto sic ꝙ tūꝫ pr̄
mū et antiquū autū censeatur Nūqd
p talia v̄ba assumet naturā feudi an
tiqui vī ꝙ sic qua lex tradita ī ꝯtū
ſuanda ē l· traditionibus· C· de pac· l·
i· ff· si cōuenerit de pos· Jn ꝯtractu fa
cit qua p talia verba ꝓtestatiua non
tollitur veritas ut m· l· si forte ff· de cast
pecu· l· nemo ff· dele· 1o· Cet al· nō vī sen
tire ꝙ assumat nāz feudi prīm et ob hoc
m eo succedant agnati ut nō· p eū ī
vsu· si dnuū qrit ꝯclo· m fi· ti· an agf·
ul· fi· fr̄ pu· heres· c· i· et alle· m ar· l· fi·
C· de bo· lib· et idem firmat m c· i· de al
feu· patr· post pn̄· ubi cr̄· nō· ꝙ si ixx
ar· l· qnūꝫ· C· de ōi· agf· de sto·

Cum ommbus uxoribus suis

Sz quid dices de alijs acrīe
mentis factis ixi An rdent lucro dñi
ul· uasalli distmgue ut nō· Ja· de beliu
m c· i· ff· si quis to· de gue· Jnue· Aut
mcrementum attrdit ipi feudali rei
fō· vasalli Aut tūc fortuito pmo tāu
subdistmguitur Aut tale mcrementū
ē sepabile a re feudali Aut ē īsepabi
le Si quidem ē sepabile tūc ptinet ad
vasallum si aut ē nsepabile tūc attr
dit feudo ut hec habentur m· c· i· ff·
ex ꝯtractu to· de īuesti· de re· ali· far·
2o· tāu pncipali tūc tāu fortuito accres
sit· s· p alluuionem tūc subdistmgue
Aut dns īuestiuit uasallū cū oī īcre
mento et hic ē rtū et tūc ptinet Jur
feudi ad ipm̄ vasallū ut dō· ff· si qs
m fi· v· kursꝫ Aut īuestiuit sme m
cremento et tūc ē rtū Aut ē icremē
tū latens Aut apparens pmo tāu p
tinet ad vasallū 2o· tāu ptinet ad do
minū ar· m· l· si fundi· ff· i· et· l· vsu
fructū ff· de vsufruc· et ff· de condi·
sme cā· l· i· ff· i· Aut ē dubium et tūc
subdistmgue Aut dns m feudo sibi
aliquid r̄ndit aut michil r̄ndit
pō· tāu Aut īcrementū est latens et p
tinet ad vasallum Aut ē apparens et
ptinet ad dnm ut nō· m dō· ff· si quis
2o· cāu cū michil r̄ndit aut tūc aut va
sallus possidet ipm̄ tale mcrementuꝫ
et statur eiꝫ sacrō· Aut fuerit de eo īues
titus ul· nō ut dō· ff· si quis m fi· Aut
nō possidet et tūc habet nāe ꝓbare per
patrē Curie se fuisse de hoc m cremeto
īuestitū quo nō ꝓbato ptinebit ad do
minū ut dō· ff· si quis de manso· v·
si dns cū sy· sc̄· fōr· libelli quo agit
ad rddendam rōez tutele

Dictam bob
dns· ż· agit et ī iur
ꝓpōnt Ja· de ferrariꝫ
cotra et adūsꝫ eqrit
qūd dor· do· Ja· de man
thalis et qtamlibet
psonā pro eo et eiꝫ noīe īuditio le
gittīe mūuementem seu ꝙparentem
dicens et ꝓponens Idem Ja· qd quondā
Magē eius pat̄ m suo ultō trestō· fecit
constituit et ordinauit eidꝫ Ja· tūc
pup̄los suos tutores et curatores ner nō
et executores dī sui testi· psatī dñm
Ja· et dnam bea· ipiꝫ Ja· matrē ano
logistas et sme īuentarij ꝙfectione ar
rōne rddenda Qui tū dns Ja· et dña
dna bea· ipaꝫ tutelaꝫ solēpniter accp
tantes fecerunt tum debita solēpni
tate īuentariū de bonis ōibus et rebꝫ
dicti Ja· actoris et subsequenter gesse
runt et admīstrauerunt dicta bona et
res vnūsas dī Ja· tam ipe tempus
sue pupillaris etatis qꝫ post usq; quo
pueniat ad etatem xviij· ānoꝝ fructꝫ
reddituꝫ et prouentꝫ ipōꝝ bonōꝝ rep̄i
endo et de eis fatendo et disponendo ꝙ
ut visum fuit eis Cinsup dicit et ꝓpo
nit ꝙ pfatꝫ dns Ja· simul cū dña
dna bea· executorio noīe pdicto mul
ta bona et varias pecuniaꝝ qūtitates
distribuerunt iuxta formā dicti testi
de quibꝫ quidem tali gestu et admīstratꝫ
p eos tutorio et curatorio et executorio
noīe pdicto ner nō et de rebꝫ ꝓprietā
tibus et bonis in ipō īuentario desꝰp
tis et alijs de quibus sꝫ pfatꝫ dns·
Ja· nullā fecit ner reddidit debitam
rōem Ja· sō· ner aliquā restituit
put de iur tenetur Cquūꝰ pdns
rōnez et alia sba· facere et adplere

trenſauit pñtialit̃q; trenſat ĩdebite
et ĩuſte Quare tñ pdicta vera ſint
petit et requirit pfatꝰ Ja. a vob dño
vicario andicto quatenꝰ p viã diffi
nitiuã ſmaz et oĩm alio mo Jure via
et forma quibꝰ melius fieri pot̃ con
dẽpnet̃ et rõdẽpnatũ Juris remedijs
appellat̃ pfatũ dom Ja. ad faciendũ
et reddendũ dicto Ja. plena et debitã
rõem pdicte tutele Cure et exercito
re nec nõ ad soluẽdũ tradẽdũ et restituẽd
Jpi. Ja. oĩa et singula bona mdicto ĩ
ventario apposita et descripta sil' ruz
fructibꝰ et puentibꝰ p ipm dom Ja.
hitis et p̃ceptis de bonis et ꝓprietã
tibus andictis et tñ r̃liquoꝝ oñz.
Integra satisfactione ac dap̃o mtẽ
et exp̃en̄ deducẽdis m pñtiũ uditio
one ius suũ tr̃ salvo iure addendi
tr̃ nõ astringens tr̃

Quam vob
valde periculosum
e huiꝰi tutele Cure
et exẽcutorie offiñ
friendũ ẽ itaq; ad
plemorẽ huiꝰi dubitatã p tutorẽ tia
st̃ filia Quidam st̃ tutores testãtiũ
et eo sit nũcupati p m testõ dati de qbꝰ
loquitur totꝰ titulꝰ ff. et C de testã
tute Quidam uõ st̃ legittim hoc
ẽ ab ipa lege ad tutelam vocati de qbꝰ
loquitur totꝰ titulꝰ ff. et C. de le. tuto
Quidã at̃ st̃ datuꝰ hoc ẽ a udice
ordinario ꝓstituti de quibꝰ traditur
p totũ titulũ ff. et C. qui tu da. pos.
2o ſtiendum e p mtes has tutelas
vz testamentariã legittimã et datuã
ẽ dare ordinẽ nã ex ordine ẽ ut pmo
p̃ferat̃ testãria alijs tãq; dignior
2o deuenat̃ ad legittimã 3o deuol
vat̃ ad datuam nã defertur tutele
eo ordine quo defertur hereditas ut
mſtr de legi. pa. tu pꝰ. pñ. et ff de le
gi. tuto. l. i. m pñ. et ad farit. l si qs
sub cõditione ff. de testa tu. et ibi p
glo. dy. et bar. nõ vtiã p glo. et Cy.
m rẽubrica et ĩ. l. i. C. de testa tute.
3o ẽ ſtiendum p hñti tutorem tes
tamentariũ ul legittimũ nõ datu
tutor p udicem ut l. liz C. m quibꝰ
cau. ha. tu. po. tu. da. msi m certis ca
sibus vbi gratia si pñomũ cẽt ita
ãplũ p vnꝰ solus nõ suffiat̃ ad admiſ
tratione tr̃ alius adiũgi posset p udi
cem ul si testamentarꝰ tutor absens
esset et simlia ut nõ. m l. ꝓter C. eo
titulo Sz Curator curatori regulariter
pot̃ adiũgi ut ff. de tu. et cu. da. ab hijs
l' venter ſ. fi. et que sit ratio diũsita
tis nõ glo. m dicta. l. liz

In suo ultimo testamento

Ex hoc colligitur ſ
o te dns Ja. fuit tutor
testãtarius Et hoc si testm fuit solep̃
ne ubi at̃ cẽt mnꝰ solẽpne ul' datus
ẽ ĩ cpla. ul' codicillis tr̃ nõ ualeret ipo
iure datio tutor ß recõualesceret ex
cõfirmatione udicis ut nõ p Cy. m. l.
ꝯ. C de testa. tute et. l. ꝯ. C de ꝓfir. tu
tel. msi datꝰ cẽt ß m aliquos ĩ mnꝰ
solleꝑm testõ filius testõris ut l. hac
consultissima ſ ex mpfecto C de tes
ta liz alĩ gña quoꝝ opi. sequitur
Cy. m dicta. l. ꝯ. C de tes. tu. ß verior
ẽ opi. ꝓcedens quia sit liz pñ mter
filios mnꝰ solẽp mter disponere de
vniũsa hereditate qd̃ maius ẽ ꝯto
magis de tutore qd̃ mnꝰ e Mater
at̃ filius suus tutorẽ dare nõ pt̃ msi
cos heredes mstituat ꝑꝑ datꝰ possit
p udicẽ ß nõ cogitur ꝓfirmari ut
habetur m l. mr. C de testi. tute et l.
i. C. de confir. tuto. Cessante gr̃o tes
tamentario tutore fit locꝰ legittimo
mt̃ quos etiam legittimos ẽ dare or
dinẽ nã ꝑmo loco defertur tutela ul
li cui defertur hereditas ipiꝰ pupilli
ut m auct̃. sicut hereditas C de legi
hr̃. Jogz mr pupilli si uelit admitt̃
ad tutelam et ceteris añfertur ut m
auct̃. ma. et auc. C. qñ mulier tu.
offi. fungi. pot̃ et eodem mõ ꝑferetur
m Cura ut nõ glo. m dcã auct̃. mat̃.
et habetur m auct̃ ut sine ꝓhi. ma.
ſ. i. coll. vn. et m auct̃ de hẽ. ab mte.
ſ. ex hijs et ibi p Ja. de belu debet
tñ se obligare et sua ac renũtiare p
ut ibi dispomitur Et her hñt locum
ipa stante ĩ vidiutate Ea aut̃ tñscun
te ad 2as vota exspirat cui tutela et Cu
ra ut nõ. m auct̃. sacramenta. et l.
ꝯ. ĩ fi. C. eo. tꝯ Extranei aut̃ tutrix
regulariter cẽ ꝓhibetur ut. l. nure nõ
ff. de testa. tute. et. l. i. C. qñ mulier
tu. offi. fungi pot̃ Et q dixi eius tute
lam finiri p tñsitum ad 2as vota locũ
hñt etiam si fuisset tutrix m testõ cõ
stituta ß m rõem opi. liz dy. contra
teneat ut refert Cy. m. l. omez C. ad
trebell. Quo tamẽ tenetur ipa mater
sic transiens ad 2as vota petere et
decretum facere p udicem duos tutoꝛes

ipi filio suo alias si decederet ī pupillari
etate priuaretur eig successione l. sciant
C. de le. hēre. fallit tn̄ h̄ si pupillg hērēt
aliū tutorem testamentariū et habilē
ut pbatur m l. cū iure C. qui pe. tu. Quā
opp. firāt ylo. m l. mītz C. ad trull. ubi
etiā sunt alig casus notati in quibus nu
ercusatur ꝟz m gtrariū multū facit ter
mi l. ij. ff. sunt aut ibi punant si no
petierint eos qui ex legibus ff. defenso
res tr̄ ff. qui pe. tu. fiunt l. cū a mītbg
C. qui pe. tu. pmā opp. tenuit bar. in
dicta l. ij. ff. qui pe. tu. et m l. i. ff. si
mater v. quod si pr̄ ff. ad trull. licz ꝑm
eū debeat ul' statz remūtiare ul' admīs
trare ut legittimg in tutela possit sb
stitui ꝟz hic insurgit dubiū an huiusmodi
pene que mfligūntur a iure ppt̄ tñ si
tū ad 2as vota p̄ nus Cuule sic̄ p Jus-
nomaū corrrete iuxta dictū pauli mor-
tuo viro mulier nūbat in dño et breuiter
distinguendū ē ꝑm Jmo. et hostī ut per
eos nō in C. et fi. ext̄. de nup. Quedam
sunt pene que intelliguntur ppt̄ minuaz
festimātiam 2as nūptiaz ut qua mul
er nubit j. tempus luctg qd̄ ē āng et iste
pene hodie ff. corrrete et remisse Quedā
h̄ pene que mfligūntur eo solo respectu
quia nubunt et iste firme durant om̄
iure vñ ista pē priuatī hereditī quia
nubit nō petito tutore durat adhuc oī
iure ꝟz diceret quis quare magis uno
casū quā alio cū utrobigz videatur lībā
potestas mfirmīi nubendi dm̄ pot̄ p p̄o
casū solū asscbatur de p̄uditio mulieris
2o. de p̄uditio tñie psone ꝟz adūte q
qñ mulier ē in casū quo ei ē saluū
Jus succrēdi ab ītē. filio ī pupilla
ri etate defuncto q nō succedit ipa mr̄
que tū fuit ad 2as vota pleno dmo bono
rum p̄noz ꝑm solo vsufructu Jnad
uentitis at̄ ipius pupilli succedit ple
no iure Et hanc pena patitur qua
ad 2as vota tū fuit ut ē tex. in aut̄
de nup. ff. hmr nob et nō p ylo. et Cy.
in l. mater C. ad trull. et in aut̄ ex
testō. C. de 2is nupt̄. Quid si mater
ē vidua et vult acceptare tutelam filij
sui sup̄ ē autē auus paternus ipius
filij Queritur an mr̄ auo in tutela p̄
ferātur / Glo. in aut̄ de hēre. ab intē
ff. i. et in dcta aut̄. mat̄. et aue vr̄
sentire q sit quā opi. sequūtur. gīt̄
q̄ ocs doc. ꝟz Ja. de belu. determinat
contra ut dño ff. fi. de hēre. ab intē. et
idem dicit ubi sup̄ ē auus ul' aua ul'
pater et aua nam semper in tutela /
masculi asscendentes legittim̄ pferri
debent fris et q̄tū ad hoc iura antiq̄
remanent īcorrecta ꝑm ī solis collateris

libus corrigūntur quo ad mītz et auaz
tñ ut colligitur in dcto ff. si nō at̄ in
descendentibus Cler. ob. q tutela defert̄
ex ordine quo defert̄ hereditas ul' suc
cessio q̄ ꝟñ dētur q ille ordo attendit̄
quo ad mītz et auaz mt̄ se. et etiā quo
ad cognatos collaterales nō quo ad le
gittimos ascendentes ꝑm eū et her opp.
vr̄ magis unū et miti gditoris et equi
tati guemit. Deinde q̄rit̄ sicut datus
tutor in testo ita dari possit curator
dic q nō ꝑ daty de fro. p iudicē ordi
nariū gfirmatur ut missi de cura ff.
et l. curatorem in pn̄. C. de negt. gt̄.
et l. penult̄. in fi. C. de testa. tute. Colli-
gitur utr tutor testamentarig uel
legittimg Aut datug possit statz ad
mīstrare alio nō requisito dicebant
q tutor et curator añq̄ admīstrent
ul' se admīstratiom in mīstrant tene
tur facere q̄dq̄ p̄mo debet scribere
et facere īuentariū bonoz pupilli ul'
adulti. C. 2o debet admīstrationē assume
de licentia iudicis et decreto ut her duo
pbantur in l. tutores C. de admin. tu. et
l. tutor qui reptoriū in pn̄. cū ibi not.
ff. de admin. tu. et l. fi. C. ar. tu. C. 3o debet
iurare vtilia facere et mutilia p̄mittere
ut in aut̄. ut hij. qui obli. phi. re in
ff. fi. toll. vi. C. 4o debet satisdare ītē pu
pilli ul' minoris saluā fore ut. l. si et
ad spes in fi. ff. rem pub. sal. fo. et ī
l. legittimos ff. de legit. tuto. C. 5to debet
p̄mittere et fideiubere pupillū in de
fensionem nō relinquere ut l. fi. ff. defensio
nem C. de admin. tu. quos os causs not
ylo. in dcta l. tutores et l. tutor q rep
torium. Cluē aliqua videamg circa sin
gula sic dicta et p̄mo circa īuentariū
Queritur que sit pena nō facientis
īuentariū tenēdo. q ē duplex p̄ma q
repellitur ab agendo et tamq̄ suspec
ta removetur ab officio ut. l. fi. C. ar
bi. tu. et l. in ff. tutor qui reptoriū
ff. de admin. tu. et l. pelit. et. fi. C. de
li. Ju. misi sibi cēt gfectio īuentarij
a testore remissa ut l. fi. ff. illo. C.
ar. ti. licz an ipius īuentarij gfectio
nez possit agere que nō reperiunt di
cit ut dcta l. tutor. Amplius q̄ritur
q̄n debeat fieri īuentariū et quidem
tex. in dcta l. tutores. Amplius C. de
admin. tuto. dicit q mox. sed expon.
debet intelligi tū ꝑm quosdam tū ꝑm opi
ar. in l. h. 9o. ff. de tondi. et demon
et p Cy. in dcta l. tutores et bar. in l.
tutor qui reptoriū tū ꝟz an tene
atur tutor facere īuentariū an admī
hereditatem dicit glo. in dcta l. tutores

q nō ¶ Quā opi ip̄bant quidā qui he
reditas adiri nō pot̄ n̄ tutor auctorita
te ut mſtr de auct tu ff ff neq; et l ſi
m fanti C de iur delu quā m̄ponere
nō poterit n̄ prius fr̄o īuentariō ut d
l fi C ar tu Quare dicit iſti prius de
bere fieri īuentariū In quo q iſto p̄no
ſolū ponetur q reperit tāl̄ pupillū ius
hīre adeundi hereditatem talem p̄ris
ut aut ipius pupilli quo fr̄o adibit he
reditatem pupilly tu tutor autē Et
mde m ipō īuentario ponet ſmgulariť
oīa bona hereditat̄ p̄dicte ut p Cy īd
l tutores Et her ī pupillo lorū habet
qui nō ē ī p̄ris p̄ſone t̄ ff̄m quosdam
exiſtentia ſui heredis adeo confirmat da
tionē tutor ſicut cōfirmat tabulas pu
pillares ſicq; nō erit aditio nec̄ia ff ſuf
fiat q tutor faciat īuēctariū de quo ple
p Cy m l ꝙ C de teſt tu Sz vlt̄ q̄rit
Cora quo debeat fieri hoc īuentarium
Breuit dic ff̄m glo q cora audire ut nō
m d l tutores excepti ff̄m opp oīuz de
bet q ſuffiat fieri ex̄t̄ uiditiū p tabel
lione publicū et ſic gis fiat gſuetudo
ut ibi p Cy et p bar m dcā l tutor
qui ex̄ptoriū Sed ad ē īuentariō quo
fit p heredem nā illud fiendū q̄ coram
audire ut l fi C de iur delu Et p̄dicta q
dcā ſunt īmuentario tutoris fr̄o ex̄t̄
audiri p̄edunt ꝑtū ad gmodū et īgmo
dū ipis et pupilli Quātū ad debito
res pupilli īi īuēctario nōiti ut poſ
ſint ex īuentariō quemuis requirere
q ſuū ſit coram audire et ritatis ipis de
bitoribus ul p̄tribus et nō gtradicen
tibus ut l cirographis ff de adm tu
et nō p Cy et bar ubi s ¶ Adhuc q̄ri
tur que et qualis res et qua forma po
nende ſunt īuentariō tex ī dcā l tu
tores dicit q ponende ſunt oīa res et
mstrā ad pupillū p̄tinentia qd tū īpor
tat ac ſi diceret ponenda ſunt oīa
una corpalia et incorpalia oēs q̄z res tā
mobiles q̄ īmobiles p ſigna latera et
ſfima talit q res reddantur certe ita
q tutor poſſit ex ipō īuentariō quem
ri a pupillo tpe rōnis reddende ut dcā
l fi m pni ff arbi tu et ī l ſi m rem
ff de rei uen̄ veriptā nō tenetur nāio
ipe tutor m hoc ſuo īuentario ponere
noīa creditor quibus pupilly ē obliga
ty ar m l fi C de alie pu p̄ſtari Sz ner
cha noīa illor exponere tenetur a qui
bus veritate inſpecta pupilly hīre debz
ſi de eis nulla ſunt mſtria nec p̄bōes q
nō p̄us dicā ī bonis ꝑſone īuenta ut dicit
ille tex ar mſtr de re dium ff Item la
pilli si at̄ rōnigeret ab eis exigi qd
debetur t̄ illud exactū pom deberet m
ipō īuentario tāq; res de nouo ꝑpta ut
l fi ff tali C de Cura furio Ex quibz
oīmbz patet q tutor īmuentario debz
dicere se īuemisse Infrascripta bona m
boms talis boms pupilli nec ē nec̄ia
q dicat nec attestetur illa fore ipius pu
pilli ul q credat illa fore ipius pupilli
ſufficiat eiuz et melius faciet si dicat se
īuemisse sim attī quibus ius debis ꝓba
tur plenā fidem faciat īuentariū ipm tu
toris adeo q nō possit dnm̄ qocz reperire
pupillo ut dcā l fi C ar tute Et per
hoc dicitur q si tutor dixit se īuenisse
talez domū m boms pupilli q̄ reperitur
alienā q tutor nō tenetur q̄ facultes
credere habuit p̄ma facie cū m eius bois
co ipō q reperit illaz apud pupillū ī heri
dicat̄ p̄ris nec tal tutor confessio habet
eū obligare nisi m hijs rebz que de facili
ꝑ p̄ns occultari In alijs aut̄ puta immo
bilibz nō opatur vlt̄ veritatem illa cō
fessio sic mtelligi debet dcā l fi ff de
et ibi Cy ¶ Sz quid dices si testator re
misit confessionē īuentarij Quod opat
tal remissio creditū vulgariter q p hanc
remissionē sit excusatq ab oī onere et
rōne reddenda siue bene siue male ad
mīstret ff ītē multi decipiūtur Iz enim
p talem remissionem excusetur tutor a
cōfectione īuentarij nō tū excusat a rōne
reddenda oīm rez que ad eius manus
deuenerunt ut ꝓbatur m l quidam dece
dens m pn ff de admn tu et dcā ī glo
ī v̄bo analocistas pot̄ et alio mō fieri
her remissio vz p gſuetudinē et p legē
municipalez et p iudicem ordinarium
cū tū legittima mduemente sicut pos
set iudex qd̄ plq̄ ē remittere dare et con
stituere tutor ut ff ad trull l ij ff tracta
tū v̄ ff si mat et ar l penlt C de alie
pu p̄ſta et C qui et q̄ qi ps debetur
l ij et sic de limmat Cy m dcā l si et
bar m l tutor qui ꝑptoriū ¶ An autē
her remissio īuentarij possit ita remitti
p patrem legittimū et datiū tutori sicut
testatio Cy de limmat q sic m dcā l si
et idem glo m dcā l tutores C de admn
tu ¶ Sz pone q tutor repit īuētariū fa
cere nec p̄ficit ff ꝓtestatq ē m eo q si
aliqua bona reperit ī boms pupilli pu
tq ē illa ponere et si qua apposuit nō
apponenda vult illa p nō appōita hīre
¶ Queritur si tutor agat et obtinat q̄ī
uentariū nō p̄ficit An poterit se de
fendere ex hoc īuentariō qi sit p̄fectū
dicit bar m dicta l tutor q nō nec her
ꝓtestatio habet sibi pdesse cui sit emissa
sup eo qd̄ habet de nouo facere iuxta
notā m l alimenta C de necess hī ¶ Cuiq
contrariū obſuat gnālis gſuetudo pei-

fi. ff talu aqua nō ē rctendū l. mi
nime ff. de legi. Demd q̄ritur cū tu
tor agit et īuentariū p̄dudit debeat
de eo ropiam dare adūsario bar. ubi s.
q̄ sit vz. de illa pte que sufficit ad legit
timationē p̄sone ipi⁹ tutoris nō tñ te
netur ropia fatere de rebꝫ singularibꝫ
m eo descpt. ar. m. l. ij. ff. de fendi. q. cx
ca. īpo. ra. et l. ij. qñ et quo. q̄. ps et
l. fi. C. de ali. pu. pstan. ner p̄dcrit adū
sario si dicat cū suspectū ppt omissiōez
aliquaz rez quia hoc tāu nō p̄sequit
ppriā īuriam ff aliena. ōgz nō ē audi
endus ar. m. l. negan. C. qui actu non
pos. et ff. de pub. iudic. l. is qui treus nī
fy. ff. cū Demo ad 2m. qd requiritur
vz iudicē dcretum de quo loquitur l. mi
ff. de anto. pstan. et dcm. l. fi. C. ar. tu. Et
q̄o an ī oi tutore sme testario sme legit
tō siue datiuo sit necnī huiusmodi dcretū di
cit bar. ubi s. q̄ sic p tex. m. d. l. mi. fal
lit si testator hoc expsse remsit ar. dcē
l. fi. ar. tu. Sed fallit si testor expsse or
dinauit q̄ tutor sua ppria auctoritē sibi p
eum legatam apphendat ff bar. per
tex. m. l. tituz ff. i. et ibi p cū ff. de le. ij°
Nazistud tale dcretū mō aliud ē q̄ po
nere tutorem īposs. adminstrat sue tu
tele ar. ī sili. qd nō. Immo ī c. imposuit
ex. de rōres. pben. ī pma glo. vñ mimiz
si ipe testor pt a se ipo tutorem ponere
m hanc possionē ul ut verꝫ loq̄mur
facultatē et licentiā gredie apphendendi
talē possionez sicut m sili nota m. l. p
dia ff. de acqui po. Et adūte q istud dcre
tū iudicis operat effectū m oibꝫ bonis
pupilli ubicūq; posit ex. iurisdictione
et ī ipi⁹ iurisdictione dūmō tā tutor
quā pupillꝫ sit de eiꝫ iurisdictione ar
m. l. magis puto ff. illud q̄ri ff. de rebꝫ
eo. et nō p cy. m. l. si p̄dium C. de p̄di
mo sicut alibi dī m sili de testō. facto
m vna Ciuitate qd opatur etiā effectu
suū m alijs bonis sitis m alia Ciuitate
ut nō ī forma libelli quo petitur here
ditas ex testō. Sꝫ pone q pluribꝫ ē de
lata tutela ex testō ul iure legitimo ul ab
intestō An poterit iudex vm soli dcrnē
adminstrē vi. q nō quia oibꝫ msolidū cō
petit adminstratio ut l. dcrto ff. fi. ff
de adm. tu. g°. nō poterit Iudex hanc
pōtatem auferre et vm soli cōferre ar.
eoz que hñtur p dy. m ī rgla ī dubiū de
regul. iur. li° vi°. Cognitarui ē veri
tas dūmō hoc fiat cū cā legittima
ut nō. m. l. ī testō datos cū. l. se ff. de test
tā. tute. et. ī. l. legittimos ff. i. ff. de legi
tuto. et. l. si plures la. pa ff. de adm
tu. Demo ad q.m articulū videlicz de
satisdatione Et q̄o An her satisdatio
prestanda fit a quolibet tutore dicebat
iuxta q legittimꝫ tutor satisdare tene
tur nisi sit pōng ut habetur m dcā. l.
legittimos ff. i. ff. de legit. tuto. Testimen
tarius autē tutor ul datus a iudice p mi
nistionē nō tenet satisdare ut nō. m. l. i
dultū et. l. nō oēz C. de tuto qui nō satisd.
et mstr. de satisda. tu. post. pn. Et ī tuto
re ex inquisitione dato multū errant
moderni officiales nā oēs fatent satis
dare et ē rō q̄r nō tenent satisdare q
fides eoz ē a testōre et a iudice approbata
vexp̄tī qñ ipi officiales tūc sciunt sine pe
de nec faciant dcbitum sup hoc inquisi
onē io q̄r fatent ipos satisdare Quā pē
tita approbat glo. C. de tuto. qui satis. nō dcr
l. i. mstr. de attul. tu. ff. nos at Sed qui at
nō satisdat repellitur ab agendo et offe
ndo ut l. i. et ij. et fi. C. de tuto qui satis.
nō dcr. mit

Eidem Jacobo tunc pupillo

Quid erit si tunc erat pubes an va
lebit datio tutoris dic q̄ nō ut ē tex. ī
l. sepe ex. esse ff. de tu. et cu. da. ab. hys
Et idem si iudex deceperit aliquē mori
tutorē nā etiaz si nō fuerit error expsse
ī dcreto tū datio tutoris erit ipō iure nul
la ff bar. et dor. liz m sua lata p̄ndi
tē distinguatur an error fuerit in ea ex
pssus ul nō ut plene tangitur m. l. i. C.
q̄n pu. nō ē nisi Sꝫ contē p̄dicta ob
stare vī curator alicui p iudicem tuē q̄
dicto qui nō sit tenet datio liz erratus
sit ut nō. p glo. m. l. si ab eo. ff. de usur
et mstr. quibus nō ē p̄miss. fa. tes. ff. Ita
p̄dictus Sꝫ respōdetur q aliud ē in cura
tore q̄ in alio tutore Et rō duū sitatis ē
ff bar. in dcā. l. sepe q̄ etiaz dcclatio sit
a natura ff p̄dictalitatis inquisito p̄ti
net ad iudicē cuius sua etiā si sit inqua
lis valet Et ad p̄missa faciunt que nō glo.
m. l. i. C. de riva. fitio. et bar. m. l. is
cui ff. de v. oblig. Sꝫ quid si pupillꝫ
cui dandus ē tutor ul dcternendꝫ per
iudicem sit oriundus ex vna Ciuitate
et in alia Ciuitate bona sua sit posita q̄s
hoc iudici erit iudex q petens in dando
sibi tutorē dic q vtrq; eoz ut dciatur
p cy. m. l. i. C. ubi pe. tu. Et si vtrq;
dcerint duos tutores ille tutor p̄ferē
dus erit qui prius datꝫ fuerit ff in dy.
ut ibi nō cy. Quod autē ipsa alia q̄
subiūgitur pone q pupillꝫ habet ori
ginē in vna Ciuitate in alia vō sortit
ex accidenti domicilium et in alia habz eiꝫ
vsūfructum p̄tionuz quis erit iudex ī q̄
petens in dando tutorem Quā q. plene

erasiat Cy. i d. l. i.

exaīat Cy·m dīa·l· r· et alÿ doc·tōrdu
dunt q̄ ille erit udex ꝑpetens sub cꝰ
urisdictione p̄sona pulꝫ residentiaꝫ
facit p·l· magis puto ſ· illud ff· de ibꝰ
coꝝ fatit dīa·l· i·m fi· ff· co· tu· Et mih
ilomnꝰ udex ꝑpetens erit udex siue
oriḡms dederint duōsos tutores ille
tutor m ad mīst̄ ꝓferr̄ qui prius
dato fuit ut dīm ē vbi aī de priorita
te nō appareat tē ꝓferri debebit ille q
datꝰ fuerit a udice siue oriḡms ar
m·l libt· ſ· ꝓscriptio ff· ad muīcip·
ßm dy· et Cy·ubi ſ· Si qꝰ ille qui
datꝰ ē tutor uł curator nō ē urisdictio
nis udicis dēnent· nō ualet datio ipō
iure q̄ exigitur q̄ vtēq̄ tā is qui datur
tā is cui datur ſmt de urisdictione dant
l·i·m fi· et l· uis dandi ff· de tu· et Cu
da· ab hȳs et l· negꝫ C· vbi pe· tu· et nō
ꝓ ḡlo· m· l· etiam ff· de tutel·

Suos tutores

§ Ideo aī hoc no
mine appellantur q̄i tutores hoc ē defē
sores ut ſmſh· de tute· m prīm· Et si tes
tamentator eis aliquid leḡauerit et a
tutela se excusauerint priuant· legato
ut· l· post leḡatū ſ· amittere ff· de hȳs
quibus mdi· quia ctiā m re dubia p̄sup
tio ē q̄ leḡatū sit ḡtemploe tutele ḡrie
de ut traditur m· l· ß hoc mīmū tū· l·
p̄ce· ff· de excusatu·

Et Curatores

§ Etiam ꝑ plures da
ti tutores et curatores vñ quęritur
an p̄fatem habeant m solidū admīstra
di uł ꝑ ptē dic̄ q̄ quibꝫ habet p̄fatꝫ
i totū posset tū udex vm soli determ̄
admīstratione ut nō· m· l· si plures
lo· i·ꝰ p totā· l· ff· de admī· tu· et· l· de
creto ſ· fi· co· tiꝰ Quę hic adūte q̄du
ante pupillari etate nō tenet datio
curatoris ut· l· qui· hȳ i pn̄· ff· de tutel·
et· l· curator ff· de tu· et tu· da· ab hȳs
Quę finita etate pupillari vires assu
mit et qui prius fuit tutor tē iapt
ē curator uolens tū ß nō i tuīe ut
l· si tutor post m fi· de tutel· et ita dis
tin· et mſh· de excu· tu· ſ· i· et C· de ex
cu· tu· l· Curator Videt aī ner inuīto
apud vulgares dubitari An victum
possit ē tutor uł curator siu p̄iudicꝫ
dī q̄ nō q̄i videatur suspectꝰ sicut vi
or eius dicendū tū ē q̄ possit ut det
minat ḡlo· et tex· m· l· fi· C· de ḡito
Iudi· tute· et· l· i· C· ubi edu· debe Ex
mde sciendū ē q̄ datio talis facta m
testō nō noceat mero iure insi fuerit
p̄iudicem confirmata ut mſh· de cura
ſ· i· et· l· Curatorem C· de negt· ḡti· et
l· i· C· de testa· tute· qui etiā curator q̄

ut tutores tenet̄ facere īuentariū
l· fi· C· de cura· furio· et· l· de curatoibꝰ
C· de epiſ· audi· Quę si Curator nō fuerit
ordmatꝰ a testōre nō cogitur adultꝰ
curatorē assumere mſi ad lites tm̄·
ut m ſ· Itē īuti· Jnſti· de Cura· luret
pupillꝰ īuitꝰ tutorē attipiat ut ibi
nō· et ff· de tutel· l· i· Quę tm̄ ipe nō petit
illū sibi dterm ut· l· fi· ff· de mau vī
dic· Quę ab alÿs petitur ut agnati et
cognati ipi pulꝰ cōstitu ut ff· q· pe
tito· l· ꝯ· Et nō· q̄ Curatores solen
cōstitui i varÿs negotÿs et p̄soms
pmo nāq̄ cōstituitur curator mnor xxv·
an· et hoc dupl· uł ad negotia uł ad cas
Aut ad vnā tam̄ tm ut trī oēs faciant i
uentariū illo excepto datu ad vnā solā
tam̄ qui nō tenetur īuentariū facere ut
traditur p ḡlo· ut dīa·l· de curatoribꝰ
et m·l· fi· C· de m·litem dan· tu· facit
l· ad ptegendā co·tiꝰ et qđ nō p ḡlo &
bar· m·l· ß si ad spēs ff· trem pu· sal· fo·
nō trī ut p̄diti mnor tenetur īuitꝰ Cu
ratorē accipere ad negotia sua ḡerenda
ß ad lites sic ut ydonea sit p̄sona cui
qua uditui possit subministrari ut hētur
m ſ· Itē i viti mſh· de cura· et nō· m·l·i·
et· l· mometanee C· qui· legip· pso· stan·
i tu· Itē datur Curator pdigo furioso
et mente rapto ut mſh· de Cura furio· p
totū Item datur aliq̄ Curator bonis vētri
bus et mdēnsis ad mstantiā creditoꝝ
ut ff· de Cura· bo· da· p totū ad quē pti
net de ipis bonis īuentariū facere nec
trī habet illam p̄fatem quā habz tutor
et Curator ad negotia īuitem cōparī vi
deantur ut nō· m·l· cū et nos minores
C· si adu·rem udi· et loco dnoꝝ reputa
tur ut· l· si si fundū ſ· si tutor ff· p cep
to· et· l· mēdum ſ· qui tutelam ff· de fun
ctis trī hnt illā p̄fatem q̄ hnt veri d
mm q̄ nō p̄nt vendere nec alienare
bona pupillorꝝ et mnorꝝ mſi ex cā iusta
et leḡptima ar udicis accedente dcr
to· q̄ sūt īmobiles uł tales q̄ mūt īmo
bilia ꝑputentur uł ex tpis cursu nō cor
rūpantur ut aurꝝ argentū et sp̄a ut l
magis puto ſ· nec passꝰ ff· de reb9 coꝝ
et· l· q̄ tutores C· de admī· tu· ꝓmo nec
de hȳs trīsigere nec donationē facere
possunt ut· l· nō solū C· de p̄dīs mnorꝝ
licet eis posset certe solui de redditibus
et fructibꝰ bonorꝝ suorꝝ pupillorꝝ ut· l·
sancim· et· l· constitutionez ff· de ad
mī· tu· Alÿ autē debitores ex alia cā
nō liberantur ꝓferte soluendo isti tu
tori uł curatori mſi iudicis mſuemē
te auctoritate ſ· m· distinctione tradi
tam trī ibi nō· C· si adu· solut· et deī
l· semꝰ· et mſh· quibus alie lit̄ ſ· nec·

admonendi et ibi p glo et fanat l aut
p̄tor ff. p̄mittitur et ff. quid tñ ff. de
mnor. et l lutg ff. tutele. ff. de admi
tu. pro quibus quidem oñibg p ipos tu
tores et curatores gestis et adminstrat
tenetur reddere frmta tutela et cura
debitā rōez. et relīq restituere ut. l. rō
nes et. l. adūsus C. de adim. tu. et ibi p
glo. et p hac adm̄stratione siū cor boa
tacite pignori obligata ut. l. p offitio
C de adim. tuto. litz hodie rñ iudex dare
uerit tutelam ul' curam fanat mstrō
cor bona obligari ff. aut aliud sriendō
q plezcg a tūtore ul' curatore rōstituat
actor ut msti. de cura ff. fi. et. l actor
ff. rem. ra. ha. qr tutor et curator no
possūt cōstituē ad lites p̄uēm ut. l.
neq tutores C. de p̄uēd. ez ad negotia
cr iudicialia sic ut. l si p̄uēm ff. si
tutores ff. man. // vñ dubitatur qua
forma debet cōstitui talis actor Bar.
in dcā. l. actor gr̄audit q duo debent
mīuenire vz mandatū tutor. ul' cura
toris et decretū iudic. sicq cōstituēdg
ē iudicio ut pbatur in. l. i. C. de actō
a. tu. ul' cu. da. et dcō ff. fi. msti. de
Cura. in qua cōstituē debet ff. in bar
sub. ē aliqua honesta cā ppt quā tutor
ul' curator p se ipm nō possit intēdere
gōm et adm̄stratiom hmoi ut habet
in. l. decreto ff. de adim. tu. et etiā tenet
ipe actor legit time constituty cane
rem ratam pupillū ac ipm tutore
ul' curatorez hītiz et in hoc dic a p
curatore ut disputat in dcā. l. actor

Ac executores

Audite q̄ natura et rōditio istoz execu
toz in aliquibg exequatur ipis tuto
ribus et Curatoribg in aliquibus dic
ab eis ut patebit ex sequentibg de qbg
executoribus traditur in. l. nulli C de
epis. et cle. et ibi cy. et doc. et in. l. id
qd' pauperibus co. ti. et bar. in l alio
herede ff. de ali. et cy. le. et spe. in tō
de mstr. edi. ff. nūc nō aliqua et p glo.
et tex. et doc. Jur. tam in r. tua nob
et r. Jo. qñ. de testō. li. vj. C Dico rq
tractatg plemori rogmtione sriendū
ē p ppos qui phibent cē executores
quibus rogmtis apebit qui p̄nt esse
executores 2o. videbitur de cor potes
tate 3o. in quibus differant a tutor
et Cura. C Sriendū q executor pt̄ su
in dupl vno nō largissime alio mō
large alio mō mg large p̄mo mō tō
phenditur quilibet qui aliena negō
tia gerit ul' exequitur puta p̄curator
ul' ñegō. gestū et sites p̄ripto vocabu
lo ab ethimologia vocabuli // 2o. rōp.

hendit eos qui sententias exequūtur
et ultias volūtates C 3o. phendit
solū nūtȳ et hȳ qui sñas et alia
iudicialia acta exequūtur l. executo
rem. C. de exec. rei iudi. // hoc exem
to tres ff. spēs. Nam quidaz ff. legit
tum quidā testamentum quidā nō da
tum sunt dictū ē i tutoribus legitī
aut appellantur hȳ quibg a iure da
nomto ul' cuiuli defertur potestas ex
equendi nolūtate ut puta epus pro
nomus. et caplm ut habetur i aut.
de eccla ti. ff. smat spāliter rñ ff. segn.
et ff. m oībg ex. de testa. c. tua nos. et
c. Johes et. l nulli et. l si quis ad de
clman. C. de epis. et cle. C Testamenta
rȳ sūt hȳ qui p testorem cōstituūt
ad hoc de quibg loquitur l. alio. de
ali. et cy. le. et dcā. l nulli et C tua
et c. Johes datum at sūt illi qui p
iudicem gstituūtur aliqñ ff. pro tuto
de quibg loquitur l. m. ff. i. de ali. et
cy. le. C Hȳs p̄missis credo ad p̄nti
pale ppositu vz qui st illi qui nō p̄nt
cē hmoi executores et breuiter rñdet
q p°. nō p̄nt cē fres mnores ut i cle.
exiuit de v. sign. quia m tali offitio
titur ut plurimū gtiatio petunt gt̄
regulā ſrī franciſſi gt̄ quā regulā nō
litz disputare ner eis pdest auctas cor
supior Ceteri vō mendicātes et rligi
osi de sin superioris licētia et nō aliter
p̄nt cē executores ut c. fi. m. pn. ex
de testa. li. vi. et nō. p bar. m. l. a filio
de ali. et ti. lega. Jt furiosq mēte capt
tȳ et sites qui nō p̄nt cē adiudicia n
ad negotia p̄uēs ex defectu sensuali
tatis repelluntur p ydēptitatem rōis
ab offitio executor. femina tñ bom̄ itel
lectȳ pt̄ cē executrix ut dcā. l. a filio
litz nō possit cē ad negotia p̄curatur
ut. l. alienaz C. de p̄uēd. et. l. feias ff.
eo. C Sup pt̄ate ipoz executor. vstat
de tribg dubitandum An plures exe
cutores sint plures tutores habeant
in solidū pt̄atem exequendi sic tutoēs
Jt an possint agere qt̄ herez et bo
na hereditaria pro ipa executione fi
enda alienare Jt an possint et q̄liter
p̄uēm cōstituere Jt et an de gestis
et tu teneantur rōez reddere C Quo
ad p̄mū an habeant pt̄atem gīt ul
in solidum fuerūt opy. varie Aly at
equipantes hos executores pluribg
tutoribg Aly at pluribg udicibg ut
refert spe. in ti. de mstru edi. ff. nō
vero aliqua ȝ. ff. nūquid ubi plures
et cy. in dcā. l. id qd' pauperibg i fi
q. que qō. hodie sopita ē. in r. fi. ex
tra de testa. li. vi. ubi ē applata opy

illos qui dixerūt cōit tñ eos exequi posse
msi m quatuor tāibus quibus dimisim pos
sunt exequi p̄mg ꝛ si vng ē mortug 2us
si fit absens tertig recusat exequi ut ibi
habetur ¶ Sz ē qn testor eis expresse mso
lidū gtulit ptātz Sz an habeant actione
gr̄ scriptū heredem p̄ executione fienda
distmgue aut st̄ executores gn̄ales aut
pticulares tm̄ puta ad faciendū capellaz
p̄mo cāū aut st̄ meri et puri executores
nullū ptinan gmodū et tr̄ sive sint
generales sive spāles hnt gdītione cr l
pall nullu et l si quis ad dclman cū sy
Aut nō st̄ meri executores ꝑ gmodū
ptinant ut puta si testor legauerit eis
centū et iussit p̄ eos distribui et tūc ha
bent actione ex testō ad ipa C gsequda
ut ꝓbatur m l si quis tito m pn̄ ff de
le. 1°. et m l si quis legatū ff de le. 1°.
et fant l finus plurium ꝑ nī quid ff de
le. 1°. de quo tnditur p Cy m l id qd pau
peribus m quarta qoc et p specu m dō
ꝑ nūc vō aliqua ꝛ et strias p executor
trā Sz nūquid executores sim̄ dati hnt
ptātem vendendi et alienandi ꝓpia auctē
de boms defuncti p distributione et execu
tione fienda spc m dō ꝛ ꝑ an executor
vī distmgueir Aut st̄ executores gn̄a
les nullo alio herede instituto et tūc pnt
vendere ut petuaz gūtant m vsū dpu
tatū aliq̄ no ar C de epi et Cle l orpha
notrophos Aut alig ē datg heres i tes
tamento ut voit attidit et nī eo silit
dati executores ad aliqua spālia exeq̄da
et tr̄ hꝫ gsidem An p testōrem sit eis da
ta et expresse cōcessa potestas alienandi
et tr̄ poterunt vendere Aut hoc ptās
nō ē eis cōcessa et tūc aut testōr dispo
suit res quasdam alienari et pecuniam
inde distribui et tr̄ lic nō declarauerit pso
nā p quā fieri debeat hec alienatio tū i dubio
p̄sumitur hoc tantū ipis executoribus de
mandasse qua p gressionem gn̄t p̄sūtur
gressio et añtedent ad illud nūm ar l
ad rem et l ad legatū ff de ptur Aut sup
alienatione fienda nichil disposuit et tr̄
vendere nō potuit ut p bar m l alio de
alu et Cy lega Quid at̄ si paupes x̄i
suit heredes instituti et data cūi executōes
ad distribuen bona mt̄ eos qualem habe
ant ipi executores p̄tātem i ipis boms
dic p loco heredū sunt et iō alienare po
terunt et actiones intentare ut dcm l
si quis ad dclman et Imo m r offitm
ext de testa et bar in dcm l alio Sed
pone p testōr dispensari mt̄ paupes
quaeritur quos paupes habebit eligere
executor ul ep̄s dic p illos de ciuitate
epi erequentis nisi spetialit̄ alios testōr
elegerit ut nō p bar m l centū C de āno
et tri li° xj°. et fiant dcm l nullu et l si
quis ad dclman ꝛ ubi at̄ et ꝛ sinat nul
lus Et nō p fienda ē distributio illis pau
peribus qui st̄ mendicantes si reperiāt
deinde alys mōri egestate laborantibus
ut dō ꝛ sinat et ꝛ p̄re vltra quātū
quāto tpe habeat hꝫ durare hoc offitū
executor reddetur p p̄āni tñ et nō vltra
quo finito deuoluitur ptās ad epm ut ha
betur m dns r tua et r Johes et l si
quis ad dclman et l nulli quā quidē po
testatem p legē ep̄o attributam nō pos
set testōr auferre ut nō m r tua et
m auct de ctrli ti ff si quis at̄ et p gns
qd eig fauore introductum ē nō pot
p eum remitti gr̄ l quod fauore C de le
gi et l si uder ff de mmo cū sy fact
l nemo pt̄ ff de le 1° Quarg quritur A
quo tpe cedat iste Annus an tpe mort
testōr An tpe scie ipius executor Et
an hoc tps sit vtile ul gtinuū Et bal
i dcm l id qd pauperibg determinat p au
ctt a tpre amotionis frē p epm et
sic a tpe scie vere ul ficte ut habetur i
c nos quidem et r tua extra de testa
Joh solent epi gn̄aliter fatere cōstitutōes
p quas monent gn̄aliter quoslibet exe
cutores sup eox executione fienda ve
rptē ꝑ m eū si qualitas p̄fitendi re
quireret tempus plixius ut puta si
executorē deputauit testōr ad cōstruen
dū mōsterium tr̄ ꝑ m firede de sen eius
ptās extenderetur post āni dū tñ ut
credo inchoasset opus j āuum Quam
opy sequitur bal ar m l si m et ubi
ff si quis finos de le 1° Vltrog qurit
An hic āng currit an cuentū cōditio
ms ul dici apposit legato ul mstit
determinat bal p non ar m l tali ff de
iur dot in rone sui et p hoc tiat qō
q si testōr mstituit filium suū i pube
rem heredem et si deresserit i pupilla
ri etate ul postea qn̄cūq̄ sine liberis
p eius hereditas dispensetur mt̄ pau
peres p ante euentum conditionis nō
curret hoc tēpg dispensanti ipis execu
toribus ratio ē qua hec cōditio videt
ita repetita in executione sinit ē appō
ta in principali dispōne ar m l quidam
testō ff si sēpty ff de le° 1° Amplius
pro latiori p̄missox doctrina quritur an
hic annus curret executori ignoranti
an executores nō sint aliqn̄ p̄ntes tes
tamento Bal determinat q nō qz ignoras
nō pt̄ exequi ar m l añplii ff de co q
p tuto Etiam si constitutio epi cēt ge
neralis quia impedito p ignorantiam
nō pt̄ culpa imputari ul negligētia
Talis n cōstitutio ē ius p̄toriū et p
gns tale tempus erit certum saltem

ad sñ ūtuum ut nō m l sup uacuam c
de tēpo ī mtrā trest mſi cōsuetudo ēt
m grūū ſm eum Idem determinat ſa
m l grenero ff de hys q no mſa vexptā
Cirra huiōi tpa pot sic distingui aliquā
do causa tpis mdunt fauorem ignorantis
et tē currit ignoranti ad eig smodū ut d
l grenero ff de mſa Rūrſ cursus tpis ī
diūnt sibi dapnū et tē nō currit ignoran
ti ut l nā sex ff de edi edic Rūrſ cursq
tpis mdunt nō dapnū ner fauorem et
tuē currit ignoranti ut m c statutū ex
de pbēn li vi ſm eundem ſar ubi s
ſz an hoc tps amm currit añ aditā heir
ditatem dint ipē q sic m relictis ad pi
as rās qua m eis nō attenditur aditio
hereditatis cū ea nō adhīta debeant ut
nō m l i c de sa sanc ect An aut tales
executores teneantur facere ūuentariū
tex ē q sic m dnā l nulli fanat etiā qđ
nō innotēscq et ibi etiā p Ja but licet
male ſuetur Vlterius quēritur an pen
dente lite mr ſrīptū heredem et vemētē
ab mtestato currat istud tempus ām vī
q sit qđ dubiū sit de viribus testī et per
gnūs de eox baylia et ptate et sic tā ḡ ī
pēditus nō vr eis tempus istud debe
currere ut sr dixi vel forte melius distiñ
uen vī aut n testm habet clausulam
codicillantem et tuē currit quia abūito
ē eis ptās et executio de mandata ar
nō m aut ex tā p doc et bar m l i
ff de iur codi et sic ressare habet iuris
impēdimentū Aut nō habet hanc clam
mſtam et tuē nō currit hoc tempus
talē pendente lite qua eox potestas ē
impedita iō nō currit sibi tempus ar l
i m fi C de āna exte Vt tū multa
ressare habeant et pñt libere ipi exe
cutores eox offm exercere cōsiliū ē q
testōr det sibi ptātem alienandi hoc mō
dans et gredens dicto testōr dictis suis
executoribq plenā et liberā licentiā po
testatē et facultatem distribuendi vendē
di obligandi et alienandi de boms suis
oībus et vnūſ ac eox singulis ppria
auctē ipōx et absq licentia et de cōsen
su suox heredum ul alterius eox tā añ
aditam hereditatem qđ post liberans
et absoluens ipōs executores ab huius
tam cōfectione et a rōe reddenda et q
plena fides pstetur libris eox si forte
ḡpelleretur aliquo tpe reddere rōnez
quo tāū aduenente idem testōr ipis
executoribus legauit totū id qđ ī quo
apparuerit eos dnā occasione debitores
remanere tr Et nō q etiā ī tutoribq
ē bonū ponere hanc ptē vltimā Vl
terius qritur circ q mstitutis heredibq
et datis executoribus quibq ē data ptās
exequendi mō quo sr heredes nō adeunt
hereditatem An tuē poterūt executores
añ aditā hereditatez bona vendere et dis
pensare dicit bar in dicta l alio qr nō
liue m testō sit mſta clā codicillaris si
ue nō ar m l si nemo ff de regī iurī
qr libtat relictū et dato tutele sunt fa
uorabilia et tū nō adita hereditate dpe
unt l ny ff de ma testō et l qui filio
ſ i ff de hē mſti et ibi nō et mſti de
co cau lib ca bo adi Sz m hys q legā
sunt ad pias cāas bal tenet contrā
ut sr vidimq Itē qritur quid si ipor
tet istud vbū licentiā p se sūptū dicat
Imo ī c cū ad monasterium m fi de
sta mo q īportat liberā voluntatez Sz
bar m dnā l alio dicit q solū īportat
arbitriū bom vir ar l fidei ſ ḡ ḡ
ff de le mo et l i c de sa sanc ect
vbi testōr habet licentiam disponēdi
et tū nō pt filiū pterire si aut ī orde
adinatur ūbium liberam tē latior ē at
tributa potās et absoluta ut nō m l
pterī cū libera ff de pūn et l fidei a
libtas ff de fidei lib et idem dicit ē m
vbo plena ar l si pnurator ad vnā c
de pcur et l i ff de testa mnh Vlt
qritur an tales executores qui hnt
ptātem alienandi possint pmutare
vī q nō ar ī l si pupillor ff si ptor
ff de rtbq co Ingtrarū facit l sicut ff
venditionis qui nō pi ul ypo sol
et her ē verior nā tale vbū venditionis
platū a psona puata gphendit m se
onem spem alienationis per quā tā
missa possit īpleri ar m l statuliber
a ceteris vo labeo ff de statu lib Ite
qritur an isti executores possint pe
cuniaz deputatā p testōrem ad itū vsū
puta ad maritan aliquas puellas qui
tere ni aliū vsū puta ad fiendū vnā
capellam et dicen ē q nō sine licētia
et auctoritate pape ut m Cle ī pn
extī de religios de ad qđ fiant trā m
l i ff de admr re ad tuū pti et qđ
habetur m l legatū cū l sē et ibi pe
bar ff de vsuf lega Vlterius qritur
an hy executores quibus talis alienā
di ptās ē concessa possent vendere
dnuz et possionē trāsferre in empto
rē sine cōsensu heredis vī q sic ar ī
l ny et qđ ibi nō C qū dr eps nō ē
et dnā l alio de ānu lega Et quia he
res nō pot īpedire officiū executoris nec
resistere pmū testōris dispositum ar
m l si ego ſ i ff de le ny Dubitam
tenent gtrarū quia nisi heres cōsen
tiat ul prius de possione exeat non
pdit dnuz ar l si fistulas ff fun de
ff de gtrahen empt Ner ob si dicat

ſufficiat q̄ emptor mduratur ī possionē
liz nō gstituatur vers possor ff de fīdo
do· l· si fundū qua stipulatur q̄ illa lex
loquitur q̄n mmg vendebat hic autē nō
sit ꝑ eius mīster Ad qd̄ facit l· si quis
ꝓhibuerit ff· de publi et liz habeant
executores ptātem a testatore nō tm̄
pot testator facere q̄ mt̄ vnos dmuz
tm̄ seat sine possione ut l· nemo pot̄
ff· de le· i· et hanc ptem sequitur bal·
dus ꝙ ꝑm cū tale cē remedium q̄ ēp
tor agat ex cōtractu gtra heredem et
sequēretur ab eo possessionem et dm̄
um mte Judice ar· m· l· cū vnūsas
ſ· cū emptor ff· de arqu poss· qua nō
liceret ipi executōi ꝓpia autē repellē
heredem de possione ut l· nō ē singu
lis ff· de regl· iur· Hz an hēs sit re
quendus executoribus nec testārijs
quas vendere volunt dic̄ bar· q̄ sic
ar· m· l· si t̄ electio ſ· fi· ff· de opti· le·
Quibus rebus sic exibit t̄ ordo tenē
dus m caz alienatione talis erit vz
t̄ erit m coz arbitrio eligere et ven
dere quas res voluerint dū tm̄ bona
fide se habuerint nā ꝙ modico nō cō
cederetur venditio magm ptio ar· ī
l· magl puto ſ· ne passim ff· de reb̄
eo quēta· l· creditor ſ· lutig ff· mandti
Si nō nō hnt liberā ptātem ſ· simpli
cem facultatem relatam ad arbitri
um bom vir ut s· dictū ē tuē nō po
terunt quas res voluerint eligere
et vendere ſ· quando erit ordo tradit̄
m drō ſ· ne passim cū ſq· Et cū hac
distinctione debet intelligi glo· m· l·
penlt C· qn̄ dicit· nō ē opus et m· l·
ꝙdiu C· de distrac· pigno· verūptn̄ ī
venditione fienda prius debet requi
et admoneri heres ut si p̄sens ven
ditiom ſm bar· sit qui ius executo
res siue tm̄ libera siue sine libera ar·
l· creditor ff· de distrac· pig· et l· i· ſ·
cū dic· ff· si tm̄ plg q̄· p· l· fal· pro tg
latori doctrina sic tenendum ē ſm eū ꝙ
aliq̄ st̄ plures ul vng hntes ptātem
alienandi gressam a lege Aliq̄ hnt·
hanc ptātem ab hoie pmo tm̄ requi
tur admonitio ptis et requisitio ut li
cite ꝓcedere habeat alienā ut ꝓbat̄
et not̄ in lege a duo pio· ſ· ī incendio
ne ff· de re· iudi· et p cyn· m· l· ut ꝓpos
C· de exm· rei· iudi· et· l· ab executore
C· quo ap· nō recip· Ex aut̄ cāu sub
distinctue Aut talis fuit abītio et pos
tea voluntaria ut ē illa q̄ ꝓcurī a dnō
creditur et tuē in alienatione p ꝓcurz
fienda nō ē dns requirēn· Hz si dns
velit alienationē impedire debet et
denūtiare ne alienet ut l· si mandasse
ff· mandati Aut talis ptās fuit ab ītio
voluntaria ſ· postea ē ſta nūcia et tuē
Aut illa ptās fuit determinata et tē
nō ē nūcia rētractatio ut· l· fi· ſ· i· C· de
usur· do· ipe Aut nō fuit limitata et
tē exigitur rētractatio ut· l· creditor
C· de distrac· pigno hoc ꝙ ē executor
officii licet fuerit respectu testōris ab
ītio voluntarii q̄tū tm̄ ad heredē ē ne
cessarii et quia de p̄uidicio heredis a
gitur cui· rei p̄uidicū qd̄ nō fuit limi
tatum pro tanto eius rethoratio fien
da ē nūcio qd̄ vex credo msi a testōre
huig rētractionis fuit fta rēissio
Ultra q̄ritur An hn executores possit
huiōi bona vendere hita fide de ptio sic
plexq̄ sit añ q̄ denūciat tps ām Bar·
ubi s· distinguit Aut hnt ptātem nū
libera et tuē vendere poterunt tio ꝓ
cos dato ad solutionē p̄tis Aut nō hnt
hanc ptātem et tuē nō poterunt sic
vendere fide habita de p̄tio p· l· si pnūs
ff· de iurisd· fisci· l· a diuo pio ſ· si emptor
ff· de re· iudi· uēdita· l· qui tome ſ· tali
anchus in fi· ff· de ꝛ· ob· et sic p hoc
sequitur q̄ nō suffiunt executoribus cō
fiteri se petuaz rerepisse qua ꝓ hoc
nō impletur cū eis mandata ar· m· l·
ſ· nullis ſ· ꝙ mde· ff· ad macedo debet ꝙ
notarig qui facit mistrīm venditionis
in cōdicere q̄ ptium ipius rei fuit in
ipius p̄ntia ipis executoribg nūātum
et tuē plene ꝓbabit licet nō apparcat q̄
ipm fuerit guisum in sōlonem legatoz
ar· m· l· i· ſ· nō autem ff· de exāi· Item
queritur quid si hec res venditā p exe
cutorem postea fuerit euicta gtra q̄
agere debebit emptor fendo tent̄
heredem ar· m· l· i· ſ· fi· ff· de pigno·
actī et l· nulls ſ· si pnūrator ff· de actī
emp· facit totg ille titulg C· ere· euic·
pigno ſ· m bar· Postea q̄ritur an hn
executores possint pnūrz constituere
vbi distinguc Aut volunt cōstituē
ad negotia extra uditialia et tuē pos
sunt aut ad uditia et tuē añ lit· gtē
nō p̄nt ſ· lite gtestata sic exemplo tu
toz ut habetur m· l· neq̄ tutores C· de
pnūr· sup quo vide plenus qd̄ not̄ Sper
m drō ſ· nūc aliqua ꝛ· ſ· nūq̄ añ lit·
cōtt Deinde q̄ritur an executor deputatus ad distribuendū pauperibg pos
sit eligere filium spuriū ipius testōris
tāq̄ pauperem et m eū facere distribu
tionē so· dic· ſa· de arc· et post cū sal·
q̄ nō sine fit executor legitimus ut
epus sine testārig quia oīm cāu talis
filius nec p se nec p mediā psonā pot̄
quitq̄ impetre ex bonis paterms ar· ff·

de vul. et pupil. l. si is qui ne ī dubio
vē ipi exrcutor liberū arbitriū gressū
disponen. contra ius ff. de rtu. nup.
l. qī. qī et ff. ad mūn. l. luno ꝑ. ner pos
set talis testator tale arbitriū cōtedere
ar. le nemo de le. 1°. tñ possent hmc
spurio alimenta distribui mspecto in
canomto ar. c. nī hiret exē de eo qd dix
ī ma. qī. pol. p adul. ß de iure milli nō
pauc ex gplexu C. de neph. nup. dū
tñ nō fieret fraus legi sub tali tolōe
alimentor distribuen. m eū bona v
musa ul ptem maiorē ipōr ſm bal.
ar. m. l. fi. de exrcto Et si forte epus ul
exrcutor m eum distribuendo fraudē
gmitteret nō ꝓpterea fiscus a spurio
possit ipa bona tāq ab mdigno ven
dicare ß ipē epūs ul exrcutor gt fm
siuū vemens illa reuocabit ar. nō. p
Jnno. m. c. m hīs exē de offi. dele. ner
pscrip°. obstabit etiā si longo tpe spu
rig possederit qr eig titulg tāq ī pro
batus ꝓ nullo reputatur vñ nō pe
rint pscriptione ar. m. l. ꝑ legato ff.
ꝑ legā. msi spatio xxx. anor possed
rit quo tpe oīa ius tollitur ut l. sic
c. de pscrip. xxx. an. psumitur tñ boa
fides ꝓpt superiorīs auctem ut. l. gnā
liter ff. de nova Quare an exrcutor
deputatg ad solueñ. male ablata possit
soluere alia debita ex rē honesta arbi
q nō in c. si res xim. q. m. Sz an
exrcutor ad pias causas teneatur fa
cere īuentariū tex. dicit qd sic ī dcā
l. nulli ꝙ. cū me et in hoc equiparatur
tutori et curatori fiunt dcā. l. si quis
ad dcl'm añ. de quo nō. spe. m dcō. ſ.
nuē aliqua ꝙ. Sz an teneatur facere
īuentariū Tenetur etiā exrcutor de
gestis et adm̄istratis p eū debitā rō
dere rōem epō vorātis et pūtibg he
redibus et alijs quor mterē ar. C.
si ut se. abhere. absti. l. v. eū autē ibi
posita de quo latius vide qd nō. sper
in dcō. ff. nē aliqua ꝙ ß an simpr
gmissang Sz cui reddet epūs rōem
ßnādo qd soli deo ar. m c. mresponga
bili de offi. ordi. Sz vsq ad qd temp
potent exrcutor ꝑ epm gpelli reddere
rōem dicit Bay. qd vsq ad xl. ānos
nā ꝓsequitur m hoc ius pauper qd
durat xl. ānos ut m autē de exrcto ti
tu. ff. Item si ꝑ temporalibus Sz h
ārtur nūquid in reddenda tli rōne
credendū erit liberis exrcutor smgu
lor dicat spe. m quibus descripte ſt
distributiones qd sic eor mtuemēte
Juramento qd vera ſt que m ipis li
beris descripta reperiuntur qd iuramē
tū habebit epus eis deferre mspecta
qualitate psonar ipōr exrcutor nā
cū habeant liberā paupem ad mīstran
one qd tale iuramentū deferre C
Sz quid dicemg si testor mandauer
gstruī cappellam Et hic exrcutor ī rone
reddenda nō pot liquide pbare de expēs
qr opifices suī mortui ner ipe sciunt
scripturam ul' libr facere Quid erit
faciendū dicit Bal. qd vocandi erunt du
o ul' tres opifices m arte ista periti qui
ipm opus videant et diligenter examin
nent ꝙtū materie et opar m ipa ma
pella construenda mtuenisse potuit
nā ex qualitate tpis et opis adhibita
pūsiūtur qntitas ipar expen. ar. ī aut
de nō alien. ff. qd aut Et nō ſm cum
q alio nō apparente pūsiūt opus ab ipo
exrcutore fm ar. m. l. fi. c. de alie. a
pu. pūstan // postremo qritur plūbg
datis exrcutoribg si oēs ul' vng decē
serit ad quem defūcti exrcuit deferre
tur ptās dic ut nō spem. m dcō. ſ.
nuē aliqua ꝙ. ß si alter ex duobus
Que disputatio hodie ē scripta p ea
que nōn m c. fi. exē de testa li°. vi°.

Amolonistas et sme

Hoc vbum amolonista ē
ꝙ vbū ghreū et eig siginfi
catio ē ſm latinos ut exponatur
ī sme rōne reddenda iut traditur
ni. l. quidam dtedens m pn. ff. de ad
mi. tu. per qd pot gphendere q linis
na ghreca ē brevior et dulcior quā la
tina trī C Demde hic adūte q licet
testator hic liceret tutorem ul exe
cutorem a rōne reddenda nō tñ sūt
excusati quo minus ea que penes se
extant de boms pupillaribg aut dolo
desierit possidere restitutionē facere
et de eis rōnem reddere gpellantur
ỹ°. si testator tutori legauit qdquid
p eū deberi contigerit occasione ip
sius tutele adm̄istrate tale legatum
nō extenditur ad dolose gmissa ut
apud se existentia ul' ītenta ut dcā
l. quidam dtedens m pn. ad qd sunt
l. nō solū le. ỹ°. ſ. penlt. et l. aurelio
ſ. fi. ff. de libe. legā. et nō glo. m. l.
cū nrūtatem C. de fidig Et pot ce rō
quia reddere hanc rōem introduxit
ē pūncipalit favore pupilli ul' adulti
nō ꝙ absolute nō vī ꝑ testōrem remit
ti posse ar. m. l. scire C. ut impos. le
gā. facit. l. nemo de le. 1°. qbatur ī dcā
l. quidam dtedens ꝙ. nemo Jdeo ne
derem m usufructuario cui frā ē per
testōrem liberatio a rōne reddēdi nā
cū vti debeat salua rer substantia
tenetur finito usufructu de ꝓpietate

rōnē reddere et restitutionē facere nō ob
stante ipa libertatione ar m dtā l. seue
et l. nemo et l. 1. C de vsuf. Et q nō m
nus astringitur vsufructuariꝰ salua sa
rere bona dñm ꝓprietariꝰ qꝫ ipe tutor bo
na pupilli tr.

Cum debita sollemp
nitate

§ Hic nota qꝫ qulibet tutor
et Curator astringitur
inuentariū facere ut s. dixi alr dne
gatur sibi administratio facit l. tutor q
reptoriū de adim. tu. n fuerit p tes
tamentoriē remiss l. fi. C. arbi tu pot
tñ si vult facere ar. l. si quis m ꝑscribeñ
C. de par. et l. si iudex. ff de mnoꝝ //
Adūte qꝫ lic talis tutor excusetur si nō
fuit inuentariū forte tñ ne res pupil
li cadant m sinistriū poterit iudex ex
offitio suo facere quādam descriptionē
ipoꝝ bonoꝝ sic m sili dr. et nōtur per
doc. m l. facultas C. de Jur. fi. li. xo
et ꝑ bar. m l. et ꝑ. eligitur de uen.
po. m. facit dtā l. 1 §. qꝫ si nūdū et
scripsi sup forma sayementi tr.

Ad etatem xxv ñ anoꝝ

Tutela finitur m masculo ī xiiij. āno
m fēa m xij. ut īsti. qui mo. tu. fi.
post pñ. et C. qñ tu. ul cu. l. fi. vnde
ꝓtendo m administratione vltra id tēpꝰ
hoc facier tāqꝫ curator Cuꝰ offitiū du
rat vsqꝫ ad xxv. an. adulti ut msh. de
Cura m pñ. tñ ibi nō. et si vnꝰ vnꝰ
et eiusdem ꝑsone pt cē sil. tutor et cu
rator ut ꝓbatur m l. fi. C. tutor post
m fi. ff. de tu. et ra. dis. et ex hoc se
qꝫ qꝫ cꝫ tali administratione ꝑ vñ diuisitatē
tpm diuisitantur actiones quibꝰ ad
ulto obligatur nā tpe pupillaris etatis
tenebitur actione tutele pro alio nō
sequenti tpe tenebitur negotioꝝ gestoꝝ
actor ut habetur m dtā. l. tutor ī fi.

Debitam rationem

Aduite petitur. n. de tribus rōnē red
di vz de tutela de Cura et de excusatoria
pro qua rōne reddenda puto oīa bona
tē pignora obligata ar. m l. qꝫ offitio
C. de adim. tu. qz an idem erunt nō me
mini me legisse Modo queritur an
pendente tutela possit tutor ꝓpelli ad
rōem reddendam tutele sue dic qꝫ nō ꝑ
differend tē donec tutela sit finita ut
l. missi finita et l. si tñ adhuc ff. de tu
tel. et ra. di. Et eodem mō nō potest pe
a Curatore cō reddi durante curatiōe
ut l. rōes et l. ij. C. de adim. tu. de qꝫ
ꝑ doc. m dtā. l. ij. Cū aut finita fuerit
tutela ul Cura tūc agi poterit contr
tutorē actione tutele et contra curat.
actione negoꝝ gesti ut dtā. l. missi finita
m fi et ad prm. Ad quā rōnez reddendā
ꝓpellere debet offitio mitenario iudex ip
sos tutores et Curatores l. 1. §. offitio
ff. de tute et ra. distra. m qua rōne ipm
tabit tutor et Curator pupillo et ad
ulto quidquid ipenderint īutilitatē ipiꝰ
pupilli ul adulti ut l. ij. ff. ubi pu
edu. debe. et nō. m. l. supty C. de admi.
tutoꝝ et l. 1. §. ꝑterea ff. de ꝑtino iu
di tute Et si forte p modū excipiendi
nō fuerit hīta coꝝ suptuū ꝓpensatio
poterit ꝑ uiā agendi postea peti pīꝰ
tutorem et curatorē misi eiꝰ ꝓpensato
fuisset exp̄sse ꝑ iudicē ꝛeꝑbata ut ha
betur m dtō §. ꝑterea facit l. qd ī dicꝰ
§. si rōem ff. de ꝓpti. Et nō. qꝫ sufficit
ipī tutori ul curatori a pñ. bñ gessisse
et impendisse etiā si euentꝰ ꝓtrariꝰ
sit secutꝰ ut habetur m. l. ij §. sufficit
ff. de ꝓtrario iudi tute pot. n tutor ag
noscere bonā fidem et que ꝑ eū bona
fide gesta sunt rata hīda erunt ut. l.
quoti §. demꝫ Impator et. l. cū plures
§ 1. ff. de adim. tu. facit. l. nō ē ignotū
et l. si bona tam. C. de adm. tu. ner po
terit ipe tutor ul curator tales sup̄tus
petere a pupillo ul adulto nisi tutela
ul cura finita ut. l. 1. §. finito ff. de iō
tinno iudi. tute ut s. dixit cꝫūso.
Quid autē dicēs ēre adultꝰ differt
petē malitiose rōez sibi reddi ab olim suo
tutore donec tutor detersit meditatus
mīse ipm qꝫ heredes tutoris nescient
reddere rōem et sic m totū ꝓdēpnabūt
ut l. 1. et ij. C. de hē. tuto. Quid erit
fiendū Certe dic qꝫ tutor debet sepe de
mūtiare ipī adulto qꝫ vult sibi reddere ra
tionē tutele qui sibi m hoc abaubedies
erit mdr debebit tutor eū ratam facere
coram iudice ꝑ quē rogetur rōnē reddr
ul sustinere ut ē tex. et glo. m l. fi. C.
de vsur. pupillar. Ꝑterea q̄ritur si sūt
plures testamētarij ul legitimi tutores
An oēs msolidū tenentur hanc rōnez
reddere distinguo Aut oēs gesserūt tute
lam aut quidam sic et quidam non ꝑ
tāū aut oēs sunt soluendo et tr diuidi
tur actio mī eos exemplo plurū fideiuſ
soꝝ Aut nō soluendo sunt et tr qulibet
quemtur iuxta facultatē suā et si vnꝰ
ꝑ alio aliquid soluerit ab illo repetet vñ
q actione tutele ul dnīa a pupillo cessa
ut habetur m. l. 1. §. nūc tr̄tremus
ff. de tute et tu. di. Ꝛ. tāū ꝑius quem
endus ē ille qui nō gessit ut nōt. ī l. 1.
et ij. C. de diuiden. tu. et. l. 1. C. si tu nō
gess. Quid si oēs gesserunt et sunt di
uersi fori hntes diuisos iudices q̄ iter-

quemẽtur pro hac rone reddenda dic q
ꝑses seu dns puñe dabit vnũ iudicem
roiã quo oĩs quementur ne ipius rã
gtmenta diudantur ut ẽ trx m l oĉs
tutores C ar tute et ibi nõ Et nõ q
hmõi actiones qui dantur renꝓte cont
tutorem et tutori cont pupilli tñ seimt
m eox heredes tam actiue q̃ passiue ut
dã l i ff hanc actionẽ et ff fi ff de tute
et ra dif et C de hẽ tu l fi veruptñ
heres tutoris nõ ꝓ oĩa tenetur de dolo et
lata culpa defuncti ner etiã de eig culpa
leui ul lemissima msi m tribꝰ cãbꝰ p̃?
si lis fuerit gtestata gt ipm tutorem
2us si heres m eũ gsensent ex tali cul
pa /3o si tutor gtam fecerit ut her ha
bentur m l i C de hẽ tu Ht liꝯ ꝓt
nõ fim ul nõ exibitum ĩuentarii tot
tutorem uretur m litem nõ tñ iurat
gtra eig heredes msi sic fuerit cõtestata
gt ipm defuncti ff nõ tenebitur ꝓt
tutoris dlum ut dixi tñ ipe heres ex
suo ꝓpio dolo quemetur ut nõ m l ij
m fi et l alio C de m li uran Colte
rio queritur Qua forma predi i hac
actione seu rõne reddenda dic bitur
q̃ iudex eliget bonos viros seu arbitros
exceptos et ydoneos m calculo taliũ ra
tionũ rorã quibus tutor exhibebit ĩuen
tarii et libriũ m quo st descripta data
et quibus et oĩbꝰ alys dependentibus
et gnexis tñ diligentia aduzans q si
ceptum fuerit pupillũ debitorẽ tutor
ipsiũ gdepnabunt et egt liꝯ ff Jurĩ
regulas ipe met iudex debet ce calcula
tor ut habetur m dã l v ff officio ff
de tute et m distra et l ij ff ubi pup
edu de Sz nũquid stabunt isti calcula
tores oĩbus hys que descripta apparebit
ĩmuentario dic q sic nã i p̃iudicium
tutori plenam fidem faciũt ĩuentariũ
adeo q nõ possit ꝓbare gtrariũ l fi
C ar tu et s dixi Sequ forma libelli q̃
agitur ut patta ſuentur

Coram vob

d vicario agit et m
iure exponit nõ ĩmo
dũ solempms libelli
ff qualis talis petitio
ms et simplicis facti narrationis philipp̃
gtra et aduſꝰ bla et quãlibet ꝑsonã ꝓ

eo et eig noĩe m iudicio legittime ꝓpnt
dicens et ꝓponens idem philippꝰ q̃
ẋtentibꝰ mit eos varys et diuſis dis
cordys et gtũsys et sup m calculati
et facti ĩuitem plene dissenſ rationibꝰ
datoꝝ et receptoꝝ hmõi mde tñ mtiue
mentibus ad hoc annexis ipis philippꝰ
et bla pueneruntad mſia septas que
tiones pacta et tñsactiones solẽpn ſti
pulatione ac eox ꝓpio iuramento fir
matas vz q ipe bla deberet ire i angliã
et flandriam et emere de ꝓpia pecunia
ipius philippi balas Centum lane fine
deme q ipe blasius sibi haberet ac re
tmeret domũ vnã positam et iacentem
m papia Cui coheret tre Et ipe philip
sibi haberet ac retmeret vineã vnam
ptich x positam m tra castrigly Cui co
heret tre Qꝫ ĩuitem facere deberent
generalem gfessionem liberationẽ et ab
solutionẽ de oĩbus et singulis que alter
ab altero et egũso petere potuiſſet qua
cũq̃ rõne ul cã a dõo tpe retro Dicit
misuper ipe philippus q vltra p̃missa
guem et ꝓmisit ipe bla vendere dõo
philippo vnã petiã pati ptich C posi
tam sup territorio vicinden p̃tio floren
ctt cui coheret tre pro ut de p̃dõis cõ
stat pubcũ mſtio tradito et rogato per
G nõrum anno curso a ctt tre die
et mense m eo contentis Kursium q̃ dic
et ꝓmt idem philippꝰ q̃ dicta guem
ones pacta et tñsactiones ĩpleant et ex
ecutioni mandant q̃ ptẽ sua ner p eũ
stetit ner stabit ner stare intendit q
mmg oĩa impleantur et fiant aut m
dã mſtro expſſa st et q dcs bal pre
dicta oĩa et singula ad impleri p eius
ptem requisant q̃q̃ sepius dc et sup hiis
montus et interpellatꝰ finit pnipali
ter q̃ adimplere recusat Quare tu pre
dicta vera sint petit et requirit dictus
philippꝰ quatenꝰ p viã diffinitiuã sen
tentiam gdepnendo et cõdepnatum iuris
remedys ꝓpellatis sstñ bla ad obser
uandum implendum et exequendum
q̃ ptẽ sua quentiones sstãs et pẽa et
tñsactis et in dãpms et intẽ et expen
sis et factis p dictũ philippũ actri
cione p̃dicta et in futuꝝ patiendis et
fiendis de quibus protestatur diducten
tre Saluo tre nõ distinguens tre

Coram vob Attendeñ ibi rationibꝫ trꝫ. & istis rationibus plene nõ Azo. in tit. de edendo ff. nuc. de edictone rõnũ Est aũ ratio q̃dam scriptura datoꝝ et receptoꝝ cũ negotiationis ḡis Queritur an de huiꝰ rõibꝫ sit facienda copia et cui⁹ interest dic ut nõ s. in forma opponendi gtra mstrũ. de quibus rationibus traditur m. l. i. penult. et. ff. C. de eden. et l. i. C. de cirro. cal. et l. si quis ex argentarijs co. tit. et bar. i. l. nuda ff. de dona. Queritur titꝫ agit gt. secum peteñ. ab eo ḡ. Centum in qbꝫ stipulata et calculata tunc rõne ipe ḡayus remansit debitor dicti titꝫ et confessꝫ est se debitorem de ipa ꝑcentate de quo calculo cõfessione et rõne ꝓbatur p duos vel duos testes Queritur an dictꝫ ḡayus debeat gdepnari ad soluendi dicta Centũ Et arguitur ꝙ pte ḡay. ꝙ debeat absl. ut ꝑ. quia nuda ratio ab mstratione tue nõ tenet nec effectũ ꝓduxit ut ꝓbat. m. l. nuda ff. de dona. ꝑ. lec. glo. ibi positam sicut nec stipꝰ valet sme cũ ut. l. ij. ꝑ. circa ff. de dolo. exceptione nec alia obligatio ul. cõfessio sme causa tenet ut l. tũ de mdebito m fi. ff. de ꝓba. ꝑ in hac rõne nulla apparet cã mstra ḡ. trꝫ. ꝓterea ista talis ratio sic ḡtenet valuit. gclusa tũ nõ appeat de eius pncipio et ꝓgressu et cuplis datis et receptis dicꝫ obscura et confusa et obtẽdit cẽ nulla ut ꝓbat. m tex. m dicta l. argentarius ff. edi. aut. cũ sꝝ i. nõ. ꝓterea ista ratio potuit cẽ fundata su ꝑ rebus turpibus et inhonestis seu a iure reꝓbatis et sic valere nõ debet ar. m. l. tũ duobꝫ m fi. et l. qd autẽ ex furto cui l. se. ff. ꝙ sotio et l. si re municipandi. ff. rei turpis ff. manifꝫ mt. ꝑdones ff. ro. di. fact l. ḡnaliter et l. si plagi ff. de ꝛ. ob. nã destructo fundamento i. q. i. cũ paulꝫ Ad oppositum aut ꝙ ḡayus sit gdepnandꝫ arguitur sic regulariter traditur ꝙ ratiõm et calculo stari debet msi de errore calculi ꝓbetur l. i. C. de cirro. cal. et ibi p Cy. et alios dt hic supponitur ꝙ ml. de errore p ḡayum ꝓbatũ cẽ ꝙ hec ratio calculata cẽ p vtrãqꝫ ptem et ipe ḡayus cõfessus cẽ et se cõtutu vorauit debitorem fore ipiꝫ titꝫ sic ꝙ ista cõfessio frã pnte pte ꝓbat ut nõ. m. l. i. C. de confessꝫ. et cẽ trꝫ i. l. publia m fi. ibi Jtẽ. ex cõe pris vñ ff. de post cõfirmatur her quoꝫ si ipe ḡayꝫ surpsisset se debitorem tm in libro suaꝝ priuataꝝ rõnũ ut dicta l. rõnes m fi. C. de ꝓba. et nõ. m. l. qdaꝫ ff. nũmularios ff. de edendo cuꝛo eodẽ mõ cũ fra rõne ptis pñte ex pte confessus e se debitorem cẽ et hanc pte seq videtur bar. in dicta l. nuda nec ob qd dicitur fra sme cã qua hoc cẽ ftm est cui iusta cã illa q̃ ꝑsuptue saltẽ m cludit m ipa rõne calculata cuꝛ que tutem data sit et recepta m quibus datis et receptis potiꝰ ꝑsuitur tua habilis et honesta ꝙ mhabilis et mhonesta ar. l. mito ff. ꝙ sotio et. l. quotꝫ ff. de reꝫ dub. cũ sꝝ. qd quidẽ manifeste ꝓbatur m dicta l. i. m fine C. de cirro. talen. suꝑto ar.to ab errore Cessante nec ob ꝙ ratio sit edenda a capite qz illud ꝓdit añ rõnem contrlusam ul si error in cui calculo ꝓbaret. seq aut post gclusionem rõns ubi quis se fundat ex rõne cõclusa alit nũqꝫ ecẽt dare sme rõibus mercatoruũ Qui aũ cirorem allegat illũ ꝓbare debet ut nõ i dicta l. i. et nõ. Cy. m. l. sicut iniquum C. de fide mstru.

Conuentiones & Istud ꝛbũ cẽ tñaliꝫ aliquo alio nã gphendit ocs gtractꝫ et distractꝫ ut m. l. i. ff. Conuentiones et ff. adeo ff. de pac. sicꝫ bonũ e cõsiliuꝫ vti isto ꝛbo i istrũ vnde si dicat i mstrõ talis q̃ucint dare fundum titio ꝙ decem emit vendit licet nõ dixerit ꝙ vendidit

Pacta & Diffinitur pactuꝫ iuncto tex. cũ glo. sic pactũ e duoꝝ ul pluriũ in idẽ diñ ul faciendi causa gtrahende ul tollende obligatois alti ex eis ꝙ altri pastendo consensus ut l. i. ff. de pac. et ꝑ Azo. m suma de pac. Intendũ e ꝙ multe sunt diuisiones pactoꝝ Quedam em sunt pacta inominata que stant m ḡnali noie quedam sunt nominata q tũ secunt m aliquod spale nomen gtractꝫ ut m empti locati trꝫ ff. de pac. l. i. m fi. Quedam sꝝ pacta vtilia quedam mutilia vtiliũ quedã sunt ꝑ lem legem q̃dam ꝓter legem ut nõ. m. l. patisñ. ff. de pac. Inutiliũ q̃dã uero sunt iutilia rõne psonaꝝ ut mt. prem et filiũ i ptãte cõstitutum et mt. viri et vxorem qñ pactũ contmet donatione cẽ ut mter officiales et subditi et silia ex.m etiã i furioso pupillo mente capto ꝙdigo ciu boms mterdictis e mõregi hñte curatore Quedam sunt iutilia rõe rei sup quibus pactũ mterponitur quia nõ sunt in rei natura ul ipossi

bile ē id dari uł fieri Quedam sunt
ĩutilia rone turpitudims et mhonestatis aut qua contra bonos mores //
Quedam st ĩutilia tā ꝑ rei publice g
trraria q̄ oiā ĩo dicuntur ĩutilia qua
p legem reprobata aliqua ustu sub
sistente cā ut l. pacta q̄ cont' C. de pac.
et plene dic̄ p Azo. ī sūma de pactis
Amplius pactoꝝ utiluꝫ alia ē diuisio nam q̄dam sut̄ psonalia q̄ nō trāseunt ad heredem uł aliam psonam
Quedam aut realia hoc ē trānsitoria
m heredes fideiussores et correos ut
nō. m. l. si vng ff. an oiā l. idem ī duobus ff. psonale et ff. fi. trā. l. se. et. l.
et heredi ff. fi. et. l. si vng in pn̄. ff.
de pactis In dubio aut pſumuntur
cē potiꝰ realia ꝙ psonalia ut l. uni
gentium ff. pactoꝝ ꝑ. vtr ff. de pactis
Insi ē alia diuisio notanda nā q̄daꝫ
sunt pacta nuda quedam nō vestita
ut notāt p glo. et doc. m. l. uni gent.
ff. ꝑ trā nulla ff. de pactis Quedam aut
st nuda. pmunt exceptionē et nullam
actionē de iure ciuili ꝛꝫ de iure Canonico etiam pmunt actionē ut nō. ī r.
ex. de pactis et ibi ꝑ Imo. Que nō
st vestita vtrimq; paruit actionē et
exceptionē ut ibi nō. quia talia pacta
vestita dīr iuuari lege ut l legitimā
ff. de pactis vñ quatuor o pant̄ / primo
pmit / 2o mformant / 3o eliduit et / 4o
pimunt q̄ declā ut m quid glo. et Cy.
in l. pacta C. eo. Restat q̄rere quot
et quibus modis pacta uestiantur et
dico q̄ vestiuntur octo mōis / re / verbis /
litteris / rei mtuentu / consensu / tolerentia cōtractꝰ / legis auxilio / et operis ĩitio ut nō. m dcō ff. ꝑ trā nulla p
glo. et bar. de pactis q̄ vestiūtur tolerentia ctractꝰ patet Exm cū vendi
tiom locatiom uł alti sili ctr̄tu nominato pacta aliqua apponūtur ut
C. de pactis Inter empto. et ven. l. ij.
et l. legem C. de pac. et ibi plene per
Ja. bu. et m. l. pacta quenta ff. de ctr̄
hen. ēpt et de ipis pactis pot̄ loqui
pūs libello que pacta apposita uirtute ctr̄tum sut̄ m tōi vsu ad quoꝝ obseruantiā quis cōpellitur actione ex
eo ctr̄tu uirtute q̄ st̄ apposita ut nō ī
dcō ff. ꝑ trā nulla Et aduite q̄ pacta
facta p tutorem bona fide uł curatorē
aut p curēm spālem uł gnālem cuz
libera ualent et tenent ut l. i. ff. pti
m fi. trā. l. se. et. l. tutores et. l. gñi
ē. ff. fi. et ff. si cur. co. ti? Quid si
plura mtuenerunt pacta ctrariadicta ꝙ ultiā derogant prioribꝰ ut l. pacta nouissima C. de pac. et. l. emptor. ī
pn̄. et. l. tale pactū ff. i. et. l. si vnus ff.
et q̄ in spē ff. de pac. Et si forte pacta
sint cōsonantia fuerint dubia et obscura in mtꝑtanda sunt cont̄ pferentē l. uerbis ff. de pact. et. l. labeo et. l. nūc
lege ff. de ctrah. empt. Et si vtriusq;
pactisrentis ctrarium ner sit pressum ad
facti exercitī solo ctrario consensu ītēmente potuerūt pactisrentes ab ipis pactis et quentiombus discedere ubi aut
ad exercitī ꝓpressum fuisset solꝰ ctrarius
m re solutione nō sufficient ex facto
ctrario opꝰ ē ut m. l. ab empt. ff. de
pact. et. l. i. C. q̄n. litt. ab empt. discretū sy. litz autem dixerim pacta non
porrigi ad exēneas psonas ꝑ ad solos
pactisrentes et ad eoꝝ fideiussores et
heredes tā m pluribus creditoribꝰ partium maioris ptis norꝝ mīoris ptis fauore debitoris et lubāt ut l. maiorē nūc
l. se et l. scriptū ff. de pac. Et aduite q̄
tūm opantur pacta tacita mt̄ ptes ꝙtuvbis expssa ut l. item et l. qui i fundo
nūc et l. labeo nūc sy. ff. de pac. possint
ꝙ ꝙpi in diem pure et sub conditione
tam inter ptes psentes q̄ etiā abūtes
mtuemente nuntio uł epla ut dīr. l.
labeo et l. pacta ff. de ꝙhen. empt. vbi
aut huiꝰi pacta realia fuerint semel
m fideiussorem translata nō licebit
debitori postea pactisrentes auferre ut l.
si ff. de pact. et ar. m. l. si nūc hermes
C. locat. et l. id ꝙd nrm de rei vend. //
Deinde alia subdiuisio pactoꝝ uīgit
q̄ ē ꝙ quedam sunt pacta obligatoria
q̄daꝫ uō liberatoria ꝑ que quis astrīgitur ad aliquid faciend uł dandū ut
patet m hac pnti forma liberatoria
vero sunt illa ꝑ que quis ab ob.e libe
ratur de quibꝰ loquitur l. si tibi. ff.
quedam et ff. pacta nūc se de pac. Hec
quidem pacta liberatoria si fuerint ge
neralia porriguntur ad oiā de quibꝰ
pcesserit obligatio aliqua licz simpliciter pactio restringatur si sit gnālis quo
ad ea tm̄ de quibus fuit cogitatū ut nō
p glo. et doc. m. l. emptor ff. luti ff.
de pact. Et p Cy. m. l. si de cēta et l. sub
pcepto. C. de trañ. ner reputat nouationē ꝑ subsequentem penalē stipulatā de iure veteri ꝙ nouo ꝙtus pacta obligatoria hoc tm̄ iure veteri novationem reputent q̄ m iure nouo
nō mdunt̄ nisi expsse agatur ut nō
m. l. scriptum ff. si pacto ff. de pac.
et l. obligationū ferē ff. fi. ff. de act.
et obli. et l. pdia. ff. de act. empt. cōuicta l. si. C. de noua Item ē sciendū q̄ quedam sunt pacta que sunt tm̄
formam ut subam. contractꝰ et ista nō

valent ut l cū p̄tanio ¶ Quedā sunt
pacta gnia accidentalia gnialia et ista va
lent l. pacisn ff. de pac et nō p̄ glo. et
Cy. m l. ɳ. C. de usur. Emphi. Quedā sūt
pacta gnia naturam rei sup qua pactū
mt̄pomtur et mt̄uallo et nō ualent
ut l p̄ suū ff. de usu et habi Aut
fuerunt m contimenti m ipō gr̄tu īt
poīt et tūc aut st̄ gnialia cēntalibg ip
sius gnialia et tr̄ nō ualent nec ipe cō
tialia ut dn̄ l p̄ suū ɳ. ken. Aut
st̄ gnialia accīntalibg et tr̄ nō valent ꝑ
contialia tenet l. uti fīnu ff. si u
sufrue pe Aut pacta hn̄t simpliatr
mducere ad dlictū et tūc nō ualent
ut l. quemit ff. de pactis dota et l. si
vng. illud ff. de pactis. Quid si cre
ditor pactū fecit cū debitore p̄ si nō sol
uerit m pascha cadat m pen̄ floꝛ. x.
dic p̄ aut ista pena ē applicanda fisco ul
alī tūc p̄sone Aut ipi creditori p̄mo
cau aut pub̄ca p̄sona puta notarius
stipulato ē hanc penā noīe fisci ul 2e
p̄sone et tr̄ agi pot̄ ad ipam penā aut
solo creditor ē stipulato ipi fisco et tūc
nō ualet pactū nec stipulatio nec agi
pot̄ ex eo p̄ regulā alī p̄ alterū de quo
m ff. alteri mstr. de mvti stip. 2. cau
pncipali subdistīgue Aut pena appo
mtur quātitati et tūc ualet p̄ p̄sūt̄
appoīta m fraudem usurar. Aut fr̄o et
tūc ꝑ m. aliquos valet de quo p̄ doc. i. l.
cū allegas C. de usur. et bar. m l. fin
p̄ suus ita ff. de condi. et demon. // Ad alu
id m super ē aduertēn. p̄ lic irregularit̄
eiā pacta obligatoria honesta et ꝑ m. bo
nos mores gnialia ualeant tam̄ pactū
de futura successione cui p̄ ipm̄ medium
tur uotū mortis captande alterius irrobatū
ē. a mre ut hic. m. l. fi. et l. pactum. C.
de pac. et l. pactū C. de rolla. dn̄ nīra hic
sic distīguo ꝑ m. bar. aliqñ fit pactum
pro mre future successioms quando
pactū ul inemendo aliqñ p̄ mre succes
sioms acquirendo aliqñ ipō mre acqsi
to. etc nō disponendo p̄mo tam̄ valet
pactū ut mstr. de le. agr. sue ff. si. 2.
tam subdistīgue Aut tale pactū ē a
mstr̄ cui debito et tr̄ ualet l. i. ff. si pi
ens ff. si quis a pa. fu. Aut nō ē amus
sū cui debito et tr̄ aut firmatur Juīto
et vz ut i c. ɳ. cū. de pac. li. vi. Aut
nō ē firmatū Juīto et tr̄ nō ualet l.
pactū C. de rolla. Ex. aut tam̄ nō ualet
ut l. stip. hoc mō ff. de ob. et p̄ bar.
m l. pactū C. de pac. et l. cū donatio
ms C. de tran. et. Si tale pactū cēt iu
ramento firmatū quia ē tōtm bonos
mores cui tollē habeat liberā testā
di facultatem ut m. r. nō ē obligato
rū ¶ Quarto tam̄ subdistīgue aut
pactū fiat appoītū sup hereditate hois
mēti et tr̄ ualet ff. p̄ soto l. ɳ. ff. de
illo Aut sup hereditate hois mēti et
tūc certi puta gay. Et tūc ā hoc p̄re
dit m gnia prioris gr̄tu et tr̄ valet
ut l. si quis p̄ suū ff. de ac. emp. Aut nō
p̄redit ex tali gnia et tr̄ aut venit sb
quadam vmūsitate et tr̄ vz l. ɳ. ff. illud
ff. de here. ul. ac. vendi. Aut venit pti
cipaliter p̄ se et tr̄ aut contmet libera
tionē paasentis et valet ut l. heredi
ff. filia ff. de pac. Aut cōtinet obliga
tionē et tr̄ aut ille sup cuꝯ hereditate
pactū mt̄pomtur consentit et tr̄ valet
si m ipō consensu p̄seuerat Aut nō cō
sentit ul nō p̄seuerat et tr̄ nō ualet
ut habetur p̄ Cy. m l. fi. C. de pac. Et
p̄dicta faciunt ad illam q̄nez an duo so
ti possūt sil. pacisci p̄ alterō defuncto
alter supuiuens sibi succedat de qua
p̄ Cy. m dicta l. fi. et p̄ bar. m l. stip.
hoc modo ¶ Demde nota p̄ sunt duo q̄
videntur idem et tñ sunt duīsa vz pac
tum de nō petendo et renūtiando iuris
cōpetentis. Iō autem dixi cē duīsa q̄
cor. de feudo si duisi nā si mi q̄pet ius
q̄petendi fidei. m alicui cōditioms e
uentum nō possū hmōi iuri an cōditio
ms euentū renūtiare p̄ simplicē renū
tiationē ꝑ m. p̄ pactū de non petendo ut
plene traditur m l. i. C. de pac. et l. fi
deic. C. de tran. fiant l. si ita scripti
ꝑ si subcondītione ff. de le. ɳ. Et hug
dicīt ē ratio ꝑ m. Ja. but. m dn̄ l. i
nā renūtiare ē aliquid a se abdicare cui
ta ius de futuro nūdū q̄petat et vba
renūtiatioms p̄ns tēp̄ respiciant nō
operantur sup futuro ar. m. l. si a to
lono ff. de v̄. ob. et l. v̄bū cert. ff. de v̄.
sign. vbi aut pactū fit de nō petendo
tūc v̄ba respiciunt p̄sens tēp̄ et
ꝑ m. illud operantur nā statim pacis
centes obligantur nō petere in futur
l. si vnus ꝑ pacto ff. de pac. Merito
ꝑ. tale pactum sup mre de futuro tol
lendo operatur ut dn̄ l. i. et iō male
faciunt notarii qui utunt̄ v̄bo renun
tiant renūtiationibg utriū de futuro
ꝑ debent dicere talis fiat pactū de nō
petendo vbi aī prudens notarius ute
retur v̄bo renūtiant dic. Ja debere
exprom. r. pactū de nō petendo fiat nō
attenta alluīone illig vombuli ar. l.
mſulam ff. de p̄scp. v̄. et l. si vno i
pri. ff. loca. et q̄duc. Et quia tractat
de fauore si nō ualet ut agitur valet
ut l. an m vtilis ff. de acceptil. //
Pleng tñ nīra hoc quid operetur renū
tiato et quid pactū sic distīguo Nuc.

dam sūt uira fundata et causata a cōsensu duox Quedam vero causata a consensu vmg tm̄ p̄mo cau nō p̄nt tolli msi p pactum ut l. pōpoig scribit et l. se ff. de negf gf. Et hoc si velit quis tollere ea directo vbi aut̄ p obliquū tollunt̄ fussicit vmg repudiatio ul' nolūtas ut l. soluere ff. de solut̄ et l. soluendo ff. de negf gf. Idem dic si talia iura solū residant apud vnam litg a principio fuerūt causata a cōsensu duox ut puta dnūz nā quidnūz acquisiuit pt illud a se abdicare sola eig voluntate accedente ut ff. p de relic. l. r. Cl°. cau principali ex.m m legato ul' fideig. qd' añ eig actuationē ē fundatum m sola psona testoris l. cū pr. ff. surdo ff. de le. ij°. Et tuc aut ē pura et tollitur simplici repudiatione Aut ē cōditionale et tollit̄ pacto tm ut nō i dcā l. i. vbi aut̄ cē pura et actuatum p ipm legataruī tuc quia fundatū m psona testamentoris et legataria sola repudiat° nō valeret ff. pactum de nō petendo sic ff.m Ja. ex quibus patet q litis mstātie pot̄ renūciari simplici renūciatione sine pacto l. postg litis C. de pac. Adūte tū q aliud ē renūciare litī simp.r aliud ē renūciare mstantie ul' rane Qui n. renūciat litī ultg nō auditur ut dcā. l. postg Qui aī renūciat soli mstantie siue ex psse siue tacite audit̄ volens iterū agere solutis tū prius expeñ ut nō i l. peranī. C. de iudic. et nō. m aut̄. q semel C. quō et qñ iudex Qz añ in hac renūciatione sit nctia adūse ptis psēcia Glo. m dcā l. postg tenet q nō et idem m renūciatione litis ff. ner ē necessaria p̄nūcia iudicis ff.m glo. et Ja. m tali renūciatione litis ul' mstantie quo ad ius p̄ns quo aut̄ ad futurū cēt nctia ff.m eum vñ sis tauto qñ vis litī ul' mstante renūciare fac citare adūsariū Qz quid si adūsarius gf̄erit tali renūciationi an eo i iuto fieri potuit distinguc Aut uolo litī ul' tāe mstantie renūciare et possū ut dcā. l. postg litī et l. destitisse ff. de iudic. ita tū q soluantur litis expense Aut volo differre litis p̄ressus et nō possum i iuto adūsario ut m auct. qui sel. C. quō et qñ iudex Aut volo libellū emendare et possū etiā hodie ff.m odo. liz glo gt m. l. edita. C. de edendo eī distinctē tū ibi posita et que remanet m contrta ff.m eum Que aut̄ sūt dicta in simplici renūciatione que sup iure de futuro nō tenet p̄dicta m renūciatiōe facta exp̄ss iuditū vbi aut̄ facta fuerit i iuditio tunc habet vim pacti et tenet super iure de futuro ff.m dec. et ibi nota

Proprio iuramento firmatas

§ Nō dicit̄ simpler renuntiatio sup iure de futuro nō valet l. i. C. de pac. Quid dices si fuerit iuramento firmata dic q vim pacti habebit et p gnās tenebit p ea que nō bar. m l. si quis pro eo ff. de fidei. et scripsi m forma libelli uēdit̄

Debere ut m antiqua

Istud pactū cū sequentibg m formata stipulatione de qua p̄mittitur tohe rentia ipius et erit pactū vestitum de quibus vestimentis et eox effectibg et iuribg et qualit̄ eox fiat notatio nō dico hic quia mā ē mmis p̄fūdat ff. reuerti ad nō. p Cy. m dcā. l. pacta que contra et p Ja. butri. m. l. legē et l. pacta nouissima et. l. si pacto quo penam et ibi p Cy. C. de pac. et l. si ing ff. pacti ff. de pactis ubi plene p bar. et Ja. butri

Transactiones impleunt

§ Sciendū ē q mē pacta et trāsactiones ē ea dcā que ē inter itētes et spem nā ois trāsactio ē pactū ff. nō eq̄ero. Quero quid sit tr̄uga R̄ñdeo q ē q dam securitas p̄stita psōis et rebg vsq ad certum tempus discordia ndum inter ptes finita ff.m Imo. m c. i. ex̄. de treu. et pac. Inde q̄ro quid sit pax et dico q sit discordiar finis Item sciendū q duplex ē treuga vz Canōi.ca et q uentionalis Canonica ē illa quā ius scptū mdunt disponens q quilibet sit securus ētis tpribus ām i psōis et rebus i puta adueniu dnī vsq ad octauam epyphanie ut habetur in dcō c. i. Conuētionalis ē illa quā ptes inter se faciunt que quidem pro illo tpre quo firmā ē obseruatur Videndū ē quid sit trāsactio. Est aut̄ trās. ff.m Azo. et gl. m summa de tre dubia et. litē mota nūdū finita quedam nō ignorata pactio ut p bat̄ m. l. i. ff. de trañ. et. l. trāsact°. C. codē Et adūte q trāsactio nullo dato ul' promisso aut retento nō ualet ut dicta l. trāsactio et c. sup eo ex̄t̄. de transac. Quid si fuerit facta sit trāsactio aliquo hmōi mō p̄misso ut hic fiunt et alt̄ nō obseruat trāsactionem an poterit agi contra eū hic adūte q regulaīter ex nuda trāsactione nō agitur ff. solū excipitur ut nō p glo. et doc. m. l.

sue apud acta et l. cū ꝓpois et l. si sup
m fi. et l. cū mota et l. si quidē et si
ꝑ fundo C. de transl. Cessitur aut tūsac
actio quatuor mois videlicē traditione
stipulatione Juramento et acceptila
tione ut dictis uiribus et l. si quis ma
ior C. eo. Qz an eo cāu quo sit vesti
ta traditione si ille qui recepit traditū
nō impleat tūsactionem expte sui ꝑ
recuset stare transactioni possit ꝓtra
eū agi ad utilitatē vz ad repetendū sibi
traditū et ad ipsam tūsact ꝑ nani dic
ꝑ nō regulariter ut dicta l. cū ꝓponas
et l. qui fundo ff. de transl. Ratio ē quia
ex ea pte qua petit stare tūsactioi ipaz
ꝓbat Ex ea aut qua repetit solutio
nem ipaz impugnat et sic ē ꝓtra ꝓ
ꝓ repellendus l. 1. C. de fur. Fallit hec
regula in tribus cāibus ꝓmo ē si per
pactū sit actū ut utrūq; peti possit
quia dictū ē tacito manente pacto ut
dicā. l. qui fidem et dicā. l. cū ꝓponas ꝑ
ꝑ nō. ꝑ quid ex pacto auditur allegans
ꝓtra 2us ē in tūsactione iuramento
violato ut dicā. l. si quis maior Qz us
ē qñ ꝓma actio fuit p acceptilationez
sublata ut l. ubi pactum C. de tran. Et
Qz quid dices si in tūsactione una ps
ab alia stipulata ē pena si cont. fiat ta
cito manente stipulato pacto et ꝓmis
sor pene cont. fecerit stipm et stipu
lator velit penā petere et a tūsactione
discedere An possit utrūq; facere glo.
dicit ꝑ sic in dicā. l. qui fidem licē ali
qui teneant contra ut ibi nō. ꝑ bar.
Et ego sepe supra forma libelli q. a
gitur ad ꝓmissū Reducit cum pena ꝓ
missa si pena sit ꝓmissa quia ad diē
statutū nō solut ꝓmissa An liceat pa
diem offerre et moram purgare dic
ꝑ sic j. pauros dies ar. in l. si in lege
ff. solong ff. loca. et ꝺduc. et l. si cū di
es in fi. cū sequen. ff. de arbi. et l. et
si post. tres ff. si quis caut. et l. ff. si
alia ff. de consti. pe. licē glo. et Ja. but.
aliter distinguant in l. sine apud ac
ta dicen. Aut mora ꝓmissa insurgit
obligo legalis et tūc pot. purgari l.
si ita quis ff. sepe de v. ob. Aut ī sur
git obligatio ꝓuentionalis et tūc qui
habet diem nō pot. mora purgari
ut dicā. l. sine apud acta de qua pur
gatione nō. bar. in l. qui insula de
v. obli. Si ꝗratur que ꝑsone tūsigere
possint dicen. ꝑ ille que pōt pacta
facere ut. l. prim. C. de pac. et in l.
v. scripti. tū in fi. cū. l. se ff. de pact
et l. pses C. de transl. Qz licē tutor et
alii ad mīstratores pōt tūsigere tā
ꝑ dān ecīastici nō pōt sine duplo tūs

igere ut nō in c. cōtingit ex. de
transact. Sup quibus autē negotijs
et rebus possit fieri tūsactio nō. Azo
in sūma tī aliqua colligen. dic ꝑ re
gulariter sup oībus et de oībus fallit ꝑ
mo in causis spiritualibus ut spūale
ꝑ spiritualibus datur in c. ꝗstituty ex.
de tūsla licet cō posito gratuita valeat
ut nō. p glo. in c. ij. et c. de retento ex.
eo. ti. Jth fallit ī cāibus seu delictis
in quibus nō īponitur pena sangui
nis et crime adulterij et crimē fli
Jn retentis aut crimibus Jn quibus pena
sanguis imponitur vz tūsactio ut hic
notantur in l. tūsigere C. de transl. Jth
fallit in alimentis futuris sup quibus
sine p̄sidijs cōsensu nō tenet tūsac.
ut l. cū hyp in pri. ff. 1. et se ff. eo. ti.
Jth fallit si transactio fiat sup ꝗtēnis
instrō ipo testō. nō viso nec cognito
ut l. de hijs ff. eo. ti. Jth fallit i uni
subiectionis sup quo nō tenet tūsactio
ut in c. ꝓterea ext. eo. titulo. Jth fallit
in ꝗnali uniū remissione q̄ nō extendi
tur ad uxorem xvj. q. 1. visis
in fi. nec etiam ad visitationē nec
ꝓcurationē ut ex. de dona. c. pastoral.
et ex. de cēn. c. cū venerabilem nec
ad reuerentiā ut l. fi. C. de bo. q̄ lib. nec
ad Cathedraticū ut ext. de dona. c. pas
toralis Ex p̄dictis aut patet ꝑ si de
sup ecclia uel p̄benda sit mot. aliquos ꝗ.
versia ad quem ipō de iure ptineat
collōe hītia uel quisione a sūmo pōti
fice uel epo ꝑ inter eos nō pot. fieri de
ipa ecclia tūsac. qua ē res spualis ut
traditur in c. constituty ext. eod. licē
fieri possit q̄dam ꝗratuita deposito
ut in c. sup eo extra eo. ti. Si tū de u
re dnm seu ꝓprietatis ipius ecīe inter
duos epos uel abbates ꝗtroūsia cet. ut
ꝑ ꝗtendente ad Jus suę ecclie ea pti
nere tē mē illos posset tūsactio fieri
qua etiam inter posset fieri ꝓmūtio
ut nō. in c. ad qōnes ext. de re ꝓmu
et xvi. q. iij. c. inter memoratos
Querit̄ que sit pena eius qui vemt
ge tūsactionem fiendo aut tūsactio ē
vallata iuramento et effirmatur īfa
mis et restituit accepta et tū cogit
stare tūsactioni ut l. si quis maior
C. de tūs. ꝙ. si ē in dignitate ꝗstituty
priuatur dignitate ipa qua fungit
ut l. penulti in fi. C. de dignit. li. xij.
Et ibi p glo. qd nō. ꝑ illis qui fun
unt ꝓmissa vallata iuramento et
feriūt mdc p arbitros sūma qua ꝓmi
unt obseruari sub pena in ꝓmisso cō
tenta que appellatur q̄dam tūsactio ut
in auth. ut diffe. uidi. ff. ff. interim.

nã si aliqua pars gtrauemat appellã° ul' supplicando principi ul' alio mõ vĕ q̃ m dãt m penã p̃dictã Aut transactio nõ ẽ vallatã Juramento et tũc tenet ad mfeẽ et aliam penã de qua i tñsactio one expẽssum ẽ ut ibi nõ m drã l si quis maior et l cũ mota et l si ꝓtũdo et q̃s dictum ẽ de tñsactione iurata id̃ sentendũ ẽ m quatuꝫ simplici ꝓuisi one iurata ut determinat glo m drã l penult C de dãpn q̃ lex magis tõsi derat puerũ q̃ qualitatem gtũ q̃ etiã multũ nota q̃ varijs mstiis con tractuũ m quibus apponitur iuramen tum et sepissime contĩgit a ptibꝫ Am plius etiã suas q̃ talis puerus pot ac cusari criminaliter ad penã crimis stel lionatus q̃ ẽ exiliũ tempale ul' loco exilij pena alia pecuniaria Judicis ar bitrio ĩponenda l de puero et l ij ff pena ff de cri stel et p Cy Ja bu et bal m l ij C de usur Juran que pe na crialis ligat quofamq̃ pueros ꝑm glo dicte l de puero que opi ꝑm de testr mgitur q̃ iuramentũ ẽ sup ali quo de facto q̃ fieri interest alterius ut nõ m drã l ij Est gr° optima Cau tela m oĩbus ꝓmissionibꝫ et obligatio mbus facere apõi Juramentũ ut Ca uallosi debitores per viam detirantur et cõpellantur sanctfacere creditoribꝫ sc̃z forma libelli m tenã venditionis

Coram vob

dnõ S Aghit et ĩ iure ꝓmt Jo contra et aduersus Mar et con tra alia quãtũcũq̃ pso nã pro eo seu eog nõie ĩ iuditio legit time cõparentem Dicens et ꝓponẽs q̃ de ãno curso ij cccc mensis decem bris sctũs Mar vendidit et tradidit sctõ Jo ptó florenũ Centũ auri et Jus ti ponderis petiã vnã vnee q̃ ẽ ptich C põitam et jacentem m et sup tiu toio sũ alexij Cãpame et districtus papie Cui coherent tres Eidemq̃ Jo tes tat et mandant oĩa iura oẽs q̃ actiones tam reales q̃ psonales utiles et directas myrtas et ypothecarias ipi Mar venditores spectantes et ptinentes pones ipm Jo m locũ suũ Ac cõstitu ens ex tẽ dicto venditor se tenere et possidere dictam petiã terr noĩe et vice dicti Jo ꝓmittens de euictione et legittima defensione et sub iuramẽ to corporaliter p̃stito ipam venditi m totum obseruare et cõtra eã nullo tpe gtra facere ul' venire Confessus q̃ insup fuit idem Mar se a dicto Jo sctõ ptũ integre recepisse q̃ ut p̃ dicta oĩa et alia plura lato patent quodam instrõ venditionis dicte fie ri tradito et rogato Anno et mense p̃dictis q̃ augustinj nõrij // Rursus dicit et ꝓmt dicto Jo q̃ licz supra dicta oĩa singula et plura alia sctus Mar ꝓmiserit et gesserit ac ferent tũ ipam petiaz vnee post gtãtã dic tam venditionem nisi retinuit et q̃ bonã fidem dicti Jo ipi vnee corpo ralem possionem dimittere et relax are denegauit fructq̃ petere a tenẽ tq̃ et quenq̃ eiusdem iam dictus Mar habuit et recepit a tempore dicte venditionis citra p̃tq̃ et valor singulo anno vno cũ alio cõputato flo renorũ xxxv de debite et iuste et cõ voluntatez ipius Jo Quam quidẽ petiã vnee fructq̃ q̃ et reddituq̃ ante dictos seu coz ptũ et valorẽ alia q̃ dãpna expens et interesse passa et facta per ipm Jo predictus Mar sup hoc sepius requisitus dimittere relaxare tradere et soluere dicto Jo debite recusauit pñapaliterq̃ ut sat Quare cũ p̃dicta vera sint peti et requirit Jo sctus Quatenus q̃ veram diffinitiuã sentẽz et oĩ via iure mõ et forma quibus melius fieri pot. q̃dẽpnet et q̃dẽpnatũ Juris remedijs ꝓpellatis sctum Mar ꝑ q̃ dictũ Jo ad tradẽ dimittẽ et relaxand dand et soluend singula singulis q̃libet refe rendo sctõ Jo emptori p̃dictam petiã vnee sil' cum fructibus inde p̃cipiẽs si extant et si nõ extant eoz valorẽ et extimationem pro ut superius ẽ tax atum et liquidabitur in p̃cessu ner nõ q̃dẽpnetis ut s̃ eundem Mar teis fructibus quos capere potuit Ceteris q̃ dãpnis mfẽ et expẽsis passis et de faciẽ in futuꝝ p̃testatur Et pe dicta petit per vos fieri tres debitend m p̃mi iuditio omne ius suũ tres Sal uo tres nõ astringens tres

Quam bob

Ad eundē sciendū ē q̄ regulariter q̄ libet res nedū ppia ꝫ etiā aliena potest vendi dū tñ sit mō ꝓuō q̄merto ut l. aliena ītem ff. de q̄then. empt. et l. ꝫ co. ti.° fallit in plurib⁹ cāsibus qui habentur in l. ꝫ relq̄ in ꝑncipio ff. de q̄rahen. empt. Quos posui sup. ī ꝑ.° libello in tꝫo. sup. vbo veris tñ. Demū sciēn ē. q̄ trā sunt de subā venditiōis et alto ex hijs desinente reddit. ipō iure venditio nulla. ꝑm subāle ē ꝑ tium ꝙsensus ut l. i. ni fi. et l. ī uendi tionibus in pñ. ff. de q̄th. empt. cum sy. facit l. consensu ff. de act. et obli 2m subāle ē ꝑtuū in pecūa nō ī spē ul re ut dtā l. i. vō. ꝫ an sine. et l. ꝫ. ī fi. ff. co. ti.° et mīsti de ep. et ven. ꝫ ꝑtuū 3m subāle ē res que venditur q̄ sine re nō pot. q̄rahi venditio ut dicto. ꝫ. ꝑtium ff. co. l. ner emptio facit l. nā lis in pñ. ff. de ꝑscrip. vō. cū sy. Et hec vera in venditionibus rez priuatar. In uenditionibus aut rez ecclie cuntis pupillor. tñ. vltra p̄dicta requīt. et alia in rebus quippe ecclie requirit ad auctēn. hoc ius porrectū c. de sacr. sanc. eccl. et xij. q. ij. c. sine exceptiōe et in c. dudum ext. de re. eccl. nō alie.° pl.° in venditione rez vero pupillor. et minor. ꝙuan est forma tradita in l. matis puto ff. ne passim ff. de re. co. et l. lex. q̄ tutor. c. de adm. ti. In uenditione aut rez fiscaliū de qui. q̄ ad formā traditam p tex. et glo. in l. c. de fi. mstru. et iure. aste. fis. li.° x.° de iur. ꝑtū si fiat q̄cq̄ simpliciter int. priuatū debet attendi forma q̄ ꝙsueuit ꝙuari in loco q̄tracto ut tra ditur in l. ꝙ si nolit ff. qui assidua ff. de edil. edic. et p bar. in l. ex ea ꝑte ff. de ō. ob. et in l. si prius ff. plautq̄ ff. de aqua plu. ar. Et nō ꝙ sicut ven dito consensu ꝑficitur ita q̄trario p tium dissensu dissoluitur iuxta doctri nā traditam in l. ab emptore ff. de par. et ff. de rescin. vendi l. cū ēptor in fi. facit l. i. et ij. ꝑ totū C. de rescin. vendi. Premissa autem locū hnt in vera vendit. ꝫ in simulata nō predict ut qua in ea desint consensus cū ali ud agitur ꝙ dicatur ut l. nudi c. de q̄th. empt. et l. ij. c. plus va. qd̄ affir tur et ibi nō. et ob hoc nulla ē censet in tñ ꝙ ex ea nō tñ sit dnm. ner pos sessio in emptorem ut determinat Sal. in l. emptor ff. de aqua plu. ar. Indubio tñ statur ī strō. et ꝑsūit vera venditio et nō simlāta alio ī q̄n nō ꝙbato ut determinat q̄lo. in l. q̄uis C. si quis alt̄ ul. sibi et l. cū ꝙpriam et l. multū mtē ij.° fren.° c. eo. ti.° verū ptū si emptor ꝙbet se de ceptū vltra dmidiā iusti ꝑtis de rei.° ved.° venditio ꝑsūitur simlāta Aliqui tñ requirunt ttuū vz ꝙ emptor sit solut. fenerarij ut dr̄aditū. p doc. in c. ad nrām ext. de emp. et ven. et in c. illo nos ext. de pigno. et l. in. C. de pac. inter emp. et ven. ꝑsūit. etiā silāta venditio si venditor post venditiōez remāsit diu ī possione rei venditē sine alia nona cā colligendo sibi fructꝫ spatio trienn ul vltra ut determinat bar. in l. post cōtractū ff. de dona. ar. in l. si quis in fi. C. de nāt. lib. et l. si is q. in fi. ff. de act. hr̄. et l. sic. ꝫ. superuacuam ff. qui mo. pig. ul. ypo. sol. Et ꝙ tanto consuetum ē a plurib⁹ obseruari ꝙ statim ul. post aliquos di es venditione contracta fuerunt lo cationē in ipm venditorem de re ipa vendita sub certa ānua mercede ut vi deatur venditor tenere et possidere ex nona causa Credo tñ Consultius ēe q̄ emptor aliq̄ rem locarit q̄ ven ditori Item ꝑsūitur venditio simula ta sit creditor. partꝫ sit cū debitore ut res pignori obligata nō soluta pe cuīa ad tm̄ de putatū sit vendita ꝙ pecūa debita. ut l. v. et ij. C. de pac. pigno. secus aut si partꝫ sit ꝙ sit empta iusto ꝑtio et tē fiet rei esti matio et ꝫm ipam estimationem intelligitur facta vā venditio ut ha beatur in l. si fundus ꝫ fi. ff. de pig.° et nō in dicta l. j.

Anno curso M° CCCC°

Ista incipit cē nova etas quia ētas hoīs ē Centum sicq̄ de centeno in centenū Incipit nova etas Que ritur an de nūitate sit in libello ex primenda dies celebrate vendit bus dicat Imo ꝙ non ut nō. in c. fi. ext. de re. iudi. qd̄ sequitur bar. in l. i. in pñ. ff. de edēn. et l. j. ꝫ. Ite dictum h̄ ff. vti possidetis et dixi ī libello in actione ypothecaria

Vendidit et tradidit

debes scire ꝙ olim quis non poterat rem īmobilem oībus psonis ꝫ illis tm̄ qui erant ex consortibus ꝙpinq̄s venditoris qd̄ ius obseruatur in feudis et in pluribus locis etiam obseruatur in allodialibus quia quilibet pot. ven

dere cuq; l. dubium C. eodem ptem̃. feudales. Vltra p̃missa ē adūten. q̃ duplex ē venditio quedam m̃ scripta qdā sine scripta. Est aut̃ venditio m̃ scriptis illa q̃ a ptibus agitur q̃ fiat scriptum ut traditur m̃. l. contractꝰ C. de fide īstru. et mstri. de emp. et ven. ff. i. Nec ex hoc ꝓcedit inferturꝙ ocs uendit̃ moderm tpis de quibus fiunt mstria et mãdatur a ptibꝰ notario fieri publicũ īstrumentum q̃ sic vendit̃ m̃ scripta. q̃ mcis nõ agitur expresse q̃ nõ aliter ualeat nisi q̃ fiat scriptum ar. m̃. l. gtra hitur ff. de pigno. Alia ē venditio sine scriptis et ista ē ꝙ ut m usu habemus de qua loquitur toty titulꝙ ff. et C. de gtrahē emp. et dicta l. gtrahit̃ que ꝓbatur p testes et mstria. l. nũ res C. de ꝓbat. cũ sq. Jtē ē sciendũ q̃ q̃daꝫ ē venditio pura q̃dam m̃ diem et q̃dam cõditionalꝫ ut traditur m̃. l. hꝰ venditio ff. de gthen. empti. et ī ff. emptio mstri eo. facit l. i. et ij. ff. de lege gnnꝫ. et l. ij. ff. de m̃ diem adic. Jtem ē sciendũ q̃ subā venditꝫ non potꝫ omitti m̃ arbitriũ emptoris uel venditoris ut ꝑtio m̃ eiq; ꝑtate dependeat obligatꝫ. Jō q̃ nõ ualet hec venditio frã sine aliqua tpis ꝑfinitione ul' expssione si venditor dicat ul' emptor emo ul' vendo huic libruꝫ si m̃ placuerit l. ī emendi. C. de gthē. emp. et ibi p Cy. et l. q̃ sepe ff. co. tiꝰ. Deinꝰ si dicant emo ul' vendo si m̃ placuerit. ī tale tempꝰ ut dec̃ ff. emptio mstri. de acti. et emp. valet etiã venditio et tenetur ēē pura ul' sub conditione rẽsoluenda si dicatur vendo ul' emo hunc librꝫ et si mitra ul'. displicuerit sit m̃ empto. l. ij. ff. de gthen. emp. et. l. ij. ff. de m̃ diem adiec. Traditio autem ipiꝰ rei vẽdite ꝙ traꝫ ꝑ tẽstitutũ de quo subiũgitur ut. l. qd̃ meo ff. de aqui. poss. et C. licz cert̃. de ꝓba. Quid igit̃ si nullũ constitutũ m̃ fuerint ul' simplicit̃ ī mstrõ dicatur q̃ tradidit nã ꝑ hoc an tradito ꝓbetur dic q̃ nõ ꝑm. Ja. de arena. et bar. ut nõ. m̃. l. pdia. ff. de acqui. poss. ꝓbatur tñ ꝑm eos q̃ data sit licentia m̃ intrediũdi rẽ ꝙ ꝓpria autẽ. q̃ etiã sequitur Cy. m̃. l. ij. C. de acqui. po. et hec vera sunt cũ venditio frã esset m̃ absentia ipiꝰ rei vbi autem cẽt̃ ipã re ul' eiꝰ conspectu tẽ ꝓbatur ꝑ hꝰ vbũ tradidit de vera traditione ipsius rei ut dicta l. ij. nã ibi nõ. et habetur m̃. l. v. ff. si iusserim et l. qd̃ meo ff. si venditorem ff. de acqui. po. et Cy. m̃. l. cũ res C. de ꝓba. Effectꝰ autẽ tradito

ms ē magis nã mtũ differendo dñiz ul' tñ vsucapiendi magis attendit traditionis tempꝰ q̃ titulꝰ ut. l. traditionibꝰ C. de pac. l. si ag. ff. de re. ven. Adde q̃ si duobus eadem res fuerit tradita diuisis tpibꝰ ille ꝑfertur ī iure cui prius fuerit tradita ut. l. quoti. C. de rei ven. et l. si duobꝰ m̃ pñ. ff. de diu. et temp. ꝓscrip. Et pro tanto ut dñiz rei venditꝰ tñ scat̃ m̃ emptorẽ si venditor erat dñs ul' vsucapiendi cõditio si nõ erat dñs sꝙ ponitur ī mstrio q̃ vendidit tradidit et cõstituit se tenere et possidere nõe emptoris ut. l. claudius de gtrah. empti. Est tñ spãle m̃ cena et ciuitate ut rei dñiz acquiratur sine traditione ut. l. fi. C. de sacrosanc. ecc. Et m̃ aliis tãmꝰ nõ ꝑ glo. ī l. ij. ff. de ꝓbli. et l. penult. C. de rei ven. Et pdicta ꝓcedunt m̃ eo qui emit de pecunia sua ꝙpria. Si uõ emerit de pecunia aliena ul' eoi tuc distinguitur. Aut emit nõe ꝙprio tñ aut nõe eoi ul' alieno ꝑmo tãu traditione sequitur si bi soli q̃rit dñium rei empte. l. si patruus C. cõmunia. iudi. et l. qui alienat. l. i. cũ ibi nõ. C. si quis alti ul' sibi et. l. si ex ca C. de rei ven. 2º tãu distinguitur nõ m̃ dnã l. i. et l. multũ interest eodem titulo.

Pro pretio florenorum centum

Quid si non fuerit solutum ꝑtium ꝑ sola arra data ē ꝑ emptorem An licitum emit vtriq; ab emptione discedere dic ut nõ. m̃. l. ij. C. q̃n. li. ab emp. discedi. et ibi p Cy. et mstri. de emp. et ven. ff. v. hoc ē vnũ subãle venditionis et debet cẽ ꝑtiũ iustũ respectu rei vñ si appareat īiustũ sit q̃ emptor uel vẽditor sit decepti ultra dimidiam iusti ꝑtij. Succurritur vtriq; ut nõ. m̃. l. ij. de rescin. ven. Jnfra aut̃ dimidiam licz iure ciuili attendebꝰ sc decipere imputet sibi et sue prudentie qui cõtraxit. l. ni caue ff. ꝓpoꝰ. ff. de mũno. et nõ. m̃ dnã l. ij. Sz an m̃ foro cõscientie sit ptm̃ Carq vendere ul' uilius emere hanc qõez disputat Thomas de aquino m̃ 2ª 2ę sub tiº de fraudibꝰ qui committuntur ubi dicit q̃ si res vendatur maiori ꝑtio ul' emat̃ q̃ sit qd̃ ꝑtiũ q̃ sit ptm̃ nisi forte cẽt modica et ꝑua decepto de qua ꝓpter inferturꝙ dapnũ quo tãu nõ cẽt ptm̃ Sz quo succurritur decepto vltra dmm diam iusti ꝑtij de iure humano dic q̃ si deceptus ē emptor erit m̃ electione

venditoris ul' restituere in venditionez
ul' ad equalitatem reducere Et si sit de
cepta venditor erit in electione eptoris
ul' ptium supplere ul' q venditio resol
datur ut nō. m. l. ij. C. de resc. vendi.
Quod etiam cōfirmatur de iure canonico
ut nō in c. cū dilecto ex. de emp. et ven.
Amplius q̄ritur Que et qualis dimitur
decepto vlt̄ dimidiam iusti ptij dicit̄
quidam pone in venditore decepto hoc mo
si res valet x. et vendita ē q̄ tribus ul'
quatuor nā hoc cau dimidia iusti ptij
ē quinq̄ q̄. quatuor ē vlt̄ dimidiam
iusti ptij. Sn emptore decepto ponūt ex.
si res ualebat x. et emit q̄ xvi ul' plu
ribꝰ qd ex. recte bat glo. in dtā. l. ij. q̄
nō tm exredit dimidiam ȳ. totū ipm
ptū et io dicit ibi glo. v. ex. in emp
tore si ptū erat x. et emit q̄ xvi. qd
ex. cōfirmat glo. in dtō c. eā de emp.
et ven. Cti q̄ritur qd appellatur iusti
ptū dicunt quidam quanti repetit ep
torem nā solet dici q̄ res tm valet q̄ti
vendi pot ut. l. si fundus §. i. ff. de rendi
fur. Aut quos sequitur Cy. in dtā. l. ij.
dicunt q̄ in hoc debet attendi valor rei
rei iustantiū nō affectio singulor l. ptia
ad. l. fal. et ibi bar. et Cy. in. l. i. C. de sen
tē. Sed co qd intest per qd sequitur q̄ i epta
et illa deposito testium qui deponūt q̄
ipi dantes it tm q̄ ipa res ꝑ debent depo
nere q̄ coi cursu et estimatione valz tm
Sz Ja. but. in dtā. l. ij. dicit q̄ etiā pot
substineri dicta depositio q̄n testes sint
tm̄te ariēti q̄ in eis nō redit versilit
affectionis p̄sumptio puto tū consultius te
nere glo. et Cy. opp. nec ob dicta. l. si fun
quia debet intelligi q̄ res tm̄ ualet tm̄
s. coi et nō singuli estimatione Aly dicūt
q̄ res debet estimari ꝑ rei qualitatez
et redditui q̄titatez p tex. in. l. si quos
C. de resc. et ven. et ibi glo. et p. l. my
ff. diui. fres de iure fisci. et l. mortis cā
in fi. de dona cā morti. Quid q̄. si eptor
promisit soluere dictū ptū ad tēm
sub pena dupli in ipig ptij nec illud sol
uit An pena exigi potest dicit glo.
in. l. Iulius §. ibid. pop. et. l. iung. ff. de ac
empti. et. l. cū allegas C. de usur. et ibi
p Cy. cē distinguen. Aut pena additā
quantitati et tūc q̄ti exredit legitti
mū modū usurar nō potest exigi a
lias sic ut in dtō §. pap. cū sy. Aut pēa
adiecta fuō quia promisit scribere librum
sub pena et tē potest exigi pena ut d.
l. iung. Sz in primo cau qn pena addi
ta. q̄titati solet q̄ri an l. legit tm
nū modū usurar possit hodie misper
to iure canonico exigi pena Et glo. in
dtō §. ibidem dicit q̄ aut emptor fructy

prepit et tūc potest pena exigeri tm̄
interē ar. in. l. turabit C. de ac. emp.
Aut nullos prepit fructy et tē in michi
lo hodie admittitur talis pene petitio
Qd aut dictū ē pena dupli adiectam
q̄titati videri appositam in fraudem usu
rar et sic nō posset exigi in pacto legis
commissorie ut dtō §. ibidem et. l. si fun
dus et le. comm. Sed fallit in stipulatio
ne duple que interponitur super rei euic
tione ut. l. i. et. l. ij. et. l. iung. in fi. et
l. si fundus §. fi. ff. de euic. Item fallit
in pena appositā in compromisso uel sententia
arbitri ul' iudicis ut. C. dilecti et c. p
tuas ext̄. de arbi. et. l. cū pena et. l. fi.
ff. de arbi. et. l. i. ff. si quis uis. dicere nō
ob. cū sy. Ex p̄missis itaq̄ patet q̄ lex
eadem §. fi. de v. ob. Et etiā alia iura
que loquūtur de stipulatione penali si
hodie correcta p utriusq̄ ius & hys nō
p bar. in. l. cū fundus de condi. et demon
Et dixi super libello in actione ypothe
caria

Petium Unum Vinea

Fuit aliud substantiale venditionis vz
res ipa que venditur ut. l. nec eptio ff
de ghē. empto que res debet cē talis na
ture ut in cā tradat gmertiū nec i ghē
nere in spē et aliqne in quibus nō tradit
gmertium in spē ꝑ in ghē sic de quibꝰ
traditur in. l. et libera cū l. sequen. ff.
de gthen. empti. et sī tenigi et marie
in p̄mo libello in glo legitimos

Particularum Centum

Aduite q̄ semp in libello debet expri
mi q̄titas et qualitas rei que pe
titur prout eis natura īportat ut. l.
fi. i rem in fi. C. de rei ven. et sī dixi
Quid aut dicetis si in q̄litate ul' q̄
titate rei vendite īmobilis reperiat
defectꝰ qualiter succurratur ipi emp
tori Breuiter sic distinguen. puto ali
quando reperitur defectꝰ in sola rei q̄
litate ut pū. dixit venditor q̄ erat ter
ra vineata et reperitur arratoria ul'
egra in toto ul' q̄ pte et hoc cau tene
tur venditor ad interē habita ratione
bonitatis defficientis ut q̄batur in. l. si i
qualitate et. l. si duos et. l. si fundo et. l.
si fundus §. si modus in fi. ff. de actī
emp. nō hīta dīna inter venditorem
scientem ul' ignorantem ut ibi aliq̄
reperitur defectꝰ in sola q̄titate seu
mensura rei vendite ut q̄ venditor
dixit q̄ vinea vendita ē pticax. C.
et reperitur solū qnquaginta et hō
cau subdistinguitur q̄n q̄ ptiū fuit
limitatum pro singulis ptibus vbi q̄ti-

dixit venditor vendam tibi hanc pe
tiam vnce ad rōem et ꝙputū ꝙ singu
la ptia floꝛ vno et tuc̄ ꝙ ptibus de
finentibus agitur ad mteresse contra
venditorem ut m. l. si m emptione m
pn̄. l. si ſuū ff. si modus de ac emp. tr
dary m. l. si fundo tradito ff. de euic.
Qn̄ꝙ ꝛpm p̄tū fiunt lmntatū hīto ꝛſ
pectu ad ipam vmūſam rem ꝙut est
quoddam totū ctis finibus contentum
ut puta vendam tibi tales petia posi
tam tali ptē cui roh. trī. p̄tio ī ſūmā
floꝛ. C. Et m hoc rōſiderandū ē an
fierit exp̄ſſa qn̄titas ul mensura rei
dicend ꝙ erit ꝓtich centū et ꝛpitur
ꝙ ē solū. l. et tuc̄ quo ad ptem defi
cientem tenetur ad p̄tm restitī ꝙ rata
ſiue fuit sciens ſiue ignorans Quo
ad mteream sciens tenetur nō ig
norans ꝙbantur her m. l. emptoꝛi
ꝰ. si. ac empti et m. l. qui fundū ff.
de euic. fiunt. l. qd ff. de ac. empti
Aut nulla ꝙntitas seu rei mensura
fuit exp̄ſſa et ſiue sit mnor ſiue
maioꝛ ꝙ cogitaueꝛit emptor sibi ī
putet et nullū rēgressum habet ar.
ff. de pac. l. veteribꝰ cū ſq. Quid at si
res reperitur ad mensuram et serua
reperitur cū crederetur libera uel ob
noxia sensu ul alteri oneri An ep
tor habebit regressum ꝙtra vendit
ad mtēm dic ꝙ debet distīguiu Aut
venditor fuit sciens et emptor igno
rans fuit et nō tenetur ut nō. m. l.
quoti ff. de edil. edic. ff. de euic. l. pl
nō. m. l. si mnor C. de ac. emp. Et
quid m re mobili uendita ad pondus
ul mensuram ut panng ul oleū et
ī pondere ul mensura repitur falsitas
qualit tenebitur venditor ut fauū
multotiens beatꝰ qui vtūt filis pō
deribus dic ꝙ contra tales duplicater
agitur vno mō criminaliter ad penaꝫ
relegationis l. ānonā ꝰ. fi. ff. de ēmor
ēm. Alio. pt agi ad mteream ciuiliter
ad mtēm quo casu distīguitur Aut
ābo rōuenerunt stare ipis ponderibꝰ
vitiosis et alt ꝙtra alterꝫ agere non
pot Aut nō ꝙuenerūt de eis et distīg
uitur Aut emptor fuit deceptꝰ a uē
ditore aut eḡ et m vtroꝙ casu sub
distīguitur An deceptor fuerit sciēs
et alt ignorans ut plene traditur
p tex. et ḡlo. ff. de dolo. l. arbitrio ꝰ
de eo vide ff. de rescith. empt. l. Impe
ratores Et ꝙ pone ꝙ res īmobilis est
vendita ad mensuram mobilis ad pō
dus et nascitur mter venditorez et
ēptorem ꝙntio ad quam mensurā
seu pondus debeat ponderari seu me
surari res vendita Quid erit dic ꝙ
attendi debet mensurari illa que con
sueuit m loco ꝙtīty ſuari ut dicā. l. Im
peratores et p ḡlo. m dcō. ff. de eo et
habetur ni c. exp̄te ex̄. de rem. Ex his
igitur sequitur ꝙ liz admittatur et
tolleretur deceptio aliqua īp̄tio nul
la tñ īponderis ul mensura tolleretur

Cui cohereat

Aduerte ꝙ res q̄
petitur etiam per cohērentias certi
ficanda ē l. forma ff. de rei. de quo
dixi m primo libello et amplig ꝙ
ē nōt tenetur venditor dicere ep
tori an sit consortes sint bom uel
mali ut determinat ḡlo. ff. de cōtrah
ēpti l. qd sepe ꝰ. fi. qd vez ītelligo
si ab ēptore requiratur ar. m. l. qui
cū alio ff. de reiu uxi cū ibi nō ne
mine ꝙ aliqn expedit potiꝰ rem de
lmquere ꝙ malos consortes hīre ut
l. fi. C. de pac. mter empto. et vēdi

Cessit et mandauit

Omnia

Nota ꝙ illud qd ꝙ
ratur traditio m
rebus corporalibus illud idem opat
cessioī iuris incorporalibus ut tra
ditur p ḡlo. et doc. m. l. i. C. de ac.
et ob. et. l. pduīsas et l. ab anastā
sio C. mandati Querend ē ꝙ
quid sit cedere et mandare pro cuius
intellectu sciend ē. ꝙ habem tria q̄
pma fane videt idem et sūt duīsa vi
cedere mādare et gredere ut nō. per
bar. m. l. fi. C. de dona dic ꝙ cedere est
aliqd ius incorpale m aliū trāsferre
vt dicā. l. i. C. de ac. et obli. sicut trade
ē rem corpalem m aliū trāsferre ut
l. traditionibus C. de pac. Mandare
aut ē solū exercitū alicuius uris ali
cui cōmittere vnde morte mandatī
finitur exercitij mandati ut l. et ꝙ m
fi. ff. de iurisdi. oī. Judi. et dicā. l. i. de actu
et ob. Concedere nō ē aliquid cōmitte
et idem importat ꝙ mandare ut nō
ꝙ ḡlo. et bar. m dicta l. fi. C. de dona
licet aliquid plus īportare videatur
ꝙ tex. m. l. i. ꝰ. ꝓ cum urbem ff. de offi
ꝓcōs. ur. et. l. r. ff. de constit. pn̄. et i. c.
abbate ex̄. de ꝛ. sign Querendum
sup ē quid ꝓcessionem trāsferatur
et quidem ꝓ.m. ocs trāsfertur i. regulan
ter utilis actio m cessionariū et diciū
remanet penes cedentem q̄ m. trā
ē ossibus affixa ꝙ ab ossibꝰ seperari
nō pt ut. l. quis ꝛ. caus ff. de pecu.
et. l. m. ff. ꝙ soluto vt autē effectus
dicere trāseat m aliū nūq̄ē ꝙ dns
illi constituat ꝙtuēm m re. suam

ppriā quo cāu mtentabit directā actio
nem ꝓcuratorio nōie dmī siu ad ꝓpriam
tī siu vtilitatem et nō dmī utilem uero
actr mtentabit nōie ꝓprio tm et ad eig
ꝓpriā vtilitatem nō dmī q̄ diā ē de sb
tilitate Jur. ꝙz nūquid aliquo cāu util
tūsferatur sine tessione pe. dicē q nō
alr. q sic ut refert Cy. m dcā. l. i. sed
bar. m. l. i. ff. de ac. et ob distinguit //
Aut fit alienatio actionis et obligatio
nis multā uoluntate Aut mter unos
ꝑmo cāu aut fit alienatio titulo smgli
ut puta legati et tūc tūsit util sine tes
sione ut l. cū legato nōis C. de legat.
q̄ si cēt res corporalis tūsiret isto cāu
pleno uere sine traditione l. a tuio ff. de
furt. Aut fit alienatio titulo vniūsali
puta p fideig. gnāle et tr nō tūsit sine
tessione ut l. restituta §. de illo ff. ad
trebell. Ex. cāu pncipali q̄n fit mter
unos tr aut rone ipig gtractg quis ē
obligatg cedere Aut ex alia equitate p.
cāu aut ex contractu ignorato et non
tūsit sine tessione ut l. i. C. de actr et ob.
§m. i. letturam aut ex contractu noīato
et tr regularit nō tūsit sine tessione ut
l. i. et ij. C. de actr et obli. et C. de hē. ul:
ar ven. l. emptor. Jtē fallit m noie pcu
rr dato ut l. si cōuenerit ff. de pigr
actr et l. postpō. C. de actr ul' heres ven.
Jtē fallit m dote ut l. ij. de ac et ob. Jtē
fallit m noie dato m solutū ut C. de ac
et ob. q̄n fi. ul' pua. l. i. fuat l. si īsolu
tum C. de ac. et ob. Jtē fallit m datio
ne l. illā C. de dona et nōt. m dcā. l. ij
§ m hor male dicit p tex. m. l. fi. ff.
de donatr §. vr. dor. patet ꝙ ex pdictis
q̄ m pūti cāu venditionis supflue fit
tessio cū ipō uere vtilis tūscat. m ēptorī
ut dixi et idem dic m alys cāibus supe
rius a regula exceptatis Si aut fiat
tessio ex alia equitate q̄ ex gtractg nūn
tate tuē nō tūsit utilis sine tessione
nisi forte m subsidiū ff. i. m fi. ff. de
instr. et l. dapm §. fi. ff. de damp. m
fec. et l. m creditore ff. de euic et sic
hēs q̄ m emptorem tūsit uis agendi
efficax qđ cōpetebat venditori idem
dic m uere exripiendi ut l. alia §. i.
cū §y. ff. de ꝙthen empti et l. empti
C. de euic. Quēritur ultra q̄ et quot
requirantur ut tessio valiat dic q quī
ꝑ ꝑo. usty titulg 2o. pcm nūatio si sit
facta titulo venditionis /3o. q̄ usto p
nō fra sit //4o. q̄ eidem psone sit fra
tessio Quīto q̄ sit ul' m totum ven
dita ul' m totum donata hyis autem
ul' aliquo ex eis ressante psumē si
mulata tessio et sic nulla ut her tra
duntur m. l. ab anastasio et sic milla
ut her traduntur m. l. ab anastasio et
l. p duīsas C. man. Circa hoc q̄rit̄ur
certe q̄ m tessione nō reperitur exp̄ssg
nec noīatg titulg ꝑ solum ibi ex̄pressa
reperitur cta petūe ꝓtinas pro qua
fit tessio An teneat vr q̄ nō q̄ defint
titulg et sic vnū de subalibus ut dictū
ē. Jn gtrariū ē veritas quia titulg p
sumūtur ex alijs qualitatibus et mutū
stantis liz nō sit spālit noīatg Qđ
quidem colligitur ex ipīg ꝓtinat pcm
exp̄ssione et tri cesse et alienate Ar
gūendo sic ubicūq; m aliqua dispone
mūenimus subalia alicg gtrg licet
cōtractg spāliter nō noīetur tm per
ipa subalia eig gtractg qualitas figu
ratur ut ꝓbatur m. l. nālis ꝙ pn. et
l. msulam et ibi p Ja. bu. ff. pscp. x.
vnī cī apparat de ꝓtio et tr alienata
et tessa et sic constet de substantialibg
uenditionis dicend ē ex venditionis
tessionē fuisse factā et ita tenent doc.
m dcā. l. ab anastasio et l. p duīsas fa
cit l. fi. C. de pdis Cum hic. xj. // pos
tea q̄rit̄ur an sufficiat q̄ m tessione
ipē tedens cōfiteatur pcm tri recepisse
licet realī de nūatione alit nō cōstet
et iudetur q̄ nō sufficiat confessio. n.
realis nūatio ꝓbetur ut ē tex. i d. l.
p duīsas ibi datis pecunijs tm cōue
ta glo. ibi sup vbo solutas et etiā m.
l. ab anastasio ibi tr ipa p solut et
hanc opi. tenuit Ja. de are. m quodaz
suo tractatu de tessione idem sequitur
dy. Ja. de bel. m aucti. de equa. de. §. i.
coll. vij. et Ja. but. m d. l. p duīsas ac
etiam bar. et bal. īidem pro quoz opi
fiunt q̄ q̄n lex de fraude dubitauit
circa alicg actū tuē ut fraudis pēsūp.
auferatur requirit̄ur actg vergz nūā
tionis ut l. qui testiū et ibi glo. ff. de
ꝓba. et l. si quis post hac C. de bo. pscp.
et l. assiduus C. qui po. m pi. ha. con
uicta glo. sup vbo dare Jn gtrarium
videtur q̄ tessio ualeat sine alia ꝓbōe
nā certi sunt trāns quibus pēsūit tes
sio simulata quos enumāt glo. m dcā. l.
p duersas et l. ab anastasio et l. i. C.
ne. lite po. Inter quos iste nō gnuān
tur gr. rehmquitur tessionē valere
ner pēsumi simulatā cē cī de iure sit
q̄ gfessio fiat ul' fuat plenā ꝓbatio
nem m pūditū cōfitentis ut l. gnāli
liter C. de nō nu. pe. l. i. C. de cōfess fiunt
l. emptor §. luig ff. de pactr et l. naz
pūbus C. de ꝓba. Et hanc opy. secutī
sunt Bay. angē et alī plures ꝙ quoz
opy. mduco notabilem tamz m l. si pro
curator ff. de usur. fis. gumenta. l. ij. m fi.
C. de quadri pscrip. ubi patet q̄ si pro

curator fisci qui nō pot vendi nisi pecu
nia nūmata si cōfitetur pecūiaz rerepisse
statur huic cōfessiom et p̄sūitur nā-
nūata cē sic ꝯ dicam m tam nro et
hanc opi puto equorem grauissimū
ei cēt ꝓbare p testes cessionē cū nūa
tione retro factā p ānos xl ubi de ca
ꝙreretur nisi forte diceres hoc facili
ter ꝓbari p ipm mstrm cessioms si
m cō notarius diceret pecūiaz i eius
pñtia nūatam Cursum ꝙritur pone
p aliquis mtentauit actionē directā
et ꝓbauit i vtili An sequi debeat cōdēp
natio ul absolutio Cy m d l 1 & ac
et ob distmguit et bar m dcā l 1
ff co ꝑm quē dic qñq libellꝰ fiut ge
neraliter oblatꝰ m actione reali et
tuē satisfē ꝓbare i utili ar m l nā et
postea ꝑ Item si uā uero ff de Jur
iu lux ꝙlo videatur sentire p dmūz
vtile seu utilis actio nō videatur m
libello dedu nec cōprehendi ut nō
m l minor ꝑ 1 et ꝑ eadem ff de ex
re uidi Aut libellꝰ fiut spālis i ac
tione directa p̄sonali et tuē uidito
pendente ipi eidem cui cōpetebat
directa repit competere utilis facto
ipius rei quenti et tuē ex eadem istā
tia debet reus gdēpnari ut l q̄ q̄ ff
ulls ff de aqua plu ar fiant l si p
uus ff de nisa et ff de rei ven l si
post arceptum Aut ipō litis exordio
sibi q petebat directa tm et ꝓposuit
vtilem ul cōtra et m illa que non
fiut ꝓpōita ꝓbauit et tuē reus ē absol
uendus ar m l 1 ꝑ 1 ff si me fal mo-
dur Insuper queritur quid si facta
alicui cessione ipe tedens postea a
debitore cesso recipiat solutionē an
liberetur dic q̄ sic nisi m tribꝰ casi
bus primꝰ si cessionariꝰ sibi deni
tiauerat ut solueret 2us si ab eo
ptem debiti reperat 3us si lis gē
cum gestata fuerat ut her hntur
m l nq c de dona 4ꝰ ꝙ ꝑm dcr est
si debitor quocūsmō de cessione notitiā
habuerit ut nō p Cy m dcā l nq et
et p ꝙlo m l si ff de transl litz ꝙlo i
l nomen c que re pi ob pos tene
ant gratiā et male qd autē dictū
ē debitorē soluentē credenti liberari
nisi m tribus casibus mtellige verū
ꝑm bar qñ apud credentem remāse
runt actiones directe secq aut si
nulle ut p eū nō m l qr asse ff ad
trebell qē ꝙra si primꝰ cessionarius
cedat 2o sicut qñ primꝰ emphyteota
tuestit 2m Sz an partū ul transac
aut cōfessio tedentis noceat cessio
nario et an debitor Conuenꝰ a teden
te possit contra eum opponere exce
tionem de cessione p eum alteri facta
q nō bar m l facta ꝑ si heres ff ad
trebell Et ex hijs patet so ad illam
qōnem si tedens et cessionarius sil
cōcurrant ad debitorē quis p̄ferendꝰ
sit et tenet ꝙlo m dcā l nq q p̄ferē
dꝰ sit cessionarius et bene et sic isto ca
su util actio p̄fertur directe de quo ple
nius nō p ꝙlo et doc i l i cāue m fi
et l p̄tuitem m rem ff de p̄tuit et per
Cy m dcā l nq Item q̄ritur an minor
possit tedere uitra sme tutoris auctē
ul Curatoris et breuiter dic q nō p
tedere ē alienare ff de fidei l cū hijs
iōq̄ nūia et tutoris et uidetis aucto
ritas ut l lex q̄ tutores C de adm
tu nisi forte ꝑm aliquos faceret cessio
ex tā nūia ut puta fideiuss ul possor
ut l nq C de fidei sicut dicitur m alie
natione alterius rei ex tā nūia m qua
de retinū iudicis nō ē nūm ut l nq C
qui dcr iu opus nō ē et l magis pu
to ꝑ 1 et nq ff de reb eo consultus
ē tū vtriusq̄ autem mstuemur nō
Azo C ne li po m fi Ult q̄ro an p
p̄tuitem possit fieri cessio et uide
q̄ sic quia cū pt fieri venditio per
eū ut l nulls ꝑ si p̄tuit ff de ac ēpt
et l nq C p q̄s ꝑso Ult quia p̄tuitem
nō pot fieri restitutio hereditatis
ut l restituta m pn ff ad trebell
ꝙlo ꝙra Intrōtrariū facit q̄ is cui fit
cessio efficitur p̄tuitor m rem suam ut
nō m dcā l 1 C de ac et obl Sz p̄tuitor
nō pot facere aliū p̄tuitem an litis
ꝙt ut l negq C de p̄tuit ꝙlo ner iste p
curator potent tedere alteri p̄tuita
ri ad qd fiant l emptor C de her ul
ac ven et ff de m rem v l nq ꝑ
idem labeo Ult quia her uitra adeo st
ossibus āncra q̄ nō recipiunt sepa
tionē ut l quis ꝙlo cāus de pecu l nq
ff pro socio et hanc ptem tenuit abb
ꝑpā ꝑ p̄ma opi verior ē et cōior per
dictam l restituta ꝑ 1 sic etiā videmꝰ
q̄ p̄tuitor p̄nt uitra tedi ut ꝓbat
m l q̄nus ai l se ad trebell p quem
p̄tuitem postea fiet cessio dnō sūo ar
m l possio m fi ff de arq pos et l
si p̄tuitz m fi ff mandati

Tam reales q̄ per sonales

Hic aduerte q̄ licet m cōtractu
venditionis transeunt vtiles acti
p̄sonales et alie reales que respici
unt dominū ul q̄ ipius rei nō m l
dlia ꝑ fi ff de contrah empti non
trāsferatur actio ypothecaria q̄ ad ipm

rem cōpetit nisi

rem cōpetit msi specialiter et exp̄sse fiat
de ea ressio ut nō. m. l. si cū venditorī
pn̄. ff. de euic. de quibus acti ualibus
et quibusdam alys habetur msh. de ac
ff. i. et sc. Circa hoc q̄ritur an pressi
onē rei venditat sit tūslatū dmiz ul
q̄. vi. q̄ sic quia ressionario datur vtl
rei vendicatio que dnō ꝑpetit ut. l. n.
ff. qui ī ꝑpetuū ff. si agr. ner ul' emphi
pe. ff. sequitur ꝙ dmiz sit tūslatum
ully dicunt ꝙ contra ꝙ vtl' acto et ex
ntium tn̄ directe actoms m ressiona
rium tūsit q̄ intentat tā q̄ pnr̄. ī rē
suam ar. l. si sponsalibus ff. i. et fi. ff
de uxt. do. nam liz tūsferendo dmiz
rei uideatur tūsferre acti que ꝙ dmo
datur tū cgū. redēt. actionē m rem
nō tū tūsfertur dmiz msi sequat
traditio rei ul' possioms ap̄hensio
hant ptem sequitur dy. m. c. ꝙ posso
re circa fi. tit. de rest. uni. li. vi.
Que at̄ dicantur p̄sonales actiones
et mixte ide m. ff. p̄sonales msh. de
acti. et ff. Iti mixta.

Utiles et directas

hic queritur si simpliciter agit ex uni
gresso an agens teneatur declarare si
agit vtli actione noīe suo ul' directa no
mine credenti dic ꝙ sic ar. m. l. si duo
ff. de solu. et. l. si michi et tibi m pn̄.
ff. de le. i. liz m dubio ff. m. alb. videat
potius intentasse vtilem q̄ directā ar
m. l. ner ullam ff. Item si quis a fisco
l. n. ff. i. et l. plā ff. famhēr. Cbz nūqd
agenti ex uxte resso pot oppoi. a reo di
cendo cede michi tuas actiones als non
debes audiri q̄ appellā. ex. retendarū
dic ꝙ sic ut habetur m. l. stichū aut
pāphilum ff. si creditor ff. de solu. et
plene ꝑ bar. m. l. si stipulatus ff. si ex
duobus ff. de fideiq. et ego sipsi ī forma
rōsioms m ypo.

Ponens ipsum lo hamem m locum

Queritur quid importent ista ẏba
dict bar. m. l. qui ex. 1a. ff. ad trebel
qd̄ important ressionem actioms uel
constitutioms p̄uī m rem suam ꝺz
agbat m. l. m ꝑuntiali ff. pe. ff. de o.
no. nūcī.

Constituens ex tunc

nota ꝙ venditor tenetur tradere rez
emptori nō tn̄ diuinū tūsferre licet
tū emptor p̄tium teneat fuere ue
ditoris l. ex empto m pn̄. ff. de ac.
emp. alꝭ tenetur ad mter esse ut ple
disputat glo. m. l. m pn̄. ff. de ac. ep̄.
tō in istis dicitur ꝙ constituit ꝑ hoc
ẏbum denotatur possioms traditio ꝙ
non refert an quis ꝙ se ipm̄ m gredi
atur rem venditam an alius cuius no
mine siue sit ipe met venditor siue alig
ut l. qd̄ meo. ff. de acquir. po. et c. liz
m fi. extra de ꝙba. facit. l. i. ff. Item
acquirimg et ff. p ꝙmissorem ff. de acq̄r
poss. et c. liz m fi. extr̄. de ꝙba. Quid
aut̄ si constituat se tenere p̄tauo no
mine ipius emptoris dic ꝙ m dubio
msi aliud agatur tūsit m emptorem
sola cautis possio et nālis penes ven
ditorem remanet ut nō. m glo. m. l.
et hēr. ff. eum qui ff. de p̄ta. Et tō vti
lius ē fatetur ꝙ venditor simpliciter
gstituat quia tunc oīs possio tūsibit
m emptorem ut dra. l. qd̄ meo.

Promittens de euic tione

Aduerte ꝙ liz sup hoc
nulla mterueniisset ex
pressa promissio tn̄ ipo iure ex ꝓpria
natura ipius gr̄tus ad hoc et alia
teneretur p̄mo si patty sit venditor
ꝙ de euict. nō teneatur liz ex hoc libe
tur sequta euictione tenetur tn̄ et ob
ligatꝫ remanet ad p̄tm restitutionem
ut her hn̄tur m. l. emptorem ff. pe. m
fi. ff. de ac. emp. et nō. m. l. no dubita
tur C. de euic. msi spāliter et ex̄pssim tō
uenerit ne ad p̄tm restitr̄ teneatr ꝙ
cū emptor nō agit de euictione pro
p̄tio ner pro mterē. Iti si sciens
emerit rem alienam ut l. si fundum
sciens C. de euic. regulariter aut̄ ex qua
cūq; tā onerosa fiet alienatio agitur
ad mter̄e de euictione ut. l. sciēs seq
si fiat ex tua lucrativa ut donatois
et legati ut l. ad res legatas ff. de edl
dic. et. l. si dom̄g ff. de euic. ff. de le. 1o
et inde nō. p glo. et cy. m. l. ꝙ. C. de e
uic. Et p̄dicta hn̄t locū m re īmobili
ul' mobili corporali alienata. Quid at
m actione al' noīe debitoris ul' hereditatis vendite de qua loquitur titulus
de ac. vel heredi. ven. Ad quid tenetur
emptor venditor dic ꝙ venditor no
mine tenetur p̄stare et ꝓbare ꝙ debi
tor nulla tuta exceptione et ꝙ here
ditas vendita sit hereditas et ad ipm
venditorem ptineat msi aliud ī gr̄
tū specialiter actū sit ut her ꝓbant
m. l. si nomen cū. l. se. et. l. cū here
ditatem cū. l. se. ff. de hē. ul' ac. ven.
cū sy. Alioquin tenetur venditor ad
oīa mterē emptor ut dicti mrbg
nō tn̄ ꝙ m hereditate seu venditione

hereditat defuncti nō mrludit hereditas pupilli que defertur venditori et substitutione pupillari ut l. ij. §. illud de hē. ul. ac. Qz an emptori timoroso ne sibi res euincatur teneatur venditor dare fideiussorem dic q aut m pn̄o. ītractus quemt inter eos de dan̄o fideiussor aut nō quemt et tūc aut m ipō limitē q tractq̄ immet periculū euictionis et te netur dare fideiussorem ut l. si post pfram C. de euic. et l. penult. m fi. ff. de peri. et gmo. rei uen. Aut tūc nullū immet periculū et tūc postea nō tene tur l. emptor m pn̄o. ff. de euic. fallit m venditore hereditatis qui tenetur satisdare de facto suo tm̄ vz q si quid ad eum de hereditate puenerit id to tum emptori restituet ut l. q. ī pn̄ ff. de hē. ul. ac. ven. Aliud etiā ē notan dum m uendit. hēditat. q si creditor debitor succedat et vendat hereditā tem q saluū sibi remanet ius debitū suū. Sequendi ab emptore etiā nullo fr̄o. p eum īuentario ut habetur m. l. m. §. nī quis ff. de here. ul. ac. ven. Iuz p addit. hēditi. qfiusū fuerit ipm debitum ut l. debitor C. de pac. et l. stichū §. aditō ff. de solut. Sic etiaz nō repellitur a petitione debiti ille a quo ē hereditas aduocata dato q nul lum fecerat īuentariū ut habetur m. l. eum qui m si ff. de m. offi. testa Idem m eo qui per fideiq.m hereditatē restituit cuiq debitū p additione ī ef fectu nō tollitur ut l. debitor. Ꝑ igitur ff. ad trebell. Aliud tm̄ nīuz ē emp tori ut agere possit de euictione vide Iuz q debito tpre venditori denūtiaut litem sibi motam ē ul. uenditor de ip sa lite sciam ul. notūā alit̄ habuerit §.m opi. roem dc. m. l. emptor fundi et l. si ḡtūsia ff. de euic. misi denūtia? cēt p pactū spāliter remissa ut ff. de euic. l. haberem? m pn̄. Que remis sio fit de iure Et nō. q dr̄ fieri legitime denūtiatio tam ex nō. q̄ ex tpe Ex nō cū emptor ostendit venditori ad ocu lum libellū sibi datum ut nō. p Bar. m. l. nō solum §. morte ff. de op. no. nūt. Ex tpe uō cū fit denūtiatio ante sciam et publicationē testium ut l. si q̄. rem §. fi. ff. de euict. et p glo. et Cy. m dicta l. emptor fundi et m. l. heres §. uū C. de euic. nec tī p hanc denūtiationem eximitur emptor a pro secutione litis ymo debet in ea pseue rare misi cēt sibi lis psecutio remis sa qua tūc venditor litem ipam pseq teneretur ut nō. m. l. si iō m pn̄. ff. de euic. et C. de peri. et gmo. rei ven. l. i. Et si quidem emptor sucūbat in cā. tenetur appellare et plequi in ea misi p pem appellandi remissa cet remissa ut nō. m. l. hiruq §. quia ff. de euic. et si obm sit denūtiare venditori in cā principali po test denūtiare in cā appīs ut nō glo. in dcā. l. si rem m fi. Alq etiā sciāus ne cessarij ut de euictione possit agi ult̄ pdōs vz q emptor fuerit gdēpnatq a suo udice nō aut ab arbit̄o ut l. si dem §. si in qpmisso ff. de euic. et sciā debet cē iuste lata et nō p īprudentiā ul. dolū ut l. si p īprudentiam ff. de euic. et d. l. emptor fundi. m fi. et ī. l. si non p īuriam C. de euic. Sic §.o nō licet emptori qpmissum facere de re empta ut dcō §. si qpmisso et l. cū qō C. de euic. et l. ac qui nā §. cū me ff. de neg. gē. l.us cāus ē quo nō agit si fuit abis tpre sine ut l. si ideo ff. de euic. Q.us ē si habuit me exptū aduocatū et ipsū ut nō glo. m. l. q si nolit §. culpam ff. de edil. edic. C.us ē cāus necius ut pos sit agi de euict vz q res fuit ī eremi tione sine ablata ipi emptori nō p vo lentiam q si p violentiam cet ablata nō agit de euictione ut l. euicta §. i. et l. hēr licē. ff. de euic. quicta l. fi. et ibi p Cy. C. de euic. emp. A.us ē si nō appellauerit data etiā q̄ heres malam cām habet C.us ē si succubue rit et iuste in cā p obiectū alicq̄ ex ceptionis que ab ipō emptore trahit originē ut l. hoc iure cū l. se et l. si rem §. si duplex C. de euic. et pcedunt pmissa ū p partū spāle fuerint hereditā a uenditore remissa ut l. q̄ritur §. si uenditor ff. de edil. edic. et dcā. l. here m? m pn̄. nī §. vl. insi uenditor spe naliter quemt ne q̄ alieno fr̄o teneat. §. pro suo tm̄ quo tm̄ solū tenetur. si ipe met aliq̄ pus uendidisset ul. obli gasset l. de duo ff. mandati. de quo fr̄o suo loquuntur etiā tex. in dcā. l. ij. pn̄. ff. de ac. et here ven. et bene nō. Solet q. nōnq̄ here pcm ponere ī mstriis que appellantur pacta vtilia Post here q̄ ritur Cire q̄ re empta p finiz agit ep tor de euictione gtra uenditorem et pdunt sciam latam tam in cā principali q̄ euictionis Queritur an hoc sufficiat ad plenū fundamentū sue intentionis An uero sit nēce q̄ pdūcat totū processū et vnūsa acta cāe Et ad p.s arguendo vr̄ sufficiens pbatio ipa sciā sola q̄ res iudicata pro veritate habetur ut l. res iudicata ff. de reg. iur. et l. ī. ītemuz ff. de sta. ho. omia q̄ p̄sumū tur rite et recte facta post q̄ sciā sic ē lata ut m C. bone cre. de elec. et ī.c.

in pñtia ex̄ de renūc· et qđ nō· p cy· m·l
emantipatione C de fide· mstru· et m·l
sine possideri C de pba et p Jmo· m c· nī
m iure pity ex̄t̄ de offi· dele· Jngrū fact·
qua nō viso p̄cessu appeire nō pot̄ an
iure ul' iniura fuerit gđpnaty et liz p̄
sumat̄ qđ sīa sit iuste lata quo ad cosī
ter quos lata ē nō tī sic quo ad alios ut
l· sepe ff· de rr· iudi· cū fi· finaliter·
i hac qone oīss alys rtpō qđ Ja· de art·
tenuit qđ suffitiat pducere sīam nullaz
sine p̄cessu cuig opp· sequitur albi de
rosato Tu tī laty distīguendo grude
aliqñ uenditor i mstrō uenditionis
expresse renūtiaut ner possit allega
re sīaz nullā ul' p ignoriam latam uel
ex alio siti uitio iustam et rr̄ suffint ep̄
tor pducere sīam cū p hanc remissio
nem et gñalem renūtiationē cessent
oīa per que possit impugnari sīa qđ
nō· Aut nō renūtiaut ipe venditor p̄
dictis et tuc aut constat de legittima de
nūtiatione eidem frā aut de ea nō con
stat primo casu aut in sīa nulla fit mē
tio de p̄cessu et tuc nō p̄sūitur p̄cessu
iō ē opus illū pducere cū sīa ar· nō·
m c· qñ contra flam ex̄t̄· de pba et i
l· hn· qui ad Cuulia C de appell· Aut i
sīa· fit mentiō i p̄cessu et tuc ā sīa
ē lata de primo aut de longinquo si de
primo aut fuit lata venditore p̄nte et
rr̄ p̄sūitur p̄ p̄cessu et sibi iputet si nō
appellauit ner iō ē opus emptori protes
sum producere ar· in dicta· l· sepe· ff· sticn
tibus ff· de rest· iudi· et l· ab eo C· quō et
qñ under litibus tī cēt hoc casu ipi vendito
ri pducere p̄cessum et impugnare ipam
sīam uigo huig p̄cessg ut determinat Ja
Cal· et Jo· an· in c· qñ cont· flam ex̄t̄·
de pba et in c· in p̄tia ex̄t̄· de renūc·
Et per hoc patet q̄ eius p̄tia cū gñat
i orieir pbandi et rōe seu defectu p̄cessg
pro quo p̄sumt̄ sicut in sili dicitur de
co· qui renūtiat exceptiom nō nu· per·
ut nō· in l· si ex tanto et l· gñaliter et
l· i gñalibg C de nō nu· per· Aut fuit la
ta venditore ignorante ul' abīte et tr̄
nō p̄sūitur p̄cessu pducatur p̄ eptorē
ut dō· c· qñ contra flam Si uō sīa lata
fuerit de longinquo tr̄ p̄sūitur p̄cessu
et suffint pducere sīam uig· dcti ho·
Jo· an· in c· cū iniur· pity ex̄t̄· de offi· de·
legn· et p cy· et alios in dicta· l· emantipa
tr· IIdo· tm principali qñ nō apparet de aliq̄
denūtiatione tr̄ nō suffint pducē sola
sīaz tuncy tuc nullā fidem faciat cōt̄
venditorē ut dicta· l· emptor fundi i pn̄
et· l· si cōtroūsia C de euic· Ad qđ facit
l· si p emptū in fi· et l· ītū qō co· to· et
add· q̄ stripsi in forma sīne diffimtuc

in tho· mq· Sz pone q̄ agente emp
tore de euictione gtra uenditorem ul'
fideiussorem offeritur eidem ipa res uē
dita sil' cū mt̄esse An tessabit actio et
iudiciū sup euictione dic̄ q̄ sic ut· l·
fideiussor ff· de dolo ex̄· et· l· emptori et
ibi nō· ff· de euic· Ad qđ facit l· si reus
paratg ff· de p̄cūr·

Et lectptima de fensione

Hic q̄ritur ad quid teneatur ille qui p̄misit defendere dic̄ q̄ ven
ditor tenetur in se litem susteipere et
in iudicio assistere ut· l· empti iudicio
et· l· cū sucessissē C· de euic· nō tī te
netur se cū armis opponere ut dicta· l·
fi· C· de ac· emp· Quid at' si p̄misit
defendere emptorē de iure et de fto· An
tūc tenebitur arma susteipere determi
nat bar· q̄ non m·l· stipo· ista in
pn̄· ff· de v· ob· quia talis ꝑmo de fto
debet intelligi p̄ m natūram gtiatg
ut· l· si stipulatg ff· de vsufr· vsus
et· l· dapm in ferri quidam ff· de dap
mfer· her· n· ūba cum sint dubia ft̄
gtra emptorem mt̄p̄tanda ut l· ue
teribus ff· de pac· et erit sensg q̄ de
fendat de fto· vz faciendo ea que fa
cienda sunt vz liti assistere in iudicio cō
parere et in eo q̄ ut ex̄ pedies fuerint

Et sub eius uirtute iuramento computatur

Sz lect
q̄ri si uenditor iurauerit nō gtra
uenire uenditionem An iuramento nō
obstante possit petere venditi restitu
di vbi nō· q̄ variys de causis pot̄ peti
rescisio uenditi Quia· n· petitio
venditio restituendi ex defectu p̄tis q̄ia
ex defectu solempnitatis q̄ia q̄ ex defectu
bone fidei et ētis aliis modis de quibg
singulariter videamg Cpimo igitur
q̄ritur si in uenditione iuramento val
lata uenditor sit deceptg ult̄ dimidi
am iusti p̄tis an possit petere ea re
scindi p· l· ij· C de rescin ven· Quidā
q̄ sic siue sit maior xxv· annis siue
minor ut refert cy· in dicta· l· iūtas tī
ē ut distīguatur inter maiorē et
minorem ut si sit maior nō possit
gtrauenire p auc̄ sanctā pubex
C si aduss ven· et· l· i C eo· et in c·
dilecti et in c· cū tam ex̄t̄· de emp·
et ven si uō sit minor tuc subdistīg
uc Aut ē pupillg et pot̄ gtrauenire
p dictā auc̄· sanctā que solum ex̄tu
dit puberem Aut ē pubes et tr̄ ꝑm
aliquos ctā pot̄ gtrauenire quia una

mentū solū fiant ipm maiorē ꝙ maior
pot gr̄uemire per dictam l. ꝙ. gl̄o. et
iste minor qu iurant Alij dicunt ꝙ
in totū r̄pellitur quia iuramento re
nūtiauerit būfitio dr̄ē l. ꝙ. et hanc
ptem sequitur pe. ut refert ibi Cy.
Sz dy. voluit dicere ꝙ si minor ē lesꝰ
ꝙ būfitio etatis liz nō būfitio dicte le
gis potent petere se in integr̄ r̄stitui
vnde liz iuramentum ipm excludat
a būfitio l. ꝙ. ut recta via possit ipz
intentare ꝑ indutz tm etatis ꝑiudiō
poterit ad istud puenire sup quo ad
uent plurimas r̄ones quas refert
Cy. in dr̄ō l. ꝙ. Glo nō uid Canonis
ni dr̄ō c. cū tam tenet cont̄. dy et sc̄z
glo. ī ff. Item sac̄menta de pa. Iu. fir.
ff. m Ja. de belu in dr̄ō ff. Item sac̄m
Et quidam alij dicūt ꝙ attendi debet
forma iuramenti nā aliqū minor u
rat simpliciter nō gr̄uemire aliqū u
rat nō gr̄uemire r̄one ming ius ꝑ
primo tam̄ poterit gr̄auemire 2° tam̄
neq; Et ē ratio quia ī priori tam̄ Iu
ramentū habet solum eū excludere a
būfitio spāli ī integr̄ restit. nō aut
a roī dr̄ē l. attributo oīb⁹ tam ma
ioribus q̄ minoribus de quo dic ut
ibi latiꝰ per eum Et hoc verꝰ puto
qd nō. tu notare ut ī mistrō dicas
ꝙ iurant nō gr̄auemire r̄one ꝑ
uil. mīoris etatis uel alterius cuiusc̄
ꝙ defensiones de quibus būfiqs fiunt
ipē uenditor p nie notariū certio
ratus tr̄l. Deinde q̄ritur si minor
hns curatorem vendidit sine debi
ta solēpnitate vz sine curatoris au
ctoritate uel decreto iudic̄. et iura
ut an potent vti būfitio dr̄ē l. ꝙ.
nō obstante iuramento dicunt qdaz
quos refert glo. in dr̄ō ff. Itē sac̄a
ꝙ sic quia pubes hns curatorez pl⁹
equiparatur ut l. si curatorem hns
C. de in integr̄ restit. immō vñ sicut
pupillo succurritur sic isti in gr̄iū
detimāt glo. ibi et Ja. de belu. et git
omīs doc. p ipm ff. Itez sac̄a qm lo
quitur generaliter q̄ opy. destruxit
statū immoz Item q̄ritur ponē ꝙ pu
bes dolo uel metu fiunt induct̄ uendē
et Iurant an recta via potit ipug
nare venditorē uel erit necē prius a
Iuramento petere absoluti uidetur ꝙ
recta via posset eā infringere ꝑ tex
in dicta aut̄ sac̄m et in corpe vnde
sumitur ibi nullig momenti Que ꝛba
denotant ipō iur gr̄actū cē nullū
ar. in l. v. ff. de iusto. rup. te. Intron
trariū detimāt Imo. in c. ad aures
ex̄. de hns q̄ me. cū fiunt ꝙ prius
obtinenda ē ab epō Iura. relaxatio
seu absolutio In qua absolutione m
vestigabit an fuit talis mety qui ca
dere in cōstantem vir ul' an fuit tal'
dolus qui peritissimū fallere dr̄ ut
ibi et pleniꝰ ꝑ eundem in c. cū dilecty
ex̄. de co. t. Fatū etiā nōta in c. debi
tores ex̄. de iur. iur. An aut in hac
absolōe impetranda debeat ps citari
dic ꝙ sic ut s. scripsi in forma Iura
mentū qd defert a pte Quid at si pu
bes hīs uel nō hīs curatorem iura
uerit nō uenire gr̄ ꝑmissū ul' tūsac
tionē ul' iudiciale sīam An būfi?
ī integr̄ restit si lesus fuerit potent
impugnare ꝑdicta Et dicunt glo. ī dr̄ō
ff. Item sac̄a dr̄iat ꝙ nō ex. iura
mt̄ poīt super venditione Cuius opi.
ibi sequitur Ja. de belu et alij ī dr̄ā
auct̄ veriptū ff. m eundem Ja. ī ꝑma
ima. pnt elici ex regule quaz prima
talis ē Quotiens contract̄ facty cū
adulto valet iur roī et spāli et cessat
utroq; iur ī integr̄ restitu. tr̄ si iuratū
sit reputabitur ex habundanti inter
positum iuramentum nec tm ꝑ hoc
vitiabitur ar. m. l. ff si pupilli ss. ī ff.
de negot gest. et l. qui dubitationis ff.
de integr̄ iur. Et hoc tam̄ procedit
ꝙ̄ ꝑdm aut̄ sac̄a // 2ª regula ē quoꝺ
ꝙ̄ract̄ facty cum adulto vz iur roī.
et spāli ff dam pot restitui r̄one cui
tus tē iuramentū mt̄positū multum
operatur quia tollit restit. in integr̄
ut dr̄ā auc̄ et l. i. c. si adu. ven. et hoc
tam̄ sibi procedit dr̄ā auct̄ // 3ª regula
ē quotiens ꝙ̄tr̄ct̄ valet Iur roī ff. immō
spāli nō valet quia facty ming sollep
niter nō intuemente curatore uel
iudic̄ decreto et tr̄ ff. m quoꝺam opy.
de qua dixi s. iuramentū inl operatur
ar. in l. nō dubiū C. de legibus ff ff. m
rocem et Ja. opi. tale Iuramentum ho
tam̄ multū operatur quia dat robur
et effectū ipi ꝙ̄ractu et tollit būfitu
um etatis et hoc nō pot intelligi
dra auct // Quarta regula ē quotiens
valet iur roī et spāli ff maior sub
uenitur ꝓpter lesionē ni ꝑtio tunc
iuramentum interpositū a minore
multū opatur nā tollit sibi būfitum
etatis ff nō tollit būfitū dicte l. v. ff. m
eum quia solum maiorem eum faciꝰ
liz aliqu cont̄ ut s. dixi et hoc etiā
nō procedit dr̄ā auct̄ // Quinta re
gula ē quotiens ꝙ̄ract̄ facty cū maiore
de iure roī nō valet ipō iure tūc Iura
mentū mt̄positū a minore melio
peratur quia si nō valet principale nec
accessorium ut dr̄ā l. nō dubiū et ff.

de pact. l. unic. ꝛgent. ff. si pactus. et hoc
cau nō habet locū dū auct. // Secūdo regula
ē quot. unic. mtpōitū a maiore nō ualet
de uiro ḡi ipō uiro tuc iuramentū frīn a
mmore nō ualet cnā fortig ipō uiro et hoc
cau predit. qđ habetur m fi. dre auct. t
ressat eig principū sunt m auct. sm nō so
si fide p̄ ff. v. coll. v. de quibus uiramēt.
vide p̄ bar. m. l. si quis ꝙ eo ff. de fideiuss
et que scripsi j. sup forma libelli quo pe
tur. ī mtegr. restit. Alias gōes circa hoc
videre potes quos ḡlo. et doc. tangunt m
dnā auct. et dnā l. n. et que ad dnās i-gu
las trahuntur et sub eis ꝛcludūtur

Contra facere uel ue
nire

Queritur aliquis qñ dicatur
quis contrafacere ad qđ bitu
ter ꝛnde qñ ī iudicio ul extra gtōsiam
mouet ut. l. si quis maior C. de trāc. de q.
plene vide q̄ scripsi m tr. quo agit ad pe
nā p̄m formā ꝙmissi et p̄ bar. m. l. quo
cūq. et l. amplig ff. item ītra ha.

Suprascriptum pre
tum mtegre

Adicerte ꝙ
notanter. di
venditorē p̄tiū ꝛcepisse qua ꝛi vendite
nō aliter transfertur dmū ni p̄tiū fuit solutū
ul. hītm fides de p̄tio que fides habit p̄sūtur
postq̄ res tradita reperitur ut nō m. ff. uen
dite mstr. de rer. diui. et l. pruīs ff. si ādi
tem. ff. de tributo q̄ius quo q̄. dīnus uel
publicanā que pro quasi dnō ꝙcipit nō sit
ntīa p̄tq̄ solutio ul fides. de eo ut. l. de p̄tio
et ibi nō. ff. de publi. de cuig p̄tq̄ solōne ꝙba
tur ꝙ mstrīm quo dr uenditorem fiusse con
fessum p̄tiū ꝛcepisse ar. m. l. cū p̄bus C.
de ꝙba. et l. qñāliter C. de nō nu. pe. et l. qđā
uir. ī pn. ff. de dona. An p̄tiū possit hre-
fidem de p̄tio scripsi m titulo de forma ꝛcu-
sen. Quid si nō ē confessꝰ p̄tiū ꝛcepisse
an contra eū agi poterit ut rem venditā
tradat dic ꝙ non nisi prius ipi venditori
p̄tiū integraliter in pecūa nūata offerat
ꝙsignet et deponat ut. l. iuliang. ff. offeri
n. de ac. emp. et l. obsignati. C. de solut.
et. l. acceptum. C. de usur. nec sola nuda
oblatio sufficeret ut singulariter nō. bar.
m. l. p̄tor aut. ff. si pat. ff. de opi. no. nūc
ad hoc fiunt. l. si fundg ff. si. et l. si. ff. de
legat. gnāli. Et debet fieri ꝙsignatio ī pecū
nia que videatur a ptē et a testibus que
et quanta sit nec sufficeret ꝙ m sacculo
fieret oblatio de pecunia nō visa ut notat
p̄ bar. m. l. cū simus ff. de rondi. et dnon.

Contra bonam fidem

nā m hoc gtractu et sq. de quibus log
tur mstr. de artē. ff. bone fidei exigit bona
fides quo ad subāz ipig gtractg ut. l. bo
nā fidem C. de ac. et obl. et l. i. ff. ff. de
ac. empt. Interueris at gtractibg strictis
uris exigitur quo ad qualitatem ut not.
plene p̄ glo. et doc. ī l. eleganter ff. de do
lo. fac. l. demū m fi. ff. de gth. empt. ioa.
si dolg det cām gtractui bone fidei gtractg
redditur ipō iure nullg ff. si intueniat m
gtractibg strictis uris tē veniat ꝛsponden
dg ope exceptionis ul actionis de dolo ut nō
m dicta. l. eleganter. Bona fides aut. p̄sūit
msi p̄ malitia et quēcunas de dolo ꝙbetur
ut. ff. dolū C. de dolo.

Relegare denegauit

hic aduerte ad vnū singulare ꝙ per hoc
ꝙ emptor ipe nō fuit admissus ad pos
sessionē m eū trāslatam p̄ gstitutū ut s.
dixi. eo ipō priuatg fuit ea possione et
hic ē vng modg pdendi possionem. Alius ē cū quis suspicatur se posse repelli
ut nō m. l. in ff. si quis nūtiet et l. si id
qđ possidens ff. si. ff. de acq. po. sunt et
alij modi pdendi possionem de quibus ī
dnā l. in ff. ī anuitem. eo. tit.

Fructus

hic queritur an ven
ditor teneatur dare
ptori vmūsos fructg sup quo sic distin
gue. Aut quritur de fructibus post venditio
nem ab eo ꝛceptis. Aut de ꝛceptis añ ven
ditionē aut de extantibg tpe venditi et ad
huc pendentibg primo cāu subdistinguc
Aut venditor eos ꝛcepit añ p̄tq̄ solonē
ul fidem habitam de p̄tio et tē nō tenet
restituere emptori sm̄at eos ꝛcepit post
p̄tq̄ solt. ul fidem de eo datam tē eos non
lucratur. ff. restituere cogitur ut nō. j. l.
fructg leuabit et l. penul. C. de ac. empti.
et. l. i. et n. C. de pi. et emo. rei. uendi.
fiant. l. nulls. ff. si fructibg cū ff. se. ff. de
ac. empti. // 2° cāu qñ fuerūt ꝛcepti añ
venditionē tuc reddunt ipi venditori //
3° cāu cū quritur de extantibg tpe venditio
nis subdistinguitur aut tpe venditionis
fructg erant a fundo sepāti et rollecti et
tē reddunt quodo venditoris nisi rōnariū
sit actū ut nō. in nūbg pall. Aut erāt
ul st. pendentes m fundo et sit nūduin
rollecti et tē reddit quodo emptoris ei
ꝙ sunt relaxandi nisi spāliter inter eos
gtractū sit quentū ut dnā. l. nulls ff. si
fructibg et l. cū fundg m pn. ff. de ꝙhen
empti. et l. si. ff. fructg ff. de hys que ī
fraud. credi. pdicta autem procedunt m
fructibg ꝙmatis extra. Quid autem
m pensionibg fictis et censibg quotidi
es soluendis penue nūdum ressciat tpe
venditionis vbi ꝙdā venditor fundum
locauerat pro x. āis p̄stāndis ad festū
natiuitatis dñi nri ihu xpi dem ꝙ quor

ul' plures menses añ ipam diem vēdidt
hūc fundū Queritur an feūdere debeat cō
ductor de pensione an emptori ul' vendi
tori dy. detimāt p emptōr p tex. m. l.
fi. m fi. ff. de usu fis que opy. firmatur
p tex. m. l. si mercedem m pn̄. ff. de ac. et
emptī p qua facit glo. m. l. diuortio ff.
so. ma. nā de fructibg ad pensiones li
tiū ē argumētū l. fi. ff. so. ma. Quā
opi. sequitur Angl. de pis. lit. bar. m drā
l. fi. de iudicijs voluit aliter distinguere in
ter eū qui emit a fisco. quo casu p̄credit. d.
l. fi. ff. de usu fis. et eū qui emit a p̄uā
to quo casu loquitur drā. l. nullis ff. si fruc
tibg Ego sto tū dy. Et ex hys patet p
fructy pendentes tpe venditionis rediunt
gmodo emptoris nec mire q2 censentur
cē ps fundi ut l. fructy pendentes ff. de
rei ven. et ideo eig gmodo accrediūt omia
affixa et iuncta rei uendite vz sata plan
tata et hedificata Alia aut nō affixa ut
puta vegetes banxe et tabule et sic re
manent cōmodo venditoris insi cōtrariū
actū sit ut habet m. l. fundi ff. si rupta
ff. de actī empti et l. i uendendo ff. si de
contrahī empti.

AD TRADENDUM &

Sz quō petitur tradi eī fuerit tradita
p gstitutū feūdetur p fuit emptor illa
possione priuata p mtēusionem uendi
toris qui eū nō admisit ut s. dixi ul
dic p etiā si nō cēt p̄uata pot petē
sibi tradi corporalem p aliqu temptā
appellant ut drā. l. si id qd. ff. si. ff. de arg
poss. Solet aut de uno dubitari si pos
sessio omīs fuit p gstitutū trāslata i ep
torem An ad possionem corporalem
seu temptā residentē penes venditorem
agi poterit actione exempto iudicatur
p nō quia contractu huiusmodi fuit ipleme
tum q. tē. ar. cox que nō. bar. m. l.
si fideiussor ff. de le. i. m gtrariū ē ve
ritas. p. l. fundi ptem. ff. de gthen. cpti
et l. si heres ff. de ac. empti

PREDICTAM PETAM VMET &

Quid autem si impetu
fluis periert vmta res
ul' alti vendita Cuig dapno seu periculo
cedit huiusmodi phēptio dic p gsideranī ē
que et qualis sit ipa res vendita Aut
.n. vendita ē spes q̄dam mobilis ul' īmo
bilis ut puta equg ul' fundus que nō
recipit degustationē et tē regla ē p p
pfectam uenditionem omē periculum
et gmodum ptinet ad emptorem ut nō
m. l. id. qd post emptionem et l. nullo
m pn̄. ff. de peri et gmo. rei vendi et
l. i. c. eo. Aut uendita ē res que recipit
degustationē ut unū et sya et tuū aut
vinū ē venditū m spē sine mensuratione
puta vendo tibi hoc vas vini et tuū post
venditionē etiam añ eig degustationē ptī
net periculum ad emptorem ff m opy. glo.
ff ff m opi. Jo. ptinet ad venditorem Aut
vinū venditū ē admēsuram puta vendo
tibi bicutas x. vini et tū añ mēsurationē
et degustationē ptinet periculū ad ven
ditorem post mensurationem uero et de
gustationē ptinet ad emptorem de quibg
oībg plene traditū m glo. et tex. m. l. i. ff.
de pi. et gmo. rei ven. ad q̄ facit q hnt
m tex. et glo. m. l. si vina que m dolcis
et. l. si p emptorem C. de pi. et gmo. rei
vendi facit l. si quis vina vendiderit
ff. de pi. et gmo. rei ven. et. l. si quis pe
riculum C. de actī empti sequitur forma
libelli m causa sotietatis

Coram vob
agitur tri. et i iure
ppon̄t Ja. contra et
ad̄usus dnm̄ Augti.
et ront. p̄cūp aliam
psonam pro eo seu
eig nōie i iudicio legitime gparente dicēs
Idem Ja. p nī dēō Aut. fil. ambo sotieta
tem oīm̄ bonox q̄ualem q̄ncunq̄ inierunt et cō
traxerunt de Anno curso M. ccc. x.
de mense may in qua sotietate p partium
spāle et expssum actū et guentū cxtitit
mtē eos p oīa et vnūsq̄ bona q̄licūq̄
et vbicūq̄ q̄sita et q̄renda in futurū p eos
seu alterū eox roīa cenī et cōtrarentur in
ter eos put de pdictis gstat publico īstrō.
inde tradito et rogato p. b. notariū tē. dic
quoq; et exponit pfatus Ja. p post pfatā
sotietatem gtractā dicti Augti. frater et cō
traxit quādam mercantiā pānī lane de gi
penna ipox de qua mercantia supfluxerunt ē
et fiunt flor. ctr. qui fuerūt et sunt mtē
eos debite cōtrandi Quāq; idem Augti. usq;
ad huc cōtrare renuerit debite tñ
et iuste licz sup ipa cōtione fienda sepe
et sepig fuerit requisitus Quare cū pdēs
vera sint petit et requirit pfatus dns
Ja. a vob. d. s. Quatenus oī mō iua iure
et forma quibg melig fieri pot p veram
diffinitiuā sentēz gdēpnet et gdēpnatum
iuri remedijs gpellati sfrū Augti. vsus
dictū Ja. ad cōtrandū et in cōi ponendū
ssos florenos ctr. ꝑtinentem nec nō gnīr

ad diuidend et diuisionē faciendū de oi
bus et singulis mobilibus et īmobilibꝫ
ac nōibus debitor gibus inter eos cū ipe
Ja. nō intendat ner velit stare de tcto
ner ꝑseuerare in societate ꝑdicta ctis
iustis ac rōnabilibus causis de ducendo
m pnti iudicio trī. Saluo trī nō as
tringens trī.

Quam bob

Stendū ē ꝙ societas
ꝙtrahitur altō de ꝙtuor
modis ut inquit iurc
consult. in l. societa
tes in pn. ff. ꝙ socio ꝑ. omn bonor //
2°. spālis alicui negotiationis puta sa
lis lane ul siliginis // 3°. alicui singlis rei
puta equi bouis aut similia Aut fiūt
di // 4to pedagij seu vectigalis Inter
que ē dicta ut .j. patebit Et nō ꝙ tē
dit ꝙtrahi societas omn bonor qn fit
sub nōie ul signo vni ut olei quicqd
et sya ex ꝑsse acto ꝙ sit ḡnālis societ
tas ut nō ꝑ glo. in l. inj. §. 1. et l. toi
ri et l. si societatē vmusor et l. cum
duobꝫ §. si inter fres ff. ꝙ socio Et iō
sapiens faciet notandꝫ si in isto societa
tis dixerit hoc acto int dictas ptes ꝙ
pnis societas sit ḡnālis m et sup oibus
bonis pntibꝫ et futuris quousq̄ et
ulterius ꝙ acquisitis et acquirendis
tam ex industria ꝙ a fortuna et taz
int unos ꝙ in vltā uolūtate Pot
tū oms societas siue sit spetialis siue
ḡnālis ꝙtrahi pure in diem et sub cōdi
tione et usq̄ ad tm ipor socior ut l.
1. in pn. ff. pro socio nō aut fieri pos
sit duratura meternū ꝙ. ner ut ad
heredem tū siret ut l. nulla et l. neo
pot ff. ꝙ socio fallit in societate ver
tigalii que ex pacto tū sit ad heredz
ut l. adeo ff. co. to. in pn. Nunc qro
q̄ sint illa que in ḡnāli societate ve
nit et sunt cōtranda inter socios t
que sunt illa q̄ in spāli societate cōtā
tur vbi aduertendum ꝙ in societate ge
nerali cōtranda sūt oma bona que tpe
societatis possidebantur a sotis ut l.
1. in fi. ff. ꝙ so. ner mox quia talium
bonor ipo iure statim ḡtractum societ
tate tū sit dnium et possio de uno i alī
ium absq̄ alia traditione ꝙ equalibꝫ
portionibꝫ ut habet in l. inj. ff. ꝙ so.
ner. mox quia talium bonor co. to. C
Amplig quritur debent inter eos cōtrai
onia bona p eos acquisita siue ex ꝑso
ne industria siue a forma siue ex con
tractu in equos siue i vltā volūtate
ut l. inj. §. 1. et l. si societatē vmusor
ff. ꝙ socio dūmō sint acquisita ex honesta
causa ubi aut cēt qsita ex inhonesta
cā puta furto violentia et turpi causa
nō sūt cōtranda ut l. cū duobꝫ in fi. et
l. qd aut ex furto cū l. se. et l. ner ꝑti
cendum ff. pro socio Si tū socius qsecu
ty cēt pena iuste ul dapn sibi illati te
neretur illaz cōtrahere ut l. cū duobꝫ §.
sotus ff. co. Laberius ꝙ. lex ꝙ qsita ex
turpi ul in honesta cā veniunt i actio
ne pro socio sic et alibi nō uenit i acti
man ut l. si remunerandi §. rei tur
pis ff. man. ner silr venunt in acti
cōi diuidū ut l. gi diuidendo §. int ꝑdo
nes ff. co. di. ner in actione ex stipula
tu l. gnāliter et l. si plagi ff. de v. ob.
Ex quibꝫ pot inferri ad duo p. ꝙ qsita
ꝑ usuram prauitatem nō sūt cōtranda
in societate gnāli oīm bonor cū oīm
iure usura sit ꝙhīta // 2°. infert qd isti
armigeri qui mūdū dēpōdantur nō ha
bent ꝙ talibꝫ dēpōdationibꝫ int se aliqd
iuris suffragiū quia nō meritur iuris
hīe suffragiū qui legem offenderunt
l. auxiliū in fi. ff. de minno. Quod dice
mꝰ si in hac gnāli societate q̄ ippe a
pud aliquos fraternitas appellatur ipi
sotij sil. conuenerint et sollepnit adinu
cē ꝙmiserint ꝙ si alt ex eis alti pdē
cesserit ꝙ superstes eidem succedat i oibꝫ
bonis suis an ex eis alto ꝑmoriente
potent superstes ꝙrumoris ab intesta
to defuncto ex eadem hereditate
obstante dicta conuentione et eodem mo
heredes ex testo. ab ipo ꝑmoriente isti
tutos si alios instituisset heredes dic ꝙ
non ꝙ ipe sotig superstes ab ipo instituto
ul ꝙrumoris ab intestato pemtg extin
detur ut pote nulla ipa conuentione quo
ad hoc de iure existen ut tradit i dcā
l. si inter fres als i §. fi. i. ff. ꝙ socio et
l. pactū et. l. lucz C. de pact. Et p gl. et
alios dc. in l. fi. C. de pact. fi. 3°. qro
et l. hereditas C. de pact. conuen. super
dte et p bar. in l. stipe. hoc mō ff. de
v. oblig. Cum n. tale pactū in fine
habeat libertatem testandi merito ꝙbā
tur a iure ut dcā l. stipe. cū sq̄ ex quo
sequitur ꝙ si tales socij pactū stantur
ne quisq̄ possit aliquid alienare ꝙ ꝑ
hoc nō impeditur testari et de tctis
rebꝫ in vltā volūtate disponē. ut dcā l.
inter fres fi. i. cū sq̄. Dicerit aliquis

Quus g° erit modus ut vng sotus possit
talit inter uuos ꝓuideri ꝙ alt eig sotus
habeat bona sua alys exclusis post eig mor
tem ff. m dñ l. fi. late disputat hunc
articulū et refert plures opi. finalit
gradit cū pe. ꝙ fiat ꝓmissio ꝓ stipula
tionē cā donationis int uiuos bonoz
pñtiū tm s. tpe donationis nō at fietu
roz In qua opi. residet bar. m dñ l. sti
pulatio h° mo ꝙ sic clarig ꝓlige
inter dū quis ꝓmittit sotiū uel aliū
herede instituere ul eidem hereditatē
legare ul dimittere et tr talis ꝓmissio
etiā si cēt Iurat° vallata ipo iure est
nulla qua inter posita sup successione
futura ut dñ l. fi. cū sy. qd apparet ꝓ
ipa verba directa ad hereditatem Inter
dum ꝓmissio cōtinet ꝑ alia verba q nō
sunt iuris hereditarij sed simulatiā ut
puta si ꝓmisit omnia bona sua post mor
tem suam Et hic aduerten est qualit
cōtinuatur ꝓmissio Aut n. fit ꝓmissio
ex tā donationis qualit inter viuos de
oibg bonis pñtibg et futuris et tūc est
ipo iure nulla quia ꝑ eam auferet libeā
testandi facultas ut dñ l. sup° h° mo
Aut fit ꝓmissio de bonis pñtibg et fu
turis tm ita ꝙ in futuris remanet po
testas testandi et tr valz et ita ꝓcedit
opi. glo. in dñ l. fi. et coz qui sentiunt
cū ca. Est g° in talibus bonum cōsiliū
ꝙ ille qui ꝓmittit sp se retineat a
liquid in quo testari possit et eodem mō
ille qui pure qualem omnium bonoz dona
tionem fecit alit donatio inutilis reddat
Nunc at de 2° principali dicendū qd pticu
laris societas contrahitur puta tanē
tm ul vnius ul alterius certis negotiatio
nis que sit in hac societate cōtranda
Ad qd breuit respondeo ꝙ oia illa q ex
negotiatione illa ꝓueniunt alia autē
aliunde qsita siue ex industria psone
siue a fortuna nō sunt cōtranda ut. d.
l. cohiri cū l. se et l. duo societatem t
fi. et l. sū duobg ff. cū duo ff. ꝓ soto et
her oiā ꝓueniunt in societate veruntā
lucī ul vnig rei tm ut in Iuribg p all.
et sic patet declaratū

Per pactum spetia

Aduerte ꝙ in qualibet societate
contrahē liz pactū de pte lucri
et dāpni inter eos sustinendi ꝙ autem
vnus solus dāpnum supportet alius solū
lucrū ferat pactū nō pot et tāꝙ leonina
quento ē dicit reprobata ut traditur
in l. si nō fuerit in pñ. ff. ꝓ soto et
ibi doc. co. in ff. p°. vbi autem de ptibus
lucri et dāpni certitur quentum tunc
ꝙ partibg equalibus substinebunt illud
ut ibi doc. co. in pñ. et dñ l. si nō fuerit

Et si forte nescirent sup ptibus lucri et
dāpni possent h° timinandi ꝓmittere ar
bitrio alicuius psone sic tñ ꝙ si iniuste ar
bitraretur haberent recursum ad arbi
triū bonī vīri ut habetur in l. societatē
meū in pñ. et ff. arbitror cū sequen ff
ꝓ soto

Undecunq; quisita et querenda

Licz hoc pac
tum nō exp̄ssiz ꝙuis illud exp̄mere sit bonū tē
silui haberentur tm ꝙ exp̄sse in hoc tāꝙ
quī sub noīe vli cōtracta ē societas finali
Quid at dices si ambo soti oiuz bonoz
vl vng ex eis dotem recepit ul tribus
immobilibus ul mobilibus An fiet dotis
cōicatio in hac finali societate dic ꝙ aut
in et dotis datio p̄cessit societate aut
egrio et utroq; tāu subdistincte ꝙ aut
durat societas et matrimoniū et tr fit
toto usufructu tm dotis ꝓpietate salua
Aut societas dissoluitur et durat matri
moniū et tr nulla fit dotis gio h ipig
dotis tāꝙ nō cōicare sit an ꝓtem restitu
to Aut egrio durat societas h ma
trimoniū dissoluitur et tr si morte vro
ris ita ꝙ mariti lucret dotem ul ex pac
to ul ex lege fit gio ipig dotis si morte
vīri fit restitutio ipig dotis vroris et
nō gio ut her ꝓbatur in l. actionē
ff. fi. cū l. se ff. ꝓ soto Demde quē
si alit ex sotis habeat filiā nubilis cta
tis An poterit ipam dotare de rebg gibg
dic ꝙ non nisi sup hoc pcm mitteret
spāle etiā si sint soti oīm bonoz ut
plene traditur in l. si soti ꝙ filia ff.
ꝓ soto et in hoc ē single Als n. soti
tenentur sil gratificare ad solutiōnē
cāꝙ debiti ipoz ut l. omne cis alienum
cū l. se ff. ꝓ soto Sz nūquid sotius
oīm bonoz possit alienare vltra ptē
suam de bonis gibus dic ꝙ nō ut ha
betur in l. nemo ex sotis ff. ꝓ soto
et her regulariter pot ce ratio dicte
l. si sotius

Superlucratus est

Regulariter inter sotios omne lucrū
et dāpnū ē gicandū Et in lucri
tione fieri debet deductio dāpni et to
tius expensis facta occasione ipig sotie
tatis etiam si dāpnū gratificet casu
fortuito ut ꝓbatur in l. mutuo et l.
cū duobus ff. si quis ex sotis alē ē l.
si inter fres ff. si quis et ff. quidā ff.
ꝓ soto vbi autē dāpnū emergeret cul
pa ul dolo seu cā remissa negligentia
ꝑ ipsis rebus nō adhibuisset tuē ipi
nō fieret computatio ul deductio talis
dāpni quia sotius solum tenetur de dolo

lata et culpa et leui nō autē de leuissiā
ner tāu fortuito .l. nō ob eam cā .l. sc ff
co. tō. Fiant .l. cū duobg ss. vemt aī et .l.
sotiꝫ sotiō ff. ꝑ sotiō ner mꝫ si de lucro
deducatur dāpnū quia lucra ꝓprie intelli
gitur oī dāpno oiꝫ expensa deducta
ut dcā .l. muty et nō p glo. mſti co.
tō. ſ. de illa quentione fiant qđ notat
Jnno. in c. pastoralis ext. de den. sic
dicitur in fructibus qui intelliguntꝫ
deducta expensa ut .l. si a dnō in fi ff
de pti. heredi nā sy.

Ad diuidendum et diuisionem ponendō

Queritur pro hui⁹ declaratione an
pendente sotietate possit actio ꝑ sotio
intentari vī qꝫ nō quia nō ē nata aī
finitam sotietatem ut ꝓbatur in l. tam
diu c. ꝑ sotio. et .l. actione ſ. nō ūqꝫ ff.
Cy. in dicta .l. tam diu Aut agitur pro
certa q̄titate ul' singulari re cōmanda
et tē agi pot' pendente sotietate Aut
agi vult finaliter pro tota sotietate et
sic iudicio finali sotietatis ut de oībus
rō videatur et calculetur et tē nō pot'
agi nisi finita sotietate sicut ī sili dī
in .l. ij. et qđ ibi nō C. de admi. tu. cū
Sz quid dices de tali qone pone
ꝓ alt' ex sotijs ml pot' in sotietate et
alt' pmit vnūsa bona An agat vng
ꝯra alū dic qꝫ nō quia talis sotietas
ē nulla ut .l. sotietas ꝯtrahitur in fi.
ff. ꝑ sotio et eodem mō ē nulla si fu
erit ꝯtracta ex cā donati cā morti ut .l.
senatꝰ ſ. si cui sotietatem ff. de dona
cā morti et ꝓbatur in .l. cū hic status
ſ. si mti viz ff. de dona mti vī. et yx.
vltero q̄ritur de iure valet sotietas ī
qua vng pomt exercitium ps et alig
pomt cētam q̄titatem pecuie puta
x. uel mille ut habetur in .l. i. C. ꝑ
sotio. et mſti co. tō. ſ. de illa. in fi.
Done gō. qꝫ ad cētū tempus huiꝰi ꝯtia
sotietate pdita ē pecunia posita ī sotie
tate ipō tpe pendente et adhuc supsti
te vtrōqꝫ sotio An tenebitur ipe idem
sotiꝰ adhuc tm̄dem pecuiaz subrogare
et quidem glo. in dcā .l. i. et .l. si non
fuerint ff. co. tenent qꝫ nō quia ītem
tu ipius pecuie fit sotietas dissoluta
l. utez ſ. penlt ff. co. Aly dicunt pe
culium ipius pecuie fore ge et ō pe
cuiaz ī sotietate subrogandam ar. in .l. cū
duobus ſ. qui sagittaria ff. co. et .l. id
qđ ff. de pi. et con. iti ven. Aly dicit
aut pecunia fuit statim ꝓdita Aut ex

mterualllo pmo tāu sit pecuniū ge
ne q̄titꝰ reperiatur claudicare ut .l. ij
ff. mandati et .l. si id qđ in fi. ff. co. tō.
2°. tāu dicendō finitam ee sotietatem et
ꝑ ons a neutro sotio subrogandam pu
to melius qđ glo. dicit vbi s. ut de
sit in pecuia qꝫ in re alia empta cy. tā
q̄rit in dcā .l. i. C. postea q̄ritur an ille
qui posuit pecuiaz et alig psonā ī di
uisione fienda debeat primus detrahe
totam suā pecuiaz et suū capitale sal
uū facere et de reliquis diuisionem
facere An uero oīa sint q̄liter diuidē
da sup hoc glo. in dcā .l. i. distinguit
Aut est actū inter ptes quid de ea fi
eri debeat et standū ē q̄uentioni ut
l. i. ſ. si cōuenerit ff. de po. Aut ml ē
actū et tē hm glo. oīa debent cōicari
licet q̄tarū de q̄suetudine obseruetur
et ꝑ ons ipā pecuia nō ē cōicanda q̄
consuetudo fundata ē sup iure scripto
ut nō in .l. cū duobg ſ. dāpna et ſſ.
si ī crocūda et ſ. nē cy fiō ff. ꝑ sotio t
ibi ꝑ cy. Quid aī si sotiꝰ ē factus
nō soluendo ita qꝫ ipotens ē restituē
q̄ cy ad eig manus ex sotietate pue
nerūt Qualit cōdēpnabitur dic qꝫ so
lū in eo qđ facere pot' deducto ne ege
at et sic in hoc, ē priuilegiata sotietas
q̄ finitatis vicz subsistmet ꝓbatur ꝑ
l. uerū in pn̄ ff. co. et .l. sunt quidā
ff. de re. iudicata

nec perseuerare ſ. pnz

ergo per hoc de expressa renūtiatione qui
ta demū admittitur si alt' fortiꝰ cō
sentiat nā eo tuto regulariter nō liz
a sotietate intempestiue decedere ut .l.
actione ſſ. labeo et ſ. se ff. ꝑ sotio nī
alt' sotiꝰ sibi īmuniosꝰ et dāpnosꝰ ul
condītio appōita sotietati nō seruet
ut .l. si cōuenerit in pn̄. ff. ꝑ sotiō et
nō. qꝫ duplex ē renuntiatio sotietatis
quedam expressa de qua hic etiā idem
si petatur ratio reddi totiꝰ sotietatis
ut .l. uex ſſ. penlt. et fi. et .l. actioe
ff. ꝑ sotio Quedam tacita et hec fit
quando pereunt res in sotietate posi
te uel pereunt sotij omnis vel oms
morte nāli ul' casuli ut ꝓbatur in dcā
l. uex ſſ. penl. et dcā .l. actioe. ſſ. morte
Idem si mutetur status psone ī malū
ul' si eig bona publicabitur ut dcō. ſſ.
penltī et dcā .l. actiones. ſ. publicatis
et mſti. pro sotiō ſ. manet et ſſ. solut
cū se. Aliō etiam modo singulari mdu
citur tacita renūtiatiō inter sotios om
nium bonorum quando stant et habi
tant sepcratim et longo tempore ne
gotiati sunt sepcratim ut habetur in

l itaq; cum seperatim ff· co· sequitur forma libelli contra plures tres debendi

modo tr̃ debendo in presenti iudicio tr̃ saluo iure tr̃ non astringens tr̃

Coram vob dño d· agit· etī iure ꝓmt ves continuus cont̄ et adūsꝰ sy· et sanct cont· ꝓtūq; a luam psonā ꝓ eis ul ipoꝝ noīe iudicio le gittīe ꝓparentem dicens ipe ves· ꝓ ssti sy· et san· fuerūt ꝓfessi vsus ipm de se· ab eo habuisse et irrepisse et in veritate habuerunt et irreperunt mutuo et ex tā mutuo M· bon· auri et iusti ponderis quos flor· mille eidem ves· pfati sy· et san· et quilibꝫ ipoꝝ insolidum ḡuene runt et ꝓmiserunt dare soluere et res tituere i· ctū tmīz iam diu dapsum ex que pnbus et mandans pro ipa pena restituenda mīteresserūt et fideiusserūt vsus dictū ves· certū et bellong obligan tes exisse ipi pncipales et fideiussores dicto ves· omīa et sīgla ipoꝝ bona mo bilia et īmobilia insolidum pignori et ypotete ac ulteriꝰ renūtiantes vsus ipꝫ ves· bñ· noīaꝝ ḡstitutionū de pluribus reꝰ debendi et de fideiussoribꝫ et ep̄le dui adam· et legibus dicentibꝫ si pn̄ cipalis nō tenetur nec fideiusso· eiꝫ oī bus ꝙ legibus ḡstitutombꝫ statutis et decretis nec nō defensionibus et ꝙbato mbus quibusq; mgtratuū facientibus p quem se defendere aut ḡtrauemire pos sent ꝙut hec et alia patent pub̄ca ist̄ fieri tradito et rogato p Aug̃ nōtrum papien̄ de qua quidem flor·· ad· ꝯtitate· ssti· sy· et san· vsq; huc lic̄ sepius requi siti solutionē et restitutionez facere re cusarunt seu distulerunt ac pn̄ti alit differūt seu renuant indebite et iuste celare cum p̄dicta vera sint Ideo pe tit et requirit dictus vester nimus a vo bis ssto domino vicario quatenus ex of fitio vro et per vram diffinitiuā sentētiā condempnetis et iure cōpellatis ssteos sy· et san· ad dandum et soluendum ipsi ves· ad restituendam predictam flor· ad· ꝯtitatem simul cū oīmbus et sīgu lis dampnis et interesse et expensis pas sis et factis per ipm ves· et in futurū fiendis et patiendis et p̄dicta petit p vos fieri et executiom mandari omm

Coram vob
dicendū ē ad hui⁹ tractatꝰ intellectū ꝙ mīa plurū reꝝ ē satis difficilis et pfusa que p ꝙsequēn tia demonstrabit satis facilis et clara· sepe aduertendū ꝙ plu res creditores ul debitores aliq̄ stant sub simplici noīe creditoris ul debitoris aliq̄ sumunt nouū nomen et appellan tur creditores plures rei credendi ul de bitores plures rei debendi hoc aut no uo noīe baptizantur cū eiusdem rei ob ligationis sunt creditores ul debitores ut· l· ꝙ· ff· de duo· re· et ista· co· to ff· r· vbi autem sut creditores ul debitores vnius rei et obligationis tē stant in suo ḡnali noīe simplici creditoꝝ ut l· creditores cū l· se ff· de v· sig· per q̄ patet ꝙ non dicunt· rei a reatu ꝑ ab y demptitate rei obligationis licꝫ als reus appelleretur debitor ul conuentꝰ ut· l· ꝙerendo ff· simat reg C· de iudi· cū sy· Et nō ꝙ huiꝰi rei stipulandi ul· pro mittendi seu debendi licꝫ durant· sti pulandi nō tñ ḡstituūtur semp ꝑ sti pulationem ꝑ etiam alijs modis vz· ꝙ empti· vendit· locationem et testm̄ et siles ḡtractꝰ et ultiās volūtates ut l· eadem in pn̄· ff· de duo reis· et ista· co· to ff· penult· Ex quibus dīmatur ꝑ m· bar· talis qō· pone ꝙ plures ꝑsone ab vna pte et totidem ex alia fecerunt patem simul et ꝓmiserunt se mutuem nō offendere sub ꝑta pena An ista cessit plures rei credendi et debendi· et tenē di rendi ē· ꝙ nō ꝑ m eum qz ad hoc ut cō stituantur plures rei nrē ē ꝙ sint ea dem res ꝑ hic sut res diuise cū alia sit offensio vnꝰ alia altꝰ ḡ· to· et ita per eū notatur in· l· si quis id qd ff· de duo· re· et l· ī ope ff· de opti· lib· Deinde sciendū ē· ꝙ hoc reor natura ē ut singuli in solidum teneantur et singul· in solidū actio ꝙpetat nisi aliud mgtratuū aggra tam olim ꝙ hodie ꝑ m veram opinio nem de qua nisi a nōtis quam sequitur Bar· ni dicta· l· ꝙ·

Contra et aduersus hic reuoco m dubiū An plures rei debendi possit m eodem libello sit quemr de q̄ q̄e plene disputatur p bar. m. l. vbi dicos ff. eodem finalit sic distmgit Aut quis vult quemr plures reos pro partibus virilibus aut oīs m solidum primo casu dic p tam m eodem libello q̄ m diuīsis q libet pot quemr & pte sua ut. l. reos ff. de duo. reis Et ad hoc facit adūtend hō ita C. co. to et l. si quis sepatiz ī pn̄. et ſ. fi. ff. de ap. et. l. ubi duos ſ. i. et ſ. fi ff. de duo. reis et optīe pbatur m. l. actu catonibus C. de actu. Ex hō cāu pn̄palī distmgue Aut quis vult quemr m solidū et tr oīms poterunt ī solidū quemr ut m dcā auct. et m corpe vnde siūt pbatur et. m. l. i. C. si plu. vna sen. fuerō debemp. et m. l. si mandato titu. ff. paulus ff. mandati qd sequitur dp. et ſa. de arr. Aut vult cos simpliter quemr sine p̄testatione et tuē nō pot nec adūtitur libello ar. m. l. i. C. de. fi. tu. Et p dictis rationibus ē idem dicen. et distīguendum m pluribo reis credendi ut possint sit m eodem libello agere cont debitores ar. dcē. l. si actusat C. de actu. Qn̄ q̄ etiam cōtmgit q̄ quis vult plures reos debendi quemr seperatim et ī solid. ī diuīsis libellis tr aut eodem tpe aut diuersis si eodem tpe Aut ipīs consentientibus et pot Aut ipīs contradicentibus et nō pot nec diūsis mstantiis molestēt et grauentur ſm bar. ar. l. nō ē nouū ff. de ar. emp. et. l. huiōi ſ. sicus ff. de lega. i. facit. l. supīt q̄ tassig ff. de aqua. plu. ar. Si aut cos quemat diuisis tēporibus tuē glo. m auct de duo. reis dicit q̄ nō pot quia vno guento alius illo iudicio pēdente quemr nō pot Quā opp. sequit Azo. ī sūma eiusdem tituli et glo. m. l. ij. ff. de duo. reis Quam tn̄ opp. mtelligit opp. p̄cedere pendente iudicio cauē pn̄cipalis secꝰ si app̄ins p. l. quoti. l. si creditor ff. de pecu. iuncta. l. creditor m pn̄. ff. man. ſz Ja. de arr. tenet mdistmcte verū opp. glo. quocūq; iudicio pendente Quā etiam sequitur bar. m dcā. l. duos nec ob ſm eū dictū ſ. creditor quia distīguendū ē nāz quidam sunt debitores talis conditionis natur q̄ vno guento alij liberatur et tr loquitur dictū ſ. creditor Quidā sūt talis cōditionis q̄ p electionē vnius alius nō liberatur et tuē p̄dit q̄ s. dictū ē Quid autem dices m pluribus reis arrendi An eox singuli libelli admittātur diuiso tpe quia ipox debitorem et dicen ē q̄ non quia lite contestata p vnū p̄iudicatur via alteri agendi ut. l si ex duobus ff. de duo. reis et ibi notatur

Receperunt mutuo hec conditio fit m practica nam cōtingit frequenter plures psonas sil pecuniaz ab eodem recipere per quod constituūtur rei debendi ex cā mutui fiūt etiā duo rei ex alijs causis ut s. dixi et habetur m dicta l. eadem m prin. ff. co. to

Bom aurī Quid aut si ī mstrō simplicit dicatur q̄ fiunt confessū habuisse florenos ay. et nec exprimatur bonum aurum nec argenti de quibus mtelligen̄ puto q̄ debeat mtelligi de illis florenis q̄ sūt m cōi vsu seu cursu m loco gtātus ar. l. si stipulatus ff. de vsuris et qd nō bar. m. l. paulus hēndet ff. de solut

Qulibet ipsorum msolidum hic ē adūtend q̄ iure antiquo ff. nā istox reox siue creden. siue debēn ē ut oīs teneantur ī solid et singulis m solidū teneatur ut dcā. l. ij. ff. co. An aut iure nouissimo autē. hoc sit correctū m pluribus reis debēn sub iudicibus ē nā glo. m dcā. l. ij. tenet q̄ hodie nō teneantur rei debendi m solidū nisi ex p̄sēe agatur et sic quo ad hoc ī mō constituendi et obligandi corrigitur ius antiquū p ius nouissimū p hoc qd habetur m auct. hoc ita C. de duo reis et m auct de duobus reis ſ. i. Quaz etiā opi. sequitur glo. m. l. cadz ſ. cū m talibus ff. co. to et. l. si mandato ſ. paulus et. l. creditor ſ. duobus ff. man. Alij nō tenent q̄ ī mō cōstituē di michil corrigitur ſ cōuemūt oīa iura tā vetera q̄ noua ut m dubio msolidum semper teneantur ſ ī mō credendi differunt ista iura nā iure nouissimo liz m solidum oms teneantur tn̄ si sūt p̄ntes et soluen. solū exigitur q̄ pte alē aut fieret ex actio m solidum ut dcā auct hoc ita quā opp. m dcā auct sequitur glo. ibi posita ut mstr de fideiuss. ſ. si plures Et bar. m dcā. l. ij. de duobus reis et hec ē verior et cōior et q̄ dcā hnt locū m pluribus reis debendi In pluribus actoribus credendi cessat dicta disputatio q̄ m eis ml ē imutatū ī mō constituendi ut determinat glo. m dcā auct de duo. reis ita si. Patet itaq; ex p̄missis ſm verū opp. q̄ hodie plures rei debendi p pte sua quilibet debet quemr et exigi nisi in talibus casibus quis pot m solidū quemr et exigi vz si renūtiatū sit per

per eos bñficio dñe aut hoc ita ꝙ ut fit
cotidie ī mstris 2.as si alius correus sit
absens 3.o si sit iops ut dñā aūt hoc
ita. Vir nag plene doctrina formo aliā
q̄q; lēre q olim m plurib; reis debeñ
erat m libera pte creditoris agere m
solidū contra quē uellet et ipm eligere
ut l. 1. c. de duo. re. et l. m. ff. eo
ti.o An hoc sit hodie correctum p nus
auctēñ. Et breuit distingue ſm bar-
m dñā. l. n. Aut loquitur ī plurib; reis
obligatis ex fō alicuius mstitoris ex cto
reis et tūc ml ē correctū sicq; poterūt
ita hodie sicut olim oēs ī solid quemlt
p tex. et eig rōnes m. l. ne ī pluribs ff.
de exer. Aut loquimur m pluralibus
obligatis ex cōtractu celebrato pūnpalit
inter eos cū creditore ut fit cōiter ut ī
cau pūtis libelli et tr aut m obligōe
ē aliqd ī duplū hodie sicut olim q
diuisio corrūpet stipulationem ut. l.
stipulationes nō di. de v. ob. lic; glo
m dñā aūt hoc ita cōtrariū senserit
et male ſm bar. Aut m obligatione
ē aliqd duplū ut m pūti cau et tr
ī mō constituendi ob ſ ml ē imutatū
Aut correctū ut dictū ē ff m mō exi
gendi bñ imutatū quolibet correo pūte
et soluēn.o existente ut dñā aut hoc ita
et ibi cy. Ex hys elicitur q.o practica
m cau quo nō sit renūtiatum bñficio
dñe. autēñ hoc ita q; iudex mittat nū
tiuz ad inquirēdū de pūta ul absentia
et de facultate et habilitate soluendi ip
sor correor sicut fit qñ p̄ceditur ad ex
cussionem bonor pignoris obligator de
qua excussione psonali dixi m titulo
de fēnsiōs qua utitur ypotheraria quem
to et tangitur p dor. m aut pūte. c.
de fideiuss. et p bar. m l. ubi duos ff. de du
obus reis et l. m illa stipulatione et l.
dñe de v. ob. dē autem quis fore absens
si exē. suū domiciliū m alia ciuitate ul
alieno. tutorio ē ut nō. p dor. m dñā aūt
pūte. et l. ubi duos. Ratio autem huius
excussionis ē qua hn tores uident. ī ui
rem fideiubere ō q; equū ē ne vnus pro
pte alterius prius ꝙ ipe pūnpalis quem
admodum ut dñā aūt pūte. Q. aut videat
ī tm fideiubere ꝙbatur ut nō. m. l. 1. c.
de duo. re. vbi aut erunt plures tutores
ul curatores quor alt ī solidū quemlt
tr posset dicere et opponere p eius con
tutor quemlibet periculo suo pro eius
pte et offerre satisdationem de hoc ut
habetur m. l. si dubitetur ff. de fideiuss.
et sic quelibet grauatur satisdare uel
ꝙbare aliū ē soluēn.o l. m. ſ. nē tractē
mus ff. de tute. et ra distra. Vlterius
q̄ritur quid si ille correus ad quē nō pue

nit pecūa veritate ī spectata fuerit ī solid
quelibet. An poterit se tueri bñficio excus
sionis distingue ſm bar. Aut cōuentus
expresse ꝙbet pecuniam reuera ad aliū p
uenisse et tūc audiendus ē hanc exceptio
nem excussionis obiciens ar. l. vn q̄r
tur. ī pñ. ff. 9mo. Et huic obiectioni ob
stat si dicatur q vnus teneatur alio priusq;
excusso ut nō fuit duo tres debendi l. si dñe
ff. de v. ob. et l. fi. ff. si ē. pe. q; refellit
q̄ gīra loquūtur qñ ob.o ꝙ defectum id
fectum p̄im et sic m hui cōditionis cui
tum incipit ob.o m ho. Sz hic loquit. cū
ob.o m psona vnusq; si abūtio grahatur
ſ sola exceptio defertur que nō impedit
constituit ipos tres. Aut mchil ꝙbat ſ
simpliciter allegat et tr a fiunt renūtiati
p cū bñficio excussionis ut fit q̄t ī mstris
et tr ulterius nō auditur. Aut nō fuit p
cūnūtiatī et tr aut fuit veritate atten
ta illius fideiuss. et hoc constat et admit
tur talis exceptio excussionis ut dicta
aut pūte et m aut de fideiuss. ss. 1. si
uero nō constat ipm cē fideiussorem q.
mstrīm aliter sonat et tūc nō audit. n.
put dixi s. m duobus reis ꝙbat ī dñā
aut ſ. si mng cū sy. Quid aut dicemus
m pluribus reis credendi an factū vnius
ꝙsit ul. noceat alteri siue petens siue pa
riscendo ul. tūsigendo. Aut iuramentum
deferendo m qua q̄e lic; vare sunt opi
nōes subbreuitate possit concludi. Aliq̄
q̄ritur p se. de sola petitione fiā p vnius
ex creditoribus m iudicio ul. extra et h.
subdistingue ſm bar. ut per eū nō. m
l. ex duobus ff. de duo. reis. Aut fuit pe
plex petitio extra iudiciū ul. ī iudicio
sine aliqua lit. ogtā. et tr nullū fiet alteri
p̄iudicium ſ poterit alius petere q̄uis
ꝙcerit tū eidem ista petitio quo ad mt
tūpendam p̄scriptionem ut. l. fi. c. de
duo. re. Aut fuit petitio cū debita lit.
ogtā. et tr remanet alti via p̄clusa agē
di ppt illius p̄turbationem ut nō. m
dñā. l. ex duobus siue sint soti siue
nō ſm bar. ar. m. l. fidei. ss. plexq;
quēcto. ss. fi. ff. de le. m. idem dicendū
m sīa lata ut pro vno ul tot vnū
ex reis credendi alius ꝙsit et nocet
ut dñā l. ex duobus ſm vnaz lecturam
ner ad hoc repugnat l. fi. ff. de arbi.
quia ibi loquitur m arbitrali sīa que
non ꝙdunt actionē ut. l. 1. c. de arbi
trīs. Silit p oiā dicen ī iuramēto tūc ipz
vicez lit. ogtā obtineat ut. l. nā et
postea ss. si is qui tpali ff. de mūt. iurā.
et l. duobus. m pñ. ff. co. to. et aliqñ
optinet vim sententie ut. l. n. ff. de
mūt. iurā. Aliqñ vim solutionis ut. l.
iusiurā. et. loro. ff. co. Quid ergo

diremus si cyr̃ uidituū frā fuerit vm
soli mitegra solutio An alteri sit sublata
actio dic̃ p sic ut l. ij. et iij. m fi. ff. de duo
reis et ff. de pact̃ l. si vng in pñ. et ff. de
noua l. si mirem in pñ. vbi dr̃ cēt facta
solō p ptē tr̃ pio alia ptē remanet alteri
coreo integra actio ut l. qui hoiez. ſ. i. ff
de solu. de quo p. bar. in dcā. l. ex duobus
ꝟz nē mira hoc occurrit declarare aliud du
bium an simplex pactū ul' tñ factio pactū
facta ab vno cr̃ reis rendendi alii noceat
de quo p bar. in dcā. l. ex duobg ꝟz cōclu
sive sic distinguc Aut st̃ plures rei re
dendi cr̃ cā onerosa aut cr̃ cā lucrativa
Si cr̃ cā onerosa tūc pactū seu transac.
vnq nō nocet alii ut p bat̃ cr̃ nō. in l.
si vnus in pñ. ff. de pac. et ff. de noua
l. si in rem ſ. si duo insi petūa cēt ab
eo solo p̄ferta et pgns veritate ispecta
cēt debitum suū in totū nā tūc alii nocet
ut dcā. l. ꝟ nullis ſ. nō solū et ſ. fi. ff. ad
mace. Si tñ cr̃ cā lucrativa fuerint rei cō
rendendi tūc attenditur an fuerint socij
ul' nō ut si sūt socij p̄sit et noceat als
nō ut plene disputat ꝓlo. in l. vlt. vr
ori ff. ad vell. et l. gallus ſ. gp̄ co. tio
Cū at̃ solutio totalis facta vni alii noc
at. q̄ritur An eo casu ille alij coreg potūt
hīre regressum g̃ recipiente et ab eo re
petere ptem distingue ſm bar. ū. ſ.
Aut sunt rei rendendi cr̃ cā lucrativa
meri et tr̃ nō cogitur alii restituere q̄d
g̃ ner cōtrarie ſꝟ inter eos melior ē con
dictio occupantis si nō sūt socij ubi aut
cēnt socij tr̃ restituere et cōtra tenet
ut p̄batur in l. lege fal. ꝟ obſuan. ff.
ad l. falcid. et qd nō in l. qui hoiez.
ſ. i. ff. de solut. Et p hoc redditur cla
ꝓlo. que sensit g̃ruz in l. si tito aut
seyo ff. de le. ij. Aut sūt tres rendendi cr̃
cā onerosa et tr̃ aut negoc̃ ipm̃ ispec
ta veritate ptinet ad solum recipiente
qua pecūa deposita ul' gmodata cum ip
sius tm̃ et tr̃ alij coreg nichil ab eo pe
tere pot̃ ut dcā. l. ſꝟ sullis ſ. nō solum
et ſ. se. ff. ad mace. Aut crones negoti
um ptinet totū ad aluū ul' p ptē et
tr̃ quantū ad eum ptinet poterit ab eo
qui recepit repetere ut l. si in cōi ff. de
nox. ac. in l. si me et titiuz ff. si ē. pe.
Aliū aut q̄rimus quid crones An par
tis ul' transactio facta p vnū reū debeni
p̄sit ul' noceat alii coreo debeni. sup qua
q̄one g̃ sicut g̃iter sic distingue aut
ſ. socij et tr̃ p̄dest et nocet alteri aut
nō sunt socij et tr̃ sceg per ea q̄ hūt
in l. Idem in duobg in pñ. ff. de pact̃
et l. eandem ſ. i. ff. de duo. reis et ff. de
arbi. l. si duo et ff. de lib̃ le. l. in ſ.
fin̄. de effectu ꝟz bar. ubi s̃. dicit q̄ si
ue sint socij sive nō partis sive tūsac.
vnq p̄dest et nocet alteri p̄desse quati
mō est patisscenti illi alii p̄desse ul' no
cere et nō aliter p̄ut nō. p glo. in dcō
ſ. nūc de effectu et plenq p eum i. d.
l. ex duobg silic quid uir renouati et
accepti Quercnd̄ ꝛstat An si creditor
recipiat ptem debiti ab vno cr̃ coreis de
bendi an videatur debitū diuisisse Et sic
p hoc nō possit ultq g̃ eundem p alios
ptibus regressum habere sup quo dubio
sic distmguit bar. ubi s̃. Aut sūt tales
rei debendi qui nō hūt bñficium diui
sionis qua illi renūtiarunt ut cōit sit
in mstris et recipiendo ptem videtur de
betum diuidere ut l. creditores C. de par
tis fallit hoc fauore legatoꝝ in quibg
nō p̄suitur frā diuisio ut l. si cr̃ toto
ff. de le. i. Aut st̃ tales rei debendi qui
habent hoc bñficiū diuisionis qui no
luerunt eidem renūtiare ꝟ ꝟsuare et
tūc Aut vng solq solvit p ptē sua tm
et tr̃ ipe solq liberatur p ptē sua et
sic videtur frā diuisio p alia ptē libera
tur ope exceptionis ut ff. de solu. l. i
hijs ſ. i. Aut soluit simpliciter non
cr̃ p̄sso p ptē sua et tr̃ nō videtur in du
bio facta diuisio de iuris rigore Iō q̄p
residua ptē tam ipe p̄ q̄ cetera p̄nt in
solidū q̄emri verūptū de equitate illi
qui soluit q̄petit exceptio diuisionis
nisi renūtiasset huic benefitio

Interesserunt ꝟ

dr̃ cautig fieturratur ipis creditoribus cōsueuerunt accedere fideiussoēs
quoꝝ conditio et nā ē ut si p̄ncipal non
teneatur nec fideiussor ut insti. de fideiq
ſ. fideiussores et l. tercie ſ. illud ff. de
fideiusso ymo nec in plus nec ulr̃ tpre ul'
q̄ntitate obligatur fideiussor q̄ p̄ncipalis
ut nō. in l. hȳ. qui ff. de fideiuss. In qua
obligatoē fideiussoria ē nōia stipl̄ solep̄
mis nec sufficerit partū nudū ut c. de fi.
deiusso. l. blandicig et inst. eo. ti. ſ. fi. de
qua stipulatione p̄suitur si in mstrō pub.o
ul' priuato dicatur q talis p̄misit p tali
ul' fideiussit p tali ut dcō ſ. fi. et l. sicnd
ff. de v. ob. et l. i. C. de conth. stip. et si nō
p̄barit fideiussoriā obligationē ſꝟ ad nu
dū p̄tū sim̃ referretur ut nō. in l. i.
C. de vsur. et p dy. et bar. in dcā. l. sicd
Alius ē etiam casus in quo fingitur stip.
si quis apud acta paciatur se q̄p fideiussoē
describi ut l. si tū ostendimq et ff. de fide
iuss. tu insi forte quis dixerit nō ig̃itur
hunc casū cōprehendi sub priori regula
l. prime C. de ꝛtrahen. sti. et dcī ſ. fi. Que
ritur mō qualiter et in quantū hȳ fide
iussores teneantur et vnq dicen ē teneri

m solid sicut plures tri debendi tñ eis ope
exceptioms succurritur ut mr eos actio di
uidatur ex epla dui Adriani qui tñ sunt
locupletes et soluendo als secy ut l. mr eos
m pn. et l. penlt. et l mr fideiussores ff. de
fideiuss. Sic ꝙ pauptas priuat eos tali
bñficio sicut dictu ē i terris Jtē priuat
hoc bñficio quenty si negret se fideiussisse
ut l. si dubitetur ff. i. de fideiuss Jtē si re
nūtiaut huic bñficio ut sit i mstris Jtē
si seperatim et nō eodem tempore fideius
serit ut l. a titio et l. si titio aī ibi nōt
et l. si plures ff. de fideiusso Quid autē
si fideiussor cōuenty nolit allegare bñfi
cium diuisioms ul' qua nō vult ul' qa nō
pot. An poterit petere ꝙ sibi cedantur
actiones ꝓ creditorem cont. alios fide
iussores et reū pncipalem dic ꝙ sic ut
l. ut fideiussor et m l. cū hjs ff. de fide
iuss. nedū psonales ꝑ etiā ypothecarias
ut l. paulꝙ et l. fideiussoribꝫ et ibi nō.
ff. co tꝰ Quas actiones si ipē creditor
frō sin credere nō potuerit repelletur
ab agendo exceptione credendaz ut nō.
m l. stichū ſ. penlt et ibi p bar. ff. de
solut et m l. si stipulaty ſ. fi. ff. de fi
deiusso. facuī q scripsi m forma cōsiois
qua vtitur ypotecaria quenty sup glo. fi.
Quid qd tñ hn fideiussores solucrint et
peterit potcrunt p actionem mandi ab
ipō pncipali debitore ut msti de fideiusso.
ſ penlt. et l. si mandauero in pn. ff.
mandi et nō m l. si fideiussor ff. de fide
iusso Et nō ꝙ qñ fideiussores quemunt
pnt vti et se defendere oibꝫ exceptioibꝫ
et defensiombꝫ ipi reo pncipali ꝙpetenti
bus ut habetur m l. et psona ff. de fide
iusso. et l. omis C. de excep. etiā i uito
ipi pncipali debitore ut habetur m l. si
stipulaty m pn. ff. de fideiusso Quid im
tur si fideiussores quenty nō oposuerūt
exceptionem seu defensionez ipi debito
ri tō petentem An poterunt postea tōt
ipm debitorem regressum hīe distinguc
Aut ignorabant hanc exceptionem et
excusantur aut sciebant et tūc Aut tūc
erit exceptio pemptoria pacti ul' solutio
ms ul' simlia et tūc eis imputatur si nō
oposuerunt et per gns nō poterunt re
gressum hīe ꝙt ipm debitorem l. si fide
iussor m pn. ſ. quedam ff. mandi Aut
erat exceptio dilatoria ul' pauratoria et
dic ut nō. p glo. m dcā l. si fideiussor ſ.
quedam ff. mandi Tenentur etiā hn fide
iussores appellare a sma. gtia eos lata
Aliogn nō agerent mandi contra pn
palem ut habetur m l. si quarem ſ. si
ignorantes ff. mandi Et si quemant
aliꝙ reus pncipalis possit hodie uti
nouissimo opponeit exceptionez excussiois
ut prius quematur pncipalis ꝙ ipi ut
nō m aut. pnte C. de fideiuss. nisi renū
tiassent bñficio illig autē ut ibi nō. et
fit cotidie i mstris Olim aut iure Codicis
et ff. toty licez erat creditori agere cont
quos vellet et cessabat dicta excussio ut
l. iure mro et l. nō recte C. de fideiusso. ad
qd ius antiquū hodie rōdentur oēs fide
iussores ꝑ renūtiationes

Ac vltrius renuntiatis

Scribitur m iure ꝙ cuilibꝫ licz
renūtiare priuilegio suo a u
re sibi collato ut l. si iudex ff. de imo.
et l. si quis m gscribendo ff. de pactis de
qua nīa plene nō. glo. m aut. ut mīes
debi credi m pn. et ibi ꝑ Ja. de belu. et
p Cy. m dcā. l. si quis m gscribendo sm
putet sibi qui renūtiaut quia ā plius
nō potcrit hīe regressum ad illud bñfi
tium ut l. q̄ritur ſ. si venditor ff. de e
dilicio edicti

Beneficio nouarum constitutionum

Jsta constitutionū dispō quedā ꝓtinet
ad tres debendi de quibus traditur i aut
de duobꝫ reis et dcā aut hoc ita C. co
ti. Quedam ptinet ad fideiussores ut ē
epla dui adriani p qua gsequit debi
tum diuisionē inter se ut solū ꝙ ꝓ tre cōuenīat
licz insolidum sint obligati de qua epla
et eiꝫ effectu plene habetur m l. inter
cos et l. fideiussores ff. de fideiusso. Qui
bñficio si renūtiauerint quemri pnt i
solidum ꝋz posito ꝙ nō fuerit huic bñ
ficio renūtiatum An hec exceptio diuisi
oms poterit oppom p fideiussores i qua
cūꝫ ꝑte litis hanc goēz plene poterit
bar. m l. si dubitetur ff. de fideiusso. ꝋz
cōclusiue veritas ē q̄ an lit. gtē et post
oppī pot sicut de ceteris phemptoriis
dicitur pro quo facit l. fideiussor cū glo.
sua C. de fideiuss. ſ si plures ꝋm dy. et
bar. Et hoc etiā sequit spe. m tꝰ de re
nūtiati et cōclu. v si i primis lit. glo.
tenet gtrariū et male inst. de fideiusso
ꝋz quid si ista quos dixim fideiussores
constituūt se pncipales debitores seu pa
gatores ut sit cotidie i mstris An pote
runt vti bñficio excussioms et alijs bene
fitijs quibus vtuntur alij fideiussores
Breuiter dic ꝙ sic m quocuiꝫ constitue
te debitum alienū de quo loquitur totus
titulꝰ ff. et C. de constitu. pecu. ut determinat
glo. m aut. de fideiuss. in pn. et ibi ꝑ Ja.
de belu. Cuius decisa sequit oīs doctri
nsi ipis bñficijs renūtiauerint Demū
q̄ritur an creditore petente ptē debiti ab

bno ex fideiussoribus uideatur in dubio debitum diuisisse Et uidet̃ p sic p ea q̃ hñtur in l. fi. C. de fideiusso. et nota ī l. uros et l. liber C. eo. tit. Tu tñ plenius diuersorz opp. distingue ut p eū nō ī dtā l. mit̃ cos in pñ. ff. de fideiuss. Aut creditor quem ī indebito fideiussorē pro ptē tm̃ Aut exegit extra uidetur ab eo ptz tm̃ primo tam̃ subdistingu̇tur aut quem eū solū tm̃ p ptē ul̃ in solidum et tunc nō uidetur debitū diuidere ꝓ sola psonā eligere ut dicta l. uros et l. liberum Aut quem eī eo alios fideiuss sores pro ptē et uidetur debitū diuidere ut dicta l. uros et l. liber tū ubi notatis ex quibus patet q̃ glo. in l. uideamus C. de par. nō hñ nec pforte loqt̃ 2° tam̃ principali qui ptem exegit extra uidetur et tē aut irrepit ab illo qui posset toti ptem irrepere p hñfitū diuisionis et tunc ut eligere nō diuidere ut dicta l. inter eos ff. i. Aut irrepit ab eo a quo nō poterat toti ptem irrepere ut puta q̃ renūciauerat cplē diui adriam et tē irrepiendo ptem debiti ut debitū diuidere ut dicta l. si creditor C. de par. fallit fauore ultimē uolūtatis ut l. si ex toto ff. de legi et ubi p eū. Cū ꝙ° coīt ocs ī mstris irrenūcient hñfitio cplē diuisionis adriam annuisse q̃ diuisionis merito sequitur q̃ creditor ptem debiti petendo nō intelligatur debitū diuidere silit̃ nec ptem debiti irrepiendo Tū laudo q̃ qui creditor petit uel exigit ptem debiti q̃ sp ꝓtestetur q̃ nō intendit p talem ptialem petitionē ul̃ exactionē debitū diuidere

Et legibus dictantibus

Iste leges habentur in l. ultime ff. illud ff. de fideiuss. et inst. de fideiuss. ff. fideiussoris puto tm̃ hanc renūciationez nō tenere eo tam̃ quo ipō uult et ī effectu debitor nō fuisset obligatus a suo pn̄o quia tē nō posset obligatio fideiussoria accedere pn̄cipali q̃ nulla est ut l. nī lex. ff. de fideiuss. et l. nī principalis ff. de rebꝰ uꝫ. et l. fideiussor ob. in pn̄. ff. eo. tit.

Aliisq; ommbus legibus

de hac gñali renūciatōe tex. nī glo. in l. fi. ibi omn̄ q̃ alij legipt̃ auxilio C. qui mu. tu. of fi. fungi possz hic adūte q̃ hec gñalis renūciatio nō potē porrigi ul̃ extendi ad ea de quibus ueriste nō est ꝙ ꝙ spāliter renūciasse et ob hoc nō extenditur ad ī cognita seu ignorata ut probatur ī l. mater credens ff. de inoffi. testa. fiunt l. qui cū tutoribꝰ ff. de trañ. et l. tres fratres et l. emptor ꝑ. luti. ff. de pact. et q̃d nō p dyn in regla in gñali de regꝰ uris li° vi° et l. obligatoria gñali ff. de pigno. nec etiam extenditur hec renūciatio ad casus fortuitos misi expresse et specialiter illis renūcietur ut plene tractatur p cy. in l. i. C. comō et l. i. et l. si quis in ꝑscribendo C. de par. et p glo. et bar. in l. ff. et si quis ꝑ. q̃stionem ff. si quis tamen Hoc aut̃ an in dubio renouato An ad hoc q̃ ualeat renūciatio ul̃ refutatio alicuius iuris sit nēcē q̃ is q̃ renūciat sit prius de illo iure cui renūciat specialit̃ cōsoratus et cōtificatus et quidem reperio p glo. in ꝑ. i. in aut. quō oz. epi. coll. i. extimat simpliciter q̃ sic Tu latus distingue ꝙ in Ja. de belluꝑ in ꝑ. i. Aut ius cui renūciat cōsistit in iure scripto cui ul̃ municipali aut in fro ꝓpio ipius renūciantis aut in fro alieno primo tam̃ q̃ consistit in iure scripto tuo aut is qui renūciat et de psonis cui promittit ius ignorant ut rustici ul̃ situs et tuo debet cōsorari ut alias scio ut l. regula ff. de iuris et fac. ignor. Et sic intelligatur q̃d nō ī l. qui cū tutoribus ff. de trañ. et l. mi credens ff. de inoffi. test. cui ꝙ° 2° tam̃ q̃ consistit in fro ꝓpio te nō est nēcia cōsoratio ut l. ꝙ ꝙ ff. ad vell. et l. qui quis C. de rescin. ven. liz sit util̃ talis cōsoratio ut renūcians excludatur a pbatione errois ut C. de iur. et fac. ig. l. error et ff. de condi. inde. l. ꝙ si me pnte et ff. de min. regꝰ. resti. l. de cete. ꝑ. i. et fi. Z° tam̃ q̃ consistit in fro alieno tuo aut fit renūciatio p partē et tuo nō exigitur cōsoratio ut l. emptor ꝑ. luti. ff. de par. liz possz ee util̃ ut excludatur a pbatione errois ut dcm̃ e. Aut ē simplex renūciatio sine pacto et tuo ē nēcia cōsoratio ut dcm̃ l. mater credens et pmissa procedunt in iuribus temporalibus In spūalibus nō semp ē nēcia cōsoratio ut dicto ꝑ. i. ī aut. quō oz episcopos

Statutis et decretis

Iste appellant iura municipalia q̃ unū q̃d q̃ statutū potē sibi condere legem ut l. cunctos populos de sum. tri. et l. oēs populi ff. de iust. et iur. Solet ꝙ° q̃r An hys legibꝰ ul̃ statutis possit renūciari cōtra quod sic consideranda quedam sunt statuta que principaliter ꝓspiciunt publicam utilitatem et talibus nō potē renūciari sicut renūciatur talibus legibus coībus ut l. unica circa ꝑ. si pactum ff. de pac. Ad q̃d sunt q̃d

notat m c· intellecto ex de iur iuran· et
c· si diligenti ex de foro· ope Queda uero
st statuta que respiciunt utilitate priua
tam et istox sunt quedam q ipoit actl
qui geritur nulla solepnitatez ner formā
exigunt ff suffiat solg cōsensg ptū et tali
bus regulr· pot renūtiari ut l· pactiff
de pact et l· si uxor ff de mino· Queda st
que requirunt certam formā al' sollepm
tatem m ope arty et hys nō pt renūtia
ri ner statutis legibus cōibus ut l· nemo
pot ff de le· i et l· cū lex ff de
trañatt Silit renūtiari nō pot algs le
gibus statutis et rasibus m quibus et sup
quibus Jur' m' positum nō ligniret
nec obesset de quibus p bar· m· l· si quis
p co· ff de fideiusso· et ctra dixi m forma
libelli uenditionis

Probationibus et defensionibus

§ Adūte
q mt
hec ē dria nā hoc nomen defensio gp
hendit etiam offiū iudicis et quodcūq
aliud auxiliū m iure deceptū Ad qd nō
traheretur istud bū probatio ut nō· per
bar· m· l· i ff q vi aut clam et l· plane
et l· fi ff de petit hr· Si gs quis renūti
at probationib9 testiū et instrox An va
leat et m glo· dicti Auf· ubemq et ibi
p doc· determinat q non de quo plene
p Jmo· m c· cū vemissent ext· de testi·
Si aute renūtiat defensionibus i tene·
puto distinguen· ut s· dixi i glo· pria

Solutionem facere recusaverint

§ Hic ḡritur
an mora sau
culpa debitoris noceat fideiussori Ad qd
breuit dicen ē q sic siue sit culpa siue
mora cōmissa m faciendo ul' obmittendo
ut nō· m· l· mora et l· si fundū ff nuc m
deamq ff de v· ob· Et eodem mō fm alt
quos noceat fideiussori mterupto pscripti
ōne cōtra debitorē principalē siant i simili
one cōtra unū ex reis debendi potestis
tur ad aliuz ut nō· p glo· et Cy· m· l· fi
C· de duo· reor· Alq quos sequitur Cy· i
dcā· l· fi· dicunt q no potestur ad fi
deiussores ner eis noceat et etiā sequit
bar· m· l· cū quis ff si quis pro reo ff
de solu· Et unde que scripsi sup forma
rōnsioms pmi libelli m glo· pscriptis
Et ex hys patet fm aliquos q si fiunt
pena ommissa ppt moram debitoris q fide
iussor possit tam pro sorte q pro pena
quemiti pro quo sunt l· si quis p reo
ff si mimos ff de fideiuss et l· pe ff ut
l· no· caue· Distinguend tn ē aut ipse
fideiussor simpliciter fideiussit aut m
dem rauz et cuentū primo tam nō te
netur nisi pro sorte tm et nō pro pena
ut nō· m· l· fideiussoris mgnanimi ff de
fideiuss et l· rentū capue ff de eo q p tu· lo·
facit l· Jt uemunt ff cū p dixim9 ff
de peti hr· et l· i ff de ī litez Jur et l· li
bti ff fi· ff ad mūicipa et p glo· m· l· q
ff qui sat da· to· 2° tam tenetur ad pe
nā et mfectē ut dro ff qui immmos vide
sis cauto notarius i formando bba fide
iussioms Sz circa hoc qro de uno i q°
multi decipiuntur circ q rotidie videmq
mgstris depoiti et mutui poi tmmuz
solutioms fieri p debitorem qui dat fi
deiussorem de soluendo rōtingit q ipe de
bitor facit sibi prorogari hmōi tmmum
p creditorem qritur An fideiussor post
tmmū pmū elapsū teneatur et reddē
q non insi prorogationem cōsenserit ut q
batur m· l· si cū hermes c· de loca et co
duc et l· Item qritur ff qui ipleto ff·
locati et p glo· m· c· constit ext· de fi
deiusso facit qd nō· m· l· penulti de pto·
stiplō p que patet q obligatio limitata
ad ctum tempus nō pot ultro obligato
m tempus plurimus prorogari ad qd fa
cit l· fi ff & par· & bn nō· hanc cau
telam q fideiussoribus

Coēmptis

§ Quid
hac sententia alter tortus appellaverit
an eius appellatio alteri prodierit dic q
sic ut probatur m· l· i· C· si unus ex pluribq
et l· si quis seperatim m pn· et ff fi· ff
de appell· et ibi glo· sequit forma libelli
quo agitur pro donatione

Coram vob
dno· B· agit et i iur
dicit pomt Jo· suo noie
contra et adūsus d·
Antho· et contra q
rūq alia psona pro
co legitie ituemente dicens et dic
nens Idem Jo· q pfatus do· Antho· ti
tulo et ex tā donatioms mter unos pu
re mere sollepmter ac irrevocabiliter
donauit et tradidit ipi Jo· pro se et su
is heredibus recipienti domū unā mu
ratam et cooptam positā m papia i por
ta prothia tr Cui roberti tri pro ut hr
et alia latius cōtinentur et ex pmūt
m istrō dicte donatioms tradito et rogato

p̄ t̄ notariū pap̄. Amo et mense m eo con
tentis Quod quidem mstr̄m p̄ mformatio
ne et p̄batione p̄missor ex nūr p̄duxit
et exhibet Idem Jo. coram uob̄ m forma pub
lica Amplig dint et p̄pont sepe dicty Jo.
p̄ p̄dicty d. Antho. de fr̄o et cōt̄ uolūtate
ipig Jo. dirtū dom̄ū a tpis donatiōms rtro
detinuit et adhuc hodie detinet ocupa
tam ipam̄ p̄ dom̄ū litis sepig requisitus
vsq̄ huc dimittere et relaxare mdebite
renusauit et īiuste renusat Quare tū p̄
dicta ueri sint petit et requirit p̄fatus
Johānes ḡteng p virilē diffinitiuaz sntiaz
g̃ dep̄net et rōdep̄natū iuris r̄imedijs ro
pellat sibim dim̄ Antho. ad dimittendū
et relaxandū libere et expedite sibi Jo.
do. añdictū Ar mstip ad dandū et solue
eidem Jo. fructy reddity et p̄uenty quos
ex dicta donatione p̄cepit et p̄cipere po
tuit a dr̄o tpe citra sil tū retentis dāpns
mī cē et expensis partis et factis per
ipm̄ Jo. et m futuz fiendis et pacendis
de quibus p̄testatur et p̄dicta petit
deduct̄is Saluo uir addendi nō tū
se astringens

Coram vobis

Nota q̄ donatio plenū
q̄ fit aiō liberali et il
la ē g̃pie donatio l. do
nari ff. de reg. iur.
Quīq̄ fit silāte ex aliqua tū nūa put
ptes guemunt et illa ē īpīra donatio
ar̄m in l. ymaginario ff. de gtuh. empt.

Ex causa donatois mtr vuos

Nota q̄ ḡtu
or sunt spe
cies donatioms quedam ē donatio mter
uuos quedam tū mortis quedam conu
galis sine nūalis quedam que appellant
legatum mstr. de donat. ff. i. nī sequeñ. est
aut de mr̄ uuos quā quis facit aiō libēa
li nulla ducta mortis cogitatione ul' ī
pectu ut dr̄ā l. donari et dr̄ā l. i. nī seqñ.
ff. de dona Et ea mtentione et ḡpōito ut
statim ipig rei donate tūsceat dom̄iz ī am
pientem ul' meuentū alicui altiq̄ g̃ditois
ul' temporis ut m ff. alie mstr. de dona Et
her donatio gtinet m se hodie nūtatem
traditioms quia donās cogitur rem dona
tam tradere ut l. si quis argentū ff. et
si quis x̄. smāt sicut dicitur m retentis cō

tractibq̄ ut l. sicut C. de act. et oblig.
Mortis tū d. ē illa q̄ fit m cuentum
mortis ipius donat̄ ut sit morte denū
secuta sortiatur effectū et nō alit ut īsti
de dona ff. i. et ff. de dona tū mor. l. i. et C.
co. ti. et p totū In qua donatione debet
donans exp̄mere q̄ donat tū mort ul
post eig morte Alias at si nō exp̄mat p̄
sumitur m dubio do. mter vuos ut det
mnat glo. m l. fi. C. de dona tū mort.
et dicto ff. i. mstr. de dona et ff. co. ti. l.
senatus ff. mortis tū Et quibus tollig
pot decisio illig q̄ms ponc q̄ aliquis do
nauit bona sua tito post mortem ipig
donatioms Quam donationē p̄misit
nullo tpe reuocare aliqua occasione uel
tū Quereitur an her donatio cens donat.
mr̄ uuos ul' tū morte Et vr̄ q̄ sit dona.
tū morte quia collatio ē post mortez do
nantis ff. de trī In contrariū vr̄ quia pro
misit cam reuocare aliqua tū q̄d ē ḡtuū
donatiom tū mortis que pro libito revo
catur Dicunt dr̄ q̄ ē do. mter vuos
nō causa morte p. l. ubi donat ff. de dona
tū morte et ibi p bar. ff. quē hēs tale
regulam colligebat q̄ vbi cōuenty ē cōt.
sibam gtinty de quo agitur fiunt ipaz
gnētionē tūsire et r̄solui in aliud nome
gtinty si x̄boz significatio patiat̄ nec
hanc regule ob. l. tū p̄cario ff. de p̄cario
et q̄ ibi nō. vbi si concedo tibi domū p̄
cario hoc pacto q̄ nō liceat mi reuocare
ultra. continety p̄mū q̄ p̄z ē cōt.
eius sibam nec transit nec r̄soluit.
ī aliud nomen gtinty Jō q̄ sic cē debet
m q̄c p̄dicta Sz rñdetur p. m cū q̄ talis
cōfessio p̄cariū nō pot tūsire in aliud no
mē continety quia x̄boz significatio ul'
sonus nō patitur nā nō pot tūsire ī no
mē donatioms ē penity seperatū a nois
p̄cariū et sic ē diuersitas in nois appella
tuo nec silit tūsire pot ī nomē vendit
oms nec locatioms q̄ mites nō ītercue
nit nec p̄tū ff. ista x̄ba dono tū mort.
si intelligantur de simplici donatione
mtr uuos nō r̄pugt significatioi x̄boz
p̄cise nā possunt intelligi donatio tū mor
tis hoc ē q̄t tam mortis moueor nec
ad donand̄ mtr uuos ado q̄ nō possum
ultra reuocare et sic illa x̄ba tū mortis
erunt significatiua eē mdurtiue gtinty
potiq̄ q̄ nois ipius gtinty Ad qd̄ fatent
que hntur m l. libere ff. q̄ tū tassius ff.
de le. mo. vbi autē nullū nomen continty
exp̄mitur ff fm̄ simpliciter narra
tur hoc mō cōcedo tibi domū hoc mō
q̄ nō liceat reuocare ul' silia tuī intel
ligeretur de eo gtū qui melius ex vbis
colligi pot ar. m. l. msulam ff. p̄ de pre
script. x̄. et qd̄ nō. m. l. si quis ante ff.

de acq· poss· Si uō pactū sit cont' ſbam cō
tractu ꝑ ſolu gtra nāz rei ni dispōe deducte
tr distinguendū ē An pn̄ mr̄ueneriit a
pn̄o ul' cr post fr̄ō et an ſit contra actōna
lia rei ul' contra rem ipaz ut traditū m
l· per seruū ſ· fi· ff· de vsufruc· Et habet
in l· 1· ſ· 1 ff si vsufr̄ peta fit ctiā do· nō
solū pure ꝑ ctiā ob rām et sub mō et sb
conditione et data m ea substituto uel
obmisso ut dr̄ā· l· senatu ſ· tā morti et
l· 1· C· de dona tā morti et l· si tui morti
et l· m pn̄· ff· co· fant· l· qd conditionis
co tō et l· ŋ· m fi· ff· de dona Queri
rō sueuit Quid differt donatio mr̄ uiros
a donatione cū mortis cām̄do q differt ī
forma m nō rōnpiendi Ut differt ī subā
qz do· tā· mor regulariter sola pma re
uocatur ut l· qui morti et l· senatus ſ·
donatio et l· morti tā ff· de do· tā morti
Sz donatio inter uiros nō reuocat' msi
m'tis rāubg ut l· fi· C· de reuo· dona fa
ctis l· aristo· cū sy· ff· de dona Quid at
her donatio tā morti differat a legato
plene nō· glo· msn̄· de dona ſ· 1· et dicta· l·
senatu ſ· fi· et plē p cy· m l· fi· C· de reuo·
do· Amplius qritur An utraq donatio
possit fi tā pn̄ti q̄ abn̄ti vbi admittū q po
limi donatio inter uiros fieri potest tā
abn̄ti q̄ pn̄ti p nūtuū ul' cplaz ut· l· ctiā
et· l· abnti et· l· qui ni· ff· de dona Sz dona
tio cā mortis solum fieri potest pn̄ti nō
abn̄ti ut· l· inter· morti in pn̄· ff· de dona
tā· morti hodie uō utraq donatio sit pō
nudo ut· l· si quis argentū ſ· fi· C· de do
na et nō p cy· m l· fi· C· co· et fieri po
test tam pn̄ti q̄ abn̄ti p nūtuū ul' cplaz
ut nō p cy· m l· ner· ābiq· C· de dona·
Sz donatio cā mortis et l· 1· m fi· et· l· fi·
C· de dona tā morti Et bene nō cpt clam
q̄ appōtur ī mstr̄is testōz ubi dicitur q
valeat Jure donationis tr̄ naz si is cui
fit donatio ē absens et nō intr̄ueneriit
nūtus ner cpla nō potest agi ex causa
donati tā morti msi nōnq tp̄ publica
psona interpisset hanc donationē eius
nōie ul' cuius q̄ posset tū agere ex tā
fidei gmissi ut nō· bar· m l· fidei q̄ ī pn̄·
de le· mo et m dr̄ā· l· 1· et· l· tays Ut ad
aliud adūte vz q do· tā morti nedum
post mortez donationis gnpi pot ꝑ ctiā
post mortem alterius ꝑsone ut si do
net quis post mortem filii su ul' frīs
aut alterius ut traditur m l· qui pūo m
fi· et· l· mortis cā filii ff· de dona tā mor·
et· l· ner fīs C· co· Quid dices si filius
sa· donet tā morti de consensu pris quod
facere pot ut dr̄ā· l· tays ſ· 1· et nō· p
glo· et cy· m l· semū· C· qui testa fa· pos·
Cuius pma ul' morte añ pris ul' filii re
uocabitur ul' confirmabitur her talis
donatio dic ut plene p cy· m dicta· l· ner
fīs et p bar· m l· ŋ· ff· de donat Si aut
filius donet pri suo tā morti nō sufficiret
m hoc pris consensus ut nō· glo· m l· 1 ſ·
1· ff· de auct· prestan Voltereq̄ qritur
An her donatio mr̄iuuos sit cōtractu no
minatus ul' innoiatus et glo· ibi dicit q o
lim erat cōtractus innoiatus hodie uō ē con
tractus noiatus ut nō m· l· fi· ff· de condi·
ob· tau· et· l· uni ꝑgenti ſ· 1· ff· de partū et
l· ŋ· C· de condi ob tām et· l· pacta quenta
ff· de ptrahen· empti· Alii dicūt quos se
quitur cy· m dr̄ā· l· ŋ· q olim et hodie
fiunt cōtractus noiati q̄ spāle nomē habz
ner stat m ꝑticulari ut nō sup scripta C de re
q̄ primu Ja· bu· m dr̄ā· l· ŋ· tenuit q olim
et hodie sit cōtractus innominatus Ut iste
cōtractus donationis mr̄ uiros ꝑmittū alı
quos ē beneficii ꝑz alii dicunt qd ē ve
rius ēē stricti iuris ut refert bar· ī· l· ī·
edibus ff· de dona et sit ratio quia nō re
peritur tactus in ſ· actionū msn̄· de actis
Nunc̄ sequitur videre de donatione cōiuga
li que duplex ē nā quedam ē donatio
tā ꝓpter nūptias future de qua loquitur
titulus C· de do· ant nup· Quedam que fit
post mūptias ꝓfectū de qua loquit titulus
ff· et C· de dona mr̄i vi· et vx· fiant qd ha
betur msn̄· co· ſ· est· et aliud Que at
sit mr̄ has donatōes dr̄ā plene nō· azo
in sūma ī pall· titul· Circa do· q fit ꝑ
mūptias mr̄ cōiuges ꝑ nō ꝓpter ipsum mūptias
ꝑ simplicē amore ē affectū ē aliud notā
dum q regulariter tales do· mr̄ uiros
ē ipso iure nulla ne mutuo amore se spo
lient ut· l· 1· cū multis silibg de do· mr̄
vi· et vx· Si tū nō fuerit exp̄sse reuo
cata morte donant confirmat ut· l· 1·
et l· m· C· de dona· mr̄ vi· et vx· Que cō
firmatio ita demū effectū habet si res
donata fuit tradita nō aut simpliciter
ꝓmissa ul' nudo pacto mō donata ut nō
m· l· papianus ff· de do· mr̄ vi· et vx· thi
tur aut her donatio morte cōfirmata
ad id tps quo a pn̄ fiunt frā et sic ꝑua
let tamq̄ donatio mera mr̄iuuos non
ar· tāq̄ do· cā morti ut ē ter· m· l· ꝑ m
ter· m ſ· si vxorem cū· l· se ff· de do· mr̄
vi· et vx· et p cy· m l· a marito et· l· do
nationes C de dona mr̄ vi· et vx· sōq̄ ut
her donatio morte cōfirmetur et ꝓcedit
si legitima sūma florenor̄ quingentor̄
excedat q fuerat ī smuatam als non
confirmatur ut ē ter· m· dr̄ā· l· donatū ad
uerte tū q licet dicta rez do· sit ꝓhibi
ta inter cōiuges pignoris tū remissio
ē contractu tam ꝓpriet q̄ spāliter m aliq
cōtractu ut· l· ctiā et· l· iubemq· C· ad bell·
Et iō ꝙuctū ē qñ vir aliquā suā rem
vendit que eiq uxoris ē pro dote obliga·

ta q̄ ipa trnūtiet uni pignoris et ppo
tet q̄ mpa tr habet que trnūtiatio tta d
mū sibi nocet si alia smt bona ad r̄stitu
tionem ipius dotis suffitientia alias seq
ut nō. p dy. et. bar. m l. mema ff. fun
dus ff. sō. ma. et p Ja. de arc et tay.
m dicta l. Jubemq̄ et plene p Ja. de be
lui m aūtt ut īmobilia añ quīp. do. ff. i.
roll. quinta

Pure et mere ☞ Iher qdm donatio
pot̄ fieri pure m diem et sub cōditiōe
sicut cteri cōtractꝰ et sub mō ut. l. do
natio m pn̄. C de dona et C. de do. que sb
modo l. i.

Solempniter ☞ hic adūte
q̄ lic trqu
larit̄r m alijs cōtractibus alia ex tim
seta solempnitas nō requiratur ꝑ suf
ficiat ptū mfluente gsensum ut l. cōsen
su. ff. de ac. et obl. tū m hoc gtractu do
nati mt̄ vnos ad omīa suspitionē et fraū
dem tollen. ut dicit tex. m l. data C de d
na. Quedam solempnitas que īsmuatio
appellatur requiritur ex eo sic dcā quia
ptes fatiunt et apertunt Judici talem
se velle facere et gthē donati que msmu
atio mdr̄iter requiritur m oī do. ꝑ m ea
tm̄ q̄ flor. quīgentoꝝ sūmā excedit ut
nō. m. l. donati et l. stīmq. C de dona C.
Videam q̄ pro clariori doctrina quid
sit msmuatio et dr̄ndetur q̄ msmuatio ē
quidam actꝰ totam audire msiptis dona
tionis fiend̄ declaratorijq et denūtiatorijq
In qua audiris ordinarij gssus petit̄ et
trquirit̄r ut pbatur m l. donatio m fi
et m. l. m donationibus et m. l. m hac.
C de donati nec ꝑpca ē ipis audiri doctrinā
nciūz ꝑ simplex gssus suffitit ꝑm bar
ut p cum nō. m. l. modestinq ff. de donati
ar. m. l. oūz. C de testīs luz tqu. teneat
gtrarū m. l illud C. de sa. sanct. ecc. vn
ꝑsulte facit nōrq si m fine mstrī appo
net talem clausulaz Quibus oībus dicit
dicty dominꝰ Judex suā auctoritatē mt
posuit et decretū nec credas q̄ sit nec
ptes cē de iurisdictione Judicis coīū quo
fit msmuatio ul̄ q̄ res que donatur sit
sub sua iurisdictione ꝑ suffitit quācūq
sit iudex dū tū habeat iurisdictionem
ordinariam ut l. data m fi. et l. i hac
C. de dona Quid at̄ si defitiat her īsmu
atio an m totum vitiatur ipa donatio
dic q̄ nō ꝑ solū pro ca ptē que legitti
mā sūmaz excedit ut dcā. l. simus
ff. i. quia regulant̄ utile p mutile nō
debet vitiari ubi alter ab altero cē sepa
bile nō. p dy. m c. utile ext. de regl. iur̄
lo. vl̄. et p bar. m l. finre ff illud ff
de fideiq Cest igitur regula q̄ quelibet
donatio inter vnos excedens msūmam
hodie quīgentoꝝ aureoꝝ debet īsmuari

que regula fallit m plurib9 casibus p̄o
m donatione fr̄ā pro redēptione captiuoꝝ
2o m donat. fr̄ā. de trib9 mobilib9 per-
mīgrm militū quē Capitaneū appellam9
alicui de sua societate 3o m donatione
fr̄ā pro reparatione domus exustre ut nō
m. l. si quis pro redēptione C. de dona.
4o m donatione imperiali p cū alij fr̄ā
ut. l. sanxim9 m pn̄. C de dona Quinto
m donatione mpatori ab alio facta vt̄
aut̄. Ite et m priuat. ibi posita sexto
m donāti ꝓpt̄ nuptias q̄tū ad mulierē
luz quo ad vir ubi ē pactū de lucrando
egerat ni smuatione ut nō. m aut̄. co
de cursu C. de donati añ nupt. et nō. i. l.
minorib9 C. eo. ti. Septimo fallit m
donatione cā mortis que tali msmuatio
ne nō mdiget ut. l. fi. C de do. cā. mortis
Octauo fallit m donatione que fit causa
denātioms Circa q̄ pleniꝰ sic distinguē
ut nō. bar. m l. atquilius ff. de dona Aut
ista remunerativa donatio fit ex tā de p̄
terito et tē nō egerit msmuatione ut d.
l. atquilia Aut fit ex causa de p̄terito et
tūc nō egerit msmuatione ut dicta l. ar
quilia Aut fit ex cā de futuro et idem ut
l. fi. m pn̄. C. de aut. dot. Aut fit simp.
et tē egerit msmuatione ut dcā. l. m dona
tionib9 cū sp. q̄z luz ut dixi. q̄z luz ut
dixi do. cā mort. ꝓpria nō egerat īsmu
atione ut ē do. inter vi et ux. et siles
nisi cōfirmaretur ex pīsse m testō p
donationem quia tē assumerit vires
potiꝰ legati q̄ donatioms et sic nō ex
tenia msmuatio ut dcā. l. donationes
tē Dic declaratione p̄missoꝝ q̄rit
Ctr q̄ aliquis fecit plures donationes
que simul coacuate excedunt sūmā le
gitimā et seperate sunt ī. sūmā legit
timā Queritur an sit nctia msmuatio
Circa quod distingue Aut istę donatio
nes nūo sunt facte eidem psone et ab
eadem psona diuisis tpibus Aut codē
tpe sil. Si diuisis temporibus facte sī
de ipis tāq̄ seperatis et distinctis dona
tionib9 dispontur iōq̄ si singule sint
ī. sūmā legittimā egerent īsmuatione
als secꝰ ut. l. simꝰ ff. si quis aut̄ per
diuisa C de dona Si nō frē sunt codē tpe
et tē aut ē donatio que incepit īteri
onē et multiplicitatē p tempa ut do
natio ānua aut ē pluriuz trū simpli
citer sine alia iteratione ul̄ multiplica
tione p̄mo cāu subdistinguitur Aut do
natio ē psonalis que extinguitur cum
psona ul̄ mortem donantis ul̄ donata
rij et tē de ea dispontur tāq̄ de plu
ribus donationibus seperabilis Aut est
ralis que tūsit ad heredes et tūc repu
tabitur cē vnica tm̄ donatio pro oī tpe
et sic fiet tpm coacuatio vt apeat an-

legittimā sūmā exrcdat an nō ut hr
notantur m dicta l. sēmg ff. si qs at
tlē sacramentū ‖ 2o cāu principali qñ fit
donatio pluriū rex puta domg vnicē
printi ner rcnpit itcrationē tuc si fiā
fuerit sil' tuc dar ē oīuz rex fieri co
acūationē alias secꝰ ut m dictis iun
bus Cꝛz dubitatur hor cāu si donās
dixerit m hac tali donatione tot sint
donationes quot sint res ꝙut totidie
dicunt notarij an talis ꝙtestatio impedi
at reacūationē et vī ꝙ sic. ar. i. l. si
pluribus et l. sēme debeng ff. de ✠. ob
nā liatiū ē cauriū ꝙ supir sua legem ipo
nere ut. l. legem C. de par. In gtuiu
um detimmat Cy. in ff. si quis aut tu
lem Et idem bar. m dcā. l. modestinus
Et ē ratio qua talis ꝙtestatio et ley
videtur adiecta m fraudem nō ꝙ michil
habet nīe ar. m dcō. ff. si quis aut et
l. ꝙd modiū C. de agr. et cen. fiant dcā
l. data C. de dona et dcā l. senatꝰ. ff. si
ff. de donati Quid autem de donatio
ne que fit ob cām An m ea sit nīa i
sinuatio distinguit bar. m dcā. l. ar
quilig aut fit ex cā de ptcrito uel de fu
turo et tuc nō egcrt insinuatione ut
dicta l. acquilig et dcā. l. fi. m pn. C.
de usur. dcī. deinde qr pdcā lorū hmōi in
donatione exp̄ssa quid m tanta puta
qñ sncnter soluitur mdebitū uel num
dos datur p eā neum aiō donandi ubi
distinguc hn bar. ut p eū nō. m. l. fi
ff. de dona Aut soluitur mdebitū utō
ꝙ mō tuulit et nāliter gsnet ab vtra
ptc et tc ē nīa insinuatio quia i hoc
attenditur cā tanta ab vtraꝙ ptc ꝙ
tūm operat quātū ex p̄ssa ut l. cum qd
ff. si ce. pe. ar. ad hoc m. l. si donaturus
C. de contrahen emp. et l. ymaginaria
ff. de rcgi. iur. fiunt l. fi. m pn. p lorū
a spāli C. de iur. do. Aut mdebitum solu
tum ex cā puta tua ignorante ab vtraꝙ
ptc uel ex ptc irripiente tm et nō erit
ꝙpria donatio iō ꝙ nō egcrt insinuatioe
sic debet intelligi opi. gllo. m. l. i. ff. de
dona et ibi Ja. de arc. et l. donari de rcgi
ur. In dote autem aliter ē dicendum
nā aut dos rcdit luro ipsi mulieris et
tuc nō egcrt insinuatione Aut eius
luro nō rcdit qua is qui debet stipu
latꝰ ē i casu euentū sibi restitui et tuc
nīa ē insinuatio ut l. fi. C. de iur.
dot. quibꝰ adde que notantur m aut.
co desursum C. de dona. añ nupti Csur
sum qritur quid m donatione frā ꝑ con
fessionē ptis i iudicio sponte fram ubi
gnā dū mdebit petierit Centum a se
ꝙmo ipe sncnter confessus ē se debere
an talis tacita de cgcat insinuatione
doc. dicunt ꝙ nō quos sequit bar. i. l. q
dam mulier. ff. de dona et hoc opatur iu
dicis pīa que pīa et consensꝰ opat
quādam insinuationem in qua sufficit ip
sius gsensꝰ et pīa nō at requiritur
decimum luc sit ꝓpria in tāu ipso insinu
atio qua iudex nō informat ner instru
itur An ptes uelint donare et sit igno
rat quid ꝙ eas agitur Cuꝰ gtiarū fit
ꝓpria insinuatione Quid autē dicis
in remissione iurium ul' pacto de nō
petendo libāliter facta An cgcat insinuatione
si fiat sit cū iuditū et tā iuriscōsulti
nō. m. l. si donationis C. de dona et glo.
m. l. fi. C. ad mace. pro quo fiunt l. qdā
mulier in pn. ff. de dona. et ꝙ nō. ꝙ bar.
m. l. si quis delegauerit de nona Cpost
pdcā qritur an her insinuatio fieri
debeat tpe donationis An sufficit ꝙ et
post donationē intimetur et vī ꝙ sit
nīe fieri insinuationē tpe insinuatio
nis ar. m. l. obligari ff. tutor. ff. de au
to. tuto. et nō. m. l. si quis in bona. ff.
ussum ff. de acqui hīe et m. c. i. cgt
de ir. cctr. nō alic. lo. vo. In cōtrarium
dcīmmat bar. m dcā. l. modestinus ff. de
dona ꝙ tex. m. l. fi. ff. pe. ff. de dona.
añ nup. Cvltiō cauta pmissa qritur ꝙ
si frā ē de. sine insinuatione et ptes
renūtiauerint ex p̄sse oībus legibus q
de insinuatione loquūtur An p hoc cō
firmabitur donatio ul' nō firmabitur
Cōiter oīs doc. dicunt ꝙ talis renūtia
nil opatur ut refert Cy. m. l. si quis ꝙ
redemptione C. de dona. et sit ratio quia
lex ꝓhibitiue alicuius gtiarū ul' dispo
sitionis sine cā mediante sollēpnita
te nō pt renūtiari a ptibꝰ ut patet
m testō. ut. l. nēo pot. ff. de le. i. Et m
alienatione rei cōmunis ciuitatis ul' pupil
li ut l. quidam decedens ff. de adim. tu
et. l. i. C. de fideuss. do. den. nā her sol
lempnitas insinuationis ē inuenta
cā māioz ꝙ contrahentiū fauoꝛ
ut. l. dati C. de dona. de qua renūcia
tione et alijs plene traditur m aut.
ut sine ꝓhibitione ma. reli. et debi. ff.
quia iō. et ibi ꝑ Ja. debet uolucrit
ꝛc. uera ꝓhibeat ne quis effundat pos
sit prōmū suū mconsulto iudice ꝑ
viam mdistincte donationis vñ iudex
additus sup donatione inuestigare et
qrere ab ipso donante qua cā mouetur
ad donandū et reprehendere ipm si cā
nō sit sufficiens et eundem admone
qua lex mquit ꝙ donari ē pdca. l. filiu
ssa. m pn. ff. de dona Cꝛz quid dicā
de donatione pīus libri quē fano filio

meo et cōit' toti tol

meo et ꝯiter toti collecto nõrioꝝ quã
do nõ dubito excrescer sũmã l. flor. An
sit nctia ĩmmutato dic ꝙ nõ qz hr ẽ qdã
do legalis sñc que nõ irrepit estimatio
nẽ l. v. ff. si ff. de uatris et cr̃or. to. pir
dicta loquũt̃ m rebus estmabilibus

Irrevocabiliter &c.

Adite hic q donatio inter uuos regu
lariter nõ pt̃ revocari msi d. v. ꝙ. pfinũ
tur et l. veles et l. donationem C. de donat.
fallit m. ẽt casibus nõ m. l. fi. C. de revo.
dona. Quoꝝ primꝰ ẽ si donatarius a tertiꝭ
iuras ĩtulerit m ipm̃ donatrem 2us ẽ. si
m. eum mang mpias ĩferat vulnerando ul
pcutiendo. 3ꝰ ẽ si m eius subam iactum̃
mferat. 4ꝰ ẽ si periculũ attulerit sibi
pditionis vite. 5ꝰ ẽ si is cui ftã ẽ donat.
patta et cõditiones appositas nõ fuauerit.
6ꝰ adicitur ibi p glo. si donans adeo frus
pauper q se aleri non posset et donatarius
cũ posset ipm̃ aleri irrefusaut quos casus ꝑ
enũat tex. m. C. si cr̃t. de dona. 1us ẽ viz
si tpe donationis ipe donans nullos habeat
liberos et post ftam̃ donationẽ liberos sus
cepit ut ẽ tex. m. l. si nũq̃ C. de revo. do.
Quid dicemꝰ de eo qd̃ fit m mstrũs eodie
m quibus donans renũtiat ne possit dona
tionẽ suã revocare pretextu ingratitudis
uel supuementũ liberoꝝ et casuũ pdcoꝝ
An her renũtiatio excludit eum a pte
revocandi m aliquo supuemente casu de
pdictis dic breviter ꝙm̃ oĩes doc. ut deter
minat. bal. m. l. i. C. de m. offi. do. ar. l. q
uere ff. de testa. mlr. et silr. cy. ibi et
bar. m. l. titia scyo. ꝙ. Impor. ff. de le. 1o.
Cũ emꝫ causs p̃missi erripiantur a regula
fauore ipiꝰ donantis ĩo suo fauoꝝ pt̃ re
nũtiare p regla l. si quis m cõscribendo cũ
sy. fallit m. causũ existentiũ liberoꝝ. Et q̃ de
revocatione et renũtiatione dicta sunt p
rediunt q̃tum ad ipm̃ donantem quo aut
ad pũditũ alti gnãndum ex donatione
prediunt que statim subituntur. Adꝛo q̃ro
an filiꝰ donantis. Ante ul. post donat. natꝰ
possit donationẽ ftam̃ p patrem̃ alti psone
revocare dic breviter q̃ sic. fuerit ĩofficio
tiosa potrit revocari dicetur autẽ ĩofficio
tiosa si p̃ illam filiꝰ pũetur sua legitima
ut habetur m. l. i. et l. si totas C. de mof
fi. do. 3z hic insurgit dubiũ an eo casu
revocetur m totũ uel solum usq; ad le
gitimã sup quo sunt varie opy. ut ple
refert cy. m. l. i. C. de m. offi. do. et etiaz
bar. m. l. titia ꝙ. Impor. ff. de le. 1o. Qu
dam voluerunt dicere q̃ m totũ fit revo
catio p̃ pall. ꝙ. Impor. et l. i. et l. si vm
ff. C. de revo. dona. Alii dicunt q̃ usq; ad
legitimã tm̃ p. l. si totas C. de revo. do
nat. et l. si liqueat co. ti. et m aũt vñ
si plures C. de mossi. test. Alii distinguũt
Aut donatio facta ẽ filio aut extraneo
primo casu revocatur usq; ad legitimã
tm̃. In 2o subdistinguitur. Aut fuit m
officiosa re et consilio et revocatur m
totũ ut dcõ ꝙ. Impor. Aut fuit ĩ offici
osa tm̃ et tuẽ usq; ad legitimã ut dcm̃
l. si totas cũ sy. Alii ut dy. distinguunt.
Aut donatio p̃cessit natiuitatem filioꝝ
Aut secuta ẽ primo casu. Aut do. ftã fuit
alti filio et tuẽ revocatur usq; ad legit
imã ut dicta l. si totas cũ sy. Aut cr̃
neo ul. libro et tuẽ m totũ revocatur ut
l. si nũq̃ 2o casu qñ ftã ẽ post filioꝝ na
tiuitatem tr̃ subdistinguntur. Aut sit ĩ
officiosa re et consilio ul. re tm̃ ut ꝙ.
dyni. Alii dicunt considerandum ee an
ftẽ sint plures donationes an una tm̃
primo casu revocatur posterior. 2o casu
aut ftã ẽ m. aliũ filium aut m. cr̃neum
3z bar. m. dcõ ꝙ. Impor. alii dixit se
distinguendo. Aut queritur de revocatione
ex p̃supta voluntate donantis cõiectu
rata p legem ꝓpt̃ supuementes sibi li
beros de qua loquitur dca l. si nũq̃ cũ
sy. Aut q̃ritur de revocatione que fit cõ
tra voluntatem donantis de qua C. de
m. offi. do. 4o primo casu aut donatio fuit
collata m. cr̃neum ul. libitũ et tuc ꝓpt̃
supuementes liberos revocatur ĩ totũ
ut dca l. si nũq̃ etiam si fuerit bñficio
dicte l. renũtiatum ut ꝙ. dicetur. Aut
fuit collata m. aliũ filium et tr̃ revo
catur ad legitimam tantũ ut dca l.
si totas cũ sy. 2o casu principali cũ q̃ri
tur de revocatione que fit p titulum
de mossitiosis donationibus subdistinguit
Aut donatio fuit collata m. aliq̃ filiũ
et revocabitur usq; ad legitimã tm̃
quousmõ fuerit m. officiosa ut dca l.
si quis totas et l. si liqueat. Aut fuit
collata m. cr̃neum et tuẽ aut ipi filio
qui vult revocare fuit aliunde aliud
relictũ et tuẽ nõ revocatur m totum
ꝫ solum agit ad supplementũ legitimẽ
ut l. oĩs C. de mossi. donat. Aut eidem
michil fuit relictũ et tuẽ aut do. fuit
m. officiosa re et consilio et m. totum
revocatur ar. m. l. si liberto ꝙ. penlt.
ff. de uul. pũb. Aut fuit m. officiosa re tm̃
et tuẽ revocatur usq; ad legitimã tm̃
sic intelligatur l. i. et ij. et ij. et l. cũ do
nat. C. de revo. do. et hoc mõ ad tenuor
diam reducuntur opi. pdicte. 4z an
sit nẽce m. pdictis casibus ꝓponere q̃
relam m. officiose donationis ꝓcurent
dic ꝙm̃ bar. q̃ si fiat revocatio ꝓpter
supuementes liberos tuẽ ulla fit ipo
iure legis ptũte p dictam l. si nũq̃. 5
Adꝛo q̃ res donata pot̃ ydem et vendica

ri ut nō m dcā l i C de mossi do Ju
alia autem reuocatione que fierit tp̄
mossitosa opus cēt q̄rla quā q̄rlam
ꝓponer nēt̄ ē ſ quq̄mū ad ex̄m m
ossitosi testi ut ē tex m l fi C de i ossi
do Patet ꝙ ex ꝓdict ꝙ renūtiatio
nes que fiunt totidie m istis nō nocet
filys etiam si fuerūt iuramento vallate
ſ m bar qua quotiensūq̄ gtractꝰ ifir
matur altrīq̄ iuramentū gtrahentū
ml operatur m altrīq̄ dispendiū ut m
C q̄us ex̄ de par et m C q̄us extra
de iur iur ſ solui opatur quo ad p̄udi
tium ipīq̄ iurant et renūtiant ni ōibq̄
tāibq̄ s nūat̄ p̄t̄ ꝙ m tāū supuemen
tium liberoꝝ de quo loquitur dcā l si
nūq̄ m quo tāū dicit se sil gsuluisse tū
ſp et dnō irrupcrato ꝙ nō obstante iura
mento poterit her dnatio p ipm mot
dnantem reuocari tamq̄ mossitosa
p titulū de m ossi do Et ē ratio ſm cos
qua m tali dnatione meruit istu tacita
conditio si liberos nō habuerit q̄ con
iecturant p lege ex p̄supta ipīq̄ dnā
tis voluntate si nūq̄ sicut als m sili
ley cōiecturatur ex tacita mente defūc
ti hanc conditionē nō gistentium libe
roꝝ m cē m substitutione ut l cū viꝝ
et l papi C de fideig et l cū auus ff de
condi et demon Que quidem cōditio i
ta mest m ipō iuramento sicut m dna
tione ꝙ defectu cōditionis deficit Ju
ramentū ar m l fi C de nō nu pe
et ff ad muīcipa l fi m pū et l fi ff
qui satisda eo et coꝝ que dicuntur de
eo qui iurant nō gtrauenire cōtra ar
bitramentum ni e qntauall p Imo
ex̄ de Jur iur et l si liberto ff de opi
libto et m l si societatem ſſ arbitroꝝ
ff pro socio Sed contra hoc q̄o pone ꝙ
filij nati sunt et sic locus ē re nūtiatio
m ut dictum ē qui tū statim sunt mor
tui nūquid confirmabitur dnatio Et
m hoc mar de fa arguit pro et cōtra
et primo vī confirmari p l postūg i
pū ff de iust nup tex et l frē i fi
C de ſpōs nupti vt per regulam tessan
te tā tessat effectꝰ ut m C cū cessante
ex̄ de ap Inopositum sunt quia si
cut actio ul obligatio sel extincta nō
resuscitatur ut l qui res ſ actā ff de
solu ita nec dnatio ut l memg ſſ duo
bus ff de le j pro quo vī tex m l
mj C q̄ dies le ce et l heredibus i
pū ff ad trebell ff de opi lib l qui
libriūg ſ amisisset et hanc ptem se
quitur bar nec ob dcā l postūg qua lo
quitur m tāū quo spectaliter ē piusum
p equitatem pretoriam quē piusio nō
reperitur frā m tāū isto // Sz an ista re
uocatio poterit fieri m uita pīs p fi
lium p dictam l si nūq̄ vī ꝙ sic q̄ dā
ta conditione ut dixi Sicuter sic dicē
dū ē Aut pī vult ipām reuocare tp̄ de
recta conditione et poterit ut ſ dixi
Aut filius vult eam infringere tp̄ inoffi
tosam et tuē nō pot viuente pīe ut
determinat Cy m dicta l i C de mossi
do Et sit ratio quia quis non debet ce
sollicitus de hereditate viuentis ut l q̄
supstit ff de acq hi Item quia her q
rela sapit q̄rlam mossitosi testi que
solum post mortem intentat ut l fi C
de mossi testa do ꝙ tri Et pro hoc fa
cit etiam l i ſ si impuber ff de rolla
bo Quid si pater p viam venditionis
bona sua dissipauit et alienauit an filij
poterit eā reuocare sicut de dnatione
ſ dictū ē Adūte ista ē notabil q̄stio
quam formar Cy m dcā l i de mossito
do In qua sic breuiter dic aut venditio
fuit fraudulenta et simulata et pro im
pari p̄tio frā et tē ꝙ ea pte ꝙ qua ē vlt
legitimū p̄tū vī cē quedam dnatio et
reuocabitur ut ff de do inter vi et vr
l si sponſg ſ cura Aut nō ē silata et tē
Aut ē deceptio ult dimidiam iusti p̄tij et
pot reuocari de iure gi ut l ij C de rescin
den Aut nō continet deceptionē in p̄tio
addicto et tuē ſm quosdam si pater
habuit aīm fraudandi filios lz emptor
nō participauerit fraudem reuocabitur p
l nouſq̄ ff si a pa qſ fue ma Alij aut
dicunt ꝙ de necessitate requiritur ut reuo
catio admittatur ꝙ emptor fraudem pu
tapet ar m l qui autē ſ sili et ſ hoc
dictū ff qui in fraud credi et l fi co to
et l nō usq̄ et tenēdetur p illa loquitur
in libro nō aut nō autē i ingressu et
hanc ptem sequit Cy Sz pone ꝙ filius
fuit a pīe heres instituty et agnouit he
reditatem an poterit inhilominꝰ reuo
care donat tūq̄ mossitosam dicit bar
ꝙ sic agendo ad supplementū legitime
ar l i et j C si quid in fraud pa et l
cum a ma C de reb cred et in l sanxig
ſ in q̄putatione in glo magna C de iure
del cū ſp viso de reuocatione do inter
vivos videamus quibus mōis reuocat
do cā mortis Et quidem multis modis
inter quos gnāatur q̄n is cui collata ē
do p̄morituꝰ donātrj ut l si filio et l fi
et l si mortis cā in fi ff de donati tamē
morte Et alijs etiam modis qui nota
tur p glo in l j C de uxo do Item pmā
etiaz sola donationis fit reuocatio ut l
qui mortis et l sicut ſ mortis cā ff
de dona cā mor Quid ꝙ si aliquis do
nauit fundum alicui cā mortis demū
in testō eundem fundum alteri legauit

quis eoz preferatur dic ꝙ legatarius
qua postea alteri legando videtur pe
mittere priorꝫ donationꝫ facte ut pro
batur m. l. cum pr̃ ff. eo. tit. ff. de le. 1.
et ibi per glo. nec mirꝫ quia her dona
tio sapit naturã legati ut. l. martellꝰ ī
fi. et l. si debitor in fi. ff. de dona cũ mor
uũ sicut in legatis ultrã deroganꝫ pri
oribus sic et hic ut l. si mihi et tibi
ff. in legatis ff. de le. 1. ℔z ulti. q̃ritur
ꝙ testes requirantur in do. cã mortis dic
ꝙ quinq; sicut in codicillis in. l. fi. c. de
dona. cã. morti. Quid si donatio nõ fuit
reuocata a donante potuisset ex aliq̃
legittimã cã. An heres eius poterit cam
reuocare dic ꝙ nõ ꝓ. l. fi. c. de reuo. do.
et ꝓ cy. in l. 1. c. eo. tit. An autẽ pos
sit substitui in utraq; donatione dici
ꝙ sic ut. l. quoti. c. de do. que sub mo
et. l. 1. et ibi cy. c. de dona cã morti. dũ mo
si fiat donatio exẽ testimõi ãd sit pñtia
substituti ul altering eiꝰ noĩe recipienti
ubi vo fieret in testo tuc nõ ecẽ nẽma
substituti pñtia ut nõ. ꝓ cy. in dicta. l. 1

Domum duam

fiunt ꝑs donatio itri ptinibus que ꝓut
dubio valet quia ois hres cuiꝰ sit ꝑmit
tum ul que vendi possit pot donari
ut. l. in edibus ff. de dona Quid
igitur si fuerit gnãlis et vlis do. omi
bonoꝝ ftã An valebit dic ꝙ si ẽ facta
omi bonoꝝ pñtiũ tm̃ tc̃ ualet si aut
facta fuerit tam pñtiũ q̃ futuroꝝ ꝙ
ut sepius fieri vidi tuc nõ ualet qua
per eam libera testandi facultas aufferẽ
ut determinat bar. in. l. sti. hoc mo ff
de. v. ob. et cy. in. l. fi. c. de pac. ℔ cõsi
lium ẽ ut in hac gnãli donatione ipse
donator reſuet sibi aliqua bona Et in
de que scripsi in titulo de societate et eiꝰ
forma

Ad omittendum

ad hanc aut traditionẽ et relaxationẽ
merito compellendus ẽ qua donans ho
die necessitatur tradere et sic nouitatem
ꝓficere alias donationem ꝓficere ut in ff.
ꝓfitentur instit. de dona. et dcã. l. si quis
argentũ ff. 1. c. de dona. l. ꝓferta eo. tit.
Quid si facta traditione res donata fue
rit evicta an poterit agi de euictione
contra donantem vi ꝙ nõ ꝓ. l. res do
natas ff. de edil. edic. Adverte ꝙ glo.
hanc qõnem disputat in. l. aristo ff. fi
ff. de dona et ibi bar. et in. l. ꝙ. c. de e
uic et ibi bar. et in. l. ꝙ. ꝓ cy. vñ sic
distingue Aut do. cepit a prima dona
ꝓmissione et obligatione et tuc donator
indistincte tenetur de euictione siue re
ꝑit a stipulatione siue a pacto nudo ut
dicta. l. si quis argentũ ff. 1. et sic loquit
glo. ꝑdicte et hoc cãu secuta euictione
agetur ꝑa actione hoc ẽ ul ex stipulatu
ul conditione ex lege qi res ipa nõ fuerit
data ut nõ. ꝓ glo. in l. 1. c. de usu dot.
et ꝓ. l. qui concubinã ff. si hres de le. in.
facit l. nulli ff. 1. ff. de ẋ. ob. et ff. de so
lu. l. quax. ff. 1. liz aliud sit in re vendi
ta euictione secuta quo cãu agitur non
ꝑa actione ꝑ alia noua actione ut habet
in. l. in. c. de euict. Et ẽ ita dicẽ qua cõ
tractꝰ venditionis ẽ ꝑfectꝰ traditione
secuta cã ad hoc solum uenditor ex nã
contractꝰ sit obligatꝰ ut. l. exempto in
pn̄. et. l. 1 in pn̄. et l. emptorem ff. de
ac. emp. ℔z in donatione donans ẽ ob
ligatus dare et sic rem accipientis fa
cere ugitur tri Aut do. cepit a sola tra
ditione nõ pendente aliqua cõuentione
ul obligatione et tuc aut donans pro
misit de euictione si fuerit pacto nudo
siue ꝓ stipulationem ftã ꝓmissio ꝑm
glo. liz. pe. dicat contra qui fit pacto
nudo ut refert ibi cy. et male ꝑm bar
qui sequitur glo. Aut nõ ꝓmisit de euic
tione et tuc aut donatarꝰ vult agere
de euictione rõne cuiusdam ptinentis
interesse cui rem puta ad pstũptꝰ ꝗs
fiat in re Aut ad ipm totũ interesse
tam ipius rei ꝙ extra rem ꝓ cãu sb
distinguitur Aut donans fuit in dolo
et agi pot contr cum Aut nõ fuit in do
lo et tc̃ agi nõ potuit ut probatur in
dicta. l. aristo. ff. fi. In 2o aut cãu nõ
pt agi per dictam. l. res donatas Alii
tñ voluerunt aliter dicere et male ut
refert cy. in dicta. l. ꝙ. Coltiñ q̃ritur
an pr̃ possit filio donare inter minos
ad qd̃ bituntri sic rendetur ꝙ aut filiꝰ
ẽ emancipatꝰ et valet do. ac si frã cẽt
cuicunq; extraneo ut. l. donationes. c.
de reuo. do. et. l. cũ res et. l. si quis c.
de dona posset tm̃ impugnari a fre suo.
si appareret inofficiosa ut sr̃ dixi aut
filiꝰ ẽ in ptate et tuc olim nõ valebat
℔z tm̃ morte pris confirmabatur sicut
illa que fit ẽ vxori ut ẽ tex. in. l. dona
tiones c. de dona. inter vi et vx. et. l.
donationes ff. pr̃ ff. de do. et ꝓ glo. ī. l.
siue emancipati c. de do. hodie aut valz
ꝑm aliquos Tu dic ꝙ etiam hodie nõ
ualet si morte confirmatur ut determi
nat glo. in. l. ꝙ. c. de inoffi. do. et ibi ꝓ
cy. et ꝓ glo. et ꝓ Ja. de beblin. in autẽ
de in. men. do. in pr̃. Quid si pr̃ iac
tu et tpe quo filiũ emancipat sibi ali
qua bona donet An ualet hec do. dic ꝙ
sic ut. l. fi. c. de eman. libe. pr̃ qꝰ ꝙ pr̃
nõ pot irrevocabiliter inter minos filio

suo domar ante eig emantipationē et tpe
emānpations et post eig emannpatiōz
Sic confirmantur pdicta p tex· m·l· aī
facultatī C· de hys· qui mo· lib· x° et· l
mater· C· de moffi· do· aī sy· et nō p glo·
m auē vñ si parens C· de moffi· testō sc
quit forma libelli m itegr restitutioms

Coram vob
diat narrat sicit
et ppont sy· agēdo
et agere volendo gt
et adūsg Ja· et alia
ppīaz psonā pro eo seu eig noīe judi
tio legittie gparentem qd dū ipe sy·
cet etatis ānox xx· ul· citra et mnor
āms xxv· mconsulte atq; mdeliberate
nullig iudicis et curatoris auctē acte
te vendidit et tradidit ptio Centum
florenī· sr· dnō Ja· domū vnā paternā
positam m papia au cohert trī· Quā
quidem venditionem et traditionem
ipe sy· tic uirant ratam habere et
tenere et illam nō mfringere nec an
nullare aliqua rōne ul· cā quamq; sci
veritate mspecta ipa domus tpe dcē
venditoms et aī et post fuerit et
hodie sit ptij ualoris et extimationis
florenī· cc· l· et ultra ppter quod cōstat
manifeste ipm sy· occasione dicte ve
ditoms fuisse et cē enormiter lesū
et dapmficatū et circūuentū ultr· di
midiam usq; ptij Dicit msup et ppo
nit idem sy· q post cxcessum suc
etatis xxv· ānox dium p cōe pap·
missus ē venetias m legatione seu
ambasaria et m eau morā trahr isset
longo tpe Ctre q; Gi· vendidit et ali
enauit dicto Ja· ptibj x· vince ipig
sy· posit et iacentē m territorio trī·
cū cohert trī· Quas dcē Ja· ptendit
se durante abnīa dicti sy· legittie
stipsisse· q;ius idem sy· tāq; ex ipis as
sertis venditionibus et pscriptioē e
normiter· lesus et dampnificatus dix
erit et qprestato fuerit ac de pñti di
cit et ppont et qprestatur se enormit
foīt et cē lesum et dapnificatū et ob
hoc· mito et aduūsg ipas venditis et
pscriptionez mq;tū sint alique ul· ali
aug centie qd· tñ negatur foīt et cē
m integr restituend et restitui debete
et reponend ac repom debeat m illis
statu et gradu in quibus ipe sy· fuerat
et erat aī eig abnīam et tpis suc abn̄
tie et dicte venditioms et prescriptiōs
sequte prout ultra disponunt Quo nra
sepe dicty sy· petit et requirit a vob·
duō vicario ante dicto quateng ex officio
vō et oī alio uire via mō et forma qui
bus melig fieri pot· ppnūtietis et dcla
ratis omīs et singulas sr· dictas vendi
tiones alienationes et prescriptiones
fuisse et cē nullas nullig q; ualoris et mo
menti Et mq;tū aliqua cet apparat
ppnūtietis et declaratis per viam diffi
nitiuam sman pdictū sy· fuisse et cē
eax occasione enormiter lesum et ob
hoc fuisse et cē integr adūsg ipas et
quālibet eax restringendo et restituen
deat demq; sy· actualiter et realī ad
uersus ipsas alienationes et pscriptiōs
et q;libet eax integr restituat et ad
statum pristinū reducat et reponat
cū oībus ipius utilibg actionibg et de
fensionibus inducendo et reponendo
ipm sy· in corporalem possionē et re
alem dictax domus et vince Et ā
plius condēpnetis dictum Ja· ad di
mittendum et relaxandum liberē ac
expedite sibi sy· sibi am domū et vineā
sit am fructibus p eū ab hodie retro
habitis et pceptis ac etiam msitux p
priendis nec nō et m expensis p ipsū
sy· factis et faciendis Et pdicta prout
trī· deducendo trī· Salvo trī·

Coram vob
Sciendum est q; e
uidentia q; integr
restitutio fundat
sup equitate et da
tur solum m subsi
diū deficiente alio remedio cōi et ordi
nario ut l· m cāe lo· 1° ff· de mīo· Sepe
requiritur in ea legittie cāe cognitio
ut l· omns ff· de m integr rest· et l· i cāe
ff· cū cognita· ff· de mino· et libellus de
bet offerri sicut in alijs cōibus actiō
bus ut habetur m l· q; si minor in fi·
ff· de mino· et in c· fi· ext· de offi· iudi·
et nō p glo· et doc· sup fe cā et m·l· i
ff· de mino· actī et p Ja· butri· m·l· mq;
C· de po· et p bar· ut l· mq; ff· hic aut

ff de damp mfit ct p glo m l ŋ ſ di
es ff quis er m bo po ſcr ct cordit
hec restitutio ex varijs cauſis ut ifra
pot autem quilibet iudex hns iuris
dictionem nō at arbitri ul arbitrator
de tali restitutione cognoscere ut l p
et fi C vbi et apud quos Et ſi forte qs
cēt iudex mtōpetens pnipaliter agen
do de ipa restitutione tu ſi mtidenter
de ca queratur poterit de ea cognoscere
ut dcā l fi et in c cauā extē de ī integ
restit

Et minor annis xxv

Quer debes q duo requiruntur corpe
ad hoc ut detur restitutio vz minor
etas et lesio ut nō m l nā et postea
ff si minor ff de iur iurā et debet le
sio cē magna nō modica ut l sepo
ff de mīoribus restit Etatis aut ꝑputa
tio fienda ē de momento ad momen
tū ut l ŋ ſ minorē ff de minor et
dies ultima etatis cepta habetur p
cōpleta sicut in alijs ſpecialib ꝑ tali
bus notatis in dcō ff minorem

vendidit et tradi

dit

Hic qro petitur restitutio
adūſus venditionē ut l i
et ŋ c ſi adū ven cont ipm emptorē
ut ibi qu ſi nō ē ſoluendo dabitur et
am hoc remedium contra eū ad quē res
ipa puent et sic apparet q ē ī rē ſp
tum hoc auxiliū ut habetur m l ī me
lo 1o ſ fi tū l ſe ff de mīo Competit
etiam hoc remedium adūſus diuiſio
nem et transactionem ut c ſi adū di
ul trāſi l i tum ſe et etiam adūſ pre
ſcriptionē ut l i c ſi adū vſucapio
et etiā adūſ rem iudicatam ut l i
c ſi adū rem iudi Et ꝑualit cōpetit
minori leſo adūſ ꝑtem ꝑtractum
ul distractū quocunq nōie censeatur
l ait ptor m pñ et ſſ i cū l ſe ff de
minor nedum ſi rem amiſit ſ etiā
ſi lucr pdiderit quia tam dapm q lu
cri ratio habetur ut ff de mīo l ait p
tor m fi et l et ſme ſ qſitum cū ſy
et nedum m pimiſſ ſuccurritur ſ etiā
m legatis ut l et ſme m pñ et l ŋ
ſ ſi quid minor ff co ti° ac etiā īhe
reditatibus ut l ait ptor ſ nō ſolū
et dcā l et ſme ſ restit cū se et ſi
militer īiudicijs ut l minor obmiſ
ſam co ti° et dcā l et ſi ſme ſ fi cū
l ſe fant regula que ponitur m l nō
oia ff co ti° Et hoc ꝓcedunt qñ nul
la in alienatione ſollēpnitas mitterē
dit quia per se ipm vendidit curatus
tuē curatore vbi autē haberet Cura
torem ul tutorē tē a se ipō frā ven
dino cēt ipō iure nulla ſiqs cū tuto
cēt Jure roi nō hīret locum hoc ī me
dium restitutioms ut l magis puto
ſ ner paſſim ff de trēb coz et l ſi
Curatorem hns C de mīegr restit in
Si autē habuiſſet Curatorē et eius
auctē frā cēt alienatio adhuc mīnue
mente leſione restitutio ꝑeteret
ut l etiam C ſi tu ul cu mī et l
ŋ co ti°

Tunc iurant rata

habere

Hic adūte ſup effec
tibus qui īſurgūt
ex iuramento primo ſtiendum q hoc
iuramentum extludit mīorem a bñ
fitio restitutioms in integr ꝑ qd ī
fimti minores conſumuntur ut nō
in aut ſatīa pubex C ſi adū ven
Cuius ratio ē ſm glo quia hoc iura in
facit eum maiorem vnde qua rōne
maior vendens nō poſſit petere se ī
titu ſic ner ipe minor qui talit iu
rauit ubi q° mīnueniret in tali alie
natione deceptio ī ptio ꝓpt q maior
iuuaretur ut l ŋ C de restitu ven
ul ſi dolꝰ aut metꝰ dederet tam tōtē
tu tē minor etiā mīpoſito iuramē
to iuuabitur ſm aliquos ut nō p glo
et doc in dicta l ŋ et ego dixi in
forma libelli quo agitur contra ven
ditorem Et ꝓcedit dcā regula q C
q iuramentum habet ualidare tōtē
tum et minori auffert īintegr ī
tit bñſitū in quocūq alio ꝑtractu
ul distractu ſeu qī tam lonat q uē
ditioms ꝓmiſſi et ſimilium ut nō
p glo in n° de pa ſu fer ff Et satīa
et p doc in dcā aurten Operatur
etiam hoc iuramentum alios effec
tꝰ nam priuat debitorem ne poſſit
allegare ꝑtractū mutui etiā ſimula
tum ſeu feneratitium niſi prius ab ipō
fierit absolutꝰ ut in c debitores ex
de iur priuat etiā mulierem ne
poſſit fundū ſuū dotalem ab emptōe
reuocare ſi eius alienationi conſenſe
rit ut in c cū contingat ex de iur
iurā et in c litꝰ ex de iur iurā
li° vi° niſi forte ipa mīr prius iuraſ
ſet nūq conſentire alienationi uel
nūq alienaturā trē ſequens iura
mentum nullig cēt effectꝰ et audi
retur mulier ꝑetens ſuū fundū
ſto 2° iuramento nō obſtante ut
determinat ho et Jo an in dcō c
litꝰ priuat etiā hoc iuramentum
mulierem q iurauit ſe nō habituā
regreſſum ad bona patrina dicens

se dote sua cē contentū ut nō m c ḡius
exr̄ de parti li° vi° Et nō p doc m l
partū c de roll liz regulariter partū
de futura succession nō teneat ut l fi
c de parti et l stip° hoc mō ff de v̄b ob
Et qm̄ hugi uramenta solent mtpo
m sup varijs spēbus cōtractuū qu
qñq; st de se validi qñq; mualidi et
dubitatur quid operentur uram̄ta
sup eis mtposita pro tanto sciendū q̄
qū contractꝰ st̄ mvalidi et que dis
positiones mualide ul' cront vbi sic
colligit p aliqñ contractꝰ ul' dispō ir
pbatur rōne pub.ce vtilitatis pñcipaliꝫ
et scndario p̄uate ///3° irpbatur rōne
priuate utilitatis pñcipaliꝫ 2.no pub
lice ///4to ex defectu sollēpnitatis ꝓba
torie ///5to ex defectu sollēpnitatis for
malis ///6to ex defectu rei ul' psone
seu mē Redeo ad pmū qñ irprobat̄
quia contra bonos mores cuiꝰ exem
pla sunt plura videlicz pmo m pacto
de succedendo affirmatiue concepto p
quod mduntur notū mortis captan̄
ut dr̄a l fi c de part et m c ne captan̄
ex̄ de pben Itē m pacto p qd̄ libera tes
tandi facultas auffertur de quo m l
stip° hoc mō ff de v̄b ob et ibi p bar
Itē m pacto p qd̄ auffertur matrōm
libertas l tuia m pri ff de v̄b ob Itē
m oī turpi et mhonesta q̄uentione
qñ turpe ē mobligꝫe ut nō m l ḡna
liter et l si plagꝫ ff de v̄b ob m qbꝫ
casibus et sitibꝫ hoc iuramentū mt
positū ē nulliꝫ effectꝫ ut plene p dy
m regla nō ē obligatoriū de regul
iur li° vi° Et hoc faciunt ad q̄onem
Cre testōr filiū suū emāncipatū p̄teriit
ex̄neo mstituto et m ipō testamēto iu
rauit ipm̄ testm̄ nō revocare dmō
fecit aliud testm̄ m quo filiū heredz
mstituit quer̄tur an 2m testm̄ va
leat nō obstante iuramento et dico q̄
filius q̄misit talem mgratitudmem
ex qua iuste poterat exheredari ul'
p̄terim et tē ꝑm testm̄ nullū erit
obstante uramento m p° adhīto Aut
nō q̄misit talem m gratitudmē et
tuc̄ tenebit 2m quia hoc casū iura
mentū fuit mterpositum cont bo
nos mores qui uolunt q̄ bona prius
deferantur m filiū l fi ff de bo da et
l m suus de libe et postu Ca° irpro
batur contractꝰ rōne pub.ce vtilitat̄
pñcipaliter Cuiꝰ exempla multa
sunt vz qñ fit alienatio Juruū regā
m uel ducatus ul' comitatꝰ et iura
mentum mterponitur nam nulliꝫ
redditur effectꝰ talis alienatio ut i
c mtellectꝰ ex̄ de iur iuran° Est
etiā ex̄m̄ m prorogatione iurisdictio
nis facte per clericum m audientem laycū
ut m c si diligenti ex̄ de foro ḡpe sn
uenditione ul' legato rex q̄ edibus st̄
affixe ut l senatꝰ de ḡtuhē empti l re
scripta ff de le 1° et m pacto prorogati
oms mstantie ut l ꝑpetuandū ss et si
quidem c de iudic et m alijs multis
simulibus de quibus m l mr̄ gen ss si
pactus sit ff de pac et l ij et l ꝑ ad
modū C de agri et cen m quibꝫ mt
positum iuramentū ml opatur nec
confirmare habet huiusmodi dispōes Et
p hoc sequitur q̄ si p statutū aliquid
disponatur fauor pub.ce vtilitatis pñ
cipaliter q̄ tali statuto nō pot̄ renuntia
ri quia si iuramentū nō opatur multo
mmꝫ simplex renūciatio ///n 3° artīa
lo qui ē contra ad pr̄mū vz qñ irp
batur rōne vtilitatis priuate pñcipa
liter q̄ sidirand̄ ē q̄ aliqñ q̄ctꝰ uel
pactum seu dispō irprobatur odio cre
ditoris aliqñ ex defectu mteritē ul' sr
pte acquirentis Aliqñ ex debilitate v̄
tutis ipius dispōms Aliqñ ꝑpt̄ alias
subditor̄ vtilitates diuīsas Si quidem
irprobetur dispō odio creditoris ex̄m
m filiofa sumentr pecuniā mutuo ut
l cū se ff ad matr p totū et m pacto
legis cōmissorie facto sup re pignora
ta ut l r c de pac pigno tuc̄ iuram̄
tū sup hys mterpositum opatur ef
fectum confirmatoriū ipīg contractꝰ
et q̄uentioms ut m c significante
ex̄ de pig et ibi p Jnno liz bar l
si quis p eo de fidej dixerit hoc iu
ramentū firmandum nō aut̄ con
tractū cōfirmari vñ ꝑm eū potuit
mpetrari absolutio a Juramento p
nō m c debitores ex̄ de Jurei Et
mdr̄ qd̄ solūtum ē irrepeti potuit p
ḡditionē sine eā qd̄ fieri no posset ꝑm
Jnnot Itē ē ad idem ex̄m m officiali
ementi et conthenti cuiꝰ officio diuīa
te l nō liz c de conth emp et l fi c
si quis alti ul' sibi Cdixi 2° q̄ irpbatur
mēdū fauore debitoris cuiꝰ exempla
sunt m mulier mterredūte pro a
lio cui sustinetur bñficio ex̄ceptio
ms velleyam ut l i cū se ff et c
ad vell p totū Itē m mnore leso ex
venditione rei cui datur restitutio ut
l ait p̄tor ff de mno et c si adu vē
l i Et m alijs simulibus casibus i qbꝫ
ē dicen̄ qd̄ iuramentum mter positū
operatur effectū confirmatorium ut
i c cū contingat ex̄ de iur iuran
et m auctñ sanā veruptū ꝑm bar
m dr̄a l si quis pro eo consideranda
ē m p̄missis casibus qñ fauore debi-

toris ul' odio creditoris gtractu reprobatur
qualit' ẋba legis ul' statuti fuit rcepta
aut n' ẋba phibitiua referūtur ad psonā
disponentem p' tāu ẋbi gnā si statutus
dicit mulier minor ul' filiusfa' nō possit
gtrahere ul distrahere sine tali solēp
mtate ul' absolute disponat et tūc iu
ramentū mil' operatur nec cōfirmatio
nē mduit quia frm̄ et mterpositū re
peritur contra p'ceptū legis et p hoc
mduat prim̄ mortale ut m c· ij· ext'
de maio et obe· gl' nō ē obligatoriū ut
m dcā regula nō ē obligatoriū lic̄ Imo
teneat gtractū m c· veritatis ext' de iu
ramē' C Sc̄o cāu ẋbi gnā si statutū dicat
quēcūq; fā cū mulier mīor tr' nō te
neat et tr' firmatur iuramento ꝑ cū
ar· dcā c· cū gtingat Sc̄o cāu qñ dispō
reprobatur ex defectu mterc̄ ex pte
acquirentis ut patet m stipulatione fā
alteri de quo m· l· stip' ista ff· alteri de
ẋ· ob· et mstr· de iuta stip' ff· alt' tūc iur'
operatur et habet gfirmare cōtractū qu
fundatur sup obe' nāli ut nō· m c· i· ex'
de pac· Sc̄o tō qñ reprobatur ex debilitate
suę virtutis cuiꝰ ex' ē i nuda m pacto
qd̄ p se nō pduit actionē ut nō· m· l· sui
gent' ff· ꝑ cū nulla ff· de pact' tr' etiā ta
le prim̄ firmatur Juramento et efficax
effectur ad agend̄ p rēglam que ē q̄ ome
Juramentū qd̄ non vergit ad mteritu
etne salutis seruandū ē ut nō· m c· cum
cōtingat Quīto ẋo tāu qñ dispō i·pba
tur ꝓpt' varias subditor' utilitates mul
ta referuntur ex' vz m alienatione fā
fiendi dotalis de qua habetur m· l· i· cū se
ff· de fun· do· Quo tāu talis alienatio Iu
ramento cōfirmat' nō p legis ff· p ca
nones ut m c· cū cōtingat et c· lic̄ ex'
de iur' iuran' nisi prius mulier iurasset se
nō alienaturā quo cāu ꝑ iuramētū non
tenet ut ibi nō· p Jo· an· Ita ē ex' m tūc
actione fā sup alimt' futuris que i·pbat'
a iure l· cū hn· ff· de tran Que tū iuramē
to firmatur ꝑ eū Ita ē ex' m pacto
de nō succedendo de quo traditur m· l· prim̄
C· de tolla et· l· prim̄· C· de pac· et· l· fi· qd̄
cā Jurato firmatur ut m c· q̄uis ex'
de pac· li· vi· Est etiam ex' m donat
inter vr' et vr· que cā iurato firma
tur qd̄ ꝓ regulam tāualem· q ome Jurat'
ꝑ pot' ꝑuari tr' ut dcō c· cū contingat
ff· bar· et tāull· de au· m· l· ꝑ si possion
te nō ē vez cum rōne pubce utilitatis
principal' sit phibita gl' m ea Jura' mil
operatur ut s' dixi Sup Sexto arto
qui ē q̄ contractu ul' dispō reprobatur
ex defectu solēpnitatis ꝓbatorie sui ex'
m testō nūncupatiuo In quo requiruntur

septem testes ul' m alio cōtractu in quo cīg
nūs testium requiritur quo tāu ipa solēp
nitate defitente cōtractu ul' testm nō robo
ratur p Jura' q̄ hec solēpnitas ꝓpter
publicam vtilitatem ē introducta sic
q; remitti nō pt' l· nemo· ff· de le· i· et
l· ius pub' cū ff· de pac· cū sq· Circa vi'
articulū qui ē q̄ reprobatur gtractus
ex defectu solēpnitatis formalis exēpla
patent in stipulatione in qua requirit'
interrogatio p'cedere et ꝛnsio sequ
ut· l· i· ff· i· ff· de ẋ· ob· et C· de cōtrhen·
stip' l· i· Certe tali defitiente solēpnitate
nō firmabitur stip' tāq̄ stip' ꝑ bene
firmabitur tamq̄ simplex pactū qua
efficetq; iuramenti ut dispō ualeat eo
mō quo melius pot' ꝑ bar· ar· m· l·
cū p' ff· filiꝰ mirum de le· ij· In ultimo
articulo q̄ dispō reprobatur ro' nīe ul'
rei patent exempla si fiant gtractus
super re sacra ul' libero hoīe de quib;
loquitur· l· inter stipulantem ff· sacra
de ẋ· ob· et· l· et ubi· ff· de rem̄· empt'
et· l· apud iull· ff· fi· de le· i· Quibus ca
sibus Jura' mil operatur tamq̄ inter
positum sup impossibili de iure ut dcō
ff· fi· et nō· m c· nō ē obligatoriū de
re· iur' et bar· m· l· si quis pro eo uel
si ius p̄dicta oīa colligere dic ꝑ dy·
q; aut cōtractu ul' dispō reprobatur a iur'
qua turpis ul' contra bonos mores aut
qua i possibilis de iure ul' de nā et tūc
iuramentū mil operatur ut dcō c· nō ē
obligatoriū Aut reprobatur fauore ul'
odio gtrahent' ul' disponent' principal'
et tūc iuramentū operatur Aut rone
pub'ce utilitatis principaliter et mil opa
tur et ad hoc reducunt' oīa superiora
exempla Cn oībus at' cāubus in qbus
iuramentū operatur pt' ex iusta cā peti
absolutio ab epō ptr tū prius tractata ut
stripsi circa formam iuramenti

Et circumuentum ultra

Hic nota q̄ ꝓpt' talem lesionem
nedum minor etate ꝑ quilibet maior
pot' petere contractum rescindi etiam
sine restitutione in integ' Impetranda
ut s' dixi et habetur m dcā· l· ij· de re
scin ven· Si tū minor iuraverit super
tali cōtractu dic ut dixi s' et quia h'
supponitur q̄ domus fuit paterna etiā
si non interessisset hec lesio posset pe
tere se restitui qd̄ no' ut habetur i· l·
si emptione ff· de min·

In letatione

Adite
causa letationis ē sufficiens ad p̄stan
in integ' restit· ex clausula generali

si qua m̄ uusta cā uidebitur de qua m l r
m fi ff qui ex ta mao et probat ī l
§ si p p̄toꝛem ss fi et l qui manumt
titur ss fi cum l se ff co ti fiant l i
cī se ff de legā Debent autem esse
huiꝰi legati tales qui diligunt̄ a
mittente et eo cui mittūtur et exptī
m arte ut nō p arthi m c ꝯ exē de
re udi li vl Et sunt exempti du
rante legōne pertigaluī et quibusdaꝫ
alns ut nō m legr a legati c de ver
tigal et l § et si reprobari ss sunt
aut ff de extu tu Sunt p̄terea et
alie cauē ex quibus maiores etate iſ
tituūtur & quibus nō m l succurrit
et l p̄te et sequeñ ff qui ex ta ma
iō siue cā sit pbabil tm siue pbabil
et nūa ut dcā l § et si p p̄toꝛem ss
fi et l ner non m pñ co ti et nō p
glo m l fi ff de m ītegr rest Quid
ergo contra an dabitur restitutio gr istū
qui fiunt m legatione mssꝰ dic p sic
quia nō solum succurritur ꝯ pñtz
§ etiam pñti contra abñtem ex dcā
cla gñali ut habetur m l Jti aut p
tor m pñ et ss fi et l se et m l fi
ff qui ex ta ma que restitutio non
solum t̄buitur occasione dāpm passi §
etiā lucri amissi ut l et si sme et l
ulls ss fi ff co ti dū tñ lucꝛ fiuſ
set q̄rendum sme alterꝰ iniuriā alias
nō ꝯpeteret restitutiō ut l sneñ l &
mꝫ et l ner utile qui ex ta ma

Prescripsisse ꝯ

Medū contra alienationem § etiā
p̄scriptionē longam uel longissimā
succurritur tam maiori ꝙ minori
ex iusta cā ut C si adu usu l i et l
qd tpe & resti imu et l ner nō ss
exemplo et l ab hostibus ss § ꝙ si
pliciter ff ex qui ca ma fiunt etiā
l i ss i et l Jti aut p̄tor ni pñ
ff co ti luꝛ hodie m minoribꝰ aliꝫ
sit dispositum vñ §m Cy m l fi
C ti qui ca m ītegr restit nō est
necess sit ꝙ distinguit Aut p̄scriptio t̄e
poralis cepit contra p̄tessorem ipius
minoris qui p̄tessor erit maior Aut
cepit contra ipm minorē p° cau Aut
loquimur de p̄scriptione cōuentionali et
ulla curriꝫ contra minoreꝫ et cū effectu
ut m l cuiuis ff de minō Aut q̄rit
de p̄scriptione legali et tūc luꝛ sic opi
duūsa tñ §m Sa de are distinguit Aut
t̄e p̄scriptio cuiꝰ cursus tendit ad cōfir
mationē gr̄tiꝰ habiti cū defuncto et t̄e
curriꝫ ipō uiuꝫ et m effectu ut l si it
C de non nu pe Aut ad confirmatio
nem non intendit et tūc curriꝫ ipso

§ datur restitutio ut nō m l i C si adū
usuꝫ et l i et ꝯ C si adū ven pꝛi
fallit m p̄scriptione xxx anoꝝ in qua
buatur qd traditur m l si c m q ca ī
integr rest nō ē ne et l sicī C de p̄
scrip xxx an ##2° cau pñ li qñ p̄scp
cepit m psona miōris tr sb distinguē
Aut ē talis p̄scptio quā ius antiquū no
lebat currere sme aliqua spe restitutio
nis et tē etiam hodie currit siliter aī
effectu Aut ē talis que curribat sed
dabatur restitutio et tūc hodie ipi m
noꝛi nō currit ut dcā l fi fallit m
casibus vꝫ m l ꝑperaī ss pauly c de
uidi ꝑt rigoꝛem uult constituan ut
m aut de app et mtia que tpia s i
Aut ē talis p̄scptio que de iure vetꝰ
nō currebat et adhuc hodie nō curꝛit
ut l ꝯ c m quibus ca nō ē necess iſ
ti Et p̄missa ꝓdunt §m Jmo ī pꝛe
scriptionibus clausis m corpoꝛe iuris
In reteris autem ex corpꝰ iuꝛ īduūs
ul p l mūnipalem ul p gsuetudinez
nō iuuatur moꝛ Hodie ipō iuꝛe § ope
restitutionis tantū ut nō p Jmo i c
constituꝰ m fi extr de m integr restit
iude qd habetur m l nō ē in contiūtu
C qui nō obi lon temp p̄scrip Maioꝛ
aut leso frō etiā pupillu ul abñtis alia
via succurritur et alio remedio ut habe
tur m l ut pfectus de aīa ex rep

Durante absentia

dicti Sy ꝯ fiunt igitur com
pleta p̄scripto
nis eius abñtia Quid igitur si ante ipā
completam p duos āos reuersus est
domū et tacuit nec p̄scriptionem inter
rūpit et sic mensis p̄scriptis ꝯpleta fiunt
An nolens in integr restitui audiēdꝰ
erit In qua cōne varie referuntur opi
ut plene retulit glo et Cy m dicta l
qd tpe et p bar m dcō ss § qd simp r
Conclusiue aut stiendū ē ꝙ quidā dicūt
ipm nō debere restitui ꝑt eiꝰ negligē
tiam Jura eī negligentibꝰ nō succur
runt ut l pupillꝰ in si ff si m fraū
ardi et m l nō eī ff qui ex ta maio et
uidetur ꝓbari m dcō ss § qd simpliciter
Alii aut dicunt ꝙ restitutio t̄e concedē
da nō ad illud totū tempꝰ qd fluxit ī
abñtia eiꝰ § ad illud solū qd sup ē frā
cōpēsationē temporis et pñtie et abñtie
ut sit tempus cū tempoꝛe cōfundatur et
qd fluxit in abñtia eiꝰ sup ē restituat
ex m ē ponē ꝙ stetit absens quatuoꝛ
āms et pñs duobꝰ fiunt fiet restitutio tē
poris duoꝝ ānoꝝ quia reliqu iuxtā cō
fundūtur Alii ut sa de are quoꝝ opi sē
Cy distinguunt Aut ipe Sy reuersꝰ fuit

rem suam pstribi et tuc si negligens
fuit in michilo restituitur ita intelligit
p.a opp. Aut ignorauit et tuc habz lom
opp. 2a Bar. in dto ss. si. q smp.r distg
uit Aut loquimur in psptione actionu
Et tr predit prima opp. Aut in psptio
one rex imobiliu et tr predit 2a opi.

Inquantum sunt aliqui

§ Vides hic q tonditio
naliter petitur hec
restitutio nec in merito quia si totratg
et alienatio sunt ipo iure nulli firustra
peterirtur cos bnfitio restitois rescindi
ut in. l. no dubium C. de tuto. et cura. q
satis no de fur l. na et si sub toditione
ss. rupendo de iusto testo Constat aute
hoc bnfitiu restitutionis ce reisoriu ut
dta. l. ner no ss. si. et pl. ff. qui ex ta ma
et in ss. ursg et ibi plene msti. de act.
et q sub tali ditione peti possit hec
restitutio probatur in c. restituit ext. de
m itegr. resti.

Quatenus ex offitio

Aduite q sicut illa restitutio que tri
buitur minoribus petitur offitio iudi
cis ut in. c. si ext. de offi. iudi. cu sq.
Ita hec restitutio q tribuitur maioribg
ut. l. si quis sit stipulatg ff. ex qu. ta
ma. Et sequitur cy. in dta. l. qd tpre
et in utrog offertur libellg ut d. t. si
et supra dixi

Fuisse et esse nullas

Si iudex reperiat fuisse nullas aliena
tiones debet sup ea nullitate pnun
tiare Quo tu habebitur disputatio si
p in itegr restitutione danda ul dene
ganda ubi at reperierit ce aliquas tr
de in itegr restit. pnutiabit

Enormiter lesum

Judex debet aduertere principaliter
ad qualitatem lesioms In sit mag
na uel pua qua pro nulla uel mo
dica lesione no tolleditur restitutio. l.
si oleum in fi. ff. de dolo et l. sepo. ff
de in itegr. resti.

Fundemq; Sy. &c

tualiter

§ Multum notanda
sunt ista uerba na
no suffitat q iudex pnutiet smp.r
ipm restituendum quia xba de futuro
no disponunt ut l. si a tolono ff. de v.
ob. Et no. Ja. but in. l. ni iudex C. de
sen. et interlo. oi iudi. dn nite e q de
pn actualiter et realit restituat di
ceti ipm Sy. in itegr restit. in sino pon

statu et gradu in quo fuerat an ditas
alienationes et pscriptiones oio ipo
mmg et reduims tr Est n. restitutio
prioris status in integr positio l. q
si minor ss. restitutio ff. de mio Sz hoc
supposito q minor ul maior sit resti
tuendus nunquid erit eig adusarius
etiam in statu pristino reponendus
Et utrqz dicen e q sic ut no. in. l. i.
et ij. C. si adu tns. et no. in dto. ss. res
titutio Inde qritur an data minori
restitutione psit etiam fideiussoribus
eius ubi gratia fuit minor restitutus
adusg venditionem p qua rata et fir
ma tenenda fideiussorem pstiterat Et
glo. videtur tenere q hec exceptio ps
tite restitutionis tnscat in fideiussore
ar in. l. exrepti in fi. ff. de exrep. pe
tenet gtiarum dic plemg ut habet
in. l. fi. C. de fideius. mino. et in. l. mi
nor xxv. ff. de mino Quid tc si ta
lis exceptio no porrigatur ad fideius
sorem h.m aliquos an agente fideius
sore gtia ipm minorem potuit ipse
minor etiam adusg eum petere restit
Intelligi dic q sic ut no. in. l. i. C. de fi
deiuss. mino. et ibi p Cy. in dta. l. minor
vlt. qritur An sma lata sup integr resti
sit diffinitiua ul interlocutoria sup q.o
distingue Aut sup ea fuit pnipaliter
oblatus libellg ut hic et tr e diffinitiua
Aut sup alio fuit pnipaliter oblatg li
bellg ut hic et tuc e diffinitiua Aut
super alio fuit pnipaliter oblatg libel
lus h.m incidenter fuit de restitutione
qsitum ubi gratia si minor fuit co
uentg ab alia actione tralii ul. pso
nali et p modum exripiendi ipse
minor asserit se lesum et p hoc pe
tit se restitui in integr et tuc e in
locutoria ut no. in dta. l. ner no. ss. ex
emplo ff. qui ex ta ma. Ad qd fant
regula. l. qd iussit et qd ibi no. ff. de
re. iudi. et l. intra utile in pn. ff. de mi
no. Et qd no. in dicto c. constitutus et
in. l. na et postea ss. si minor ff. de iur
urand. Amplius qritur s. quantu
tempus pch debeat hec integr restit
dic q olim s. anu utilem ut dicta. l.
intra utile cu sq. Hodie uo suffitat
illam petere s. qdriemu gtinu pg
pfram moris etatem ul. abntis re
uersionem nuand Infra qd tempus
lis etiam debeat terminari ut no. i. l.
sup uaniam ff. de tempo. in integr
restit Et sic tempus illud no curit
minoribus nec maioribus durante
abntia ul etate minore ut dta. l. sup
uaniam et no. in dto ss. ursus Sz
pone q tempg huig qdriennij sit

clapsū An p uiā exrpiendi poterit
minor ul maior se defendere petendo
se restitui dic q sic qm traditur rgstr
q ea que sunt annua ad agend ppetua
sunt ad exrpien ut l pure m si ff de
dolo exrep In cōtrariū defiminat cy et
alij doc in drā l supuacuā ideo ē q fiunt
in ipis pfate p viā agendi peteīr se rs
titui ioch sibi imputet si nō exit ar m
l papiāg s si filig ff de moffi testo et
l gitur s in dolo ff de pcu cū sy Que
rō ressat m dicta l pure facit etiā ad ꝑ
dicta regla que traditur q de restitutio
ne data pt exrpi de nō danda ut habet
m l naz et postea s si mor ff de uul
uuaū et drō ss exemplo Sed pone q
minor detrssit ꝯ temp9 petēt restitui
et fluxit temp9 añ aditam eig herdi
tatem An potuit heres petere restitu
tionem distingue bituit hoc mō Aut
heres fuit negligens et tr sibi denega
tur restitutio aut nō fuit negligens et
tuc cōcedetur ut defimat cy m drā l ij
C de tempo m itegr rest C Quid aute
dices si mnor succedat mori et mnor
maiori ul priuilegiato priulegiato non
An ipe successor utetur priuilegio ul
ipius defuncti dic ut p dy m r si quis
ius de rgl uul et l herdem ff de rgl
uul et p glo et p sa but m l ea q c
de tempo m itegr rest pc C et cod me
qr gsucut si succedat etiā alicui pri
uato An utatur iure priuati ul suo et
idem in fisco succedente priuato super
etiā vide q nō in c i m fi cū sy ex
de Jur patro In fisco vide q nō m l
C de priul fisc et l ij C de le ul de
u pub ul priua et l nō mtelligit
s nā ex tā ff de Jur fa cū sy Quid
at dices si iudex absoluat istū Ja con
uentū sup restit An itez potuit is
te sy petere se restitui vidt q sic
p l i cū sy C si adū rem iudi In g
riū ē veritas p l i et ij C si sepius
in itegr restit fuc postu potuit tn
ab hac sna appellare et sic uti iure
coī ut drā l ij et m c fi ex de m
itegr restit nec ob gtraria quia loquū
tur qū sna fuit lata sup alio q restit
ut l si ex tā iudicati m pn ff de mi
no Et si forte lesio sit extra lapsū m
stantie principalis ul appellationis sibi
succurritur bñficio restitutionis l et si
sme s fi et l mnor ob ff de mio Tu
tn latius pt sic distinguere s m ba
ut p eum nō m l gtra pupillū ff de
re iudi et p cy m l cū et nos C si
adū rem iudi cū qritur An sna la
ta gtra minorem debeat dim nulla ul
ab ea appellari Aut i inte restitutio
ne si distingue Aut sententia fuit la
ta gt pubertem aut tēt ipuberē Si gtra
ipuberem Aut sna ē lata gt pupillū ul
mnorem xxv an nullum hñtem tutorē
ul curatorem et tr sna ē ipo iure nulla
tag iuditiū sit mchoatq ul finitq cū p
mma legiptia ut drā l cū et uos et drā
l gt pupillū et l acta m fi ff de rr iu
di Aut ē lata contt pupillū ul mori
hñtem tutorem ul curatorem et tunc
aut tutor ul curator mtuemt a pn lis
tis et m pressu tne et tr ualet ipo iure
sna s ope restitutionis posset rescindi
si lesio mteresserit ut drā l cū et uos
in fin C si adū rem iudi Aut tutor
ul curator nō mtuemt a pn ner i me
pressu et tr sna ē ipo iure nulla ut
dicta l cū et uos in pn et drā l gtra
pupillū et l acta Aut mtuemt a pn
s m tne pressa nō affuit et tr ualet
sententia ipo iure s ope restitutionis
rescindi pot ut ꝓbatur m l si preses
C quo et qū iu Aut cōtra nō mtfuit
a pn lis s solum m tne pressu et
tunc sna ē ipo iure nulla io nō ē q
q ope restitutionis rescindatur ut l q
momentance C qui le p ha

AD omittendum

Dolet mdubium reuomi An sil vtrq
posset peti vz contractū et pscpt resci
di et possionem rei restitui Et dice
runt quidam q nō sz duobus iudi
cijs res ipa debet exhiberi ut p mo l
petretur restitutio gtracty et restauratio
actionis qua obtenta postea intentet
actio restituta Cui autem dic s m coem
opy doc posse vtrūq simul gscutiē
et conditionaliter forma de qua hic pos
se dpom ut plene determinat m ss iur
sus misi de arti et drō ss exemplo et
p smio m c ex hrs in glo penli gr
de m mtegr rest sicut in sili dicitur
de peti herit que sit cōsentiue dpom
pot cū querela moffitiosi testi ut nō
in l qui de moffitioso ff de moffitioso
testamento

Simul cum fructibus

Querit an datā
mtegr restitutione
sint fructus rei sicut ipa res resti
tuendi Et videtur q sic p drm ss resti
tutio m l qd si mnor et l nec non
mnor ss fi ff qui ex ca ma In gra
facit quia hns titulum exigendis
a fructuū restitutione ut l ij c si quis
ignorans rr m sin de et m l bone fi
dei ff de acq rer do Et plene nō per
glo et Bar m l s si lector ss fructi ff de

pcu here et l si fur ff de usur et p
dy m c possor xtē de regi uir Et inde
que dixi in pmo libello in glo firmibus
bliō ſtuendum ē q regula tradita ſ qua
dictū ē in minoribus leſis cē ſuccurren fal
lit in certis cāibg delictis de quibus plene
nō in l auxiliū ff in delictis ff de mīo c
ſi adū delic l r et ij Fallit cū leſio ē
modica ut dcā l ſeyo et certis alijs cāibg
de quibus in dcā l r et ſ in delictis plene
notatur ſequitur forma libelli quo agit
ad ficti ſolutionē et rei relaxationem

Coram vob
d p tr dicit et p
ponit narrat ſicut
et ꝓponit d Ma a
gendo et agere nolē
contra et aduſus Ja
et quācūq aliā pſonā ꝓ eo ſeu eig noīe in
uidicio legitime gpentem dicens idez dns
Ma ꝓ iam x āms detursis ul tūr iuestr
ut ipetuū ſſīm Ja pſe et eius heredes
et quibus dederit de domo vna poſita i
papia tr Ad dandum et ſoluen ꝓ ficto
et noīe ficti oī āno in feſto ſcī michaelis
flox v auri bom et capones duos pro
ut pleniꝰ et latius in inſtrō eiuſdem i
ueſtiōe gtineri reperiatur ad quā relatio
habeatur Quā quidem domū ſpē Ja a
tpe dicte iueſtiture citra tenuit et poſſe
dit Et p̄dictū fictū ſoluit ſpatio duox p̄
mox āndox et poſtea eundem fictū ſolue
neglexit et renuſaut ſpatio quī ꝙ et
pluriū āndox et ulteriꝰ ipam domuz ꝓpria
autē ſine licentia ac ſnā dcī dn Ma
alienaut quibus ex tanis ipa domus
fuit et ē apta et deuolata ipi d Ma et
utile dīmz ipius domus conſolidatū cū
directo et qm ipe Ja ſepius ſup ſolutioe
dicti ficti requiſitꝰ et ſup relaxatione dcī
domus interpellatꝰ tam ipm fictū ſolue
ꝙ ipam domū ſibi relaxare indebite renu
ſaut ac renuſat Actento cū p̄dicta vera
petit et requirit idem d Ma a vob dno
vicario aūdicto quatenꝰ p diffinitiuā ſē
tentiā gdēpnetis et gdēpnatum ſuis re
medijs rōpellatis aūdictū Ja ad ſoluen
ipi do Ma fictum aūdicti tpis p̄dicti qn
q āndox quo ſoluere renuſaut et qd aſſe
dit in ſūmam flox xxv ul tra ner nō
ad dimittendū et relaxari dictā domū ipi
do Magr ſibi aptā et deuolutā ut p̄dicit
cū oīi ſuo melioramēto tā ꝓpter ceſſatiōez
dicti ficti ꝙ ꝓpter alienationez aūdictā Ac
etiā eundem Ja gdēpnetis in ētis ſuis
dāpnis mīcē et expen p̄teritis et futu
ris Que oīa idem dns Ma petit et req
rit p vos fieri et executionem mandari tr
deducto tr ſaluo tr nō aſtringēs ſo tr

Coram vob
Stendū ē q qñq
res datur ad ſim
plicem locationem
qd ē cū creditur ad
mmg tempꝰ determo et de hac loquit
toty titulꝰ ff de c de loca Qñq cōcredit
res aliqua ad emphitoſiz qd ē qñ cōce
ditur ultra temꝰ determ ul imꝑpetuū et
de hac loquitur titulꝰ do uir emphi p
totū et ff ſi agr ve p totū et miſti de lo
ca ſ ado et ſpe m ti de locato Qñq
res datur in feudum et de hac loquit
vſꝰ feudox Concēduntur et alijs iuarijs
modis res hec ꝙ ut in multis uiris ar
titulis deſcribitur differt at ſimplex lo
catio ab alijs cōfeſſionibus q ſimplex
locatio nō mutat dñiū nec poſſeſſionem
ut l nō ſolet ff loca feudū nec et
emphyteoſis ſic quia p illam trāſfert
dīmz utile ut l i et ij C de iur ēphi
et x a tollati ta de mueſti de re alie
fac cū ſq Sequit in littera

Iuestiuit imper
petuum Aduerte ꝙ per
hoc qd dicit ipe
tuū apparet contractum eſſe cē emphi
teoticū Idem ſi dixiſſet vſq ad xij ul
xx an Nam ſm doc qñ fit locatio ad
maius tempus determo tr trāſit in gtr
tū emphitoſis ut nō p doc in cle
i ex de re ec nō alie et p ylo et doc
in cle ext l codicillis ſ inſtituti ff
de le ij Fatet e i ſ donare qualiter
olim feu poterat alienari coll x q ij
quid dices de hoc illa pone aliquis
iueſtiuit aliq uſq ad vm āndos de
inde eis finitis uſq ad alios viij et
ſic deinceps de octēno in octēnū vſq i
ꝑpetuū an erit gtratꝰ emphiteoticꝰ
et trāſiet utile dīmū in rem cū dic
ni dicto ſ inſtituto tenuit ꝙ nō ſed
erit ſimplex locatio ar l pluribꝰ ff

de v̄ ob pro qua opp̄ fiant m ar^m l. si
mus ff. pe. et fi. C. de dona Jntrantarū
determinat oldra m dēō ff. instituto di
cens q̄ talis m vestitura gtinet alienā
tionem et utilis dim̄ tm̄ stationez sit q̄
tādit m phītionem si aliquis sit īt ipaz
phibitus alienare atestōte ul' a lege av
m aut' de nō alie. et pmu ff. illud 2a
toll' qua nō refert An directo ul' p obli
quū fiat contra phibitionē ut l. oīō. ff.
de spōn. et l. cū lex ff. de fideiusso et l.
nō dubiū C. de legibus Ex quibꝫ patet
q̄ cliꝫ qui nō pot̄ sine superioris auc
toritate ip̄petuū īuestire ut dēā Clem
v. si fiat mvestituram sub dēā forma
q̄ no ualet sine superioris licentia et
auc̄te Et pro hac opp̄ fiant C. i. ff. dona
re ēqliter oliz feu. po. alie verūptn̄ sub
uūgit idem ol. q̄ posset p̄sona se obligā
re ad locandum post p̄mū t̄mnū fin
tum m aliud simile tempus qua tunc
nō alienaret ſi se obligaret Quid aī
si locaut simpliciter usꝫ ad tempus mo
dicū bīēm aut trīēm aut nouēm t
sic mōri tpe dēm An conductor ex
pensas quās m domo fecerit potuerit
repetere dic q̄ sic si fuerunt expēse
utiles et nēc̄ut l. dnūs ortor ff. i. et
l. colonus m pn̄. ff. loca. misi rōnabilū
actū cēt quia m locationibus et em
phitoseos gtr̄tibꝫ pacta oīa sunt ſnanda
ut l. ij. m pn̄. C. de iur. emphy.
et l. legem et l. carta C. loca. et l. ex cō
ducto m pn̄. et l. si vno ff. si plāne t
l. si m. lege ff. colong. ff. loca. Siliter c
cont̄ nō liz gductori discedere a cōduc
tione aī tempus finitum ut nō i dēā
l. ſ m. lege ff. si dns et l. dns ortor. ff.
fi. ff. loca. Cprima aī regula fallit m
quatuor casibus m quibꝫ pot̄ locat̄ p
locatorem gductor expelli p̄mo c. si
mercedem ul' pensionē nō soluerit
etiā si partū de nō expellendo simpla
ter mterressent ut m dicta l. edēm t
l. quero ff. inter locatorem et l. cum
dēm. ff. loca. C2us casus si emerserit
de nouo necessitas locatiom habitandi i
ipa domo ut dēā l. edēm aliter nō si ille
necessitas fuisset tpe locationis tuc non
audiretur locator ar. m. l. qd̄ quis ff.
de regl. iur. et l. si quis domum ff. i.
in fi. ff. loca. //3us casus c qū locator
habet gpt̄ supplementum casu et necessita
tem ipam dom̄ reficere ut dicta l.
edēm //4tus casus c qū gductor male
vsatur m ipa domo ipam deteriorando
ut dēā l. edēm m fi. et m aut̄ de alie
et emphi. ff. si nō quis Sz pone q̄ fi
nis sit tempus locationis sed gductor
p̄seuerat m re locata An potuerit loca
tor ipm expellere distinguc Aut cā
p̄dium urbanū aut rusticū unde p°. cau
pot̄ expelli m 2° nō pot̄ expelli ut nō
m l. Item quitur ff. fi. ff. loca. et q̄ sit
ratio inter p̄dia urbana et rustica unde
ibi que talis sit nā m p̄dio rustico p̄sūit
tacita re gductio usq̄ ad ānū dpt̄ pacta
locationis et quia fructꝫ nisi p ānū ca
piuntur que ratio cessat m p̄dio urba
no m quo singulis diebꝫ fructꝫ percipi
untur Quid aut̄ si quis gduxit do
mū usq̄ ad extremum et soluit pēsio
nem totius temporis m pn̄°. locationis
An potuerit expelli ni cāibꝫ p̄dictis spā
libus a dicta regula exceptatis dic q̄ tm
Jmputet sibi locator qui pensionē totius
temporis rumpendo se a iure deciendi ex
cludit ar. dēā l. edēm et dēā ff. mīlocatore
Sz si locator domū uendiderit potuit tūc
emptor gductorem expellere ut l. emp
torem C. loca. nisi cāibus quo s̄. und
m glo. soluere ff. Sz quid dices si ipa
domus fuit cāu ignis gsupta ul' equus lo
catus cāu p̄dictꝫ e an conductor teneat
ad estimationez Dicuter distinguc p^m
doc. Aut conductor m se suscepit pe
riculum casus fortuitu et tūc tenetur ad es
timationē ut l. si quis fundum ff. lo
ca. Aut nullū m se suscepit periculū
et tūc aut culpa eius ul' mora p̄cessit
casuz et tūc tenetur de casu ut dēā l. si
quis fundū ff. fi. m fi. et l. unde amus
ff. v. et fi. et l. si mēres ff. qui rolupnam
et l. qui msulam ff. qui nullas ff. loca.
Culpa aī dicitur p̄cedere tribꝫ modis
p̄mo si nō fecit q̄ diligens homo faceret //2° si fecit contra pactū et quentio
nes //3° si fuit m mora ut her hītur
m dēā l. uidamꝫ m pn̄. ff. pl. et ibi glo
Quartꝫ modꝫ e si ille casus gtingat
stō et culpa suoz ſuoz et domestiorz
ut ibi habetur m dēā l. qui msulam
ff. fi. cū sq. Aut nulla culpa p̄cessit t
tūc nō tenetur de casu ut dēā l. si quis
fundum ff. fi. m pn̄. et l. ex cōducto
ff. cū quidam ff. loca. Jn re autē uel e
quo gratis gmodato dic eodem mō dis
tinguendū ut s̄. hic tū aduten q̄ ibi dis
tinguitur cuꝫ gra sit gmodatꝫ an gra
vtriusq̄ s. dantis et recipientis an re
cipientis tm̄ ut traditur m l. m rebꝫ
m pn°. et ff. fi. et l. si ut cito ff. mīdū
et ff. nūc uidē. ff. cōmo. et msi. qui
mo. regꝫ obli. ff. Item is cui Et que s̄.
dixi p̄diunt m simplici locatione nā
m re emphitotica m qua emphitota
habet utile dm̄uz casu fortuito re pe
empta m totū liberatur Emphitota
a firti p̄statione et nō aliter ut l. i. m
fi. C. de iur. emphi An aut̄ ipe Emphi

treta teneatur dño ad mterē distmgue
ut ſ̄. ℂ Sz tnta p̄mssa q̄ritur quid i fun
do rustico An excusetur gductor a p̄statio
ne meitedis si fructy eis fundi tāu aliq̄o
defraudetur et m hoc distmgue Aliq̄ co
ductor allegat fundi p hemptionē ut q̄
m fluus ul' tre motu gsup̄ty ē añ̄ fructy
ex eo ceñt colligi et tē excusatur et sibi
fit m totū remissio mitedis seu pensioms
ut habetur m l. ex cōducto ℣ ſ̄ si ager
ff. locm. et gduc. Aliq̄ allegat fructuuz
silitatem et tē regulariter fit remissio
mitedis illius ām ut l. luz ℂ loca et ibi
p Cy. et doc. facit qđ habetur m l. ex cō
ducto ſ̄. si vis tempestatis ff. loca hoc
tñ fallit m tribus tāb̄ primis ē q̄n ub̄
tas seq̄tū ānox ē tāta q̄ habet supplere
sterilitatem p̄cedentem ut nō m dcā l.
luz et l. si vno m pñ. ff. loca ℣ 2us ē si
obmisit diligenter fundū p tpe futuro
tolē nō arcendo de retēpensatione ſ̄m
Cy. qui sic lmitat dcm ſ̄. cū quidam i
ℂ mandati ℣ 3tis tāus ē q̄ m sē susce
pit tāuz stilitatē ar. dicte l. luz a gētio
sensu et m l. si quis fundū m pñ. ff. lo
ca Aliq̄ allegat fructuū vtilitatem
puta arbitratez et silā et tē nulla fit
remissio mercedis ut l. ex cōducto ſ̄. i. ℣.
si qua tñ vitia Que distmctio nō p̄cedit
m re Emphiteotica Aliq̄ allegat fruc
tuū exiguitatem seu paucitatē et sic
nulla fit remissio mitedis quia m tāu cō
ſo. nō augeretur pensio nec mitis ubi
accideret ipōz fructuū habundantia ut
p̄batur m l. si uno ſ̄. cū quidam ff. lo
ca ℂ Solet m p̄missis dubitari que dicat
sterilitas et que ubtas sup quo ſ̄ vare
opi. ut refert Cy. m dicta l. luz tñ cō
clusiue tenet m hoc stando cē opi vulgi
q̄n de stilitate dubiū ortur Si uō sup
stilitate disputatur tūc ſ̄m aliquos idez
ē dicen. Aly uō ut Jo. dicunt q̄ fienda
erit gtributio vtriusq̄ ām p̄cedenti et
sequentis ℂ Si reperitur utrūq̄ annus
sine sterilitate tuē sequens ānus rpu
tabitur tñ ubtate Credo q̄ prior sma
sit equor et dic ut ibi p Cy. et glo.
Ulteriq̄ q̄ritur pone aliquis p̄misit
dare bocale vnū vini ul' x. m sacros fru
menti ex tali vinea ul' fundo cōtigit
q̄ fructy nullq̄ nascitur m dcā vinea ul'
fundo Contigit q̄ fructy nullq̄ nascit i
dicta vinea ul' fundo q̄ illo q̄ritur anno
Aut sit liberatus ul' supplere teneatur
m sequenti anno ul' ex alio fundo dare
Circa qđ sic distmgue ſ̄m doc ut refert
Cy. m l. si quis argentum ℂ de donati
Aut fundus ponitur ad solam demon
strationem et tē nō liberatur ſ̄ supplē

debet ex alio fundo ul' alio mō ut l. qdā
testō ff. de le. 1°. et ff. de ali. et ti. le. l.
luti. Aliq̄ pomitur fundus ad taxa
tionem et lmitationē Et tē subdistīgue
vc Aut erat m p̄missione vnita p̄sta
tio tm̄ aut plures p diuisa tpia ut x. ā
nua p̄ma tāu cōsidera aut fundus fuit
taxatus et lmitatus solui fiende pure et
simpliciter sine conditione puta q̄ p
misit dare x. ex fructibus hui fundi et
tē supplebit m āno seq̄nti luz ad pns
nō possit ad solēz gpelli ut l. firmo
m pñ. ff. q̄n di. le. te. Aut fundus fu
it taxatus p modū cōditionis et sic
solō erit fienda gditionaliter ubi q̄ra
quia dictū ē q̄ p̄misit soluere x. sac
tos frumenti ex eo q̄ nasceretur i tali
fundo et tē q̄a illud relatiuū qđ adic
tū ℣bo futuri tpis facit cōditionē ut
l. nup ff. de le. m. et l. stichū q̄ mea
erit ff. de le. 1°. ℣ si aliquid nō nascit
tūc̄ defecta cōditione liberatur nec te
netur aliūde supplere ut p̄bat ff. de
ctrah. empti l. si debitor ſ̄. veriſile
ff. de vi. tri. oleoq̄ lega. l. cū ēty Alio
autem tāu pñcipali q̄n m p̄missione ſ̄
plures p̄stationes fiende puta x. ānua
ul' mestrua et silia et tūc si ml i vno
ānno nascat supplen ē m alio l. legatū
ſ̄. p̄m ff. de ānu. lega. et dcā l. cū ēty
Et p̄dicta etiam locum hnt m q̄ūtita
tibus que debentur nedū ex vltima vo
luntate ul' alia simplici p̄missione ſ̄
cētā cū debentur ex contractu locatiois
ul' emphiteosis msi ali' actū et q̄ctū
extiterit ut dcā l. si vno m pñ. ff. lo
ca. et nō. m dcā l. lucet ℂ loca ſ̄m doc
Ulteriq̄ q̄ro pone q̄ aliquis gduxit
fundū ad tempus modiaū an teneat
suus sup̄tibus facere fossata et agreres
ad vberiorem fructuū et agr̄ valita
tem dic ut nō p bar. m l. impense
ff. de impens m re do. fac. Aut sup hoc
ē lex ul' cōsuetudo m regione et tūc ſ̄
uanda ē ar. m l. exceptio ℂ loca. et l.
dm̄ p̄dioz ℂ de agri et cen. li°. xi°. Aut
gsuetudine ul' statuto nō appet et tūc
aut talis expensa respiat p̄petuā agr̄
utilitatem ul' temp̄ longius q̄ sit
tēpus siue gductionis et tūc nō tenet
ad ipam impensaz ſ̄ pertinet ad loca
torem ar. dicte l. impense et l. nī. ſ̄.
nos gnāliter ff. de impen. Aut her
expensa solum respiat vtilitatem ām uti
litatem et tē ad eam tenetur ipse co
lonus ut dcō ſ̄. nos gnāliter et m l.
i. ſ̄. de co ff. de aqua plu. arcen.

Perse et eius heredes

Etiam si de heredibus nō ēet facta mē

tio tñ de natura gtractg locationis uel
emphiteosis ē ut tñ scat ad heredes ut
l. viam veritatis C. locati

Omni Anno in festo sancti michaelis

Quid dices si nulla dies fuerit soloi
designata quo tpe erit fienda solo
Cy. in l. edem C. loca et ibi in glo. tr
fert opi dicunt quidaz q in fine ā
in Alij aut in medio contiusiue nō
glo. ibidem dicat q hoc ꝓcedit quando est
cōsuetudo prie ut si in. nō appet tuc
fieri debet fine ām ar. in l. qui hoc ā
no ff de ꝛ. ob. quia in talibz obligatio
nibus qd imminū ē sequimur ut. l.
semp in stipulationibz ff. de reg iur.
Nam opi sequitur Goff. in suma gr̄
de loca Alij ut pe. distinguunt gruden
do tñ q alio nō apparente fieri debet in
fine ām vide doc. in dñ. l. edem Quid
si emphitrota uelit soluere totū fir
tum totig ām añ trmnū statutū An
dñs teneatur accipere dic q sic ut
l. in diem ff. de solut et l. eum qui
klen. ff. quot de ꝛ. ob. et l. qd qs ff.
de ac. et obl. Sz quid si añ trmnū ve
lit soluere ptem tñ ipig ficti an dñs
teneatur accipere vi q sic quia cadez
ē ratio totig ad ptem ut. l. q de tota ff
de rei ven. et q hac pte fiant rex. i. l.
penult C. de colo. fun pat. li. xi. Tu
dic q nō cogitur ut. l. tutor ff. lucius
ff. de usur. Et nō in l. quidam estima
uerunt ff. si ē. pe. nō ob dcā l. penult
quia ibi ē spāle in emphitrota fiscali
q in priuato erit oppositum de iure
cōi ut l. ius singlē ff. de legn Ner etiā
posset emphitrota soluere tuto dnō
ficti ꝛ. ānoz uel pluriū pro tpe futu
ro ut determinat Cy. in l. ij. q. ult. C.
de iure Emphi. et Spe. in ti. de loca
ꝛ. xxxij.

florenos quinq; et capones

Patet ꝛ. q hmōi
seu ficti prestatio fiut limitata a cō
trahentibus Quid ꝛ. si nō fiunt lmi
tata uel inter cōductorem et locatorez
sit sup eig limitatione discordia nū
quid rector ciuitatis uel loci potuit
se impedire et eam limitare dicunt
doc. q sic ut refert Cy. in l. ne nu. C.
loca. 2ō ē quia sicut se interponit in
alijs virtualibus ptinentibus ad vir
tutem hois ut. l. i ff. tuta rarius ff. de
offi. pfec. urb. Et in casu isto cū appel
latione victus habitatio cōtinuatur
ut l. ꝛbo victus de ꝛ. sig. Vlterius
quaeritur hic fiunt cōstituta inter ī pe
uiā quid aut si in alia spē puta vino
uel frumento An erit locatio dicit Ja. but
in ff. si hij qui c. loca q nō quia cōtr
ctg locationis requirit pstationē ī pecu
nia tñ ut l. i. ff. si quis plus ff. de po
et nō. p glo. in l. si hij qui ff erit con
tractg in noiatg fictio ut des quo casu
erit agendum actione pscriptis ꝛ. vel
erit contractg emphiteoticus si ultra
modicū tempus frā fuerit locatio ut
nō. p Cy. in dcā. l. i. et p glo. in ff. ad
mstū de loca et p doc. in l. i. C. de iure
emphi. Sōgi hmōi Ja. notavit errant ī
talibus locationibz qñ dicit talis loca
tio finditur p ꝛ. sans frumenti veriꝝ
tñ fili nois positio nō vitiat structus
quia ꝛba intenduntur ut res potig ua
leat q̄ pereat ar. in l. mstulam et ibi
nō. ff. de pscript ꝛ. et. l. si vno in pri
ff. loca et l. penult in fi. ff. de grāt em
pti Et sic isto casu erit agendū acti
one pscripti ꝛbis nō ac actione ex
locato Quid si simplex locatio frā
fiat vno denario dic q nō valet qua
pscribitur potig usus habitationis q̄daz
donatio ut ē rex. in l. si quis gdiuit
ff. loca n. fierit ex rā nūia ut l. si v
sufructg ff de iure dot venditio autē
magne rei tam vili ptio frā lucg dona
tionem cōtineat tñ valet misi facta ad
inte vxz et vxo ut traditur in l. si q
donati ff. de contrahen. empti

Tenuit et possedit

Hoc merito dicimus quia si nō pos
sedisset tuc cēt distinguendū An desi
erit tenere et possidere Culpa dnī ul
casū fortuito et tuc nō tenetur ad ff
tationem ficti ul mercedis ut. l. i. C.
loca. An culpa ppria ipius conductoris
et tuc tenebitur et imputatur sibi
ut l. cū lege. ff. si dominus et l. dns
circa ff. si. ff. loca.

Soluere neglexit

Nec negligentia in solutione pro
batur msi de solue pbatur ut l. si. C.
de solu. et nō in l. ij. C. de iure emphi
Ratio quia solutio ē fti et frā nō p
sumuntur Quaeritur hic quanto
tpe debeat a solue cessasse ut posset
expelli a conductione scīndo distin
gue Aut loquimur in simplici colono
et tuc sufficit cessasse p biemū ut. l.
cū dñs. C. loca Aut loquimur ī em
phiteota et tuc aut ē emphiteota ꝛ
de sic et tuc sufficit cessare biemo
ut in auth. qui rem conducta. C. de sac

ſanc etr et m c· potuit et m c· penlt
m fi· ext· de loca Aut ē emphitcota
priuate p̄ſone et tuē requiritur toſ
laſſe triēnio ut l· ɳ· c· de iure emphi
et nō p glo· m· l· q̄to ff· mt· locatoirm
ff· loca Qz an negligens ſoluerit de
bito tpe priuetur iure ſuo ipō iure ul
ſit priuandus p ſmām ſpe· late diſ
putat m tr· de loca ꝙ· xlvɳ Quid ſi
fuerit negligens tolong ul emphiteo
ta m ſoloe āuua ſpatio xxx· ul xl· ā
noz et dnīs eo tpe fuerit negligens ī
ipūs ficti petitione An tolonus erit
tuty p̄ſcripti videtur q ſic qua oē ius
tam publicū q̄ priuatum irregularit
tollitur ſpatio dicti tpris ut l· ſicut et
l· omnes et l· q̄nit c· de p̄ſcp· xxx· an
Jngz uī facit· l· male agitur c eo tr
dur latus ut nō p glo· et dy· m· l· tū
notiſſim ff· ſi· c· co· tr· et· l· plēs a
pōne c de fide mſtru· et ſpe· m tr· de
loca ꝙ· xli· et xlmɳ· Qz quid erit ſi to
long cum deberet ſoluere ficti āuua
tim ad monetam mediolan ad rōez
Jmperialis xɳ· pro ſmgulo ſolido ſpa
tio xxx· ul xl· ſoluit ad monetam
papie ad rōem de Jmpr vi q̄ ſmgulo
ſolido ſpatio xxx· ul xl· ānoz gtmuoz
An erit tuty p̄ſcptione ne poſſit ultg
cōpelli ad ſolutionē monete mli dic
q̄ ſic p tex· glo· et Jmo· m c· olim
tam et c· tū canonis ex· de trū· et
q̄tū Qz pone q durante ſimplici lo
catione dns locator fundū locatū alu
enaut q̄ritur an emptor tenetur ob
ſeruare Jpſa locatione uſq ad temp9
ſuū An uero poſſint gductoirē expelle
dir q̄ irregulariter emptor pot gductoirē
expelleire ut l· emptoirē c· loca et ibi p
Cy· fallit ſi pactū m venditione mter
ceſſit de nō expellendo ut l· ſi mīres ff·
qui fundum ff· loca· et gduc· Jtē fallit
m fiſco alienante rem p eū locatā ut
l· ſi c· de iur fiſ Jtē fallit m illo gduc
toire qui habet bona locatoris obligata
p gductiōe ſeruanda quia pot tūr fundū
retinere uſq ad plenam ſatiſfactionez
ſui mterē ut dēmnat ẓar· m· l· i
ff· qd· ait ff· de ſuperfi· Jtē fallit ſi lo
cator penſionē totiq tpis retrepit ut
dixi Quid at dices m alīs ſucceſſori
bus locatoz ut puta m ad mīſtrationibq
ecclīaz ut tutoribus et ſimilibq qui toti
die locant et deſituunt poſtea quibq a
lq p̄lati poſtea ſuccedunt An ſucceſſor
teneatur ſeruare locatione ſtāz a p̄decſſ
ſore ſuo Cy· m dnā· l· emptoirē ſic diſ
tinguit aliqui mariti alienaut fundū
dxo· dotalem et finitur matrīoniū p
mortē viri et tūr aut mariti locauit

bona fide nulla fraude mterueniente
et tunc tenetur vxor et eiq heredes
ſtare locatiom ut l· ſi filio ff· ſi· ff· ſo·
ma· et ibi bar· et m l· i· m fi· ff· de do
p̄legā et p· glo· m· l· duorio ff· ſo·
ma· Aliqn tutor ul curator locauit
fundū mīoris et eodem mō tenet mīor
ſtare locatioin ut nō· m· l· ſi tutele
ff· de admi· tuto· Aliqn p̄lati ſeu ire
tor eccīe locauit an alius poſtea ſuc
cedit et idem p oīa tenſen c q ſupius
dixi m tutoir ar to eoꝛdem Junuz p̄m
dy Qz tu m Canonico et p̄lato aliter
diſtingue p̄m Jmo· m c· fi· ex· ne p̄
la· vi· ſu· Aut loquimur m gnāli p̄la
to locante puta epō ul abbate Aut
ſmplici Canonico ul prochial eccīe ire
toꝛe ul ſili mferioꝛe p̄mo tam ſubdiſ
tingue Aut ipe p̄lati locauit noīe
eccīe aut noīe ſuo p̄mo tam aut loca
tio cedit mutilitate eccīe ul pazz dap
nū et tr ſucceſſor tenetur ea obſeruа
re ar ext· de ſolu· c· i· et xɳ· q· ɳ ho
ius poꝛꝛectū et c· quicūq Cum ſy· a
cedit m tyrane dapnū eccīe et tr non
tenetur eam obſeruare ut ex· de hys q
fi· a p̄la· c· cū uos et ex· de p̄ca· c· ɳ Si
uo loquimur m Canonico uel alio īfe
roꝛe tr ſucceſſor eiq nō tenetur ſtare
locatiom cū nō potuit locare ult tēpg
vite ſue ſicut dicit m uſufructuario
ut l· ſi quis domū ꝙ· ff hys ſubūgit
pot ff· loca· p hoc deciditur alig arbitꝛ
lq qui c q̄ uſufructuariq locauit quia
eiq ſucceſſor ſue locatiom ſtare nō tene
tur ut dicto ꝙ· ff hys ſubūgit pot et
p̄dicta nōtā Et hoc p̄cedunt q̄n m lo
catione mtercedit debita forma vbi
autē debita forma nō mſuemſſet gtr
ty cēt ipō iure nullq ut m c· i· et ɳ·
ex· de re eccl· nō alie· que ſolēpnitas
nō requiritur m locatiombus que ſu
erit ī· xx· ānos ut m cle· i· ex· de re
ecc· nō alie· de quibq ctā nōuit Jmo·
m· c· q ſicut extra· de elect m glo·
ſic patet

Alienaut

Aduite q h
c ſufficiens
tā priuandi Emphiteotā a iure ſuo
q̄n rem alienat nrequiſito dnō ut l·
fi· m pn· C de Jur emphi cū ſy· et nō
m dnō· c· potuit Quid ſi frā alie
natione penitcat ipz emphiteotam
et ſic ī· pauros dies eandem rem re
dmat an exruſabitur ne tradat a iu
re ſuo vi q ſic p· l· ex hoc edicto ff·
fi· ff· de alie· iu· mu· tā et l· ſeq̄n ff· ſi
labeo ff· de uſuca· Jnrontrariū c ve
ritas p̄m dy· p· l· quidam m tr· m
pn· ff· de fideiq lib· ner ob· dilectus

ſſ. ſi. qua ibi p alienationē mndit ī
edictū illud puritabiliter hic aut̄ m
puritabiliter nec etiā obstat ſ. idem la
beo qua ibi p redēptionē desinit ꝯditas
furti iōp desmt eius effectꝰ hic autē
nō desimt qualitas culpe ipīg delmq̄
tis alienantis Et predicta densione
fiant optiē tex. m c. r. quid mut. si pg
ali feu. va. id. recup coll. 3a. Qz an
inter heredes Emphiteote possit res
emphiteotica diuidi sine licentia dñi
Quidā m practica tenent q̄ sic q̄ nō
ē ꝓpie alienatio ſm eos Incontrariū
um de iuris subtilitate ꝓbat tex. i l.
cōi diuidendo confirmatur hoc ideo q̄
diuisio ē silis venditioni ut l. ŋ. et
ibi nō. c. co. ut. Ju. sic qua nō potest
fieri diuisio nisi assignatio ulla fieri
dñm requisito quēadmodū nec ven
ditio nec pmutatio ut nō. spe. ī ti.
de loca. m. ꝟ. cxxxŋ. vbi at̄ dñs cōsensū
accessit tūc ualebit et tenebitur ēptor
dare dñō quinquagesimā ptē litis m
hoc hodie aliter ſuetur de ꝯsuetu
dine. Qz pone q̄ primꝰ Emphiteota
dedit eandem rem alij in Emphiteosim
de uolūtate ipīg dñi. Et hic 2us ve
lit rem alienare Cuius existetur cōsensū
ul. dñi. ul. pimi emphiteote dic q̄ dñs
qua ille pmꝰ emphiteota p talem
alienationem pdidit dominiū utile et
fuit in 2m trānslatum ita determinat
spe. in dē. ti. de locato ꝟ. cxxvi. et
ꝟ. cxxv. et glo. et Cy. in dicā. l. fina
li. Qz an Emphiteota possit locare
ul. donare irrequisito dño dic ut ple
nō. p Cy. et glo. in dicā. l. fi. et p spe.
in dē. ti. ꝟ. c vŋ. et ꝟ. cxŋ. Et pg
multa cōclusiue ſm eam opy. di
cen. c. q̄ nō quā opy. sequitur bar.
in l. si dñs ſ. fi. ff. de le. ŋo. Inḡm
determinat An. de Barulo in l. i. c
de fu. pat. li. x. Nā rō phibitiua
venditionis nō hz locū in ipa dona
tione lex. n. uoluit q̄ pius dñus vēde
retur melioratio uel res ipa per
emphiteotam q̄ alij cxneo aliēto
ipīg emphiteote ul. alteri eig affim
hic repugnat oī equitati tā utile ē
emphiteote ptui de venditione ri
cipere a dño q̄ ab alio cxneo ſ non
sic interest sua in donatt cui in dño
forte nō sit illa affinitas ul. dilectio
que erit in extraneo et hec opi
ni magis ratiom et equitati cōsona

Super solutione dicti ficti requisitis

Hec requisitio nō ē de substantia ut
dicat tex. in l. ŋ. c. de iur. emphi. q̄
dies interpellat p hoīe l. magnā c. de
ꝯtrahen stip. Quid si emphiteota
dicat dño q̄ sibi ostendat rem q̄ qua
tenetur soluere ficti aliter denegat
soluere Queritur an dñs teneat hoc
facere Breuiter dic q̄ in dñs sit in
possione sua tuendo nō ē audiendo
fictalibus nisi prius soluerit ut i c. q̄
relam cxi. de elect. Qua soloe fīa tūc
dñs tenebitur rem ostendere ar. i c.
puemt cxi. de reñ. et ita dtmāt spe.
in dē. ti. ꝟ. lxŋ. nī se mſi apparat q̄
fīa cēt solutio p xxx. ānos qua tūc
exmsaretur ar. in l. lītibus c. de appr
et rensi. Quid at̄ in rāu qūsō. vz si dñs
petat ab emphiteota rē pro qua sit
tū solut sibi ad oculū demōstrari
An tenebitur dic q̄ sic ut euemente
cāu. quo in solone tessaret fruct̄ posset
dñs a qua re ipm expelleret ar. in
l. ŋ. ſſ. est autem ff. ad exhibeñ. et l.
titig ff. de ac. empti et dē. puemt
Qz quid erit si Emphiteota denegat
ul. nesciat demonstrare rem An dñs
poterit dicere tu teneris mi. ꝯp toto
ꝓmio tuo dic q̄ nō ſſ haberi debe
bit ḡsideratio ꝯtinentis ficti et ſm cā
fiet dtmnatio et assignatio rei ut
dtmāt spe. ū ſ. ꝟ. lxŋ. et ꝟ. lxx.
ar. in l. utre ff. de dona mt. vi. Et ad
et l. cū hŋ. ſ. modo ff. de trāp. Sed
quid dicemo si emphiteota puer-sus
in fide denegat fictū soluere et rem
demōstrare et qd amplius sup re ipsa
refert quem dño dicetis rem ipam
no ē locantis ſ ipius ḡducentis q̄
fiet Rndeo q̄ tū cogendo ē ad soloem
ficti ne locato sua ꝓpiendi pruet
possione ar. in dē. c. q̄relam et ita
determinat Cy. in l. si tres āms c. de
part. ymo etiam cōpellendo ē re ipsa
tituere ipi domino locatori an q̄ aud
atur sup dño ut l. si quis ḡductois
titulo c. loca quā rem si ptmaciter
restituere renisaut nedū tū q̄ spolia
tor ſ muasor rei aliene ḡpellendo ē
ſ etiā si usq̄ ad ſmam in hac ꝓtinua
pseuerauerit cōdēnandō erit ē ex
tiāt ipīg rei et in ipa re pter relax
anda ut her hñtur in l. memi et l.
cōductores c. loca. et l. nō ab re c.
vñ vi. Quid at̄ si ipa re relaxata ve
lit ḡductor de rei dño disputare et
in soloe pte mitedis seu ficti se ex
cusare aut qd solutū ē tū q̄ mēbitū
repetere An sit audiendo et dicitur
q̄ ipius nomīs clarioris mssione
tendū ē an conductor ḡducendo per
dat dñiz ul. possiones talis rei et

distingue ꝑm Cy· m dicta· l· qui rem ꝓ
priam C loca et p bar· m· l· si rem aliquā
ff· de acqui pos· Aliqñ quis ꝺduxit rem
suam ꝓpriam et a se possessam Aliqñ
quis conduxit rem ꝓpriam ab alijs pos
sessam Aliqñ quis ꝺduxit rem alienā
a se tñ possessam Aliqñ ꝺduxit rē alie
nam et ab alio tñ possessam ꝑmo tau
subdistingue Aut conductor ignorāt
ꝺduxit Aut scienter si ignorant et du
bitatur nūqd ꝑdit possionē et dicit glo
ꝙ nō m dtā· l· si rem aliquā ꝑ ter· m· l
si me ī uacuā ff· de acqui poss· quia nō
interedit aīmꝰ ꝑdendi possione ꝙ se ha
bere ignorabat aū forte possidetur per
ꝑnū ul' colonū aut filiū Aut dubitat
an dnūz ꝑdatur et dicen· cuā ꝙ nō ex
defectu cauc ut· l· si quis uu· ff· differentia
ff· de acqui poss· Aut q̄ritur An cōtractꝰ
ipē locatioms tenuerit et dicen· ē ꝙ nō
sicꝙ nō erit nites ner pensio aliq̄ sol
uenda ymo soluta taq̄ mdebita vement
repetenda ar· m· l· neq̄ pignꝰ ff· de rei
uen· et l· sue rei ff· de ꝺth· empt· et l· nō
solet ff· locati quia cū veit possidat et
dns sint oia repugnant locatiom ar· ī
l· si quis ante ff· de acq· po· //2° tau qñ
scienter ꝺduxit tuē aut cōduxit taqm
alienam et nō suam aut taq̄ suā ꝓpriā
si conduxit tamq̄ alienam tē ꝑm glo·
et bar· nō ꝑditur dnūz ar· dn· ff· dif
ferentia et per regulam que traditur
m· l· m· ff· subtilius ff· de condi· ob mz
An autem ꝑdatur possio dicit glo· ꝙ
sic m dtā· l· si rem aliquā ar· l· qd meo
de acq· poss· Quā opp· Ja· de are· ꝓbat
ut refert Cy· m dicta· l· qui rem ꝓpiaz
et bar· m dtā· l· si rem aliquā ratio ē
qꝛ qñ dns et nō possor scient ꝺduxit
rem a possore ē tā sufficiens sibi possi
sio queredi ut l· ei a quo ff· de usucap
ꝙ multo fortꝰ sibi retinendi ꝑm bar
Et ex hoc inferitur ꝙ cū venit vz nō
possio nec dnūz amittatur ꝙ ꝺtractꝰ
locatioms nullꝰ redditur sic ꝙ ꝺuctor
ad pensionē nō tenetur et si qua soluta
ē repetitur Si uō ꝺduxerit scienter
tamq̄ suam ꝓpriam et a se possessam
tuē an ex hoc ꝑdatur dnūz glo· sup
ī iiii rem gine Naz glo· m· l· si rem ali
quā tenet ꝙ nō ꝑditur quā sequitur
Ja· de are· et bar· p ter· m· l· ei a quo
ff· de usucap· et ī nō An aut ꝑdatur
possio opp· sint ꝺtraire tñ opi· cōis
pe· dd· et bar· ē ꝙ nec cuā ꝑdatur
possio ut dtā l· ei a quo ut trenta Cy·
m· l· ad ꝓbationem C loca huic tamē
sententie multū obstare videtur naz
si scienter ꝺduxerit vī donare ar· ꝑm
cuꝰ ꝙ etroirem ff· de regi· iuꝝ Et

sic habet locī ꝙ regulariter traditur
ubicūq̄ ꝑdit titulꝰ et ꝙsequitur con
ductio tñsfertur dnūz m locatorem ut
nō· m· l· q̄dam mulier ff· de rei ven //
Qz pot sic reñdi ꝑm dd· et bar· ut
nō· m dicta· l· si rem aliquam et l· ad
ꝓbationē et· l· qui rem et ꝑ Ja· but' m
sti· de artī ff· ꝑ iste Aliqñ interedit
verꝰ titulꝰ et vera traditio et tunc
sme dubio tñsfertur dnūz et possio
si tradens erat dns ut· l· traditionibꝰ
C· de pac· ul' si tradens nō erat dns
tñsfertur cū usura piendi ut· l· claudꝰ
C· de rei vin· emp· Qñq̄ interedit
fictꝰ titulꝰ et ficta traditio ut m tau
nito et tuē nō tñsfertur dnūz neq̄
possio ut dicta· l· ei a quo ff· de usuca·
et· l· ad ꝓbat· Qñq̄ interedit verꝰ
titulꝰ et ficta traditio et tuē tñsfert'
tam dnūz q̄ possio ut l· queda de
re ven et l· qd meo ff· de acq· po· et
ff· mtedum mstr· de rer· diu· Qñq̄ e
cōuerso interedit titulꝰ fictꝰ et ve
ra traditio alꝫ possio et tē tñsfert'
vtrq̄ ut dicta· l· cuꝰ ꝑ errorem //2°
tau principali videz tñ dns nō possor
ꝺduxit a possore et tuē aut cōduxit
respectu ꝓprietatis et tē nō tñsfert
dnūz nec tenet cōtractꝰ locatioms
ut dicta· l· si rem aliquā m fi· et· l· q
rem ꝓpiaz· C loca Aut cōduxit respec
tu possioms et tē aut ignoranter
in locatorem nō tñsfertur aliqua pos
sio et teneat locatio ut dcā· l· si rem
aliquam et· l· nāliter ff· nichil cōe ff·
de acq· po· fiant· l· si quis aut C· co· tō
Aut quis conduxit scienter et tñsfer
tur in locatorem possio et tenet lo
catio et pensioms solutio ut dicta· l·
si rem aliquā m fi· ar· m dtā· l· qd
meo· et· l· mtedū ff· de acq· poss· //3°
aut tau qñ nō dns ꝑ possor cōduxit
a dnō nō possore tuē subdistingue eo
dem mō quo ꝙxīe dixi ar· ꝑdcōz utrūq̄
C° tau· qñ non dns nec possor ꝺduc
it a dnō et possore tē nō ē aliqua
disputatio cū ml sit qd a ꝺductore
tñsferatur ut· l· nō solet ꝓlota· Ex·
hijs que dtā sunt ꝙsequens ut reddi ta
lis q̄o fuit ꝙ quidam miles Castrī
suū ꝓpiuz ignorant incepit a quodaz
epō· m feudū ul' emphiteosiz ꝓpetuaz
postea ꝙ m tpus ꝓcessu hic miles ta
le castrum vendidit seu alienauit ut
epō· nrequisito quo audito vult epus
vendicare ipm Castr tamq̄ ad eum
devolutū p· l· fi· C· de iur· emphi· et c·
r· de phi· feu alié· Quesitum fuit cō
stante ꝙ vō ꝙ ipm castr fuisset ꝓpiuz
ipius militi et ab eo possessum An·

epūs possit illud vendicare et dēmāt
bar· de fō sup hoc cōsulg q nō q h'
mīuent ficty tituly et ficta trāditio
ōq nō tūsferetur dmūz ner possio ut
dixi ner huic decisiom obstat q sit spe
tiale m ecclia ut dmūz sme traditione
poss· tūsferatur ut l· diuumū C· de sac·
sanc· ecc· qua hoc q̄cederet si ipe m
les irrepisset in feudum ul' emphi
teosim tāq̄· ipius milūs q̄piuz p̄ h'
irrepit tamq̄· irem ecclie si q nō ha
buit aūz aliquid tūsferendi m ipaz
ecclīaz ar· m· l· m· ff· subtilg de q̄dic·
ob causam

Recusauit et recusat

duo q°. Facere irrecusauit videlicz sol
uere fictū et irem relevare // Quod
si q̄pt· stilitatem fructg nō sunt natu
m re emphiteotica dicunt quidā q
sic exemplo simplius tolom ar· m· l·
si vno m pñ ff· loca Ingīrū dēmat
Cy· m dicta· l· i· C· de uut emphi iō ē
qua Emphiteota hz m re utile dmūz
iōq; omē periculum gtingens m fit
tibg ptinet ad eum ar· m auctēn· de
nō alie· ff· emphiteot· et C· de exhi·
mu· l· puate li° x°. & fi· pat· l· qui
q; li° xj°. Amplius q̄ritur ecce q ē
phiteota q̄pt· guerrā nō pt· laborare
ner utifrui irem emphiteoticam An
sit liberatg a p̄statione ficti ul' tano
ms vi· q nō ar· cox q̄ q̄xiē dicta st·
In gīrarū dēmat Ja· de arc qua h°
cau ires videtur m totū cōsupta sicut
dicitur de re fluie mūdata ut· l· m· ff·
labeo et l· interdum· ff· i· ff· de arquir·
poss· q̄batur etiam m· l· m vendito
mbus· ff· i· ff· de pi· et gmo· iri· veñ·
et l· cū vng ff· fi· de bo· auc· su· pos·
et nō Cy· m dcā· l· i· Jmo· et ho· m
c· fi· de loca Kursum q̄ritur· Ecce
q dns petit ab emphiteota firtum
sibi solui dicat Emphiteota ego non
teneor qua nō tradidisti m· possio
nem irri Queritur an sit fundata
mtentio dnī ex q̄ductione m uestitu
re vi· q nō quia ad q̄batiōnem huius
irri nō suffitit locatio ut· l· ad q̄bōem
C· loca Tu m hoc considera formā ī
uestiture Aut· n· vba sunt simplicit
plata quia dicitur talis īuestruit ta
lem de tali fundo ner de traditione
fundi qdq̄ exp̄mitur et tē nō ē fun
data mtentio dnī p dcāz l· ad q̄bōez
cū isti arty smt sepāti vz muestire et
tradere vnde de vno ad aliud nō est
nīa illatio ar· m· l· pap exulu· ff· de
mūo· sicq; q̄bare debet dns se nidiuis
se emphiteotam īpossione quia ad h°
tenetur ut· l· fi· C· de uut emphi Aut
muestitura exp̄sse fit mentio exp̄ssa
de traditione et hoc pot gtingere duo
bg mōis vno mō q2 dē m ea locauit et
tradidit talem fundum tē et tē non
p̄ siūtur vera et actualis traditio sicq
batur solum intentia de apphendendo
fundum ut nō· bar· m· l· p̄dia ff· de ar
qui· po· et Cy· m· l· ij C· de acq· poss·
Aut m ipa īuestitura dē q ipe ficta
libg gfessg ē se habere possionē dicte
rei ul' ambe ptes erant tpe īuestitue
m ipō fundo et tūc p̄sumt frā tra
ditio iuxta māz l· cū res C· de q̄bat·
et qd nō· m· l· ij· m pñ° et dicta· l·
p̄dia ff· de acq· poss· Idem si dns cō
stituit se tenere noīe emphiteote ut
l· qd meo· cū sy· Casz nūqd p mstrm
muestiture q̄betur dmūz et possio
locatori ue q nō p dictam l· ad q̄boez
C· loca et C· inter dilectos ext· de fid·
mstru· Breuiter sm bar· scr pot dis
tinguu Aut dns agit gtra ipm gdue
torem ul' emphiteotam et tūc cū ipi
nō possunt referre dnīm goez ut dixi
erat fundata mtentio dm saltez p̄sup
tiue ex mstrō īuestiture Aut agit· cōt·
alium et tē aut appareat de sola īuestitu
ra et nō de aliqua ficti ul' mīedis p̄cp
tione et tē nō q̄batur per cā de dnio
ner possione ipius locatoris ut dcā· l·
ad q̄boem Aut q̄batur etiam de mīe
dis ul' ficti p̄sūptione et tē aut constat
q ille a quo ul' quibus prepit mīedz
ul' ficti erant ul' erat detentator ipig
rei tpe solois et tē q̄babitur de ipius
locatoris possione et dnio ut plē deter
minat p glo· et bar· in l· q̄ius ff· si cō
ductor et l· qui vnūsas ff· qd p tolonū
ff· de acq· po· et p glo· m· r· bone ext·
de app· et C· cū bertoldg ext· de re
uidi· et in p̄all· C· inter dilectos msi
et s· dixi in ti° de turbata possione
Kursum qua in superioribus dixi
Jus conductionis et emphiteosis in
heredes tūsire etiam si de heredibus
nō sit exp̄ssum ar· m· l· viā veritatis
C· loca et in l· si partum ff· de q̄ba·
Quero quid erit in emphiteosi cmitte
an mortuo Emphiteota sine liberis
p eū exīneis heredibg nstitutis ipi
exīnei succedant in ure Emphiteoti
co Reperio in hoc inter glo· et do·
varias opp· dixerunt quidam q si
ecclia dat īp̄petuo qd an ficri possit
l· diam q ego tāū solū destrendentes
vsq; in iij gnationez tm admittū
tur Extranei uō penitg excludūt
nisi partū sit in gr· uz ut obseruatur
in practica ut mautēn· de ali· et ep̄s·

toll· xr· ff· liz· et ff· emph· m autten
de nō alien· toll· ŋ· Quā opy· sequt
spe· m· tr· de loca ẋ· vŋ· q̄ro et· ibi
p Jo· an· m aditionibꝫ suis et m c· m
pnīa ex· de pba· Jdem sequt· bar· m
l· si finita ff· si de vertigalibꝫ ff· de dap
mfec· et bal· m· l· etiā m pn̄· ff· so·
ma· et m· l· msulam co· tr· Alꝫ dicit
ꝙ si ꝛus ecclie datur ꝑpetuo porrigitur
m descendentes usq; m īfinitum et ad
ēneos tm̄ sit ꝑpt· significatū huꝫ ẋ·
ꝑpetuū ut l· i· ff· qui ī ꝑpetuū ff· si ag·
ver· ul· emphi· pe· et l· si quis poris
ff· i· ẋ· etiā c̄· C· de ꝑis nupt· Et hanc
ptem sequitur glo· mstr· de loca ff· adco
et m· aucten· quas actiones C· de sacr·
sanct· ecc· et m dicto ff· alienationis
m autten· ut ubi de tcto et Rz ma
lūbit et Ni· mata m dicta l· etiā et
bar· m autten· ꝑpetua C· de sacr· sanct·
ecc· Et matiē qn̄ ī uestitura posita
ff· illa ẋba coīa et quibꝫ dcitur ar· i
c· i· de feu· nō ha· ꝑpiā na· et ni c·
feudum si de feu· fuer· gtio· Et p̄dm
locī hnt· qn̄ ī uestitura ꝑpetua fra c̄
nō debita sollēpnitate q̄ue requirit
m alijs alienationibꝫ alias aut· ī uest·
titura cēt nulla ut hodie dcīmatū
c̄ m Cle· i· ext· de rebꝫ ecc· nō alie·
Sz quid dices si aliquis fuerit ī uest·
titus de Castro pro se et suis heredibꝫ
et eo mortuo filꝰ eius repudiata pater·
na hereditate volunt teneri castrū titu
lo et ex tā ī uestitura Querit̄ an possit̄
dic ꝙ sic qua hoc ius emphitheosis tm̄
sunt m eos tāq̄ m filios nō tāq̄ heret
des ex ꝓuisione et acquisitione paterna
ut· l· qd dr· ff· de ẋ· ob· et nō· p dec· i· l·
ŋ· C· de contrah· empt· Secꝫ ar· si pr· fu
isset ī uestitꝰ p se et heredibꝫ suis uel
p se et filijs suis et heredibus qua tr̄
excluderentur msi hereditatem admīt
qua acquisito c̄ fm̄ ipis nō tāq̄ filijs
simpliciter ff· ut heredibꝫ ut ꝓbatur ī
autten· de nō alienan· ff· emphitheosim
vero et ita etiam dcīmat bar· m· l· si lib·
ff· de opi· lib· et spe· m titulo de loca ẋ·
lxxix Sz quid erit si pr· muestitus
p se et filijs suis masculis et femis An
omnes pter· succedant m emphitheosi dic
ꝙ sic de uiro tōi quo mspecto fēe nō dif
frunt a masculis m successione ut· l·
maxīmū vitium C· de libe· ꝓte· msi lex
municipalis ul· pr̄e tōsuetudo eos re
pellat a successione qua tūc illa copu
lata et resolutur m vel· ut denotatur
potiꝰ ordinem q̄ quēctionez et sic soluz
admitterentur· definentibꝫ masculis ar·
m· l· gallus ff· quidam rre ff· de libe· et
postu· Et ita sequitur idem bar· m dcīm

l· si liberi sicut dicimus m feu· m quo ta
lia ẋba requiruntur alias rēsoluūtur et
mtelligūtur ordine successiuo nō quē
tuo simpl· ut m c· i· ff· i· tr̄· epīm ul· abb·
m vsibus feudor· et m c· i· ff· filiā m tr̄·
de success· feu· Unde q̄ritur pr̄ sint ī uest·
titꝰ pro se et filijs suis masculis et feīs
de nde ipe pr̄ filium masculū heredem
vniūsalem mstituit filiam uero dotauit
m cta q̄ntitate q̄ uissit cē tantum et tō
tentam Querit̄ an ex hoc filia sit ex
clusa a successione ptis succi Emphi
teote vr̄ q̄ sic· p· l· feīe· C· de ꝑis nupt·
Sz bar· m dicta· l· si liberi determinat·
oppositū qua ius istud sil· filie q̄situm et
p ꝓuisionem pna nō pot· p eū auferri si
ne filie voluntate ar· m· l· si mī dctem
ff· si pater ff· solu· ma·

fictum dicti tempo tis preteriti

Licet ꝓ·
cessauerint
m solutione tī nō excusatē a solu
tione sic· q̄ vtq̄ petitur et ficti solo·
et ꝛi relaxato qd· an possit fieri dict·
m sequenti glo· Et qua superq̄ dem·
c· q̄ si Emphitheota priuati stet p trie
nium et ecc̄ie p biēnuz q̄ pot· expelli
Querit̄ si emphitheota volens sibi p
uidere soluere uelit pro tpre futuro ul
tra ānū An dn̄s sit cogendus recipere
vr̄ q̄ sic· p· l· statu lib· In gnarū dcter
minat cy· m· l· ŋ· m ff· c· de uni· Emphi
Et idem tenet bar· m· l· eum qui ff· de
ānuis legn· Quid ar· dicēs si post lap
sum biēnij ul· trienium ipe Emphitheota
ff· paucos dies offerat solidos totq̄ ficti
ptēriti tpris An sit audiendus dic ꝙ
sic· p tex· m c· potuit cū· de loca liz· ī
obligationibꝫ que hnt· diem et penaz
regulariter nō admittitur· purgatio
more ut· l· tractetur ff· de ulo ff· de act·
et oblig· et nō· m· l· celsus ff· de arbit·
de qua purgatione more q̄ admittat·
et q̄ nō plene traditur p dy· et bar·
m· l· msulam ff· de ẋ· ob· Sz quid si lap
so tpre dcīmo q̄ spontē ficti rēpiat an
nichilominꝰ potent dn̄s Emphitheotā
dicere dic ꝙ nō quia tale rēpiendo
sibi p̄iudicat m uire dicendi msi fuit
m gr̄iū ptestatꝰ ut nō· p glo· et dec·
m dtā· l· ŋ· et ad hoc facit· l· post diez
ff· de legte rōmisso Ulterius q̄ritur pone
ꝙ emphitheota solam ptem ficti solut
et m solōe alterius ptis cessauit p triem
nū Querit̄ an possit expelli vr̄ q̄
nō· ar· l· post diem Cui dic contra ar· i·
l· ob signatione Cui ibi nō· C· de solu· et l·
tutor ff· lutius ff· de vsuris nō obstā
l· post diem qua loquitur· q̄n solutio p

tualaris requiritur post moꝝ iam cõtrac
tam hic qñ ꝑsumit rõ ē quia prior tñ
videtur dñs recipiendo renũtiare iure
detinendi sibi iam quesito Contra hoc q̃rit
pone q̃ Emphitcota detesserit duobus he
reditibus relictꝭ quoꝝ vnus soluit ꝓtem
sim fieri Alē cessauit An dñs vtrūq; pos
sit dicere dic q̃ sic ut l. heredes ff. an
ea ff. familiæ. v. idem Jur. Et nõ per
ber. et dy. m. l. stipulationez aliē ff. fi
ff. de v. ob. et l. fundatã ff. de publi.
Qz quid dices m re tensuali q̃ qua sin
gulis ãnis solutur aliquid p tensu an
ꝓtē cessationē sõtois potuit quis expel
li de re tensuali Glo. dicit q̃ non et ꝓ
no. m c. cõstituty extra de reliꝯ. do. t
p hoc habes vnã diam inter rem ten
sualem et emphitheoticam Alia ē etiam
diã. nã m re tensuali trãsfertur m am
pientem vtrũq; dñũ tam directu q̃
vtile ut nõ. m dcõ c. constituty qd nõ ē
m re Emphitheotica in qua solum trãsit
vtile Qz circa tensum aliqua videam
//1o quis possit ponere tensum //2o quibꝰ
rebus pot impon //3o quid importat
prestatio tensus de quibꝰ plene p glos
et ho. m summa ext. de tensi Quo ad
1mũ qd Imperator pot ponere tensũ
ut m c. sme hꝰ ul aliquis l. fi. et ff
de tensi l. r. cũ se. Ith papa ut m c. ac
cepimus extra de priuil. Ith epi plati
ar pdom et fundatores ecclie ut ī c.
constituty ext. de reli. do. et m t. ꝑtea
ext. de ten. cũ sq Contra 2m quibus
rebus ponatur renõdetur q̃ dupliciter
pt impon vz psoms et rebus ut. l. c
tatem cũ. l. se ff. de ten. liz de iure tñ
ponatur rebus tm ut colligitur in dcõ
c. accepimus et c. p. Quo ad 3tium
dic q̃ de iure Can. aliqñ ē preptio ten
sus m signũ subiectionis ut m. c. q.
ext. de ten. fant l. r. cũ se. C. de ten. hꝰ
xq. Aliqñ ē signũ preptr libertatis
puta qñ aliqua ecclia dat pape piter
ul aliud pro tensu quo tñ vr exempta
a subiectione epi et m mediate subiecta
ipi ppe. Aliqñ ē signũ assũptr solius
ꝓtectionis que tñ ē modica utilitatis
ut nõ. m dcõ c. accepimꝰ ext. de priul.
et m c. ex pte eo. ti. Qz quid si em
phitheota solut tñ rem Emphitheoticã
deteriorat An potuit ex pacto uel q̃ nõ
cũ sit ius singulare m ecclia tm̃ cuiꝰ
ī priuato erit cõtrarium ar. l. Jus.
singulare ff. de legꝫ Ja. de bello. de
terminat idem iuris ee m vtroq; ar.
m. l. edem m fi. C. locati cum pcritus
rationis patritatem Juris exposcat
l. illud ff. de ad. l. acquil. sequitur
m litteram.

Nec non addmittẽ

dubitatur an vtrūq; possit peti m eodẽ
libello sil vz. q̃ petatur a re et q̃ sol
uat fictum et glo. m dcã. l. ꝫ. de iure
Emphi. tenet q̃ nõ. Alꝫ cõtra ut refert
ibi Cy. distinguc verũ ꝑ my. Ja. de arr.
Aut dñs ꝑmo dicat et postea pensio
nem petat et tũc auditur ut m auct.
de nõ alie ff. sunt et m auct. de ali. et
emphi. ff. si uero. et l. colonus ff. loca
tur et alias dñ q̃ petitio pene nõ ꝓiudi
cat petitionem rei ut ff. de arbi. l. si rem
Aut ꝑmo pensionem exegit et postea
dicere vult et tũc aut cõsecutꝰ ē pe
titionẽ tpris ꝑti aut futi ꝑ. tñ aut
simpliciter ꝙsecutꝰ ē sme aliq̃ ꝓtestatio
ne et tũc nõ potuit dicere quasi mo
ra sit purgata ar. ff. si quis cautꝰ l. ꝫ.
et l. fi. ff. de eo qd cer. lo. Aut exegit cũ
ꝓtestatione saluo iure et tũc potuit
dicere ar. m. l. si debitor ff. qui mo.
pig. ul ypo. sol. Ca. tñ q̃ recepit
pro futuro tũc mdistincte nõ potuit
dicere ar. m. l. qui m futuꝝ ff. de pact
et ff. de do. ex. l. ꝫ ff. nõ male et dcã. l.
post diem Contra hoc q̃ritur an liceat
dnõ sua ꝙpria auctõe sme iudicis licentia ē
phitheotam nõ soluentẽ dicere et glo.
dicit q̃ sic m dcã. l. ꝫ. de iure emphi
tic consultꝰ fecerit si cum iudicis
auctõe ejecerit ar. m. l. creditores c. de
pig. pe. aut dicit q̃ nõ tic ꝑ. l. nõ ē
singulis de regꝫ. iur tic simplex colonꝰ
qui nullũ ius habet m re possit ꝙpria
auctõe expelli ut ibi per Cy. et Specu.
m titulo de loca. ꝟ. xlvm.

Cum omni suo me
lioramento

Ista melio
ramenta
appellantur m iure Exponta l. ꝫ. de
iure Emphi. Quer̃tur hic q̃ ꝙphendũt
appellatione meliorameꝝ dic q̃ omnia
edificata plantata ul sata Alia aut ap
posita ad tempꝰ nõ affixa solo ul ędibus
ut puta banche et vasa nõ includuntur
mter meliorameta ut ꝓbatur m. l. fin
di. ff. si rupta ff. de ac. empt. et. l. tuen
dũ. m fi. ff. de ꝙhen. empt. Quoꝝ ꝫn
tur An hec meliorameta possit empha
teota dnõ irrequisito alienare dic q̃
nõ ꝓ eiꝰ cõsensꝰ requiritur ut. l. ff. ī
pñ. C. de iure emphi. et fieri debet alie
natio m psonam nõ phibitam a iure
ut sunt ꝓuus ecclia ualuasores locus
religiosus et alꝫ inhabiles facilitate
cõuemendi et priuilegiati a iure
nõ. q̃ hijs m quem fit alienatio debet
soluere dnõ quinquagesimã ꝓtꝫ pñs

Et dns debet ꝓsequi

ꝯ dñs debet per se ipm ponere illū ipos
sessionē ut dicta l. fi ꝯ si forte iste no
ius emptor voluerit postea alienare de
bebit ꝑmū dnīz requirere ut nō p glo. et
doc. m dicta l fi. Quero aliquis legta
ut ecclie soluendo sup domo sua an si
ressetur m solōe ꝓbiēmū ul triēnium
res cadat m gmissum et sit apta cōe
dic q nō ꝙ. ē licitū sine requisitione
et consensu cōie ipam rem alienare
ut ꝓbatur m l. michil ff. de le. 1o. et l.
libertus ꝯ 1. ff. de an. legta. Quā opz
sequitur spe. m tit. de locā. ℣. C. xxx. si
in legatū cēt ꝑtuū tr ꝙm eū cēt
necessarius consensꝰ cōie m alienatiōe
ut nō m ℣. lxxv. vi. deme. ꝯtur qd
si cōia ul alia priuata ꝑsona sit detep
ta in confessione huius rei emphiteo
tice ulter dimidiam ustꝰ ꝑtꝰ an possit
petere cōtractū rescindi spe. determinat
q sic m ℣. xx. ꝯ. ar. m. l. n. C. de rē
im ven. et m c. cū dilectꝰ ext. de emp.
et ven. pro qua decisione ē glo. singulis
m. l. si ꝙ ca. ff. de vsuris. Nostra ꝯ
tur cēre q aliquis vendidit fundum
cū onere soluēn. libras. l. candelaꝝ ta
li cōie si āno noīe ficti qđ sibi debet.
Quereritur an per hoc sit ius cōie q
situm dic q nō ut determinat specu
m ℣. lxxiiij. in tit. de locato n. noīe
cōie fiunt expresse stipulatꝰ quo cāu ipa
ratū hūit ius sibi ꝯtur etiā alteri
nō apparente de uitio ipiꝰ cōie ut ibi
p ℣. pecu. per quē mfinite qōnes for
mantur sequut. foꝝ libelli m actione
ypotecaria

Coram vob
dño ℣. trī dicit
narrat signat et
ꝓpont ꝟy. ꝙrun
tor et ꝙratoris
noie kay. agendo
et agere uolendo et hanc petitionez
dirigendo contꝝ et aduꝝsus fili. et
quācūq; aliam ꝑsonā pro eo seu eis
noīe m udito lectitie ꝙparentem
nō m modū sollepnis libelli ꝑ quis
quis petitionis dicens et ꝓponens dñs
ꝟy. noie quo s. q sitius fi. fiunt cōfes
sus et contentus se habuisse et rece
pisse a sto kay. mutuo et ex cā mu
tui ꝙti et amore sine aliqua vsurarꝝ

quentione flor. mille auri quos cid
kay. ji. etiū tūm iam elapsū reddere
et restituere ꝓmisit ī petuā nūatā
sub obligatione oīm bonoꝝ suoꝝ pro
ut de ꝑmissis et alijs constat pub.
mstō nūc tradito et rogato p ja.
nōr papien. Quod quidem mstrūm ne
ipi fi. possit ꝓtendere excusationem
aliquā ul ignorātiam idem ꝟy. noīe
quo s. q nūc rotā vob exhibet et p
duxit m forma pub. Cursum di
cit et ꝓponit idem ꝙrūr q sitius fi.
m una alia pte fuit cōtentꝰ et con
fessus se habuisse et recepisse ī depos
to et ex causa depositi flor. C. bon
auri et iusti ponderis a sto. kay. qđ
etiā sibi reddere et restituere ꝓmisit
ji. etiū tempus iā elapsum sub eadem
obligatione bonoꝝ ꝙut etiā de hijs
et alijs ꝙstat pub. mstō tradito et ro
gato p ja. nōr papē. Quod mstrūm
m forma pub. ex nūc ꝓdunt et
exhibet ꝙrurator antedictꝰ. Demq
etiā dicat et ꝓponit sepdictꝰ ꝙrun
tor q tpe dictoꝝ mutui et depositi et
obligationū ꝑdictaꝝ ꝑfatꝰ fi. et an.
et post tenuit et possedit et hodie
tenet et possidet pro sua et tāquā
suā domū vnā mutatā et coopta
positam et iacentem ī papē. trī ipi
kay. ex memoratis causis pignoris
et ypotece obligatam. Quam trī do
mū idem fi. dimittere et relaxare
ipi kay. iuri pignoris ꝛetinendi pn
tialiter q; renisat mdebite et īiuste
Quereritur cū ꝑdicta vera sint pe
ta et requirit dñis ꝟy. noīe quo s.
q vos et viam diffinitiuā sinā pro
nūciari et declarari dictam domū fu
isse et cē pignoris obligatā et ypote
cam ex causis et mstīs ꝑfato kay.
et cōdēpnari per vos et dictam sen
tentiam vrām et ꝙdēpnatū iuri re
medys ꝙpelli sto fi. admittendi
et relaxandum iuri pignoris et ypo
thece domū andictum sto kay. seu
dicto eius ꝙruratori dño noīe sil. cū
fructibꝰ dāpnis et mcēs passis et fac
tis ac fiendis et patiendis m futurū
de quibus liquidabitur m ꝙcessu et
ꝑdicta p vos fieri petit et executiōi
mandari trī. dēbitrendo. trī. Saluo
iure trī nō astringens trī. Et mde trī

Quam bob
Circa formā huius libelli Attende q̄ duo diuerse actiones et obligationes deducuntur in eo et ex diuersis causis Quarū altera ē realis videlicz ypotecaria alia psonalis videlicz actio depositi et de mutuo ex quibus adūte q̄ ypotecaria adduntur principaliter alia in sequentiā //vñ reuocari solet in dubium An plures actiones possint esse in vno et eodem libello quo in sup quo dic conclusiue Aut iste plures actiones ita se habent q̄ simulata in vna pit exceptio rei iudicate ī alia et tūc nō pnt eodem tpe regulariter deduci iste tales plures actiones si loco ē electionem ut probatur in l. q̄d in heredem ff. eligere ff. de tributi et l. cū filius ff. uarijs ff. de le. ij Aut ita se habent q̄ simulata in vna nō pit exceptio rei iudicate in alia et tūc admittit cumulatio et proposito pluri actionū sibi ut l. si idem alīn eodem ff. de unī conuenidi et l. hēs ff. de pluribus ff. familiāriscidy in c. nullo plibus ext. de rescriptis uti lio vo et in dēm l. edicta de eden.o An aut plēs pe ex diuersis causis obligate possint in vno et eodem libello conuenire puto q̄ nō Iurta ea que dēm sunt in forma libelli plurū rerum debendi nā quilibet pse habet debet ius deliberandi et contestandi quēlibet ē offerendus libello ut in autem offeratur C. de lite contest. et l. v. ff. de eden.o facit l. fi. C. de āna. exceptis Sz an psonalis et ypotecaria possint sibi eodem tpore quom et interpretari contra eundem dicā j.

Mutuo § Dicitur autem mutuū ex eo q̄ de meo tuum fit l. ij ff. appellata ff si cer. pe. sic tū q̄ nō ipm mutuo datum sed tm̄dem in eodem genere restituatur ut dēm l. ij in pn̄. ff. si cer. pe. Scienduī aut ē q̄ ex cā mutui nedū obligātur singulis pa sed etiaz ex alia ut in aut hoc ius C. de sacrosanc. eccl. Et etiā qualibet Cuuitas et vniuersitas ut l. Cuuitas et ibi nō ff. si ce. pe. dū tū vtroq; cauo pbet q̄ pecunia sit versa in vtilitatem Cuuitatis ul eccle ul ple nō p Imo. ī c. i ex. de deposito Et adde hd j. sup si in glo. sup vbo sub eadem obligōe Sz circa p̄dicta q̄ritur qualit̄ pbabit p creditorem pecuniaz fuisse versam in vtilitatem cuuitatis ul eccle distingue

sm bar. Aut Cuuitas illa ul vr pn̄tates ipam acceperunt pecuniaz mutuo sup̄sit et tūc aut habuit spāle mādatū causam et tūc p̄sumitur versa in eius vtilitatem Aut sindicy Cuuitatis pecuniaz mutuo sup̄sit et tūc aut habuit spāle mādatū ad accipiendū pecuniaz mutuo in ētam causam et tūc p̄sumitur versa ī illā tm̄ in eius vtilitatem ar. m. l. q̄ habebat ff. de mādato Aut nō habebat spāle mandatū accipiendi pecuniaz ī ētam tm̄ et tūc sufficit q̄ sindicy dicat et ōfiteatur se in ētam tm̄ recepisse et p̄sumetur eo ipo pecuniaz in dictā causam quā sam licz nō aliter appareat de ipa quousq; ar. m. l. v. ff. nō aut vbi vñ q̄rit ff. de exercit. Et ita sentit Azo. in sūma de exercit. et Imo. in c. ex. de fi. mstru. Aliqn nullū habet spāle mandatū sup pecunia mutuo sumenda Sz simplicit habz cuuitatis administrationez et tūc pbari debz testes ul mstrū q̄ ipa pecunia sit versa in vtilitatē Cuuitatis Et hoc tam̄ loquitur dicta l. Cuuitas et aut hoc ius § in glo. et doc. in dēm l. ij ff. fi. Nō q̄ triplex sit mutuū Est. n. quoddam mutuū naturale tm̄ Quoddam Ciuile tm̄ Quoddam Ciuile cū nā coopatur Naturale q̄dem mutuū tm̄ ē qn̄ res q̄ datur tibi mutuo a me traditur ab alio meo noie ut l. ēm q̄dam in fi. et l. singularia et l. p mādatū ff si cer. pe. et p bar. in l. ij § appellāta Ciuile vo tm̄ ē illud q̄d p simplicē confessionem extrahitur puta cū dicitur talis fuit confessus habuisse et recepisse mutuo C. ut hic et talis modus extrahendi ē in rei stilo et vsu de quo loquitur l. v. et ij. et l. si ex mutuo C. de nō nūmerata pecu. et mstr. de litteris obligat in pn̄. Cuius quidem mutui nā ē ut ille qui sit confessus ē quematur an bēficium possit opponere exceptionem non nūmerate pecunie nisi ipe exceptionem expresse reseruasset post bēficium uero habeatos clausum ne posset talem opponere exceptē quia p̄sumitur nūmerata nisi q̄ briarius ut nō in l. gl̄ibus in pn̄. et dicta l. si ex cautione cū sq. C. de nō nu. pe. Et eodem mō p̄sumitur nūmerata si nōrius dicat in ist̄o q̄ talis nūmauit ul mutuo habuit et recepit ul silia vba q̄ artum nālem signāt accessisse Sz tū caueat nōrius ne hijs ubis utat̄ nisi uideat pecuniaz in pn̄tia ut ibi nō p doc. Ciuile autem mutuū Cui natū coopatur ē illud qn̄ stipulatio interuenit de mutuo restituendo sm̄ nūmerationē ul an de quo loquitur l. si ita fuerit in fi. et l. cū ei ff. de noua uexe q̄us ex spē mutui quis appareat obligatus ad

restitutionē mutuu tenetur ctrā si cāu
fortuito perierit · l. Incendiū C. si c. pe
et l. qd te ff. co. ti. q restituto ē fiē
da ī eadem bomtate l. cū quid ff. si cer
pe. et l. tritici de ob. pro declaratio
ne pmissoz qro Ite q nōrig dixit m
istrō q Titig fuit cōfessg se mutuo rece
pisse C Testes uō mistrō descripti dicut
q nulla mīuenit penuā nec nūatio
An ex hoc redarguatur mistrm de flo
Et ītē dicēt q nō qz mistrm loquitur
de mutuo cuuli Testes aut deponunt
sic mutuo nāli et sic fuit duūsi et iō ad
usi ut dēmāt bar. m. l. singulariā ī si.
ff. si c. pe vñ nō pbat hoc tē tr l. nō
hoc C. vñ co. cū ly. Deinde cura hō
insurgit tale dubiū pōto q quis sit
gfitetur an psūtur receppisse penuaz
tpre ipīg cōfessioms et cōscripti mistri.
An uero retro añ ipaz confessionez Et
uidetur q presuptio sit ipm recepisse
retro quia ista ꝟba recepisse sī tpris p
territi et pluscp pferti qz reputant et
important actū fiusse gestū numera
tioms retro nō autem de pnīa ar. m. l.
aurelig ff. titg de lib. legā. m fi. sui in
oppōitū dēmāt bar. m. l. si ita stipu
latg ff. ghrisogong ff. de ꝟ. ob. et l. cū
rōditio ff. si nūmos ff. si c. pe. et l. p
dia ff. de actg po. Et plemg m. l. post
dotem ff. so. ma. quia m re dubia ꝟa
et ipoz sigmficatio referenda sunt
ad tempus mistri. qñ actg qui geritur
ē tulis natura ut potuerit mteruēisse
eo tpe ar. dñi ff. ghrisogong Et q alibi
dicitur m mā. l. scieñ ff. de ꝟ. obligt
Que tñ psūptio gfunderetur si testes
mistrō descripti dicerent nullā penu
mam tuī fiusse nūatam nec tñ p hō
ꝟbis mistri īpugnarētur q co tāu ī
telligendū cēt de nūatione lōgre ul
tric retro ftā añ ipm mistrm Quid
dices si m libello dicatur sic d. Judex
dico me mutuasse sempmo C. et mde
pduco mistrm m quo confessus ē se
a me mutuo recepisse dicta C. An sit
p dictū mistrm pbata mea petitio de
Breuiter q sic ff. bar. ubi s. qua
ꝟbū mutuasse ita verificatur m actu
ficto sicut ī uero et mutuo cuuli si
nut m nāli Sz quid si pduco dicto li
bello ad eig pbationē aduco mistrm
m quo nedum gtinetur confessio de
qua s. ff etiam q ipe sempmg sol
lepniter pmisit dictam penuaz ef
fectuarie An predicti dicto libellg vī.
q nō qua p formā libelli vī mten
tata tu rōditio de mutuo de qua ī. l.
cti conditio m pñ. ff. si c. pe. et
mistrm pbat de actione ex stipulatu
ut. l. si ita stipulatus fuero m fi. et
l. cū eīz ff. de noua. In ḡiū fiunt q
ꝟba libelli debent mterpētari ff. pro
ferentem ut. l. si quis intentione ff
de uidiri. vñ cert mtelligendū de mu
tuo cui nā coopatur Addūte q bar
fuit ī hoc sibi gtrarig nā m dcō. ff.
grisogong certa fi. teneri voluit pri
mā ptem deinde m dcō. ff. si nūmos
tenet 2ā. et cā puto veriorem vnde
ppt. hec et alia ftā sunt m boms tri
bs statuta q quelibet petitio q rem
et tam gtmcat sit tollerabilis Am
plig q̄ritur si aliquis sit cōstitutus p
curator ad recipiēn pecuniaz mutuo
an si cōfiteatur se recepisse obliget
dñs vī q sic qz istud ꝟbū mutuo ve
rificatur tñ ī mutuo Cuuli q̄ ctrā na
turali ut s. dixi q. eius mandatuz
extenditur ad vtriq Ingtrariū det
mnat bar. m. l. q. ff. ꝟbis ff. si c.
pe. Et ē ratio quia illud ꝟbum ad
recipiēn habet qualificare et restrin
gere sigmficatū ꝟbi mutuo ad ipm
actum nālem tm. Idcq dñs ex mu
tuo cuuli nō obligabitur ar. m. l. i. ff.
si mutuā ff. si quid m fraū. patro
et. l. si debitorem ff. de nona. Qd
si ī mistrō pmō dictū ē q ipm cōsti
tuit pcuratrem ad accipiēn pecuniaz mu
tuo et ad confitēn pecuniaz ipaz re
cepisse An tr dñs obligabit si ipe q
curator simpliciter gfitetur pecuniaz
mutuo recepisse vī. q sic qua hō
expssum ē m mandato Ingrū
determinat bar. ubi s. et sit ratio
quia illa ꝟba que substitūtum et ad
confitēn. se recepisse tr sut ītel
ligenda de pecunia recepta q̄ accipi
endam mandauit cū dicit ad acci
pien. mutuo Nam illa ꝟba aliter
mtellecta īportarent donationem
que m dubio nō vī p pcuratr confessa
ut. l. filiusfa. m prin. ff. de dona et
l. contra ff. si. de pact

Sme aliqua vsura
tum

Videamus an oī usure
sint vsure phibite ul
aliquo usure contrasse de qua qōne
tractat Tho. de aquino m 2ª 2ᵉ. q.
lxxviij. et m decret xmj. q. i. ca sec
et p Cy m aucti. ad hoc C. de usur
Et arguēn vī q sint pmisse usure
nāli Quesitum ē emz qd usure
naturali et tōi quemt ut benefa
cientiū bñ fatiamus dicoq vitium
cēt m gratitudms qd fontem ex
sitrat pietatis ut. l. ff si lege. ff.
cōsuluit de pe. hī. dare tō mutuati

p̄renumeratione ſ̄ui ac̄epti uidet
cē rōtraſſū ꝓterea uire nāli lucꝝ nullū
q̄ de ſuo dare et a dante ſponte de ſuo
tenere ut l. ex hoc uir. ff. de mſtr.
et uir. et. l. traditi C de pact. l. tra
dito m pri. ff. de acq. re. do. aī ſy. ſ̄
ille qui pecuāz mutuā aſſup̄ſit ſpō
te dat ipaz vſuram g.° trā ſurſum
vī p̄miſſa uire denrtoz Cuuli ut
patet tā uire ff. tōz q̄. Codic. et auth
m tō de vſur. Itē vī p̄miſſa uire
denrtoz ut m cē ſalubriter et ī c. na
uigantī exr̄ de vſur. Cetez etiā vī
p̄miſſa uir. diuino p id qd habet
lucē xix. Ego uemens nō vſuris ex
ercuiſſem ullam ſ. pecuāz mutuataz
et deutronom xxiij.° nō feneraḃ
fīī tuo ſ̄ alieno et deut.° xxvij. fe
neraḃis ḡentibus multis et p hac
pte nidico tex. q̄ tho. nō allegat
ecclīaſtici xxix. c. ubi ſic. dī fenerare
p̄ximo tuo in tpe ſuo. et co. li.° c. vlt.°
nūitatis Et itez redde p̄ximo tuo ī
tpe ſuo et co. li.° c. vlt.° ſcribitur no
li feneraī fortiori te quia ſi fenera
ueris tāq̄ debitū habe Demq̄ vī
q̄ ſit oī iure p̄miſſum ampleti hāc
cōmoditatem quā vſuram appellamꝰ
hīgeiuꝰ aug q̄ licē ampleti cōmodi
tatem et p̄mū ex argento īmaſ
ſa cōmodata ſ̄m eūdem tho. ut de
equo aut de domo ul libz ad vſum
mutuo rōtraſſo ul cōmodato Cur g.°
nō ſic m pecuāa nāta mutuo con
traſſa C Porro etiā licitū ē de pecuāa
quā quis ponit apud nōtatorem uel
artificem ḡrifeir ptem aliquā et
patiſci de pte aliqua ſibi danda Er
go ſic vī licitū m eo qui pecuniaz
ponit ḡ tā mutuī apud aliū mō
gentem Inſup ſ̄m eundem ille q
mutuat dat pecuāz nāataz pot li
cite patiſci de aliquo ſibi dando ī re
cōpenſatē dāpm ſuū p quod ei ſubt̄
hitur aliquid quia p hoc nō uēdi
tur vſus pecuīe ſ̄ euitatur dāpnū
Cur g.° nō ſic erit m quotīgꝝ caſu
aī pecuāa nō poſſit m alīū trāſferri
ſine dāpno datis q fiuſſet de ca
pdia empturus ul mercimonia et
qui mutuando ſubmittit de pecu
lio pditioms eius multis modis In
rōtrariū vī q̄ omni iure ſit p̄hībita
primo iure nāli quia contra naz eſt
q̄ pecuāa ḡerminet pecuāaz Itē q̄ ē
contra naturalem mſtmtūz q̄ homo
hōi ad ſ̄uiēn alligatur demde p̄hibi
ta ē uir diuino xxv. xxij. dū dici
tur ſi pecuāaz mutuo dederis popu
lo meo pauperi nō urgebis eū q̄
exactor nec vſuris oppꝛmes et ī ps.°
ſcribitur Et qui pecuniā nō dedit ad
vſurā Et in euangelio matthei mu
tuū dantes nichil inde ſperantes Iur.
etiā Canōico ē p̄hībita et diuino ſimul
xxxiij. q. i. aī ſe p totum et m cle. i.
de vſuris Amplius etiā vī p̄hībita de
iure Cuuli quo Impor dicit leges nō
dedignantur ſacros canones imita
ri ut in auth de exhib. ti. ff. Et man
dat obſeruari Imperator quatuor ge
neralia conſilia et in eis diſpoſitā
in quibus p̄hibita ē uſura ut. l. fi
C. de ſū. tri. et ſi. Catho. ſz ad hoc
p aliquos ſ̄ndetur q̄ in tēris p̄ce
p̄ſ̄. in vſuris mandat dictum cōſilia
obſeruari Si aī ſe adſ vſuras Impor
tare volueſſet iā nō ſp̄aliter et
ex p̄ſſe ſup illis tractatū ſic plurium
et caꝛ p̄miſſ. inſeri mandaſſet nec papa
Cui tūc ipē impor notitiā fecit de cō
pilatione p eum fct̄ Codic. et alio
rū libroꝝ conſenſiſſet prout fecit ſ̄
p̄hibuiſſet ut dicte vſure contrahē
tur vīl aī ipē papa tūc conſenſiſſet
ut habetur in ep̄la inter claros et e
piſtola rēdentis honorē C de ſū. tri.
et ſi. Catho. Nec ex p̄ſſe ordinatī
Inpiis ni hoc cōtrādixit videtur
ſ̄m eos concludi poſſe q̄ ipē vſure
p̄miſſe ſint tam a ꝓpā. quā ab ipe
tatore et ſic vtroq̄ iure Quod ſ̄
dicendū. finaliter et concluſiue ſedem
tho. videtur et fatetur ipaz vſuram
iure diuino et Ca.co cē p̄hībitā Iure
Cuuli cē p̄miſſam Sup̄ cē ſ̄. videre
Iure Cuuli Cano.co et diuino que ſit
tā p̄hibitioms et que ſit tā p̄miſſi
oms Iuris Cuuli ubi aduerteñ q̄ ſ̄m
aliquos cās p̄hibitioms fiunt multip
ut infert Imo. in c. i. exr̄ de vſur.
p̄mia fiunt ad euitandū ne hōies fie
rent ydolatri qua ſcribitur ubi the
ſaurus ibi et cor tuū 2ª ne homines
deſerent agriculturā Intendentes
lucro vſure et per hoc ſubmīgerēt
paupeies et otiderent quia ſequeñ
tur fames et caruſtie 3ª ne diuites
qui mutuo ſumeirent aliqua neceſ
ſitate efficiuntur pauperes que pau
ptas ē periculoſa ut in quid ſalo
mon pauptatem negꝝ diuitias de
deris mi. dnē tr̄ 2ª quia offendit
p̄ximus et amor nāli q ē alter al
terius onera ſubſtinere et caritas mi
nuitur 4ª ratio ē ſ̄m tho. quia
vſura nil aliud ē q̄ p̄tū pecuie ma
tuate vſus aut huius pecuie nil ali
ud ē q̄ ipa rei conſumptio ſicut ī vino

frumento et alijs q̄ mutuari possūt
si quis ergo uelit restitī equalis q̄titat
et p̄tū cui⁹ usus sequitur q̄ velit duas
retopensationes q̄ cōdē q̄ duume repug
nat iustitie ſ̄ ista ratio pax uigeret q̄
sic diu posset lucra ul' emolumētū re
rū pi ex massa argenti ul' pecuniā i sacu
lo ad ostentationē designata Cuius gra
ue detimat ut g̃. dixi // Sc̄a ut credo
potuit cē ī ut refrenetur et tōpēsat
ming ardor auaritie et uana gloria
et pomposit⁹ et alia vitia que pro
ducūtur ex pecunie habūdātia // Ama
rō adiciatur ne hoīs sollicitudo cura
dotrimā bonox artuū et uirtū ex labo
re manuū q̄reni deperat et hō pigri
tie et sōpno dedit⁹ sub spe huius ipu
dici reddit⁹ qui festa nō celebrat et
die nortuq; laborat oīō et ī breui pe
at Ratio aut̄ pmissiua usurarū de
uire Cuius ca fuit ſ̄m Tho. quia lex
romana que data e gplō g̃ sideranuit
solū pl̄i utilitates que ex negotiatio
ne p̄ueniunt ne g̃. h̄ mōi utilita
tes īpedirentur usuras tōcessit nō
tā q̄ iustas ſ̄m duma. legem ſ̄ tā
q̄ utiles ad huānaz cōione subsidia
sicut et ī pluribus lex huāna multa
p̄cā dimittit ī punita et substinet ea
tā q̄ licita que lex diuina phibet et
punit tā q̄ iusta ut patet in emptōe
et venditōe qui carius emt ul' ven
dit q̄ lex humana sustinet si fit
extremus ultr̄ dimidiā et tū lex diu
na hoc dapnat ut ple disputat tho.
in li⁹ s. dicto q. lxxxvi. sic et ī alijs
casibus quos longum cet exp̄me.
Quidam at̄ voluerunt dicere q̄ nul
la cē vigens nec nūa ratio quare
usura sit phibita et ob hoc volue
runt dicere q̄ abstinere ab usuris iu
re diuino pontur inter cōsilia nō
at̄ inter p̄cepta sicut et illud cē de cō
silio q̄d dr̄ in evangelio si vis sal
uus cē vade et uende oia et da pau
peribq; et illud visitare infirmos
et similia multa Et dicūt ipi q̄ nō
g̃trahitur mortale p̄cm ex contrac
tu usure ſ̄ solū venale q̄ hylarem
datorem diligit deq; et iste nō hyla
riter ſ̄ uult ſ̄ cupiditate lucri q̄ opi
p Tho. irrobatur dicens q̄ mutuo q̄
fedare e inter consilia et quo ad hoc
e meritoriū ſ̄ ultra mutuatū q̄dq̄
accipere hoc tradit sub p̄cepta p ea
que dicta st̄ s. ult̄ q. accipiens mor
taliter peccat quia scriptū e qui nō
obedierit p̄cepti morte moriatur
ymo ſ̄m alios etiā si a p̄cepto solū
g̃trahereture p̄cm ueniale tū q̄pt
frequentiā et cōsuetudinē actuū ve
niale resoluitur et effinitur morta
le. ar. de pen. dis. p. e. medicina ȳ
tres sūt m fi. Et her opp. tho. ē ho
die q̄bbata m Cle. i. ſ̄. fi. de usur. vbi
dr̄ q̄ qui p̄tinaciter affirmet usurā
nō cē p̄cm censetur cē hereticus Qui
dam tū voluerunt dicam facere An
quis mutuet ex quadam nūitate q̄
pria ul' lucri cupiditate Alij sūt q̄
solū respectū hnt ad q̄titatem an
tūscant x. pro centenario uel sic
ab mde mfia que oīa ȳ probantur
p ea que traduntur xxxiij. q. iij et
iij. p totū Et m oībq; p̄dictis atque
estendū ē densiom theologox et sc̄ē
matis ecclie Quia p̄ aliq̄n mūtiorat⁹
a mūtatoribq; de tali qoe cūe q̄ aliquis
vult deponere pecuniaz apud mūtatorez
ad dandū et sustinendum p̄tem fructu
ū lucri et dapnī dict⁹ mūtator ex⁹ nol
lem vendere tenī ad aliquē discretionē
m mō calculandi lucra et dapnū sum
contentus suspicere sup me omē pe
riculū cōtingens m pecunia et mercatia
et lucro et dapno q̄ aliqua cita q̄titate
annualis Quaeritur an talis cōuentio
cadat m peccatū Cogita et Consule
theologos

Ac restituere pro
misit

Addūte q̄ m hac p̄mis
sione de soluen. et rēs
tituen. aliq̄n solet addi pena si nō
fiat ad tēm solutio Et dubitatur an
talis pena exigi possit sup quo du.
ſ̄m doc. ut refert Cy. et Ja. bu. ī c.
cū allegatus. C de usur. distinguitur
Aut pena addicitur datiom pecunie
et p̄sūitur cē adicta in fraudez usu
rarum sicq̄ de uere canonico peti nō pot
Aut e adicta sīō et tūc ſ̄m aliquos
peti pot ſ̄m alios nō. q̄n sim ipz
subiatur loco datioms pecunie ut p̄ut.
si nō solueris q̄mittis stare in tali loco
sub pena flor. C. et sic pena pontur
eodem tpe m ipō cōtractu et iō nō ua
let. secus at̄ si poneretur post ipsius
g̃tractū ut nō. p bar. m. l. cū ſ̄ius
ita ff. de condi. et demon. ubi inde p̄tā
adūte q̄ m hac p̄missione interdum
consuevit exp̄imi loc⁹ in quo fienda
e solō ut fit g̃ter in mūtuis obligatio
nū et tūc fienda e solutio in loco det
minato et si sint plura loca solom de
signata ut pontur in īstrīs hodie e
rit in electione actoris debitorem cō
uenire in quo loco sibi magis placuerit

post lapsum tī · ut · l · m · ī pn̄ · ff · co · qđ
l̄ · lo · Ante uero lapsum tī · ē · m electi
one debitor solueit m quo loco sibi pla
cuerit msi contrarū sit actū Qz hic
dubitatur si pluia loa fuerint solom
dēsignata an m solidum quemi po
terit debitor m quolibet loco vī · q nō
ꝑ̄ · p apositionem pluium loꝝ copu
latiue videtur · q frā sit debit duusio
p rata cuuslibet loi ut ꝓbat tex · m d ·
l · m · ff · si quis ita lo · 1° · p · q tex · videt
dēstrui et āmthilari oia mstīa moder
m tpis quibus dē · q talis ꝓmisit sol
uere Mediolan papie Cremōe tī nā
p hoc vī · q solum q pte m quolibet lo
co possit debitor quemi et nō msoli
dū sicq p hoc āmthilatur ipm debi
tū Aduīte hic dicit bar · m dcō ff · si qs
ita q aut plura loca addicuntur alt
natiue et tuē m quolibet loco pot debi
tor msolidum quemi ut dcā · l · m · p
pn̄ · et ibi plene p eū Aut plura loca
adduntur copu ue et tī aut ponūt
lmitate aut mdiffinte puta cū clau
sula et m quocūq loco p · cāu ubi li
mitate tī vī frā debit duusio q rata
cuuslibet loi et si q pte tm potuit
ipe debitor m quolibet loco quemi p
tex · m dcō · ff · si quis ita Cx° cāu cū
post dēsignationem pluriū loꝝ sub
intur illa gnālis cla et m quocunq a
lio loco tī tē ꝑ m eum ne ex mdiffi
mitate et mima duusione debit stip
reddatur inutil fienda erit mtp tat
q debiat m solidum solui quolibz loco
ar · m · l quotiens ff · de ir · du · Et ita
obꝑuat gnālis cōsuetudo veruptīs cō
sultq agen · ad ōne dubiū tollendū
laudabile cēt ponē m mstrō q ꝓmit
tit soluere m solidum quolibz loco uel
ponere loca altīnatiue vbi aut vnus
solus loc cēt solom limitatq ul assig
natq An alio loco possit debitor que
mi et dicen ē ꝑ m gem et veā opi
q sic si m ipo alio loco debitor habeat
domicilium ut plene nō m · l · r · ff · de co
qđ cer · lo · et m · l · r · C · ubi gue · q · ē
lo · dare ꝓm · et ibi p Azo · m suma
et p glo · m · l · heres absens · ff · penlt ·
et · l · cū qui cto · ff · de iudic · Si tm ali
bi ipe debitor quematur q̄ m loco dē
tmato solōi habebitur cō siu mtēe
ac etiā mtēe actoris ut · l · ꝙ · ī pn̄ · et
l · m · m pn̄ · et ff · si quis ita et · ff · nuc
de offitio et ibi p bar · ff · de co q cto
lo · tī · C Nunc autē q̄ritur q dcla
ratione huiq libelli pone q aliquis
mutuaut centum et stipulatq ē illa
sibi restitui quā actionē debebit ac
tor ꝓponere m libello ul cti gditionez
q ex mutuo cōpetit ut · l · cti cōditio m
pn̄ · ff · si ē · pe · ul actionē ex stipulatu
Hic ē pro clariori solutione adūten
et distinguen · ꝑm Cy · m · l · si abūti c ·
si ē · pe · et bar · latiq m · l · cti gditio ff · si
nūmos ff · si ē · pe · q sic dicunt Qnāq
nūo meo noīe et stipulor meo noie
alieno Qnāq nūo meo noīe et stipulor
noīe alieno Qnāq nūo meo noīe alieno et
stipulor noīe meo C Primo cāu distīg
ue ꝑm bar Aut stipulatio ē totaliter
utilis et efficax ad agen Aut ē petiq
et totaliter mbilis Aut ē utilis solu
quo ad quid q̄ ꝓducat solam nāles ob
ligationem Si quidem sit oio utilis tī
aut cōstat q nūatio fiut frā cā iplen
de stipulationis et tī ē agend ex sola
stipulatione nō at ex numeratione ut
l · si ita stipulatq fuero m fi · et · l · cū oi
um ff · de noua Et ex hoc ꝛrpbatur
libellq ꝑm Cy · et alios m quo sic ꝓpo
natur dico q nūaui titio centū que is
tituerit ꝓmisit quare ipm peto ex mu
tuis pditis cōdēnari tī C Haz hicpo
mtur plures actiones simul q̄e non
admittitur cōmuniq l · nemo · ff · quoīt ·
ff · de reg̃l · iur · l · q · m heredem ff · eod
ff · de tribu · Silit ꝑm aliquos ꝛpbat
libellq quo dicitur peto · x · q̄ mutuo
nūaui et pducatur mstrm m quo dī
q fuit cōfessus mutuo recepisse tī
Aut cōstat q nūatio nō fiut frā cā i
plende stipulationis et tī ꝑm iura ve
tera p sequētē stipulationē psume
batur frā nouatio iōq soluī agendum
erat ex stipulatione ꝑ hodie nō psu
mitur nouatio msi ex pisse agatur ut
l · fi · C · de noua Jōq vtraq agi pot ff ·
tm vnā eligere debet ut d · ff · eligere
Aut dubitatur quo respectu fit frā nu
meratio et tī aut stipulatio mtinuent
mtontinenti ante ul post nūationez
et tī psuītur frā nūatio cā implende
stipulationis sicq ex sola stipulatione
agend erat ut dcā · l · si ita m fi · et
dicta · l · aī emz Joq cāu īmstrīs mo
derm tpis stātim subiect stip° et sic
res m dubio agen erit ex stipulatione
q̄ nūatio frā mtelligatur cā implende
stipulationis Aut mtuent ex inter
uallo stip° et tī stip° p̄ressit nūatio
ne spe future numerationis et tunc
nūatio sequta psuītur cā impleñ sti
pulationis et iō ex stipulatione agen
erit Aut nō p̄ressit nec frā ē spe
alicuiq futuri nūationis et qua tī
ex p̄cedenti nūatione actio nata ē si
postea seq̄tur stipulatio nascetur no
ua actio ex ea Et luz olim hoc casu p ·

sumeretur nouatio hodie nō tū p̄sūt
msi ex p̄sse agatur Joḡ vna sola actio
one agendū erit q̄ actor elegerit ut
dr̄ō ff. eligere et l. cū filiꝰ ff. uarijs de
le. 1°. Ex quibus oīb̄ solui pot talis q̄
pone q̄ aliquis narrauit simpliciter in
libello q̄ titus nūauit Centū q̄ reddē
p̄misit tr̄. An p̄edat libellꝰ dicunt
quidam q̄ nō quia plures deducit ac
tiones in eodem libello qd̄ ē p̄hibitū
p ea que ff. dixi. In cōtrariū arbitrat
bar. in dr̄ō. ff. si nūmos q̄ hec ūba
debent intelligi q̄ nūauit tā stipula
tionis implendē et sic solū actionem
ex stipulatu videbitur in libello deduxisse ar. in l. si quis intentione ff. de
iudic. nec ob ḡtiniā quia loquūt
q̄n ista ūba fuerunt oppōita in libel
li conclusione quo cāu libellꝰ nō pos
sit sustineri hic aut fuerunt appōi
ta in libelli cōclusione sola narratio
ne In alio aut cāu q̄n stip°. reperitur
mutatis tut ex sola numeratione ac
tio nascitur et ex ea agitur ut l. ite
cōdictio ff. q̄m ff. si ē. pe. et dicto ff.
ḡrisogonus nec talis stipulatio iuri
lis habet utiare quo mīnꝰ ipm istru
mentū plene p̄bet ipm mutuū sue
m eo cōtineatur ḡfessio sup mutuo
ul nūatio ff. m bar. nec mīꝰ q̄ ppt
iutile nō debet utile utiari ut p dyo
m. c. utile de reg. iur. li°. vi°. In 2°
cāu q̄n stip°. ē quo ad quid et cui iu
lis et mutuū quo ad quid vz. q̄n pit
solā obligationez nāalem et tr̄ subdiꝰ
tinguitur Aut quis stipulatur ab eo
cui ip̄a ē nūatio et tr̄ nō impeditur
actio ex nūatione ut dr̄ō. ff. q̄m ꝯ.
Item cirt aut stipulatur ab alio et
tr̄ olim fiebat nouatio hodie nō ut
nō. m. l. 1. m fi. ff. de noua Nunc
accedamꝰ ad 2m articulū qui ē q̄n
nūo noīe meo et stipulor noīe alie
no quo cāu dic̄ aut stipulor ei cui
possum stipulari ut p̄ī ul filio do
mino ul ḡuo et tū cirt idem ac si
m̄ stipulatꝰ fuerim ut l. dnūs ḡuo.
et l. quodcūq̄ ff. de ꝯ. ob. Aut sum
stipulatꝰ ei cui nō possum stipula
ri ut exūco ut m ff. alii mstr. de m
vtil. str. et tū nō impedit actio nasci
ex nūatione ut dixi In 3°. p̄incipa
li articulo q̄n nūo noīe alieno et sti
pulor noīe alieno Ateri aut ē vnus
et idem homo cui noīe nūatur et
stipulatur et tr̄ attendē ē ex nūatione
si sit talis p̄sona cui nō possit stipu
lari si autem ei possit stipulari attē
tur ex stipulatione ut dicto ff. grisō
gonus et p̄dicta p̄edunt de iure a

tiquo ff. tor. Hodie uō de iure codicis a
gendum erit isto cāu ex stipulatiōe
quia sicut ex numeratione alii actio
ritur ita ex stipulatione fundata
sup cōfessione ul nūatione peruē &
posite ul mutuate p. l. fi. C. p quas
pso. ac. Sz an q̄ratur util uel direc
ta isto cāu dicit bar. q̄ sola util q̄r
si ratum habeat ut l. si ego ff. de negꝫ
gti. Sz ratio spetialitatis q̄ ē ut direc
ta q̄ratur ex nūatione cessat in stipula
tione Sz ēte vr̄ etiā directa q̄ri legis
ptāte p dr̄āz l. fi. C. p quas pso. aī sti
pulatio vemat accessorie ad mīstra
tionē Et ex hoc infertur q̄ si p̄ui
deponat ul mutuet peruaz noīe do
mini et eā dnō stipl̄et restitui q̄ dnō
q̄ratur directa actio sine cessione ptā
te et auctoritate dr̄ē. l. fi. sicut p filiū
ul ḡuū q̄ratur directa p̄ī ul dnō tr̄.
An aut in alijs cāibus p̄t q̄ in nūa
tione peruē q̄ratur dnō p ḡpuīem
directa actio sine cessione nō p ḡy. in
l. multū C. si quis alii ul sibi et. l. 1.
C. p quas pso. et p bar. in l. si p̄ui
p̄ius et l. stipulatio ista ff. si stipulor
ff. de ꝯ. ob. facit qd̄ nō in l. penult.
C. ad exhibend et dicta l. si ego Aut
st. diuīse p̄sone quoz noīe fit stip°.
et nūatio vt quia noīe vnīꝰ nūat
et noīe alterius stipulatur et tūc ex
sola nūatione agitur ut l. 1. ff. 1. ff.
de stip°. ḡuo Contra 2m articulū q
ē q̄n nūo noīe alieno et stipulor
noīe meo distinguitur Aut p̄sona
cuiꝰ noīe nūari ē talis p quā mihi
q̄ritur ut filiꝰ ḡuus et tūc p me
ē ac si numerassem. noīe meo ut
dr̄ā. l. dnō ḡuo Aut erit p̄sona ex
nea et tr̄ p̄ualet nūatio quia nō po
tui m̄ stipulando ius q̄siti alii sibi
auferre et in me trāsferre ut dicta
l. 1. ff. 1. ff. de stip°. ḡuo Sz an in cō
tractibus depositi locati et ḡmodati
et ſy. stipulando de restituendo habeb
locum p̄dicta distinctio ſtā in mutuo
si dubitetur que actio sit in libello
ꝓponenda Credo q̄ sic a pitate rōnis
q̄d nōtur pro moderms mstrīs verūp
tū quia hodie nō ꝓponūtur actiones
ut traditur in l. 1. C. de for. dcbet aduo
catus simpliciter in libello narrare
causaz et concludere fieri restituti mu
tui ul depositi oī mō Iure et forma
quibus tr̄.

In Depositi. Sz Iste ti
tulus obligationis et alii similes debent
exprimi in libello ut dixi in p°.
libello Est autē cā depōti mt̄ certas

obligationes ꝑsonales ī plurib⁹ pmu
legiata nā ꝑmo q̄ cōfess⁹ ē se hīe pcu
mā m dpōito nō auditur uolens oppo
nere exceptē nō nūāte pcū liz ī mu
tuo et dote habeat lpcū her exceptio
ut nō m.l. ī g̃tūtib⁹ ff ß q̄m C. de non
nupciarū pcū //2° qui tenpit dpo
situm nō pot cōpensationē obtinere
cont̄ repetentem dpōitū ner dli ex
ceptione ut nō m.l. fi. C. de ḡpens.
et l. penulti. m fi. C. de po. et aut̄
ibi posita //3° tā dpositi ꝑferēt rete
ris ꝑsonalib⁹ actionib⁹ ut l. si vent
ff. m boms ff. de p̄mul. Cir. ille tñ q
de positū habuit nō tenetur de casu
fortuito nec de leui ul leuissimā culpa
ß de dolo tm̄ et lata culpa tenet̄ ut l
qd̄ nerua et ibi p bar. ff. de po. et p
Jh. but. m.l. m rem mandata C. man
et msh. quo mo 2e. g̃thi ob. ff. p̄teā
Et nō. q̄ liz dpōitū re tm̄ mtuem̄
te g̃trahatur ut drō ff. p̄terea Attñ si
simplex cōfessio sup dpōito mtredat
ut l. publia. ff. fi. ff. de po. ꝓbatur ꝑ
eam plene de ipō dpōsito regulariť
ergo nō tenetur depositarius de casu
fortuito nec de culpis p̄dictus fallit ī
ētis cāibus nō. p glo. m drō. ff. p̄teā
Int̄ quos ē q̄n depositarius ex ꝑsse de
cāū fortuito se obligauerit uix̄ nō.
m.l. ß si quis ff. q̄sitū ff. si quis cau
tī. ul si pecuā fuerit m nūo et q̄n
titate dpōita quia ḡneng perire non
pot̄. ut nō. m.l. dies sponsalioz ī
fi. ff. dpōiti sant. l. intendū C. si
cer. pe. Jn alijs aut̄ g̃tractib⁹ quid
uenat et de quo teneatur plene tā
ḡitur p glo. m.l. g̃tū. ff. de regt. iur.

Sub eadem obligatione

Sciendū ē q̄ bona aliq̄ ex ꝑs
se obligantur ex ꝑtū quentione
ut hic aliq̄ obligantur tacite ex le
ge ꝑtē de obligatione exp̄ssa lō.
l. g̃trahitur et l. res ypothece ff. de
pigno et C. de pigno. l. ꝯ et ny. et C.
que res pig. ob. pos. ꝑ totū de tacita
aut̄ obligatione que m tāib⁹ spālib⁹
mtroduat̄ ul fauore ꝑsone ul cāue
loquitur titulꝰ ff. m q. cau. pi. ta. ḡ
et C. c. Que tāus spāles sunt in con
tūtu nnto per fisrum m dote in pen
sione rei rustice ul urbane m admīs
tratione tutele m eo qui penuaz con
tulit ad refectionē naus ul dom⁹
ut ibi habetur Et nō q̄ m hac ge
nerali obligōe bonoz ndum ve
nant bona p̄nia ß etiā futura
ut l. fi. C. que res pigno. ob. po. et l.
i. ī p̄n. ff. de pigno. et venit etiā
sola bona ꝓpia ipig dēbitoris quia ali
ena bona nō p̄nt sine cōsensu dn̄i
obligari ut l. ꝯ. C. si res alie pigno
da. sit et l. filios C. que res pignō
obli. po. Sz an m g̃tiali obligōe bonoz
ꝓpīndantur seu mcludantur Jura et
actiones quidam q̄ nō ut nō spe. ī
ti°. de fiur. et mtēe. ff. i. ℞. ꝯ. Jn g̃rū
ē veritas ut ꝓbatur m.l. nūq̄ ff. fi. cū
l. se. ff. ad trebell. et l. si legatū ff. i. et
l. meoz ff. de ℞. sigt. quā opy. legat
glo. m.l. heredem C. de hīs. artī Add
dites in danatione g̃tiali om̄ bonoz
An m ea mcludantur noīa dēbitoz
dicit dy. q̄ nō ar. m.l. nōis et ītī
ff. de ℞. sigt. et ibi ꝑ eū et l. q̄ūtus
lo. ꝯ° ff. de au. et ar. le. Et idem tenz
Guill. de cu. et Cy. et ex hoc pot̄ in
ferri q̄ donato talis nō possit mfirm
ari ex eo q̄ aufert testi factionē tī
possit testari de et sup uarib⁹ et no
mīb⁹ dēbitoz Sz bar. voluit alit
distinguē ndā. l. qnty ubi inde Ad
plemorē aut̄ notitiam sciendū ē q̄ pig
noz quatuor sunt spēs m unū Naz
quoddam ē pignus conuentionale qd
dā legale quoddā p̄toriū quoddā ut
ditiale Conuentionale pignus ē illud
qd cōtrahitur hoīs ꝓuisione de qua
spē pignoris loquitur l. cōtrahitur
cū sy ff. de pigno Legale aut̄ pignus
ē illud qd legis ptāte ndūtur ut
S. dixi de quo loquitur toty titulus
C. et ff. ni q̄ tauſ. pig. tan. tenť.
Pretoriū aut̄ ē illud qd cōtrahitur
p mtloutoriam p̄toris ul iudicis de
quo loquitur l. nō ē mrz ff. de pig.
ac. et l. si duo. ſ. creditores ff. ut
possidet et l. ny. m fi. ff. de acq. pos.
Judiciale nō pignus ē illud qd cōtra
hitur p sinaz diffinituaz et ni eg
ecutione frō iudex exequent̄ de
quo loquitur l. a duo pio ſ. post adi
tum et ſ. exequūtur ff. de re. iudi. Et
optime ad vtramq̄ spem pignoris
tam p̄toriū q̄ iudicialis sant l. ꝯ. C.
qui po. in pig. ha. Quemde q̄rit
que sit dīa inter pignus tacitū et ex
pressum et inter cōuētionale et p̄to
riū Et quo ad p̄mū dico q̄ differūt
tacitū et expressum quo ad modum
constituendi et ꝓducendi quia ex
pressum ꝓdūcitur ex p̄ssa ptium volū
tate Tacitū autē ꝓdūcitur legis po
testate Similiter differunt operatioe
et effectu quia regulariť exp̄ssum
p̄fertur tanto ut l. si fundū et l. al
fidius C. qui po. in pig. ha. Quod
vez mtelige ſm determinationez

cor q ꝯ dicunt ad 2m qsitū Rnđeo ꝙ
m multū mt se differunt quentiona
le a ꝑtorio ut nō ꝓ glo. et bar. in l. i
de pigno actū Et primo differunt ī
mō et forma cōstituendi nā quētiona
le. ꝙtrahitur solo ꝓtuū ꝙsensu ut dcā. l.
ꝙtrahitur et l. res ypotece ß ꝑtoꝝ cō
stituitur demū traditione mt̄ uenīete
ul. frā p Judicem ut. l. nō ē mirū in
fi. ff. de pigno. actū. et. l. cū vng ss. fi.
cū. l. se ff. de bo. au. Ju. pos. Sz pigꝝ
ꝑtoꝝ ꝙstituitur tam m bonis mnoꝝ
q̄ maioꝝ ut. l. ap. ull. ss. i. ff. qn ex ta
ipo. ca. et. l. si mnor ff. de bo. au. Ju
pos. Sz ī cōuentionali requiritur con
uentio uidz ut. l. lex q̄ tutores. C.
de adm. tu. et no. m. l. i. et ij. C. de ꝑdi
mō Dīnt etiā m effectu acquir
di qua m cōuentionali sequta tradi
tione tñsfertur possiō m creditorem
ut. l. ß uu noīe ff. de usuca. et. l. q pig
et. l. i. ss. p ß uū ff. de ac. poss. et nō
m. l. nī notissim ss. i. C. de ꝑscrip xxx.
āno. Sz ī ꝑtorio nō tñsit aliqua possiō
ut. l. nj. in fi. ff. de acq. po. Et p ho
m surgit alia dīa vz ꝙ creditor pig
noris quentionalis habet interdic
tū vti possidetis si turbetur m sua pos
sessione nō at is qui habet ꝑtoriuz
ut. l. si duo. ss. creditoris ff. vti poss. Sti
cōuentionali habet lonum irrgula q
prior ē tpis ut l. ꝑtor. et l. diussis q
po. m pig. ha. Sz m ꝑtorio habet lo
cū distinctio an sit eiusdm tituli ul
diuīsi ut l. ij C. qui po. m pig. ha. Sti
quētionale nō repetitur p debitorem
insi prius soluto ut. l. si rem ss. oīs
ff. de pigno. actū Sz pigꝝ ꝑtorum
statim renouatur cū defensiō de uni pa
rentis p reū offertur ut m auct. ci qui
C. de bo. au. Ju. possi Et nō m. l. si pe
anie m fi. ff. ut impos. legā. et aliq
tangunt. m. l. hns gnr. ff. de famhe
Sti differunt cām qualitatem actois
que pro pignore ꝙpetit debitor q ī
cōuentionali cōpetit debitor debito so
luto directa pignoratīa actiō ß ī ꝑto
riō cōpetit utilis ut. l. is cui ss. q̄r pot
ff. ut impos. legā Sti mcōuentiona
li tenetur creditor de dlo lata culpa
et leui ut. l. si ut ẽto ss. si duobꝝ cō
mo. et ss. nuc videndum Jn ꝑtorio
aut tenetur de dlo et de lata culpa l.
ꝑtor ss. ꝑtrā ff. de bo. au. Ju. possi.
Cōuemunt tamē m hoc quia pro uto
ꝙ pignore cōpetit creditori actio ypo
tecaria ut. l. i. et ij. C. de ꝑto pigno.
Sz quid dicemꝰ ni pignore iudicaꝝ
li ſnđetur q idem iuris ē q de ꝑtorio
diatur ut ꝓbatur m dcā. l. ij. in fi. ff
de ꝑto. pigꝝ Nuc sup ē videre q ac
tiones ꝙpetunt creditor ꝙ pignore
vendendo Circa qđ ē notand ꝙ tres
sunt eidem ꝙdicte actiones vz actio p
mana q̄ ß uana que ypotecaria appla
tur et saluianū mt̄dictū de quibꝰ tra
ditur m ss. Sti ß uana insti. de actū et
C. de salu mt̄. l. i. Sunt ꝙ. dicaing cē
pigꝝ quentionale siue ꝑtoriū siue
uditiale siue legale oībꝰ cābꝰ ī. ꝙfi
locū habet actio q̄ ß uana q̄ ypoteca
ria vocatur ut dcō ss. Sti ß uana et
dicta. l. i. et ij. C. de ꝑto. pigno. et īsti
de actū ss. mt̄dictū dīa autē mt̄ ß ua
nam et saluianū interdictū q̄ ābe
ꝙpetunt contra colonū ul. īquilinū ē
talis Nam saluianū mt̄dictū ē ꝑso
nale m rem tñ scriptū ut. l. i. ff. de salu
uia. interdic. Sꝯ ꝙ dictū datur cōt
colonū ul. inquilinū ß vtile cont. q̄li
bet possorem ut ibi nōtur Sz actio ß
uana ē mere realis ut m dcō. ss. Sti
ß uana Sti agenti ß uano mt̄dicto
sufficit ꝓbare colonū possedisse ß agē
tem ß uana oportet ꝓbare et rē fu
isse m bonis colom ꝑ quod patet alia
dīa q̄ agens saluiano mt̄dicto nunꝰ
grauatur in ꝓbando iō nunꝰ ꝙsequit
cū p illud sola possiō adiuuetur ß ī
ß uana plꝰ grauatur iō plus ꝙsequt
ut nō m dicta l. i. de salua. interdic
Sz pone q plures creditores habent
eandem rem pignori obligatam pro
ut sepe accidit et oīs agant ypote
caria cont. possorem quis eoꝝ ꝑferā
tur Jn hoc decurrend ē ad nō. per
glo. m l. i. C. de piu. do. et l. piulegia
ff. de piu. credit. et ad distinctionē dq.
quā posiut m v.a qui p̄or ē tpe ex.
de rei. uxo. li. vi. Aut oēs creditō
res ꝑtendunt piulegiū Circa istud us
reale aut circa us ꝑsonale Aut qdā
ex hīs ꝑtendunt Jus reale et alij
ꝑsonale Aut quidam ꝑsonale et alij
nullū Aut nullꝰ eoꝝ ꝑtendit piule
giū Cō mo tamē qui oēs ꝑtendūt pri
uilegium reale subdistinguc Aut
oēs ꝑtendunt pigꝝ quentionale
Aut omnes pignus ꝑtoriū Aut q
dam cōuentionale et alij ꝑtoriū Si
quidem oēs ꝑtendunt cōuentionale
ul. qī tuc aut oēs ꝑtendunt exꝑssiz
pigꝝ aut oēs tantū Aut quidam
tantū et quidam exꝑssum Si quidz
oēs ꝑtendunt exꝑssum tc aut sunt
eiusdm temporis aut diuīsoꝝ tēpoꝝ
si tpis eiusdm aut sil. m eo dē actu
fiunt res ipa oīnbꝰ obligata et tunc

admittitur vnusquisq; equaliter
si nō fuerit seperatim obligata nec
apparet au pmo et tē aut oēs atten
dit & bitorē ul' exīneū possessorem et tē
melior ē ḡdito occupantis Aut agit
mēcum se vnus cōtē aliū et tē melior ē cui
dito possidente ut nō m l si fundus
ff si duo ff de pigno Hi at st duōs
tpm tē locū habet regula qui pri
or tpe tē de qua m l potior et l cre
ditor ff qui po ī py ha fallit her
regla m ētis trāibg p in eo qui mu
tuaut ad ēfectionē dom̄g qui alys p
fertur in ipa domo ut m auct de equa
do ff hys gnis coll vn et ff q po ī
py ha l interdictū et tm̄ pbandus
erit p ipm̄ creditorem ar cor q nō
m l Cuuctas ff si ē pe suffinet tm̄
pbare p tpe gtēty ipa dom̄g erebat
refectione l i m pn̄ ff de exn Si g
īnstrō dicatur p eī tal dom̄g mag
na et great refectione iō p ipīg trpa
tione talis fuit confessg a gnyo cē
tū an p hoc erit fundata mtentio
creditoris et vē p sic qua stand ē
īnstrō l eū pābg c de pba eī sy In
cōtinentiū vē qua ista st̄ vba narīa
tua que nō pbant uyrta māz l si
quis in aliquo documento c de cdn̄o
dicit quidam p nō pbant alīg p sic
de quo p bar in dcā l Cuuctas Consi
liū autem ē p fieret vnū instrūm se
peratim in pncia pluriū testium sup
diruptione et nūitate trpationis
ipius dom̄g et aliud postea sup mu
tuo in quo continetur dcā narratio
Vbi aūt cmā pecūaz mutuo sumēt
tē habet nūc creditor pbare vert
realiter vsam ītutilitatem ipius et
desic et in hoc debet cē curiosus cre
ditor ff Inno in c i ex de po
Qn̄ aut dicat pecūia versa ītutilita
tē ipius cīue ul' Ciuitatis inde trr in
l qd ḡuus ff et regulariter de ī ir vso
eū ff se Ite fallit regla pdcā in eo
qui mutuat pecūiaz pro re aliqua
cauenda ea lege ut sit sibi pignoi
obligata qui in ipa re omnibg alys
aī fertur l luz c qui po in pig ha
fallit etiā in eo aug pecūia cum mt
litia l fi c de pigno et auct qd op
tinet Ite fallit in dote quia muli
er pferetur habentibg tantū ypote
cam nō aut expssam l assiduus c
qui po in py ha Ite fallit in eo q
habet pfatam scriptam priuatī tri
no teste notatam qui alys pferetur
tale instrūm publicī ul' priuatū nō
hntibus ut l scripturas c qui po ī py
ha Ite fallit in fisco qui in cā p̄imp
pillari pferetur oībg ut l sat c ī qui
ca py ta gtha Ite fallit in eo qui ī
finibus expendidit ut l et si quis ff
si colong et l impensa finiens in fi
de religios Ite fallit in eo qui habz si
plicē titulū cū posteriore creditore et
vendit pigng ptorūm nā in ptio tenet
ur cū posteriore et econtra ut l is cui ff
prior ff qui po in py ha Quid
dicēs de eo qui pstituit semen cū fun
tuū pripiendor an ipis fructibg sit
pferendus p dcō semine aliis credito
ribus antrioribg tpe vē q nō p l
qui sic in pn̄o ff de vsur Ite gr̄uum
facit l p nūris ff in tributum v̄ qd
tm̄ et ff quid si plēs ff de tribu Et cad
distinctio de qua s ē p oīa seminanda et
fienda in alio casu qn̄ oēs ptendunt
pigng tantū p usura pdicta et p l i
ff si colong ff de saluia mfeō et l si
ff eo ti qui po ī py l insulā cū sy
vbi aut quidam ptendūt expirssu
et quidam tantum tūc aut sunt eius
dem temporis aut diūsor et si diūsor
aut p̄edit ypotheca tanta et sequitur
expressa aut econtra et vtroq; tm
attenditur prioritas tpis sine pre
dit tanta ut c tē alienen l i n
fen quus sup hoc glo dubitauerit
in l si pignus ff qui po in py hab
l si ignorante c de remss pig Si nō
fuerit eusdem tpis tē dict ut s diri
qn̄ oēs ptendunt tantū ul' expssū et
tē eusdem et sit rō qua regulariter ta
citū et expssum equiparantur ut l
cū qd ff si ē pe Nam ille qui ī re
fectione domus mutuat pferetur al
ti habenti tantā ul' expssam ypotecā
ut s dixi Econtra ius smgle ē ī dote
ut mulier pferatur hntibg tantā g
ignorarū erit ius tōe in alys causis et
psons l ius singulare ff de legi in
alio articulo qn̄ oms ptendunt pig
nus ptorū distinguitur aut omnes
st eiusdem tituli puta omnes ex gtī
tu ul' oēs ex voluntate ultiā ul' oēs ex
cā dapn̄ infecti et oēs sil' gnarrunt
nec in eis attenditur prioritas tpis
ut ff de damp infec l si finita ff si
plures et ff ull et l ptor ff eig rei
et c de bo au Su pos l cū vng Aut
sūt diūsor tituloz et tē habet locum
regla qui prior l si decreto c qui po
in py ha et dcā l is cui sup alio ar
tículo qn̄ quidam ptendunt ptorū
et quidam cōuentionale etiā habet
locum dicta regla qui prior ut dicta
l ß si iure ff qui po in py ha et eq

po ī pp ha l postp Sz ĉra p̄mssa occurrit talis qō ĉtre statuto Cauetur q bona omīm sint cōi obligata p taleis et oībus accidit q aliquis pro pecūia mutuo assūpta ul alia cā bona sua creditori ob ligauit Ocm̄de posita ē talea m cōi q̄ritur quis p̄ferendo ē an ge ul creditor ille in boīs huiq creditoris ēt de t̄mat Ja buti m l si quis C de r̄ssim ven q cōe p̄fertur tō ē quia q̄n ex cā p̄tedenti infertur obligatio debitore ī uito tr̄ semp implementū trahit r̄tro ad tpus gtr̄q ut l potior et l qui ba culum ff qui po m pig Modo ve mo ad 2m̄ p̄cipale membr videtz q̄n oēs p̄tendunt p̄uilegiū p̄cipale p sonale tm̄ Jn quo cāu subdistingue Aut suī eiusdem tituli Aut diūsor p̄. cāu regulant cōcurrunt nō attento or dine tpis ut nō m l p̄uilegia ff de p̄ul. cred fallit m duobq dotibq m quibus attenditur ordo tpis ut dn̄. l assiduus ff fi Jtē fallit m fisco ff de p̄ul cre l qd ius vbi aut sunt diūsor titu lor subdistingue aut oīz p̄uilegia suī p̄cia et tr̄ sil cōcurrunt ordine tpis nō attento Aut st dispcia et tr̄ attendi tur tuq̄ cā et tituli et ille p̄fert qui habet manus et potenti p̄uile giū ut dn̄ l p̄uilegia p̄. fēnso et i. plene p gl̄o et dy funt l si uenter ff m boīs de p̄iu ar Capio 3m̄ artic lū vz q̄n aliqu reale et aliqū p̄sona le Jn quo dic q semp reale p̄fertur p̄sonali ut l cos C qui po m pp ha et ff de par l r̄sptū Jn 2o aut p̄n articulo vz q̄n quidā p̄tendunt p̄sona le alq nullū tr̄ p̄uilegiū p̄ferunt ut ff qd cū eo l m hoc et ff de pecu l ex fōd ff fi et ff de p̄iu cre l n et l si uenti ff ratio Jn quīto articulo q̄n nullq eox p̄tendit p̄uilegiū tr̄ subdistingue Aut agit ad dationez p̄tratus spēi ul gēis Aut ad fīm mex p̄mo cāu Aut erant bona pos sessa p creditorē et tr̄ om̄ ĉ equata ḡditio vñ si vm soluatur m totū fit p alios reuocatio pro rata ut ff q m finu cre l qui aut ff fneñ et l aut p̄tor ff si debitorem Aut nō erant pos sessa et tr̄ aut om̄s creditores p̄t̄ istā bant et tr̄ si debitor uolens gratiam re vm soluat mtegz debitū suū r̄uo cabitur p alios p rata debiti nuusq̄q ut ff qui m finu cre l pupillo Aut nō oēs ff aliqu mstabant et tūc aut vm soli sibi soluitur p debitorē spōte Aut coacte et īiuste Si spōte reuocat p rata per alios ut dō ff si pupillus et dicta l pupillo et l qui aut ff fneñ

fallit m cāu dicti ff si debitorē Si uō sol uit coacte cōpulso p iudicē tr̄ nō r̄uocat ut ff qui m finu cre l qui aut ff Jtē apud labconem Alio at cāu cū agitur ad fīm subdistingue aut ipm fīm pcipit et ī gd p̄nati ad̄uit simp aut m̄ec dpt fīm p. cāu si oēs creditores sil cōcurrunt p̄fert ille qui p. gressus est ut ff loca l m opis ar ff de v. ob l stipnes nō diuiduntur ff celsus Sz q̄ ī p̄dictis dictū ē p m pignor conuentiona li traditione sequta trāsit eig possessio m creditorem queritur que sit illa possio ad hoc distingue sic aliq̄ debitor tra dit simpliciter possionē aliq̄ cōstitu it se p̄cario nōie tenere ipig tradito res p̄mo cāu q̄n simp tradit ul manu aliter ul mō cōstituendo se eig nōie possidere tr̄ oīs possio tā ciuilis q̄ nāl is transit m creditorem ut ī l tr̄ pignoris Juncta l qd meo ff de acq pos quo ad oēs effectq saluo quo ad effectū p̄sequendi p̄scriptionis quo r̄spectu et ef fectu attento dr̄ debitor possidere ut ple traditur et nō p gl̄o m l cū notis sim ff cū illud C de p̄scp xxx ul xl an liq aliud sit m p̄cario ut ibi nōt et S. dixi IIo cāu q̄n cōstituit se debito rem p̄cario nōie creditoris possidere tuc subdistingutur nā aut agit q oīs possio trāsferatur ul sola ciuilis nāl sola et illa trāsfertur An dubita tur quid actum sit et tūc trāsit sola ciuilis et nālis remanet penes debito rem ut hoc p̄batur m l et habet ff eum qui ff de p̄cario nō p ber m l. creditorem m 2a qone principali C de pigno Ampliq quia s. tractatū ē q̄n eadem res pluribq obligatur qs p̄fe ratur Nuc q̄ritur an debitor puniat qui obligat rem pluribq dic q sic si obligat scienti pluribq et diuisis tpri bus nā tenetur crimē stellionatus ut ē tex m l i et l fi C de cri stellio et l m post principium ff de crimn stell distingue ii tū ut j dicetur qd multū nō Sz dicet aliquis nōne videmq cotidie oppositum quia debito res faciunt plures contractq marie marcatoris et m similis mstris et contribq obligant bona sua et tn nullq vsq huc vsus ē qui fuerit vō dēpnatus Rñdeo pot dupliciter vno. q illa iura loquūtur m obligōe spāli aliusq ēte rei ff practica cois loqt m obligatione q̄nāli om̄ bonox que solō sit tollerabil nō ē p̄ferta ratio ni obligationi spālis rei Subdistingue Aut debitor p̄testatus ē rē ipaz alt̄ obligatam et tūc excusat ut

l et q nudū sunt ss. fi. ff. de pign̄o. Aut nō ē ꝓtestatus et tūc aut ipa res ē sufficiens ꝙ utroq; debito et ē extusato ut l. si quis m pignore cum fi. ff. de pigno ac. Aut nō ē sufficiens et tūc ad dcūz penā tenetur ut ibi Si autē aliquis uendat rem duobꝫ tē pena fli pumtur ut l. qui duobꝫ ff. ad l. cor de fal. et nor. tylo. m dcā. l. m qd tm̄ ma le ꝓnatur m practica ꝓpt loco. capla et statuta Alij dicunt ꝙ illis uuribus ē derogatum ꝓ gñalem cōsuetudinem que mducta ē ne impediantur negātes a suis negotijs que mmme sūt mu tan. que bono pub̄o hanc mitē ꝓtat habuerunt l. mme de legi

Ex memoratis causis

Hic nō. q cadz res pot. pluribꝫ et di uersis causis eidem obligari sic etiam eadem res pot. ex pluribꝫ causis possideri ꝙ dnūz eius nō pot. ex pluribus causis acquiri ut nō. m. l. m ss. ex plurimus ff. de ac. po. et l. nō ē pluribꝫ ff. de re. u. Ulterius q̄ritur que sint ncia ut agit possit ypotecaria dic ꝙ quꝫ p̄o. ꝙ res ipa ad quā attendum ē fuerit et sic obligata ul hois quentione ul legis pusione ut s. tactū ē fiant l. g trahitur et l. res ypothece ff. de pigno et ff. et c. m qui cau. pri. ra. g. p totū // 2o. q dbitor sit m mora soluendi dbitū ut l. si dbitor C. de pigno qz nō licz creditori agere an̄ diem soloi determinatū l. i. m fi. ff. de usufruc ꝙad mo. caue. et m ss. plus msti. de act. // 3o. qd dbitū sit uen qz cessante debito cessat ypotecaria actiō ut l. et que nudū. ss. qd dē et l. g rege ss. etiā cū ē ff. de pigno // 4o. requiritur. q is cont. que agitur rem obligatam possideat ut l. pignoris et m drō. ss. qd dē et d. ss. Jtē fiuana Quid autem si cōuen tꝫ negauerit se possidere dic ꝙ siue cōuincatur de mendacio siue ita ver sit ꝙut negauit ꝙ oī tāu actor mit tendꝫ ē i possionē rei petite quo ad pūditū tm̄ ipius rei quenti ar. m. l. fi. ff. de rei ven. et aūt si possor c. qui po. m pp. ha. Quinto ꝙ res ipi fuerit m boms debitoris tpe obligationis ul post ut drō. ss. qd dē et. l. i. ni pn̄. ff. de pigno nam res alieā sine dm̄ uolūtate nō pot. obligari l. i et ŋ. C. si res alu. pi da. sit et l. aliena. ff. de pignor. actī licz res alu ena vendi possit sine dm̄ uolūtate quo ad pūditū vendenti ut l. rem ff. de ꝓthen. empti et que sit ratio dic ibi nō. Sexto ꝙ nō fit de debito satisfac tum ꝙ ꝓpensationē fructuū a creditore repetor ut l. i. C. de distrac. pigno. et l. m fi. ff. de pigno. ac cū sy. h̄ nōti C Quid si sit partū mte positū in ipa pig noris obligatione de quo m. l. i. et ŋ. C de pac. pign. Ubi gratia si dictū ē ꝙ non soluta pecūa ad tm̄ res ipa tradat dnō creditoris an valet dic ꝙ nō ut ibi scīt cēt si dm̄ fuerit ꝙ pecūa ad tm̄ nō soluta res ipa sit vendita creditori iusto p̄tio estimando tale enī partus valet ut nō. m. l. si fundꝫ ss. fi. ff. de pig. et p tylo. m dicta l. i. In quo casu sit di ligens creditor ut tēo elapso statim cō pelli faciat debitorem ad eligendum estimationem ipius rei et ꝓ quē dcla retur ustū p̄tiū aliqn fructꝫ sibi cō putarentur in sorte Ex tuta p̄missa surgit grande dubium. s. qualit̄ pro pbabitur rem fuisse m boms creditoris dicunt quidam qd sufficit pbare debitorem possedisse tēm ipam ꝙ sua et tamq̄ suaz Alij dicunt ꝙ pbari de bet dnō ipius debitoris tu tm̄ ff. dc. oiā colligendo distinguc Aliqn lēge municipali reperitur tantū ꝙ ex possione p̄sumatur dnūz et tē sufficit debitorem pbare possedisse ut sit pap. Aliqn sumus in ure cōi et tuc quia tylo. udentur niteresse cōtra re dic aut creditor agit directa ypo thecaria et tē debet pbare de dnō ul q̄ debitoris siue ipm̄ creditor agat ꝓ ipm̄ debitorem siue cont. ejus neū possessorem sit intelligatur tylo. m. l. i. C de salu. niteridic. et msti. de acti. ss. Jtē fiuana Aut creditor agit utili actione et tē subdistinguc nā aut a tit cont. ipm̄ debitorem aut cont. q̄ neum primo casu ex. m. l. cū res. c si res alu. pi. da. sit ꝙ sufficit pbare debitorem possessorem fuisse et ho die cē et sit ratio quia ipe debitor nō pt. dm̄ qonem trferre ipi re ditori cō ipio possio fiant eum p̄sti mi dnūn sic intelligitur tylo. q. c. i. dicta l. cū res ff. quem Ex bar. i. h. casu dicit nr̄r cē pbari de debitoris titulo ut p eū no plene m dcā. l. a liena rem ff. de pig. ac. Et sit ratio quia lex dicit ꝙ rem fuisse m boms de bitoris oportet pbari ut drō. ss. qd dr. Ex res dicitur cē m boms ꝙ qua pos sessori datur actio ut l. rem m boms ff de ac. re. do. tyo sequitur oī cū nre ꝙ bari de titulo quia sola possio nō dat debitori actionem et eodem mō lex tue tur creditorem in re obligata quo tue

ipm debitorē ut l. si ab eo ff. de pigno. vnde ꝙ in eū debet aduocatꝰ formare ca pitula sup titulo ꝙz certe hec erit dura ꝓbatio marīe aī hoc stet in fro alieno et quenꝰ ut litem effugeat nega bit titulū et res deuenet ad absurdum melior ē ꝙ. ꝓtendens opꝫ. Cy. et seqtur vbi aut agitur contra creditorem tr ꝙ in quosdam distinguitur an ipe creditor tam habeat a debitore et tuē idem ac si ageret contra debitorem Aut nulla earū habet ab eo ꝙ ab alio et tuē ꝓbari debet de dño ul. qi debitoris ar. l. qd ipis et l. m oibus ff. nō debeo ff. de regi. iur. Alii dicunt aut iste creditor habet tam lucrativaz siue ab ipo debitore siue ab alio et tuē idem ac si ageret contra debitorem Aut habet tam onerosam et tuē dic ut dixi prime ar. m. l. apud celsum. ff. de auctoris ff. de do. cr. et hanc ptem sequitur Cy. sub dubio forte m dicta l. aī res ꝙz bar. ubi s. te net in hoc tam debere indistincte ꝙ bari de dño debitoris actore hic in reo ul. tōuento cui dlg auctoris nō noceat ut. l. an vtili ff. de du. temp. ꝓscrip. et nō. m. l. ij. ꝙ. i. ff. de do. cr. Si uero agit contra creditorem nō hntē tam a debitore et tr ꝙ Cy. subdistinguitur Aut res ipa venditatur tamq obligata et tuē ꝓbari debet de titulo et possione debitoris sic intelligatur glo. que ē in d. l. item alienam ff. de pigno ac. et sit tō illa que traditur in dcō. ff. si ab eo. Aut ꝓtenditur eius ypotece in sola re possione et sic ad solam ipīg possionē agitur quia apud debitorem erat sola possio et tr aut debitor si tenuisset a possione potuisset ipam aliqua actione reuocare qd quidē cōtingere potest in pluribus casibus nō. in. l. ij. ff. de cō di. indē. et p glo. et doc. in l. aule. c. de fur. Et creditor p ypothecariā potest hanc possionē adiuuare illa actione utili que apud debitorē erat diuā ut nō. in. l. nomē. C. que res pign. ob. po. ul. utili ypothecaria ut l. gregre ff. ij. ff. de pigno. Aut debitor cadens a possione nō haberet actionē ad re uocandā ipam et tr nec creditori succurreretur ad petendū illam qz extincta possione debitoris extingueretur ypothecaria creditoris cui alia fuit possio debitoris et alia sit hui possoris arg. l. si is qui pro emptore ff. penult. ff. ꝙ empto Et qui ꝙ. ꝓdicta creditor agendo directa ypothecaria diffiale erat sibi ꝓbare de dmō ul. qi debitoris iō de iure toī melig ē agere utili actione ul. longe cōsultius et melig ē eo casu quo debitor cōstituit bona obligata tenē et possidere nōie creditoris ꝙut sit cō muniter mīstris intentare condictionē et l. fi. C. de actq po. ut dicā in tr. sequen. ꝙz inherendo opi. bar. qui tenet ꝓbandū ee de dmō ul quasi debitoris siue agatur contra ipm debitorē siue q̄ cr̄neum pro tanto q̄ritur quis erit modus in practica ꝓbandi ꝙ. dicit ipe Aut agitur contra debitorē uel eius heredem et tr sufficit simpliciter allegare ipm dnīuz ul. qi et ꝓbare de eius possioē qua possione ꝓbata indurātur ꝑsumptiue ꝓbatio dñi ul. qi allati qz nō potest reperire q̄ousq dñi ut dixi Et sic patz ꝙ q̄tū ad effectum querunt Cy. et bar. q̄ius bar. dicat dnīuz siue titulum ee obligandū qd nō ē nr̄e ꝙ. Cy. Aut agitur contra cr̄neū et tr ꝙ. eū totā de dnīo ꝓbandum ē ul. qi debitoris per modos traditos inst. de rer. diui. ff. si tabulas et nō. p bar. in l. item que nob de actq po. et p Cy. in l. aī res C. de ꝓba et spe. in tō. de loca. v̄ lvi. q̄ritur an ꝑsonalis et ypothecaria possint sil. in eodem libello ꝓpon ut si peto titui in cr̄ tā de posito q̄ꝑ nauim tenentē et dnīū eius in cr̄ ea causa obligatam relayari ctū et vī ꝙ nō q̄ siīa lata sup vna actione finit ꝑiudicium in alia ut l. si referēdi ff. qui mo. py. ul. ypo. sol. in contrariū extimat dy. in dicta regula nullis pluribus ꝓ tex. in aut. de fideiuss. ꝙ ij neq; coll. i. Et idem ibi sequitur Ja. de beluis Et hoc operatur ꝓceptitas debiti et finis vtri usq; actionis Quid aut si plures sint actiones ex delicto descendentes An possint eodem tpre sil. ꝓpon et cumulari Quia q̄onē plene tangit bar. in l. i. ff. dixerit aliquis ff. de publi et nō. glo. inst. si qua pau. fe. di. ff. fi. vnde ꝙ aliqua informatione sit distinguē Quedā sunt actiones ex delicto descendentes ꝙ quibus ciuiliter agitur et ad vindictam dantur Quedam sunt actiones ꝙ quibus criminaliter agitur et ad vindictam dantur ut actio iniuriarum et similes primo tam considerati sunt tres regule ꝙ. dy. prima ē. qñ ē vnū finis et vng finalis titulq crimis et plures agendi forme tr distinguit aut agitur contra eundem et tur vna actio tollit aliam ut l. idem ait in fi. nau. tau. sta. et l. plum in pri. ff. de actī et ob sicut dicitur in tractatibus in l. qd in heredem. ff. eligere ff. de tribu sicut etiam patet in pluribus actionibus que tr̄ hant breuitē ex eadem tā lis obligationes sint diuise ut l. si reus ff. de fideiuss. Aut

Aut agitur cont̃ duũos et tr̃ una nõ tol
lit aliam ut l tutor qui rep̃toruũ ff ex
duobꝫ ff de tu et ra distin et cũ hac det
mnatione debet mtelligi dictꝫ ff dicit
2ª regla ẽ qñ unũ ftm̃ et plures titulꝫ
crimis et duũse forme agendi tr̃ i tẽp
tata una pot̃ agi alia quatũ m 2ª desint
aliqđ qđ nõ ẽ deductũ m pma ut l i ff
vi bo rap et l cũ ex uno ff de ac et obl
ner ob driis ff i tutele ubi undet̃ i solid
utrꝫ agi posse qz ibi loquitur qñ plẽs
titulꝫ se hñt ut exteedentia et extessa
h̃ qñ vnꝫ titulꝫ se habet tãqꝫ gẽng alius
tãqꝫ spẽs 3ª regla ẽ qñ sunt pluia stã
plures titulꝫ et plures forme agendi i
qua regla nõ ẽ dubitatio aliqua qz una
dicta nõ tollitur alia ut l nũqꝫ plura
ff de pua delic Circa 2m pncipalẽ artꝫ
culũ qu ẽ qñ st plures actiones pro qu
bus agitur crimialiter distingue nã qñ
plura delicta gmittunt̃ vbo de quo p bar
m l apud labeonẽ ff cõmunũ ff de usu
uran Nũqꝫ gmittũtur ftõ et hic dis
tmguitur nã qñqꝫ plura delicta gmittut̃
i psonã tam ex pte mferenti qz rcipiẽ
tis et de hoc p bar m l nũqꝫ plura de
pua delic Nũqꝫ gmittũtur in re aliq̃
cuia rem de quo p bar m l mfinãdo
ff mfans ff de furt Nũqꝫ cõmittit̃
unũ delictũ ex pte mferenti sed tñ plu
ra ex pte recipienti de quo p bar m l
si gẽmã ff ad sc furt ro Nũqꝫ sũt plu
ra delicta gmissa qđ pluralitatem p
sonaz gmittenꝫ tantũ seu mferẽtiuz
de quo plene p eũ m l si ryra ff ad l
cor de sicta Nũqꝫ gmittuntur pluã
delicta qđ pluralitatem recipientiũ
de quo p eum m l pluribꝫ ff ad sc
cos Nũqꝫ gmittitur unũ ftm̃ in quo
msurgunt plura delicta seu crimina
de quo p eundem tangit̃ m l senatus
de rã et l si adultmũ cũ mcestu ff de
adul quas remissiones io fieri ne deu
are uidear a pposito Amplꝫ qritur an
cum agitur actione Cuiuli ul crimã
li debeat tẽpꝫ et locꝫ gtũtꝫ et crimis
gmissi mseri in libello dic qđ ubi agit̃
qđ delictu locꝫ et tempus gmissi crimis
ponendꝫ ẽ m libello ut nõ m l libello
rũ ff de actusa et ibi p bar In cõtrã
bus autẽ cũ i illis Cuiuli agatur videt̃
idem dicẽ qđ licitũ ẽ arguere de con
tractibus ad delicta ut l tam ex gtũbꝫ
ff de iudic maxiẽ quia si tempꝫ con
tractꝫ mitti nõ apponatur desmt rẽus
ad plenũ posse deliberare sup libello
ut l i ff diem ff de eden In cõtrariũ
determinat bar m l i m prm ff de
eden et l i ff interdictum hoc ff vi
possidet Et idem tenet Imo m c si
m fi crt de re iudi Ego puto qđ libel
lꝫ de se procedat sine expssione loci ul
tpis si tñ reus petat expm credo qđ ac
tor teneatur expmere ar m dcõ ff dũ
sit alis dicitur m l si nũ ff eandem ff
de exrep re iudi Deinde qritur q bo
na sunt illa q mcludũt̃ m gnali obligꝫ
tione bonoz Respondeo oia illa que pnt a
lienari ut l ff qđ ad eas ff si ff de mio
et io cadunt m obligatione noia debi
toz ut l nomẽ et l fi c que res pig
ob po et pecuia nũdata ut l cũ tabnã
m fi ff de pigno nõ aut mcludũtur
illa que verisiliter ipe debitor nõ fuis
set spãlit obligaturꝫ ut l obligõe ge
nerali ff de pigno et l i c que res
pi ob po Et io bona feudalia nõ iclu
duntur m tali obligõe ff emphiteo
ta bñ mcluduntur ut l vectigali fũdo
ff de pigno Si tñ Emphiteota cessaret
post obligationem m solõe canois ita
qđ addnũz iri deuolueretur pignus
et obligatio extinguerꝫtur quia reso
luto iure debitoris extinctũ remanz
Jus creditoris ut dicta l lex uectigali
et optime etiam facit l uulia ff de ma
nu Et nõ p Ja de belui m c i ff fi
de gũsi iue r coll Aliud qñ si creditor
habeat nomẽ obligatũ qlit̃ agat cõtra
eũ dic qđ agendo ypothecaria directi
lam obligationem qua astringitur de
bitor suo ẽ sibi obligt et tãqꝫ obligt
petet sibi Responderi de eo ad qđ m ipius
obligatoris astringitur ut nõ p glo m
l heredem C de hũ ac et l i C de pi
pig et si Item si ita forma creditꝫ
sime Et z nuquid bona ppia heredis de
bitoris possint p ypothecaria adiuoa
ri tãqꝫ obligata pro debito defuncti dic
qđ nõ p tex qđ m l paulꝫ m pn ff de pig
litꝫ n psonal obligatio trãseat m hẽdm
ut m ff heres msti de obli q ex qi gtũ
tu tñ realis m eiꝫ ppriꝫ bonis nõ trãs
fertur maxiẽ si fuit inuentariũ ut l
fi ff et si pfatam de Ju dli

Relinquendum

Sed dubit
tꝫ huiꝫ ypothecarie actionis ẽ ut
res obligata creditori relaxetur loco
pignoris tñ tenenda et possidenda l si
cũ venditor m pn ff de euic et l si
cũ venditor fundꝫ ff creditor ff de pig
Tam diu uidetꝫ qđ rpm possidenda de
ner fuerit sibi mtegre de debito satisfur
tum ul in petuma ul in pũtatioe furi
tiuũ ex pignore recepto qui hnt ex
tinguere debitũ l i m fi de pigno ac
et l i C de distrac pigno et nõ i c
illo nos ert de pigno vexptũ si debi
tor fuit m mora soluendi sortẽ ul qz

nō soluit ad diē statutā ul' qz mtpella
tꝰ solueꝛe neglexerit quibꝫ cāibꝫ mora
contrahitur ut l. moꝛa ff. de vsur. et l.
magnam C. de grāt. stip. et l. si exlegta
ti tā. ff. de ā. ob. tr̄ poterit creditor gpen
sare suū mteresse cāi fructibꝫ Ad qd̄ itēc
fiunt post moꝛā debitor obligatꝰ ut i pre
dictis uerbꝫ et l. i. m pn̄. ff. de act. empt.
et l. i. C. de sen. q̄ pro eo qd̄ mt̄ est ner po
terit assumi creditor qd̄ istud mteresse
sit vsura p illud t illo nos cāi sꝝ. quia
ibi loquitur q̄n mtuo gtūr fiunt ita gn̄
tas ex cōuentione ptū loco pene moꝛo
si apposita et sic petit hoīs quentione l.
tā ff. si t. pe. hic q̄n petitur legis pu
sione tm̄ cāi nulla q̄ntitas fiūt detimā
ta p ptes ad que fiunt nō. p doc. i. l.
cāi allegns C. de vsur. et l. curabit C. de
ac empt. Quid ꝙ si misso creditoꝛe
in possionē huꝫ domus loco pignoꝛis
uendāt inde debitor et pecuniam deteriora
tam in forma ul' suba offeꝛant creditoꝛi
an liberabitur pignꝰ uidetur ꝙ nō ut
l. eleganter ff. qui reprobos de pign. actꝫ
et l. paulꝰ ff. de solu. et ibi p bar. dꝫ
uiter quia pecunia p istos principes sepe
mutatur in deteriꝰ Sciendū ē tolligendo
dicta bar. in l. paulꝰ et glo. in c. olim
ex̄. de reñ. et Io. an. in c. gēto ex̄. de usu
uris? q mutatio pecūie pot̄ gtingere
dupliciter uno mō si pecunia mutetur q.
ad bontatē mtuisentiū respectu mēe 2o mo
quo ad valoꝛem eiꝰ mia nō mutata de
primo mō mutuādi patet ex.m si pecunia
que nūc fit ē magis ꝛre gtamiata q̄
hactenus cē gsueuit quo caū distinguit
Aut de pecunia antiqua ꝛepitur nec eiꝰ
curꝫ ē ꝛe probatꝰ et tr̄ de illa sola fien
da t. solo aut mchil de antiqua v̄pit̄
ul' curꝫ eiꝰ si qua v̄pitur ē v̄pbatus
et tr̄ solui debet estimatio hīta rōne
deteriorntioms ut nō. in dr̄o. ff. qui rr
pbos et dr̄o c. cū olim C. de 2o patet
ex.m si floꝛ. ualebit lib̄ mꝫ. et nr̄ ualet
mꝫ. ul' si tpe solꝫ ualebat flip2. xxiiij. et
nūc ualet xxvnj quo caū sic distīguit
Aut debitor fiunt in moꝛa soluendi et tr̄
deteꝛioratio contingens ptinet ad debi
toꝛem ar. in l. vnuꝫ et qd̄ tr. ff. si t.
pe. Aut nō fiunt in moꝛa et tr̄ ptinet
ad creditoꝛem ut dictis uerbꝫ et hec
credunt qn̄ ipe debitor vult solueꝛe
pecuniam in eadem forma ut puto floꝛ
et floꝛeno ubi at̄ debitū cēt gtractum
in pecunia aurea et ipe uelit solueꝛe
in argentea g.m pn̄tem curꝛsum ul'
cōtinā tr̄ cōsideꝛari debet an ex hu
iusmoi solone debeat seu estimatur de
teꝛioꝛ conditio creditoꝛis tr̄ nō ē de
bitoꝛ audiendꝫ aut eiꝰ gdito effiat̄

melioꝛ ul' saltē nō deteꝛioꝛ et tr̄ ē au
diendꝫ insi forte cēt spāliter gūetus
q̄ m alia pecunia q̄ aurea nō posset fieꝛi
solō qd̄ i dubio uideꝛtur actum m tā
mutui et depositi ut m l. tui quid et l.
ij. ff. si t. pe. l. fi. C. de po. cāi sꝝ. Et p
dicta q̄bantur m dr̄o. ff. qui rr. q̄bos et
m dr̄ā. l. paulꝰ Cꝫ in pdicta qro cre
aliquis m pecunia argentea mutuo rō
tessit floꝛ. ē ad rōem libr̄ mꝫ. q̄ floꝛ.
q̄ut tūc erant rōis nunꝫ nunqꝫ floꝛ
Contigit m pressu tpis q̄ aurꝰ ē ua
loꝛ floꝛ. ad libr̄. vꝫ. debitoꝛ aut vult
debitū solueꝛe m pecunia aurea ad ra
tionē libr̄. vꝫ. pro singulo floꝛ. dicit
creditoꝛ ego nolo recipeꝛe quia cōdō
mea efficeꝛetur deteꝛioꝛ Querit̄ an ip
se debitoꝛ sit audiendꝫ dic q̄ si ē pit̄
de pecunia mutuo data cuꝫ curꝫ nō sit
ē probatꝰ debet fieꝛi solō et restitutio i
illa sp̄ies cursum et ualoꝛem qui erat
tpe contūctꝰ Si uō sit ē pbata ul' nō ē
pertur tr̄ debitoꝛ fiunt i moꝛa et nō
debet audiꝛi aut nō fiunt i moꝛa et tr̄
ē audiendꝫ p dictū. l. quod te Sꝫ quod
si mutuū sit gtractu hoc mō cōtingit
ul' mutuo tibi libr̄ C in istis floꝛ. aur.
postea cōtingit q̄ ualoꝛ floꝛ. aur. aug
tur ul' minuitur Querit̄ an debitoꝛ li
ceat solueꝛe floꝛ. aureos milla extīati
one que nūc ē An uō sit fienda milla
estimatione que curꝛebat tpe gtractꝰ
Solō dicit bar. in dr̄ā. l. paulꝰ q̄ fieri pt̄
solō et debet m ea q̄ nē ē. quia debitoꝛ
vꝫ aptrasse illos floꝛ. aureos milla
sūma sicꝫ omīe gmodū et ingmodū i illa
pecunia sit appōita gtingens ptinet
ad ipm debitoꝛem ar. in l. si stipulatꝰ
x. in mille ff. de ō. ob. quātū. l. ēti con
ditiō. ff. si. si t. pe. vltrō adūte q̄ olim
pecunia creꝺebatur de pub.co et eiꝰ ualoꝛ
debebat cē tūti in pecunia sicut m mas
sa ut nō. in l. v ff. de gthen. empti ho
die detrahitur expen̄ tadeñ. et ideo nō ē
tanti ualoꝛ et qm. ex mala pecunia
ires pub.m leditur ideo nō ualet ultra.m
qd̄ fieret de ea obsuanda p̄stitūtū ut
m dr̄o c. qnto ext̄. de usur. iuran.

Simul cum fruc tibus.

Queꝛo m dubiū an
creditoꝛ possit ita vē
dicare fructꝰ rei ypothecate sicut rem
ipam ubi distinguendū ut nō. Cy. i. l.
n. C. m qui cau. pi. ta. gtha. Aut fruc
tꝰ percipiuntur pendente iuditio sup
ypothecaria aut sunt percepti an ipm
iuditiū p. o. tasu tradunt fructꝰ pēn.
m obligatione et ueniunt officio
iudic. m tō dep̄nat ut l. fundꝫ ss. it̄

dictū ff. de pigno. ///2°. cāū subdistīgue
aut ꝓpiuntur re remanente adhuc
obligata m dmō debitoris Aut dmō mu
tato ꝓmo cāū Aut ꝓpiuntur a debi
tore aut ab alio & si a debitore cadunt
m obligōe et p actī ypothecariā pe
possūt sil' cū ir pūcipali ut dcā. l. ꝯ. c.
m qui ca. pīta. ḡha. sicut petit ꝑtus
cdito penes debitorē ut. l. i. c. de pa.
pigno. et ff. de pigt. act. l. si cōuenerit
ſ. penlti. Si aut ab alio ꝓpiunt tūc
si quidem ille erat bone fidei possor.
Aut fructꝰ extant et cadunt m oblī
gatōe Aut sūt gsūpti et tr aut bona
fide et tūc nō peti pōt. aut mala fide
et tr sic et idem multo fortiꝰ si extarent
ut hec ꝓbantur m. l. v. ſ. cū ꝑdiū ff.
de pigno et. l. si fundꝰ. ſ. interdum
ff. de pigno ///2°. cāū pūcipali cū ꝓpiunt
mutato dmō debitoris tr subdistīguit
Aut fuerūt semīati p debitorem et sic
fuerunt m eig dmō et tūc aut extant
et cadūt i ob.ē Aut ſt gsūpti et tūc
nō: ut dcō ſſ. tū ꝑdiū & dcā. l. paulus
ſſ. si manupia ff. de pigno. Aut fuerit
p aliū semīati et sic nō fuerūt i dmo
debitoris et tr sicut ꝓpiuꝰ vatre nō ca
dit i ob.ē sic nec hugī fructꝰ ar. dcō. l.
si gnuerint ſ. penlti. et d. l. pauly ſſ.
Quid dicēs m fructibꝰ ꝓpiendis a
creditore vbi ḡiā si fuerit positꝰ i pos
sessione rei obligate aut tenebitur
laborari fatere agrū ul' vinea dic ꝙ
sic ut nō m. l. v. c. de ꝓ. pig. et l. ꝯ. c
de pig. actī. qd' si nō fecerit sibi īputa
bitur Est gr' consultꝰ creditori ꝙ fa
ciat sibi dari rem insolutum ut nō
m. l. a duo. pio ſ. si pignora ff. de re
ſſ. iudi. et si fuerint sibi cuncta po
terit agere de cunctione contē debitorē
ut. l. ex scriptis. ſ. latinꝰ ff. de exce
rei iudi. et l. elegantē m pūc. de pigꝰ
actī. et ſ. dictam m tr. ꝙrimo seqt
forma ꝓpōsionis libelli m actione y
pothecaria

Coram vob
ſſtō. dnō vicario tr
cōpct et se pūtat
ſi. tū et ocasiōe cu
iusdam assīti libelli
īuditio ut di. gra eū ꝑducti p sy.
assīti ꝓcuīrem Ray. effectualit ut dī.

gtūti tr ad quē relatio habeatur dicēs
et exipiendo ꝓponens ꝑfatꝰ si. ſtīm assī
tū libellum et oīa et ſingula m eo ꝙcōta
fuisse et eē nullū et nulla ac nullīg va
loris et momenti causis maxīe et īmo
mbus ſ. ſcīpti et alys suis loco et tpe ꝓpo
nendis et allegandis / ꝑmo quia ꝑdictꝰ
et oblatꝰ p ꝑsonā nō hītem sufficiens
mandatum ꝑ nec etiā hītez ꝑsonā ha
bilem standi m iuditio tūi qz ipe sy. ē
i pīa ꝑte constitutꝰ tūi qz ē īmor. ꝙ
ānoꝝ ſti salus pmissis dato sine ꝑiu
dicio ꝙ constaret de mandato dicti ꝓ
mandatū fuisse et eē reuocatum ſti &
quia ipe assīs libellꝰ ē vagus obscurus
incertꝰ dubiꝰ ḡiālis petrans m mā &
i forma nullaꝰ ꝙ tam attendi sufficien
tem m se cōtinens alysqz de causis mul
tiplicat vitiosꝰ ꝓpt ꝙ nullum de iure me
retur hīre effectum ꝑ fuit et ē p vos pe
mtꝰ reuocandꝰ et dentibꝰ laceranda si
tū pmissꝰ nō obstañ. que reuera obstant
ꝑdictꝰ si. uit aliquo ccī astrictꝰ eidem
assīto libello rndere et nō aliter nec alio
mō et sub ꝓtestatione ꝙ salue et illesuate
sint sibi omnes ꝑdicte ac mīa scripte
exceptī. et defensiones et ꝙcūqz alie tas
dilatorie et dilatorie ꝙ ꝑhemptorie
et a nonnale dicit et rndet narrata ꝑ
ut in eo petuntur nō fuisse nec ēe ꝙcta
et petita ut in eo petuntur nō fuisse
facienda nec fieri debere opponens et ob
iciens ḡ ipsum ſy. dicto nōie et oīa
et singula m ipo assīto libello cōtenta
exceptionē exactionis ut prīg quem
admodū debitor principalis ꝙ possor nec
nō et exceptiones ꝑscīpti et renūciatio
nis pignoris et iuris dcō kay. nō ꝓpe
tri. m dicta domo Et amplīg opponit
exceptionē dōli mali tā ḡnalem ꝙ spe
cialem kursum salus pmissis dicit ad
fi. ꝙ de dicto assīto debito fuit et ē mite
ḡre satisfactū et sīm plena solutio dicto
kay. opponens contra eū exceptionē solō
nis Et amplius m ḡtū de ipā solōe nō
constaret et etiā m ḡtū ꝑdicta nō ob
starent que reuera obstant offert se pa
ratum m ḡtū constituere ipm kay. ee
vez creditorē de dicta ḡtitate eidē sa
tisfacere de debito memorato ipo tame
kay. eidem sy. credente et in eū transfe
rente oīa iura sua et quasīqz actiones
reales et ꝑsonales petens ac irqrē
salus pmissis idem fi. se absolui ul'
ab obꝑuatione iuditi ul' ab oībus et
singulis in ipo assīto libello cōtentis
pro ut iura et usitate videbit cōuen
re et ipsiꝰ sy. ꝓcuratorem ꝑdictū seu
dictum kay. in expens. legitime cō
dampnari Salus eidem sy. reteris

sus defensionibus et exceptionibus de
quibus protestatur

Quam vob
debes scire q̄ coram
eodem iudice ē q̄
ponenda defensio
coram quo q̄posita
ē petitio et offensio ne cōtimenta causę
diuidat̄ l. nulli C. de iudic. et l. i. C. qui
vr. ad eundem iudicem eatur

Non habentem sufficiens mandatum

Audite q̄ iregule in causis agendis
suffitit hīc ḡnāle mandatū ut nō. ī. l.
i. ff. man. de q̄uīl. et l. si remunerali ff.
man. et ex. de q̄uīl. petitio et c.
ad agend̄ co. tē. li. vi. fallit in ēt cā
bus in quib9 requiritur spāle mādatū
quos enūat ḡlo. in l. illud ff. de mino.
nō ad plenū p̄mng ē ī cā ī integr̄ restit
ut dicta l. illud et l. i. C. etiā p q̄uīl.
cā ī integr. res. 2us in ēt dicto de liberis
exhiben̄ l. pōpo9 ff. de q̄uīl. //3us ī lit
teris apostolicis ī petrandis ut in c. nō
nulli ex. de rescript. //4ta in ḡhendo nūm.
ut in c. fi. ex. de q̄uīl. //5to vi. //6ta in
trahendis sponsalib9 ut in c. uenies
ex. qui cli. ill. uo. //7ma in q̄missio fien
do ut ex. de arbi. c. p tuas //8va ī absolu
tione ab excōicatione petenda ut ex.
de sen. excō. c. qđ de hys //9us in p̄stitu
one iuramenti calūpnie ut ex. de iu. ca.
c. fi. li. vi. //10ma in tūsactione p̄tō de nō
petend̄. ac veritat̄ iuramento ut dē. c.
qui ad agend̄. in fi. et spe. in tō. de q̄uīl.
§. i. insi cēt q̄uīl. cū libā. Et in ētis alijs
casibus quos ponit ḡlo. in dē. c. qui ad
agend̄. et spe. in dē. §. i. v. Ita oportēt
Et sine mandato ḡnāli ul. spāli ēgli. ul
lus auditur nec admittitur ad agend̄
noīe alieno. fallit in ētis psonis q̄ dīc̄t
quittionē sanctimōn. ul. affinitat̄ admit
tuntur sine mandato agendo noīe alie
no nō tñ tēnent mandatum l. §. et hec cā
sibus in quibus sufficit ḡnāle mandatū
nō at̄ in alijs in quib9 spāle requiritur ut
determinat glo. in l. exigend̄. C. de q̄uīl.
Et tenentur tales psone que sine manda
to audiūtur tam de rato ē de defendendo

alias repelluntur ut l. pōpo9 ī fi. et
ibi nō. ff. de q̄uīl. Et nō. in l. finū q̄ in
§. fi. ait p̄tor cū. l. sequen. et l. §. et hic
§. fi. cū. l. se cū hy. ff. de q̄uīl. et c. de sa
tisdā. l. i. §. sinautem q̄uīl. at̄ ul. defen
sor ex pacto tenetur satisdare de iudic.
sisti et de iudicato soluendo sub obōne
bonor̄ suor̄ pot̄ tñ dñs cē fidemissor. su
us ut fit mīstris q̄uīl. et nō. mīstr. de
satisd. §. simāt q̄ q̄uīrem et §. fi. x. ali
quis et p ex. ī dicta l. i. C. de satisdan.
Habes ergo ex p̄missis q̄ q̄uīl. ḡnālis
nō pt̄ tñsigere silit̄ nec ḡ p̄missit fac̄e
sine spāli mandato ut in c. p tuas ex.t̄
de arbi. Quid at̄ si sit q̄uīl. ḡnerālis
ad oēs causas et lites tū cta de rato ha
bendo q̄tūq̄ p eū gestū fuerit An tē pot
erit q̄ p̄mittere ul. tñsigere breuit dic̄t
q̄ non licz aliqu tenet̄ ut dēmāt glo. ī
dō c. p tuas et in c. ḡtingit ex. de tūs
et in c. cū dilect9 ex. de ēligios. do. Et
eodem mō tñsigere ul. q̄p̄mittere non
poterit si in q̄uīratorio fit mēta talis
rois et visitata cta dans et ḡtendens dō
sus q̄uīl. in p̄missis liberam et ḡnālez
admīstrationē quia talis cta solum
restringit et refertur ad instantiā
cāe nō autē merita negōe sicq̄ de so
la instantia de qua p̄sumit baylia potit
q̄uīl. tñsigere et q̄p̄mittere ut dēmat
bal. in l. qui rome §. calimachus ff. de
x̄. ob. et nō. in l. q̄uīl. cui libera. Sed
quid dices si aliquis agit q̄uīrio noie
alt̄ius et adūsarius negat ipm̄ hīc man
datum nec ē de psonis que sine mā
dato admittuntur An repellet̄ nisi p
ducat mīstrum q̄uīl. distinguitur Aut
certū ē ipm̄ non hīc mandatū et repel
litur Aut ēt̄ū ē ipm̄ hīc mandatū et
tūc admittitur Aut ē dubiū et tūc si
satisdat de rato hūdi admittitur alias
nō repellitur ut l. i. et ibi nō. C. de q̄uīl.
fit aut̄ dubiū §m̄ ḡlo. ibi p negocem
ul melius §m̄ doc. p semplenaz p̄ba
tionem ar. in c. īsinuatione ex. de q̄uīl.
vlt̄ q̄ritur si constet p mīstrum de man
dato an de ea sit fienda copia adūsa
rio p notariū tāc in forma actor̄ ul
tradi debeat ipm̄ mīstrum dicūt q̄daz
q̄ sufficit tradi p copiam rois ē pnr
tim defenditur ea rōne quia uditui
nō debet cē elusoriū ut l. si p̄tor ff.
de iudic. q̄ facile eueniret si negare
tur illum ee q̄uīrem et q̄bari non
posset p publicū mīstrum ar. ni. l. cuz
nō iusto ff. de tollu. dote. cū sy. Ita nō
debet quis cē deteriōris conditionis
q̄ si cius adūsarius p̄sonalit̄ q̄perez
esset aut̄ magis grauat9 si audiat
tur iste q̄dutens mīstrum q̄ nō possit

haberi nisi p copiã que de facili pdi pos
sit et cui nõ illa apud omes fides pstat
q sit originali ut in auth si quis i al
quo et hãt ptem tenet bar· in l· in ff·
defendi ff· ex· qui tau· impo· tu· dcm at
in mstrõ sindicatu vniũsitatis nã tuũ
suffitit dari p ex̃m expeñ· recipieñ· q
vniũsitas nõ pt̃ qpere p se ipã et sic
p hoc nõ fit detrior gditio ad ũsarii ex
tõpatione sindici ut habet̃ in l· i· et ij
qd cuiusq vniũs·

In patria potestate

Ista causa nõ suffitit ad repellendum
p̃ ab offitio pcũris l· filig ff· ipe de pcur

Minor· xxv· annis

het tã repellit a pcuratione ut l·
minor xxv· an· ni pũ ff· de pcur et
c· qui generaliter ex̃ eo·

Mandatum esse re uocatum

Ad hoc cu
den ẽ sciend
q pcuũ pot̃ p diuũz aũ litẽ gt̃· libẽ
reuocari ut· l· aũ litem cũ· l· se ff· de
pcur et i c· ij· ex̃· de pcur lo vio post
aut litẽ gt̃ nõ pot nisi causa iustã
cognãta et approbata p iudicem ut· l· pũ
litem et l· nisi dns ff· hoc aut̃ cognĩ
to ff· de pcur· inter quas causas ãmãda
tur illa qũ dns vult p se ipm tam
agere ul defendere quo tau approbãdo
ipe p se in iudicio simpliciter sine
alia ptestatione uidetur tacite pcu
ratorũ reuocare ut c· si q̃ ex̃· de
pcur· lo vio et p glo· in l· qui mutu
am ff· mandati et qpt hoc qn
dns qpet p se i iudicio nec vult suũ
pcuãrem reuocare solet ptestari q qpet
extra reuocationẽ suu pcuũ Ampli
etiã fiuntur offitu pcuũ p mortez
constituenti re exitante integra ut
l· fi· defuncto ff· de pcur· et l· mandã
tum c· man et dño ff· si aduc· In p̃
lato aut defuncto etiã re nõ integ
fiuntur offituũ suu pcuãris ut i
cle· fi· ex̃· de pcur· Sed fiuntur per
lapsu dieĩ ut tpis vsq ad quẽ con
stituto ẽ pot etiã pcuũ cõstitui ex
die et ad diem ut· l· in· ff· de pcur
nõ Unde extra pdicta an eo tau quo
dns vult reuocare eig pcuãz fit ne
cessaria certioratio eig ac pius adi
se et iudicio de quo plene p dor· in l·
v C de satisdat et p glo· in c· man
dato ex̃· de pcur· et cy· in l· man
datũ c· man distingue fm dor· aut
ẽ pcuũ Aut ẽ pcuũ ad iudicia aut ad
negotia pmo casu Aut fit reuocatio
aũ lit· gt̃· et tũ sufficit ẽtiorario sm
ipi pcuũ ut· l· aũ litez ff· de pcur Aut
fit pũ lit· gt̃· et tũ requiritur ẽtiorato
tam pcuris q adũsarii ut dñ e· man to
2o tau pñ li· qũ ẽ pcuũ ad negotia sub
distingue fm an de pi· Aut ĩrr· de no
tiia et ẽtioratione fienda ei qui ãbere
vult cũ pcuũ Aut de ẽtioratione fienda
ipi pcuũ Pio tau aut ille qui habuit
mandatum negotiandi ẽ iustor ul
tastaldo seu alio deputato ẽte negotia
tiom ul· nitantie et tũ sufficit p̃ dcta
ma ul· alũ publice tale mandatũ re
uocari nec ẽ necẽ spãlis ẽtioratio alci
psone ut nõ· in· l· si pupillo ff· i· ff· de
insti Aut ẽ simplex pcuũ et tũ aut tũ
tatur de dnõ obligando aut de alio ab ipo
dnõ liberando Pio tau aut mandatũ
ẽ directũ ad ẽtam psonã et tũ ipius
psone ẽ in reuocatione nãa ẽtiorio
ut ff· qd iussu· l· i· Quero vbi gra si
constitutu pcuãrem ad emendũ equũ
a titio Aut mandatũ ẽ directũ ad ali
quã ẽtã psonã vbi gra qua cõstitu
simpr ad emendũ vnũ equũ et tũ nõ ẽ
nãa ẽtioratio alterius altery psone
ꝑ sufficit ẽtioratio pcuris solig tũ ff·
mẽtitudinẽ psonaꝝ tũ ppr culpã eius
qui contraxit qui debebat cẽ diligens
et bñ scrutari an mandatũ cẽt vnoĩ
tum· in· l· qui cũ alio ff· de regl iuris
nec pt̃ culpa assĩbi dnõ q̃ ignoran
uit et ignorare potuit cũ quo pcuãr
cõtraheret· in· ff· loca· l· si domũ Si
diceret aliquis nõne ille qui cõtrahit
uisti credẽ tam habuit p ille cẽt p
curator ostenso sibi mstrõ pcuãre et ap
firmante se pcuãrem cẽ q̃ alio nõ ap
parente in igtiarũ p̃sumptio ẽ p sit
adhuc pcuũ nisi p iudicia aliqua ap
pareat p sit reuocatu· in· cor· q hñt
in c· ex misinuatione ex̃· de pcuũ vñ
quidam dicunt p ille qui contrahit cũ
tali pcuãre debet cẽ in hoc diligens ab
eo inuestigare et scire etiam p eius
sacrm si ẽ reuocatu ul nõ p dictũ· l· q
cũ alio et ubi inuit se nõ esse reuocatũ
credere habet ille alts nõ ĝn alio aut
tau cũ agitur de alio liberando dicend
ẽ p sit nãa ẽtioratio eig qui soluit
vbi gra cõstitu pcuãrem ad recipiend
solutionẽ a debitoribꝫ meis et vnus
soluit pcuãri meo iam reuocato igno
ranter recte reuocatur nec de reuoca
tione sibi licuerit ut pbatur in· l· eig
qui in pũtia ꝑ si quis uõ ff· si ĩtiũ
peta Demo ad 2m pncipalem tau
quo q̃ritur An sit nãa ẽtioratio ipi
pcuãris quo tau distingue Aut man
datum respicit utilitatẽ pncipalem

dñi mandatis et tuc nō ē ntē q̄ reuocatio ꝓueniat m notitiā ꝑtis ut si cō
situo ꝑtem ad adeundum hereditatē
ul' interdictū m possionē ut l. si quis
michi bona ff. penlt ff de ac. hē Aut
respint ꝑncipaliter dapnū et mgmodū
ipius dñi et tēpꝰ quo ad effectū impe
diende lubitati m lubitati ꝑsona ntē ē
q̄ reuocatio deuenerit m notitiā ꝑtis
quo at ad effectum obligationis in pa
dñi introducti nō requirit ut dr̄o ff.
quos nō hz si agatur de p̄iudicio gene
rando ipi ꝑti cr reuocatione mandi
tē semp ē ntīa eig reuocatio ut ff q̄
sotō l. ꝑ et sotg et ff mandati l. si ma
dasset vbi aut agit de bñficio altig cr reuocatione mandati ipediendo tē nō ē
ntīa ētioratio ꝑtis ut l si p̄ ff de
ma vndic Alq ut pe. ut refert Cy
m d. l mandati sic distinguitur Aut
q̄ritur de ētioratione fienda ꝑtī Aut
de fienda ꝑti Aut q̄ritur de effectu ēuo
cationis quo ad impediendi obligatiōez
Int ꝑtem et dmuz Aut nōdū erat
obligatio nata ꝑ erat ꝓdutenda et tr
si ētioratio intricinat impediat eam
nasci et in cē ꝓduci ut habetur in l. it
tauas ff mandati et instr. mandati
§. item si adhuc Aliq̄n q̄ritur de effectu
ētioratiois quo ad impediendū ne
gotium p cum cū alio explicandū et
hic tenidera. Aut. n. istre ꝑtī ītuc
nt simpr ut nudꝰ nūtiꝰ Aut intricet
ut uerꝰ ꝑtī p̄mo cāu sufficit soluz
dñi p̄ma et reuocatio nr̄ ē ntīa ēuo
catio sic debet intelligi dicta. l. si p̄. ff.
de ma. vndic et l. si pemtuerit ff de
repu et dicta l. si quis mi bona ff. penlt
2o cāu tr aut de subā actg explicanda ē
voluntas ut in tūslatione dñi sue rei ut
id q̄d nrm ff de regt iur. et tr sufficit
ut reuocatio nec ē ntīa reuocatio
sic debet intelligi dictg ff. quis uero
et l. ꝑ. ff. si quis ff. de donati Cfallit
fauore libertatis ne impediat ubi
ētioratio exigitur ut dicta. l cū quis
ff. i. et l. qui hoiem ff. si tutuī ff. de so
luti Si aut voluntas dñi nō ē de actu
subā ut in venditione quā nō dns et
quilibet facere poti ut l. item aliena
ff. de ptrahen empt tr ē ntīa ētioni
tis ut l. si mandassem ff mandati In
alio ꝑncipali cāu dum q̄ritur de tertio
ratione fienda ꝑti An sufficiat si fuit
facta ꝑtī distingue Aut ps illa e
rit actum illi explicatum cū ꝑtī ip
sig tūc gtemploe vbi gra iudicis ut
si dns tūc ꝓponat aliq negationem ge
neralē et tr requiritur ētioratio ad ipsa
ipm ut dicta. l si q̄rentem ff. fi. ff. de q̄rē

et l. i. C. de satisdan et l. ꝑ et si
pupilli ff. pala ff. de mstito Alq aut
ut refert Cy. aut dicit ut s. dixi ꝑ q̄
dixi tenenda sunt de reuocatione aut
mandati poterit ꝓbari ꝑ mstrm ul'
vnū testem cū iuramento ut dicto c. ex
m simulatione de ꝓbis. et nō ꝑ glo. t
c. m pnīa ex eo. tit.

Dicitans in materia et forma

Et hec omnia declara ut s. dixi circa responsionem primi libelli

Exceptionem ex cussionis

Pro hiis euidentia promitto q̄ hec exceptio debet opōi
in ītio litis et opposita habet pressiī
impedire hz aliqui dicant etiā post
litem ꝓtestā posse ꝓponi ut hec notāt
p glo. et doc. in dicta aut hoc si debi
tor. ff. ꝑ neq in aut de fideiuss et de
ipius exceptionis natura pleniꝰ nō
p glo. et bar. in l. ni. ff. de except. et p
Cy. et doc. in l. exceptionē C. de ꝓba
et p spc. in tit. de except. vnde ipsa
exceptione ꝓpōita statim sūt ligate
manus iudicis ne possit in pncipa
li tā ꝓcedere donec sup ea fuit tocius
tum et densum ut l. fi. C. de except.
et l. i. et ꝫ C de or. iudi. p qd ꝛgitur
qd interim pendente huiusmoi tor
mentione nullū tps mstante tāuc pn
cipalis currat iudicium nec ꝓtinꝰ ar. nō.
p Cy. in l. fi. in fi. C. de fide. mstru.
Deinde q̄ritur quid sit excussio vbi
fiēdum sit Ja. de are. q̄ ē quedā di
ligens et districtissima inquisitio at
q̄ detectio bonoꝝ et reꝝ pncipalis de
bitoris ftā p iudicem usq ad penz
et sacramentum ut ꝓbatur in l. i. in fi.
C. de dom. lio. x. et ff. de hys q̄ ī fraudē
edi. l. fi. ff. fi. Itē q̄ritur quibꝰ tūc
sit fienda excussio dic q̄ in pluribꝰ ca
spāliter dnīare ꝓtuit cōe ꝑ suffi
at allegare leges Et quidem fienda ē
excussio q̄n creditor agit ypothecaria
contra ex̄ei possessorem rei obligate
ut habet in aut hoc si debitor C de
pignō Et eodem mō si agatur cōtra fi
deiussorem aliq̄ artīi sit contra pncī
palem ut in aut pīte C de fideiuss
et in cor. vñ sumitur nisi renūtiasset huic bñficio excussionis ut fit cō
tra in istis et ī dictum Jemq̄ di
rendo excussionem locū forte in tūbꝰ q
hys legibus cōprehenduntur ut l. in
i fi. C. de que. fi. dbi lio. x. et ī dicta
l. i. C. de dom. et l. ꝑ. C. quo quis or-

gue et C. de ac. et ob. auct nouo ſure
et. C. qñ fis ul' ꝓua l. plt. et C. de reuo-
hys q̃ m fraud. etc l. v. C. de ma. gue l.
adhuſ ff. de admr tu. l. my. ſ. ner patet
et eo n°. l. lutig. ſ. cũ teſto ſ̃m. premã
lecturam et ff. de ma. gue. l. v. ſ. ſiit
ff. de v. ob. l. dtẽ m fi. ff. ſi c. pe. l. fi ff.
de unꝛ fiſ. l. mosthis. Cdñ aut ſit hꝰ
extuſſio fienda rte tuc cũ dubiũ cet
aut oiõ rtũ pñcipalem debitorem tẽ
ſoluendo vbi at rtum ul' notoriũ cet
eũ nõ cẽ ſoluendo ner ydoneũ tũ
ſ̃m. Ja. de ave. nõ ẽ extuſſio nitia per
dictã. l. dtem m fi. qđ laudat bar.
et hant opy. ctã ſequitur. Ja. de bel.
m auct. de fideiuſſor. circa fi. ad qđ
etiã facit dtã l. fi. ff. ſi c. pe. et. l.
emptorẽ. ſ. i. ff. de ac. empt. debet tm
pbari ſic notoriũ ul' rtũ cẽ qđ quidẽ
fiet p teſtes ul' p libꝝ rois m quo ſ.
eius bona deſcripta ſ̃m bar. ut p eum
nõ. m dicta. l. dtem. Jt ceſſat extuſ
ſio qñ debitor ẽ abſens ita q̃ no pt
gueniri ut m auct. de fideiuſſ. ſ. i.
et C. de pigno auct. hoc ita et C. de
fideiuſſ. auct. pñte ul' mutauit con
ditionem ſtatꝰ et ꝑſone ſic q̃ nõ pt
habilit gueniri ut q̃ effectꝰ ẽ magꝰ
dñs ul' tyrãnꝰ ul' alius potens et
morã thens m forti caſtro ſ̃m bar.
ubi ſ. et q̃ nõ p glo. m. l. ɳ. ī pñ. ff
qui ſatisdat. cogi. Jt ceſſat extuſſio
ſi creditor agit contra debitorem deb
toris ſui qđ fateri pot. p. l. nome
C. q̃ res pigꝛ ob. po. ut dtmat Cyr
dtã. l. nomen. et Ja. but. m dicta
auct. hoc ſi debitor et huiꝰ ẽ ratio
ſ̃m cos q̃ extuſſio loꝝ habet qñ p
exneũ res obligata poſſidetur ſed
ipm nomẽ debitoris poſſidetur p
ipm pñcipalem debitorẽ q̃ ī eo cẽ
fidet actio et obligatio qua reſtim
gitur ipm nomen merito merito
gꝰ ceſſat extuſſio. Jt ceſſat extuſ
ſio ſi debitor ut ſit fiter m mſtꝝ
cõſtituat ſe poſſidere bona ſua noĩe
creditoris et ſic m creditorem rei
obligate tranſfert poſſeſſio ut. l. i.
ſ. p fiuũ corporaliter et. l. qui pigꝛ
nori ff. de acqui po. et nõ. p glo. et
doc. m. l. tũ notiſſim. ſ. ſ̃ tũ illud
C. de ꝑſcrip. xxx. an. hoc tãũ ſi talẽ
rem debitor alienet m exneũ potit
creditor poſſionẽ ipius rei tuenda
re p conditionẽ ex. l. ſi. C. de arq. po.
nẽr erit loꝝ ꝓcedendo p hanc viã
alienu extuſſionem que loꝝ habet ſi
ter ꝑtaret actio ypothecaria ut de
terminat bar. m. l. creditores m 2ª
q. C. de pigꝛ. et poſt eũ bal. ī. l. ſi hꝛes
c de reuo hys q̃ m fraud cre. et hug dicẽ
nõ t. quia actio ypothecaria aduocat poſ
ſeſſionẽ debitoris ſ̃ gdito ex dtã l. ſi. aduo
cat poſſionem ꝓpiaz ipiꝰ creditoris bñ
equitas illa que cauſat extuſſionẽ m ꝑſo
na exneꝛ poſſoris quo ad poſſionẽ debi
toris ceſſat m ea que reſpicit poſſionẽ
ipius creditoris. Eſt gꝰ optimũ cõſiliũ
ad euitandã extuſſionem m temptnr re
medium dicte. l. ſi. Jtẽ ceſſat extuſſio
ſi debitor bonis ceſſerit ita q̃ cõuenirꝰ nõ
pot ut. l. i. et ɳ. ff. et C. de ceſſ. bo. ſ̃m q̃
detmat Cyr. m dtã auct. hoc ſi debitor
Hic tñ miſurgit dubiũ poſito q̃ ſ̃t ab
ſentiam ꝑſone ul' ceſſionem bonoꝝ ſit
ꝑſona extuſſa an bona coꝝ ſint exeñdẽ
da cũ ſit poſſibile eos bona reliquiſſe va
tantia dic breuiter q̃ ſic ſ̃m Ja. but ut
p eũ nõt. m dtã auct. hoc ſi debitor ar.
m. l. pñti. ſ. cũ aut et ſ. ſicubi C. de
hys qui ad exh. gſu. Et dabitur curator
bonis ipis vacantibꝰ qui ſuſcipiet ac
tiones tam reales q̃ ꝑſonales ſ̃m Ja. de
belu. m. l. ɳ. de bonis va. et. l. i. et ɳ. de
cura. bo. dan. et nõ m ſ. ſ̃ neq̃ ī aut. de
fideiuſſ. Dicetdet autem et fieri debz
hec extuſſio rẽtulariꝰ ſiue agat ex ypo
thca exꝑſſa ſiue tacita ut nõ. m dtos ſ.
ſ̃ neq̃ et m. l. mothis de unꝛ fi. Et poſ
ſit fieri hec extuſſio etiã añ libelli oblati
m ypothecaria et poſt uidit pendente
ſ̃m Ja. de act. ar. m. l. ſi rem. ſ. fi. ff. de
pigꝛ act. Et ſi forte nõ fuiſſ ſtã m cã
pñcipali potuit fieri m cã appis ut nõ
m. l. i. ff. ml no. app. pen. et m c. non
ſolũ ex. de app. li°. vi°. verũptñ ſi ſña fu
erit lata nõ ꝓcedente diſcuſſione non
vitiabitur p hoc ſña ſ̃ poterit appella
ri ar. m. l. i. C. de app. ſ̃m doc. Nũc at
q̃ritur de forma extuſſionis et m quo
loco ſit fienda Circa qđ aduiteñ ẽ ſi qñt
vbi et m quo loco fienda ſit vr̃ q̃ ſolũmo
m loco ubi agitur et nõ alibi cũ ſans ab
ſurdũ foret q̃ actor teneatur ĩtrare a
lienã quintiam et extra ꝓpiaz ſeu ulla
m qua ꝑtracty ẽ celebraty ul' ſolo deſti
nata ar. m. l. ſ̃ et her. ſ. nõ ſolũ ff. de
ꝓhib. et. l. ſi cũ dies ſ. ſi arbit. ff. de arbit
Ingruũ vr̃ nam et ſi debitor habeat bo
na m aliena ꝓhiba reputabit ꝑ illa
cẽ ſoluen°. gꝰ de illis ẽ fienda extuſſio
p illũ iudicem m cuꝰ territorio res ſit
ſunt ar. ff. de bo. au. Ju. poſ. l. cũ vng
ſ. i. et C. de iudic. l. ꝓperandũ. ſ. ſiñat
reus et hant ptem vr̃ ſequ. Ja. Aliꝰ
nõ diſtinguunt aut extuſſio fieri pot
m alio loco ſine difficultate et tũc erit
fienda ar. m. l. pñti. ſ. cũ at. C. de lyte
qui ad exh. gſu. Aut fieret cũ difficul
tate et tũ ſecy ar. dñi. ſ. nõ ſolũ. l. ſ. et.

her et ī aut de fide

her et m auct de fideuss ſ. i ¶ q
ritur qua forma ſit ex cuſſio fienda
ſup quo ē aduten ꝙ duplex ē extuſſio
vna ꝑſonax alia bonox ¶ extuſſio ꝑſo
naz eſt p̄mittenda ut pirꝝ guernat
debitov p̄ncipal ꝙ fideuſſor ut ī aut
p̄nte et m corpe vñ ſiuitur C de fide
iuſſoribꝫ miſi fideuſſor renūciaſſet
illi legi poſtea deuenit ad cōcurſū poſ
ſeſſorem itaꝫ ordo talis erit qz debitor
adnotabitur ad uidituū ſi p̄ns ē et ſi
cōfitebitur debitū ul ſi negauerit t
fuerit de debito ꝓbatū gdēpnabit̄ per
uidiē ut nō in aut de fideuſſo ſ. ꝫ
hoc ſi debitor que ſm̄a faciet plenā fi
dem gtra fideuſſorē et ꝙlibet poſſeſſo
rem de ipō debito ut ibi ꝓbat poſtꝑ
fiet ipiꝫ ſm̄e exeturo m bonis ipiꝫ
debitoris ſi aliqua reperiant ut C qui
fiſ ul p̄ua l. ꝫ vbi aut ipe debitor ml
habet m bonis et ſit allegat ſolū ī opi
am ul ē ī cōtumatia talī gparendi tē
nō ē nūa aliqua ſententia ꝑ ſimplia
ter ad bonox mquſitionē ꝓcedi pot
ar C de hys q̄ m fiau ctr l. r ff de magi
ſtꝛis l. r ſ mter et ff de uſur fiſ l. no
thys ¶ idem ꝓ habitur m fideuſſore et
eius bonis ſi cōtumatus ꝙ ꝗubꝫ tūbꝫ
poterit iudex cogere et cōpelleꝛe vtrū
ꝑ tam debitorē ꝙ fideuſſorem ꝑ ꝓꝑiū
iuramentū mamfeſtare et uidere
bona ſua et multare eos ſi fuerit m
hoc cōtumaces ar C de uſur del l. ſeruꝫ
ſ. licentia et C q̄ et q quarta ps debe
l. r ſ m exigen li. x. ff de teſt. bo.
l. p̄ ¶ ſm̄ Ja. ymo et amplius tom
pelleꝛe ad hoc poterit vxorē filios
et cox domeſticos qui p̄nt veriſimiliꝛ
hꝛē notā bona cox ar C de repu l.
ꝫſenſu ſ. ꝫus et adhuc fortiꝫ pote
rit ipe iudex de ipox facultatibꝫ m
formam a victus et ꝓpinquis cox
tam ſup veritate ꝙ ſup forma et
cōi opi inopie ul diuitiax ipox et
ſuffiſit ſi deposuerit fumā et coem
opi cē in loco domicilij ipos fore m
opes et nō ſoluendo ſ̄m Ja. ar l. cū
delamoms ſ. aſinam ff de fur mſtru
et l. r ſ. r ff de flu. ¶ Alio etiā modo
magis cōi et vſitato fit hoc mō vz ꝙ
iudex ipomt vm ul duobꝫ exeutori
bus quos ꝫtutores cōis appellamꝫ q
uadant ad domū et m victima ſolite
habitationis debitoris et diligenter
ubi mquirant ab vxore filiꝫs vicinis
eiꝫ ac domeſticis et hec etiā ꝓclama
pub̄re nūnet ¶ et ſi ē aliqua ꝑſona q̄
nouerit an talis debitor poſſideat ali
qua bona et ubi et m qua ꝑte et que
et qualiter hoc notū facere debet ipis

exeutoribꝫ et deīde referant ipi iudici
qđ ꝗt reperierint ¶ et nō ſ̄m Ja. ꝙ melꝫ
ē gmittere duobꝫ ꝙ vm ſoli p regulaz l cū
nūs ff de teſti liꝫ gſuetudo cōis ſe habe
at vm ſoli gmittere ſicut fit m ceteris
actibꝫ et hinc ꝑ iudicē plena fides adhi
beturꝫ nō p bar m l m illa ſtipula
tione m p̄n ff de ꝛ ob et Ja de arr m
quodā ſuo tractatu ¶ et hec etiā hys legi
bus ꝓbantur videliꝫ p l p̄nti ſ. adi
tientes C de hys qui ad ecc gfiu et ff
man l ſi mandauero tibi et ff de
cuſto re l diuus et C de actu l ca gdem
cū ibi nō ff de re eo l magis puto ſ nō
paſſiꝫ ¶ Hyteriꝫ ꝗritur an m hac extuſ
ſione fienda ſit citandꝫ poſſor rei obli
gate dic ꝙ aut lis ē mota et iudituū pē
det gtra ipm in actione ypotecaria t
ē tūc citandꝫ ſpāliter ꝑ regulā l de uno
quoꝫ ff de re iudi et l nā ita diuus
ff de adop cū ſy. ¶ Aut nullū ē iudituū
mthoatum nec pendet contra eū et tūc
ſuffiſit citatio ghialis ꝙ ꝓtlama qua
citatur ꝙ ſi ē aliqua ꝑſona qui uelit
ſe opponeꝛe gtra talem extuſſionē debe
at cōparere ꝑ talem finimu tūc nā cū
hoc tāu nō fiet hec extuſſio cont̄ ītam
ꝑſonam ſufficiet ꝙ fiat citatio m genere
ar m l ſi co tpic C de rem ſ. pig et ff
ex qui ta ypo na l h añ ſ. i patet g ꝙ
ul ſpāliꝫ citatio ul gnāl ē nūa faciunt
etiam ad p̄miſſa l. ꝫ m fi et dicꝫ ſ ne
paſſim ff de adm tu. ¶ Vz frā hac īqui
ſitione queri ſolet an ſup eo ferenda
ſit ſm̄a vz fiam cē ul nō cē legittime
ipam extuſſionē et ſup hoc Ja bu m
dnā aut p̄ntem dicit ꝙ nō ar l dicit
ſcmg C ad trebel ¶ Vz Ja de arr et cōiter
alij doc tenent gtrariū ut plene nōt Cy
m dnā aut p̄nte et m dnā aut hoc ſi
debitor ar ff de gſi tu l tutores et l nō
tm̄ ſ. ſenatꝫ ff de fideig lib ¶ Quā opp.
et ſequitur Bar m l exiꝫ gtrouſſe ff
de acq po pro qua opp fuit regula l de
qua re ff de iudic ¶ Vz an citabuntur
poſſores exīci rez obligatax ad hanc
ſm̄az audiendam dic ꝙ ſic mō quo ſ.
dixi m ꝓſu ultiꝫ ꝗro et etiā ſequit
bar m dnā l decrem ff de ꝛ ob ꝙ quo
facit glo m l cū miles ſ. i ff ex qui ta
ma et m aut ſi ocs C ſi ut ſe ab hē
ab ¶ Vz an hec ſm̄a erit diffinitiua ul
mterlocutoria diſtinguo Aut ē lata pen
dente iudicio habito ſpeciali cont̄ certū
poſſorem ſup actione ypothecaria
et tūc erit mterlocutoria Aut nul
lo ſpāli iudicio p̄cedente cont̄ ītaz ꝑſo
nam et tūc erit diffinitiua ar m l. qđ
uſſit cū ibi nō ff de reꝛ iudi et l. tre
ditor ſ. ruſſꝫ ff de app ¶ Et ꝗa hoc colli

ligitur decisio an ab ipa sina possit app
ri nā co tāu quo ē diffinitiua potent ap
pellari p regulam .l. et ni maioribus
c de app. vbi uō fuerit mīlo nitoria nēq
ut .l. añ sine tps c quo sen nō reī et
m .l ŋ. c de app. reī. ul nō facit ad pre
dicta .l. creditor ff. uss ff. de app. dem
q̄ritur vsq ad q̄tū temp̄ audiatur op
ponens exceptionē extrinsecum distin
ctue aut p̄ditur in extrinsecum cont
psonā mītam et tr̄ auditur alibi se
opponens j. tm̄ p̄clamationis a iudi
ce p̄fixum ut dicā .l. si tū tpe cū q. c.
de remiss pigno aut p̄ditur alia p
sonā ētam puta gr̄. extrinsecū possessorem
agendo ypothecaria actione et tr̄ ff.m
glo. pot oppoi talis exceptio extrinsecis
vsq ad sniaz ut nō in .l. ŋ. ff. de excep
Sz nūquid extrinsecus fra ad instantiam
vnius creditoris ppsit alijs creditoribus
eiusdem debitoris uī. q. sic ar. m. .l. fi.
c. de bo. au. iu. possi cū sv. i. nōt. Innō
trū facit quia actiones Ciuiles re
gulariter alijs nō ppsunt ut patet in
litt. gtī ut nō. p glo. in .l. ŋ. c. de actq.
po. et dicā .l. nālit ff. de vsuris. et .l. int
quatuor ff. de diuē tempo. p̄scriptō gr̄.
ner ista extrinsecus q̄ ē actio cauī. Et hāc
ptem tenet Ja. bu. et sic dic de pmu
tua obseruari ut nō in aut. p̄ter et
in dicta .l. fi. ar. dñi. ff. & neq̄ similiter
ner talis extrinsecus fra cōtra vnū posse
rem rei alienaq̄ obligate p̄iudicare
habet alijs possessoribus qui nō fuerūt
citati gnāliter ul spāliter ut c. res i
ter alias p totū et .l. sepe in pn̄. ff. si
centibus ff. de rei. iudi. Quid gr̄?
dicemq̄ si pendente iudicio sup extrin
sione contra certam ul incertam p̄so
nā debitor fecerit hr̄s instituq̄ mo
pulenta hereditate ul donata fuerit
sibi multa bona An cessabit extrinsecus
dicat Ja. de are. q̄ nō ar. in .l. penlti
ff. fi. ff. qui satis cogi. ff. de app. .l. fi. i fi.
ri at sinā sup extrinsecus lata cet et
exequatur cont eius creationē q
aute sunt debitoris facultates et fr̄
ē. soluendo tr̄ distinguendō ff.m ipm
dicat iste extrinsecus qui quentur sint
añ sniam citatq̄ ul vocatq̄ et tr̄ nō
auditur ultiq̄ nec tali extrinsecus
Iuuatur quia quo ad eū sniā habet
p veritate et plena pbatione ut .l. i
genuū ff. de sta. ho. et .l. res iudicata
ff. de rei. iud. Aut nō fiunt citatq̄ nec
quēq̄ et tr̄ ē audiendq̄ et impedit ex
ecutionem sine pbata ipa exceptione
q̄ quo ad eū sina nō habet effectū ut
dicta .l. sepe c. res mit alios ar. Sz
nūquid plures possores rei obliga
tas quēti actione ypothecaria habeat
bnficiū diuisionis sicut plures fideiusso
res dic breuit q̄ nō ff.m eundē Ja. ut
nō in dicā .l. mothis ff. de iud. fi. ad q̄d
facit .l. fi. c. si vng ex plūbg app. et ff.
de distr. pigr. .l. creditor qui cū pignoris
mdandia ē ut .l. item h creditaria ff.
de euic. et .l. pignori ff. de pigno. Sz po
ne cetr q̄ mulier in gtractu alienatio
nis ētoz bonoz mariti sibi p dote obli
gatoz renūtiauit iuribg pignoz et
ypothecaz q̄d facere pot ut .l. etiam
c. ad uell. deinde mortuo viro agit ipa
mulier p dote sua g. q̄dam aliū possso
rem altiq̄ rei sibi p dote obligate qui
excipiendo dicit mulierem debere p̄g
dedūcere et sibi cōpensare q̄ tū cōsequi
potuit pro eius dote in et super bonis
alienatis de eiq̄ voluntate et consensu
Quēritur an possor iste quenty sit au
diendq̄ et uī q̄ sic ar. in .l. q̄situm ff.
si ānua ff. de pecu. In gnāli dico nam
talis cōsensq̄ nō porrigitur ad aliud
gr̄tum ner ad aliam rem ul psonam
quā ad eū ul eam in quo seu qua ar
cōmodatus ē q̄sensq̄ ut nō. in .l. ubi
mq̄ c. ad vell. et ibi p cy. et alios doc
Quid at si mīt̄ q̄sensit alienatōi rei
sibi pro dote obligatae fr̄ p maritum
suū an audiet mulier agens qr̄ istos
emptores Ja. de beluf dīmat q̄ sic
in aut. ut īmo lia an nupti tr̄ .l. roll
v. Et idem sequitur Ja. de ar. in dñi .l.
Iubemq̄ c. adiuell. pro qua vi tex. i c.
pcedit ex. de emp. et ven. dem q̄nt
pone q̄ in hac extrinsecus nūtq̄ referat
audiri se ēpisse ētia bona de quibg q̄d
pendet cū debitore An p hoc cessabit
ypothecaria gtra extrinsecū dic breuit
q̄ aut debitor ipe possidet hanc rem
litigiosam et tr̄ ad eam debet prius ha
beri retur sq̄ et sic cessabit ypothecaria
interim contra extrinsecum Aut ille ad
uersarq̄ debitoris possidet et tr̄ nō ces
sabit ypothecaria gtra illū extrinsecū ar.
m .l. adiuo pro ff. si sup rebg ff. de re
iudi. fiant q̄d nō in .l. ob maritor. c
ne vx. p marito et .l. ŋ. c. q̄n. ff. ul
pua Quātō citra hanc mīaz quid dices
si bona debitoris reperiuntur q̄ ptē sol
uendo et q̄ ptē nō An cessabit in totū
ypothecaria gr̄ extrinsecū dic q̄ cessabit
pro ptē sola qua nō ēpiuniter ee sol
uendo ut pbatur in aut. ptēr s. al
legati et in .l. mothis c. de iur. fisci

Et exceptionem p̄scriptionis

audiet q̄ hec exceptio
sunt excludit p̄ a iudice ut dic

s̄. m ſcēſionē frā p̄. libello m glo. p̄ſcripti
oms ſic etiā habet q̄ excludere a uiri ypo
thece ſpatio x. ānox int̄ p̄ntes et xx. it
abſ̄ntes ut l. v et ij. C. ſi adu. credi. et l.
creditor ff. de duie tempo. p̄ſcrip. Illud tñ
ſcias q̄ ſublata ypotheraria ſpatio tpis
p̄dicti gtia exēneū poſſeſſorem remanet ſi
ma actio p̄ſonal' contr̄ p̄ncipalem debito
rem ut dicā. l. v C. ſi adu. credi. Cuius
contra ē ſciēn. q̄ actio ypotheraria q̄uis
habet tpm duo quidē priora ttiū ē
tempus xxx. an. quo tpe ſe tenetur poſ
ſeſſor exēneus poſſidens mala fide et ſine
titulo ut. l. cū notiſſim. m p̄i. et ibi p
glo. C de p̄ſcrip. xxx. an. l. m ē tempꝰ
xl. ānox quo tpe ſe defendit debitor. t
quibz alius poſſor creditor cont̄ prio
rem creditorem agentē ypothecaria ut
traditur m. l. cū notiſſim. poſt prin. t
ſ. ſ. cū illud vñ ſic concludendo diſtin
gue. Aut p̄ncipalis debitor rem obligatā
poſſidet et tē cont̄ creditorem cuius ypo
thece p̄ſcribit ſpatio xl. ānox niſi pig
ng ſeu rem obligatam ſtituerit ſe noīe
creditoris poſſidere quo caſu cū creditor
ipe poſſideat nullo tpis ſpatio curret
contra eū p̄ſcrip. ut. l. male agit. C. de
p̄ſcrip. xxx. an. vel xl. ānox finitas īmstiō. appon
hanc etiam que bona obligata dicti de
bitor cōſtituit ſe noīe dicti creditoris te
nere et poſſidere. Aut rem obligatā poſ
ſidet exēneus et tē aut hic exēneꝰ poſſ
or ē etiā creditor eiuſdem debitoris et
tē contra priorē creditorem uiuente de
bitore p̄ſcribit ſpatio xxx. ānox ut dicis
uiribus. Aut hic exēneꝰ nō ē creditor et
tē aut habet titulū et bonā fidem et
p̄ſcribit ſpatio x. ānox int̄ p̄ntes et xx.
inter abſ̄ntes ſi uō nullū habet titulū
nec bonā fidem tē p̄ſcribit ſpatio xxx.
ānox vel an creditor p̄ſcribit qt̄ debi
torem volentem pecuniaz ſolucre dic
ut dixi in forma ſcēſionis frē primo
libello m glo. p̄ſcriptione et p glo. et
Cy. m. l. cū notiſſim. ff. ſi cū illud de p̄
ſcrip. xxx. ānox

Et renuntiationis pignoris

Sciendū ē q̄ ua
rijs modis ypo
thece renūciatur inter quos ſunt ſ.
ſcripti primo ſi ipe debitor vendet et do
net p̄ſone exēnce rem obligatam cum
conſenſu et uoluntate creditoris ut. l.
ſi conſenſit in pri. et. l. uoluntate ī pri.
et. l. ſi debitor. ff. ſi ī uendicione ff. qui
mo. pig. vel ypo. ſol. fiant. l. ij. et. l.
cū eo. ff. de remiſ. pigno. Que quidem
remiſſio ita demū effectū optatur ſi a
lienatio ualuerit aliter non. l. ſi debitor.
ff. qui mo. py. vel ypo. Et adūte q̄ ſi
poſt alienationē hanc ipe debitor interim
ex noua cā rem ipāz acquiſierit nō reuiui
dicit res ipa āplius in obligationem l. fi. C.
de remiſ. pig. Ita remittitur pigng ſi
prior creditor exp̄ſſe cōſentiat rem ee ſi
bi obligatā alii obligari. l. paulꝰ ff. q. mo.
py. vel ypo. ſol. Secꝰ ſi ſimp. ut teſtis obli
gōi accedat. l. ſicut ff. nō cre. ff. co. ti. et
nō. in. l. gayꝰ de pig. actiꝰ. et. l. luti q̄
mo. py. vel ypo. ſol. Ita remittitur pig
ng p lapſū tpis a uidere p̄ſumi creditō
ribus de ſuo iure. dormiendi. l. ſi eo tpe C de
remiſ. pig. quē tñ iudex p̄figere non
debet ſine magna p̄cedente cāe cognitio
ne qua p hoc impugnatur regula iuris
C. ut nemo ītuitꝰ agere vel ar. l. i. Sōq̄ ī
hoc debet iudex ee cautꝰ ne inuito pre
dat ad hāc dilationē ut nō. bar. in. l. ti
tia in fi. ff. de actu. et Cy. in. l. ſi ea q̄ C.
q̄ ac. nō po. nā plerūq̄ accidit q̄ homes
nō hñt coram mstrū parata vel ſt̄ ipediti
ex quo nō p̄nt ſine ee liti. Eſt ar. inter
alias uſta cā hanc dilationē aſſignādi
ſi forte aliquis de famaū. predat affirmā
de q̄ talis domꝰ ē ſua vel ſibi obligata ar
m. l. diffamata C de mgiſ. et manu. et
dicā. l. titia ubi arguere minarit et hā
tenet Jmo. in c. q̄rente in glo. ij. ex̄
de offi. del. dic etiā ſt̄ iuſte cāe enūiate p
glo. in dicā. l. i. C. ut nemo ītuitꝰ et ī l. q̄
duo in prin. ff. de acqu hē. fac. q̄d nō glo.
in dicā. l. fi. C de uſur. pupill. in 3a lec.
debet iudex qui ad talem dilationez
procedere vult cās quibꝰ moueturꝰ deſcri
bi facere apud acta aliogn deſcribitur et
tenebitur ad mandē. p̄t leſe que ē potiꝰ
appire ſm bar. ubi ſup. ar. in. l. ſi iudex ff.
de var. et cron. cogn. nā hīs nō debet q̄t
q̄ ī altiꝰ p̄iudiciū agere ſine cā cognitio
ne l. nā hyp ſ. michil ni fi. ff. de tranſ
Quia p̄ncipes nō intendit p eiꝰ ī̄ſcitū
ius altiꝰ minuere vel auferre ut nō. i. l.
quoniā. C de p̄n. p̄n. offe. et. l. ij. ff. ſi q̄d
a p̄ncipe ff. ne q̄d. in lo. pup.

Exceptionem ſolutionis

Et hoc ſibi ſolōis trahit
ad oēz liberationez ut
nō. in. l. ſolōis ſibi ff. de ſolut. et. l.
ſolutū ſ. ſolutā ff. de pig. ac. Quam
ſolutionem poſſit facere nedū debitor ſed
quilibz exēnce etiam ītuito creditore ut
l. qui decem ſ. i. ff. ſi quis ſi ignorāti
ff. de ſolut. et etiā ītuito debitore ut. l.
ſolutionez et. l. ſolucre. ff. de ſolu. far.
l. ſolucū de neceſſ. q̄ licz nemo poſſit ī
vito creditore obligationē debitoris ī
ſe trāſferre et actionē creditoris in ſe
p̄m trāſfundere ut. l. ſi ſtichū ſ. ſi. ī ſi.

ff· de nouat· ℞z quid dices ℮tre ꝙ ꝛ̄pitus
mſtrm̄ debit cātellatū ul' mnſū penes
debitorem an p̄ſūitur cē frā ſolū de debito
uī tex· ꝙ ſic m l· cyrographū ff· de ꝓba
tionibus et nō ꝓ glo· et bar· m l· labeo
ff· de patt· ℞ Distingue ℘m doc· aut debi
tor ꝓbat ſibi traditū et rēddit̄ mſtrm̄
p creditorem et tc̄ p̄ſūitur ꝺ debitor li
berat̄ ut dcā l· cyrographū et l· labeo
Aut nō ꝓbat ſibi traditum et tc̄ aut
debitor allegat ſe liberatū prō de nō pe
tendo et tc̄ nō p̄ſūitur liberatio ita ꝙ
credit opp· glo· m dcā l· labeo Aut alle
gat ſe liberatum ſolutione et tc̄ aut ē
p̄ſona domeſtica que de facili potuit ſb
trahere mſtrm̄· et tc̄ nō p̄ſūitur libera
m̄ ſi ꝓbet de traditione creditoris ut dcā
l· ſi de poſſione et ꝓbatur m l· ſi de poſ
ſeſſione ℘ ille· ff· de la· lib· toll· Aut eſt
p̄ſona cx̄nea nō domeſtica et tc̄ p̄ſūit
liberatiō frā ut dcā l· ſi cyrographum
ad qđ etiā facit l· fallo ℘ ſi· et l· qui ta
bulas ff· de fur· ℞z pone debitor guem
a creditore ut ſoluat pecuniam mutua
tam ipe aut ſe excuſat ꝙ pecūiaz non
habet ℘ patū ſe offert m alys boms i
ſolutū ſe dare Queritꝫ an ſit audiendus
et uī ꝙ nō p ꝛ̄gl̄az aliud pro alio ī iuto
creditore tc̄ l· cū a quo C· de ſol· l· ꝛ̄ ſi ē
pe· ℞ dic ꝙ pot̄ hodie de iure nouiſſimo
dūmō offert· de melioribꝫ boms ſuis
ſitꝫ ī creditoris electione erit accipere
quam rem ex melioribꝫ ſibi placuerit
ut m aut̄ hoc m̄ſi C· de ſol· et ꝙ tanto
tenetur debitor ſub eiꝫ iuramento bona
ſua oīa cōſignare et creditor poſſit ſibi
meliorem eligere ℞z quid dices ſi per
partū ſpāle t̄ actū inter creditorē et de
bitorē ꝙ ſolutio fiat m pecūia tm̄ et nō
m alys rebus An tc̄ cogetur debitor p̄
tāſe m pecūia nūata ſatiſfacere refert
Cy· m dcā aut̄ l· hoc m̄ſi ꝙ hec q̄o depen
det ab illa qua q̄rit̄ nūquid debitor poſſit
renūtiare bñficio ceſſionis bonoꝝ ī qua
ſut̄ opp· gratie ut dr̄imāt Cy· m l· i·
C· qui bo· ce· poſſut vñ ſi ſequit̄ opp· dy·
et Cy· ſic̄ nō tenet talis renūtiatio ita
ner prīm huīoi ℞z ſequen· opp· Ja· de ar·
ſicut ualet renūtia· p̄dicta ℘m cū ita
ualet huīoi pactō ℞ hec opp· magis
placet et practicatur cū lucrat debitor
res ſuas vendere et ex hijs pecūiaz red
gere et partum ſeruare ℘ tamen de bi
tor bona ſua ſubaſtaſſet et omnium
diligentiam adhibuiſſet circa vendi
tionem et recuperationem pecunie pu
tarem ipſum excuſari pacto non obſtā
te per rationes et Jura dy·

Satiſfacere debito

memorato ℞ Hic aduer ꝙ
qulibet poſſor ypothecaria q̄uentus
pot̄ debitum offerre et offerendo et ſol
uendo rem ipam retinere et creditorē
a uendicatione rei excludere ut habet
m· l· paulꝰ m ſi· qui mo· py· ul' ypo·
ſol· et m l· mtr ff· qui po· m py· ha· dū
tm̄ offerat nitetꝫ debitū quia p titula
ris oblatio nō ꝓdeſſet ut l· i· C· de obli·
pigno· et l· ꝙdiu· C· de diſtr· pigꝫ et l·
obſignat· cū ibi nōt· ℞ Quecunq; p̄mo
offerendi nedū cōpetit poſſori ℞z cu
iuſq; alt̄ eiuſdem creditoris debitori ut
nō· m· l· cū notiſſim ℘ ℞ cū illud C de
p̄ſcrip· xxx· an ℞z hic inſurgit quod
dam dubiū erit ꝙ poſſor nō offert pe
cuniam ℘ offert alia ſua bona mobilia
ul' īmobilia An hoc ſufficit quo ad li
berationē rei obligate vī ꝙ ſic ꝓ ea q̄
hñtur m aut̄ hoc n̄ C· de ſolut· ℞ Pri
uō dic cōtra p̄mo opus ē ꝙ fiat oblatio
m ſola pecūia ut ꝓbat̄ m· l· ſi rem ff·
fi· cū· l· ſe· ff· de pigꝫ act̄ nec ob dcā
aut̄ hoc m̄ſi qz ibi loquitur cū agit
contr̄ debitorem hic aut̄ cū agit cōtr̄
exneum rei poſſorem a quo aliud ꝙ
alio creditor recipere nō cogitur et ita
etiā nota ꝙ Cy· m· l· nec creditoris C·
de pigꝫ act̄ et huic ē ratio qua q̄n v
nus ex ſua oblatione vult creditorē
aſtringere ad aliqđ ſibi dandū ul' fie
dū tc̄ tenet̄ facere oblationē īforma
ſpecifica in qua p̄teſſit obligꝫ nō aut
in alia forma et ſic p̄det dcā ꝛ̄gla
aliud pro alio tc̄ ut hec ꝓbantur i· l·
ull's ff· offerri ff· de ac· empt· ℞ Inde
q̄ritur pone ꝙ anterior creditor rem
obligatam alienauit in exneū qđ ſe
cit potuit aut̄ lex̄ ut ēditur m· l·
ſi creditor in pñ· et l· creditoris ff· de
diſtrac· pigꝫ et l· tam diu et l· qui a
creditore ff· de diſtr̄· pigꝰ dū tm̄ alie
nauerit prius debitori et bona fide a
lienet ut l· creditor ypothecas et l· q
ſpāliter C de diſ· pig· et l· ſi teſſante co
nꝰ nūquid lucrabit debitor offerre ēpto
ri poſſori debitum et recuperare rem
ſuam dic ꝙ nō ut l· ꝛ̄ C· ſi antiquus rē
et l· ſi pig C· de diſtr̄· pigꝫ miſi ēptor
cēt tpe emptionis creditor eiuſdē de
bitoris quo tūc debitor offerens ſibi ē
audiendꝫ ut habetur m· l· cū poſterior
ff· de diſtr̄· pigno· tc̄ ℞ vñ q̄ro an de bi
tore ul' iudice rem m ſolutū aſſignāte
lucrat 2ꝰ creditori debitū ſibi offerre &
rem ipam recuperare dic ꝙ ſic ſiue de
bitor ſolus alienauerit ul' m ſolutū
dederit ut dcā l· i· ꝛ̄ ſen· C· ſi antiq·
credi et l· cū prior m ſi· ff· de diſtrac·

pigno ¶ Aug rō ē qua ſtm udicē ī pntat ſtm pts ſeu debitoris l ſi ob cām C de euic vñ ſequitur q ſicut ipō debitore mſolutuz dante lorg ē iuri offerendi ita et udicē dā te m ſolutū melig ē gſ emere a creditore ꝙ a debitore ul udicē ¶ Quod ſi re debita data mſolutū creditori ſecuta ē euictio ā ſuccurretur creditori vi q nō qī ſit per hempta actio p ipāz mſolutū dationem ut l lub C de ſen et mītlorum ¶ Tu dic tont ſi udeatur prior actio nō extūcta niſi res nrenuncubiliter fiat ſua ut pba tur m l ex ſextante ſ latino ff de exrep rei udi facit l elegant m pñ et ibi nō ff de pigno actl et ibi p glo et m l iſtm tum m ſi ff de diſtrac pig ¶ Sz ſi creditor vendat ſuū creditori rem ſibi obligatam que mde emptori euincatur non cōpetit aliqua de euictione actio contra creditorem ꝫ ſolū contra debitorem ut l i et ij C ere euic pigno nō debet Et ex hīs patet q bñ fatunt nōnī q̄m ſtīs dans mſolutū apponit clāz videlz q creditor m ſe retinuit mſtīm debiti mtegre et illeſum ad hoc ut m cām euic tis poſſit conſequi et defendere ius ſuū gt oēs

Cedente et in eum transferente

¶ Hic quero An ypothecaria cedi poſſit ſme pſonali ſup quo glo ſunt gtrarie quas dy uolunt concordare hoc mō Aut emz fit ceſſio ex neceſſitate Aut debitori p̄mo cām nō ualet niſi pig etiam fiat de actione pſonali ſic intelligatur glo m l fi C de ac ul hē et ibi de hoc p cy ¶ 2° cām ualet ſme pſonali et ita intelligatur glo m l uſu rapio C de pig ¶ Quā diſtīctī ſequit ꝫ pe m tō de ceſſione acti ꝫ qd ſi ceſſit dar aut m l fideuſſor obligā in pñ ff de fideuſſ dic indiſtincte cedi poſſe cū cām ꝫ ypothecariam ſme pſonali ar m l nulls in pñ ff de le ig et l gſgre ſ cū pignori ff de pigno et l ij C ſi pignus pi da ſit ¶ Vltō q̄ritur pone q ceſſio ſit fta ſimpliciter actioms pſo nalis An intelligatur etiam fte ypothe carie actioms glo q ſic m l in ſolutū et l ſi a creditore C de ac et obl In cōtrariū tñ facit l heres a debitōe ff de fideuſſ et l ſi heres ad trebell Cy m l man C de fideuſſ ¶ Quid dicemg ſi creditor iſte cedere nō poſſit has actiones dic ꝙ repellitur ab agendo p exceptionem cedendaz actiōm ſ ſi creditor ff de ſolut tñ ad plenorem declarationē diſtingue ut nō bar m l ſi ſtipulaty ſ ſi ex duobg ff de fideuſſo ¶ Cūq creditor nō poſſit ce-

dere actionē ex nā obligatois quā īſpec ta eſſitax ſibi ꝙpetit actio et tē creditō ri nō obſtat ex° cedendaz ut dcō ſ ſi ex duobg ſ in vnā lect et l ſcīus ſ ſi mulr et ſ martellg ff ad vell ſunt l ꝓtrem ſ ſi liber hō ff man ¶ Cūq nō pt cedere frō et culpa debitoris ceſſionē requirentis et idem dic q ſ ut l hyns ſ ſi duos in fi ff de ſolu et in dcō ſ ſi duobg ¶ Cūq nō pot cedere frō et culpa creditoris et tē aut ille qui petit ceſſio nem gtenſit liberationem ſtī p creditō rem et tē ſibi imputet ner ō repellit creditor exceptī cedendaz ut dcō ſ ſi ex duobg et qd nō in maſſa glo C de fidejg l in et l miſi ff de patt ¶ Aut nō cōſenſit liberationi et tē aut ipē qui cō uentur cenūtiaut bñfitio cedendaz et imputet ſibi et ō nō ꝓpellitur creditor ut dcō ſ ſi ex duobg ſ in aliam lec et qd nō in dcām l miſi ¶ Aut nō ꝓnūtiaut et tē aut plures fideuſſerunt ſil aut diuſis ipſibg ꝓmo cām ſi quidem vnq quematur in ſolidū obſtat exceptio cedendaz gtra aliū ut dcām l ſtichū ſ ſi creditor et l ſi pupillu ff de adm tu qua uident hoc cām īuicem fideuebere cōe mutuū pticī 2° cām ſubdiſtīctgrutur ¶ Aut n agitur ꝙ pmū fideuſſorem liberato 2° ¶ Aut agit cont 2m iam liberato pmo ¶ In pmo ca ſu nō repellitur creditor exceptione ce dendaz qua iſte primg quenty nō fi deuſſit vel nec cōtē platione 2i ut dcō ſ ſi ex duobg ſ in ſo ma et az ni forte ab ūtro quemiſſet q ſ⁹ darꝛtur fi deuſſor quo cām fingerentur ſil dati ut l modeſtinꝰ ff de ſolu ſicꝫ obſtaret exceptcedendaz ut dixi ar dcām ſ ſi creditor ¶ In 2° cām plane ē q obſtare habet exceptiō cedendaz qua 2us pſūitur fideuſſſ ſe gtēploe pmi ¶ Que quidem diſtīctio nō credit in obligōe bonoz ſeu pignoz quia ſemp in eis vi quis nitit redere cōtemplatione bonoz pñtiū et futuro rum ut l ſi c q̄rts pr ob poſſ iōq̄ m illis ob exceptā cedendaz dic ut p bar ubi ſ et colligitur ex hīs que hñtur m l in c de fideuſſ cī ibi nōt ¶ Sz quid ſi ille contra quē ceſſio fieri requirit fuit liberatꝰ a creditore ea cōne quia nō ē ſoluendo An obſtat ex° cedendaz dic ut p bar ū ſ q ſic quia poſſ effici in preſſu tpis ſoluendo ar l ſi defunctꝰ C ar tute et m l uxr ab eo ff de iure dott cī ſy nū uidend ē de remedijs quibg conſulit debitoribg contra ſuos debitores vnde ſcē dum ē q pro pignore recuperando cō petit debitori debito tē pus ſoluto q̄dā actiō pſonalis que pignoratitia nūcupat ut l fi mī ſi C de diſtrac pigno et l ſi

rem ff oīs et l. debitor ff. fi ff. de pig. act. Que actio pignoratitia ē duplex. Quedam directa. Quedā uō cōtraria directa cōpetit debitori ad rem ipām. Contraria cōpetit creditori ḡtra debitorē si forte dolū culpā ul quid sibi mi pignorata ḡmiserit ut pbatur m. l. tutor ff cōtrariā et. l. cū debitor ff. de pig. act. Amplius p hanc actionē cōsequit creditor a debitore impensas utiliter ul necō factas in re pignorata ut l. creditor ff. fi. et. l. si necessarias in pn̄. de pig. act. et l. in fundo ff. de rei ven. Si uō ex pignore fructus creditor percepisset ipōs cū impensa huius ḡpensaret ut. l. i. c. de distrac. pigno. et. l. i. et ij. c. de pignor. act. Sed quid si creditor pignus pdiderit an tenebitur valorem eius cōpensare et restituere debitori distinguit. Aut creditor rem perdit dolo ul culpa sua et tē tenetur ut l. creditor in pn̄. de pig. act. et l. electa ter ff. fi. v. ff. et si res ff. de pig. act. Aut pdidit casu fortuito et tē nō tenet ut l. si creditor et l. q̄ fortuitis c. de pigno. act. et potest p sortiḡ tē eo nō obstāte vnusquisq; debitū exigere ut dicta. l. que fortuit. et l. pignus c. co. tit. et l. finio c. de pig. act. Quid ḡ. si creditor dicat se pdidisse casu fortuito creditor nō dicat ipām dolo ul culpa pdidisse cui incumbit onus pbandi hanc qōem disputat glo. m. l. si creditor et ibi p cy. c. de pigno. act. et bar. tetigit m. l. si quis ex argentariis ff. p̄tor aut ff. de edendo pro cuius concordia sic distingue Quidam sunt casus qui sua regularit in spectā nā nō pnt facile sine culpa euenire ut ē furtū et incendium ut nō. i. l. i. ff. de offi. p̄fec. ur. et l. cū duobus ff. damnū ff. cp so. et m. l. si uendita ff. de pi. et ḡmo. rei. uen. et in istis culpa p̄sūit nisi casus pbetur ut dictis uerbis Quidam sunt casus qui irregulariter euenunt sine culpa ut uis hostiū ipetu aqe et in istis pbata fit̄ qualitate et casus p̄sumitur culpa defuisse nisi pbetur intervenisse ut. l. si nēces ff. culpe ff. loca et l. contracta ff. de regl. iur. et. l. penulti. ff. solu. ma. Et hec predunt pbata rei amissione vno mō ut dicit. Sed aliter tenebat onus pbandi hāc amissionē dicit breuit ip̄ creditori qui eam allegat et super qua eius fundat defensionē ut pbatur ex dicta. l. si creditor et dicta. l. si quis ex argentariis ff. p̄tor aut. Peremptū ad huius articuli decisionē distinguit ff. habet. cū queritur quis debeat pbare amissionē. Aut talis amissio ē causa defensionis ipām allegantis. Aut ē ex actionis p̄mo casu. Aut nō pbatur rem pervenisse ad eū qui cōuenitur et tē eo ipō ḡdit rem nō hīt p̄stitutū pro eo missi contrarium probetur et in hoc stabitur suo iuramento ut nō. m. l. p̄tor ff. fi. et si finus ff. de edendo et ff. de le. ij. l. specie. Si uō pbetur ad eū rem pervenisse tunc aut ipse tenebatur rem exhibere officio iudicis et tē sufficit pbare amissione ḡpio iuramento ut. l. fi. c. de fide instru. Aut tenebatur rem exhibere uis ms puta ul actione depositi cōmodati ul locati ul pignoratitia et tē debet pbare amissionē manifestis pbationibus ut dicta. l. si creditor c. de pigno. act. 2°. cū pn̄. qui amissio ē ex actionis dande tempe stiue de ea debet pbari manifestis pbationibus ut dicō ff. p̄tor aut cū sy. facit qd nō. p cum m. l. m illa ff. de ꝟb. ob. cū sy. sequit. for̄ libelli cū spoliatus poss.

QUAM VOB dnō. S. trī. dicit narrat sigr̄ et dr̄ mr Anthonius agere do et agere volendo et hanc petitionem dirigendo contra et adūss Ian̄. et quā cūq; aliam p̄sonā pro eo seu eius nomine in iudicio legitimē ḡparentē deducendo Idem Antho. in p̄nti iudicio oīne ius sibi cōpetens et cōpetitur quocūq; et qualitercūq; Rōndet Ian̄. eius ipius actiōnē et temerariā p̄sumptionem mouere et in iuste et tonē et p̄ter uoluntatem eiusdem andolose et malitiose et aiō et intentione spoliandi et p̄uandi ipm An. posse sione misa stipte petie tire prati mitten uit et ingressū ē de anno p̄senti et mense unius prīe p̄teriti petiam vnā tire prati dicti An. et p eū tuē tp̄is et ā te tente et possesse pacifice et quiete et ad ipm An. pleno iure spectantem et pertinentem positam et iacentem in territorio pap. que ē p̄tich. e ul. mu cui roberti tē de qua quide petia terre Idem Ian. exportauit et exportari fecit cur. xx. fem valor flor. l. ner nō aplius alia uaria dapna fecit et intulit in dicta petia prati ipius An. que asserebat ad sū

mā flor. xxv. Hug xci tā idem Jan
uyr tamomtas et Cuules sanctiones
tāmq temeraris et violenty m vasor
et 6tupator rei aliene ē et eē debet
oīmō suo ure si qd ei gpemisset qd tm
negatur ipō frō et ipō ure priuaty
teneturq ac debet de ure restituere di
mittere et relaxare ipi Aurti dictaz
petiam prati libere et expedite Ac
tiam dare et restituere eidem dnāz
ꝓtitatem fem si extat ul eig extima
tionē si nō extat sil cū dicta petiōe
ꝓtitate flor xxv. occasione dapnor
p eū ut pmittit dicto An illator lz
Idem Jan. sup restitutione ac satis
factione pmissor sepiꝰ requisitꝰ ea
oia et singula restituere ac soluere
denegauerit ac renuauerit et pñs
palit negat et renuat mdebite et i
iuste Quare cū pdicta uera sint pe
tit pdictꝰ An. et requirit a vob dnō
vicario anditio oīmo Jure via et for
ma quibus melius fieri pot Quate
ns p vram diffinitiuā sntiaz gdēpnet
et condēpnatū uti remediis cōpella
tis pscripti Jan. ad remitegrandum
et restituen ipi An. m eadem et ad
soluen ipi An. et tradend dictas fem
et petiuaz ꝓtitates seu ipiꝰ fem si nō
extat ptū et ualorem sit cū oibꝰ alijs
dapnis mtēē et expēn ni futuz fuā
endis ac factis et fiendis pfatusq An
ut pfertur sic spoliatū mdebite irs
tituatis et remitegretis et m statum
pristinū reducatis re ipa et m effectu
m sua possione dicte petie terre p
ti Et amplius ad restitutionem fruc
tuu ab mde tpa p eū pceptor et sui
ppi potuerunt ex dicta petia prati
deducendo pscripty An m pūtu uidito
bñfiñ. l. si tolom C. de agr. et cen. li. xo
et C. remitegrianda m. q. r. et qd libet
aliud ius sibi melius et utilius competes
et cōpetituz Et pdicta petit fieri
et execution mandari tel Saluo iur
tel nō astringens tel

Coram bob
Friendū ē q. qua
drupler ē violen
tia quedam expul
siua quedam cōpul
siua qdam mquetatiua et quedam
ablatiua ut plene nō. glo. m. l. extat

ff. qd me. cū et ibi p bar. de prima vio
lentia expulsiua loquitur titulꝰ ff. de
vi et vi ar. et C. vñ vi. et ex. de resti. spo.
de 2a spē vz de violentia cōpulsiua lo
quitur titulꝰ ff. et C. qd me. cū de 3a. s.
mquetiua seu turbatiua loquit titulꝰ
ff. et C. uti possidetis de quarta. s. ablatiua
loquitur titulꝰ vi. bo. raptor Jtē cōsi de
rand ē q. qilꝫ quis priuatur ul spoli
atur possione rei mobilis et hic aduer
tend Aut violatur priuatur violentia
ꝓpulsiua et ei succurritur actē qd me.
cū. ut. l. fi. m fi. et. l. mety ss. nulls cū
sy. ff. qd me cū Aut priuatur violēta
ablatiua et tē aut fiat violentia ma
nifesta et ei succurritur actione vi bo.
rap. ut. l. i. et ij. ff. vi. bo. rap. Aut
uō gpetit mterdictum vñ vi qz illud
nō gpetit pro rebꝰ mobilibꝰ pñapa
lit ablatis ut. l. i. ss. illud vsq; et. ss.
sc. ff. de vi et vi ar. Aut fiat violentia
occulta vt furtum et tūr aut passus
hanc violentiam ē dns ipi rei et ei
datur actio furti et condictio furtiua
ut. l. apud antiquos m pñ. et. l. mai
festissim C. de fur. et. l. i. ff. de condi.
fur. et l. i. ff. de furti Aut nō ē dns
rei ꝫ ius habet m re ut creditor et tē
habet cōditione mihi ut nō. m. l. et io
ss. neratꝰ ff. de condi. fur. et ibi nō. p
glo. et bar. Aut nullū ius habet m re
ut creditor et tē habet gditionē et
tunc aut habeat solam detentionem
ut gmodatarꝰ et depositarꝰ et huic
cōpetit actio mi frūi ul offrui iudicē ut
l. nō tm ff. de peti. hr. et dā. l. mani
festissim ff ꝫ cū m 2a et ibi p glo. Aut
habebat possionem solam et ei datur
condictio furtiua ut. l. ij. ff. de furt.
et cōdictio ex. l. si tolom C. de agr. et cen.
li. xo xij. Si aut cendisset iste a possio
ne frō suo gpio tē succurritur p condi
tionem mdebiti ut. l. mdebiti ff. ꝫ si
nūm ff. de condi. mde Et nō. q nullū
mterdictū reperitur a ptoribꝰ intro
ductū pro re mobili ablata renupanda
ut nō glo. m. l. rem q nob. de acq. po.
et ibi p bar. et m. l. i ss illud ff. de vi
et vi. ar. liz pro ipa re mobili et eig
possione tuenda introductū sit mt
dictū utrobi. ut ff. et C. utrobi. l. i. ali
qñ ut pdix quis spoliatur possione
rei imobil et hic multū attend et
distinguen Quidā. n. quis priuat
possione rei a se ipo ul pse ipm pos
sessē Quidā priuatur possione vacuā
et ad eum tī ptmente primo tm sub
distinguit Aut priuatur frō et culpa
sua ꝓpria tolom miquum ꝓpriis ul ꝫui
et tē aut priuatur qua dicte pssone

alij prodūt et tradūt ipāz possiones
et tē dño priuato succurritur p rōditio
nē ex l. fi. C. de acq. po. Aut priuatur q
mtiuertūt possionē rōtendentes possi
dere sibi tpis et tē succurrit dnō gdictōe
ex l. abire C. vñ vi. et l. si quis gductōis
titulo et l. gductores C. loca aliqñ priua
tur frō et culpa alterius pene ex tñei
et tē aut talis exīneq priuatur dnīm pos
sessionē p̄ter tu alius ī sipīs ul' sine sine
aliqua cāe cognitione et tē succurritur
contra illū gdictione ex l. memineri
C. vñ vi. Aut priuatur nullo colore ff de
frō a suo capite et ppio appetitu et tunc
spoliato et priuato succurrit multip'
videlicz mterdicto vñ vi. ut l. i. m pñ.
ff. i. cū l. se. ff. de vi. et vi. ar. et condi
tione ex l. si quis m tantū C. vñ vi. et
l. si quis a se fundum C. ad. l. iull. de vi.
Jtē succurritur conditione ex canōe se
pe. exī. de resti. spo. et ex canone m. q.
l. C. ire mtegranda Jtē succurritur of
fitio iudicis de quo m. t. bone ex. de app.
et nō. p glo. et Jmo. in drō C. sepe.
Dixi ꝙ q̄ q̄ q̄ quis priuatur possio
ne uacante quam ner ipe ner alius
possidebat poterit tñ uiste illā priua
ri mtuare et tē ei succurritur gdictōe
ex l. g̃rebatur C. vñ vi. et adde q̄ sp̄
si m forma capiōz in glo. p̄ sua et tā
ꝙ̄ suam ff. pro p̄dictōz remediōz ple
nior doctrina querit̄ que et qualis
sit mter ipa remedia dicta Que reme
dia cōpetunt cū iniuste agitur nā et
p spoliationē et rapinā et silibus vio
lentijs agi pot̄ etiā trimāliter ut ff. t
C. ad. l. iull. de vi. pub. et ff. vi. bo.
rap. p totū et ff. et C. de fur. p totum
ut mgt iurg. m. l. i. ff. neq̄ aut̄ et ff.
illud ff. de vi. et vi. ar. Sciendū ē gs
cū iniuste agitur q̄ differunt mīse
mēdām vñ vi. a cōstitutione. l. si qs
m tantam m hijs nā mēdām vñ vi.
ē p̄sonale sicz competit solum cont̄
eum et eiq̄ heredem qui vim intulit
nō aut̄ cont̄ singulem successorem ut
l. cū a te. et l. ij. m pñ. ff. de vi. et vi
ar. Jtē requirit dolū ex parte violen. ut
l. i. ff. vi possideri et l. si vi. ff. de vi. et
vi. ar. et nō. p glo. magr. m fi. positz
in drō. l. si quis m tantū Notatur q̄ hō
interdictum petitio de eo q̄ ad violen
tem puenit pro alijs aut̄ dāpnis illatis
datur j. anū tñ a tpe violentie nu
merāñ. ut l. i. m pñ. et ff. fi. et m. l.
ij. ff. i. ff. de vi. et vi. ar. Nō constitu
tio drō. l. si quis m tantam punit ip
sū violentū maiori pena q̄ interdic
tum nec dolū requirit ff. sufficit la
ta culpa ut ibi nō. est etiā ipa cōstitō

petua quo ad omia ff. nō dat̄ cōt̄ singulū
successorem et in hoc concordat cū mr
dicto vez quia hugnōi raptores ut
effugerent ne interdicto ul' gditione ex
l. quemin possent tūsferebant ipās res
ocupatas seu oblatas in aliā zām psonā
fiunt eoz dolo. et malitie ocursum p.
sepe. ni quo dispositū fuit q̄ si quis sa
certer irrepserit rem p violentiam oc
cupatam teneatur ad ipīg restitutioez
nō obstante uiris cuiuis rigore Et q̄
tūmue erat q̄bare de dolo spoliantis et
de sciā acquirentis quia m frō alieno po
tiq̄ p̄sumitur ignorantia q̄ sciā ut. l. fi.
ff. pro socio et. l. ueriq̄ ff. de q̄bati pro
tanto alio remedio fuit q̄uisū longe
latior de quo habetur in drō C. remte
granda in. q. i. m quo ex p̄sse dispont
tñaliter q̄ qualitcūq̄ et quōcūq̄ quis
iniuste priuatq̄ sit possione rei et ad
quascūq̄ psonas puenerit siue fuerit
successor vltis siue singulis siue bonefidei
siue malefidei q̄ añ oīa spoliato restī
tuatur possio rei nisi vitū violentie
forte purgatum qđ qualit̄ purgat̄
traditur in l. sequitur. ff. nut. in potā
te ff. de vsucap. Ex hac insurgit du
bium an drīm C. sepe p̄ressit ul' secutuz
sit quo supposito sequitur q̄ valde leuis
et trufatoria fuit ipīg q̄uisio cū iam
subuentū cet. p drīm C. remtegranda
Et iude qđ nō. in l. i. ff. quid aut̄ ff. de vi
et vi. ar. et p glo. ff. et host. in sūma
ext̄. de restit. spoliat. Amplig etiā sic
cursum C. in officio iudicis ut drō C.
bone de app. qđ remedium plene suc
curit sic C. remtegranda de quo p
glo. et Jmo. in drō C. Sepe Queri
tū gsueuit an drīm C. remtegranda
ul' iudicis officium detur contra alium
bone fidei possorem cū titulo Et in hoc
cōis opī certū stare ē q̄ sic siue sit bo
ne fidei siue male fidei possor siue cum
titulo siue sine titulo ut nō. p Jmo. et
host. in drō C. sepe et p archid. in drō C.
remtegranda et hoc ad ex.m actis qđ
metq̄ cā que dat̄ q̄t̄ bonefidei possore
ut. l. si cū exceptione ff. in hac et ff. ali,
q̄n. in fi. ff. q̄ me. cā pro hoc etiā facit
dicta. l. si colonus C. de agr. et tenē. li. xi.
attento maxīe q̄ tale remediū ē indul
tū fauore spoliati ut ei sua priuetur
q̄pt̄ difficilem dīm q̄bationez Alij dor
mit Cuiac. ut bar. in l. rem que nob.
ff. de acquir. po. et Ja. butr. in l. Cuiacius
C. de fur. sic distinguunt Aut iste possor
habet titulū a violento seu a vitioso
possore et tē q̄redit opī. Jmo. et sc
quatū Aut non habet ab eo titulum
ff. ab alio bone fidei possore et tē nō p̄

gtra eū mtēptari remediū dicti c. re
mtegranda nec audiet offitū ar. coz
que traduntur m aucte. maleficiū c. de
lon. tempo. pscrip. et. l. pōpōig. ff. uī qs
ff. de acquī pos. et. l. siue aute. ff. si duo
bus ff. de publi. ꝫ hic apud aliquos
dubitatur An remediū dicti c. remtr
granda possit itemptari coram audiente lay
co. et m foro laycali si tam actor q reg
sint layci et sit qō de re laycali seu pri
uata mter eos Et quidam dicunt q
sic nā pari iniurio et mutuo iura cau
lia et tm sibi iuuerem auxiliantur
ux. nō. m. c. i. ex. de offi. or. et m c. i
ext. de op. no. nūcia. ꝫ lōq luz uis ci
uile illud remediū ptermnscrit ff
uus canonicū illud adiuenerit potit
layty illo remedio uti sicut cgt. i fo
ro ecclīastico de rebus legibus uti possit
ut s. qbatur mgtrarium facit nam
illud c. remtegranda cū sy frīn. c
simpliciter m fauorem ecclīax q. ad
priuatas psonas nō c extendeni. cū
nō sit pius fauoris m oībg ar. i. l.
i. ff. fi. de constit. prī. et. l. si uero ff. de
uiro ff. so. ma. et qd manifeste qbat
ex illo tex. epis tel. et ibi res ecclie
tel. Et hanc ptem puto uerioē de
uri subtilitate luz opp. pdens ma
ioꝝ mtatur equitate marie qua h.
tale remediū est ꝑpetuū nec tpis
cursu extmguitur ut ibi habetur Jn
de queritur quia ut dicī. c. spoliato cō
petunt plura remedia an sit nūcie ul
tile q in libello exp'matur quo i. me
dio utatur Et dicunt quidam q sufficit
libellum gnaliter formare sicq cō
pīndi. et m eo mcludi possit omē re
medium Quā opp. sequitur Jmmo. m
dō c. sepe. extra finē ar. ad hoc. m. l.
fi. c. de āna exrep. et m c. abbate sancē
de re. udi. facit qd p eū nō. m c. con
querente extra de offi. ordi. contra
tū facit regla ipeditiua cumulatio
ms de qua p dy. m regla nullis plu
ribus Ego puto cōsultg ad oem ca
uillationem tollendam exp'mere qli
tatem illig remedij qd mtenditur nec
cōsulo ꝓpt. qbationis s. difficultatem
q aliquis mtēptat mtēdictū vñ vi. ff
potig tenditionem ex lege ul. ex cano
ne ut s. dixi p terra sicci. c. q qñ qs
priuatur libera facultate possidendi
quadam violentia que turbatiua seu
mquietiua appellatur ut pdixi luz
sit violentia nuppia quo tāu sustur
batur mterdicto uti possidetis ut ff
et c. uti. pos. nec remedio Cuilibet re
peritur remedio possessorio m hoc tāu
sustinuit de quo j. q. prie dictum Aliqn
ctiā cōtingit qd priuari alia quadā
abusiua violentia qd c cū aliquis clam
mgreditur ul' ocīulte fundum alterig
et ille suspicans se posse repelli nō au
det ad fundum accedere de qua loqtur
l. si id qd ff. fi. et. l. mj. ff. si quis nūtiet
et. l. clam possidere m fi. cū. l. se. ff. de
acq. pos. et ff. qd ui aut clam. l. i. ff.
plāt. et. l. mj. ff. fi. Quo tāu sibi succur
ritur mterdicto unde ui. ut ff. de ui. et
ui. ar. l. i. ff. siue aute. et ff. idem labeo
et nō. m. l. sequitur ff. Jtē. si ocrupauig
ff. de usucap. et ctiā mterdicto q ui
aut clam si quid frīn sit m solo ul' i
re solo affixa ut. l. i. ff. hoc mterdictū
et. l. si alius ff. notauimg ff. q ui. et
clam Et eodem mō puto succurrendū
gditione ex canone et offitio uidicis
et conditione ex. l. ut s. dixi m vbs
et ꝓpia violentia ꝓz cuius pdicta q
ritur an expulso a quasi possione ui
ris mcorporalis gpetat mterdictū
unde ui. et quidem certum c ex gpe
tere offitium uidicis et gditionē ex
canone ul' ex lege ut tangitur m
uerbg s. allati. De mterdicto ut
vñ vi c dubitatio nā canonistę tenet
q sic ut nō m c. qrelam ext. de elect.
legiste aut plurim ut refert Cy. i. l.
si ctl. āms m ultiā q. c. de part. temg
gtrarū de quo ctiā notant glo. et bar
m. l. mj. ff. unde ui. ff. de ui. et ui. ar.
ubi bar. uī teneri q ctiam de uere
culi cōpetat mterdictū ꝓz m. l. fi.
ff. quoz bonoz alit. distmguunt dicē
enim q quīg psona c obligata ad ali
qd āmuī. ratione alicuig rerum ira
lis seu respectu alicuig rei īmobilis
ut c feudatarig emphitota et siles
et hoc tāu tenē tales luz psonaliter
obligatos qpetit mterdictum vñ vi.
et sic mtelligitur c. querelam et qd
ibi nō. Quīg psona c obligata sim.
nullo respectu habito ad certam rem
et tūc cessat mterdictum et succurrit
alio remedio et sic q. credit sīna Cy. et Sa.

Omne ius suum

Aduīte luz cōis stilg ita se habeat uti
hac generalitate laudabilig tñ et seni
rius puto uti spālitate ut dixi expīnē
dō quale remediū mtēptatur qua no
tredo q oīa ista remedia que sunt īduc
ta m fauorem spoliati pro tuig rei
peranda possione possint eodem tpe
fieri et sel. cumulari pullam regulaz
cumulationis impēditiuaz que c q
si sīna lata m una actione patet ex
ceptionem rei iudicate m alia q. ipe
ditur cumulatio ut dixi. q. m primo

libello et p dy· m c· nullg d regr aut· li° vl° dicat ff° actor in suo libello dđuc̄ de in pñti uidnio bñsituū c· re mtegrāda ul' offitū uidnio ul' rondictione cx· l· si rolom

Intgressus de anno presenti

§ Adūtend ut mfra dicam q quotus remedio quis vtatur habet duo copulative pbare vz mgressum et spoliatū exptē adūsariū et possionē exptē sine nanquid ad' sit nēc exprimere in libello mensem et diem spoliationis dicit dar· q si agitur mterdicto vñ vi et arguatur dolg adūsariū nēc ē q tps exprimatur ut p eū nō· m l· i· ff· sic aut ff· de vi et vi· arma vbi ad' mēp̄tatur bñsituū c· re mtegranda ul' offitū uidnio ul' rondictio cx· l· si rolom lz ipē ml dicat ego tū puto q in hijs nō sit nēc temp̄ exprimm quia m eis magis attenditur fim q deliquent̄ ꝓpositum et sic habes aliam vtilitatem mt̄ her remedia et interdictum

Tenet et possesse

§ debet nāq actor pbare de sua possione ut dixi et de spoliatione adūsariū ut traditur in l· i· ff· dicitur et ff· mterdict ff· de vi et vi· ar· et m c· gsultationibg cx̄· de offi delegat̄ suffiat tū actor si pbet de eig simplici detentione ad optinendū in hoc mterdicto ut· l· i· ff· q ait p̄tor ff· de vi et vi· ar· Ex quid dices si iste invasor ul' ocupator ab alio spolietur an sibi succurritur aliquo re medio de pdōnis uv q nō quia nem datur actio ex sua ipbitate ut· l· ne ex dolo ff· de dolo et· l· itaq ff· de fur· Inopposituū ē veritas p tex· in· l· qui una inc· et· l· tolong ff· de vi· et vi· ar· et m r· in lijs cx̄· de restit· spo· et hec ueria qū ē dicto ab extraneo nō a dnō· ipig rei Semis autem si cēt directus a dnō· ubi distinguitur aut sit directus ex mterualło et tunc ei succurrit ar si cēt dicto a quocunq extraneo Aut fiut dicto in continenti et tē nō succurritur sibi quia vim vi repelere licet in contmenti ut her habē tur in l· in· ff· tū igitur et dicto ff· q ui· ame et· l· qui possione ff· de vi et vi· ar· et· l· i· C vñ vi· per· que patet aliud priuilegium attributū spoliato· in odio spoliantis

Pleno iure spectāt

Hic adūte q p ista vba dđucitur petitorium cum possorio sil' qd quidē fieri conditur in hoc possorio utrumque tendo ut nō· in· l· eū fundū ff· de vi et vi· ar·· et in c· pastoralis et in c· cum dilecto cx̄· de cā pos· et ꝓpie luz melius et securo sit abstinere a petitorio ꝓpt̄ difficultatem pbōis ut nōt glo· in c· i· cx̄· de restit· spo· In alijs at' possorijs alit' distinguitur ut dicam in ti° se· per que aut vba inducatur quis mteinpturē petitorium cū in possorio dicat Imo· in c· cū cānā sutrinā cx̄· de cā pos· et ꝓpie qz tū cū vtit· vbo ptinere ut spectare p· l· vbū ptinere ff· de v· sig· et multo fortius si exp̄mat se dnm ut q̄ idem si dicat se consuesse mterte talem electionem ul' cōsuesse tollegere tale pedagiū ul' cōsuesse exigere talem iurisdictionem ul' cōsuesse ire p talem uiam nā ex eo q dicit se exercuisse se mterfuisse se misse tū denotatur possio furti et ex eo qd dicit cōsuesse denotatur ius quia cōsuetudo ē ius ut· l· i· C· que sit longa suc· et· l· de quibg de legi

Ipso facto et ipso iure

§ Notand ē diligenter q mter ista vba ipō iure et ipō fto quo ad uim effectum nō ē dīa ut nō ꝓ archid· in c· i· ex̄· de hōi li° vi et in c· felix cx̄· de pēnis co· li° de quibus vbis ibi sit mentio in tex· ut i· t· cū ꝑm leges cx̄· de hereticis li° vi° et in aut· de nuptijs ff· i· coll· 9· Quoz quidem vbor effectg ille ē quia lex ipa facit executionem sup illa dispositione in qua vba hmoi apponūtur diū tū primus super fto ipso super quo fieri debet executio sua ferat̄ vbi gratia si lex cōis ul' singularis disponat qui cōmiserit tale crimen sit ipō fto ul' ipō iure bona eius publicata ul' sit mfamis et similia ē nēc q prius pronūtietur crimen cē commissum quo declarato fit executio p̄ p legem de mā per iudicem ut nō ꝓ archid· in c· i· et c· felix ꝓ gl· et doc· in ff· i· in aut· de nupt̄ et· l· si quis in tantum C vñ vi· Ex diceret aliquis si ē sup fto iniqua sententia q̄ sunt frustra apposita illa verba ipso iure Respondetur q multū operantur nā a tempore criminis habetur ratio fructuum et mterdicta ē alienatio bonoz pro ut elegantr nōt Ja· de belu· i dicta aut· de mrest· nupt· ff· i· Ad her ctā fatiunt notata maxime per bar· in· l· post contractum ff· de donat· Adde q infra dicam in alia glosa sequitur sepius requisitus

Sepius requisitus

An g⁹ ē nīa hor rūi mtpellatio scu requisitio dic ꝙ nō quia fur raptor et violentꝰ possor semper sunt in mora iōꝙ de oi raū fortuito teneantur ut l. v. ſ. iuſtissime et l. pelt ff de vi et vi ar. facit l. fi. C de rondi. fur. Ad qualitatem ꝓbabit actor ꝙ possidebat tpe spoliationis maxīe si fuit spoliatus aliquo iure mtporali ſnūdo ꝙ uarijs mōis ꝓmo si super sint testes qui uiderint v trūꝙ spoliatum viz tpe spoliationis possidere et ipm̄ inuasorem spoliasse aut saltem alterꝫ ꝓbare. ſ. spoliatum possedisse ꝑ aliquod tempus añ spoliationem nā hoc ꝓbato ꝑſuitur cōtinuata possio et sequens possor ꝑſuitur clādestinꝫ ul' uolentus nisi ꝓbet titulū siue spoliationis ut plene notat ꝑ Jmo. m dnō c. sepe de testi. spoli. et m c. querelam ext' de elect ꝑ Cy. m l. nō ignorabit C. ad exhibend et ꝑ bar. m l. iusto ſ. nō mutat ff de vsurap. et l. in ſ. vñ vi. ff de vi et vi ar. et m l. telſg. ff de vsurap. et ꝑ Cy. m l. sup longi C de longi. tempo. prescript. et l. siue possidetis C de ꝓba.

Per vestram diffinitiuam sententiam

Hic q̄ritur an cōdēpnatꝰ in hoc mterdicto effinatur infamis et dic ꝙ ī ſuā uita non ſ. in fama ſn̄ sic ut nō. ī l. neq; vñ vi. ff. de vi et vi ar. ubi exceptū cōdēpnatꝰ criminaliter lege iul. de vi. publica. ul' priuatꝰ effinitur in fame de iure ut l. i. in pn̄. ff. qui uetantur infamia ubi dicto puto ff de hijs q̄ no. infa. et l. ī fame et qd ibi nō. ff de publi. iudic. Vltra hoc cōsuetudo in dubiū reuocari An sīa super hoc ul' alio possorio lata sit diffinitiua ul' interlocutoria et uidetur ꝙ sit interlocutoria p c. si qñ. v. fi de possione ijs q. vi. Tu aut dic ꝙ ē diffinitiua ut ꝓbatur m cle. i. extr' de sequestro. et fruc. et m c. fi. extr' de iudi. et extr' ut lite nō contestata c. ij. Quam opy. firmāt ylo. et dor. C. si de monē posſ. l. i. et m dnā cle. i. Ite q̄ritur an ab hac sīa possit appīri et uidetur ꝙ nō siue loquamur de iure canonico ꝑ tex. m dnō. ubi si de possione siue loquamur de iure Ciuili p. l. i. C. si de mo. po. fuc. ap. dicunt cōis. sīa ē ista ꝙ de iure canonico pt appīri a sīa lata sup quocūq; possorio ut nō. m c. cū ad sedem extra de testi. spo. et ī c. i. extra de cā posſ. et ꝓpriē de iure ciuili appīri nō pot ut no. m dnā l. i. si de mon. posſ. et l. quisquis C. quo ap.

nō ri. Que at opy. ſuanda sit clerici obſuabant suam in foro suo et laycali am in foro suo ut practicatur ꝑ cos. Diceret aliquis si dictū e. remtegranda obſuatur in foro laycali cur g⁹ nō obſuabitur aliud qd de appne tenet dicitur iō ego dicerē ꝙ si e. remtegranda qd ē remediū iuris canonici mtepretur in foro laycali qd habebit ꝙ gñaz locum aliud remedium eiusdem iuris canonici de appne ꝓmissa a tali sīa sup possessorio latū nā qui utitur aliquo iure debet eo uti cū qualitatibꝫ ōibꝫ et cū istantijs suis ar. m l. fi. ff et si ꝑfectum C de iure delib. et ff sīmat hec aliqs de cū ei ubi mtepretur remediū iuris nullis puta inter dictū ul' cōditio cui. l. si tolom ul' quid silē tr dicā appīri nō posse per dictam rōnem et hoc ē verū et hanc opy. vidi affirmari ꝑ dnm Bal. in quodam suo consilio ut notatur batur tali rōne que ad idem tenet dicit nū superiore remedia nāꝫ iuris canonici regulariter debent ſ. m ipm̄ ius canonicum sicut remedia iuris ꝓtorij vigilant. ſ. m ipm ius ꝓtoriū nō aut ſ. m ipm ius mē nulle ut patet ꝑ disciplinā ouiz. bo. posſ. Sic patet ꝙ ualde utile e semp in libello exprimere qualitatem remedij qd mtenīpetatur ut s. dixi sup quibus vide que scripsi sup forma appōms ab mterlocutoria Alij aut uoluerunt dicere ꝙ cta in foro laycali si dicā e. remtegranda intēpretatur ꝙ nō ꝑt appīri mouentur hac rōne qn nūꝙ lex predit ꝑ uiam regule ut est m dicta l. i. si de mon. po. tr semper illa regula trahitur ad oēs leges futuras seu sequentes de eadem mā loq̄tes ut ꝓbatur m l. reglā m fi. ff de iurisdict et fac. ignō. et l. de unoquoq; ff de reiudi. et ꝑ bar. m l. ꝓtor. ſ. hoc edicto ī fi. ff vi bo. rap. Cum igitur lex ꝓma predit ꝑ modum regule et dictū e. remtegranda, sequitur ipam regulā et sic ē posterius ipa regula g⁹ trahetur ad ipam regulam et mtelligetur ſ.m eam ar. m l. ſ et posteriores ff de legi. nū ſ. Credo ꝓcedentem opy. cē verorem nec repugnat qd dic de ī.ª sequenti trahenda ad regulam ꝓcedentem qua tenēdo ꝙ illud ꝓcederet ubi utraq; lex lata sit ab eodem et m codz iure seruus autem si lata m duūso iuris tenditore ut m casu isto qua tr debz mtelligi ius posterius ſ.m regulas cōditoris ulterius iuris ut patet ꝑ plura exempla in iure canonico descripta et nō ſ.m regulas conditoris alterius iuris. Et ad hoc facit ꝙ nouit dy. m

regla possessor malefidei m pma opp
nta fi

Ad restituendū

nō q hic spoliator uel ītasor tenetur
ad tra m quibꝫ cōdēnandꝫ ē primo
tenetur rem occupatam restituere 2°
fructꝰ reddere 3° dāpna et interesse per
soluere ut hic notantur m l si de pos
sessione C vñ vi et m c ginnus ext
de restit spo et l i ff qui ui dicitꝫ et
ff qui fundꝫ cū se et ff cr dic ff de vi
et vi ar Circa hoc ītro pone q vna ci
uitas contra aliam ul vnꝰ dns cont
alium mouit guerrā in qua guerra
spoliata st et capta aliqua castra uel
alia bona quǽritur An de iure talia sunt
restituenda spoliato añ oia et breuit
var m l hostes ff de capti et postli trā
seutꝫ xba Innocentij in c olim ext
de restit spo et in c fi ext qđ me tā
lucet de eo nō sanat mentione sic distīg
uit Ch nūqꝫ talia bona capiūtur in bello
licito qnqꝫ capiūtur in bello illicito bel
lū at licitū dr illud qđ indicitur et
imponitur per imperatorem ul papā
ul aliū superiorem de ipōz mandato
bellū nō illicitū appellatur illud quod
a quocūqꝫ alio indicitur sine cā legittā
a iure approbata ut nō in c olim et l hos
tes et ego scripsi sup in primo libello in
glo sup xbo spectat primo cāu qn capi
untur in bello licito tuc psone capte
efficiunt siue ipōz capientiū de iure
scripto ut dicta l si hostes litꝫ de gsue ne
nō fiuctur et bona mobilia et īmobi
lia silit efficiuntur siue bona at de iure
scripto silit nō efficiuntur capientiuꝫ
ff de cōsuetudine sic ff in bar ubi s litꝫ
Immo dicat q ner de cōsuetudine debe
rent ee ipōz capientiū cū sit potius
corruptela ut p cum notatur in c fi
ex q me cā et p hosti ext de hom
c ne q humani Contra quǽritur quō q
babitur de dāpnis et interē cū difficile
sit reperire testes qui uiderint pecu
niam in scrūpno ul alia silia in castro
fieri dicitur ff in Immo in dō c olim et c
gratus ext de restit spo q q pbata īvasi
one et spoliatione statuitur de dāpnis et
interē Iurato spoliati p text in l si
qn C vnde vi et p cy et dor et sic pz
vnū priuilegiū qđ attribuitur spoliato
in oduum spoliantis nō inuañ ē gō
si añ oia sit restituendꝫ ut cōpetatur
temeritas īuasoris in tm q ipi spoliatori
nō pstatur audity sup rei dño ul pos
sessione nisi prius res ipa fuerit ple
narie restituta tam de iure Ciuili p
Canonico ut nō in l si quis a se fundū
C ad l iull de vi et C pus et c oz et
c remittenda cū sy in q in et q i
Quę regula fallit in ctis quibꝫ nōtis
p glossā in summa de restit spo et p spec
in ti de petit et possess mit quos hn anu
merantur primo si spoliator obiciat de
eis anteriori spoliatione p modū agen
di ul eripiendi cont ipm agentē na
tā ita retardatur et differtur eis restitu
donec sup utrꝫ fuerit cognitū ut in c
cū dilectꝫ et in c sup spoliatione ext
de or cognō 2° fallit regla qn agens co
fentit q reus de iure appretiatus ipius
audiatur ut in c i ex de restit spo Et
ō actor sit cautꝫ cū audierit reū nitere
di auditui appretiatus debet statim cont
dicere et dicere p nō e audiendꝫ donec
fuerit in integrū restitutꝫ ut ibi nō 3°
fallit in eo qui fuerat de frō intrusus
in sede romano qui si fuerit de frō ex
pulsus nō auditur petens añ oia se
restitui ut habetur in q c deus ff pz
4° fallit si spoliatꝫ spontr renūtiauer
rit uni sue añ fuisse spoliatꝫ ut in
c accepta ext de restit spo 5° certꝫ autē
si post spoliationē renūtiasset qz tr
talis renūtiatio nō tenet et ō ea non
obstante audiretur petens se restitui
ut nō in c i ex de restit spo Et sic
pz aliud pulm qđ datur spoliato ad
uersus spoliantis 6° fallit in vxore cui
nō fit restitutio marito de cuius timet
sentia ut in c ex tuis missa ex de restit
spo facta c litis ex eo 7° fallit si vx
adulterium commisserit post spoliatam
virorem ut in c significanti ex de di
uor 8° fallit in tau c quadrimus
extra de diuor

Simul cum omnibus dampnis

Sed dū
ctō tr q
isto tau quo agitur intridicto vñ vi
debet lis et tā moueri de istis dāpnis
q̄ ānum quo elapso nō audiretur sup
eis ff solū sup rebus principaliter spo
liatis ut dixi s in pma glo Qui 1° he
remedio restitutorio venit omnia
dāpna huiusmodi accessoria contingen p̄
lucri gtā in dempti audiri offitio etiā
si nō fuerint a pte petita in libello ut
nō in l i ff restitutorio et ff nō solum
ff de vi et vi ar Et ō si iudex neglexe
rit sup his cōdēnare nō potuerunt
ulterius peti in noua causa ul instāna
ar in l in c de po cū sy et l iiato
C de fruc et li expen Alia at dāpna
et retenta accessoria contingentia añ
lucri gtā debent peti a pte q̄ ānū nec
ex offitio suo posset iudex sine pte re

quſitione qtꝝ pnũtiare ſup quibꝫ ſiꝑ
nũtiare obmiſit potit pars m alio nouo
udiõ petere ut her ꝓbantur m l. idem
ff. fi. et l. ſi plẽs ff. de vi et vi ar. ſicut
etiam talia attẽſſoria añ lit. gtẽ. cõtm
gentia m gtũtibꝫ bonefidei uel ſtrictu
ris nõ uemant m gdẽpnatione offitio iu
dicis ñ. ptẽ petente l. ediles ff. Jtẽ ſiquẽ
ff. de edil. edict. et l. ptũ ff. de uſur. et
ꝑ Jmo. m. c. grauis eẽ. de reſtit. ſpol.
et ecto ſepſi in forma primi libelli m
glo. ſup ubo ex offitio conſiliũ ẽ g. ꝙ
ſemp petantur a ptẽ

Et in ſtatum priſtinum reddi

Nota mul
tũ iſtũ vbum effectu quia nõ ſufficit vbalis reſtitº
niſi ſequatur realis et actualis ut ꝓbat
m. q. v. c. epi. v. ff. notandũ Jõꝫ ſi iudex
ſimpliciter actorem in integꝝ reſtituen. hoc
nõ ſufficit etiã ſi adiuvat et ita cũ reſti
tuing niſi ſequatur miſſio in poſſione
deſiderant. n. res iſta naturalem ſeu rea
lem reſtitutione ut dr̃ in ſili. m l. non
ſtatiꝫ in pn̄. ff. de petit. Ad qd̃ faciunt
que determinat Ja. bu. m l. in iudex. c.
de ſen. et interlocut.

Et amplius ad reſtitutionem fructuum

Juſte petuntur fructus nedum percepti
ꝑ muſorem ff. etiam quos ꝑcipere po
tuiſſet muſor ut in. c. grauis et c. vñ
vi. et l. ſi de poſſione et l. i. ff. ex die et
ff. nõ ſolum et ff. ſe ff. de vi. et vi. ar.
In quibus fructibꝫ ſi ꝓ iudicem ml fu
erit ꝓnũtiatum an liceat in alio iudi
cio eos petere diſtinguit eo mõ quo ſ.
dixi in dapnis et interesſe Hã ſiloqmur
de fructibus ante liti. gtẽ. percepti uel p
cipiendis et tũ peti poterunt in alio
iudicio Aut loquimur in percepti poſt
liti. gtẽ ſeu cipiendis et tũ nõ admit
tuntur ulteriꝰ illoꝝ petitio ar. in l. mi.
C. de po. et C. de vſur. l. eos et l. i bone
fidei et Jmo. in dr̃o c. grauis Cõtrũ
nõ ꝙ iſti muſores et raptores alieno
rum bonoꝝ gtia quos nedũ Ciuilit
poteſt puidi omnibus corũ iuribus
que habebant in rebus de predatis ſt
per ſententiam iudicis priuandi non
iuritute interdicti vnde vi nec c. item
te grauida nec l. ſi quis in tantam nõ
poteſt appellari quia credit hoc ca
ſu metus meri poſſeſſorij ut notat ꝑ
glo. in l. momentanee. C. vnde vi ſatis
unt nõ. in l. extant ꝙ metꝰ cã. deo gra
tias Amen. ſequitur forma libelli pro

poſſione turbata

Coram vob
trẽ agit et dicit
ꝓponit Tho. contra
et aduſus ny. dictus
et ꝓponens dictus
Tho. ꝙ ãms x. xx.
et pluribus pxiẽ elapſis per ſe uel alium ſeu alios eiꝰ noie tenuit et poſſe
dit cõtinue pacifice et quiete petiam
vnam vince poſitam et iacentem in
loco et territorio Caſtigꝝ que ẽ ptich. C.
ul. Cuta au rohẽt trẽ Quam adhuc ho
die tenet et poſſidet pro ſua et tamq̃
ſuam veris et legittis titulis
q̃q̃ pfatꝰ ny. de ãno et menſe pnũtibꝫ
eundem Tho. in dicta ſua poſſione tur
bauerit ac molestauerit Ac pnũtialiter
turbat et molestat indebite et iniuſte
ipũſq̃ Tho. poſſionem clandeſtine in
treſſꝫ fuerit et eam intitur et ipſum
Thomam turbare et molestare nõ pmit
tendo ner patiẽ ipm Tho. euſq̃ colonos
maſſarios et frõres libere et pacifice la
borare et facere laborari in ipa petia
terre et vince ner fructꝰ ner reddituꝫ
et quentꝰ colligere ꝓcipere et habere
pacifice et quiete pvnt hactenꝰ ꝙſue
runt fluxſum dunt et ꝓponit idem Tho.
ꝙ ſtãs ny. aiõ et intentione turbandi
et molestandi ꝓdictũ Tho. in eius pa
cifica poſſione dicte petie vince abſtulit
et aſportauit de dicta petia vince tpre
andicto tot uuas ſeu fructꝰ uuaꝝ In
ea tũc pendentes et exiſtentes qui tũc
fuerant et erant et hodie cẽnt ſi ex ta
rent ptꝫ et ualoris flor. xxv. et tot
plurũ quot teſtes dixerint et liqu
dabitur in preſſu Et amplius idem ny
colaus tunc ipis intulit in ipa vinea
tot et talia dapna ꝓpter que ipe Tho. dap
nificatꝰ fuit et ẽ flor. xꝫ. et ultra de
inde dicit ipe Tho. ꝙ ꝑ ſepe admonuit
et interpellauit dictum ny. ut a pre
dictis moleſtia et a turbatione deſiſte
ret ac reſtituere uellet ſoluere ac emẽ
dare dapna et interesſe ꝓdicta qui tũ
ſurda aure ꝓtranſiens tãꝫ in eiꝰ ma
litia obſtinatꝰ fuerit et adimplere re
cuſauit principaliter ꝙ renuſat indebite

et ĩuste Quare cũ predicta vera sint petit et requirit ꝑfatus Thomas a vob dño vicario añdicto quatenꝰ ꝑ viam dif finitiuã sinaꝝ cõdẽpnetis et condẽpnatũ uni remedijs cõpellati nly. ꝟsꝰ ꝑfatuꝫ tho. ad ressañ. et desistẽdo de cetero ab oĩ molestia et mquietatione et turbatione ꝑdicta Et ultiꝰ ad satisdañ. ydonee et ꝓ mittẽñ. ꝙ m futuꝝ ressabit et desistet a turbatione et mquietatione ꝑdictis quod ꝙ parẽ m futuꝝ et substinebit dictum tho. patisfier libere et quiete dictam pe tiam vince tenere et possidere et ꝯ ea fiĩ tibus m posteꝝ colligere ꝓpere et hiĩ Neꝙ ꝑdcm nly. ꝑ eandem sniam gdẽpne tis ad dandum tradẽñ solueñ restituẽñ singla singul gginue referen fructꝰ añ dictos per ipm nly. hĩtos et ꝓceptos si extant et si nõ extant eoꝝ ualorem et extiãti Ceteraꝙ dapna mterẽ et expẽñ de quibus sr et liquidabitur m ꝓcessu sil etiam tũ fructibꝰ ab mde ntra ꝓceptis ꝑ qui ꝓpi potuerunt Que oĩa petit tñ dedutendo tñ saluo tñ nõ astrmgẽs tñ

turbatur simpliciꝑ ꝑ ꝑdam violentiaꝫ mquietatuaꝫ tẽ ei succurritur ꝑ mter dictum ne vis fiat ei uti possidẽti ut ff. et C uti pos Et ubi ꝑ uiã statuti sit ꝓui sum contra turbantem alienam possio nem succurritur conditione ex statuto ut ff. et C. de q. ex le Qz ꝙr consueuit quo remedio succurritur ei qui ĩ possi one turbatur sue uris dictionis ul alicui ꝟ utili ul altiꝰ uri mtorpoal dicꝫ bir uti ꝙ ei succurritur mterdicto utili pos sidẽtis ut nõ ꝑ glo. et doc. m. l. i. C uti pos pro quo fant. l. fi. et l. si duo ꝟ hoc mẽ dictum ff. utiposſi ꝙbatur m l. sic. ff. aristo et l. ꝙ m fi. et l. et si forte ꝟ sa endum ff. si ꝟ uen. Quod si ꝙ huiꝰ turbatione agitur criminaliter ꝙditõe ex statuto et pares pene applicentur ꝑ turbate et alia fisco An talis cũ erit u re criminalis ul mulis ul mixta dic ꝙ iudicatur cẽ nĩe criminalis et hoc rõne ꝑ dictꝝ que fisco ꝙrit suffiat eĩ quo ad iu dicendum eam cẽ criminalem ut ꝑs pe ne fisco applicetur ꝑ bar. ut tangit ꝑ eũ m. l. agraria ff. de tim amo. demꝙ de alio ꝙritur An iudicijs possorijs mi sit offerendꝙ libellꝙ de necessitate ubi adiit ꝙ qñ ꝙ de iure municipali tantum reperitur ꝙ niquañ cũ extrdente talẽ summã ul ꝙntitatẽ offeratur libellꝰ uel petitio et tũr cũ simpliciter lex dispo nat et gñaliter nec reapiat mterp tationem restitutiuaꝫ clax ẽ ĩ possio ijs nedum m petitorijs offerri debẽ libellũ ar. m. l. v. ff. si is qui nauẽ ff. de exti. et l. de ꝑtio de publi cũ sy. ꝑ nõ loquimur de iure cõi canonico ul ciuili etiam tñ offerendꝙ ẽ libellꝰ ut determinat Imo. m. r. i. cert. de offi. or. et bar. i. l. nãliter ff. michil ff. de acquir. po. i ultã gbmatione ẋ. tertio ꝙro Que at sint ꝓbanda ꝑ. dicam

Contra et Aduersus

hic nõ. de hac dictione tñ quia sub ca gprehenduntur multa et debet ex tẽ di her tia cũ alijs que m fine pñtis li belli sunt appõita ut tñ de aliquibus m struaris que ꝓtment ad hanc dictiõez tñ ꝓcedẽ ẽ ut mquid bar. m. l. gnalꝙ m pñ. ẋ. idem credendꝰ ff. de li. et posm. ꝙ qñ ꝙ hec dictio tñ ponitur m aliq mstrõ alicuꝙ gtiꝙ mitꝙ sine scipt ut ẽ regulariter et tñ debet extendi talis dictio ꝑ formam hactenꝰ ꝑ ipm no tatum m stilibus obꝑuatam et ꝙ ut nã contiꝙ toĩer requirit ut no. in l. Itẽ uemunt ff. petitam ff. de pe. hĩ et sequitur ꝑpe. in n.o de mstru. edi. ff. ostenso. ẋ. Quid ꝙ. si m breuiatura

ꝑmāt gr̄ām fuerit relebinꝯ mſcriptꝫ ita
ꝙ ſcriptura ſit de ſuba tē nō fierit aliqua
extenſio quia obmiſſum haberetur pro
obmiſſo ꝑ bar. ubi ſ. ar. in l. gr̄ām nī
ſy. C de fide inſtru. ex quo ſequitur ꝑ m
eū ꝙ m libellis et ſm̄ns et m appellatō
nibus ex mr̄uallo interpoſitꝫ in quibꝰ
nr̄a t ſcriptura et m ētis alys cāibus
ſilibus ſi reperiatur ſeu apponatur dr̄ō
tē ꝙ nō poterit fieri extenſio aliqua
qđ bene nota

Tenuit et poſſedit

adūte ꝙ iſta poſſeſſio quātūcūq; longe
ua de ꝓterito nō ſufficeret de ꝑ ſe in iſto
interdicto utiq; poſſidet. niſi probaretur
poſſio de pñti ul' tpe turbationis ut ꝑ di
tetur ner t nr̄e in hoc interdicto ꝓbare
de dominio ul' qi. ipius rei ner de ꝓſtꝓtioe
niſi eo cāu quousq; tam reus ꝙ actor eq̄li
ter de poſſione ꝓbarent tē cuiꝫ utile fo
ret de dmō ul' qi. ꝓbare nā ille qui melꝰ
de dmō ul' qi. ꝓbaret optineret in hoc in
terdicto ut nō ꝑ cy. et alios in. l. i. C uti
poſſi et in dr̄ō c. liti cart. de ꝓbat.

Hodie tenet et poſ
ſidet ☞ Aut debes ꝙ duo ſubſtā
tialia ſint ꝓbanda ꝑ eū
qui agit hoc interdicto ꝓmo vi ſe poſſide
re et ſic poſſione ex ꝑte ſua 2° turbati
onem ex ꝑte quenti Que poſſio ex ꝑte
actoris ꝓbare debet affuiſſe duobus tem
poribꝰ viz tpe litis ḡteſtate et turbationis
illate ut habetur in dr̄ō. ſſ. retinende
et ſ. ḡmodum miſti. de interdic. Et per
bar. in l. i. ſ. ꝙ ait ꝓtor arta fi. ff. uti
poſſi ☞ hic inſurgit dubiū quō ꝓbabit
actor ſe poſſidere hīs duobꝰ temporī
bus Rñdeo ꝙ ꝓbando ſe poſſediſſe ante
litis ḡtām et ante turbationē illatam per
aliquod tempꝰ et allegando adhuc ſe poſ
ſidere ꝓſūtur continuata eius poſſio
que in ſolo aīo cōſiſtit et retinetur uſq;
ad litis ḡtām et poſt niſi appareat ul' ꝓbe
tur ḡtrariū ut determinat cy. et alii doc in
l. nō ignorabit C ad exiben et l. ſiue poſ
ſidetis C de ꝓba. et ꝑ bar. in l. telſo et l.
uſto ff. nō mutat ff. de uſurap. Quiqđ
ꝙ ſuffiunt ꝓbare in hoc interdicto acto
rem poſſidere tualiter et nāliter ul' a
ualiter tm̄ aut nālit tm̄ ꝓcuter dic ꝙ
ſuffiunt ꝓbare ſe poſſediſſe aliquo modo
ul' tualiter tm̄ ul' naturalit tm̄ ut ha
betur ꝑ bar. in l. i. in pn̄. ff. interdictū
ff. utpoſſi Adūte tm̄ ꝙ reus pro ſua de
fenſione ſi ꝓbaret ꝙ illa poſſio agenti
foret obtenta ſeu habita ab ipō reo vi
clam. ul' ꝓturo noīe tē nō ꝓdeſſet acto
ri talis poſſio in hoc interdicto ut dr̄ā
l. i. ī pn̄. et ſ. fi. ff. utpoſ. et C utpoſſi

l. i. probabitur at' ꝙ vi clam ul' ꝓturo poſ
ſideat actor ab ipō reo pluribꝰ mēſis et hō
t vnū ꝓpriuū inter alios viz ꝓbando de
antiquiori ipiꝰ quenti poſſione nam tē
ſequens poſſio ipius agentis ꝓſūtur
clandeſtina ſeu violenta niſi ꝓbet titulū
legitimū ſue poſſionis ut nō in dr̄ō C
liti. et ꝑ Jo. an. in r. ſepe ex. de reſti. ſpo.
et ꝑ bar. in dr̄ā l. i. ff. ꝙ ait ꝓtor et ꝑ alī
quos in. l. ſiue at' ſ. ſi duobꝰ ff. de publi. qº
taliter per reum ꝓbato abſoluendus eſt
reus ſm̄ modum et formā traditam ꝑ
Jmo. in r. veniens ex. de ꝓſcrip. et azo
in ſūma C utpoſ. ꝙ ad hoc ut reꝰ poſſit
obtinere hanc abſolutionē nr̄e cē ut ex
ceptionem ſpoliationis et ſītes opponat
ān litē. gtām alīs gaꝑnabitur ut ibi ꝑ euz
nōtur ner tūn ipi uolenti poſtea agere ī
terdicto vñ vi obſtabit exceptio rei uidi
tate ſm̄ eum ꝓmāt actor poſſiderit ab
alio ꝙ ab ipō reo vi clam ul' ꝓturo tunc
ei nil noceret talis poſſio in hoc inter
dicto ut nō in. l. i. in fi. et l. ij. ff. uti poſ
ſidetis ner notꝫ interdicto vnde vi ut diꝫ
in tri. pce et nō in. l. i. ſ. q vi. aine. ff. de
vi. et vi. ar. et in r. cū lītis ex. de reſti.
ſpo. et ſic quo ad hoc pificatur utrūq;
interdictū Quid aut' ſit vi. clā ul' ꝓtu
rio poſſidere nō ꝑ ḡlo. in l. i. ff. ait ꝓtor
et ibi bar. ff. uti poſ. et Jmo. in r. ve
mens de reſti. ſpo. ꝙ pone ꝙ ad ꝓbandā
de poſſione ꝓducuntur inſtra lotationū
ul' ītuēſtituraꝫ ipius rei An ꝑ illa poſ
ſeſſio ꝓbatur diſtinctue Aut ſt' lorationes
frē in ipm̄ quentū et tē ꝓbant contra
eum qua nō ꝑt referre gōnez dm̄ ner
poſſions ut l. ſi quis conductions ti
tulo et l. conductores C loca fiunt l. ma
le agitur C de ꝓſcrip. xxx. an. Aut ſūt
lorationes frē in etiam ꝑſonā et trē
alio nō ꝓbato per eos ſimpliciter nō ꝓba
bitur dm̄uꝫ ner poſſio ut l. ad ꝓbandū C.
loca. et r. interdilectos ex. de fide ītru.
et nō ꝑ ḡlo. in r. cū venerabilis ex tra
de religio. do. vbi aut' ꝓbetur etiam de ſo
lutione penſions et ꝙ ſoluens tpe ſolu
tionis rem ipam detinebat tūc hīs cō
currentibus tū mueſtitura ꝓbabitur
poſſio quo ad oēs ut her ꝓbantur per
ḡlo. et bar. in l. ḡius ff. ſi cōductor et l.
qui vmūſas. ff. ꝙ ꝑ colonū ff. de acq. poſſ
Alīs etiam modis ꝓbari pot poſſio viz
ſi probauerit ſe fructꝫ ex vinea uel ex
fundo collegiſſe ut nō in. l. titia ff. de ſo
lutiō. et in l. ij. C de acquir. po. clarum
modo ꝓbabitur ſi ſemel miſeriſſus eſt
poſſionem qđ ꝓbat per teſtes uel in
ſtrumentum nā poſſio ſcl̄ q̄ſita ꝓſūt
cōtinuata tū ſolo aīo et retinetur ut l.
ſi quis vi. ff. differentia et l. in. ff. tamt.

ten̄ et l. peregre ff. quibus de acquir possessione

De anno et mense presentibus

¶ Queritur hic an de necessitate sit exprimendū in libello tempus illate turbationis et bar. in. l. i. ff. interdictū hoc ff. uti poss. dicit. Aut arguitur dolg aduersarij et tūc debet long et temporis exprimi. Aut nō arguitur eis dolg et tūc sufficit ut colligitur in. l. i. ff. certissime ff. de vi et vi. ar. et ff. ubi aut. et in. c. tue ext. de petit. dolg aut. potest contingere in rasibus notatis in. l. si duo in pri. ff. uti possi. puto cōsultius q̄ oī tāu lapsis et tempg turbationis exprimatur

Ac presentialiter turbat

¶ Hic ff. in fine subiale pro bandum in hoc interdicto videlicet turbationem exceptionis uenti ¶ qualiter dū quis turbare etc qualiterūq; et p q̄ūq; modū nō patiatur aduersarium libere et quiete uti et frui re ipsa ut habetur in. l. bī fundū ff. de vi et vi. ar. l. vī facit ff. q̄ vi aut clā. An aut ut dicatur quis turbare sit necesse q̄ contendat se possidere dicit quidam q̄ sit necesse sufficeret p se alioq; actū turbationis inferre ff. cet. agere diuina eo tāu ul. iurare ul. l. ac quilia ut nō. p glo. et bar. in. l. i. ff. huius aute ff. uti poss. et instit. de interdic ff. quodlibet ¶ hodie tū p qua opi. facit dicta l. i. ff. restituende ff. uti poss. Tu aut dic ff. uerioremq; doctrinam q̄ nō attenditur. Aut turbator tōtē dat ul. nō se possidere ff. sufficit q̄ius actum turbationis inferre Jōq; siue p cederet arbores vel fructū tollegerit ul. tolonū expulerit ul. laborari phibuerit interdicto uti poss. queniri potuit ut nō. glo. in dicta l. i. ff. huius aut. interdicti et ff. restituende et dicto ¶ hodie tū p qua opi. facit l. si duo in pri. ff. si uicinus et ff. Ith videamus ff. uti possi. et qd nō. p bar. in d. ff. restituen. et in d. l. uim facit ff. de vi et vi. ar. Alii tū et male uoluerunt dicere q̄ ii nō tenebit se possidere ff. solū inferat dapnum ul. turbationem dz cont. eū agi ul. l. actiu ut l. deniq; in pri. ff. qd vi aut clā. ul. actione iniuriarū ff. si qs me phibet ff. de inuen. ul. actōe arborū furti reseāt ut l. i. ff. de ar. furt. re. sed responderi potest q̄ turbato competunt plura remedia quē ipm turbantē vn̄ potest eligere quo remedio uti uelit uīr

mag. l. qd inheredem ff. eligere ff. de tribu et p dy. in c. nullo pluribus ext. de reg. iur. li. vi.

Et eam mittitur et ipsum tho

¶ Hic aduerte q̄ qs dicerit q̄ idem bis cumulatur in ea qd dicat ea. ff. possessionem et postea subiungatur et ipm thor ¶ Respondetur q̄ hec sunt diuisa turbare possessionem et turbare psonā possidentis. bar. in. l. i. ff. si quis at. ff. si quis te lib. ce. Ju. fuit p qd uadit illa qō pone q̄ statuto ciuitatis cauetur q̄ turbans alioq; possessionis ul. qui alioq; turbauit in sua possione tōtā petatur in centum an sit nece pbare de dolo turbantis An sufficiat pbare de culpa distinguit bar. ubi s. Aut statutū loquitur in psonā aut in rem primo casu ubi gra. si dicat statutū si quis alioq; turbauerit in sua possione tūc et tūc requiritur dolg in ipo turbāte quia turbatio nō pt inferri in psonam sine affectu turbationis ar. in. l. ff. de mun. Jōq; qui usus tā excusaret ipz a pena ar. in. l. i. in fi. ff. de ambitio et l. ff. ff. de lib. cā. ¶ 2o aute casu statutū loquitur in rem ubi gra. si quis turbauerit possionē alioq; tūc sufficit lata culpa ut. l. i. ff. nō ate. s. all. et. l. i. ff. si me. fal. mo. dicit. et insti. vi. bo. rap. ff. quia tū et l. si quis in tantam c. unde vi. Ver intelligitur de dicta distinctione bar. cū dic. An statutū loquitur in psonaz ul. in rem quia p uiam consultum fit silis distinctio in. l. aut qui alii ff. si ff. q̄ vi aut clā. ¶ Secūdo cōclus. erit siue statutū loquatur in psonā ul. in rem debet agens additione ex statuto ad petitionē applicari fisco pbare dolū ul. culpam aduersarij turbantis ul. excusatur ut dixi. Decq autem si ageret hoc interdicto uti possidetis simpliciter ubi aute additur dolus ul. culpa aduersarij quo ad victoriam optinendam ff. simpliciter sine turbationis pro tanto tum agitur sine additione ex lege statuti licz nō pbato dolo ul. lata culpa aduersarij absoluendus sit a pena statuti tū de ipa turbatione si aliter constet condepnandus e ad cessandū a turbatione in futurum

Animo et intentione turbandi

¶ Quid autem dicendū si nō habuit animū alienandi turbandi ul. usurpandi ff. suū conseruandi an tādet in penā pditam contra turbantē soto dic. q̄ aut iste qui ingressus e fundū alienū et turbat possessorē

fuit protestatus se id facere aõ ius suũ
ꝙfuandi nõ alienũ vsurpandi tũc sua pro
testatio ipm excusat a pena ar· opti· i· l·
si quis ff· ß mterdictũ m fi· ibi dũ dicitur
ex igitur tr· ff· de religios et dom· l· i·
ß si quis nõ ff· ne vis fiat ei ꝓbatur etiã
m· l· si duo ff· cũ mquilmg ff· vtpossi et
l· m· ß hec ꝛba m fi· ff· de lube· ho· exhi·
cũ sp· aut nõ fiur ꝓtestmr et tr nõ excu
satur a pena si de turbatione ꝓbabitur
msi· usta causa cũ excuser ut s· dixi ß qua
tũ tñ ad effectũ huius mterdicti nõ attẽ
ditur ꝓpositum turbantis si re ipa et
veritate mspecta actor reperiatur tur
batus iuste qua pro ipo ferenda erit
sententia et reus cõdepnandus ut i· dic
tur ¶ Hr quibus solent dari quõ de eo im
sit laboratores m vmeã ab alio possessã
an· et ipi sicut ẽt ille qui mnsit deboant
cõdepnari de turbata possione in qua
gõne distmguitur ¶ Aut isti laboratores
sciebant hanc vmeã ab alio possam ꝓba
ipo mittente et tũc qua sunt ptinpes et
auxiliũ prestantes debent pter tũ mit
tente cõdepnari ar· m· l· suos c· ad· l· iul
de vi· pu· et qd nõ· m· l· ubi hõ m pñ· ff·
ad· l· aq· et· l· ad ea· ff· de rei· vin· ¶ Aut
ignorabant ab alio possideri et credebãt
ꝙ possideretur ab ipo mittente ut qua ip
se hoc illis affirmabat vel ab alio sic pu
tabatur et tẽ exrusantur ar· m· l· m rẽ
ß tignum et qd ibi nõ· ff· de rei ven· ¶ et
idem sentiẽ c· bar· m· l· nõ solũ ß si mã
dato ff· de tut· ¶ pro qua sñã facit· l·
si quis id qd ß· ßin ff· de usu· oñ· iudi·
¶ Quid si tutor ut curator ut fundi q uel
ꝓcurator aliq nõie turbauerit aliquem
in possione ¶ An ipe erit exusatꝰ distin
ue ut habetur ꝑ glo· et doc· m· l· is qui
i puteũ ß· si tutores et· l· aut qui alit·
ß hec ꝛba ff· qd vi aut clã ẽt ff· de pecu·
l· m siña cum similibus

fructibus iuarum

¶ Tenr debet ꝙ pro huiõi fructibus et re
teris rebus que realiter peruenerut
ad ipm turbantem datur petio hoc
interdictum gra eum· ut· l· v· ß· i· ff·
vtpossi et· l· r· m pñ· et ß fi· cũ· l· se et
l· idem ẽ ß· v· ff· de vi· et vi ar· ꝓ retis
aut dapnis que ad eũ nõ puenerunt
¶ Passq ẽ ipe turbatꝰ qpetit hoc mtdm
i· annũ a tpre turbationis tuandũ ut
dicũ· l· v· ß· i· ff· vtpossi et· l· i· ß· anus
ff· de vi et vi armata

Admonuit et mter

pellauit

¶ In gr· ẽ nia m
terpellatio puto
ꝙ nõ qua si turbare non debuit nec cõ
sequent· fructꝰ accipere et semp tenset
cẽ m mora ar· m· l· fi· ff· de qdi fur· ad
qd facit· l· v· ß· rectissime et l penlt· ff·
de vi et vi ar·

principaliterq; re

cusat

¶ Quid dices si nõ rem
sit resistere ducty pna
An erit absoluendus ¶ Ego distmguere
sic aut actum ẽ contra eum criminaliter
et tr pnia eum nõ excusat ut· l· qui ea
mẽte tuc sy· ff· de fur· ¶ Aut sint actum
ciuiliter et tr offerat ꝙ oia si quidem m
trgre audiendus ẽ ar· i· l· si ff· de ꝓcur·
et msti de offi· iudi· ß fi· et l· fideiussor
ff· de dolo excep· ¶ Aut nõ offert oia et tr
ẽ qdepnandꝰ ar· m· l· si misulam ff· de
ꝛb· ob· ¶ Ad qd etiã facit dom· l· i· ß· v· et ß· si
ff· vtpossidetis

Ad cassandum et de

sistendum

¶ Nota ꝙ qua
do tuor petit
fieri principaliter m quibus ꝙ iudex
condepnandus ẽ rei ¶ Primo ꝙ cesset tu
turbatione ¶ 2º ꝙ m futuꝝ non turbabit
nec molestabit ipm possorem ¶ 3º ꝙ sa
tisdet de obligatione ꝓmissoꝝ ¶ 4º ꝙ re
stituat oia ablata et dapna illata ut hr
ꝓbantur m· l· penlt· ff· de aqua coti· et
estiu· et ꝓ bar· m· l· i· ß· mterdictũ aut
hic ff· utipos· ¶ Circa an et quotũ potent
actor petere vz ꝓmutiari se dnm pu
to ꝙ non licz· n· ut dixi possit maden
ter de iure dmi ꝓbare ad roadiuuandꝫ
vires mterdicti ꝓpositi quo ad optmedũ
victoriam sup ipso nõ tm auditur ẽ mod
agendi principaliꝫ petento se declarari et
ꝓmutiari dnm ꝙt repugnatiaꝫ que m
surgẽt cũ isto nã ce ea pte qua peteret
se dnm declarari fateretur adusarii pos
sidere ꝙ duo sunt cẽma in rei vendicati
one vz dmiz ex pte agentis et ex possio
ex pte rouenti ut· l· i· c· de alie· mu· iu
diu· fac· sicz datur contra eum qui de
tinet ut possidet ut· l· offim· et· l· i· rem
acto ff· de rei ven· ¶ Ex ea aut pte qua m
temptat hoc mterdictum dicit se pos
sessorem iõꝫ tõtiuꝫ nõ cẽt audiendꝫ
ut· l· v· c· de furt· ¶ Quid igit si de dmo
quaratur maidenter ꝓposito mterdicto v
bi gra actor ꝓbauit in hoc mterdicto
possionem ex pte sua et turbationẽ ex
pte adusarii reus ꝓbauit de dmo eius
quitur quis cor debeat optmere et vr
ꝙ ipe irg qui de dmo ꝓbauit p ius dolo
facit ff· de regi· iuri· l· dolo· ff· de dolo ex
rep· que regla ꝓcedit in possorio reti
nende possionis ut nõ· p glo· in· l· si de
iu· ff· de iudi· et hanc opi· sequit· dy·

m regla quo adagcū ext̄ de regt̄ unū l°
vl° Sz bar. m l. naliter ſ. michil ubi plene
tractat de hac nā gnaliū et m dcā l. ſi
de vi. et hoc p tex. et glo. m l. ſi de eo ff.
ſi ff. de acqu. poſ. Ego credo q̄ opy. dy. ſit
uſtior. Sz opy. bar. ē equior ut rōpescat
audacia turbantiū et ne quis ſua audacia
Jus ſibi dicant antē q̄ lic opy. dy. ad
dmnuendas lites p̄tmcat ut l. quidaz
ff. ſi ē. pe. et m. c. et m p̄n. ex̄t̄. de app. h°
vl° Qualit̄ q° pnūciabit Judex ī hereti
do opy. dy. quia s̄. dixim⁹ q̄ pot̄ actor
petere pnūciari ſe dñz ſ̄ndū tur q̄ judex
reū absoluat intredicto ꝓposito ca rō ad
iecta qua ipe rex reprobauit ſe dmm et
ſic nō ſimplr. Sz gſequitur hic declarabit ſup
dmō. et hec p̄dicunt eo cāu quo rex mi.
de possione q̄bauit. Sz igitur ſi vterq; de
possione ſ. alt̄ ctiā de dmō q̄bat quis eaz
obtinebit respice dicen q̄ hic cāu multo
fortiq; q̄ m p̄tendentibq optinere debet
ille qui de dmo q̄bauit ut q̄ dmō ul' alio
legitimo titulo ut nō p doc. m l. i. ff. vti
possi. et m l. ſi de eo ff. de acqu. po. ſ. ſi
et m c. liz. ext̄. de q̄bat. Sz quid erit
ſi oēs q̄bces ſint vndiq; pes ſup poſſ.
ione et nullus q̄bat de dmo ner. aliquo
titulo ul' oēs q̄bant de equali titulo equa
liter pnūciabit Judex dicit Ja. bu. ī. l. i.
c. vti possi. q̄ judex pnūciabit uti possi
dēti ita possideat̄ et ultiq; ad euitandū
rixam p̄cipiet ptibus sub ēta pena et
ad ipam possionem nō accedant ar. m
l. equissimum et l. prullus ſ. ſi mter
duos ff. de vsufruct. Quā opy. sequit̄
cōiter doc. ū s̄. bar. at̄ m dcā l. ſi duo
m p̄n. dicit q̄ judex debet facere diui
sionem possioms ar. m l. ſi. ff. vti
possi. et l. si fortidianū. c. de legā. Quā
opy. refert Jmo. m dcō c. liz. de q̄ba
in glo. pelti et cam reprobat quia h°
nō ē. m aliqua pte pressus petitū ſic
q̄ judex nō p̄t nec debet de eo judicare
ul' pnūciare ar. m l. ut fundus ff. rei
diuil. et m c. liz. hely. extra de ſymo
Ffect q° bona cautela ſi dubitaretur
ab actore vel reo de pitate q̄bationū q̄
peterētur diuisio possioms in cāu q°
gtingerent piter vtrum q̄ q̄bari de pos
ſessione et dmō ul' tu°. que p̄dc̄ hnt
q̄ q̄bationes ſunt pes cira eandem
ſpem ſeu qualitatem possioms ī cāu
quo contingerent vbi aut̄ possiones
respicerent diuersas ſpes q̄bations q̄
vnus q̄baret de ſua cuiuli alt̄ q̄baret
de ſua nāli possione tuc ſm. Jmo ū
s̄. Judex pnūciabit hoc mō pnūcio
te ipsum possidere naliter et te titū
possidere cuiuliter ōq; ſic ī cuiem uos
possidere uti possidētis ita possidatis

Ad plenorē at̄ oīm doctrinā reuoco
dubiū An petitorii et possorii pos
ſint ſil' cōcurrere de quo p bar. m dcā.
l. naliter ſ michil gē ff. de acq. po. dic
plaing q̄ ipe distinguen°. Aliq̄. n. ſi
tm duo remedia ꝓponūtur eodem tpe
aliq̄ duiſ tribq; p̄mo cāu ſubdistinq
ue alios ētos articulos nā q̄q; vnq
et idem ſil' et eodem tpe et in eodem
libello ꝓpont petitor. ii et possorii
et eis adiſarig ſimpl'. ſe defendit ne
gando contenta m libello vā cē q̄q;
ambo tam actor q̄ reus ſil' et eodem
tpe in eadem instantia ꝓponūt peti
torium et possessorii asserentes ſe oms
ſe dnos et possores. Quq; eodem tpre vnq
ꝓpont petitorii et alt̄ possorii tm 2°
cāu p̄nūciali cū ista audita duiſo tpe ꝓpo
nūtur dic q̄ hoc p̄t contingere quatuor
modis nā q̄q; vnus et idem p̄s pont pe
titorii 2° ꝓpont possorii q̄q; contin
ipe idem p̄mo ꝓpont possorii et eis
adiſarig ꝓpont petitorii de quibq; oībq
ſ. p ordinem declarabitur. Rursum pro
cedendi ſciendū ē q̄ triplex ē possorius
adipiſcendi possioms de quo loquitur l. i.
ff. quo bonor. et l. i. c. quo legā. quodda
ē possorii recuperande possioms de q°
loquitur l. i. ff. quo bonor. de vi. et vi ar.
et l. i. c. vñ vi. et c. ſepe. de restit. ſpo.
Quoddam ē possorium retinende poſſ
oms de quo hic loquimur ut habetur
l. i. ff. et c. uti pos. Redeamus ad ꝓpoſ
tum et assumo p̄mū gnālem articulū
qui fuit q̄n vnq; et idem eodem tpre et
in eadem petitione ꝓpont vtriq; iudi
tium tam petitorium q̄ possorium in
quo articulo licet varie ſint opi. tor. ut
refert Sy. m dcā. l. ēti. c. de intredict.
bar. in ff. michil gē tm. Sz bar. ſic dſ
tinguit. Aut quis ſil' ꝓpont possorium
retinende possioms cum petitorio. Aut
possessorii adipiſcendi aut possorii
reuiperande pri°. casu. ſubdiſtinguit
Aut utriq; p̄ uditu ꝓponitur p̄ re
corporali puta fundo. Aut in corpo
rali puta iurisdictione
Si pro re corporali tc̄ aut utriq; p̄
ponitur respectu vnq; et eiusdem q
litatis possioms ut puta respectu
rusticis tm ul' rusticis tm possioms et
tc̄ nō p̄nt ambo uditia cumulari in
modū agen. tm rone gtinuetatis q̄
nde m̄ surgerent ut dixi quia p pch
torium asseritur aduersarium pos
ſidere ut l. qui petitorio et l. is qui
destinauit ff. de rei ven. et l. i. c. de
ali. mu. Ju. cā. frā. et p possorium
asserit se rem possidere ut l. i. ī p̄n.
et ſ. hoc intellectū ff. uti pos. q̄ intelle

cōstant cē contraria ar m l· in ſ ex
gro ff· de acqu po· et l· ſi ut tto ſ ſi
duob ff· gmo· lic m modū ecclpicē
hoc trāu admittuntur ꝓbōes ſup dmo
ut quis melꝯ poſſit optnere m hoc
mterdicto ut ſ· dxi Aut petitorum
et poſſoriū itemptatur ẏu duſax ql
tatum ul alio duſo reſpectu ut puta ſi
ꝓmtur petitorū rōne nālis apud ad
uſariū exītis et poſſoriū rōe ciuilis i
ſidentis penes actorem ul ſi ꝓmtur
petitoꝝ rōne detentatioms apud
aduſariū exītis et ſint depoſitarius
gmoditarius et ſmiles et poſſoꝝ
rōne ciuilis et nālis turbate exiſtentis
penes turbatum ut l· offitū ff· de vi
ven· et tē admittitur rōnurſꝯ abeꝝ ut
dtā ſ· mthil ſ̄m vnā lec· et nō· m l·
rlā poſſidere ſ· qui ad nūdmas ff· de acq
po· qua nulla regula impēdiens cumu
lationem impēdiat ul ipugnat hui
petitiom 2o trāu cū vtrꝯ iudicium ꝓ
re ſeu uni mtorporali ẋbi gnā pro u
triſdictione ul ſiutute tē ſemp rōnurſꝯ
vtriuſꝯ tam petitorij ꝙ poſſorij ſub
ſtnetur et admittitur etiam reſpectu e
iuſdem qualitatis poſſioms nam ſiue
mtrēptetur poſſoria illa ꝙpetit tā poſ
ſorij ꝙ nō poſſidenti ut habetur m l·
et ſi forte ſ· ſnecī et l· ſi quis duitno
ſ· ſi quatur ff· ſi ſiu ven· et ff· ſi vſufi
pe l· uti firu ſ· fi· Siue mtrēptetur mt
dictū vtpoſſidetī quod etiam ꝓ uiribꝯ
mtorporalibus ꝙpetit ut l· ſicuti ſ· a
triſto· m ſi· ff· ſi ſiu ven· et l· penlti
ff· de ſiu nō ꝙ· m hoc petitorio et poſſo
rio viget aliqua dria iōꝝ hoc trāu vtri
uſꝯ rontur ſꝯ admittitur de quo vī tex
m r· tū certia vultāna ext· de elect·

Demo ad 2m articulū vz ꝙ qūꝝ codez
tpre ꝓmtur ſil poſſoꝝ adipiſcēdē
poſſioms trā petitorio In quo trāu dic
ꝙ aut ꝓmtur m trāu quo uni diſpone
habet lorū electio ut ē m trāu l· ſi· c· de
rdicill et tē nō admittitur rontur ſus
nec cumulatio aut nō habet lorū electio
ut ē m trāu et tē vtriuſꝯ rōnurſus ad
mittitur ut nō· p gllo· et dor· m l· ſi de
vi· ff· de iudic· et m r· paſtoral· ext· de trā
poſſ· et ꝓpeta· qua hoc trāu reſſat oīs iſta
cumulatioms impediens et gtrarietate
mducens

Deſtrō ad alium articulū
qui ē qūꝝ codem tpre ꝓmtur poſſoꝝ
recuperande poſſioms ſil trā petitorio t
tē ſ̄m oēs admittit gnurſꝯ qd nec eſt
qūꝝ ab eodem ꝓmtur qz nulla regula
repugnat hoc impediens ut ꝓbatur i
l· trā fundum ff· de vi et vi armata et
m r· ſcpe ext· de reſti ſpo· et qd hētur
m r· i· et ij· ext· de trā poſſ· et ꝓpe· et i

c· paſtoral· co· tō et dxi m tō ptē·

An aut m hoc trāu m quo vtrūꝝ ſil
ꝓmtur teneatur Judex ſup vtroꝝ pro
nūtiare vī ꝙ ſic p tex· m c· trā dilectꝯ
ex· de trā poſſ· et ꝓpric· Intrōtraviū fruc
l· ſi de iu· ff· de iudic· Preuter dic ꝙ a
iudicū līqt de vtroꝝ et tē ſup vtroꝝ de
bet ꝓnūtiare ut m dcō r· trā dilectꝯ ex·
de trā poſſ· et ꝓpe· Aut ſibi liquet de poſ
ſeſſione tm et tūc de eo ſolo ꝓnūtiat
ut dtā l· ſi de vi ſ̄m vnā lec· Quaz
diſtinctione aꝑbat gllo· m r· ij· ex· de
trā poſſ· et ꝓpric et Jmo· m r· bone lo·
ij· ex· de poſtul et m r· qrelam extra
de cler· et nō ſ̄m eū ꝙ ſi iudex ꝓnū
tiaret ſup petitorio abſoluendo ul cō
dēpnando ꝙ ille qui ſuccubuit ultiꝯ ſup
poſſorio nō audiatur ſicꝯ ſ̄m eū ſnā
lata m petitorio notꝯ m poſſorio quā
opp· ſequitur tllo· m l· ij· ſ· quedā ff·
de mterdic· Alibi tn gllo· detinat op·
m l· tti c· de mterdic· pro quaz rōn
cordia dy· ſic diſtinguit m r· qui ad agen
ex· de regꝯ iur· li· vi· Aut ē tale poſſo
rium p exceptionē dmj ut ē poſſeſſoriū
adipiſcēdē et retinendē poſſioms et tēpr
dit opi· Jmo· et gllo· ponit m dtā l· tertia
Ex quo cognoſcitur ꝙ poſſoriū ſil cum
petitorio fuit mtentatū dic ut ſ· dxi i
titulo p̄re· et traditur p· Jmo· m c· cum
certia ſutrina m pñi ext· de trā poſſ· et ꝓpe
et p gllo· m r· mter dilectos ext· de fide
inſtru· m gllo· ſup vbo ptnere Alius ar
ticulꝯ ē qñ vtꝯ actor et reus ſil eodem
tpre ꝓponit petitoriū et poſſoriū et ſic
vtꝯ dicit ſe dnm et poſſorem et tūc ſi
ue ſit poſſoriū retinende ul adipiſcēdē
ul recuperande poſſioms dicendū ē ſ̄m
oēs ꝙ nō cognoſcitur ſup petitorio donec
prius cognitū et denſum fuit ſup poſſo
rio tūc rōe ordims qñ rōne grauitatis
ut l· i· ſ· hoc aut· ff· vti poſſi et ff· de iudi
l· interlitigatores et l· ſi de vi· cū ſq· Alig
ē articulꝯ qñ eodem tpre vnꝯ ꝓponit pe
titoriū et alt poſſoriū Jn quo trāu
dic ꝙ ſiue ſit poſſoriū recuperande
prius de eo cognoſcitur et ꝓnūtiari
debet añꝙ de petitorio audiatur quia trā
ſpoliationis ē priuilegiata ut dxi et
ſic rōne ordims p̄ferenda ut m r· i· et
ij· trā ſq· ext· de trā· poſſ· et ꝓpe· Siue ſit
poſſoriū adipiſcēdē et idem tutꝯ rōne
contrarietatis euitande ꝙ rōne ordims
ſuaꝝ· Siue ſit poſſoriū retinende et idē
ſimiliter p eandem rōem niſi ect diuſi
tas m qualitate poſſioms ut ſ· dxi et
nō· bar· m dcō· ſ· michil m vꝝbinati
ſiuē rondescendo ad 2m pñcipalem arti
culum qui ē qñ duſo tpre et ſuccceſſi
ue iſta duo iudicia petitoriū et poſſo·

ꝓponūtur qui articuli ſubdiuiditur i
alios quatuor articulos Quor primꝰ
m ordine ſiunt qñ vnꝰ et idem ꝑmo ꝓ
ponit petitoriū 2º poſſoriuum tamen
eodem iudice et in eadem inſtantia In
quo ſic diſtinguitur Aut ē poſſoriū
adipiſcēdi poſſionis Aut recuperāde
aut retinende ꝑº tāū conſidera aut iſ
ta duo iudicia .ſ. petitorii et poſſorii
ita ſe hnt ꝙ electione tolluntur ut ē
ex.m in l. ſi. C. de rōdiciī et tr̄ prēdit
ſoluī ſup petitorio et reſſabit poſſorii
ut dcā .l. ſi. Aut nō tolluntur electio
ne ꝙs ē regulare et tr̄ aut ipe poſſo
rij intemptati nūdum erat cōcluſū
i petitorio et tr̄ admittitur vtriuſq
contrarij et cumulato ꝓm nō ꝑ glo.
in l. ſi de vi ff de iudic Aut erat iam
concluſum ſup petitorio et tr̄ nō au
ditur ſup poſſorio niſi ex magna cā
hoc iudicī apparebit ut hꝫ ꝓbantur in
c. paſtoral. ext. de cā. poſ. et ꝓpe et hoc
de iure ta.º licz ꝓm bar. aliud forte de
iure ciuili cōe dicēdū. In 3º aut. et 2º
articulo dic ꝑ oiā ut ſ. dixi ē in alio
articulo qñ vnꝰ et idem ſil. eodem tpe
iſta duo iudicia ꝓpōt Alius aut eſt
articulꝰ cōis ad ꝓmē p̄cedēdi. a. vz qñ
vnꝰ et idem ꝑº ꝓpōt poſſoriuz et
alius 2º loco ꝓpōt petitoriū In quo
ſic diſtinguitur Aut fiunt poſſoriuꝫ
adipiſcēdi aut recuperande aut re
tinere p̄mis duobꝰ cāibus dic per
oiā ut ſ. dixi in ꝑº et 2º pñ.h. ad.lo
In 3º autem qñ ē retinende diſtingue
Aut iſta ambo iudicia intemptantur
reſpectu iuris in corporalis et dic ut
ſ. dixi Aut vtr.m iuris corporalis et tr̄
aut agitur diuſis reſpectibus poſſio
nis et ſil. cōtingunt Aut eodem vtr.m
et tr̄ aut petitorij intemptatur 2º
loco reſpectu poſſionis quā dicit ſe
poſt intemptatum poſſoriū ꝑdidiſ
ſe Aut rōne poſſionis quā dicit ſe
ꝑdidiſſe ante poſſoriū intemptatuz
primo cāū aut dicit ſe ꝑdidiſſe an
litem ḡtā ſup poſſorio et tr̄ videt
renūtiare poſſorio Aut poſt litē ḡtā
et tr̄ ꝓdit vtrumq iudicij ratio e
quia poſſoriū recuperande datur ei q
tpre litē ḡtā poſſidebat ut inſti. de i
terdic. ff. hodie et .l. i. ff. vtrobi. In
3º aut. cāū ponēdi petitoriū vi re
nūtiare poſſorio ut ꝓbatur ex hijs
que hñtur in drō. ſ. mihil in 3ª lec.
ſup 3º vº articulo qui ē qñ vnꝰ ꝑº
ꝓpōt petitoriū et 2º loco eius adu
ſarius ꝓpōt poſſoriū diſtinguē
Aut ꝓpōt poſſeſſoriū recuperande
aut adipiſcēdi. Aut recuperande ꝑmo
cāū vbi gratia ſcis contra te rei ven

poſtea agis contra me interdicto vn̄
vi quo tāū diſtinguitur Aut agis con
tra me poſſorio recuperande quia dicis te
ſpoliatum poſt iudicium ꝑ me ſup pen
torio intēptatum et tr̄ ſup vtroq tā
poſſorio ꝙ petitorio rogo ſtatuat ut
.l. ſi conſtiterit C. ſi. vigilum Aut agis
rōne violentie illate an̄ petitorium
intemptatū et tuū aut vtrū ꝙ iudiciū
ꝓmittur duūſis rōibꝰ ut puta ſi agis cō
tra te petitorio qua ciuiliꝫ poſſides tu
aut poſſoriū intēptas dicens te ſola
nāli poſſione ſpoliatum et tr̄ prēdix
vtroq iudiciū ut dcō ſ. mihil ꝓm qntū
lertꝫ Aut ꝓmittur eodem reſpectu vbi
gratia ut rōne ſolij nāliꝫ et tr̄ aut poſ
ſeſſoriuꝫ ꝓmittur an̄ litē ḡtā ſup pe
titorio aut poſt ꝑ at ꝑſtatur poſſoriū
ipi petitorio qua tā ſpoliationis ē in
hoc pruuilegiata ut .l. ſi quis a ſe fi
dium c. ad .l. iull. de vi. et .l. i. C. ſi ꝑ vij
ul. alio mō et in c. ſepe ext. de reſtit.
ſpol. et in c. ij. ext. de cā poſſ. et ꝓpter
etiam locū hnt ſi ipe i intio petitorij
fiunt cōfeſſꝫ ſe poſſidere maxie qua
an̄ litē ḡtā. licz rōnabiliꝫ petitorie ut .l.
ſi is qui ſe obtulit de re vendi. ꝓ. nō.
poſt litē ḡtā in petitorio ꝑ poſſoriū tuū
aut ipe reus in iudicio petitorio ſe poſ
ſidere ſtenderit et tr̄ repellitur nec
auditur ſup poſſorio qi ſit ſibi ipi cō
tractus ar. in .l. i. C. de fun. Aut nō vult
ſe poſſidere qua forte de hoc nō ſiunt in
terrogati et tuū ſup poſſorio audiē
et ſup vtroq prōtendetur nec erit hoc
tāū ſpoliationis cā plurimata ꝙ extra
ſpoliationis ē dilatoria vñ debuit oppon
an̄ litē ḡtā tam in modū agendi ꝙ ex
cipiēdi. ar. in .l. [illegible] C. de extra. et .l. extra.
C. de ꝓba. et ꝓbatur ꝑ c. i. ext. de reſti.
ſpo. Quis aut ſit effectꝰ quenti petito
rio nec vidēti ſe poſſidere nō ꝑ glo.
in l. ſi a te ſ. i. ff. de extra. rei. iudic.
2º tāū qñ ꝓmittur poſſoriū adipiſcēdi
Tunc aut iſta iudicia petitorij et poſ
ſeſſoriuꝫ ꝓponūtur diuſis reſpectibus t
tuū omi ambox admittitur contrarius
ut ꝓbatur ex hijs que ſuperiꝰ dixi Aut
eodem reſpectu et tr̄ aut rex ꝓpōt poſ
ſeſſoriū an̄ litē ḡtā ſup petitorio et tr̄
p̄ſertur poſſoriū et ſupſedet in peti
torio ſit huius ē euidens ratio quia rex
tale poſſoriū intēptando negat ſe poſ
ſidere ſ.º tr̄ ut l. ſi. ff. de rei ven. Aut
illud ꝓpōt poſt litē ḡtā in petitorio
et tr̄ diſtinguē Aut ipe rex prius
reſpondet ſe poſſidere aut mi ſtendet
ut ſ. dixi. 3º tāū qñ ꝓmittur poſſo
rium retinēdi tr̄ ſubdiſtinguē Aut
enī ꝓponitur diuſis reſpectibus et tuū
admittitur vtriuſq tanquā qꝫ nulla

reperitur ꝑpugnata

reperitur repugnātia ut p̄dixi. Aut ꝓpo
nitur eodem rēspectu vz rōne cuiusdam
qualitat possḡioms et nīc agens peti
torio asserit se possidere eandē qualitatē
possḡioms añ mtemptatum petitoriū t
tē suspenditur petitoriū et sup posso
riū tm̄ p̄ceditur et rō ē quia agens ē
sibi gtrarig ut āls dixi et quia vtro ordi
ms hoc exquirit et etiā quia vē renūtia
tum petitorio asserendo se possidere ut
dō. s. michil ḡm z ḡz lert. Aut affirit se
possidere ea possḡione quā sibi āssitam di
cit post petitionē mtemptatam et tūc
admittitur tōtus sg vtrusqz ar. dñ. ss.
michil ḡm z ḡz lert. quam smāz ibi se
quitur bar. m e. cōbmatione Circa e. m
articulū qu ē qñ vng p̄. ꝓmit posso
riū et alig 2o loco ꝓmit petitorium dis
tmgue ḡm bar. ubi s. m. 4a. cōbmatioe
Aut possḡionē recuperande Aut adipiscēd
aut rētinēd. primo casu dic q aut peti
torium ꝓmitur m modum agendi et
p̄fertur possorium et cessat petitoriū
tē qua mtemptas possoriū tale negat
se possidere 2o petitorio nō tenetur ut
l. qui petitorio ff. de rei ven. et l. si
tē qua cā spoliationis tāq̄ priuile
giata petitorio añfertur ut l. si quis
a se fundum C. ad l. iul. de vi. et l. v. C.
si p vim ul' alio mō et dō. c. sepe cū ss.
s. all. Aut petitoriū ꝓmitur m modū
exemplen. et tūc aut ille qui prius ꝓpo
suit possoriū patitur et consentit sup
petitorio cognosci et tē Imputetur si
bi et hoc casu de vtroq cognoscetur ut
s. dixi. Aut contradicit petens añ oīa
se ad possḡionem restitui et tē sup peti
torio silentium īponitur et de solo pos
sessorio cognoscitur ut hec ꝓbantur i
c. i. de restit. spol. Alio aut casu cū īcēp
tetur prius possoriū adipiscend tūc
distmgue Aut petitoriuz 2o loco ītēp
tatur duīsa respectu. Si primo casu admit
titur amboz contursus. Si 2o casu nō qz tē
netur se possidere nisi forte cōuenerit
rōne possḡioms postea p eū que sit. In
3o nō casu qñ p̄mo fuit ꝓpositum posso
riū rētinende possḡioms tūc distmgue
Aut iste qui proposuit 2o loco petitori
um agit diuerso respectu a possorio
et tūc super vtroq cognoscitur nec m
ouerem et tūc se impediunt Aut agit
eodem respectu et tunc non concurrunt
q̄ se impediunt et prius de possessorio cog
noscitur tam ratione contrarietatis q̄.
et ratione ordims et hoc etiam modo
potest mtelligi dicta l. mcerti. C. de mt
dic. et valde erit facile iudici de possessō
rio cognoscere quia ille qui mtemptauit
petitorium videtur possessionem renun
tiare ut dixi s. Sequitur forma libelli
qua petitur hereditas ex testamento

Quam vob
ex agit et iure ꝓpt
dñicq gtm et adūsus
pasquarū et contra q
cunqz aliam p̄sonam
pro eo seu eig noīe m iuditio legittē eē
parentem dicens idem do. q quondam
An. m suo ultīo testō. eundem do. heredz
pure mstituit m oībq eius boms q̄d quidez
testm exhibet et p̄duxit coram vob. ipe do.
m forma pubca et sollēpm nō abolitum
nec cancellatū nec m aliqua sui pte sus
pectū ul' iuciatū legittio q nō testium
roboratū traditū sc̄iptum et subsc̄iptū per
Aug. nōtū. papē. Anno p̄nti Currente q.
ctt. die p̄o aprilis. Ipe dicit et ꝓmit p̄
fatus do. q ss̄us pas. post mortem dñi
quondam An. m debite et īiuste occupauit
et apphendit et adhuc hodie detinet oc
cupatam hereditatem res q et bona he
reditaria que dñis quondam An. tpre
sui decessq tenebat et possidebat et ante
eig mortem pro suis et tāq̄ sua Quaz
quidem hereditatem res et bona p̄fatus
pas. dnm̄ttere et relaxare recusauit
et hodie recusat do. andrō heredi. ut p
mittitur mstituto luiq mdebite et īiuste
Quare cū p̄dicta vera sint. Iureq̄ tuto
heredem scriptū fore mttendi īpossḡionē
p iuditem rez et bonoz que fuerunt ipc
mortis defuncti petit et requirit cū m
stantia q̄ta p̄t. do. Antho antedicto q̄re
ndo ex officio vīo et oī alio mō iuris via
et forma quibq melig fieri pot. p viam
dissimtuaz smāz uel mter-locutoriam q̄m
q̄d. melig de iure fieri poti pronūtietis
et declaretis dm̄ dm̄um fore mttendi
et mtti et mduci debere īpossḡionē here
ditatis et bonoz dicti q̄dam. an q relict
tempore mortis sue ar. pariter possidet
nec nō et ipm̄ do. realiter et actualiter
mtroducatis et imponatis mtorporalez
possḡionem hereditatis et bonoz p̄dcoz
et sic mpositum et mductum manu
teneatis et defendatis ut iuris disponit
contradictionibus et exceptiōibus dicti pas.
non obstantibus q̄t predicta petit per
vos fieri tē. deducendo tē. Saluo.
tē. non astringens se. tē.

Quam bob

Ad euidendū ſtiendū
ē q̄ m uure quīq̄ re
peruntur remedia
pro hereditate ven
dicanda ꝓmū ē mt̄
dictum quor bonor de quo m to. ti. ff.
et c. quor. bo. 2m ē conditio ex l. de qua
habetur m l. fi. c. de edic. diuu. adr. tol.
ſiup quo fundatur hic libell. 3m ē petō
hereditatis que actio ē de qua loquitur
toty titulo ff. et c. de petō hr̄. 4m ē actō
familiæ cūde de quo habetur m toto titulo
ff. et c familiæ. ꝓma duo remedia. ſ. mt̄
dictum et conditio ex lege ſt̄ remedia
poſſoria qua m eis illud q̄ritur An de
functy poſſederint nō aut dn̄s ul quaſi
fuerint ut m eis habetur Alia aut tia
poſteriora. ſ. petitio hereditat familiæ
et fideiq̄a. ꝓpietatē m ſe tam hnt q̄ m
eis q̄ritur An defuncty fuerint dn̄s ul q̄
ul' uis aliud m rebus habuerint ꝓque
patet vna dr̄ā mter dicta remedia ſt̄
et alie dr̄e de quibꝫ nō. ꝓ ꝫlo. i dr̄ā. l.
fi. et l. i. c. quor. bo. In quibꝫ uō quem
ant duo remedia priora poſſoria ſen
detur q̄ i pluribꝫ ꝓmo q̄ vtriq̄ datur
heredi ſcripto 2tē datur vtriq̄ pro rebꝫ
corporalibus tm̄ nō aut pro incorpora
libus ut l. fi. ff. quor. bo. et l. fi. ff. i.
c. de edic. diuu. adr. 3tē vtriq̄ datur
ꝓ vnuſa hereditate et nō pro rebus
ſingularibus ut nō. m l. i. m ſi. ff. q̄z
bo. 4tē vtriq̄ remedium ē ꝑpetuū tam
mter dictum q̄ conditio ex l. ar. l. m
honorarijs ff. de ag. et ob. et miſi. de
ꝑpe. et temp. p̄ſcꝛ. Differunt tm̄ m alij
quibꝫ q̄ mter dm̄ datur tam ex teſtō
q̄ ex mteſtato ut dr̄ā. l. i. ff. quo bonor
ꝫ conditio ex dr̄ā. l. fi. ſolum ſe datur
ex teſtō. et nō ab mteſtato ut dr̄ā. l. fi
ff. quo bonor. m pn̄. et diram j. i ꝫlo.
m oībus alijs bonis tē vbi etiam tan
q̄ritur m quo differant a petitione here
ditatis et m quo petitio hereditat differ
rat ab actē familiæ. Et quid differat di
recta petitio hereditatis a fideiq̄a habe
tur m l. i. ff. de fideiq̄. pe. hē. vna tm̄ pē
ſonalis dr̄ia demonſtrari mter petitē
hereditat et familiæ. nā petō hereditat
datur contra quēcūq̄ ſingulem rei ſuc
ceſſorem l. ſuis mutuam aī ſy. ff. de
peti. hē. ꝫ actio familiæ. ſolum cōpet
contra cōheredes ut l. i. et ꝛ. ff. penlt̄
ff. familiæ erciſcunde.

Eundem dominu

ſi iſte do. deceſſiſſet m vita teſtōis teſ
tamentū ēet nullū ut ff. poſteriora ꝫ.

l. ff. qui mo. te. m ſit. et her hereditas
nō tm̄ ſimtteretur m eius heredem ut
l. i. ff. pro ſtō. et ff. inoꝛſſiō c. de tradu.
toll. Si vō ipe do. viueret et cēt ſuu uri
pot adire hereditatem et repudiare ſa
a voluntate et agere ꝑm formā huius li
belli vbi autē cēt m patria ul' auta po
teſtate tuc nō poſſet adire ul' repudia
re nec litem m iudicio mouere ſine
prīs ul' aui licentia et autē q̄n pater
vult conſentire ul' conſenſum p̄ſtare
ut nō. m. l. tū nō ſolum. ff. i. et ff. nūm
tatis tū ff. c. de bo. ꝫ lib. vbi at' i. cauſa
ret conſentire tuc nō liceret p̄n re
pudiare m p̄iudicium filij nec eḡſo
ſine prīs voluntate agnoſcere autē
hereditatem pot eoꝛ quilibet alterū
iuuto ut nō. m. l. fi. ff. i. et ſc. c. de bo.
ꝫ lib. et l. filio c. de uxi. delī. Quocat
requirantur ante aditionē ul' repudi
atē hereditatē plene tradituꝛ ꝓ ꝫlo.
et dor. m l. is pot ff. de acquī here
et dicetur j. ti. ꝓpē m ꝫlo. penlt̄.

Pure mſtituit

Sed cūd
eſt q̄ altero de quatuor modis pot
quis heres mſtitui videliꝫ pure diē
ſubdite. et ſub mō dē aut quis pure
mſtitui q̄n mſtitutio nō ē ſuſpenſa te
pore ul' conditione ita q̄ ſtatim mor
tuo teſtōre pot heres ſcꝛiptꝫ hereditā
tis adire In diem uō frā dicitur mſti
tui adi. ē ſuſpenſa m cuentum alicuius
diei de qua loquitur l. hereditas ex die
ff. de acquī hē. Si ſt. mſtitutio ſit pu
ra pot heres ſtatim adire mortuo teſ
tamentoꝛe hereditatem dum tm̄ cōmit
runt alia adminicula de quibꝫ nō. m
dr̄ā. l. is pot poſſet tm̄ additionē differ
re m tempus plurius quia ius adeūdi
durat xxx. an. ut nō. m. l. liꝫ c. de iur.
delī. niſi forte ad petitionē creditoꝛ
uideꝛ prefigeret breuiꝫ tempus ad
ipam additionē qđ facere poſſet ut ha
ditur m l. q̄ dui. m pn̄. ff. de acq. hē.
et l. ſi quis inſtituatur ff. de heꝛ in
ſtituen. Et nota q̄ ſolo aīo aditur here
ditas ut l. ſi alia c. de iur. delī. et no
m l. potuit co. ti. et l. ꝫcerit ff. de acq
here. dū tm̄ adeatur pure et nō ſub cō
ditione ut l. eum qui. m ſi. ff. de acqui
here. p qđ patet q̄ liꝫ inſtitutꝰ recipi
at dieꝫ et conditionem tm̄ adito nō
recipit conditione Jus aut deliberādi
ante aditionem ul' repudiationē durat
āno ut l. nū antiquoribus et l. ſimus
c. de iur. delī. quo Anno et ſic iur. deli
berandi finito adhuc remanet firmuꝫ
Jus adeundi et repudiandi ipi heredi
buſq̄ ad alios xxx. ānos ꝑm opp. ꝫlo.

oñz et dor· ut traditur m· l· nī antiqu
oribus et· l· si curatoris c· de uul· deli· lz
pla· tenuerit ḡm ut ibi nō· et male cuz
emj ius deliberandi irreptū· sit fauore
heredis nō debet m eiḡ odiū retorq̄ri l·
qđ fauore de legi· Et p gnās ipm ius deli
berandi nō habebit absorbere ius adeun
di qđ ē ꝑpetuū mſti· de ꝑpe· et temp· ar
post pn̄· Et nō· m· l· lit̄z· c· de uul· deli·
ſn ca at̄ mſtitutiōe que ē m diem solz
subdistinḡitur Aut ē stā sub die cta aut
mta ꝓmo tau ctū· ſipta die remanet
mſtitutio ꝑua ut dicta· l· hereditas ex
die 2.ō tm̄ exſpectatur euentu ipiḡ diei
añq̄ possit hereditas adiri ut· l· in tpre
m pn̄· et· l· qui filio m pn̄· ff· de hē· mſti·
Cū aut quis ē mſtituṫ sub ḡditiōe tuc
opz· considerari An sit filiḡ m pāte tes
tamentoris ul· cx̄neus primo tau sub
distinḡuitur Aut filiḡ ē mſtituṫ sub cō
ditiōe i poſt de nā· ul· de uxore et mſtitutio
redditur nulla ut· l· filiḡ ff· de condi· i ſti·
Aut ē mſtituṫ sub conditione poſt et
tē aut ē conditio potestatiua aut causal
aut mixta que dicta ut nō· m· l· i· c· de in
ſti· et subſti· subconditione fac̄· et· l· i tes
tamento ff· de ḡdi· et demon· si quidz
sit potestatiua tenet mſtitutio m· l· ſi
us quoq̄ m pn̄ō ff· de here· mſti· lit̄z
aliqui distinxerint An sit potestatiua
que possit impleri ultiō vite spiritu
ul· nō ut refert cy· m· l· si pn̄· c· de īſti·
et subſti· sub ḡs fac· An uō sit cōditio
casualis ul· mixta tē tenet mſtitutio
mſi mdefectum conditionis sit ex he
rēdatis ut dicta· l· si pater et· l· finis ḡ
ff· penlt· subi at̄ cx̄neus ul· filiḡ eman
cipatus heres mſtituitur tuc distiḡ
uitur An sit mſtituṫ sub ḡs impoſ
et mſtitutio valz tamq̄ pura ipa ḡs
habita pro nulla ut· l· optimum ff· de
condi· et demon· et ff· de ḡdi· mſti· l· i·
et· l· ḡditiones Aut ē mſtituṫ sub cō
ditione poſt et tē qualiscūq̄ fuerit cō
ditio siue causalis siue potestatiua si
ue mixta tenet mſtitutio et debet ipa
conditio impleri in forma ſpecifica
añq̄ hereditas possit adiri ut· l· me
mḡ ff· de condi· mſti· et· l· qui hēdi
ff· fi· ff· de arqui hr̄· et· l· si quis ita hē
ditat· ff· de condi· mſti· facit· l· frā· ff·
si sub cōditione et ff· si m danda· ad tre·
Et p̄dcī prediunt qñ mſtitutio p̄dest
a fortuna vel a voluntate mſtituti ū
aut a voluntate cuiꝰſlibet altiꝰ pſone pu
ta mſtituo te heredem si titiꝰ voluīt
ul· si tu etiam me mſtituer̄s in futu
rum tamq̄ captatoria nō ualet ut
l· captatorias et· l· illa mſtitutio et· l·
si quis sempronū ff· de here· mſti·

Deus si mſtitutio cōferatur i p̄teritum
vbi ḡratia si dicto mſtituo te heredem si
me mſtituiſti quia tūc nalet· l· mulier
ff· fi· de ḡ· mſti· Amplius ſtas q̄ lit̄z ꝑse
ius adeundi et hereditas nō adita non
trāſmittatur regulariṫ p heredem i eius
heredem ut· l· i· ff· inoffitō c· de tradu· toll·
Jus tm deliberandi et m gnāz ius adeundi
et repudiandi· ff· annū spatium morituꝰ
ut nō· m· l· cū antiquioribus c· de Jur· de
li· Spāle tm̄ ē m filio suo qui post ius deli
berandi fimtū tam paternam q̄ matrnā
et retroꝝ astrendentium hereditatē nō
aditam et sibi delatam ex testō ul· ab ites
tato trāſmittit nedum mdescendentes
suos ut· l· i· c· de hyps qui añ ap· ta· ff· et
ad superiores ut· l· apud c· de suis et le
gitip· et ibi p doc· ꝓmo etiā ad cx̄neos ut
ibi nō· Idemq̄ ē si filiꝰ sit emāncipatus
Jur· nouissimo quo sublata ē dicta mt
siui ē emāncipatum Et per hoc sequitur
q̄ hodie filiꝰ hereditatem mris nō adi
tam trāſmittit m eius frem litz aliqui
gt̄ de quo nō· p cy· m· l· ij· c· ad orfitā·
et dictam m tiō se· Et p̄dicta p̄dicta
m filio maiore mfante Infans uō dela
tam sibi vñiuſq̄ hereditatem trāſmit
tit ad oēs superiores suos p lineā tm̄
masculinā sibi ḡnūctos ſm aliquos ul·
melius dic̄ q̄ etiam trāſmittit ad ascen
dentes p lineam fiīaz ut dictam· ſ· tiō
primo et nō· m· l· si mfanti c· de uul·
delib· Fallit etiam regula dicti ff· i no
uissimo m herede minore et m ab
sente ꝑbabili tē quoꝝ successoribus q
petit bñficium restitutionis m itegꝝ
q̄ adeunda hereditatem ꝑ ipm quon
dam minorem ul· absentem ut nō· i
l· patonḡ m pn̄· ff· de arq· hē· et ibi p
bar· et m· l· i· c· de resti· minu· et ibi p
cy· Fallit etiā dicta regula m ēis alys
casibus quos nūat ḡlo· et bar· ibi deter
minat m· l· uentre ff· de arqui hr̄· Post
q̄ aut fuerit hereditas adita trāſfert
dmm bonoꝝ hereditariorꝝ in ipm he
redem ut· l· cum heredes in pn̄· ff· de ar
qui pos· ff nō trāſfertur possio mſi na
turaliter apphensa ut ibi· et nō adita
hereditatem vel repudiatam sel· non
licebit ulti regulariṫ agnoscere uel
repudiare ut· l· suus et· l· sir· c· de repu·
hr̄· mſi fuerit filiꝰ qui post repudiat
adur admittitur ad adeundū vsq̄ ad
triēmū si res hereditarie fuerint in
eodem statu ut· l· fi· c· de repu· hr̄· uel
mſi heres fuerit imor xxv an· Qui p̄
repudiatam hereditatem volens adiꝝ
adire admittitur bñficio restitutionis in
integꝝ etiam si res nō sint in eod̄ sta
tu ut dicta· l· fi· cū ſq· Fallit etiam i alio

tasin quo coheres qui admt potest repu
diare ptem suam si suus coheres repu
diauerit suā et eodem mō heres eig ut ha
betur m l mō hereditate et l se ff de acq
hē Preterea sēptg heres ul ab mtestato
succedens añp adeat hereditatem diligēt
mquirat de vibus hereditati et j mēsez
mchoare debet īuentariū bonoz oīm here
ditariorez et j alios duos menses illud p
ficere et cōplere quo frō gaudebit tali pri
uilegio qz soluī tenebitur ſrēndere trēdito
ribg et legatarys quati parēt vnrs ip
sius hereditati detracta falcidia de legati
et nō ult si uō adierit simp nullo frō
īuentario tr tenebit si sit heres cyrneus
ctiā de suo ꝓpro et m solidum nulla facta
detractione falc satisfacē m totū trēdito
ribus et legatarys si uō sit filg defuncti
tr liz trēditoribg teneatur m solid tm dele
gati detrhit eig legittima ut her habēt
p Ja de belu m auth de hē et fal ff si uō
exp̄ssim et p tex et dor m l fi ff smāt
dubius et ff et si p̄fatam et ff si quis
at C de mut delib Et nō q liz heres q nō
fecit īuentariū priuetur falcidia nō tm
priuatur trebellianica ut nō p Ja m
drō ff si uō exp̄ssim Tempus aute pre
missum faciendi īuentariū nō cuvrit
ignoranti msi a tpre sue quo quis sciat
hereditatē cē sibi delatam ex testō uel
ab intestato ut nō m drō ff smāt dubig
Additendē c etiam q ille qui facit īuen
tarium gsequitur aliud bñficiū quia si
bi renūciat oiā illa que sibi debebant a
defuncto ut drā l fi ff mg putatione q
nullo frō inuentario extinguitur p adi
onem ut l si debitori C de part et l stir
hum ff a drō ff de solu de quibusquidem
īuentarij forma sint mstituta vide
liz ut fiat coram iudice q̄ retinentur cre
ditores et legatarij saltez p pronem
et si non q̄uenerint debent cōz loco ad
hiberi tres testes p̄iomū possidentes
m loco in quo fit inuentarium debet e
tiam heres se ipso īuentario subscri
bere et sic erunt duo notarij et vt tes
tes ut her oiā hñtur m drā l fi ꝫz tri
ta p̄dicta q̄ritur an fideig missarij vni
uersalis teneatur facere inuentarium
sicut dictū ē de p̄cipali herede dic q̄ sic
alioquin tenebitur m solid trēditoribus
et legatarys ut s dixi nec ei p̄derit
īuentarium fiñ p ipm heredem msi
hoc bñficium sibi reserit qd facere
pt ar l si heres pecuniaz ff ad trebell
et ita determinat Ja de beliu m drō ff si uō
exp̄ssim tñ sequitur

In ommbus eius bo
ns Quid dices si fuerit mstitutg

m spāli re puta domo ul fundo An m
tēptare poterit bñficium dē l fi c de
edic diui adri tol distinguē Aut nō
habet aliū coheredem vmūsalē et tūc
qua detracta tri vendicatione p vnū
salē reputatur heredē ut l i ff si ex fīi
de ff de here msti poterit intēptare
bñficiū añdicti Aut habet aliū cohēdē
vmūsalem et tr qua pro legatario re
putatur dicit dor p nō gaudebit bñfi
cio añdicto qz nec intendicti quoz bo
noz datur pro re smgli ut l i in fi ff
quoz bonoz Queritur msup An here
di ab intestō succedenti gpetit bñficiū
dicte l si dicit dor p non ut nō p cy
prianā l si ℞ ℣ iuxta p̄missa et est
ratio qua in tali possessorio iudex predict
p modū notorij qd notorium inducitur
p exhibitionem testi nō abolti nec ta
chellati ff hoc notorium nō pot inducī
pid qd heres ab intestato dicat oretin
g iudicē se ex mortem defuncto cui h
sit frī aliem in quo rpe iudex possit fa
cilter citare ut l si ff p suo Ulterius
pro clariori declaratione heredis mstitu
ti in re certa Quero qñ habeatur loco hē
dis et qñ nō In quo articulo sic distinguē
Aut qus mstituitur in re ita nullo alio
sibi dato vli coheredē et tūc habetur loco
vlis heredis mstituti quia rei exp̄ssio
nulla ē ut drō ff si ex fundo Aut hz
aliū vlem coheredem et tr habetur lo
co legatarij ut l quoti C de hē msti
rūptiū si hic vlis heres repudiet ul
tpre testi mortuus fuerit habebit iste
mstitutg in re ita quo ad ius accrescen
di loco veri heredis fiet grull ut p cu
nō m l fino C de condi inde ar m l
ex militari ff fi et l si milles ff de test
milit ff fi et l si milles Quā opy se
bar m l quoti ff si duo ff de hr msti
et m l ex frō co tio Quid dices si
testator heredē mstituto in re ita nul
lo dato coheredē vli exp̄sse phibuerit
ne ipa mstitutio trahatur ad alia bo
na an rpe succedet in omnibg bonis ul
in sola re in qua ē mstitutg Dicit bar
in drō ff si duo q tūc solum succedet i
illa re et cessabit ius accrescendi et reti
nere tanti fideig ar l peto in pn ℣ qd
ff de le i Coiter dor tenent gtrariū
qua testor nō pt deredere pro pte tes
tatus et q̄ pte intestatg ut l ius in
ff de testi milit nec pot facere qn leges
habeant totum in suo testō l nemo pot
ff de le i nec ob dicta l peto qua logē
qñ altig coheredis rōne plationē facta
fuerit illa particulis mstitutio tacitue
et limitate venit ff ad uñ grauatg cide

ptem reliquā restituere. Nō aut̄ pns
qn̄ alt̄ō rōtentione nō fuerit stā h̄ p
ticulares mstitutio sicp̄ concludere luz
q̄ ptic̄ulariter mstituto m re certa nul
lig alt̄ō rōtemplatione quo ad ius acquis
rendi nullo alio dato coheredē loco hēdis
habetur ner uementibus ab mtestō res
tituere tenetur. Ppende mira hoc qro fit
ce q̄ pr̄ filiam suam mstituit m rebus
spālibus iubens cā stare debere ipis rbg
tantam et tontentam ita q̄ de boms suis
ultr̄ ml āplig petere possit. Quer̄itur
an exludatur a petitione dotis mēne
vr̄. q̄ sic ar. nr. l. qui uolebat ff. de hē
mstt. et dr̄e. l. peto m pr̄. Intōtrariū
determinat̄ sar. m. l. si libellig m fi. ff. de
opi. lib̄ talis rōne dona dicunt̄ deduc
to ere alieno l. bonor. et l. subsignatū
ff bona ff. de rō. sign̄. dos aut̄ materna
est es alienum ar. m. l. p̄tor ff. eman
cipati ff. de rolabo. merito sequitur q̄
m dicta phibitione nō q̄phendunt̄
nū nō sit de boms. Aliud q̄n̄ ecē si testōr
dyrisset ml petere possit m boms me
is tr̄. qua videntur se retulisse ad oē
ius rōpetens ipi filie quacūq̄ occasio
ne per qd̄ posset aliquid m ipis boms
petere ar. m. l. rem m boms de arg. re
do. et l. bonor. ff. m boms nū sp. ff. de rō.
sign̄. vide que dixi m p̄cedenti libello nr̄
a dotem.

Exibet et produ
ct

Sed cer duo sūt nēcia. s. q̄ pduc
tio fiat coram udice et q̄
testm̄ sit m forma publica redactuz
ut p hoc fiat ipi udici notoriū de
iustitia ipius hēredis mstituti ut d.
l. fi. Itē et 3m̄ q̄ constet testamētor̄
esse defunctum

ballatum legittō matrmomo nuo

Qz qualis nūs testium exigitur i tes
tamentis feñdo q̄m̄ qualitates p. ax.
ipor testū. et heredum mstitutor̄ ac
uarietates lor̄ m quibus contigit si
cri testm̄ vnde ad hui⁹ dorm̄am sure
debes q̄ aliq̄n testōr ē miles aliq̄n pagā
nus. Si uō mles aut ē m bello rōflictu t
tūc nūs testium nō requiritur q̄ suf
ficit nuda voluntas. Aut ē subtentorijs
et tr̄ requiritur nūs duor̄ testiū ut nō
m. l. milites c. de re. mili. et ml. diuus
et l. luti⁹ m pr̄. ff. eodem. Si uō sit m
ciuitate domus sue tūr̄ requirit nūs
vn̄. testium sicut m pagano l. penlt̄
c. de re. mili. et mstr. co. ss. i. requirit
etiam q̄ si mles habet filium i ptate

q̄ ipm̄ mstituat ul̄ ex heredet alt̄s testm̄
nullā. Attn̄ m eo ē hoc spāle q̄ si sciat
se filiū hr̄ē et nō mstituat vr̄ tacite exhr̄
dare q̄i uō ignoret se filiū hr̄ē tr̄ nō m
stituendo vr̄ ptenre ut nō m. l. sic̄ certi
us. et l. si nō m utero c. de testō. mlr.
Ista tn̄ p̄sūptua ex heredatio ml operā
retur hodie msi haberet cām exp̄ssam
et legittimā p nō. m. ss. aliud quoq̄ cap.
m aut̄ ut rūm de app. cognosc. et m aut̄
ex cā. c. de libe. p̄te. que utra loc̄ hnt tn̄
m mlte q̄. m pagano. Ubi aut̄ pagan⁹
facit testm̄ tr̄ attende. Aut. n. ē cecus
furens liūbus aut udens. p̄mo cāu si
ue sit recq̄ naliter sue accidentaliter dū
modo accidens contingeret longo tpe
ante testm̄ tr̄ requiritur nūs octo testi
um et filq̄ m p̄tate mstitutio ul̄ exhere
datio. Aut nūs vn̄. testium et noīq̄ sb
scripto cū quibusdam alijs sollēpnitatibg
ut nō. m. hac consultissima c. qui te
sta. pos. Si uō testōr uideat et tūr̄ aut fa
cit testm̄ m scripti aut nūcupati. Si i scrip
tis tūr̄ magna requiritur sollēpnitas
vz nūs vn̄. testium q̄ p̄pria manu se
testō. subscribant et sigilla sua i p̄mant
et q̄ ipe testōr se subscribat et quedaz
alia de quibg habet̄ m. l. hac gsultissi
ma c. de testa. et mstr. co. ti⁰ m pr̄⁰.
Pi aut̄ faciat testm̄ nūncupatiuū tunc
consideranda ē qualitas loci q̄diu testi.
Aut. n. fit testm̄ m rure et tr̄ si plures
hr̄ nō pnt̄ sufficiat nūs quinq̄ testium l.
fi. c. de testa. Aut fit testm̄ m ciuitate
ut alibi ubi sit p̄ma copia et tūr̄ aut m
eo mstituūtur sol̄ filq̄ ipius testatōris
et tr̄ sufficiat nūs duor̄ testium cūa si
essent mulieres q̄m̄ glo. et bal. ut i. l.
hac cōsultissima ff ex ipsō c. de testa
cū aut̄ ibi posita. Aut m eo mstituunt
soli exnei et tūr̄ requiritur nūs vn̄. tes
tium ut l. hac consultissima ss. p nū
cupat̄. et mstr. de testa m pr̄. msi sta
tuto ul̄ cōsuetudine aliud caueatur ut
l. si nō spāli c. de testa. Itē requiritur q̄
testōr filios quos m p̄tate habet mstī
tuat ul̄ exheredat alias cor̄ p̄territo
redderet testm̄ nullū ut. l. i. ff. de iust.
rup. tes. et. l. si filiq̄ et. l. inter ceteras
de lib. et postu. Aut mstituūtur mixtim
exnei. tū filq̄s et tūr̄ quo ad filios suf
ficiat nūs duor̄ testiū quo ad exneos re
quiritur nūs vn̄. testium vnde sequitur
q̄ quo ad filios testm̄ ualebit quo ad exn̄
neos non. Est tn̄ vnus tantus m quo suf
ficiat vnq̄ testis vz q̄n̄ testm̄ fit m p̄ncia
p̄ncipis. l. omnes c. de testa. nō credetem
q̄ eius p̄ncia subpleat defectū filq̄ p̄
territoms cū hoc nō sit aliquo uinc̄ tan
tum q⁹ ad hunc tantū nō ē extendēdū.

odiosum ar. m. l. si uō ff. de uulg ff. so. ma-
vide nō. p glo. nisi de testa ff. fi. ¶ Pro de-
claratione p̄dictor quero circa q. testō cō-
didit testm̄ in venetijs ubi sufficiat nūs q̄
tuor testium bona aut hereditaria sint
papie in qua origīe et domiciliū ha-
buit ipe testor ff.m quā obſuatur Jus
cōe nūt vemt heres scriptus coram iudice
papie exhibens testm̄ nūo quatuor testi
um roboratum petens se mitti in possio
nem hereditatis et bonor defuncti cont̄
quē se opponit proxīmior agnatus defūc
ti ab intestō dicens testm̄ nullū ex defec
tu testium et ob hoc hereditatem ad
eū uirt successioms ab intes tāq̄ proxīmi
or devolutam ¶ Queritur quid uirt In
qua gōne doc. dubitaverunt ut refert spe
in tr. de iust. edict ff. rōpendiose x. quid
si de rōsuetudine et cy. in l. i. c. de sū. tri.
et fi. catho. et ibi p bar. et Ja. butr. fina
liter et concluſiue ff.m eōem opp. teneñ
t. q. heres scripty in huiōi testō mitten
dus t. in possionē exclusō ab intestō vel
tte illa potissime rone qua quo ad valo
rem testi sufficiat q. illa solle p̄mtas mt
venerint que obſuatur in loco illo in quo
pfm̄ t. testm̄ ut l. fi. et l. si nō spāli c.
de testa. facti. l milites in pñ. l. divus
et l. luti ff. de test. mil. et l. ij. c. quēad.
te. ap. cū sy. ¶ Ogr ipius testi auctr fiā ad
ditione p heredem scriptum Jus vmūsuz
in cum uirs dispoc tñ ffunditur nedū
q̄d habuit defuncty in loco conditi testi-
ut l. heredes in gē. ff. de acqu hē. et l.
nichil aliud ff. de x. sigi. et de regi. uirt.
ff etiam in omē et quodcunq̄ habuit
vbiq̄ locor p quādam gñtiam ar. m. l.
i. ff. de auct. tuto et instr. de legiptiō pa
tro. tu. ff. i. meliq tñ facit q. de actioe
seu ob.e q̄sita alicui in cto loco dr̄ q̄ pot
intēptari in quolibz loco ut l. fi. c. lon.
temp. p̄scrip. Sicut et acta frā. in vno
loco faciunt fidem in alio ut l. is ap. q̄
c. de eden.o et l. a p consulibus c. de app.
l. fi. c. de arbi. cū sy. sic et in quolibet a
lio actu in quo dicuq̄ attendi loā i q.
gestq̄ t. ut l. i. in fi. ff. de ven. inspi.
¶ Quaz sñaz rōit tenent oēs dor. ¶ Ptēa
quē ad plemorem doctrinā quid in he
reditate delata ab intestō ut etre rōsue
tudo t. in anglia q. primo genitq̄ succedit
defūcto In Cuitate papie oms filij pit
succedunt ab intestato ¶ Contingit q. pa
pien. mercator hns bona in anglia sine
testō. vult primogenitq̄ succedere in totū
tā in boms anglicis q. papien. Reliqui
autē filij dicunt hereditatem inter eos
distribuendam viriliter ¶ Queritur quid
uirt et tte dicunt quidā cū quibz t. quill
de cu. q. primogenitq̄ in boms anglicis
in totū succedet In papien. fit rōis di
uisio inter eos ar. m. l. si pupillo ff. de
tu. et cu. da. ab hijs ner io protrahet
successio anglicana ad alia bona ut i
pria iam gōne dixi qua illa loca et lo
talis consuetudo nō t. ad alū locū cr̄ēm A
ar. m. l. cta forma ff. de uirt. fis. et l. rō
stitutionibus ff. ad mūicipa. et sequitur
Cy. in dcta. l. i. Alij dicunt q. debet attē
di locus in quo adita t. hereditas p qua
aditionē qi. gtrahitur ut l. ap. uilli in
fi. ff. qui cx. ta. impo. ta. et in §. hēs i
sti. de ob. que cx. q̄i. gē. sicut inspiat.
in contractibus ut l. si fundg ff. de e
uict. Alij ut bar. in dcta. l. gsiderat for
mā cōsuetudims seu statuti et cig vbā
Aut n. vba statuti ul cōsuetudms st
in tem ut puta bona decedentis pociat
in primo gremio et tuī attendi debet loc
seu loci consuetudo ul statuti in quo ff
bona hereditaria quia res ipe assitiuit
tali uirt cōsuetudinario qd vex intel
ligi in rebus quesite sunt in ipo loco
ar. in l. cipto. in fi. ff. de mu. et hono.
et l. in totū ff. de edifi. pua. Aut con
suetudo ul statutum loquitur in psona
ut puta p. gremio succedat et tunc a.
defuncty nō erat anglicus ff papien. t
tuī ipm nō ligat ner gphendit tale
statutum quia dispositio relata ad pso
nas nō porrigitur ad forenses ar. m. l.
fi. C. de testa. Juncta l. cōstituntur ff. i. ff.
de uirt. Co. et q. nōt Bar. in l. i. Aut cat
anglicus et tunc primo genitq̄ p̄ferendg
t. omibus alijs in boms anglicanis In
ceteris aut oēs cōiter succedunt et ita
loquitur opi. dor. ff.m cū Ego crederem
in hoc ultiō cāu progenitum in quibusdā
boms p̄ferendum nā tū eig psona sit i
hoc habilitata p. l. mūicipalem dictam
eig officiū porrigere p q̄dam gñtiam ad
quemcunq̄ ar. dcōz in pcte. qōne

Non abolitum nec cancellatum

¶ Quid autem
si fuerit institutq̄ in codicillis an habe
at bñficium dcē. l. fi. dicunt dor. q. no
qua talis dicitur succedere ab intestō
ut l. q̄situntur in pñ. ff. de uirt. to. et
heredi ab intestato nō datur ut §. dr̄
¶ Quā opp. cōfirt glo. in l. fi. c. de codicill.
ponitur aut testm̄. nō abolitū quia in
siu prima figura debet cē sine aliqua
suspitione ul aliquo visibili vitio ¶ si
nō vitium invisibile puta q. falsū in
officiosum ul nullum nō habet ipedi
re missionē ut l. ij. c. de edict. diui. a
dri. tollen. insi opponēs probare vellet
tale vitiū in contimenti ff.m dor. et glo.

ibi positam debet tñ diligent adūtem
opponens et allegans huiōi vitiū nā
si succūberet pderet legatū ut l. pap. ff.
mem̄sse ff. de mosfi. tr. et l. pola. et
l. alia C de hys quibus ut indigñ. et
nō. glo. in l ex sertante ni pñ. ff. ex
re-u. Circa p̄missor declarati q̄ro
utr q tota vna oīo repert rasa ē de
inde emendata An testū reddat. sus
pectum. Qistmigue ff. doc. aut ctus
ē q emendatio ē frā manu eiusdem
notrij ut q2 ipe nōrij hoc ptestatus ē
in sua subscriptione Aut est ctij q ē
frā manu alterij aut ē dubiū p̄mo
tāū dicunt quidam q testū nō reddi
tur suspectum Alij uō quos sequit
Cy. dicunt contr ut nō. p eum in pall
l. fi. ar. ad h°. ut l. ubemq. C. de pba. et
in ff. i. in aurtl. de fide mstru. 2°. tāū
repellitur testū ueluti suspectū ar. i
c. liz. ff. quto ex. de trim. fal. Qo. at
tāū subdistmiguntur ff. quosdam a
ē rasura in dictione aut in hā uel
sillaba si quidem in dōne tūr suspm
redditur testū ut l. ij. et fi. C. de edic
dim. adri. toll. Si uō in hā ul in silla
ba tūr aut illa rasura alterat sensuz
ul dubitatiōnē inducit extra dubitati
oms intellectū et tūr suspectū fiat
testū ar. in c. fi. ex. de nu. fal. aut nō
alterat sensum et tūr nō redditur
suspectum ar. in c. ex lr̄is ext. de fide
mstru. facit qd nō. in c. inter dilectos
ex. co. ti°. Quid at dicetes si testū
fit suplicatū hys inter hmeā et hme
am aliqd supadditum An erit sus
pectum dicunt quidam cē distmguē
dum eo mō quo s. Alij dicunt simp
reddi suspectum p c. cū venerabilis
ext. de reli. do. et nō spe. in ti°. de
mstru. edic ff. postremo vō. Ite. extpi
tur q ē vitupatum Rursū q̄ritur qd
si pthocollum mstrū sit interlineat
tum mō quo s. An ppt vitū pthoco
lli impediatur missio testi inde ex
tractu nō interlineati nec cancellati
ui q sit quia pthocollū ē scriptura nu
try. ad quam habetur recursus ut in
auctl. de fi. mstru. ff. facit qd nō. glo
C. di. c. gtra morem et ibi per archi
dyatonū et yr. di. nolite et qd not.
bar. C. l. semp̄ing ff. de le. ij. In opp.
facit quia lex finalis solū considerat
formā testi qd iudino pducatur de
pthocollo aut nichil dispomt. ff. tri.
ut l. si uero ff. de vino so. ma cū sq.
multis.

Inuste occupauit

Adūtr q si hereditas cēt varans a
nēie occupata nō ēet utile h°. remediū
intēptare ff deberet hēs scripti sua ppia
auctē ipam hereditatem ingredi et ap
pheendere ut nō. Imo in c. cū mosfitus
ext. de . et diui s. in 2ª glo. et
si ista bona in quibus petitur fit missio
cent occupata in vita testōris tessaret
etiā remediū dē. l. si. et marie si hēret
titulū a defuncto Quid aut dices si hic
pas. quenq̄ opponit et dicat se heredem
instituti in alio testō eiusdem testōris
An p hoc impediatur missio postulata di
unt glo. et dor. q sic in pall. l. fi. et cit
isto tāū legittiq̄ ingradiētor. et iudex rog
nosset primus et determinabit sup vt ph
testō sit tū q posterius pferatur pari
ut in ff. posteriore inst. qui mo. te. infir.
insi fortasse p̄tendens cēt derogatorius
subsequtus. l. si quis in pri ff. de le. ma. ve
rūptū. prohuq̄ clariori doctrina scienda
ē q aliqñ pducūtur duo testa frā eadz
die et hora et equalit sole pma in quib
si diuisi heredes scripti nec apparet quid pi
us et qd posterius sit gditu Aliqñ pdu
cuntur duo testa quoz vnq̄ ē alto post
erius p̄. tāū iuz qō sit antiqua et sabba
tina de qua p glo. et Cy. in l. i. C. de edic
dim. adri. toll. et in l. in C. de rescind. et
p glo. dy. et Bar. in l. i. ff. de bo. po.
ex. tn. Tū cōclusive ff. cos ē tenend
q melior sit conditio possidentis qz pte
tis quia irregulariter ipi. ēā qui. l. si ob
turpem cā ibi nō. ff. de qdi ob. ē rāin.
facit inst. de interdic. ff. gmodū et si
forte 3ª psona possideret et agerent
ābo contra cū tūr p contrarium sum se impe
dirent tum quia scripture sunt inuicē co
trarie ut. l. scripture ff. de fide mstru. et
nō in l. optimā C. de contrah. stip. Tū
quia dubitatur de vibus vtriusq̄ testi
ut l. ff si de sua. ff. cū aut. ff. de acq. hr.
Tū quia pbō desinit de viribus vtriusq̄
testi ut l. ff si de sua sup una alterius
l duo sūt titi de testa. tute. In 2°. tāū
cū duo testa producuntur quoz vnū
ē alto posterioq̄ subdistmguē Aut vtrūq̄
testū ē ualidū et solepne ois iuris ta
cuit qz ptorio et tam de iure cōi q̄
spāli Aut vtrūq̄ ē inualidum oīm iur
Aut vnū ē ualidū de iure cōi ul spāli.
et aliud ē oīm iure inualidū Aut vtrūq̄ ē
ualidum iuz spāli tm et inualidū iuz
cōi p̄mo tāū subdistmguitur Aut p̄m
testū ē derogatoriū ff. testōris dispoē
aut legis auctē. Si testōris dispone tē
pmū pfertur 2°. nisi in 2°. expresse pe
mteat testōri de primo et ipm specialit
reuocet seu tasset hoc mō videlicz si
dicat reuoco tale testū p me factuz
inditum p talem notariū ul si dicat

cassō nrīto et reuoco oīe aliud testm̄ etiā
si in eo sint appōita aliqua ꝟba derogato
ria sub quacūq; ꝟbor conceptione et plē
p bar. et dor. m. l. si quis ni prim. de le.
m. et l. si m. et tibi ff. m legat. de le.
r. Idez per oīa dic si sit derogatoriū
legis aurē. ut m auct. hoc mt̄ libōs
C. de testa. Si uō pmū testm̄ nō sit de
rogatoriū ſi tuē p 2m tollitur p̄m
siue ex 2o possit adiri hereditas de
Jure Ciuili siue de iure p̄torio tm̄ liz
de eo eāu quo possit adiri de iure p̄torio
tm̄ quidam dicunt gr̄uiū et male p ff.
si prius. l si duobq ff. de rontr̄ ta. et i.
p bar. glo. et dor. m. l. rōm m 2o ff. de m
iuste. et l. si quis eum ff. de vul. et pu.
fnent. ff. posterior ff. qui mo. te. mſiv.
l. si quis priore. ad tre. 2o eāu p̄ncipali
rōm vtriūq; ē mualidum oī iure tuē finſ
tra queritur de effectu vtriusq; qz non
entis nulle sint apationes ut l. cig q.
i. puītam ff. si t. pe. 3o eāu p̄ncipali
qm̄ vnū ē ualidum Jure roī et aliud ē
ualidū iure spāli dic tpis ordmē ſer
uari iōq; p 3m tollitur pmū l. eius
mlit. ff. militia mssg ff. de test. mili.
uītta. l. ij. ff. de iuſ. te. et dō. ff. si pg
msi pmū hiret ctam derogatoriā ſi
ut dxi. 4o eāu rōm ē mualidus
oī iure et aliud validū aliquo iure tr̄
aut p̄cedit ualidum 2m validū et tr̄
p̄fert 2m ar. dm̄. ff. postiore rōm ff. Aut
cront. p̄cedit ualidū et sequitur nva
lidū et tuē aut tnta 3m mualidū pro
tessit testōr ad actū ꝟbi tm̄ sine aliq
heredis mſtitutione dicendo nolo q to
tum testm̄ meū valeat et tr̄ p tale 3m
nō tollitur pmū ut m ff. ex eo msti. q
mo. te. mſiv. etiā si talia ꝟba roīa vij
testibus ꝓtulisset ut nō. bar. m. l. si uxe
ff. de l. m. msi post hmōi ualidam dis
positionem ipe testātor ꝓseueraueritt
m ea p decēmum ut nō. m. l. samg. C.
de testa. Aut testōr q̄ tessit ad actū ſtī
sine heredis mſtitōe puta cantellando
ul' lacerando pmū testm̄ et tr̄ p hunc
actum tollitur p̄cedens testm̄ ut nō. m.
l. mr̄m et l. hac cōsultissima ff. si qs
at' ff. de testa. Aut m 1o mmg sollepm
p̄tessit ad actū gis mſtitutioms hedis
et tuē aut illud 2m redditur mnus
sollepne ex ultīo p̄teritioms aut ex vi
tio altīg desinentis solepmtatis puta
nūj testium pmo eāu dicit glo. q pci
2m nō tollitur pmū ut nō. m. l. si filiꝰ
qui m pāre ff. de lib. et postu. et i. bar.
Idem tenet Ja. de are. m. l. cū m 2o
ff. de iuſto. te. et l. si quis eū m ff. de
vul. et pu. Que opi. p̄cedit qū m 2o
testō sint gēnei mſtituti secꝰ autē si
vementes ab mtestato p l. si duobus ff
si prius ff. de gr̄. tn. 2o eāu dic Aut ff.
ē mmg sollepne de iure roī ff ē solepne
de iure spāli quia in eo st̄ mſtituti vem
entes ab mtestato et tr̄ p 2m tollit pmū
ut l. hac rōsultissima ff. si quis at̄ et
ibi nō. C. de testa. Aut ē mmg solepne oī
iure et tr̄ p 2m nō tollit pmū ut dō
ff. ex eo et dō ff. si quis at̄ cū ff.
to eāu prīt. qn̄ vtriūq; ē ualidum de uul
spāli tm̄ subdistmgue Aut vtriūq; ē ua
lidum iure et priuilegio mlitm̄ et tr̄
p 2m tollitur pmū ut dm̄. l. ij. ff. de iuſ
te. nī pmū habuit ctam derogatoriam
ar. m. l. si quis in pn̄. testi. cui ff. Aut
vtriūq; ē ualidum priuilegio filiali et
tr̄ p 2m nō tollitur pmū msi in 2o fiat
spetialis pm̄ reuocatio ut dm̄ aut. hoc
mter libōs C. de testa. Qz an fideiūssarij
vlis sit legittime gtradictor distmgue
3m glo. et dor. m dm̄. l. fi. Aut n. pos
sidet et de iure suo vult statim pbare
et tuē ē legittīg gtradictor et impedit
missione Aut nō possidet et tr̄ non ē
legittīg contradictor

Possidebat et ante
Adire p heres septy nō optmeat ms
sionem tria pbare tenetur 1o p tes
tamentū sit solepne 2o p res in quib
petitur missio fuerint in bonis defūcti
tpe eig mortis sicp pinentia erit tum
fieri requiritur missio p heredem sīp
tum p bona singulariter describantur
in libello et pbentur fuisse tpe mortis
defūcti in eig bonis p qd̄ patet dna
mter petitionē hereditatis et missio
nē ī possionem ut nō in dm̄. l. fi. 3o
pbare tenetur p testōr mortuꝰ sit na
liz appareat testm̄ nō tn̄ p̄sūitur eū
ee mortuū quia quilibet p̄sūitur viuē
vsq; ad tentum ānos ut l. fi. C. de sac
sanc. ecc. et l. an vsufruc. et sic non
posset adire hereditatem ut l. nemo
et l. heres mſtituty in pn̄. ff. de ac. he.
tū viuentis nō sit̄ heredis l. i. ff. de
here. ul' ac. uen. et l. ij. ff. interdum
ff. de vul. et pu. 3z qualit̄ pbabitur
de morte testōris dic p famam ul' pre
sūptionē ul' p vnū testem ut nō. p glo.
m. l. ij. ff. si dubitetur ff. qadmod. te.
ap. et m. l. siquidem C. solu. ma. et ibi
p Cy. et bar. m. l. generi. m fi. et ff. de
rbis que nō. m fu. et dō ff. si dubitetur
Quid dices si defuncty possidebat aliq
bona pro suo ꝟ q alieno ut quia erant
res sibi cōmodate ul' apud eum de posi
te an m eis fiet her missio dicit glo.
q sic ī pall. l. fi. et bn̄ ar. m hoc ven
iemt tm̄ petitione hereditat hic

mouco tale dubiū qz p ypotecariā nō ꝺuo
ātur talia bona debitoꝝ gmodata ul' apd
eū· deposita sicut ꝑpetionē hereditat·
et p hoc remediū possoꝝ cū p ypo
thecam sola possio aduocetur ut· l· si cū
venditor m pn̄· ff· de euict· pt· din qz ī
ypothecā requirit̄ qz us tōstituatur m
re pdebitorem ut c· si alī res pig· da· sit
l· i· cū sc· qd us nō pt· constitui nisi ab
eo qui dns sit ul' qī· ß hoc nō ē nr̄e tō
stitui m heredes rogitabis

Quare cum &c.

pro declaratione hui⁹ conditionis libel
li reuoco mdubiū An m hac missione
obtinenda sit necessarius libellꝰ dicit quidā
quos refert Cy· m dict· l· fi· qz sic et ritu
debent hec quoꝝ mentio est et si cōparuerīt
ꝓtendetur sup eodem libello alia mutatioe
nō facta ar· m aut· si oēs C· si ut sc·
ab heredi· absti· et l· i· C· qui pe· tuto· Alij
dicunt quos sequitur idem Cy· qz ī aditu
one iudicij nō ē necessarius libellꝰ nisi post
qz apparuerit gradictor vñ practica ß m
eos talis erit qz heres sipty coram iudice
pnūtiet suū testim· nō abolitum tēp· et a
pud acta absq; alia sollepmitate fatiat
scribi quō petit se mitti ī possionē ta
liū bonoꝝ virtute talis testi· Iudex aut
hoc uiso et audito faciet citari illos qꝝ
interest ar· m· l· heres autem ff· i· ex· qui
ta· ipo· in· Et hijs gparentibus offert
libellꝰ notificatis gram eos si fuerint legit
timi gradictores et ꝓtendat iuri ordi
ne seruato qz ß m regulam iuris siue agā
tur aliqua actione siue offitio iudicis
sine libello offerendo c· Si contradictor ap
parat ut nō p glo· m· l· i· ff· dies qui
or· m bo· pos· fuc· vbi at nullꝰ gparuit
iudex mitte locutoriū pnūtiabit ipm here
dem ī possionē mittēn· Et sic nō· qd sēa
interlocutoria ul' diffinitiua debet ꝓtēde
hanc missionē ul' executionem et here·
opz· e m vsu· Alij tñ voluerunt dicere
et male nullos esse citandos Si tñ aliqs
contradiceret tē audiendus est ar· m· l·
m· ff· si cā· et ꝓcuius ff· de po· po· Ad vnū
attenden· qd a sēa lata sup hac missione si
ue fuerit interlocutoria siue diffinitiua
nō pt· appari ut· l· i· C· si de mom· poss· et
l· qē qs C· quoꝝ app· nō· re·

Quatenus ex offitio

hic queritur quis sit iudex gpetens hui⁹
missionis quoius nō m ea provideatur
vbi aduerten· qd longa super hac est dispu
tatio ut refert Cy· m dicta· l· fi· tñ colli
gendo pot· iudex gpetenta considerā
tripliciter vno mō mspecta nā ipius re
Alio mō attenta qualitate rei petite·
2° mō ipius rei et actoris psonaꝝ ī specta q̄
litate primo mō attento est distinguen·
Aut agitur de missione re ipa et tūc iu
dex gpetens est ille qui habz merū et mix
tum imperium ita intelligatur glo· ī dcā
l· fi· Aut agitur de pnūtiatione de mitti
do et tē quilibet iudex etiā minoꝝ erit
iudex gpetens ut l· cognito ff· ut bonoꝝ
ff· de offi· eiꝰ aū· mā· est iuris 2° tūc pna
pali cū attenditur rei qualitas dic iudex nā
quilibet iudex ordinarius est iudex cōpetēs
huius missionis maxime ipse m causis uuris
dictione res seu hereditas sita est ut· l· ꝛ
C· qād te ap· et dcā· l· fi· C· de edict· diuu
adri· toll· et pronūtiatio sup missione si
forte aliqua res posita sit m alterius iuris
dictione ille talis iudex m cuius territorio
res sita fuerit ad instās ptis iudicij faciet
realem missionē m illa ff· de bo· au· Iu
po· et nō· m· l· a duo· pio· m pn̄· et ff·
i· ff· de re· iudi· Ad qd fatēt nō p bar· ī
l· i· C· de sū· tri· et si catho· m qōe que m
ipit ß dubitatur vtr testim· tēp· 3° nō
tau cōsiderata qualitate psonaꝝ tā rei qꝫ
actoris tē distinguꝝ debet Aut agit cont
ra eam psonam ut hic et tūc iudex cōpe
tens est iudex rei quenti ut· l· iuris or
dinem C· de iuris oī· iudi· Aut agitur cō
tra meram psonā cui nullꝰ apparat gdic
tor et tūc iudex cōpetens est ille ubi he
reditas iacet ar· m dcā· l· tū vng ff· i· nā
actiones seu ex lege cōditiones ptātem
suā vbiqꝫ exterent ut· l· fi· C· de lon· tēp·
ꝓscript·

Per vestram diffinitiuam sententiam

petitur autē hic ꝓ sinam declarari sup
hac missione qua ut sē dom̄ē sīa re
quiritur super ea ul' diffinitiua si cōtra
dictor appeat ul' mēlocutoria si nullus
contradicat ut nō· p Cy· m dcā· l· fi· An
autem a tali sīa possit appari dicit· sē
qz nō· p l· qs qs C· quo· app· nō· iter· et l·
i· C· si de mō· po· fuc· app· et tetigi ple
nius sub tī· de appłōe que mēpomtur ab
interlocutoria poterit tñ restitutio ī in
tegrū peti ex tā iusta ut determinat Ja·
butꝝ m· l· flam· C· si ex fal· mstru· fiant
qd nō· m· l· i· tū sequ· C· si adu· rē iudicatā

Ac etiam realiter et actualiter

Sed quid dices
inductus ī possessionē postea qꝫ recēdē
ab ipa possione An poterit iterato pe
tere se mitti a iudice m eadem possioe
būfitio dcē· l· fi· dicunt dor· qz non· ut
nō· Cy· m dicta· l· fi· quia hoc būfitiū

nō pt̄ nisi sel: ītēptau ar l. p ī diem ī
pn̄ ff. de pe. hr̄. sic ner actio fam̄hr̄ ut
l. si filia §. famlie. ff. fam̄hr̄ luz petito
hereditat̄ sepiꝰ mtemptari possit ut l.
luz ff. de pe. hr̄. et nō cy. et glo. m. l. i
c fam̄hr̄. ¶ Deinde q̄ritur quid si heres
scr̄ptꝰ sit ī possiōe hereditat̄ tñ timens
futuram litem petit a udire bñficio dr̄e
l. fi. se tueri m dr̄ā possione An sit
audiendus dor. m dicta l. fi dicit̄ q nō
quia illud bñficiū ē adipiscendē possois
nō tuende ut dr̄ā l. fi. verūptn̄ §m. Ja
butri m dr̄ā l. fi si mō ect̄ lis ul ques
tio qt̄ ipm̄ heredem possessorem p aduer
sarium petentem ipaz possionem nullā
derlarari et reuocari debere posset hēs
scr̄ptꝰ pmodū replicationis dicāt rep
sa cē aliq̄. et petere m q̄ptū apparet nul
la ipm̄ p udicem cōfirmari et sic q̄dā
q̄sequi pnt̄ m modū exripiendi que nō
ī modum attendi ¶ Rursum q̄ritur Cre
q lata sinā sup ista mssione gtra filiu
testōris et sta et secuta realibonoꝝ app
hensione p scr̄ptum heredem agit filiꝰ
testōris cont̄. heredem scr̄ptū dicen. tes
tamenti nullum ul mofficiosum et
vendicat hereditatem quereitur an si
bi obstet exceptio rei udicate dic q nō
ar. m. l. et an eandem §. fi. ff. de excep
rei iudi. q ml tōe habet ꝓpietas tum
possione ut l. nāliter §. mihil ff. de
acqui poss. ¶ Et hanc ptem sequit̄ glo.
mat̄. in fi. m dr̄ā l. fi. §z pone q tes
tamentator legauit. C. filio in testo
in quo alius ē heres mstitutꝰ et ac
ceptauit legatū postea vult dicere tes
tamentū nullū ul mofficiosum q̄rit̄
an possit dic q nō quia petendo et
agnoscendo legatū vr̄ apbare testm̄. l.
nō tm̄. §. fi. et l. si ex duobꝰ ff. de bo.
po. g̃. ta. facit l. parentibꝰ in fi. ff. de
mofficio. tes. Sed contra si filiꝰ pmo dicat
testm̄ ex defectu sollēpnitatis et sic
nūbat nō repellit̄ a legato ꝑ eius si di
cat testm̄ filiū ul mofficiosum q̄ sic
nūbens pdit legatum et fisco applicat̄
ut l. papiam. §. memīsse ff. de mofficio
tes. et l. alia et i. cy. c. de hns q. ut
idig. ¶ Huius rō ē quia nō debet quis p
mmum ḡsequi ex eo q̄ iuss ē īpugnare
ut m c. tū olim et qd̄ ibi nōt. ex. de
ren. et m c. ex eo. et ibi p dd. ext̄.
de rest. iunc li. vl. ¶ Nūr revocari pt̄
m dubium q̄n dicatur nullum rōne
pterītionis et breuiter dic q̄n filius
ul alius descendens testōris m ipius
ptāte cōstitutꝰ nō fuerit mstitutus ul
legitime exheredatꝰ p tr̄ dr̄ pt̄us ut
l. i. ff. de īnuf. tes. et l. gallꝰ de libe. et
postu. et her hñt locū ctā m filio legit
timo tm̄ pterito ut l. etū de iniuf. tes.
de iur. ff. ¶ Sz de iur. rodicillo. m tali
filio hodie aliter distinguitur ut habet
m. l. tū m adoptiuus C. de adop. et mstu.
co. §. ī. ¶ Sz quid si filiꝰ filie ꝑ nō ē m
au matm̄ ptāte ul alius descendens p
lineam femineam fiūt ab ipō auo pt̄
An poterit dicere testm̄ nullum dr̄ p
olim nō ß per q̄relam poterit īpugnare
testm̄ ut m §. mat̄ mstu. de exhr̄. libe
hodie nō distinguit Aut ē pt̄us cui
tā legitimā et exp̄ssa habet locū ius an
tiquū ut dr̄ō. §. mat̄ Aut nulla tā est
exp̄ssa et tē poterit dicere nullū testm̄
sicut quilibet exhñs m ptāte quia hodie
exp̄ssio tacite ē magis de subā pterītio
nis et heredationis m oībꝰ descenden
tibꝰ p q̄cūq̄ lineā q̄ patina ptās ꝑm
bar. et dr̄ ut nō tollit̄ ex tā c. de li
be pte Jō de iure nouo pōt emancipa
tꝰ pteritus sine tacita dicere ipm̄ tes
tamentum nullū ut determināt glo.
mstu. de exhr̄. libe m pn̄. et nō m. l.
maximum. C. de libe. pte. Et eodem
mō filiꝰ ptitꝰ a matre sine tā pt̄e ho
die dicere ex testm̄ cē nullū ut nō m
dr̄ō. §. mat̄. et p bar. m. l. si mat̄ ī pn̄.
ff. de vul. et pu. ¶ Quouis autē mō fiat
ruptū ul ānullatū heres scr̄ptꝰ m eo ca
retur restituere hereditatem legitime
heredi ad quē delata ē hereditas ab ī
testato ut l. tū emancipatꝰ m pn̄. ff. de
bo. po. ḡ tab. et nō m aut̄ ex tā ¶ Sed
aut dices cre q pat̄ ul mater filiū in
stituit m rebus aliens et mprīs in
stituit exīneum An hic filiꝰ pōt dicē
tale testm̄ nullum ul mofficiosum
q tāq̄ ptus possit dicere ipm̄ testm̄
nullum q. nēm luz m rebꝰ aliens fa
cere q̄q̄ heredem sibi ut in aut̄ īgres
si C. de sac̄. sanc. cer. luz possit sibi fac̄
legatariū ut habetur m. l. tū alienaz
C. de legā. et m §. nō solū mstu. de legā
gº vr̄ pterityꝰ pro hoc facit quia ola
tura de filij mstitutione loquentia scire
ferunt ad bona ꝓpria pīs ul mris ut
l. m filius C. de libe. et postu. et l. max
mū. C. de libe. pte. et nō m auct̄ ex
tā et m tor. vnde sumtur ad hoc fa
cit quia pr̄ tenetur de ꝓpriis bonis et
nō de alienis filio ēlm quere legiti
mā aliqn testm̄ dr̄. mofficiosum
ut. l. stimus et l. olimo C. de mofficio
so testō tū sy. ¶ Sz nūta hoc queritur
pone q statuto ciuitatis cauetur q
femina dotata nō succedat m hered
tate paterna quousq̄ vixerit filiꝰ
masculꝰ et pr̄ fecit testm̄ m quo solū
filium masculum heredem īstituit

et femmā ꝓterijt An testm̄ erit nullū
dē q̄ sic p l maximū C de libe ꝓte In
gtrariū determinat bar m l fi ff ad
tritul illa rōne q̄ ille denū filiꝰ rupit
testm̄ 2one ꝓteritoms qui pot succedē
ab mtestō et nō aliē ut l r ff penlt ff
de ḡ ta Sz her femā excluditur a succes
sione extantibus masculꝰ ꝑ statutū ff°
liquet ipāz rōne cui ꝓteritoms nō pos
se mstrmitere testm̄ ꝑ stabit m pēden
te ff^m eū doner filiꝰ masculꝰ supvixit
eo aut mortuo post aditam hereditate
patis nullis supstitutis ex eo liberis po
terit ipāz mulier vendicare hereditatē
pris Aliter autem cēt si statutū diceret
absolute q̄ femā nō succedat extantibus
masculis quia tē ꝛpelleretur a successio
ne paterna tū mortuo ꝑ duo cui frater
masculo Sicꝫ patz q̄ longa cō dicta An
statutū loquatur sub hac dictione usq̄
ul doner et silia An sim^r loquatur vltiꝫ
q̄ritur ēt q̄ filiꝰ sint ꝓteritꝰ et an q̄
impugnaret testm̄ mortuꝰ cū q̄ an cōsti
metur testm̄ ul nullū remaneat Et nō
ta hoc narre st opy ut nō m l filio ꝓto
ff de iust te Et p cy m l ꝫ C de pos
tu heret mstr In conclusiue sic distmg
ue Aut sunt ꝓtus filiꝰ natꝰ aut nascitu
rus ꝑmo tāū aut moritur filiꝰ i iuta tes
tamentor aut post eius mortem ḡ dez
moritur testōre vluente tuē subdistm
gue Aut m ipō testō erant mstituti ex
nei q̄ alās nō erant ab mtestō succedere
et tē testm̄ rupitur et nullū remanet
ner filij morte cōfirmatur ut l si filiꝰ
qui m ptāte ff de li et pos que lex debz
sic mtelligi sunt msta de exhē li i pn
Aut m testō erant mstituti vementes
ab mtestō et tē morte filij confirmatur
testm̄ ut l postumꝰ ꝛ idem et ita ff
de iust te Si nō filiꝰ moritur post mor
tem testōris tuē ff^m verā opy dic q̄
aut loquimur de rigore et nullo mō cō
firmatur sic mtelligatur dicta l ꝫ C de
postu hēre aut loquimur de equitate et
tē cōfirmatur sive m eo sint mstituti
exnei sive vementes ab mtestato et si
lie ipe filius expresse appebit testm̄ sive
tacear ut dicta l filio ꝓto q̄ sic ē mtellu
gentia que quidem equitas cui sit scripta
iure ꝓfertur rigori ut l i C de legi t
l placuit C de iudic 2° tāū qñ postumꝰ
sint ꝑtes subdistingue ut s nā aut post
tumꝰ decedit ni vita testōris aut post
si iuta tē sive sint mstituti exnei sive
vementes ab mtestō testm̄ confirmat
equitate ꝓtoria nō cuiui ut l posteriꝰ
pall m pn ꝑ° Knso et quo ad hoc dif
fert postumꝰ a iam nato nā m filio
nato fit dicas mter psonas mstitutas ut
dixi huiꝰ dicte pot cē ratio q̄ testm̄ i
quo postumꝰ ē ꝑtus ē aliquid a siu pn
apio sed postū natuitate rūpitur ut d
l ꝫ Illud at testm̄ m quo iam nato ē
postumꝰ ꝑtus ē a siu pn° nullū ut l i
ff de iust te vñ qđ ab mitio fuit aliqđ fa
talꝰ vires reassumt ꝙ qđ fuit nullum
ar m l si testm̄ ff de testa et l ꝫ i fi ff
de libe et postu et l si vnꝰ ꝑ patꝰ ff de
par Si aut moritur post mortem tes
tamentoris tuē sive illico sive ex mter
uallo nō ḡfirmatur de ruforie ūiꝰ reuol
ut dicta l ꝫ C de postu hēr q̄ sic i illr ꝑ de
equitate ꝓtoria bñ ḡfirmatur p tacitum
dicte l filio ꝓterito ymo ff^m aliquos uri
ꝓtoto mspecto nullo mō sicut ruptū ut nō
m l ꝫ C de ḡ ta Et ex hoc patet q̄ dicta
l filiꝰ hēr pt locū etiā m filio postuō
fiunt ar sar m hoc tāū m singli opi dic
emꝰ addūten An postumꝰ decedit ni tali
statu m quo posset sibi tacita ꝙpbo i putari
et tuē ḡfirmatur Aut nō et tuē nō ḡfirt
ar m l si quis impubes m fi de tar cōdi
Que opy cōiē ꝛpbatur et mito q̄ facili
us debet simpl ḡfirmari m postuo ꝙ m
iam nato iuxta rocm ꝑdictam ul potest
distmgu m hoc tāū sicut m supiori An
sint mstituti vementes ab mtestato uel
exnei p° tāū loquitur l filio ꝓto /2° tāū
loquitur l ꝫ C de postu hēr sicꝫ ff^m h°
mortuo postumo post mortem testōris
nō erit dicta mē eum et filiū iam natū
quia vtrobiq̄ distmguen c īt istutos
et rō erit quia fauorabilior ē cā succedē
tium ab īstestō ꝙ extraneoꝝ ut l si duo
bus ff si prius ff de ḡ ta Sz an testm̄
nullum ex defectu solle ꝑnitatis ꝓbatoie
puta mīs testuiꝰ ḡfirmetur tacita filij vo
luntate ul expssa dic q̄ nō ut nō m l nō
dubiū C de testa si tū ipe filiꝰ sicenter
ipleat volūtatem testōris soluendo legta
ta ul ꝑmittendo soluendi nō poterit repe
tere ut l ꝫ et l si ueritas C de fideiq
et l fi C ad l fal Sn̄ q̄rit s dici
q̄ taciturmitas filij ꝑti operatur con
firmationē testi ponē duos cē fides m
ptāte quo alit ē ꝓteritꝰ aliꝰ vō instituꝰ
tꝫ cū extraneo mō sup institutꝰ bñficio
ꝑtis dicit testm̄ nullus qđ facere pot
p l post mortem m fi ff de vulg ta dem
fi ꝑtus tacuit et mortuꝰ ē ita q̄ eius
taciturmitate cōfirmatū ē testm̄ p dictū
l filiō hēnēq̄ aut mstitutꝰ vult petere
suam ptem hereditatis ex testō queritur
An possit et vē q̄ nō ff alii fit suipsa
ti deferatur tota hereditas ab mtestō
p us attestendi ar m l i ff fi ff si
ta tc nu ex ta et m autth ut cū de ap
eoꝝ ff siue ff ꝫ smāt m gtrariū deter
minat Sar m dicta l filio p dictū l nō

nūq̄ m pñ. et l. is qui. ff. si si sal⁹ de legā
p̄stan. et l. ꝯ. ff. ℔ si sit ff. ad trebel. nec
ob dicta l. i. m fi. quia debet intelligi qñ
p̄tus exp̄sse dixit testiñ. nullū. secus ar
si tacuit. Amplig q̄ si testiñ dixit nullū
quid rone p̄teritionis ul' mofficiosum. An
legata in eo relicta erunt p̄standa dic bre
uiter q̄ omia nullo mō p̄stabuntur ℔ oia
ad mchilū reducuntur ut l. p̄poſig. ff.
si ex tā. ff. de mofficio. testō. hodie aut̄ ꝑ
tantur et vitiū intruemens tam p̄teri
tionē ul' exheredationem nō se exten
dit ad legata ut m aut̄ ex tā. C. de libe
p̄te. et m cor⁹. vnde sūtur et predit hō
in p̄teritione tā pñna q̄ materna ℔ m
rocem opy. liz. Ja. buti. q̄ sequūtur alig
et male teneat q̄ dtā aut̄ solū predat
m p̄teritione paterna et nō m matna
℔ m paterna firma manent iura anti
qua. Ut predit dicta aut̄. siue filius
sit iam natus ul' postumg ptus uel ex
heredatus siue scienter siue ignoranter
℔ m rocem opy. Alig nō faciunt inter
filiū iam natum et postumū dicendo.
q̄ si filig iam nato sit ptus ul' exhere
datus tē legata debentur ut m aut̄.
ex tā. et m hoc corrigūtur iura anti
qua vbi aut̄ ptus ul' exheredatg sit
postumg tūc nō debentur legata et hō
tāu firma remanent et m correcta iu
ra antiqua ut l. i. C. de postu. hūi. misti.
et l. si quis testō. ff. de le. ꝯ. Quia opy.
seruti sunt dy. ray. et Ja. buti. priori
vero opy. sequūtur Cy. et Ja. de are q̄
cōfirmat m l. finalit. ff. testō. ff. de fideiq.
lib. et l. bona. ff. fi. ff. de rap. Alia aut
fuit opy. bay. m dtā aut̄ ex tā dicent
q̄ solū attendi debet stiā ul' ignorātia
testoris tūc p̄teritione ul' exheredā
tionem mteruemens nō aut̄ ḡlitas p
sonaꝝ ipōꝝ filiorꝝ. Aut ḡ⁹. testōr sient
p̄terint ul' exheredauit filiū iam natū
ul' postumum ut dicta aut̄ ex tā et q⁹
ad hoc corrigūtur iura antiqua. Aut
ignoranter et tē legata nō debentur
et hoc tāu stant mcorrecta iura antiq̄
ar. m l. si tā ul' mutō. C. de testō. mlti.
puto q̄ opy. Cy. et sequatiū sit verior
℣ quanto tp̄re durat ius impugnādi
testm dir. q̄ aut impugnat vino nulli
tatis et tūc durat xxx. añ. sicut tete
ra iura ut misti. de ipe. et tempo. actl.
m pñ. et nō. m l. ꝙuidam m fio. ff.
de ꝙdi. misti. p bar. Aut impugnatur vi
tio crudelitatis seu impietatis tāq̄ mof
ficiosum et tūc durat qnquēnio ut l.
papi. ni fi. ff. de mofficio. tes. et l. si quis fi
liuum m fi. C. de mofficio. tes. Et predit hō
tam m vim actiōis q̄ exceptiōis ut dtā l.
pap. ff. si filig. Aduerte q̄ ad hoc ut te

neat p̄teritio ul' exheredatio debet in
testō. ee assta causa legittimā et a iure
approbata ut m ff. ni cauus m aut̄ ut
tū de app. co. ff. tenetur heres pbare ve
ram ee quia nō creditur testōri ut ibi
situr nec audiri ut m c. qm cōe. fiam
ert̄ de pba pbata aut̄ tā per heredem
filig exludit ab vniuersa successione
etiam a legittimā ut dō. ff. cauas m fi.
et l. ubi in fi. C. de mofficio. testō et nō
ni dtā l. pap. ff. qm aut̄. quarta. Si nō
nō fuit pbata tā tē admittit ipe filig
ad sibi debitā portionē ab mtestato ar
si nō fuisset p̄teritg ul' exheredatus
ut l. oīmodo et l. finig ff. repletiōez
C. de mofficioso testō. Ista at̄ filij le
gittimā erit quarta ps illig portionis
hereditarie que sibi deferebatur ab tes
tamento ut dō. ff. qm quarta et l. pa
rentibg C. de mofficio. tes. Hodie vero est
tertia ul' dimidia ℔ m nūm liberoꝝ vñ
℔ q. Quatuor aut mfra dāt natis nā
scientem semisse nō dant natis qnq̄
ul' ultra vt m aut̄ nouissima. C. de i
officio. tes. Attēn tā q̄ m ꝙputatione hui⁹
legittime prig detrahi debet omne es alienū
ut m dō. ff. qm m fi. et pbatur m l. i. ff.
fi. ff. ad trebell. et l. finig. ff. i ꝙputatione
huiꝰ legittie ff. de uul. deh. ℣ dubitatur
an legittima filij possit p statutum auferri
sup quo varie sunt opy. nā dy. tenuit
q̄ sic m regula mdultum fiz ma. tenu
it q̄ possit minui ℔ nō m totū auferri
de quo p Cy. m l. finig C. de nupt. et pa
dar. m l. titio rentū ff. titio ff. de rondi.
et demon. Nō. q̄ q̄rela inofficiosi ꝙpetit ul
li soli qui optinet p̄mū ḡradum succes
sionis. l. pater filium et ibi bar. ff. de i
offi. tes. et l. si quis ex heredato m pñ.
ff. de iniur. tes. et Azo. m sūma C. de inoffi.
tes. et ylo. m l. nempte. C. eo. Jōq̄ pot
filig si eius filiū mstituat heredem p̄te
rite p̄rem et mrem ner eis dabitur
q̄rela z. testm filij quia nō optinent
primū ḡradum successionis. Ista aut
q̄rela de qua p̄mis̄ing p quā impugnat
testm tāq̄ mofficiosum transmittit
m filij heredem q̄. nō ꝑpata seu lite
nō ꝙtestata licz olim secꝰ ut m l. si qs
filium. C. de mofficio. tes. pz ꝙ. q̄ q̄tuor
modis pot testm impugnari vz dicē.
nullum ex defectu solēpmtī. et nul
lū ex defectu p̄teritionis et mofficiosū
ex defectu pietatis. et flm ex defectu
veritatis

Contradictiomb⁹

Hoc debet sane mtelligi vz. qñ sunt
tales exceptiones que de iure nō sūt
admittēn. que ponuntur m dtā l. ꝯ. C.

de edic· di· adic· tol· de quibus nō· ī p
all· l· fi· Alie exceptiones legittē st
audiende et examinande quia defensio
legittima nēi ē denegranda nī sit· de
iure nāli l· ut vi ff· de mstr· t īnunc
et l· 1· C· vñ iu· et clc· pastoral· extr·
de re· iudi· hinc ē· q si primceps īstru
bat iudic· ut m tā pcedat nulla ob
stante exceptione vr· remota illa ex
ceptio friuola nō at· legittā ut nō·
m c· ex pte extr· de offi· dele· et bar·
m l· 1· ff· qđ vi aut clam ℔ pone
q iste pas· ditat se expendisse utilit·
ul· nctio m rebq hereditarijs An sit
audiendus dic q sic ut l· si quid pos
sessor ff· de pe· hr· et predit hoc m
bone fidei possore Jn male fidei nō·
distmguitur et tuē auditur als se
q plane l· q si supta de peti· herēd·
℔ quod si iste pas· fructq ex hjus bo
nis percpit An teneatur cos restitue·
heredi stripto dic q aut fuit malefida
possor et tuē siue fructq extent siue cō
supti sint tenetur ad restitutionē Aut
fuit bone fidei possor et tē subdistmguu
tur Aut fructq extant et tenetur cos
restituere Aut cōsupti sunt et tūc te
netur q̄tenq fructq ē locupletior t nō
ultr· ut hoc pbant· m l· illud ff· et qm
ff· q si supta et l· se· et l· cū hereditas
et l· ancillam et l· ℔ et si legte ff· ff· et
fructq ff· de peti· hr· cū sq· luc ubi agta
tur actione singulari alit· distmguat
ut nō· p glo· m drō· ff· fructq et sēpsi· s·
m primo libello m glo· frīb sequitur
forma libelli de hereditate ab ītestatē
to delata

tāq primoīt· pleno iure spectauerūt
et ptinuerūt et hodie spectant et pti
nent Jpamq hereditatem adiuit et
addic ex tā pdicta Jtē dicit et ppont
ay· antedictq q pdictam hereditatem
res et bona hereditaria vmūsa pfatq
t· cto tpe elapso· tenuit et possedit et
adhuc hodie tenet et possidet mdebite
et īiuste ipaq q hereditatem res et bona
hereditaria mdebite et īiuste dimittere
et relaxare et restituere dro· ay· dro· here
ditario noīe recusauit et pnipalit· re
cusat Quare cū pdicta vā smt petit·
et requirit pfatq ay· hēs hereditario
noīe· quos s· quatenq p vos ex officio
vro et oī alia via iure et forma quibq
melq fieri pot· premūtict et declarct
hereditatem res q et bona hereditaria
ādicta sēl· quondā s· spectasse ac per
tinuisse ac spectare et ptinere pleno ju
re dicto ay· tāq hered· et agnato pri
mori quondam s· Quoq gdēpncus p
fatum t· xpus dnūs ay· et gdēpnatū
iuri· remediis qpellat· ad dimittend· et
relaxand· tradend· et restituend· eidem ay·
dictā hereditatem res q· et bona here
ditaria pdicta sil· cū fructibq prepti p
ipm t· ex hereditate et bonis ādictis
et que pcipi potuerunt Ac etiā ī oibq
dāpnis et mēc et expens passis et
factis et m futurū fiendis et patiend·
Et pdicta petit p vos fieri trl dedu
cendo trl Saluo trl nō astrmgēs se trl

Oram vob

vobis Agit et ī iur·
ppont· ay· hēs
et hereditario no
mine s· sont· et
adūsus t· et contra q̄nūq pson· q
co seu cig noīe īnudito legittē qpen
tem dicens q quondā s· recto tpe e
lapso diem suu clausit extremum nul
lo p eum condito testō nullis ex eo sup
stitibus liberis nec aliqua alia pson· pr
imori m tradu ipi· s· q̄· sit dictus M·
cuiq rei tā hereditas et bona dicti q· s·
fuerūt et sunt ab intestato deoluta ad
ipm· ay· et ad eum Jure cpriuntati et

Ora vob.

Jn pnti libello intēp
tatur hereditatis pe
titio que datur tā ex
testō q̄· ab intestō ut
l· i· ff· et m· ff· de pet
hr· et l· hereditatem durat· xxx· ans
l· luc· et ibi nō· C· de iur· delib· et l· hēdit·
C· de pe· hr· et l· hereditatem C m q· ta
rat· lo· temp· pscrip· Jtaut etiā durat·
Jus et facultas deliberandi sup adeunda
hereditate durat solū āno· l· nī antiqo
ribus C· de iure delib· et ipius iuris fit
trāsmissio m heredem heredis q̄ nūq si
ue extraneum siue suū nī plāte adeūdi
ul· repudiandi ut dicta l· cū antiquiori
bq Anno nō elapso hereditas nō addita
regulariter nō trāsmittitur nec uis ali
qđ adeundi ut l· qm C· de iure delib· et

Ad ppūs uid fit tūsmissio m heredem hē
dis fat ct l i ff inoussimo C de tradu tol
nisi sit filig maior mfante qui here
ditatē oīm suoz astrendentiū tūsmit
tit nō aditam et post ānū m eig dēstē
dentes ut l i C de hys qui añ ap ta
ymo ctiā ad oīes filig gīra duo st cōsi
deranda p'o mus deliberandi tūsmittā
tur et dic q sic an oēs heredes siue as
trendentes siue destrendentes ut dicta l
tū antiquoribg Secō cōsiderandū An
hereditas nō adita et sic ius adeundi
tūsmittatur et m hoc ē distinguendū
Aut ille qui decessit hereditate nō adi
ta erat mfans et tē aut erat hereditas
pīna uel matna et tūsmittitur m eig
astrendentes utrusq lmee Aut erat he
reditas cēnci et tūc fm dor ctā illaz
tūsmittit tam ad patrem q ad mātez
et alios superiores utrusq lmee p
l mfanti C de iure delibe et p bar m
l uentre ff de acq hē et l ex militā
ri ff de mil tes et l ij ff si quis ex
libis ff ad treb et p Ja butr m d
l tū antiquoribg et p Cy m dtā l
si mfanti liz Ja de bello et male di
cat de te et se q mfans cēnecam he
reditatē nō tūsmittit ad eig mātez ne
alios superiores ex lmea materna sic
fiunt ad patrem Aut ille qui decessit he
reditate nō adita erat maior mfante
et m hoc distinguc tres casus Primus
quo quis gritur de tūsmissione hereditat pat
ne uel materne fienda p filium ul
aliū astrendentem Secūs quer ecōn
uerso de tūsmissione hereditat filij
ul nepotis aut altig destrendentis fien
da p eos astrendentes Tertius quo
de tūsmissione hereditat tūsuccessal
ul q sanguīcoz inter se ul alioz ex
neoz Primo casu cū quer de tūs
missione hereditat astrendentis sub
distinguc Aut loquimur m filio ul
nepote m ptate defuncti cōstituto et
p eū fit mdistincte tūsmissio i quos
cūq tā astrendentes q̄ ctiā cēneis fm
oīuz dor opi et pt m dtā l ex mili
tari ff fi ff de test m et l hereditā
tem ff filig ff de ta pe et l luting ff
de iure fi et nō m l ap hostes C de su
is et legi et p Cy m l i C de hys q
añ ap ta et l fi C de iur delib Aut
loquimur m filio ul nepote emācipa
to et tūc si habet destrendentes fit i eos
tūsmissio fm oēs dor et p l i C de hys
q añ ap ta Si uō habet solū astrendē
tem puta auū ul matrez et tūc fm opi
nio m l fi C de orfi et dtā l ap et
l i fit m eos tūsmissio ex equitate l i
de hys qui añ ap ta q̄ sequit Ja butr

fz Cy et Ja de arena videntur sentire
gtrarium m dtā l fi ad orfi et m l
apud hostes quoz opi sc Bar i dtā
l uentre Aut habet solos collaterales
ul exneos tē de iure veteri clarz ē q nō
sit tūsmissio ut pbatur m dtā l fi ad
orfi fz de iure nouissimo quo sublata ē
dicta emancipationis et patrie ptātis
ut m auctē de here ab mtre ff nullus
vī dicere gtrariū s q fiat tūsmissio
sicut dictū ē de illo qui ē in ptāte de
quo facit l memmini C de le hire
Sup quo Bar dubitat m dtā l uentre
fz sequendo opi Cy de qua s nō fit
tūsmissio ad mātez multo ming ad alī
um collateralem ul exneū Ego tñ dō
q equaliter fiet tūsmissio tā p emāci
patū q̄ p suū i ptāte constitutū et h
respectu vera sit opi dictaz glo de
qua m dicta l fi ad orfi Cum ei ille
ff nullaz gnāliter loquitur gnāliter de
intelligi ut l i ff gnāliter ff de legā
ptā et maxīe cū de filio fauore tractā
tetur qd etiam confirmat ratio et e
quitas dtē l fi de hys qui añ ap ta
Secō casu principali q̄ quitur eq̄uerso
de tūsmissione hui dicatz descenden fien
dā per eoz astrendentes ubi gra defi
cit nepos supstite eig patrē et auo qui
patrē decessit non adita hereditate filij
An illam tūsmittet ad auū et sdm
pe et Cy m dtā l i dic q nō q spāle
ē mfante ut dtā l si mfanti et qua
dicta l i ē contra oēs regulas iō nō ex
tendenda ad alios casus m dtā l qd ff
de iure Tertio casu principali dū quitur de tūs
missione hereditatis tūsuīsalium ul exne
oz p eos fienda m suos heredes dic q
regulariter talis hereditas nō adita no
tūsmittit ut dtō s inouissimo Et nō
Cy m dtā l i fallit m ctis casibg nōns
p glo et Bar ni dtā l uentre de qua mā
plene p Ja de belu m auctē de tri et
se fm tūc bar errant m pluribg casibg
si ille m q̄ fuā ē sel tūsmissio decessit
añ aditam nūquid ipe tūsmittat i suū
heredem puto q nō q lex de primo here
de tūc loquitur Quid aut ueniat et
deducatur m hac hereditatis petitione
attenditur quia m ea venit Jus plene dñij
et ppietatis qd petit heredi et petere
bat defuncto vī sua lata m hac peti
tione hereditatis fuit plenū pūdi
tuum mtē ptes tam m possione q̄ ppi
etate ut l si inter me et te ff de ex
cep rei iudi et m hoc dicit a cōdictio
ne ex l fi C de edic diui adri tollē su
sup p hanc actionē uendicant oīa bo
na que defuncty possidebat seu simplī
ter detinebat ut puta gmodata uel de

posita siue fuerint bona mobilia siue
mobilia siue corporalia siue incorpora
lia ut una et actiones ut habetur in l.
Item videm ff. fi. et l. nō tm in pn ff. de
peti. here et datur her petitio heredi
tatis gtra eū solūmō qui possidet pro
herede uel p possore ut l. regulariter
in fe ff. de pe. hē. nō aut gt̄ aliū alio
singulari titulo possidentē ut l. hēditis
petitio C. de peti. hē. l. hereditatis. C m
q. ta. res lon. temp. pscrip. Et que sit
huius ratio tangitur p Cy. in l. rogi. C.
de peti. hē. Que rōnes uis apices ma
gis respituunt q̄ utilitatis et ob hoc
in exordio litis fiunt interrogatio
nes reo. An possideat pro herede uel
p possore Est g.° consultus volenti a
gere ad rem singularem hereditariaz
potius rei uendicationē uel publiciana nā
inteptare q̄ hereditatis petitionez An
autem utraq; actio possit sil inteptari
ri nō p glo. Cy. et Ja. but. in l. ij. C.
de peti. here. ff in quos g eluse dō.
q p eadem re nō pnt sil inteptari ff
p hereditate pot actio rei uendicatione
uel publiciana ff et interdū quor
bonor nō datur etiam gtra titulo sin
gulari possidentem ut l. ij. C. quo bo.
et nō p glo. in l. fi. C. de edic. diui.
adri. tollē. Est aūt cirgo aū oia interro
gandus possor an pro herede uel pro
possore possideat ut nō. in dicta l. ij.
et l. rogi ut s. dixi Competit autez
her petitio hereditatis cū ipa actio sit
cuulis hns solis qui ad hereditatem
vocantur de iure ciuili Illis aut qui
de iure p̄torio admittunt datur alia
actio que bonor possoria hereditatis
petitio appellatur que eusdem ē effectus
et ptatis cuj ē ciuilis ut habet in l.
i. et ij. ff. de bo. po. hē. pe. Et nō q̄ so
lo aio hereditas acquiritur ut l. heredi
et l. pro herede ff. de ac. hē. diu tm tō
turrant illa de quibus nō. p glo. in l.
is potest ff. co. ti.° et etiā q̄ fiat pure
et nō sub conditione l. cum qui in fi. ff.
eo. ti.°

Nullo condito testamento

Hoc iō dictum
quia si fecisset
testm nō hēret locū successio ab intes
tato p. l. q̄ diu. de acqu. hē. et hēs
scriptus excluderet ipm. ay. msi for
te cēt ipse ay. heres scriptus et pri
mor agnatus quia tē posset repudi
are ex testō. et adire ab intestō l. i.
tm ff. si quis ob. in. te. Quid igit
si utroq; mō adire poterit hereditā
tem et eandem petijt ab intestō et

succubuit An postea poterit eā petere
ex te.° Cura qd distinguе Aut sciebat
se scriptum heredem Aut ignorabat
primo casu nō auditur ultiō qui uideatur
tacite renūtiare successiom ex testō
ut l. filiū emancipatus et ḡrio ff. heres
ff. de ac. here. 2.° aut casu audiendus
e qua ignorans nō ui Iuris suo renū
tiare ut l. mat. detrdens ff. de iofficio
tes. fatur l. si is ad q̄ ff. de acq. hē. et
l. ex sextante ff. latius x. qrō ff. de
ex. rei iudi

Nullisq; superstiti bus

Merito dicit q̄ nulli sup
sunt liberi nā extantibus
liberis hns oībus misi successione p̄fe
runtur ut potē dīm bonor pnor etiā
vuente pre ut p̄batur in l. m suis ff.
de libe. et postu. et l. tū iō. in pn ff. de
bo. dāp. et l. scpto ff. unde liberi et in
auctē. de here ab inte. in pn et in tm
p̄feruntur q̄ si repudient pnā nā ul
ascendentū hereditatem ex ea pte q ē
vñ liberi adhuc pnt ad illam uenire
p vñ legitimum Et hoc mō sibi ipis pnt
succedere et alios remotiores exclude
ut p̄batur in l. ij. C. vñ. legitimi et
l. i. ff. nūc videndū ff. de succes. edic. Et
amplius etiam si ex oīm causa repudiet
tā ex testō. q̄ ab intestō adhuc pulsus
spāli auditur ff. siemmū volentes ad
ire ut in l. fi. C. de repu. here. q̄ re
gulariter hereditas sel repudiata non
possit ultiō adiri nec adita possit re
pudiari ut l. i. ff. qui sel ff. de succes.
edic. et l. sic. et l. sicus C. de repu. hē.
Impedit g.° additionē hereditatis ab
intestō fiendaz p exheneū filiū defun
ti siue nati siue in utero existens iō
q̄ impeditur quibus alius exmor
te defuncti nā regula ē q̄ posterior in gra
du impeditur adire donec spes ē q̄ pos
uelit adire ut nō. in l. tū quidam
ff. de hac. hē. Alia etiā sunt notanda de
quibus nō. glo. in l. is potest de ac. hē.
Et ecce ipsi in glo. ij. co. que incipit ad
uerte Ad huius tī tractatus plemorē dor
trinā ē sciendū q̄ heredum siue succedē.
tres sunt spēs quidam descendentes et
quidam ascendentes et quidā collatera
les Adde q̄ quidam sūt reuerētiales ut
patronus et siles In quibus oībus q̄rit
de mō. et forma succedendi ueniendo itaq;
ad primā spem. s. descendentem et filiū
ex tribus q̄ nota q̄ filiorum quidq; sūt spēs
nam quidam sūt filij naturales et le
gitimi. s. nati ex legitimo mīmonio qui
dam sūt legitimi tm in quibus na-

ml operata ē ut adoptati ul arrogati
ut nō. m. l. tū adoptiuus. C de adop. et ī
toto titulo ff. et C. Quidam st nāles
tm̄ nati ex rontubma C de nā. de libe. l
huāmtat et m aut. huj co. ti°. et tā
debent rōcurrere ut sit filj nālis tm̄ p°
q̄ natj ex soluto et soluta ut m aut de
mtes. nup. ff. dubitaⁿ. roll. ŋ. et m aut
ut li. ma. et aue. ff. ad her. et. l. i. C de
grubi. 2°. q̄ mulier vmta grubma sit 3°
q̄ sit m domo retenta alit nō cēt p̄ie
nālis ut pbatur p bar. m. l. m rontubi
natu ff de rontubi. et m aut qui mo.
na. effia siu ff. si quis aut et xxxm.
di. C. si quis vxor et xxŋ. q. ŋ. C. solet
Alij suⁿt qui spurij appellantur qui vul
go nati suⁿt ex mulieri pub.ta et p̄ter
rerto de quibj loquitur l. vulgo de sta
ho. Alij nascuntur ex aliena vxore ex
adultiō ul ex monacha et pbro ul fr̄e
et hj filj dāpnati rcpti appellantur
de quibj loquitur l. m. et aut ex plcru
de mtes nup. Si q̄ratur 1° q̄lit hmōi
filj succedant ascendentibj ab mtestō
defunctis Adūteⁿ ē q̄ aut q̄ritur de fi
lijs legittimis et nālibus et tles succi
ptāte sint siue emancipati regulariter
p̄feruntur ōibus in successione suoz.
ascendeⁿ nulla ab ītestō hmōi dr̄a ut ī
ff. nullam m aut de here. ab mte. Etā
si smt fer̄e. q̄ hodie ē sublata dr̄a in
successiombj mtermaris et feriis lic
.n. cēt dr̄a. ut traditur m l. maxmū
C de libe. pte. et m aut de here. ab m
te. ff. i. et eodem mō p̄feruntur hj filj
m hereditate mris et aue ut ff. et C
ad orfi. p totū et mstr. co. ti°. p totū.
Sup mō autem succedēndi coz ascēden
tibus ē q̄dam mt filios istos dr̄a nā
aut suⁿt ocs g̃sanguinei et vtrim sil nati
ex eodem p̄re et ex eadem mre et hj
equalit p̄ri et mri succedūt Aut sunt
vtrim tm̄ hoc ē nati ocs ex eade mre
et diuīsis p̄ribus et hj succedunt eq̄
liter m boms maternis In p̄rnis
vero qualibz succedit p̄ri suo ut her
hñtur m aut de g̃sanguj. et vtri. fra
roll. vj. Et p̄missa p̄cedūt ni filj p̄
gradj In alijs autem ultioribj gra
dibj puta nepotibj distm̄guen ē. ff.
dy. et Cy. ut p eum nō. m aut itaq̄
mortuo. C co. de succes. Aut. n. isti erant
rcpti vuente coz Auo ul pauo. de q°
rū successione agitur Aut fuerant
rontepti post eig mortem p̄mo tam
subdistm̄guitur Aut et ita suⁿt ītesta
pris aut eo defuncto p°. tam aut ipse
pater coz hereditatem vult adire t
tuⁿt filj idemq̄ pater p̄fertur nepoti
bj tāq̄ vno gradu proxīmior ipi defu
to Siue ipe filj sit emancipatj et nepo
tes m ptāte ul cōtra sunt ocs emancipa
ti ul ocs m ptāte ff. iura nouissima
de quibus traditur m aut de succes. C.
de suus et legip. lic olim aliter dicebāt
ut nō. m. l. i. p totū ff. de gūgen. am
emā. h. vbi autē filj p̄ mortuj ul ītr
pudiat tē nepotes ex eo admittūtur
siue sint nepotes ex filia siue ex filio
Juⁿ. nouissimo lic olim natj ex filia
excludebatur ab alijs natis ex filio mas
culo ut nō. mstr. de succes. ab mtes. ff
mēa. ait et m aut de tute. et se. ff. neq̄
illo. Quod ius antiquū gīter approbatur
p statuta Si at sup sint soli patrui nī
nepotibj tē succedunt ocs a nouo de
functo m stirpes tam iure vtero ff. no
uo ut mstr. de hē. ab mte. ff. cū filij et l.
m testato C de suus et legit. et. l. ŋ. et
l. si defuncto co. ti°. Et hoc p̄cedit ut p
dixi tam m nepotibj natis ex filia q̄
ex filio iure nouo et nouissimo ut dro
ff. neq̄ illo et m aut de ff. et ex. se.
roll. m. et m ff. plit. et fi. et mstr. de hī.
ab mte. ff. que 3ª ptis et C de roll. et.
tam m nepotibj natis p̄ē vuente q̄
post eig mortem 2°. uero tam q̄ nepo
tes sunt rontepti post mortē auⁿ tuⁿ
si coz pat vnut ab eo excluduntur Si
at mortuj ē et tē aut ipe filj aduit
ipam hereditatem ul decessit ī temp
deliberañ. et tuⁿ ex psona siu p̄ris ex
iure m cos nepotes tūsimisso pt ipaj
hereditatem adire ar. m. l. i. C de hīs
qui añ ap ta. et l. i. ff. īnouissimo. C.
de cadu. toll. et nō. p Cy. m. l. fi. C ad
orfi. et dr̄a. aut itaq̄ et p. bar. m. l.
i. ff. vñ. legiptum et. l. si quis ex her
dato ff. i. ff. de īuf. tes. Aut filj deli
sit nō adita hereditate et post ānum
deliberañ ul ipa hereditate repudia
ta et tunc hj nepotes qī mortuj
excludūntur nō. m. l. ut m testō. C de
suus et. l. hē. et m aut. m successione
co. ti°. et pbantur mstr. de here. ab ītes
ff. nī autez vō plane et. l. i. ff. si quis pri
mor ff. vñ rotj. et sic ipis nepotibus
p̄ferūtur Alij coz agnati iam nati et
rontepti m vita ipij auⁿ ut ī habet
ad qd̄ fant m aut de hē. ab mte. ff. te
liquū. et dr̄a. l. si quis exheredato ff.
ff hoc ita et l. i. ff. sriendum et l. tuj
et l. ff. p̄tor ff. de suus et legit. q̄ sma
ē multum rationosa et equitati grīa
ideo bona ē p̄sumptio facere statutū tam
seamus nūr ad filios tm̄ legittios ut
sint adoptiui et arrogati intra qd̄ ē ad
uertendū que et qualis fuerit conditio
ipsius adoptātis Aut. n. talis p̄ē esset
de eius ascendentibj p lineam nālem.

puta auus ul' pauus et tr̄ cū p talem
adoptionē subintratur ipius potāti ut l·
cū m adoptis C de adop· et mſti de adop·
ff ℔ hodie ſuccedet hic filig adoptatus
ipi pr̄i adoptiuo ſicut quilibet filius le
gitimg et nālis tā ex teſtō q̄ ab intеſtō
et tahj filj exhereditati hnt q̄relam et
dicunt teſtm̄ nullū ut l· ētū ut ibi nō
ff de iniuſ· te Aut iſte pr̄ adoptans erat
exneus et tuc̄ cū p hanc adoptionē nō
tm̄ ſeat m eig ptatem relinquitur diſtm
quendū Aut pr̄ ſcat teſtm̄ Aut decreſſit
intеſtatus primo casu ſi hui filiū m aliq°
mſtituit illud habebit ſicut quilibet alī
us exneus ſi uō fuit ptus ul' exherēda
tg nō impugnabit teſtm̄ quia nō ē m
ptate ut dixi 2° aut casu qn̄ decreſſit ītеſ
tatg ſupſtitibg ſibi alijs filjs legitis
et nālibg et tr̄ ℔m coēm opp· ſuccedit
hic adoptiuus cū alijs filjs nālibg Si
nat' decreſſit nullis ſupſtitibg filjs na
turalibg tr̄ m totū ſuccedit ſi māſit ipe
mortis m adoptione ipius pris Penis
at' ſi fuſſet emancipatg quia tr̄ diſſolu
ta cent Jura adoptionis iō q̄ i mchi
lum ſuccederet et her oia q̄bantur m·
l· cū m adoptiuus ff ℔ ne articulū q̄uc̄
ta l· ſi te· et l· fi· C de legit· Ex quibus p3
q̄ liz quis nō ſubintratur potāti pris q̄r
nei adoptiui q̄d mchilomg retinet ſus
ceſſionis tā ex teſtō q̄ ab intеſtō q̄d
at' m filio arrogato An pr̄ arrogator
teneatur eidem aliquid relinquere et ſo
let m hoc diſtmguj Aut arrogatus
erat pubes primo casu ſubdiſtmguit·
Aut remanſit m ptate pris et tenet·
ſibi quartam relinquere Aut nō r̄mā
ſit et dic̄ ut p Cy· m· l· η· C de adop· ſi
uō· erat i pubes tr̄ tenetur ſibi quartā
relinquere ut l· ſi arrogator et ibi per
doc· ff· de adop· et l· pap· ſ· ſi quis ff·
de moſſi· teſ· et d· l· η· Nuc̄ venio ad
filios nāles tm̄ m quo articulo ℔m doc·
ſit diſtinguitur Aut pr̄ decreſſit ſup
ſtitibg alijs filjs legitis et nālibus
Aut ſupſtitibus ſolis nālibg p° caſu
ſubdiſtinguitur Aut pr̄ decreſſit teſtatg
aut intеſtatg Si teſtatg tuc̄ liz pr̄i nā
lem filium m vna ſola vntia q̄ ē xn̄·
ps hereditatis inſtituē· l· η· et aut' i·
poſita C de nā· libe 2° aut casu i mchi
lū ſuccedit hic nālis filig et tm̄ ē de pa
ternis bonis alendus ut m aut' licet
m fi· C de nā· libe· Si uō decreſſit ſine
alijs legitis tuc̄ aut ſup ſuit ipi defūc
to aſcendentes Aut nulli primo casu ſi
pot' facere teſtm̄ tuc̄ liz filiū nālem
in totum inſtituere legitimā tm̄ reſtitu
ta ipi aſcendenti Si uero nullū fuerat
teſtm̄ et ſic decreſſit intеſtatg Aut nī

filj nālis ſup ē et tr̄ piter ſuccedunt
pr̄i defuncto in duabg vntijs hereditis
q̄ ſunt vj ps ipius hereditatis q̄ iter
inter eos diuidēt Aut nō ſup ē mr̄
et tr̄ ſoli filj nāles ſuccedunt in ipis
duabg vntijs In alijs vero ptibg her
ditat· ſuccedunt agnati p̄xmiores ip
ſi defuncto ut her nō· m auc̄· liz C de
na· libe et p glo· mſti de nup· ff ſi· et
in C tanta ext̄· qui ſi· ſuū· le· prędā
prędunt ſtante filio illegitimo Si autē
legitimatg fuiſſet tuc̄ eodem mō ſuc
cederet ac ſi a pr̄i° natg cēt nālis et
legitimg et m auc̄· qui mo· na· eſſ· le·
p totum effīcitur aut' quis legitimg
multis modis inter quos ille āmūat·
q̄n pr̄ q̄ubīnā ipſig filj· inter deſpon
ſauit ut nō· m C tanta et C· i· extra
qui filj ſi legitimi fiant l· cū quis C de
nā· libe et mſti de nup· ff· ſi· Et p hoc
ſuccedet equaliter cū alijs legitimis
natis ut dicta cū quis Deſtendo ad
filios ſpurios in quo articulo diuidō
q̄ aut agitur de ſucceſſione paterna
aut materna A pr̄na tales ſpurij ir̄
pelluntur ut m auc̄· qui mo· na· eſſi·
ſiu· ff· ſi· et ff· vnde tog· l· ſi ſpurius
2° casu conſidera aut de hereditate alī
ox quoctox p lineā femineā Si q̄ratur
de hereditate matris Aut mr̄ erat illuſ
tris aut nō ſi illuſtris tuc̄ aut decreſſit
ſupſtitibg alijs filjs legitis et nālibg
et tuc̄ in mchilū decreſſit ſuccedit filig
ſpurig ex teſtō· ul' ab intеſtō 3° nec i
ter uiuos ut nō· m· l· ſi qua illuſtris
C ad orfi· liz filius nālis tm̄ ſuccedat
ipi mr̄ ſil' cum legitimis ut dixi l· ſi q·
illuſtris in fi· Et quo ad hoc dicit ab eo
qui vult ſuccedere pat' nāli qui exclu
ditur a legitimis ut dixi Aut ipa mat'
decreſſit nullis legitimis ſupſtitibus et
tuc̄ ſpurig ſibi ſuccedit in totū ut i
ff nouiſſimo mſti ad orfi 2° casu cū
mater nō erat illuſtris tuc̄ aut talis
ſpurig fiat vulgo grepty et talis ſuc
cedit pat' mat' et aue ut dō· ff· nouiſ
ſime et l· i· ff ℔ vulgo ff· ad tertul· fac·
l· modeſtinus et l· hac ptr ff vnde tog
na patri aut' ul' auo· tales ſpurij nul
lo mo ſuccedunt Aut ſint ſpurij ex
dapnato coytu puta ex adulterio ul' in
teſtu· ul' monacha et hij nō ſuccedūt
mat' ut in aut' qui mo· na· effi· ſiu·
ff ſi· et p glo· in dicto· ff· nouiſſime
et in dicta l· ſi qua illuſtris dixi et
q̄ aut q̄ritur de ſucceſſione quoctox
p matrem et tuc̄ ℔m dy· et alios ſpu
rij ſuccedunt eis et cętra ut l· ſi ſpu
rig et l· hac ptr et l· modeſtig ff· vī
ta· pat' aut' ul' auo· tales filj nullo mo·

succedunt Et si fuerint ptⁱ a matre
ul' ex heredan m testō nō pnt impugna
re eius testm Et ymo qd ap̄lis ē ab ip
sis pntibus inter vivos michil acquire
possunt diuerse ut nō m l η c de nā
libe et p glo et doc m l qui testm ff
de pbat Et plenius p bar m l si is qui
ex bonis ff de vul et pu et l qd cōdi
tionis ff de do cā morti et p Ja de be
lu m auth qui mona effi siu ff si
qua ſm̄ us Cuule tales spurii nō st
adeundi ut m auth ex gplexu c de nc
pha nup liz de Jure ro st sit serv ut j
dictam et sunt m rapaces oim bonor
pinor qd ē dux Jure aut ro saltē
ē qd alimententur et vtriusq; us habz
m se roez Nam ratio iuris Cuulis fa
ut ut ip̄ premiētur vitiū carnis Ratio de
rivor sunt quia sunt luxuriosi et caute
vxoribus et quia inhumanū erat qd
anīa erata que nō peccaverat fame
periret ar m l legem c de nā libe
Hac rōne voluerunt dicere quidā qd
potest pater spurios m testō alimē
ta legare et eodem mō legare potit
m eam dotis q̄ favorabilis ē sic ali
mentor Quam opinionē credo tenendā
in terris ecclie p c nī hodie ext de co
qui dux inā qd poll p adul q̄z in
terris Jmperij in quibus ppā nullam
habet ptātem ut m c noiut ext de
iudic nō credo dictam decretalem ſm
nandam ſm ius Cuule ar cor q̄ notant
p glo m c η ext de arbi li vlo pos
sunt autē tales spurii acquirere ab
extraneis tā inter vivos qm̄ in vltīa vo
luntate ut nō m dcā l qui testm̄ &
p bar m l si genus ff de hijs qui ut
m dign et p glo m aut qui mo na
ef siu ff si p̄ m l is qui de vul et
pu filius autem nāalis tm̄ pot a quo
cunq; etiam a pre suo inter vivos ac
quirere dū tm̄ in fraudem legitimor
filior nō fiat in eū alienatio quia tūc
nō valet ſm̄ dc liz glo alī dicat ut
nō m dicta l qui testm̄ ff de pba et
l i de nā libe Postea q̄ritur quot
modis nāles efficiantur legitimi dic
q octo modis Jnter quos sunt qn̄ cō
cubina desponsatur ut m c tanta
ff gaudemus ext qui filij sūt legi
timi p dispensationem principis uel
ab eo ptātem habentis ut m auth
qui mo na effi le ff et iste et ff il
lud et ff si her et aliis modis i nō
Et p azo m sūma c de nā libe et i
auth ut li ma et auc ff ad hoc et
msti de nup ff fi Liz an filius spu
rius possit per prem pupillū substi
tu filio legitimo et naturali dic q.

sic in rebus pupillaribus tm̄ nō m
paternis ut pbatur m l si is qui ex
bonis de vul et pu et p hoc habes ca
pitalem contra regulā eodem qui tenet
tur q substitutio pupillaris trahit
etiam ad bona testoris ut m l ſ si
plures ff ad substitutos ff de vul et
pu nū sy Visa de prima spē successor
sup ē videre de 2ª que ē ex vz filiis
existentes succedant desistentibus
sunt qd considerandū ē qñ filio
vel alio desistenti defuncto sup ē ei
qñ sup ē pat et mat tm̄ nī alijs fra
tribus defuncti vtrinq; cōiunctis
Qñq; sup sunt plures ipsi simul ni
quūctis fratribus ex altera pte tm̄
Qñq; sup ē solus avus vel avia autā
lius eius superior Qñq; sup ē mat
tm̄ sil nī avo primo primo casu qñ fi
lius decessit supstitibus sibi prē et ma
tre tm̄ dic q sine filio sit in ptātem si
ue emancipato et decessit ab intestō
q sibi pater succedunt prē et mater
Et eodem mō avus prima in bonis ma
ternis avi transibus et aduentitijs qua paternis
parentibus debetur dimidia et maternis
alia dimidia ut m auth defuncto c ad tr
tul et sic filius in ptātem hodie habet heredem
dem ut m auth de hered ab intē ff i 2º
nō tam nī defuncto sup ē mat sola uel
avia tūc ipa sola succedit ut c ad orfi
l fi m fi et l i nī se c ad tull nisi uel
ut m dict repellatur a successione qd
ē in tribus casibus primo si transiunt ad
2as vota tutorie impuberi filio nō petito
ut l oem c ad tribull et l sancimus c de
legit hered etiā si cēt ipi filio impuberi
specialiter substituta ut m auth de nup
ff smat tutelā coll iij Extenuatur tm̄ in
pluribus casibus nō per glo m l ma
tres c ad tribull 2us casus ē in quo mu
lier tm̄ siens ad 2as vota privatur pte sue
cessionis filij etiam maioris nī distinc
tione de qua habetur in l mat c ad tr
tull 3ius casus ē si fuit mater luxuri
ata seu vixerit turpiter ſm̄ Ja de be
lu ut p eū nō in auth de nō eligen
ſo nuben coll i ff nī igitur In 3º pri
cipali articulo qn parentes sup sunt
cū fratribus defuncti vtriusq; cōiunctis tē iure
nouissimo equaliter succedant ut in ff
gnis in auth de hered ab intē et dcm auth
defuncto liz olim aliud cēt ut in ff stat
msti ad tribull et l fi c ad tribull et to
tū qn nī parentibus supsunt fratres
tur pater et mater ut in dicta auth de
functo 4to casu qn sup ē avus vel avia
nī fratribus ex altera pte vel vtrinq; cō
iunctis defuncto tunc sunt varie opi de

quibus p Cy. et alios m dicta auth. defuncto tñ ꝑm verorem sinam sil' e qualit' admittuntur ut dixi in 3. ar titulo p auctē. defuncto tū sy. C. 6. to tū qñ sup ē aliquis ex ascendentibus tū patruus defuncti ul' alijs ultiorib⁹ m gradu tñ dic sp ascendentes ꝓferri totum ut ꝓbatur m dcō ff. gsequens et m dcā auth. defuncto Est. n. uis singu lare m filijs solus defuncti ut tū ascendē tib⁹ admittant. ut ibi nō. C. vltiō tau qñ sup ē mater tñ tū auo paterno ul' auia paterna tñ ꝑm glo. m auth. defuncto ꝓfertur mat' auo et auc p tex. ī dcā auth. dum dicit. Salua gradus ꝓroga tua ꝑz Ja. but. ibidem dicit q piter succedunt ner ob illa hā. q aliter ītelli genda ē hoc mō videtur q ille qui p'or ē m linea prima excludat alios m ferio res m eadem linea et eodem mō p'or m linea materna excludit sc̄ptem ī eadē linea materna vbi gratia pater exclu dit Auū pnū et mater excludit auā maternam Et hoc ꝓbatur tali rōne q de nā correlatiuoz est ut posito vno po natur reliquū Modo sic ē q si filius moriatur nepos succedit m eig locum ꝑtum ad auū et efficitur m pmo gra du ut mstr. de hī. ab mte ff. tū filius g°. et cōsō Auus fiet m pmo gradu filio mortuo quo ad nepotem et sic de bent piter succedere C. Que opp. magis ē equitati rōsona C. viso. de successione descendentiū et ascendentiū transeun ad 3m. articulū qui ē de successione col lateraliū In quo sciendū q sunt due linee vna agnatoz et alia cognatoz Que quidē linee plures m se con tinent gradus psonaz et extendit m hijs lineis successio ab mtestō hoc vsq; ad decimū gradū inclusiue ꝛ non ultra ut nō. mstr. de success. cogn. ff. fi. et ff. de gradi. l. nō facile et mstr. de gra. et ꝑ Azo. m suma. C. de legitt. here. Ad C. sciend. q olim extantibus agnatis usq; ad decimū gradum excludebantur cogna ti m totū non attenta gradus proximitate ꝑ sola agnationis linea mstr. de gradis ff. repetit. et ff. se alias ē titulus de suc cog. Hodie nō attenditur diuersitas ista ex linear ꝑ sola proximitas gradus q tāq; tū sit sublata dcā agnationis et cognationis m totū et nō. m auth. de success. C. de sius et ut in auth. de here. ab. mte. ff. nullā. coll. vi. et legit tñ. p statuta hodie bñ putetur contingit tñ aliqñ. q duo erunt in eodem gradu et tñ vnus ꝑfertur alti uire etiā nouis simo ex. gr. nr. pr̄ et filio defuncti nā filius preferetur pr̄i et pnepos fr̄i ut dcō ff. repetit. licet pronepos sit primo ior m gradu ut ibi ꝑ hoc opatur duā sitas linearum quarum vna ē fauorabilior alia premior tñ ꝑfertur qñ sunt ī eadē linea nō m diuersis Et lis cognatoz nūo habeatur qui ex frīs descendunt tñ filius sororis solus nō aut' ulteriores m gradu inter agnatos annūatur et sic prout alij agnati defuncto succedt ut l. lex xii ta. C. de le hī. et inst. de le. agn. sic ff. hoc etiā lis ꝑm Azo. sic ītpre agnatus Jōes nō comphendē tur in statuto quo disponitur qd agnati ꝓferuntur cognati vsq; ad 9m gradū qd expresse sequitur bal. m r. i. iagn. ul' fi. de ve. here. Si ff. querimus de nūo et ordine succedendi inter collaterales agnatos ul' cognatos distingue sic Aut defuncto sup sunt fres vtr; q; germani tñ et hi succedunt equalit ut ff. de sius et le. ff. fi. l. i. et m auth. cessante C. de legit. hē. Aut sup sunt germani ex altā pte tñ et tr̄ aut sunt nati ex legittō mrio aut nō. P°. tau piter succedunt ut m auth. post frēs C. de legit. hē. 2°. tau subdistinguitur aut sunt germani p prem tm et nō succedunt sibi mutuo qui sunt spurij ul' mestuosi ut l. si spurius ff. vn. cogn. Si aut sūt nāles tñ tūr dic ut g. dixi ni articulo de filijs nālib⁹ tñ Aliqui sup sunt defuncto frēs utrim tñ et legittim ex vna pte et alij frēs ex pr̄e tñ ex alia et tūr piter succedt quia hodie agnatio a cognatione nō differt ut dcā auth. post frēs et hic m boms tm a defuncto quesitis In boms aut pnis ꝓferuntur cōsanguinei In materns ꝓferuntur uterini ut l. emancipatg ni fi. C. de legitti heret. et nō. p glo. m dcā auth. post frēs Aliqui super sunt defuncto frēs legittim ex vtroq; parente ex vna pte et alij ex alto parente tñ ex alia et hoc tau ꝓferuntur m successione nati ex vtroq; parente m oib⁹ boms defunc ti vnusq; quesitis alijs exclusis ut dcā auth. itaq; C. eo. de succe. et m tot. vi. siūtur ff. hic igitur quia duplici iure fungiuntur ut ibi nō. Aut sup sunt frēs et filij fratrū et tūr succe dunt omes tam distinctione gradus vtroq; et nō gradus ut dcā auth. ces sante Aut supersunt soli nepotes fratr̄ uel alij ulteriores et tunc qui prior ē in gradu potior ē in iure nō hīta dcā agnatoz et cognatoz ut m auth. de succes. C. de sius et le. et m corp. vnde sumitur et dcā auth. post frēs de quo p Cy. m dicta auth.

itaq; ¶ Circa p̄missa occurrunt q̄dam dubia ¶ Primo forma talem q̄onem ponit Titus decessit substitutis sibi quatuor filijs gradu tiū scilicet primo et alio quibus ōibus descendentibus tā filij q̄ nepotes et pnepotes Contingit q̄q pnepos alicui decessit sine libis substitutis sibi uno filio sēpm nepote titij et altero pnepote gradu ¶ Queritur quis horum pnepotis defuncti successione p̄ferat de qua q̄oe et sibi aliquid sūmarie nō p Ja. buti. m. l. fi. C. de suct. edic. ad tuig. q. clamorem decisionē p euden̄ sciend̄ q̄ in computatione graduū tollatera lium differūt ius ciuile et ca.nū ut nō p glo. m c. fi. ex. de cōsang. et affi. nā ius Canonicū ponit duos fres i primo gradu Jus Ciuile ponit in 2o. ¶ Et rō dic. quia ius Ciuile fundat respectū tm̄ sūsaluum in cor ascendente. s. i patre qui ē in p°. gradu vñ fres sunt iuxta in 2o. nisi. de gra. ss. n. ¶ Ius Ca.nū habet respectū quo ad mā ius Ciuile quo ad successionē ut in c. nū ad sedē xxxv. q. v. et nō p glo. et bar. i l. i. et l. stemata ff. de gradi. Maior difficultas que ē in hoc ē in mō cōputandi gradg iō ē et aliud p̄mittendū q̄ in hac computatione p°. debet superius pon̄ p̄ cois duor frūm Inferiorig ipsi fres a quibus descendūt duc lineę scilicet et in qualibet cor ponūt descendentes ab ipis fribg diuersim de pa in psonā qui descendentes apellant inter se collaterales ¶ Itē ē sciend̄ q̄ dupliciter q̄ritur quoto gradu sit aliquis existis collateralibus uno modo quoto sit gradu ūbi gra. nepos altig fris quo ad aliū fratrem Alio mō q̄rit. quoto gradu sit iuxta duo nepotes duor frūm ul. pnepotes cor et sic de aliis ¶ Circa p̄mm fit cōputatio de psona in psonam utriendo in alio fratre et ponendo eū in 2o. gradu et descendendo p eius lineam usq; ad nepotem et sic reperietur q̄ filius eig erit in 3o. gradu et nepos in 4to. nam hoc tāū fit duplicatio gradūū admixtem q̄n solg fi. vult succedere alicui ex descendentibus alterig fris Jn alio q̄sito cū agitur de successione inter descendentes plurīū fratrum ad mixtem tm̄ si sint in pari gradu oēs ex. u. hīto ad cor ascendentes puta oēs filij fris uel nepotes ul pnepotes tm̄ duplicantur gradg mt cos nā filij st iuxta in 2o. gradu cū quia quelibet p.a facit vnū gradū de uxore Caiuli ubi gratia vnus frater facit vnū gradum Alius frater facit aliū gradū et sic sunt iuxta duo gradus filig vnig fris facit aliū gradū et sic tertium et alt filig altig fris fiat aliū gradū et sic in 3o. duo gradus filij duo ex fratrum erūt in 4to. gradu et p gnās sic duplicando gradg cor nepotes erunt in vlo. gradu inter se et pnepotes ortano ¶ Et qd̄ dixi in duobg fribus idem erit in mille fribus quia oēs iuxta erunt in 2o. gradu et ita in filijs cor ¶ Ubi at hij descendentes duor fratrū nō ecint in pari gradu respectu de q̄o sūt ē in p̄posita q̄one tūc in respicedo gradum in quo ē ab eo qui ē in remotiori gradu quo ad eig patrē ut hic ē pnepos defuncti et inde p lineam siue patris ascendendo fiat fiet p scalas usq; ad eig patrem in clusiue postea se uertendo ad aliū fratrem et descendendo p eius lineam sicut p scalas et usq; ad illas psonas que uoluūt ille defuncto succedere et sic in hac tali cōputatione nō g̃putatur nec ī cludit tur primo excluditur pr̄. ad ipor frem vñ reperies sic dinumerando gradus q̄ dns filig semp̄ ē in gradu vlo. ipsi pronepotis defuncti et nepos titij in gradu vlo. pnepos gaij in gradu vno. ¶ Et p hoc tradū tur tam a iure Ciuili q̄ ca.to ¶ Alique regule a pdictis dorti in successione collateraliū et cor gradibus ¶ Quar prima ē hec de iure ca.to ¶ Collateralis in linea equali existentiū quoto gradu quis cor distat a stipite cōi toto gradu distant inter se de iure autem Ciuili in hac linea equali alia datur regula que talis est ¶ Collateraliū in linea equali quoto gradu quis cor distat a cōi stipite toto duplicato gradu distāt inter se ¶ Ex quibus regulis sumitur q̄ illi qui sunt iuxta in 4o. gradu ab hac linea equali in quarto gradu sc. de iure cōi Ciuili in gradu octauo ut dicit tex. in dcō. c. ad sedem lix. ff. Ja. bu. m. l. fi. C. de succes. edic. mo dior sit cōputatio legalis q̄ ca. ¶ Jn linea uero inequali collateralis talis datur regula de iure ca.to collateraliū in linea inequali quoto gradu remotior cor distat a cōi stipite toto distant inter se ¶ Quā regulaz ctā posuit glo. in dcō. c. ad sedē et glo. in dicta l. stigmata et glo. m. ff. hactenus insti. de gra. de iure autem Ciuili datur in hac linea inequalis regula ¶ Collatāliuum in linea inequali quot sunt psone deducto cor stipite tot sūt gradg inter se de q̄ dicit et s. ¶ Circa quam regulam nō. p hoc

sumūt. psone nō

pſiumt pſone nō ſ̄m noīa ꝑia ſ̄ ſ̄3 appellatiua tuuſcūq; ḡradus demonſt tiua ut filiꝰ nepos abnepos et ſy. 2°
c notandum q̄ in hac linea inequali nō fit duplicatio ḡraduū que fit in eāli linea In alijs at̄ lineis aſtendēm et deſtendentium nō dir̄t ius tām a tuli ꝙ quemūt Ab vtroq; iure tū tuli q̄ tm̄oīo dicitur talis regla Quot ſūt pſone aſtendentiū et deſtendentiū tot ſunt ḡrad9 mterſe Et nō. q̄ mr̄. et pr̄ ſt. in p̄mo ḡradu aſtendēm et filꝰ e ox̄ in ḡradu p̄mo deſtendentiū vnd̄ abnepos et abauus ſunt in vicē i vno ḡradu In collateralibus aut̄ aſtendēm tium puta auu et pīauu et alioꝝ ſu perioꝝ in ꝙputatione coꝝ ḡraduū diff fert ius Ciule et Canōicum ut nō. p doc. i Iuribus p̄all. ut s. dixi differe in collateralibus deſtendentiū coꝝ mtis itaq; ḡradibus p̄ax Queritur An filij frm vemant ad ſuꝯeſſionem frīs defuncti ſil. cum coꝝ aſtendentibꝰ dic q̄ ſic ſ̄m Cy. et doc. p aut̄ de fiē to. et p aut̄ ut fratꝝ filij ſ. i. ſitua ta m p̄o de le. hr̄ que mipit poſt fra tres Poſtrem Queritur ponе q̄ defūc to ſiq; ſunt aſtendentes diſpis nūi pu ta auus patr̄us et auus et aua matna et duo fr̄es vtriq; guēti ipi defuncto Queritur qualiter ſuccedēt debeant m qua q̄one Cy. refert tres opy. p̄ma ē q̄ hereditas diuidatur in quatuor p̄s hoc mō pone q̄ hereditat̄ ſit valor flor. mc ex ea q̄titate capiet auus p̄r nus c. et aua materna alios c. et alij duo fr̄es reliqui ct. a dict̄ aut̄ defūc to. Alij nō diuidūt ipāz hereditatē p̄s virles Alij diuidunt ut p̄mi tū illis ct. frīb9 aſſignis ut oēs p̄tes ferant e quales Et ita ptranſit Cy. nullaz opy. q̄ p̄bañ. Poſtrem pone q̄ ad ſuꝯeſſio nem patruꝰ p̄mortui veniūt ſoli filij aliox̄ fratr̄ p̄mortuox̄ interſe An ad mittuntur in capita ul̄ in ſtirpes dic q̄ liz fuerint diuerſe opy. tū ḡlo. tenz q̄ admittuntur in ſtirpes tm̄ ut nō i aut̄ de hr̄. ab mte ff. ſinant et ff. ſi nō frēs Quā opy. tenent Ja. de are. et Cy. in dict̄ aut̄ teſſante qua hij fi lij fratr̄ repñtant pſonā ſuox̄ patr̄ hoc tam ſicut q̄ ſuccedunt cū coꝝ pat̄ ruis viuentibus ut dr̄ō ff. cū filiꝰ et hāc ptem ctiā ſequitur Bar. in l. poſt rōſaḡ iuncos ff. de ſius et legit. Que oīa hñt locū etiam cum agitur mter eos de ſuccēſ ſione auūculoꝝ et amitaꝝ et mītaraꝝ tm̄ nō obſtañ ff. hoc etiam adeūdū i fi. et miſti. de le. agē. ſuꝯ. quia ibi lo. de mur. c. qd̄ hodie corrigitur p̄ius aut̄. In

vlteriori aut̄ ſeu remotiori ḡradu vl tra p̄dēos hij filij frm nō repreſentāt pſonā ḡrēitoꝝ ſuoꝝ ſ̄ z nemunt ex ſua ꝑia pſona tm̄ ſicq; ḡradus cumuſcq; p ſe attenditur ut colligitur ex dicta aut̄ poſt fr̄es et in l. auūculo c. eo. de ſuꝯeſ et dr̄ō ff. hoc etiam Et ſic ſuccediunt et dr̄ō in capita nō in ſtirpes ut nō. p Cy. in dicta aut̄ teſſante et aut̄ poſt fr̄es. et bar. i ff. Ex quibꝰ ſequitur q̄ vno conſanguineo ḡermano defuncto ſupſtitib9 alijs conſanguineis ḡmanis ul̄ alijs remotioribꝰ oīb9 ad defuncti ſuꝯeſſionem in capita nō in ſtirpes ad mittuntur ut ꝙbatur p l. poſt cōſaḡu neos ff. hoc hereditas et ibi glo. ff. de ius et legit. Et ſi qui prior ē in ḡdu p̄fertur in ſuꝯeſſione liz q̄ queratur de ſuꝯeſſione aſtendentium in ferior i ḡradu deſtendentium voratur ex pſona ſiu. p̄ris tui ſuo ſuperiore in ḡradu ut dr̄ō. ff. tū p̄ris filius et l. in. c. de ius et legitī et ſic ipi ſuccediunt in ſtir pes et nō in capita ut dixī ē Poſtre mo videndū ē de vltō articulo ſuꝯeſſoꝝ quos reuerentiales appll̄antur de quibꝰ exempla patent in ſuꝯeſſione p̄onoꝝ et libroꝝ in quo articulo ſic concludē Aliq̄ liberty decedens relinquit i eiꝰ hereditate mōrē ſuīmā ē aut̄ aliq̄ maiorem p̄mo tam̄ aut decedit i teſta tus et tuī aut ſupſtitib9 ſibi liberis et tuī illi in totum ſuccedūt p̄ōno exclu ſo Aut nullꝰ ex eo ſibi ſupſtitib9 libis et tuī patronꝰ ſuccedit in totum ctiā exclusis aſtendentib9 libīs ut nō. iſti. de ſuꝯeſ. lib. Aut decedit teſtatus alio etiam exīneo herede inſtituto et tī patronꝰ excludit̄ et heres p̄fert̄ 2° tam̄ q̄ relinquit maiorē ſuīmā ſubdiſ tinguе Aut decedit in teſtatꝰ et ſupe ſunt ei liberi et illi p̄feruntur p̄ōno Aut nulli liberi ſup ſunt et patronus etiam aſtendentibus p̄fertur ut nō. i ff. mā. x. ſi tū vero maiores Aut decedit teſtatus tuī aut filios inſtituit et illi p̄ōno in totū p̄ferunt Aut exīneos inſtituit et tī in 3ª pte hereditat̄ pa tronꝰ ſuccedit q̄am cōſequitur tamq̄ es alienū ſine aliquo onē legatoꝝ ut dr̄ō ff. ß mā. x. ſi nō. teſtīn ſuī etiā alia plura debita patrono de quibus vide p Azo. in ſūma c. de bo. lib. et p glo. i dr̄ō ff. ſi vero teſtīm Quaz in p̄miſſis ſo let dubitari An libꝰ alienans ul̄ ſe ob ligando inter vnos poſſit eiꝰ p̄ōnū ſua debita portione fraudare ad qd̄ ſic bre uiter Reſpondeo q̄ aut alienat inter vi uos ex cauſa lucrativa ul̄ in ultīa vo luntate et tī nō tenet alienatio i ſtau-

patrom nisi donauerit bñ merentibus ut
nō. m. l. vnus liberty ff. si quid ī fraudē
patroñ. Aut ex cā onerosa et tuē aut ī
fraudem alienat et potē revocari. Aut
bona fide et tuē nō ut nō. m. l. i. et ȳ.
C. si quid in fraud patron. alie. et ff. si quid
in fraud patron. l. i. ss. i. tū se. Et p̄dicta fa
cium ad q̄nez sepe occurrentem ī ptibus
pedemontis in quibus sūt nobiles hñ
tes ius succedendi in eos subditos ī
aliqua pte hereditatis qui hoīes alienī
bona sua alienant vnde dubitatur An
tales alienationes valeant in p̄iudiciū
ipōz nobiliū vbi adūtendū. Aut hmōi sb̄
diti equiparabuntur libtis aut filijs p̄
cui distinguendū ut s. q̄rē dixi 2°. ī casu
devenirent ē ad ea que de filijs traduntur
m. l. nā. et si parentibus ff. de bonis dam.
et m. autē. ut cū de app. cog. ss. sanximus
puto verius q̄ isti hoīes equiparentur
libertis et dm̄ sūt p̄ōmis. Soluto q̄
defuncto ab intestato milli sup sunt as
cendentes vel collaterales seu remoti
tiales tunc vxor ei succedit qua nō
exstante succedit fiscus ut. l. i. ff. et
C. unde vir et vxor

Jure proximitatis

§ Ille dicitur p̄ximus que
nemo p̄cedit ff. de suis et
legit. l. ȳ. ss. hereditas et. l. i. ss. p̄xi
mus ff. unde cognati et p̄ximior pre
fertur posteriori et deferetur hereditas
de gradu in gradum ut ff. quis ordo in
bo. pos. l. i. ff. de suis et le. l. i. m. fi.
et. l. ȳ. m. pn̄. nam sp.

Ipsamq; hereditatem adiunt

§ Hō ūtr q̄ m
adeunda he
reditate alicui delata ex testō ul' ab ī
testō luz regulariter suffiat solus
animꝰ adeuntis ut. l. si anua. C. de u
re del. et. l. geren. ff. de acqu hē. tñ
quedam alia sunt nēcia de quibus nō
p glo. et bar. m. l. is pot. ff. de acqu
here. Ꝑmū aut̄ qđ requiritur ē q̄
ille velit adire sit liber nō filius Jtē
q̄ sit sui iuris non in p̄tate patris Jtē
q̄ sit cōpos mentis et nō furiosus Jtē
maior annis xxv. Jtē q̄ sciat testa
torem defunctū nec dubitet Jtē q̄ he
reditas sit sibi delata. Jtē q̄ certus
an sit pure ī stitutus uel sub cōditio
ne Jtē si ē ī stitutꝰ sub ḡditione debz
certꝰ ee et scire q̄ condicio sit ī pleta
Jtē debet ee certꝰ de viribus testi q̄ tes
tamentor potuerit testari. Jtē si he
reditas deferatur ab intestato debet ee
certꝰ q̄ nullꝰ eū p̄cedit in ḡdu Jtē.

scire debet q̄ hereditas deferatur si
bi ex testō uel ab intestō. Jtē debet ee ītꝰ
de viribus testi. in quo dicat se heredē
ī stitutum nam si dubitatur q̄ dica
tur. flm̄. reuocarī ē ad nō. m. l. cū flm̄
ff. de hac. here. vbi sic distinguitur.
Aut allegatur q̄ ipe heres fecit ipm̄ tes
tamentum flm̄ et tuē quia certꝰ ē de
fro suo potuit adire. Aut ab alio ē fal
sificatꝰ et tuē nō potuit adire. Ad
si vna et eadem p̄sona ē ī stituta in
duobus testis eiusdem testōis. An po
tuit adire dic q̄ si dubitet. An poste
rius testm̄ flm̄ sit nō potuit adire
alꝫ sic ut. l. cum qui in pri. ff. de acq
hē. Jtē debet ee certꝰ q̄ vxor testa
mentoris nō sit p̄gnans nā si ee p̄gnans et postea ee p̄tuꝰ quia nascen
do ruperit testm̄ ideo non potuit ante
q̄ nascatur adire nisi ee de liberis ut
nō. m. l. cū quidam. ss. qđ dixi. et ss. suū
heredem ff. de acq hē. qđ nō

Et restituendum eidem. M.

§ hic nō. q̄ erat
solus et ideo
totam potuit hereditatem. Si vero
alios habuit coheredes tuē nāt fo
ret ī libello exprimere quā p̄te pe
tit ut. l. i. in pn̄. ss. fi. ff. si ps he
re pe. ñ. coheredes adsit ee ī mente
sit q̄ incertum sit quot nasa possūt
tunc adimittitur petitio incerte p̄tis
ut dicta. l. i. in fi. et. l. antiq. si ps hē
pe. l. cuz quidam de acqu. heri

Simul cum fructibus

§ Nota qualiter teneatur
possor hereditatis pe
titionem quentus pro fructibus here
ditarijs ut plene dixi ss. ī libello pro
tedenti et traditur ī l. nemunt. ss.
fructus ff. de peti. here. Post pre
dicta formo talem questionem qui
quis dicatur intestatus decessisse et
respondeo q̄ largie intelligendo q̄ q
libet maior uel impubes qui nō fecit
uel facere nō potuit testamentum
de iure uel de facto dicitur decessisse ī
testatus. Ꝓpie intelligendo non di
citur intestatus nisi ille qui de iure po
test facere testamentum et nō fecit
ut nō. p dor. m. l. i. in pn̄. ff. de suis
et legip. per quod sequitur q̄ verbū
intestatus ul' ab intestato si prosterna
tur in aliquo statuto q̄ solum rumpit
hendetur p̄sona heredis de iure ad
testandū et non impubes uel alia p̄so
na inhabilis nisi consuetudo patrie
aliter interpretaretur ut nō. bar. ī.

dicta l. i in pñ. Cetera dic ut in precedenti libello deo gratias sequitur forma libelli quo agitur ex substitutione

Coram vob agit et iuste ꝓmt Ja. contra et aduſ Za. et quālibet alia ꝑsonam pro eo et eius nomine iudicio legittime ꝓparentem nō p vnam sollēpnis libelli ꝙ qualis qualis petitionis et simplicis ſti narrationis dicens et ꝓponens idem Ja. q̄ quondam d. pe. eius patruus suus condidit testm̄ in quo ipm Ja. fiñ et bar. eius fratres eqlis portionibus heredes instituit Ac eosdem iuniores substitutione vulgariter pupillariter breuiloq; exē plarie ꝯpendiose et p fideicom̄ca tionem apposita q̄ si quis eorū q̄nūq; decederet sine liberis ex suo corpe et legitimo mō ꝓcreatis q̄ tē ille vel illi qui eis supviuerent ipi sic decedenti succederet prout seriosius in ipo te. q̄tinet ad q̄d relatio habeatur tradito et rogato p. d. notām papiem Anno mense et die in eo contentis Insup dicat et ꝓponat Ja. an̄ dictū q̄ ſtius bar. eius fr. ām tribus ānis elapsis decessit aditā p eius hereditate p̄dicta nullis ex eo supstitutis liberis et per eundem bar. q̄dito testō in quo ꝑfatum za. sibi heredem instituit qui za. ipāz hereditatem dicti quōdam bar. adiuit et apphendit apphēsām ꝙ et occupatā detinuit et hodie detinet indebite et iniuste Simplius dicat et ꝙ ponat dictus Ja. q̄ per mortem dicti quondam ber. ut p̄d. sine libis defunctis eius hereditas et bona virtute fideicommissarij seu substitutionis p̄dicte pueneruint et devoluta sunt ad dros. Ja. et fran. nūc supstites equalibus portionibus et ad eos spectant et ptinent ꝙd ius ſtius za. ab eisdem fratribus sepius requisitū dictam hereditatem et bona hereditaria per ipm indebite occupata restituere et relaxare denegauerit et denegat pñtialiter ac renisat indebite et iniuste Quare cum predicta vā sint petit et requirit dictū Ja. quatenus oī mō iure via et forma quibus melius fieri potē per virum discretum suam ꝙ nūcios et declaratos dictam hereditatem res ꝙ et bona hereditaria dicti quondam ber. spectasse et ptinuisse ac spectare et ptinere ex cā antedicta pro pte dimidia ipi iacobo et ad ipam dimidiam hereditatem p̄dicti relaxandam et dimittendam ipi Ja. ꝑfatum za. p dictum virum suum̄ az cōdepnetis et non depnatum Juris remedijs appellatis silicam fructibus tam per ipsum za. p rept̄ ꝙ qui ꝓpi potuerunt a tpore mortis citra dicti quondam ber. nec nō i reliquis dāpnis et interesse factis et passis per dem̄ Ja. et de futuris ꝓtestatur deducendo in pñti iudicio omne suum ius etc. Saluo iure etc. nō so. tm̄ astringēs etc.

Coram vob pcedentia sciendū e ꝙ duo sunt genera substitutionū Quedam eaz sunt ff substitutiones dicte quedam oblique Eaz aut̄ que dicte st̄ quīq; sunt species nam quedam e substitutio vulgaris alia pupillaris alia breuiloquia seu reciproca alia exemplaris et alia cōpendiosa de obliquis vnica sola in iure reperitur que appellatur fideicā Et nota q̄ sicut iste substitutiones diuersa hnt nomina sic etiam diuersos hnt effectus Appellatur aut̄ iste substitutiones directe q̄m eis nō requiritur finis alterius nisi solius substituti sua aut̄ capientis ipa bona ex tā substitutionis sicut dicte in libertate directa quā recta via cōsequitur filius sine mentio alterius puta si testor filio suo legauerit libertatez ul eundem heredem instituerit ut traditur in l. generaliter ff. i. ff. de ner. liber. c. de legat. ꝙ si in conditione ff. fi. ff. de hered. instit. in fideicā aut̄ libertate que e indirecta filius libertatez accipit de manu alterius videlicet heredis de qua loquitur ff. de fideicā substitutione ad quam puenerit interueniente restitutione et sic facto heredis scripti de qua loquitur totus titulus ff. et c. ad trebell.

Substitut vulgariter ꝙ pro huius vulgaris substitutionis doctrina quitur primo de eius forma ubi videtur

q cōis et a uiris introducta ē talis forma
mstitio nī gtapū heredem et si nō erit he
res p substituo fit p uba negatiā gdiō
naliter plana patet etiam q vulgariter
substitutus dicitur conditionaliter msti
tutus et idem ē i cōi alia substitutione ut
mquit glo. m l. qui libris m pn̄. ff. de vul
et pu. 2°. q̄ritur q̄re appellatur vulgari
Rndeo ꝑm dor. quia vulgus ea vtitur et
quilibet pupillaris m suo testō et tu
tiq; heredi fieri pot. 3°. q̄ritur qn̄ hu
ic substitutionī sit locꝰ dicit q tut nī
hēs scripty nō ē hēs nl quia nō vult
nl quia nō pot ut l. tī ꝓponas C. de here
msti. nō posse aut intelligitur nl per
se ipm nl aliuꝫ strō eius ut m pall. l.
tī ꝓponas et msti. de vul. sub ss. si. vnde
ꝑm bar. si testōr. vnū solū tantz. m substi
tutione exp̄sserit puta si heres uoluerit
tī m ea intelligitur alius tacꝰ vz si hēs
cē nō poterit qd vr̄ pbari m l. gallus ss.
et quid si tm̄ ff. de libe. et postu nā pia
sunt nolle nl nō posse ut l. mulier ff.
ad trebell. et l. i. ss. usus ff. de ꝓtau. fal
lit. m l. nulls ff. si quis or. ta. te. 3z
quid si heres post mortem testōris et
ante aditam hereditatem decessit ī
tī tempus deliberañ qd ē ānus a tpr
mortis testātoris An substituty vulga
riter ꝓferatur m successione exclusō
heredē heredis dic̄ q nō ꝑmo heres
heredis si voluerit heres cē excludit
substitutum 2ō. quia heres defuncti
aliū fant heredem mstrō sui qd suffi
cit ad excludeñ substitutū p dictaz l.
nī ꝓponas ꝑm bar. pro quo facit qd
nō. m l. pater ff. de hered. msti. et l. i.
C. de hys qui an̄ ap. ta. ibi alios ꝙ tī
et l. si quis filiū ꝙ. Rnso ff. de ac. hē.
et p glo. m l. ꝑ si pro dote. ss. penlt
ff. de lega. ꝓsta. et ibi bar. et plenus
m l. i. m pn̄ ff. de vul et pu. facit qd
m filiꝰ dr̄ de heredē indigno cui fiscus
succedit exclusō vulgariter substituto ut
nō. p glo. m l. si sequens m pn̄. ff. ad sill
et l. m futurte. ss. ei qui ff. de bo. lib.
Postea quero de qōne Cum q testōr filio
suo duos substitutos dedit vnus vulga
riter aliuꝫ ꝓfidei. msty repudi
at hereditatem mō vulgariter substi
tutus vult adire substituty aut ꝓfidei
gmissariū vult tōpelleir heredem sp̄
tum adire et sibi hereditatē restituere
p l. totꝰ ff. ad trebell. Querit̄ qs
eoꝝ substitutoꝝ preferendus sit dicit
bar. m dicta l. i. sic debet distingui Aut
fideig. fiunt a substituo ī petitum et
tut ꝓfertur vulgariter substituty fi
deigmissario ut l. si patrony ss. fi. ff. ad
trebell. Volteri9 queritur quotuplex

sit substitutio vulgaris dicit gīter glo.
et dor. q ē duplex vz tacita et exp̄ssa
ut no. azo in sūma co. ti. et glo.
msti. de pu. sub. m pn̄. Alii addunt
tertiam speciem s. q quedaz ē ptz
tacita et quedam exp̄ssa ut nō. bar. ī
l. i. dicta. Est aut exp̄ssa illa q̄ cōprit
sub illa forma de qua s. dictū ē tacita
nō ē illa que intelligitur in exp̄ssa pu
pillari ut l. Jam hoc uiq; m pn̄. ff. de
vul. et pupill. tī sy. ul. m exp̄ssa intp
ta ut l. iuny ff. co. ti. et l. q̄dius ff.
de ī pu. et a sub. ul. m alia substitutione
Illa aut que ē ptz exp̄ssa et ptz ta
cita que vnū tacitum in sui forma ex
primit et aliū tacite intelligit Deinde q̄
ritur q̄n her substitutio firmatur dic
adita hereditate per heredem scptus
ut l. post aditam C. de impu. et alias
substi. et m l. si mil. m fi. ff. de vul. et
pu. et l. nī tes. ī. Rnso ff. de hē. msti.
sive sit tacita sive exp̄ssa dubitari tī
m tacita vulgari sicut que tenet
m expressa pupillari an sublata pu
pillari uel extincta expiret et firma
tur substitutio vulgaris m eo cōtēta
In qua qōne videndū sic puto distīg
uendū Aliqn̄ substitutio pupillaris an
nullatur mutata testōris aliqn̄ post
mortem testōris primo mō aduto q
her ānullatio pot̄ continuari mult
mōis vno mō qn̄ fiunt frā her substi
tutio extraneo uel maiori nl a mīr nl
ab eo qui nō habet in potestate quibz ta
libus ē iuribus ipa substitutio pupillaris
ut l. si mil. ff. de vul. et pu. et m ss. ex
tranco msti. co. ti. Alio nō vitiatur
quia pupillus ipe factꝰ ē maior uel
quia decessit vivo testōre Aut qua
emancipatus fiunt quibus tacitis intel
tur nulla ipa pupillaris substitutio ut
nō. m mā pupillari Si quidem substitu
tio pupillaris redditur m vtilis q. frā
sit exheneo tut ꝑm̄ ꝙ. cum opp. approbat
bar. m dicta l. i. m pn̄. m vltima qōne
Talis substitutio tenet m se vulga
rem nec ꝓpter vitium pupillaris mu
tatur vulgaris quia viciato exp̄sso ītma
net firmū tacitū m eo contentū ut
l. i. ss. i. ff. quo mo. pi. nl. ypo. sol. Et q
ibi petitur m mā si nō valet ut agnī
valet ut poti. ut l. si vnus. ss. accepti
lato ff. de pac. pbatur p l. si fidiussor
ff. de le. i. et p l. fi. C. de heir msti. nec
hinc repugnat glo. m dicto ss. exheneo
p quā Bay. voluit dicere contrarium
quia ē fla tōtra cos ꝑ nō her pupil
laris substitutio firmatur p emancipa
tionē tut ꝑm̄ Bay. ꝙ. et Bar. ū. s.
vō Jtē q̄ro extinguitur tacite vulgaris

quia illa conditio que ē ī pupillari
vz si in ptāte pmanserit sicut vitiat
ipam pupillarem ita et ipam vulga
rem ar. m l. si mulier et ttio ff. de
condi. et demon et quia vmsormit
tam vtrāq; debet operari ut l. si lega
tario m fi. ff. de le. ī. ¶ Et imputet
sibi testor si sibi nō pudit postq̄ filio
suo hor contingit ar. m l. tractabat
ff de testa. mlt. vñ nō ē substitutio
pupillaris si finitur post mortem
pupilli ī vita testatoris tūc nō ex
tinguitur vulgaris Joq̄ vulgaris
substituto ad hereditatem admittit
ut nō glo. m l. lex tor. ff. de vul. et
pu. que ē sup vbo nō existunt et ali
a glo. fi. posita m l. si pr̄ ff. co. ti.
¶ Qua opp. sequitur guill. ff dy. te
nent grauū p. l. q̄ si filiq ff. de tast.
pcu. ibi mihil tri ¶ Et idem ibi tri
bus pro quor opp. fant qua si ex
tinguitur p emancipationē ut pri
me dixi aut nō sic p eius mortez nī
cadem sit ratio utroq; tāu. Bar. nero
m drā. l. i. ff. vltero quero pupilli
sic distinguit Aliqñ pupilli vuo
pr̄e moritur Ciuiliter quia ab hosti
bus capitur et post mortez pr̄is ino
ritur naturaliter et tr̄ forma ēma
net tacita vulgaris et sic substitu
tus admittitur et ita pcedit q̄ nō ī
l. lex tor. ff. de testa. ¶ Ratio quia pr̄e
vuo adhuc spes durabat pupillaris
substitutionis. vñ nō. pt̄ pat. ī puta
ti sui testm nō mutauerit Aut si
lius vuo pr̄e decessit nāliter et tr̄
si quidem pr̄ statim decessit post illū
ita q̄ nō hnt tempus mutandi et
idem q̄ s. quia nī substituto demat ex
tacita vulgaris p̄supōnī ē ei mstitus
se si vixisset sic loquitur l. si patri
nī glo. Aut pr̄ decessit ex mterual
lo. ita q̄ habuit pōtatem mutandi
testm et tr̄ substituto repellitur
Nam nī potuit sibi pat. prudere et
nō frem lex nō succurrit sibi ar. m
l. tractabatur ff. de testa. mlt. et l.
m. C. de mossi. tes. ¶ Et ita pcedit
opp. dy. et dicta l. q̄ si filiq ¶ Venio
ad 2m artm qui ē qñ pupillaris
substitutio ānullatur post mortē de
functi testoris qd quidem pot. cōtin
gere dupliciter vno nō qñ pupillus
efficitur ē maior Alio mō qñ pupil
lus posthumus nō ē natus Si quidem
ānulletur dpt pubtatem supuem
entem tr̄ p m glo. m l. lex cornelia
ff. de vul. et pu. sup vbo ad agnatū
nō extinguitur vulgaris si tacita

et p hoc substituto vulgaris admit
titur Alij ut dy. Kay. et Ja. tenent
grauiū per l. qui habebat ff. de vul
et pu. et l. si fundū p fideiu. ss. fi
cū se ff. de legat. 1o ¶ Quam opp. etiaz
sequitur glo. mstr. co. ti. m glo. magr.
Hz bar. m dcā l. 1. vsi. qro quid si ille
distinguit Aut pupillaris substitu
tio fuit cū limitatiōe tpis puta si
decessit ī pupillarem etātem et tūc
finitur vulgaris sicut pupillaris q̄
voluntas defuncti fuit nō prudere ul
tra illud tempus ar. ff. de vul. et pu.
l. si ita quis et l. si plures m pn̄. quo
tāu p̄dit opp. dy. et seqn̄ msi forte
quis diceret q̄ cū vulgaris sit mduc
ta ad psusionē testōris cū p eam sibi
succedatur nō videtur ab hac psusio
ne recessisse prudendo filio ex substi
tutione pupillari Aut fuit sta sine
tpis pfinitione ut quia dixit qsq;
mihi heres et filio meo heres esto
tūc liz pupillaris expiret aduem
ente pubertate ut ff. de vul. et pu
l. mi pupillari et l. tenturio tū dura
bit vulgaris ¶ Et sic hor tāu substi
tuto admittitur ar. l. fi. C. de hē. mstr
vbi at̄ hec substitutio pupillaris defi
ciat quia pupillus posthumus nō ē natus
qui speciabitur nasci tr̄ fm glo. tema
net firma substituto vulgaris et sub
stituto admittitur ut nō m. l. penlti
ff. de ven. mspi. fant. l. fi. C. de mstr.
et substi. Alij dicunt contra msi sit
coheres cuq; additione confirmetur
vulgaris Bar. at̄ m dicta l. 1. vo. qro
distinguit Aut spes naturitatis pos
tumi defecit post mortem testatoris
ul aī p tempus modicū et tūc du
rat vulgaris et substituto admittit
et sic p̄dit opp. glo. ni dicta l. pe
nulti Aut defecit qua decessit uel na
tus nō ē per longum temp̄ ante
ipis testōris mortem et tūc expirat
vulgaris et substituto repellitur ut
dixi ss. m alio tāu ¶ Ex p̄missis habes
q̄ qñ testm pt̄ mūpeiri a tacita vul
gari et qñ nō de quo p glo. m l. ap
iulli ss. idem iulls et l. ita tū ss. a
pr̄e ff. ad tre. et p bar. ubi s. ¶ Ad
notarius bñ faciet exprimere oia
ista vba q̄ substituit vulgarit pu
pillariter et p fideiu. ¶ Quid fo si
simpliciter substituit p fideiu. An
ex tacita vulgari m fideiu. ul. cō
pendiosa contenta admittatus sb
stitutus dic ut ss. nō. m mā cōpendi
ase vo. pmo quero et Cy. m dicta
l. pūbus fant qd nō. m l. tays ss.
penlti de fideiu. lib ¶ Querit ulter

qui smt efferty substitutioms vulgaris dic
q quinq prius ē m noīe sui uiris heirde
scripto qua mtelligitur si heires nō erit
ul' mutato eius statu heires cē nō possit
ul' aluī sibi heirdem nō fecerit Jn hoīe
aut' alem uiris mtelligitur si ipe heires
nō erit ul' aluī nō fecerit ut msh de vul
gra substi m fi et m l tū ꝓponas C de hīs
msti 2us efferty ē qua testm pot vi
res assumere ab isto 2o gradu vz ab ipa
vulgari ut l m m fi ff de libe et postu
mis ē efferty qua ista vulgaris exprssa
si fiat m pn̄o rontinet tantam pupil
larem ut l iam hoc uire m pn̄i cui sv
de vul et pu 4ty efferty ē q per eaz
defuncto succeditur et nō heirdi sip
to ut nō msh de vul et pu i pn̄i qty
efferty ē q fiat de suo et ntiō heirde vo
luntariuꝫ ut l si filiꝫ heires ff de li t
postu et l papi ff quarta de i offi testō
Modo q̄ritur circa prdicta pone q plu
res sint heirdes mstituti quibus oībus
vnus solus ē vulgariter substituty An
p additionē heirditatis frā ab vno cua
nescat substitutio quo ad aluī seu alī
os distinguē ff dor ii s. h mō Aut
substitutio respicit oīs heirdes con
uictm vbi gratia dixit testator si tity
et gayus heirdes nō erunt ul' si neq
tity neq gayus heirdes nō erunt
sempmum substituo et sy. Et tunc
additione frā ab vno expirat substi
tutio quo ad alios C 2o qua requirit
desferty additois cop m pa vtriusq
ut nō m l quidam testō ff de vul
et pu et l q̄us C de mpu et a sub
Et nota p glo msti de vul sub ff si
mstituto Aut substitutio respicit os
diuisim et sepatim vbi gra si testor
dixit C heirdi meo substituo et titio
heirdi meo substituo eundm et tunc
p additionem vmq nō expirat substi
tutio alterius ut ff de muf te l penlt
et ff de vul substi l duobus ff filius
et l cui ex filio ff fi et l roheirdi ff
roheires ff co ti° Jnde q̄ritur pone
q frā adinone ipe heires contra ipaz
ipetrauit imtegz restitutionem qd
fieri pot C si ut se ab here absti l i
An her substitutio vulgaris extincta
p aditi restaurabitur p hanc imtegz
restitutionē dic q sic p l ß et si sm
ff ß qd pap ff de mio et m l ꝯ ff
mterdum ff de vul et pu et l ex cō
tractu ff de reg iuris et nō p cy i dcm
l post aditam et p bar m dcm l i de vul
et pu Sz an istc substituty Cuius sub
stitutio restaurata ē per talem resti
tutionem admittatur de uire Cuuli
ul' ptorio Ampla ē mter doc disputa°

nā ultramonī quox opy sequt Cy i l
qui se patris C vnde libi tenent q solū
admittatur de uire ptorio sicq habeb t
solum ammuz ad bonox possiones pe
tendam ut pbatur m l ꝯ ff mterdū
de vul et pu Sz bar u s tenet q vt°
q uire tam Cuuli q̄ ptorio admittat
p l i ff si quis adita ff ad tritul et
ibi de hoc per eum et p gnās potent
adire vsq ad xxx anos fiunt l fi C
de iure delib Jte q̄ritur nūquid er
istentia siu heirdis sicut confirmat
tabulas pupillares ut l si filiꝫ q pn̄
ff de vul et pu et ff de acqu heic l
filius et l uills ita ānullet ipaz sub
stitutionē vulgarem dicit bar m dcm
l i q nō quia ad hoc ut expiret req
ritur vera hoīs aditio et exprssa ner
suffiunt ficta et hoc mō debet mtelligi
l post aditam Vltra q̄ritur quid
si heires mstituty nō pot cē heirs de
iure cuuli si solum de uire ptorio m
ribus nō p glo et doc m l fi C vi
lectip An p adit frām de uire ptorio
expirabit ipa vulgaris Jn qua qōne
liz bar dubitet dic tñ ipbabilit sic dis
tinguu posse Aut uis succredendi de uire
ptorio finitur ipa substitutio trahit
originem m vita testoris ut patet i l
postuꝫ m pn̄i ff de iusto tes et m l
frā ff si sub q ff ad trebell et tūc p
aditionem frām de uire ptorio finit
ipa substitutio ut pbatur m l m con
ditionibus ff si patronꝫ ff de condi
et demon Quod quidem firmatur ta
li ratione ille qui succedit de uire pto
rio cōtra voluntatem defuncti p bonox
poss g ta excludit successorem de uire
Cuuli ut m toto ti° de g ta g° multo
fortius succedens de uire ptorio p m
voluntatem defuncti excludet illum
substitutum Aut uis succredendi de uire
ptorio trahit originem post mortez
testoris vbi gratia filiꝫ ē ptrinꝫ a
pmo gradu exheirdatus a 2o primo
gradus redditur nullo ꝑpt filiꝫ ptr
initionem vnde fit locꝫ 2o de uire Cu
uli postq filiꝫ ptrinꝫ a pmo gradu
exheirdatus appbauit testm qd fa
cere potuit p l filio de iusto testō cui
ho cui mstituto preferetur substituty
ar m l cui m 2o ff de iust tes et l
si quis cui ff de acqu hr p q pz
p appbatio filiꝫ nō cōfirmat mstitu
tionem pmi gradus in pūditū sub
stituti Cuius ratio ē quia ius fuit ipi
substituto q̄situm per ipam ptrinio
nem vnde sequens appbatio nō ē po
tens ipm ius q̄situm eidem auferre
ut m regula alti per altrū ner huic

sine habet refragari glo. m. l. si quis eū
de vul. et pu. quia ꝑ. aliquos illa glo.
ē fla. Tu aut verig dic oēz vulgariter
substitutū paditionē cuiuscūq; heredis
de iure cuiu ul ꝓtorio petitis excludi
p l. si duob9. ff. si pirus ff. de ꝯta. et ibi
bar. facit l. puberem et l. suā. C. de iure
del.

Pupillariter

Her sub
stitutio
nes que sit solū pupillo iō ꝑ pupillari
dicta ē forma eius talis ē. Si filius me
us m pupillari etate decesserit ita uz
substituo ut ꝓbatur m. l. ꝫ m pñ. vnde
pro ipius declaratione q̄ritur quot sit
nia m substiptutione pupillari dic
rōclusiue q octo ꝑ. dor. et glo. i dā
l. ꝫ. quor vno deficiente ipa substitu
tio vitiatur. ꝑ. ē ut psona cui fit sb
stitutio sit i pubes. ꝑ. q sit m ptāte
testōris. ꝫ. q sit de liberis eius. ꝑ.
q ꝑ mortem testōis efficiatur sui iuris
ner retadat m altig ptāte. l. roh eredi
ff. nī filie ff. de vul. et pu. ut dicta. l.
ꝫ. m pñ. et ꝛ. plane. ꝫ. q mvita
testōris nō desierit ee m eius ptate
l. roheredi. ff. tū filie ff. de vul. et pu
tū. q pater sibi faciat testm ff. de vul
et pu. l. i. m fi. et l. ꝫ. ff. quisqs. ꝫ.
q i pubes sit mstitutꝰ uel exheredatus ut dicta. l. ꝫ. ꝛ. ꝑ. si eos et dicta
l. i. ff. plr. ꝑ. ꝛ. requisitum ē q ipius
testōris adeatur hereditas ut dā. l.
ꝫ. ꝛ. adeo. Nunc autē procedēn ē ad
declarationē seperatim onn pdictor
articulor vnde circa p'mū de liberis q
ro quibus liberis possit pupillariter
substitui vbi adūte q quidam sunt
liberi naturales et legittimi et hys
pot mdubitanter substitui aug us
tradus fiunt ut dicta. l. ꝫ. m pñ. et
l. si testō. C. de ipu. et all. ff. et ish.
de pu. m pñ. Quidam sunt filii legit
timi tm puta adoptiui et m hys atte
ditur an transeant m ptāte piis adop
tiui an non. Quod qualiter fiat tradi
tur m l. adoptiuus C. de adop. et mst.
de adop. ff. i. et si tñ seat m potestate
possit eis substitui alis nō ut. l. si arro
gator ff. de adop. et l. ꝑ. si pluies. ff.
m arrogato ff. de vul. et pu. et p glo.
co. ti. Quidam autē sūt liberi nales
pot pupillariter substitui quia nō st
m potestate testōris ut. l. luig ff. de
vul. et pu. Et multo minus poterit sb
stitui spurius ul incestuosis cū nec illi
sint m ptāte. Quidam st heredes pe
nitus ex nei et hys nō pt pupillariter
substitui ut. l. ꝛbis cunctis ff. de vul
et pu. qua m eo deficiunt substantialia
Quid igitur si testor eius nepotem ex
filio ul soiore in pupillari etate cōstitu
tū sibi heredem instituerit eiq pupil
lariter substituerit ut pleriūq; accidit
ul ignorantia testōris ul notarii. An
her substitutio aliquid opabitur. Et di
cunt glo. m dcā. l. ꝛbis et dor. q sic
qua operabitur. Iure fidei gmissi et
sic operabitur ut resoluatur m fideig.
substitutionē ne ꝛba frustratorie vi
deantur apposita ꝑ. operentur eo. mō
quo pnt ar. m. l. si qñ ff. de le. i. ita q
si nō ualet ut agrebatur saltem ualeant
ut ualeat possint ut traditur ꝑ glo. et
dor. m l. i. ff. eū qui ff. de consti. pe. et
p Cy. m l. nō eodem. C. de testa. Si uō hr
pupillaris substituto frā cēt maiori
exīneo tuē nō resolueretur m fideig.
ꝑ. dor. m dicta l. ꝫ. quia duplex vi
tium cōcurrens in hoc vz etatis et pa
tre ptāte ipedit hanc resolutionem q
qua sma facit l. frevola et l. ex fco m
pñ. ff. ad trebell. Transeo ad 2m arti
culum qui ē q requiritur ut is cui sit
her substitutio sit i pubes et q̄re dr cōe
Rndeo q iō ē quia i pubes testari nō pt
ut l. quia etate ff. de testa. vñ lex piv
uidere potuit huiōi psonis ut ille pr
sub cuig sunt ptāte ipsis faciat testm
Nam pupillaris substitutio appellat
testm filii ut dicta l. ꝫ. ff. quisqs et
ff. interdum et l. pīs et filii de vul
et pu. et mst. de pu. ff. i. Et p hoc se
quitur et declarantur q iō nō pot fieri
puberi q ipe pot p se testari ut dā. l.
ꝛbis et l. i pupillari et nō. m l. qua
etate ff. de testa. Et si diceretur q.
hac rōne attenta debet posse quilibet
exīneus pulo mstituto pupillariter
substituere Rndeo q lex magis cōsi
dē de pie q. de exīneo. Ex ista hor ont
dubium ponē q statuto Ciuitatis
cauetur q i pubes mior xxv. ānis nō
possit facere testm. An tunc pater
eius possit sibi pupillariter substitu
ere videtur q sic a paritate rationis q
si pot substituere i puberi quia nō pt
testari q. et isti qui p'uant factione
testi. vnde ruz in vtroq; sit eadem ratio
q. et eadem iuris dispositio ē debet
l. illud ff. de pac. cū ff. Bar. aut triz
g trarium m dicta l. ꝫ. et l. ex fco de
vul et pu. qua m pupillo nō ē illa so
la ratio videlicet defectꝰ etatis ꝑ. etiam i
habilitatis protractionis filioz que
ratio cessat m maiore. An aut huic
pubeo phibito testari p statutū pos

sit substitu sicut fit ꝓdigo · et furioso dic
ut nō · p eum m dicta · l · ex frō · Cura z^m
subale qd · ē ut ī pubes sit ī ptāte qiō an
uire ngussiō autē quo exequata ē pa
tria ptās · et emancipatio ut m ff · nul
lam ī aut · de hē ab mte · sit nēe qī pu
bes sit ī ptāte dicit dor · q sic · ner obs ·
nullam quia lo · m eo tm · tāu quo lo
cus sit suspessiom ab m testō hic logr ·
cū agitur de successione ex testō quo tāu
iura vetera remanent m correcta ut nō
glo · m · l · gallg · ff · et qd si tm de · li · et pos ·
et m aut · ex trā · C · de libe · ptē · et · C · de
rodicill · l si emancipati · ff · si · l · si uir ·
ff · de vul · et pu · remanet m correcta ho
die · Sequitur q filio nāli tm nō por ·
etiam hodie substituere pupillari · Quid
dices si pr̄ filio nāli substituerit qui p̄
mortem pris fiat p pñcipem ul' co
mitem legittimatq qd fieri pot · ut m
aut · · Si quis et m cor · vñ sūtur
C · de natura libe · An retō valeat her ·
substitutio vi q nō p regulam qd · ab ī
tio ff · de regl iur · In gtrariū dētim
nat · Bar · in drā · l · ꝑ · qua legittimat ·
l · fi · retrohitur · l · fi · ff · de na · resti · sic ·
dicitur · ī reūso ab hostibg · l · cor · ff · de
vul · et pu · et · l · pr̄ · nū · se ff · de rap · et · l ·
illa institutio · ff · de heic · msti · Et
sic nō differt hoc tāu ab alijs a siu pr̄
natis legittis et naturalibg ut dicta
aut · qui mo · na · effi · siu ff · illud ·
Cura ē m qui pr̄ debet sibi facere tes ·
tamentum · Quero si fiant testū m
mus sollēpne ne de iure spāli ut puta
cū duobg ul' tribg testibus ut · l · hac
consultissima ff · ex ī pfecto · C · de testa ·
An tenebit pupillaris substitutio dis ·
tinguc Aut substituq ē de libis et tr̄
tenet Aut ē ex̄neq et tuc nō valet
p dictū ff · ex ī pfecto et sic teneq bar ·
de scindo ad alium articulū qui ē qd
debet ī pubes ēē msti ul' exheic ·
datus quia si ēet p̄teritq testū ēet
nullum ut drā · l · ꝑ · x · ff · si · et · l · i · ff ·
de ī iust · tes · Et quero quid si frā fiat
her substitutio nepoti p̄tito ul' eman
cipato An vitiabitur her substitutio
dicit bar · q non ꝓ · l · gallg · ff · et qd
si tm de libe et postu · et ibi ꝓ eū et ī
dicta · l · ꝑ · uicta · l memīnig · C · de legi ·
heic Cuius ratio ēē pot · qz her substi
tutio ē recepta fauore filioz vnde non
debet m coz lesionem retorqueri ut
l · qd fauore ff · de legi · et · l · si iudex ff ·
de minor · Multig q̄ritur An vitiato
paterno testō · ex trā p̄teritionis ul'
exheredationis vinetur ipa substi
tutio pupillaris dicunt dor · q si pu
pillg nā tutor · aute · appbauerit
testm qd fieri pot ꝓ · l · filio p̄terito
ff · de ī iust · te · uicta · l · fi · ad pupill · ff ·
de auto · tuto Ex hoc patet q auē ex
trā q̄ dicit tūpi testm quo ad mstitōem
nō habet locum m pupillari substi
tutione ut ibi nō · p doc · Nemo ad
aliud nēm ad hanc substitutionez
qd ē ut hereditas pris adatur ēt
quero quid si nō fuerit adita An hr ·
substitutio q firmetur p auē ex trāa
dicit quidam q nō p · l · si nemo ff · de
testa · tu · bar · aut tenet q̄ sequen ·
opi · co · m · l · n · ff · fi · m quarta opi ·
ff · de vul · et pu · que venor ē sed
an sola existentia siu heredis sine
aliqua expressa aditione confirmet
tabulas pupillaris dic q sic ff · m · ocs ·
ut · l · pr̄ m pñ · ff · de pu · cic · et tan
gitur m · l · si filius qui prī · ff · de vul ·
et pu · ꝓ quod sequitur q si pater ha
beat vnicum filium ī puberem quez
heredem instituit et eidem pupilla
riter substituit q luz ipe pupillo de
cesserit nō adita p eum hereditate
q tī substituq ex pupillari substi
tutione admittetur de quo p cy · ī · l ·
quidam elogio C Iure deli · et ꝓ bar
m drā · l · si filiq et · l · n · ff · de te · tu ·
l · si nemo Queritur amplg si her
substitutio pupillaris frā pu · lo nō tem
ul' ex defectu testoris ul' ipius pupil
li An valebit saltem iure fideic · dic
ut s^m dixi ut nō · m dicta · l · ꝛbis
ff · de vul · et pu · et · l · Seuola et · l · ex
fr̄ō · ad trebell · Effectq autē hui ne
cessitationis ē quia pupillaris sbi
stitutio trahitur ad bona testōris
tā ipius ꝓ quē ipius pupilli ut · l ·
ff · si pluies ff · ad substitutos et · l · te
turio m pñ · ff · eo · ti · ff · substitutio
fideic · a · solum trahitur ad bona tes ·
tamentoris ut dicta · l · centurio ꝛ · r ·
et · l · roheredi · ff · nū filie m fi · ff · eo
ti · Ex pdis heres quibus modis
pupillaris substitutio finatur illu
stris tāus · ē si substituq pir̄ decedat
ipī pupillo ut · l · qui habebat ff · eo ·
ti · quia her pupillaris substitutio
nō tm̄ sit m heredem luz ius actres ·
tendi tm̄ sciat m heredem substitu
ti ut · l · qui pñ · ff · de acq · hr̄ · et · l · q ·
libis ff · fi · et · l · ff · si pluies m pñ · ff ·
de vul · et pu · et · l · si ex pluribg ff ·
de suis et legip · Alius ē si pupillg
decedat m vita testoris ut · l · apud
iull · ff · ad trebell · facit · l · q si filius
ff · de ras · penu · Pende q̄ritur qualis
sit effectq huiq pupillaris substitu
tionis et dic q multiplex · primo
qz m se continet tantā vulgarem

ut dicit ꝓbatur m l. iã hoc uere ī pin°
ff. eo. ti°. Et hoc effectu ē qua ꝓ hãc
substitutionem fit hẽs substitutꝰ pu
pillo ut msti. de pupi. substi. m pin.
et l. centurio ff. eo. Sz in quibꝫ bo
ms succedat substitutꝰ an ni boms
pu. tñ. ul. etiã m pims distinguc
plenꝫ ꝙ s. dixerim ꝑm dor. et bar. u. s.
Aut her substituto ē frã filio legittio
tñ ut puta adoptuo et tuo ei succedi
tur solum m boms delatis sibi a testo
re ut l. si arrogator ff. de vul. et pu.
Aut ē frã filio legittimo et nãli et tr
succedit m oĩbus boms undecũq; sibi
delatis ut dicã. l. ß si plẽs ff. ad substi
tutos. Et sic patet ꝙ quis ꝑt ꝓpriare
in rebus ꝓpriis ꝓ viam substitutionis
qd. ē verꝫ et spāliter m substitutione
directa et pupillari sed ē m fideiꝭ
ul. coheredi. ff. nĩ filie ff. eo. ti°. et l.
ex frõ m pin. et ff. de ff. ad trebell. ni
testamentor spāliter et expsse ipm
heredem scptum ꝓpriauerit & res
tituendo res ꝓprias et ipe heres ex
rebus hereditat. tot fructꝰ percipit
qui equualent rebꝰ ꝓpriis ut. l. ita
tñ. ff. ff. ad tre. l. nĩ pr. ff. titio ff. &
le. ij. ij°. cau tenet et ualet ꝓpriame
ut ibi. Et hoc effectu ē ꝙ testor pot il
lum facere heredem suũ pu°. quẽ
pot facere sibi ipi ut dicta. l. ß si
plures. ff. quos possum l. ij. ff. pig
ff. eo. Et ex hoc sequitur ꝙ mortuo
pupillo si substitutꝰ decedat añ here
ditatem aditam nĩ sit suus et nãus
trãsmittit ipam hereditatem m eius
heredes l. i. C. de hjs qui añ ap. ta.
Et hoc effectu ē ꝙ her substitutio pu
pillaris expssa mittit pupilli ab eiꝰ
hereditate et legittĩa m totũ exclu
dit ut m c. si pr. m fi. exẽ. de testa
ho. vjo. et m. l. pnãbus et ibi nõ. C. de ī
pu. et ali. sub. et l. pap. ff ß ner ipu
ff. de moffi. test. Tota aut pupillaris
ipaz nõ excludit ꝑ. mater ipa exclu
dit eo cau substitutũ ut. l. fi. C. de ĩsti
et sub. et nõ m dicã. l. pnãbus m fi. et
idem dic ꝓ oĩa in auia pupilli ꝑm lau
ar. m. l. potes et l. ubi auiaz C. de
sius et legitt. et m aurẽ. ma. et auc
C. qñ mu. tu. offi. fungi. pot. et m c.
aurẽ. ut li. ma. et auc m pr. pro q.
facit l. ij. ff. si mr. Justo ff. si de nepo
tibus ff. ad trebell. Sz hic quĩtur
de tali dubio si filiꝰ nõ possit exclu
dere mrem a sua legittima ꝙ m'to
mmg pr eiꝰ ꝙ nõ pot ꝓ se ner ꝓ
aliam. So. ken. tex. et glo. m dicto
C. si pater. et dr. ff ß ner ī pubis q
ē her substituto testm pris cuius
gtuariũ dictũ ē. s. cã dixi q ē testm
filij ß pot substinere q ē testm pris q.
ad quid et quo ad aliud testm filij ut
nõ. m. l. pris et filij ff. de vul. et pu.
Post her qritur An tanta vulgaris
contenta m tanta pupillari mitz exclu
dat vr q nõ a paritate rõms qz si tan
ta pupillaris nõ excludit eã q. ner
tanta vulgaris Intentiarũ facit qua
nõ irperitur uere tantum q. nõ ē di
cend. ut m auct. de t. et semss. ff. tõsi
deremus Ite quia de sepat nõ ē recta
illatio ut l. pap. exuli ff. de m. bar.
m dicta. l. i. tanta z. m effectum vulgar
dicit q cont. mitz pupilli admittitur
tanta vulgaris et sic substitutꝰ vul
garis mri ꝓferetur et hoc mõ intelligi
tur glo. m l. fi. C. de msti. et sub. Sz cont.
mirem istig testõrs tanta vulgari nõ
admittitur et sic eo cau substituto mat
her ꝓfert. supto ar.to a pitate rõms
que ē m pupillari patet q. ex pdĩs
q regulariter tanta pupillari nõ ad
mittitur contra mitz pupilli qd ē v.m
msi de gtuita voluntate testõris appeat
ad quã ꝓbandam sufficerent duo tes
tes quo cau tanta resolutur ī expssam
ut her nõ. p. glo. et dor. m. l. testõ. ī fi.
C. de testa. mlr. et l. pnãbg. s. all. fant
l. heredes palam. ff ß si nomm ff. de tes
ta. et sic ē vnus cãus quo tanta pupil
lari mirem excludit Alius ē cãus vide
licz qñ fr. ipius pupilli ē sibi vulgari
ter seu equaliter substitutꝰ quo cau pre
supto ē q pr. pdilexit filiũ ipi. mri
õ ꝓz mitz excludit ar. l. cã acutissim
C. de fideiq. et l. ꝙaliter. C. de msti. et sb
sti. et l. nã auus ff. de gdi. et de. Quaz
opp. tenet glo. m dicta. l. pnãbg et ĩter
dor. m dicta. l. fi. C. de msti. et substi. Alius
cãus ē vz qñ ipi pupillo substituta est
vulgariter mr testõris tr mr pupilli
p eam excluditur quia ꝓsupto ē ī ea
substitutione tã expressa vulgari q̃ ta
cita pupillari testõrem pdilexisse ma
trem suam eiꝰ vxore ar. m auct. de
functo C. de sius et legi. here. et l. ij.
post pr. ff. de legta. pstum Ite fallit qñ
mat. pu. petrauit contra eius vir
testõrem m vita sua quo cau excludi
tur ꝑm bar. qua ꝓsumitur testõrez
aliũ substituendo ipaz odio habuisse
et sic eam excludere voluisse ar. m. l.
ij. m fi. et l. ex pte ff. de adi. le. et l.
ĩmmatie ff. de hjs q ut m dict. Ad rmq
dicen. ꝑm eum etiam si post mortem
stupr. tõmsisset ar. m. l. si fideiꝭ mss
et qd ibi nõ. C. de fideiq. Cui m hoc non
assentio nã quo voluntas testant. pos
sit extendi ad cauz m extorsitatũ Ite

excluditur ab hereditate pupilli etiã si
exp̃sse cẽt sibi substituta si ipa mater per
caiunt m pupillum nõ petendo sibi tutorẽ
añq̃ tñ sequat ad 2as vota ut l. ij. m fi. ff.
ad trebell. et l. i. ss. pleriq; ff. de gẽ. ta. et l.
omnes C. ad trebell. et l. sciant C. de le. her
lics m pluribus tãbus ab hac pena excusse
tur ut nõ. m. l. mires C. ad trebell. Dem
queritur An pupillaris exp̃ssa sic exclu
dit mires ẽ irregulariter et q̃q; tãi alie
etiam tanta ut dicim ẽ s. ita excludit pa
trem vbi gñi. Auus habet filium eman
cipatũ et ex eo nepotem m ptãte retinẽtũ
eum dedit substitutum pupillariter et ex
p̃sse nẽ moritur pupillo An substituto
excludet patrem in legitima dicunt doc. q
sic secus cẽt m tanta pupillari q. pr̃ re
gulariter nõ excluderetur sicut nec ma
ritus apto ar. a patre uxis et suriũ s. alie
que sma cõfirmari pot̃. p. l. tũ acutissi
mi m vbe sui C. de fideic. et l. gñaliter
C. de mstr. et substi. et l. tũ auus ff. de con
et de Rursum q̃rit An hec exp̃ssa pupil
laris firmã ipis pupillo excludat dicit
Bar. ii. s. q. sic a fortiori ratione ar. legis
ux. alle. Sz pone ctre q testor filio impubi
vulgariter tm substituit m qua cõtinet
tanta pupillaris ut dicim ẽ qui nõ admit
titur contra matrem et mr ipis pupillo
x. annua donec vitam duxerit vidua
lem Que exma ad 2as vota tñ sicut pos
tea moritur pupillo adita hereditate q
in pupillari etate supstita dicta eis mr
pruis ad 2as vota tñsita sicq; locus fit
tacite pupillari Queritur an m substi
tione ipi pupilli mr p̃ferantur substituto
vel q sic quia pupillaris tanta nõ ad
mittitur contra matrem ut dixi In gñã
detimãt Bar. v. s. dicens q sicut tes
tator voluit ipam privari dicto legato
anno p transitum ad 2as vota ita p̃sup
tũ ẽ eam voluisse privari in hunc ca
sum p̃dicta successione Et sic erit alius
casus in quo tanta pupillaris admitti
tur contra matrem

Breuiloquio dicitur hec spes substitu
tionis aliqñ appellantur reciproce io
quero q. his nõibus appellatur dicendo
q. sub breuiloquio in se continet mul
tas substitutiones Reciproce io dicitur
quia ab vtraq; pte heredum revoluit
et in se ipa reflectitur ut hec nõ. in. l.
ultimo ff. de vul. et pu. et ibi bar. et l. iaz
hoc iure. in pñ. ff. eo. ti. et dicã. l. i tes.
C. de mili. tes. et l. q̃ius C. de impu. et
a sub prout latius i patebit Diversi
substitutionis declarationem quero de pluribus
Et p̃mo giter de forma eius dicendo q. for
ma talis. c. Ecce testor pluribus heredi
bus institutis sic dicit vos i
uicem substituo ut placuit iuris ex
all. et l. coheredi. ff. qui dispensatus et ff.
qui firmã ff. de vul. et pu. et l. heredi
tate. C. de ipu. et a substi. vel si testor
dicat vt cui quis eorum vnus hes sit al
teri ut l. titio et seio mei l. se. de vul. et
pu. Et idem si dicat testor si quis here
dum meorum decesserit alter sit heres ul
lius bona deuenãt ad aliũ et sya p. q. collo
gi possit alteri alii substituisse Et
queritur quibus psonis fi possit her
reciproca substitutio dicit q. oibus tã filiis
q̃ exheredibus et tã puberibus q̃ impuberibus
ut placuit m p̃all. iuribus et m ho. dif
fert a pupillari Quero pro hiis
declaratione quot et quas spes substi
tutionũ in se cõtinet hec reciproca vbi
añ oia adũtem. q. et qual sit eqlitas
vel m equalitas ipsoms institutis io sic
distinguit Aut hec substitutio sit sime
trica disiunctione et simpr. Aut tã trica
disiunctione pro tãu qñ fit simr. verbi
gratia qua testor dixit vos i vicem
substituo tuũ considera qualitatem p
sonarum mstitutarum Aut. n. fit hec sub
stitutio pluribus heredibus exheredibus vel
duobus filiis m ptãte dispibus i etate
ut qua vnus ẽ impubes alter pubes
vel sunt pares quo ad primam ptãtem
qua vnus ẽ emancipatus alter i ptãte
vel exheres et tẽ oibus istis tãibus contra
vulgarem tm hmõi tione tñ meliorẽ
eorum ut placuit m. l. iuris et. l. sã
hoc iure ff. eo. et. l. hereditatem. C.
de ipu. et ali. sub. ñ. de voluntate testo
ris apparuerit gtiarum ut dicim. l. m
testo m fi. Aut fit hec substitutio duo
bus impubibus filius m ptãte cõstitutis
et sic pubibus et equalibus et tũ sub
distinguitur Aut sunt exheredati et
tẽ solum contingit duas pupillares
ut mstr. de pupi. substi. ss. nõ solũ et l.
i. m fi. ff. de vul. et pu. Aut sunt ins
tituti et tẽ contingit duas pupillares
quatuor substitutiones s. duas vulga
res et duas pupillares Et si ceẽnt qua
tuor filii gtingent plures quia sm̃ nu
merum substitutorum ampliatur mis sub
stitutionũ ut dicã. l. iuris et. l. iam ho.
iure m pñ. Et hec pereunt eo casu
quo substitutio facta sit m testo solẽp
in ubi aut fieret in tabulis tũ solũ
contineret fideicommissarius l. strenua ff.
ad trebell. Secus tãu principali tũ hec
substitutio fit cum tempore disiunctio
ne vbi gratia si testator dicat si filius
mei decesserint in pupillari etate
vel ptẽa quãcunq; eos i iuuem substituo
tũ continet sex substitutiones videlicet

duas vulgares duas pupillares et duas fidei cōmissarias Et si ābo ipi filij cēnt furio si ul mente capti contingerit alias duas exā nas et sic cēnt octo et sic ipi filij cū sent plures nūo āpliarit nūs substitutionū ut s dixi ex quibg colligit q mequalitas contingens circa psonas iuuenem substitutas habet restringere et qualificare nūz et subaz ipāz substitutionū et reducere ad ordinē cōem Unde rō ē quia eadem dispositio nō debet mequaliter differre ꝓpter mutationem l cū qui edes m pni ff de vsufr et l ꝓius et l ij C de ipu et alys substi Unde pro hac declaratione queritur po ne q testor hns tres filios vnū puberem et alios duos ipuberes eos in vitem substituit An quo ad illos duos ipubes tm hec substitutio cōtineb pupillaris substitutōes vel q nō prōez ꝓdictam quia quo ad puberem remanet mequalitas ut ꝓbant iura prie all et hec ē veritas Quia opp sequitur Bar declarando cā talis rōne quia posito q alter ipubes decederet sequeretur ab surdum q alys impubes ipi in totū ex pupillari succederet excluso mtotum alio pubē et tm ipo pubē decedente ipi impubes sibi succederent ex vulgari ul ab matre sicꝫ cōgi posset et iuste dicere Ego sum ita fili ut tu ego debeo equaliter succedere nō ē ꝓs m dubio. verisile ipm patrem voluisse hanc substitutionem cōprehendere pupillarē substitutionē inter ipos puberes et ipm puberem filium ab illius ipuberis successione priuare ar m l uel singulis ff de vul et pu et l illud i fi C de rodill nō ob l coheredi sq distinctas ff eo per quā l quidā voluerunt dicere ꝓtrariū quia ille ss loquitur qn ipe testor eosdem ipubes de ꝓpria se vmuit m substitutione iō q ip sam vnionē repetisse vi i substitutione ꝫ m pnti cōne fuerunt simul vnti nī alio Ro hnt locū rōes pmisse Postea quero pone testor habebat duos filios quoz vnus habebat xiij anos alt vero xiiij eos que iuuenem substituit demū āno nu so qui xiij anos habebat pubes effi citur sit q supuent ipitas an p ho pupillaris substitutio vitietur in p sona alterius qui m pupillari etate ꝛ mansit vi q sit rōne inequalitat uitande et quia si ires deducuntur ad eū cauz a quo mutipere nō posset vita atur ut nō m l pluribg ff de v ob cū sq In contrarium tenent Bar et alij dor m l lutius ff de vul et pu nā longe differt mter mequalitatem exūtem a pn dispois et eā que postea ex accidenti cōtingit pma vitiat 2a non ar m l eadem ff illud ff de duo re et m l my ff illud vz q si iuuta testoris post gditū testm alt filius pubes effinatur qz mchilo minus pupillaris durat m pa altig ꝫm bar liz aliqu gt ut nō m dtā l lutig Et sic ꝫm eig opp hēs hic vnū cauz quo attenditur tempus cōditi testi et nō mortem ipius testoris gtra l si alienū ff m exūeus ff de heredi mstr Et ꝓdicta procedunt qn dicta i equalitas supuenit frō nē serg si frō ipig testoris puta quia alter filium emancipauit alio m ptāte retento ꝫm cum vitiatur pupillaris ipsona vtriusq ar m l altig m fi ff de adi legn et C de dui temp restit l i et m auctē ut li ma et auc ff ad hoc Pone aliā cōnez eguerso ad p̄cedentē pone q a principio frē substitutionis pupillaris erat mequalitas mter m stitutos que postea reducta ē ad equa litatem vbi ptinuit testor hns duos filios ipuberes vnū i ptāte aluū e mancipatū ipos iuuenem substituit q substitutio solū vulgares gtinet ho cauū ꝓpter eor mequalitatem ut dicta l quius demde filium emancipati ad sciam ptātem redegit p adoptionez An hoc cauū pupillaris substitutio lo cū habebit m psona vtriusq vi q sic quia cessat ratio m equalitatis ff trl qui solueri In contrarium ē ve ritas ꝫm dor et bar quia cum tal substitutio pupillaris fuerit abūtio i vtilis nō cōfirmatur tractu tpis ut m vtlia q ab initio et l pe ff de re Ju fat l ij ff si ff de lem et l si ita ff de au et av le nō ob dicta l ij quia loquitur qn constabat de vo luntate testantis cū nra loquitur m cauis dubijs Rursum queritur pone q testor hns duos filios vnū puberem et furiosum aluum ipu berem sane mentis quos iuuenem substituit An talis substitutio cōpre hendat pupillarem ipsonā ipubis t exemplarē ipsonā furiosi vi q sic quia msurgit ex hoc pitas m vtroq ff trl dor et bar ubi s tenent cō tra quia nō ē verum q disparitas i surgit ex hoc pitas m vtroq ff trl ꝫ m multis remanet ipitas cum mter se m pluribg differant hec sb stitutiones ut j dicitur m mā exem plaris substitutionis Datur ff q nedum ipitas psonar ꝫ ipitas

substitutionū cessare fatuit pupilla
rem ff nō ipitas bonor vt sequitur
vnde queritur si testō duos filos ipu
beres mstituat vnū in tribus vntis
aliū in qnq cosq iuterem substituit
An tntinebitur pupillaris dic q sic
ar. m. l. qu plures cū l. se ff de vul. et
pu. Idem si vnū alti substituit post
aliquod tempus nā ipitas tpis sunt
bonor nō hz ipedire pupillarem sub
stitutionē ut l. miles ita ff. quia usf
mus ff de te. mlt. facit ad hoc l. q
plures et l. coheredi ff. qui dispectas
ff. de vul. et pu. Quid diceres si tes
tamētator hns duos filos pubers
furiosos eos iuterem substituat an tal
substitutio tntinebit vulgaires et ex
emplares vi. q sic ex. pupillarum
substitutionū nā et hic reperitur e
qualitas in vtroq inter eos mopposi
tum facit quia her substitutio exem
plaris p̄dit de uiue spāli. l. ex facto
ff. de vul. et pu. ff. nō vi. in bitulo
qua cōtmentar. m. l. in testō. m fi.
C. de tes. mlt. Tu dic ff. dor. q tra
hitur ad oēs spēs substitutionū tū q
reperitur equalitas Tū q her exem
plaris fit hodie de uiue tōi p. l. huāit
C. de impu. et a sub. nō obdicta l. i tes
tamento m fi. quia ibi substitutio illa
vemebat de Iuire spāli pulio testōis
hic aut vemebat olim priuilegio p
sone eig cui fiebat substitutio hodie
aut ius gē e moibus in quo tāū at
tenditur sim. equalitas ul. meglitas
dem̄ q̄ritur pone q her reruptā sub
stitutio fit formata et expressa in
tāuz vulgarem vbi gratia si quis eo
rum hēs nō erit eos iuterē substi
tuo an in ea tntineatur pupillar
dor. q non virtute substitutionis re
aprobe ff bn̄ tntinebitur virtute
substitutionis vulgaris Cui gnā e
mtludere tantam pupillarem ut
dicta l. iam hor uire in pñ. de vul.
et pu. Et ex hns liz q her reruptā
nō e spēs subalis p se alicui substi
tutionis Amplius queritur an pu
pillaris gtente in hac reruptā dim̄
tur expresse ul. tacite et in gl. hor ff.
glo. gtrarie Naz glo. in dra. l. lucij
et msh. de pupil. tenent q sint expss
se Quaz opp. secuti e Azo. in sūma
C. de ipu. et alns sub. Alibi glo. in dra
l. pnbq tenet q sint tacite Bar. ubi
s. dicit q sut expresse iōq mitz certu
dunt tacite quo ad sona et formaz
vbor Insup q̄ritur si fuit fra hmoi
substitutio duobq maiorib⁹ ul. exne
is An mtludat substitutiones fidei.

missarias dic ff. dor. q aut her sb
stitutio fra e in rodicill. et porrigitur
ad fideigras ut aliquid opetur ut l.
scevola ff. ad tre. Aut e fra in testō
et tuc aut e cōcepta cū tpis multi
plicatione vbi gratia Quicuiq aliqs
cor. de reliqit iuterē substituo uel e re
lata ad desistentia ul. de certū liberor
ipor heredum et filia vbi tra si he
redes mei decesserint sine libis cos
Iuterem substituo et tc. et ita hitur
ad fideigras qua ex vbis colligit
mens testatoris voluisse trahi ut nō
p glo. et bar. in dicta l. pūbus et
in dicta l. centurio Aut e fra sm.
et tuc ff. dy. et bar. porrigitur
ad vulgares tm̄ vi. cū a pñ. valu
erit iuire directo postea nō obligāt
ut nō. in l. vbis cuilibus ff. eo nō
ob. l. qui plures in pñ. ibi in oēm
tāuz ff. eo ti. quia debet expom i
omē emolumentum p̄uemens ex
directa substitutione Cursum qnt
Certe q testor habet quatuor filos du
os ex pima vxore alios ex 2a quos
oēs sibi heredes mstituit et Iuterz
substituit demde vng ex hns mort
Queritur an reteri oēs supstites ad
eius sucessionē admittantur An
solus fi. vtriq̄ quārtus reteris p̄fra
tur Et vi. firm vtriq̄ quārtū auferri
p aut. post fres et aut. de funct.
C. eo. de. succes. fiunt quia quarta cō
iunctione legali equiparatur cōiuncte
quārtione hōis l. ex testō C. de her
inst. et cōiūcti quārtis hōis p̄ferūt
ut l. qui heredi ff. qui discretas ff
eo. ti. Alij dicunt oēs equaliter
admittendos qi her fuit mens tes
tamentoris Cum patrem affectione
ad oēs in mstitōe ostenderit et p gnās
candem vi. habuisse in substitutione
ar. l. qui libis ff. her vba ff. de vul
et pu. et hanc ptem sequūtur git.
dor. nō ob gtrariū quia illud p̄tendit
in quārtione q̄ us accrescendi iducit
hic loquimur in cōiūctione sanguis
ul. dic q dicta aut. loquitur in succes
sione ab intestō hic in succtessione ex
testō in qua testoris voluntas potius
q̄ legis attenditur ut l. in testis ff.
de testi. iure. et l. in additionib⁹ ff. de
condi. et demon Postea q̄ritur an
is qui e recipiore substituto possit
venire ad succtessionem p̄mor. tui
vtroq iure tam iure accrescendi q̄
iure substitois glo. q sic in l. ner is
ff. si hēres ff. de acquir. here. et idem
sentit Bar. in l. quārti ff. de le. mo.
hec idem glo. in l. in testō C. de ipu.

et a sub et ibi Cy. patet ff° q mter
plures heredes añ aditam heredi
tatem et nō post ē locus uni actres
cendi sunt l si ex pluribg ff de suis
et legit et l. i. ff de vsuf. actres. et glo
ni. l. ɳ ss is ita. C de tradu. toll. et ibi
Cy. Bar. m. l. ex tō uictu
Nota
declaratione adite q aliqñ st̄ ptes
heredes guictu ul disiuictu m aliqua i
stitutione ul substitutione diuersa sem
m fidei ītia ut ſ. diam Aliqñ sūt plu
res legatarij guictu ul disiuictu lega
to Aliqñ gtia hentes guictu i gtiantu
p̄mo tuū subdistingue Aut st̄ oēs he
redes ex testō aut ab mte° Si ex testō
t̄ aut oēs disiuicti aut oēs guicti
Aut quidā guicti alij disiuicti p̄mo
tuū vbi sunt oēs disiuncti t̄ potior
dēfinens alijs actrestit ne testor̄ dis
dat q ptē testati q ptē mtestatus
ut m regla ius mrm de reglis iuris
etiam illis iūctis ut nō. nō. l. testō C
de īpu. et alu. sub et. l. i. ss hijs ita ff
de ta. tol. et. l. i. C. qñ nō pe. par. et ibi
Cy. 2° tuū qñ st̄ oēs giuncti tuē aut
post ptem defertam alius coheres ad
iuit ptem suam et tuē ei iuncto ac
crescit posito definens ut dicā. l. testō
et ff de acq hē. l. si quis heres et l. si
tu ex ptē Aut añ ptem defertam co
heres suam ptem adierat et tuē
aut pars definens desint bñficio spā
di ut qua restituta ē mitrefz ad re
pudiationem faciendam et tuē nō
actrescit coheredi iuncto ſ. simp.r
q defertur sibi electio An uelit suam
ptem retinere ul repudiare q si uo
luerit retinere alia ps sibi actrescit
si nō repudiet nō actrescat ut. l. cū
hereditat ff de acq hē et p hoc patz
q post aditam hereditatem admittit
quis ad repudiañ suā ptem bñficio
altis qui ex sua psona nō admittēt
ut. l. sicut et. l. sius C de repu. here
3° tuū quo alij sunt guicti alij disiuic
ti t̄ si quidem definat portio vnius ex
coniunctis actrescit soli guicto cū limi
tatione s. prietādita Si nō definat
portio vnius ex disiunctis t̄ actrescit
coīt oībg ut hoc patet m dicō. ſ.
is ita. ratio diuersitatis ibi ponitur
nō ob. l. ita q sab. ss. i. de heri. mstr. q
ille ss. ſm veram opp. debet mtelli
gi q ibi erant oīo disiuncti Quod at
dictum ē. actrescere coheredi idem i
telligas m ipius coheredis heredi
qua ius actrescendi sequitur portio

nē hereditariā ad q tuiq deuenat
ſs nō sic ius substitutionis quia illud
finitur tuī psona nec trāsit ad heredes
suū l. si ex pluribg ff de suis et legit
here. et l. ſs si plures in pñ et l. qui
habebat ff co. ti° msi forte substitu°
cēt cū uere actrescendi guicta ybi ita
si cēt vng et idem coheres et substitu
tg ut. l. qui pñ ff co. ſm bar. ii. s. Et
nota q portio que actrescit pluribg co
heredibus illis actrescit nō equaliter
ſs pro portionibg hereditarijs ut l.
nemo in pñ ff de le. ɳ°. et l. liber hō
ss. tuī quis ff de heri. mstr. Quero ī
gula ē q mt legatarios et heredem
nō ē ius actrescendi ut nō. m. l. quot
C de heri. mstr. l. i. ss si ex fundo ff de
heri. mstr. pone q testor̄ putans tui
um viuere ipm vlem heredem īstr
uit Sempmo autem fundi legauit
Queritur cū utrq reperiatur mor-tu
us cē an hereditas q sibi defiebat
actrescat ipi sempromo legatario
vi. q nō p regla añditam tu dic q
actrescit ut determinat tiull. m. l. suo
ff de q de. mde Et bar. m. l. quotiens ss
si duo ff de heri. mstr. nō ob dictā regla
quia tuē habet locum cū hereditas
nō fuit trā tradita. ut nō. m dictā. l.
quoti. ss. si duo ſz dubitatur an cres
cat cum onere ul sine onere vbi dis
tingue Aut actrescat portio piō nō
scripta Aut tradita ut nō. m dicta. l.
quoti. Si piō nō scripta aut illa portio
desint delicto ipig heredis priuati
t tē alijs actrescat nī suo onere ut ff
de hijs q nō scrip. l. fi. Aut ē q nō scripta
ex alia cā et tuē m legat actrescat
sine onere ut. l. i. ss. i. p°. C de tradu. tol
In hereditatibg sunt diuise opp. tū dic
ſm bar. Aut ong fiat simp.r apposito
et tē actrescat cū onere ut dicō ss. is
ita Aut fiat appositis noīatim et tuē
aut oībg heredibus et actrescat cū one
ut. l. que conditio ɳ° ſcīso ff de condi
et demon. et. l. Cuitatibg ss. iuncti ff
de le. ɳ°. Aut noīatim ab vno solo et tuē
actrescat cū onere ut l. i. ss. q 2°. et ss.
in nouissimo C de ta. tol. Adde q nō
bar. m. l. que conditio et. l. plane de cō
di. et demon Demo ad alium 2.m
articulū qui sup Qñ sunt plures he
redes ab mtestō In quo sic dicas ſm
Bar. q regulariter vbi sunt pes m
tradu et cōuictiom locus ē uni ac
crescendi mter eos ut dicta. l. ex pli
bus ff de suis et le. ubi nō cēt m con
uictione dispitas q testor̄ decessit
pluribg relictis filijs et nepotibg ex
filio quor vnus ptem suam repudi

aut qualit ad ptem repudiatã admittentur reteri distinguit bar ubi s. ã repudiat vng ex nepotibg et tuĩ soli fiĩ suo acrescit exclusis patruus tãq; du fi uxr guĩtto Aut repudiat vnus et filys et tuĩ nedũ fiĩ ipig ß reteris nepotibus piter acrescit ar m l si duobg m fi ff g ta et ff de cõiũ ãi cmã li l i ss si quis ex nepotibg fallut ĩ ta su l i ss si duo fres de coll bo Quid dices si pat decessit ab mtestõ duobg filys supstitibg ex pma vroie et duobus ex 2a et alt ex hys repudiat ptem suam dicit bar q acrescit piteroĩbus ar l si duobg m fi ff de gt ta ff de guĩ ãi cmã li l i ss si quis ex nepotibus ner huic smẽ repugt aũctq cessante C de legt her qua ibi logt m sutcessione iam ãsita ipi fiĩ defuncto m qua pfertur plg guĩtto hic logmur m sutcessione nũdum ipi defuncto ãsita alij deferenda p us acrescendi quo cau nõ attenditur maioritas cõmutiõms pro quo l fi ff ad tre dy tenu ut ãm mdicto ss qui discretas et l ia hoc uxr ff co Diso de heredibus videnda ẽ de legtis An mter eos sit locus iur acrescendi de quo plene p Cy mdõ ss is ita et l si fortidiani C de legta et bar mdã l ir cõiũcti pro quo sciendũ ẽ q quidam sunt disiuncti re et verbis quidam vtroq; mõ guĩcti quidam nõ cõiũcti re tm et quidam vbis tm guĩcti dr aut illi oiõ disiũcti qui m diuisis oiõmbg vm legat vna res et alij alia et nõ ẽ locus iur acrescendi l et pcipulo de le nõ Cõiũcti vtroq; modi dicũtur illi qui sil copulãtur m eadem re ut titio et sempronio lego fundum ut nõ p glo m dã l i de vsufr acrre qd ex.m reprobat pe et male ßm bar quia pro glo est texmsti de legta ss ß si eadem res uniuersa l tripli de v sig vbis tm guĩcti dicuntur qñ psone copulantur et l res legata diuiditur ut titio et sempronio lego fundi equis portiombg vl singulis p dmmdia Aut vm p 3a ptẽ alij pdilabg vt l si ita quis ff de heredi ist l memõ ff de le nõ Re aut tm guĩcti sunt qñ psone seperantur m diuersis oiõmbg m eadem re iuuantur ut titio lego fundum Itẽ sempronio lego eundem fundum ut l si seperatim ff de rondi et demon et l si pluribg ff de le i Quo cãu videtur m dubio legãdo 2o adimere a pmo ff glo l i de vsufr acrre que m hoc male dicit ßm dd et bar ut nõ m dicta l si pluribg et l sicut ff de adi le et pp eis fiunt dicta l re cõiũcti et dã l i ss fi cũ glo suaff de stipu huic Quibg sic pmissis fendeo ad qonem distinguen. Aut sunt guĩcti re et verbis et habet locũ mter eos ius acrescendi si velint nõ aut iuxtis eis ut l i ss ubi aut C de caduc toll et ibi p Cy et pcedit hoc ius acrescendi mõ de quo j dictam Aut sunt guĩcti vbis tm tunc subdistingue ßm bar Aut m vbis ẽ guĩctio ßm re totalis et sepata diuisio ut lego titio et sempronio singulos boues et nõ habet locum ius acrescendi mter eos ff de usufr acrr l i n fen. fiunt l recte ss fi ff de v sig Aut m re nõ ẽ totalis diuisio ut lego titio et sempronio fundũ equus portiombg pro diuiso et tuĩ quia ẽ m diuisa nõ pnt ptes ad oculum demarari ut l meng ss duobg ff de le n erit locus iuris acrescendi si uelint ut dicta l re cõiũcti Aut sunt guĩcti re tm et tuĩ subdistinguendum aut sunt guncti in usufructu tm aut m dmo p. cãu aut portio vnius defunct aũ acquisitionem usufructus et habet locũ ius acrescendi quia à pn. toti singule ẽ collate Aut desint post acquisitionẽ et tuĩ hȝ locũ etiã ius acrescendi mtuolentes ut phat m dicta l i de usufr acrres 2. cãu tuĩ st guĩcti m dmo tuĩ habet locus ius nõ acrescendi quia a pn. tuĩ habet ipa res fiut in solidum attributa singz p tursum faciunt sibi ptes quo concursu cessante remanet res ipa in solidum apud aliũ ut nõ m l si fortidiani C de legta et ibi Cy et l i ss smat ad desinentẽ C de ta toll Et cum hac distinctione venit sil ad h' ius acrescen. qui sunt guĩcti re et vbis licz aliqui cõtrarij sentiant ut nõ bar m dã l re cõiuncti et m l plane ss si cõiuncti ff de le i et mstr de legta ss si eadem Aduerte pp si aliquis ex cõiũctis fuit ad mssg ad ptem suam de iure spãli nõ uterq; iure acrescendi l mulieri et titio ff de rondi et demon et ibi p bar porro videamq An in legatis acrrscant cũ suo onere ul smẽ sicut dictũ ẽ in hereditate in quo distinguendum Aut ps desinens ẽ pro nõ scripta et acrrescant smẽ onere ut dicto ss in pmo Aut ẽ caduca ul' qi et tuĩ aut sunt cõiũcti vbis tm Aut utroq; mõ primo cãu distinguit bar Aut onus erat ĩposit nominatim aut smr. ut s. dixi in hẽredibus ul' ßm Cy dr aut ẽ onus cõsistens m dando et tuĩ acrrescit cum tali onere ut l i ss ne aũ de ca toll

Aut cōsistit m faciendo et tuē aut nō
mheret ꝑsone et idem Aut mheret ꝑ
et tuē non actrestit cū hoc oneri ꝓ si
ne ut m dcā l. i. ff. smāt et ff. si nō ta
lis vbi nō sunt vtroq nō quieti tunc
aut ꝑs deficiens ē pro nō scripta et idz
p ff. distmguen. ē ꝑ l. i. ff. ī pmo s. all'
Aut ē cāduca ul' qī et tuē luz m hoc sit
diuise opr. cū veritas ē q sme oneri
actrestit cū nullibz m solidum res ipā
fuerit abmito attributa sicut m con
iunctis ut tñ dictū ē. Hūc restat
disputare reliquū articulum an inter
plures cōtrahentes locus sit iuri ac
trestendi In quo sic distmguc ff. bar.
Aut queritur de iure actrestendi qđ ꝓ
cedit ex quictione hoīs aut ex cōuicti
one legis pmo casu aut quitur de usu
fructu actrestendo et m eo habet locuz
ius actrestendi l. i. ff. fi. ff. de usufr.
actrest. Aut quitur de dnio ul' ꝓpietate
et tuē aut loquimur ī mdiuiduis et
habet locū ius actrestendi l. ꝓpiuz
qđ ꝑdi et ibi nō. Aut loquimur ī m
diuiduis et tuē aut loquimur ī dispo
sitis a pncipe et habet locū ius actrest.
l. i. C. si so. ſinp bar. l. i. li. x. Aut ī
dispōitis ꝓ alium mferiorem et tunc
aut interest gtrahenti ꝑ locꝫ fiat
iuri actrestendi et habebit locū etiaz
aduisario iuuto ut ꝓbatur m. l. fundꝫ
ille ff. de gth. empti Aut cig nō mt
est et testit ius actrestendi ut. l. si.
m. et titio ff. de v. ob. et ibi bar. et
l. si duo prōm m pni ff. de ſuri. uni.
ꝑ que colligitur determinatio ad illā
qōnem qn eadem res ē data duobus
m feodum ul' m emphiteosim An sit
locꝫ iuri actrestendi inter eos Inq
qōe Bar. m dicta l. si nī distinguit
Aut res ipā fuit data ābobꝫ pntibꝫ
et acceptantibꝫ et tuē morte vnius
nō fit iuri actrestendi locꝫ ꝑ l. si nī
et qua post acceptationem et acqui
sitionem testat ius actrestendi ut l.
finita ff. de usufr. legta. et facit c. i.
de duo fra. de uo. bñ iues. coll. x. et de
grad. fuit. ī fin. c. i. msi cct emphi
teosis pēna Si aut data fuit vni pñ
ti et alti abñti tuē nō ualet msi pro
dmndia irregularit ut dcā l. si michi
fallit si cct talis ꝑsona q posset abñ
ti qrere ul' ex forma statutoz ul' iuris
ti quiritur solu pñti m solidum si
cct cōtractꝫ onerosꝫ ut dicta l. si fun
dus ille ꝓz quid illres si sit pri aliq
res m feudum contessa ul' emphite
osim recipiēt ꝑ se et filꝫ suus quo
mortuo alter ex filꝫ decessit sine he
rede An transeat alti sua portio ul'
redeat ad dnm dic ff. bar. q actrestit
quia ē acquisitio pria nō fit locus iu
ri actrestendi ut dicto c. i. de duo fra
et c. cū nō coniudus qui fratri da. po.
et p cy. et dec m. l. i. c. qui nō pe. par
et spe. m ti. de loca. ff. nul' aut aliq
ꝺ. lyra. et dy. m. l. rodicillis de usufr.
legat. Postremo quritur an ius huius
reciprē substitutionis tñ scat ad heres
des ipius substituti dic q nō ut. l. lu
tius ff. fi. et. l. qui plures et. l. qui li
bis ff. her ꝺba ff. de vul. et pu. nī. et
forte heredes eig ecēt cū eo pit sub
stituti et bonū gsilium q testator di
rat tutum et filios ar heredes suos sb
stituo Jus aut actrestendi transit m
quoscūq

Exemplare

Her substitutio
ē de iuro constitgentibꝫ Cuius for
ma ē talis si filius meus mente capt
ꝫ ul' furiosus añq redierit ad sa
nos mores decessit substituo sibi se
ꝓmum her emz exemplaris vi sub
stitutio qua ad exemplū pupillaris
inuenta ut qua rone fit substitutio pu
pillaris ei qui defectu sensualit ipe
ditur testari ut nō. m. l. huāmitatis
et ibi cy. C. de ipu. et alis sub et ī. l.
si ex fro et ibi ꝑ bar. ff. de vul. et pu.
et msi de pu. ff. qua roe ꝓz contra hāc
queritur An muto surdo et ꝑdicto
pot substitui exemplariter vi. q nō
qua de furioso et mente capto lex
loquitur gs. ad alios nō extenditur ar.
l. si vero ff. de vulg. so. ma. ni. de spā
li gñā pncipis ut dcā. l. ex fro et hāc
sequitur aliqui quos refert cy. m
dcā. l. huāmitati Alii tenent contra
qua m eis ē eadem ratio ꝑ idē ius
ut l. illud ff. ad. l. aqꝫ. ad qđ facit l.
gallꝫ ff. et quid si tm de li. et postu.
et. l. i. c. de cura. fu. et l. si furiosi c.
de nup. Non ob q. l. huāmitatis loqr
de solo mente capto qua illud ē posi
tum gñā exempli qđ nō habet restrī
gere regula l. dapin mferti ff. de dap
mfer. et her ē verior Videndū qui
tur qui possint exemplariter substi
tuere dic q solu astrendentes vtriusq
sexus videlicz pr. et mr. et alii superi
ores ut dicit tex. m l. huāmitatis et
dnus ff. qua rone et per hoc colligit
vna dna inter exemplarem quam
mater facere pot et pupillarē Ulterius
queritur quibꝫ possit exemplariter
substitui dic q libis tm nō extraneis
hñtibꝫ aliquod vitium de ꝑdictis siue
sit in pcate siue siu uteris siue sint na
turales et legitimi siue legitimi tm

ut dicta l. huāmtatis et l. ex frō ꝑ que
patet alia dr̄a mter hanc et pupillar̄
quia pupillaris nō fit nāli tm ul' emā
cipato ut nō m dicta l. lucius ff. n.
alia dr̄a quia hec substitutio nō fit ī
pubi ff. soli pubi ¶ si enī substitutio ex
emplaris fier pu^lo operaretur tāq̄ pu
pillaris attento vitio nāli l. qui habz
ff. de tute. n. pupillg eēt emancipatg
quo tū operetur ut exemplar ꝑ vī
der. et bav. m dr̄a l. ex frō et cy. i dr̄a
l. huāmtatis ¶ ¶ ꝑz pone pr̄ dedit filio
furioso vnī substitutū mater vero de
dit alium quis cor̄ ꝑfertur liz duīse
sint opp. ulla tn̄ ē equior qua distmg
uatur Aut filius erat m ptāte patris
et tr̄ ꝑfertur substitutg ab eo m pat̄
nis bonis ul' aduentitijs quia us pa
tre ptātis ē potentg uiris mr̄is In
bonis maternis preferendg ē ab ea sb̄
stitutg av. eig qd̄ dr̄ de filio arrogato
m l. si arrogator ff. de adop. et l. ꝑ si
plures ff. m arrogato ff. de vul. et
pu. facit etiam qd̄ dicitur de tutore
m l. mat̄ de testa. tu. et l. mulier et
l. si pr̄ong de gfi. tu. ¶ si at̄ filig erant e
manicipatis et tut̄ m bonis pr̄mis ꝑ
fertur substitutg a mr̄e m bonis aduen
titijs equalit̄ ocs admittuntur qd̄ totū
opatur diuisitas pnt̄ū et prīomo sic̄
dicitur m dicta l. si arrogati ¶ et que d.
sunt m pr̄e et mr̄e etiam locum hnt
i auo et aua et alijs superiorbg ut nō
bar. m dr̄a l. ex frō ¶ ꝑz quid si mī tūsi
mut ad 2as vota an ꝑuatur hoc ꝑiudo
substituendi ipī filio ex^a irit̄ dic ꝙ sic
et cessat tr̄ illa humāmtas de qua i. d.
l. huāmtat̄ av. m. l. oms C. ad trebul.
et l. sancant C. de legi. heir. et nō. ī. l.
q̄ tutores de admi. tu. et m aut̄ hoc
sacrm̄ C. qn̄ mu. tu. offi. ¶ to q̄ritur que
sunt ille psone que pnt̄ exemplariter
substitui dic ꝙ ille sole quas ucrsile
eēt ipōs libos sibi substituisse ul' mstitu
isse ¶ si eēnt sane mentis et potuissent
testar̄ ut puta ipōs filios et alios pri
mnores exr̄nei Aut illis extantibus
substitui nō pnt̄ ut ꝓbatur m. l. huā
mtatis Et ex hoc colligit alia dr̄a īt
hanc substit̄ exemplarīa et pupilla
rem qua m pupillari oms pnt̄ substi
tui l. i. ff. quos possum ff. co. liz quidā
uelint dicere ꝙ dicta l. huāmtatis cor
rigit ff. quos possum Que opīo nō ē
cōis ut refert Cy. m dr̄a l. huāmtat̄
et bav. m. l. ex frō Quid igitur si istg
filig tu fiat her substitutō habeat plu
res filios ul' fiēs vtrīq̄ cōiunctos et
alios vterinos tm̄ An p̄ teneat̄ ip
sos equalit̄ substituere Quidā quos

Bar. refert m dr̄a. l. ex frō dicit ꝙ
solum vtrīq̄ cōiunctī sunt substituen
di qui admittuntur ad querelam ut
l. si fiēs C. de inoffi. test. ¶ nō sunt
substituendi Alij aut distinguunt aut
substitutio fit a pr̄e aut a mr̄e Si a
pr̄e tut̄ st̄ ꝑferendi m substitutione
vtrīq̄ gjuncti ul' cōsanguinei tm̄
si uō a mr̄e tut̄ sunt equalit̄ substi
tuendi ocs de qua m l. ex frō ¶ Post
mo quer̄tur quid si pr̄ substituerit
solū vulgariter et pupillariter tm̄
filio suo ī pubi et mente capto An
m hac vulgari et pupillari gtmcat̄
exemplaria substitutio dicunt quī
dam ꝙ m vulgari nō gtmetur tanta
exemplaris ner sint m pupillari ne
duo spālia in eodem tentarent videat̄
ut nō. m. l. i. C. de. pmiss. et l. aī post
ff. gren̄. ff. de Ju. do. Bar. ubi sī distm
guunt aut tpe quo pr̄ substituit filius
nullum patiebatur defectum et tunc
nō contmetur m ea exemplaris ꝙt
supuementem defectum quia ad ca
sum m extorquitatum nō sunt extēn
denda vba substitutionis ar. m. l. mt̄
stipulantem ff. sanā ff. de ✠. ob. Aut
tpir testi filig patiebatur defectū si
uiris et tut̄ m vulgari cōtmebitur
tanta pupillaris mfia tempg pupil
laris etatis et cessabit exemplaria
attento potig nature vitio q̄ atiden
tis post pupillarem uero etatem con
tmebitur exemplaria ut sic ꝓuisio
testōris videatur irrata ad omē tēpg
ꝙm qualitatem psone Si tn̄ psona
substituta fuerit de hijs que contmē
tur m dicta l. huāmtatis et hoc di
cat equitas et huāmtas dicte l. fiant
m ar. l. qui neq̄ et l. si pdia ff. de rbg
co. An aut m exp̄ssa pupillari gtme
atur tanta exemplaris voluerūt qui
dam dicere ꝙ sic rōne silitudims q̄
inter se hnt iste due substitutiones
Idoq̄ de vna m aliam fanhor ē tūsi
tg. ar. l. m rem ff. Iti q̄nq̄ ff. de rei
ven. et l. si arrepto tum ff. co. ti. Alij
distmguunt An her pupillaris facta
sit tn̄ imitatione tpis vbi gfa si fi
lig meq̄ decessit m pupillari etate te
lem substituo et tut̄ si sel valē. potu
it ut pupillaris postea m alia nō re
solutur ner obliquatur l. si ita qs ff.
de heir. mstr. Aut ē frā smp̄r et tut̄
aut ē frā filio m pātate et ualet ut
pupillaris vsq̄ ad pubtatem et post
valet ut exemplaris ar. m. l. centu
rio. ff. de vul. et pu. Aut ē facta fi
lio emancipato et tr̄ ualet ut exēpla
ris ar. m. l. gallus ff. v. ff. de libe. et pos.

Voltra queritur an ꝓdicta tanta ex
emplaris mitem excludat dic ſm bar·
q̃ nõ nec alias ꝑſonas quas nõ exclu
derit tanta pupillaris ſapit·n· her ſb
ſtitutio m multis nãz pupillaris cuz
ſit ad ipius exemplum mducta ut ff·
qua rone mſti· de pu· ſub ff· tri ut
l·1· de le· 1o et l·n· C· eo· de le· hz exꝑſſ
ſa exemplaris bñ mitem excluderit ca
rone qua pupillaris expiressa qd̃ tenz
bar· ubi s· Jtē quero quot ſunt nãa
ut her exemplaris ualeat et teneat
dic q̃ ſex ꝓmo q̃ is nu ſit ſubſtituto
ſit de liberis 2o q̃ ſit mente capty uel
ſili vito conſtituty tpir teſtĩ ſeu mor
te ipius teſtõis ar· l·n· ſ· ß ſi extĩneus
ff· de vul et pu 3o q̃ morte teſtõis
nõ revidat m altio ptãte qua ſi revi
derit qd̃ nõ poſſet ꝑ ſe nõ poſſet per
alium ar· m· l· negz C· de heir· mſti· ſi
cut de pupillari s· dictum ẽ 4to q̃ teſ
tamentator ſibi fanat teſtm ut dñã
l· huãitat 5to q̃ ſit mſtituty ſaltẽ
m legittiã nõ ex heirdaty ner ꝑtrity
ut dicta l· huãitatis 6to q̃ ipſius
teſtõis adeatur hereditas expiresſe
ul· habeatur pro adita ipõ iure ꝑ ex
ſtentiã ſiu heirdis ut dñm ẽ de pupil
lari l· filius qui pñ de vul· et pu· et
l· fi· ff· i· de ſura ſturo et hoc ſeqtur
bar· ubi s· Denuo q̃ritur q̃n her
ſubſtitutio exemplaris finatur et vin
cetur Ad quod ſcribo q̃ fñaliter vitiat
vbiũq̃ aliqd ex ꝑdictis ſubſtantialibz
deferrit finitur etiam ſupuemente
rõualeſtenta et qualitũcunq̃ vitiũ teſ
ſauerit Jtē finitur ſi liberos quos
prius nõ habuerat ſuſceperit hic
furioſus ut dñã l· huãitati vltĩ q̃rit
quid ſi ꝓpter rõualeſtentiam extincta
ſit ſubſtitutio exemplaris poſtq̃ revi
rdat mfurorem An ſubſtitutio qua
leſtat Et quidam m hoc diſtmguunt
Aut vtiq̃ arcty furoris teſſanti et rede
unte tontmgit m vita teſtõis et tũ
revõualeſtit ſubſtitutio ar· l· poſtiq̃
de Jmpu· te· Junta· l·n· C· & pohẽ
mſti Aut tontmgit poſt eius mortẽ
et tuĩ nõ revõualeſtit prima ꝑdicta
Bar· m· l· ex frõ aliter diſtmguit aut
·n· furor ul· demencia ꝑſeuerat et tũ
ſubſtitutio firma ſtat Aut furor teſ
ſat et eodem mõ teſſat ſubſtitutio nõ
autem extmguitur Jõq̃ ſi iterũ ſup
ueniat furor ipa ſubſtitutio vires
aſſumit qui prius teſſabat et tali
vbo teſſat utitur cũ mſtiõ dñã· l· hu
mantati Et quibz ſm eã tolluti
poſt denſio ad gõnem ſi hic filius p̃
rediturn ad ſonos moris ferrit teſtm

qd̃ facere poterat ſi erat ſiu uuris l· furo
ſum C· qui te fa· po· Hi poſt remndat ĩ
fauorem q̃ nõ revocauſſit ſubſtitutio ex
emplaris q̃ ſuꝑflua Deinditur etiã et
aliud vz q̃ ſi talis filiꝰ qui prius nũq̃
fuerat furioſus in ſua ꝑferta ſalute te
ſtm· demde ſupueneriit furor
q̃ non poterit ſibi exemplariter a pa
tre ul· a mãre ſbſtitui rõne ꝑdicta ad qd̃
fiunt l· ſi arrogator et ibi nõ ff· de adop·
videtur tñ opi Bar· in eo q̃ dicit ſubſtit
reſſare contradicere tex· in dñã· l· ex ſro
Postremo q̃ritur An ex ſupuementibz
libis finatur ſubſtitutio exemplaris
dic q̃ ſic ſiue ſint filꝰ naturales tñ
ul· legittimum tñ ul· ſi legittĩ et nãles
ut ꝓbat tex· in dñã· l· huãmtatis ĩ rõe
ſiu utz ille tex· loquatur in filio ſuo et
hoc tenet Bar· in dñã· l· ex ſrõ q̃ quo fa
ri quia ꝑſuꝑtiũ ẽ ipm furioſum ſi fo
ret ſane mentis hiuõi filios reteris
inſtitutione ꝓtuliſſe ut· l· nĩ acutiſſi
C· de fidei· et· l· tũ aug· de rondi et demõ

Compendioſe Sſtn
ſubſtitutio iõ appellatur rõpendioſa quia
ſm aliquos fit ſub quodam vbor rõpẽ
dio Jncludens in ſe multas ſubſtitu
tiones et plura tempa q̃ quidem din
uatio nõ ẽ concludens quia reciproca
ſubſtitutio ẽ huiõi Jõq̃ melio ẽ dicẽ
q̃ iõ appellatur rõpendioſa quia Jmpe
rator ſic eam baptizauit in l· ꝑtibus
C· de ĩpu· et alys ſubſti· Contra hãc ſub
ſtitutionẽ ꝓmo q̃ritur Nunc ſit eiꝰ for
ma et ßñdetur q̃ talis ẽ q̃ñ tũq̃ filiꝰ
ul· heres meus decreſſerit ſine filiꝰ
ſempiternum eidem ſubſtituo ut habe
tur in l· centurio ff· de vul· et pu· et
ibi p bar· et p Cy· in dñã· l· ꝑtibus Jn
de queritur An her rõpendioſa ſit ſpe
cies diſtincta et ſeꝑata ab alys dictũ
doc Aut her ſubſtitutio fit a multe
qui pt̃ dicẽ ſubſtituere et tũ ẽ ꝓpriẽ
ſpẽs ſubſtitutionis diſtincta ab alys
ut dicta· l· centurio et· l· ꝑtibꝰ Aut ſit
a paganо et tũ q̃ paganꝰ nõ pot̃ ſb
ſtituere directo niſi vulgariter et pu
pillariter iõ vltĩ hos caſꝰ et eoꝝ tpa
talis ſubſtitutio nõ porrigit̃ ß reſol
uitur in fideigiſſarã ut in paganо ẽ
adiectio quedam j· tpis pubertatis
poſtea vero ẽ ſpẽs diſtincta quia tũ
ſit ſm aliquos in fideiꝰ ut j· dicitur
et sĩ dixi de reciproca et nõ ſubſtituo
ꝑ ſe ab alys diſtincta niſi forte p ſta
tuta terrarũ aliud reperiatur diſpo
ſitum quia tũc idem in paganо qd̃ ĩ
multe cẽt tenendũ 3o queritur q̃s
ſpẽs ſubſtitutionũ cõprehendẽ habeat

her cōpendiosa substitutio si fiat a mlite
ul' paytano dic q si fiat a mlite tuē attē
ta psona eig au fit et forma substituē
di aliqñ cōphendit vulgarem tm Aliqñ
pupillarem tm Aliqñ sil' vtrūqz et idz
dico m paytano m quo aliqñ gphendit ꝛ
fideigissariaz ut drā l. centurio queo igit'
qñ cōphendat vulgarez ul pupillarem
aut fideigissariā Cuiꝯ ꝯtrria sucendū ē
q aliqñ her substitutio gpēdiosa fit p
vba meir directa Aliqñ p vba meir ob
liqua Aliqñ p vba cōia vba autez dirā
appellantur illa que ita directo referū
tur ad psonā substituti q m acquisitio
ne hereditatis ipius fim ꝛ mīsterium
nō alitꝯ p' requiritur vbi ꝯtrria si
testōr dixit Gayū filiū meuz herdem
mstituo et qñcūqz ipe filiꝯ meꝯ deceſſit
talis sit sibi heres ut nō. ylo. m vbo di
rectas m. l. cāqz C. de fideiꝯ. et m. l. ome
vbiī C. co. de le et m. l. pribus & Impu
et alys substi per hoc eiz q dicit sit
hēs acrit ut substituty a se ipō capiat
sme altiꝯ mīstio et idem si dixerit ta
lem mstituo Verba at' obliqua ap
pellantur illa p que testōr m acqui
sitione fienda p substitutū exigit al
teriꝯ mīstiuz ut si testōr dixit qñcūqz
filius meꝯ deceſſit restituat hereditā
tem gayo nā isto casu et sequentibus
nō pōt gayus a se ipō mtrair et ap
prehendere hereditatez msi p'cedente
et mterueniente fideō heredis mstitiē
tis ut. l. coheredi ff. com filie ff. de vul
et pu. et m. l. ex fideō ff. fi. et. l. tenusa
re ff titiꝯ et. l. restituta ff. ad treb.
Idem si dixerit reddat hereditatē gayo
ut l. cum quidam ff. de le. ij°. et. l. v
bum reddendi ff. de v. sigf. vbū gf°. ris
tituat et fiat sunt obliqua ut patz
ex p̄dīs Directa vba aut' cōia sunt illa q se
pnt hīe ad vtrūqz significatū viz q he
res ampiat a se ipō ul' ab alio et sic pnt
cē directa et obliqua de quibus ponūt'
exemplaria p glo. m dicta l. pribus Et
pmo m vbo substituo ut puta si testōr
dixerit qñcunqz heres meꝯ deceſſerit se
cundum substituo hoc eiz vbū substi
tuo aptum ē referri tam ad directaz q'
ad obliq' substitutionē ppt' ipius verbi
gnālitatem nā vnusquisqz dicit substitu
ty qui m loñ altiꝯ subrogatur ar. l.
titiꝯ aī. l. sc ff. de here mstit. et. l. 1. ff.
m p°. et ff. ꝯ 2°. C. de trādu. tol. Sunt
etiam alia exempla de vbis cōibus et
alia de quibꝯ dubitatur An sint directa
ul' obliqua ul' cōia de quibꝯ oībus j. de
tractabitur Nec mireris de hac iuesti
gatione quia miter directam substitu
tionem et obliq' ē multiplex dirā et
mayrē illa quia de directa nulla dubi
quarta ff de fideiꝯ. sic ut j. patebit
Hijs sic p̄missis rediens ad ꝓpositum
concludo tres casus pñ. exāiandos aliqñ
fit substitutio gpendiosa p vba meir
directa aliqñ p vba meir obliqua aliqñ
fit p vba gia Cuius pmū articulū Cum
fit p vba meir directa quereitur p°. qs
spes substitutionū comprehendat m
se her talis substitutio cōpendiosa ubi
distmguitur Aut her substitutio fit a
mlite Aut a paytano pmo casu oi ꝯpe
ē directa ut dicta l. centurio et sic cō
prehendit vulgarē pupillarē et aliam
qñcūqz directaz p̄o toto tpre / 2°. casu
subdistmguitur aut fit pubi et mē
resolutur m fideiꝯ. et ff. m illaz opat
toto tpre qua paytanꝯ ult' pupillarē
substitutionē nō pt' dirā substituere
l. scevola ff. ad trebell. facit qd nō. m. l.
vbis Cumubꝯ et. l. m pupillari ff. de
vul. et pupil. Aut fit pupillo et tuē
ff. m rōem opy. ylo. et dc. j. tpis pupil
laris etatē funditur vice pupillari sb
stitutionis et tamqz de pupillari dis
ponitur postea aut finitur ut dicta
l. vbis et dicta l. m pupillari quaz
opy. sequitur ylo. m dirā. l. centurio et
l. pribꝯ et msti. de pupi. substi. m ylo.
magna Et idem azo. m suma co ti°. et
m C. raynutius ext' de testa. et Jo. an
m C. i. de testa li°. vl°. Alij autez sut
qui dicunt q j. tpis pubtatē valet ut
pupillaris postea aut trahitur ad fi
deiꝯ. quā opy. secutꝯ ē Jo. an. in no
uella sua mutato posito in dō C. i. t
alij quidam idem sentiunt et moūct
p̄cipue exgiecturata mente testōris q
cōprehendendo omē tempꝯ vt volus
se. hanc substitutionē operari om tpe
p ut melius posset ad quā mentem v
ba sunt magtum pnt trahenda ut ī. l.
m. m fi. C. de li. pte. et m. l. m gdinoi
bus ff. de tondi. et demon. etiā m ppiam
de ipa vba ut l. si alij et ibi nō. ff. de
usufruc. le. et. l. ī mfulam ff. de pss.
v. Hz tum pdicta queritur An pupil
lare contenta m hac substitutione cō
pendiosa sit tacita ul' exp̄ssa et glo.
magna m dirā. l. centurio et m dicta
l. pribus tri Cudic ff. bar. q ꝯtus
ad formā vboz ē tacita si que ad uti
ceſſectum ē exprssa qd patet qua
mirum excludit ut m C. i. de testa. lio
vl°. et nō p bar. m l. centurio m g°.
op. Qd autē dices pone q m hac sb
stitutione fiā p vba directa testōr ad
dixit vba sme liberis vz qñcūqz deceſ
serit filiꝯ meꝯ sme libis semp̄ro mg
sit heres An idem erit censendū qd

m pr̃io tr̃aũ dr̃m ẽ Adũte ꝙ sicut ĩ p̃
tedenti sunt opp̃. ꝙtrarie ita et ĩ ista
et quidem ꝑglo. m dicta l. p̃nbꝫ dicit ꝙ
qm̃ tpe substitutio ẽ fideig.a ꝙt illa v̄ba
sme libeis et idem sequit̃ ꝑglo. m dicto
c. raynũtiꝫ dor. tñ coĩter tenent ꝙ ĩ
p̃tedenti qõe vz. ꝙ j. tẽpꝫ pub̃tatis va
leat ut pupillaris postea trahatur ad
fideiussoz p tex. m l. centurio Quidaz
aut dicunt ꝙ opi. ꝑglo ẽ verior qz ꝙt
illa v̄ba sme libis substitutio vr̄ relata
ad id tempꝫ p̃cipalit̃ quo liberos ha
bere possit ar. m. l. i. m fin̄. ff. de suis
et le. sic qua debet ista substitutio ꝙ
om̃ tpir cẽ vniforms et eodem iure
tenseri ar. m. l. cum qui edes ff. de v
sucta. Quã opp. v̄ probatur eo maxie
qua ille fimo m̃ defunctis qñãꝫ equi
parantur vli ut l. si pluꝛ̃bꝫ ff. de leg.o
vñ debet p se tñ opari ꝙtum ad illis
v̄bis adiunctis sme liberis Patet ꝙ.
ex p̃missis ꝙ illa v̄ba sme libis fuerũt
substitutionez fideiussariam post pub
tatem fim̃ opp. roem ul oĩ tpe fim̃o
pp. ꝑglo. Et her fuerunt ad q̃onez quã
habiu de facto Testoꝛ̃ hñs filium pu
pillum sic dixit si filig meg decesserit
in pupillari etate sme libeis ꝙtum
sibi substituo q̃ritur An hr̃ substituo
sit pupillariꝫ ul fideig.a tm̃ ul simil
vtr̃ꝫ dubium ortur ex eo quia ista v̄
ba sme libis detinationez hnt ab istis
v̄bis in pupillari etate sicꝫ vr̃ ꝙ sit
pupillariꝫ ner in hac substitutione ẽ
apposita aliqua alternatiua ul exempla
tiua que habeat denotare hanc sub
stitutionẽ deberi in tempꝫ pꝫ pubta
tem extendi ỹmo magis oppoĩtuz
quia testoꝛ̃ tempꝫ limitaut et de
signauit dñ dixit in pupillari etate
et p hoc substitutionem ipam ad
hoc tempus restrinxerit ar. ĩ. l.
si ita quis de vul. et pu. In ꝙtrariũ
ẽ veritas quia her talis substituto
ẽ pupillaris j. tpis pupillari etatiꝫ
et postea ẽ fideig.a ner videtur re
stricta ad tempꝫ pupillaris etatiꝫ tm̃
ꝑ vltã protensa et ꝙt hoc illa v̄ba
sme libeis que nã. sibi significatiꝫ ĩ
portant ut ad tempꝫ potentie he
redi habendi liberos substituto re
feratur qd ẽ post pupillarẽ etatem
et illa v̄bã in pupillari etate magis
cõ. demonstrationis psone q̃ limi
tationis tpis videntur apposita et
hoc etiam̃ intrp̃tari benignius ẽ
attenta mente defuncti qui bene
siebat ipm̃ in pupillari etate filios
heredare nõ posse aliqn v̄ba illa
sme liberis frustratione cẽt plata
et nichil operarentur ꝙtra l. si qñ. de le
go. vt ꝙd aliquid opntur dicendũ ẽ hanc
substitutionem vltr̃ pupillarẽ etatẽ ex
tendi. Jdem ẽ fortius tenendũ si testoꝛ̃
dixit si filig meg impubes decesserit sme
libis et ita clare detiat Bar. in dcã l. te
tutio et io. an. in c. raynũtiꝫ de testa.
Deinde q̃ritur Patre testoꝛ̃ hñs filiaz
ipãz heredem instituit et si sme libeis
decederet q̃ñcũq eidem ꝙpium substi
tuit mortuo testoꝛ̃e her filia nupsit
et dotem de bonis pr̃is eig marito de
dit pro apposito ꝙ ipe lucret̃ dotem si
ipãz sme libeis p̃moriẽ contingerent ĩ
mo. deinde casus contigit ꝙ ipa filia
sme libis et pendente mo decessit ꝙt
qd substituꝫ vult revocare bona pa
terna in dotem data Queritur an sit
audiendus distingue fm̃ Bar. Aut bo
na in dotem tradita sunt usqꝫ ad lim̃ã
et nõ ult̃ et tũ nõ auditur substitutus
volens illa revocare quia in legitim̃ nõ
tenuit substitutio ut l. qñ patronus
et l. qñ novella de in offi. tes. Aut sũt
ult̃ legittimãz et tũ aut dos erat talis
que conuenibat maĩto eig attenta cõ
ditione et patie ꝙsuetudine et tunc
nõ auditur substituꝫ ut l. mulier. ff. ad
ponẽtur ff. ad trebell. quãta auct̃ tres
ꝙ c. co. de le. Aut erat tal que ner fili
e ner marito quemebat et tũc audi
tur substituꝫ de qua cõne vide ꝙ nõt
Bar. in l. lutig titig ꝙ. marito ff. ad tre
bell. et Cy. in l. i. ff. in dubiis c. de rei vi
ac. Insup q̃ritur Pater pr̃ hñs filiaz
cam heredem instituit et sibi hoc mo
substituit si filia mea decesserit añ̃ nup
serit sibi ꝙpriũ substituo quer̃itur q̃l
sit her substituꝰ An cõpendiosa ul fi
deig.a dr̃ ꝙ in pagano ẽ fideigissoria
quia hz extensionem ult̃ pupillaritz
etatem Et p hoc sequitur ꝙ si filia mo
riatur post mortem pr̃is in etate pupil
lari ꝙ substituꝫ potest expupillari
substitutione contenta in ipa fideigisso
ria substitutione ipi filie ducto sucre
ut nõ. j. in 2.a ꝑglo. v. Amplig q̃ritur
Nam her cõditio pot̃ impleri q̃ñcũq
et sufficit simplex desponsatio ner ẽ
nõna ductio in domũ mariti ut nõ. ĩ. l.
her cõditio et l. nu fuerit tũ sp. de cõdi
et demon. Quid dices si testoꝛ̃ frẽt
hanc substitutionẽ p v̄bũ lego et nõ
p v̄bum substituo quia dixit q̃ñcũq
decesserit filius meg sme libis lego vni
uersa bona ꝙpria Dicit ne isto casu sb
stitutio tm̃ ul legatũ ul quid aliud
vr̃ ꝙ sit substitutio? fm̃ Bar. in l. v̄bis
Cumlubꝫ ff. eo et l. filium ff. legata
ultima l. i. in pn̄. ff. de legat. p̃sta An.

aut sit directa uel fideiussaria ꝑ l. Julls
Bar. tenet q̃ oĩm tpre sit fideiussaria ꝑ
l. Julls. ſ. fi. ff. ad trebell. liz ꝑm ſtrictã
et ꝓpriam ſignificationẽ nr̃i v̄bi lego
ſit ſpes diſtincta a v̄bo inſtituo iõ dui
ſos hñt tutores dic latius ut tangit Bar.
in dr̃ã l. centurio. Viſo aut vemo ad
2m articulũ qui ẽ qñ her ſubſtituto ſit
p mere obliqua In quo tñ dic Bircuter
ꝑm oẽs q̃ ẽ fideiussaria pro oĩ tpe taz
imlite q̃ in pagano ner mr. ꝑ talem
ſubſtitutionẽ extinditur a legittiã filij
et trebellianica ut l. coheredi ff. tñ filie
ff. de vul. et pu. fant l. fundi trbatiã
ff. de vſufruc. lecta Inde q̃ritur teſtor
dixit q̃ñtuncq̃ decreſſit filig meg volo
q̃ bona mea diſtribuantur inter paupe
res ꝑ meos fideiussores ſeu executo
res futuros inſtructos q̃ritur an tal
ſubſtituto ſit fideiussaria ꝑ tpa pupil
laris etatis Et vi. q̃ oĩ tpe ſit fideiuſ
ſaria ar. l. fundi. trbatiã pro q̃ fant
glo. in dr̃ã l. pñbus In cõtrariũ determ
inat Bar. in dr̃ã l. centurio dicens q̃
ẽ directa ꝑ tpa pubtat et ſit ratio ꝑm
cum qua in hac diſpoc ſubintelligit
v̄bum accipiant ut ſit ſſus ſi filig me
us decreſſit ſine libis tuis executores
accipiant bona mea et dentur paupe
ribus ut l. alio herede ff. de ali. et cy.
lc. et i. p cum ad qd fant l. dem ꝑ. ſſ.
interdum co. ti. et in auth. de eccle
ti. ſſ. ſi quis autẽ qd quidem v̄bum
accipiant ẽ v̄bum directũ ut ꝓbat
in dr̃ã c. i. de teſta li. vi. et ibi no.
et l. hys v̄bis in pñ ff. de heret. inſti
et pro hoc vñ tex. in c. tuã tibi ext.
de teſta. vbi tales executores nullo
alio herede inſtituto pro heredibus
reputantur Et ſequitur Speciã no
de inſti. edic. ſ. nuc aliqua v̄. Ite poc
Et nota ꝑm Bar. q̃ talis cõpendioſa
in caſu iſto mitem extinditur qua pu
pillaris in ea intelligitur magis ẽ expſſa
ſa q̃ tanta attenta p̃ſumpta voluntate
ipius defuncti que ſuitur ex duiſis tã
lecturis et matre ex hac quia pro
ſalute aie ſue inſtituit pauperes xpi
et per hoc ipm deũ qui ſalus ẽ omz
iõq̃ pferri debet ſalg aie ꝓprie q̃ amor
filioz ut l. deo nob c. de epiſc. et clc. Juxta
illud evangelij miſi dñm quia prem
et mitz tñ Voltra q̃ritur quid ſi
teſtor nullos noiauit executores Sed
ſimpr dixit ſi filig meg q̃ñcunq̃ decreſ
ſerit ſine liberis volo q̃ bona mea de
tur pauperibus An hoc casu talis ſb
ſtituto erit fideiussaria Et videtur
q̃ ſit directa eo mo quo ꝓxime dictuz
ẽ quia hoc casu epus loci ẽ ordinarius

executor ut l. nulli et l. ſi quis ad de
nũciand. c. de epi. et clc. glo. loñ habe
bit heredis In contrariũ determinat
Bar. in dr̃ã l. centurio dicens q̃ oĩ tpe
ẽ fideiussaria quia her v̄ba dentur
bona mea pauperibus ſunt v̄ba mere
obliqua glo. tñ. ut dicta l. coheredi ff.
cũ filie. ff. co. Et idem ecõ ſi teſtor de
reliquiſſet volo q̃ bona mea vendantur
et p̃tium detur pauperibus quos ele
gerint mei executores ꝑm cum
Poſtea quericur ſi effectg An ſub
ſtitutio ſit directa uel fideiussaria
Rñdeo multiplex nã in directa nulla
detrahitur quarta quia inſtituto capit a ſe ipo ꝑz in fideiꝰa
detrahitur q̃rta ut inſti. de fideiuſ. hñ
ff ꝑz qua et l. in fideiussaria ff. ad
trebell. et in c. Raynutius et r. Ray
naldus extra de teſta. Ita dpt legit
tima debitam Jure nõ. que nõ tribuit
in teſtoe ner ſubſtituto quericur ꝑz
detrahitur de hereditate ut in l. qm
in prioribus et l. oĩ mo. et l. ex tribus
c. de moſſi. te. et dr̃ c. ſi pñ de teſt
li. vi. et nõ. in dr̃ã ff. tñ filie ꝑz in
directa venirt legittiã applicanda
ſubſtituto ſi filius meg decederet in
pupillari etate poſtea nõ ut l. ꝑz ſi
plcs ff. ad ſubſtitutos ff. de vul. et pu
et dicta l. centurio in fi. In fideiꝰa
autem diſtinguitur aliter ut dicã
in glo. ſequen Ita dpt mitz q̃ idi
recta extinditur a legittiã ꝑz no in
fideiussaria de quo in dr̃ã l. pñbus
Quinc aut videnda de 2o articulo qñ
ſit her ſubſtituto p v̄bum roe ut ẽ
v̄bum ſubſtituo Et quero ſi teſtor
hñs filium ipuberem dixit qñ tñ
q̃ decreſſit talem ſubſtituo an cett
omĩ tpre dr̃ã an fideiussaria ſup
quo vide ſunt opi. tñ ꝑz in rem et
veriorem opi. ſit concludẽ Aliqñ
her ſubſtituto ſit tñ quadam tpis
diſtinctioc v̄bi gratia ſi filig meus
decreſſit i. pupillarem etatem uel
poſtea qñcunq̃ infantiam ſubſtituo Et
in hoc concordant oĩs q̃ i. tempg
pupillaris etatis ualet iure directo
ut pupillari poſtea vo trahit ad
fideiussariã ut nõ. p glo. Cy. et alios ſcribentes in dr̃ã l. pñbus Ali
qñ fit ſubſtituto ſimpliciter cui ſit
distributiuo q̃tũcunq̃ v̄bi gratia quan
docunq̃ filig meus decreſſit infantiã ſub
ſtituo et in hoc casu repio quatuor
opi. p̃ma fuit q̃ oĩ tpe ſit fideiussaria q̃
tenet glo. in dicta l. centurio Et 2o. in ſũma c. de ipu.
et alii ſub et glo. in c. Raynutius q̃

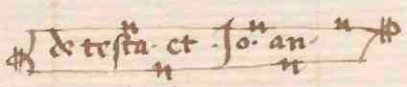

de testa et Jo. an m glo m c. si pat hanc opp. sequit dy. marsilli. Ray. et qi tot oms 2a fiut opp. altiꝫ glo posite mstr de pu. substi m glo. magꝫ que tenz p nrm pupillar etatis va let unusdictio postea aut obliꝫ. et tr hitur ad fideigiaz quā ꝓpōito mutato sequitur Jo. an. m nouella 3a opp Ja. de arr. et Cy. m drū l. pūlx distiꝫ uendū Aut substitutio ē frā tum tō añdicto ul ꝺ simli distributuo m tpre et tr loci habet glo. mstr de pu. et seqt. Aut ē frā simpl et tr ꝓtredit opp. glo. et seqtur 2a ē opp Bar. m drū l. centurio distinguent sit Aut ex aliquibus rōiecturis uel pūptionibus rōstare pot de mēte tes tamentoris p voluerit eam valere Jure directo mstra tpra pupillaris etatis et tr vez dicit glo. mstr de pu pil Aut ex hys nō constat et tunc aut mater ē m medio et fit mtrp tatio pr mr ut sit ōl tpe fideigia ut dicta l. pūbus ar. m l. qui duos ff. de rebus du. Aut mr nō ē i medio et tūc aut filius moritur in pupilla ri etate et iudicabitur dicta ꝓ eo tpe Aut moritr postea et tr videbit fideicommissaria et sit ratio ꝑm eum qꝫ ista vbū pot se hre ad plura tpra de bet iudicari ꝓlatum ee ꝑm futuros eventus l. nr. i fi. ff. de adi le. et l. her rendito ff. de rondi. et demon. vnde sequitur p si contingeret rpm filium decedere m pupillari etate iu dicabitur ꝓlatum ni hunc casū pu pillaris substitutionis 4i nō decessit postea videtur ꝓlatum m casu fideicommissarie substitutionis qua lex semp ē cta ut l. ventre et l. cū quidam ff de atqu. hr. iō fiunt pūa tale ee. ab ultio substitutū qualem sequens e ventu demonstrat tūc iudicando nō ē recedeñ. ab opp. coī de quo p bar. m l. centurio hic dubitatur vz qn mr dicatur ee i medio an sufficit fuisse tpre mortis testōris licz non sit tpe quo credit dies substitutionis ut probatur m l. pūbus m fi. mūta glo. sua magr. m pn. et sit rō. quia cū favor mris sit resolutionis et al ternationis substitutionis si ipa defi cta sit eo tpre cessare habet ipe fa uor et p gnūs remanet substitutio in sua ꝓpria nā et de hoc ē tex. m l. fi. m fi. C. de mstr. et substi. de vno q ritur dicere testator sic dixit si filius meus impubes decessit sine libeis gayum substituo vtr eo decedente post pupillarem etatem sine libis fiat locus substitutioni vr ꝙ nō quia nō decedit ipubes p hoc eiz ꝙ testōr dixit Impubes videtur limitasse sb stitutionem ad tempꝰ pupillaris eta tis ar. m. l. si ita quis ff. de vul et pu Jmmo dicit distinguen an illud vbuz ipubes additatur vbo dispositivo An vbo executivo primo tamen fit locꝫ substi tuto quia vbum illud vr potiꝫ appo situm rā demonstrationis qm limitati oni 2o tamen repellitur substituty ar. ad hanc distinctionē m. l. ꝫ. ff. de an et ar. le et l. m delictis ff. si cert neus ff de noxa et m. l. si titiꝫ ff. de testa. m li. Sz Jo. an. m drō c. si pr tenet sim pliciter ꝙ locus sit substituto ꝓpter illa vba sine libis que respituit tēpꝰ quo ꝓtraxit liberos poterit et illud vbum impubes videtur ꝑ rā de mō strationis appositum Amplius qrit cur testōr hys quatuor filios eisdē substituit hoc mō si filꝫ mei decesse rint in pupillari etate ul postea qm tūc ꝙ tayum substituo vulgariter pu pillariter et p fideiꝭm demde vnus ex eis decessit sine liberis ul hereditā tem repudiaut Quereitur in eius suc cessione quis ꝑferatur An coheredes an gnyus substituty et videtur ꝙ gayꝰ ꝑferatur nā regulā iuris ē ꝙ substi tuty ꝑfertur giuetto tam in legato ꝙm in hereditate ut habetur in. l. i. ff. i ꝑ. et ff. smāt aliquid c. de caduc toll. et auth. hoc amplius C. de fideiꝰ et ille ꝑmo plis si filꝫ mei decesse rint resolvitur in singularitatis ut l. fla demonstratio. ff. fi. ff. de rondi. et demon. et l. qnus de inpu. et alys substi. Jn cōtrarium facit l. plti. C de inpu. et alys substi. pro quoꝝ cōtro dia distinguē ꝑm bar. m. l. heredes mea ff. cum ita de vul. et pu. Aut sb stitutio ē frā plurūbꝰ seperatiz aut cō iunctiz ꝓmo casu locꝫ e substitutionī i pa tamen stungꝫ substituti cū euenerit rondito substitutioms ut. l. plti. ff. de inus. tr. et l. pr filium ff. si. ꝑm vnā lecti. ff. ad. l. fal. 2o casu cum sit plurībus cōiunctiz tūc subdistinguē Aut fit substitutio simpr sine adiec tione nois rollūnu Aut cū ea adiec tione primo casu subdistinguitur // Aut fiut substitutio vulgaris Aut pu pillaris aut fideigissaria si fiut vul garis qua dixit testōr si filꝫ mei uel tales p me mstituti heredes nō erunt talis sit heres ul talem sub stituo et tūc requiritur nullum ee heredem ut sit locꝫ substituto ꝓbat. m dcū. l. qnus et p glo. m. l. i hor ar. lo

ff. de heīe mſti. et dicta l. fla. ſſ. fi. Si
aut fuit pupillar ſubſtitutio tr dic
idem per oīa p ut ī dicetur m fideig.a
m qua ſic ē dicend qd regulariter mort
ul irrepudiatione ſuggnūq heredis ex
tat g.o fideic ſubſtitutioms ſicq loq
ſit ſubſtitutio m p.a ullig qui detreſſerit
ul irrepudiauit ut l. lucius. ſſ. ttavo. ff.
ad tre. facit l. fi. ſſ. filium ff. de le. ij.o
que regla fallit qn p̄ſūpcio ē teſtoīq
aliud voluiſſe qd p̄ſumitur qn mt ipos
heredes volut ſaluū ee et locū hīe
us attreſtendi ar. m. l. ul. ſingulis.
ff. de vul. et pu. ul. nā. iri. hoc mdu
nt vt patet m vſu et habitatione
ut. l. rodicillis. ff. de vſuf. legā. Itē fal
lit ſi ſup ē aliq p.a q ex p.a voluntate
p̄ſūpta defuncti excluderet fideig.m ſb
ſtitutum ut puta aliquis de libis ut. l.
ſi is qui te. ſſ. ſi p̄. de ir. du. et. l. nam
auitiſſm. ē de fideig. et. l. ggāliter de
mſti. et ſubſti. Q.o tāū pncipali ſ. nī
ſubſtitu.o ē frā cū adiectione nois rol
lectiuū ut ſi teſtor dixit ſi oēs hēdes
mei ul ſi vteq ul ambo detreſſerint tūc
et tuī aut attendis ꝺ pria ſignificatio
nez vocabuli et repellitur ſubſtituto
ut dño. l. heredes mei ſſ. nī ita m pn.
Aut mt̄p̄tatione que ex defuncti vo
luntate tolligi pot et tr adūte Aut
ſup ē aliquis de libis uel forte ipe met
ſubſtituto ē de libis et tunc admittit
ſubſtituto ut dño ſſ. cum ita Quod ſi
fuerit frā ſubſtitutio rōpendiosa pli
bus inſtitutis que contineat vulgare
pupillarem et fideigiōi ut bar. noī. i
l. centurio et ſ. dixi An ut ſubſtitu
to loq fiat erit adhibenda dicta diſtīc
tio ſi fuerint plēs heredes ut p̄dic. m
ſtituti Ad qd knōdet idez bar. q ſiquid
extiterit rondito vulgaris Judicabit
ut de vulgari et diſtīguitur pro ut i
ea ſupeiq dcm ē et eodem mo ſi tōtm
fecerit qdito pupillaris aut fideig.ria
Hic ocurrit querendum de rōne diu
ſitatis queritur m vulgari exigitur
ipletiū qditioms m p.a oīm mſti
tutor hoc ē nullum ee heredem ut fi
at locus ſubſtituto In alijs aut ſub
ſtitutiombq diſtīguitur pro ut ſ. ſen
eo ſ.m cum qua m aditā hereditatez
ſubſtitutioe vulgari que locum habet
ante aditam hereditatem ut l. poſt a
ditam. C. de impu. et alijs ſub fit locus
iuri attreſ. m pſonā rohēdis et ob hoc
qī vnus rōpius et ſil. cōiunctī p̄ferūt
et iō oīz cōſurſq moptmenda heir
ditate requiritur ut ſubſtituto loq
fiat ut dño ſſ. is ita ibi Cum ita vaīe
ſint tr. C. de ca. toll. et talis vī mens
fuiſſe defuncti q.o tr. Sz ſubſtitutio pu
pillaris et fideig.a locum hīt ſolū poſt
aditam hereditatem et ſic poſt ius q
ſitum ipīs mſtitutis quo tāu ceſſat ius
attreſtendi ut l. ſi ex pluūbq ff. de ſuis
et le. et l. 1. m fi. ff. de vſufr. attreſ
et p gnōs deſmūt mſtituī ee vnū rō
pus et tamq de ſingul. iudicatur Me
rito g.o m pſona ſmgulor locus ē ſub
ſtitutiom ex p̄ſūpta voluntate defūcti
alio nō apparente Smāt ul ſ.m volū
tatem teſtoīs ul aliter conſtaret q
poſt admonē hereditatis locus fuerit
Jure attreſtendi tunc ſ.m eū requir
retu conditionem extare m pſonaz
ouīz bonoz heredum ut locus fiat
ipī ſubſtituto ut l. rodicillis in pn. ff
de vſuf. le Quero de vno ex tre teſtoī
tribus heredibus ul pluribq mſtitut
ſic dixit ſi p̄dicti heredes mei ſme ſi
lijs decreſſerint volo q bona diſtribu
antur inter pauperes xp̄i rontingit
q vnus ex heredibus decreſſit ſine
libis Queritur an pauperes xp̄i ad
ipius portionē admittantur ubi an
oīa pro deciſione qōms adūten An
ipe heres decreſſit ante aditam here
ditatem et tuī roheredes debent ip
ſius portione pauperibq añferri p
ea que ſ. dixi cura ſbſtit vulgaris
Aut decreſſit poſt aditam hereditate
et tuī roheredes debent m ipius por
tione iſti heredes erant de liberis teſ
tamentoī et tr roheredes p̄ferunt
pauperibq qī intentio teſtoīs fuerit
inter eos ggiuare voluiſſe iuxta Ius
ſuccreſſioms et m vnū tamq tm voluiſſe
pauperes admitti ſ. ſi oms ſine filijs
decederent ar. m. l. vī ſingul. nī ibi nō
ff. de vul. et pu. et dño. l. ſi is qui ex ſ.
ſi p̄. et. l. nī auitiſſm. de fideig. et. l. ge
neraliter de mſti. et ſub Aut erant he
redes pentus exnei et tuī aut ī ſub
ſtitutione fiunt appoſitū ſignū vle vla
tum ad oīa bona totiq hereditatis vī
gratia volo q oīa bona mea dentur pau
peribus ul fiunt appoīta rōpulatiua i
ter pſonas heredum vlata ad tāuz fu
turz vbi gra ſi titig et gaius ar ſem
p mus heredes mei tr vel ſi ſignū vle
fiunt appoītum detimiās et reſpiues
ipm nomen heredis vbi gra ſi oēs he
redes mei decreſſerīt tr Quibq tūbq
requiritur tenturſq oīz vz oēs mſti
tutos decedere ſine liberis ut pauperes
admittuntur aliter nō ut p̄batur. m
l. tria ſcya. ff. de le. ij.o Et ex hijs q
nō. bar. m l. nō pot. et. l. ul. ſmglis
ff. de vul. et pu. et hoc opatur rōiec
tura voluntatis defuncti que ſuīt ex

ꝑdict. Aut substitutio fiat simplex sine
aliquo signo et tuc ubi nō pt ꝙ coniec
turas constare de mente testoris mdubi
o substituto ꝑfertur coheredibus et ꝙ
gns isti pauperes m ꝑte ꝑmortui prc
ferentur vbo substitutionis alis cohe
redibus ut ꝓbatur m l. heredes mei ff.
num ita ff. ad trebell. Alaz regulariter vbi
de mente gtris testoris nō appet substitu
to ꝑfertur cōiuncto ut nō. m. l. ꝙ ff. si du
o. & bo. po. ꝑm ta. et. l. i ff. i ꝑmo. et ff.
smāt C. de ta. tol. et m aucte hoc amplius
C. de fideic. vbi autem p aliqua sig
ul. mditia seu coniecturas ꝑferretur
substituto ut ē tex. ꝑm dc. m. l. quidaz
testō ff. de vul. et pu. et ibi p bar. Ideo
sum qritur ptre q testōr. filium soluz
sibi heredem instituit de mde sic substi
tuit si filius meus decesserit sine filijs uel
cor filij sine filijs ctayū substituo. Que
ritur an her substitutus teneat i filijs
filioz vel q non qz eis ml reliquit test
tōr. Ergo grauare eos nō poterit ut
l. ab eo C. de fideic. fant. l. iuncta et qd ibi
nō. ff. de hē. inst. et. l. si sic ff. i. ff. de
fideic. Tu uō ꝑm dc. sic distingue aut
fideicō relinquitur ab ipō p̄mo filio et
sic substituto assumit ꝓportiō m co
luz sub duplici cōditione et euentu con
ꝓiatur et tūc ualet substitutio i ꝑa. oūz
ut m hac cōne qua ille grauatur pnā
palit. qui oneratur ꝙtus gditio euen
at m ꝑsona nepotum ul filioz heredū
ut l. coheredi ff. cū filie de vul. et pu.
et de gdi. et demon. l. legato sub conditio
ne. Aut fideicō noiatiz et detiate relm
quitur ab ipis nepotibus et sic substi
tutio et grauamen ꝓportiōz habet
ꝑ eis et tūc nō ualet ꝑ dictam l. si sic
luz habeat obstare quedam regla q se
habet ꝙ testōr grauando nō legare
ut habetur m. l. demq ff. interdum ff.
de petul. et nō. m. l. alio ff. de ali. et
cy. lega. et. l. si ita stipc. m pn̄. de opi
lib. Amplius queritur An her cōpendio
sa substitutio fiāt ꝑ vbum cōe cōtine
at vulgarem substitutionez Circa qd
sic distingue Aut cōpendiosa cōtinet
pupillarem ut m caūbq supiq exꝑssis
et tūc m gnāz continet vulgarem ut
l. iam hoc uiū m pn̄. & vul. et pu. Aut
continet pupillarem ut quia fiāt ē ma
ioris ul extranco et tūc aut her cōpen
diosa fiāt ē ꝑ vbum meis obliquū et
tunc continet vulgarem ꝑ. nō adita
hereditate m totum euanescit dicta
substitutio obliqua ut. l. ille a quo ff. si
de testō m fi. ad trebell. Aut ē fiāt per
vbum cōe ut supponatur m qone ut
ē vbum substituo et tūc dic ꝑm cōez
opi. q cōtinet vulgarem ut nō. i dcā
l. ꝑtibus et bar. m dcā l. tenturo et
hoc ꝑportat significatio vboz et mēs
testoris que ē ut siue decedat institu
tus m vita ipius testoris siue post mor
tem siue añ testm. siue post q m oem
euentum substituto habeat hereditatē
ꝙt illud vbū quūq; qd siu nā ꝑportat
omē tempo et pro hoc facit m ar. l.
m. m fi. ff. de adi. lega. et. l. her gditio
ff. si condi. ff. de condi. et demon. Que
ritur ultiō pone q her cōpendiosa sb
stituto fiat m re certa ꝑ vbum gē vbi
nā Quicuiq; filio meo decesserit ctayum
substituo in tali domo Queritur an tal
substituto m re certa nullo alio dato
fideic. coheredē admittatur ad solidam
hereditatem i euentum gditionis dict.
q sic ar. m. l. quot. C. de heic. inst. bar.
et ray. diant cont. nā vbum gē adiec
tum ire ꝑticulari nūq; trahitur ad insti
tutionem ꝑ importat simplē legatum
et sic hoc vbum substituo hoc casu su
mitur ꝓprie l. cogi. ff. ꝓhibiter ff. ad tre
bell. facit m aucte ut cū de ap. co. ff. a
liud q; ea vo. certū et ex hoc ꝑm eos
inferetur decisio ad hanc qōnez Circa q
testōr instituit filiam m re certa ul ꝙ
titate et subuiriit q si decederet sine
filijs quācūq; q dcā res pueniat i tale
An her substitutio cōtineat pupillarē
substitutionem et detineant q nō et
idem. m fili q habetur loco simplicis
legatarij ut dixi ꝑ multum ob dicta
l. quot. et. l. i. ff. si ex fundo ff. de hered.
inst. Sic. n. ꝑm eos sequeretur q hō
legatum debeatur huic substituto ab
heredibus dicte filie siue sint heredes
ex testō siue ab intestato. Quid igit
dicens si tal substitutio sit ꝑ vbū cōe i
certa quota hereditatis ut si testōr
dixit illū substituo in 3a ꝑte heredi
tatis An hoc casu ei sit vera substitutio
An legatum dar. ū. s. sic distinguit.
Aut quis hereditatem diuisit ꝑ quo
tas vbi gratia si filius meus decesserit
substituo eidem ctayū in certa sempiū
in quarta & sic de alijs et tūc erit ꝓpria
substituto et talis ꝓticularis substitu.
ꝙsequetur illos effectq; quos sequerē
tur alis ar. m. l. i ff. diuq; ff. de heic. inst.
Aut nullaz ꝑtium distributionē fecit
ꝑ vnum solum in certa quota substi
tuit et de reliquibus ꝓtibq; nichil dixit
et tūc her ꝓticularis substitutio non
trahitur ad institutionē ꝑ ad legatuz
ut. l. nim aut ff. de le. ꝙ. sicq; ab he
redibus ipius filij petetur tale lega
tum absq; ulla detractione quarte et
apud eos remanebunt reliquę ꝑtes.

hereditat. Ex quibus pz dnā mter
stitutionem ptcularem et substitutioez
ptcularem quote Et qñ pdicta pcedut
qñ substituto frā ē p vbum mē directū
uel p vbum meum obliquū ul' p vbuz
meum gē Jō sup ē qrēn Quid nuc si
vtrūq; vbum tam directū q; roē appo
natur in substitutione ut si testōr dix
erit si filio meo decesserit qnāq; sine li
beris talis sit heres et talem substi
tuo et volo q; mea hereditas puemat
in talem et filia An talis substitutio
udicabit directa ul' fideig'a dicit bar
distinguen Aut ista vba sunt sepatz
relata ad vnūsas psonas substitutas
et tē quodlibet vbum p se opatur suū
effectum ꝑm qualitatem psone mstu
tue cui fit substitutio Aut ista vba
sunt sil' relata ad vnā psonā tm substi
tutam ut in qōe suppomtur et tūc
ē in electione substituti capc ul' ex di
recta ul' ex fideig'a substitutione ar' l
testō de ma. tē? et l. recusare ff. ti
tig ff. ad trebell. Et idem p oīma est
tenendū ꝑm cū si testōr dixit volo
hanc substitutionez valere vulgariter
pupillariter et p fideig'm ut si dixit
gayū substituo vulgariter pupilla
riter et p fideig'm ut sit semp i elec
tione substituti capere ex qua substi
tutione voluerit vel dic de hoc ut
nō. Cy. in dnā. l. p'nbg ff. recusat v. qd
si testōr Idem ē etiam ꝑm bar. si
testator dixerit si decesserit sine libe
ris gayum instituo et substituo ul'
si dixerit volo bona mea puenire
ad gayū nisi institutois et substi
tutioms ar. in l. penlt. ff. de ven.
mspi. et dnā. l. recusare. ff. titig Am
plius ē quern de sign'a quoxdam
vboz An sint dicta roīa ul' obliqua
Et primo quernur de vbo puemat ā
sit directa roē ul' obliquum Et quidā
dicunt q; ē obliquū p. l. heredes
mei. ff. nim ita et l. heredibg ff. fi.
ff. ad trebell. Pz Immo. in c. raynū
tius de testa. tenet q; sit directa pro
cuius opy fiant l. heredes mei in pñ
et l. nō. viri c. de fideig. et l. balista
cū. l. se ff. ad trebell. Bar. uero dicit
qd ē roē qua eius signficatio est
roīs ut colligitur ex utrobg pallegat
dem de quernur quid in vbo ptineat
et ꝑm cum idem dicen ē q; sit roē
nū reperiatur in ure hic vtrūq; sig
nificatum videlicz directum ut l. liz
c. de par. Jtē obliquū l. fideig'a. ff. fi
lio ff. de le. m.° et l. i. c. de par. inter
emp. et ven. et l. luting. ff. filiā ff. de
le. m.° Idem dic p oīa ꝑm eum i vbo
habeat qd reperitur aliqn cē dnm
ut. l. stip? ista ff. hic literr ff. de v.
obligi et l. hic de v. sign. Aliqn re
peritur cē obliquū l fideig'a ff. si filio
ff. de le. m. Idem ē in vbo remaneat
et vbo reddat ar. in l. si cū añ temp9
c. de dona añ nup. et l. si duobg c. de
testa. mlti. Idem ē etiam in vbo suc
cedat ut in l. nō tm in pñ. ff. de fi
deig. lib. et l. restituta. ff. si cū l. sc ff.
ad trebell Et iudetur talis in dōo c.
Raynūtius qd vbum reperitur ali
qn. ut l. i. et ij. c. eo. de sutes. et l.
q; q; et l. si in psonā c. de fideig. Idz
dicen ē in vbo reūtatur q; aliqn re
peritur in signficatu obliquo ut
l. ij. c. de pac. inter emp. et ven. ali
qn in dubio ut nō. p glo. in l. i. ff. de
dona. in fi. glo. ad qd facit l. lutius
ff. tres heredes ad trebell. Idem sin
in vbo devoluatur qd ē gē qz i sig
nificatu reperitur obliquo ut no i
l. ij. de alie. et Cy. lecta. et etiā tēpit
i dubio ut l. emancipati de le. hē. et l
si insanti c. de iure de li. Quid aut
de vbo attestat an ē directū ul' ob
liquū vide q; sit obliquū ar. in l. rōdi
ill. ff. de vsuf. lecta. Incōtrariū de
mōat bar. q; sit dubium p tex. in l. i.
c. qñ nō pē. par. et in l. i. ff. hys
ita c. de ca. toll. Jō q; hoc vbum
aptum ē g; prehendere pupillarz
substitutionem ut. l. quū prī in pñ
ff. de ar. hē. Ner ob dicta. l. rodill
q; loquitur qñ hoc vbum fuit g; la
tum in rodill iō ad solū fideig.m
et sic in dāz obliquū porrigitur. l.
streuola ff. ad tre. Jtē quid de vbo
moriatur quia ut practicat' ultra
montes dixit si filio meo decesserit
sine filijs moriatur gayo an est
directū ul' obliquū dic q; ē dubium
et p gñs substitutio ē directa p
dictum c. si pr̄. de testa. li° vi° Jtē
quernur qñ et qualiter her substi
tutio finatur ad qd rnderi pot q;
aut fit a mlite et tūc finitur de fra
rōdītione in ea appōita Aut fit a pa
gano et tunc nī eo tāu nō sit g; pia
spēs substitutiois p se ꝑ quedam ad
iectio ad aliam dicend ē cū finiri
hijs modis quibus finiri solet illa
que includitur in ea siue sit pupil
laris inclusa siue vulgaris siue sil'
vtraq; Aut alia ut s'. dictum est

AC perfidei com
missum & her qdem sub
stitutio ē meum
obliqua et in rōi vsu et de ipa tra

ditur m l· pūbus et m l· tenturo ſ̄. all᷑
differt a precedenti ut ſ̄. dixi Iusup
differt in alio nā cōpendiosa aliqū cō
tinet vulgarem ß iſta fideiq.ª ſi fiat p
ẋba mere obliqua nō continet vulga
rem niſi ſit expſſa l· reuſare ſ̄. tutg
et l· ille a quo ſ̄. ſi de te.ᵒ m fi· ff· ad te.ᵒ
bell᷑. Cuius ratio ē nā ſi vulgarem cō
tineret fruſtra quisum eēt ſubſtituto
ut inſtituto referretur adire ne fideiq.ᵐ
euaneſceret quia ex vulgari ſubſtituto
adire poſſet Cuius gr̄ū ē diſpoſitus
l· quia potest et l· reuſare ſ̄. i· et
l· cogi· ff· ad tre· p̄mo ſi ſit ſubſtitut᷑
ex pire ſſe vulgariter et p fideiq.ᵐ pt᷑
eligere quā viam voluīt ut dicto ſ̄.
tutg An aut᷑ cōtineat pupillarem ſub
ſtitutionē dic ut in ſe glo· x· Ampliꝰ
q̄ritur fit aut᷑ a pagano her ſubſtitue
p ẋbum nūi hoc nō· quīcūq; filius meꝰ
extiterit ſtayum ſubſtituo fit etiam p
alia ẋba rogo ut grauo heredem ut
ſtayo reſtituat hereditatem eſt· n· hᵒ
forma ẋbox quie ſubſtituis giſſarie
ut habetur m· l· ex ſtō ff· i· et· l· ſi qs
rogatꝰ ad trb᷑ Oro quo ſtiendum
ē p quīq; heres inſtituꝰ grauatur reſ
tituere hereditatem pure alīq̄ ſub
conditione quīq; poſt mortem ipius
heredis quīq; in diem etiam ut nō· i
l· lutg ff· heredem et ſ̄. rogatꝰ et ff·
ſi· et l· ſtiend᷑· ff· ad trb᷑· et l· poſt
mortem c· de fideiq· et inſti· de fideiq·
her· ff· aut᷑ Inter ceteros eſ
fectꝰ huius ſubſtitutionis ille ē nā he
res de reſtituen.ᵈ grauatꝰ detrahit qr̄
tam hereditatis ne hic rep̄iatur ta
ne nomen heredis ut in ff· ſed q· de
fideiq· hē· et l· i· et in et l· nō· iuſtaꝰ
nūi ſe· c· ad tre· cui ſ̄. An autē in vna
ſola re· poſſit heres hanc trebelliam
tam detraheꝛe dicat Ja· but᷑ q̄ ſic i· l·
filiū q̄· c· famhēr· Cy· aut᷑ ibi tenet
contrariū Et idem bar᷑ in l· in q̄ta
ff· ad· l· fal· Ego ff· dicam in forma
libelli pro re legato rei ſingulis Sed
contra hoc inſurgit dubium An filiꝰ
grauatꝰ de reſtituendo poſſit detraheꝛe
duas quartas videlicꝫ debitam Iure
nē· et trebelliamcā ſup quo fuit apᵈ
glo· et doc· diſputatio ut nō· in· l· papi
ff· memīſſe de inoffi· teſt· q̄ hodie ē ſo
pita in c· raynūtg et raynaldus in
quibus diſtinguitur aut filius eſt
grauatꝰ reſtituere pure et tunc de
trahit vnam ſolam quartam Aut
ſub ḍitione ul᷑ in diem et tē detra
hit duas quartas patet glo· ex pre
miſſ· q̄ in legittimā nō pt᷑ filio ſubſti
tui p fideiq.ᵐ ß pupillariter ſic ut

nō· in l· qm̄ in proibg et l· ex tribus C
de inoffi· te· et in c· ſi pr̄· de teſta· li· vi·
patet etiam q̄ ſi her ſubſtituto fideiq.ª
cōmiſſario fuerit pure filio et in teſtō ſit ap
poſita illa clā rōdicillar᷑ ſi nō valet Iu
re teſti valeat Iuri rōdicillorꝫ tñ Et
cōtingat teſtīm infirmi vel ānullari
vitio p̄titionis ul᷑ ex hereditat᷑ a ſolēpnit᷑
q̄ ipe filiꝰ ul᷑ heres et quilibet ab intes
tato defuncto ſuccedens tenetur pure
hereditatem ſubſtituto reſtituere et ob
hoc qua reperitur pure rogatꝰ non
potest niſi vnā quartam detraheꝛe ul᷑ tre
belliamcam uel legittimā pro ut ele
gerit de quo p bar᷑ in d̄rō· ff· meminīſſe
et ego ſ̄. dicam in libello q̄ legato in
glo· valeat et beat Quid aut᷑ q̄ putet᷑
in legittimā ul᷑ trebelliamca plene per
glo· et doc· in· l· in quarta ff· ad· l· fal·
et in· l· qm̄ nouella cui ſy· c· de inoffi· te
et cy· in· l· q̄ſ̄· c· ad l· fal· Ja· de bel·
in aut᷑ de here· et fal ff· ſi uero ſz
quid dices de fructib᷑ p heredem p
rept᷑ ante diem reſtitutionis an illos i
putabit in quarta trebelliamca diſ
tinguo Aut illa p̄cepit heres uidito
et voluntate teſtōris q̄d ē q̄n grauatꝰ
tur reſtituere in die ul᷑ ſub ḍitione
et tē ſibi īputat in quartam ſi tñ quar
tam excederent nō tñ ſuperfluū reſti
tuere l· vxor· ff· ſorori et ibi nō· ff·
de le· mo fallit in filius p̄mi gradus
qui hos fructꝰ nō putant in trebel
liamcā ut nō· in l· iubemg· c· ad trb᷑
et p· glo· in l· i· fideiq· ff· ad tre· Com
putant tñ fructꝰ extantes in tāz dot᷑
p quā diminuta ē hereditas ſuptos
vero nō ſibi cōpenſant ut nō· bar᷑ et
ibi tex· in· l· mulier ff· nūi p̄cipuum
uictū l· tutg rogatꝰ ad trb᷑ Aut eos
cepit interuemēte negligentia fidu
giſſarij nō petentis et tūc illos non
computat in quartam Aut eos pre
pit interuemente mora ipius nec
heredis nō reſtituentis et tē illos ſibi
imputat in quartam et q̄d ſup ē reſti
tuat ut nō· in tex· et glo· in dicta· l· in
fideiq.ᵐ et l· mulier ff· ſi heres et l·
ita tñ ff· hēs ex aſe· ff· ad trb᷑ et nō·
in d̄rā· l· Iubemg Et p̄dicta locū hnt
q̄n heres grauatur ſimpl᷑ reſtituere
hereditatem Cūq; nō grauatur
reſtituere q̄d ſupereſt ex hereditate
tpre mortis ſue et tūc venant in in
ſtitutione illa bona que nō ſunt aliena
ta per heredem ß non fructꝰ eoꝝ dūi
tñ hodie ſuetur p heredem quarta in
tegra ipi fideiſſario ut nō· in· l· tutg
rogatꝰ et l· ḍucta ff· pelti· et ff·
ad trebell· q̄uīta aut᷑ q̄ rogatꝰ· C·

ad trebᵉ lic olim nō rogrbat aliquid di
mittere fidicō. ℣ distinguebatur An
alienatio cēt fraudulenta uel nō ut dtā
l. titio ¶ Ex quibꝫ dꝛditur Ctre ꝙ cōneꝫ
ē mstitutꝫ et eidem frā substitutio &
qua sᵉ dmḋ hic hēs dꝛedit sme lubis
et sit locꝫ substituto qui aduocat heredi
tatem volunt hereḋs huiꝫ dfuncti he
rdis retinere quartam Certe potent
substituto eis īputari fres quos dfunctꝫ
heres ꝓcepit ex hereditate diu vixit et
ꝙ hoc etiam ad aliud sequitur ꝙ substi
tutꝫ istē pot cōpellere sptū hereḋm
ad faciendum īuentarium de bonis ipiꝫ
hereditat qua de eis et de fructibꝫ co
ram tenetur facere rōem dꝛbitam ipi
substituto ut nō m. l. tū tale ff. i. & gdi.
et dmon ¶ ꝙ Cy. m auct. ℌ tū trestōr
C. ad. l. fal. m vid. qoc pot etiam et ip
sum hereḋm cōpellere ad sibi satisdā
dum de hereditate restituenda uenien
te die uel gditione nisi cēt grauatꝫ rsti
tuere frī suo aut filio ut nō. ꝙ glo. &
Cy. m. l. aī arthunedꝛiā C ut īpo. le
et m dtā. l. Jubemꝫ nisi trestōr satisdari
phibuit ut ibi nō. ꝙ. l. ꝙ C. co. tᵒ ¶ Pu
bꝫ traibꝫ a satisdatione exīusatur die
uero et gditione rstois pēdentibus
Interdicta ē regulariter a lege alie
natio rei ꝑaꝛ hereditariaꝛ nisi pro
dte filiaꝛ et de ꝓpt nuptiaꝛ ut m auct
res que C. co. de. le. ¶ Et si frā fuit alie
natio m traibus phīis tunc euenīctꝫ
die et conditione reuocatur ut ibi nō
ꝙ Cy. et nō. m. l. ℌuo ff. i. de le. 1ᵒ. et
l. si fundum ff. de rondi. et dmon. &
m. l. fi. ff. finat C. co. de le. et ꝙ. bar.
m. l. martellꝫ ff. res que ad tre. Sal
uo ꝙ mdictꝫ duobꝫ exceptatis trasibꝫ
m quibus firmat durat alienatio &
eodem mō tenet īrreuocabiliter facta ali
enatio m tam suoꝝ alimentoꝝ ꝙm sa
de ꝛauā. licꝫ glo. teneat gᵉ. ut refert
Cy. m dicta auctē. resꝑ. Jnde qritur
An qd dicitur locum habeat tam īca
constituenda ꝙm ca constituta solu
ta exigenda dic ꝙm Cy. ubi sᵉ. ꝙ si
grauatꝫ ē masculꝫ tūr pot constituere
dotem et tā dtē alienare tā ꝙ se ꝙ. ꝙ
filꝫ suus ut dicta auctē res ꝙ Si uō
sit frā tuē pot sibi ipi tm dotem cō
stituere nō aut filꝫ eius quia nō ē
eius officiū dotare filiam l. fi. C. de. d.
ꝓmiss. ¶ Et habet locum m dote aggna
ta ꝑ aliud exigenda et sic pot sol
uere dotem sine minui qm alia ipsius
grauati bona nō sufficiunt ꝙm dot. &
si filius alienet exē dictas traibus tenꝫ
alienatio usq ad eius legitimā ut ibi
nō. ¶ Et si filia dtam postea moriatur
et sic dissoluatur matrimoniū nō tn
dos restituitur fidicō. ℌ m. de. vbi sᵉ.
licꝫ fructꝫ ꝙ eam ex hereditate ꝓcep
tos cōputare debeat m tam ipius dot
si exstant alias nō ut ꝓdixi An aut
m quarta falcidie que detrahit de
legatis ꝓticulaꝛibꝫ gputentur fructꝫ
traditur ꝙ Cy. m dicta. l. iubemus
℣ pone ꝙ hēs sptꝫ renusat adire
hereditatem an substituto euanes
cit dic ꝙ substituto futuritur et
obuiatur heredi dolo et mediante ui
dice cōpellatur adire et restituere
ut. l. aꝑullin ff. antistia et. l. nā qᵉ
ff. qui amplius et l. rogi. m pri. ad
trebel. ¶ Nēqꝫ ymo pena qīte amis
sionis efficitur heres qui m nutus
gpulsus adiit ut dicō ff. qui cōpulsꝫ
fallit si fuit gpulsꝫ i. temꝑ debe
randi qua tr quartam retinere
l. oēs ff. ad trebell. ¶ Habet aut locū
huiōi gpulsio siue heres fuerit fī
natus restituere pure siue ī diem
uel sub gditione Nam aī diem uel
gditionis euentum rogi potent ad
ire & si passꝫ ē se rogi adire priuat
quarta et gmodo medꝫ tpis et sta
tim restituit ut her hītur m l. aꝑ
ullin ff. utr et ff. antistia et ibi no.
ff. ad trebᵉ. nec ob. l. ff. si dolo alio loco
ff. fi. et. l. ff. si ante ff. co. tᵒ qua
loquūtur qui heres sponte adiit
ut ibi nō. Ante aut fram restitu
tionē nō tūseunt actiones hereḋi
tarie m hunc substitutū nec agēdi
ulla ptās misi m ētis traibus ut
nō. m. l. plit. c. ad trebᵉ. et. l. i. &. t.
quott. ff. ad trebᵉ. ¶ Et si forte deceſſit
substitutꝫ ante restitutionē sibi
factam An heres eiꝫ sit audiendꝫ
ff. dictam et nō. bar. m. l. tū filio ff.
de le. i. et quid uerē sit si mstitutꝫ
ꝑtendat ante aditam uel restitutam
hereditatem ff. dictam ut nō. ī dtā
l. eamꝑ. C. de fideiq. et. l. ille a quo
ff. si de tᵒ. ff. ad trebᵉ. ¶ Post her qꝝ
ritur An m hac restitutione ve
ant plegata frā ipi heredi grauato
dic ꝙ sic ꝙm distinctionem traditaꝫ
m. l. tū viz C. de fideiq. et. l. martellꝫ
ff. quidam ff. ad trebell. et ibi bar. fal
lit m donatione frā uxoꝛ. l. seqns qᵉ
ff. de le. ij. ¶ Et m dote ut m. l. filia m
pri. et. l. mlier ff. nī ꝓponeretur et. l. lu
ciꝫ ff. matrimꝫ ff. ad trebell. ꝙ duo nō
restituūtur ut ibi habetur ¶ Ad ple
moꝝm doctrinam potē sic distinguu
Cum qritur An substitutꝫ admittatur
ita ad plegata facta mstituto sicut ad
mittitur ad hereditatem dic aut locꝫ

mur m substituto vulgarit tñ et tr
nō admittitur ad p̄legata mstituti ut
l. mles ff. pro ptr ff. de le. ij. et l. scy
tilia ff. de le. mo. Aut loquimur i sub
stituto pupillariter et ille admittatur
ad oīa l. ß si plures ff. ad substitu
tos ff. de vul. et pu. et l. tñ pr̄ i pn̄
ff. ad l. fal. Idem p oīa m substituto
exēplariter de. m. l. huāmtatē. C. de i
pu. et de sub. et m ff. qua rōne mst. de
pupil. substi. Aut loquimur m substi
tuto p fideig.m et tūc aut testator v
titur vbis ignālibus p̄tenti tpis a
vbis futuis tpis p'mo tāū aut p.o
rogat hereditatem restitui et postea
p̄legat et talia p̄legata nō sunt sub
stituto p̄standa ut l. titia ff. ad l. fal.
Aut erogat pmo p̄legat et postea ro
gat et tūc aut facit mētionē totius
hereditatis quia mandat hereditatē
restitui et nō rediunt legata substitu
to ut dicta l. si titio ff. de le. mo. aut
nullam mentionē facit hereditatis
ß ignāliter loquitur et tūc rediunt le
gata substituto ut dicta l. tñ virū
et l. tam pr̄ ff. tne ff. de le. ij. Sed
aut si testor dixit simp.r talem sub
stituo p fideig.m An uenant p̄lega
ta puto q non p dictam l. tñ viz
Quis autem fra restitutione teneat
soluere legata an mstituti ul substi
tutus dic q regulariter ad solutiōē
legatorū tenetur substituti m totū
Ad solutionē aut reteroz creditoz
tenetur quilibet eoz pro rata vide
liz heres pro sua quarta si illa re
tmuit et substituti pro alys tēporī
bus ut mst. de fideig. hr̄. ff. ß quia
stipulationes m fi. et nō p bar. i. l.
qui xl. et l. martellg ad trebell. et ha
betur m l. r ff. fi. et ff. penlt. ff. ad
trebell. Ex pone q heres renuisat ad
re hereditatem nec substituti cogat
ipm cōpelleri An ad instantiam lega
tarioz singularū cogendus ad re
dic q nō p tex. m l. nō ē cogendus
et l. nam qd m fi. et l. cogi. v. et gle
neraliter ff. ad trebell. Quid si testor
dixerit lego ttiam p̄tem bonoz me
oz ul lego tertiam p̄tem hereditatis
mee An hīs casibus poterit heres
cōpelli adire p legatarium dic ple
ut nō p glo. et bar. m l. mulier. ff.
fi. ff. ad trebell. Et nō q si iste lega
tarius p̄tem hereditatis sit gnaty
alij restituere nō poterit quartam
trebellianicam retinere ut m dicto
ff. fi. Quemdē quereitur qua forma
fit talis restitutio hereditatis dic
q fit dupliciter. s. re et vbo Re. fit

tm̄ ff. tū heres ducit substitutū i pos
sessionē rez hereditariaz sue om̄
sue vnq rei tm̄ / verbo fit si heres di
cat restituo tibi hāc hereditatem et il
lam tibi relaxo ut nō. m. l. fra et l. res
tituta ff. ad tre. Qua quidem restituti
one facta cessāt solo vbo transeūt omna
ura hereditaria m ipm fideig.m tam
actiue q passiue ut dictis uerbis et l.
q̄uis eo. ti.o cta obligationes nales tm̄
ut l. si eius ff. ad tre. qd tū fallit i ois
cāibus qui hītur m. l. pm̄ ff. restituta
ff. ad trebell. et l. si pōm m pn̄. ff. ad
tre. Bona aut ppia ipius nō uenunt
m restitutionē quia m eis nō pot̄ he
res grauari p fideig.m ut. l. coheredi
ff. tū filie post pn̄. ff. de vul. et pu. n̄.
vno tm̄ ut dixi m glo. pup'. Quid
m dote legata filie grauate & heredi
tate restituenda si dotasserit sine libe
ris An erit dos restituenda fideig.ri
sil. tū hereditate dir q̄m dos. ut not
p bar. m dicta l. lucio ff. matrim ff. ad
trebl. et p cy. m l. i. ff. uideamq. C. de n̄
vr. ac. Aut pr̄ filie dotem dedit inter
vuos et tūc tū filia habet dotem Iure
suo et nō hereditario io nō tradit i fi
deig.o ut l. pr̄ filiā m pn̄ ff. ad l. fal.
Aut ipi filie dotem m testo. legauit et
tūc aut simp.r et ignāliter substituit et
tūc dos mtelligitur m fideig.o nisi aliud
apparet testōis sensisse ut l. a filia
et l. mlr ff. tū ponerētur ff. ad tre.
Aut spāliter et expresse eam graua
uit de dote restituenda et tr. Aut habu
it aliunde tm̄ de bonis patris q suf
fiant ad legittimaz et tr. uenit m restitu
tione quia pot̄ hoc tāū m ea grauā
ri ut l. fi. ff. filie ff. de le. ij. Aut nō
habet tm̄ q̄ sufficiat ad legittimam
et tūc nō tenet grauamen io nō tra
dit m fideig.o ut l. qm̄ m priorib⁹
et l. qm̄ nouella C. de inoffi. tes. Aut
ipa filia per se ipam sibi dotem de ipa
hereditate sibi constituit qd fieri
pot̄ p directū aut̄ res q̄ et tr. alio
nō apparente nō tradit dos in fideig.o
ut dcō ff. tū ponerētur et ibi casus
vltiq̄ quer̄tur dictū ē s. q̄ p̄missa
ē alienatio rez que subiarent restōi
m tam dotl. et donatl ppt̄ nupt. hō
ē vez q̄n fit hec alienatio p grauā
tum mter vuos Quid autem si fiat
m vltima voluntate vbi grata grā
uatus de restituendo fiat testm̄ i quo
spāliter dotem cōstituit et assignauit
filie sue de bonis que restitueri grauā
tus ē Quer̄tur an ualeat talis alie
natio et habeat mmuerī fideig.m dar
de termat q̄ sic m l. a filia ff. ad treb.

p tex m dr̄o ff. cū ꝓponeretur et q. si li
ret mr̄ uuios ꝯ. et m ultīa uoluntate
ex quibus patet q sicut naturalitate filij
euanescit m totum fidęic'' ut dr̄a l. cū
auus et l cū acutissimi ita euanescat
p ꝑte qñ pro filia dos aut pro filio do
ꝓpt nupt ꝯstituta ul' soluta de bois
hereditat' ul' alī m tām alimentoꝝ de
natur &c

Decedens sine fi lijs

Hic adūte q̄ hec conditio si nō sit expressa a testatōe tm̄ m hac substitutione mtelligitur ta cite ex uni mterp̄tatione ut nō m. l. cū auus ff. de condi et demon et l. cū acutissimi. C. de fidęic. et l. ḡnāliter. C. de mst. et substi. facit l. Jubemq̄ ff. sup aut. C. ad trebe. Quęritur de quibus lib⁹ ris hec conditio mtelligatur vbi ꝛ̄ndetur q̄ aut hec cōditio simplic' ponit sine aliquo signo demōstratiuo ꝑ sonas libitas Aut cū aliquo signo demonstratiuo eoꝝ Siquidem signū aliqd' fuerit appositum ut patet m forma ista cū dixit ex suo corpe legittē ꝓcreat vel filia tunc mtelligitur ꝓ ut v̄ba sonant de filijs legittis et nāliby ut dictam j. vbi aut nullū mr̄ueneri sig num tunc aut heres decedit supstitutis sibi filijs legittis tm̄ aut nāturalib⁹ tm̄ aut nāliby et legittis p̄mo casu dic q̄ filij legitimi tm̄ nō excludūt substitutos suberxludunt. a substituto ꝑ tex m. l. fidęic ff. de condi et demon et l. si ita quis m fi. ff. de le. ij. 2. cū subdistinguitur ꝑ aliquos Aut isti nāles fuerunt tm̄ con cepti m ꝑiuitate p̄na et tē substitutū excludunt et ei p̄feruntur ut l. ex sto ff. si quis rogatus el. p. i pn. ff. ad te et ꝓbatur m. l. luti ff. dānne m fi. ff. de le. ij. Aut fuerint concepti i liber tate p̄na et tūr aut apparet de volū tate testōris et ea ꝓhabitur Aut nō apparet et tūr aut heres p̄ erat hō posit⁹ m dignitate et tē de hijs filijs nō v̄ testōr sensisse cū talis soboles ap̄ cōstitutos m dignitate sit abhoīabil' et iō excludetur substituty Alias ar si nō erat m dignitate tūr excludetur ut dicto ff. si quis rogaty ultio ꝛ̄n. et ibi p glo. et Bar. tu tm̄ potes atten tare aliter mtelligere illum ff. hor mo Aut filij nāles erat Jam nati tpe testi et tē ab eo excludit⁹ substituty siue fuerint natus ex ꝑiuitate siue ex libta te sic mtelligatur pn̄. ff. si quis rogaty Aut nati ē post testm̄ et tē distinguē ut s. 3. cū dicen ē filios legittimos et nāles m distincte excludere substi tutū siue sint libi p̄m gradus ul' ulti ons ut m dr̄a l. Jubemq̄ ff. sup aut. C. ad trebe. cū sp Cura p̄missa omnia tale dubiū filij legittimi tm̄ m ptāte cōstituty trūpit olim testm̄ ar si cēt le gittimi et nāles ut l. etiam ff. de iust. test. Iuris hodie aliter distinguitur m. l. cū adoptiuus ff. sine artī. C. de adop. t mst. de iure. ab mte. ff. ꝑ ea oīa q̄ ff. nō excludit substituty sicut legittimi nāles fendi. pot q̄ nō ē par affectio quo ad testōrem m filio alieno que ē m filio ꝓpio iōq̄ testor nō v̄ rogi tasse de filio legittimo tm̄ ipius heredis quo ad excludendum substitutū de suo aut ꝓpio p̄sumptū ē ipm rogitasse ut dic q̄ ratio ē i ꝓpio filio illa de q̄ tra ditur m. l. m suus ff. de libe. et pos. sed aut dicemus m filio spurio An ex cludit substitutum dicunt doc q̄ non qua nō ē notandus nec alendo de iure Cuiacius ut m aut. qui mo. na. effi. sui ff. et m aut. ex gplexu. C. de nepha. nup. Ex ꝑ posset hic quęri si testor. hēs filium religiosum ul' m sacerdotio cō stitutū decessit ipi heredi constituto sub ea conditione si sine libis decessit de quibus libis mtelligitur hec cōditio dic ut disputat Bar. m. l. heredibus ff. tit. ff. ad trebell. Et predicta que dicta sunt de herede masculo sub pre dicta conditione ḡrauato locū etiaz hnt̄ m muliere taliter mstituta per dnm̄ ff. fi. ff. ad tre. Iuris bar. sub dubio aliter voluerit distinguere ar mst. de iure. co. ff. que vulgo Quęritur si hēs taliter ḡrauatq̄ habuit liberos tm̄ decesserunt añ mortem ipius he redis An substituty excludatur oꝛ ꝑ filij supsint tpe quo moritur ipe hēs ꝑ patz dum dicitur q̄ decesserit sine liberis que v̄ba ad tempq̄ mortis re latione hnt̄ ut dr̄a. l. ex sto ff. si quis autē ff. ad trebe. Iuris contra facere vi deatur. l. heredibus m pn̄ ff. ad tre. ꝑ ibi fiunt alia forma videlicet donec fi lios habuit que dictio donec limita tionē tpis sign̄ et dispōnem restringit ad tempq̄ sicut dic. quousq̄ ul' quoad ut nō bar. m dr̄a. l. si filiq̄ ff. ad trebell. ad qd̄ facit l. cui usuf. et l. gnāli ff. duas ff. de vsufr. le. et l. legatū ē in pn̄. ff. de an. le. et l. fi. ff. si. de reform ven. merito ibi m tām aduemente quo liberos habeat adīplet q. statiz que postea nō m fingit si libi morantur quia tps natiuitatis eoꝝ fiunt m cōdi hic autē tempq̄ mortis heredis et ex istentie ipoꝝ filioꝝ Quid si heres

moriatur vno solo filio supstite An &
finet rõdito ul purificetur conditio
substitutionis vi q exstet conditio et
fiet p gnõs loq substituto ßmo n iste
sme libis plurialis ẽ sicq exigit con
cursum saltem duoz ar m l ubi mis
ff de testi Tu autem dic cont p l nõ
ẽ sme libis ff & v sigi et l pe seue
rmã ff de condi et demon l ni tale ff
flam ff co tio Ille at ßmo rsoluitur
in singularitates ar m l flã demõstra
m fi et dño ff flam de condi et demõ
Dem quitur quid si heres deprit
solis supstitutis nepotibus ex filio p
mortuo ul ex filiam An excludatur
ul admittitur substituty dic q exclu
ditur p tex m l 1 c de condi mß &
ibi nõ m l uidemq ff 1 ad trb Naz
app ne filioz gtmentur nepotes tã ex
filio q ex filia l libeoz et ibi p bar ff
de v sigi et p Cy m l si testm c de
qõ Amplius quericur si filig pupil
lus hrs mstituty cui frã ẽ substituto
moriatur in vita testõis an substituty
admittitur vtute substitutionis vi
q nõ p l ap ullin ff vtz et ff antis
tia et l ille a quo ff si de testo ff ad t c
et m l tutores ff heres ff de admi tu
Alij dicunt contra ut nõ p Cy m dicã
l pibus et bar m l 1 ff de vul et pu
q soloe dic aut hec substituto ẽ frã per
verba mere obliqua et tr qua in ca
ut s dixi nõ continetur vulgaris ex
spirat in totũ substituto ista mortuo
filio tuta testõis et sic excluditur sb
stituty et ita loquit l ille a ff si de te
et ff vtz et ff antistia Aut ẽ facta p
vbum roẽ ut substituo talem et tunc
qua in ea includitur vulgaris tr sub
stituty admittitur virtute vulgaris
ul pupillaris mspecta mente defuncti
qui p talem substitutionẽ vi sibi i oez
causz sibi prudisse ar m l m i fi ff de
adi lega et l hec condicio ff si rõdi
tiom ff de condi et demon Quid at
si testm in quo hic filig ut s minor
ul maior ẽ et talit de restituendo igra
uatus habet clausulã rodicillarum ista
An substituty audiatur cont heredes
ab mtestõ ipig filij vi q nõ p ff vtzq
et ff antistia aĩ sy et hoc sequitur q
dam Alij dicunt cõtra qua virtute illig
dẽ habet hoc iportare ßm ea q hñt
m l 1 ff de unde rodicill Ad qd facit
nõ m l roheredi ff cum filie ff de vul
et pu Tu distinguie Aut filius deprs
sit in uita testõis et tunc locum habet
pma opa Aut deprssit post eius mor
tem et tr habet locũ opa 2a de qua s
dixi in glo pte et in hanc pte vide

melmare bar md dã l 1 ar m l seruo
la ff ad trebell et l cũ fideig ff de
le 1 et l qui duos in fi ff de vul et
pu Quz quid sit heres substitutio facta
sit sub alio noie q filioz vbi gra si de
resserit sme heredi grauum mstituo
qd continebitur app ne heredis vi q
omis tam filij q exnei l suendũ et
l heredibus cũ sy ff de ver sy et p
hoc vi q quilibet qui sit heres siue
ex testõ siue ab intestato siue sit de li
beris siue nõ excludat substitutũ In
tentiarũ ẽ veritas quo ad hũc casum
quo app ne heredis gtmetur tm filius
et retrit qui app ne filioz gtmentur
p l ex facto ff si ff ad trebell et ibi
bar et hec uera qñ ista rõdicio sme he
redi adiciatur substituto Quid si adicia
tur simplici legatario vi idem a pincipio
rõms Circa contra et sto in hoc casu
et glo dic l heredis cũ sy quia mãus
spales contra regulam nõ debent exten
di ad alios mãus ß restringi ut l si
uero ff de vulg ff so ma est n maior
declaratio quo ad substitutũ in heredi
tate q ad simplicem legatarium Jo
fauore substituti app heredis restrin
git ad solũ filium que ad omẽz heredẽ
in legatario porrigitur de quo plene p
bar in l gallig ff etiã ff de libe et pos
An aut sit nãm in hoc casu qñ dixit
sme heredi quo ad excludendũ substi
tutum q filig fiat heres &c et noie
ul suffitit q irripiatur filius supee
dicit bar q ẽ nãm ipm filiũ eius pa
tris hereditatem adire et hoc habet
iportari sensus illoz vboz sme heri
di ut nõ glo in dicã l fi ff de mi
nus q testamentator dicat si sme libe
ris deresserit

Ex suo corpore

Notãt dic ex suo corpe ut p hoc le
gittig tm qui natus ẽ ex alieno cor
pore videatur gtlusme q q et si non
cent appoita illa vba tm excluderent
ut dicã ẽ p l fideig ff de condi et
demon patet etiam q p illa vba ex
legittiõ mõo nolunt testor a filio na
turali tm substitutũ excludi quẽ hoc
nõ expsso dixmus s excludere substi
tutum sic ff colligit q q tũ ad fauorẽ
mstituti melius ẽ tacere et obmittere
ista vba et legittiõ mõo tr Quo at
ad fauorem substituti melig ẽ expri
mere Quid si direrit si deresserit
sme filys ex suo corpe et legittiõ mõo
natis et deresserit supstite filio nãli tm
nato si p pncipem postea legittiato
An per eũ excludatur substituty vi q

nō quia nō ē natꝰ legittꝫ ꝑ nālis tm̄ gr̄o
ressant ẏba substitutionis et ꝑ ons eius
effectꝰ ar· l· si uero ff· de uulg· et pup· ma
et l· adigere ff· q̄ꝫ de uulg· patio In
contrariū fuit nā tm̄ operatur legitti
matio sequens q̄ꝫ tū naturalis legittā
ans ar· l· ij· ff· de na· resti· sicꝫ de equi
pollentibus idem debet cē iudicium ut· l·
si mr̄ C· de mstu· et substi· et m c· tua nos
ext̄· de cōsang· et affi· et ꝑ bar· m· l· gal
lꝰ ff· et quid si tm̄ de libe· et post· et duri
ff· m glo· pupillaꝝ m ẏ· quid at̄ dices
Quid dices de qōne tali Ext̄ q̄ frā hu
usmōi substitutione heres mgr̄essus
ē monasteriū An excludatur substi
tutꝰ Et vī· q̄ sic q̄ monasteriū loco
filij reputat̄ C· m pēna ext̄· de ꝓba·
et m auth· msi rogati C· ad trebell· et
ibi Cy· fuit m auth· de sanc· epis· ff·
hoc pūm tollꝰ ij· et ibi plene de hoc
ꝑ Ja· de belui· et hec ẏba h ex suo cor
pore quemūt hui· tāu· qui mgredit̄
de monasteriū vī· ex suo corpe actu
sibi filiū ꝓcreare sicꝫ tū ẏba quemāt
gr̄o et effect· ar· m· l· adigere ff· q̄ꝫ
de uulg· pat·o In contrariū fuit mēs
testōrs ad quā ẏba m̄ꝫ tum possunt
semper sunt trahē·a l· m rondinoibg
ff· de rondi· et de mon· l· mj· ī fi· C· de
libe· pte· Nā testōr· dicen·o ex suo cor
pore vī· m mente gressisse de filys qui
ꝓducuntur per gnationem nālem sicꝫ
gis vsꝫ loquendi et interꝑtandi cui
assisten· l· cū dlamons ff· asmā de fu
nis·u· Qui at̄ mgreditur monasteriuz
q̄rit sibi filiū fictiuz et ꝑsupūtiū nō ꝑ
creatum ut nāli mstiō ꝓductuz Ille
rito gr̄o ad talem filiū ẏba hūoi ner
testōrs mtentio poꝛrigunt̄ur sic q̄ ꝑ
mōsteriuz no excludit̄ ar· m dtā· l· substi
tutꝰ ꝑ ipe substitutꝰ mōsteriū excludit
ar· m dtā l· fideiq·m ff· de q· et de
mon· et· l· si ita quis m fi· ff· de le· ij·o
Ad qd̄ etiā sunt qd̄ nisilit̄ traditur ī
l· i· ff· ne autē C· de ca· tol· confirmat̄
etiam ꝑ l· legē xij tab̄· m pn̄· C· de le
gi· hr̄· ꝑterea si testōr· simpl·r dixisꝫ
si decessit sine filys tm̄ legittimꝰ tm̄
filiꝰ ē mōsteriuz ul· adoptatꝰ nō excludit
substitutū ꝑ dtuz· l· fideiq·m multo m
nus si exꝑssit ex suo corpe Et hanc
ptem tenet Ja· de belui· m dtō ff· ꝫ
hoc pūm et bal· m· l· dtō do nobis de
epis· et cle· que vera ē et om̄ iure cō
sentanea dic gr̄o q̄ q̄n̄ sunt illa ẏba
legittiō nō cessat predicta disputa
tiō quia nullum fuit mter monaste
rium et heredem matrimonium ut
patet ex diffinitione matrimonij et
sequitur· qui ex·

Qui ex eis super
uuerit &c· her ē substitutio
reciproca de qua
traditur m· l· titius et seius cū se de
vul· et pu· Quid si substitutꝰ decessit
ante heredem ul· añ sibi frā fuerit restitutio hereditat̄ An vacuata
et nulla remanet substitutio Et vī· q̄
sic qua hereditas nō adita m hered
tū substituitur ut· l· i· ff· in nouissimo C· de
cadu· toll· In cōtrariū fuit l· mj· et
l· ī pr̄· C· de fideiq· die distinguen·o
Aut loquitur m substitutione dnā
et illā nō tū substituitur ut dtō ff· ī nouis
simo Aut loquimur m substitutioe
fideiq·a et tē distingue Aut heres fu
it rogatꝰ de restituen·o pure aut post
mortem suam ul· sub cōditioe p·mo
tāu· substit· tū substituit̄ m eig hēdem
us petendi hoc fideiq·m ut dicta· l·
mj· et· l· si m ꝑsonam et ꝓbatur m· l·
rogi· ff· idem uerumtiq et ibi glo· et l·
ap·ullim ff· utrāq tū sy· ff· ad trebb· 2·o
rasu· et 3·o tū fiunt gravatꝰ post mor
tem ul· sub cōditione et tūc euanuat̄
substitutio ner fit ꝑ substitutū ulla
tū substitutio si nūdū cessat dies petendi
fideiq·m qua cōditio nūdū euanāt
ut· l· mj· ff· qn̄· dr· le· re· et nō· p glo·
m· l· post mortem C· de fideiq· Si uero
ant̄ mortem substitutꝰ extinxisset con
ditio q̄ꝫ nulla frā eet restitutio fi
eret tū eo tāu tū substitutio ner euanu
aretur substitutio ut m· l· fi· C· qn̄ di
le· re· et nō· ꝑ Cy· m l· mj· et plenius
ꝑ bar· m dicta· l· cum filio ff· de le· 1·o
Ner ob ff· m nouissimo quia illa re
gula ꝓcedit m substitutione dnā
puta vulgari ul· pupillari que non
tū substituitur m heredem l· liberis ff·
her ẏba et· l· lucio ff· fi· et· l· qui plu
ries ff· de vul· et pu· et· l· si ex plu
ribus m fi· ff· de fius et le· et per
glo· et Cy· m· l· i· ff· si ita C· de ca·
toll· Dnē at̄ ratio pt̄ assignari
quia m hac fideiq·a substitutioe hēs
ē obligatꝰ ipi substituto q̄ cito cessit
dies petendi fideiq·i et ē ipi q̄sitū ius
ad rem ut· l· rogi· et· l· postulan̄ ff· ad
trebell· Quā obligatoem tū substituit ī
suū heredem ar· l· i· C· ut ar· ab hr̄·
et ḡhr̄· et· l· i C· de hr̄· actl· Quā q̄
dem obligatio et Jus ad rem cessat
m substitutione directa mūto ff·o fi·
mtur· tū ꝑsona ner tū substituitur ar
coz q̄ notantur m glo· Et qua neo
tū ffert m aliū quod non habet pe
nes se ipsum l· nemo plus ff· de reg·
iur· et nō· m ultia glo· //

Decessit adita per ipsum hereditate

Quid igitur si decessit iste .S. aiam adierit hereditatem An ipius heres rogendus sit adire et restituere dicit que ut nō .p. glo. et Cy. m. l. tāp. C. de fideic. Aut heres gravatus decessit i. tempus deliberandi et tūc heres rogē dus ē adire et restituere ar. l. nī antiquoribus .C. de iure delib. Aut decessit post tempus deliberandi et tūc aut p. cesserat coactio seu cōpulsio ipso nam gravati et tūc heres eius rogatus adire l. nō iusta .C. ad trebe. Aut nulla p. cesserat compulsio et tūc nō rogatus adire ut l. ille a quo .ff. si de tes. m fi. et ibi nō. ff. ad trebe. et p. glo. m dicā. l. ille a quo Aut heres spontе adiuit si aiam restituere decessit et tūc heres eius ff. si quis et. l. quis ff. si. ff. ad trebe. et p. glo. i. d. l. ille a quo ff. i. m fi. et p. Cy. i. l. m .C. de fideic

Quę condemnatis

Hic quitur an possit agi contra za. ante restitutionē factam saltem vbo dicto Ja. substituto dicit p. aut agitur ad vnū sum fideicōm sequendum et etiā ad restitutionem factam pot agi ut fiat m. l. rogati et l. postulanti. et. l. naz qd. ff. i. ff. ad trebe. Aut agitur cōtra eum pro re aliqua singli. vl. cōtra alium possessorem et tūc nō pot agi ante restitutē factam ut m. l. fi. m fi. et ibi no. ff. de fideic. hē. pe. fallit m. ctē. cāibus m quibus ipso iure ptās agendi tāsit m fideicōmissarii sine aliq restitutē. nō p. glo. m. l. plāne. C. ad trebe. et. l. qui. pmo ff. restituta ff. ad trebe. et. l. si prōm i. pri. ff. ad trebe. primo ē si heres gravatus fuit gtumax i restituendo p qd. patz qd. sic. q̄sitū ē An post ppetuationem heres heredis teneatur ff. stituere. 2us cāus ē si gravatus decessit sine herede. 3us ē si fideicōmissarius alii 2o restituere sit gravatus ff. etc. q̄n gravatus alienauit hereditatē i toto ul. cp. p. qua m alienatione nō est tenta restitutio ut ibi notatur

Dimidiam partem

Quid si frāter eius fratri et rogatus hereditatis repudiet. ptem suam uel alteram ab ea sit exclusus morte ul. defectu conditionis nō ipletę An accrescat ipi Ja. vi. p. sic quia inter substitutos fit locus iuris accrescendi ut l. i. ff. is ita .C. de cadu. toll. q̄z m cōtrarium determinat glo. et Cy. m dicō. ff. is ita p. l. si ex pluribus ff. de suis et le. et l. fi. ples m pri. ff. de vul. et pu. ubsta l. substitutio et qd. ibi nō. ff. de acq re do. Ad qd fiant l. i ff. ff quotiens et l. rogati ff. ad trebe. m ff. si quis at. et. l. mediang et se ner ob ff. is ita qua i. loquitur in substitutione directa secus ē in fideicōma. Et hui rō ē quia i directa si nō fieret accrementum sui crederet absurdum ut quis decederet p. ptē testatus et p. ptē intestatus p. ius nrm nō patitur ut in regula ius. nrm. Que ratio cessat in fideicōma. Nam institutus ptem sue rei m et ir pudiatam nī sit hēs rō q̄ alii non accrescat quia testōr in ea ptē heredem hz l. i. m fi. ff. ad trebe. fiant i. fi. de fideic. hui. ff. si quis vna. Dos tremo formo talem q. ctre p. substituti vulgariter ul. pupillariter uel alio quouismō aiam q̄ ius substitutionis cuemat vult vendere ipm ius substitutionis Aut credere alicui p. c. Quęritur an possit et an teneat talis iuris cessio ul. venditio et vi. p. sic l. spē .C. de dona. et ibi nō. l. nulla ff. de th. empti. In cōtrarium fiant tex. i. l. gstmte .C. de dona. Et q talis donatio nō valeat pbatur p. tex. m. l. i. ff. de hui. ul. ac. ven. q̄ p. ipā uenditio teneat nō violando liam m. l. ii. ff. co. to. litz q̄ m intellectū glo. ibi sit tex. pro pma ptē tūc hz hic m surgit aliud dubium dictū ē si. q̄ decedente sbsto. dicō aiam substitutionis cuentium ius huiōi substitōis dicē extinguitur pone gro. facta hui ius alienatione m aliam psonaz decedat substituto ante conditionis cuentium et sup vuat emptor uel cessionarius An exspirabit Jus substitutionis q̄tum ad emptorem uel cessionarium posito q̄ venditio teneat vi. q̄ nō av. eius qd dicē. de usufru tūslato a p. filio m psonā patris ubi mors utriusq requiritur ut usus fructus finatur ut nō. m. l. i. C. de usufruc. et. l. fi. x. si uero C. ad trul. et p. glo. m. l. ii. m fi. C. de bo. mē. et. l. qd sit C. de bo. q. li. In cōtrarium facit quia p. talem ius alienationem impugnatur voluntas defuncti qui uoluit illud solui q̄ noīa aut cē heredem gro. ad aliud tale ius tūsferri nō potuit et tūslatum extinguetur morte sola ipius substituti ar. nō. p. bar. m. l. qui libēris ff. her

bba ff. de vul et pu. Et hoc sequitur q
uis dicte substois uendi ul' tdi nō pos
sit alti. Sz q possit fieri quia aliena
tūsit tuz causa sua l. alienatio ff. de ꝟh
emp. ner debet dispois testois gdito i
mutari frō successoris ut. l. nu fundq
nu fi. ff. de rondi. et demon sequitur for
ma libelli q legato rei singularis

Quoram bob

d. v. agit et ī uir
q̄pomt vervlphus
contra et adūsq sp.
et q̄tūq̄ aliā p̄sonā
pro eo seu eq nōie in iudicio legittie
q̄pnte dicens dicty v. q quondam
heynricus m sno ultiō testō legauit
vnā domū positam tre dnō q Symo
nē sibi heredem vlem mstituens hac
clā. vz. q si ipm testm nō ualet uel
ualebit Jure testi ualeat et ualere
debeat Jure rodicilloz et si nō ualet
ul' ualebit jure rodicilloz ualet et va
lere debeat uire donationis causa mor
tis et cuiuslibet altiq ultie uolūtat
pro ut melius ualere poterit et pt
q ut latius habe. et alia. m dicto tes
tamento habentur et contmentur te
dicto et rogato p Jo. dicit quoq et
expomt q prefatus Symon licz se
pius requisitus tradere et relaxare
dictam domū ipi vervlpho vsq huc
renisaut et hodie adhuc renisat //
Querit tum predicta vera sint pe
tit et requirit sepe dicty vernulphq
a vobis. b. antedicto quatenus p ves
tra diffinitiua sententiam cōdēpne
tis et rondēpnatū iuris remedijs cō
pellatis sltem Symonē ad tradendū
et ꝟlayrandum sltō vervlpho domū
an̄ dictam sil' cū fructibus a tpre
mortis dicti heyn. p eū habitis t
preceptis ac etiā cū vmūsis expens
pūtl lutl tā factis q̄ fiendis retenis
q̄ dapnis et mteresse passis et ī futu
rum patiendis de quibus protestat
et liquedabitur mi pressu Et p̄dicta
petit p vos fieri tre Saluo iure tre
deducendo tre nō astrīgens tre

Quoram bob

Qua materia ista
ē ample et diffusa
tō ca que vtilia cūt
sūmatiz explicabo
p̄o nāq; p̄mitto q qñq; legatur aliqua
res ul' q̄titas ut ca semel tm̄ p̄stetur
Et de tali loquitur de le. 1o 2o et 3o et c.
co. ti. Qñq; legatur res ul' q̄titas ut
ca pluries exsoluatur ut cū legatur a
liq̄ ānuū mestruū ul' diurnū. et log
tur titulq de An. le. et l. ī ānalibq C de
legat. // 2o sciendū ē q quedam sunt
res que legari solent pro quibq fieri
sunt tituli spāles p legislatorem Aliqñ
legatur vsufructq ul' habitatio et log
tur titulq de vsufruct p totū Aliqñ le
gatur fundq rusticus ul' vrbanus et de h
loquitur titulq de fundo lega. et sic de sin
gulis a ti. de an. lega vsq ad titulū
de adi. legat. Dem de sciendū ē q si
testor fuit adeo prodigus m legando q
modicū ul' nichil ex hereditate sup
sit mstituto q poterit ipe heres quar
tam mstitutionis defferre de singulis
legatis ut. l. 1. C. ad. l. falc. et ff. eo. l.
1. p totum Que quarte detractio ctā
lorū habet m herede succedente ab in
testato ut nō m. l. fi. C. qñ di. le. re. e
nō posset fieri m vna re sola ut nō p
ex. m. l. 9. C. ad. l. fal. licz aliud sit m
quarta trebelliana que pot detrahi
de vna re tm̄ p̄m Ja. bu. ut p eū nō
m filiū quē C. famh̄. Cuq dicē nō ē
quia si fieri posset m legatis quarte
detractio m vna ex rebq legatis affi
ceretur iniuria ipi legatario et non
alij que ratio cessat m fideiq. vli in
quo solq ē heres grauatq et qui ma
ioris iniuria afficeretur si detraheret
quarta de oībq rebq q̄ si de vna Attn
ex. m dicta. l. filiūm et dnā. l. 9. et
bar. m. l. m quarta ff. ad. l. fal. iudet
sentire grauiū ubi uide Quod autē
dixi heredem de legatis posse de
falcidiam fallit si heres nō fecerit
inventariū ut si sint legata ad pias
cās ut m auth ꝑ cū testor et auth si
militer C. ad. l. fal. et msn. co. ſ. fi. ul
si testator ipam falcidiam deduci vetu
erit ut ibi nō trebelliana nō q̄rtaz
phibere nō posset ſm̄ gen̄ opy. ut
nō. p ex. et Ja. but. m l. q̄q̄ C. ad. l.
falcid. et p Ja. de belu. m auth eo ſ.
si uero expressim // Ceterum ē adver
tend̄ q aliqñ legata et fideiq. fiunt
pure aliqñ sub conditione aliqñ in
diem aliqñ sub̄ nō aliqñ sub demōst
tione aliqñ sub cā Et quidem sint pu

rr et ipā rēs legata sit testōris tunc
regulariter rēm via tūsit dīmuz a mor
te testōris ī legatariuī l a titio ff de fur
l si tibi hō ss cū ꝑuus ff de le 1o et l
i ss cū igitur et ss īnouatiō ꝙ t di
res c de ca tol ℔ si uō legata sint m
diem tūr aut ē dies mēta An et qn
ut puta si dixit testor lego titio fun
dum qn gayꝰ Capuā ascenderit ul filia
et tr añ diei euentū ner tūsit dīmuz
ner petitio admittit ut m conditioe
ta sitali dicetur ut ꝓbatur m l dies me
tus ff de condi et demon et dcā l i ss se
tentiat c de cadu toll Aut ē dies mēta
qn si certa an ut dies mortis et tunc
añ diei euentū nō admittit petitio nr
tūsit dīmuz ut ꝓbatur m l sēꝑmg ff
de vsufr legta et p Cy m l i ss cū a
igitur c de ca toll facit qd nō m l
nam et si cū moriar ff de condi mā
et l si pupillꝰ ss sub conditione ff
de noua Aut ē dies ōīnō ēta et tr etā
nō tūsit dīmuz añ diei euentū ꝑ dcāz
l sempronig et ibi ner petitio eius
admittitur ut dcō ss cū igitur et ibi
de hoc nō ꝑ Cy et glo facit l si post
diem m pn et ss i ff qn di le te
Aut ē legatū sub cōditione et tr aut
ē conditio īpossibilis de iure ul de nā et
tr tūsit dīmuz statim et admittit petī
tio quia talis conditio habetur pro nō
apposita ut dicta l si post et l optimu
it ff de g et demon Aut ē conditio pos
sibilis et tr nō tūsit dīmuz ner cōdi
tio admittit añ cōditioms īplemētū
ut dicta l i ss sīnāt aliquid sub ꝯditioe
de ca to msi culpa adiūsarij conditio
nō posset īpleri quia tr habetur ꝓ ī
pleta l uul Cuuli et l m testō ff de
condi et demon et nō m l i c de
instit et substi Qd aut dixi cōditi
onem hui pro īpleta intelligo ut nr
adiūsarij qui sel renuisaut admit
tatur prima ut l fi c de condi msf
cita fi msi m cāu l pri seuerinaz
m fi ff de condi et demon Cui nō
legata sunt sub mō Aut modꝯ ē im
possibilis aut possibilis ut m condi
tione dixi et si fuerit modꝯ possi
bilis alia suūtur duo sic ꝑ m cōdi
tione possibili hoc mō quia aut mo
dus ē cā finalis legati et tr ꝑstita
cautione de mō īplendo admittitur
legatarius ad petitionē legati et
ni hoc dīt a ꝯditione l ij c de hīs
que sub mō et l quibꝯ ss tnulus i
fi ff de condi et demon et ibi per
bar Aut modꝯ ē cā impulsiua
et tr statiz admittitur cuiꝰ petitio nr
modꝯ ē implendꝯ ner cautio de eo
īplen ꝑstanda ut l titio c et ibi nō
ff de condi et demon Si uō legatuz
fiat sub aliqua demonstratione quia
testor dixīt fiendum quem a titio
cum tūr siue demonstratio sit vera
siue fla valet legatū et cui admittit
petitio regulariter si de corpe rei lega
te constet l mj ff de le 1o et l fla et
ibi bar ff de condi et demon smāt
legatū sit ui cā ꝓbi gratia quia titiꝰ
negotia mea gessit iō lego sibi talez
fiendum in hoc distinguitur Aut cā
ē de ꝑnti aut de ꝑterito aut de futuro
iō considerandū etiam ē an cā ponā
tur conditionaliter causatiue Si cō
ditionaliter tr fla cā nō vitiat msi alr
testor nō fuisse relictꝰ ut ꝑ bar i dcā
l demonstratio et alios m l i c de fal
ca adier le et m dcō ss longe Deīn
nō qd huiꝰi legata diuersi tr dicit duī
uno mō quo ad petitionez alio mō q
ad tūsimissionem et petitionem l ij
m ꝓ m ꝑ suū heredem de ꝑs dixī
de tūsimissione distinguitur an lega
tū sit pure an in diem an sub cōditi
one Si quidem sit legatū pure tunc
cedit mortem testōris quo ad tūsimis
sionem et petitionem l i m ꝓ siliq
mō c de ca toll Si uō sit legatū i di
em tr sub distinguue ut no Cy in
dicta l i m pn Aut ē legatū in diez
certum aut in diem incertum ꝑ
cāu statiz cedit quo ad tūsimissionē
ut dcō ꝓ siliq mō Et ꝑ cāu subdis
tinguue aut ē mēta dies oīm certi
tudine et tr idem ē qd in conditioe
de qua i dicetur ut ꝓbatur m l di
es incertꝰ ff de condi et demon et
ff de le 1o l talis scīptura Aut dies
nō ē mēta oī certitudine et tr ā ētū
ē cā taxarr iuuta legatarij et tr
cedit a tpre mortis testōris i aduen
tū ꝓximi dicī ut l si cū heres et l si
post diem ff qn di le te et ff de cō
di et demon l hēs meq et nō i l
m et l ex hīs c qn di le te Si cā
sit qn legatum ē sub conditione
et tr aut ē conditio que tante i est
et tr mchil operat et habet ꝑ puro
ff de le i l m fallit in cāu l si i diez
ss ꝓuo ff de condi et demon Aut cō
ditio non meste tacite et tr aut est
mīa aut talis ꝑmo cāu Aut ē ētū
cā taxare iuuta legatarij et tr cedit
a morte testōris ac si esset relictū pu
ꝛ ut ff de noua l si pupillꝰ ss si sub
conditione et ff qn di le te et l si
cū heres in pn Aut nō ē certꝰ ꝑ i
uuta legatarij existat et tunc idem
ē ꝑ m conditione casuali ut dcā l

si tū heres ℔ si uō sit cōditio tālis tuc
nō tedit msi m conditioms euentuz
ut dicta l. i. ſ. ſmāt C. de ca. tol. et ī ſ.
tū g. et ibi p glo. ℔ remanet legatuz
penes herēdem ul' ſubſtitutū Aut ſt'
g uūtz ut ibi Alij ciuta hoc latiꝰ diſ
tmguunt Aut conditio adicta legato ē
ī possibil' et tē legatū statz tedit qua
habetur legatum p puro ut. l. opti
nuit ff. de condi. et demon Aut ē
conditio possibil' et tē aut ē oiō ex
titura et habetur p pura iōgz statz
tedit legatū quo ad tūſmissionem
ut l. si dies m fi. et l. si tuio ſ. que
dam ff. gn̄ di. le. te. Aut ē extitura
an. ℔ no. qn̄ ut conditio mortis et
tū aut hec conditio adiciatur heꝛ
di et tē nō tedit legatum añ cōdi
tioms euentum Aut adiciatur pſo.
ipius legatarij et tē statz tedit le
gatum Aut hec conditio adiciatur p
sone tij et tē nō tedit añ conditio
ms euentū ut nō m dicta. l. si uz
heres et l. post diem et l. si dies ff.
qn̄ dies le. te. Ex p̄missis q. pot̄ q
dam conclusio gn̄alis cū vz qn̄ le
gatum ē conditionale debet condi.
adīplen veꝛ ul' p̄sūptue añ q. le
gatū possit peti ul' tūſmitti. Huius
ſtiā queꝛo an ius ul' facultas īplen
di conditionem tūſeat m heꝛedem
legatarij Aut heꝛedis mſtituti ſb
conditione ubi adūte q. aliqn̄ q̄rtur
de īpleme̅to conditioms ul' modi ad
iectioms m aliquo contractu mter
uuos et dic ut nō p Cy. m. l. fi. C. de
gth. empt et p bar. m. l. si. x. tū pe
tiero ff. de ỽ. ob. et l. si stipulaty fue
rim ff. eo ti. Aliqn̄ queritur de īple
mento conditioms apposite ī ultiā
uoluntate et tē regulariter nō tūſit
m heꝛedem honorati l. i. ſſ. ſmāt C.
de ca. tol. Jn legato aut' ſub mō poſ
ſibili distmguitur An modo possit
ipleri p heꝛedem legatarij et tuc tūſ
mittitur m ipm heꝛedem ſi deꝛeliqt
legatarij añ modū īpletū ut p̄batur
p tex. et glo. m. l. a testoꝝ ff. de cōdi
et demon. et ff. qn̄ di. le. te. l. si post
diem. ſ. hyſdem et nō. p bar. m dcō
ſ. tnulius et m hoc dic ctiā a legato
cōditionali Aut nō pot̄ īpleri p heꝛ
dem et tē nō tūſmittitur m eū qī nō
defficente ut ibi nō. et sic patet q mo
do conditionalis et ſtip. conditional'
m aliquib⁹ equiparantur quo ad vm
tūſmissioms ut m ſſ. ex conditiona
li mſti. de ỽ. ob. ℔ si uō modo sit īpoſ
sibilis tūc pro nō apposito habetur ut
dixi m conditione ipoſ. ut p̄bat. ī. l.

r m fi. C. de hyns q. pe. no. ℔ pone q le
gato adiecta sit tetta causa legandi et
dubitatur an sit adiecta p modū modi
an p modū conditioms m quā ptē fiet
mt. p̄tatio Et pe. ut refert Cy. m. l.
cū mota C. de tran. distmguit Aut le
gatū cui tā adiicitur ul' alius acty q
gteritur pt' p̄tedere ſ. m mentē dispo
nentuī ſine cae īplemento et tē tā
p̄ſuūtur adiecta p modū modi als at
p̄ſuūtur adiecta p modū conditioms
l. q̄to ſſ. mterlocutoꝝ ff. loca uncta l.
stipulatiōez et l. dotis fructy ſſ. fi. ff.
de iure do. Aliter q̄ritur pone q testoꝝ
legauit ul' heꝛedem aliquē mſtituit
eo tenoꝛe q venire debeat ad standū
m cto loco An p̄uctur hꝛditate ul'
legato si nō uenat ad habitandū ī ipo
loco dic ut ſtipſi ſ. m forma libelli qn̄
vxor repetit de rem m glo. penlt. t
habet. m. l. tuio lo. 2. ff. de con. et
demon. Amplius ē alia diuisio qua
testoꝝ mteꝛdū legat rem suā p̄priaz
et p̄tedunt que dicta sunt Jnteꝛdū
legat rem ſuā heꝛedis et idem dispo
nitur ac ſi p̄priam legasſet ut. l. he
rēdū C. de fideiq. et l. vnū ex fa. ſſ. si
tē. de. le. ij. mſti. de legn. ſ. nō solum
Jnteꝛdū legat tē aliena et m hoc ſb
distmguitur Aut legat sciens et
valet legatū Aut ignoꝛanter et tūc
aut p̄sone ex̄nec et nō ualet aut cō
uūte uel p̄xime et ualet ut. l. tū a
lienam. C. de legn. et l. nō solū mſti.
de legat. facit qd habetur m. l. ucrꝝ
ff. de p̄bat. Jnteꝛdū legat rem sibi
roem tū alio quo tāu vr. m dubio le
gasse illud ius tm̄. qd ſuū ē. l. ſiu. c
lectione ſ. fi. et l. si dom̄g ſ. fi. ff. de
le. 1. et p. glo. m dcā. l. tū aliena. Sar
l. vx. C. co. Jnteꝛdū legat rem eidz
ipiq legatarij p̄priam quo tāu nō ua
let legatū ut. l. p̄priaz C. de legn. et
m ſ. si rem mſti. de legat. Jnteꝛdū
legat rem p̄priam ipius testoꝝ q
tū ē pignoꝛi alti obligata m q. tāu
q̄ritur ad q̄ p̄tineat hoc illam
exigendi an ad heꝛedem ul' legata
ruiū et solet sic distmguu Aut res
ipa. fuerat ipa obligata añ testū ā
postea si quidem añ tē aut testoꝝ ignoꝛ
rabat cē obligatam et p̄tinet ex ac
tio ad legatarium msi m duobꝰ tūbꝰ
nō. m. l. p̄dia de fideiq Aut sciebat
et p̄tinet ad heꝛedem ut dcā. l. p̄dia
et. l. qui post testū C. de legn et ī. l.
si res obligata ff. de le. 1. et m dcō ſ.
si rem An aut̄ in re dubia p̄sumā
tur ignoꝛantia ul' scā. dic q aut
ipe testoꝝ rem ipaz pignoꝛauit et

p̄sumitur sīā ar· l· quisqs C· de rē sim·
ven· et l· q̄q̄ ff· ad velle· Aut alius cr̄
neus et tunc p̄sūtur ignorantia ar· l·
fi· ff· pro suo Si uō fuit obligata post
testm· tr̄ heres lucr̄ debet ut dicta· l·
qui post testm̄ Interdū alio mō quo
pignoran⁹ testōr rē legatū alienat &
tur distinguitur Aut titulo lucrativo
pū· p donationē et tr̄ vī legatū revo
casse Aut titulo oneroso puta venditi
ons et tr̄ aut ex ppīa necessitate et tenet
legatū et cogitur rem rpāz heres luc
re Aut ex voluntate & tr̄ videtur le
gatū revocasse et hec oīa ꝓbantur ī
l· rem· legatam ff· de adi· legā· et· l· fi·
de ig⁹ ff· si rem· ff· de le· mⁱ et nō· j· ī
v· tm̄ seo ad ultimū articulū et hec lo
cū hnt qn̄ alienatio frā ē· post testm̄
et tr̄ deinceps ē ad distinctionē que
fit cū legatur res aliena ut s̄· ff· Sed
autē mporter cum testōr dixit lego
oīa bona mea aut sua quid appne meoz
et suoz ctīneatur nō· m· l· cū suc et
l· suos ff· de le· mⁱ et l· meoz ff· de v·
sig· et p bar· m· l· quig· ff· argento ff·
de au· et ar· le· ubi nō q appne mei
et sui mtelligatur dīnuz uel q̄· qnz tm̄
ī portat nudam habitationē ff· m· māz
de qua ff· mo hētur ut ꝓbatur m· l· me
dicos C· de ꝓfess· et me· li⁹ x⁹ ibi Ciui
tatibus suis Quid si testōr legauit
fundum pro quo debetur census uel
fictum quis tenetur ad eig solocz dis
tinguē Aut queritur de censu p̄terito
añ mortē testōris et tr̄ heres tm̄ tene
tur Aut de censu post mortem testōris
et tr̄ regulariter legatarius ad id tene
tur ut nō· m· l· ap· ullm· ff· heres ff·
de le· 1⁹ et· l· qui contubmā· ff· qui or
tos m fi· ff· de le· mⁱ sic̄ tenetur usufi
m· l· qui pendente ff· si quid dotalig
ff· de usufr· lega· Cetera friend· ē ꝑ q̄
legat et fideig⁹ de quibg ē ff· mo co
petunt regulariter tres actiones vz
rei vendicatio actio ex testō et ypo
thecaria l· r· C· co· de lega· et alios et
m· l· cū filius ff· uarus ff· de le· mⁱ
Porro ē aditū ꝑ legata frā ab mi
stituto nō uidentur ī dubio repetita
a vementibus ab mtestato nī· ī· rei
tas ibg nō· ī· l· eam ꝑ· C· de fideig· Int
quos ē ille mus sīz· ꝑ m testō· ē ap
posita illa vulgaris et codicillaris cl̄a
que ē si nō ualet iure testī valeat ju
re codicillor de qua dictum ī· m glo·
ualere debeat ff· legata frā ab misti
tuto bn̄ uidentur restitī repetita ab
eius substituto ut plene traditur ī
l· luz ff· de le· 1· Circa q̄· repetitionez
repetitur in iure multiplex consid

ratio Aliq̄· q̄ritur An conditio appōita
mstitōi· m legato frō ipi mstituto de q⁰
tangitur m· l· aua ff· de condi· et demō
et· l· cū ꝑ uus de condi mstī· Q̄nq̄ que
ritur An conditio ul· dies vm legato
apposita uideatur alti legato repetita
et de hoc m· l· m repetendis ff· de le· mⁱ
q̄nq̄ q̄ritur An conditio appōita īstōi·
uideatur repetita m substitutiōe et
de hoc m· l· quem 9⁰ de 9di· et demon·
et· l· sub 9⁰ ff· de heir· mstī· Aliq̄· q̄r
solet An dispositio m priori testō ul· to
dillo uideatur m sequenti testō ul· codi·
cillo· repetita m quo nō· m· l· libīg· lo· 2⁰
ff· de ali· et Cy· le· et· l· q̄nquagīta et· l·
cū tantū ff· de ꝓba· et· l· sēping ff· de le·
2⁰ Aliq̄· q̄ritur An qualitas adiecta m
vna oīone uideatur m alia oīe sēpti re
petita de quo p bar· m· l· ita stipulatg ff·
ḡrisogonus ff· de v· ob· Aliq̄· queritur
An clausula pōita m vno taplō uideat
m alio repetita de quo plene p bar· ī
l· p̄tor de le· 1⁰ ff· si quis ff· vi· bo· rap
tm· l· p̄tor de le· 1⁰ talis scīptura ff· de le
r⁰· et· l· luz co· ti⁰ Otreza et aliud ē sci
endū q̄ si heres fuerit m mora sol
uendi legatum debito tpre q̄ tenet
ad fructg et usuras ut· l· 1· cū se C· de v
suris et fruc· lega· Adeo q̄ si hēs mo
mtus legitīe per iudicem cura so
lutionē legatorz et īplementis volun
tatis defuncti steterit gtumar per ā
num priuatur hereditate et deferetur
substitutis ut habetur m aut hoc ā
plg C· ad· l· fal· verūptū si legatarius
suspiretur de herede q̄ ante diei uel
conditionis adiecte legato cuentū dila
pidet et g sicut legatū potuit iudex
offitio eundem cogere ad p̄standū ꝑdo
neam cautionē seu fideiussorē de lega
to soluendo aduemente ul· cōditione
ut traditur m toto titulo ff· ut legā
no· ca· et C· eo· ti⁰ p totum que quidē
cautio sibi locum habet m hereditatib⁹
m diem ul· sub conditione relictis p
terīp̄ m aliquibus casibus ut nō· ī· l·
cū arthi medita C· ut īpos· lega· Quo
cū p⁹ ē cum quis rogatg ē restituē
filio suo 2ᵘˢ cum fres invicem de resti
tuendo grauati l· iubemg· C· ad trebell·
Amplig friend· ē q̄ si heres mstitutus
ul· ab intestato succedens fuerit tot
legatis aggīuatg q̄ ferre totas hereditates vires exhauriunt potuit ipe
heres quartam p̄tem de ipis legatis
detrahere que falcidia appellatur ut
ff· et· C· ad l· fal· msi testōr exp̄sse hanc
falcidiam detrahi ꝓhibuerit ut m aucē
ff· tum testōi· C· ad· l· fal· Indetractiōe
huig fal· heres ipe tenetur multa sibi

gpensare ut nō m. l. ī quarta ff. ad. l. fal
Demꝫ ner aliud ē pirtrir imdū q hu
iusmodi legata et fideicā filio p̄tito
ul mīg legittiē ex heredato et p gnīs ā
nullato vel rupto ipō testō olim ānul
labatur ner prestabantur legata nis l.
pap. ff. ex tā ff. de mossi. testō hodie nō
valent et prestanda st. p aut ex tā
et m corpe vnde sumitur C. de lube p̄te
Et hoc vex si adeatur hereditas tunc
nullo iure debentur l. si nemo ff. de tes
ta tu. et nō. Bar. m aut ex tamā Si
uero testm̄ contineat clam rodicillaī
de qua st. tr legata stā ab mstituto in
dentur irpetrta a uementibꝫ ab ītestō
ut s. dixi et nō p̄ gl. m. l. ex testō. C.
de fideicā et m dicta aut ex tamā Et
nō de iure antiquo huiōi legata st. p̄stā
da vbi aut ex defectu solep̄mtat forāl
testm̄ cēt nullum ut quia nō mteruc
mt legittīg nīs testium ḡitū ad tes
tamentum ner ḡtū ad rodicillos tr
nullo mō legata debentur si tā stēt
soluāt nō repetuntur l. si ueritas
et l. ꝫ C. de fideicā Voltig ē stendug
q qñ qꝫ vm et eidem legatur vna res
tm̄ aliqñ plures Si quidem legetur
vna nō pt legatarig stndere legatū
et petere ptem ipīg rei et ptem ir
pudiare l. nemīez et l. si tm res ff. de
le. ꝫ° Si uō plures res legentur tuc
aut sub nōie tollentuo et nō pot v
na agnosci et alia repudiari ut l. ḡs
tre ff. de le. 1° Aut sub nōie distributu
tuo ul copulatuo et tr pot vna agss
ci et alia repudiari msi repudiata
haberet onus ānexum q heredig
rspiceret gmodum ul fauorē altig
ut l. ff duobꝫ ff. de le. ꝫ° Et ad p̄dā
fatur qd nō m. l. legatarīo ff. de fidicā
lib et l. legataig de le. 1° et l. 1. ff. ubi
aut C. de ca. tol. Ista ē stendē q aliqñ
testōr legat candem rem pluribꝫ p
sons giuctiz uel diuisim Et queritur
an mter eos sit locꝫ iure accrescen
de quo nō. ff. st. forma libelli quo a
gitur ex substitutione m gl. breu
loqua et p Cy. m. l. 1. ff. is ita C. de Ca
toll Ihēns sic p̄missis volens māz
declarare trassumo smgl̄os supioēs
articulos p ordinez Et p̄mo assumo
illū articulū qu ē qñ testator legat
aliqd ānuū mestruū ul diurnū Et
quero An tale legatū tm̄ seat m hēdes
legatarꝫ ubi dic q nō rīgl ñ testōr
hoc voluerit exp̄sse ut habetur ī. l.
m ānalibꝫ et ībi p gl. et doc. C. de le
ganā et l. si stichum ff. sup. et ibi p
bar. ff. de v. ob. sunt l. m smgl̄os ff
de ānu. lega. ul ñ p̄statio huiōi lega
tu ānualis hīs ēt tpis p̄fimtionez
cēt p hec tpa sit diuisa tā exonerā
di heredem obligatum quo tm̄ tēnet
eē vmcum pro toto tpe et nō plura
Et ō tm̄ sit ad heredem legatarꝫ
sicut alia simplicia legata ut l. si tā
p̄fimtione m fi. ff. de ānu. lega. Et hec
etiam p̄edunt m stipulatione ānu
a re lata ad vitam stipulatoris que
liz natura sit mero iure tm̄ seat m
heredes stipulatoris tm̄ ipis agenti
bus obstat exceptio dol ut dicta l.
cū qui ita. ff. qui ita et ibi nō ff. de v.
ob. et dō ff. stip° et nō plene m. l.
senatꝫ ff. fi. ff. de do. tā. mor Quid
si stip° ānua sit simpl rōcepta an
tm̄ seat ipō iure et effectu m heredem
stipulatoris quo ad effectū petitioms
et exactioms breuiter Breuiter dis
timgue Aut ē stā m tam̄ alimentor
et hoc constat expresse ul tacite et
tūc fiunt morte stipulatōis l. cū hn
ff. si ī ānos ff. de trañ. et dō ff. qui
ita Aut ē stā m aliam tam et tūc ē
petua et tm̄ sit m heredem sicut tcta
lium ut dicta l. stichum ff. stip° de
v. ob. qd ita mtelligo pro ut ibi nō
subauditur quo ad uema Unde nr
hoc queritur pone q ex tā venditio
ms gtracte cto p̄tio aliquis p̄mīsit
m̄ soluere singulis ams et heredi
bus meis. x. sacros fi. umenti et va
sa tra boni vīm et obligauit m̄ oia
bona sua q̄ritur An ex huiōi p̄mis
sione licite possit agi de iure tam a
uli qꝫ de tanomto et diuino Circa qd
breuiter sic distingue Aut hec pro
mssio ē facta sine aliqua legittīa
causa et tr nullo mō vr effugiat obli
gatio ner actio ut nō. m. l. ꝫ ff. rr
ff. de do. ex. et. l. cū de mdebito m fi.
ff. de proba. Aut ē stā cū tā legittīa
et tr oī iure agitur quia contractus
venditioms iusto p̄tio accedente oī
iure ē approbatus ut ff. et C. de gtrah
empt p totū sic mtelligatur ff. stip°
et ff. qui ita Aut ē stā cum tā a iure
reprobata pū ex tā mutuu et sic q
titas ānua ē p̄missa m fraudem vsu
rar et tr nullo iure hodie agi potit
ex tali p̄missione ut nō p dor. m auth
adh C. de usur et l. ꝫ C. plus valē
qd agi et p Cy. m. l. ca pactione C.
de usur Deinde queritur Istīn lega
tor m diem sit fienda solutio Cir
q latus sic distingue Aliqñ m lega
to ē vmta tm̄ p̄statio fienda vīm de
signato tpre vbi gratia cū dixit tes
tamentator legato fiunde ū ad pascha
Aliqñ st plures p̄stationes fiende pe

duīsa tēpora vbi ꝑrata x· singulis
ānis ad festum paschē ¶ 2° tāu solet
distingui aut tps apponitur legato
tā demōstrationis aut tā deferēde so
lutionis aut tāua limitande obligati
onis ¶ 3mo tāu ū tempꝰ adiciatur tā
demitationis qđ ē qñ idem tempꝰ sol
uendi nū tpis contrahendi ul' legādi
vbi ꝑrā ꝓmitto tibi hodie dare x·
ul' lego hodiē x· et tē statiz pot' peti
ac si de die nulla cēt frā mentio ut l·
lib' homo ff· x· ff· de v· ob· liz Iudex sup
hor· aditu tā miserationis possit exe
cutione differre vsq; in x· dies ūt
nō· m· l· si debitor ff· de iudic· et· l· p
missor sti ff· de ꝓsti· pe ¶ 4° tāu· nū
tempꝰ adiciatur tā differende solōis
qđ ē regulr tē aut vba dispositiua di
rigūntur ad oneratū Aut vba sūt
ꝓlata in actuo et tē· solū admit
titur petitio et solō in fine tēporis
ut· l· si ī ānos et ibi bar· ff· de condi·
et demon· Aut sī ꝓlata in ablatiuo
et tē fienda ē solutio in pn̄o tpis
ut· l· si ita ff· de ma· tē° ubi vba dis
positiua dirigūntur ad obligatum
tē fienda ē solutio in fine tpis ut· l·
qui hor ānō ff· de v· ob· et in ff· qui
hor ānō mīsti· de iuri· sti· fallit fauoē
filioꝝ l· qui filium ff· sabino ff· ad tē
bell· et fauore rei pub·ce· l· ad rem
pub·cam ff· de mu· et hone quibꝰ rāibꝰ
sufficit utrum tpis attigisse de quo
pleno· nō· m· l· nī ff· minorem ff· de
mino· ¶ 3° tāu· ū tempus tā limitan
dis pōis adiciatur fieri debet statim
solo l· ū si ita ff· q· ita· ff· de v· obli·
et ibi bar· dixi ultē ꝓ aliqn sunt fi
enda plures pstationes seu solutioes
p diūsa· et multiplicata tpa ut ī
stipne ul' legato ānuo et in hoc dis
tingue aut solutio ē diuisa tā ageñ
obligationis seu multiplicande pstā
tionis aut tā exonerandi heredis
ul' debitoris ꝓmo tāu distinguunt
quidam Aut tempꝰ apponitur dis
positiom Aut executiom dispōis p°
tāu debet fieri solutio in pn̄· amis
sine tpis designati l· i· c· de ānu· le
ga· et ibi ꝓ doc· faut· l· ner semel ī
pn̄· ff· qñ di le· ce· qñ at' apponitur
executiom tē solō ē fienda ī fine tē
poris l· certa· v· ff· num sortez ff· si
cer· pe· ꝓ· ni· uō fit diuisio tā exonatiois
tē ē fienda solō in fine tpis ut· l· si
nu· in pn̄· x· ff· si menses ff· de le· 1°
et ff· de statu· lib· l· statuli ff· scribus
ānua· et dcō v· ff· num sortis ¶ dūte
hic nota dictum x· ff· tā sorti nam
verius credo ꝓ ibi fuerit tps appo
sitū tā multiplicande obligois qđ exo
nerationis qđ ex eo ptēt nā creditor
ita ē stipulatus ut usuras siue petue
singulis mensibus paceret vn̄ in hō
aliter distinguo quōd id soluend· ē qđ
ꝓ tpis diūsa ē pena ꝑtimatie debito
ris nō soluentis et tē solō ē fienda
in fine tpis sic ꝓcedit intellectꝰ dicti
ff· ꝑ tā sorti Quōd nō ē pena alicuius
ꝑtimatie ꝑ ꝑtingit ex sola dispone
tis ordinatione et tē hīt locū qđtā
ff· Que aut dicta sunt· arta solonez
in pn̄° tpis fiendam locū hīt qñ
nil ē fien· uel īplen· ex pte creditois
alias nō fiet solutio nisi prius ꝓ eū
stō īplemento ar in l· si ꝑuus ff· tā
ꝑuus ff· de stu· ꝑuo et nō· in l· eden·
C· loca· per que patet qđ fienda ē solō
pensionis de qua p glo· et doc· ī dcā
l· eden· Itē fallit in rāibꝰ qui hīnt ī
l· ner semel ff· si in heredit' l· si in
mo· ff· pn̄· ff· qñ di· le· ce· Sciēt autē
hys partē videnđ ē si pstatio ul' solō
sit destimata ad ētū locum ul' fundū
vbi ꝑrata lego ul' ꝓmitto· x· sacros
frumenti qđ nascetur ex tali fundo
et contingat nil nasci ex illo fundo
ul' fundū pure An liberatur debitor
a prestatione ul' solōe in qua gōne
dar· in l· inter stipulantem ff· sacra
ff· de· v· ob· sic distinguit Et idem pe
sequitur et Cy· in l· si quis argentū
in pn̄· C de dona Cum quericur qñ
fructꝰ debentur ex cto fundo si non
percipiuntur An ob° extinguatur ul'
differatur die aut loco ul' fundus
apponitur in designatione tā dispo
sitionis dispoē tā designationis Aut
tā limitande ul' taxande obligois
ꝓmo tāu fics debentur si extant ex
illo fundo ul' si nō extant debentur
ex alio et sic durat obligatio l· lu
cius ff· de au· le· l· qdam testō ff· de le·
i· l· paulo ff· si ff· de le· in· 2° casu
subdistingue aut tā in ordōne dis
positiua aditur ultīm vbi ꝑrata
fructus qui nascentur ex tali fun
do lego tē tuī subdistinguitur Aut
in· ni· ꝓmissione ul' legato ē vnica pō
tatio tm̄ uel plures si vnica tē si illo ā
no fructꝰ ex fundo colligi nō pōt nil
ultra debetur ꝑ debitor liberatur sō
quia illud ultīm qui fiunt conditionez
exponitur i· si nascetur et ꝓbatur ī
l· tum ēty ff· de ve· sig· ole· et· l· si de
bitor· ff· verisile de ꝑcū· empti vbi
uō fiende sunt plures pstationes tē
si fics in primo ānno nō nascantur
in toto uel in ꝑte tuī fiet supplemē
tum in alio· l· legatum ff· de·

an le l ex co ff de vi tri Smāt ī om
tione nullum pontur riltm ꝑ ē oīo
ſmplex ꝑ ſi nō naſcuntur fructꝰ ī pō
āno nō ꝙptēa liberatur debitor ꝑ ſit
ſuppletio m āno ſequeñ ut l firmo ī
pñ ff qñ di le re et dñā l mē ſtip ſſ
ſaña Et hec q̄ dubi predunt qñ ēta et
mmtata q̄ntas fructuū ē m dispone
pōita ubi nō nulla ē q̄ntitas designata
ꝑ m tñe fructꝰ qui naſcentur ſunt le
gati ul ꝓmiſſi tr ſiue m oīone ſit re
latm ſiue nō renſetur dispō talis cē
cōditionis et ob hoc fructibꝰ nō nat
ml ulr debet et ſic debet mtelligi
ꝑm cum l i m fi ff de condi et demō
et l mterdum ff de ā ob Volē q̄
ritur Quid ſi teſtor legauit titio C
lego donec vixerit An talis q̄ntitas
ſemel tm̄ ſit pſtanda ul plies dr q
āms ſmgulis debetur at ſi C āmua
legaſſ l legatum ff de an le et bar
in dnō ſſ qui ita Inſup q̄ritur crd
ſi teſtator legauit tertiam ul q̄taz
ptem fructuū extituz ex tali fūdo
An hoc legatū ſemel tm̄ debeatur dr
q ſmgulis āms debetur donec vixit
legatariꝰ miſi de contraria mente teſ
tamētoris appeat l defuncta ſſ fi ff
de vſufr Quid ſi teſtor uſſerit fi
lios ul heredes ſil hītare vſq̄ ad
x āños quid ī portent iſta vba dr
ut p bar m l qntꝰ ff de an legat
Inde queritur quid ſi nulla q̄ntita
te expſſa teſtor dixit ſic lego āmua
gayo An ualet legatum dr q non
regulariter l legato tñaliter et
ubi nō ff de an le ī fallit ſi leget
m tām alimentoz l ſl nu et ibi nō
ff de an le et l tū almīta ff de ali
et Cy le fanit qd nō m l id qd pau
peribus C de epiſc et cle Rurſum q̄
ritur aliquis legauit filie ſue x an
nua donec vidua erit ul m viduita
te ꝑmanſit q̄ritur filia nubente m
pñ anni an mtegra x hīc debeat
dr q ſic ac ſi ānus cēt cōpletꝰ ut
l ſi filie et l a nob ff de an le Huic
tiſeo ad 2m pñcipalem articulū tuz
legatur vſufructꝰ vſus ul habitatio
Circa quē pmo q̄ro quid ſi teſtor lega
uerit ſmpliciter fundum demde legat
alt vſufr eiuſdem fundi Quid pn
piet legatariꝰ vſufructꝰ dr q vtrq
habebit dmidiam vſufructꝰ et ſic ī
vſufructu cōcurrit vtq Idem ī habi
tatione ut ē tex m l ſi alt et l ſē
pmg ſſ fi et l ſempmo m pñ et ibi
nō ff de vſufr lega Per que patet
q legando 2o uidetur ptem adimē
a pmo miſi de contraria voluntate teſ
tamētoris appareat ut ibi nō Et ꝑ
hoc dicunt quidam q̄ q̄ teſtor fecit
plura legata duūſis ꝑſonis et poſtea
legat vxori ſue vſufructꝰ omīm bono
rum ſuoz tam legatoz q̄ nō legato
rum q ocēs contulerunt m vſufructū
cū vxore Et quēritur que veniant m
legato vſufructꝰ dr q ocēs fructꝰ rei
ut nō m l vſufructū legato et l ſe ff
de vſufruc Ipō tū vſufructū uti nō
poterit miſi prius pſtita ſatisdatioe
de utendo et fruendo arbitrio bom
viri ut l ſi tuꝰ ff de vſufruc et l
i C de vſuf et l i tū ſe ff vſuf q̄d
cauc quā ſatisdatione nō poſſz teſ
tamentator remittere ut nō m l i
de vſufr et l ꝙ et l ſane C ut ī poſſ
le Ab ipā tū ſatisdatione ipō iure ex
cuſatur pr vſufructuariꝰ bonoz fi
lij ut nō m l tum opz ſ nō autem
C de bo q̄ libe Tenetur etiam vſu
fructuariꝰ ſatisdare de re ipā reſti
tuenda finito vſufructu l i m pn
vſufr q̄ ad ea Quid igitur ſi vſufr
nō pſtet hanc ſatisdatiōē q̄ndo ꝓpie
tarius rem ipām poterit vendere
ut l ſi vſufructꝰ noīe ff vſufruct
q̄ admodū ea ꝑz an et fructꝰ rcrep
tos añ ſatisdationē poſſit dns ven
dicare apud aliquos ē dubitatio ut
refert Cy m l vſufruc C de vſufr
Bar aut m l vxori uſufr ff de v
ſufr le ſic diſtinguit q̄nq̄ añ ſa
tisdatiōē dns prepit fructꝰ et nō debet
restitui fructuario ut dicta l vxori
q̄nq̄ ipe fructuariꝰ prepit fructus
et tunc ā eos prepit dnō ignorāte
ul contradicente et tenetur eos re
stituere dnō et ſic debet mtelligi glo
m l hac edictali ff ſi illud Q̄nq̄
eos rcrepit dnō ſciente et patien
te et tr nō debent restitui p eum
ipi dnō ꝑ eos lucratiua ſic mtelligi
tur l hac edictali ff ſmat C de 2is
nupt Quid differūt mter ſe vſus
habitatio nō miſi de vſu et habi ff l
et adde que dixi m forma libelli tra
dotal ꝛpeti ꝑ Solet etiam q̄ri qualiter
huiōi vſufructꝰ finatur et dr q tri
bus mōis ſ morte rapit dmmuta
one longa pſcꝛiptione vz x āno ītr
pſentes et xx mter abītes ut l
qui vſufr ff ſi vſufr pe et l tot
ruptionem C de vſufruc miſi de v
ſufruc ff fmitur et ff qui mo uſu
amit l i tū ſe ꝑz nota hoc q̄ritur
Pete pr q̄ſitꝰ ē vſufr ex pſona ſi
li p l tū nō ſolum C de bo que libe
Quēritur p cuꝰ mortez extin
guatur vſufructꝰ dr breuiter q mors

vtr usq; requtur nec vmq; mors alti
nocet ut no. m. l. fi. C. de vsufr. et l. fi
ff. si uõ. C. ad trebell. et p glo. m. l. ꝫ. ī
fi. C. de bo. lib. ¶ Venio ad 3m ar. lū qu
e qñ legatur fructꝰ rusticꝰ uel urbanꝰ
Contra quē q̄rit Cum testor legauit alicui
simpliciter fundū uel usufructū fundi
queritur An ei fundo pstari debeat p
heredem uia uel iter ad ipm fundum
qua uel quo testor utebatur. In qua qōe
glo. dubitauit m. l. ꝫ. ff. si ususfr. ff. de adi
le. ¶ Tu tñ ꝓm bar. m. l. i. de fun. le. sic
distingue. Aut q̄ritur de fructu iam
ī pcepta ante legatum primo casu debet
l. i. ff. si is qui ff. de fun. le. // 2o casu sic
distingue aut erat fructꝰ heredis cum
testator erat et permanente et cū hic ser
uus sequitur legatariū et ei debetur
p heredem ex pfecta voluntate testā
tis ut dicta l. i. de fun. le. ex quo patz
m fructu oēs ferendi et sic debet
intelligi l. qd testor lane ff. de dap. mfer.
Aut fructꝰ habet tūm discontinuā
et nō permanentē ut iter et via et cū
aut testor legauit usufructū tūm et age
potuit ipe legatarius contra heredem
ut patiatur hanc fructum ipom
si ea nō ī posita usufructuꝰ redderetur
tutelis l. dapnas. ff. i. ff. de usufr. le.
et l. bmas. ff. fi. ff. de fun vba. pdi.
et l. i. ff. i. et ꝫ. ff. si usufr. pe. et
uit pietatem et cū lucꝫ glo. m dicta l.
ꝫ. ff. si ususfr dubitauerit tūm dic q; de
betur fructus legatario p ipm here
dem ut pbatur m. l. bmas ff. de fun
vr. pdi. supto. ar. a fortiori facit l.
i. m fi. ff. si usufr. pe. ¶ Quid cōt
An legatario fructꝰ debeatur heredi
de qua s. p fundū legatū et dic q; sic
l. testatrix in pin. ff. si fun. ven. et l.
si fundum sub q. ff. qui fundū de le
1o et l. olīpito ff. de fun vr. pdi. // In
venditione rei nō tenetur venditor
nisi spāliter et expssim actum cōt
habet fructum disuncꝫ empto
ri pstare l. m uenden. ff. de contē
empti fallit m. l. qui sepulchr ff. de
relig. et sup. ¶ Transeo ad 2m artu
lum qui ē qñ legatur dos uxori
ul filie ubi cōsueuit queri si teneat
legatū dotis factū uxori Et distinguu
tur sic. Aut tale legatum contmet ē
tam q̄titatem expssam ubi gratia
lego uxori mee. C. que habui ī dote
et cū tenet legatum ni q̄titate ex
pressa siue uxor mul dederit ul nmq
dederit mdotem ut ē tex. m. l. si nō
designata. C de fal. cā. adiect. le. Si uō
nulla cū ē expssa cū nō tenet lega
tū. nisi cōstet p mstrm dotis ul alit
de q̄titate m dotem tradita et l. i. ff. si
dotem et l. cū scriptum ff. de do. ple. Et
si forte dicatur quid qmodi aufert
uxori legatum dotis qñ aliunde qstat
de dote fieri dicatur q; si legatum ē puru
subducitur tps legale et fit statiz ip
sius dotis solutio ut l. i. ff. vere ē qmo
dum ff. de do. ple. Est etiā cōmoditas
in alio quia nō fit dotis retentio ppt
res donatas ul alias ī pensas q̄m ipo
iure nō diminuit dotem ut l. dote p
legata et decē. ff. uere ff. de do. ple. // Sed
quid dices de tli. q. Cum testor legauit
mulieri nūdū nupte. C. p dote seu
ex cā dotis queritur an tale legatum
sit purū ul conditionale ul sub modo
sup quo varie st opy. ut refert bar
m. l. titio. C. ff. titio qnō ff. de qdi. et
demon. et p Cy. m l. semq; C. de nup.
Conclusiue ꝫm cum pot. sit distinguu
Aut tale legatū ē fm respectu mōnij
q̄hendi cum ēta psona vbi qñ si tes
tamentator dixit lego. C. semp me p
eius dote uxori future qay et tuū cā
le legatū ēst conditionale vz si ma
trimoniū sequatur ut l. pmittendo et
l. stipulatoez ff. de uxo. do. pro quo facit
auctē. nisi rogati. C. ad trebell. et ī tor
pore vñ sumtur de san. epi. ff. ff. hoc
pūti. et ibi. Ja. de belu. Aut tale lega
tum ē fm simpr nullo hīto respectu
ad ēta psonam et cū subdistinctue
Aut exnēg legauit mulieri habit do
tem et ē conditionale eo mō quo s. ar.to
l. a titio ni pñ. ff. de uxo. ob. et l. si ex
m pñ. ff. de uxo. ob. Iuxta do. et dco. ff. ff.
hoc pūti ad idem facit. l. publicꝫ ī pio
ff. de condi. et demon. nisi paliquas cō
iecturas appeat q; testor voluit legatū
ee pure ul prie consuetudo hīet q; dos
appellaretur patrimoniuz mulieris nō
nupte quia m hoc standū eet qñ usu
loquendi l. cū de lamois. ff. asinaz ff.
de fun. mstru. Si uero pater leget
filie dotem tuā aut ultra hoc legauit
sibi suam legittimam et tuā ē ḡdito
nale sup quo iudex qd dicatur m pria
cōne Aut nullaz legittimaz sibi lega
uit et cū legatū dotis ē pure et potent
statiz peti ex pcepta uoluntate testan
tis au m cūbebat nūptas filiā dotare
et ei legittimā relinquere l. qui libe
ros ff. de ri. nup. Et quia tale legatū
videtur fm ad filie puisione cō non
recipit aliam dilationem nec gramma
ticā ut l. qñ priorib; C. de mo offi.
testō. Et adde q; nō suffecit rōnaz dotē
ti. legati relinqre quo ad ualorem
testi. dicen. relinquo filie mee. C. uel

talem fundū pro eig dote qua vbū rlm
quo adiectum certe rei ul' qti nō trahit
ad mstitutionē ut nō bar. m. l. cogr. v.
et ṫnaliter. ff. ad trebell. et nō m aut
ut cū de app. cogr. ss. aliud quo qz lig glo
teneat ḡriuz m aut. de heres et fal. ss.
hec oīa et i. p Ja. de beluh. Et sic ꝑm
bar. testm cēt nullum ratione p̄tītois
ipūs filie uten. vbo rlmquo ꝑ debet
vti vbo mstituo Quid si testor dixerit
rlmquo filie mee C. ad dictam sapiēt
Quid potit facere ipe sapies dic qz po
terit addere uim mstitut ut testm ua
leat potq qz peiret ꝑm Ja. de ayr. Sz
riz malū disputant et tenz ḡriū cuq
opz sequit bar. m. l. illa mstitutio ff. de
hered. msti. Sz arta p̄missa qritur statu
to Cumtatum lombardie Cauetur qz mlr
dotata nō faciat ptem m hereditate pa
terna ul' materna cū filiabus suis Con
tigit qd pr̄ i pubi filie legauit mille
pro eius dote Querit de tribus pos
an hoc legatum sucrēdat m locū legit
time 2o an ex huiōi legato videatur
filia dotata 3o an tale legatum statz
possit peti ut differri debeat petitio
i tps nuptiaz Et quo ad pmū uarie
sunt opz ut refert Cy. m. l. scimus
C. de nup. et tenuit Riz ma. qd sic nec
possit agi p filiam ad supplementum
legittie si quid desit Et est ratio qua
p statutum pt̄ adimmui legittā q̄
uis q̄uis nō m totū auferri ꝑm eum
liz dr. cōtriuz teneat m. c. mdultuz
ex. de rrr. uirl li. vlo. Cy. nō ubi s. te
net qd tale legatum nō sucrēdat m lo
cum legittie qd' etiā sequitur Bar. m
dcā. l. titio sicqz habebit her filia. s.
vtriūqz et legatum msi de voluītate
testoris aliud appareat vbi gratia si uis
sent eā stare et cē contentam et ta
tam dicta q̄titate sibi legata ar. m. l.
qui valebat cū ibi nō. ff. de heres msti.
Aliud cēt si fuisset filia heres mstitu
ta m dicta q̄titate pro eius dote qz
tūc her mstitutio sucrederet m locuz
legittie et si quid de cēt agere posset
ad supplementum l. oīmō et l. sanxi
mus. C. de mossi. testō. et aurten. ibi
sigta et qd' nō m dcā. l. hijs vbis per
qd' patet tm Quo ad 2um q̄situm dic
ꝑm Bar. ubi s. qd filia dotata dr. ar. i
l. nō e mim ff. de ri. nup. et l. qui pu
pillam m pn. ff. de adulter. facit qd' no
p glo. m l. cū plēs ss. penlt. ff. de ad
mn. tu. et illa vba dotata sut exponē
da a. r. i quā pr̄ actū dotandi exercuit q̄tū
m se fuit ar. m l. mulieri ff. de condi.
msti. Aln uō contra quia dos sme mō
cē nō pot. l. fi. C. de do. añ nup. p̄a opi
bar. verior et ꝓbatur in l. sine oīone
C. de bo. que libe. Ad 3m aut q̄situ dr
detur ꝑm eum qd aut tale legatum
ē factum pubi Aut ī impuberi primo cāu
differtur petitio in diem nuptiaz cō
tracto mīo p vba de pīti qd' suffirit
etiam si nō fuerit adhuc ducta ad d
mū mariti l. sciēg C. de nupt. uī
ta l. si cui ff. de condi. et demon. 2o
uero cāu exspectatur tps nubil. etatis
et etiā qd mīm p vba de pīti ḡhatur
quibus duobz concurrentibz petitio
admittitur ar. m. l. her conditio ff.
de condi. et demon. et l. si pupille ff.
qui di. le. te. Quid aut si alia forma
testor usus sit ut qua dixit legato ex.
pro ipa maritanda dicat idem bar. a
e pubes et poterit legatū statz petē
p̄stita tī cautione de nubendo Aut e i
pubes et tē differtur petitio in tēpg
pubitatis Quo tpe erit ad maritum
heredis et hoc sufficit etiam si mīm
de pīti tē nō q̄rahatur ut tē petitio
nō admittatur ar. m. l. uc. sel. ff. i he
rediti ff. qui di. le. te. Inde q̄ritur pr̄
legauit filie syon Centū ex causa dot
demde ipam maritauit et dotem qz ea
soluit postea moritur pr̄ nō mūto
testō. agit filia cont. heredes petendo
legatum p dictū q̄ritur An sit audi
enda dicit bar. m. l. huiōi ss. cū pater
de le. 1o Aliqū p. dotem simpr. qm
sit nō tī tradidit et postea legauit
Aliqui p. legauit et postea tradidit
ul' pmisit primo cāu subdistinguc
Aut expresse legauit qd dote et tunc
semel tm ipa dos debetur et iō petēs
legatum nō auditur ut dcō. ss. cū pr̄
et l. titia. ss. qui iuuta ff. de le. 1o Aut
simpr. legauit nulla fta mentione do
tis et tē aut legauit aliud duīsiz q̄ qz
mīsit et tē debet vtrqz videlicz dos et
legatum ut l. si pr̄. pro filia ff. de tol.
do. Aut legauit idem ul' tm idem i cōd
itione et tē m dubio p̄sūitur legare
aiō q pensandi et p̄stabitur altm tm
ut l. si tum dotez ss. si pr̄ ff. so. ma.
et nō. p glo. m dcō. ss. tum pr̄ 2o cāu
pncipali an valet tum p̄mo dotē tra
didit et postea legauit distinguc a
legauit idem corpus qd fuerit dōtū
et tē eig estimatio debetur ac si legas
set scienter rem alienā ut l. cū pr̄
ss. pat. filie ff. de le. 1o Aut legauit de
rem simpr. et tē sel. tm debetur nec
p̄statio duplicatur et quia dos ipa e
legata nō confertur ut dcō. ss. qui ita
et. l. filio et l. a pīre C. de collat. vbi at
legatur aliud oīo duīsum a dote tūc
vtrqz debetur ut sic dixi 1o pn. cāu

qn̄ p̄mio legauit

qñ primo legauit et postea tradidit dis
tinctue aut postea ipm legatū dotis realit
dotauit et tuē vē de pmo legato dotata
iōꝓ vltra legatum nō debetur ut l. luti
lo. p°. et ibi nō. ff. de le. ij°. et l. filia c
de legati. vbi aut legatum ecē simp
pmo frm sine adiectione rauē dotis tē
p traditionez dotis mde seruatum nō u
detur delegato retentum iōꝓ vtrūq
debetur ut l. qñ gnā tuz ibi nō. ff.
de pba. Ex pmiss patet solō ad illam
q. qua qñ solet si pater legauerit
cē filie ꝓ dote postꝫ ipam nupserit
et tentum pro dote tradiderit An mor
tuo pē reliqua C. ex tā legati petere
possit Et ꝑ. Bar. m dtā. l. luti distiñ
ue Aut legauit ꝓ maritando ipam fili
am et tē excluditur a petitione legati
ar. m. l. libꝫ in pñ. ff. de alu. et Cy. le
qua cessat tā legati Aut legauit simp
ꝓ dote ul ex tā. dotis et tē admittitur
ad petitionē legati qz dos pt augeri
ꝑstante mō. l. p. c. de do. ante nup. de
qua mā plē p bar. m l. libōz ff. de ẏ.
sigꝫ Ꝑterea qritur Ette ꝙ pater lega
uit filie C ꝓ dote ul maritanda et de
cessit filiō masculo heirde mstituto
vtr qu mde sororez maritauit et do
tem dedit simp nō habita mentoe
legati Queritur an soror possit petē
legatum ſnēdo ꝙ non quia frater ui
cam dotasse de petuā legata potiꝫ ꝙ
de ꝓpia. ar. l. nesimꝫ et ꝙ ibi nō. p dor
ff. de necess. tſi. et ita determinat Ja. d
ar. ut refert Cy m l. fi. c. de do. pmis
vbi autem pē dat dotem ꝓ filia sua q
habet bona materna vī m dubio eam
dotasse vī ut dtā. l. fi. c. de do. ꝓ mss.
Ꝑz quid si testor dixit lego C. ꝓ dote
filie mee et quot eam pdiderit sibe
de nouo detur p meos heredes qritur
de effectu hug legati ſnēdetur ꝙ dos se
mel tm pdita reiterabitur et pstabit
et nō ultra ut l. fidiꝗa ff. si quis x ff.
de le mo. Adūte tuta pdicta ꝙ de uxe
tōi. testante pdicto statuto tenetur pē
filie dotem relinquere titulo mstitutiō
ms et nō legati et si m vita sua caz
ꝓ mserit et eam dotem dederit poteit
eam m dote mstituere et m aliquo plꝰ
ꝙ tūcūꝫ modico et sic tenebit eig īsti
tutiō ut plene disputat glo. et dor. m. l.
demꝫ ff ꝑ vtz m fi. ff. de mūo et bar.
m. l. hns vbis ff. de here mstit Sed
pone statuto ꝙ cauetur ꝙ mulier mor
tua vir dotem lucretur qrmꝫ ꝙ qdā
mulier hns filium ex priori vno acce
pit ꝑm maritum et nide decessit īma
triomo supstitibꝫ 2° vno et filio pōr
mñ. Inter quos qtroūsia oritur sup
dote qritur quid iur dixerūt quidaz fi
leos pferendos saltem m ea pte quam
lex illis defert de qua traditur m l. hīs
edictali C. de 2is nupti Alij dicūt filios
m totū excludendos etiam a legitima aut
tertiatē dicti statuti per qd derogatur
l. hac edictali qsta ē quedā alienatio
mt uuos ꝑ quā pt filij priuari legit
tima ut nō. dy. in c. mdultū ext. de
rest. iur. li°. vj°. et Cy m dicta l. simꝫ
C. de nup. et l. i. C. de m offi. dona. et hanc
ptem tenet bal. m l. si ea lege C. de rōdi
ob. cau. et eam obſnat ī lombardia et
dixi sī m libello quo agitur ad dotē re
petī Quid at si statuto cauetur hoc
mō ꝙ mortua vxore sine liberis ex ipō
mō vir lucretur dotez An hoc tāū p.
morientē ipa vxorē m ipō mō sibi su
ꝑstitibus libis ex hoc 2° vno potenūt
filij priores nūꝫ petere dotis materne
ptem a filijs 2i matiōnij Et dicēdū ē
ꝙ sic Cuius ratio ē quia p statutū tale
solum m vnū tāuz maritū sibi ipi lucē
dotem videliz qñ vxor moritur sine
liberis ex eo ꝓcreatis Cum autē mori
tur cū liberis tūc tāūs iste relinquit
dispōi iuris cōis. l. si ex ſneꝫ ff. de ẏ. ob
tan. l. si cū dotem m pñ. ff. solu. mat.
Iōꝓ pēter filij vtriusꝫ inmoꝝ m ipa
dote succedent ut m auct m succes. c.
de suis et le. et dicta l. hac edictali nō
pactū de lucranda dote interressisset
qua tē marity m dote succederet ſm
formaz dicte l. hac edictali et nō ī plꝰ
ut ibi nō. de quo p Ja. de belui ī auct
de nup. ff. optime Queritur si statuto
cauetur ꝙ fiē nō succedant tū masci
lis mhereditate pēna ul materna si
fuerint dotate ul fiēs eaz vellent do
tare Contingit primū deredere filio mas
culo et filia supstitibꝫ et filius decess
sit supstite quādam filia et dtā eius
sorore An m successione sororis dicti fi
lij pferatur nepti sue et dic distinguen
ſm Cy. ut per eum nō. m l. i. C. ad l.
iull. de adul. nā aut ipe filius decessit
ī vita pēs et tē pater succedunt ut ī
auctī defuncto Aut post eius mortem
et tē neptis excludit aītaz Et ē ratio
quia istud ius excludendi aītaz fiut
q̄sitū pī suo m eiꝰ vita virtute dñi
statuti qd tūsmsit m filiam vñ ei nō
ē auferēn ar. m. l. iudeamꝰ ff. de necess
ſt. Ꝑz pone ꝙ testor legauit filie sue
ꝓ dote cta bona nubens eam cē tali
tam et contentam Queritur an ipsi
filie post actmtū legatum sit saluum
ius petendi dotem maternam Bar.
m l. si liberi m fi. de op. libō. vī. dicere
ꝙ sic qua dos materna ē extra bona

prīs ut eo alienū tū distinguit ut ibi nō
inde l. fi. de do. ꝓmiss. ¶ Redeo ad qntuz
articulū qñ legatur vinū ul triticum
simpr nō adiecto de quo sit ꝓstandū ut
in dubio ꝓstandū de eo qđ e in primo
testōris al si ml vꝑuertur ꝓstari debet
aliunde et p eius heredem ut l. si tu
vinū in pn. et ibi p bar. ff. de ui. trit
oleo qꝫ le. nō tū vasa seu vegetes i qbꝫ
vinum est reconditum rednnt legata.
ut dtā l. si tu ff. i. et si vinū ul frumē
tū legetur p alimentis liz ꝑtitas non
sit expressa tū ualet et redit eo casu
in legato omne pnū testōris ut l. qdā
heredz ff. eo. ti. ¶ Quid dices si testor
legauerit ꝛ vasa vini titio ex eo qꝫ nas
cetur in eig tali vinea et inchil ul pa
rū natū e. An hēs liberabitur ul sup
plebit de eo qđ nascetur in seqnti ano
die ut ss. dixi circa legatum annuū et qđ
plene tangitur p bar. in l. inter stipu
lantem ff. sacra ff. de ꝛ. ob. facit l. cum
ite et l. ex eo ff. de eti. oleoꝫ lega ¶
Transeamus ad 6.tū articulū qui e
qñ legatur fundꝰ cū instro suo vbi q
ri solet que contineantur appne istiz
fundi ad qđ finditur p ligones ara
tra boues falces torculania messorie
et silia ad agriculturā ptinentia et ad
fructꝰ colligendos ut nō in l. instrā
fundi cū l. se ff. de fun. instr. ner re
fert ꝑtum ad uī cōiugē an legetur
fundus cū instro an fundꝰ et instrm
ul fundus instructꝰ liz quo ad mo
dū extinguendi legatū differant it
se ut nō in l. i. et l. si tu ff. de fun. i
strur. et l. triplici ff. de ꝛ. sigf ¶ Ple
nius tū potest distinguē ꝑ Bar. in l.
si tu. Aliqñ hec dictiones et. 2. cuz
ponūtur inter res ꝙx vna sui natu
ra alti nō accedit ut inter psonas
ut l. iustissime ff. de edil. edic. uel i
ter res prorsus disiunctas et separatas
et tē pformiter quibusdā vz oēs pn.
ut instr. de legā. ff. si quis ancillas et
l. si ancilla cū libris de le. 1o. Aliqñ hec
dictiones ponūtur inter res quarꝝ v
na solet alteri accedere ut instrm fū
di et peculiū ꝑui et tē e dria qua et
cōiugit principaliter si cū cōiugit ac
cessorie ut dtā. l. i. ꝛ. et l. si tu. et u
de de hoc. p Cy. in l. ꝛ. C. de ꝛ. sigf.
An aut hec dictio et indicat repeti
tionem qualitati pōite in precedenti
oratione unde q nō bar. in l. seye ff.
ꝙpo ff. de fundo instru. et l. in rpe
tendis de le. 1o. cū ss. ¶ Nunc tran
seo ad 1m articulum qui e qñ legat
ꝑuo peculium ubi quericur ꝑuo le
gato cū peculio quid cedat in legato

si contingerit ꝑuū mori dic mōibus
extinguī legatum l. i. et ꝛ. ff. de pecu. le
et hoc quia sublato pn. lo tollitur accs
sorium p quod creditur illa qō cū testor
legauit equū cū cella nā mortuo eqo
viuente testōe extinguitur legatū cel
le p regulaz ꝑdictaz nā dicto cū quin
git accessorie facit l. cū i utile ff. de pe
cu. le. et regula l. cū pnl. ff. de regul
uriz. cū ss. ¶ Capio vm 2m articuluz q
e cum legatur penus in quo q̄ritur
qđ appne penus ctmeatur vbi sic dis
tinguc qñqꝫ legatur penus pomelēta
qñqꝫ penus exculenta po cāu cōtmēt
oiā q vim appne ctmentur ff. cāu ca
sola ctmentur q esiu priꝰ fa. sūt depu
tata ut her et alia notantur in l. qui
penū cū l. se ff. ꝛ de pecu. le et l. qui
penū lo. ꝛ. ff. eo. ¶ Venio ad 3m artn
culū qñ legatur supellectil unde nō in l. in. ff.
eodem. ¶ Descendo ad 4tum artn
culū qñ legantur cibaria ul alimēta
vbi q̄ro primo quid alimentoz noīe seu
appne ꝙphendāt et dicendū e cibaria
vestimenta et domus seu habitatio q
tmen l. legatum l. fi. de alu. et cib. le.
ꝙo etiam aqua si in ea regione vendi
solet l. i. ff. eo. sedq aut est in legato
cibi ul dyarij nā appne cibarij nō con
tinetur vestimētum ner domus ner
dyarius ff. eo. ¶ Quid si testor iussit
heredi suo ut talem eius nepotem i
strui faciat in aliquo interfitio nō de
terminando de quo queritur in 4o. ar
tifitio debeat ipm instruu facere ꝑti
de eo q in hoc iudex arbitrabitur ispec
ta qualitate nā. et dispoe in silibus i
tūstantiꝫ ipius nepotis expensis
ipius heredis ut habetur singulāit
in l. stichus lib. esto de le. 1o. ¶ Quid
queritur si alimenta sunt simpr legata
nulla determinatione de hijs ftā q̄liter sit
ꝑstatio eoz et limitatio dic q iudicis
officio erunt limitanda inspecta ꝑsa
legatarij fructibꝫ et redditibꝫ here
ditarijs ut l. cū alimenta in pn. et
l. cū vnꝫ in fi. ff. de alu. pu. ꝑl. et cy. le
facit l. fi. in pn. ff. de alu. pu. ꝑl. et l.
ius alimentoz ff. vbi pu. edu. de be. t
qđ nō bar. in l. impor. ff. ad trebell.
et nō. q si fructꝫ rez hereditariaz
ad alimenta nō sufficiunt nō ꝑcipie
netur hēs ꝑpietatez rei ipaz vēdere
et ꝑtium in alimenta nō sufficiunt
cōuertere ut pomt bar. in dicta l.
cū alimenta. et si is cui sunt legata

almenta mfirmitatē paciatur debent
ei pstari mediante p trey m l ū° meth
ff de v sig et l si cum dotem ff seu
tentiat m sctissimo ff so mat et se
quitur Sar m l legatū ff de adi le
ga Dem q̄rit an legatū almentor
tñ seat m heredz legatar dic p non
regliv m l ī ānalibg C de legā et l si
in singulos et ibi nō ff de an legā et
l cū hn ff modg m fi ff de trañ et l
mela m pñ ff de an le Insup q̄ri
tur quo tpre sint pstanda legata alī
mentor an singulis mensibus ul an
nis distingue ßm Sav m l fi ff de
lib agno et l petūe ff de alī et cy le
Rñdß almenta relinquūtur cū demō
stratione itī tpris ut puta lego oī āno
ul oī mense x pro alimentī et tr pst
tantur tpe illo designato l r cū l se
de an le et l ner sel ff si m habita
tione ff qñ di le re et l dvarys ff
de alī et cy le Rñdß legantur ali
menta simpr nulla fīa tpis designa
tione et tr subdistingituntur Aut re
linquūtur psonis nō morituris pū
pauperibg talis hospitalis et tr soluē
da sunt ānuatim l si quis ad decimā
dam de epis et cle Rñdß relinquūt
psonis morituris ut tritio ul sēpmo
et hic ḡsidera q ī alimentis gtinet
q̄dam que nō recipiūt gmodaz diui
sionem p menses et quoz mensua
lis pstatio nimis grauaret hēdem
ut puta uestimenta ul silīa et tūc
de hjs fienda t solō cui nūtas im
net ut nō p glo m l firmo ff
fi ff qñ di le re et fuit dicta l
ner semel ff si m habitatione
Quedam sunt que pūt gmodo diui
di p menses et quoz diuisione he
res nō grauatur ut dare frumentū
carnes vinū et silīa ad vsū cotidi
anū deputata et m istis fienda est
solō singulis mensibus ut dtā l fi
ff de libe agno fallit ī multis ī qu
bus debet fieri alimentatio p singu
los ul binos dies ut l r C de ero mil
li auo li° xvj° et l nulli co ti° et
si forte plures sint obligati ad pstā
tionē huiusi alimentor ne pstatio
tōfundatur fiet mtri cos diuisio viz
ut unus soluat uno mense alius al
o ut nō m l m ff de aly et cy le
Idem q̄ro An solutio alimētor
fienda sit m spē ul m pecūa distiñ
ue ßm bar ut p eum nō m l i ff
de alī et ti legā Quedam sunt res
sua spe corrūpantur ut carnes t
siq̄ et his debetur pecunia seu ex
tratio p eis l mela ff quidam ff de ali
et cy le Quedam st que si pstarent
pro toto tpre nō corrumperentur puta
frumentum vinū et silia et tr nō de
betur estimatio ß spēs ipa solui pot
l cui hn ff si cui ff de trañ Qz in quo
loco sunt pstanda her alimenta dicat bar
q si locg nō sit designatg debent pstari
in eo loco in quo heres sortitur dom
icilium ut l i et ibi nō ff de ali et ci
le et p tīlo m l cum hn ff cuias
ff de trañ pro quo facit l ß et si sig
repetit ff de iudic Qz hic m surgit
dubiū pone q heres et legatarig sūt
eiusdem fori An heres teneatur her
alimenta deferre ad dom ipius lega
tarii ul legatarig ipe teneatur ad do
mū heredis In quo ßm eum sic pt
distingu Aut pro ipsis alimentis de
bet pstari pecunia uel quid silē ī aug
portatione nulla ē expensa et tr tenet
heres ne ad dom legatarii et pecūa
am portare l Iti illa et ibi nō p glo
et dr ff de consti pecu Aut pstari
debet aliud ī aug pstatione portatioe
expensa exigitur et tr debet legatarig
ne ad domū heredis et ipō legatarii
supta alimenta suscipere ar l q̄unti
ales m fi C de ero mili āno li° xvj° et
l i ff plte ff de pi et gmo rei ven
Et ex hjs colligi pot densio ad illā qōz
qua q̄ritur si marito legauit alimēta
an ei pstāda sint m domo mariti ul cui
m qua qoe voluerint dicere quidam
Aut heredes viri sunt filii ipius vxo
ris et tr pstari debent m domo ipoz he
redum cū quibg pot honeste vivere
m si aliud testor expresserit ar m l q
tō cubmā ff fi ff de le mo et ff de fundo
instru l q̄situ ff puto et l ij C eo ut
Judic Aut nō erant eius filii ßm exēnci
et tr pstari debent ex domuz Alii aut
dicunt q si testor simpr relinquat vx
ori alimenta et adiecta loco domus q
licatū ē mulieri habitare quotūcg loco
voluerit et ubicg st ei ab herede alimē
ta pstanda p trey m l ubi C ff de
alimentis et ti lega Et ibi sequitur
bar hāc opy ī l diuortio in pñ ff so
ma de quo p glo m l cū hy ff ī causa ff
de trañ et p spe m ti° qui fi suū le ff i
Qz quid si testor voluerit vxorem rea
pere alimenta in sua domo an tenebit
in ipa domo opari et cū heredibg ad
eoz utilitatem dic ē distinguendū
ßm bar Aut mulier ē nobilis cuius
nulle sūt ope et tr nō tenetur opari
Aut ē ignobilis q̄ gsueuit opari et tr
aut huiusi alimenta sibi debentur ex
iuris nūitate ut qua ipa ē j āmū lucr

et tr̃ debet opari ad vtilitatẽ heredũ ut nõ
m. l. r. ff. exactio. C. de rei vx. ac. et l. sic
ff. de op. lib. Aut debentur ex sola testoris
dispõe et tr̃ nõ tenetur opari ad qmodũ
heredũ av. dicte l. libtq quos ff. i. et ita
detimat bar. m. l. duorũ. Qz quid si
testor̃ legauit titio fundũ ad eig alimenta
ul. pro eig alimentis querentur rnq sit
deminuũ fundi dic ff. bar. q. m. hoc for̃
legati ẽ adtendenda. Qnqz ei testator
dicat lego titio fundum ad alimenta ul.
q. alimenti ul. ut hãeat alimenta et m
hys tãibq dnũz ẽ legatarij ut m. pall.
l. libti et. l. pe. ff. de alimenti et ci. le.
et ibi p. eũ. Qnqz testor̃ dicat lego alita
et q. eis obligo talem fundum et tr̃ sola
alimẽta et fundi ob. rdeunt m. legato
pietas uõ remanet heredi. l. lutiq co
ti. Et ita detimat bar. m. l. libti. Qz
si dicerit lego alita ex tali fundo ratio
drẽ pot̃ cẽ quia m. primo tam̃ ẽba dis
positiua legati referuntur pnãpaliter
ad ipm fundũ et determinat ipm ẽbũ
lego ipm fundũ cõsecutue ac respituit
alimenta io mmoz. si pietas et dnuz
rdeunt legatario. In alijs uõ tãibq ẽbo
lego detimat ac respicit pnãpaliter
alimenta demonstratue ac et cõsecutẽ
detimat ipm fundũ io tr̃. Qz ratio ho.
ostendit aliud dubiũ an eo tam quo dem
ẽ dnuz tãsire m. ipm legatariũ. An ipe
legatarius ipm dnuz trãsmittit i heer
dem suũ. Ratio huiq dubij solocz glo.
suit cõtrarie nã. glo. m. l. tũ hy. ff. si
vin tenet q. nõ trãsit finitũ morte lega
tarij pertinet ad heredem ipo iure si
nil finitur legatũ alimentor̃ ut dicta
l. tũ hy. ff. modus pro qua opi. facit
l. titia. ff. fi. ff. de le. i. In gruũ vi. ce
ter in dicta. l. libtq libtatibusq m. pn̄. t
dicto. ff. si vm et. l. penulti. ff. de ali et
ci. le. Et hanc ptez tenet Ja. de are. et
bar. vbi s. Solet demq dubitari an tã
adiecta legato limitet ipm legatũ super
quo bar. in dicta. l. libti tradidit talez dor
trinaz. Aut loquimur in tã de pto et tr̃
nulla indicitur limitatio tũ ipius rauc
de ficto nõ vinet legatum ut. l. tũ tale
ff. flãm et. l. demonstratio flã. ff. r. ff. de
rondi et demon. et ibi nõt. Aut loquitur
in tã de futuro q. ĩppie dicitur tã et hic
subdistinguc. Aut appz de mente testõ
ris q. uoluit p. tam̃ limitari legatũ et tr̃
limitatur ut. l. titia ff. fi. ff. de le. i. et
l. spẽs ff. de au. et ar. le. Aut nõ appet
de eius voluntate et tr̃ talis tã p. se sim
pliciter q. siderata nõ continet aliq. fauo
rem legatarij et tũc limitat legatum
ut. l. tum pr. ff. dulcissimis ff. de le. i.
et. l. epla. ff. ad trebell. Aut continet fa

uorem eius et tr̃ aut ipa tã pt̃ opari
augmentũ legati et opatur ut l. si ha
bitatio ff. i. ff. de vsu et hĩtati. Aut nõ
pot̃ opari augmentũ et tr̃ opat̃ re
strictionez ut dicta l. libtq et dcõ. ff.
si vin fuit l. fi. ff. de vsuf. ea. re. q.
vsu. q. su. et l. donationis ff. spes ff.
de donat. Et idem dic ff. quandũ cẽ in
cõtractibq ut nõ. p. Cy. m. l. si mulier
C. de Jurĩ do. Et ex hys patet decisio
ad ff. illam mvsitatam practicã si tes
tamentator si testor̃ legat vxori sue
dnũ q. hĩtatione q. dnũ seu pietas
dnq ptinet ad vxorem ff. m. Ja. de are
liq oldra aliter teneat ẽ ff. bonũ q. su
um adeir doner vixerit pmissa ven
dicant sibi locum quo ad dnũz qrdũ
legatarioꝝ qñ ipe ẽ capax dnij sicut ali
mentoꝝ ubi ad cẽt in capax dnij et
capax alimentoꝝ tm̃ nõ porrigitur
solum tale legatum ad alimenta tm̃ ut
patet ex. m. in spurio et alio nato et dap
nato coytu ut nõ. m. c. nũ hinet ex de
eo. qui dux. in ma. q. pol. p. adul. fiant
qd nõ. bar. m. l. si gener ff. de hys q.
ut indig et l. si deportati huo ff. de
legati. i. et l. titio et e. ff. de le. i.
Rursum sciendũ ẽ q. alimenta qñq
sunt pstanda quadam necessitate iuris p
ter hois dispõnem suadente nãli rõe
ut pr̃ mr̃ tenentur ad educationẽ li
berox l. r. tũ se ff. de libe agno. et l. i.
cũ se C. de alen. libe. Et e contra tenetur
filius ad pstationẽ alimentoꝝ pat̃ q.
mat̃. ff. de lib. agno. l. si quis a libis
i pn̄. fuit q. nõ. m. l. fi. ff. hic. Qcaudu
bio v. ipm. C. de bo. q. lib. et her vcia
qñ alter ex hys ẽ mops aliusq uõ di
ues vbi oẽs piter cẽnt duntes seu
sibi ipis sufficientes ad alimenta tũc
alter ab altero nõ pt̃ peti alimenta
ut dicta. l. si quis a liberis vel ff. si filiq
vel si oẽs cẽnt piter pauperes nul
lq petet sibi ĩuicem mistim alimẽta
ut nõ. glo. m. dcõ. vel ipm. Et si forte
vnq cẽt sibi soli sufficiens tm̃ ad ali
menta nõ tenetur sibi detrahere et
alti cõferre q. prima caritas incipit a
se ipo ff. cõfert id qd sibi supest ad ffia
alimenta ut p. glo. et tex. m. l. i. C.
de alen. li. et dcã. l. si quis a libis ff. pe
Quid si dubitetur an filiq sit ul. pri
qui alimenta petit dic q. primo fiet
cognitio sũmaria ut dicta. l. si quis a
liberis ff. si ul. parens et ff. solent q.
cognitione pendẽte tm̃ alimenta ac
toti pstabuntur. l. si negrt ff. co. ti.
Demq sciendum est q. liberty tenet
ad alimenta patrono suo si quid sibi
sup ẽ ult. ffia alimenta ut dcã. l. si

qus ff. almenta et ff. de alt. Situr et eg°
patrong tenetur liberto l. alt. m pn°
ff. eo. t°. ¶ Quid dices de dnō et vasall
o. An sibi iuicem teneantur ad almē
ta et quidem planū ē vasallū tem dnō
suo ff.m dy. ar. dr̄ē. l. almenta ff. i. nā
tenetur dnm defendere ut. x. rol. i t°.
que sit for. fidelt. c. n°. ff.° ipm almē
tare qua netare vr̄. qui negat alimen
ta l. netare ff. de lib. agno. ¶ Que opp.
confirmatur ex nō. p glo. m l. solo
C. de libe. ca. et m dr̄o c. i. et spe. m
t°. qui fi. sunt le. ff. i. x. quid si dns
et si vasallg denegat almenta puat
feudo sicut libtg priuatur libtate et re
digit m ff. ututem ut dr̄a. l. almēta
ff. i. An aut dns teneatur vasallo du
biū ē ff. meditandū ē q sic p ar.m a.
pari p. l. almenta m pn̄. pro quo fa
cit illa gnālis regula q regulr̄ fit
sibi iuicem obligati dns et vasallg adeo
q ex hns causis ex quibus vasallg a
feudo priuatur ex eisdem et dns ut
m c. i. m t°. qua. do. a ff. pue. c. ex feo
et m t°. si de feu. fue. gtio. c. dnō.
Amplig quer̄tur. An frater frem alē
teneatur. dicūt cōiter glo. et doc. q
sic siue sit fr̄. nālis et legittig siue na
turalis tm̄ ut m auct. liti. C. de na. li
be. et l. q̄us ff. so. ma. et nō p glo.
et Cy. m l. i. C. de alen. libe. et m. l. si
quis a libis ff. ff. vtr. et ibi p bar. ff.
de lib. agno. ¶ An filig ex dāpnato toi
tu p patrem sit alendus dic q nō. ut
cuilt. ut m auct. ex gplexu de m. res
nupt. ff. uir. canonico sic ut nō i. c.
cā habeiret ex. de eo qui duxit. ¶ Quer̄i
tur. ult°. pone q pat. ul filius ingres
sus ē monaster.iū. ppt. qd bona eius
fuit monasterio dedicata. An monaste
riū teneatur p̄stare alimenta illi q
i seculo remansit dy. et bar. tenent
q sic p dr̄am l. si quis a liberis. ff. i.
surripserit et ibi nō. et spe. m t°. qui
fi. sunt le. ff. i. x. quid si mitret vbi ple
ne. ¶ Quer̄itur an mater ita teneatur
ad almenta filioz sicut p̄. dic q. l.
triēmum ptinet lactatio ad matrem p9
triēmū. ptinet eductio ad patrem l. fi.
C. de pa. po. nisi p̄. cēt. pauper. et mi
dues de quo dic ut plemg nō. m dicta
l. si quis a libis ff. si mater. et p Cy.
m dicta. l. almenta C. de nego. gest.
et p bar. m l. nesiamg ff. de negt. gst. ¶ Sz
pone q quis habet patrem et filios abos
duntes cū ipe sit egenus. ¶ Quer̄itur a
quo prius petenda sint alimenta quā
q. formal bar. m l. nō. q̄admodum
ff. de lib. agno. et Cy. m l. i. C. de alē. li
be. et ibi p Ja. de are. finaliter cōclu

dendo dic ff.m eos q prius petere debet
a p̄re. q̄ a filio et sit ratio qua inre
naturali magis astringitur p̄. ad ali
menta filij q̄ econtra filig ad almēta
p̄ris ar. m dr̄a. l. si quis a libis. v. vtruz
et x. magis et l. isti quidem qd me. cā
et l. cū iō. m pn̄. ff. de bo. dapna. ¶ Que
ritur si testor legauit alimenta pupillo
ul' m fanti donec ad pubitatem puenerit
vsq ad qd tps extendatur hoc legatuz
dic q fauorem alimentoz pubtas ex
tenditur cōtra gem i.a3 in mauis tem
pus vz m masculo vsq ad xviij. an. et
femīa vsq ad xij. anū l. mela m pn̄.
ff. de ali. et Cy. legā p quod tollitur p°
vnū spāle m alimentis. 2.m ē spāle na
fauor alimentoz fiā solōe eoz p triēm
ū ex voluntate mmus solleps debent
ex mdō m futuz l. i. C. de fideig. ¶ Itē 3.m
ē spāle qua psona alias m capax legā
ti dnm uel ppietatis redditur capax ali
mentoz ut. l. is. ff. de ali. et Cy. le. Itē
¶ 4.m qua tlā gnālis p quā mnuūtur le
gata nō trahitur ad legatū alimentoruū
ut l. libtg postug ff. eo t°. ¶ Itē quintū
ē. qua legatum reluctū alimentoz a
certa psona mstituta mtelligitur ē pe
titū a substituto ut l. mg. ff. lutig ff. de
ali. et cy. le. Itē citra modum exigēdi
ē. 6.tū spāle qua executor vltīe volū
tatis habet m hns actionē ut l. alio he
rede ff. de ali. lega. Itē m cā alimentoz
dantur breuiores dilationes ut l. ij.
ff. de re. iudi. Itē a sīnā lata i tā almē
toz nō appellatur l. fi. ff. de app. i ti. Itē
quīq m hns nō admittitur copensatio
l. mg. C. de cōpens. ¶ Itē ius alimentoz
nō pt̄ rennti solo pcō gtrahentiū. nī
accedit iudic. auctas l. cū hn ff. de trāc.
Itē pro alimentt̄ agi pot die feriato
messiū ul' vendemiaz ut. l. ij. ff. de fer.
Ceteꝝ ē nōn. q tutor ul' curator pupil
li ul' adulti tenentur ipis alimenta pst̄
tare de corūdem pupilli pīmono ff.m q
patuntur coz facultates ut. l. ius ali
mentoz ff. ubi. pu. edu. debe. ad q̄ ali
mentandi sunt iudic. officio ut l. officio
ff. eo. t°. ¶ Si tū ipi tutor ul' curator for
te ne ipoz pupilli et adulti pauptatez
deteterent aut forte duitias timore
tirāp mdis bona fidē ipos male ul' nō
opulentius aluerit nō eis īputabit
ad aliquā culpam ut. l. fi. C. de ali. pu. p.
¶ Ultra dictos trāus nō obligatg pstans
alimenta pt̄ repetere p actū negt. gst
nisi aiō donandi alimenta p̄stiterit qd
m etis cūibg fecisse p̄sūitur puta si mo
tus affectione domestica alimenta scri
buit uel alia pietate ut nō. m l. i. C.
de negt. gst. et l. alimenta. et l. qd ī vr̄.

co to° et ibi nō p Cy et Bar m l nesmg ff de necess tst // Nūc vemo ad xij^m articulum qui ē cū legatur argentū ul aux vbi ante oīa stiendū ē q si legat simpliter uel absolute aux uel argentum ul oē aux q m hoc legato nō redit pecunia ß id tm qđ ē i massa ut l quinto lo ij° ff r et l cū aux ff de au et ar le ymo ner redit corrigium argentreum ul auratū ut dicā l quinto ff pe ff co n° gnāter redit si legauerit suū illud argētū qđ psonali actione vendicare potēt et hoc ideō quia illud nō ē suū añq sit traditum ut nō m dicā l quinto ff argēto et l scribit ff co nā ista pnoia possessiua s meū tuū et suū regulariter signt dmūz ut l meoz ff de ß sign et nō p Bar m dictō ff argentū et m rubro de op no nūt Transeo ad xij^m articulū qui ē qñ legatur liberatio debitoi ubi aduīte q quatuor modis relinquitur liberatio primo qñ testoī dixit relinquo titio qđ mihi debet l r i pn ff de li le 2° cū dixit dapno heredem meū nō pe teire l ij l nō soluz m pn ff de li le co ti° // 3° cū dī lego liberationē ut l m m pn ff co ti° // 4 to° cū testor dicit lego tyrosphū ut dicā l m ff r ad que facit dicā l nō solū m pn° hꝫ autem legata libationis effectū talis ē nā siue ipē legatarius sit solus debitor uel sint plures sotij tenet heres eos liberare p acceptilationez si uō nō sint sotij tuī ille solꝫ auli beratio facta liberandus ē pacto psonali tm ut l m ff nūc de effectu ff de libe le sicq patet q appetunt legatario due defensiones vz actio et exceptio Circa hāc reuocari solet m dubium An habenti exceptionē ꝑpetat ius agendi ut liberetur p acceptilationē ul pactū vbi sic distingue ß^m Bar m dicto ff nūc de effectu Quicq quis habet exceptionē ex vltiā voluntate qñq ex dispositione inter uiros p° tam competunt tria remedia videlicz actio ut liberet pacto ul acceptilatione Item exceptio ut dicto ff nūc de effectu Item officiū iudicis ut p nūtietur legatario ml debere ul īponatur heredi silentiū ut ꝓbatur m l aurelius ff tentū ff co ti° 2° aut tam cōsiderāda ē forma petitionis Aut n petit sibi fieri mstrm sue exceptionis ul q iudex declaret sibi exceptionem et auditur quia nō plꝰ petit q̄ sua exceptio cōtineatur ar m l plures C de fi mstru et l finit dataz e de libe tā et m c albricꝰ et m t signifficauit extra de testi Aut petit se simpliciter liberari p acceptilatio nē et tuc nō auditur et plus petit nā si habet exceptionē ex pcō nudo pacto actio nō ē sublata ipō iure q tollit p acceptilationem et idem ni silibus vbicūq contingerit plus peti ut tra ditur m l dedi m pn ff de ꝑdi ob tau Ad que facit qđ nō p bar m l si finita ff elegantiter ff de damp mfect et l dissolute C de condi ex le Cultra q ro de rodiana qōne tene q tutori ul curatori aut alij admīstratori relinquitur liberatio sue admīstrationis ul gestionis Queritur de effectu huius legati distingue breuiter ß^m doc qñz relinquitur liberatio pēte et iam fte seu geste admīstrationis aut future a nūdū geste admīstrationis primo tam liberatio trahitur ad omnia ad q̄ ficat obligatus pterea ad dolose ꝑmissa et ad reliqua restituenda hoc ē illa que habet penes se de bonis pupilli uel adulti l si quis vōes et l lucij et l ptūt et l aurelio ff ꝑpetuꝰ ff de libe lega fallit m pte legatario in quo amplior fit talis legati interpretatio ut liberatio porrigatur tam ad dilig q̄ ad dolose cōmissa ut nō m l aurelius ff titius ff co ti° Fallit etiā si testor dāpnificauerit heredem ipi legatario remittē qdqd ab eo exigere ul exigeret posset ex causa dicte admīstrationis pro ut fieri sepe cōtingit m testis ut ꝓbatur m dicā l si qs vōes m fi 2° tam pn li nō trahitur tale legatū ad dolose gessa nec ad res que sunt testoris sz vemūt hereditā restituenda ut dicto ff fi et dicā l nō solum ff fi et l si qs credens ff de admi tu et ibi p glo et dy et p bar m dcō ff ꝑpetuꝰ Amplius q̄ritur quid si relinquitur liberatio ei qui tenetur aliqua singli actione quis ē effectꝰ huius legati Respondeo q̄ sibi ꝑpetit actio et exceptio ut s dixi et ꝓbatur m dcō ff nūc de effectu An aut rem quā habebat a testore in depositō ul ꝑmodato restituere teneatur distinguit Bar i dicā l nō solum ff fi Aut iste legatarius erat debitor ex tā pdicta alicuius petitionis aut spei si petitio tr habet locuz dcs ff nūc de effectu si spei tr res ipā ē per eū restituenda heredi quia ad eā rem nō porrigitur m dubio tale legatum liberationis si tū m ipā re cōmissus ecē dolꝰ ul culpa nō teneretur p hūs legatarius ad aliquod interēē tūq̄ liberatꝰ ut ꝓbatur m dcō ff fi et l si tm fundum et ibi not et l aurelius ff memo ff co ti° hūs

m hoc attendat formã legati ut p eum
nõ m l si vnus ff illud ff de par // sed qd
si legatur liberatio gñaliter ei qui plibꝫ
tẽ attiombus An sit ab õibus liberanꝫ
Et quidem glo m l emptor ff lutig ff
de partic videtur dicere q referatur ad
oẽs obligoes msi appeat de cõtraria mẽ
te dispositi Gu nõ de ea vr dicere q
qñ aliquis liberatur aut exẽptus tẽa
spãlis tana et postea sub ũgitur tlã ge
neralis liberatoria et tẽ gñalitas sub
sequens restringitur ad spensificatam
tam p tex m dcõ ff lutig et p l aur
luis ff testõ ff de libe tã Aut nulla ẽ
tana spensificata et tẽ porrigitur ad oiã
pz bar ꝛ pprehendit gu m p° eius
dicto p l si ex plibus ff de arrep vñ
distinguit ipe sic Aut dispoes fant
gñalem sme aliqua exẽpssione rẽ et tẽ
refertur ad oiã pz bar ꝛeph endit gu
m p° eius dicto & quibus ẽ gstitus
ut dcã l si ex pluribꝫ Aut expressa ẽ
tta tã et mdi tla gñalis dicta et tẽ
aut sciebat alias tausas obligatorias
subẽe et tẽ porrigitur ad oẽs ut dicta
l si ex plibus et sic intelligitur dñus
ff lutius cui sua glo Aut ignorabat t
tẽ ad eas nõ porrigitur qua de hys co
gnitasse nõ uidetur ut l cũ arqliana ff
de tran et etiã qua eũ remittere sit
donare ut l gte mrus ff fi ff de partic
et nõ p glo m l fi c ad mare nõ p
sultur g° ignorante donatio ut l nẽ
ignorans C de dona nã ex ẽbis manifes
te appareat q etiam que ignorabat
remittere voluisset ut l tum arquliaꝫ
ff de trani dicũ aut pluũ sciam in tete
ris obligationibus si fiat in frõ ppriõ
remittentis ar l quisqs ff de rescin
den Si uõ fuerit in frõ alieno tẽ psu
mã ignorantiam ut l ff p suo & q
bus iude bar in dcõ ff gayꝫ Aliqñ cõ
tingit legari alti nõ debitoi qd p de
torem debetur et sic in legato credit no
men debitoris quo cãu ualet legatum
ut habetur in l si sic ff 1 et l nõ quo
cũq ff gayũ ff de le 1° et l legatu ff de
lib legã cũ sq Hz pone q testõr lega
uit oẽs res mobiles trno an in hoc le
gato veniat noĩa et actiõ debitoꝝ dic
breuiter q nõ quia talia noĩa debitoꝝ
hoc cãu mitur mobilia gputantur ut de
terminat glo m l mouentiũ ff de ẽ.
sigt Et p Ja de belui in aucl de nõ alie
in pñ col n et p glo C in q ta i ite
re nõ ẽ ne l fi Idem dico in fructi
bus pendentibus qui nõ rediunt in hꝰ
legato quia pars sunt fundi l fructꝰ
de rei vendi et l si fundus rois ff locati
ff de fur Quid si debitor tuto exẽp

tione phẽp legat debitum creditori an
heres eius poterit uti ipa actione cont
creditorẽ dit q non quia p tale legatuz
ut remissa ipa exceptio l si creditor in
fi ff de lib legi Illumr desendo ad xm
articulũ qui ẽ qñ legatur electio ex plu
ribꝫ rebꝫ testõis vbi adũte q in electio
ne fienda tã res suẽ nãa quãz ut nõ
glo m l ſiu electioẽ ni pñ ff de le 1° vz
q herenitas sit adita l optione ff de op
legã 2° requiritur habilitas psone eli
gentis ut sit maior et siu uiris l et si
sme ſ 1 ff de mño nõ at pupillꝫ ul silis
psona in qua nõ cadit plena liberatio ut
l pupillꝫ ff de acq heri 3° q res ipe ex
hibeantur et demõstrent ut l sphi
electi ff de op legã l in ſ si quis optãe
ff ad exhib 4° q electio sit de rebus sup
quibus cadit electio vz ipius testõis et nõ
aliens l n v data gẽ ff de op le // 5to
q mtuemat forma debita ũboz tã ipz
artũ eligendi hꝰ ẽ ſm glo q ipe eligẽs
dicat eligo hanc rem nõ aute nolo eli
gere dicat qua istud vbũ nolo hẽt artũ
suspendere nõ mducere litz glo m l
ementis C de gtrahen empti teneat cõ
trarium qd plene exaiat // Bar i p dcã
l ſiu electi et Cy m dcã l ementis et
si aliqd pdictoꝝ defiiat electio redditꝰ
ipõ uire nulla ut dcã l n cui sy q° tãu
poterit uterꝝ legatarius repetere electio
nem ut dicta l n v data et v fi ſ si
semel electio fuerit aliqua non admit
titur repetitio eius ultra ut l ap au
fiduũ ff co ti° Hz quid dices si lega
tarius teneat heredem in suspenso dif
ferendo ul transmando electionẽ quali
ter q soluetur heredi dic q heres adi
bit iudicem et faciet tẽmnũ assignari
ipi legatario j q electis se debeat quo
tiõ elapso si nõ elegit ultiꝰ nolens eli
gere nõ audietur ut habetur m l si
quis m fi et l manipioꝝ et l si tibi
electio m pñ ff de op legã Et hec ex
hoc habes vnũ singulare q lapsꝰ tẽ
a iudice pfixi mtdũ priuat gtiãtz
Jure suo ad qd fiant l tria et qd ibi nõ
p bar ff de actu et l si eo tpe C de ẽmpc
pig et l diffamati C de mige et ma t
qd nõ p glo m l obmissa C de adul
et m l fi ſm 3az lecti C de usu pupi
Idem ẽ aliqñ in lapsu tẽ a lege pfixi
dit m auct hodie C de app et l n C
de naufra 5° xi° m fi et l mules ſ
lx^ta ff de adul fiant q nõ p dor m l
n ff de re iudi & quo etiã patent mul
ta exẽpla m uarijs pscriptionibꝫ i corpoe
Juris mclusis & quibus plene posui ego
in bona dis suis sub titulo de pscripto
Et hoc fiant ad qoez qñ iudex tẽmnũ sta-

tuit ad pduc̄en̄ testes ul' mstiā pducere
An lapso ipō tio pars poss̄ testes ul' m
strumenta pducere de qua qōne plē tan
gitur p dy· m regula ndultū de regul
iuris li° vi° et p cy· m l· si ea m fi· qu
actu nō po· et m l· udices C· de udic̄
Et vī tex· m c· postoral· ext̄· de cxtrp
et p bar· m dc̄ā l· mānpiox· ℔ an lega
tarius an q̄petit eligere potcrit cx plu
rib⁹ rebus vnā aut duas eligere dic̄ q
aut ē sibi data clectio m mūo singli et
tc̄ pot̄ eligere vnā tm̄ ut nō· m· l· v· ff·
co· ti° dū tm̄ eligat mediocrē ſ̄m aliq̄s
p· l· fi· ſſ· sed et si quis i· nō· C· co· de le
gib⁹ alr contra dicentes posse optimū e
ligere ut nō m dc̄ā l· ij· de op· le· et l· le
gato ymāhit· ¶ Demde q̄ritur an mor
tuo legatario añ clectionē posset ei⁹ he
res eligere dic̄ q q̄n̄ q̄petit alteri e
lectio fuit suo ꝓpio ad ipi⁹ ꝓpriā utili
tatem q̄n̄ q̄petit uire alieno ad aliā
vtilitatē· primo tm̄ dic̄ q sine talis e
lectio sibi rōpetit ex vltiā uoluntate
sine mter-uuos tāle ius eligendi tm̄s
mittitur m heredē sui· de vltiā volū
tate ꝓbatur m l· illud aut illud ff· de
op legā et l· fi· m pn̄· C· to· de le· de dis
positioē mt̄uuos traditur in l· si stipu
lato fuerit illud aut illud m pn̄· ff· de v·
ob· 2° tm̄ ius eligendi finitur tm̄ psona
ner transit ad heredem ut· l· fi· ſſ· ℔· t
si qs C· co· de le· et p cy· m l· fi· C· de q̄
hēn· cpti· ¶ Transeo ad vltimū articu
lum qui ē q̄n̄ legata p testorē· admūt·
ubi aduīte q̄ q̄n̄ legatum admittit· per
testorē· expresse q̄n̄ tante Et nō· q
legatur q̄ admittit· q̄n̄ simp¹ reuo
catur ner ad aliū tm̄ffertur Jtē· scien· ē
q̄ varijs mois exp̄sse legatū admittit·
p̄mo si dixerit testor· q titio legauit
id nō· do· neq̄ lego ut ꝓbatur m· l· ij·
et· l· m· ſſ· si titio ff· de adi· lega· et· l· ſi
de adop· lega· m pn̄· ul' si testor· dixit
id qd titio legauit id do et lego semp
mo ut· l· si plurib⁹ ℞· ℔ si sepcim
et l plane m pn̄· ff· de lega· r· facit· l·
translatio cū se ff· de adi· lega· et· l·
sicut Tacite admittur legatū si testor·
mter-uuos rem legatam voluntate
alienauerit sed⁹ si ex nēcitate· l· rem
legatā ff· de adi· lega· et nō· ī fidei⁹ā
ſſ· si rem ff· de le· m° et mst̄i co· ſſ·
si rem Jdem dic̄ si post tm̄ graues
inimicie supuenerint int̄ testor·em
et legatarium ut· l· m· ī fi· ff· de adi
lega nisi postea ipe testor· aduc ī
amicitiam redierit quo cas vgsirma
tur legatus q̄n̄ testor· exp̄sse admittit
onus qd fuerat legato appositū et
ānexus ut nō· m· l· alūpne ſſ· seva
ct l filio ſſ· j· de adi le ¶ Transfertur
aut legatū alto de quatuor modis ℣° p°
de p̄sona legatarii ad aliū legatariū ℣° o
de p̄sona heredis ul' grauati ad aliū he
redem seu grauatū ℣° de re ad rem
℣° de tpe ad tempus de quib⁹ dic ut d·
l· tm̄slatio ¶ Circa hūc articulū q̄ritur si
de p̄mo legatario tm̄ferat̄ ad 2m le
gatarium an conditio ul' dies adiecta
p° legatario sit repetita m 2° distīg
ue ſm bar· ut p eum nō· m· l· alūpne
m pn̄· ff· co ti° Aut eadem tm̄slatio le
gati fit de eadem p̄sona ad se ipm et
tc̄ dies et gdito apposita m p̄mo non
vī repetita m 2° legato ut m· l· si ti
bi ff· de adi· lega· Aut fit tm̄slatio de v
na p̄sona m aliam et tc̄ ē nouū onꝰ
iuentū 2° legatario et tc̄ nō· videtur
m ℣° onus repetitū qd fuerat i p°
ut dc̄ā l· alūpne m pn̄· Aut nō ē iue
tum nouū onus et tc̄ aut anus m
uentū p° legatario roherebat p̄soe
ipius et tc̄ nō· vī repetitū m 2° le
gato ut l· legatū sub· g· m pn̄· ff· co
ti° et l· qdq⁹ m pn̄· ff· de adi· et cy·
lega· Aut nō roherebat p̄sone et tc̄
videtur m 2° repetitum ut dc̄ā· l·
legatum p° rūso· Jnde q̄rit· quid si
le tc̄tur bis eadem quantitas ul' spēs
eadem An legando 2ª vice uideatur
facta adeptio p̄cedentis legati ul' po
tiꝰ ipm legatum duplicasse Jn qua
qōne sic distinguit Bar· m l· tm̄ cē
tum ff· de adi· lega· et l· tritici ff·
de v· ob· Aliq̄ vm et eidē legatur
eadem q̄ntitas aliq̄n eadem spēs se
pius si q̄ntitas eadem se pius leget
distingue Aut a duūsis heredibus a
ab eodem p° tm̄ sepiꝰ debetur et a q°
libet m solidum ut· l· huo alieno ſſ· si
quis a p° ff· de le· 1° fallit q̄n· hēdes
loco vnꝰ reputantur ut ibi nō· 2°·
tm̄ dic̄ q aut legatur plures cx di
uersis voluntatibus aut m eadē p°
tm̄ si vtriq⁹ legatū ē simp¹ factum
debetur vtriq⁹ tm̄q⁹ duplicatū a tes
tamentor· l· quinq̄ginta ff· de ꝓba·
fallit m duobꝰ tm̄b⁹ primus est si
ambe voluntates loco vnꝰ habe
antur ut l· prul ff· de le· ij° 2us si
legatū fuit sit ob vnā et eandē rē
quibus tm̄b⁹ statur ultīe uoluntati
ut· l· libris quos m pn̄· ff· de adi· et ti·
le· ℔ si nō sit spēs que eidem ab eod̄
sepius legatur tuit̄ sel· tm̄ debetur l·
plane ſſ· i· ℞· ℔ si nō corpus ff· de leꝰ
2° tm̄ pn̄ h q̄n̄ m eadem voluntate se
pius legatur tc̄ aut vtriq⁹ legatū cō
tinet tm̄dem aut plꝰ ul' minꝰ p'mo
tm̄ nō p̄sūitur testamentorē· lega

tū duplicasse m dubio alio nō appārēte
iōq sel tm̄ debetur ut dr̄ō. ff. ℔ si nō ap
pus 2.° tāū subdistmgue Aut ℔ m̄ lega
tum ē stm̄ sub cōmemoratione p̄im & tē
vltimū debetur ut dr̄ā. l. cū centū cū sua
tglo. Aut 2.m̄ legatum ē stm̄ simpliciter
& tē p̄sūitur testoīēz voluisse duplicare
legatum msi aliud ăparrat p ẏba expſ
sa ul p ẏba taxatiua ut. l. si ita. ff. de le
1.° et. l. m. ss. conditio ff. de adi. legā. et
p hoc determīari pot̄ illa qō ℔ m̄ eū po
ne apparet mstr̄m publicū m quo ꝙtme
tur ꝙ tibi mutuau centū Sꝛ. appz aliud
mstr̄m m quo ꝙtmetur ꝙ m̄ p̄mſisti
dare centum An dicemq vtr̄ūq mstr̄m
debeat mtelligi & eadem ꝓpītate Et ẏar.
m dr̄ā. l. etrūq sic distmguit aut p̄us
mstr̄m fiunt de simplici mutuo nulla sti
pulatione ex tā tm̄ mutuo Aut vtrūq
mstr̄m fiunt de stipulatione ex causa mu
tui Aut vtrūq mstr̄m ℔.° tāū dic ꝙ siue
m cōtmenti sequatur ℔ 2.m̄ mstr̄m stipu
lationis p̄sūitur super eadem ꝓpītate cele
bratum ut. l. si stipulāti & l. cū emm
ff. de noua siue ex mteruallo et aduc
idem ℔ m̄ eū p.t. si duorum ff. de ẏ. ob.
et l. ꝙ. ss. 1. ff. de de. plega 2.° aut tāu
debet mtelligi vtrūq mstr̄m de diuīsis ꝓpī
tatibq p nō. m. l. ꝙq̄gmta ff. de ꝓba Ceua
si mtelligeretur de eadem ꝓpītate cēt 2.a
stipulatio & 2.m̄ mstr̄m. iutile ut l. q bis
ff. de ẏ. ob. ¶ Quid si quis plures diuer
sis tēporibq ꝙfiteatur se debitorē titi de
flor. x. ex tā mutui sme alia stipulatio
ne An mtelliget de eisdem x. vtrūq cō
fessio ul de diuīsis Et ẏar. ibi distmguit
Aut her cōfessio frequens reperit emſ
sa ext̄ uditum et tē mtelligetur de ea
dem ꝓpītate et 2.a cōfessio nō erit noua
dispositio ℔ prioris ꝓbatio l. publia ī fi
ff. de po. Et erit hoc casu ac si de eodem
quis hīet plures ꝓbōes ar. ff. de le. ꝙ.
l. sempmq Aut huiōi confessiones re
pelluntur emisse ī uditio tuē quia dis
pōnes nducunt aliud forte erit ℔ m
eū. ar. dicte l. ꝙquagmta

Domum vnam po sitam

S hic appz ꝙ domus erat
certa & qua testoī sen
sit ¶ Quid ugitur si testoī simpliciter et m
determīate legauit domū nec appet de qua
senserit an teneat legatum Et que dom̄q
rēdat m legato dic ꝙ aut testator ha
bet plures domos m prīomo vel vnā tm̄
et illa rēdit m legato q̄ elegerit heres
Aut nullā habet domuz m eius prīomo
et tē legatum ē nullū ut habetur ī. l. si
dom̄q m pn̄. ff. de le. 1.° que distinctio nō
habet locum m p̄dio ul horiē simpliciter

legato ut ibi nō. et m l. legato generaliter
ff. de le. p.° ¶ Sꝛ quid si domus legata cas
mate ul ignē ꝙsūpta ē Cuq erit periculū
dic ꝙ aut heres fuit m mora soluendi et
tē perit periculo eius Aut m nulla fuit
mora et perit periculo legatarij ut nō ī
l. cū res ss. Sꝛ si fundq et ss. Sꝛ si res &
l. domus cū. l. se de le. 1.° ¶ Sꝛ pone ꝙ domo
tradita p heredem ipī legatario post ali
quod tempq ipa domq ē euicta ipī legata
rio An poterit legatarius agere de euicti
one ꝓ heredem distmgue citra hoc ut
nō p tglo. et ẏar. m l. si domus ss. si de
euictione ff. de le. 1.° et. l. qui conabmā
ss. si heres ff. de le. m̄.° et. l. cū alienam
C. de lega Et luz m donatione facta ī ul
tma voluntate puta m legato et fideiq.°
ptī. locū habeat aliqñ euictio ut dīs su
ribus Attñ m donatione mt̄ uuos r̄glr
cessat euictio ut nō. m. l. ad res donatas
C. de ādil. ādic. et l. aristo ss. fi. ff. de dona
et nō. m. l. ꝙ C. de euic. Sꝛ nec m fideiq
missis vlibus tenetur heres de euictiōe
regulariter ut nō. m. l. de euictione ff.
ad trebell.

Non valet nec valebit

S hic vides ꝙ ponūtur is
ta verba in tempe p̄nti
et futuro Et hoc ideo ne contingat na
tuitate postui testm̄ mfirmari tāq̄ to
dicillū. sī. n. testōr filiū postumū p̄terierit
qui postea natꝰ ē constat eius natui
tate testm̄ rūpi ut ff. de libe et postu
l. ꝙlibet et l. postumoz et l. ꝙ. ff. de m
uus. tes. et l. ꝙ. C. de postu hē. mſti Et si
siquidem m orōne sit ībium nalet simp.
tuē. ōpabitur testm̄ vires ut todicillus
ratio ē qua testm̄ sel nalui ut testm̄.
ſ. an natiuitatez postiū ideo ꝙ dēfiat tōdi
tio sub q̄ testōr. voluit testm̄ valere tā
q̄ todicillū cū dixit si nō ualet tē. vt
igitur postiū natiuitate ualere possit
testm̄ ut todicillq addi solet ẏbū futi
tpis. ſ. valebit et sic sensq si nō ualet
de p̄nti ul m futuz nō ualebit tāq̄ tes
tamentū tē ualet iure todicillorz nā ẏa
p̄ntis tpis nō ꝙphendunt futuz ut. l.
si a colono ff. de ẏ. ob. et ita nō. p dor. ī
aurū ex tā patet ꝓ. ex hīs ꝙ luz na
tiuitate postiū rūpatur testm̄ tī todicil
li nō rūpuntur ¶ Cuq ideo ē de q̄ j. colligē
tur et pro hoc facit l. q. ī utero m. fi
et. l. ob mtestato ff. de iure codi. Jn cō
trariū facit l. 1. C. de todicill Sꝛ dic ꝙ
hic et m dr̄ā. l. qui m utero m fine co
dicilli nō dependent ex testō ideo nō rum
puntur ℔ m dr̄ā. l. 1. de pendebant ab eo
ut ibi nō. p dor. ¶ Dicuntur aut̄ todicil
li dependere ex testō qui fī fuerūt an.

ul' post testm ut nō m dcā l. ab itestato
ff. fi. et l. si quis cū testm ff. fi. ff. eo t°. t
nō. p glo. et cy. m dcā. l. i. ¶ Dicēt quis
si hoc ē verū g° sequitur q̄ isti codicilli
qui fuit m tali testo debent rumpi cū ab
eo dependeant ff dic q̄ iō valent quia
frēs sunt m defectū testi. et sic m casu suc
cessionis ab mtestato ut p̄batur m dcā
l. ab mtestato m pn. vñ non dicuntur
a tali testo nullo herede dependentiam.
p̄dicta aut loquūtur qñ codicilli sunt
frēs sepatim a testo ut cōmutent cū eo
quo casū dicuntur dependentiam ab eo
assumere qñ g° nullum ē frem testm
tē nō dicuntur pendere ex testo.

Valere debeat u
rt codicillorum

pro aliquali introductione sciendū
ē. q̄ hec clā ponuntur conditionaliter
ut hic cū dē si nō ualet uire testi va
leat uire codicillor. Aliq̄ pont pu
re et hoc dupliciter nā aliq̄ pont
copulatiue cum dē valeat pns testm
uiri testi. et codicillor. Q̄nq̄ pont
alternatiue ut si dicatur ualeat uire
testi ul codicillor. ¶ p° casū cū ponitur
conditionaliter talis clā multos opa
tur efferty p°. n. operatur vm fideig
ut si testm nō ualet ut testm iudent
tarite rogati succedentes ab mtestato
ipāz hereditatē restituē scptis here
dibus i eodem et sic p modū mdure
tū scripti heredes veniunt ad succesio
nem cū aliqua tū dnmutione ut l. diuz
hec probantur p glo. et doc. m dcā auct
ex causa et m. l. ex testo. C. de fideig. et i
l. querebatur ff. de testo. mlr. et l. quia
aut cura pn. ff. si quis omss cā. te. Et hg
ē ratio quia licz vtute dicte clē testm va
leat ut codicilly nō tñ possint heredes
scpti dicere se heredes testāios quia he
reditas nō datur directo m codicillis ut
l. quidam. ss ff cū veteris. C. de nece fi. us
et l. hereditatē. C. de codi. facit l. scevola
ff. ad trebell. ¶ 2° casū tū clā ponitur co
pulatiue tē licz p̄ma facie her dispositio
videatur repugnātiam cōtinere et per
gnūs nō deberet valere tñ valet p tex.
l. fi. C. de codi. ff ne repugnātia locū ha
beat resoluitur illa copulatiua i disiuc
tuaz ul ner m merito quia vbicūq̄ co
pulatiua cadit inter inō possibilia re
soluitur i disiunctuaz l. si tito fundus ff.
de vsuf. legta. Et iō isto casū debet eligere
mstituty quo remedio uti uelit. An ex
testamento uel ex codicillo ut dicta l.
fi. facit l. recusare ss titius ff. ad trebell.
¶ 3° casū cum ponitur alternatiue dic

idem p oīa ut s. dictū ē. Ad vnū tm ad
uertē qd licz diceriz hereditatez i codi
cillis confecti directo nō posse poni tm in codi
cillis declarari p̄sona quaz testor dixit i tes
tamento se heredem mstituere vbi cā
si dixit m testo mstituo illū michi here
dem que mstituero m codicill. nā hoc ca
su talis mstitutio firā m codicill. valet
et fingitur retro tpe testi fri extitisse
ut habetur m. l. asse toto ff. de arg. hē.
et l. illa mstitutio. ff. de condi. msti. et i
glo. et ibi erit iste dnō heres testāry.
Quero p̄mo An her clā opetur qñ tes
tamentum desint ex ob mssione sollep
mtatis ad testm nūc puta nūc testuz
dic q̄ sic l. codicillis. ss. fi. ff. de le. ij. et
dcā. l. fi. C. de codicill. Quid si testm fi
at q̄ caducum quia heres mstitutus
decedit vivo testor. An clā ista opetur
dic q̄ sic ut l. eam q̄ C. de fideig. cum sq̄
et l. dictam. ¶ 2° q̄ritur quid si testm
sit i p̄sm voc defecty voluntatis ipius
testantis. An operabitur her clā p. l.
fideig. ss. i. ff. de le. m°. et nō m. l. ex ca
scpta ff. de testa. et p glo. m. l. si quis ff
de testa. ¶ 3° quēritur quid si testm non
valet ex cā p̄teritionis filij. an clā o
perabitur distinguunt doc. m. l. i. ff.
de uul. eo. Aut sunt p̄terity filij iā nati
aut nascituri postumi p°. casū ff. m glo.
m dcā aut. ex causa talis clā ml opat.
ff doc. cōiter tenent q̄ operatur iū fi
deig. ar. l. si prōng. ss. fi. p. m. p°. casū lecti
ff. ad treb. ¶ Iam ista sunt patria rogā
re exp̄sse et restituendo venienti ab
mtestato ul hanc clāz apponere ut nō
p glo. m dicta l. ex testo. C. de fideig. fa
cit l. quia aut m pn. ff. si quis ob cau
testi. vnde qua rone si exp̄sse testor ff
uasset succedentes ab mtestato filius
p̄teritus teneretur hereditatē restitu
ere heredi scpto ut m. c. raynaldus
et m. c. raynūtius extr. de testa. et l. si
cū nullū ff. de uul. codi. sic eodem mō
qñ clā ē apposita ut hic. In 2° casū cū
postumus ē p̄teritus attendi debet for
codicillaris. Aut enim clā her ē simp
plata sub vbo p̄ntis tpis q̄ futuri et
tūc opatur viz fideig missi ut s. dixi
ut quia dixit si nō ualet et q. qd sci
ualuit ut testm an postū natiuitatez
desint postea ualeat uire codicillor. et
sic clā ml opatur. Aut ē plata sub vbo
tā p̄ntis tpis q̄ futuri et tūc opatur
vim fideigissi ut s. dixi. ¶ Ex hiis ad
uerte q. p. m. bar. hoc casū debet clā o
perari qñ testor sciebat ventrē ee
pregnantem als aut p. m. cum talis
clā ml debet opari ff rupto testo eius
natiuitate sunt cham rupti codicilli et

sit nō ualebit uir testi ner uir rodicallox ar. l. si cū uel mutuo et l. cū uir c. de testō mlr. Que opp. bar. cōit. ꝑbatur ꝑ aliquos modernos maxīe m l. filio ꝓto. de iuſ. teſ. et l. ꝙ. c. de po. hī mſti. ner obstant cōtraria quia ī eis ſpāle t ī mlte ut eius exheredatio poſtung astrmgatur ꝓ amplectur ar. l. tū quidam ff. de libe. et poſ. Quarto quēritur quid si testm rupti agnationc siu heredis ut puta si testōr hns tres filios eosdem qualiter mſtituit alter ex hns moritur supstite vno eius nepote testoris An rlā her operabit. dicunt quidam ꝙ sic ex. postum. Bar. ubi sr. dicit ꝙ ꝙtum ad ptem hereditati in qua filig pmortuus fuerat mſtitutg her rlā nō operatur vim si deig. ar. m l. ab oibg ff. si tnio m fi. et ibi ꝑ glo. ff. de le. 1o. quo aut ad alia ꝑ ticularia legata bn opatur quia illa confirmatur ꝑ autl. ex cā. Quinto qritur quid si testm rupitur ex cā heredationis an rlā opabitur distg iut idem Bar. ubi sr. Aut ex heredatō facta t nulla mſta cā et tr qua testm t ipō uir nullū dicendū erit idem ꝙ superig dictum t m filio pterito Aut t fta tū legittiā causa ista ß nō plata et tr nī testm sit aliquod miterim ß plata falsitate cauc dicetur nullum opabitur ꝙtum ad mstitutionez quo aut ad legata ml operabitur quantū ad mstitutionem qua illa cōfirmāt ꝑ autl. ex cā et illa ꝛba si nō ualent debent expomi. qntū nō ualet ar. l. stichū qui meus erit ff. de le. 1. Et idem dic ß m eum si testm rupat ꝑ contratabul suffiat n. quo ad opationē rlē testm rupti tr. Quid autem dices si testm rupatur ex defectu hereditatis non adite An rlā opabitur dicit ipe ꝙ sic ꝑ l. cam ꝙ. c. de fideig. et l. quia autē ff. si quis onus ca. te. dū tū rlā tōtiens neat vtrūq tempg tam pns ꝙ futuro Et eodem mō opatur si testm nō ualet ꝓpter defectum heredis scripti ī tantis ut dicta l. cam ꝙ ß m vnā lectl. et sit legata soluentur ꝑ succedentes ab mtestō ut ibi ꝓmat et ipi ī pudicent hereditatem tr a nullo pstabūtur ß m eū ut. l si nemo ff. de te. tu. furit l. 1. m fi. ff. ut ipos le. Qz nūquid poterunt legata ꝙuari ꝑ autl. hoc amplius. c. de fideig. dic ut ibi ꝓdor. Roff. tū m tr. de artl. tenet ꝙ qo ad cōfirmationē rodicilloz nō requrit aditio ab mtestō ß male dicit ß m ja de arr. et Bar. ut nō. m. l. ꝙ. ff. de fideig. li. et l. qui filio ff. ß mus ff. de hered. inſti. et l. si quis cui nullus ff. ex testō. ff. de uir. rodi. Quid m sma an lata contra heredem septum m fauorem vementium ab mtestato pūdicet legatarius dicꝙ nō licet ꝓdesse possit eis si frātur ꝑ substituto ut habetur m l. si ß mus plium. ff. de le. 1o. et l. 1. ff. de ex trinu. Ingtuū fiunt l. ꝓpe. ff. si ex tā ff. de moffi. te. dic ꝙ ibi legatarij ꝙuerunt tām agi nō sibi imputatur si nō appellauerunt ß m dnā. l. 1. et dnō ff. ꝙ ignorauerūt ubi nō testm ect nullū vitio ꝓc testōris tr rlā mchil opatur quia qui nō pot testari ner rodicillai ut l. duus. ff. rodicillos et l. gfitūtus ff. rodicilli ff. de uir. rodi. fiunt l. 1. ff. de le. mo. Rursum qritur Entre aligs fiunt testm apposita har rlā rodicillai dem m pcessu tpis fiunt aliud testm ī quo gsiliter adiecta fuit her rlā Que iturꝙ an ꝑ hoc ß m testū sit revocatū pmū cū eig rlā rodicillai vr ꝙ liz primū sit revocatum quo ad testm nō tū quo ad vim rodicilloz qua ß m testm se pot pati cū rodicillis anterioribus arm. l. gfiuntur m pn. et l. añ cū sy. ff. de uir. co. Bar. ar. m. ꝑall. l. 1 dicit a testōr m 2o testō vsq t illa vulgata rlā ꝙ nōiq apponit vz tassans et nrās omē aliud testm et ultimā voluntatē ab hodie retro conditū et gditam et tr ꝑ ß m tollitur pmū cū vnūsis m eo dispositis ut l. si uir ff. de le. mo. et ibi d hoc ꝑ eundem Aut testōr nō siut vsus illa rlā tassans tr. et tr videret dicendū pmū ualere saltem tūq rodicillum ꝙ dictaz l. añ cū sy. Bar. tū determinat oppositum ratio t duplex primo qua in dubio ꝑ ß m testm iudetur revocatū totum et quodq tōt metur ī ꝑo ut dnā l. si uir et l. 1. ff. Ite ff. si aliplus ꝙ ꝑ l. fal. et sic illa clausula erit revocata 2a rō. qua m testō mlr mest tacite illa rlā si nō ualet uir rōi valeret iure mlitari et tū ꝑ ß m testm tollitur pmū oī iure tā rōi qꝙ spāli. ex pte ꝑ pmū cōfirmetur m 2o. licet pmū potuiſſ si de eius voluntate contstisset valere iure mlitari et ß m uir rōi ut l. qrebatur. c. de testō. mlr. patet 4o. ꝙ her rlā si nō ualet tr. debet mtelligi si nō ualet alio mō ꝙ ꝑ revocatioz expssam ul tacitam ipsig testōris. Ex hns patet solutio illig dubij quo qrit. si vtrūq ꝙ testm hns hanc rlaz sit nullū ut testm Aut utrūq ualebit ul. rodicillig et dic ꝙ non ß tota ß m habēda erit consideratio an tū ppt. ꝙ reddatur nullū ꝑ formitez respiciat testm

ipm ut testm et tāq̄ codicillū quo ms̄u
nullo unc ualebit An respiuat ipz testa
mētū ut simpl testm et tc ualē potent
ut codicilly Queritur ulterius an talis
clā codicillaris cōfirmet substitutionez
pupillarē et p hoc succedens ab intes
tato pupillo teneantur substituto hē
ditatem pupilli restituē dicit Bar ui
sc q sic ar l scīla ff ad trebc l
cū fidei ff de le 1o et qd ibi nō Ad
qd facit l qui duos m fi ff de vul et
pu Ez quid si apposita her clā testoī
adiererit et si nō ualet unc codicilloz
ualz unc cuuslibet alterius ultīe uolū
tatis Quid nnportabunt ista ẋba unc
cuuslibet altīj ultīe uoluntatī si cōtm
gerit testm nō tenere unc testi ner
codicilloz dicit Bar q opabuntur q
ualeat unc uoluntatis simplicis et i
pferte inter liberos l hac cōsultissimā
ff ex ipferto C de testa et l fi c fam
hērsc In qua nmig sollēpm uoluntate
sufficiunt duo testes etiā si sūt multi
eres fm bal Et hanc opn credo uera
qm ē factū inter liberos Alias at si cs
set stm inter exneos illa talis clau
sula mōdicī uel mthil opareturq
solēpnia testi nō pt tollere ul nnuē
testoī msi in tūbg i unc expssis ut
l neō pot ff de le 1o l testand C de tes
Postremo gro quid si in testō post p
dictā clāz fuerit alia clā apposita vz
si nō ualet unc codicilloz ualeat unc
donationis cā mortis quid opabunt
ista ẋba unc donati cā mortis dicit bar
q si testm nō ualet unc codicilloz q
si heres instituty fuit pns testo uel
nūtig eig notic ul nōrg stipulaty est
notic ipius heredis tc hys tūbg ius
q̄rtur ex ipā donatione heredi scpto
Aut fuit absens tpe testi p se ul per
alium et tc ml queritur rō q2 dona
cā mortis requirit pūtaz eig cui do
natur l mīnuos in pn ff de do cā
mortis et nō p Cy m l nec ambigit
C de dona et p Bar m l tam hys ff
fi ff de dona cā mortis facit l si qs
argentū C de donatis

Domum antedic tam

Ez an legatarius possit
Offra autē sine licētia
heredis apprehendere rem legatam
dic q nō ut l i ff redituntur ff q°
le msi per testamentoꝝ data fu
erit potestas et licentia rem ipam i
grediendi sua propria auctoritate
ut l titia ff i et ibi per Bar ff de
legatis n°

Simul cum fruc tibus

Paendū ē q heres mo
rosus cura solutiōez
legatoz tenet ad restitutionē fruc
tuū et usuꝝ rei seu q̄titatis legatē C
de usur et fruct le l i et ij et nō i l
i mmoz C m q ta i mtc ires c neces
Nec quidem mora gtrahitur p mod
lapsum diei ul mterpellatiōl si ex
legatu cā ff de ō ob patitur etiā aliaz
penā heres morosus nā si p̄repto in
dicis eidem frō sup solōe legatoz nō
obtēpauit ſ m contuātia p ānū pse
uerāuerit priuatur hereditate et
deferetur substitutus et alijs psōis de
quibg m auctē hoc āplig C de fidei t
l fi m fi co to et m auctē de hī et
fal ff si quis aut nō ipubes coll p̄a
sequitur forma libelli quo agitur p hē
ditate ul re singli diuidenda

Oram vob

tre Auctē et i unc
ppont d An tōt
et adūsg dnz suū
et contra aliaz q̄
cūp psonā proco
seu eig notic i iudicio legitime g pare
tem dicens q quondā do fran coz ge
nitor pluri tpe decessit supstitutis t
sibi heredibus vlibg instituto p̄dicti
filijbus eig filijs Qui filij post mortē
dicti coz patris et adita p eos hereditā
te tōiter et pro indiuiso tenuerunt
et possiderunt et hodie tenent et pos
sident totā et vnūsaz hereditatez p̄
dictaz Insup dicit et ppont p̄fatus
dns Auctē q Bar m suo ultō testō le
gauit et reliqt filijbg memorati pro
equalibg portionibg domū vnā posi
et Jacentem in papia Cui roherit tē
Nam domū idez filij pluribg ānis p
mortē dī Bar tōiter et pro indiuiso
tenuerunt et possiderunt et hodie
tenent et possident vez qua tamē c
q omns gis pit discordiā et negligi
solet q tōiter possidetur p̄fatq dns
Auctē sepe et sepius requisiuit sstm
de ḡteng diuisionē sil cū ipō dnō
Auctē faceret de hereditate et domo

pdictis quātū facere huc usq; nettlerit
ac refusaut liq; debite et iuste Sdcto
cū pdicta vera sint pfatq; dns An-pe
tit et requirit a uob dno uicario ante
dicto Quatenq; oī mo uia uire et for
quibq; melq; ficri pot p vraz diffimtiaz
sniaz codepnet et codepnatū Jus vme
dns ꝯpellari sstim-do-ad faciendū et fieri
faciendo sil'cum dño Augi diuisionē dcā
rum hereditatū et domus Ampliusq;
eūdem do-gdepnet forma pdicta i oibq;
et singulis fructibq; per eum habitis &
preptis et in futuz percipiendis et pro
pte et ptibq; tangentibq; et ptinentibq;
ipi dño Augi ex dicta domo et hereditate sil'cū ceteris dāpnis et misēē et
expens passis et factis fiendis et pa
tiendis p ipm dnm Augi Et pdicta
petit tri deuotendo tri non astringes
tri Saluo tri

Coram vob

Aduite q; hic duplex ac
tio intemptatur vz ac
tio fanhi q; p hereditate diuidenda rompe
tit ut in toto tr ff et
C fanhi et actio coi diuidendo q;p
re singli datur ut ff et C co-diu nr
absonū ē q; in eodem libello plēs acti
ones ꝯponant sil'ut supi s' i p' libello

Communiter et p indiuiso

Ex hijs colligitur q; litas
vtriusq; actionis vz cuius q; pro here
ditate diuiden' datur a iure q; fanhi
appellatur alia coi diuidendi Dicend' ē
q; actio fanhi habet locū in quatuq;
hereditate uel bonoz possione quo
uismo delata siue ex testo siue ab i test
tato siue de iure Ciuili siue p̄toio ul
alit quouismo ut dcā l-ij-in pn et ff
i et l-fi et eius in fi et l-fi ex asse
ff fanhi Demde sciendū ē q; p hanc
actionem diuiduntur oia bona mobi
lia et inmobilia Jura et actiones et
noia debitoz que fuerūt in bonis ip
sius defuncti tpre mortis siue ut l-
plane et l-cetere et l-uenūt cū l-se
ff fanhi-l-liq; noia debitoz magis as
signanda sint q; diuidenda cū sint ipo

uire diuisa ut inquit tex-in l ea q; c
fanhi et i dcā l-ij-in fi et in l-cete-
in pn Kursum sciendum ē q; her ac
tio nō pot i iudicio nisi sol' inceptari
ut l-fi filia ff familie ff fanhi et p
glo-in l-i c co-tr Iz petitio hereditā
tis bn pot plures inceptari l-liq; ff de
pe-hr et que sit huiusi ratio dri tan
gitur p Cy-in l-i c-co Quarto sciēn
ē q; pro rebq; singularibq; hereditarijs
diuidendis agendū ē coi diuidendo ut
l-interheredes in pn ff co tr qua
fanhi agi nō posset cū sol' actū sit
pi cū actū nō cēt nec agere quis uellz
hi vli iudicio fanhi possūt heredes
eo obmisso agere iudicio singli coi di
uidendo p rebq; singularibq; diuidendis
ut dcā l-inter heredes in pn ff i
et l i iudicio cū silibq; co tr Et nō
p hanc diuisionem vlez hereditatis
nō posset quis ꝑsequi p petitionē he
reditatis q; consequitur p act fanhi
l-nō possumq; ff si ps heri pe Iz q;
declaratione pdictoz q̄ro quid ēt pone
q; isti fres longo tpre pro diuiso te
nuerunt ista bona habitando sepatiz &
quilibet eoz faciendo sole ptem heri
ditatis nō cū apparent testes nec īstru
menta de ipa diuisione Iz soli apparz
q; longo tpe quilibz eoz seperatiz pro
parte sua possedit queritur p eos pe
ti diuisio pacti fanhi In nug solone
aduite qua plerūq; occurrit de facto &
hanc quez format glo-in l si maior C
coi diui et ibi p Cy odef et alios et
in ea reperiuntur varie opy dor dimit
aut quidam q; psuitur frā diuisio nō
amplig peti non pot ar in l cū de in
rē vso ff de usur uecta l-ij-c de actq
pos et nō in l si quis diuturno ff si q;
in uen et l-i in fi ff de aqua plui ar
Et hanc ptem sequitur odofredg Alyn
ut Ja de ia et pe tenent contrariū di
centes q; de diuisione nō psuitur nisi cō
trariū ꝓbetur p testes ul instrā ut dcā
l-si maior cū sv nō ob dcā l-cū de i rez
uso quia loquitur in actu solōms ul al
teriq; pstationis frequentate que fieri
solet de facili nisi subsit iusta cā q; ad
hoc cogant ar-in l-cū de debito in fi
ff de pba vnde cū psuitur tali solutione
interuemente Iz hic loquimur in actu
diuisionis in quo sola patientia inter
mit qui acty coiter de facili fieri solet
nō sola patientia nō facit psumi cam
pertransisse diuisionis nec aliū titulū nisi
aliunde ꝓbetur Iz posset hic Juueis
cōtradicere nā si ut in qōne supponitur
isti fres steterunt sepati et seperatim
terras coluerunt nec nō credit psupto

duusioms ar· m·l· itaq; tñ sep̃atiz ff· p soto msi forte quis rꝛsponderat q; ista sep̃atio uideatur potiꝰ fiã cõmodioris v sꝫ q; duusioms nõ ob· l· si quis dubitet no aĩ sꝫ· quia illa uera loquũtur qñ quis obligatꝰ erat ad petuã; pstandã & qua obligatione pſuũtur cꝛ tpis dubitet mta te et si de illa aliter nõ p̃betur Et hanc opp· Ja· et pe· puto uerũ ſnter fiẽs m ter· quos gſueuit gratia gmoditatis potiꝰ q; duusioms quilibet tolere vnã ptez bono rũ nter cẽneos nõ putarez opp· od· ueriorem Ex quid dices m pſcriptiõe tri singlis an cꝛ longeua possione p̃ſuãt de titulo si titulꝰ allegetur glo· dubitat m dicta· l· si maior dicunt quidã q; sic ar· dr̃e· l· cũ & m vẽ· ũſo· Ja· et Cy· ĩ dcã l· si maior tenent tontꝫ quia m pſcriptiõe rez corporaliũ requirit p̃bato ueto titulo nõ p̃ſupta ut l· nulli C· de rei ven· Volũ q;ritur quid si ipſi duo fiẽs steterit m tõcione huiꝰ hereditatis et possioms spatio xxx· ãnoꝝ An poterit alter alteꝝ ad duusionẽ quotari vi· q; nõ q; oẽ ius oĩs q; actio tollit spatio xxx· ãnoꝝ l· oẽs et l· cũ notissim C de p̃scrip· xxx· an· vnde obstante pscriptione alter alteꝝ ad duusionẽ poterit quotari Adũte q· glo· m·l· i ſ· ad her C· de ãna extrep· et m·l· fi· C· to· duu· distmguit Aut q;ritur an sit p̃scripti· dmo rez et dicẽ q; nõ iõq; cõe erit dmiz hereditat et bonoꝝ vtri usq; Aut q;ritur an sit p̃scripti actiom tõpetenti q; duusione fienda et dicẽdũ ẽ q; sic Ex quo sequitur q; nõe habebunt ꝑpetuo stare m tõcione Et hanc opp· sequ tꝰ ẽ tray· m·l· si nõ sortem ſ· si centum ff· de rondi· mde et ẽ ratio q; eum qua pscriptio solum ius illud p̃mittit et auſt m quo ꝛ̃pitur adhibita negligentia ꝑ ĩ ꝑrietate nulla p̃cessit negligentia q· dinõ et ꝑrietate gtinuo vsi fuerunt q· gt· dmiz nõ erat nusa p̃scriptio Manebit q· m tali tõditione ut dixi et m hoc etiam residet Cy· m dcõ ſ· ad hc q; opp· ui· ni equitati gtuara tum per eam re moueatur caritas nter finitres et tolla tur nter eos mã tõcms Quare alꝫ di cunt et melius aut isti fiẽs steterunt duusi nec steterunt cõiter m possioe et tñ obstat p̃scriptio m oĩbg tã quo ad dmiz quã quo ad actionẽ Aut steterẽt tontinue m cõi possione et m duusi et tñ m nullo habebit obstare p̃scriptio nec quo ad actionẽ nec quo ad dmium duplia tõne p· quia possidenti nõ cur rit p̃scrip· ut l· male ag· C & p̃scrip lon· temp· Et quia p pactũ nõ pot̃ tol li actio que pro duusione datur ut l· ĩ hoc uditum ſ· si tñemat ff· to· di· ner· p̃scriptione ar· m·l· nã satis ſ· si si is ff· q; ad ſiur admit q; opp· tenet qu· ſa· tray· et plures alꝫ et ẽ cõis et bal· sequitur m·l· fi· C· si· regũ et ea pu to uerioꝛem Demq; ad plemoꝛ dor trmam quia m hereditate diuidenda q;dã sunt bona q; inter fiẽs gferũtur q; dam sunt bona q; deducuntur de singlis videamq; ea p̃missio q; aliq; pr̃ fecit tes tamentũ solleꝑne inter uberis diuidẽdo bona sua et singulis assignan· illa ptẽ bonoꝝ de qua sibi uidetur et huic duu sionẽ standũ ẽ msi ps assignata cẽt m nor legittia quia tunc agi pot̃ ad supple mentum et her ꝓbantur m·l· qui uole bat ff· de heic· msti· uũcta l· qm ĩ pro ribus et l· ex tbus et l· scimus ſ· re pletionem C· de mossi· tes· Et idez per oĩa si fecerit testiñ imq; solleꝑne de fectu nũ testiũ quia ei standum ẽ ut l· hac consultissima ſ· ex ĩ pfecto C de testa· Aliq; pr̃ diuidit bona sua m ter uuos assignando cuiq; filioꝝ ptẽ suam et tali duusiom ctã ẽ standuz ut habetur m·l· fi· C· fumꝫ hꝛ· dũmodo nõ sit minor legittia portio Cuilibet assignata ut ibi nõ· Aliq; pr̃ nõ diu dit nec fecit testiñ ſi ab mtestato dcr dit et tñ oẽs equaliter dꝛcdunt suc dunt ut m auctꝫ de heic· ab mte· m pñ et msti de heic· ab mte· m pñ ſ· i Et m oĩbg p̃dictis tãibg dubitari con sueuit de tollõe bonoꝝ inter heicdes ſ· successores fienda qualiter q; et per quos Itez de tbg pñ· ẽ q;rendũ ſ·mo qui ſũt illi heicdes qui sibi ĩuicem bo na tõferre teneantur 2º que et qualia bona sunt ĩuicem tõferenda 3º an hꝛ bonoꝝ collatio locũ habeat tã ex testo q; ab mtestato Circa p̃mũ sciendũ ẽ q; quo ad pñs adtmet quatuor ſũt spe cies heicdum sunt n· quidam descen dentes alꝫ ascendentes alꝫ collatera les et alꝫ extranei Descendentiũ due sunt spes nã quidã ſt̃ m ptãte patiũ quidam emãcipati Circa heicdes ascen dentes illud concluſue ẽ tenendum q; siue succedant coꝝ liberis emãcipa tis siue m ptãte constituti nõ tenent inter se ĩuicem aliqua bona tõferre i dem dic p oĩa m collateralibus et extra neis siue ex testo succedant siue ab mtestato quia nõ ꝛ̃pitur aliquo iure tau tũ ut dtmãt ja· de arena cy· et alꝫ m·l· si emancipati C & colla· Relmqt 2º solũ dubitatio in p̃is dñdentib9 q; libi appellantur vnde concluſue dic q; aut soli emancipati succedunt pr̃ uel auo et tñ sola ꝓfectitia tenentur sibi tõ ferre ĩuicem ſ· m· ocs ut ꝓbatur m·l· ut

liberis m fi C & collat et nō p cy i d
l si emancipati Aut succedunt m col
lateralibꝫ ut alijs cẽncis et idem q sᵉ
Aut succedunt cum alijs exñibꝫ i ptõ
te et tñ licz sit diuisitas opy tñ ſ ᵐ be
nitatẽ emancipati ꝯferunt suis i ptate
gstitutis sola ꝯfertia et cẽ siu emãcipa
tis et sic ẽ equalitas inter eos m mõ col
lationis Quam opy sequitur Ja but
m l ctum C famĩhᶜ et l fi C & collat
vnũ tñ adũte q hodie filij succedentes
ex filio pino nõ tenebantur q̃sita ꝯfer
re l i C & collat cũ sy hodie siue succe
dant ex testõ siue ab intestato tenẽt
ĩuicem conferre mõ quo sᵉ ut m auct
ex testõ C & collat ñ testõr aliud dispo
suerit Hic insurgit dubiũ p qd de
clatur 2ᵐ q̃situm qd ẽ q̃ bona sint cõ
ferenda vnde q̃ro an simplex donatio
facto filio in ptate ul emancipato a pa
tre ul auo cõferri debeat sicut ꝯferũt
alia ꝯfertia Ruã q examinat glo
cy et dy m dcã auct ex testõ et plenꝫ
p bar m l i ſſ ner castrense ff de col
la Cuius ratio quia hec donatio tenuit
m iuita piis donantis et ex ea fiunt filii
o ius q̃situm merito ſ ᵒ uenit conferre
da sic intelligitur qd nõ m dcã auct
ex testõ Aliqñ fit hec donatio filio m
ptate exñti et hic subdistinguitur Aut
pr post ipaz donationez filiuz emãci
pauit sicq ipa donatio que a prᵒ nõ ua
luit m iuita piis cõfirmat et tñ debet
cõferri sicut si a prᵒ fuisset facta filio e
mãcipato ar m l siue emancipatus
C & collat et ff de dona l donationes ſ
si pr uicta l ut libis m fi C & collat
Aut pater nõ emancipauit ipm filiũ
sicq m eius vita cõfirmatione nõ susce
pit ſ post eius mortem cõfirmationẽ
assupsit et hoc tam qua talis donatio
legatoꝝ nam assimit ut l m donat C
ad l fal et sic incipit mortuo pre dimiz
eis q̃ri filio Merito in collocz nõ uenit
ut l a pre et l ca domũ C & collat bo
et l filie C famĩhᶜ fallit hoc in trib
tamb Primo si emeruerit inequalitas q
tam hec donatio que morte confirma
tur cõferri debeat l penltĩ ff fi C &
collat Secᵒ fallit si pr hoc ordinauerit
ar l si qñ ſ et ꝓualit C & inoffi testᵗ
Terᵒ si pr donasset ut haberet filius i ꝯ
fertio peculio ut l si donat C de colla
Post hec q̃ritur quid si pr filio donauc
rit ob aliq̃ causam tam in donatione expſ
sam An talis donatio sit conferenda dic
ſ ᵐ bar ubi sᵉ q tã donandi pot esse
multiplex et ſ ᵐ varietatez tanc mo
dus collationis diuisificatur ideoq sic
distingue Aliqñ pat donat filio tamq̃

bñ merito q se habuit in exhibitione plu
rimũ bonoꝝ multũ affluenter Aliqñ pr do
nat filio ut habeat in ꝯfertio peculio
Aliqñ donat alia ex causa que uarie fuit ut ſ
dicetur Si quidem donatio sua fuerit filio
tamq̃ bñ merito hoc expresso ut cõiter fit
in instrumentis donationũ Et tñ licz glo sint va
rie tñ cõcluse ſ ᵐ veritatez dicẽ ẽ ta
lem donationem teneri et dicetur dona
talis aduentitiũ peculiũ nõ at ꝯfertitiũ
ideoq nõ cõferetur ut nõ p glo in auct vñ
si parens C & inoffi test qd̃ sequit gu de in
et Ja bu et in hoc tam nõ sufficit q no
tarius dicat in instrumento q pater donat tali
eiq filio ppter multa beneficia ab eo recepta
et qua ista verba narratiua nõ ꝓbant
merita p̃cessisse ſ ẽ opus aliũd ꝓbari ſ ᵐ
Bar ar m l qd si forte ff de castr pecu
et l is qui ſ pelt ff de le pstan Si uõ
pater donat ut filius habeat in ꝯfertitio
peculio tñ debet hec donatio conferri ut
dixi peculiũ at castrense ul q̃si et aduen
tiũ nullo mõ ꝯferuntur ut nõ in l citus
C famĩhᶜ et l i ſ ner castrense ff de col
la bo et l fi C de collat vbi autem donat
ex alia causa tñ ſ ᵐ bar considera Aut ẽ
talis cui ppter quam ideoq̃ filio donatr
puta ex causa dotis ul donationis ppter nupt
ut l fi C de do pmiſſ et l qui libros ff de
ri nup et tñ debet talis donatio cõferri
ut ff de collat bo p totũ et l filie et l il
laz C de collat Cuius ratio quia cũ pr ex iure
nãturale det vr velle qd ꝯferat et etiam
quia talis donatio q̃ritur filio in iuita pa
tris in cõferenda ẽ pro pre l põpoꝝ fi
lia ff famĩhᶜ Aut cã donationis ẽ tal
que nõ nãtat prem ad donandũ tunc
distinguitur An deberit ut habeat in
peculio ꝯfertitio Aut aduentitio aut cas
trensi ul q̃si ut sᵉ dixi Ideoq ita pdicta q
ritur ſ ᵐ bar pone q pater soluit pe
cuniaz gdã nati filio ipositam ppter aliqd
eis delictum An in diuisione prine hered
itatis debet hec pecunia ꝯferri et fiñ ipu
tari et ſ ᵐ eum in l stichus ff de pe
le distingue Aut filius tpe solõis habe
bat solum peculiũ ꝯfertitiũ et de eo p
suitur facta solutio et ob hoc de tali pe
cunia soluta ẽ fienda collatio ut sᵉ dixi
et ita intelligitur l stichꝫ Aut habebt
solũ peculiũ aduentitiũ et p̃suitur de eo
facta solutio ar m l nesciꝫ ff de negt
tijs Et qua pater iudicatur magis admistr
torio nõie soluisse ꝯ ppõ ar m l post
mortem ff qñ ex fac tu et l cũ vnus ſ
fi ff de adm tu Ideoq nulla fiet collatio
Aut nullũ habebat peculiũ et tñ aut pr
soluit hanc cõdẽnationẽ ex necessitate pu
ta qz p statutũ Ciuitatis ad hoc erat as
tricty ul fidemusserat pro ipo filio et tñ

talis solutio ī putatur ī legittimā filio ut
l· heredes ff· si filig ff· famĥ·cī ·tōq; cōfer-
tur et ī putatur· av· m· l· illud C· de collā·
Aut solut ex volūtate ſmp· et tr̄ vr̄ sm̄
solutio tā pietatis vñ nō audiret· pater
uolens talem ī pensaz a filio repetere ar-
m· l· r C· de negō gſt· et l· si filig cū ibi nō·
ff· de negō gſt· sicq; ī nō cōfertur ut dixi
m ſimplici donatione Et eadem rondlō
locū habebit si pr̄ soluit pecuaz pro redp̄
tione filij captuati nā m dubio talis so
lutio vr̄ stā tā pietatis alio nō appnte &
ob hoc nō confertur quia nec a filio repe
teretur facit· l· lub· capty C· de capt· et post
et p gu· m· l· fi· a fī· de rondi· mde Dez
p oma dic m donatione stā filio seu ex
pensa p eo stā pro aliqua eig militia ul
dctoratu pbenda ul· epātu aut alia dig
nitate sibi q̄sita ſm aliquos ſ ſm bar·
ū s· dicend· ē· locum collom duplia rone
p· quia talis expensa strā ē ex nātate
aī pr̄ sit obligaty Jure nē q̄rere filio dig
nitatē ul· honorē ut m auct· ſtitutio q̄
de dignitat· 2ª rone qz hec pecuā q̄
filio m vita pr̄is ſ· tr̄· ut dictū ē· Sz
an fructy et reddity huig dignitatis cō
ferantur dic ſm eum aut talis digni
tas ē tūsitura m heredes ul· alias ē m
alienabilis mq̄cūq; et tr̄ tā dignitas
q̄ eius reddit̄us conferri debet uxta
formaz l· oīomō m fi· C· de mossi· testō·
cū talis militia filio m quarta imputet·
et sic habet locum illa regla q̄ ī quarta
cōputantur cōferuntur ſ nō guertitur
ut habetur m· l· illud m pn̄· et ſ· i· C· de
collā· Aut dignitas hec nō ē tūsitoria
m heredes ul· nō ē alienabilis ut digni
tas epātq; tr̄· et nec ipa nec eig reddity
conferetur nec m q̄tam filio ī putatur
ut dtā· l· oīō q̄i hec dignitas m peculio
castrensi ul· q̄· fore censeatur· m sacro
strē· C· de epiſ· et cle· Aliq̄· contingit q
pater dat pecuaz filio et ignoranter ig
noratur quo aīo dederit quo cāu ſm bar·
ē considerañ· An p̄tresserit aliqua meri
ta et tr̄ p̄sūptio ē meir donationis ppt̄
merita decedentia filij ar· m· l· si donatio
C· de dona· Aut nulla merita p̄tresserunt
et tr̄ aut illud qd̄ filio dedit ipē pr̄ emit
noīe ipius filij et tr̄ p̄sūitur dedisse aīo
donandi ut ar· m· l· filie C· famĥ·cī· et l·
ij· C· si quis alū ut sibi Aut solū tradidit
ſ nō emit et tr̄ vr̄· m dubio emisse ut
habeat m peculio pfectitio ut l· qd̄ fruc
tuarij m pn̄· ff· de ac· re· do· msi p aliqua
alia nditia contrariū appareret puta si
dederit pecuniaz filio eunti mstudio uel
m militia nā tr̄ uideretur dedisse ut ha
beat m peculio castrensi ul· q̄· ar· m· l· i·
C· de Castr· pe· li· xij· Et hoc sequit Cy·
et dy· post eum Et nō· m· l· si donatioe
C· de colla· Aut econtra emit noīe filij
ſ nō tradidit filio et tr̄ ur̄ emisse ut ha
beat m peculio pfectitio Aliq̄· contingit
q p̄ nō emit nec tradidit filio ſ ex q
missione acquirit quę filio ꝓmittit
Et m hoc Ja· de ave· et Bar· post eū ī· l·
si p̄ ff· de dona· sic distmguunt Nūq;
p̄ ab exēneo stipulatur pecuāz noīe filij
et tr̄ uidetur stipulari ut filius habeat
m peculio pfectitio ut pbatur· m· l· fi· C·
de pecu· Aliq̄· nō ipē p̄· ſ filig stipu
latur de ussu p̄ris et tr̄ ex nuō filioz &
q̄titate pecue in stipulatū deducte p̄su
mitur donatio ut q̄ habeat m peculio p
fectitio ar· m· l· q̄situm ff· si p̄· ff· de fu
ſtru et l· si filio ff· de le· mo· et l· si
licitū ff· de do· inter vi· et vx· Demde
q̄ clarioꝛ doctrina q̄ro p̄· emit filio
suo libros pro studendo m iure uel me
dicina q̄ritur mortuo p̄re An isti ubi
debeant cōferri quā· q· posuit Cy· ī· l·
filie liij C· de collā et p bar· m dcō ff·
nec Castrense et m ca varie sūt opi
nā gl̄o· m· l· famĥ·cī· tenet q nō con
ferantur p illū tex· quā opi sequit
dy· et Cy· Alij· ut odof· dicunt q de
bent conferri sicut alia ſimp· donatio
hubty de bo· tenet opi· dy· tli rone
ctū ē q si p̄· donet filio militanti ar
ma et equos q ista conferuntur nō
tamq̄ bona castrensia ul· q̄· ut dcō ff·
nec castrense gſ· nec filig libros nā
militant cāz patrem et studentes ī
iure ut l· fori C· de aduo· dm· Judi·
nā arma· et leges fraternizant ut
msti· m pheno C· de no· co· 9po· l· ij·
C· de aduo dui· Judi· l· stimg· Bar· at
ubi s· sic distmguit q̄· p̄· q filio li
bros emit nec tū eos tradidit sibi
nec exp̄ssit q filio donaut ul· dona
re ꝓposuerit et tr̄ qua remanserunt
in pleno dmo et hereditate p̄ris dum
dendi sunt et nō conferendi ar· m· l· i·
C· de cas· pe· li· xij· nā ut donatio pfi
ciatur donatio requiritur· l· ij· C· si qs
alt̄ ul· sibi et· l· filij C· de do· inter vr̄ et
vx· Nūq; pater emit noīe filij uel
exp̄ssit se donare ipi filio et hic sub
distmgue Aut eo tpe filig erat m dig
nitate doctoraty ul· aduocaty et tū
tāq̄ peculiū quasi castrense nō cōfert
ur dicta· l· i· m ij· fenso C· de cas· pe· et
ff· de ca· pe· l· castrense ad qd̄ etiaz fa
cit· l· filius C· famĥ·cī· Aut eo tpe fili
us erat m artu scolastico et tr̄ an̄ p̄ris
obitum filius cōpleuit studiū suū et
tū̄ qua incipit q̄· militare tales ibi
efficiuntur quasi castrense peculiū et
talis donatio cōfirmatur ar· C· de dona·

l· fuit emancipatus ff· pat' Sōꝫ tessa
re debet collō ut dō ff· nec castrense
Aut pater ē mortuus an studiū ꝯpletū
seu an̄ꝑ doctoratū assup̄serat et tuē nō
pot' dica peculiū tale ē peculiū qī castrē
se qua qualitas ꝑsone demōstrat m ea
nullā cē dignitatē ex hys q̄ hñtur i· l·
fi· C· de dignit Nō enī iure cautū reper'
q̄ nudi seculares habeant peculium cas
trense ul' qī· nec ē cōuemens eos gaude·
bñsitio dignitatis q̄ nūdū dignitatem
sim assecuti ar· m· l· i· C· & ex cu· ar· li·
xn̄· et l· fi· C· de iur· om· iudi· vñ m
hoc ꝯcludeñ ē idem q̄ m hac dona
tione qd' s' dictū ē· m simplici dona
tione que si morte prīs ꝯfirmetur nō
conferetur et maxīe fauore studē tuī
ar· m· l· que p̄· ff· famĥēc Ex pone
q̄ filius de voluntate ul' ꝓter voluīta
tem prīs uult ad studium et pro eiꝰ
expensis mutuo sup̄ sit petuas a p
soms exēneis An p̄· et eiꝰ hered̄es te
neantur ad solōnes et restōem huius
petue breuiter dic' ut not' ꝑ glo· i· l·
ff· ullis ff· qd dic' ff· ad se et matred·
Amplius quer'tur pone q̄ filiꝰ ex pe
cuīa ꝓfectitia aliq̄ ē lucratꝰ ad hoc
lucr' sit fīlibus suis cōferend' et ren
tlus siue detīnāt glo· q̄ sic ut· l· cū oz
m p̄· de bo· q̄ lib' Quia opp' sequit'
spe· m tō de iudi· ff· sequit'ur Bar·
aut' m dicto· ff· nec castrense aliter
distīnguit Aut filius lucr' consequi
tur ex tali petuma sine aliquo oner'
suo uel ꝑsone ex'natio et tē ꝓcedit opp·
p̄dcā Aut lucrum consequitur eius ge
nitus mediante et tē cōsiderari de
bet lucr' qd' pt' ꝓcurare ex ex'natio ꝑ
sone et lucr' qd' pot' ꝓcurare ex pe
cuīa et attribue cuicūq̄ portione su
ā et lucr' petue cōicare tāq̄ ꝓfectiti
um lucr' ar' ꝑsone tāq̄ aduentituz
nō tenetur cōicare et hoc mō debet i
telligi qd' nō· m dcā· l· cū opz· ꝑ glo· t
mst· ꝑ quas ꝑso· post prin· Et si fa
te dubitetur que sit portio condigna
attribuenda ꝑsone et que attribuen
da petue dicen ē ff· m eum ff· gene
ralem cōsuetudinem ubi q̄ntitas nō
sit mms magna q̄ mediocritas ē at
tribuenda ꝑsone alia mediocritas petu
me de quo in· l· i· C· pro socio Circa
p̄dicta quer'tur Primo titiꝰ donaut ꝑ
tem dimidiā suoꝝ bonoꝝ ꝯgauo hoc
acto q̄ fil' cū auo debeat habitare ipz
q̄ nutriri et alimentari et tāq̄ ꝑtz
tractare et tenere ꝓsaq̄ vice ꝑdem ti
tius tenere debeat dictum ꝯgauū tāq̄
eius filium Modo contingit q̄ dic
tꝰ Gayꝰ vxorem dcō titiō aliq̄ bona
acquisiuit Demde moritur titius cꝰ
heredes petunt ab ipō ꝯgauo ꝑtz bonoꝝ
p eum acquisitoꝝ Quer'tur an sint au
diendi Respōdeo breuiter aī oia cōsi
randū cē q̄ ꝑ ꝛba p̄dicta nō fuit fīa i
uirem pater et filius cū m filij adopti
one vel arrogatione requiratur aūctas
superiors ió sequitur q̄ aduentitia nec
castrensia ul' q̄si quo ad dñiū nec usu
fructū fuerunt q̄sita ipi titio nec ra
tione societatis gnālis oīm bonoꝝ i
ter eos cōtracte tacite ul' expresse di
ci pot' ipa bona cōitari debere qua
ꝛba donationis hoc nō exp̄imunt di
ci· ꝯsequ pot' q̄ aut ista bona fuerunt
acquisita ex rebꝰ amboꝝ et tē hēdes
sunt audiendi ut ꝑtem ferant Aut
sunt q̄sita ipius ꝑsone ꝯgay· industria
ul' alunde et tē nō sunt audiendi nā
liz nō sint iuurez p̄· et filiꝰ tūc· qz se
obligauerūt tractare tāq̄ tales sequit'
q̄ q̄tū ad se in isto casu q̄ talibꝰ suīt
hñdi Item q̄ritur pone q̄ p̄· filio ex
istenti in studio fuit expensas sin
gulis ānis pro eius victu et vestitibꝰ
p̄· mortuo volunt fīes istam expe
sam sibi imputare in quartam et q̄
gferat Quer'tur qd iur' Bar· ii· s' dis
tinguit Aut iste filius nulla bona
habebat et tē nō imputabitur nec
cōferretur sic intelligatur l· q̄ p̄· ff·
famĥēc· Aut filiꝰ hābebat bona ad
uentitia uel castrensia seu q̄si et in
petua cōsistentia et tē ꝑsiūtur ide
bio alio nō apparente q̄ p̄· inuenit
et dederit de petua ipiꝰ filij potius
q̄· ff· de sua ar· l· nesting ff· de negt gt
qua potiꝰ administratoris nōie q̄ ꝓpꝛio
inuisse ꝑsiūtur ut dcā· l· post mor
tem ff· q̄· ex sar· tu· et ul' caius i· l·
fi· ff· de po· hē· Inde q̄ritur etre q̄ p̄·
hns duos filios vm ex eis dedit uxo
rem et eam durit ad domū et p ea
fecit multas expensas in nuptiis ves
tibus et sōalibus Mortuo p̄e vult
alt' fi· uxorem ducere et petit ab al
tero fr̄e ut alteꝝ de duobꝰ fratr ul'
patiatur de cōibus bonis fieri ꝑ eius
uxore silēs expensas ul' cōferat oēs
expensas ꝑ uxore sua frīs Quer'
quid iur' dicit idem Bar· ii· s' q̄ iste
fi· qui hoc petit nō ē audiendus q̄tū
ad expensas de cōibꝰ bonis factas ꝑ
illam fatere debet de suo ꝓpꝛio ñ· con
trar· ui· p̄· ordinasset in testō· ar· i· l·
in· ff· fi· ff· de nu· et ho· et ibi ꝑ glo·
Quo ad' ad tollen̄ fien̄ distīnguen·
ꝑm cum Aut sunt vestes iules et a
lie pro usu cotidiano nīe et tales nō
sunt conferende qua ab initio tenuit·

m eis donatio mter socios et nux ut l si ex aia m pñ ff de do mter vi et vx ff de pcul l peculiu ff ad l falc l ß si usufructy ff fi cū glo Aut sunt ves tes et alia pciosa iocalia festiua et tuic venuñt cōferenda talia qualia sunt q ista m dmō socii remanserūt cū ī hys nō tenuerit donatio ut l mortis sue cā ff fi ff de dona mter vi et vx ter m l id vestimti ff de pcu Non ob si dicatur her donatio saltem morte soc ri confirmatur quia ꝛtendetur q a pñ nō fuerūt donate ß ad usū solū cōtes se vñ nō habet locum ulla regla ut d l morti cā m fi Ex hys patz ß m bar q ista iocalia q a variis mittunt vx oribus dū sunt in domo parentū añ q̄ ducte sunt ad domū mariti vidā tur magis ad usum contessiū q̄ donata iōq; morte vni nō cōfirmatur talis do natio et multo minus cōfirmat mor te socii stante adhuc mō mter cos ut pbatur m l cū hic staty ff orō cuz se ff de do mter vi et vx sanct qd no m l pltī ff i ff so ma Itē q̄rit tre q pater m vita sua misit in stu dio filium suū postq; decessit pater quo defuncto requirit filius ab alijs fratribus q sibi ꝓdeatur de expen sis de roīb; bonis hereditarijs Que ritur an bñ dicat dy tenuit q sic q munus reptum pfici debet de roī ut l si filia ff idem scribit ff famhīcī et dicta l i ff ner castrense x ß si adhuc et p glo m l qui origine ff fi ff de nūne et hone et l luti; ff idem vñdit ff ad mūicp et ibi pdy fuit m av ff q̄ socio l heres soth t ff de hē tu l i et l furti ff fi ff de hys qui no nisa Sz var tenet con trarium quia finī pris ita demū ob ligat heredes si ad illud explicandū pater fuerat ntīe obligatꝰ ut l ß si filium ff de mu et ho uitta l honō res ff is qui ff de nup ß nō reperi tur iure cautum q pñ ntīo astrīga tur filiū tenere m studio gr° trī naz a dices istos fratres obligatos ad hoc prie rōe obligationis m cos tūsfixe et hoc rōe nō pdcā Aut dices cos te neri ex sua ꝓpria obligatione et idem multo minus quia nec ex lege ner ex eoz voluntate sunt astricti ad hoc Aut dices cos teneri vigore donationis pñ ne cuius morte confirmate et non q̄ p futuro tpe nulla mutuum tradītio q̄ ntīa si debet morte confirmari ut l pap C de do mtī vi et vx si tū ipe fi lius m vita pris stando mstudio ali qua debita ex honesta cōtraxit solue da erūt p fres de roī pecunia tāq; es a lienū av m l si matredomanū et l ß Julls ff ad mace Adūte q̄ ego aliter rensio m p̄cedenti casu et distingue sic cōrordan° opi oīm Aut iste filiꝰ ī uita pris fuit m studio p modicū tē pꝰ et tē ꝓdidit opy bar Aut fuit i longo tpe ita q iam m multis ē per fectꝰ et tē aut portio cōtingens ipsi filio de bonis pris ē suffitiens sibi facere expensas et ꝓdidit opy bar Aut nō ē suffitiens facere expensas gsuetas et tē ꝓdidit opy dy ꝑt ratio drie pt assignari nā q̄n stetit longo tpre m studio ner habet de sua pte q̄d q̄ suffitiens ad solutam expensaz tē pri p tam longā patientiaz uī se ob ligasse ad talem expensam et eqtas etiā suggerit ne tempꝰ m nanū p̄dicis se apparat si studiū nō p finat que ratio cessat cū ibi stetit modico tpre Itē q̄ritur pone q̄ mortuo pīe ipsi fra tres hereditatem pñā cōiter et īdi uise tenuerunt t vnꝰ ex eis aliena uit aliqua bona sine alterius cōsensu An talis alienatio ei nocebit dic q̄ nō regulariter ut l i et ij C de co te alie et p glo et doc ī l famhīcī ff famhīcī Sz quid si vnus ex frībus aliqua supluerit uł emit An tlia supluerata uł empta sunt mter cos cōmunda distingue sic Aut fiunt mter eos cōtracta societas oīm bonoz et hereditatī tm p° casu oīa undecūq; q̄sita sunt cōmunda ut l cū duobus ff si inter fres al mutuit pap ff q̄ socio 2° casu sunt cōmunda ea sola q̄ ex hereditate acquisita ut dcō ff si inter fres et pbatur etiā m l si pter C co ut Ju Aut nulla fuit societas inter eos spālis uł gnālis cōtracta t tē aut ille que sunt ex rebus cōibus suo ꝓprio nōie tm et nō tenetur cōmu ne Aut q̄ sunt nōie oīmz et cōi tenetur ut pbantur her m dcā l si pa trong et ī dcā m dubio aut nō p̄sūit inter eos contracta aliqua societas ut l ex pte ff filiꝰ ff familiā et p bar m l titium ff altero ff de adim tu p. omne lucz ponerent m cōi quo casu p sumeretur tacite contracta societas i ter eos nō gnālis ß illig tm negotiatois m quodam tractatu de duobꝰ frībus dicit q̄ sine nullꝰ frm negotiaretur sine alter tm sine oēs q̄ si ponāt oīa lucra m cōi q̄ ex hoc et alijs actibꝰ et tm̄ stātys p̄suitur tacite mter eos contracta societas gnālis ar ff pro socio l cū duobꝰ ff cū duo et sic oīa

bona ḡliter cūq; q̄sita mter eos erunt
cōitranda vbi aut tertū sit eos nō esse
sotios tr̄ oīs sup̄ty quos alt' ex eis se
tenit stando p̄ū m studio ul' arta fi
liā puta m eam maritañ ul' mdutē
dp̄riam vxorem tenetur ipe solq agnos
cere et subire ar· m l· sotiq; dp̄ filia ff
dp̄ sotio ¶ Dd' aut' dixi tante sotietate
p̄sumi et tacite ḡhi nō ē mtōuemens
q; ī cōtractib; marie bone fidei tm̄ opan
tur q̄uentiones tacite ḡtū expresse l· stī
qua ff· de pact· l· cū quid ff· si ē pe· l·
triticiz de v· ob ¶ Quid g· si p̄tresse
rint m cōione nulla fīa q̄uentione nec
ulla contracta sotietate quid de acquisit
erit p̄ alterz ex eis dic plenq; q; aut st
bona uel petuā q̄sita ex p̄sone mdustiā
et ista īdubio nō siūt cōitranda ut msti·
p quas p̄ ff· i· m fi· Aut sunt q̄sita a
fortuna ex tā donatioms uel legati &
tr̄ aut donatio ul' legatū p̄tressit sola
cōtemplatione illiq; tm donatum uel
legatum ē et tr̄ nō debet cōitari ut d·
ff· i· et nō m· l· cū opz· C de bo· q; li Aut
p̄tressit donatio uel legatū ḡtemploe
oīm bonoz ipoz frīn et domq; coz et
tr̄ debet cōitari ut habetur m lombar
dia m tit· de fructes· l· si fres vbi autē
nō appz aug cōtemploe fuerit fīa dona
tio ul' legatum tr̄ p̄sūitur fīa ḡtēploe
p̄sone notāte m ipo legato ut m īstitu
tione ar· m l· nec adierit ff· dp̄ sotio
Si uero de tā ul' de titulo acquisitionis
nō appeat tr̄ cōtemplari oz· An p̄sona
que acquisiuit sit mdustria et p̄sueta
tr̄ fore quesitū ex eius mdustria cō
siderata tm̄ q̄titate lucri et qualitate
exercitij ar· m l· si defuncta c· ar· tu·
als aut p̄sumendū erit q; sint q̄sita
ex rebus hereditarijs diuīn tm̄ ipse
res hereditarie sint tales q; de duc
tis expensis potuerit tm̄ supfuisse
ex quo tale lucz sequi potuerit ar·
eoz q̄ nō· glo· m dcō· ff· i· et dicta· l·
cū oportet· ff· i· et· l· q̄nq; ff· de do·
mter vi et vx· de quo p bar· m· l· ti
tuum ff· alto ff· de adm· tu· facit· l· si
patruus c· co· ut· Iudi· Aut constat
ipā ee q̄sita ex rebus cōibus et dis
tinguc ut s· q; Aut acquisiuit suo
dp̄rio noīe tm̄ aut noīe cōi p dram· l·
si patruus et p· l· i· et pl· C· si quis
alti ul' sibi et· l· si ex ea C· de re ven·
et· l· si de tua C· de do mter vi et vx·
Et que dā sunt de Imputatione et
collatione hnt lotū p̄ bal· m rebq;
ex tantibus m gsūptis aut nulla est
fienda detractio & tedere debent cōi
vtilitati et dapno p c· fi· de fra no·
bn· īue toll· x· ¶ Vltericq; q̄ritur·

An frater frīs trncatur dotem suā cōi
tare sup quo cy· m· l· q; C· famhr̄ de
termat q; sic p̄ie viuente & eo mor
tuo nō p̄io quo facit· l· dotem ff· de ra·
pe· et· l· attōe ff· si· tum· l· se p̄io sotio
et· l· si filia ff· si· ff· famhr̄· ¶ Qua dis
tinct bar· m· l· si cū dotem ff· tūsgredi
amur ff· so· ma· dicit q; tedere de iure
antiquo hodie autē non q; tredit cū dos
dicatur iure nouo peculium aduentiti
um ut dcā· l· cū opz et· l· cū nō solum
et sic nō conferenda ē l· fi· C· de collat·
Ex hīs patet decisio ad q̄em ¶ Ite q;
p̄ie mortuo filq; eius p̄seuerant m ea
dem bonoz cōione quoz vnus accepit
vxorem demde moritur iste frater ma
ritus vxor petit dotem sibi restitui
de cōibus boms dicūt alq; nos nō tene
mur de p̄te nīa aliquid ad me dotis
restitutionē contribuere ¶ Queritur
quid iuris distinguc aut oēs receperūt
ipāz dotem et tr̄ oēs tenentur ut· l· si
C· de do· cau· nō nu· Aut ipe solus vx
recepit et tr̄ aut conuertit illam ut
hoc constat m rem vtilitatem et tr̄
alq; tenentur de m rem vso ipe uero
actione de dote ar· m· l· iure sotietat
ff· p̄io sotio Et qualiter dicatur vsa
m rem vtilitatem vide tex· m· l· qd
si filius ff· et regulariter cū se· ff· de m
rem v· Aut constat nō ee vsam ī gem
vtilitatez et tr̄ ipe vir solus et eius
pars hereditatis sola tenetur nā si
nō redit hic dos m cōione et cōtribu
tione sic nec tedere debet m cōi ob·
ut dixi· Et ad p̄dicta faciunt que po
sunt bar· m dcā· l· titiū ff· alto de ad
m· tu· ¶ Amplius queritur pone q;
vnus ex p̄is fīibus frīs ē stipendia
rius et m stipen· aliqua q̄siuit An il
la tenetur cōitari dicit Ja· but· m
dcā· l· cū duobq; ff· si mter fres ff· pro
sotio Aut fuerunt ex rebus cōibus po
tuit profiteri et ea portio debet cōi
tari puta ex equis et armis cōibus
Aut fuerunt ex alijs rebq; primo cau
tonsidevandum ē quid et q̄tū ex ipis
rebus cōibus potuit profiteri et ea
portio debet cōitari Alia uero q̄sita a
luinde cōitari nō debent ar· m· l· qui
solidum ff· si ex tanua ff· de le· ii· me
liq; facit c· fi· de duo fra· de be· mue·
Ite q̄ritur cire q; fīibus stantibq; ī cōi
one alter ex eis dotauit eoz sororē ul'
filiam alterius frīs et eam nuptui tr̄·
didit postea m diuisione bonoz vult
iste frater cōputare huiōi dotez alti
fratri ¶ Queritur an possit videtur
q; nō p̄ l· i· ff· accredit C· de re· vx· ac
vbi patet q; vr̄ donare Jng̃ m· facit

l. vx. ff. pater. nālis ff. de le. ny°. et. l. nec
timus ff. de nec. gr. Et hanc ptē tenu
it Ja. de arr. ut refert Cy. m dcō ff. ac
cedit. t m. l. fi. C. de do. pmiss. dlyt tenet
pīnā quia tā dotis et alimentor eppa
rantur dic ut ibi. Quid si vng ex fra
tribus dotauit de rebg rōibg eig ppiam
filiā altō frē rōsentiente An īdimsiōe
bonor poterit istr fr̄. patruus dcē filie
īputari fr̄i suo dictam dotem dic q sic
nec eius consensg ei p̄iudicabit ut vi
deatur p hor sibi qp̄ de suo donasse ut
ex p̄dictis patet. Concludo 3°. tū gīrt.
de expendit. ul' acquisit. p alīq ex
fratribus quid fieri debeat distīmgitur du
os tāus Aut q̄ritur de q̄sitis ul' expen
ditis īmta pris Aut post eig mortē p°.
tāu dic ut s. m. v. pone q filig et p
bar. m dcō ff. altō 2°. tāu dic ut s. v.
q̄ritur tū alys v. sequen. 3z quid dices
Erāt duo erant fratres vnus dom re
mansit et fura domus et bonor eg̃it
alius p orbem vagando tīnsiuit et ntz
cor aliq. suplucrg ē mō ille qui stetit
cū. domū non vult nec tenetur rōferre
re q̄sita p eum nisi mō quo s. dixi
is aut qui dom remansit ad tolla
tionem cor q̄ q̄siuit ex bonis rōibus
rōpellitur queritur quid iuris Breuit
dico sic q̄ considerari debet qp̄ tū et qd
q̄rere potuit ex p̄sona et causa sua t
attribuere eig acquisiti ptem siue p̄so
ne et reliquā attribuere bonis et p
tem attributa bonis conferre et alia
attributa p̄sone nō conferre sup̄ dcā
m alia qone. Postea q̄ritur quare
cē debeat iudex officiū m hac diuisi
one hereditatis dic q cē latissimū q
m re qualibet pt̄ cuiusq heredi ptz
suā et si viderit q modus cē aliter di
udere poterit vm vnā assignare re
īsolidū alī aliam ul' vm fundū et
alī pecuniaz et alia silia facere que vt
litati ipor heredum viderit expedi
re ut p̄batur ni. l. Itē labeo ff. i. et. l.
heredes ff. pe. et officio et mena ff. p.
et si. ff. famīh. et m. l. iudicem ff.
ro. diu. et mīsti de offi. iudi. ff. famīh.
debet etiam iudex facere tacere de cur
tione sibi īuitem ut dcā. l. heredes ff.
pe. Reuero īdubiū si ftā diuisione i
ter heredes aliqua res euictrantur An
agi poterit de euictione et dic q aut
diuisio facta fuit a testatore aut ab
ipis roheredibg Aut a iudice p̄mo
tau dicit glo. in. l. cogitatione ff. fam
herc. q nō agi pot de euictione ar.
m. l. tum p̄. ff. euict. ff. de le. ny° ff
Ja. de are. et Cy. et rōiter alī tenent
cōtrarium ut nō. p eos m dcā. l. co-

gitatione Et p hac ptē fuit q2 diui
sio cē silis venditioni ut. l. i. C. co. ut
Ju. vnde sicut in venditione agit de
euictione ut ff. et C de euic. p totū sic
erit in diuisione Et 3° tāu in dubio
agitur de euictione ut. l. si fatue et ibi
p glo. et doc. ff. fam herc. Vltiō nō.
q si diuisio fra fuit vlr bonor p pīz
inter filios et iam in testō mng sol
lep̄m ul' mt̄ iuuos eo tāu standū est
tali diuisioni oiō nisi forte diminue
ret legitimaz alterius eor ut nō. m. l.
si cogitatione et. l. quoti. et. l. fi. C.
fam herc. et. l. que p̄. et. l. si filia
ff. si p̄. et. l. ex ptē ff. fi. tū sp. ff.
fam herc. litz partium simpliciter
a filio interpositū et factū ipi p̄i
de nō suffragando sibi nō noceat ipi fi
lio. l. partū. C. de collat. Circa 3m p̄ma
pale q̄situm qd fiat dn ex testō. ul'
ab intestō habeat lorum collatio dic
q sic ut in aut. ex testō. C. de collat.

Domum vnam

Hic interp̄tatur actio singlis q̄ re
re singli diuidenda ageret siue sit
corporalis ul' incorporalis et appel
latur rōi diuidendo. ff. tū de vsufruct.
ff. co. diu. siue ipe res diuidende sint
roes ex societate ul' ex vltima volun
tate ut. m. l. ij. ff. co. diu. siue ipse
res diuidende sint roes ex tā honesta
alīs eig cessaret hec actio ut. l. rōi divi
dendo ff. mt̄ p̄dones ff. co. diu. An at
q rōi piete agatur rōi diuidendo j. di
tam. 3z an pro hac diuisione singu
lari de euictione agi possit dic q sic
ut nō. m. l. Stī qp̄us m fi. ff. co. ti.
Quid si hītes rem roem gueneriī
et partī sint q res ipa nullo tpe di
udatur An poterit peti diuisio dic q
sic qua tale partū cē nullū ut. l. i hoc
iudicio ff. si rōuenant ff. ro. di. Sic
tus si alter alti partū faciat de nō pe
tendo ptem suam qua tale partū te
neti q p illud mducatur remissio to
tius iuris qd habet in ptē sua utq
batur in. l. in hoc iudicio ff. si pars
tatur ff. ro. di. Itē q̄ritur quid si
ista domus emphiteotica seu vectigal
An poterit peti ipius diuisio dic q
nō ut ipa diuidatur in ptes ut rōsup
ditur p̄statio fitti ul' tributions sed
debet domus in totū integraliter vm
assignare et alī attribuere tantam
pecuniaz pti sue equivalentem ul' aliā
rem ut habetur in. l. rōi diuidendo i
p̄i. et ibi nō. ff. ro. di. Cuius cōtrarii
um plexq obviatur Et adūte q si
roheredes inter se diuidendo hāc itz

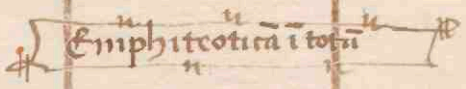

Emphitrotiū m totū attribuit vm
ex eis ipm̄ q̄ tenetur dño denūtiare
et ei vmq̄ laudi soluere pro pte q̄ fue
rit aliox quox respectu diuisio tenet
alienationem pro eox ptibus sicut dē
ditio au hec diuisio gparatur ut habet
m l. i. C. co. ut. Su. Et si fiat diuisio plu
riū rex inter eos gmuñ possit Judex ul
arbiter sup hac electione res singulas ī
solidum ul' pro parte singulis assignare
q̄ ut vtilitati ptium viderit melq̄ expe
dire ut dō. ff. si familie m fi. et dm̄. l. iu
dicem ff. co. diu. et. l. ɳ et. l. ad offiñ.
ff. to. di. Qz an huic actiom gi diuidēdo
p̄scribatur dic ut s̄. dixi et nō. p glo. t
doc. m l. i. ſ. ad hec. ff. de āna. exrep.
et l. fi. C. co. diu. Quid aut si hec res
fuerit p vnū longo tpe possessa q̄ idi
uiso An ex hoc p̄sumatur frā diuisio
dic ut s̄. dixi et p glo. et doc. m. l. si
maior C. coī diuidundo

Omms communio perit discordiam

pbatur m. l. cum pater. ff. dulcissimus
ff. de legat. ɳ. et. l. m re coī. ff. de ſ
uutute urbanox p̄dictox cū silibus

In ommbus et singulis

Hic nota q̄ m oī arti
one que pro diuisioē
q̄cur siue singli ut actio coī dividū
do siue tmāli ut ē familiæ. lorū habet
petitio fructuū quox sp habenda ē ī
ut habetur m. l. fundo qui et. l. plt. ff
familiæ. et m. l. per hoc iudicium ſ
fi. ff. co. di. Et nota lite m actione fa
miliæ. Jmō dic oīs res hereditarias
alienatio uoluntaria ſ mtā p mittit
ut nō. m. l. alienationes ff. familiæ.
et. l. diuus ff. de peti. hē. Jdem m actio
ne coī dividūdo ut. l. i. et ibi nō. C. co.
diui.

Et in futurum prospiciendum

Nō de istis fu
turis sit
tibus tenetur eo mō quo distinguit
m alijs possoibus de quibus dixi ī p̄o
libello m glo. super vbo fructibus et
p doc. m l. tertium C. de rei. ven. p̄
p̄missa q̄ritur si m piete coī domus al
ter sotior uelit trabem ī ponere An pos
sit alio iuito vī q̄ nō quia m re coī po
tior ē conditio phibentis q̄ facientis
ut l. sabinus ff. to. diui. et m. r. m. re
Ju. hō vī. et ibi per. dd. Jn cōtrariuz
ē veritas p. l. si cæs ff. to. diui. nō ob.
l. sabinus quia ibi loquitur q̄n uolebat
aliq̄d facere q̄d nō p̄tinebat ad eū vsū
ad q̄ ipa res erat estimata et dispōita
hic sic tē. Vltra q̄ritur si vnus ex so
cijs velit eā piscem reficere An pos
sit distingue Aut vult eundem reficere
de cōsensu alioz et tē pot̄ et ē rata Aut
contra uoluntatē eox et hic subdistīgue
Aut pes nō erat ydoneus ad one
ra sustinēda ul' minabatur ruinā et tē
poterit reficere alijs īuitis et ipm̄ demo
liri m totum ul' pro pte pro ut nēcē
tas exigit ut p̄batur m. l. si edes ff. to.
diui. et m l. pietis tū. l. se. et ibi per
bar. ff. de dāp. m fec. quo casu iste refi
ciens agere poterit contra socios ad
petitionē expensax pro pte illis tāgē
tibus ut p̄batur m. l. si ut gpoms C. de
edifi. priua. de qua quidem expensa si
et deductio cox omniū que ex p̄mo piscē
m huic nouū pectem sunt m missa ut
nō. m. l. cū emptor m fi. et. l. mt̄ quos
ff. fi. ff. de damp. infec. Aut pes erat
de se ydoneus et sufficiens ad oīa one
ra sustinenda et tē nō licz ipm̄ alteri
q̄ sorti demoliri et reficere. l. pisces
ff. de fun. vr. p̄di. et sic pt̄ cha ītel
ligi. dcā. l. sabinus licz hoc casu quilibz
cox possit talez piscez ītrustare de al
bare et p̄migere ut habetur m. l. q̄dā
ybetus ff. fi. de fun. vr. p̄di. et etiam
scalas ibi apponere ut. l. fistulas ff. fi.
ff. de fun. vr. p̄di. Et m̄ sup apud pis
cem q̄m balneū facere diu tū ex eiq
humore pes nō ledatur ut dcō ff. fi.
et. l. fistulas et. l. quidā ybetus ī pn̄
nō autē liceret alicui ī piscē coī af
figere aliq̄d canale p quod aqua plu
uia recipiatur ut dicta. l. fistulas ī pn̄
nec etiaz licz in eo ibi facere etiā senes
tras ad aeriz recipiendū. l. eos qui ff.
de fun. vr. p̄di. Qz an inpō piscē ul' a
pud ipm̄ cōez piscem licz facere steri
quilinū q̄d in vulgari appellatur ne
cessarium vī q̄ sic q̄ ea que nō p glo.
m. l. si q̄n ff. fi. ff. de fun. ven. Tu dis
tingue aut ex eo sterquilinio nullū in
fertur dāpnū q̄ soli ul' ī ipō pariete
q̄ materiā ipi humorez ul' q̄ ī ferit
putredinem et malū odorem ul' ledit
puteū cōsorti et tē nō licz hīc tale
sterquilinū q̄ p̄bo q̄ nō licz tenere
tribulos nec canale ul' fistulā iuxta
cōez piscem ff. multo minq̄ sterqui
linium ut dicta. l. fistulas in pn̄. et
m fi. et. l. quidam ybetus in pn̄. pro
quo facit q̄ nō licz facere ī p̄dio mul
to minq̄ in coī q̄d. notat alicno ut. l.
siaut ff. aristo vō. Idemq̄ ff. si fun. ven.
et. l. i. ff. idem aut aquā cū ibi nō. ff. de
aqua plu. arcen. Qz quid si plures cō.

sortes cōcurrunt m refectione rois pietꝫ
ß vnus vult refitere vno mō alt' alio
quid erit dic q̄ ille p̄fertur ī refectio
ne qui magis ydonee vult refitere et
vtilꝫ q̄ rōi vsu ut habet̄ m. l. ī refi
nendo ff. de dap̄. mfer. ℭ Qz quid dices
si vnus ex consortibꝫ refint rem pie
tem et alius cōsotꝫ timet ex ea refec
tione sibi dap̄nū mferri. Qualit' sibi
prouidebitur dic p cautione dap̄in ifrem
ut plene nō. p bar. m. l. mter quos i pn̄o
ff. de dap̄. mterfer. ad qd etiā faut dicta
l. ī pietis et l. si edibꝫ et l. ex dap̄m.
ff. ī ff. de dap̄. mfer. et l. dap̄m. ff. ad
parietem eo. tit. ℭ Demꝫ illud ē notā
dū. q̄ si pies alicuiꝫ se p domū pedē
melmauerit mdomū altꝫ pt̄ contra
eū agit ut eū erigat et refituat ut l. si
nū meꝫ m fi. et l. si qn̄ m pn̄. ff. si ꝑ
uū vendi. ℭ Qz an m piete ꝑtio licet
hostui facere ꝺ̄sus viam tont' vtilem
voluntatem distingue. Aut leditur
ius publicū ul' vtilis et nō pt̄ aut nō
leditur et tr̄ pot' hostui facere ut nō
m. l. si. ff. de ꝟiu. vr̄. p̄.

Dampms mteresse

Adūte q̄ m hac actione rōi diuidēdo
hñda ē ratio dap̄noz illatoz. m re ipā
ut. l. et si nō oēs. ff. uemt et. l. Item
q̄ius m pn̄o. ff. eo. diu. et etiā expen.
l. m hoc uidituū. ff. m pendiā eo. dun
seqt' forma mquisitioms

Hec est fōr

Inquisitoms et titu
lus mquisitoms que
fit et fieri mtendit p
ꝺ̄spectabilem viz. d. ñap. Ciuitatis me
diolani honorabilē p̄tātez tont' et ad
usus p. et G. de Ju. co. de eo et sup
eo. qd' auirs dn̄i p̄tātis puemt fama
publica p̄cedente et clamosa m sinua
tione subsequte nō quidem a maliuol'
ß fidedignis p̄soms nō vno ß pluri
bus q̄. ssti. p. et G. deū p̄ oculis non
hñtes ß hūam gnis īmittū p̄stantes
sibi iuuez vnus alteri et alt' alti opez
auxiliū cōsiliū et fauorē ad mſta sīp
ta malefitia cōmittenda et ꝑpetranda
p eoz supbiam et audatiam sinenter
tractare et appensate ac dolose p̄cusse
runt et vulnerauerūt cū armis et en
sibus euagmatis albitū de bosco plu
ribus p̄cussionibus cū maxīa sanguis
emissione vz vna p̄cussione m capite
ipius albi et alia m pectore ex quibꝫ
p̄cussionibꝫ idem albitꝫ fuit et ē mortuꝫ
Iti m co. de co. et sup eo q̄ p̄fati. p. et
G. eodem p ꝺ̄so spiritu mstigati sibi m
vicem p̄stantes opem gsiliū et fauo
rē sinenter et dolose furto et p furtū
subtraxerunt de dōmo et m dōmū Ja
cobi de ferrariis florenos. C. ī monēta
argenti et amplius capellū vnū p̄ciū
p̄tij. et valoris flor. l. et centuriū vnū
argenti p̄tij. et valoris florenoz. xij.
dictā petiaz et ires gtitando et āmouē
do de loco ad locū et m coz vsꝫ gūtēdo p̄
ter et cōtr̄ volūtatē dn̄i Jacobi et ī ipiꝫ
max īiuriaz. Que oīa et singula ꝑ
tracta et gnssa fuerunt p ssōos p. et
G. vz dnm̄ hominē diū de āno p̄nti mēse
februarij q̄rie p̄tim ī Ciuitate mli sīn
ta pub̄ca m vicinia seu parochia sanc
ti mtthaei. Ciu cohercet tr̄ dictū at̄
furtū fuit gmissū et ꝑpetratū. Anno
p̄nti et mense may q̄rie p̄ti. In domo
ssī Jacobi posita m papia m parochia
ssī Georgij. Ciu cohercet tr̄ preter
tont' formā Juris et statutoz dicte
Ciuitatis mediolani et papie. Super
quibus oībus et singulis ac ab eis de
pendentibus cm̄gentibꝫ et cōnexis
p̄fatꝫ dn̄is potestas p̄decessor mtendit
et tulpabiles punire debita pēn̄a. unī
et quocūq̄ alio mō viā Jure et forma
quibus melius potuit et debebit sicut
taliter q̄ ipoz delicta tēporis tūc
tñ sccat m exemplum

Hec est q̄dr

Siendū ē̄st q̄ m male
fitis seu malis trima
libus p̄cedi potest al
tero de quatuor mois vz p actusatione
p exceptione p denūtiatione et p in
quisitionē. Regule at̄ p̄cedēdi ē̄ per
actusationē quia sīptum ē̄ q̄ nemo
sine actusatore punitur ut. l. ꝟipto. ff.
si quis actusatorez. ff. de mu. et ho.
Juxta illud dn̄m̄ū Mulier ubi ē̄ qui te
actusat. sunt q̄ habet̄ ꝙ. q. i. c. mth
il. et c. de manifesta msi m ctis spāli
bus m quibꝫ ex officio p̄cedi pt̄
de quibꝫ traditur p glo. et bar. m. l.
ꝙ. ff. si pub̄ca ff. de adul. et p gaudi
m suo libello m p̄a rei. et p Rof
fre. m sūma de citatiuū m tit. de ac
tusa. Cuius rei regule ratio fuit ut nullꝫ
de facili de crimine m famaretur nī
cū plena cē cognitione et ut auda

tia actusantū ꝙpesatur ne facilit̃er
p̄ripetur ad ī iuriā et ī famaz alic
metu simulatidims supplitꝫ ut habe
tur m. l. ī pn̄. ff. ad tut. p. ioꝙ de iur
rōi. m tuis nrimalibus ē offerendꝫ
libellꝫ m quo plura sollēpma ī grū
nt̃ que illud p̄ripue fiendū ē ꝙ actu
sator se subscribat ad penā talioms q̄
ē silitudo supplitꝫ ut l. libelloz ff. de
actu. et ibi p bar. et m. l. fi. C. de actu
q̄ quidem inscriptio ad penā talioms
p rōsuetudinē iam diu optentū ītres
sit ab aula et ē penitꝫ abdita ut ī ſert
gnudi. m suo libello milloz sub ꝛ̄ia q̄
liter fiat actusatio et idem firmat
bar. m dicta. l. libelloz et l. si cui ī pn̄
co. ti.o et hic ratioē de qua ī. p̄rie
Ꝛ̄z quid dices de iure rōi si p uiā ꝙn
piendi ēme opponitur An debebit ex
cipiens se subscribere ad penā talī
oms vī ꝙ sic p l. fi. C. de fi. īstr.
nā qui excipit agit ut l. i. ff. de ex
cep. Intentatarū determinant di
et pe quos sequitur Cy. ut p eū no.
m. l. q crime. C. qui actu. nō po. bar.
m dicta. l. si cui i pn̄. ff. de actu. dis
tinguit Aut opponitur exceptio ci
mis soluī ad īpediendū et tr̄ nō est
nīa īscriptio et sic p̄dicit opp. dy.
Aut opponitur talis exceptio ad pum
iendū crimōsiū et tr̄ erit nīa her
inscriptio ar. nō. m. C. sup his ex
de actu nō obdicta l. fi. qua loqt̄
m excipiendo ad pumendū sequēb
distinctione bar. In tribus aut̄ m
quibus agens uel excipiens tenetur
se inscribere ad penā talioms iudex
considerabit q̄litatē crimis et si ex
ceptio uerit ipo. da pena corporalis
tr̄ actusator et reus ponentur ābo ī
carceribus alias at̄ relaxabuntur da
tis fideiussoribꝫ ut dicta. l. fi. C. de actu
et ibi p Cy. vex hodie p statuta tene
de tribꝫ exceptatis a regla ē sīa regla
gnalis ꝙ de oī crime possit cognosci
sine actusatore p inquisitionē ne ma
lefacta remaneant īpūita l. ita vul
neratus ff. ad. l. aqui. Voltergꝫ q̄rit
An de iure rōi quo p uiam actusatio
nis regli. p̄redi. quilibet ad actusan
dū admittatur et dicen. ꝙ nō sunt
n. certe psone que ab actiōe repellū
tur et gnantur p Gaudi. i ſcia
qui actu. po. Et Azo. in suma. C. qui
ac. nō po. Sunt etiam quedaz psōe
que nō pnt actusari quas pomt Gau
et Azo. ubi s. Inter quas ē ille qui
ē sel actusatꝫ nā ultꝫ de eodem crime
actusari nō poterit ut C. de hīs qui
de actu. et l. iuꝫ. in fi. ff. nau. tu-

sta. et p Cy. in. l. ne gnuda et in. l. qui
de crimine C. qui ac. nō po. Ꝛ̄z tria hō
insurgit tale dubiū Ecce aliquis fuit
actusatus ꝙ tituī vulnerauit aī saguī
uis effusione ul. cū spata aut adiecta
aliqua q̄litate ul. sine expressione q̄litat
et qua illa qualitas nō fuit adiecta ul
nō ꝓbata ipe fuit absolutꝫ Queritur
An de nouo poterit actusari q̄litate ad
iecta ul. detracta uī ꝙ non quia de delic
to eusdem hōis nō debet sepiꝫ q̄ri ut
dicā. l. iuꝫ in fi. hanc qōez disputat bar.
in. l. de nūtiasse ss. qd tr̄. ff. ad. l. iull.
de adul. et in. l. senatꝫ ff. de actu. et sic
cōcludit. Nūꝫ p̄ma sīa fuit absoluto
ria q̄ꝫ fuit cōdēpnatoria primo cau sb
distinguē Aut talis qualitat adiectio
ul. detractio fuit altāns delictū ſ̄m ma
ius ul. minus et tr̄ potest de nouo actusa
to ꝓpter quia alia res censetur ēe. ar.
in. l. cum q̄t̄. ff. de excep. rei iudi.
Si uō nō alterat delictū ſ̄ alterat sola
gdēpnationē tr̄ aut sīa fuit absoluto
ria sup ipo p̄ncipali frō quia nō ſtm seu
cōmissum delictū et tr̄ nō potest de nouo
iterū actiāri Aut fuit absolutoria qua
illa q̄litas que erat nīa fuit obmissa
et tr̄ poterit de nouo actiāri ar. in. l.
qui habebat in p̄n̄. ff. de instito. et l. i.
ss. i. ff. si fa. fur. dicta. fallit si ex al
tera delicto quematur l. in delictis
ff. si de tracta ff. de noua 2.o cau qn
fuit sīa cōdēpnatoria tr̄ dicit specu
in ti.o de actu. ss. i. ꝙ nō poterit ultꝫ
actusari p tex. in. l. p̄tor. edixit ss. i.
ff. de iurisdi. pro actiuo opp. videtur
tex. in. l. qui p̄iuī in fi. ff. de ar. et ob
In gruī vī. cauis in. l. sti q̄ritur ī fi.
ff. 9no. finaliter dicit Idem bar. ꝙ ter
obmissa q̄litatez posse repeti de nouo
actusationez et cōmō acquisitione p
l. vñ q̄ritur in fi. s. all. et l. iull. ff.
de ꝛ. ob. et l. huiōi ss. edes ff. de le. 1.o
et notatoꝛ in. l. elegantes ss. nō soluz
ff. de dolo Circ aut iudicē officium ſ̄m
eum in hoc nouo ꝓcessu hoc mō nā
si ut ꝙ pena ē solum pecuniaria tr̄ fi
et condēpnatio in 2a quatenꝫ fuit ī
p̄ma ar. dicē. l. unde q̄ritur in fi. et dicē
l. iull. Si uō p̄ma fuit pecuniaria et 2a
corporalis tr̄ 2a īponetur in totū et
p̄ma pena si nō ē soluta no soluetur
si aut fuit soluta repetetur quia p̄a
cōdēpnatio deuenit ad nō tanz ut ar.
in. l. si fullo ff. de condi. sine. tau. et l.
ni gmodato ss. fi. ff. 9no. Ꝑ autez
utraq pena ē corporalis tr̄ si p̄ma
sint ī posita nō ē locꝫ repetitionī iō
ꝙ dicit bar. dubito quid fiendū Ego
dicerem ꝙ hoc tam debet p̄cedere opp

Spe cū ſurrb9 p cū all'at vbi at' ſup p'a
atōne nūdum eēt aliqua lata ſma
tr' ſiue fuerit nomē receptū inter re
os ſiue nō poterit p'ceſſu talu pend'
te de nouo acuſari ppt' qualitatē ob
miſſam in priori acuſatione ff'm Bar.
ar. in l. p nōiez ff. de iudi. et l. 1. c. q
actu. nō poſ. Amplg pro declaratione
p̄dictor' q̄ritur ponē q' aliquis acuſa
tus titū de p'uſſione fr̄a cū ſanguīe ul'
i palatio ul' de nocte ul' cū aliqua qua
litate q̄ habet aggrauare penā mō p
batur de p'uſſione ff' nō de ſanguīe ul'
alia qualitate q̄ritur an ex hoc p'ceſſu
poſſit ſequi gde p̄'? et breuit. Cy. i l. m
C. de pba. tenet q' nō p. l. p̄tor aut ff.
de rei. ff. vi. bo. rap. et dr̄a. l. de nūtat.
ff. quid tū Gu. in l. qd ff. ff. pena ff.
de hijs q̄ nō in fa. tenet grū dicens
q' pot' ferri ſma rōde p̄natoria ſuper
ſtō ar. l. boue. ff. aliqñ ff. de edil. edic.
Alij ſunt qui dicunt q' ui poſſit ferri
ſmā de bet uidiri pendente detractu
libello actōatorio illa q̄litas ꝓpoſita i co
qua detractione fr̄a potuit ferri ſma ut
dicta. l. m delicti. ff. ſi detracta. Bar. pg
oēs uolunt ali' diſtinguere in dr̄o ff. qd
tū dicit. n. q' aliqñ talis qualitas non
pbata facit ceſſare acuſationē et tūc
ſequi debet abſolutio p dr̄am. l. p̄tor. ff.
dicit qñq; illa q̄litas nō pbata non
facit p hoc ceſſare acuſationē et tr'
aut illa qualitas habet altāre finm et
criminē et tr' ea nō pbata nō pt' ſequi
gde p̄natio ut dr̄o ff. quid tū Aut non
habet altāre finm nec crimē et tr' pt' rō
de p̄natio ſequi ſi pendente uidiri fiat
detractio illig qualitatis alias ſecꝰ ut
dr̄o ff. ſi detracta nec ob ff. aliqñ q2 log
tur qñ ꝓba petitioms adaptabantur ad
vtrasq; actionē hic ſcias de quo dic ut
ibi. Multig q̄ritur An hec exceptio ſiu
ſcl. de crimē acuſaty 2s acuſatois i
peditiua p'ceſſy ſit dilatoria an aut'
ſit phemptoria. Et hec rō p'cedit tā
an̄ latā ſmāz i p̄ma acuſatione q̄ p9
Et dicunt aliqui q' habet i pedire pro
ceſſū p dr̄am. l. ſenaty. et. l. fi. na.
caſta. Alij aut' dicunt ut ibi Bar. i
hoc ſic diſtinguit. Aut iſta exceptio
ꝓponitur formaliter ad impediendum
p'ceſſū et tr' i pedit et tr' p'cedit dicta
opy. Aut ꝓponitur ad abſolutionē ſup
crimē obtinendā et tr' erit hec exceptio
phemptoria et habet locū alia opy.
fiant ad hoc qd' habetur in c. r. extr.
de lit. ctt. li. vi. Et p bar. in l. nā
et poſtea in pn̄. ff. de Iuſt. iur. Iſti
q̄ritur videndg p ſtatuta lombardie
penas q' delictus duplicari ul' triplj-

rari ff'm qualitatē temporis ul' loci aut
p̄ſone cōmiſſi delicti cū alia ſit pena ip̄o
ſita delicto q̄ in palatio alia de nocte delicto
ti alia i p̄ſona officialis tr̄. Modo dubi
tatur ſi aliquis p'uſſerit titū de nocte
et i palatio An pro qualibet qualitate ſi
et duplicatio pene. Dixerūt quidā q'
ſufficit una duplicatio quia ſenatꝰ ſci
ſunt ne quis ob idem crimē pluribꝰ le
gibus puniatur ut dr̄a. l. ſenatꝰ Bar. i. l.
ſanctio legū. ff. de pen ſic diſtinguunt.
Aut iſte pene ponunt̄ p ſimplicē nūz
puta x. ul' xx. et tr' pro oībꝰ qualita
tibꝰ penal duplicabitur. l. aut fra ff.
de pen et ſic puniuntur quia delinquit
de nocte una pena et alia pena qua
delinquit in palatio Aut iſte pene i po
nūtur p noīa multiplicatiua vz duplū
triplū tr̄i et tr' idem reſpectꝰ erit ha
bendg ut p oēm qualitate duplicet pea
ſic tū ut nullu quadruplū extendat ff'z
eum ut miſi. de act. ff. omēs. Sz dices
quō ſc̄ñdetur ad dr̄am. l. ſanctio dic
ff'm euz q' duūſis reſpectibꝰ et q̄litati
bus pot' quis varo mō puniri et ita
loquunt̄ p̄cedentia eodem at' reſpec
tu neqq; ut in rōtrario. Poſt hec
q̄ritur an ſil' et ſcl' eodem tpe poſſit
de delicto ciuiliter et criminaliter et
dic' q' nō p. l. medium ff. de pu nidi
et in l. 1. ff. vi bo. rap. An aut'
duūſis tpibꝰ agi poſſit diſtinguit'
p gran. in 1o qualit' fiet acuſatio
vbi ff' pone et p Cy. in l. 1. c. q̄ cum
ar. p̄in. cim. Aut ābe actiones cōpe
tunt pro re ſimiliari. 1. pro eo qd' abē
ex ſubā attoris aut cōpetūt ſimp.
ad vindictaz p̄mo cūi una intrepta
pot' alia i trep̄tari nec una tollitur
p aliam ut dr̄a. l. 1. 2o aut' cūi una tol
litur p aliaz ſicq; una intrep̄tata ali
a remanet ſublata ut. l. q' ſenatꝰ
et. l. p̄tor aut. ff. 1. ff. de iurt. nec p
miſſis ob l. interdum ff. quis furem
ff. de fur. ubi tex. pbat q' ciuil' et cri
minalis pnt eodem libello ꝓponi q2
ſc̄ñdetur ff'm Cy. in dicta. l. 1. quia il
le ē cāus ſingulis ut ibi. ſ. regula at
ē ingratiū Alij dicunt q' ſic ibi de ſto
cōtingit nō de iure Alij dicūt q' ibi
fur. deprehenſus fuit cū re furtiua
et Iudex ſtatiz p̄cepit. Iurt ordine
ob miſſo rem reſtitui ſicq; de ſto po
tius q' de iure fuit p̄ſtiti audiri p ai
dictam ſup vtroq; qua ſol. ſeqr̄ gaudi
Sz bar. in dicta. ff. quis furem dat no
uaz practicaz dicat. n. q' aliqñ ciuilis
et criminalis ꝓponūtur p̄incipaliter et
tr' nō pnt ſimiſſiue intrep̄tari ut dic
tū ē nec ſil' ꝓpter eodem tpe ut dr̄a. l.

mt·dū de publi· iudi· Aliqñ trimālis ꝓmittit pñcipaliter ꝙ Cuulis mtdēt et tr̄ vtriusq; tollerat̄ sic loquit̄ dict̄ ff· qui furt̄ ꝙm eū quā opp· tex· cōfitēt ꝑ tex· m·l· m· ff· si dicat· ff· fi· iregū vñ ꝑ hoc ꝙm cuz sustmetur libellꝰ quo dr̄ peto talez pnam de talu furto ul' rapina rei m̄ substractē et ipam rem ñ· restitui Naz hꝰ r̄stitut⁹ vemt mtdenter Judicis offitio vndē ille qui fuerat pius ultor solig tāe trimālis ut l· solemg ff· latrunculator ff· de iudi· erit huiꝰ mtdent̄ ꝙpetens iudex lic̄ sit cuulis ꝙm eum ar· m·l· medicꝰ ff· de varr· et cx̄ or· totꝰ· et l· pe· ff· de cal· et l· ꝙ eūtañ C· de tondi· ob· tur· tan· Que oīa lonū hñt etiā si iudex ꝓtedēt ꝑ viā īquisitois ꝙm Mar· & fñ· ut ir ferr· Cy· m·l· si quis hoīa dn̄ C· qui ar· nō po· et sequt̄ Bar· Quā opp· rrdo oī equitati ꝙsentaneam cū dirmendaz litū l· quidam estimauerūt ff· si C· pe· et ut trinitꝰ eiuretur et plurialitas ꝑ ressus ut l· dnūs testō de ꝙ· md· Soltig ḡritur Judex actuſatione ul' inquisi one formata qualiter ꝓtedere debeat ꝛeñdetur ꝙ ntare debet reū ut uemat ꝛeñsuus actuſationi ul' inquisitioni C· de req ir· l· i· Et si ꝙparuerit tunc iudex audiet eiꝰ exceptiones tā dila torias ff· phemptorias sicut fit ī Ci uilib⁹ trinisis ut nō· m·l· exceptionez C· de pba· et l· fi· C· de excep· et l· si ma rito ꝙ· ff· pscriptiones ff· de adul· Si uero ꝙtumax fuerit tuū ꝙm uus tōe funct descriptionez et ānotationē oīm bonoꝝ suoꝝ ꝙm formā l· si quis mtra pñ tam C· de bo· pscrip· de qua pscriptione fi et ꝑ iudicem ipi ir̄o notitia ꝑ eius hiās et siqdez cōpuerit ī ānū uolens iuri parere tr̄ ipa bona irrupcrint et auditur ad oēm eiꝰ defensionē ꝓi uō ꝙperr cōtēpserit tr̄ elapso āno illa bo na pdit et applicantur fisto pleno iure ī penā siue contumacie nō tñ per hoc ir̄ reputatur pro confesso de trimē ꝙ sup ad eiꝰ exactionem fiendaz auditur ꝓpetuo ut hꝰ oīa notant ī l· i· ff· de req ir· et m·l· duus· ff· de custo· & exhib· ir· et ꝑ gtaū m tꝰ qd sit agen ir̄o abñte Quo ꝙ⁹ sunt articuli exa minādi ꝑmꝰ ē quid fiend̄ sit ir̄o cō pente ꝙ· quid ꝙuandū ipi ir̄o ī cōtu macia ꝑsecutante Circa pmū debz iudex ultra pdēta q̄rere veritatē sup trimē de quo mtulpatur· et siqdem cōfitet̄ se debitorē trimē et se cul pabilem nō ē alī disputand̄ ꝙm eiꝰ ferenda ē sinā qua m gfessum mlte sunt ptes iudicis nisi ī rondepnando l· ꝑmdē ff· ad· l· acq· et l· i· C· de cōfess· et l· si debitoꝝ ff· de iudi· In hoc oritur tale dubium an sufficiat ad cōdēpnatio nē vmta confessio tri si· quo ḡlo· sunt gtrarie nā glo· m·l· i· ff· de custo· ir̄o· & l· si quis m ta· C· co· tꝰ· tenent ꝙ vmta ꝙfessio nō sufficiant ꝙ irquitur 2ª ꝑ quā ꝑsecutet̄ m pñma Idem sentit glo· m·l· duus ff· de qōn· Tu plenus ꝙm dē distmgue Aut quis cōfitet̄ sponte aut metu tormentoꝝ si sponte tr̄ sufficit vna confessio et sic loquit̄ glo· ꝑo hac ꝑte sr̄· all· Si uō metu tor mentoꝝ tr̄ irquirit̄ 2ª confessio spō tanea pme cōfirmatoria ut ꝓbatum· l· si confessꝰ ff· de nus· et exhi· tris et l· i· ſ· qōī et ſſ ꝙ an ult⁹ ff· de qō· quā opp· sequitur Azo· īsūma C· de cō fess· ſ· Itē habetur m ſi· et bar· ī· l· i· m ſi· de custo· ir̄· et m dnō ſſ· duus vbi aut· ir̄g negat se culpabilez & de lucto tr̄ protedēt iudex ad rerū pien̄ pro bationes et mditia Et si quidez ꝓba bitur plene et clare de delicto gdēpnab· eū nā in trimālibꝰ quo ad gdēpnat̄ debēt cē ꝓbōes luce clariores l· sanant C· de ꝓba· nō· m·l· ꝙ· C· quo app· nō r̄ꝙ manēt ꝓbōes nō sunt clare ꝙ quedā mditia et semple ꝓbōes tr̄ cōsiderab· iudex qualitatez trimīs an sit leue ul' grauc et q̄ et qualia sint hec mditia & an sufficiant ad torturaz ul' nō ut l· ab sentem m pñ· et l· an frā· ff· de pēn· et ſ· dictam Interdū autem pendente huiꝰ ꝑtssa si sit ꝑdelicto īponenda pena corpal· tr̄ reus detruditur m carc rem si autem sit sola īponenda pecūia ria tr̄ datis fideiussoribꝰ ydoneis r̄lax abitur· ut hec habentur m l· si cōfessus & l· i· et l· duus ff· de custo· cri· ir̄ Fal lit aū ī mulierē q̄ si nō ꝑt dare fideiuſ sorē statur sue iuratorie cautiōi ut ī aut· ut nulli ſſ· ntūz Cū aū ꝙ delicto ꝙs car cerat· tenet· Judex ſ· mēsem tām expe dire ipm relaxando ul' cōdēpnando ut· l· si· c· de custo· ir̄· Sup ē nūc q̄rire An ꝙ oī trimē possint quis torq̄ri exātibꝰ mditis ꝙ· cū qua nō extantibus indi tis nō debet quis r̄gr subin tormētus ut· l· i· ꝙ ꝙñ· et l· vnꝰ ſ· m ea tā· ff· de qōn· Et dr̄ ꝙ si loquamur m ſno tr̄ ille pot̄ arbitrio iudicis subin tor mentis tr̄ m tā pecūiaria ꝙ trīali lic nō sit de facili m pecūiaria sic̄ ī trim nali ut nō· m·l· duus ff· de qōn· Si uō loquimur m libero hoīe tr̄ m tāus ci uilibus nullo mō torquendꝰ ē ī tāus uō grauibꝰ et trimnalibꝰ tm̄ torq̄ri pot· Inleuibꝰ aut· trimībꝰ neq̄ꝙ· ut habetur m·l· edtō ff· de qō· et ibi ꝑ dor

et bar. m dñi. l. duus ff. de qõn et p gnaũ
m ti°. de qõn. et tor. vº cr. quibꝫ aut tau
sis et nõ. m. l. i. C. de qõ. ¶ Que at sint le
ua crimia traditur. m. l. leua ff. de actu
vñ male fatiunt nõ nulli officiales qp
qbusq; iuryns fatiũ hos pom sub tor
tura. ¶ Post hec qrit. que et qlia sint et
eẽ debeant mdicia ut p illa quis possit
subiri qoibꝫ et tormentis/ dicendũ eẽ ff.
dor. p m hor nõ pot dari tita vigla ff
hec oia relinquitur dispitionem et ar
bitrio iudicãtis. ar. m. l. ny vº. tu. magr
ff. de testi. bar. tñ. m. l. qui sine ff. de qõe
et Gau. m ti°. quid p̃dere debeat qom.
et etiã m ti°. de p̃sipt. et i ti°. de mdicis
et Cy. m. l. fi. C. de qon. dant alia exẽpla
miter q̃ ponitur illud/ qñ reus fugã
arripuit/ nã fuga facit illũ suspectũ
et iõ ff. m dy. ẽ. suffitiens mdicũ ad tor
turã ut p eũ nõ. m. l. plibꝫ ff. ff. de
suspect. tu. pro eo fiant l. i. et ny. C. de req
re et autl. de tolla. ff. sup hoc et sc.
rolli. yr. Jngrũ tenet. Ja. de belui in ff.
ubcung aut m fi i dicta aucti de tolla.
Oppy. at dy. verior ẽ. ff. bar. et dor. ut
p eum nõ. m. lege. l. cornelia ff. ad sil
la. et p Cy. m. l. i. C. de rap. vº. et m dicta
l. qui sme ff. de qon. ¶ Dubitari at. tõsue
uit. An requirant plura mdicia top̃ue
ut quis possit subiri tortur. An suffi
ciat vnũ uditui sup quo idem bar. i
dicta. l. qui sme sit distinguit. Aliqñ m
dituũ ẽ. ppinquũ negotio de quo agit
respitiens pũpalit. ipm finẽ vbi ẽ
tia vng. p̃ueg testis de visu ul. tõfessio
finẽ p ipm rei. exit. uditum et tr. suf
ficit vnũ tale mdituũ ad torturã. ut
nõ. m. l. capite quito ff. de adul. Aliqñ
mdituũ ẽ. remotus. ner respitiens pñ
cipaliter ipm finẽ. vbi gratia qua
reus ẽ homo male fame et sy. et hor
tatu requrũtur plura mdicia ner suf
ficeret vnum et ita loquũtur oia iura
que de mdi. m plũ. loquũtur de quibꝫ m
dicta. l. i. m pñ. et l. vng. ff. i. et l. qui
sine tũ sy. ff. de gõmbg. ¶ Quericur at
p quot testes deat fieri mdituũ dic q
vbi mdituũ ẽ. ppinquũ fro tr. ꝓbatur
p vnũ testem qui deponat de visu ut
dictũ ẽ si nõ sit remotũ tr. duo requr.
ff. bar. Et intellige p vng testis sunt
indicium si sit oi exceptione maior p
ea q̃ nõtur p eundem. bar. m. l. i. ff.
duus ff. de qon. et m. l. admoneri ff.
de uiri. ¶ Demo ad eꝰ. nũquid de
hys mdicis sit dãda copia reo an tor
turã dic q sic et eidem tiꝫ assignãdꝫ
ad faciend. defensiones ne tormentis
subiiciatur liz male fuentur ut hec
habentur m. c. qualiter et qñ ex de accu

et ibi p sme. so. an. et bar. m dicta. l. qui
sine fiant. l. si vnus ff. de qon
et gau. m ti°. vtz torqñt. sit laudã
fensio. et si quidem ista mdicia fuerũt
sup gnali inquisitione recepta nõ pu
dicabũt ipi reo contra q̃ postea spãlis
inquisitio ẽ formata qr eos nõ spãliter ita
to ul. ãmomto fuerit recepta ar. m. l. qui
C. de testi. ff. bar. ubi g. liz aut iudex
arbitrio gissum sit p̃cedentibus legit
timo mdicis posse p̃cedere ad torturã
nõ tñ sit ni consulte p̃cedere debet ut
dignus fieri posset reprehensione ff. ad
mattina tẽpantia torturaz adibeat ut
l. qois modꝫ et l. de minor. ff. tormenta
ff. de qon. nã si debitum modũ excedat
ret. item suã faceret et p̃uendꝫ cet
p qualitate trimis dolꝰ et culpe ff. m.
Guill. de siz et gau. ut p eũ nõ. m ti°
an. Ju. te. si reg. defe. i tor. de iuryns
ar. ad hoc m. l. ap̃ labonem ff. qois ff.
de iuryns et. l. ff. si ussu quoz opy. et
sequitur bar. m dicta. l. qois modꝫ et
Cy. m. l. gratꝫ C. de adul. ¶ Quid ff. di
cendũ si reus adibita sel. tortura nil no
luit de crime se culpabilez gfiteri dic
aut se qsti vult iterato uideri eũ torq
ri. Quericur an possit et dor. iteri
ut refert Cy. m. l. fi. C. de qõ. Gau. i
ti°. vtz possit qõ repeti sic distinguit
Aut post pmã torturã supuenerũt
noua mdicia et tr nõ potuerit ãplius
torqri ut nõ. m. l. repeti ff. de qon. l.
vno ff. si ff. de qon. ff. bar. m dicta. l.
vno ff. i. sic volunt distinguẽ et ita
dicat m practica ꝑtiari. Aliqñ fuit tõt
reus plura mdicia leua etiam nota et
tr habet loñ distinctio añdicta. Ali
qñ fit cõtra reũ plura mdicia grãa et
manifesta puta testes de visu et silia
et tr hz sup istis mdicis fuerit sel. tor
tꝰ tñ sup eisdem etiã nõ supuenientibꝰ
alys torqri potuit et sic debet intel
ligi dicta. l. repeti et. l. duus. ff. i.
sp tñ cũ debito moderamine ut dñs ẽ
et si in tortura timẽ cõfessꝰ fuerit nõ
ex hoc cõfessio sibi p̃iudicabit ff. ne
esse crit. q posteq̃ deposituꝰ fuerit a
tortura q die sequti sponte ꝑseueret
in ipa cõfessione ut nõ bar. m. l. i. ff.
duus seuery et ff. si quis ult° ff. de qon
fiant qd nõ. m. l. ny. C. de custo. re. et. l.
ny. C. quo ap. nõ reciꝑi et p Gau. in
ti°. utz tor. sit dandũ defen et p Cy.
m. l. fi. C. de qoibꝫ. ¶ Quericur que dicã
tur noua mdicia ad qd respondeo q noua
mdicia appellantur illa q dicunt a priori
bus spẽ ul. subã ut qa pora mdicia erant
de mala fama rei et q erat inimicus or
tus et silia supuenerũt postea vnus testis

qui dixit se vidisse cū patrē vl alius
dixit se vidisse cū aufugē ī gladio euagi
nato talia n. mdicia dicuntur noua que
differūt a priorib⁹ spē et subā sīt di
mmg m caplis nouis et ātiquis ut nō ī
l. p hanc. C de tēp. app. et ī c. fīmtati eī
de testi. Nūquid at iudex ex officio pte
negligente testes pduc̄re poterit m
hjs causis tūalibg ad pbacōem crimīs a se
ipo testes recipere determinat bar. q sic
ut p eū notāt m. l. i. m fi. ff. de qō. et ī l.
ŋ. §. si pub.to ff. de adul. et m. l. ŋ. §.
hoc aut iuditum ff. de damp. mfect. fa
cit l. ŋ. C. de abolit. etiā post dictata tes
tificata ar. m. c. cū clamor. ext. de testi
et ibi p Jmo. et Joan. m dcō. c. frater
mtatis ext. de testi. Quēritur apud a
liquos quid si pro delicto īponenda ē
pena duplex alternatiue quar vna ē pe
cuīaria alia ē corporalis quia dicit sta
tutū q qui prusserit aliquē m palatio
cōdēpnetur m mille flor. vl ī amputati
one manus An hoc tāu detrudetur reg
m carceribus dy. et bar. q sic. ut nō. m
l. ŋ. ff. de publi. iudi. quia m alternatiuis
utrūq; ēī obligatione liz reg solōe vnq
liberetur ut l. illud ā illud ff. de cōdi
cto. et l. nī ita et l. nī illud ff. qn̄ di. le
te. Idemq; determinat ubi s. qn̄ pena
corporalis īponenda ē conditionaliter ī
defectu pecuīarie vbi statuta si statutum
disponat q si nō soluit. C. amputetur
sibi pes. Nam isto casu redderet obliga
tionem pena corporalis nō soluta pe
cuīaria Idq; spectatur qd cuenire pt
ut pbat. m. l. i. §. sti. si ita ff. ad. l. fal.
et m. l. i. ff. de pe. legā. Pro huius
articuli doctrina sic distinguē p bar.
m. l. sacrilegij. §. nī. co ff. ad. l. iul. pe
cu. Aliqn̄ quēritur An quis possit ca
pi psonaliter et ī carcerē detrudi a
sit capi et m carcerē trudi a iudice
ul. p nūtuiz de eius mandato. p̄mo casu
subdistmguendū ē Aut quis privatq
vult illū capere p debito privato ut
q. ē eius debitor. ex causa mutui ul. de
posito m tentū ner vult sibi satisfacere
re. et tē. potit. ppia autē ipz capere l.
nō ē simūlis ff. de regu. iur. fallit qn̄
debitor ē m fuga l. aut p̄tor. §. si debi
torez ff. de hīs q m fraud. cre. Aut vult
ipm capere ppt. delictū ab ipo. g mmissū
et tē. si sit crimen capitale ul. ex quo
ē sibi īponenda pena sanguis tē. ī fra
granti crimīe licitū ē eū capē alē secus
ut pbatur m. l. i. C. de cap. ŷ. et m. l. ī
fine. utute m fi. ff. de fur. et. l. capite ff.
de adul. dūi tm postq̄ repert. ducat ip
sū ad iudicem ī. xx. horas si sic pot

ut dcā. l. capitr ad qd̄ facit. l. fi. C. de
male. et mathē. et. l. ŋ. C. de fal. mo. 2°
cauī tū q̄ritur an hoc iudex licrat tē. sub
distmgue aut iudex vult ipm capere seu
capi facere pro delicto p eum cōmisso aut
pro debito per eū contracto. p̄mo casu po
terit ipm capi facere etiā m domo ppia
ut C. de offi. dui. iudi. l. i. et nō m. l. neō de
domo de re. iur. et m. l. plerūq; de ī ius no
fallit ī mulierē q̄ gmitt. fideiuss. m tri
mē pecuīario ut dicta. l. i. et auctt. ibi
posita. Si aut vult ipm capere pro de
bito cōtracto tē. aut ē debitū fiscale et po
terit capi psonaliter ut dcā. l. sacrilegij
als mcapit labeo. §. nī eo sit tū q nō ī
cludatur m carcerem §. detmeatur ī pla
tea ul. impallato ut. l. neō carcerē de
crat. tū. msi forte p̄sistat ī mma cō
tuātiā ut ibi habetur aut ē debitū pri
uatū. et tē. aut ipē debitor fiat sol. m iu
dicio et p̄mīsit sistere m iudicio et nō
stetit et tē. debet capi ut m auth. de cr
ib. re. §. si uō. quidam. C. quō et qn̄.
Ju. l. consentaneū. Aut nūq̄ fiat ī iu
dicio ner sistē p̄mīsit et tuī nō debet
ipm capi facere msi prius p̄cesserit ci
tatio et āmomtio ut nō m dcā. l. cōse
taneū. §. si tū uelit. post ipm trahi natū
one ad se duci facere nō ut eū detru
dat m carcerem ner ipm de domo exhau
ī iudicū ut dcā. l. plerūq; de ī ius. uo. §. ut
eū ferīerit cōpellat sic gl. ibi ē. q pro
debito privato nullo ē m carcere detru
dendus msi prius fuerit p̄ sīmāz con
dēpnatus quo casu poterit m executioe
sīmē detrudi m carceribus donec solverit
aut bonis suis cesserit ut habetur m. l.
qui bo. ce. post. Idemq; poterit detmei
si iudicis mandato nō obtempans fiat
p iudicem de ī obedientia gdēpnatq nā
cū pena applicetur fisco ut. l. mlctaz. C.
de mo. multa poterit hoc respectu de
domo ppia exhi. de carceribus et m carce
ribus pom ut nō. m dcā. l. plerūq; et
l. nemo ff. de re. iur. ppt. qd̄ sunt quā
dam assumentes hanc cautelaz q̄ qn̄ de
bitor latitat m domo ner ad mandatuz
iudicis vult q̄ceri faciunt ipm cōdēp
nari de p̄cepto spreto seu de mobedien
tia et m ipm faciunt exhi. ī iurū de do
mo et carcerem et hoc fro potest p
debito privato postea trōmendari et
seq̄strari. ut nō p bar. m. l. ŋ. m fi. ff.
de cus. et exe. re. Quid at dicēs si aliqs
fuerit m carceribus pōitus ex vna ad m
stantiā vmg An poterit ad mstantiā al
terius trōmendari seu sarciri m eiusdē
carceribus ex alia cā distmgue Aut p̄a cā
fiat iusta aut ī iusta et si fiat iusta sub
distmgue ut plē nō. p bar. m. l. ŋ. de.

auſto et exi ito et m qõe ꝓcũ diſputata
que Jnapit lapus Videamꝰ de 2° arti
culo qu̇ ē quid ſit fiendum ito nõ cõpa
rente ſ̄ m tõtiatam ꝓſecutante et bi
uiter ſtenditur q̄ ritandus ē et ſi nõ cõ
peat bona eiꝰ annotãt ut ſ̄ dixi et hꝫ
de uiue gi ſ̄ ex forma ſtatutoꝝ ꝑtic
ſ̄m q̄ gtuãx hẽtur pro cõfeſſo de crimine
reſſat dicta annotatio et ſertur contra
ipm ſmã ut ꝑ bar· m· l· i· de req· reis· et
ꝑ gau· ubi ſ̄ m ti° quid ſit agen· ito ab
ſente Sz hic q̄ritur pone q̄ reus ritaty
cõparuit et dedit fideiuſſores de iudicio
ſiſti et iudicato ſoluen° ut moris ē et
ſic ē relaxaty dem̃ iudex ritauit itez eũ
ad aliq̄ articulũ mãe qui cõpetit cõtrp
ſit Queritur quale erit offitũ iudicis
Bar ſtenditur m· l· plti ff· de qõ· q̄ ſi rẽ
tat ſtatutũ de quo ſ̄ vi· q̄ gtuãx habe
atur pro confeſſo q̄ tuc ꝑnã erit ar
ſi nũq̄ gparuiſſet ī iudicio et ſit ha
bebitur pro confeſſo de crimine ar· m
dcã· l· conſentaneum C· quõ et qñ Ju·
et· l· ꝓperand· ff· ſmãt reus c· de iudic
Sed de iure cõi nõ ſubſiſtente dcõ ſta
tuto ſ̄m qđ pot̃ abſens diffinitiue cõ
dẽpnari ut· l· abnẽtem ff· de pen· et· l· i·
m pn̄· ff· de requ· re· debet iudex cõt·
eum procedere pignoribꝰ captis et
multa mdicta ut nõ ꝑ glo· m dcã· l·
penult Sz pone q̄ reus aufugit ſuper
alieno territorio An poterit iudex ꝛis
ipm ritare vi· q̄ nõ ꝑ tex· m de paſto
ralis de re iudi· ſ̄ debebit ſtribere hãs
illi iudicii ſup alio territorio hĩtat ut
eidem ꝓpiat q̄ coram ſuo iudice cõpa
reat ut· l· i· ff· de act̃ re· Cy· tenet q̄
vbalis citatio ſi poſſit m alieno territo
ſ̄ nõ ual· ar· m· l· os ſ̄· ſi uõ appitor· C·
de epiſ· et cle· l· ꝛ· C· de offi· pfec· pto
quieta aut̃ ut nulli iudi· ff· ſi uõ que
ē aut̃ ſi uõ poita C· de adul· q̄· opp·
ſequitur Gau· m ti° de rita· treor· ad
c· paſtoralis rẽdet q̄ ē ad bñplacitũ
q̄ po tũ ſic̃ et alic̃ multe dicunt tales bar
qui erat ſuppoſity ecclie voluit alit̃ dicit
q̄ dcã cle loquitur m eo qui ritauit ī
territorio ulliꝰ cui etatãs erat ſuppoī
tus nã Jmpor de quo ibi erat ꝓpe ſuppo
ſity ſ̄ ſi cẽt alius Judex qui nõ cẽt
ſuppoīty tc̃ ꝓtendit dcã opy Cy hꝫ
aut̃ q̄ri pot̃ An reus hoĩnda ut latro
gfugiens ad ecclĩam poſſit exmde exti
hi et realiter ritari ꝑ iudicem ſcl̃ãr
et vi· q̄ nõ ꝑ· l· i· C· de hꝫ qui ad ecc·
gfu· et c· ſi· ext̃· de ĩmu· ecc· Ego dico
ſalua reuerentia ut dixit Cy· g̃· q̄ hc
uera· ſunt ſme ioe etiã contra uos diuu
nũ quo tautũ ē domus mea domꝰ oõ
ms vos fenſtis eam ſpecũlam lato

nũ ſi cĩz deꝰ eicit vendentes de ecclĩa
multo magis nõ debet recipitari ma
lefactores ꝑ· ꝓtiꝰ debent eici et ita ſua
tur m ꝑtalia liꝫ ſecꝰ fiuctur ĩ ꝑtib· Al
mane et firmiter Amplius q̄ritur Ite
q̄ reus ritaty dicit q̄ libenter ꝓbit ſ̄
vult aũ oĩa iudex det ſibi fiduciã et ſal
uũ cõductũ q̄ritur an dare debeat bar·
m· l· is qui reus ff· de publi· iudi· et· l·
i· ff· ad· l· iull· ma· determinat q̄ ſic ī iu
dicijs arbitrio dare ul· denegare ī ſpecie
ta ꝑſone qualitate et delicti ar· ī dcã
l· is qui reus cũ glo· ē ſua de qua ē qõe
tangitur ꝑ Cy· m· l· pñti· m fi· C· de hyps
qui ad ecc· gfu· et ꝑ gu· de cu· m· l· i· ff·
de dolo et ꝑ ſa· de beluſ· m aucc· de ma
pn̄· ff· ſ̄ neq̄ toll· m Jnſup q̄ritur
Ite q̄ ritaty ē reg nec venit ſ̄ ꝓcurꝫ
mſit q̄ritur an ſit excuſaty ubi breui
ter conclude q̄ liꝫ m cauis cauſibus
ſuffinat regulant mittere ꝓcuratꝫ· l· i·
ff· vſus ff· de ꝓcur· cũ ſe attñ m crimi
libus alit̃ diſtinguitur Aut ē tale cri
men ex quo uenit ĩponenda pena ma
ior relegatione et tunc nõ excuſatur
ut plene traditur m tex· et ꝑ glo· et
doc· m· l· ſ̄ uũ q̄ ff· de ꝓcur· et
l· plti· ff· ad crimen· ff· de publi· iudi·
et ꝑ gañ· m ti° utz ĩ malefitijs ꝓcur
ĩteruenat et ꝑ Cy· et alios ĩ l· reos
c· de actuſa Nec ſufficeret m cauis cri
mãlibus q̄ ꝓcur hĩret gñale mãda
tũ ſ̄ debet cẽ ſpãle ad crimãles cauas
ut nõ ꝑ Jmo· m c· ſup hꝫ in glo· fi·
ext̃· de actu· et ꝑ Jo· an· m cle· et ext̃
de ꝓcur· Sic ꝑ· m crime m quo cẽt
pena pecuniaria tm̃ bñ admittitur ꝓ
curator ut doꝰ ff· pub re Secꝫ ar· ſi eſ
ſent ĩponenda pena corporal et pre
dicta locũ hnt de iure cõi ſ̄m qđ abns
nõ pot̃ cõdẽpnari l· abnẽtem ff· de pen·
Quid ſi ꝑ· dicemꝰ ſ̄m ſtatuta Ciuita
tum ꝑ quẽ pt̃ abſens ī cã corpali et
capitali gdẽpnari An poterit hoc cau
admitti et gpeti ad plenã defenſionẽ
rei dy· ut ir ſẽt cy· m dcã· l· reos de
actu determinat q̄ ſic quia hoc cãu ꝛis
ſat võ legis cõis q̄ ē abns nec eiꝰ ꝓ
curator poſſunt cõdẽpnari et hoc ca
ſu ex ſtatuto poterit cõdẽpnari et ſic
ꝓcur eiꝰ debebit admitti Et pro hac
opy· fiunt tex· ad ĩrain· m dcõ ff· pu·
ibi vbi cũq̄ ita abns gdẽpnari pot̃ tñ
Bar· aut̃ m dcõ ff· ad crimen dicit q̄
nullꝰ ꝓcurator noĩe huiꝰ absenti ad
mittendꝰ ē ꝑ tex· dcñ ff· ad crimen ſ̄
tñ· quilibet de ꝑlõ ad alleganã causas
innocentie bñ admittendus ē ut· d· ff·
pu re Et idem nõ· m· l· ad ꝛ ꝑmend· ī
glo· ſup vbo legitime Sz quid ſi ꝑ ſta

tutum ꝑponitur pena pecuiaria tñ ꝙ
crimẽ homicidij an tr̃ admittet ꝙ nul
ꝙ abñte vr̃ mdubio ꝙ sic p dñm ff pu
de quo p bar. m dño ff ad crimen p quẽ
et p dy. sic distinguitur Aut p statu
tũ ꝑponitur her pecuiaria pena proho
micidio pure et simpliciter et tũc admit
titur ꝓcur p rõez p̃dam ergo par rõe
debet admitti m p̃sentj qõne et erit ve
ra opy dy. Aut her pena ꝑponitur pu
re et corporalis sub conditione ut cgt
et tr̃ nõ admittitur ꝓcur̃ nĩ hijs cũ
bus possit dica pena capitalis ꝑm dor
trina bar. m l. ij. de pu. su. Amplig q̃
ritur Quid si pr̃ gpeat ad plena defen
sionẽ filij m causa capitali An debeat
audiri ur̃ ꝙ nõ. p dñm ff. ad crimen.
Gau. m tr̃o p̃dño referit opy. Giu de zu
za. qui tenet pirz debere audiri si sa
tisdat de filio r̃ p̃sentan̄o si eũ cõtigit
m cũ sumũbeit nõ aliter Postremo
cta p̃missa q̃ritur Quid si iudex forma
uit processum de sola ꝓcussione et de
eius pcussione morte dubitatur An
ꝓcur̃ poterit mfuemit dicunt qdaz
ꝙ sic cũ ꝓtestatione si nõ apparuerit
vulng ee mortale bar. m l. ꝓtor. aut
d apm m pñ. ff. de dap. mfec. dicit ꝙ
aut ex eodem ꝓcessu pt̃ sequi gdẽpna
to de morte et tr̃ nõ ẽ audiendg ꝓcur̃
Aut nõ pt̃ sequi sup morte gdẽpnato
et tr̃ absolute audiri debet sine alia ꝓ
testatione dic ut ibi Sequitur mint
videre qualiter de crimine rogno sretur
ꝓ exceptionem vbi adũtendũ ꝙ va
rijs mois opponitur cont̃ actusatorẽ
allegando ipm̃ hoĩdam ut adulterz
ut lenonẽ. et sꝰ ut habetur m l. ij.
ff. si pu. to et l. si vxor ff. si iudex ff
de adul. Quĩqz opponit̃ gt̃ testes quĩqz gt̃
mstrũ quĩqz gt̃ electuz ad offiñ aliqd
ut dignitatez In quibus cũibg q̃ritur
An ꝓbato crimine sit ille cõdẽpnandus
Circa qd sic distingue Aut exceꝑ. tri
mins fiut oppoĩta ad fi. et mtẽtionẽ
simpliciter repellendi crimmosũ ab
actusatione uel offitio seu dignitate
aut testẽ a testiõmo ut. mstrũ a ꝓ
batione qd. ẽ cũ forma opponendi ita
se habet dnẽ iudex dico ꝙ talis q me
actusaut nõ ẽ audiẽdg qz ẽleno uel
adult̃ ut dico ꝙ tali testi ut mstrõ nõ
ẽ adhibenda fides quia falsatrg ut ho
micida ut flm̃ et sic solũ exceptio tr̃
dit ad repellendum et tr̃ ligꝙbet̃
crimen tũ crimiosꝝ nõ cõdẽpnabitur
ꝑ ab actatione et testiõmo repelletur
Aut exceptio crimis fiut appoĩta cha
ad fimẽ et mtentionẽ crimiosũ puica
di et cõdẽpnandi qd ẽ si dicat dnẽ

Judex ille nõ ẽ audiendg ĩ sua actatõe ut
testiõmo petens et r̃quirens ꝙ vos pũ
ri ipm̃ de crimine p me obiecto et hor
tatu nõ solũ crimẽ ꝙbato repelletur
ver etiaz puictur ut nõ. m c. cũ dilec
tg ff. si. ext̃ de or. togt̃. et p dor. m l. lu
tg ff. de hijs qui nõ. m fa. fatit c. ex
pte ex̃. de testi. et ext̃ de symo c. liz
hely et sic pot̃ mtelligi dñis ff. si
publico et l. qm̃ alexandrũ C de ad
ult̃. et ide bar m dño ff. publice et
Cy. m l. ubi C de fal. et qd nõ. m c. i. ꝓ
ij. ex̃ de exceꝑ. ꝓz pone ꝙ gt̃ mstrm̃
quõ mediante a me petebantur mille
oppositi exceptionez fli ad fimẽ pũicen
di Judex tũ me condẽpnauit sup debi
to ꝑ sup flõ mstrõ ut declarauit Queꝛ
ritur an attendo crimialiter possũ ac
tusare mstrm̃ itez de flõ. dy. detimãt
ꝙ nõ qua sup eodem delicto nõ ẽ se
pius q̃rendum l liz m fi. ff. nau. ca
sta. xxxm. q. v. c quid tõ Et eodem mõ
si m execatione sme velit quis postea ad
duc repellere goẽz fli nõ debet audiri
ꝑm eum ar. m l. qui agit. ff. de exceꝑt
et nõ. m l. i. C si ex fal. mstru et l. fi. C
de fi. mstru et nõ. Gaudi m tõ q̃liter
de crimine togno p ex̃ i dor. m c. cũ ve
nerabilis exẗ de exceꝑ. et p glo. m c.
liz exẗ de ꝓba. et p Cy. m dñm l. ubi et
l. qui sepulchro C de sep. vio. Si at ꝑm
aliquos fiusset opposita her exceptiõ fli
ad fmẽ repellendi tantum attoriez et
nõ pumendi et tr̃ sua lata gt̃ me ĩ
pñcipali negotio nõ mpediret crim
naliter de flõ agi m alio iudicio ar. ĩ
l. ij. ff. vi. bo. rap. et qd nõ. m l.
i. C. qm̃ cum ar. pcu. cri Transeamg
nuc ad articulũ qm̃ ꝓceditur super
crimine ꝑ denũciationẽ de cuig mã pte
nõ. m l duus ff. de custo. reo et p bar
m l. ab actatione ff. nũciatoiez ff. ad
turpil. et l. i. C de denũci. li. xij. et l.
ta. quidem et ibi Cy. C de actu. vbi adũ
te ꝙ quire tam quilibet qui bono zelo
mouetur ad denũciandũ audiendg ẽ si
prig denũciatũ ãmonũit ut se corrigat
ut nõ. m c. qualiter et qm̃ ext̃ de ac
cu. et m c. cũ ꝑ et ibi ex̃ de re. udic
et m c. liz ely. exẗ de syõ. de uxor at
Cuius admittit̃ ad denũciãd̃ soli offia
les spãlit ad hoc deputati ut dñs l. duo
et qd nõ Cy. ĩ l. ca quidez C de actu. et l.
ꝛpto ff. si actatoiez ff. de munc. et hone
Cum aut̃ quis denũciatur de crimine tũ
de uxore cuius sꝛ denũciatiõe formãda ẽ
ꝑ iudicẽ inquisitio m qua narrabit iu
dex quõ ꝓpt̃ denũciationẽ datã ꝑ talez
officialem ꝓcedere intendit ut tõi tri
ꝙatur m practica ut nõ. ꝑ ty. ĩ dñm. l.

ea qd De uitr ca^to pot^ iudex diu^ p^cedē
vz p mquisitionē mo quo s^ ul^ sup sīplu
n dēnūtia ac si atīatio eet pducta ut ha
betur m dr̄o c. liz ext^ de symo. et Bar̄
l. diuus eo aut^ tau quo procedit iudex
sup dēnūtiatione tr̄ cont^ dēnūtiantem
possunt oppōi oēs ille exceptiones que
pn̄t oppom rōt^ actu satoriz ꝟm Bar. ut
nō m. r. m oī negotio cx̄. de test. et ī. c.
sup hys ext^ de actu. cū ss. Et si nō ap
parierit denūtiantē ualūpmose denun
tasse puiendo erit p iudicem ex̄ ordi
naria ut dr̄a. l. ab accūatione ss. denūtia
tor ff. ad turpill. et dr̄a l. ea quidez et
m. r. fi. ext^ de ualūp. Et amplig ī expen
ꝟ. litē ut nō. p Cy. m l. seueritez C. de ac
cu. tuto. et Bar. m l. senatg ss. an ad e
os ff. ad turpill. et Bal. m l. stmg C. de
iudi Nūquid at^ istis officialibg deputa
tis ad denuntianduz sit credendum bar
in dr̄a. l. diuus si dīstmguit Nudaz
sunt crīa grauia et istis nō credit^
eis q̄dam sunt crīa leuia et ī hys
credend^ ē illis sicut ē officialibg depu
tatis ad custodiā pt̄oz & vinctoz tn̄ ad
hoc attendi debet forma seu officij. Naz
q̄ngz sūt deputati ad referendū q̄ reipa
īuenīunt et tr̄ creditur eoz r̄loī. ar.
ī. l. i. ff. quos ff. de offi. pfect. vi. Q̄ngz
st^ delicta que auditu ul^ fama pcipiunt
et tr̄ nō plene eis creditur nisi caten
ut iudex possit sup tl̄i r̄loe īquisitionez
suam formare ut dr̄a. l. diuus & l. ea q
dem quā distinctionē tangit Gau. ī n^o
qualr̄. de male cogno. p dēnū. et Cy. m
dr̄a. l. ea quidem Q Dcentendo ad artīa
lium qui est tū de crīne ggnoscitur p
mqsitionez vbi nō. q ut pdict^ oīs īq
sitio m tanus crīmalibg r̄glr̄ ē cphīta de
Jure cōi liz ex forma statutoz sit per
missa n̄ m ctis caībg ut nō m. l. ꝟ. ff. si
pub^co Jn multibg aut^ ē oī iure cphibi
ta cū m eis pcedēn̄. sit p uaz actioms
mist^. de ar. p totū l. edicta. C. de eden. &
l. i. m pn̄. ff. co. et determīat Jmo. ī c.
ad mām ex̄. de iur̄ iurā. iñ. ī aliqbg spā
libg caībg ibi p cū notatis mter quos ē
ille qñ mquiritur de Jurbg pn̄cipis l.
i. et plt^. C. de bo. vacan^. li^o xi^o. Q Est m
sup scend^ q ī qsitio fit qui fit ī causis cri
minalibg ē diu^ vna tm̄al^ q^o ad psonas
et delicta q̄ faciunt officiales m īgressu
offitj. de qua loquit^ lex cōfruit ff. de of
fi. pst. cū ibi nō Alia ē mquīsitio spālis
quo ad psonas et delicta de qua loquitur
psens forma et p bar. m dr̄o. ss. si pu^co
et p trex. glo. et Jmo. m dr̄o c. q̄liter &
qñ. & m. r. īqsitioms ext^ de actu. & ī c.
liz ext^ de symo. et p Gau. m t^o quo
de male cogno. p mq. Ju. qua īquisitoē

p^cedēn̄ ē p iudicē ordiē ſ. notato

Cōtra ct: adiug. p. ꝛc.

Adūte q si ist^ multati uiuit plane
p^cedit mquisitio g ipōs ex̄. formaz
statutoz q2 de uitr cōi iste mus nō ē de
illis qbg p mqsitionē p^cedi pn̄t ultg
contra eos p^cedi dicendū ē q nō q2 i ꝟglr̄
mortuo delmqte An latū smāz extm
guitur crimē tā q^o ad p̄sonā q̄ quo ad
penā corpalez et pecuniariam liz quo
ad penam pecuniariaz aliqui uoluerūt
dicere gtr̄uī p dr̄az. l. defuncto ss. i. et
ibi Bar. et Cy. m l. i. C. de delic. defunc
Sz ꝟm Bar. et Cy. m l. i. C. de delic. defūc
crimē extmguitur etiam quo ad penā
pecuniariā qñ reus mortuꝰ ē añ latū sen
tenciaz ubi at^ de cessit post latā smām
gt^ cū tr̄ distmguit An p eū fuit appel
lato mtposita aut nō si quidez fuerit
appellatum et pendente appellatione de
cessit tr̄ quo ad p̄sonā extmguit^ cri
men quo at^ ad bona et penaz pecuā
riaz cōsiderandū ē An bona in totū ul
ī ptē fuerunt exp̄ssē adepta m smā &
tūc remanet firma cū bonoz Aut fue
rint adepta tante m gñtiam crīmis &
tr̄ extmguitur crimē quo ad oīa ut nō
m. l. fi. C. si ap. pen. mor. mt^ & C. si
reus ul^ ac. mor. fue. et. l. si is q Ex
pmittur tū certi tanus ni quibg mor
tuo reo añ latam smāz remanet ptās
p^cedendi firma de quo nō. p ꝟglo. m dr̄a
l. i. c. si re ul^ ac. mor. et dr̄a. l. defūcto
et. l. cxuditoz m fi. ff. de publi. iudi
Quid at^ si ist^ multati fuit mortis
xxv. ānis An potuerunt p se dēdere
īquisitōi & stare īuditio dic q nō
dandg ē eis p iudicem curator ut p̄ba
tur m l. duaz. C. de adm tu. liz male
ſpuctur Quid at^ si fuerint ī patria
ptāte gstituti An potuerunt dēdere &
iudicio stare sn̄ prīs auctre dic q nō
ut l. cū oportz ss. nūtatē et ibi nō C.
de bo. que li

Fama pu^ca p^cedēte

Notanter dicit p^cedente qua de or
dine debito mquisitioms ē q fama p
cedat īqsitionē ul^ alia indicia sufficīcia
q̄ pbentur p testes ydoneos nō maluo
los seu īmitos ſ fide dignos de quibg
īqsit^ et testibg danda est copia reo ut
dicto c. qualiter nū sibg Quid ꝟo
si nulla fama nec mdicia p^cedentibg
p^cessit iudex ad mquisitionē an tunc
uti habitur p^cessg et mquisito dic p^a
reg oppont gt^ mquisitionez q fama
nō p^cessit & tr̄ ipa mquisitio & p^cessg
vitatur Aut ipe reus tacuit et ml. q

posuit & tr sibi ꝛputetur et tenebit ꝛq
sito et ꝓcess ut nō m e si ex de amu
li vj ꝑ quod patet ꝙ iudex debet dare ip
ro copiam iudiciox & ꝛgsitionis añꝑ o
gat eū rōdere ut possit ꝛ timnū sibi as
signatū exceptiones et defensiones ꝓponē
gt ꝓ ressu qđ tū male ſuatur Quid si
ul'lo sup hoc dato tio ꝑ ꝑpitāt reus
sup ꝛquisitione exaiatq fuerit cōfess
simp se deliquisse an poterit postea
ꝛgsitionē vtiu nullit opponere dic
ꝙ nō ꝑ c ꝛ ex de ac li vi de hac
fama nō ꝑ bar m dcā l qui sme & ꝛ
l de mioꝛ ss tormenta ff de qō & e
s sepsi ꝛ tractatu pōnū et pdcā predē
ſm dy qñ ꝛgsito ē forta ad aliaug ꝛ
stātiā & ꝓmotionē ubi aut ē forta ex
solo iudicis officio nullo ꝓmouen tuc
nō tenetur iudex de nullitate ro prius
copiaq facere de pdcis ꝑ pt alia dilatiōe
no data ipm cōpellere ꝛgsitoꝛ fr̄ndere
Et si quidez cōfiteatur delictū planū ē
si uero negret tr debet ꝓcedere ad ꝛfor
mationes et testes recipiend de quib
postea dare debet copiam ipi reo et ei
dem tim defensiones assignare ut dō
e q̄lr et qñ tū ſv Post hec ꝗritur de
illa vulgari qōe an supuemēte aīatōe
post formatā ꝛgsitionē cessare debeat
ipa mquisitio et predi debeat solū sup
aīmsatione Quā qōez plene disputat
Cy ꝛ dcā l quidez ea et bar m l si ma
rito ff de adult et Gau ꝛ dcō nō et dy
m e actū legittime ex de regi iur li
vi finaliter due referuntur opp vna
dy q ē ꝙ cessare debeat ꝛgsitio et predi
debeat sup aīmatōe p regulaz q habet
ꝙ auxiliuin ordinariū cessare fuit ex
ordinariū ut nō m l tunc ff de mino
Quā opp sequitur bar m dcā l ma
rito et gaudi ū si Alia fuit Cy et seq
tium qui tenent gēraliz ut nō m dcā
l ca quidem dic ut ibi Superiꝰ tū liz
her disputatio ꝓcedat de iure cōi tū ꝑ
statuta terraꝝ ista qō ē sopita ꝑ bar
quia ꝑ statuta ois ꝛgsitio ē remediu
ordinariū sic ꝙ ex sufficiente ex aīm
satione nō habebit cessare ſ loq ē ꝑ
uentiom et r̄gle q ꝑor ē tpre potior
ē tr Volt ꝗritur pone ꝙ ꝙ delicto
agi pt tuli ad mt̄ cē pt̄ & criminaliter
ad pena applicando fisco et sup eo iudex
formaut ꝛgsitione criminaliter An po
terit ꝑs offensa criminali iudice pen
dente agere tuli ꝙ suo interē ul eo
fiscto et vi ꝙ sic qr r̄gla ꝓhibitiua q
traditur m l i c qui ci ar pin tim lo
cū hz qui ē vng et iudex ꝓmotor iudicij
criminalis et tuli q tam sibi pt assci
culpa si nescit eligere iudicē tuli

añꝑ criminale Sz qō mā ē qñ Judex ē ꝙ
motor criminalis et ps vult ꝓmouere a
uulem vñ finē iudicis nō debet pti no
cere In cōtrariū fuit l i c qñ cum ac
pu crim et qr finē iudex ꝛpātat finē
pris l si ob tam C de cund marie nū ho
die ꝑ statuta ꝛquisito sit remediū or
dinarium Ego in hoc dubito

Nō quidē maliuolis

Hic ē 2m nūz ad dcam ꝛgsitionē for
mandā si n fama hērit exordiū ab m
imus rei nō debeat iudex ad ꝛgsitionez
procedere ꝑo reū debet relaxare iō ꝙ solet
reus volens ꝛpugnare ꝛgsitionē ꝓbare
ꝙ illi a quib fama traxerit originem
sut ei inimici et odiosi ut nō m dicto c
q̄lr et qñ et c liz heli nū sv et ꝑ gemidi
in pallegato titulo

Nō vno ſ pluribus

Merito sic dicitur qr vox vnꝰ vox nul
lius l ut unū unū C de testi marie qr
iudicū r̄gle a duobꝰ testibus cē ꝓbanᵗ &
hoc ē 3m qđ requiritur ad formati ꝛq
sitī ꝙ hoies sint bone conditionis Et
nota ꝙ quatuor sut tunc ex quib quis
mdmatur ad odiū alticꝰ offensio mali
moris denegata ſiutia et mundia

Opē auriliū & fauoꝝ

Adūte ꝙ ista st̄ q̄tuor q̄ uident idez & nō
differūt ꝛ aliqbꝰ ut ꝑ mōstrabit de
Auxilio et opē quid ſignificent nota
m ss ope mſti de ob q ex delic et ī l
ī furti ss ope et l si is q opem ff de fur
bar m l sepe ss fi de ꝛb sig et ī c l
de offi dele Sz hic ꝗritur an ille q ꝑs
tat auxiliū et opez delinq̄ti teneatur
eadem pena qua delinquens Adūte ꝙ dy
detimmando sic distinguit Aut p̄stans
opē suo mīstrio dedit tam delicto et sic fu
it causa ul furti ul hoīcidij et tr tene
tur cadē pena qua ipe faciens l mihil
mt̄ est ff ad l ror de sic Aut nō dedit
tam hoīcidio eig mīstrio et tr tenetur
media pena qua delinq̄s in totū tenet
ut dcā l is qui opem piv qua opp fac
tex cū ḡlo ī c signū ex de hoīcid Quā
opp sequitur ḡmdi m to de hoīcid ss
Ita pone et Cy m l i c de mu age nō
ꝛ̄ipen bar m dcā l is q opem tenet
simp & mdistincte ꝙ teneatur eadez
pena ꝙ il is qui ope ff ad l null de ad
ulti et m l i c de rap virgi Circdo
opp dy verissim ꝙ c sicut dignū
Volūg ꝗrit qui dicātur quis p̄stare opē
ul auxilium so dicit bar m dcā l fur
ti ss ope Aut auxilium p̄uītur rōne
alicuig actꝰ mdetmiati vbi ḡra si statu

tū disponat q̄ bāmto nō p̄stet auxiliū
sub ēta pena Aut auxiliū puūtur rōne
alicuius actꝰ dētāti et noīāti v̄bi ḡnā dic
statutū q̄ quicūq̄ p̄stiterit opē ul auxi
liū siue hoīnde puūatur ēta pena p̄o
cāū auxiliū dr̄ piāri largo mō qualiter
cūq̄ eidē ī aliquo sustinuerit siue p̄stādo
siue pecuniaz siue ipaz assotiando siue alios
fauores sibi p̄stando qui eidem habeant
vtilitatem et honorē auffert ar ī l my
post pn̄ ff ad l ull maiest et l si fuerit
ff de re dub et l duus et l ī metallum
ff de pens Q. at tāū ē cōsiderand p̄m eū
q̄ tale auxiliū dr̄ p̄stari altero de pluribꝰ
moris videliz ante malefitū m ipō ma
lefitio et post mallm Ante malefitium
dr̄ p̄stari v̄bi ḡnā si qs p̄stiterit scalas
ul ferramenta ul arma ad mallm ḡmit
tendū et de tali auxilio loquitur l si pigr
re ff qui ferramento ff de furt nī l ff pig
noriꝫ sq̄. In malefitio aut ipō dr̄ auxiliū
p̄stari nī quis ē pn̄s m malefitio et sua
ret et hortatur ut id ḡmittat de quo loq
tur l r C de rap v. et nō m l is tꝫ ope
ff de adul post malefitū p̄stat auxiliū
vz q̄n reo p̄statur ad fugā arripiendi de
quo loquitur l r et l fi C de hys q latro
Et si forte malefactor fuerat captꝰ per
famulos officialis seu uidens et alius
violentꝰ tū armis ipm̄ arripuit de ma
mbus eoz tenetur l ulia de vi pu ut
nō m l iulia ff ad l iulia de vi pu Si
uō arripuit sine armis tr̄ tenebitur l
iull de vi priuata Q. hr̄ q̄ritur an quis
de solo rōsilio teneatur sup quo solet dis
tīguꝫ Aut consiliū fit fraudulentū
ul nō et an ille cui p̄statur rōsiliū erat
alias delictū cōmissuꝫ ul nō ut plene
disputat dy m r nullꝰ ex consilio ex̄
de re iur li° vi° et p Jmo et glo ī dcō
C signū dignū et p glo ī dcō ff ope īsn
de obli q̄ ex de nas et p bar ī l nō solum
ff si mandato ff de īiur et p glo ī l cōsi
liꝫ ff de reꝫ iur Q. Quid dicemꝰ m eo
q̄ exp̄sse mandauit hoīcidū ul aliud de
lictū gītti an p̄sormit puūctur sic ho
micida dic q̄ sic p tex m dcō ff si man
dato et ibi nō et m r mulieres ext̄
de sen ex et m l nō co mmꝰ C de actu
et ibi Cy Dubiū tn̄ ē an mandans tene
atur ut p̄ncipal ul ut p̄stans opē et aux
liū et cōcludit Cy m dcā l nō co mmus
et bar m dcō ff si man to q̄ tenetur tāq̄
p̄ncipal Vz an hys qui mandauit dicat
uere ul ficte delictū ḡmississe tex ī dcō
C mulieres vi dicere q̄ vē alꝫ q̄ solū
ficte dr̄ ḡmittere p l ita aut ff gessit
se ff de adm tu Cy et bar volunt dis
tīguere ꝫ nī eadem pena teneatur q̄
delinquēs nō ē multū curē tr̄ Q. Itē ꝰ

q̄ritur de eo qui a pn̄° nō mandauit cō
mittī delictū nec opem nec auxiliū p̄sti
tit ꝫ nī alius eius noīe et cōtēplatione
hoīnadū ferrent ratū habuit An tenebit
sicut ille qui fecit Itē quid si illū qui
mandauit postea dn̄ delicti ḡmissum
mandati pentuit An teneatur sequ
to delicto vide Cy m dcā l co mmus et
p ḡlo et doc m dcō C mulieres bar
m l ꝫ si vmꝰ ff ꝫuus de īiurīs

Q. Ppositū et dolose

Nota vbū dolose q̄r secꝰ si causaliter ut
nō m r i extra de hoīc m clc et m l
respicien ff de pen ff. fi ſn dubio tū ī
malefitiꝰ p̄sumitur potꝰ dolꝰ q̄ casus
ut nō m l r C ad l cor de sicā et ff
ad l cor de sicā l r m fi nī sq̄ Et attē
ditur p̄ncipalit aūs dlinq̄tis magis
q̄ actꝰ ut l respicien m fi ff de pen
dco q̄ si quis alterī sequatur cū ḡladio aō
ipz occidendi liz eū nō p̄cupiat nec occi
dat tū de iure cōi tenetur ar si occidisset
ut habetur m l si is qui cū telo ff ad
l cor de sicā et l r ff duus ff ad l cor
de sicā l aut frā ff eueniꝰ ff de pens
Vz de iure mūicipali ꝑ talie attenditur
potꝰ actꝰ q̄ aūs et ī hoc corrigit iura
cōia ut p eū nō m l r ī pn̄ et l si ī ira
ff ad l cor de sicariꝰ Q. ēnend ē q̄ hoī
cidū dr̄ ḡitti de iure cōi tribꝰ modis vide
liz voluntate nūtate et casu qd at ḡit
titur voluntate fit tribꝰ modis videlicet
frō cōsilio et mandato q̄ oīa declara ut
p ḡlo et doc ī dcō c sic dignū ex̄ de hoī
et m de clc r respicien ff si Q. ēnend ē q̄ in malefitiꝰ multa ff cōsi
randa vz eā p̄sona loc tēpꝰ q̄litas q̄n
tas et eueniꝰ que oīa declarantur ī l
aut frā ff de pens Q. Deñ ēnend ē q̄ ho
micidū alīqn ḡitti ex ira aliqn
ḡittitur ī ira inter que ē dīa ut nō
bar m dcā l si m ira Aliqn ḡittitur
īpetu qd lex īt̄pretat p ebrietatē ut dcā
l respicien ff si v. impetu liz bar ibi
notauerit q̄ latiꝰ q̄nq̄ ꝑcutitur v̄bu Jm
petu vz q̄n mt aliquos subito cōtracto
rumore ḡittitur delictū ut dcā l si ī
ira fiant qd habetur m ſn ad l actꝰ
ff īpetu nec ꝑ n aliud ē īpetꝰ q̄ qdam
subitꝰ motꝰ l illud ī si ff ad l actꝰ Q.
Her q̄ritur An ī oībꝰ delictis qo ad pena
delinq̄ntis īponendam requiratur dolus ab
ipō delinq̄nte ul sufficiat lata ul leuis
culpa Contra qd glo ponit m l ī actionibus
ff de īiurī Ju et ī l magna neglig̃na
ff de v. sy. et m legē l cor ff ad l cor
de sicā distīguit sic Aut q̄ delicto īpo
nenda ē pena cor pal a pecuniaria p̄mo
casu requiritur dolꝰ nec sufficit lata culpa

licet dolꝝ ī dubio p̄sumatur affuisse ms̄i
p circūstantias ꝓbetur defuisse ut dñm et
nō m·l·1 C ad·l· cor· de sicā. ¶ 2° autē cāu
sufficiat lata culpa et hoc cāu lata culpa dz
lo equipatur qđ nō ē m p̄tendenti cāu vñ
videndū ē· qñ et quibꝝ cāibꝝ lata culpa e
quipatur dolo In qua qone sic distinguē
ꝑ ꝑm bar· ut p eū nō· m l qđ nerua ff· de
po· et m l·1· ff· 1· ff si quis te· Ju· li· Aut
loquimur m gētu ul· qñ aut ī delicto uel
qñ p° cāu lata culpa dolo equipatur ut
dcā· l· qđ nerua cū sꝝ· 2° cāu subdistinḡ
ue Aut tēnat· de pena corpali īponēda
ꝑ ipō delicto et tē lata culpa nō eqpara
tur dolo· siue sit pena ista ordmaria ut
dcā· l· m· ī pñ de ar· stellio· et hoc mō ꝑ
redit ḡlo· ī dcā· l· ī actionibꝝ Aut tēnatur
de pena pecuāria īponēda et tē subdistinḡ
ue Aut· n· ler spālit exp̄sse pro ipō delicto
requirit dolū mtuemit ꝛ tē lata culpa nō
equipatur dolo· ut· l· ꝙ ff· hec actio ff· vi
bo· rap· ꝛ m· l· 1· ff· si quis ido ff· ne vis
fiat ei· et qđ nō· m dcā· l· magna Aut ler
nō requirit exp̄sse dolū et tē lata culpa
dolo equipatur ut· l· 1· ff· 1· ff· si mes· fal
mo· dix· et l· 1· nō aut ff· si quis te· li·
cē Ju· ner hunc mtellectum ī p̄tendēn cāu
rpiugit tex· ī dcō ff· nō at· et l· 1· ī pri
co· to· ubi uī ꝙ lata culpa dolo equipetur
nā ibi ideo hoc ē qz Juriscōsulti extensioēz
fecit exp̄sse Et sic lex ibi exp̄resse sic
p̄iudit m cāu illo alīs at· secꝝ cēt Exq
bus ꝑm bar· dcdi pt· qō Pone ꝙ statu
to cauetur ꝙ pro tali delicto sit pena pe
dis ul· mille flor· An requiritur dolus
m ipō delinḡtis ul· suffiat lata culpa ꝑ
ꝑm cū sit ē distinguen Aut m statuto
sit spālis et exp̄ssa mentio doli vbi ḡra
si dicatur m eo qui ꝙ fecerit ul· ꝑmisit
tale delictū dolose puātur m mille ul·
ī amputatione pedis ꝑ tē requirē dolꝝ
ner suffitciet lata culpa qz a vbis sta
tuti nō ē recedēn ut l· qđ cōstitutū ff· de
tes· mlt· l·1· ff· si is qui nauem ff· de ex
ti· Aut nulla doli exp̄ssio fiat ī statuto
ꝑ simp̄l· m eo dispoitur qui tle qđ cō
miserit puātur ut s· Et tē aut per
statutū īpomtur pena corporalis et ī
dubio requiritur dolꝝ ner suffiat lata
culpa ꝓ· l· ī· l· corne· ff· ad· l· cor· de sicā·
Aut īpomt· pena pecuāria ꝑ tē ā statu
tū loquitur ꝓ vocabula īportantia cri
mē qđ siu natura requirit dolū vbi ḡra
si statutū dicat quicq ꝑmisit flm̄ ucl
fecerit furtū ul· hoīcidiū puātur tali
nō nā furtū flm̄ et hoīcidiū nō ḡitū
tur msi dolose ut ff· l· 1· ff· de fur· ꝑ· l· nc
exē plū C de fal· ꝑ dcā· l· ī· l· cornelia ꝑ
hoc tacū requiritur dolꝝ ner suffiat la
ta culpa Aut statutū loquitur ꝓ verba

īportantia crimē qđ siu nā nō habet re quę
re dolum et cōsiderandū ē an statutū puat
actū crimōsum ꝓ ut mfertur pñpaliter
īpsonaz patientis vbi ḡraua si statutū di
cat qui aliq̄ p̄tulerit tē et tūc requirit
dolꝝ ner suffiat lata culpa qz ī iniuria nō pt
īferri īpsonā sine uoluntate et affectione
delinḡtis l· m· ff· de iniurijs Aut puātur
actū simp̄r pro ut mfertur ni re aliqua
puta si statutū dicat qui intrauit domū
altiꝝ ꝑ tē suffiat lata culpa Et sic hoc
cāu lata culpa dolo ꝙpatur ꝑ hō mō pot ī
telligi pāll· ff· nō aut et l·1· ff· 1· ff· si mes·
fal· mo· dix· Ex hoc mfertur dēnsio ad
aliā qōez si statuto cauceatur ꝙ quicūq;
turbauerit aliū in sua possiōne ul· aliq̄
possionē turbauerit qđ p̄netur in tenuī
An requiratur dolꝝ ul· suffiat lata culpa
de qua inde s̄ m nō· de turba poss· et nō
ꝓ bar· m dcō· ff· cū aut ¶ Quicquid gr° in
cāibus in quibus quis nō tenet· dolo nō
intruemente ꝑ solū lata culpa ul· leuis
dicemus eū exasai ī totū a crimē cōis
so ꝓ latā culpā ul· leuem dicat Cy· qđ nō
ut ꝓ eum nō· m dcā· l· si quis nō dicam c
de epis· et cle· Idemq̄ determāt Bar· vñ
ꝑm eos puiendꝝ erit pena exordmaria
iudicis arbitrio īponenda ꝑm q̄litatē cri
mis· ut ꝓbatur m l·1· x· ff· si de clam ff·
ad·l· cornc· de sicā· In qua pena exordi
narie īponenda cōsiderabit iudex cōsue
tudinē hactenꝰ ī silibꝝ obſuataz ut ha
betur m·l· si quis reum m fi· ff· de custo
ꝑ exi·re· ꝑ ḡlo· m l· hodie ff· de pen
et l· respicien· m pri· ff· co· to· ꝑ bar·
m·l· cornelia· ff· de sicarijs et l· respi
ciendum· ff· finali ff· de pems

Cū arms et ensib⁹

Appellatione armoz cōtinentur lapides
et fustes· l· m· ff· arms ff· de vi· et vi
ar· cū sy· et ꝓ hoc qđ dr cū ensibus
euagmatis manifeste patet de aio dolo
so delinḡtis qua ꝑ talia signa et silia
deter·mtur ꝙpositum eius ut nō· ꝓ bar·
m·l·1· ī fi· de sicarijs ꝑ ḡlo· m r· sic
mfracti exr· de hoīcidio ꝑ ibi ꝓ Jnnoc·

plumbus pcussoib⁹

Certe aliud signū vi· pluralitas pcus
sionū ꝓ q̄ demōstrat· eoz maluolū et
dolosū ꝙpositum et si fuerint oēs per
cussiones mortales ambo tenentur de
hoīcidio ꝑ· forte de uir cōi etiā si nō
fuerint mortales tū de ottuso tenentur
qua efferꝰ demāt eos habuisse aūz
occidendi et hoc suffiat ut dcā· l· si qs
cū telo q̄cūq̄ ex forma statutoz nō suf
ficiat ꝙpositū dolosū ꝓ se msi finē sit
cōsūmatum ut s· dixi ¶ Quid dicem⁹

Ente ꝙ pluibꝫ coadunatis m vna magna
iyra mtfitur vnus qui ꝓuss ipitur
pluibꝫ ꝓussioibꝫ quaꝝ vna ē mortalis
alie vero nō et ignoratur a quo vulnus
mortale sit illatū Quaeritur an delinq̄
tes oēs ul nullꝫ teneātur de ottso ul oēs
de solo vulnerato Quā q̄ tetigit dy. m
c obstaris extē de re uxe et Cy. m. l. qm
multa C. ad l. ull. de iu. pu. ta ul. pruia.
m. q. fi. et Bar. m dtā. l. si m iyra ff. ad
l. tor. de sitra. alb. pap. dic ꝙ aut appet
ex nuꝫ ictu ul ꝓussione mortuꝫ ē et
tē ille solꝫ de ottso tenetur Ceti de vul
nerato ꝑ tex. m dtā. l. si m iyra Aut hō
nō appz et tē nullꝫ de hoītadio tenetur
ꝫ oēs de vulnerato et penūairt iudic
arbitrio de iure tōi uemunt puīendi ut
l. ita vulneratꝫ m fi. ff. ad. l. aqil. nō ob
l. Jtē mella ss. si plures ff. ad. l. aqil
qz ꝫm eū l. loquitur qm̄ multit agitur
ad emendationē dāp m ꝫu ottsi hat
tū agitur trimalit ad penā corporalez
roīe hoītidꝫ vbi debent cē ꝓboēs luce
clariores l. sciat C de ꝓba. et quo casu
neō gdēpnandꝫ ē ex ꝓsupsitombꝫ ut
l. abūtem m fi. ff. de pens ꝙ qua opp.
ē tglo m dtō ss. si plures Bar. nō. dy. et
Cy. ū. s. et Jmo. m dtō c. sigm fitasti
distmguit sic Aut oēs habebant ꝓpositū
cōmittendi hoītduī Aut vng tm̄ ul
nullꝫ ꝑmo mū de iure tōi ꝫm qd̄ aūs
magis attenditur q̄ arty sū oēs tenēt
de ottso ut dtā. l. siis qui tū telo tū fy.
et ītelligam eos fuisse talis ꝓpōn mag
me si clamabant ad mortem ad mor
tem qd̄ segt. mnor. m dtō c. sigm
fitasti de Jure aut statutoꝝ ytalie ꝫ
que attenditur finē et nō ꝓpositū ut
s. dixi ē distmguend ut j. ꝙrie / 2o
taū qm̄ vnus tm̄ ul nullꝫ erat ꝓposi
hoītduī cōmittendi tē cōtēplari debet
ictus tuusū ꝙ de per se Et si quidez ap
paruerit nuꝫ ictu ul ꝓussione sit
mortuꝫ ille principalē tenebitur Aly
nō poterunt cōdēpnari de ope et auxi
lio ꝑstitis ad hoītduī cōmittendū ꝫ
ceū ut. l. m actione. ss. ope. tū sy. ff. de
fur. Ar etiā de vulnerato et de tradu
natione ut. l. m. ff. ad. l. ull. de ꝑua.
Si nō nō appet nuꝫ ictu mortuꝫ finit
tē adūtendū ꝙ hoc ꝑt contmgere dupr
vno mō qz nullū vulng erat de per se
mortale ꝫ oiā sil uūta fatūt vulng
cē mortale et hoc taū puūūtur oms
de ottso quia vez ē dicere oēs ottdis
se ut l. Jtē mella ss. si plures tnabem ff.
ad. l. aqil. et. l. itm vulneratꝫ m fi. ff.
ad. l. aqil. ar. m l. si plures ff. ar. fur.
resa. qd̄ sequitur Jmo. m dtō c. sigm
fitasti Alio mō contingit nō appet de
ꝑsona q̄ mtulit vulng mortale et alia
cē nō mortalia et tē ꝙr ignorātia ꝑs
q̄ mtulit vulng illud mortale ꝑsuīt
oēs sil vulnerasse ꝫz bar. et ꝑ cōsequs
oēs tenentur de ottso et sic mtelligi
tur l. Jtē mella ss. si plures trabem et
ss. si plures n. ꝫenso sic m sili dē qn
plures sil dēre scirent et ignorat de
ordine quia ꝑsuītu m dūbio oīs ꝑti
ter dēresisse ut l. miter viz ff. ꝫ de il
lo ff. de re. du. Quā opp. m taū isto
sequitur dy. et Cy. ū. s. ꝫ reuein.
opp. albi equior ē qua ni dubns ē
mtlmādum m benigmoīē ptē l. be
nigng ff. de legi. maxīe m pens ut
l. mtpūtatione ff. de pēn. licz pro pon
opp. finat tex. m dtō c. sigmfitasti
Sz pone statuto Cauetur ꝙ villa
tenetur tape hoītidam ꝙ si nō fece
rit tē soluat pro pena mille Arndt
ꝙ plures hoīes omderūt sit hōinem
aliquē qui tapi nō potuerunt uel
tapti nō sūt Querit an villa tene
atur soluē ꝙ singulis coz mille et
quidem dy. ut refert Bar. m dicta
l. si iyra tenet ꝙ nō ꝫ suffiat vna
pena pro oībus nā ipi oms pro vno
reputantur ꝫm Bar. qui ex frō alioz
alius debet teni pū. tōē seu villa ut
l. tū exhibuisset ss. fi. ff. de publi. et
l. 1. ꝑ totum ff. si fa. fur. fe. Et licet
statutū loquatur m singli. qz tū ꝫmo
ille mdiffmte ꝓfertur vli ꝫmom e
quipatur sicꝙ resolutur ni plāle ut
sit sensꝫ si oēs hoītidas nō tepit ar.
m. l. si plēs ff. de le. mo. et l. si pluibꝫ
ff. de le. no. ꝑ ꝙ sequitur ꝙ vno solo
ex hoītidis rapto et sibi rapite detrū
cato ꝙ tōē seu villa libētur si alios ho
micidas nō repit qz quo ad liberādū
villam suffiit ꝙ hoītidio alii eoz
penā ī positam licz m cōtrariū fan
at ille ꝟboz sensꝫ dū dr si oēs hoī
tidas nō repit qui requirere videt
omē sil cōcursum ar. m. l. fi. ff. de i
ust. uoran Et ex hys etiam deducit
alia qō vnus ꝑstitit opem et auxili
ū tribꝫ ꝑsonis ad gmittendū aliquod
malefitum seu homicidiū nūquid
iste puniatur ꝙ singuli coz ac si sepa
tim vnusquiꝙ ꝑstitisset opem et auxi
lium Et breuiter ꝫm dy. debet pū
ri solū vna pena pro oībus p totem
pdictaz et codē mō puīendus ē vnica
pena tm̄ pro oībus ille qui mādasset
vulnerari ul ottdi vnū ꝑ plures
ꝑsonas ante istē nā istē plures ꝑsōe
pro vna sola reputarentur ꝑ pre
dictas rōes ꝫm bar. m. l. si i iyra
Quid m taū gūso si plures ꝑsone

delinquunt in una psona tm an ipi oēs
debeant una pena coīt ul duisis pēis
singlis puūn dicut s dyni Que disputa
tio sequitur pdit qn erant plēs delin
qntes nō officiales ubi at cēt plūes
officiales tr oēs reputūtur p uno qui
delinquūt in hys q ptinent ad offi
tui cor & sic oēs sil una pena puūtur
ut habetur in l si multi ff de public
in l i tres ff de adm tu Aliquo quit
pone q unus aliū pcussit unico actu
de pluribus pcussionibus puta eū baculo
te ul tridente An pcussor sit puiendus
de singulis pcussionibus bar distinguit
in l senatus ff de actu et pleng in
l si gemma ff ar fur re & l nūqd plu
ra ff de pina delic Aliqn lex ul statutū
punit actū crimiosum pro ut ab agente
inferetur simpr & moderāte q dispo
nit hoc mō si quis sagittauerit per
cussitq ul gladiū extraxerit in platea
puniatur tali pena et tr si unico actu
sagittauerint plures sagittas ul extra
xerit plures gladios puiendus ē p unico
delicto & una pena tm ar in l tria o
nera ff de extu tu Aliqn lex punit
actū crimiosum dūmte respectu p
ptinentis ut qua dicit statutū si qs
pcusserit aliquā psonā puniatur ī tm
& hor tāu consideratis q ex eodem actu
crimiosi resultant duo crimia
se inuicem hntes tūq; igens et spes
sicut ē hoīcidium & patricidium est
spēs hoīcidij & tr punit pūiendū
omittens unū tm pena & una lege
l senatus ff de amissa et codē mō si
unū crime sit ps alterius vē ul iuri
mēpetratione ut sunt arma ad pcus
sionem ul insultū et emanatio ad p
cussionē Idem si unū crimē ī alio fō
fundatur ut qui ex una pcussione
ul pluribus statis sequitur hoīcidium
nā de solo hoīcidio puniuntur delinqs
& in alijs p̄cedentibus tāibus pro uno
solo delicto puiētur ut determināt glo
in l qui detrime C de actu et ibi p
Cy in ma qōe & p bar in l nūqd plu
ra ff de pricia delic p quo facit l
illud in fi ff ad l aquil & nō bar
in l libellos et l senatus ff de actu
Aut ex eodem fō resultant duo cri
mia quoz unū nō ē ps alterius ner
alterī cōfunditur in alio si se hnt
ut spēs septe puta iuba iumenta cru
pcussioē & tr p oibus puiētur ut l si
adultiū cū in restu ff de adul nam
in iglī acts crimiosi cōsiderandi sunt
respectu parentis l i in fi ff de iniur
& l qui milia ff ad l iul de vi pu
qz ex illis plures resultant effectus

ut dicā l nūqd plura Loq ī ppōita qōe
cū quis pcussit aliū cū tridente plibus
pcussionibus ner ex eis statis ē secutū
hoīcidium puiētur in plibus pcussion
bus ar in l tria in fi et l pluribus ī
pn ff de vi sigi ob Et idem erit si in
eum si unico actu & instīo fr̄e sint plu
res eidem psone pcussiones ī diuisis
mēbris ubi grā si cū ense unico actu
quis sit pcussus in capite et ī manu
vl si debilitati sūt et vulnerati plēs
articuli eusdem mēbri puta tres di
giti eusdem manus nā p plibus pcus
sionibus ar in l de pupulo ff si quis nū
tiat ff de op no nū et l si pnus si nū
ff nupsse ff ad l aquil Ex quibus den
ditur istm qō siquis unico actu dixerit
alicui pluries iniurias ul dixerit plēs
alaphas an p oibus sit puiendus ubi di
q sic si teneatur sil oēs ponere ī codē
libello et nō ī diuisis ut no in l ptor
cdixit ff si in pluries ff de iniur fiunt
l nūqd plura ff de pina delic et bar ī
dcō ff si in pluries et p Cy in l si non
quinq C de iniuriis et bar in l aquil
labeonem ff quitū ff de iniur Sed
quid erit in eodem loco temporis quis
fuerit pluries ab eadē psona pcussus
An pcussor puiētur pro plūibus vul
neribus An pro uno tm Breuiter
distingue si cū Aut statutū ponit
penam pro vulnere Aut pro pcussi
one p tāu nī sit unicū vulnus licet
ampliatum ex multiplicatione ictuum
solū p uno vulnere puiētur Lo at
tāu puiētur p plibus nī sint plures
actus pcutiendi l nūqd plura de pina
de Quid dices qn unus constituit de
lictū in plibus ul pluries in pluribus
aliis fiet puitio dic ut nō idez bar in
l ij ff si ad plures ff de sepul vio Nā
autē plura delicta omittuntur circa
eandem rem nō idem bar in l finan
do ff si ps ff de fur Omnia cōmit
tuntur plā delicta nō fō si ubo Et de
hys unde qd nō p eū in l ap labeonē
ff quitū ff de iniur Solutio ex pdēis
colligi potest de casu ad q aliquis cōgit
gauit igentes ad capiendū castra & in
tali insultu aliquis de castris occisus est
Queritur an oēs teneantur de occiso
ul ille solus qui occidit si de eo constet
et vē q ille solus tam si in opi alis q dy
Un grā q oēs teneantur ul solus
ille qui igentes coadunauit ul cum
ipō pcussore fuerunt q hīt p tex
& cy in l qui multa C ad l iull de vi pu
Nota q in amātione ē ponēdus
locus vulneris & qualitas ut nō ī dcā
l libellorum

Ex quib⁹ pcussioib⁹

quer̄itur an m dub⁹ p̄esumat̄ mor-
tuꝰ ex vulneribꝰ vbi distingue Aut p
tuss⁹ ē mortuꝰ j̄ pauros dies pꝰ vul
nꝰ illatū Aut post longū tempꝰ p̄o
tuū p̄sūitur cē mortuꝰ ex eo vulnere
2o nō ut nō m tꝛlo m c. ꝛ. exī. & rle.
pcuss Jn quo standū ē iudicio medi
corꝝ vmꝰ ul' plurū si h⁹ possint ut
l sel' C & ꝛe mlt. li⁹ xꝛ. & ibi bar. &
m c. signifikasti exī. & hoīa et p bar.
m dcta l si ꝛixa ꝓz quid dicatur bre
ue ul' longū tēpꝰ dicunt coīt medici
si moriatur j̄. xl̄. dies a tpe vulneris
illati tr̄ dr̄ mortuꝰ ex vulneribꝰ alis
p̄sūitur mortuus ex malo ꝛegimine

Furto et per furtū

furtū ē cōtractio ꝛei alicne fraudulo
sa l̄ucro dnō aīo lucrandi l. i. ī fi. &
furti Et fit gīt̄ m ꝛbꝰ mobilibꝰ tm̄ nō
i īmobilibꝰ l. vex ff. co. p̄hendū ē p
furtū aliq̄ incipit a delicto simpl̄ ut
si quis clam mchressꝰ domū alt̄ aliq̄d
subtraxit Aliq̄ incipit a contractu
ul' inde gūtitur m delictis ut puta m
depositar̄ ul' gmoditar̄ qui vtuntur
re ad aluꝫ vsum ut m l. qui re cōmo
data ut l. filo. m pī. & l. si pignoē
m pī. & l. qui ī uenta rū. sy. ff. de
fur. Pena at̄ furti de iure cōi ē ho
die ex ordinaria arbitrio iudicis tam
pecuāriter q̄ corporaliter īpo da ita tm̄
q̄ p furto mortis ner absūsionem mē
bri tradit̄ ut nō m aut̄ ꝓz nouo
iure C. de ꝓxis fili. msi sit fur fa
mosus qui debet furcis suspendi ut
l. capitaliū ff. famoso ff. de pēnis uel
msi furando patrem rapuit quo tūc p
furto q̄ q̄ solid⁹ pt̄ furca suspendi ut
m tꝛo de pace iuta fri. c. i ff. si quis
quinq̄ solid⁹ et nō p in dm̄ aut̄
ꝓz nouo iure veriꝰ ptm̄ p statuta p iusti
cē hyis furtis et ꝛemmmbꝰ quibꝰ sta
dū ē l. omīs populi de usu et iure
Nouus tm̄ mō quis cōdēnet̄ de fur-
to sine graui pena siue leui ē ī fams
l. nō poterit ff. de furt Et hoc de nu
re cōi q̄n processum ē contr̄ furē p
accusationem et cōdēnatione ꝓm̄ for-
mā uris cois ubi aut̄ cēt cōdēnatꝰ
ꝓm̄ formā statutoꝝ ul' p uiā īquisi
oms contra eū formatē ut fieri vi
dmus quotidie tr̄ cōtra re ꝺc. et tlo
opi ut refert bar. m l. infamē ff. de
publi iudi. nā dicūt quidam q̄ ner
aliquis cōdēnatꝰ pu⁹ iudicio p in
quisitionē efficitur ifams ut nō tlo.
m l. m. ff. p̄tea ff. de suspec. tu. et i. l.
fi. c. & suspec. tu. et ibi p cy. ner et
dāpnatꝰ ex forma statutoꝝ et sic p
cōditionem ex lege qua nulla con
ditio habet m famaiꝝ ut l. cessat ff.
de ar. et ob. cū sy. bar. m dcm l. i fa
mē. oldra. et andr̄ de py. tenent cō
trariū q̄ cū īquisito ex forma sta
tutoꝝ sit remediū ordinariū ut s̄
dixi & sufficat m locī actu sationis
sapiet cui nāz ar. m l. si cū ff. iu
riaꝝ ff. Si quis cau. cū sy. Est. n. ver
dicere cū qui dāpnatꝰ ē p inquisi
tionē fore dāpnatū pu⁹ iudicio ex
go habet locū habet legis dispō de
qua in l. i. ff. de his qui no. m fa.
Et idem eadem rone dicit bar. etiaꝫ
dāpnatꝰ ex forma statuti qui etiaꝫ
īfamis effinitur q̄ nō ordo ul' modus
p̄cessꝰ ꝓz ꝛei esset̄ q̄ debet attendi ut
l. ordo ff. de iudi. et de hac dic p
bar. m dicta l. īfamem

Florenos centum

vides hic q̄ plures ꝛes furate fue
runt vnde quer̄itur an tot sint fur
ta quot sūt ꝛes Et m hoc distingue
Aut plures ꝛes furantur vno et eo
dem tpore & tr̄ dr̄ vni furtū tm̄ q̄
oībus ꝛebꝰ et nō plura furta ut no
ta l. cū qui ff. idem dicit Et nō per
bar. ff. de furt Aut plures ꝛes fu
rantur diuersis tpibꝰ et tr̄ quot
erunt ꝛes tot erunt furta ut dcta
l. cum qui ff. pōponus tractat qd
nō pro statutis

Contractando et am
mouendo

Nota q̄ hec
dictio ē de
subba furti qua cessante furtū non
gītitur q̄ sola cogitatione vbiq̄ a
liq̄ simplici actu nō gītitur furtū
msi secuta amotione et portatione ꝛei
de loco ad locū l. i. ff. sola cogitatio &
l. si quis vxori ff. neq̄ vbi ff. de fur.
ꝓz an quot mcurrerunt cogitationes
ꝺimittentur tot furta vbi ūna fur-
rem furtiua gītauit placentie dem
postea ferrarie An puniet̄
q̄ oībꝰ gītibꝰ eiusdem ꝛei vi q̄ no
cor. l. ei qui furta m pñ. ff. de fur.
et p hoc patet q̄ si fur ꝺmsit furtū
m papia et postea ꝛex furta nā cōtr̄
mcurrit mediolam et ibi ꝛeplatus
fū ꝛe furata q̄ ptās mlt nō possit eū
punire p dcta l. eū qui In gītu tm̄ &
t̄mināt bar. m l. si dñus ff. de fur. &
hoc tali rone ex mutatione nom dñi
ꝛei subtracte nascitur noua actio fur-
ti ex seqnti gītatione ipā noua dnō

ut ī dñ̄ l. si dnūs ⁊ l. mt̄ oēs ff. fi. ff. de furt̄ ꝙ. pari rōne ex mutatione nou territorij rei subtracte nascitur noua actio furti ad vndictam publicam sicꝫ ibi ꝑm eū potent puīri q̄ opp. litz sit equa ꝯpensatur delmḡ tuū malitia nō tū ē rōis ner ꝑ modernos de iure sollēpnitate appbata de qua qōe tangitur p gland. m t°. q̄ sit peā fiūbḡ īponenda Deinde q̄ro ꝑm Gau. m t°. pall. Ettre dū boues mei darent dap̄ nū m pratis Gāy. ipē gayus dr̄os me os boues sua autē cepit et ad domū suā duxit eos cōt̄ volūtatē meā detmendo Queritur an possit ipm̄ gayū attare de furto Et detiat ꝙ nō ꝑm mar. de fa uo quia furtū nō gittitur sme aīo doloso furandi et lucrandi ut dcā. l. i. ī fi. ff. de furt̄ et dcā. l. si quis vxori. ff. cū credit⁹ ⁊ ff ad. l. aqll. l. si quis ff. fi. Et rōsue tudo pmittit talem detentionē usq̄ ad emendam dap̄m sicꝫ nō d̄r̄ petere q̄ fiant cōsuetudinē appbat̄ ar. m. l. qdā fugitiuus ff. apud labeonē ff. de edil. edic. et l. fine opz ff. lucꝫ ff. de adm. tu. ⁊ m. l. i. ī fi. ff. de ven. mspi. tr̄.

Pirt ⁊ cōt̄ volūtate

Item aduēte ꝙ nī dubio ſp̄ ꝑ suūtur ꝙ dñs fuerit īuitꝫ et ḡ eiḡ volūtatē fuerit res subtracta ut. l. qui uos ff. uictāe ff. de furt. et nō. p glo. m. l. mt̄ oēs ff. vōe ff. de furt. Secundo ꝙro si formatꝫ ꝓcessꝫ mquisitionis ront̄ furez vemat dns rei furate tortā iudex et dicat et protestetur ꝙ ipē assp̄iat tē ipāz de eius rōsensu et voluntate An liberabitur fur et nichil ditetur ꝓcessus vr̄ ꝙ sic quia sciens et volens nō fit iniuria ner dolꝫ l. donationis C. de trañ. et ꝓbatur ꝑ tex. in dcō ff. rōne Quā smāz disputando tenuit Ja. but̄ et hoc quia inquisito et offitui iudicis succedat in locum actōris ꝑtis l. si ob tām C. de cadct. vñ cessante accusatione et ꝑtis voluntate debet cessare offm̄ iudicis in tali inquisitione ꝑz Bar. in dcō. ff. rōne nō appbat Hanc opn. quia sēqre tur absurdū qr̄ cēt in ꝑtāte dñi libe rare ul. nō ipm̄ furē vñ ꝑm eū rōside rañ ꝙ ex furto et quoniāꝫ alio delicto nascuntur due obligationes et duo iudicia vnū ꝑ dāpnū ul. iniuriā seu furtum Aliud rei pub.ce quia mter ē ne delicta sint īpūita ut. l. licitatiō. ff. qd illicite ff. de public. et. l. ita vulnerato in fi. ff. ad. l. aqll. et. l. i. ff. mūto ī fi. ff. de po. vnde litz uis ꝑtis remittat ꝑ hāc Detestationē nō tū remittitur ius rei pub.ce sicut confessio ul. ꝓtestatio filij ul. ꝑm. sui nō nocet pīi ul. dnō insi

apparent aliqua legitima mdicia p que qualitetur ipā confessio ff. l. ḡro ī fi. ff. de edil. edic. et l. nī ꝓbō ff. de ꝓba. Sta ī ꝓpōito talis ꝓtestatio dñi nō nocebit suū pub.co nisi apparent aliqua mdicia p que dici possit ꝙ ḡ sensū et volūtatē ꝑ bueriit qr̄ eiḡ ē cōsanguineꝫ ul. primus ul. amicꝫ et cōsueꝫ talia contrarie et si mnia Deinde apparentibḡ Judex nō ꝓ cedit ultrā facit qđ habetur m c. i. et ij°. ex. de ḡdux. Quo ḡro ponendo eḡuso ꝙ dñs dicat se nō adhibitō sē consensū fur at̄ dicat ꝙ credebat se ipm̄ dñm ꝑmissuꝝ ⁊ sic nō ḡmisisse dolose furtum An ex cusatꝫ erit ipe fur et sue mtentionis m hoc creditur ḡlo. ī dcō ff. m. videt̄ te nere ꝙ sit pro quo fiant ꝙ nō glo. mspi. de actl. ff. alie. Glo. mspi. de ob. q̄ ex de melioꝫ distinguit m ff. platuit Aut fur habuit rem ipāz abūito dñi uolūtate ⁊ sic furtū mtipit a cōtractu ul. qr̄ rem sibi ḡmodauerit ut rec. mūm et ipe uult vomā et tē credēdō ē assp̄tor fiens dicendo se credidisse duīm ꝑmissuꝝ Aut furtū cepit a sola cōtrectatione et ex portatione et tē nō erit eiḡ assp̄tor credēdō qr̄ ḡt̄ eum ē ꝑsumptio iuris cū nemo uidea tur velle iactare bona sua l. nī de rebus to m fi. de ꝓba. misi aliquibḡ mdicijs ḡ truū appeat qđ sequitur bar.

In domo dñi Jacobi

Nota ꝙ furtū cōmissum ī domo m qua c rant res furate qđ si ex ꝑte fuerint ipse res ex domū puta ī via distringue ut nō. m. l. falsꝫ creditor. ff. qui alienū ff. de furt. Aduerte ꝙ si fur rem furatā nō detulit mūm luc̄ sola ꝑsona eiḡ ibi ē ꝑpi atur nō potit ī mediolano puīri qr̄ ibi nulla mtruent cōtrectatio ꝑm Bar. ū. s. qua cessat eiḡ ratio

Anno pñti mense May

Hoc tempḡ nō appōitur ꝙ ī criminalibḡ cau sis tps delicti ḡnsi. s. ānus et mensis nō at̄ dies appōi debet m actōne et ī qui sitione ut traditur m dcā l. libellos ꝑ bar. misi forte ꝑ dici obmissionē reo au feretur defensio qr̄ tē cogeretur actor diem delicti cōmissi exp̄mere ut dcīat Bar. m. l. is qui reus ff. de publi. iudi. ⁊ m. l. ij. ff. fi. ff. de co. qđ t̄ lo. Jti tene tur etiā diez exp̄mere ꝑm Bar. ū. s. qñ delictū nō cēt vnifor. mter. puībile qualibet die ꝑ solū. m aliqua die puta nūdmaz ul. ī festo sce marie Et eodem mō deberet exp̄mm hora qñ nō cēt vn formiter puībile qualibet hora ar. m. l. cū actum ff. de negt. ḡt. et. l. actor. C. de ꝓba. et. l. non solum ff. fi. ut ꝓbari ff. de

op· no· nū· fanit c· si cx̄· de ẏpt· ī rle· et
l· i· ff· si ff· de mrē ẏu· et nauſtag·

In domo dñi Jacobi

Ctre aliud ſūbale qđ ē exp̄mendum
ī actāt̄oē ⁊ īgſitione vz loꝛ m quo delic
tū ē gmiſſum ut dr̄ā· l· libelloꝝ de actu·
Sz q̄ritur an locus loc debeat exp̄m
puta m camera doing p̄dr̄ē Bar· diſtīg
uit· ii· s̄· Aut delictū ē equaliter puūbi
le m vtroq; loco ⁊ tr̄ ſufficit gn̄alē locū
exp̄mere vz domū ſnnp̄r· Aut nō ee̅t
equaliter ubiq; puūbile et tr̄ debet exp̄i
m loꝛ p̄ rationē ſicut dxi s̄· de hoꝛa

Cui cohercet

Hic nō q̄
loꝛ delic
ti gīſſi ẏtifitandꝫ ē ſaltem p̄ duo tōſi
ma l· forā· ff· de tenſi· miſi ee̅t loꝛ noto
rius ſ̄m Bar· ii· s̄· ut ē pallatū et emā
q̄ nō mdigeat demōſtratione l· ẏtū ſi ē·
pe· l· i· tn̄· fi· de do· p̄le

Cont̄ formā iuris et ſtatutoꝝ

Hic pot̄ du
bitari an
vtraq; pena tā iur· tois q̄ ſtatutoꝝ pu
niri poſſint hn̄ delinq̄tes et Bar· ī dr̄ā
l· ɳ· ſ̄· ſi pub·co ff· de adul· dr̄ăt q̄ non
Sz erit arbitrio iudicis īponere quā pe
naz voluīt ſicut am̄ator pot̄ eligere quā
viam voluīt īt̄ēptare ul· iuris tois uel
muūnipalis ut nō m· l· ſanctio legū ff·
de pems p̄ Bar· ⁊ dictam m glo· debita

Super quibus dicb

Hec ē tōrluſio inquiſitionis que tā m
tauſis criminalibꝫ nō ē nīa ſ̄m dor· ut
nō· bar· m dr̄ō ff· pub·co et m dr̄ā· l· libel
loꝝ et ẏp· m l· nec exemplū c· ad· l· cor·
de ſic· et m· l· tanis c· de actu· et ē vō q̄ lex
ipa ſupplet tales cōrluſiones ut l· i· ī pn̄
ō· ſm̄at pnūtiaut ff· ad turpill· liz alu
id ſit ī tnulibus ut dxi ī p̄mo libello

Ab eis dependētib

Que dicantur dependentia madentia ⁊
gnexa nō ſpe· m ti· de mti· q̄mbus ⁊
doc· et glo· m· l· qđ· uſſit ff· de ire iudi·
et extra de or· coꝛ· c· i· et ɳ· et ē bona
tuitela apponere hanc clauſulā ī īqu
ſitione ꝑpt̄· que multa poſſunt ocurre

Debita forma iuris

Iſte p̄mo forā· iuris ē gn̄alis et aptus
referri tam ad ius muūnipale q̄ gē l· pl̄i
l· oēs pplī ff· de mſtr· et iur· et mſtr· de
iur· nāli gē· ſ̄· ronſtat Quid potit
iſte iudex iſtos delinq̄tes pūire pena iur·
tois ⁊ etiā muūnipalis dxi s̄· ꝑ diram
nuc latus dxerunt quidam q̄ nō q̄

ſenatꝰ ſenſuit neq; plibꝫ legibus vꝫ
fiat ut· l· ſenatꝰ ff· de actu· Alꝫ dicunt
q̄ vtraq; pena ligantur iſti delinquētes
ꝑ ē m arbitrio iudicis īponeit q̄ uelut
tū vna īpoīta ceſſat alia ut dicta l· ſe
natꝰ Et hanc opī ſequitur Bar· ī dr̄ō
ſ̄· ſi pub·co Alꝫ dicit q̄ vt̄q; pt̄ īpom
inſi p̄ legem muūnipalem fuerit lex
tois correcta qđ tū m dubio p̄ſūitur ſ̄m
eos ar· m· l· quot ff· de act· et ob Alꝫ
latius diſtinḡunt ut nō Bar· m· l· ſac̄
tio de pen· et Cy· m l· qui ſepulchrum C·
de ſepul· vio· Aut vna pena ē gn̄alis ⁊
alia ſpālis Aut vtraq; ē ſpālis / p̄· mū
diſtinḡue Aut pena gn̄al· ē mīta et
arbitraria et tr̄ ſola ſpālis pena erit
īponenda quia talis diſpō penal· non
extenditur ad ſpecificata ſiue ſit diſ
pō ſpālis m cadez lege ul· m diūſis legi
bus ut dr̄ā· l· ſanctio legum ſ̄m lectuaz
glo· Aut vt̄q; pena ē īcerta ⁊ tr̄ ā vtra
q; pena īpomtur m eadem lege ul· ſtatu
to ⁊ tr̄ ſola ſpālis īpomtur q̄ diſpō
gn̄alis ad ſpecificata nō ẏtur ut dr̄ā
l· ſanctio ſ̄m dy· Aut vtraq; pomtur ī
diūſis legibus ul· ſtatutis et tr̄ aut v
na īpomt̄a a lege alia īpomtur ab hoīc
mīſtro legis ut qua eius arbitrio lex
tōtredit pena īpom ul· dicit iudex cū
puūat m tanto et tr̄ vna nō tollitur ꝑ
aliam ſ̄ abe pene erunt īponende ar· m
l· nō dubiū c· de de legi· et· l· iubemꝰ C·
de ſac̄· ſanc· ecc· Aut vt̄q; pena ē īpone
da ꝑ hoīez et tr̄ īſpecto oꝛigīne vt̄q;
pena ē īponēda īobligoē et īpoſitoē
ſ̄ m ſpecta exemitione ſuffragat alta īpo
in ut l· p̄tor edicit ſ̄· i· ff· de iuriſ ⁊
l· ſenatꝰ ff· de actu· Aut vtraq; pena ī
pomtur ꝑ legē ſil· ſme mīſtio hoīs ⁊
tr̄ ſpālis pena tm̄ erit īponenda ꝑ
regulaz gn̄m ꝑ ſpem de qua p dy· ī c·
gīu· extra de regi· iuriſ· li· vi· ſi huiꝰ
pugnat tex· m l· i· ſ̄· vñ q̄ritur ff· de
publica ⁊ aut· cau· p̄ñt· qñ pena vt̄q;
ē ſpālis tr̄ ē ī iudicis arbitrio īponē q̄
noluīt miſi legē tamē ceſſ· q̄ vt̄q; īpo
neretur ul· apparet ex aliquibus pre
ſūptionibꝫ et cōiecturis q̄ ſtatuentes vo
luerunt corrigere ius tōe ul· ab eo diſ
cedē qđ ī dubio p̄ſūitur quibꝫ cās
ſarct pena iuris tois et loꝛ ecc· pene tm̄
Juris muūnipal· p nō m dr̄ā· l· quot et
p̄ Bar· ii· s̄· ff· vi bo· rap· et p Cy· ī dr̄ā
l· qui ſepulchra Postremo cum hui
penas ē ſciendū q̄ duo p̄nt· ſunt gn̄a
penar Quedam ſt pene ordinarie q̄da
ex̄ordinarie Ordinarie pene appellat
ille que hnt a iure ītam et lmitataz
taxationem eius pene q̄ ſuſtinere debz
delinquens pro ſuo delicto vt ubi gratia

si lege ul' statuto caucatur ꝑ quitūq; fe
cerit vm pub^ca sit pena de portationis
ul' si ꝓsserit aliquem sit pena absisio
ms manus ul' alia pena etiā pecūiaria
puta libr' mille ut pz ī multis exemplis
diū sax penax tā corpaluī q̄ pecūiariū
ut ff. et C. de pens et ad. l. iull' maiest
t de sicā. t de vi pu. et pua. et ī statut'
Ciuitatū Quaz quidem penaz natura t
tonditio ē ut m eis augendis ul' mnu
endis nullū arbitriū iudex habeat ut
nō. m. l. i. pz pr̄. x. nā t pap. ff. ad turp
msi forte ex magna tā ꝑsōe ca q̄ notāt
p glo. et doc. ī l. qd ꝙ. ff. pena ḡfuor ff.
de hys q no. ī fa. Et si forte iudex pro
nūciauit sup delicto tm̄ ner de pena ali
quid ex p̄sserit tū sentētia tenebit ī ita
liz ꝑtū ad penā fuerit tū lex sit cta de
pena desicty iudic suppletur p legē ut
nō. m dcā. l. i. ff. vbi. smat ꝓnūciauc
rit et ibi bar. ff. ad turpill. Pena nō
ex ordmaria appellatur illa q̄ īponitur
arbitrio iudicantis sup qua īponēda nulla
reperitur taxatio ul' limitatio fta. ut
ꝓbatur ī. l. mj. ff. plti ff. de tri. stellio q̄
pena ex̄ordmaria appellatur ꝓpie et stric
te mlcta ut nō. m. l aliud est finis ff.
mter. multā t. l. si qua pena ff. de ver.
sig. Cerūptū Bar. m dcā. l. si q̄ pena
ad plemoriē rogitionē huiōi penaz
tradidit talem dortrinaz videliz vbicū
ꝑ legē ul' statuto īponitur pena ꝑ de
licto notāto ut ē furtū hoīcidiū et silia
tr̄ illa ē ꝓpie pena siue sit ordmaria uel
ex̄ordmaria ut dcā. l. mter. multā. ubi
at' īponitur ꝑ aliquo crimē īnotāto ut
ꝓ rōtumacia ul' alio clamore et silia tr̄
ē ꝓpie mlcta In haz aut' penaz ex̄or-
dinariaz seu mlctaz īpositione debet iu
dex ꝑuare gsuetudinē hactenꝰ ī silibꝰ ob
ꝑuatā ut s^r dixi ut nō. m. l. quis teum
m. si. ff. de custo. reo et per glo. m. l hodi
e et. l. respondi. m prm. ff. de pens
nō tm̄ credit q̄ cuiq; iudici liceat mlc̄
tam mducere neq; q̄tum uoluit īponere
iudex emz simpliciter m cā delegatꝰ nō
habet ius iniungendi multā nisi sup hoc
habeat spāle mandatū ut. l. n. m. si. ff.
de iudi. t m dcā. ff. mter. multā qd ex
p̄sse dcīat Bar. m. l. i. ff. si quis ius di
nō obtēp. In ḡriū tm̄ facit. l. si. ff. de
offi. eiꝰ cui man. ē iniust^a cū sy. ꝙz ner
ordinarij iudices possunt ī quatuq;
quantitate mulctaz īponē. nam fienda
e differentia mter iudices maiores et
minores ut. l. maiores C. de mō multa t
l. defensores C. de defen ciu. et sic mtelli
gi debet l. i. ff. si quis ius di. nō obtēp.
ꝙz cetera p̄dcā q̄ritur vtr eo ipō q̄ pars
citata nō ꝙpareat possit statiz a iudice

multari absq; noua citatione dicat Bar.
q̄ nō ꝙmo iterū citandꝰ ē et eidē t̄mnꝰ
assignandꝰ ad faciendum suā defensionē
cum plures sint iuste tē quibus ex̄tu
sandus ē si nō uelit ut ꝓbatur ꝑ bar.
m. l. ex quo cāq; ff. si quis ī ius uo. non
ierit facit. l. ij. ff. si quis caut.

Transeat mex̄plū

pt sit pena vinus metꝰ sit aliox ut nō
ī. l. i. C. ad. l. iull. r̄petūdī. et. l. a. fta ī
fi. ff. de pen. Quid aut' erit de bonis istox
dapnatox de iure tōi dic q̄ ubi quis dāp
natur de crimine ex quo ꝑdit vitam uel
ciuitatem aut libertatem tr̄ eiꝰ bona de
ferebantur m fiscum iure ff^tox ꝙm dis
tinctionē positam ꝑ glo. et tex. m. l. i.
ff. de bo. dāp. et ibi plene p bar. De iu
re autē nouissimo auctox res uantur
vementibus ab intestato ut m auct. dāp
natox C. de bo. pscp. vbi aut' iuta ciui
tas ul' libtas nō admittitur tr̄ nullo
iure defenditur ī fiscum ꝙ remanet ap̄ de
linq̄tes t eius heredes ut ff. de interdic
t. rele. l. relegati. Quid si statuto ul'
decreto simpliciter caucatur q̄ bona ho
minū de publicentur An filius ꝑt̄ petere
eiꝰ legitimā dic q̄ sic ut ꝓbatur m. l.
i. et ibi nota ꝑ glo. m. l. i. cū suo. m
pr̄. et ff. ex bonis cū se ff. de bo. damp.
Et idem credo ꝙsa iure si fuerit filius
dapnatꝰ nā pr̄ quanda ē sua legitimā
ar. m dcā. l. cū tō. ff. si libtum sup qbꝫ
et alijs nō ꝑ bar. m. l. si finita ff. si
uerti alibꝫ ff. de dāp. misce. et ꝑ dy. ī
regula indultum t cy. m. l. simiꝫ C. de
nup. Nūquid aut' hij quibꝫ ꝑ dapna
tionez adimit' vita poterunt testari vi
detur q̄ sic ꝑ dcās auctox bō. Intōnuruī
determinat doc. et Bar. qn̄ post dapnatꝰ
nō debet dapnatꝰ sup iuuere et sic quo
ad hoc iura antiqua remanent īmutata
ta et ꝑ hoc sequitur ꝙm eū qui illi q̄
hodie ꝑ Ciuitates lombardie ex forma
statutox dapnantur ad mortem et finita
postea suspenduntur ul' capud abscindit
post sniaz et pendente tpre ad appellan
dū non pnt facere testm̄ cuiꝰ ratio qua
statum lata sniā fm̄ sunt ꝙut pene ut. l.
qui ultiō ff. de pen. et ibi idem sequitur
Bar. et m. l. ēta forma C. de iur. fi. et
ple ꝑ bar. m. l. et m priuatox C. si a nō
ḡpe. iudi. Penis autem si dapnatꝰ vnꝰ
remaneret quia deportaretur ul' m cōfi
nibꝰ poneretur ul' alr ex bannitus q̄
ti posset testari ꝙm formā iuris tois nō
autē ꝙm formā statutox Ciuitat ex q̄
ex bānitꝰ cet ꝙm Bar. ū. s^r. vide nō. per
eum m dcā. l. i. de bo. dāp. et ita debet
intelligi aut' ꝙ hodie C. de bo. inter vi

et vr ſm dy. Volūtig q̄ritur an bona cor
qui ſe ipos mꝛ̄ſtituerunt publicent hodie
ſic olim ul agnati ꝛ̄ſſuentur p aūt bona
dāpnator dicūt doc q hodie nō publicā
tur ß agnatis deferuntur et ſic iura ā
triqua etiā m hoc casu p dr̄am aut remā
nent correcta ut detūr Bar i l qui res
ff de bo to q mors et p glo m l ſi
c de iure fi cū ſy ibi nō Sup ē iude Qua
litꝛ quis puīatur pro alieno delicto cir
qd ē adūtendū q vigili nulli debz ex ſuo
ſeu alterius delicto grauari ut puīi ad qd
q̄ttendū nullū p̄ſtitit auxiliū ul fauo
rem ut c ne fi p pa p totū et c ne
vxor p mari p totū quia pene debet
ſolum teneri ſuos auctores ut l ſanc
timꝰ c de pens Absurdū ē n q alter p
alterū possit iniqua conditio afferri ut
nō m l item hereditariaz m ſi ff de e
dicti et l electio ſſ fi ff de noxa et ple
p dy m regula nō debet de regul̄ iuri
li vi Deruptū m etī ſpecialiby mādy
requiritur aliqñ cōtrariū mt quos est
qñ pr̄ gnitꝛ crimē leſe maiestatis q
tāu filius ſubstinet illas penas de qby
in l quis qs c ad l iull ma vñ p hug
pulchrior declaratione reuoco ī dubiū
An quis pro delicto ſui familiaris pos
ſit cōuenirī In qua qōe conclusiue dis
tinguen ē Aut ille famulꝰ deliquit ī
rem ē homo liber uel ſeruus Primo casu
aut ſeruus deliquit ī rem quā dns eiꝰ
ſimpliciter tenebat cuꝰ tñ dominiū ul qī
erat alterius ut quia res erat locata uel
gmodata ipi dnō Aut deliquit ī re alterꝰ
ab alio poſſeſſa Aut deliquit ī ꝑſonaz
alterꝰ tm Primo casu ſubdiſtinguc aut
dns famuli ad rei custodiam erat obli
gatus ex cōtractu p̄decenti et tē tenet
pro delicto famuli ī re ipa cōmiſſo ut
l qui musiua ſſ ſi ff loca et ibi glo Aut
nō erat ad hoc obligatꝰ et tē nō tenet
dns ut l si uendita m pn ff de pi et
gmo rei uen msi lex ipm dnm obli
gauerit ppt̄ oēz gr̄tum ul cōuentionez
quadam ſuadente equitate ne tūa ꝑſoā
dāpnū ī curiat ut l fluminū ſſ q̄ q̄
ff de dāp mſer fuat l ſi fundꝰ m ſi
et l ß de dāpno ff lom et cōdu quo
casu tenetur p famulo ut ibi Quarto casu
qñ deliquit m re alterius et ab alio pos
ſeſſa tuē dns nō tenetur ut dr̄a l
ſi uendita ī pn et dr̄a l ſi quotꝰ ī pn
et ſſ fi ff de noxi et qd nō p doc i l
i ff ſi fa fiur fr diratur Quinto casu qñ
deliquit ī ꝑſonā alterius puta vulnerando
aut rapiendo ul aliter delinq̄ndo et tuē
aūt iſte famulꝰ deliquit m offitio dnō
ſuo gmiſſo et tē tenetur dns ut l ij
ff fiur aduē naurtau ſta et l i ſſ fa

nnlic ff de publi Aut deliquit extra
offitium et tē dns nō tenetur ut dr̄a
l quoti in pn et ſſ fi ñ dns mandaſſet
ul opem aut auxiliū p̄ſtitiſſet ut ſ
dixi plene Si nō famulꝰ erat ß suus tē
dns tenetur noxali de peculio ut ff de
peculio p totū Et p̄dr̄a fatuūt ad q̄oez
p̄ātū et officialiū qui ī offitio cor du
cūt familiares Nam si tales familia
res delinq̄ūt ī offitio tenentur ipi offi
tiales p ut ſ et pbatur m l i c ad l
ul itpe et l nullꝰ c de assesſo Si tñ
ipe officialis exibeat famulū delinq̄tē
delibātur ſm Bay et Bar ar dē l
nullꝰ et l i ſſ nouiſſie Quꝰ ratio cē pot
quia iſto casu ex qī contractu dns te
netur ad diligentiā et custodiā ut ſ
dictū ē Postremo q̄ritur ſiquis ti
meat ne ab aliquo offendatur An pos
ſit petere q sibi caueatur de nō offende
do quā q̄onem formauit Spe m tꝰ de
pignō ſſ ſequitur v Quid ſi timeo dir
gr̄uſiue ſm Bar et Guill Cuꝰ timet
tur dāpnū infecti de re ad rem et tē
prestanda ē cautio ut m toto tꝰ de
dāp mſec Cuꝰ timetur de ꝑſona
ad ꝑſonā et tuē idem ut nō m l denū
tiamus c de his qui ad ecc cōfu Cuꝰ
timetur de re ad ꝑſonā et tē nulla p̄ſ
tatur cautio ut l qui ſſ qui dāpnum
ff de dāp mſec et ibi nō p Bar Pot
tñ offitio iudicis is cuꝰ res ē coꝛti tē
ipam restituere ut l p̄ſes ff de offi p̄ſi
Cuꝰ timetur p de ꝑſona ad rem et
tuē prestabitur cautio ut l si fideiuſ
ſor m ſi ff qui ſatisda cogi ex et l ſimpu
tores ff de appell nū ſy Deo gratias
mſimus Deo laus et gloria per mſi
ma ſecula Amen

DOMEIN-ARCHIEF
TE
UTRECHT